

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:
<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Et Tidsskrift

til christelig Oplysning og Opbyggelses Fremme.

Udgivet

af

I. L. V. Hansen,

fh. Præst i Haderslev Provsti.

29. Aargang.

Kjøbenhavn.

I Commission hos Grosserer Millech.

C. J. Elvius' Bogtrykkeri.

1881.

Register

til

Nordisk Kirketidende for 1881.

	Side.
Ansgarius-Calender.....	1
Jesus Christus, Hjerternes Konge, altsaa Gud..... 4. 17.	33
Den h. Andreas Corsini.....	14
Jerusalem og de hellige Steder ..	24. 40
Fra det h. Land til Ægypten.....	49
Den h. Agatha.....	60
Den h. Dorothea.....	62
Den h. Familie i Nazareth.....	65
Hans Hellighed Pave Leo XIII.' Encyclica af 3. December 1880	66
Den h. Romwald.....	78
Ægypten..... 81. 113. 129. 145.	161
Tilfredsstillet Hævn.....	89
P. Lacordaire og en Voltairianer.....	93
Jesu hellige Barndoms Forening.....	97
Ansgariusforeningen.....	122
Vincentiusforeningen.....	124
Den h. Johannes af Matha.....	140
Den h. Apollonia.....	142
Grenaderen.....	152
Den h. Scholastica.....	174

IV

Side.

Pater Felix' Conferentser.....	177.	193
Den sidste Munk i Sanct Aubain.....		185
Den h. Fastetid		205
Fra Alexandria til Triest.....	209. 225. 259. 291. 307.	323
Christi Kors		216
Afladslæren før 1517.....		232
Johannes af Britto		238
Kjødets Opstandelse.....		241
Gud er retfærdig.....		251
Psalme ved Børnenes første h. Communion.....		257
Overordenligt Jubilæum af 12. Marts 1881.....		273
Den h. Benedict af Aniane		286
Mariasange	289. 305.	321
Den h. Josephs Skytsfest.....		298
Den h. Catharina af Ricci.....		318
Om Belønninger ved Opdragelsen.....		330
Et dansk Medlem af det franske Academi 337. 353. 369. 401. 417. 433. 449. 465. 481. 513.....		561
Kvindens Indflydelse paa Familielivet.....		343
Den h. Valentin.....		348
Den h. Ildefonsus		350
Det guddommelige Forsyns Styrelse med to fromme Børn ...		358
Den h. Fructuosus		366
Under Polititilsyn 375. 394. 405. 426. 442. 457. 472. 488. 519. 631. 681. 712. 727.....		742
Den nyomvendte Japaneser.....		381
Biskop Mermillods Besøg i Danmark.....		385
Den h. Anastasius		414
Pius IX.' Bisættelse		497
Pave Leo XIII.' Encyclica om den verdslige Øvrighed... 529.		545
Sct. Augustinus, en Homilie.....		550
H. J. Zurstrassen	566.	583
Det menneskelige Arbeides Forfængelighed.....		572
Et Billede af Tilstanden i det indre Africa.....		577
En ny katolsk Kirke i Sverige.....		593
Et Ord af Victor Hugo til de moderne Klosterstormere.....		600
Et skitseret Uddrag af Biskop Mermillods Prædiken i Aarhus den 22. Mai 1881 ved Vor Frue Kirkes Indvielse.....		609
Søndagshvilen betragtet fra et medicinsk Standpunkt.....		616
Skandalen i Rom		625
Spanien 641. 659. 673. 689. 705. 721. 737. 742. 753. 769. 785.		801
Sct. Birgitta.....		657
Den h. Flavianus.....		670

	Side.
Hvorfor Capucinerne gaae og Biskopperne kjøre.....	695
Lærer Omsorg for Vaisenbørnene	761
Den h. Amandus	766
Den h. Johannes, Almissegiveren.....	777
Den h. Ephrem	779
Den h. Margaretha af Cortona	781
Hvorledes et Barn opnaaer sin Faders Omvendelse	793
Den h. Petrus Damiani	798
Den h. Matthias	812
Den h. Valburga.....	814
Midt i blandt Eder staar Han, hvem I ikke kjende	817
En Juleaften	820
Den fromme Kjøbmand	827

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Side 31. 58. 75. 137. 156. 189. 268. 284. 302. 313. 332. 412. 477. 492. 508. 541. 698. 763. 796. 810. — **Italien.** 653. — **Østerrig.** 11. 173. 190. 302. 478. 510. 558. 573. 655. — **Tyrol.** 700. — **Belgien.** 157. — **Brüssel.** 314. — **Holland.** 493. 575. — **Frankrig.** 11. 45. 109. 139. 237. 284. 333. 345. 363. 510. 621. 655. 796. — **England.** 11. 46. 76. 126. 221. 346. 493. 701. 719. 763, — **Tydskland.** 190. — **Berlin.** 125. 172. 221. 700. — **Mainz.** 138. — **Paderborn.** 269. 796. **Osnabrück.** 269. — **Hamborg.** 317. 462. 588. — **Hildesheim.** 493. — **Baden.** 541. — **Baiern** 574. — **Münster** 669. — **Cöln.** 173. 413. — **Würzburg.** 221. — **Augsburg.** 222. — **Trier** 285. 542. 574. 667. 731. — **Metz.** 510. — **Bonn.** 542. 601. 619. — **Posen.** 622. — **Breslau** 700. 749. — **Coblenz.** 733. — **Fulda.** 811. — **Leipzig.** 828. — **Spanien.** 493. — **Rusland.** 76. 222. 314. 493. — **Rumænien.** 12. — **Nordamerica.** 46. 94. 127. 139. 157. 223. 270. 347. 364. 413. 494. 543. 622. 701. 719. 763. 776. — **Palæstina.** 13. 77. 191. 223. 797. — **Lilleasien.** 797. — **Ægypten.** 479. — **Tyrkiet.** 270. 381. 479. 491. 511. — **Ostindien.** 701. — **China.** 159. 623. 811. — **Japan.** 271. — **Africa.** 365. 463. 494. 511. 575. 828. — **Norge.** **Hammerfest** 495. — **Sverig.** 526. — **Malmø.** 95. **Stockholm.** 447. 494. — **Gefle.** 558. — **Kjøbenhavn.** 95. 109. 207. 303. 317. 335. 382. 430. 525. 702. — **Fredericia.** 77. — **Odense.** 109. 399. — **Aarhus.** 764. — **Ordrup** 559.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 1. Søndagen den 2. Januar. 1881.

Indhold: Ansgarius-Calender. Jesus Christus Hjerternes Konge, altsaa Gud. Kirkelige Efterretninger: Frankrig, England, Østerrig, Rumænien, Palæstina.

Ansgarius-Calender.

Januar.

I Aarets første Morgenglands
Kong Knud vi binde vil en Krands
Af hvide Vinterblommer.
Gid Skjoldungstammen atter maa
Engang paa Kongeskibet staae
I Troens fulde Sommer.

Februar.

I *Ansgars* Maaned Mand og Kvind'
Sig skytte mod den kolde Vind
Ved Arnens klare Lue.
O maatte Troens rene Ild
Dog tænde Lys og Varme mild
I Nordens Jættestue!

Marts.

To *Martsvioler**) skjønne blaae
I Paradisets Have staae
Ved Livets dybe Vande.
O maatte atter Uskylds Vaar
Gaae frem engang af Tidens Aar
For Jordens Vinterlande!

April.

„April man narrer“ — mere snild
Var dog vor Abbed *Villum* gild:
Han skuffede den Slemme,
Saa han fra Kloster og fra Borg
Blev jaget til sin store Sorg
Didhen, hvor han har hjemme.

Mai.

Maidronning, o *Maria* skjøn!
Bed til din himmelbaarne Søn,
At han sig mild forbarmer,
Og smelter bort den kolde Snee,
Saa atter Mark og Enge lee
Mens Naadesolen varmer!

Juni.

Nu ulmer Junisolens Glød,
Naturen vaagner af sin Død,
Og alle Fugle sjunge:
Sanct *Rembert* fulgte Ansgars Spor;
Nu jubler han i Helgenchor
Med himmelsk Psalmetunge.

Juli.

O *Hellig Olaf*, Konge bold,
Du Kæmpe i Vor Herres Sold,
Bed Du for Nordens Lande!

*) Carl Danske, Knud d. h'. Søn, og Catharina af Vadstena.

Ja laan Du os dit Heltesværd
Og drag med os i Ledingsfærd
For Ansgars Tro, den sande!

August.

Maria, himmelfarne Mø!
See naadig ned til Ansgars Ø,
Gaa frem for Jesu Throne:
Bed Ham, at den katholske Tro
Igjen maa fæste Rod og Bo
I høie Nordens Zone!

September.

O maatte dog mit gule Blad
Seent i September falde glad
Som *Kjeld* for Herrens Alter.
Ja maatte ved den store Høst
Blandt Hveden sankes, jeg med Lyst
At synge Herrens Psalter.

October.

Birgitta — dyrebare Navn!
Du hviler nu i Jesu Favn:
Besværg hans søde Hjerte,
At han, som er det sande Lys,
Maa ende Vinternattens Gys
Og tænde Troens Hjerte!

November.

Du *store Helgenskare* blid,
Bed for Guds Kirke hver en Tid,
Dog meest i disse Dage,
Da Aandens Hovmod, Tidens Brøst
Vil rive Alt fra Kirkens Bryst
Hen til den gamle Drage!

December.

Alverdens Frelser, Jesu god!
Du som et Barn dig føde lod
Ved Vintertid paa Jorden;
Til Alles Frelse — troer jeg vel —
Saa kom da og til os i Kveld,
Tænd Julelys i Norden!

A. W.

Jesus Christus Hjerternes Konge, altsaa Gud. *)

„Christus er Seiervinder, Christus er Hersker, Christus er Konge.“ Jesus Christus beviser sit guddommelige Herredømme paa ingen anden Maade bedre end ved at gjøre sig til Herre over vore Hjerter og til Midtpunkt for vort hele Væsen, idet han bevirker, at vi elske ham. Det er dette Vidunder, som jeg idag agter at henlede Eders Opmærksomhed paa, for at I selv i Hjertets inderste Helligdom maae bevidne, at Jesus Christus er Herren, den levende Guds Søn.

Naar Jesus Christus fattede den *Plan* at vinde Menneskeslægtens Kjærlighed, da var den, menneskelig talt, absurd og uudførlig, og, historisk talt, ganske uhørt. — Og, for at udføre den, valgte han *Midler*, der aabenbart strede mod hans Øiemed, d. e. menneskelig talt, hensigtsstridende Midler. — Men, har han alligevel havt *Fremgang*, saa kan dette ikke forklares naturligt, d. e. han har naaet sit Maal paa en guddommelig Maade.

*) For ogsaa at give dem af Kirketidendens Læsere, der ei kunne høre P. Felix' levende Ord, en Prøve paa hans ægte christelige Veltalenhed, leveres her med den høiærv. Prædikants Tilladelse i dette og de to følgende Numere en Oversættelse af den Prædiken, som blev holdt i Sct. Ansgars Kirke 2den Adventssøndag.

Med andre Ord: Christi Guddommelighed bevidnes af hans *Forehavende*, af hans *Midler* og af disses *Resultat*.

Men, førend vi begynde, beder jeg Eder tillukke Eders Hjerter for al jordisk Kjærlighed, som Intet har tilfældes med Christi Kjærlighed, og opløste Eders Sind til Gjenstandens Høihed og Hellighed.

I.

Christi Guddommelighed fremgaaer altsaa for det Første af selve hans *Plan*, at bringe Menneskeslægten til at elske sig; thi den er *menneskelig* betragtet, uforklarlig og ubegribelig.

Sæt, at Nogen vilde i Menneskenes Hjerter vække en Kjærlighed til sig, der skulde være oprigtig, virksom, uegennyttig, høimodig og brændende nok til at drive Selvforglemmelsen til heltemodig Selvfornægtelse og Selvopoffrelse; og sæt, at han spurgte den menneskelige Fornuft og Natur samt Historien tilraads, om denne hans forunderlige Plan lod sig gennemføre, saa vilde Enhver give ham det samme benægtende Svar. *Fornuften* svarer: Det er urimeligt. *Naturen* siger: Det er umuligt. *Historien* vidner: Det er uhørt. Alle tre raabe ligesom med een Røst: Den som fatter denne Plan, er enten vanvittig eller en Gud!

I Sandhed, den sunde *Menneskeforstand* bryder Staven over sligt et Forehavende. Den siger: Det tør ikke skee; det vilde jo baade være et Forsøg paa at tilrane sig Guds høieste Herredømme og et Angreb paa Menneskets Sikkerhed.

Gud er Herre over Mennesket, og det er især Menneskehjertet, som han finder Behag i at beherske. Er Kjærligheden varm og glødende, saa er den en uindskrænket Konge, der ikke tilsteder nogetsomhelst Forbehold, men fordrer, at Alt skal vige for dens Almagt. Gud kunde derfor paa ingen Maade indrømme et Menneske Frihed og Magt til at vinde og beherske Hjerterne uden at gjøre Afkald paa sit høieste Herredømme, et Afkald,

som fordømmes af Fornuften, og som ufeilbarligt vilde gjøre Menneskene ulykkelige.

Sæt, at et Menneske her paa Jorden var udrustet med Magt til at vinde alle Menneskers Kjærlighed og herske over alle Hjerter, da kan Ingen sige, hvor fordærlig denne Magt kunde blive for hele Menneskeslægten. Thi den Lov gjælder ligesaa fuldt i den moralske Verden som i den physiske: at Hjertet er det Punct i Mennesket, som er lettest at saare. I Menneskelivet er Intet af større Betydning, end hvad der vedrører Hjertet; og at bortskænke sit Hjerte, er den største Fare. Thi har man engang bortgivet *det*, hvad kunde der da endnu nægtes? Og hvilken Skade vilde den ikke kunne forvolde os, der havde fravristet os vort Hjerte?

Fremdeles: hvad vilde der vel blive af Menneskeslægten, hvis Gud tillod, at vort Hjerte stod aabent for hvemsomhelst der lystede at snige sig ind i det, ligesom i en aaben By uden Port og Forsvar? Da vilde Mennesket komme til med Legeme og Sjæl at trælle for alle Ærgjerriges Despotisme; og denne Despotisme vilde være saameget desto fordærligere, da Kjærlighedens Sødme vilde fortrylle ham i den Grad, at han endog kom til at elske sin Trældom.

Nei, nei, siger Fornuften, det *tør* ikke skee; at indrømme et Menneske en saa vidtgaende Magt, det vilde være, at give Menneskeslægten til Priis for det urimeligste Tyranni. Og hvad Fornuften erklærer for urimeligt, erklæres af *Naturen* for umuligt; den siger: Nei, det *kan* ikke skee.

Selv en blot overfladisk Betragtning af Menneskets Væsen kan ikke overse, at her skjuler sig en dyb Hemmelighed, og at Naturen lægger uovervindelige Hindringer i Veien for den, der higer efter at vinde Menneskenes Kjærlighed. Hvilken er denne Hemmelighed? og hvilke disse Hindringer? Det skal jeg sige Eder. I Menneskehjertet skjuler sig Noget, som holder det tilbage; det er *Egenkjærligheden*, den uovervindelige Kjærlighed til

os selv; den er paa eengang baade Hemmeligheden og Hindringen. Mennesket elsker sig selv altfor meget, til at Andre let kunde tilvende sig hans Kjærlighed.

Den maa endnu være meget ung og uerfaren, som mener, at han kun behøver at vise sig udstyret med rige Gaver og glimrende Egenskaber, for at vinde Alles Hjerter! Ligesom Høsten bedækker Træets Rod med det Løv, som Vaaren havde smykket dets Hoved med, saaledes bringer Aarenes Fremskriden vore tidligere Forhaabninger til at falme, visne og falde; istedenfor de svundne Forhaabninger bliver Virkeligheden tilbage. Og denne Virkelighed? — Ak, mine Venner, hvem Herren har meddeelt blot en Draabe af sin egen Godhed, kan hverken sige eller høre dette uden inderlig Bedrøvelse; thi Virkeligheden er saare sørgelig. Dog det maa nu engang siges. Altsaa: Virkeligheden er den, at vore Feil gjøre os let til Gjenstand for Andres Had, at vore Eiendommeligheder kun vanskeligt vinde Andres Kjærlighed, og at endog de fortrinlige Gaver, som Skaberen mulig kan have udrustet os med, ere snarere egnede til at vække Antipathi imod os end Hengivenhed for os. Der er nemlig Noget, hvilket selv de største og dydigste Mænd ikke altid kunne faae Tilgivelse for i deres Medmenneskers Omdømme; det er — deres Dyd. Saaledes er Mennesket. Det er ei blot vore Lyder, der saae Had paa vor Livsvei, men ogsaa selve vore Dyder. Og, ere begge Dele ikke stærke nok til at frastøde Andre, saa er der endnu Noget, som gjør os en Seir over Andres Hjerter umulig. Det er Ligegyldighed og Kulde.

Allerede af det her Anførte er det klart, hvad det vil sige, for Alvor at arbeide paa at gjøre sig afholdt — ikke af Slægt og Venner, men af Millioner Mennesker, af hele Menneskeslægten. Naturen vidner med høi Røst, saa Ingen kan overhøre den: Det er umuligt, ligefrem umuligt! Og *Historien*? Dens Dom er endnu mere afgjørende end Forstandens og Naturens. Hvad den første erklærer for urimeligt og den anden for umuligt,

det erklærer Historien for uhørt. Den siger: Nei, det er *endnu aldrig skeet*.

Vistnok har blandt alle Folk og til alle Tider ikke faa Mennesker prøvet paa at gjøre sig til Herre over Andre: en Deel forsøgte det ved *Ordets* Magt, en anden ved *Lovenes*, en tredie ved *Sværdets*. Dog — Ingen af disse Magthavere formaaede at gjøre sig elskede.

Ordets Magthavere; derved forstaaes Digtere, Philosopher og Talere. Lad mig spørge: Hvor findes der i den gamle eller den nyere Tid en Digter, Philosoph eller Taler, som har vundet et uindskrænket Herredømme over Hjerterne? Mon Homer, Virgil eller Dante? Aristoteles, Plato eller Socrates? Pericles, Demosthenes eller Cicero? Vilde jeg spørge Eder, som elske Jesus Christus: Elske I Homer, Aristoteles eller Cicero? da vilde I mulig smile over dette Spørgsmaal; I vilde sikkert svare: Hvad vedkomme disse Døde os? Det er vel sandt: vi *beundre* disse store Mænd; men videre gaae vi ikke. Vi sige: Deres Geni taler endnu til os; men deres *Hjerter* sige os Intet mere; de begeistre os for deres Aands Mesterværker, men ikke for dem selv. Lad dem end paa deres Tankers Vinger hæve os med sig til de Egne, hvor deres Geni har hjemme, saa at vi beundrende udbryde: O store Demosthenes! o guddommelige Plato! Men hvad føle vore Hjerter overfor deres kolde Hjerter? Intet, slet Intet! Vi beundre deres Tanker, ja; men — *elske* dem, nei, det kunne de ikke bringe os til; af Kjærlighed til dem er der ikke Spor i os.

Lovenes Magthavere — mon de have øvet større Indflydelse paa vore Hjerter? Paa ingen Maade! Lovgivere have paatrykt Stater og Religioner, Kongeriger og Republiker deres Præg; deres Tanke og Villie har øvet et uindskrænket Herredømme. Men hvor er den Mand, som gav *Hjerterne* Love? og lad mig navnlig spørge: hvor er den Mand, som sikrede de Love, han *vilde* give Hjerterne, Anseelse og Overholdelse? Hvem har nogen-

sinde bygget sin Constitution eller Religion paa den Forpligtelse at elske ham selv? Hvem har nogensinde dristet sig til, i en politisk, social eller religiøs Lovgivning at optage en Lov, som den: Du skal elske mig mere end alle Andre og mere end dig selv, og alle Andre og dig selv af Kjærlighed til mig? Mon Solon har vovet dette? mon Lykurg, Confucius, Zoroaster, Mohamed? Nei langt fra; disse Mænd vare for snilde til at prøve paa en Umulighed, og de vare for svage til at paatage sig hvad Gud alene mægter. De have aldrig drømt om Sligt. Og havde de end tænkt derpaa, saa er dog ialtfald Saameget vist, at det ei er lykkedes dem. De, som vare lykkeligst, have høstet Beundring, maaskee Velsignelse, men ingen Kjærlighed; Ingen har elsket dem nok til, at han kunde af deres Navn eller Minde øse Begeistring og Mod til Martyrdøden eller til noget-somhelst Offer.

Dog maaskee var det *Sværdets* Magthavere, Erobrerne, der havde større Held med sig? Langt fra! Det er Le-gemerne, Sværdet dræber eller beskytter; det er Riger, Sværdet styrter eller befæster. Men det Under-Glavind, der aabner Hjerter, undfalder Erobrernes Hænder; den Magt at tilkæmpe sig Kjærlighed, svigter de almægtige Seiervindere, der magte Alt paa Jorden, Alt, undtagen — at tiltvinge sig Kjærlighed og befale, at man skal elske dem. Det ydmyger dem, hvem intet Andet ydmyger, at see sig endnu mere end almindelige Mennesker ude af Stand til at erobre Hjertet. Og det er paa eengang deres Ærgjerrigheds Seier og Nederlag: at de ere sig bevidste baade, at de behøve kun at stampe i Jorden, og der fremmyldre Millioner af Mennesker, rede til at kæmpe og seire for dem, — og at, trods alle de Legioner, som de kunde sende fra Land til Land for at aabne dem Hovedstædernes Porte, ere de dog ude af Stand til at aabne sig et eneste Menneskehjerte, for der at grundlægge og befæste deres Herredømme. Ja det er her, ved Indgangen til Menneskehjertet, at de, som kunde

bane sig Veien igjennem alt Andet, møde sande „Herculesstøtter.“*) Her maatte Alexander standse og Hannibal og Cæsar; heller ikke ere de Senere naaede længere; Alle, Alle saae de sig nødt til her at gjøre Holdt! Fortvivlelse over, at deres ærgjerrige Planer strandede, afnødte dem den Bekjendelse: „Non plus ultra, d. e. længere frem kunde jeg ikke komme; hverken min Styrke eller mine Seirvindinger have noget at betyde; jeg indtog Kongeriger, men jeg kunde ikke indtage et eneste Hjerte; jeg er Herre over en heel Verden; men af Venner har jeg ingen.“ Det er Historiens Dom over det Forehavende at vinde Menneskehjertets Kjærlighed.

Og dog var dette Jesu Christi Forehavende. Med den naturlige Umulighed og Historiens Dom for Øine, lagde han den Kæmpeplan at tilvende sig Menneskenes Kjærlighed. Hvad Andre næppe vove at fordre af et eneste Væsen, det kræver han af den hele Verden. Evangeliet vidner paa enhver Side om denne hans guddommelige Fordring. Hører blot eet Ord: „Bliver i min Kjærlighed; thi at vinde Eders Kjærlighed, det er min faste Villie, min urokkelige Beslutning. Og da al Kjærlighed sigter til at forene de Elskende indbyrdes, saa er det min Villie, at den inderligste Forening skal bestaae imellem Eder og Mig; derfor bliver i Mig, og Jeg vil blive i Eder; ophøiet paa den Throne, jeg som Aarhundredernes Herre skal bestige, vil jeg drage Alt til mig.“ Saaledes taler Herren i Evangeliet; saa er det da en uimodsigelig Kjendsgjerning, at han kræver Kjærlighed.

Men hvilken Kjærlighed er det, som han gjør Krav paa? Han har ikke lagt Dølgemaal paa, hvorvidt hans guddommelige Fordringer gaac. Hvad han fordrer, er en høihjertet, uovervindelig, heltemodig Kjærlighed. Ja, det er hans Hensigt og Formaal at tilkæmpe sig en Seir,

*) Det gamle Navn for „Gibraltar-Strædet“, som efter Sagnet satte Grændse for Hercules' Erobring.

som begeistrer selve de Overvundne til en vidunderlig Selvfornægtelse, Hengivelse og Høihjertethed. Jeg spørger endnu ikke, om han har *naaet* sit Maal. Jeg siger blot: Det *var* hans Maal; men, den som sætter sig et saadant Maal, han viser sig enten at være Gud eller en Daare, hans Forehavende er enten vanvittigt eller guddommeligt. Men Jesus Christus en Vanvittig! en Daare! — nei, Eders Tro forkaster den Tanke, Eders Hjerte gysrer og bæver derved; alle Eders Følelser raabe: „Det er et guddommeligt Forehavende, isandhed guddommeligt er denne Plan. Du, Herre Jesus, er ikke et blot og bart Menneske; du er Christus, den levende Guds Søn!“

(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

Frankrig. De ikke anerkjendte Ordener ere nu ogsaa blevne ophævede i Algier, hvor man hidtil havde skaanet dem. — Paa det gamle Karthagos Ruiner, i det nuværende Byrsa, har Ærkebiskop Lavigeri ladet opføre et Collegium. Dette staaer i Nærheden af det Capel, som med den muhamedanske Beys Tilladelse er blevet bygget til Minde om Kong Ludvig den Hellige, der sammesteds bortreves af Pesten i Aaret 1270. Collegiets Ledelse er overdraget Jesuiterne, da der i „Barbarstaten“ ikke findes saadanne „Love“ som i det civiliserede Frankrig.

England. London. Den 8. Decbr. indviede Cardinal-Ærkebiskop Manning et nyt Gudshuus i Forstaden Hoxton-Square, som erholdt Navnet St. Monikas Capel.

— Den 2. Decbr. har Biskoppen af Southwark lagt Grundstenen til en ny katholsk Kirke i Portsmouth. Bygningsomkostningerne ere anslaaede til 24,000 Lst. Efter Forlydende skal Portsmouth være udseet til at danne et nyt romersk-katholsk Bispedømme.

Østerrig. Den angaaende en bedre Organisation af Peterspengecollecten bebudede Biskopconferents

i Salzburg skulde afholdes paa Festen for Marias ubesmittede Undfangelse. Man venter, at det østerrigske Episkopat vil udstede en fælleds Kundgjørelse for at formane alle Katholiker til ivrig Deeltagelse i Indsamlingen af Gaver for den h. Fader. — Den 17. Novbr. har Foreningen for Domkirkens Vedligeholdelse (Dombauverein) constitueret sig i Wien. Kaiseren har for fem Aar bevilget et aarligt Bidrag af 5000 fl. Cardinal Kutschk er tiltraadte Foreningen med et aarligt Bidrag af 2000 fl. Foreningens Protector er Kronprinds Rudolf. — Kaiseren har bevilget Trappisterne i Klosteret Maria-Stern ved Banjulaka i Bosnien et Lotteri, for at Fædrene af dettes Udbytte kunne bestride deres store Udgivter til Opførelsen og Vedligeholdelsen af Hospitalet og Waisenhuset. Kaiseren selv saavel som ogsaa Pave Leo XIII. have tillige betænkt dette Lotteri med anseelige Bidrag.

Rumænien. Bukarest, 22. Novbr. Paa Festen „Mariæ Ofring“ fandt i den nærliggende Landsby Ciopla en Høitidelighed Sted, der for denne Mission har en særlig Betydning. Hs. Høiærv. Biskop Ignatius Paoli havde nemlig valgt denne Dag til, i det derværende Seminariums lille Capel at meddele et Antal fremtidige Passionist-Missionærer de hh. Vielser. Fem modtog de 4 lavere Vielser, 4 Subdiakonater. Efter fuldendt Vielse henvendte Biskoppen sig i en længere latinsk Tale til de Nyviede og udførte smukt og svarende til Omstændighederne de til Text valgte Ord af Frelserens Mund: Frygt ikke, du lille Hjord, thi det har behaget Eders Fader at give Eder Riget. Luc. 12. „Lille og uanseelig i Begyndelsen“, — saaledes omtrent var Tankegangen i Biskoppens Ord — „har denne Dannelsesanstalt for Missionspræster altid befæstet sig mere i Tidens Løb og har allerede baaret glædelige Frugter. Det er nu netop 10 Aar siden, at Grunden til Anstalten blev lagt, og naar de 4 Subdiakoner efter Bestemmelsen om kort Tid have opnaact Præstedømmets Værdighed, saa er Antallet af de Arbeidere i Herrens Vingaard, der fremgik af denne unge Planteskole, ligt med Apostlenes Tal. Derfor — frygter ikke! Vanskeligheder af enhver Art maatte overvindes, utallige Hindringer beseires i Løbet af de henrundne 10 Aar, men det har behaget Eders Fader i Himlen at give Eder Riget d. e. Guds Rige paa Jorden, for deri efter Eders Kræfter at virke og arbejde til hans Ære og til de i Adspredelsen levende Sjæles Vel, for altid mere og mere at udbrede dette Rige i

Menneskenes Hjerter, men derefter ogsaa, naar I trofast have opfyldt Eders Pligter som Missionærer, at give Eder den himmelske Herligheds Rige til Løn for Eders Troskab og Anstrængelse.“ Disse af et faderligt Hjerte talte Ord feilede ikke at gjøre et dybt Indtryk paa den unge gudindviede Skare, og de ville sikkert forblive uudsletteligt indprentede i Alles Hjerter. Maatte det med saa stor Forkjærlighed af Biskoppen grundlagte og med saa store Ofre fortsatte Værk nu være sikret for Fremtiden og stedse blomstre frodigt til Velsignelse for den herværende Mission! Dette er vort Ønske til dets første Decennium. (Salzburg. Kirchenbl.)

Palæstina. Til Jerusalem ankom fornylig den kaiserlige Hofcapellan Hr. P. Heribert fra Wien, for at overbringe det for Kirken i Nazareth bestemte pragtfulde Mariaalter, der har kostet 25,000 Gylden og er en Foræring af den østerrigske Kaiser; tillige medbragte han, ligeledes som kaiserlige Gaver, mange Utensilier til Klostertrykkeriet i Jerusalem.

— Fra Nazareth er senere indløbet udførlige Beretninger om Allehelgensfestens Høitideligholdelse, ved hvilken Leilighed det Alter med den herlige Gudsmodersstatue, som Kaiser Frants Joseph havde skjænket Franciscanerkirken, blev indviet. Hele Nazareths og dets Omegns katholske Befolkning deeltog i den festlige Høimesse og bad i Forening med Præsten for den høie Velgjører, der allerede har skjænket Saameget til kirkelige og humane Øiemed i det h. Land. Et opløftende Indtryk gjorde det, da hele Menigheden, som bestaaer af henved 400 Personer, ilede hen til det nye Alter, for der at modtage den h. Communion af Celebrantens Haand. Særlig fortjener det at bemærkes, at den østerrigske Consul i Jaffet og Tiberias, Hr. J. Miclasiewicz, der bivaanede Gudstjenesten i Uniform, foregik de Tilstedeværende med det skjønneste Exempel, idet han var den første, der traadte hen til Communionbænken.

Den h. Andreas Corsini.

† 1373.

Andreas nedstammede fra Corsinis adelige Slægt. I sin Ungdom førte han et syndigt Levnet. Hans fromme Moder bønfuldt da Gud uafadeligt om at skjænke ham Omvendelsens Naade.

En Dag opførte han sig meget uærbødig mod sin Moder; hun foreholdt ham da, hvor megen Kummer han beredte hendes Hjerte, fortalte ham, hvormeget hun havde længtes efter ham og allerede før hans Fødsel indviet ham til Gud den Allershøieste og til den saligste Jomfru Maria. Moderens Ord rørte Sønnens Hjerte. Strax begav han sig til Karmeliter-Kirken, kastede sig paa Knæ for hende, hvem han allerede før sin Fødsel var bleven indviet til, og opnaaede gennem hende den Naade at bryde med Synden og Verden. Senere indtraadte han i Karmeliter-Ordenen. Maria beskyttede ham ogsaa under det indre Livs Fristelser og Kampe, som han modig overvandt. Andreas blev paa Grund af sin høie Dyd valgt til Klosterprior og senere til Biskop i Fiesole. Skjønndt hævet høit ved Guds Naade kunde Andreas dog aldrig glemme de Aar, han havde tilbragt i Synd. Hver Dag bad han de syv Bodspalmer og tugtede sit Legeme; Natten tilbragte han paa et haardt Leie. Streng mod sig selv, var han idel Kjærlighed mod Syndere; selv de meest haardnakkede formaaede hans Ord at røre. Han bidrog væsentlig til Bilæggelsen af en Deel Stridigheder under offentlige Uroligheder. Mange Syge, der berørte hans Lig, bleve helbredte.

Smerte over Synden.

Den h. Andreas er et Forbillede paa den sande Bodfærdige, der stoler fast paa Guds Barmhjertighed, men heller aldrig glemmer sig selv.

„For seent har jeg elsket Dig, o Herre, Du evig gamle og evig nye Skjønhed! For seent har jeg elsket Dig; Du var i mig, men jeg var udenfor; Du var med mig, men jeg ikke med Dig. Ting, der ingen Værd havde, fjernede mig fra Dig. Du kaldte mig, og tilintetgjorde min Døvhed; Du oplyste mig og spredte mit Mørke. Jeg forsmægtede, og endnu hungrer og tørster jeg. Du berørte mig, og jeg længtes efter Din Fred.“

(H. Augustinus.)

Før sin Søn Andreas' Fødsel havde hans Moder havt en Drøm, i hvilken det forekom hende, at hun havde født en Ulv; denne styrtede ind i en Kirke og blev der forvandlet til et Lam. Saaledes ydede Gud den stakkels Moder Trøst, og lovede Omvendelsens Naade for Sønnen. Thi da Moderen meddeelte Sønnen denne Drøm, begav Andreas sig til Kirken, hvor han opnaaede Omvendelsens Naade. Saaledes blev Ulven forvandlet til et Lam.

„Bedrøvelse efter Gud virker Omvendelse til Salighed, som ikke fortrydes; men Verdens Bedrøvelse virker Død.“ (2 Corinth, 7, 10.)

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 2. Januar. Søndag efter Nylaar.

NB. Nylaaarsdag og Søndagen den 2den Januar afholdes i Sct. Ansgars Kirke den første Kvartalscollect af Pøtterspengene for 1881. — 3. M. Octav af St. Johannes. — 4. Ti. Octav af de uskyldige Børns Fest. — 5. O. Telesphorus, Pave og Martyr. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe for Ansgariusforeningen.

Torsdagen den 6. Januar. Herrens Aabenbarelse's Fest, ogsaa kaldet: Helligtrekongers Fest. (Gudstjenesten holdes som paa Høitidsdagene.) — 7. F. Knud, Hertug, af Danmark. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjerte; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Broderskabsandagt. — 8. L. Octavdag.

Søndagen den 9de Januar. Iste Søndag efter Epiphani.

Søn- og Festsdags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel,
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke,
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 1 fransk Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste: (See Nr. 52 f. A.)

Mødreforeningen.

Tirsdagen d. 4. Januar 1881 kl. 8 $\frac{1}{4}$ holdes i Sct. Ansgars Kirke den statutmæssige Messe med Communion.

Svendeforeningen.

De Svende, som maatte ønske at slutte sig til den katholske Svendeforening, indbydes til et Møde paa Søndag d. 2. Januar Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften i Forsamlingsværelset i Præsteholigen ved Sct. Ansgars Kirke.

Som passende Julgaver anbefales smukt udførte Litografier af den h. Jomfru (efter Murillos berømte Maleri), saavel som af Pave Leo XIII., hvilke for en meget billig Priis kunne erholdes hos C. Bruuns Enke, Herluf Trolles Gate 2 i Stuen.

Ved den af nogle Damer foranstaltede Indsamling i Anledning af Julefesten er der i det Hele indkommet 130 Kr. De for disse Penge indkjøbte Levnetsmidler ere fordelte blandt 22 Familier, bestaaende af c. 80 Personer. Ved at meddele dette undlader jeg ikke paa de Trængendes Vegne at takke Alle, der have bidraget til at berede dem denne Julglæde, forvisset om, at Han, som blev et fattigt lille Barn, vil belønne deres Kjærlighed.

C. Freund.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 2.

Søndagen den 9. Januar.

1881.

Indhold: Jesus Christus Hjerternes Konge, altsaa Gud. Jerusalem og de hellige Steder. Kirkelige Efterretninger: Rom.

Jesus Christus Hjerternes Konge, altsaa Gud.

II.

Jesus viser sig for det Andet at være Gud ved Valget af de *Midler*, han anvender for at seire over Hjerterne.

Ligesom han nemlig bringer den menneskelige Forstand til at troe paa sig uden at støtte sig til nogen menneskelig Grund, saaledes bringer han det menneskelige Hjerte under sin Kjærligheds Herredømme uden nogensomhelst menneskelig Bevæggrund. For at fremkalde Tro vælger han hvad der synes at stride mod Fornuften, og alligevel lykkes det ham at gjøre sig til Herre over Fornuften; for at vinde Hjerterne vælger han ikke, hvad der tiltrækker, men hvad der frastøder, og alligevel lykkes det ham at gjøre sig til Herre over Hjertet. Med eet Ord: han gjør sig troet og elsket paa en sig værdig Maade, som beviser, at han er Gud.

Lad os blot sammenligne de Midler, som Mennesker anvende for at erobre Hjerterne, med de Midler, *han* bruger; og vi ville snart see, at her findes der i Alt og overalt en Forskjæl, som svarer til Forskjællen imellem, hvad der er guddommeligt, og hvad der er menneskeligt.

Et Menneske, som vil grundlægge et Herredømme over Hjerterne, kan nemlig raade over en tredobbelt Magt: sit *Navns*, sin *Elskværdigheds* og sin *personlige Paavirknings*; han kan blænde ved sit Navn, indtage ved sin Elskværdighed, fortrylle ved sin personlige Paavirkning. Men Jesus Christus? Han forsmaaer og vrager denne tredobbelte Indflydelse med guddommelig Foragt.

Ved *Navnets* Magt forstaaes den Indflydelse, et Menneske udøver som Følge af, at han ansees for stor og udmærket i en eller anden Retning, — altsaa Noget, der gennem Indbildningskraften bedaarer Hjertet og bringer det til frivilligt at trælle for ham. Det vilde vel snart være ude med denne Indflydelse, dersom Mennesket havde et klart og gennemtrængende Syn paa Tingene; men i dette Jordlivets Tusmørke er den overmaade stor; og hver den, som med menneskelige Midler vil udrette noget Stort, kan ikke ganske undvære den; han maa have Ry for at udmærke sig ved Et eller Andet, det være sig Begavelse eller Byrd, Berømmelse eller Dyder. Thi saalænge Mennesket er henviist og indskrænket til sig selv og hvad han virkelig er, saalænge er han svag, og det i samme Grad, som han er ubetydelig. For at indtage Mængdens Hjerter, maa han vise sig for den i et Lyskjær, som forøger hans personlige Kraft, selv om det kun var et bedragerisk Skin. At et Menneske gjør *Navnets* Magt gjældende, kan ikke tages ham ilde op; han er et Menneske; hvad Under, at han handler som et Menneske?

Men Jesus Christus er Gud; derfor see vi ham handle som Gud. Ligesaa begjærligt som Andre hige efter hvad der kan give dem Ry for Overlegenhed, arbejder Jesus Christus paa, om muligt, heelt at udslette

og tilintetgjøre det Ry og Navn, han har. Ved den ene Ende af hans Livsvei staaer hans Vugge — Krybben, ved den anden Ende — Korset, hans Throne, og midt imellem begge sees Nazareth, hans Opholdssted; med andre Ord: hele hans Liv er en uafbrudt Kjæde af Ydmygelser fra hans Fødsel i Mørke ligetil hans Død i Forsmædelse. Vel er det sandt: han skal engang forlade sit Skjul i Nazareth; en Straale af hans guddommelige Væsen skal gjennembryde det Mørke, som indhyller ham; Naturen skal erkjende og hylde ham som sin Mester, hvis Nærhed den føler; Naturen skal for en stakket Stund standse sit Løb; Mængden skal engang skimte Underkraftens Straaleskjær omkring hans Pande; henreven af hans Navns Overmagt skal den stimle til og hilse ham med Seiersraabet *Hosanna*. Men denne hans Triumph skal kun være et Lynglimt, den sidste Opluen af en Glands, som er ifærd med at slukkes eller, bedre sagt, som han er ifærd med selv at slukke, førend han dør. Mærkeligt! den afgjørende Stund, da ethvert andet Menneske, der tænker paa at beherske Fremtiden, samler sig i sig selv og beraader sig med sig selv om, hvad han endnu kan gjøre eller sige, for at sikre sig et udødeligt Minde og Eftermæle, — denne sidste høitidelige og afgjørende Stund vælger han til at berøve sin Pande Høihedens Diadem og afklæde sig ethvert Skin af Storhed! Han vælger sig den Dødsmaade, han meest ynder, vælger Korsdødens Vanære! Paa Korset vil han døe, midt imellem to Forbrydere, den ene tilvenstre, den anden tilhøire, for selv at anees for den værste iblandt dem. Naglet til Korset vil han fremstille sig for den ganske Verden. For de kommende Aarhundreder, der ville reise sig for at see, hvem det Menneske er, der siger sig at være Gud, affører han sig baade al guddommelig Majestæt og al menneskelig Høihed. Undergjøreren bærer nu om sin Pande den forsmædelige Tornekrone og har beklædt sig med Skam, som med en Kappe (Ps. 108, 29).

Endnu mere! for at ophøie sig i alle kommende Slægters Øine, paadrager han sig i sin sidste Stund Noget, der ei blot tilintetgjør al indbildt og forstilt Høihed, men ogsaa dømmer al virkelig Magt til Afmagt, nemlig *Foragt*. Og dog er det just paa Korset, at han, knust af Foragt og bekrændset med Forhaanelsens Tornekrone, vil grundlægge Kjærlighedens Herredømme og drage Alt til sig. Dette har han selv sagt: „Naar jeg bliver ophøiet fra Jorden, vil jeg drage Alle til mig“ (Joan. 12, 32). Unægteligt! denne Fremgangsmaade er ikke et Menneskes; den er en Guds.

Den anden Magt, som Menneskene benytte sig af for at gjøre sig yndede, er *Elskværdighedens*. At herske over Hjerterne er det samme som: at drage dem til sig. Christus, der agtede at drage dem til sig i et Omfang, som Ingen før havde tænkt paa, maatte altsaa vel efter menneskeligt Skjøn bruge det kraftigste og virksomste Middel. Men hvilket Middel vælger han? O Vidunder! han vælger, hvad der endnu aldrig havde draget noget Menneske til sig — en Magnet, hvis Tiltrækningskraft før havde været skjult for hele Menneskeslægten, nemlig — *Lidelsen*. Med andre Ord: for at drage Menneskehjerterne til sig, valgte han, hvad der var meest skikket til at frastøde en Verden, der dengang fulgte og endnu den Dag idag følger Lystens Tillokkelse.

Vistnok, siden Vorherre har saa at sige, legemliggjort Lidelsen i sin Person, har Lidelsen faaet en Ynde, der drager os til sig; men lægger vel Mærke til, at denne Tiltrækning og Ynde forudsætter to Ting, baade at Jesus Christus erkjendes for Gud, og at hans Kjærlighed hersker i os. Men dengang gjaldt det just om at aabenbare hans Guddommelighed og at fuldende Kjærlighedens Seir i os. Altsaa den Tiltrækning, som Lidelsen har faaet paa Calvariahøien, kunde den endnu ikke øve dengang. Føle I Eder tiltrukne af Krybben og selv af Korset, saa kommer det af, at Barnet i Krybben og den Dødsdømte paa sit Kors allerede har erobret

Eders Kjærlighed og Tilbedelse; men tænker Eder for et Øieblik, at Barnet i Krybben og den Korsfæstede ikke blev erkjendt, elsket og tilbedet som Gud, hvad Tiltrækning kunde Krybben og Marterbjerget da have? Nei, da havde Jesus Christus i Bethlehem og paa Golgatha kun hvad der maatte frastøde mig!

Alligevel — for at fuldbyrde sin Triumph, forsmaaer Jesus Christus alt Andet; han kommer med gjen-nemborede Hænder, gennemstukken Pande, et skam-skjændet Aasyn, kort sagt, kun med de Saar, hvilke de grusomste Mishandlinger have tilføiet ham; hans menneskelige Skikkelse har ei engang bevaret hin tidligere Skjønhed, som fordum fængslede Mængdens Hjerter. „Non erat ei species neque decor, d. e. han havde ingen Skikkelse eller Herlighed“. Det skulde ei kunne siges, at han paa Menneskers Viis havde draget Menneskehjerter til sig; derfor vilde han selv tilintetgjøre al menneskelig Ynde ved Bødlernes Hænder. „Vi saaé ham,“ siger Propheten, „men der var ikke Anseelse, at vi kunde havt Lyst til ham; og vi agtede ham for Intet og ligesom en Spedalsk. Fra Fodsaalen og indtil Hovedet var intet Heelt paa ham“ (Js. 53, 2—4; 1, 6).

Herre! Er det virkelig i denne Tilstand og Dragt, at Du viser dig for Verden for at drage den til dig? Gjør Du virkelig og for Alvor Regning paa Noget, der hidindtil kun har været istand til at frastøde Mennesker? — Ja, jeg gjør, svarer vor guddommelige Erobrer; med dette skamskjændede Ansigt, denne gennemstukne Pande, dette sønderflængede Legeme vil jeg vise mig for alle fremtidige Generationer og indbyde dem: Kommer til mig! Det er just mine Smerter, som tvertimod alle Naturens, Love skulle udøve en vidunderlig Tiltrækningskraft paa Menneskeslægten. Naar jeg er ophøiet, vil jeg drage Alt til mig. Det er mit Maal! Som Gud har jeg ikke de Tillokkelser behov, som Mennesker trænge til; og det er min Beslutning, at den Tiltrækning, mit Hjerte skal øve ved, hvad der i og for sig er meest fra-

stødende, skal blive det meest slaaende Beviis for, at jeg virkelig er kommen fraoven, fra den sande Gud. almægtig og priisværdig i Evighed.

Et endnu bedre Middel, der indbefatter de tvende omtalte, fordi det som oftest baade bestikker og tiltrækker, maa man vel kalde den *personlige Paavirknings Fortryllelse*. Det er nemlig en almeengyldig Lov: Vil Du elskes af Nogen, saa maa Du være hos ham. Fraværelse, Adskillelse, Afstand og især Døden ere stedse Hindringer, som slukke eller kølne Kjærligheden. Man har seet Mennesker begeistre Mængden ved den Tryllemagt, hvorom Talen her er; men i Regelen maatte de være selv tilstede, for kun en eneste Dag at være sikre paa deres Triumph. For at elektrisere Mængden, behøvedes der ikke just Meget, men dog Noget: et Øiekast, et Blik, en Haandbevægelse, en Lyd, et Ord eller et Smil, kortsagt en eller anden umiddelbar Paavirkning, der forudsatte deres personlige Nærværelse. Med slige Midler vare de istand til en stakket Stund at opflamme Gemytterne til Begeistring for deres Person eller til Opoffrelse for Fædrelandet. Men de kjendte ikke til den Hemmelighed, ogsaa fraværende at vedligeholde og forevige Kjærligheden til dem. Thi dette er en Guds Hemmelighed, og de vare blotte og bare Mennesker. Dog — den er iøvrigt let at forstaae; thi selv for en Levende er det vanskeligt og tidt umuligt at gjøre sig elsket; hvor vanskeligt vil det da ei være efter Døden, naar Ingen mere kan sige: See, her er jeg; hvor vanskeligt, ved selve Døden at fuldbyrde en Seir over Hjerterne, som Ingen i levende Liv vovede at haabe! hvor vanskeligt endnu under den kolde Gravsteen at begeistre Mennesker ved sit Navns Magt! Er det Andet end et blot og bart Drømmebillede? Og dog var dette det Maal, som Jesus Christus satte sig!

Skjøndt korsfæstet, vil han blive elsket af Slægter, der hverken have hørt hans Røst eller seet hans Aasyn! skjøndt fraværende, adskilt, død, lægger han an paa at blive elsket! I levende Live syntes han ikke engang at

kunne i nogle faa Mennesker, hvilke han dog kaldte sine Venner, tænde og vedligeholde saamegen Begeistring, at de viste en almindelig Vens Troskab imod ham. Men efter sin Død vil han kræve, at den ganske Verden og enhver Enkelt skal elske ham! Hans Grav blev bedækket med Skændsel og forseglet af Forhaanelsen; alligevel er det just til sin Grav, at han indbyder alle sine Tilhængere og Martyrer, for der ved Taarer og Blod at give Vidnesbyrd om deres uudtømmelige Kjærlighed til ham! Med eet Ord: Fraværende og død, forsøger han at fængsle Menneskehjerterne og holde dem saa fast knyttede til sig, som ingen Levende ved personlig Paa-virkning nogensinde har prøvet paa, endsige virkelig udført!

Isandhed, *dersom* det lykkedes ham, da er denne Døde ikke død, men gjenopvakt til Livet, da er dette Menneske ikke et blot og bart Menneske, men et Gud-menneske, sand Gud. Thi kun Gud har Magt til at kalde sit Liv tilbage fra Dødens Svælg; kun en Gjenopvakt formaaer at bringe sin Kjærlighed til at herske hinsides Graven.

Lovet være da Gud! Lovet være den Gjenopvakte! Thi *det er virkelig lykkedes ham*. Hans Maal syntes, menneskelig talt, umuligt at naae; hans Midler syntes, menneskelig talt, hensigtsstridende og aldeles forfeilede. Og dog har han som Seierherre naaet Maalet — paa en guddommelig Maade.

Dette er det tredie Under, der skal bevise, at Jesus Christus er Gud — hans vidunderlige *Seir*.

(Sluttes.)

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr. 52.)

Vi havde bestemt vor Afreise til den næste Søndag efter Gudstjenesten. Men en af vore Reisefæller var bleven alvorligt syg, og det var umuligt at gjøre sig nogen Forestilling om, hvad Gang hans Sygdom vilde tage. Blandt hele vort Selskab var der kun Een, hvis Forhold gjorde ham det muligt endnu at blive nogen Tid i Nazareth, og denne Ene var heldigviis netop den, som under den hidtil tilbagelagte Deel af Reisen paa Grund af personligt Venskab havde staaet den Syge nærmest, og derfor var villig til at blive tilbage hos ham, uagtet han vægrede sig ved at modtage dette Offer.

Blandt Karmelklosterets faa Munke var en forhenværende Læge, efter hvem vi strax sendte Bud. Sygdommen tog heldigviis snart engunstig Vending, og efter et Par Ugers Forløb bragte et fransk Dampskib fra Beirut vore to Efterladte til Alexandrien, hvor vi vare blevne opholdte af den indiske Posts lange Udebliven.

Da vi endelig henimod Middag alle vare færdige til Afreisen, rede vi op ad de Høider, som fra den vestlige Side omgive Nazareth. Derfra har man den herlige vide Udsigt, hvorom jeg ovenfor har talt. Da vi her sidstegang skuede ud over det kjære Nazareth, gjorde vi Holdt, vendte os imod Staden og bade i Forening høit *Englens Hilsen*. Det er denne Andagtsformel — denne Kraftextract, om jeg saa tør kalde den, af de evangeliske Sandheder — som Kirkeklokken tre Gange om Dagen minder den katholske Christen om; og den, som daglig beder den med Andagt, vil sikkert erfare dens forædlende og helliggjørende Virkninger. Hans Sjæl oplives daglig tre Gange af Erindringen om de meest ophøiede Ideer og Personer, og ethvert Ord deri hæver ham over alt Jordiskt og løfter hans Tanker mod Himlen: til

Englen, Herren, Maria, den Helligaand, Ordet, Menneskevordelsen etc. ligesom det ogsaa paaminder os om, hvad vi ere: arme Syndere, og hvad der forestaaer os alle: vor Dødsstund.

Medens vi paa Hestene bade denne Bøn, faldt mit Blik og min Tanke paa disse Dyr, der stode saa stille og roligt, medens den uforstaaede Lyd af vore Ord vel naaede deres Øre, men prellede tilbage derfra som Bølgen, der bryder sig mod Klippen. Naar jeg da tænkte paa, at denne Skabning ikke har noget Begreb om sin Skaber, om Forløsningen, ingen Glæde over Gud og det Evige, ingen Anelse om den Taknemmelighed, der opfylder en christelig Sjæl — at alt dette i al Evighed bliver den ubekjendt: da følte jeg en inderlig Medlidenhed med dette Mennesket saa trofast hengivne Dyr. Og dog gives der mange Mennesker, som foretrække heri at stille sig lige med Dyret, som Intet ville vide om Gud og Christus, men kun have travlt med, hvad der kan bringes ud af de materielle Stoffer. Saa lærd og dannet nu et saadant for al høiere Sands blottet Menneske end kan være, saa er dog hans Sjæl i Henseende til det, som burde være ham det vigtigste af Alt, saa at sige lemlæstet; han ligner en Blomst, hvis Stængel er knækket, en Sommerfugl med afrevne Vinger, og som derfor i Lighed med Ormen klæber ved Jorden og finder sit eneste Liv i Stoffernes Forvandlinger — uagtet han dog ikke er skabt til at krybe omkring paa Jorden!

Fra Bjerghøiderne gik det atter nedad i yppige grønne Dale, der gjennestrømmes af en Bæk; dog manglede ogsaa her een Ting i den fulde Naturskønhed, nemlig en Skov. Ved en Vandmølle, den eneste jeg har seet i Palæstina, standsede vi for at holde Maaltid. Møllen tilhører Klosteret paa Karmel og har den Eienommelighed, at Møllehjulet løber i horizontal Retning, saa at Bækken driver det fra Siden af. Ellers seer man i Østerlandene kun Haandmøller, paa hvilke Kornet for-

males i smaa Kvantiteter; de synes der at være ligesaa almindelige som hos os Kaffemøller.

Senere kom vi til en vidtstrakt og udyrket Slette, der var bevoxet med høit Græs og Buskvæxter. Et moseagtigt Sted var vanskeligt at passere, og en Hest sank dybt i med sin Rytter; men, efter at have tilbage-lagt et kort Stykke Vei over nogle Sandsletter, havde vi den Nydelse at træffe paa Palmetræer, og kort efter at see Havet. Noget derefter maatte vi passere en lille Indbugtning af Havet, hvori en Bæk har sit Udløb. Hestene maatte gaae i Vand til Bugen; alligevel bleve de ikke skye eller urolige, men gik ligesaa sikkert som paa den tørre og jevne Jord. Dette var mig saa meget mere paafaldende, som vi endnu havde de samme Heste, med hvilke vi forlode Jerusalem, og som der aldrig see andet Vand, end i det høieste en ubetydelig Bæk, saa at Havets urolige Bevægelse følgerlig maatte være dem noget ganske fremmedt. Jeg har her i Østen virkelig faaet en Slags Agtelse og Forkjærlighed for de arabiske Heste, medens tidligere Hesten var mig en ganske ligegyldig Skabning. Disse Dyr ere forsaavidt et sandt Afbillede af et dygtigt Menneske, som de udrette overordenlig Meget og have yderst faa Fornødenheder. Naar vi Dage igjennem havde redet op og ned af Bjerge, fik de undertiden hele Dagen slet Intet, ikke engang Vand. Først naar Teltene bleve opslaaede, og de bleve afsadlede, kunde de græsse, saafremt der ellers var Græs; de fik da maaskee ogsaa en Smule Byg, og man saa endog i den stærkeste Hede aldrig en Draabe Sved paa dem. De have ogsaa en meget fin Hov, som er særlig skikkaet til at fæste Fod paa de glatte og skraanende, med Smaastene opfyldte Veie; deres Skoe blive hamrede af koldt Jern paa samme Maade som det Jern, der benyttes til File. De ere derhos godmodige og troe Dyr; naar vi af og til paa stærkt skraanende Steder stege af, kunde vi lade Hestene skøtte sig selv; de holdt sig som Hunde altid til os og samlede sig,

naar vi atter havde Brug for dem. Men jeg troer iøvrigt ikke, at det vilde lykkes at acclimatisere den arabiske Hest hos os. Indespærring i en Stald, den lange Vinter, de glatte Politigader vilde snart bibringe dem en bred og flad Hov, en langstrakt Krop, en større Bug, stærkere Ædelyst, Sved, kort Aandedræt og andre Civilisationssygdomme.

Vi naaede endelig til den lille Søstad Kaifa, hvor vi foreløbigt toge Ophold, for at gjøre Aftale med den østerrigske Agent angaaende vor Afreise, da der om to Dage ventedes et Dampskib, som skulde føre os til Alexandrien. Vi lode derfor vor Bagage forblive der, og, da der kun var en lille Müil til Klosteret paa Karmel, begave vi os tilfods oppaa Bjerget, hvor vi fik en meget venlig Modtagelse og bleve indkvarterede i de prægtige Gjæsteværelser. Hvad jeg her tænkte og følte finder jeg endnu optegnet i min Dagbog: „Nedenfor mig ligger det dunkle Hav, og Horizonen er klart belyst af Maaenen, medens denne selv er skjult for mit Øie. Det er Nat, og Vinden bruser om Bjerget, gennem Buskene og hen over Havet. Da jeg steg herop, var det endnu Dag, og Aftenrøden udbredte sit Lys over Havet. Grønne Marker forenede sig med den sandede Strandbred, der begrænder den uoverskuelige Havflade, og i Østen saaes Kaifa med dets borgagtige Bygninger og dets mange Palmer. Havet med dets Indfatning af Strandbredden og Himlen over det saae ud som en stor Harpe, der spilledes af Vinden, hvis Brusens i Forening med Brændingen bragte dens Strænge til at zitre. Min Sjæl svævede hen over dette pragtfulde Panorama og ned-sænkede sig med Velbehag deri, ligesom Søørnen snart vugger sig høit over Bølgerne, snart streifer det opsprøjtende hvide Skum med sine Fødder og Vingespidses. Jeg fik her en Anelse om Evighedens Glæder, og

følte en Ro og en Fred, saaledes som jeg ahnede, at salige Aander maatte føle den. Men — ligesom der paatrænger sig den, som længe har stirret paa en bestemt Farve, et uvilkaarligt Indtryk af en modsat Farve, saaledes overraskedes jeg under disse opløftende Tanker og Følelser af en modsat Tanke — at det først hisset vil blive den fuldendte Aand forundt at fordybe sig i Betragtningen af den Herlighed, hvormed Gud har smykket Jorden, men at det her i Livet er vor Opgave at arbeide paa at gjøre os værdige til det fuldkomne Livs Nydelser.“

Den næste Dag førte en Pater os ned til en meget brat Side af Bjerget for at vise os „Prophetskolen“. Vi saae ved denne Leilighed nogle Huler og Cisterner, som bleve benyttede af de i Fortiden her levende Eneboere; men jeg har iøvrigt ondt ved at tænke mig, hvorledes selv de meest religiøse Mænd kunde tilbringe deres hele Liv i en saadan Afsondring fra Verden, og dog altid i dem selv finde Stof nok til Andagt, og derved holde enhver Dag fri for Lediggang og Kjedsommelighed. Vel anseer jeg det ikke for umuligt, men min Leveviis har hidtil gjort mig saa lidt fortrolig med Tilstande, der tilnærmelsesviis kunde give mig en Forestilling herom. Det sande, hellige Eneboerliv er i alle Tilfælde en Anticipation af Livet efter Døden — Afsondring fra Verden og udelukkende Omgang med Gud og de himmelske Ting. Det christelige Eneboerliv er saaledes langt fra at være Lediggang; Christus selv førte jo et saadant Liv i fyrretyve Dage, og nogle af de største og virksomste Kirkelærere — den h. Chrysostomus, Basilius, Hieronymus, Benedict, Bernhard — levede hele Aar igjennem som Eneboere og vandt under deres eensomme Omgang med Gud en Inderlighed, Dybde og Kraft, der satte dem istand til at vække og vederkvæge hele Nationer med deres Aands rige Fylde. Vel er Størstedelen af Eneboerne aldrig vendt tilbage til det virksomme Liv; men heller ikke Livet efter Døden tør kaldes et uvirksomt Liv, og et

Fremmede, ubetænksomme og uforfarne Tilskyndere, som dog maatte vel tænke, at jeg endelig fik at see og kjende saadanne Træers Frugter.

„Derfor, min elskelige Brodersøn, vil jeg ikke alene undskyldte Dig selv herudi af mit ganske Hjerte, men vil ogsaa tage det an for et vist Tegn til din egen Oprigtighed, og ydermere for et vist Tegn, at Du ikke skulde være i den vrang Mening, som en Deel af Protestanterne ere udi, nemlig, at Enhver kan blive salig ved sin Religions Tro. Thi de, som ere udi den Mening, maae enten tilstaae, at man ligesaavel kan blive salig ved at troe Løgn og fornægte Sandhed, som ved at troe Sandhed — hvilket er uchristeligt —, eller tilstaae, at det, som de selv efter deres Religionsbekjendelse holde og angive offentlig for en særdeles guddommelig Sandhed og en uforligneligen nødvendig Videnskab til at erlange den evige Salighed, er udi sig selv og udi Grunden ikke saameget angelegent — hvilket er uoprigtigt.

„Retsindige, velmenende, fasttroende og samvittige Christne begynde aldrig med saadan Bitterhed, naar de agte at omvende Nogen, som de mene at være udi Vildfarelse, men, næst inderlige Bønner til Gud, søge de adskillige Kjærlighedsmaader for at overbevise ham hans Vildfarelse og for at bringe ham paa den saliggjørende Vei. De lægge sig efter, med stor Forsigtighed at handle udi disse Sager med Enhver især efter den Tilstand, som de finde ham udi, nemlig at handle anderledes med dem, som af Frygt, Undseelse, Hensigt til Ære, til Venskab, til Lykke, til Forfremmelse, til Gevinst etc. holdes fra den rette Vei; anderledes med dem, som fare vild af Eenfoldighed, Vanvittighed eller Uafvidenhed, og anderledes med dem, som de see at fare fort i deres Vildfarelse med frit Forsæt og bedragelig Vanartighed.

„Men paa det Du kan ret dømme om det, som mig selv angaaer, og saasom det er billigt at gjøre Regnskab for sin Tro udi slige Tilfælde, vil jeg med den Leilighed

eensomt Liv her paa Jorden maa derfor være en god Forberedelse for den hinsidige Virksomhed. Og, selv bortset herfra, finder Gud mere Behag i en from Eneboer, som Dag og Nat tænker paa Ham, elsker, takker og lover Ham, end i store med Mennesker opfyldte Fabriker, som ofre baade Søndag og Hverdag til en verdensmæt Pengemand, en levende Guldkalv, og saaledes gaae sjæleligt og aandeligt tilgrunde under et elendigt i Gudsforglemmelse og en utilfredsstillet Hunger efter Nydelse afhaspet Liv.

Den saakaldte Prophetskole æres af Tyrker, Jøder og Christne som det Sted, hvor Propheten *Elias* skal have underviist sine Disciple. Den er en stor Hule, der er saa regelmæssigt indhugget i Klippen, at man kunde antage den for en kunstigt opført Sal; men kun Indgangens to Sider ere tildeels murede. Dette Sted synes at blive stærkt besøgt; paa Gulvet var der udbredt nogle Tæpper, saaledes som Tyrkerne pleie at benytte disse ved deres Bønner, saavel som til at sidde paa.

Bestigningen af Bjerget var forbunden med Besværighed og endog farlig for den, som let bliver anfægtet af Svimmelhed. Om Eftermiddagen foretog jeg en Vandring gennem Klosterets lange Corridorer for at finde Veien til dets Tinder, og kom da forbi et stort Capel, hvor jeg saae en Munk ganske ene fordybet i stille Bøn. Dette Syn, ja endog den blotte Erindring derom gjør et usædvanligt Indtryk paa mig og vækker Anelser om det vidunderlige Liv her paa Karmel. Der gives vel næppe paa hele Jorden et mere eensomt Klosterliv, end det, som føres paa dette Bjerg. Det mægtige af Kvaderstene byggede Klostercastel med sine høie Tinder throner over den bratte mod Havet sig nedsænkende Bjergvæg. Kun rovlystne Beduiner og Leopardter gennemstreife dets vilde Naturomgivelser og flere af Klosterets ualmindelig store Hunde ere blevne sønderrevne af Rovdyr.

Munkene faae kun sjældent Besøg af Pilgrimme; men de som komme, finde altid den bedste Modtagelse. Jeg

fandt Fremmedbogen opfyldt med Roes og Taksigelser for den Velvillie, der var viist de Besøgende, og stødte kun paa een høist mærkværdig Undtagelse. En tydsk Pietist havde nemlig forsaavidt fundet sig foranlediget til at mistænkeliggjøre Klosterets Gjæstmildhed, som han ansaae den for at maatte være en Virkning af den katholske „Værkhellighed“, og han kunde da ikke undlade at indskrive denne lutherske Phrase i Fremmedbogen. Christus undskylder paa Korset og under de største Smerter sine Fjenders umenneskelige Grusomhed; men den „Retfærdiggjorte af Troen“ udtænker og nedskriver en Mistanke mod dem, af hvis Haand han nylig har modtaget Spise og Drikke og nedlægger dette Slangeæg i en Fremmedbog, hvis Eiere ikke forstaae Tydsk! men den h. Skrivt siger: „Den som ikke har Christi Aand, han hører ham ikke til.“

Men der er en Slags Pietister, hvis Religiøsitet forholder sig til Christendommens Aand ganske som Feber til Sundhed. Medens disse Folk ansee deres ufornuftige Phantasier som lutter Indgivelsers af den Helligaand, deres ophidsede Følelser gjælde dem som en sikker Garanti for Syndsforladelse og ufeilbar Salighed, og deres Mund flyder over af salvelsesfulde Talemaader, gaaer derved endog det tilgrunde, som en bedre Natur gjør til en Helligdom selv for Ikke-Christne.*)

(Fortsættes.)

*) Jeg bemærker her, for at forebygge Misforstaaelse, at jeg blandt troende Protestanter ogsaa har lært en Retning at kjende, som er i høi Grad agtværdig, og repræsenteres af Mænd, som ville og søge Sandheden med en Alvor og Redelighed, der vækker min Høiagtelse og Beundring. Men disse Søgende ere i Medfør af deres Kjærlighed til Sandheden uendelig langt fra at angribe og forkleine Alt, hvad der er katholsk eller endog — som mange Pietister — fra at gjøre Jagt paa fattige Katholiker, for at gjøre dem deelagtige i Kalken og det „rene Ord“.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Den 13de Decbr. f. A. afholdtes et hemmelig Consistorium. I dette har den h. Fader udnævnt den armeniske Patriark Hassun til Cardinal, medens han reserverede tre andres Udnævnelse in petto, d. v. s. han angav Navnene paa de tre Kirkefyrster, hvilke han i det næste Consistorium agter at udnævne til Cardinaler. Den pavelige Allocution indeholder i Indledningen en almindelig Klage over Kirkens Forfølgelse i flere af de europæiske Stater. Paven havde lige fra sit Embedes Tiltrædelse havt sin Opmærksomhed henvendt paa den orientalske Kirke og haabede, at denne snart vilde vende tilbage og forene sig med Moderkirken. For at give de orientalske Christne et Beviis paa sin faderlige Velvillie vilde han nu beklæde Patriarken Hassun, der havde indlagt sig saa store Fortjenester ved Bilæggelsen af det sidste Schisma, med Cardinalværdigheden. — Msgr. Antonius Hassun er født i Constantinopel den 13. Juli 1809. Han har nu været Præst i 48 Aar; det biskoppelige Embede har han beklædt i 38 Aar; i de sidste 14 Aar har han styret Ciliciens omfangsrige Patriarkat med en Fasthed og en Iver, som satte ham i Stand til at overvinde de største Vanskeligheder. Under sit Patriarkat har han bygget 17 Kirker, et stort Seminarium, mange Klostre og Opdragelsesanstalter. Disse sidste har han anbetroet „Søstrene af den Ubesmittede Undfangelse“, der hellige sig de Fattiges Underviisning og Schismatikernes Omvendelse. Af den h. Stol har han erholdt Fuldmagt til 7 Bispedømmers Oprettelse. Han er den første Cardinal af armenisk Nation og efter Cardinal Bessarion, der udnævntes til Cardinal af Pave Eugen IV. 1439, den anden Cardinal i hele Orienten. Riternes Congregation har bestemt, at Cardinal Hassun kan bibeholde den armeniske Ritus ved Privatmessen, men at han maa følge den romerske Ritus, naar han offentlig som Cardinal foretager en høitidelig Function. Denne Bestemmelse har sin Grund i, at Cardinalerne egentlig danne den romerske Kirkes Clerus, og derfor som saadanne ogsaa maae følge denne Kirkes Ritus.

Rettelse i Nr. 1, Side 3 L. 8 fr. n.:

Og tænde Troens Hjerte! Læs: Og tænde Troens Kjerte!

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 9de Januar. 1ste Søndag efter Epiphani.

10. M. Vilhelm, Biskop. — 11. Th. Hyginus, Pave og Mart.
— 12. O. Arcadius, Mart. — 13. T. Octav af Epiphani. —
F. Hilarius, Biskop og Kirkel. — 15. L. Paulus, Bøkj.

Søndagen den 16. Januar. 2den Søndag efter Epiphani. Jesu Navnefest.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel.
Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet
Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i
Ordrup.
Efterm. Kl. 1 fransk Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. An-
dreas Kirke i Ordrup.
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ans-
gars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel,
Kronprindsessegade 42.
" 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsesegaden hele Dagen med Und-
tagelse af fra Kl. 1—4.

Paa Universitetsboghandler Andr. Fred. Høst & Sønns Forlag er udkommet: 'Thomas af Kempis' fire Bøger om Christi Efterfølgelse, fra Grundtexten oversat i Anledning af Forfatterens femhundredede Fødselsaar (1380—1880), trykt i to Udgaver: en Pragtudgave (heftet: 4 Kr., indb.: 7 à 8 indtil 25 Kr.) — og en Folkeudgave (heftet: 1 Kr. 50 Ø., indb.: 3 à 4 Kr.).

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 3. Søndagen den 16. Januar. 1881.

Indhold: Jesus Christus Hjerternes Konge, altsaa Gud. Jerusalem og de hellige Steder. Kirkelige Efterretninger: Frankrig, England, Nordamerica.

Jesus Christus Hjerternes Konge, altsaa Gud.

(Sluttet.)

III.

Jesu *Seir* er en tredobbelt guddommelig Seir; den er guddommelig ved sin *Udstrækning*, sin *Fuldkommenhed* og sin *Varighed*.

Det første Under er her Seirens *Udstrækning* eller de Overvundnes store *Antal*.

Tilvisse, at seire over et eneste Hjerter under de omtalte Forhold og med de nævnte Midler vilde være et stort Under, som hidtil aldrig er skeet. Men hvad bør vi da ikke sige om, at Jesus Christus har seiret over saa utallige Menneskehjerner? Have I, mine Brødre, udmaalt denne uforlignelige Seir i dens hele Omfang? have I prøvet paa at tælle alle dem, som hans Kjærlighed har overvundet?

Jeg tør vel paaberaabe mig *Historiens* upartiske Dom

og spørge: Har den døde Herre Jesus, siden han opstod og levende gik frem af Graven, har han nogensinde standset sit Seiersløb? Nei, aldrig! Siden han ved et eneste Blik bragte Magdalena til at kaste sig for sine Fødder og udbryde: Rabboni, — hvor mange Hjerter ere ikke siden den Stund blevne saarede og beseirede af denne samme Almagt, saa de tilbedende hengave sig til ham med den samme Bekjendelse? Ja, var Magdalenas Hjerter det eneste, han seirede over, saa kunde I maaskee forklare det ved, at Magdalena havde seet hans Aasyn, berørt hans Fødder og indaadnet en aandelig Vellugt, der for stedse gjennemtrængte og opfyldte hendes Hjerter. Men, hvor mange lignende Seire har han ei siden vundet fra Magdalena til Sct. Elisabeth, fra Elisabeth til Sct. Theresia, fra Theresia til vore Dage — over Eders Mødre, Hustruer og Søstre! Hvor mange Kvindehjerter have ikke, forklarede af en Straale fra den Korsfæstedes Hjerter, lukket sig for enhver anden Kjærlighed og aabnet sig ene og alene for hans! O christne Kvinder, Mødre og Jomfruer, I have ikke med Magdalena seet Frelserens Ansigt, ei heller berørt hans guddommelige Fødder, og alligevel elske I ham. I have seet nogle Spor af ham i de Fattiges Ansigtstræk og usle Klædedragt; og det var nok til at faae af Eder Alt, hvad Kjærligheden kan give — uforbeholden Selvopoffrelse! Ikke heller ere I ene om at elske ham. Vi Mænd ere langt fra at afstaae Eder Kjærligheden til Jesus Christus som Eneret. Nei, gaaer i Aanden tilbage til Jesu Grav, saa ville I see, at han ligesaafuldt seirede over Mænd. Thi, naar I tælle de Seire, som hans Kjærlighed vandt over Eders Forfædre, Fædre, Brødre og Sønner, og da finde, at hans Seiervindinger stedse ere lige glimrende og ham værdige, altid og allevegne fra Sct. Paulus til Sct. Augustin, fra Augustin til Sct. Frants af Assisi, og fra Sct. Frants lige til vore Dage; naar I see den store Skare af Apostle, Blodvidner, Jomfruer, Bekjendere, Præster og menige Christne, en Skare,

hvilken Ingen er istand til at tælle: er dette da ikke et Under, som I see fuldbyrdet her paa Jorden? og er dette Under ikke et slaaende Beviis for Jesu Christi Guddom?

Det andet Under er Seirens *Fuldkommenhed*.

Isandhed, da Christi Kjærlighed seirede over disse utallige Skarer, lagde han sin almægtige og kjærlige Haand paa Alt, hvad de vare og eiede, eller rettere sagt, han gjorde, hvad der er endnu berømmeligere, han bragte dem til frivilligt at offre Alt til sig, saa at der bogstaveligt Intet mangler i hans Seirs Fuldkommenhed. Ogsaa herved viser han sig at være mere end et Menneske, fordi han er aldeles enestaaende i at seire paa denne Maade.

En blot menneskelig Kjærlighed, som mere søger sig selv end den Elskede, bringer vel Hjertet til at udgyde sig i Overdrivelser; men det maa dog indrømmes, at, tiltrods for alle Forsikringer, giver Mennesket aldrig Alt. Er Eders Kjærlighed end nok saa brændende, synes I end selv, at det ikke vilde være Eder vanskeligt, men meget mere en Glæde at hengive Eder selv helt og holdent: alligevel, paastaaer jeg, offre I ikke Alt. Nei, Ingen faaer Alt af Eder, hverken Fader eller Moder, hverken Broder eller Søster eller Eders bedste Ven. Selv den, som erholder mere end nogen Anden, selv han faaer endnu Mere nægtet af Eder, end tilstaaet. Lad end et Hjerte i et sværmerisk Øieblik Intet mere høre, ei engang dets egen Røst; lad det end udbryde: Jeg bortskjænker og hengiver mig heel og holden og uden Forbehold til dig: saa er det dog kun et Menneske, der taler saaledes og skuffer et andet Menneske ved at skuffe sig selv. Thi at give en Anden Alt, det er — at tilintetgjøre sig selv; og en saadan Selvtilintetgjørelse overfor et andet Væsen er ikke blot Kjærlighed men meget mere en Slags Tilbedelse. Men Mennesket tør ikke tilintetgjøre sig selv overfor et andet Menneske, heller ikke

tilbede et Menneske; eller, dersom han tilbeder et Menneske, da maa han gjøre dette Menneske til sin Gud.

Men hvad et Menneske hverken kan kræve eller erholde af et andet Menneske, det kræver Jesus Christus af en Mængde Mennesker, og, hvad der er endnu forunderligere, han erholder det virkelig, nemlig en uindskrænket og ubetinget Hengivelse af hvad de have og hvad de ere. Ja, det er sandt, den guddommelige, uindskrænkede Herre fordrer Alt og faaer Alt. Snart møder Jesus Christus under sin usynlige Vandring paa Jorden et Menneske, som sætter meest Priis paa at være uafhængig og som intet Aag kan taale. Han saarer hans Hjerte og siger: Min Søn, vær lydige, ligesom jeg var lydige! Snart gaaer en Rigmand og Ødeland forbi det Kors, hvorpaa Frelseren døde nøgen og sine Klæder berøvet. Den Korsfæstede taler til hans Hjerte: Vær fattig, som jeg var fattig. En anden Gang seer han en Vellystning i Fare for at borttrives af Lysternes Bølger. Han griber ham ligesom en Skibbruden og siger: Min Søn, Du skal fra nu af være kydsk. Og han faaer det Svar: Ja, jeg vil være lydige; jeg vil være fattig; jeg vil fra nu af leve kydsk. Store Skarer have saaledes offret sig selv uden Forbehold til ham; Andre gjøre det endnu den Dag idag; de give den seierrige Herre Jesus Alt, hvad der kan gives: alle udvortes Glæder og Nydelser, al Frihed, Forstand og Villie, og især Hjertet, som er Menneskets Midtpunkt og Indbegreb. Ja, Jesus Christus veed saa godt at gribe Menneskehjertet og gennemtrænge det med sig selv og sit eget Liv, at det bliver ham alene, der bringer alle dets Fibre til at zitre. Paulus bevidner, hvor fuldkommen denne Seir over hans Hjerte var, ved at udbryde: „Jeg lever; dog nei; det er ikke mig, som lever; det er meget mere den Herre Christus, som lever i mig“.

Vistnok, saaledes at indtage Hjerterne, er vidunderligt. Men endnu vidunderligere er det dog, at kunne holde dem fast.

Dette er det tredie Under: *Christi Seirs Varighed.*

Denne Varighed er Guddommelighedens Segl, hvilket paa ingen Maade kan eftergjøres af Mennesker. Eller gives der noget Lignende blandt dem? Naar feirer menneskelig Kjærlighed en Triumph, som den tør smigre sig med vil vare i to Døgn? Kan den vinde en Seir idag uden at maatte frygte for, at den bliver til et Nederlag imorgen? Hvad er hyppigere i Verden, end at Venskaber, der love at ville vare evigt og uden Ende, alligevel vise sig at være endelige, ja saare kortvarige? Et Vindpust farer hen over dem, og det er forbi med deres evige Varighed.

Men naar saa er, hvad beviser det da, naar et Menneske mægter at knytte Andres Hjerter saa fast til sit, at Intet mere er istand til at løsrive dem fra ham, og at de ere sig selv bevidste, at de aldrig mere skulle skilles fra ham? Isandhed, den som virker dette Under, er mere end et Menneske. Thi Hjerter, som uadskilleligt ere knyttede til hans, maae hæves saa høit, at intet Jordisk kan naae dem, og de maae befæstes saa grundigt, at intet Menneskeligt eller Naturligt kan rokke dem. Her fordres altsaa noget *Overmenneskeligt, Overnaturligt, noget Guddommeligt.* De maae føle en guddommelig Kraft leve i sig, for i dette Omskiftelsens Hjem at bevare Følelse af og Vished om, at deres Kjærlighed er bestandig og uforgængelig.

Hører disse Lykkelige med Sct. Paulus udæske alle Magter til et Forsøg paa at skille dem fra Kjærligheden til Jesus Christus! Lytter, og I ville høre deres Seiersraab gjenlyde til alle Tider og paa alle Steder: „*Quis nos separabit a caritate Christi? Hvo skal kunne skille os fra Christi Kjærlighed? Trængsel eller Angst eller Forfølgelse eller Hunger eller Nøgenhed eller Fare eller Sværd?*“ (Rom. 8, 35.) Nei, nei, udraaber den uovervindelige Kjærlighed, „jeg er sikker paa, at Intet vil være istand til at skille mig fra Jesus Christus, hverken Liv eller Død, hverken Nutid eller Fremtid, hverken

Hanna saae op; hun forundrede sig over den blide Stemme og den ømme, eftertænsomme Omhu, der talte ud af disse faa Ord. Hun betragtede nu Pigen nøiere og fandt, at hun var meget net, havde smukt, glat, glindsende Haar, en slank Væxt og de uskyldigste Øine af Verden.

Efter at Hanna havde hvilt sig, fulgte hun sin Niece til sin Søster.

Kaminilden brændte saa klart, at Maria kunde skjænke Thee ved dens Lys og slukke Lyset. Til højre stod den Syges lille Seng, til venstre de med Skodder forsynede Vinduer. Mellem Leiets og Vinduerne stod Theebordet, og Maria satte sin Tantes Stol saaledes, at hun kunde sidde ved Siden af sin Søster og tillige drikke Thee. Hanna tog Plads. Den Syges Fødder vare vendte mod Ilden, og Flammen kastede sit Skin paa det blege Ansigt. Den udtærede Skikkelse var støttet med alle de Puder, som Maria kunde opdrive; Alt var meget ordenligt og reent. Hanna saae den fine Stikning paa den Syges Ærme og spurgte, om det var Marias Arbeide.

„Det besørger mig min Datter som alt Andet“, svarede den Syge med et kjærligt Blik paa sit Barn. „Hun forsørger mig ganske og synes dog næppe at forlade Værelset. Jeg har allerede været syg i sex Maaneder, og i de fire første slæbte jeg mig om i Huset, forrettede let Arbeide og syede, medens Maria arbeidede i Fabriken; men i to Maaneder har hun alene gjort Alt i Huset og været min eneste Støtte.“

„Du er endnu saa ung og maa arbeide for dit daglige Brød!“ sukkede Hanna. „Du plager vist Dig selv for meget, lille Maria. Hvad for Arbeide har Du?“

„Aa“, sagde Maria, „jeg faaer Sytøi i Huset. Vi have gode Venner, og det har endnu aldrig manglet mig paa Beskæftigelse. Betalingen for mit Arbeide er vel ikke høi; men vi have nok; hvad skulde vi ønske mere?“

„Det er dog haardt at arbeide for det daglige Brød!“ svarede Hanna.

Himlens Høide eller Afgrundenes Dybde eller nogensomhelst anden Skabning. O Herre, Hersker, Seiervinder! din Kjærlighed har seiret over os; vi ere dine Fangne; Du har fordret Alt af os; vi have givet Dig Alt; vi ville aldrig, aldrig tage Noget tilbage. Dig og dig alene ville vi tilhøre, o almægtige Kjærlighed, vi alle — med vort hele Væsen, og for stedse!“

Dette, mine Venner, er et Under, som overgaaer alle andre Undere. Det har varet i mere end 1800 Aar, og det skeer uden Ophør. Nu, i dette Øieblik, medens jeg taler til Eder, skeer det! Endnu sidder Jesus Christus paa sin ophøiede Throne og udsender sin Kjærlighed for at underkaste sig alle Folkeslag; han seer Hjerter, der ene og alene slaae for ham, lykkelige Hjerter, der ikke kjende til andet Liv eller anden Kjærlighed end hans; han finder dem i hele den katholske Verden, under alle Himmelstrøg, paa alle Haves Bredder, i de mørkeste Dale saavel som paa Bjergenes solbelyste Tinder. Alle disse Lykkelige, Mænd og Kvinder, Rige og Fattige, Lærde og Læge, møde hverandre fra alle Verdens Hjørner og Tider i hans Kjærligheds guddommelige Eenhed; de nærme sig Ham, der har seiret over dem; de komme og søge ham snart i Krybben, snart paa Golgatha, snart paa Alteret; de kysse i Aanden hans guddommelige Fødder, græde over hans blodige Saarmærker, omfavne ham, der gjør sig til deres Spise, med Kjærlighed og Tilbedelse; og alle gjentage ligesom med een Røst den samme Hilsen: „Rabboni“, min Meister og Herre; jeg tilhører dig — uden Forbehold — for stedse, Deus meus et omnia!

Saa storartet er Jesu Seir over Hjerterne. Hvor findes der paa Jorden Mage til den? O hæderkronede, seiersalige Triumphator, hvad ere alle Seirvindinger og Seirstog i Sammenligning med din Seir?

Eller lad mig spørge Eder, som paa Seirsvogne kjørte op til Capitolium, fulgte af Eders lænkebundne Fjender,

som I ved heldige Seire havde tvunget under Trælleaaget :
Hvad er der blevet af Eder ?

I have seiret ; ja ! Men lad mig spørge : Over hvem og over hvad have I seiret ? — Over alle Ting, paa Eet nær, og det er : selve Mennesket og hans Hjerte. Bort med Eder ! I ere kun menneskelige Seirherrer.

I have seiret ; ja ! Men hvorledes ? — Ved menneskelige Midler, ved Vaabenmagt, Soldater, Politik, Videnskab, Genie. I have saa ikke gjort mere, end hvad et Menneske magter at gjøre. Bort med Eder ! I ere kun menneskelige Seierherrer !

I have seiret ; ja ! Men I have hverken givet Eders Seir Almindelighedens Præg eller Fuldkommenhedens eller Varighedens. I seirede iforgaars ; men igaar lede i et Nederlag ; I seirede i Østerleden, men i Vesterleden bukkede I under. Bort med Eder ! I ere kun menneskelige Seirherrer. Med Uret bleve I hilste som Guder ; I ere intet Mere end blotte og bare Mennesker !

Men Den, som har udkastet den *Plan* — med sit Hjerte at undertvinge alle Menneskers Hjerter, og saaledes at triumfere over deres inderste Væsen og deres Livs Midtpunkt ;

Den, som, for at opnaae dette guddommelige Maal, valgte *Midler*, ligesaa guddommelige som selve Maalet ;

Den, som ved dette Kæmpeforetagende og med hensigtsstridende Midler har opnaaet et *Resultat*, som er endnu mere ubegribeligt end hans Maal og Midler ;

Den, som nu har feiret sit Seierstog i næsten to Aartusinder uaffadeligt og allevegne, Den, hvis Følge skal tiltage indtil Tidernes Ende og Evighedens Begyndelse,

ja, Han — jeg sværger ved Aarhundredernes Vidnesbyrd om ham, og ved hans Helliges Kjærlighed til ham, — Han er ikke et blot Menneske ; han er den almægtige Gud !

Hele den utallige Skare af Overvundne hilser hans Triumftog igjennem Aarhundrederne med Jubelraab, og,

ligesom berusede af Glæde over at være overvundne af ham, udbryde de med een Røst: Det er Løven af Juda! Ja, Jesus er Seiervinder, Hersker og Konge! Han er Gud! Hil Dig, Herre, Fyrste, Triumphator! Du er Gud, Christus, den levende Guds Søn!

Og I, mine christne Venner, som bære denne guddommelige Seirherres Navn, siger mig: Ville I ikke ogsaa slutte Eder til dette endeløse Seierstog, for med alle Deeltagere i samme at hilse ham som Guds Søn? I kunne dog ikke Andet! I maae jo alligevel bortskjænke Eders Hjerter! O, saa giver det dog til Ham, der alene har Ret til at besidde det. I maae enten give det til Skaberen eller til Skabninger. Det er kun imellem dette Enten—Eller, at I have at vælge. Men at hengive det til Skabninger, det er Trældom og Ulykke; derimod — at hengive det til Skaberen, det er Frihed, Lykke og Salighed!

O min Frelser, Jesus Christus, hør den Bøn, mit Hjerter opsender til Dig for alle disse Sjæle, hvilke jeg elsker i Dig! Drag dem og mig til Dig ved Kjærlighedens stærke Baand! „Trahe nos post te“. Lad denne din Kjærligheds nye Triumph være et nyt Beviis for, at Du er Gud, høilovet i Evighed! Amen.

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr. 2.)

En Eftermiddag vare de fleste Andre af vort Selskab gaaet bort for at opsøge den to Miil herfra liggende Eliaskilde; men da jeg og et Par Andre ikke vidste noget derom, vare vi overladte til os selv. Jeg foretog da uden noget bestemt Maal i Forening med en Ven en Vandring hen over dette med Buske og Klipper ligesom overtrukne Bjerg. Vi satte os tilsidst ned ved

Randen af en brat nedstyrtende Høide, fra hvilken man havde en vid Udsigt baade over Hav og Land. Vi sad i nogen Afstand fra hverandre, og overlode os til de Tanker og Stemninger, som tilfældigt dukkede op i Sjælen. Lidt derefter søgte jeg at opfange Noget deraf og bringe det paa Papiret, og jeg finder i min Dagbog følgende Optegnelser: „Jeg sidder her ved en Klippe paa Karmels Høider; hvad jeg her hører, er vel noget ganske almindeligt: en lille Sangfugls søde uskyldige Kvidren, og Havbrændingens ved Afstanden fra mig dæmpede Brusen — Klosterklokken har lige ophørt at ringe — ellers er Alt omkring mig tyst og stille. Men, hvad jeg seer, er stort og rigt og fuldt af Guds Herlighed. Store sølvhvide Skyer drage hen over den milde lyseblaa Himmel og kaste deres omskiftende Skygger i et mørkviolet Skjær over det blaalige Hav, den grønne Slette og det store prægtige Landskab. Solen giver snart med sit gyldne Lys og Skyernes dunkle Skygger de fjerne Bjerge Udseende af at være bedækkede med mørke Skove, snart udsletter den det atter Alt, forsølver hvad der nylig var mørkt, og formørker hvad der kort iforveien var lyst og klart. Nede ved Havet noget tilsiden ligger Kaifa med sine mange Muurtinder og sit gamle romantiske Castel, og over det Hele udbrede de mange himmelstræbende Palmer deres skønne Arme. — Men ak — al denne Skjønhed, denne smilende østerlandske Natur, den er dog kun som Rosen over en Grav og Krandsen paa en Afdøds Hoved. Den Herre, som Du, o Gud, har sat over dette Land — baade han og hans Folk ere syge. Hildet i Muhamedanismens Blændværk lever Tyrken blot et tomt Skyggeliv, og — af Christne er her kun faa, og heller ikke blandt dem er Alt, som det burde være. Hvorfor varer det saa længe med al denne Elendighed, med denne langsomt hendøende Befolknings Skinliv? Og dog — vilde det maaskee være bedre, om Europæerne med deres fine Manerer og al deres Industri befolkede disse Egne? — Denne herlige

Natur vilde tvertimod skændes, hvis man her skulde see Luxusstæder, moderne Villaer, Jernbaner, lakerede Karether og Lakaier, og høre Civilisationens forstyrrende Uro afløse den nuværende Slethed. Naturen har altid en skjønnere Prydelse i en smuk Ruin, selv i en Folke-ruin, end i det moderne europæiske Culturlivs hoffærdige Vanart!

Naar jeg nu her i mit Hjem, medens jeg skriver dette, gjennem mit Vindue kaster et Blik paa den Natur, som omgiver mig, da har denne vistnok et heelt andet Udseende. Det er streng Vinter med bladløse Popler, sortladen Fyrreskov og en Horizont, der i det Fjerne begrænses af de sneeklædte Vogeser. Den Egn og den Tid, hvori jeg nu befinder mig, ere altsaa heelt andre, end Foraarsnaturens paa Karmel, og dog føler jeg mig ikke væsenlig anderledes her end der. Tidligere udøvede Naturen og de Stemninger, den fremkalder, en stor Magt over mig; den greb ofte min Sjæl, som Vestenvinden det løse Blad og drog mig til sig, som Bjergskoven Taagestriben. Ja, Naturen var mig undertiden, vel ikke i Troen, men i mine Følelser — en Gudinde og tillige en Moder. Ihvorvel jeg derfor ikke opgav Gud, saa var jeg dog altfor tilbøielig til at ville finde Gud i Naturen istedetfor *over* Naturen, og jeg meente, at dog ogsaa Beruselsen i Foraarsgjæringen, i Sommernattens Duften og Efteraarets Melancholi var en Slags Religiøsitet og Gudsdyrkelse. Der var et hedenskantheistisk Element i denne drømmende Kjærlighed til Jorden; men Alt er med Aarene blevet anderledes. Naturen gjør ikke længere dette overvældende Indtryk paa mig; jeg er siden bleven som Træet i det sildige Efteraar eller Vinter; det staaer bladløst graat og anfægtes hverken af Solskin eller Sneestorme. Jeg har dermed Intet tabt, men er tvertimod, ved at blive forløst fra Naturens Magt, bleven friere, mere stille og rolig; og, ligesom der om Natten og om Vinteren selv for det sandselige Øie fremstiller sig en anden og høiere

Verden, den umaadelige Stjernehimme! saaledes seer nu den frigjorte og ikke længere deelte Sjæl op til Aandernes evige Verden.

Den næste Morgen ventedes det Dampskib, som igjen skulde føre os fra Asiens Jordbund tilbage til Africa. Efter lang frugtesløs Speiden fik vi endelig fra Klosterets høie Tinder Øie paa det i Damp indhyllede Skib. Denne længselsfulde Søgen og Venten, og da endelig, efter længe at have stirret ud over det vide Hav, at see det Skib dukke frem i Horizonen, som skulde komme, for igjen at føre os tilbage til Hjemmet — det er isandhed Øieblikke i dette jordiske Liv, hvis ganske eiendommelige Stemninger vi af sandselige og aandelige Indtryk samtidigt paavirkede Mennesker have ondt ved at beskrive. Men der faldt mig her ogsaa en anden Tanke ind: Hvor umaadelig stor er dog Havets Udstrækning! Det bedækker den ulige større Deel af Jordens Overflade, og selv Fastlandet har store Ørkner, høie menneskefjendske Bjerge og de med Iis bedækkede Poler. Det har saaledes ikke været Guds Hensigt, at berede Plads for en saa stor Befolkning som muligt, og vi finde altsaa ikke hos Gud noget Spor af Enighed med den moderne Verdens Statsmænd i Henseende til det Princip, som gjælder dem for at være Statskunstens høieste Viisdom, nemlig det — at gjøre ethvert Land baade extensivt og intensivt saa nyttigt for det materielle og legemlige Liv som muligt, for at det kan rumme den størst mulige Befolkning!

Vi gik da Alle endnu engang i den skjønnede Marmorkirke og sang ved Afskeden fra det h. Land, som tidligere i Jaffa ved Ankomsten, et Tedeum, dennegang til Tak for at Gud havde forundt os Lykke til den nu tilendebragte Valfart gjennem det h. Land. Jeg bad

ganske særligt om, at Gud vilde lade Alt, hvad vi havde oplevet i det h. Land, blive enhver af os en Skat, i hvilken vi i Fremtiden stedse vilde finde Stof til Taksigelse, Kjærlighed, trofast Virksomhed og Velsignelse over os selv og vore Nærmeste. — Men ak — saadanne Bønner lade sig meget smukt bede, ja kunne endog være en aandelig Nydelse for den Bedende, ligesom poetiske Udgydelser for Digteren; men, hvor ofte ere de kun Blomster, der udfolde deres Blade i Phantasiens Verden, men snart igjen visne uden at sætte Frugt, fordi vi lade det mangle paa Alvor og trofast Medvirkning.

Vor Andagt sluttedes med Velsignelsen med Sanctissimum, og vi kyssede alle, ligesom ved vor Ankomst, den Jord, som vi nu, rimeligviis for stedse toge Afsked med. Fra Kirken begave vi os umiddelbart ned til Stranden; jeg gik alene lidt før de Øvrige ned ad den smukke Bjergvei, og havde lige for mine Øine Havet, omgivet af en vid Halvkreds af Bjerge. Min Sjæls kjæreste Element, en melancholsk Glæde og blid Tung-sindighed, udbredte en indre Fred over mine Tanker og Følelser under denne sidste Vandring i det h. Land. Mange ansee det for en usømmelig Afklædning, saaledes som jeg her og ofte ved andre Leiligheder gjør, at stille sine inderste Følelser tilskue for Offenligheden; men jeg indseer ikke, hvorfor man skulde consignere alle Følelser i det indre Livs Kaserne, medens man ugenært giver sine Tanker om Alt, hvad man ellers oplever, til Bedste for al Verden. Til at tale herom paa dette Sted foranlediges jeg ved følgende Omstændighed:

I Kaifa oplevede vi i bogstavelig Forstand et Spektakel og en Tumult, som man hjemme hos os i det høieste seer og hører ved en stor Ildebrand. Vel var her ingen Ild; men Havets Brænding larmede stærkt, og Kaifas Havn befinder sig i den Grad i den uskyldigste Naturtilstand, at ingen Baad tør nærme sig Strandbredden, fordi den enten vilde blive sønderslaaet paa Stene, eller

sidde fast i Sandet. Derfor havde der samlet sig en stor Mængde Arabere, som stredes indbyrdes om vore Legemer for at bære os gennem Vandet til Baadene, der forsigtigt holdt sig i en betydelig Afstand! Bærerne havde sandsynligviis været endnu bedre tilfreds, dersom de havde kunnet afgive enhver enkelt Deel af vore Legemer særskilt, saaledes at Enhver af den store Mængde havde faaet Deel i Arbeidet!

(Fortsættes)

Kirkelige Efterretninger.

Frankrig. 18. Decbr. Det hæsligste af Alt, hvad der hidtil af Frimurerne er blevet udført mod de kirkelige Skoler, skete i de sidste Dage af forrige Uge. En Meubelvogn, som Seinepræfekten Hérolde havde afsendt, kjørte om Natten fra Skole til Skole for at bortføre alle Crucifixer og Helgenbilleder, hvilke Agenterne reve ned af Væggene, og afhuggede de Steenkors, som fandtes paa Skolernes Façader. Samtidigt hermed erholdt alle Lærere og Lærerinder Ordre til at unnlade Bønnen før og efter Underviisningen, uagtet en Lov af 1850 udtrykkeligt har anordnet den.

— De barmhjertige Søstres Fordrivelse fra Hospitalerne i Paris og deres Erstatning ved verdslige Sygepleiersker fordømmes af de republicanske Blade, der ikke lade sig blænde af Partilidenskab. Bladet „Parlement“ fremhæver, at foruden det Latterlige og Hadefulde ved denne Forholdsregel ogsaa den finantsielle Side burde tages i Betragtning. De barmhjertige Søstre, som med saa stor personlig Opofrelse helligede sig til Sygepleien som deres Livs Opgave, kostede pr. Hoved kun 250 Fr. aarlig, de verdslige derimod, der ikke arbeide ifølge indre Kald, men for at tjene Livets Ophold, forlange en 4—5 Gange saa høi Betaling. Skatteyderne maae altsaa bøde for denne Forandring i Sygepleien.

England. Medens i Frankrig Klostrene stormes af Politiet, og Beboerne uddrives eller rettere sagt allerede ere uddrevne, bygges der nye Klostre i England. Saaledes blev for nylig Karmeliternes Huus med en smuk Kirke indviet i Fulham ved London. Cardinal-Ærkebiskop Manning, der var upasselig, repræsenteredes af Biskoppen af Amycla i. p. Mange Geistlige vare tilstede, blandt dem saaes nogle af de fra Frankrig fordrevne Karmeliter. — Cardinal Newman, der har tilbagelagt sit firsindstyvende Aar, besidder endnu en usvækket Helbred tiltrods for det Uheld, der tilstødte ham for nogle Maaneder siden i Birmingham. Paa St. Cæcilias Dag, hvor Oratorianerne efter gammel Skik opførte et Oratorium, holdt den aandsfriske Olding en kort men indholdsrig Tale. Han sammenlignede Kirkens Tilstande i det 9. og 10. Aarhundrede og under Reformationens Storme med de Farer, der true den i vore Dage og fremhævede den bestaaende sjældne Enighed mellem de Troende og deres Hyrder samt Biskoppernes trofaste Hengivenhed for den apostoliske Stol. Disse Tanker, foredragne i det klassiske Sprog, som kun faa af Cardinalens Samtidige have i deres Magt, gjorde et mægtigt Indtryk paa Tilhørerne.

Nordamerica. Biskop Corrigan af Newark har modtaget den pavelige Bulle, der udnævner ham til Cardinal-Ærkebiskop Mc. Closkeys Coadjutor; han fører Titlen Ærkebiskop af Petra i. p. i.

— Høiærv. Hr. F. M. Eckert, Sjælesørger for S. Josefs-Negermenigheden i Savannah, er lykkelig hjemvendt fra sin Reise til Europa. Han blev paa en høist festlig Maade modtagen af sine sorte Sognebørn. Næsten i sex Aar har denne utrættelige Mand, den eneste Verdenspræst blandt Negerne, antaget sig disse med rastløs Iver, og med Guds Hjælp har han bragt det saa vidt, at Grundstenen til en anden Negerkirke kunde lægges. Hr. Eckert bliver med Rette kaldet Sydens Neger-Apostel.

— New-Yorks Episkopalkirkens meest ansete Prædicant, Dr. Stefan H. Tyng, har fornylig i en Prædiken udtalt sig om Undergjærningerne ved Valfartskirken i Lourdes i Frankrig. Afvigte Sommer opholdt han sig nemlig paa dette Sted og saae hver Uge c. 50,000 Mennesker valfarte til den underfulde Kilde. Krykkerne og Bandagerne af alle Syge og Krøblinger, som der have

vundet deres Helbred, og de Tusinder af Takkeskrivelser, som indløbe, have overbeviist denne Mand om, at den Tro, som kundgjør sig i Lourdes, er Gud velbehagelig og bliver æret af Ham. Dr. Tyng bemærkede endvidere: „Jeg tør umulig paastaae, at disse Pilgrime skulde være forblindede og bedragne Mennesker, eftersom Gud jo hører deres Bønner. Ingen vil kunne nægte, at hele Skarer finde Helbredelse i Lourdes. De Halte gik, de Døve hørte, og de Blinde saae. Det er i vor Tid ikke længere muligt at nægte disse Facta. I den nærværende materialistiske Tidsalder spotter man over Mirakler, men lader os takke Gud, fordi Han har givet os sine uudgrundelige Hemmeligheder. Saalænge der gives vidunderlige Tildragelser, hvilke den nuværende Philosophi eller Videnskab ikke formaaer at nægte, saalænge vil det ikke være muligt at forlede Folket til at frafalde en Tro, som i saa mange Aarhundreder har hævdet sin Plads i Menneskehedens Historie o. s. v.“ New-Yorker Bladet „Times“, et protestantisk Blad, der tildeels har aftrykt Dr. Tyngs Prædiken, lader Lourdes og dets Undere vederfares fuld Retfærdighed Til „Buffalo Volksfreund“ meddeles der, at Hr. Tyng skal omgaaes med den Tanke om kort Tid at vende tilbage til den katholske Kirke.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 16. Januar. 2den Søndag efter Epiphani. Jesu Navnefest.
— 17. M. Antonius, Abbed. — 18. Ti. Petri Bispestol i Rom. — 19. O. Knud, Konge af Danmark, Mart. — 20. T. Fabian og Sebastian, Martyrer. — 21. F. Agnes, Jomfru og Mart. — 22. L. Vincentius og Anastasius, Martyrer.
Søndagen den 23de Januar. 3die Søndag efter Epiphani.

Søn- og Festsdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
- ” 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel. Kronprindsessegade 42.
- ” 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
- ” 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
- ” 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

- Efterm. Kl. 1 fransk Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
„ 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
„ 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Tolddroveien 14.
„ 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
„ 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
„ 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
„ 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
„ 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
„ 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
„ Søndagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Elisabethforeningen

holder sit vanlige Møde paa Søndag den 23de Januar efter Høimessen. — Paa Lørdag den 22de Januar Kl. 9 lader Foreningen holde en høitidelig Sjælemesse for sit afdøde Medlem, Lærerinde Frøken Charlotte Geisler.

Mariaforeningen

vil ogsaa iaar komme trængende Neocommunicanter og Confrmander til Hjælp, forsaavidtsom de have gjort sig værdige dertil. Schemaer, som de Ansøgendes Forældre og Værger maae udfylde, kunne faaes hos Bestyrerinden Fru Günther og hos Undertegnede.
C. Freund.

Ansgariusforeningen.

Bestyrelsesmøde Mandag d. 17de Januar Kl. 7 i Præsteboligen.

Stanislauscongregationen.

Fælledscommunion Søndagen den 16de Januar i Capellet i Kronprindsessegade Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 4. Søndagen den 23. Januar. 1881.

Indhold: Fra det h. Land til Ægypten. Kirkelige Efterretninger: Rom. Den h. Agatha. Den h. Dorothea.

Fra det h. Land til Ægypten.

(Forts. af Artiklen „Jerusalem og de h. Steder“.)

Vort Skib „Jonio“ var en smal Skruedamper, hvis Maskine gav den samme behagelige Lyd fra sig, som en Stald fuld af Heste, der plages af Bremse. Skjøndt det endnu laae for Anker og i en foregiven Havn, gjorde det saa voldsomme og afskyelige Bevægelser, at man paa eengang blev overfaldet baade af Bedrøvelse og Ærgrelse; og, da saa Ankerne bleve lettede, blev det endnu langt værre. Endog de iblandt os, som paa hele Reisen fra Triest til Palæstina havde holdt sig vel, bleve nu saa heftigt angrebne af Søsyege, at de maatte lægge sig. Kort sagt, der var stor Elendighed paa Skibet; Kokken følte sig høist ømfindtligt berørt af den Omstændighed, at næsten ingen af hans Spisevarer bleve rørte, og gik ved Spisetid ned i Kahytten for at sondere Tilstanden.

Man taber under dette Ildebefindende aldeles Appetiten, ja selv Synet af Kjød eller blot Tanken derom vækker Ækelhed; man tænker helst paa syrlige Ting! Ofte vare kun to eller tre af os tilstede ved Maaltiderne; alle de Øvrige laae andensteds omkring i Skibet, og havde ligesaalidt Lyst til at spise som en Død. Blandt de paa Skibet værende Tyrker bleve Mange saa haardt medtagne, at de udstødte høie Skrig; ja selv Hunde og Æsler bleve søsyge. Det geraader iøvrigt ikke den i vor Tid saa høit priste Naturvidenskab til stor Ære, at den ikke hidtil har vidst at anvende noget Middel mod denne for sunde Mennesker saa pinagtige Sygdom.

Igaar var Morgenens saa skjøn, og de kjæreste og meest velgjørende Tanker og Følelser ledsagede mig ned ad Bjergstien ved Kaifa til den med Palmer bevoxede Strandbred. Nu derimod var jeg plaget baade paa Legeme og Sjæl og overvældet af de allersimpleste og modbydeligste Fornemmelser. Dette hurtige Omslag fra mild religiøs Glæde, Taknemmelighed og Lovpriisning til den mørkeste Regnveirsstemning erindrede mig ret levende om, hvorledes Sjælens Veirligt er ikke mindre omskifteligt, end det physiske. Som der her fulgte en plaget Dag paa den lyse og glade Morgenstund, saaledes — tænkte jeg — vilde der efter den hidtil lykkelige og, som jeg haabede, ogsaa engang uden store Uheld tilendebragte Reise, atter komme mangeslags Møisommeligheder og Kampe, naar jeg i mit Hjem igjen var indtraadt i mit Kald og mine sædvanlige Forhold. Det hører iøvrigt til den christelige Viisdom, i lyse og glædelige Øieblikke at tænke paa de Skyer, der ville formørke Fremtiden, og det hører til den christelige Fasthed og Bestandighed i Tro og Haab, aldrig ganske at gaae op i Øieblikket, og, ligesom de smaa Fluier, at drukne i en Draabe Vand.

Mange voxne Mennesker vedblive ogsaa deri at ligne Børn, at de vende deres Vrede mod livløse Ting, naar disse have forvoldt dem Ubehageligheder. Jeg hørte

saaledes oftere om vort Dampskib, der plagede os saa skrækkeligt med sine slingrende Bevægelser og sin Maskines foromtalte Hestetrampen, Ytringer, som man ellers kun pleier at bruge om Tyranner, der af ond Villie og med Forsæt plage deres Medmennesker. Saa-danne Vredesudbrud hørtes ideligt i disse tre Dage og Nætter, i hvilke vi bleve saa fortumlede af denne uaffadelige Gyngen, at den blotte Erindring derom vækker en Følelse, som om Borde og Stole og selv Gulvet vaklede under os.

Matroserne paa Lloyddamperne ere i Gjennemsnit stille, alvorlige og brave Folk; de kunde sammenlignes med flittige og retskafne Haandværkere; man hører dem ikke raabe og larme, og endnu mindre bande. Hvad der især er paafaldende hos disse Dalmatinere, er, at man næsten aldrig seer hvad man pleier at kalde et „gement Ansigt“, men derimod ofte endog isandhed skjønne og ædle Physiognomier, medens deres Arbeide medfører, at Mange af dem i Klædedragt see ligesaa forrevne og lurvede ud som den ringeste Betler, hvori-mod de i Henseende til Dygtighed maa erkjendes at være høist respectable, og synes langt skjønnere og at see mere maleriske ud, end en ung Modeherre, der selv i den største Hede bedækker sine Hænder med Handsker.

Den østerrigske Consul i Jerusalem, som, efter at have ledsaget Hertugen af Brabant, nu var paa Tilbage-reisen, var i Beirut gaet ombord i det Dampskib, som optog os i Kaifa. Vi glædede os alle over endnu engang at see denne velvillige og dygtige Mand. Han synes ganske udeelt at leve for den Stilling han beklæder; man mærkede ret, hvor magtpaaliggende det var ham, at Østerrig vandt Anseelse og Indflydelse i Jerusalem og Palæstina.

Tyrkerne have næsten altid en Kaffebod paa Skibene, og tilberede deres Kaffe paa en fra den hos os brugelige ganske forskjællig Maade. Kaffen bliver nemlig, efter at være brændt, i en Morter stødt til et fint Pulver og

overgydt med koldt Vand, hvorefter enhver Kop for sig holdes i en paa et Skaft anbragt og med et paaskruet Laag forsynet Metalbeholder, som derpaa indbringes i en stærk Ild, og, naar den et Øieblik efter er kogt, serveret tilligemed Satsen. Man seer derfor i alle tyrkiske Kaffe-huse en Række saadanne Redskaber til Kaffens Kogning hængende paa Væggen i Nærheden af Kaminen; enhver Gjæst faaer altsaa sin Kop Kaffe frisk tilberedt et Øieblik efter at han har forlangt den. Saaledes behandlet er den en langt finere og mere aromatisk Drik end vor mød Sukker og Fløde tillavede Kaffe, og man lærer snart at finde mere Smag i hin, end i denne.

Delphiner af Størrelse som fuldvoxne Sviin syntes at finde stor Fornøielse i at følge med vort Skib, skjøndt dette havde en Hurtighed af henved hundrede Miil i Døgnet. Disse Dyrs Iver er saa stor, at de ofte som en udskudt Piil fare en lang Strækning ovenover Vandet. De ledsagede os tidt med kjendeligt Velbehag en lang Strækning, medens man ved Dampfartens Begyndelse bemærkede, at de og alle andre Fisk holdt sig i Afstand fra disse larmende Fartøier. Deres nu modsatte Adfærd viser, at ogsaa Fiskene have deres Culturhistorie. Med samme Udholdenhed fulgte ligeledes en stor Flok Maager med Skibet. Rimeligviis dukke Fiskene op for at søge Næring i Kjølvandet, men have da ofte den Skæbne at blive spiste istedetfor at spise. Vi saae saaledes engang, hvorledes en Maage havde fanget en stor Fisk og ført den op med sig i Luften, men da kom en anden communistisk-sindet Maage flyvende og vilde berøve den første dens Bytte. Under deres Strid og hæse Vredesskrig faldt imidlertid Fisken igjen ned i sit Element, hvad der vistnok var den meget velkomment; men om denne Affaire har lært de to Maager mere Viisdom for Fremtiden, betvivler jeg, da det selv blandt Mennesker ikke er Brug at blive kloge af Skade.

Ægypten.

Da vi nærmede os den ægyptiske Kyst, gik det atter løs med den samme Historie som ved vor tidligere Ankomst dertil. Lodsens kom tilligemed en Roerkarl Skibet imøde og commanderede Roret, for at Skibet ikke skulde løbe paa en Sandbanke; og, saasnart der var kastet Anker, klattrede en Mængde tjenstfærdige Aander af europæisk og arabisk Herkomst ombord og plagede os værre end en Myggesværm. Vi havde denne gang Udsigt til at maatte opholde os temmelig længe i Ægypten, nemlig indtil den indiske Posts Ankomst, og maatte derfor strax see os om efter et passende Kvarteer. De Fleste fandt dette i det skønne Franciscanerkloster, hvis Kirke er den katholske Befolknings Sognekirke. En Palmecallee fører igjennem Haven til denne saavel som til Klosteret, og gjør som Alt grundigt skjönt, hvor ofte man end seer det, altid det samme velgjørende Indtryk. Jeg kan kun ligne den pludselige og ganske eiendommelige Glæde, som Synet af dette Træ vakte hos mig, med den Glæde, et Barn føler ved førstegang at see et ungt Lam. Ligesom der synes at være medfødt Barnet en stor og glad Kjærlighed til Symbolet paa Ham, som har sagt: „Lader Børnene komme til mig!“ saaledes synes ogsaa Palmetræet at have en særegen Betydning for Mennesket. Den uvilkaarlige rørte Stemning, som overkommer os ved førstegang at see det, vidner om et hemmelighedsfuldt Slægtskab, der fornyer kjære Erindringer fra vor tidligste Barndom. Hvergang jeg i Stadens Omegn saae Alleer og Smaaskove af Palmetræer, kunde jeg næsten paa eengang baade lee og græde; man faaer ligesom en Følelse af, at man blandt Palmerne nærmer sig sit sande oprindelige Hjem og befinder sig ved Paradisets Porte.

Alexandria forener de moderne Stæders Pragt med det Usleste og Elendigste, som man nogensteds kan see af menneskelige Boliger. Hovedgaden har en Brede, hvis Mage jeg ingensteds har seet i nogen europæisk By, og den dannes af storartede Boutiker, Vare-

lagere, Hoteller og Gesandtpaladser i de forskjelligste Stilarter. Jeg havde Leilighed til at see en Paschas Huus og Have; der var her opbudt Alt, hvad Natur og Kunst formaae, for at forskjønne og forherlige dette jordiske Liv. Men endnu større er den fyrstelige Pragt i Vicekongens Palads; man vil ikke finde noget mere moderne, udsøgt og rigt hos nogen europæisk Fyrste. Dets Indre er med umaadelige Omkostninger indrettet og arrangeret af Pariserkunstnere. Tredobbelte Forhæng, af hvilke den inderste Række endog er udpolstret, beskytte mod Heden! Gulvene ere indlagte saaledes som hos os kunde ziirligste Borde o. s. v. Naar man nu betragter al denne Herlighed, de glimrende Landsteder og prægtige Karether, og derefter gaaer ud til Pompejussøilen, hvor paa Ruinerne og Gruset af denne Fortidens Storstad nu de saakaldte „Fellahs“ have opslaaet deres Boliger, da seer man her en Contrast, som man vel ingensteds seer hos os. De herværende mange Boliger ere intet Andet, end firkantede af Jord sammenæltede elendige Kasser uden Vinduesaabning, men, ligesom en Bikube, med en ganske lav Aabning til at krybe ind igjennem, saa at hele Boli-gen ikke er andet end en ganske mørk Hule. Husene bygges i Almindelighed af Kvinderne, som sammenflette Grene og Siv og sammenklæbe det Hele med vaad Leerjord som en Svalerede, hvilken de ogsaa have Lighed med i Farve. Jeg saae tilfældigt en Pige paa denne Maade kjedsonnelig og uden synderlig Opmærksomhed bygge et Stykke videre paa et Huus, ganske som en hos os strikker paa sin Strømpe, idet hun tog nogle Steen og føjede dem med vaad Jord til en paabegyndt Muur. En Svinestald hos os seer ikke blot mere civiliseret og luxuriøs ud, men vil ogsaa, hvad Materialet angaaer, være af ti Gange saa høi Værdi som en Fellah-bolig i Alexandria. Disse Menneskers Klædedragt svarer til deres Boliger; den bestaaer kun af en lang blaa Skjorte. Man sagde mig ogsaa, at en Araber til sin daglige Føde ikke behøver Mere, end hvad han kan kjøbe

for 3 Kreuzer (6 Øre). Man kan overhovedet sige om disse Fellahs, at de ere Bønder, der ingen Jord eie, Dagleiere uden Arbeidsløn, og deres Klædedragt og Bolig er det Allerringeste, hvormed et Menneske er istand til at friste Livet. Disse stakkels Mennesker synes, ligesom Huusdyrene, kun at være til, for uden Glæde og Nydelse af deres Tilværelse at blive plagede og opslidte af de rige Stormænd. Disse derimod, fornemmelig Paschaerne og Vicekongen, berede sig en Tilværelse, rig paa Nydelse og Lyksalighed, som i Guds Øine maa være saameget vederstyggeligere, som al denne Herlighed vindes ved en for al Menneskefølelse blottet haardhjertet Misbrug af den mange tusinde Gange større Mængde af fortrykte og udsugede Fattige. Kun i Eet — desværre det Væsentligste af Alt — dele Fellaherne Skjæbne med deres mægtige Herrer og Plagere: de leve og døe uden Glæde over Gud, og uden Forløsning for deres Sjæle. En dyb og forfærdelig Hemmelighed maa ligge skjult i dette Land, eftersom saa svære og mørke Skæbner i Aartusinder have hvilet over dets Befolkning, og — dog var det Herrens Tilflugtsted i hans Barndom! I den h. Skrift er Ægypten Symbolet paa Mørke, Synd og et i Verden og i Verdslighed fortabt Liv, fra hvilket Mennesket igjennem Bodens Ørken skal finde Vei til et helligt Livs og sit himmelske Hjems forjættede Land. Saaledes har nu ogsaa Symbolet bibeholdt det Livs Charakter, som det sindbilledligt betegner; det ægyptiske Folk ligner den forlorne Søn i den Periode, da han vogtede Sviin for en Borger, og kummerligt stillede sin Hunger med Svineføde.

I Alexandria har Befolkningen i dens Heelhed et andet Præg end i Smyrna eller Constantinopel, forsaavidt som her ingen enkelt Race er dominerende,

men det her i omtrent lige Portioner vrimler med Mennesker af alle Farvenuancer. De egenlige Arabere ere i det Hele smukke Folk, hvis brune Farve næsten klæder dem bedre end vor Hudfarve. De ere vel efter Bibelen ikke af saa god Herkomst som Jøderne, men have i det mindste bevaret større legemlig Dygtighed: ere de ikke blevne velsignede, saa ere de siden heller ikke blevne forbandede, saaledes som Jøderne. Der sidder disse Folk en overordenlig Livlighed i Lemmerne: de løbe med beundringsværdig Hurtighed bag efter deres galopperende Æsler eller foran Stormændenes hurtige Karetheste, uden at lade see det ringeste Tegn paa Træthed eller Sved.

Mohrerne i deres store hvide Gevandter — de klæde sig nemlig for det meste udelukkende i Hvidt — see ingenlunde ilde ud; Modsætningen mellem den sorte Hud og det hvide Linned giver deres hele Skikkelse et malerisk Udseende og tiltaler Øiet mere end vore smagløse europæiske Skræderkunster, hvor skjønne og smagfulde disse blandt os end gjælde for at være. Man skjælner iøvrigt mellem tre Classer af Mohrer. De Fleste ere smudsig- eller brunligtsorte; men ulige bedre tage de kulsorte sig ud, og de synes at vide det, da især disse lægge Vind paa en smagfuld Drappering med blændende hvidt Mousselin. Der er endnu en tredie Sort Mohrer, som ere saa skjønne, at man efterhaanden giver deres sorte Ansigter Fortrin for de hvide. De have ædelt formede Hoveder og Ansigter, et langt Skæg, som i bløde Bøgelinier hænger ned over Brystet. De synes ikke at være Africanere, eller Efterkommere af Cham, hvis skjønne og kraftige Skikkelser — som af en hæslig Maske — vanzires af deres ulyksalige Ansigter.

Kvinderne synes her langt mere at befatte sig med Arbeide og Erhverv af enhver Art, end dette sees at være Tilfældet i det tyrkiske Asien. De bære under deres Arbeide deres smaa Børn paa Skuldrene, saaledes at Barnet ligesom rider paa Halsen af Moderen og hol-

der sig ved hendes Hoved, hvorved denne ikke hindres i sit Arbeide. Ogsaa Kvinderne af den lavere Classe bære ingen anden Klædedragt end en lang blaa Skjorte. Ved Synet af disse fattigtklædte Kvinder faldt det mig ind, om ikke den helligste af deres Kjøen, *Maria*, har seet ligesaa ringe og fattig ud, dengang hun flygtede til Ægypten. Jeg finder endog dette sandsynligt, og fuldkommen foreneligt med hendes høie Bestemmelse; thi der kan vel intet Menneske i Verden have haft en større og væsenligere Lighed med vor Frelser end hans Moder; men *han* har aabenbaret sig for Verden i Tjenerskikkelsen; derfor maa vel ogsaa hun overfor Verden have viist sig i en fattig Kvindes Skikkelse, medens hun i denne ringe Skikkelse i Guds Øine var en Blomsterknop, der skulde udfolde sig til Himlens Dronning. Den overordenlige Ære vi vise hende, lider Intet ved, at vi tænke os *Maria* klædt som en fattig Ægypterinde, medens det tvertimod forekommer mig uværdigt, om man vilde forestille sig *Maria* iført en hoffærdig Damedragt.

Paa Grund af den store Hede skal i Alexandria Menneskelivet overordenlig hurtigt tilbagelægge den det tilmaalte Vei. Man hører sjældent tale om, at Nogen er syg, men blot om, at han er død, eftersom de fleste Sygdomme kun pleie at vare een eller to Dage. Vi mødte i denne folkerige Stad oftere Ligprocessioner, der med en paafaldende Hurtighed bevægede sig til Graven, medens man i et ikke mindre hurtigt Tempo i snøvlende Toner istemte en litaniagtig Sang med Vexelsvar. Det var, som om Araberne havde den største Hast med Alt, ogsaa med at døe og blive begravne. Forrest paa Baaren er anbragt en to Fod høi Stang, der bærer den Afdødes Turban. Ofte løber en Sværm af blinde Mennesker og Børn med, som mod en Almisse leies til at ledsage Liget som Forbedere for den Afdødes Sjel. Om Ligkiste er her aldrig Tale: hvor skulde man vel faae Træet dertil?

(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Den h. Faders Svar paa de Lykønskninger, som Cardinalernes Collegium overbragte ham i Anledning af Julefesten, lyder efter „Cøln. V. Ztg.“ ordret saaledes:

„Midt i de Trængsler, der opfylde Vort Hjerter med Bitterhed ved Synet af den uafbrudte uretfærdige Kamp, der næsten overalt raser mod Kirken, ere de Bevidnelser af Hengivenhed, som De, Hr. Cardinal i det h. Collegiums Navn har udtalt, Os meget kjærkomne og til ikke ringe Trøst. Vi modtage dem med Taknemmelighed og ansee dem for et Lykke varslende Tegn, idet Vi bede, at Giveren af alt Godt naadig vil see ned paa dem og lade dem gaae i Opfyldelse.

Men, medens vi saaledes tage Deel i den h. Glæde, som vor guddommelige Frelasers Fødsel bereder Verden, kunne Vi imidlertid ikke undlade at give den Smerte Udtryk, som bestandigt piner vor Sjæl, naar Vi tænke paa, i hvilken Stilling Kirkens Overhoved i Rom befinder sig. For ikke lang Tid siden have vi følt Os bevægede til offenligt at hæve Vor klagende Røst om denne sørgelige Tilstand, idet Vi stillede den Kjendsgjerning i klart Lys, at man ikke indrømmer Paven i Rom den Frihed og Uafhængighed, som tilkommer ham, at hans Autoritet ikke er omgivet med den fornødne Agtelse, men ustraffet er udsat for Krænkelser og Forhaanelser, at hans guddommelige Myndighed til hele Kirkens Styrelse i mangel af Henseende bliver indskrænket og forkortet, og at han endelig i denne Stad Rom ikke kan anvende virksomme Midler mod de store Farer, som true Troen og Sjælenes Velfærd.

Af disse Smertensord tog en fjendisk Presse Anledning til at udbryde i Fornærmelser mod Os. Det manglede ikke paa dem, der kaldte Vore Ord en haard Tale, og disse besluttede endydermere at forøge Kirkens Undertrykkelse i Italien under det Paaskud, at værne om Statens Rettigheder. Men man da forlanger, at Vi skulle føie os efter Kirkens Fjenders Ønsker, at Vi skulle være stumme og rolige Tilskuere ved Alt, hvad man siger, gjør og beslutter mod Kirken? Er det den Frihed, som man vil lade Paven beholde? Og dog ere de af os betegnede Kjendsgjæringer almindeligt bekyndte. For kun at hentyde til nogle af dem, saa see Vi ogsaa nu for Øieblikket, hvorledes man anmasser sig

et Patronat over mange Kirker i Italien, hvorledes man ved Exequatur (den kongelige Stadfæstelse) lægger Pavens Buller i hadefulde Lænker, og ved denne uden tilbørlig Grund fremkaldte Forhaling i høi Grad vanskeliggjør Diocesernes regelmæssige Ledelse. Saaledes berøver man Paven ogsaa hin sidste Rest af Frihed, som man havde forsikret at ville lade ham beholde. Men Vi ere nødsagede til at beklage nye og endnu skadeligere Overgreb, som man bereder sig til, idet man forbereder Love, der stride mod Kirkens Disciplin og Lære. Disse Lovudkast gaae ud paa at fjerne enhver kirkelig Indflydelse fra de fromme Stiftelser og at tiltvinge sig Forvaltningen af Sognepræsternes Indkomster, der allerede nu ere meget ringe. Tillige gjør man i Italien Forsøg paa at aabne Døren for Skilsmisser til største Skade for Familien og det borgerlige Selskab. Og i de yderligere Bestræbelser for at ramme Kirken og dens Forfatning, søger man at indføre Lægfolk i dens Forvaltning, hvilket ligefrem staaer i Modstrid med de guddommelige Anordningers Natur.

En slig Tingenes Tilstand i Rom kan aabenbart ikke forenes med Kirkens Værdighed, med den frie Udøvelse af det apostoliske Embede og med den guddommelige Mission, som den romerske Pave har modtaget af Jesus Christus. Ogsaa ved denne Leilighed ønske Vi, i det h. Collegiums Nærværelse, at erklære, at Vi ere langt fra at berolige Os over de nuværende Forhold, og at Vi ikke ville undlade at tilbagefordre den Frihed og Uafhængighed, som er Paven berøvet ved Usurpationen af hans verdslige Territorium. Under de store Vanskeligheder, som omgive Os, ville Vi med den guddommelige Bistand vedblive med at udøve det apostoliske Hverv, idet Vi træde i Vore ophøiede og store Forgængeres Fodspor. Ved denne Opgave vil det h. Collegium, som deler Vore Følelser, staae Os bi og virksomt understøtte Os med sit Raad. Og saaledes nære Vi det sikre Haab, at den saa heftige og omfattende Kamp engang vil berede Kirken en herlig Triumf. Med denne Fortrøstning bevidne Vi Dem, Hr. Cardinal og hele det h. Collegium Vore hjerteligste Lykønskninger og meddele alle Tilstedeværende af ganske Hjerter den apostoliske Velsignelse.“

Den h. Agatha, Jomfru og Martyrinde.

† 251.

Født af fornemme Forældre paa Øen Sicilien, blev Agatha allerede i sin spædste Barndom af Gud overøst med stor Naade. Midt under alle Fristelser, som Verden beredte hende, tjente hun den Allershøieste med en reen Sjæl og et reent Legeme, og døde af Kjærlighed til Kydskhedens Dyd. Guintanus, som herskede over Sicilien under den romerske Keiser Decius, havde hørt om den h. Agathas Skjønhed og Rigdom, og tog den mod de Christre udstedte Lov til Paaskud for at lade hende komme fra Palermo til Catanea, hvor han dengang opholdt sig. Ankommen til Maalet for hendes skjæbnesvangre Reise, udbrød Agatha i de Ord: „O min Herre. Jesus Christus! Alt hvad jeg er tilhører Dig; beskyt mig mod Tyrannen!“ Og Gud beskyttede den, der saaledes havde overgivet sig til ham. Han bevarede hende reen, efter at hun en heel Maaned igjenneut havde været overgivet til en usædelig Kvinde. Da man tilbød hende Livet paa den Betingelse, at hun vilde synde, svarede hun: „Christus alene er mit Liv og min Salighed.“ Guintanus's Lidenskab gik over til Grusomhed; han lod hendes Bryster afskjære. Bødlerne vilde gaae endnu videre i deres Grusomhed mod den heltedige Jomfru: da bad hun Herren at gjøre Ende paa sine Lidelser. Strax hørte den himmelske Brudgom hendes Bøn og tog hende til sig i Himlen.

Afsky for slet Selskab.

Reenhedens Dyd er en Gave fra oven, som man kun kan opnaae og bevare ved paa det omhyggeligste at undgaae Alt hvad der forleder til Synd. De fleste Synder komme fra det slette Exempel. Ureenhedens afskyeligste Synder findes hyppigst hos dem, der i letfærdigt Selskab have tabt Følelsen for det Sømmelige.

„Hold dig til Selskab, der er Gud værdigt, og betænk altid Apostlens Ord: Slet Selskab fordærver gode Sæder.“
(Tertullianus.)

Den h. Agatha hengav sig ganske til Herren, fulgte Ham i jomfruelig Reenhed og bad Ham om Beskyttelse. Indtil den nuværende Dag har den Almægtige æret denne h. Jomfrus Legeme. Ofte have Cataneas Indbyggere ved at ære hendes Slør, afvendt Udbrud af det ildsprudende Ætna. Endnu i vor Tid fandt man, ved at aabne hendes Grav, hendes Legeme ufortæret og en yndig Vellugt udstrømmede fra det.

„Omsorg for at belæres er Kjærlighed, og Kjærlighed til Viisdom er at bevare dens Love, og at give Agt paa dens Love fører til fuldkommen Reenhed; og Reenhed fører os nær til Gud.“

(Visd. 6, 19. 20.)

Den h. Dorothea, Jomfru og Martyrinde.

† 288.

I Cæsarea i Kappadocien levede en elskværdig Jomfru ved Navn Dorothea, der tiltrak sig mange unge Menneskers Opmærksomhed saavel ved ydre Skjønhed som ved sin Sjæls Ynde. Men hun havde allerede tidligt trolovet sig med Frelseren og bevarede sin Troskab imod ham trods alle Anfægtelser. Da en Christenforfølgelse udbrød, blev hun slæbt for Dommeren Apricius, som forgjæves forsøgte at bringe hende til Frafald ved Smiger og Trudsler. Hun blev kastet i Fængsel, slaaet, udspændt paa Pinebænken, brændt med Fakler, men Intet bragte hende til at fornægte Troen eller bryde sit Løfte. Selv paa Retterstedet bevarede hun i Mine og Tale en triumferende Sindsro: „Skynd Dig, Apricius!“ raabte hun, „med at gjøre hvad Du har besluttet at gjøre, for at jeg snart kan blive indlemmet i de hellige Aanders festlige Chor, og i Paradiset glæde mig med dem, som her paa Jorden have grædt med mig.“ Hun blev halshugget og opnaede baade Jomfruelighedens og Martyrdommens Seierspalme. En af Raadsherrene, Theophilus, som under Forhøret havde hørt hende tale med Begeistring om Paradisets Have, hvor hendes Brudgom ventede hende, bad hende spottende om dog at sende sig nogle Frugter og Blomster derfra. Gud skal virkelig paa Martyrindens Bøn have sendt en Engel, som midt om Vinteren bragte den forbausede Spotter herlige Blomster og Frugter, saa at Theophilus som Følge deraf antog Troen, bekjendte den for den samme Domstol og fulgte saaledes den Hellige i Himlen.

Synderes Omvendelse.

Djævelen hører intet Øieblik op med at forlede Menneskene til Synd; vi burde da heller ikke lade nogen Dag gaae hen, uden ved Bøn, eller, hvis det er muligt, ved Formaninger at vinde Syndere for Gud. Held os, hvis det lykkes os at befrie vore Medmennesker fra Syndens Lænker! Vi faae derved Andeel i alle de gode Gjæringer, ved hvilke den Omvendte forherliger Gud.

„Hvorledes kunde jeg være rolig, naar jeg betænker, at Gud bliver krænket saa meget her paa Jorden?“

(H. Magdalena af Pazzi.)

Foruden Theophilus vandt den h. Dorothea ogsaa to Søstre for Troen. Den hedenske Dommer overgav hende efter det første Forhør til to frafaldne Søstre, i det Haab at de vilde kunne bevæge hende til det Samme. Men Dorothea hvilede ikke, førend hun ved Belæring og Bønner havde ført de Frafaldne tilbage til den rette Vei. Begge lede derpaa Martyrdøden før hende.

„Brødre! dersom nogen iblandt Eder er faren vild fra Sandheden, og Nogen omvender ham, da vide han, at hvo som omvender en Synder fra hans Veis Vildfarelse, han frelser en Sjæl fra Døden og skjuler Syndernes Mangfoldighed.“

(Jakob. 5, 19. 20.)

Rettelse i Nr. 1, S. 3. L. 16:
sankes, jeg med Lyst... Læs: sankes jeg, med Lyst...

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 23de Januar. 3die Søndag efter Epiphani. — 24. M. Timotheus, Biskop og Mart — 25. Ti. Pauli Omvendelse. — 26. O. Octav af Sct. Knuds Fest. — 27. T. Johannes Chryostomus, Biskop og Kirkelærer. — 28. F. Marcellus, Pave og Mart. — 29. L. Frants af Sales, Biskop og Kirkelærer.

Søndagen den 30. Januar. 4de Søndag efter Epiphani. Den h. Ansgars festlige Mindedag.

Søn- og Festsdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel. Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilio i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 højtidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
- Efterm. Kl. 1 fransk Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste: (See Nr. 3).

Elisabethforeningen

holder sit vanlige Møde paa Søndag den 23de Januar efter Høimessen. Aarsregnskabet fremlægges, og Medlemmerne anmodes derfor om møde saa talrigt som muligt.

Ansgariusforeningen

afholder Søndagen d. 6. Februar efter Høimessen sin aarlige Generalforsamling i Præsteboligens Forsamlingsværelse.

Dagsorden:

- 1) Decision af Regnskabet for Aaret 1880.
 - 2) Drøftelse af Foreningens Virksomhed i afvigte Aar.
 - 3) Drøftelse af Foreningens Anliggender.
 - 4) Valg af Bestyrelse og af nye Revisorer for næste Aar.
Paa Bestyrelsens Vegne.
Holstein Ledreborg.
-

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 5. Søndagen den 30. Januar. 1881.

Indhold: Pave Leo XIII.' Encyclica. Kirkelige Efterretninger: Rom, England, Rusland, Palæstina, Fredericia. Den h. Romuald

Den hellige Familie i Nazareth.

Salige to i den fattige Hytte
Ei med Augustus en Time vil bytte:
Alting de havde med Jesus i Eie,
Sov jo med Gud paa det selvsamme Leie.
Arbeide med ham og daglig ham skue,
Høre hans Ord i den fattige Stue:
Det var den rene, den salige Glæde,
Som alt de Fromme fik nyde hernede.

Elskede Jesus! hvorpaa mon Du tænker,
Naar hos de tvende tilbords Du Dig bænker?
Venlig Du takker, naar Joseph Dig kvæger
Med en Bid Brød og lidi Vin i et Bæger.
Tænker Du da paa den salige Spise,
Hvori de Troende Guddommen prise?
Tænker Du da paa den Drik, som vi nyder,
Naar Du i Kalken Dit Hjerteblood gyder?

Naar Du med Joseph da hugger og saver,
Mon da i Aanden Du Korset alt laver?
Reiser sig vel for Dit barnlige Øie
Soningens Træ paa Calvariets Høie?
Salige Smil paa de barnlige Kinder
Naar da Maria en Rosenkrands binder;
Engang — Du veed det — skal Tusinder søge
Saa ved Maria Din Ære at øge.

Blomsterne dufte i Nazareths Have;
Bierne Honning til Skaberen lave.
Børnene vogte ved Gjerdet derude,
Om de ei Jesus kan see ved en Rude.
Ranker til Huset sig inderlig slynge;
Fuglene sidde paa Grene og synge:
Salige Huusfred! O, maatte vi smage
Blot nogle Timer af Nazareths Dage!

A. W.

Hans Hellighed Pave Leo XIII.' Encyclica¹⁾

til alle Patriarker, Primater, Ærkebiskopper
og Biskopper i den katholske Verden, som ere
forenede med den Apostoliske Stol.

Ærværdige Brødre!

Hilsen og apostolisk Velsignelse!

Da Guds hellige Stad, Kirken, ikke er bunden til jordiske Grændser, saa har dens Stifter forundt den Evne til, fra Dag til Dag at udvide sine Pauluners Ene-mærker og flytte sine Grændsepæle videre.²⁾ Men, skjøndt denne Forøgelse af de christelige Befolkninger væsenlig er en Virkning af den Helligaands indre Bistand, saa fuldbyrdes den dog ogsaa ved Menneskers Arbeide

¹⁾ Oversat efter den latinske Text.

²⁾ Is. LIV, 2.

og paa menneskelig Viis. Det er nemlig den guddommelige Viisdom værdigt, at alle Ting ordnes og føres deres Bestemmelse imøde paa en Maade, som svarer til enhvers Natur. Derfor tilveiebringes denne Tilgang af nye Borgere for det jordiske Sion ikke ved en enkelt Classe af Mennesker eller Embeder. Vistnok indtage her de den første Plads, som virksomst tage Deel i denne Gjerning ved Guds Ords Forkyndelse. Dette har Christus lært baade ved sit Exempel og ved sine Ord; og Apostlen Paulus fremhæver det udtrykkeligt med de Ord: *Hvorledes skulle de troe paa den, hvem de ikke have hørt? og hvorledes skulle de høre, naar Ingen prædiker? . . . Altsaa kommer Troen af Hørelsen, men Hørelsen ved Guds Ord.*¹⁾ Dette Embede tilhører derfor dem, som retmæssigt have erholdt de hellige Vielser. Men disses Bestræbelser finde ikke liden Understøttelse i deres Bistand, som enten forstrække dem med udvortes Hjælpemidler, eller ved deres Bønner til Gud tilvende dem himmelske Naadegaver. Saaledes roser Evangeliet de Kvinder, som kom Christus under hans Forkyndelse af Guds Rige til Hjælp med deres timelige Midler²⁾; og Paulus vidner, at det efter Guds Villie er tilladt dem, som forkynde Evangeliet, at leve af Evangeliet.³⁾ Og vi vide, at Christus ligeledes bød sine Ledsagere og Tilhørere: *Beder Høstens Herre, at han vil sende flere Arbeidere til sin Høst*⁴⁾, og at hans Ords første Tjenere, ligesom deres Forgængere Apostlene, stedse bade Gud: *Giv dine Tjenere at tale dit Ord med al Frimodighed.*⁵⁾

Begge disse Virkemaader: at give og at bede, ere baade af stor Nytte for Udvidelsen af Guds Riges Grændser, og ere tillige af den Beskaffenhed, at de med Lethed kunne fyldestgjøres af alle Stænder og Stillinger.

¹⁾ Rom. X, 14, 17.

²⁾ Luc. VIII, 3.

³⁾ I. Cor. IX, 14.

⁴⁾ Matth. IX, 38. Luc. X, 2.

⁵⁾ Ap. Gj. IV, 29.

Thi hvo er enten saa slet stillet, at han ikke skulde være istand til at yde et lidet Bidrag, eller saa optaget af vigtige Forretninger, at han skulde være hindret i at opsende en kort Bøn til Gud for det hellige Evangeliums Forkyndere? Begge disse Hjælpemidler have derfor altid Apostoliske Mænd fundet det fornødent at betjene sig af, fremfor Alle de romerske Paver, hvem Omsorgen for Troens Udbredelse især paahviler, ihvorvel hine Hjælpemidler ikke altid ere blevne anvendte paa samme Maade, men efter Tidernes og Stedernes eiendommelige Krav have fundet en forskjællig Anvendelse.

Det er eiendommeligt for vor Tid, at begynde Iværksættelsen af ethvert betydeligt Foretagende med Manges forenede Kræfter, og vi have saaledes seet flere Foreninger danne sig i det Øiemed, at befordre Religionens Sag i Verdens forskjællige Egne. En høi Rang blandt disse indtager den fromme Forening, som for omtrent tredsindstyve Aar siden dannede sig i Lyon, og som har faaet Navn af *Foreningen for Troens Udbredelse*. Den havde fra først af kun til Hensigt at yde nogle Missioner i America sin Hjælp; men den voxede snart som Senepekskornet og blev til et stort Træ, hvis Grene grønnes saa vidt og bredt, at den nu udstrækker sin rundhaandede Velgjørenhed til alle Jordkredsens Missioner. Denne vidtberømte Institution vandt snart alle kirkelige Overhyrders Paaskjønnelse og blev hædret med de meest rosende Vidnesbyrd. Vore Forgængere, de romerske Paver Pius VII., Leo XII., Pius VIII., have baade paa det varmeste anbefalet den og beriget den med kirkelige Naadesbeviisninger. Men især har dog Gregorius XVI. begunstiget den og omfattet den med faderlig Kjærlighed, idet han i sin Rundskrivelse af 15de August 1840 har udtalt sig om den i følgende Ord: „I Sandhed et stort og overmaade helligt Værk, som bestaaer, vedligeholdes og styrkes ved dets Medlemmers smaa Gaver og daglige Bønner til Gud; som har gjort sig til Opgave at sørge for de apostoliske Arbeideres Underhold, bevise de

Nyomvendte en i Gjerning virksom christelig Kjærlighed, og befrie de Troende fra Forfølgelsens Trængsler, — et Værk, som Vi i høi Grad derfor agte værdigt til alle Christnes Beundring og Kjærlighed! Og det er ikke uden en ganske særegen Raadslutning af det guddommelige Forsyn, at Kirken i disse sidste Tider har fundet en saa virksom Deeltagelse og Bistand. Thi, medens Christi elskede Brud er Gjenstand for alle den onde Fjendes underfundige Angreb, kunde der ikke vederfares den noget mere Betimeligt og Gavnligt, end at troende Christne, opflammede af Iver for den katholske Troes Udbredelse med forenede Kræfter og udvortes Offere søgte at vinde Alle for Christus.“ Efter dette Forord formanede han Biskopperne til, Enhver i sit Dioces, ivrigt at sørge for Udbredelsen af denne heldbringende Forening. Med ikke mindre Paaskjønnelse af denne høitfortjente Institutions gavnlige Virksomhed benyttede hans uforglemmelige Efterfølger Pius IX. enhver Leilighed til at begunstige og befordre dens Foretagender, deels ved de dens Medlemmer forundte pavelige Aflad og Æresbeviisninger for ualmindelige Fortjenester, deels ved at tilskynde den christelige Fromhed til Deeltagelse i dens Idrætter, saavelsom ved at anbefale og forøge forskjellige udvortes Hjælpkilder.

Samtidigt hermed fremkaldte en from Iver to andre Foreninger, af hvilke den ene har faaet Navn af *Foreningen til Jesu Christi hellige Barndom* og den anden af *Foreningen for Østerlandenes Skoler*. Den første har gjort sig til Opgave at forskaffe de ulykkelige Børn en christelig Opdragelse, som paa en umenneskelig Maade udsættes af arbeidsskye eller trængende Forældre, hvem Nøden frister til denne især i China almindelige barbariske Skik. Disse Børn antager Foreningen sig med Kjærlighed og bærer Omsorg for, at de blive gjenfødte i den h. Daab, for at de med Guds Bistand enten skulle opvoxe som Medlemmer af Kirken, eller i det mindste, i Tilfælde af en tidlig Død, skulle blive deelagtige i den

evige Salighed. — Den anden af Os omtalte Forening antager sig især den opvoxende Ungdom. Den bestræber sig ivrigt for, at denne undervises i den sunde Lære og søger at afværge al falsk og fordærvelig Kundskab, hvortil dens uerfarne Lærelyst altfor ofte frister den. Begge disse Broderskaber yde hin førstomtalte ældre Forening for Troens Udbredelse en virksom Hjælp og tilstræbe i broderlig Enighed det samme Maal, understøttede af de Troendes Almisser og Bønner; de have nemlig alle tre det Formaal, ved Udbredelse af Evangeliets Lys saameget som muligt at føre Alle, som befinde sig udenfor Kirken, til den sande Guds og Hans Udsendtes, Jesu Christi, Erkjendelse og Tilbedelse. Vi slutte os derfor med Bifald til den velfortjente Roes, hvormed vor Forgænger Pius IX. i apostoliske Skrivelser har hædret begge disse Selskaber, som han tillige har forlehnet rundelige Aflad.

Da saaledes disse tre Broderskaber under den apostoliske Stols utvivlsomme Begunstigelse have udfoldet den meest heldbringende Virksomhed, og da ethvert af dem med eendrægtig Stræben stedse har virket for Opnaaelsen af sit særlige Formaal, have de ikke blot kunnet glæde sig ved at see rige Frugter af deres egen Virksomhed, men ogsaa tilført *Vor Congregation for Troens Udbredelse* en ikke ringe Understøttelse og forundt den en betydelig Lettelse i de Byrder, som Ledelsen af de kirkelige Missioner medfører; og de have aabenbart en saa stor Livskraft, at de give de glædeligste Forhaabninger om en rig Høst for Fremtiden. Men de mange og heftige Storme, som i de forlængst af Evangeliets Lys oplyste Lande have reist sig mod Kirken, have ogsaa været til stor Skade for de Institutioner, som ere grundlagte med det Formaal, at deagtiggjøre hedenske Folkefærd i den christelige Civilisations Velgjerninger; thi disse Fjendtligheder have paa mange Maader været Aarsag til, at Medlemmernes Antal og Gavmildhed ere aftagne. Og isandhed: naar allevegne slette Anskuelse udbrede sig blandt den store Mængde — Anskuelse, der forstærke og

hidse Begjærligheden efter timelig Lykke og verdslige Nydelser, men ringeagte Haabet om de evige Goder: hvad kan man da vente af Mennesker, som blot bruge deres Aand til at udtænke og opfinde, og deres Legeme til at nyde verdslige Forlystelser? Kan man maaskee tænke sig, at det nogensinde skulde falde saadanne Mennesker ind at opsende Bønner til Gud, som kunde bevæge hans Barmhjertighed til at deelagtiggjøre de i Mørket siddende Folkeslag i Evangeliets guddommelige Lys? Kan man vel troe, at saadanne Mennesker skulde komme de for Troen arbeidende og stridende Præster til Hjælp? Med Hensyn til Gavmildhed maa fremdeles Tidernes Ugunst have gjort selv fromme Personer mere tilbageholdne, dels fordi den herskende Fordærvelse har kølnet Manges Kjærlighed, dels fordi mislige Formuesomstændigheder og Usikkerheden af alle offentlige Forhold — hvortil endnu kommer Frygten for, at vi gaae en endnu værre Fremtid imøde — have gjort Mange tilbøielige til Paaholdenhed og mindre villige til at give.

Paa mange Maader trykkes og trænges de apostoliske Missioner af den største Nød, idet de evangeliske Arbejderes Antal bestandigt formindskes, og de Kræfter, som staae til deres Raadighed, hverken i Henseende til Antal eller Dygtighed kunne udfylde deres Plads, som Døden har bortrevet, eller hvis Kræfter Alderen har svækket. Vi see nemlig de religiøse Ordener, som leverede Kirken de fleste Missionærer, opløste ved fjendtlige Love, Præsterne revne bort fra Altrene og tvungne til Militærtjeneste, de kirkelige Ordeners saavel som den øvrige Geistligheds Godser næsten allevegne solgte og confiskerede. Men samtidigt hermed aabnes der den christelige Mission Adgang til nye Egne, som tidligere syntes utilgængelige, Bekjendtskabet baade med Lande og Folk voxer mere og mere, og Trangen til flere Christi Stridsmænd bliver dermed stedse føleligere; thi da der bestandigt paa disse Steder oprettes nye Stationer, bliver der stadigt Brug for flere Missionærer, som kunne afhjælpe disse Savn. — Ihvorvel

Vi her helst afholdt Os fra at omtale de Vanskeligheder og Hindringer, som have deres Grund i modsatte Bestræbelser, undlade Vi dog ikke at bringe i Erindring, at Mennesker, der udbrede bedaarende Vildfarelser, men ere rigeligt forsynede med menneskelige Midler, udgive sig for Christi Apostle og anmasse sig det Embede, som alene tilkommer katholske Præster, idet de dels hemmeligt indsnige sig paa de Steder, hvor der er Mangel paa disse, dels opreise en modsat Lærestol og gjøre dem aabenbar Modstand. Disse Mennesker mene nemlig at have gjort nok, ved at gjøre Frelsens Vei tvivlsom for dem, som saaledes høre Guds Ord forklaret paa de forskjelligste Maader. Maatte dog enhver Virkning af disse Underfundigheder udeblive! Hvad der derimod høiligt maa beklages, er, at selv de, som afskye saadanne Lærere, ja ikke engang kjende dem, og begjærligt længes efter Sandhedens klare Lys, ofte ikke finde noget eneste Menneske, som kan undervise dem i den sunde Lære og optage dem i Kirkens Skjød. De Smaa begjære Brød, men der er Ingen, som kan give dem det; Markerne hvidne mod Høsten, og denne er stor, men Arbejderne ere faa, og de ville maaskee fra Dag til Dag blive færre!

Under disse Omstændigheder, Ærværdige Brødre, ansee Vi det for at være Vort Embedes Pligt at tilskynde alle Christne til from Iver i denne Kjærlighedsgjerning, til ved Bønner og milde Gaver at komme de katholske Missioner til Hjælp og kraftigt medvirke til Troens Udbredelse. Saasandt denne Sag i sig selv er af stor Betydning, saasandt bringer den ogsaa rig Velsegnelse, hvad enten man seer hen til dens Formaal eller dens Frugter. Denne hellige Virksomheds høieste og sidste Øiemed er jo Guds Forherligelse og Christi Riges Udbredelse; men den beviser tillige alle de Mennesker en uendelig stor Velgjerning, som udrives af Lasternes Smuds og Dødens Skygger, og ikke alene vorde Arvinger til den evige Frelse, men, efter tidligere i sædelig For-

vildelse at have levet et dyrisk Liv, faae Deel i alle den christelige Civilisations Goder. Endelig bringer den ogsaa dem, som tage virksom Deel i den, heldbringende Frugter, ved at forhverve dem aandelige Rigdomme, og ved deres Fortjenester af dens Fremgang ligesom forpligte den guddommelige Barmhertighed til Naadesbeviisninger.

Men Eder, Ærværdige Brødre, som ere kaldede til at tage Deel i Vor Omsorg og vore Bekymringer, formane Vi indstændigt, at I, med Tillid til Guds Bistand og uden Frygt for de dermed forbundne Besværligheder eendrægtigt, ivrigt og kraftigt i Forening med Os støtte de apostoliske Missioner. Det gjælder jo om Sjælenes Frelse, for hvilke vor Frelser har offret sit Liv, for hvis Skyld Han har indsat Os Biskopper til de Helliges Fuldkommelse og sit Legemes Opbyggelse. Saa lader os da, uden derfor at tilsidesætte, hvad vor særlige Embedsstilling og Omsorgen for den Hjord kræver, som Gud har betroet enhver Enkelt af os, af vor yderste Evne hestræbe os for, at de hellige Missioner aldrig skulle savne de Hjælpemidler, som fra Kirkens tidligste Tider have befordret deres Virksomhed, nemlig Evangeliets Forkyndelse og de Christnes Bønner og Almisser.

Saafernt I da maatte kjende saadanne for Guds Ære nidkjære og til Anvendelse i Missionens Tjeneste villige og duelige Mænd, da indgyder dem Mod til, efter alvorlig Selvprøvelse og Erkjendelse af Guds Villie, ikke at raadføre sig med Kjød og Blod, men ile med at følge den Helligaands kaldende Røst. De øvrige Præster, og Medlemmerne baade af de mandlige og kvindelige Ordener, saavel som alle andre Troende, ville I paaminde om, i deres daglige Bønner at nedkalde den himmelske Hjælp over det guddommelige Ords Forkyndere. De Bedende ville ogsaa paakalde den jomfruelige Gudsmoder, der har Magt til at beseire alle Vildfarelser, saavel som hendes rene Brudgom, hvem flere Missioner allerede tidligere havde udkaaret til deres Patron, og hvem den

Apostoliske Stol nylig har erklæret for hele Kirkens Beskytter; endvidere begge Apostelfyrsterne samt hele den Hærskare, fra hvis Røst Evangeliets Prædiken har gjenlydt over Jorden; endelig alle de øvrige ved deres Hellighed udmærkede Mænd, som have offret deres Kræfter, ja ofte endog Liv og Blod i den samme Gjernings Tjeneste. — De Troendes ydmyge Bønner være forenede med Almisser; disse gjøre nemlig alle trindt i Verden adspredte og af andre Sysler optagne Christne til de apostoliske Arbeideres Medhjælpere, og give dem Andeel i deres Arbeider og Fortjenester. Vel ere Tiderne vanskelige, og Formuesomstændighederne trykkende for saare Mange; men dette bør ikke vække Bekymring, thi de Ydelser, hvorom her er Tale, kunne ikke trykke Nogen; og dog blive de mange smaa Gaver, naar de samles til Eet, til Summer, der yde Missionen en mægtig Hjælp.

Men Eder, Ærværdige Brødre, bede Vi at erindre Alle om, at Gavmildhed aldrig bliver nogen til Skade, men tvertimod altid bringer Vinding; thi Gud tilbagegiver med Renter hvad der gives til Trængende; derfor kalder man jo ogsaa Almisseydelse den meest indbringende af alle gode Gjerninger. Skal da efter Jesu Christi Ord den ikke gaae Glip af sin Løn, som rækker En af Hans Smaa en Drik koldt Vand: hvor rig en Løn har da ikke den at vente, som ved at understøtte de hellige Missioner med en nok saa ubetydelig af Forbøn ledsaget Almisse, paa eengang udøver flere Kjærligheds-gjerninger, og, som de hh. Fædre sige, ligesom gjør sig til Guds Medhjælper ved Sjælenes Frelse.

Vi haabe tillidsfuldt, Ærværdige Brødre, at Alle, som glæde sig ved at kunne kalde sig Katholiker, naar de betænke dette, ville efterkomme Eders Opfordringer om at bidrage til at fremme dette fromme Værk, som ligger Os saa meget paa Hjerte, og at de ikke ville tillade, at deres Iver for at udbrede Jesu Christi Rige skulde staae tilbage for de Menneskers opfindsomme Ufortrødenhed, som be-

stræbe sig for at udbrede Mørkets Fyrstes Herredømme. — Vi nedbede imidlertid Guds Naade og Velsignelse over de christne Folks fromme Forehavender, idet Vi tillige, til Tegn paa Vor særdeles Velvillie, i Herren og af Vort fulde Hjerter meddele Eder, Ærværdige Brødre, Eders Geistlighed og de til Eders aarvaagne Omsorg betroede Folk den Apostoliske Velsignelse.

Givet i Rom ved S. Peter d. III. December i Aaret
MDCCCLXXX. i Vort Pontificats Tredie Aar.

Leo PP. XIII.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. 10. Jan. En smuk Høitidelighed fandt her Sted i den h. Calixt's Katakomber paa Helligtrekongersfest, en Høitidelighed, til hvilken disse h. Steder ikke have været Vidner, siden de Christne droge ud af dem, for offentlig i prægtige Gudshuse at feire de op-højede Hemmeligheder. Efter en Overenskomst mellem nogle Medlemmer af den pavelige Commission for christelig Archæologi og flere Geistlige ved den tydske Nationalkirke S. Maria dell' Anima celebreredes der nemlig i Katakomberne en høitidelig Levitmesse med Choralsang og Orgelaccompagnement, efterat flere stille hh. Messer allerede iforveien vare læste. Hidtil havde Orgelets Toner aldrig været hørte ved Martyrernes Hvilesteder. Efter Høimessen holdtes der under Allehelgens- og Gudsmoder Litaniets Afsyngelse en Procession til de meest mindeværdige Steder, til den h. Pave Eusebius' Krypte, til det fra de ældste christelige Tider stammende Gudsmoderbillede med de ofrende hh. tre Konger og til den h. Martyr og Pave Cornelius's Grav, hvorefter endnu to hh. Messer bleve læste. Forsamlingen bestod af 12 Præster og lige saa mange Lægmand, blandt hvilke Greverne Kufstein og Stainlein samt den Sidstnævntes Moder befandt sig. Fire Medlemmer af den archæologiske Commission, Disciple af den berømte Katakombe-

grausker de Rossi, der ved Upasselighed var forhindret i selv at tage Deel, affattede efter Høitidelighedens Slutning til Minde om samme en i oldchristelig Stil skreven Indskrivt.

England. Selv Bladet „Times“ tilbageholder ikke sin Forbauselse over den katholske Kirkes Fremgang i England. Det har gjennebladet det nye Directorium (Kirkekalender) for 1881 og finder, at Præsternes og Kirkernes Antal i Storbritannien har fordoblet sig i de sidste 25 Aar. Jeg hidsætter for Deres Læsere — skriver man til „Westf. Merkur“ — nogle Notitser af dette Directorium. I England findes der 1 Ærkebispedømme og 13 Bispedømmer, i Skotland 2 Ærkebispedømmer og 4 Bispedømmer, i Irland endelig 4 Ærkebispedømmer og 25 Bispedømmer. Storbritannien alene, altsaa England og Skotland, har 2 Cardinaler (Cardinal-Ærkebiskop Manning og Cardinal Newman i Birmingham) og 28 Biskopper, Coadjutorer og Viebiskopper iberegnete. Kirkernes og Capellernes Tal i England og Skotland overstiger 1000; Præsternes er henved 2300. Som Følge af Conversionerne i Aristokratiet er Antallet af de katholske Pairs (Medlemmer af Overhuset) steget til 38 (mod 22 i Aaret 1862), af de katholske Lorder, som ikke ere Pairs, til 17 (altsaa i det Hele til 55 Lords), af de øvrige katholske Adelige (Baronets) til 47. I Dronningens Geheimeraad (Her Majesty's Privy Council) findes 7 Katholiker, af hvilke de 5 ere Convertiter: Marquien af Ripon (Vicekonge af Indien), Earl af Kemnare (Overkammerherre), Lord Robert Montagu (Hertugen af Manchesters Søn), Viscount Buth (Earlen af Albemarles Søn), Lord Howard af Glassop (Onkel til Hertugen af Norfolk), Lord Emly (forhen General-Postmester af Storbritannien og Irland) og Lord O'Hagan, Justitsminister for Irland. — Patriarkernes, Primaternes, Ærkebiskoppernes, Biskoppernes, Apostoliske Delegaters og Biskoppers i. p. i.'s Tal over hele Verden angives i Directoriet til 1146.

Rusland. Forhandlingerne mellem Vaticanet og Petersborg synes at have gunstig Fremgang. Efter hvad Pariserbladet „Union“ erfarer, er der mellem den russiske Gesandt i Wien Hr. v. Oubril og den pavelige Statssecretær Jacobini udvexlet Depecher angaaende Udnævnelser af Biskopper for de Dioceses i Polen, som for Tiden ere berøvede deres Overhyrder. Vaticanet har tilstillet Kaiser Alexander en Fortegnelse paa Can-

didaterne tilligemed et detailleret Mindeskrift over de kirkelige Tilstande i Polen. For Fremtiden skal der ved Vaticanet accrediteres en Repræsentant for den russiske Kaiser. Den Omstændighed, at Cardinal Jacobini er bleven decoreret med Alexander-Newski-Ordenens Storkors, betragtes som et gunstigt Varsel for Forhandlingernes heldige Fremgang.

Palæstina. Kana i Galilæa, hvor Frelseren virkede sit første Jærtegn heder nu Kafr-Kana. I denne Flække boe 300 Muhamedanere og 300 ikke unerede Grækere. 61 af disse sidste have fornylig meldt sig til Optagelse i den katholske Kirke. Siden forrige Efteraar er der efter lang Afbrydelse atter blevet oprettet en katholsk Missionstation, som pastoreres af en i Nazareth bosat Franciscanerpater. Aegidius Geisler. Den bayerske Karavane, som ifjor besøgte det h. Land har med stor Høihjertethed taget sig af Missionen i Kana og lovet den et Marmoralter samt Alterbillede, Lystestager, Klokke o. s. v. til Capellet, der er bygget paa det Sted, hvor Bryllupshuset stod. I tidligere Tider fandtes der sammesteds en større Kirke.

Fredericia. En os herfra tilstillet Skrivelse beretter Følgende: „Den 28. Decbr. have vi her i Fredericia havt Leilighed til at overvære en af „St. Knuds Skoles“ Elever opført Forestilling. Med Bistand af nogle af Menighedens Medlemmer var der i det rummelige Skolelocale indrettet en lille Skueplads, hvor Christi Barndom skulde fremstilles i en Række levende Billeder. Efterat fire Strygeinstrumenter havde spillet en Indledning, og Hr. Vicar Whitte oplæst et Digt, der omhandlede Bebudelsen af Johannes Fødsel, gik Tæppet op og man saae Zacharias med Røgelsekarret foran Alteret og ligeoverfor ham en Engel, der pegede op mod Himlen, som for at sige: „For Gud er ingen Ting umuligt.“ Saaledes fulgte den ene Tildragelse i Christi Liv efter den anden, indtil han tilsidst, efter at være gjenfunden i Templet, saaes at hjælpe den hellige Joseph med at samle noget Bindingsværk. Imellem de enkelte Billeder blev der musiceret eller sunget, og hvert blev indledet ved et af Hr. Vicar Whitte oplæst Digt. De smaa Skuespillere spillede deres Roller meget værdigt. Særlig vellykkede vare: „Englene forkynde Christi Fødsel“, „Flugten til Ægypten“ og „Jesus i Nazareth“. — Forestillingen havde samlet saamange, som Værelset kunde rumme, deriblandt ogsaa Ikkekatholiker.

Den h. Romuald, Abbed.

† 1027.

Sergius, en fornem Borger i Staden Ravenna, stredes i Aaret 976 med en af sine Slægtninge om et Gods. I et Anfald af Hidsighed dræbte han denne. Hans Søn Romuald tilbragte 40 Dage i et Benedictinerkloster for at afsone Faderens Misgjerning. Efter endt Bodstid vaagnede hos Romuald Kaldet til Ordenslivet. Han blev Benedictiner og levede som Eneboer i Nærheden af Venedig, hvor Urseolus, Hertugen af Venedig, sluttede sig til ham. Romuald stiftede mange Klostre, blandt hvilke det i Comaldoli, beliggende i en øde gyselig Egn paa Appeninernes Tinde, var det meest berømte. Der levede Munkene som Eneboere i adskilte Celler, efter den af Romuald udkastede Ordensregel. Camaldulenserne bare en hvid Dragt, ifølge et Drømmesyn, hvori den h. Romuald saae en hemmelighedsfuld Stige, ad hvilken Munke i hvid Ordensdragt stege op til Himlen. Til den h. Romualds første Disciple hørte den h. Adalbert og Bonifacius, der prædikede Evangeliet i Rusland, samt den h. Johannes og Benedictus, Martyrer i Polen. Den tyske Kaiser Henrik var hans fortrolige Ven, og mange af Datidens fremragende Mænd spurgte ham tilraads. I syv samfulde Aar overholdt han streng Taushed. Som han tyve Aar iforveien havde forudsagt det, døde han i sit Kloster Val Castro den 19de Juni 1027.

Af Ondt kommer ofte Godt.

Den h. Romualds Liv viser os, at vi ved Lydighed mod den Helligaands Indskydelser overalt let kunne finde Leilighed til noget Godt, selv hvor vi slet ikke ane det. Vore egne og Næstens Synder, andre Menneskers onde Villie, vore Vildfarelser og vore Ulykkestilfælde, *Alt* kan tjene os til Frelse.

„Er kun vor Mening god, da behøve vi ikke at frygte for, hvad der skeer mod vor Villie.“

(H. Romuald.)

Som Yngling havde St. Romuald mange Fristelser fra Kjødets Lyst at bestaae. For at blive fri for dem, søgte han alvorligt Arbeide og anstrængende Beskæftigelse; og som Middel dertil benyttede han ogsaa Jagten. Medens han saaledes alene streifede omkring mellem vilde Bjergkløfter og i dybe Skove begyndte han at faae Ensomheden kjær. Det daarlige Exempel, som nogle Brødre i Klosteret gave ham, foranledigede ham til at vælge Eneboerlivet. Den Bodsaaend, han fandt hos Urseolus, der paa en uretfærdig Maade var kommen i Besiddelse af sit Gods, bevægede ham til at antage ham som Discipel. Fristelserne tvang ham til en endnu strengere Levemaade, og Forfølgelsen fra Menneskenes Side var Aarsag til Grundlæggelsen af Camaldoli og til Stiftelsen af den nye Orden.

„Alle Ting tjene dem til Gode, som elske Gud.“

(Rom. 8, 28.)

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 30. Januar. 4de Søndag efter Epiphani. Den h. Ansgars Fest. (I Sct. Knuds Capel holdes paa denne Festdag kun en stille Messe Kl. 9.) — 31. M. Petrus Nolasus, Bekj. — 1. Februar. Tl. Ignatius, Biskop og Mart — 2. O. Mariæ Renselse (feires offentlig paa førstkommende Søndag). Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe for Ansgariusforeningen. — 3. T. Ansgarius, Biskop og Apostel for Danmark. Paa denne Dag meddeles Blasiusvelsignelsen efter enhver hellig Messe. — 4. F. Andreas Corsini, Biskop. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjerte; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Broderskabsandagt. — 5. L. Agatha, Jomfru og Martyrinde.

Søndagen den 6te Februar. 5te Søndag efter Epiphani. Mariæ Renselse. Den høitidelige Lysevielse begynder Kl. 9 $\frac{3}{4}$.

Sen- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel.
Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messc med Homilie i Hospitalet
Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i
Ordrup.

- Efterm. Kl. 1 fransk Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste: (See Nr. 3).

Mariacongregationen.

Søndagen den 30. Januar Fælledscommunion i Capellet i Kronprindsessegade.

Mødreforeningen.

Paa Tirsdag d. 1. Februar Kl. 8 $\frac{1}{4}$ holdes i Sct. Ansgars Kirke den sædvanlige Messe for Foreningen.

Ansgariusforeningen

afholder Søndagen d. 6. Februar efter Høimessen sin aarlige Generalforsamling i Præsteboligens Forsamlingsværelse.

Dagsorden:

- 1) Decision af Regnskabet for Aaret 1880.
- 2) Drøftelse af Foreningens Virksomhed i afvigte Aar.
- 3) Drøftelse af Foreningens Anliggender.
- 4) Valg af Bestyrelse og af nye Revisorer for næste Aar.
Paa Bestyrelsens Vegne.
Holstein Ledreborg.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 6. Søndagen den 6. Februar. 188f.

Indhold: Ægypten. Tilfredsstillet Hævn. P. Lacordaire og en Voltairianer. Kirkelige Efterretninger: Nordamerica, Malmø, Kjøbenhavn.

Ægypten.

(Fortsat fra Nr. 4.)

I Nærheden af Strandbredden ere endnu kun to høie Mindesmærker om det ægyptiske Babylon blevne staaende — to Gravstene over den i Jordan sunkne verdensberømte stolte Oldtidsstad. Det ene af disse Mindesmærker er den høie Obelisk, som kaldes Kleopatras Naal,*) det andet er Pompejussøilen.**) Den førstnævnte slanke

*) Denne er, som bekjendt, for et Par Aar siden med store Besværligheder og Vidtløftigheder ført til England for at pryde en offentlig Plads i London, hvor den ikke har mindste historisk Betydning! U'. A.

**) Denne er ikke — hvad Mange uidentvilt have meent — et Monument over den berømte Patricier og Triumvir Cn. Pompejus, som, efter i Slaget ved Pharsalus at være overvundet af den mægtige Julius Cæsar, flygtede til Ægypten, hvor han ventede at finde taknemmelig Paaskjønnelse af de i hans tidligere Magtfuldes Dage Kongehuset beviste Tjenester. Men

taarnhøie Steen, der ganske er bedækket med Hieroglypher (Ægypternes hellige Billedskrivt) staaer ganske nær ved Kysten og er en Levning af ægyptisk Magt og Kunst, ligesom Pompejussøilen af romersk og græsk Cultur. Det sidstnævnte Monument er næsten hundrede Fod høit, Skaftet alene er treogtredeindstyve Fod langt og holder otte Fod i Gjennemsnit. Den var dem for stærk, som ødelagde den øvrige Stad; kun et Stykke af Skaftets underste Deel er slaaet løs; heller ikke var det muligt at brænde den. Derfor staaer den endnu, en Eremit af Steen, en evig Hedning, der ligesom Ahasverus*) ikke kan døe. Var denne Søile et Væsen med Bevidsthed og Hukommelse, hvilke alvorlige Betragtninger og Tanker maatte der da ikke røre sig i dette høie Søilehoved! Hvad maatte det ikke kunne fortælle os! Den stod her paa en Tid, da Staden havde sex Mil i Omkreds; den skuede dengang ned paa den Tids pragtfuldeste Bygnin-

den unge Konge, Ptolomæus Dionysos, der regerede Landet i Forening med sin Søster Kleopatra, lod ham snigmyrde i samme Øieblik, som han steg i Land (Aar 48 f. Chr. F.). Uagtet dette storartede Mindesmærke vel omtrent staaer paa det Sted, hvor denne Udaad foregik, har det dog ikke Navn efter denne Pompejus, men efter en anden over 300 Aar senere levende Romer, nemlig en Statholder i Ægypten af samme Navn, som opreiste dette kolossale Monument til Ære for Kaiser Diocletian (285—305). — Alexandria, som har Navn efter Alexander den Store, blev grundlagt af denne vidtberømte græske Konge i Aaret 332 f. Chr. F. Han gjorde den til sit store Riges Hovedstad og til Midtpunkt for Verdenshandlen, og den blev en af Oldtidens pragtfuldeste og skjønneste Stæder; men af det gamle A. er der nu intet Andet tilbage, end en Søilegang, Ruiner af et Amphitheater, og de to her omtalte Mindesmærker. Det nuværende A. staaer, som ovenfor antydet, ikke paa samme Sted som det gamle, hvis fuldstændige Ødelæggelse daterer sig fra Tyrkernes Erobring i det 9de Aarh.; som Handelsstad beholdt Staden dog sin Betydning, indtil Portugiserne sidst i det 15de Aarhundrede opdagede Søveien til Ostindien.

*) Den saakaldte evige Jøde.

ger, og omkring dens Fod larmede en talløs Befolkning, et sandt Ocean af Mennesker. Nu rager den frem blandt øde skaldede Høie, som ere dannede af den ødelagte Stads Gruus og Støv, omgiven af de graae Jordhytter eller Menneskestalde, blandt hvis elendige Beboere den uundgaaelige Pest bestandigt sniger sig om som et skadeligt Huusdyr, der ikke kan udryddes, og nær herved Muhamedanernes store Kirkegaard! Saaledes gaaer det med al denne Verdens Herlighed!

En Aften kørte jeg med nogle Reisefæller ned til Stranden for at see det dengang mægtigste Dampskib i Verden, Himmalaya. Det laae i Havnen og ventede paa et Cavalleriregiment, som skulde komme fra Indien, for at føres til den store Slagtebænk for Sebastopol. Det blev os tilladt at gennemvandre alle Afdelinger af denne Kæmpebygning. Den engelske Regering har kjøbt det for halvanden Million Gylden. Meest paafaldende var mig dets uhyre Maskineri paa 700 Hestes Kraft. I Skibets underste Rum med dets Jerntrapper erindrede Maskinens ulidelige Lugt mig om, hvor kvalfuldt Fyrbødernes Liv maa være, og hvilken ubeskrivelig Møie, Sved og piinlig Overanstreugelse det maa have kostet Smedene og Tømmerfolkene at tilveiebringe et saadant Værk, hvis imponerende Storhed er et Product af idel Pine og Møie, som kun er blevet til, fordi Nød og Trang tvang de fattige Arbeidere til derved at skaffe sig det Nødvendige til Livets Ophold. Det er altid kun nogle ganske Faa, som have Ære og Fordeel af Industriens storartede Frembringelser. Ogsaa Naturen og Verden synes kun at have en trang Vei og en snever Dør til deres Himmel; og dette seer man klart nok paa alle deres Enemærker. Saaledes blive de faa Uhrhandlere paa Schwarzwald ofte rige Folk, medens den store Mængde Uhrmagere og deres Familier maae arbeide fra Morgen til Aften og sidde sig Sygdomme til, for at erhverve deres kummerlige Livsophold. For kort Tid siden kjøbte jeg her hos en Bogbinder en smuk lakeret

Blyant med et paatrykt gyldent Stempel. Jeg spurgte hvad det kostede, og fik til Svar: to Kreuzer (8 Øre). Heraf skal nu Bogbinderen have sin Profit, og Kræmmeren, af hvem Bogbinderen bundtviis kjøber dem, og den omreisende Commis, der beforder Afsætningen, ligeledes deres, og Fabrikherren er en rig Mand! Hvad faae nu de fattige Arbeidere af dette Tokreuzerblyant? Til en vanvittig billig Priis sælges ligeledes nuomstunder Tændstikker, og her (i Freiburg) er fremdeles en Fabrik for Metalknapper. Før at paasye ti Dusin af disse betales fire Kreuzer. Naar jeg nu fra disse Fabrikslaver kommer tilbage til Orienten og dens Slaver, saa er det vist, at disse blive langt menneskeligere behandlede end de fattige Mennesker, som hjemme hos os sælge sig til Fabrikerne, for der at blive opslidte som Arbeidsmaskiner.

I Ægypten see ingen Mennesker saa fredsommelige og forknytte ud som Soldaterne. Disse stakkels Folk ere forpinte og halvt opslidte Arabere, og saaledes blive de ved at dresseres paa europæisk, og, hvad der for Ægyptere er endnu langt forryktere, ved europæisk tilknappe Uniformer. Alt krigerisk Udseende er grundigt forsvundet, fordi det hele europæiske Soldatervæsen er Nationen fremmed, medens Albanesere og Beduiner i deres nationale Væbning have et meget krigerisk Udseende. Man seer derfor ogsaa den gamle Natur ved Leilighed give sig Luft. Jeg red en Dag gennem en Afdeling af Hæren, som laae i Leir udenfor Alexandrien; her kunde man see ganske nøgne Krigsfolk, som paa denne Maade havde søgt at skaffe sig Lindring. Man seer ogsaa undertiden en Officeer gaee barfodet og bære sine Skoe i Haanden, fordi det er ham en Plage at have dem paa Fødderne; og jeg saae engang en Soldat sidde paa Gaden og strikke paa en Strømpe, hvilket for europæiske Øine tog sig skrækkeligt ud. Politiet synes derimod at være fortræffeligt indrettet, uden dog derfor at plage Folk med Luxusforordninger. Man fortæller os i Alexandria, at der var saa stor Sikkerhed i Ægypten,

at en Person ved Dag eller Nat kunde gaae med en Sæk Penge ganske alene fra Alexandria til Kairo, uden at frygte for Overfald. Ægypten er ogsaa det eneste muhamedanske Land, hvor civile Tyrker ikke tør bære Vaaben, medens i Palæstina Mange af disse ere belæssede med Pistoler og Dolke og see ud som levende Trophæer. Alligevel synes dog heller ikke disse Sværtbevæbnede at være blodtørstige. Jeg saae engang i Jerusalem to Arabere i et forfærdeligt Klammeri med hverandre. Den Ene greb den Anden i Struben, og denne skar under alleslags Trudslers skrækelige Ansigter, som en Kat, der bliver attackeret af en Hund; men skjøndt han var væbnet med Pistoler, ignorerede han dem ganske. Efter de vildeste Grimasser og Skrig endte denne Strid med, at Pistolaraberen gav sin Modstander et ganske let Slag med den flade Haand, hvorefter disse to Helte skiltes fra hverandre.

Nogle Dage efter besluttede vi at kjøre til Kairo. Jernbanen til Nilen, og fra Nilen Dampskibet gaae blot hveranden Dag eengang og ere engelsk Forretning; men Banegaarden ligger en halv Miil fra Alexandria. Deraf kom det, at Alle af vort Selskab, med Undtagelse af os fire, kom forsilde: Paa Veien derhen spurgte jeg en velklædt Mohr om Veien til Banegaarden; han gav mig at forstaae, at det var den yderste Tid og begyndte at løbe foran os, for at vi endnu skulde komme til rette Tid, og tog, for at lette mig Gangen, min Paletot paa Armen. En eneste Minut vilde have været forsilde; vi havde næppe besteget Vognen, før den sattes i Gang. Denne Mohr har jeg stedse erindret med Taknemmelighed; jeg betragtede ham som sendt af Gud, da der jo ikke gives nogen Grændse for det Smaa, som er unddraget Guds Styrelse. Jeg har overhovedet faaet Godhed for Mohrerne; de see saa godmodige og ydmyge ud, og ere

det ogsaa ligeoverfor os Hvide, og paa Grund af deres Taalmodighed og Føielighed have de mere Disposition for Christendommen, end altslags hoffærdigt Skriver- og Lakaifolk.

Jeg sad med en Anden i den skønne yppigt udstyrede Vogn og kunde nu for første Gang i mit Liv og paa den bekvemmeste Maade kjøre ind i det Land Ægypten. Som ankommen til en heel ny Verden skuede jeg ud over den store Slette, som strækker sig hen til Nilen, og optegnede hvad jeg saae og tænkte.

„Morgenvindens Susen i Palmetræernes Løv frembringer vidunderlige Toner, som foresynge den Ene uendelige Ting fra en usynlig Verden, medens den Anden kun hører en raslende Lyd.

„Midt paa Sletten sees smaa Leerhytter; udenfor en af dem sidde to Tyrker, ligesom Duer udenfor deres Slag, og nyde Morgensolens velgjørende Varme, men gjøre iøvrigt ikke Andet end hvad Duerne gjøre: de leve! Jeg gad tænke mig ind i en saadan Sjæl, for at forstaae, at den ikke kjeder sig ihjel. Ved en Station traf vi derimod sammen med frankiske Jægere, der, saavel som deres Hunde, syntes at være i det bedste Humeur.

„Nedreægypten, er, ligesom Holland, ganske fladt. Som man der seer en Mængde Veirmøller hæve sig over Sletterne, saaledes er her Palmerne det Eneste, som hæver sig over Jorden op mod Himlen. Fellahbyerne see i Frastand ud som Samlinger af fortørrede Møgdynger, hvorimod Teltbyerne see blændende hvide ud, men Teltene ere meget smaa, og deres Aabning vender mod Østen (mod Mekka). Overalt seer man frit græssende Kvæg. Ved en Teltby bemærkede jeg et større afsondret Telt, hvor, foruden en Fellahkvinde og en Mængde Høns, ogsaa et Fruentimmer i europæisk Bondedragt lod sig see. Skjøndt vi endnu vare i April saae vi allerede Folk ifærd med at høste Byg.

„Jeg blev imorges hidsigt forfulgt af en Flok Hunde; men, hvad jeg især fortrød paa, var, at en europæisk

Jagthund havde associeret sig med disse tyrkiske Plageaander. En Araber, som passerede Gaden, bragte imidlertid blot ved et truende Raab hele Flokken øieblikkeligt til Taushed; alene Jagthunden syntes ikke at forstaae Arabisk, og blev derfor ved at forfølge mig.

„Et ualmindelig smukt Syn frembyde her de under aaben Himmel græssende arabiske Heste, især Skimlerne; de ere kort byggede og see saa godmodige og tilfredse ud under denne evig blaa Himmel. Oxerne have et saa bredt Aag, at de næsten gaae ligesaa langt fra hverandre som deres Krop er lang.

„I den fjerne Horizont viste sig en uendelig lang Række af Kameler og rødklædte Ryttere med smaa Faner. Det var det ovenfor omtalte engelske Uhlanregiment, der skulde komme fra Indien og indskibes paa Himmalaya for at føres til Halvøen Krim.“

Da vi vare komne til Nilen, indfandt sig snart det Dampskib, som skulde optage os. Seiladsen op ad denne Flod har noget høist romantisk ved sig; Udsigten er meget eensformig, men netop derfor foresynger os denne verdensberømte Strøm ældgamle Historier og Sagn, og Sjælen fordyber sig i dem. Vandets Farve har Lighed med Jordans, kun med den Forskjæl, at ved Jordan gaaer den graalige Farve mere over i det Guellige, ved Nilen mere i det Rødlige. Den ofte tolv til femten Fod høie lodrette Strandbred er lutter feed Leerjord, hvori der ikke er det mindste Spor af Sandsteen. Mange Steder seer man i denne Strandbredvæg en Mængde smaa Huller, hvori smaa Fugle tage Bolig; de see i det Mindre ud, som de steile Bjergvægge ved Klosteret Saba, der ligesom ere punkterede med utallige smaa Huler, som engang have tjent til Bolig for Eneboere. Man seer her ofte Bøfler, der staae i Vand ligetil Halsen, saa at man ofte ikke seer Andet af dem end Hovedet og en Stribe af Ryggens forreste Deel. De blive sædvanligt staaende i denne behagelige Situation uden at røre sig, og ligne forsaavidt, med Undtagelse af den

manglende Tobakspibe, en stum Ølhuusgjæst. Paa flere Steder er der indgravet en Munding i Flodbredden, over hvilken der er anbragt Vandhjul, som male Vandet op af Floden og udgyde det gennem Kanaler over Landet, hvorimod man paa hele Strækningen indtil Kairo ingensteds seer den mindste Bæk udmunde. Heraf kommer det, at Nilen i Modsætning til andre Floder, bestandig bliver mindre, jo mere den nærmer sig til Havet; dog er den alligevel stor og dyb, vel nok saa stor som Rhinen ved Mannheim, eftersom der slet ingen Øer findes i den. Især om Natten har denne Flod og dens Omgivelser en eiendommelig Charakter og vækker forunderlige Stemninger og Anelser; det gamle Ægyptens Engel tilhvisker En i et fremmed uforstaaet Sprog Hemmeligheder fra Verdens ældste Tider, og, medens den dunkle Strøm bestandig fortsætter sit Løb, udbrede den hinsidige Verdens Lamper, de rolige Stjerner i deres milde Lys Glimt af Evigheden over den natlige Himmel, der her har en Klarhed, som man kun finder i Syden.

Da Skibet ud paa Natten landede, raadsloge vi indbyrdes, om vi skulde tilbringe den øvrige Deel af Natten paa samme, eller kjøre til Byen. Tilsidst besluttede vi os til det Sidste. Vi toge Plads i en Kareth, som var udsendt fra Hotel de Nil for at kapre de Passagerer, der maatte være komne med Skibet. Det var alt Midnat, da vi ankom til Kairo. Gjennem forunderlige snevre Gader naaede vi til Hotellet, og bleve ad ligesaa underlige Gange og Trapper førte nogle Etager i Veiret og anbragte i vore respective Værelser. Jeg vilde strax trække de svære Dobbeltgardiner tilside og aabne Vinduerne i det hede Værelse, men den arabiske Opvarter betydede mig, at jeg ikke maatte gjøre det. Saasnart han var gaaet, gjorde jeg det alligevel, og jeg har endnå hvad jeg dengang optegnede om det Indtryk, et Blik ud

i denne natlige Verden gjorde paa mig: „O Nat, hvo formaaer at skildre dig! Hanen har alt galet, Maanen lyser over den store sovende Stad — hvormange er her, som behage Gud? og dog bærer og vogter han Alle i sit Skjød! Histhenne hæver sig en Minaret, og i det Fjerne endnu flere; her endnu høiere en Palme; dens Krone bevæger sig sagte i Natluften og Maaneskinnet, og i nogen Afstand sees en Søilehal og en lav Underskov; Hundeglam erindrer om disse Dyrs kummerfulde Tilværelse og forstyrrer Nattens hellige Ro.“

Efter faa Timers Søvn vaagnede jeg tidligt og hørte i det fjerne Lyden af Angelusklokken, og i den Kirkens her svage Røst, der hilser Jomfruen, som engang har levet her. Da jeg stod op, saae jeg til min Forundring nedenfor mine Vinduer en Familie, baade Kvinder og Børn, ligge paa Jorden; Nogle af dem sov endnu, og de syntes saaledes at være vante til at overnatte under aaben Himmel. Deres eneste Sengerequisit bestod i nogle Straamatter.

(Fortsættes.)

Tilfredsstillet Hævn.

Ilttoget skulde om faa Øieblikke forlade Banegaarden i C. . . .

En ung Præst havde taget Plads i en anden Classes Coupé; han sad alene; da kom der en Reisende og saae ind i Coupéen, og det syntes, som havde han fundet, hvad han søgte.

Præsten modtog ham med den sædvanlige Hilsen. Et Par Secunder efter gik Toget. Den Ubekjendte syntes at samle sig, og Præsten havde Tid til opmærksomt at betragte ham. Det var en Mand af kraftig Skikkelse, hvis afmagrede Træk forraadte en dyb Kummer. Folder gjennemfurede hans Pande, og Haarene vare blegede før Tiden. Præsten tænkte endnu efter, hvem hans Rejsfælle kunde være, da denne selv brød Tausheden.

„Ærværdige Herre“, sagde han, „turde jeg bede Dem om at vise mig en stor Tjeneste? De er Præst, Deres Hjerte haaber jeg vil aabne sig for en ulykkelig Mand.“

„Tal De kun, min Herre; med Guds Naade vil jeg gjøre Alt, hvad der staaer i min Magt, for at vise Dem en Tjeneste.“

Den Ubekjendte tog atter til Orde: „Det er tyve Aar siden, at jeg endte mine medicinske Studier i Byen B. . . ., hvor vi netop nu reise hen. Jeg havde paataget mig at pleie en Student, som var min Ven og led af en frygtelig Sygdom; men tiltrods for mine Anstrængelser tiltog Sygdommen Dag for Dag. I sin Fortvivlelse hidkaldte min Vens Moder en ung Læge, der stod i godt Ry, til sin Søn. Ved den første Undersøgelse erkjender han, at man hidtil havde bedømt den Syges Tilstand feilagtigt, at den Syges Behandling havde været netop den modsatte af den, som skulde været anvendt, og i et Øieblik af Heflighed udraabte han i Vidners Nærværelse, at den Læge, som havde behandlet den Syge før ham, ikke kunde være nogen duelig Mand. Disse Ord, baarne videre af en uforsigtig Tunge, kom mig for Øre. Min Stolthed følte sig dybt krænket ved hint Udsagn, og jeg svoer at ville kræve Opreisning, saafremt det ikke blev taget tilbage. Dengang var jeg hildet i de Fordomme, af hvilke mange unge Mennesker lade sig lede med Hensyn til Duel og Æressager. Jeg gik til Lægen, beskylgte ham for at have fordunklet mit Navn og fordrede, at han enten skulde tilbagekalde sine Ord eller optage en Tvekamp med mig.

Den unge Læge var overmaade elskværdig; ligeoverfor mig brugte han al Opmærksomhed og Høflighed; han forsikrede, at det aldeles ikke havde været hans Hensigt at fornærme mig ved sine Ord, men, da de vare sande, kunde han umuligt tage dem tilbage. Opfyldt af Harme forlod jeg ham, og et Par Timer senere sendte jeg ham en Udfordring til Duel. Behersket af den falske Grund-sætning, at man ei turde undslaae sig, bestemte den unge Læge en Skov i Nærheden af Byen, og det blev afgjort, at vi skulde indfinde os der tidligt den næste Dags Morgen. Aftenen før Sammenkomsten opholdt jeg mig paa mit Værelse og med et af mørk Vrede opfyldt Sind, beskæftigede jeg mig kun med Tanken om den forestaaende Kamp.

Da aabnedes Døren: En ung tilsløret Dame træder

ind og kaster sig paa Knæ foran mig. „Min Herre“, siger hun, „jeg er den Læges Hustru, som De har udfordret til imorgen; jeg kommer for at bede Dem om at forbarme Dem over mig og mine Børn.“ Synet af den grædende Dame gjorde et dybt Indtryk paa mig. Hendes Sorg blødgjorde mit Hjerte, og rokkede min Beslutning; men snart seirede Stoltheden; min ulyksalige Forfængelighed gjorde mig grusom. „Min Dame“, svarede jeg, „enten maa Deres Mand tilbagekalde sine Ord, eller han maa kæmpe med mig.“ — „Min Herre, jeg bønfalder Dem!“ sukkede den stakkels Kvinde, og hun faldt i Afmagt. Mine to Secundanter traadte ind i samme Øieblik; de rakte en hjælpende Haand for atter at bringe hende til Bevidsthed, og en af dem ledsagede hende hjem. Jeg for min Person vilde ikke mere høre noget derom. Den næste Dag paa det fastsatte Klokkeslet begav jeg mig til det betegnede Sted. Lægen var allerede tilstede. To Pistoler bleve ladte, Secundanterne talte femten Skridt, og uden at forandre en Mine sigtede jeg paa Lægen. Ved Commandoen „Fyr!“ lød kun eet Skud; jeg alene havde skudt. Min Modstander styrtede om. I samme Øieblik lød et gennemtrængende, hjerteskerende Skrig fra de nærmeste Buske. Hans Hustru sprang frem og omslyngede sin Mand med sine Arme; han var truffen i Hjertet. Secundanterne omringede ham; han stammer: „Ak, min stakkels Hustru, mine stakkels Børn!“ og dør. Damen hævede sit Hoved, i hendes Øine var der ingen Taare at see; hun saae paa mig, og jeg skælvede. „Min Herre“, sagde hun, „De har dræbt min Mand, og jeg vil snart følge ham i Graven. Tre Børn har De gjort forældreløse; vor barmhjertige Frelser tilgive Dem!“ Hun faldt i Afmagt. Paa en og samme Baare blev Mandens Lig og Hustruens afmægtige Legeme bortskaffede.

„Jeg var tilintetgjort; som vanvittig vankede jeg hele Dagen omkring; jeg vovede ikke at bede, og da jeg den følgende Dag erfarede, at Lægens Hustru ikke var kommen til sig selv og var fulgt sin Ægtefælle i Graven, blev jeg saa forstyrret, at mine Venner frygtede for, at jeg skulde miste Forstanden. Istedetfor, som deres Pligt var, at bevæge mig til at søge min Sjæls Helbredelse i Bodens Sacrament, raadede disse Elendige mig til under Fornøielser og Udsvævelser at glemme det Skete. „Han har fornærmet dig“, sagde de; „Du har dræbt ham,

det er dog ganske naturligt; glem det og tænk blot paa din Fremtid.“ Efter otte Dages Forløb indskibede jeg mig ifølge deres Raad til America, for der at fortsætte min Levevei, uden at betænke, at jeg ved min Forbrydelse efterlod tre forældreløse Børn i Tydskland: et Barn paa 5 Aar og to Tvillingbørn paa ti Maaneder. I tyve Aar har jeg nu arbejdet og er bleven rig, men Mindet om det uskyldige Blod, jeg har udgydt, forfølger mig overalt. Endelig har jeg betroet mig til en katholsk Geistlig, for hvem jeg har tilstaaet min Brøde. Han sagde, at jeg skulde opsøge mit Offers Børn for nogenlunde at gjøre det Onde, jeg har anrettet, godt igjen; jeg vilde derfor bede Dem, ærværdige Herre, at være mig behjælpelig ved mine Efterforskninger.“

Den unge Præst havde med spændt Opmærksomhed hørt paa hele Fortællingen; flere Gange havde han holdt Ordene tilbage paa sine Læber; han var bleg og stærkt bevæget; han saae paa Fortælleren og vilde lige svare ham, da denne tilføiede: „Ikke sandt, min Herre, jeg fortjener ingen Tilgivelse, man vil ikke tilgive mig?“ Næppe havde han sagt disse Ord, før Toget holdt. De vare ankomne til B.... Den unge Præst var endnu bestandig bleg; ved Udstigningen støttede han sin Rejsesælle, som næppe formaaede at gaae. „Berolig Dem“, sagde Præsten til ham, „jeg kjender dem, De søger efter; de ere gode Katholiker og ville sikkerlig tilgive Dem.“

Endnu medens han talede disse Ord, kom to unge Mennesker ilende hen imod den unge Præst; men, idet de omfavnede ham, bemærkede de hans store Bleghed. „Er Du syg, kjære Broder“, spurgte den ene af dem. „O nei“, svarede Præsten, „jeg er kun træt; hilser paa denne Herre; han gjør os den Ære at være vor Gjæst.“ Den Fremmede saae taknemmelig paa den unge Præst: „De er altfor god, ærværdige Herre; sandelig, jeg veed ikke, hvorledes jeg skal bevidne Dem min Erkjendtlighed.“ Støttet til Præstens Arm, slæbte han sig mere ind i Byen end gik; Alt, hvad han saae, syntes at vække piinlige Erindringer hos ham. Ved Omdreiningen af et Hjørne fæstede hans Blik sig paa et Huus, og han var nær ved at synke om. „Der boede han“, hviskede han ganske sagte Præsten i Øret. Denne kom snart i sin Bolig, førte sin Medreisende ind i en Sal og trak sig et Øieblik tilbage med sine Brødre.

Imidlertid traadte en Tjener ind i Salen. „Vær saa

venlig at sige mig," sagde den Fremmede, „i hvis Huus jeg har den Ære at befinde mig!“ „Hos Hs. Højærv. Hr. H.“ svarede Tjeneren, der samtidigt bemærkede, at den Fremmede blev ganske bleg. Gjæsten spurgte videre: „Har Hr. H. endnu sin Fader levende?“ „Nei“, svarede Tjeneren, „han er omkommen i en Duel, da Hr. H. endnu var meget ung.“ I samme Øieblik traadte den unge Præst med sine to Brødre ind i Værelset. Den Fremmede skjulte sit Ansigt med Hænderne og kastede sig paa Knæ. „Hvad er dog det, De gjør, min Herre?“ sagde Præsten. — „Jeg er Deres Faders Morder, jeg beder Dem om Tilgivelse.“ — „Reis Dem, min Herre, vi have alt for længe siden tilgivet Dem; ved de første Ord, De talte til mig, har jeg kjendt Dem; derfor skattede jeg mig lykkelig ved at kunne optage Dem i mit Huus; glem, hvad der er sket, og tænk nu ene paa at takke Vor Herre for Deres Omvendelse.“

Den Fremmede reiste sig, og da han havde kysset Præstens og hans Brødres Hænder, forlod han Huset og ringede paa en Klosterport i Byen B. . . . Der dvæler han endnu, og aldrig møder han en Student uden at sige til ham: „Min Ven, hav Afsky for Tvekamp, indlad Dem aldrig i nogen Duel“, og fortæller saa sin sørgelige Historie.

P. Lacordaire og en Voltairianer

traf engang sammen ved Middagsbordet i et Hotel. Voltairianeren begyndte strax at prale med sin Vantro. P. Lacordaire straffede Praleren med Taushed, indtil denne directe henvendte sig til Præsten med de Ord: „Siig mig dog: Er det ikke ligefrem en Daarskab at troe paa noget, som man ikke kan begribe?“ — „Aldeles ikke“, svarede P. Lacordaire rolig, og for at ydmyge Spotteren endmere, forelagde han han det Spørgsmaal: „Begriber De, hvorledes det gaaer til, at Heden smelter Smørret, medens den gjør Ægget haardt: to modsatte Virkninger, der have en og samme Aarsag?“ — „Nei“, svarede den Vantro, men hvad vil De sige dermed?“ — „Kun det, at De ikke destomindre troer paa Æggeklager.“ Spotteren taug øieblikkeligt, men hos de andre Bord-

gjæster vakte den vel anbragte Vittighed almindelig Munterhed og hos en eller anden sandsynligviis ogsaa Eftertanke.

Kirkelige Efterretninger.

America. Statsskole-Systemet underkastes i den senere Tid en meget ydmygende Kritik i fremragende anglo-americanske Blade. De katholske Biskopper have, i den rette Erkjendelse af, at disse religionsløse Skoler medføre de største Farer for christelig Tro og Sæder, allerede for mange Aar siden med de største Offere kaldet katholske Friskoler tillive i deres Dioceses. Nu komme ogsaa liberale Blade, som „New-York Sun“ og „Times“, ved en Prøvelse af Statsskolens Frugter til den Slutning: „De offentlige Skoler have opdraget os en fordærvet og forkommen Slægt.“ Førstnævnte Blad indeholder følgende Bemærkninger desangaaende: „Vore offentlige Skoler ere langt fra det, de sædvanlig holdes for at være. I Stedet for at være Byens Dreng og Piger til Gavn forfeiler deres Læresystem ganske sit Formaal, at opdrage de unge Folk for Livets Pligter og Beskæftigelser. Det gjør dem snarere egensindige og ubeskedne og bibringer dem kun overfladiske Kundskaber, som i deres praktiske Følger ere værre end slet ingen Kundskaber. Huusmødre, som besidde en lang Erfaring, foretrække at tage „Greenhorns“, der næppe kunne læse og skrive, fremfor at maatte taale de utilbørlige Manerer af en Pige fra de offentlige Skoler. Disse Skolepiger ere uvidende, efterladne, uopmærksomme, egensindige, indbildske, uærbødige, og lade sig aldeles ikke vænne til en velordnet Huusholdnings Disciplin. De have ingen Idee om Pligt, om Interesse for Arbeidet eller om Stræben efter at lære det tilgavn, om den ærbødige Opførsel, der erhverver Agtelse. Den eneste Brug, de gjøre af deres Skoledannelse, er den, at læse taabelige Romaner, af hvilke de indsuge Lysten til selvoplevede Eventyr, der berede deres Huusmødre de største Forlegenheder. Hvad Drengene fra de offentlige Skoler angaaer, saa ere de for største Delen kun lidet ærbødige, lidet sagtmødige, lidet alvorlige ved deres Arbeide, og i det Hele taget staae de med Hensyn til tro-

fast Pligtopfyldelse, til sædelige Grundsætninger og selv til ydre Dannelse lavere end de Drengene, som blot kunne læse og skrive, men derhos frygte Gud og ære Fader og Moder. De offentlige Skoler ere langt fra at forbedre deres Elevers Moral, tværtimod er en stor Deel af de indfødte Forbrydere blevet opdraget i dem. Denne Deel er saa stor, at det vilde fremkalde en berettiget og smertelig Uvillie, om Tallet nøjagtigt blev angivet. I New-York alene anvendes der hvert Aar 4 Millioner Dollars paa et Skolesystem, som gjør de unge Folk ubrugelige for Livets praktiske Fordringer.“ Denne knusende Kritik i de toneangivende anglo-americanske Blade stadfæster den gamle Sandhed, der overalt vil blive staaende ved Magt: Ungdommens Opdragelse uden Religion, Skoleundervisning uden, ja imod Kirkens Indflydelse frembringer fordærlige Frugter. Alle Forsøg i den Retning maae om kortere eller længere Tid gaae Fallit.

Malmø. De saakaldte graae Søstre her have fra 1. Januar til 31. December 1880 i 28 Dage og 27 Nætter pleiet 6 Syge, 1 Katholik og 5 Protestanter, af hvilke de 5 kom sig. De havde 7 fattige Børn i Pleie samt to andre i Pension. Med inderlig Tak til Gud og alle deres Velgjørere forbinde de det Ønske og den Bøn, at Gud, der belønner al god Gjerning, baade i det nærværende og det tilkommende Liv, vil rigeligt gjengjælde de Kjærlighedsgaver, som bleve dem betroede til lidende Medmenneskers Vederkvægelse og Velvære, samt at han maa lede deres Velgjøreres Hjerter saaledes, at de ogsaa i 1881 kunne see sig istand til ved rigelige Gaver at lindre manges Nød og afhjælpe Manges Trang.

Kjøbenhavn. Det af Sct. Josephssøstre bestyrede Katholske Hospital i Griffenfeldtsgade Nr. 44 har i det henrundne Aar modtaget 120 Patienter, foruden 19, som vare overblevne fra 1879; ialt: 139. Deriblandt vare 22 Katholiker; af disse have 11 erholdt gratis Forpleining i 895 Dage, 6 for moderat Betaling i 442 Dage. Af anderledes Troende have tre erholdt gratis Forpleining i 84 Dage og 16 for Moderation i 722 Dage. Der er foretaget 11 store livsfarlige Operationer, samt 22 mindre farlige. — Af Øiensygdomme har der været 34; 16 ere blevne opererede for graa Stær, de andre vare af forskjellig Art. — I Aarets Løb ere døde: 16. — Hele Aaret rundt har idetmindste een Søster, undertiden to eller tre, havt Nattevagt.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 6te Februar. 5te Søndag efter Epiphani. Mariæ Renselse.
(Den høitidelige Lysevielse i Sct. Ansgars Kirke begynder Kl. 9³/₄). — 7. M. Romuald, Abbed. — 8. Ti. Johannes af Matha, Bekj. — 9. O. Blasius, Biskop og Mart. — 10. T. Octav af Sct. Ansgars Fest. — 11. F. Johannes af Britto, Mart. — 12. L. Polycarp, Biskop og Martyr.

Søndagen den 13. Februar. Septuagesima.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8¹/₂ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6¹/₂ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7¹/₂ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7³/₄ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8¹/₂ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8¹/₂ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8¹/₂ Eftm.
I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Ansgariusforeningen

afholder Søndagen d. 6. Februar efter Høimessen sin aarlige Generalforsamling i Præsteboligens Forsamlingsværelse.

Dagsorden:

- 1) Decision af Regnskabet for Aaret 1880.
- 2) Drøftelse af Foreningens Virksomhed i afvigte Aar.
- 3) Drøftelse af Foreningens Anliggender.
- 4) Valg af Bestyrelse og af nye Revisorer for næste Aar.
Paa Bestyrelsens Vegne.
Holstein Ledreborg.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 7. Søndagen den 13. Februar. 1881.

Indhold: Jesu h. Barndoms Forening. Indbydelse. Kirkelige Efterretninger: Frankrig, Odense, Kjøbenhavn.

„Jesu hellige Barndoms Forening“,
Prædiken holdt ved Foreningens aarlige Fest i Odense
anden Juledag 1880.

Andægtige, i Jesu Navn forsamlede Christne!

Julen er en Glædesfest for alle Christne, men særlig for Børn; thi som et yndigt *Barn* er Guds og den helligste Jomfrus enbaarne Søn, vor kjære Frelser, kommen til Verden. Han kalder ogsaa Børnene til sig og vil gjøre dem til Guds Børn og til sit Riges Medarvinger. Ved Jesu Krybbe bør altsaa det christelige Barn med Glæde og Jubel erkjende Frelsens store Naade, paaskjønne sin Lykke og Værdighed, med taknemmelig Kjærlighed tilbede sin gode Frelser, og anraabe ham for dem, som ikke have Deel i den samme Lykke. Det er derfor med Rette, at den store christelige *Børneforening til Hedningebørns Frelse* har faaet Navn efter Jesu h. Barndom og staaer under hans h. Moder, den saligste Jomfru Mariæ

særegne Beskyttelse. Det er denne Forenings unge Medlemmer i vor Menighed, som idag holde deres særlige Festandagt; og baade Store og Smaa samles i denne Aftenstund for Jesus Christus, som her er nærværende i det høihellige Sacrament, den samme Jesus, som laae i Krybben i Bethlehem. Vi ville her takke ham for de ved ham modtagne store Velgjerninger for Tid og Evighed, bønfalde ham for de arme Hedningebørn, og bede ham om at annamme og velsigne vore ringe Gaver og Bønner, samt velsigne alle Foreningens Medlemmer og deres Forældre. Det er nu vel Eders Ønske og Forventning, kjære Christne, Børn og Voxne, at jeg ved denne høitidelige Leilighed skal give Eder nærmere Oplysning om denne baade yndige og storartede Børneforening. Jeg maa derfor tale til Eder: 1) Om de hedenske Børns Ulykke; 2) om den h. Barndoms Forenings Indstiftelse og Organisation; 3) om dens Virksomhed og ydre Resultater; 4) om de aandelige Goder, som ved den opnaaes.

I. Om de hedenske Børns Ulykke.

I det store Kaiserrige China, som kalder sig „det himmelske Rige“, med en Befolkning af henvend 400 Millioner Sjæle, altsaa større end hele Europas, har Evangeliets Lys ikke endnu fortrængt Hedenskabets Mørke, og derfor herske der endnu barbariske Sæder. *Der* tiltage Forældre sig Ret over deres Børns Liv og Død, og de benytte sig desværre meget ofte af denne Frihed, ja ofte endog med hjerteløs Grusomhed. *Der* har Barnet ikke den Ret og Værdighed, som iblandt os Christne, hvis Børn ved det guddommelige Barn ere adlede til Guds Børn og Himlens Borgere; *der* føle mange Forældre Intet af den ømme Kjærlighed, som den christne Fader og Moder føler endog for det vanskabte Barn. Have de hedenske Forældre et svagt eller vanskabt Barn, finde de det besværligt at ernære det, eller have de blot ikke Lyst til at opholde det, saa

skaffe de det afveien. Snart bliver det af Jordemoderen, som lader sig betale derfor, kvalt i varmt Vand, ofte er det selve Moderen, som kvæler Barnet; snart bliver det arme Væsen bragt ud paa Marken, lagt ved Veien, eller kastet i en Flod eller i Havet, idet man binder et Græskar paa det, saa det endnu svømmer en Tid paa Vandet. Om disse Børns Jammerskrig bryder Ingen sig; man er saa vant dertil! Mange kaste dem levende eller døde paa Gaden, og navnlig i Hovedstaden Peking kjøre hver Morgen flere Karrer gennem Byens Gader, hvorpaa man lægger de ulykkelige Børn, for udenfor Byen at kaste dem i en stor Grube. Men mange blive paa selve Gaderne opædte af graadige Hunde, Svin og Fugle. Tage vi Mellemtallet af de forskjellige Angivelser, saa myrdes paa denne Maade omtrent 20,000 Børn aarlig i Peking. Det er fornemmelig Pigebørn, som skaffes afveien, fordi man ikke kan vente sig synderlig Nytte af dem; paa enkelte Steder betragtes det endog som en Vanære, at have mange Pigebørn. Ofte er det Nød og Kummer, som driver Forældrene til denne Grusomhed. Da disse Hedninger i Modgang ikke opreises og styrkes ved det christelige Haab, saa blive de opirrede, og de lade deres haarde Hjertes Vrede gaae ud over deres uskyldige Børn. Det Værste er, at disse Børn døe uden at være ved den h. Daab gjenfødte til det aandelige Liv i Christus, og derfor ikke kunne faae Deel i det evige Liv med de Salige.

II. Jesu Barndoms Forenings Indstiftelse og Organisation.

Vore Missionærer i China saae med blødende Hjerter disse Børns timelige og evige Ulykke. Men hvorledes bringe Hjælp mod dette umaadelige Onde i et saa stort Land? Dog for Gud er Intet umuligt; han bruger gjerne de Smaa og de Svage for at virke det Store. Den fromme Biskop af Nancy i Frankrig, *de Forbin-Sauson*, der under sin flereaarige Virksomhed som

Missionær i Asien var opfyldt af Iver for Chinas Omvendelse, havde længe under Bøn til Gud overveiet denne Sag og tænkt over et Middel til hine Børns Frelse; og Herren indgav ham da en storartet Plan.

Han henvendte sig til de christne Børn i Europa, som ved det guddommelige Barn Jesus Christus modtage saa meget Godt, saa megen Naade, og møde saa stor Kjærlighed, med Bøn om at forbarme sig over deres smaa ulykkelige Brødre og Søstre i China. Han stiftede i 1843 „*Jesu Christi hellige Barndoms Forening*“. Alle døbte Børn fra den spædeste Alder af kunne være Medlemmer. De give hver Maaned en Almisse af 4 eller 5 Øre og bede daglig eengang: „Hil Dig, Maria“, o. s. v., med den Anraabelse: „Hellige Jomfru Maria, bed for os og for de arme smaa Hedningebørn“. Kan Barnet ikke endnu sige denne Bøn, saa kan den bedes af dets Moder. Der behøves jo til en saadan Gjerning især to Ting: *Guds Naade* og Velsignelse samt *Pengemidler*.

Denne skjønne Forenings Stiftelse hilsedes og modtoges overalt med stor Glæde og Velvillie baade af Lægfolk og Geistlige, af Fyrster og Biskopper. Den h. Fader *Pius IX.* har ikke blot approberet den, men ogsaa opfordret Biskopperne til at indføre den i deres Bispedømmer. Og den 3die December i denne Maaned har Hans Hellighed Pave *Leo XIII.* i en Encyclica anbefalet Foreningen til alle katholske Christne.*) Den udbredte sig snart i de katholske Lande, navnlig i Frankrig, og har bestandig tiltaget i Kraft og Udvikling. Børnenes 5 Øre tillige med enkelte særskilte Gaver, udgjorde efter den sidste Aarsberetning en Sum af 2,546,000 Francs, eller 1,830,000 Kr. Medlemmerne ere inddeelte i Afdelinger paa 12 Børn; i hver Afdeling er et Medlem beskikket til Indsamler, som modtager de øvriges Almisse og opmuntrer dem til denne fromme Gjerning. Man finder ofte smaa Børn, som udføre dette Hverv med en be-

*) See „Nord. Kirketid.“ Nr. 5 d. A.

undringsværdig Iver og Dygtighed. Disse enkelte Almisser afleveres til Præsten, som hvert Aar sender hele Offeret til Centraldirectionen i Paris; eller ogsaa, hvad sædvanlig er Tilfældet i katholske Lande, er der beskikket en Directeur for hele Bispedømmet, som modtager Gaverne og sender dem til Paris. Centralbestyrelsen bestaaer af en Hoveddirecteur, som besørger Forretningerne, af flere Biskopper og andre høie Geistlige og Lægmænd, som yde deres kjærlige Bistand uden Vederlag. Centralbestyrelsen uddeler og bortsender Almisser til de forskjællige Missioner i de hedenske Lande. Der trykkes ogsaa regelmæssigt *Annaler* eller *Aarbøger* over Foreningens Virksomhed; deri findes de aarlige Regnskaber, samt belærende og interessante Beretninger om Foreningens Virksomhed i de hedenske Lande og om Foreningslivet blandt de unge christelige Medlemmer. De blive trykte i det franske, tyske, engelske, hollandske, italienske, spanske og portugisiske Sprog. Hver Afdeling af 12 Medlemmer faaer gratis et Exemplar til Læsning. De franske Annaler udkomme hveranden Maaned, de tyske hver tredie; vi faae dem her baade paa fransk og paa tydsk. Jeg beklager meget, at vi ikke endnu kunne faae dem paa dansk, saa at Alle kunne læse dem. I see, Høitelskede, ved hvilken beundringsværdig let Organisation den christelige Kjærlighed forener Millioner af Børn til en storartet Virksomhed, hvis ydre Resultater og aandelige Frugter vi nu skulle paavise.

III. Foreningens Virksomhed og ydre Resultater.

Foreningens *Hovedformaal* er egenlig, at døbe de hedenske Børn, navnlig i China, som ere nær ved Døden. Missionærene i China have derfor i Foreningens Tjeneste mange christelige og nidkjære Personer, Mænd og Kvinder, som reise ud og samle de forladte Børn paa Gader, paa Veie og i Vandet, eller modtage dem af de hedenske Forældre, som ønske at blive dem kvit. Ere de Døden

nær, saa døbe de dem strax; ellers anbringe de dem i Børneasylor, hvor de pleies af barmhjertige Søstre; saavidt muligt, overdrager man ogsaa deres Forpleining til christelige Familiemødre. De fleste af disse Børn døde snart efter deres Optagelse, fordi de findes i en ganske forkommen Tilstand; men de modtage snart den h. Daab og dermed det sande evige Liv. En saadan Udsending koster i et heelt Aar kun 144 Kr.; thi man lever billigt i China. For 144 Kr. forskaffer man altsaa flere hundrede Børn den h. Daabs Naadegave og det evige Liv. Disse christelige Udsendinge forstaae gjerne noget af Lægekunsten og bære adskillige Lægemedler hos sig for syge Børn; de kaldes derfor ofte til de smaa syge Hedninger. See de da, at Barnet maa døe, saa give de det den bedste Medicin: den h. Daab, for at Sjælen kan komme i Himlen. Erfare de, at Forældre ville skille sig ved et Barn, saa bede de om at faae det til en christelig Børneanstalt. Men paa enkelte Steder bortkastes der saa mange Børn af deres Forældre, at ikke alle de som findes, kunne modtages i Anstalten, og det er da en stor Smerte for Missionærerne og deres Hjælpere, at maatte lade dem gaae til Grunde. Undertiden er det ogsaa selve de hedenske Forældre, som bringe deres Børn til christelige Vaisenhuse, hvor de vide, at de blive godt forpleiede; men der gives ogsaa dem, som hellere ville skaffe dem afveien. Saaledes spurgte f. Ex. en christelig Kvinde engang en hedensk: „Hvad tænker Du at gjøre med dit Barn, naar det er født?“ — „Oh, er det saa ulykkeligt at være en Pige, saa skal hun ikke leve en Dag“. — „Saa giv det da til os, for at vi kunne opdrage det“. — „Nei“, svarede den grusomme Moder, „hun vilde da senere hade mig, naar hun fik at vide, at jeg havde forskudt hende, og jeg vilde da selv ofte tænke paa hende“. Saadanne Historier, sørgelige og oprørende, men ogsaa trøstefulde, opleve vore Missionærer og barmhjertige Søstre hver Dag i China. Dog jeg kan ikke her indlade mig videre paa Enkeltheder, saa

interessante de end ere. Men for at I nogenlunde maae kunne gjøre Eder en Forestilling om den storartede Virksomhed, som her udfoldes, og om de herlige Resultater som opnaaes, saa vil jeg blot anføre nogle Tal i det Hele og Store, og vil dertil kun benytte den sidste Aarsberetning. I Aaret 1878 blev der i China døbt 435,021 Hedningebørn, og der blev opdragne 94,512 Børn i Missionsanstalterne. Disse Tal maae endog forhøies, fordi der endnu mangler Beretning fra flere Missioner for Aaret 1878. De omtalte Redningsanstalter ere fem Slags: 1) *Vaisenhuse*, hvor de smaa Børn optages og pleies, indtil de kunne gaae i Skole; 2) *Skoleanstalter* for de større Børn; 3) *Værksteder*, hvor de større Drengelære Haandværker, Skrædderi, Skomageri, Væveri, Bogtrykkeri og alle de i Landet brugelige Industrigrene; 4) *Arbeidshuse*, hvor de større Pigebørn blive oplærte i de huuslige Sysler, saa de kunne engang blive dygtige Huusmødre; 5) *Meierier*, hvor en Deel af den større Ungdom lærer Agerdyrkning og Meierivæsen.

I 1878 var der i China 386 Vaisenhuse for smaa Børn, 1675 Skoler, 141 Værksteder og Arbeidshuse, 96 Meierier eller Landbrugsskoler; og desuden 422 Apotheker, hvor Hedningerne faae Medicin. Børnene forblive sædvanligt i disse Anstalter indtil de gifte sig; og da ere de uddannede til brave, christelige og dygtige Mennesker, oplærte til nyttige Arbeider og Sysler.

Den Hellige Barndoms Forening har ogsaa udvidet sin Virksomhed til Afrika blandt de ulykkelige Negere. Her blive mange Børn solgte paa Slavemarkeder, ligesom man sælger Kreaturer. Disse Børn kjøbes i stort Antal af vore Missionærer, eftersom disse faae Midler dertil; og de opdrages saa til christelige Haandværkere og Agerdyrkere, med hvilke der grundlægges christelige Landsbyer. For nitten Kroner kjøber man i Reglen en Negerdreng, og man læser bestandig i Foreningens Annaler, at christne Børn og Voxne paalægge sig ikke sjældent betydelige Offere, for at sende Penge til at løskjøbe disse Hedningebørn.

IV. Om det store aandelige Gode, som Jesu Hellige Barndoms Forening virker.

Betragte vi endelig det aandelige Gode, som opnaaes ved Foreningens store Virksomhed, da kunne vi i flere forskjellige Retninger ikke noksom beundre det:

1. Opnaaes der et umaadeligt Gode for de Millioner *smaa Hedninger*, som døe efter at de have modtaget den h. Daab. Omtrent 400,000 Hedningebørn blive hvert Aar gjenfødte i Jesus Christus og modtage det evige Liv, og de fleste af dem blive strax Englene lig og lovprise Gud evig med dem. Hvilke herlige Frugter til Guds Ære og til saa mange Sjæles Frelse!

Men, kjære Christne, for at kunne bedømme dette usigelige Gode, og fatte den ædle, ophøiede Kjærlighed, som bevæger de Christne til at opsøge disse smaa døende Børn, for at gjøre dem værdige til Himlens Glæde, saa maae vi ogsaa i Troen erkjende og vide, hvor stor en Naade den h. Daab meddeler. I vide jo, Høitelskede i Herren, at vi fødes i Synd, d. v. s. uden den helliggjørende Naade, hvilken vi Alle have mistet i Adam. Men uden det overnaturlige Naadeliv ved Jesus Christus kan Ingen faae Deel i det himmelske Salighedsliv. Men det er først ved Daaben at vi blive gjenfødte til det overnaturlige Naadeliv i Jesus Christus og faae Arveret til Himlem. Derfor kan et udøbt Barn ikke faae Deel i den himmelske Salighed: „Dersom Nogen ikke er gjenfødt af Vand og den Helligaand, kan han ikke indgaae i Guds Rige“ (Joh. 3, 5). Vel straffes ingenlunde de Børn, som døe uden den h. Daab, som de Onde, der selv have begaaet svære Synder, og de befinde sig, efter Kirkelærernes Mening, i en Tilstand af naturlig Lykke, saa det ialtfald dog er bedre for dem at være end ikke at være til; men det er ikke destomindre en stor Ulykke for dem at være udelukkede fra den overnaturlige evige Salighed. Det er derfor unægteligt en ædel og ophøiet Kjærlighed, at opsøge disse smaa Ulykkelige, og ved den

h. Daab at iføre dem Retfærdighedens hvide Klædebon, som giver dem Adgang til den himmelske Bryllupssal.

Men det er sørgeligt, at nuomstunder Bevidstheden om Daabens Betydning forsvinder hos saa Mange endog i christne Lande, saa at de ere ligegyldige for, om deres Børn døe *med* eller *uden* Gjenfødelsens Sacrament.

2. Et uberegneligt Gode virkes for de Hedningebørn, som *opdrages* i den christelige Religion og frelses for Tid og Evighed. Der er nu henved 100,000 Børn, som ved „Jesu hellige Barndoms Forening“ opnaae denne Lykke. Men disse virke da ogsaa ofte endnu til deres Forældres og andre Hedningers Omvendelse. Desuden blive mange Hedninger rørte, naar de see den Kjærlighed, som af Fremmede øves mod deres Børn, som de selv hjerteløst forskyde, og de spørge sig da forundrede, hvad det monne være for en Religion, som indgyder hine Velgjørere en saa ophøiet og opofrende Kjærlighed. Jesu hellige Barndomsforening er i China det Sennepskorn, som allerede voxer op til et stort Træ, hvori Himlens Fugle i Tusindtal finde Fred og Frelse. Dette have de Apostoliske Overhyrder i China høitideligt bevidnet i deres fælleds Takskrivelser til Foreningens Directeur: „Vi bekjende Alle“, skrive de, „at Deres Forening i Sandhed er en Forsynets Gjærning; vi see Alle, at den virker umaadelig meget Godt, og at den er kaldet til at virke endnu Mere; thi, skal hine hedenske Folkeslags Gjenfødelse engang fuldbyrdes, saa vil det hovedsagelig skee ved den Omsorg vi tilvende Barndommen, ved den nye Slægts christelige Opdragelse. Vi bede Alle indstændigt den barmhjertige Gud, at han uophørlig vil udgyde, Hr. Directeur, de rigeste Velsigelser over Deres Forening, over alle dens unge Medlemmer, deres Forældre og over vort kjære Fædreland.“*)

3. Men der er endnu Andre, som have Gavn af denne fromme Gjærning, og det er *Foreningens unge*

*) Annales de la Sainte Enfance 1880, p. 172.

Medlemmer selv. De lære derved mere at skatte den christelige Troes Naadegave; de opfordres til Taknemlighed mod Gud og deres Forældre; deres Sind forædles; de øve sig allerede som Børn i christelig Kjærlighed idet de gjøre smaa Ulykkelige til salige Engle; de virke, saa unge de end ere, til Guds Ære og Sjælenes Frelse; og ere de end selv fattige, saa kunne de dog gjøre vel mod andre, som ere endnu mere fattige. Er ikke dette et stort Gode for christelige Børn? Er ikke dette et Middel til den sande Dannelse, Hjertets Dannelse til et gudeligt, kjærligt og ædelt Sind? Saa læse vi t. Ex., at en Arbejderfamilies Drengbarn, der maatte gaee en lang Vei til Skolen og fik hver Dag af Moderen fem Øre for at kjøbe sig lidt Frugt til sit Stykke Brød, sparede de fem Øre for at kjøbe et Hedningebarn; at en lille Pige beder sin Moder at faae til Hedningebørnene de 40 Øre, hvormed hun vilde kjøbe Baand til Barnets Hue; at en anden lille Pige lægger de Skillinger, Legetøi og Sukkergodt hun fik til sin Fornøielse, i en Kurv og bringer det Hele til Præsten og siger: „Dette, Hr. Pastor, er for Hedningebørn; de have vistnok ikke saadanne Sager og jeg behøver dem ikke.“ Saadanne Træk af smaa Børn findes optegnede i alle Foreningens Annaler.

Vil Deeltagelsen i denne Gjerning ikke ogsaa neddrage Guds Naade og Velsignelse over de unge Medlemmer? Har ikke Frelseren sagt: „Hvo som giver disse Ringe et Bæger koldt Vand, skal ingenlunde miste sin Løn“? (Matth. 10, 42). Og mene I vel, kjære Børn, at de Sjæle i Himlen, som skyldte Foreningen deres Salighed, ikke bede for deres Velgjørere? Og de Børn, som opdrages til Christne, bede de ikke daglig for Foreningens Medlemmer? Ganske vist, de vide vel, hvem de næst efter Gud have at takke for al deres Lykke; ja de bede daglig for Medlemmerne og deres Forældre, og navnlig beder man om, at ingen af deres Børn maa døe uden den h. Daab.

Og nu, christelige Forældre! har jeg endnu et Ord at sige til Eder. I see, hvad der gjøres for de hedenske Børn, for at frelse disse; ogsaa Eders Børn bidrage dertil. Men dersom I skulde forsømme Eders egne Børns christelige Opdragelse og Frelse? Hvilket Ansvar! Indprænter dog bestandig Eders Børn Gudfrygtighed; holder dem borte fra det Onde, fra al Synd, og værner dem til alt Godt, til de christelige Dyders og Pligters Udøvelse. Lærer og veileder dem til at øve virksom Kjærlighed imod deres hedenske Brødre og Søstre; seer til, at de give deres Offer med frivillig Selvfornægtelse og af Kjærlighed til Jesus Christus; seer til, om de ogsaa bede deres daglige Bøn.

Og I, kjære Børn, tænker med taknemmeligt Hjerte paa, hvad I skyldte Jesusbarnet, elsker og efterfølger det; værer i Sandhed *christelige* Børn! Værer ogsaa taknemmelige mod Eders Forældre, som gjøre Eder saa meget Godt. Værer nidkjære og værdige Medlemmer af Jesu hellige Barndoms Forening; bringer Bønnens og Selvfornægtelsens Offere med et fromt og kjærligt Sind; thi Almissen bør helst, saa meget som muligt, være *Eders* Offergave, ikke Forældrenes; da vil Frelseren vist annamme og velsigne den. I kæmpe da ogsaa under hans Banner for at erobre det store „*himmelske Rige*“ i Asien, erobre det for Gud og for det sande himmelske Rige.

Lader os da bønfalde Jesus Christus, vor guddommelige Frelser om, at han vil naadig frelse Hedningebørnene og alle Hedninger, velsigne de nidkjære Mænd og Kvinder, som virke til deres Frelse, at han vil velsigne den hellige Barndoms Forening og alle dens Medlemmer, Eder selv, Eders Forældre og os Alle! Amen.

Indbydelse.

I Henhold til den indtrængende Opfordring, som Kirkens Apostoliske Overhyrde ved Rundskrivelse af 3. Decbr. f. A.*) har udstedt om at fremme den efter *Jesu Christi hellige Barndom* opkaldte fromme Forening for Hedningebørns Frelse, skal jeg ikke undlade herved at indbyde alle Skoleungdommens Foresatte i Præfecturet til at gjøre deres Indflydelse paa Børnene gjældende, for at bevæge dem til Indtrædelse i Foreningen og vedvarende at vedligeholde deres Interesse for den. — Hr. Pastor *Lichtle* i Odense har erklæret sig villig til, i Egenskab af Foreningens Directeur i Præfecturet at udføre alt Fornødent for de enkelte Local - Afdelingers Indlemmelse i Foreningen, besørge Medlemsbidragene sendte til Centralbestyrelsen, samt give nærmere Oplysninger angaaende Foreningsanliggender, naar man vil henvende sig til ham derom.

Det vilde være mig en overmaade stor Glæde, dersom denne skønne Forening af Jesu Christi hellige Barndom ogsaa her i Danmark kunde opvise en talrig Flok af unge og nidkjære Apostle til de ulykkelige Hedningebørns Frelse; det vilde ikke alene være en uskatteerlig Velgjerning for mange af disse stakkels Hedninger, men ogsaa en rig Kilde til Naade og Velsignelse for Danmarks Børn selv. Maatte derfor dHH. Geistlige og Lærere og alle Forældre lade sig det være magtpaaliggende at virke for Foreningens Udbredelse her i Norden!

Kjøbenhavn, Sct. Ansgars Dag, 3. Febr. 1881.

Herm. Grüder,
Apostolisk Præfect for Danmark.

*) See „Nord. Kirketidende“ d. A. Nr. 5, Side 69 flg.

Kirkelige Efterretninger.

Frankrig. Ifølge en af Regeringen offentliggjort Statistik vare indtil 31te Decbr. 1880 2,464 Jesuiter, 406 Kapucinere, 1450 Trappister, 409 Franciscanere o. s. v. ialt 7,225 Ordensgeistlige ramte af Udvii snings-De cretterne og for største Delen allerede udvandrede.

Odense. „Jesu hellige Barndoms Forening“ for Hedningebørns Frelse. Anden Juledag f. A. forsamledes den katholske Menigheds Børn og Voxne her i Odense til en smuk Aftengudstjeneste; ogsaa mange, som ikke høre til Menigheden, fulgte den med Opmærksomhed og levende Deeltagelse. Der holdtes nemlig „Jesu hellige Barndoms Forenings“ aarlige Festandagt for Hedningebørns Frelse, og et af Foreningens unge Medlemmer indsamlede Gaver til samme Øiemed. Pastor Lichte udviklede i en Prædiken Foreningens ophøiede Formaal og dens storartede Virksomhed og Resultater. Da denne i den sidste pavelige Encyclica af 3. Decbr. f. A. saa varmt anbefalede skjønne Børneforening endnu ikke er almindeligt indført i Danmark og Norge og derfor vel kun er lidet kjendt af Kirketidendens Læsere, blev det befundet hensigtsmæssigt ovenfor at gjengive hele Foredraget; thi den bedste Lovtale over denne beundringsværdige Forening er at meddele hvad den er og virker. Denne Beretning turde vel bidrage til, at flere af vore Børn blive sig bevidste, at de høre med til den store katholske Børneverden og kunne deeltage i den katholske Kirkes apostoliske Virksomhed.

Kjøbenhavn. Torsdag Aften d. 3. Februar forlod Hs. Høiærværdighed, P. Felix Kjøbenhavn,*) blandt hvis Beboere en ikke ringe Deel af hans uforglemmelige Ord og ualmindelige Personlighed upaatvivleligt have modtaget Indtryk, som ville blive dem en Kilde til varig Glæde og aandelige Nydelser, som Ingen, der veed at skatte disse, vilde bortbytte for Alt, hvad denne Tids forfængelige Idrætter paa Naturlivets Enemærker ere istand til at byde. Vi ere derfor forvissede om, at tale i en stor Mængde af de ædlest og meest aandeligsindede Mænds

*) At vi ikke kunde meddele dette i forrige Numer, havde sin Grund i, at Hs. Høiærv. først samme Dags Eftermiddag tog Beslutning om sin Afreise, hvilket vi ikke erfarede før Fredag Formiddag; dette Blad maa nemlig paa Grund af en vis uadvortes Omstændighed være reentrykt Fredag Middag.

og Kvinders Navn, naar vi her bevidne den Mand vor oprigtigste Tak, paa hvis Indbydelse P. Felix kom hertil, og som derved beredte ikke blot den Deel af den katholske Menighed, som savner Guds Ords Forkyndelse i det franske Sprog, men ogsaa mangfoldige Andre baade i og udenfor den, en saa uventet og kjærkommen Overraskelse.

Man har nu seet med egne Øine og hørt med egne Øren, hvad man hidtil kun havde haft en Anelse om ved at høre eller læse Skildringer af de nægtige Aander, som i de henrundne Tider ved Ordets Kraft henrev og begejstrede deres Samtid. Veltalenhedens Væsen og Virkninger i dens høieste Sphære kan nemlig ingen Skildring give nogen tilsvarende og fyldestgjørende Forestilling om; de maa opleves og erfares i dens eiendommelige og umiddelbare Magt over Gemyttet og den levende Vexelvirkning mellem Taleren og hans Tilhørere. Det er saaledes bekjendt, at Fortidens navnkundigste Talere vel mediterede men ikke nedskrevne deres Taler før de vare holdte, og at særligt Oldtidens Mesterværker paa dette Omraade enten under Holdelsen ere nedskrevne af Hurtigskrivere, eller efter denne dicerede af Taleren. Det kjøbenhavnske Publicum har altsaa haft den sjældne, her, som i det Hele i vor Tid, ganske enestaaende aandelige Nydelse, at høre det guddommelige Ord forkyndt af en af de meest begavede og geniale Talere, som vor Kirke nogensinde har frembragt; thi efter Alt hvad der herom vides, kan der ikke være nogen Tvivl om, at det religiøstindede og intelligente Publicum i Prædicantens Fædreland har i Henseende til oratorisk Begavelse tilkjendt P. Felix Palmen, uagtet ogsaa hans nærmeste Forgængere i deres Tid vare feirede Talere.

Vilde man end, hvad Ingen burde undre sig over, antage, at Nysgjærrighed førte en stor Deel af de Tilhørere, som samlede sig om Taleren, til hans første Prædiken, og tillige, at vel ikke faa af disse medbragte confessionelle Fordomme: saa viste det sig dog snart, at hans Ord allerede den første Dag aldeles havde henveiret disse. Den Kreds, der omringede hans Talerstol, blev bestandigt tættere saavel i Kirken, som i det offentlige Locale, hvor han drøftede det Selvmodsigende i Udtrykket „den frie Tanke“ og i denne Friheds mislige Consekventser. Men, medens den beundrede Taler saaledes modtog gjentagne Beviser paa det bedresindede og dannede Publicums sympathiske Hyldest, skulde der, for

ad den negative Vei at fuldstændiggjøre denne, dog ogsaa fra en modsat Leir fremkomme et indirecte Beviis for dens Berettigelse, d. e. for, at P. Felix ikke forgjæves her har vidnet om Troen paa en personlig Gud, om Christi Guddom, og om Nødvendigheden af, at Menneskets Tanke og Villie anerkjender og bøier sig for en høiere Autoritet. Samme Dag nemlig, som han sidstegang prædikede i St. Ansgarskirken, og Dagen efter at det herværende Studentersamfund havde æret sig selv og glædet alle hæderlige Mennesker ved at give den ualmindelige Mand et Beviis paa sin ærefrygtsfulde Høiagtelse, læste man i et Blad, der tidligere blot har levet og aanded i smaalige politiske Partiroderier, en Artikel, som i pøbelagtig Ondskabsfuldhed overgaaer Alt, hvad vi af den Art nogensinde have seet.*) Det ærede Blad havde — men uheldigviis netop lige før P. F. begyndte sine Prædikener — offentliggjort en skrydende Bebudelse om en fremtidig Virksomhed i den „frie Tankes“ Tjeneste. Det før kun lidet betydende Organ havde nemlig meent at slaae sig op til noget Stort, ved at hverve et Par af Atheismens herværende meest bekjendte Propheter som Bladets egenlige Ledere. Denne Debut i hin bebudede Stordaads Tjeneste har imidlertid ikke opnaaet Andet end, at den Person, som i sin velgrundede Ærgrelse over de høist uheldige Conjecturer udstødte dette vanvittige Hyl, som vi iøvrigt betakke os for at røre videre ved, sætter Kronen paa sin stupide Malice ved, med latterligt Selvbehag at tage et halsbrækkende Tilløb til declamatorisk Effect.

Vi kunne til Slutning ikke andet end udtale vor Glæde over, at denne Usømmelighed var en ganske enestaaende Undtagelse, og at den agtede og hæderlige Deel af Pressen var enig om, i de meest ærefulde Udtryk at omtale den berømte Prædicants Optræden iblandt os. Vi kunne navnlig ikke noksom paaskjønne de udførlige og correcte Uddrag, som f. Ex. „Dagbladet“ allerede Morgenen efter meddeelte sine Læsere af de i Seckamps Sal holdte Foredrag.

*) S. „Morgenbladet“ af 30. Januar.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 13. Februar. Septuagesima. — 14. M. Scholastica, Jomfru. — 15. TI. Ihukommelse af vor Frelseres Bøn i Gethsemani Have. — 16. O. De japanesiske Martyrer. — 17. T. Martina, Jomfru og Mart. — 18. F. Raymund af Pennafort, Bekj. — 19. L. Simeon, Biskop og Martyr.

Søndagen den 20de Februar. Sexagesima.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalot Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6½ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7¾ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8¼ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
Almindelige Skrifтетimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Stanislauscongregationen.

Fællescommunion Søndagen den 13. Februar Kl. 8½ i Capellet i Kronprindsessegade.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 8. Søndagen den 20. Februar. 1881.

Indhold: Ægypten. Ansgariusforeningen. Vincentiusforeningen. Kirkelige Efterretninger: Berlin, England, Nord-america.

Ægypten.

(Fortsat fra Nr. 6.)

Jeg skal ikke indlade mig paa at give en Skildring af den store Stad Kairo med dens 300,000 Indvaanere: den vilde være vidtløftig at skrive og vidtløftig at læse og vilde alligevel ikke meddele den, som aldrig har været der, det rette Begreb om den. Jeg anfører derfor blot nogle Enkeltheder, saaledes som jeg finder dem blandt mine Optegnelser. I Kairo saavel som i Alexandria gaaer man ikke i Gaderne, men rider paa Æsler og betaler for hele Dagen for Æslet og for den medfølgende Araber 7 Pjaster (c. 2 Kr.). Saaledes blev der ogsaa for os bestilt en Fører med de behørigte Æsler og Folk, for at vi bekvemt kunde vandre om i Byen. Denne behagelige Befordring har store Fortrin fremfor at gaae i Gaderne; man seer sig langt bedre om, fordi man sidder i fuldkommen Ro og kan spare sig Arbeidet med at gaae.

Hundene ere her ofte fulde af Skurv og staae og stirre hen for sig; jeg har endnu en ganske bestemt Erindring om en saadan syg og halvdød Hund, der ikke har levet af andet end Aadsler og paa Gaden udkastet Affald fra Husene, og som i den brændende Hede næsten aldrig har kunnet finde en Draabe Vand. Vistnok er i Kairo Hundebefolkningen uden Sammenligning ringere end i Constantinopel, men de ere i Udseende og Leve-maade begge Steder omtrent de samme. Derfor vil jeg her anføre, hvad jeg mere omstændeligt herom har iagttaget i Constantinopel.

Tyrkernes Hunde synes alle at være een og samme Race og have i Regelen ingen Herre. Constantinopels umaadelig mange Gader ere alle saa opfyldte med Hunde, at man er udsat for at komme til at træde paa en Hund, naar man ikke seer sig for; de sove nemlig hele Dagen igjennem og sove saa haardt, at man ofte har ondt ved at skjønne, om en Hund sover, eller om den er død; jeg har flere Gange været i Disput med min Ledsager herom. Det er ialtfald ikke sjældent at finde døde Hunde liggende i Gaderne, eftersom hverken Tyrkerne eller deres Colleger gjøre noget for at skaffe dem afveien. Disse Dyr føre langt fra noget behageligt Liv; jeg har seet Hunde, som ikke blot vare jammerligt forbitte, men i ganske egenlig Forstand forgnavede, som et Aadsel, der er henkastet paa en Mark. De leve nemlig af alle de Uhumskheder, som kastes ud af Husene, og dette maa være kummerligt nok, da der i et almindeligt Tyrkerhus kun koges Mad eengang for hele Ugen, og Gadehunden ikke gider have noget af den Frugt, som Tyrken, Tyrkinden og Smaatyrkerne fortære ved deres Middagsmaaltid, og Intet faaer af Brødet eller Kagen, og heller ikke finder Smag i Kaffen, om den ogsaa blev den budt. Under disse ynkelige Omstændigheder er det ganske naturligt, at der blandt disse Hunde udvikler sig et stærkt Brødnid, som giver sig Luft i Voldshandlinger. Naar da en Hund ikke kan nære sig længere paa et Sted og be-

giver sig hen i et fremmed Kvarteer af Byen, lider den ofte en meget slem Medfart ; der opstaaer da et almindeligt Oprør, og den bliver med stor Bidskhed anfaldet af alle de der bosatte Hunde, den bliver allevegne bidt, ynkelig mishandlet og paa den meest beskæmmende Maade jaget over Grændsen, hvis den ikke dør forinden. Men langvarig Sult gjør ikke blot misundelig, men kan ogsaa gjøre ethvert levende Væsen frygteligt, og dette gjælder i fuldt Maal om Hundeutøiet i Constantinopel. Det tiltog allerede under den forrige Sultans Regering i den Grad, at denne voldsomme Herre lod gjøre Jagt paa alle disse Proletarier, som ikke kunde producere Beviser for lovlig Næringsvei og tilstrækkeligt Udkomme, og lod dem paa tre Skibe føre til de klippefulde saakaldte „Prindsensøer“ ved Udmundingen af Bosphorus, hvor de bleve afsatte, for efterhaanden at opæde hverandre !

De østerlandske Hunde ere i det hele glubske ; især de, som leire sig paa Kirkegaardene, ere navnlig om Natten farlige for europæisk klædte Personer, ligesom ogsaa Hundenes Intolerance mod alle Ikketyrker tiltager i samme Forhold som Beboernes. I Pera, Smyrna og Kairo er jeg aldrig bleven forfulgt af Hunde, og paa disse Steder ere ogsaa Muhamedanerne ret fordragelige. I det fanatiske Skutari derimod blev jeg engang tilligemed min Ven Hirtler overfaldet af en stor Flok Hunde, medens vi passerede en med Tyrker opfyldt Torveplads, og en stor Dreng viste sin Enighed med Hundene ved at kaste Stene efter os. Saaledes traf jeg ogsaa engang i Jerusalem udenfor Damaskusporten nogle Hunde, som med bidske Miner reves om Levningerne af en Ko eller et andet stort Dyr ; men jeg blev heldigviis allerede i nogen Afstand ved deres Knurren advaret om i rette Tid at bortfjerne mig. Denne Omstændighed erindrer mig om en Iagttagelse, der vel næppe ganske er grebet af Luften : at nemlig Hunde i flere Henseender tilegne sig deres menneskelige Omgivelsers Charakter, saa at man ikke vil tage meget feil ved at anstille sammenlig-

nende Betragtninger i denne Retning. Hvor man f. Ex. seer Hunden i Huset ret med Arrighed begjøre og forfølge fattige og sletklædte Folk, men opføre sig venligt og artig mod velklædte Standspersoner, der vil man næppe feile ved at gjøre en analog Slutning til Herskabets Sindelag.

Ere de østerlandske Hunde saa umedgjørlige som Baschi-Bozucker, og kunne de paa ingen Maade sammenlignes med vore civiliserede og artige Hunde, saa staae og sidde Kattene i Kairo langt høiere og Mennesket nærmere end vore Katte. De ere fortrolige med det offentlige Liv, og midt i de folkerigeste Gader kan man see en saadan Kat sidde paa et Markedsbord og med den vigtigste Mine see sig omkring til alle Sider. En anden Gang saac jeg paa et Skib en Tyrk, der havde en ung Kat siddende paa Skuldrene; den klamrede sig fast til ham som en vild Kat i sin Angst omklammer Grenen paa et Træ, og forlod ikke denne Plads, hvor end Tyrken gik, eller hvor han end satte sig.

Man seer i Kairo ualmindelig smukke Mænd; endog den halvnøgne Araber maa i det Hele taget kaldes smuk; Kvinderne derimod ere i Gjennemsnit hæslige; de have en brungraa Hudfarve, og man har ofte ondt ved at see, hvilket Kjønn de tilhøre, om de ere Mand eller Kvinde, Menneske eller Dyr. Man seer heraf, hvorledes Spanierne, som havde dette Araberfolk i saa lang Tid siddende iblandt sig, let kunde komme paa det Skjældsord: „Du Søn af en Geed“. Jeg fandt derimod bestandigt her mere Smag i Mohrerne. Jeg saae engang en Saadan kjøre i en prægtig Kareth, iklædt et svovlguult Gevandt; de to Farvers Simpelhed og Styrke gjorde hans hele Skikkelse imponerende, og jeg kom uvilkaarligt til at tænke paa Modsætningen mellem den Sands for det Klædelige, der ligesom afføler Naturen det, som

passer bedst for de givne Forhold, og Vesterlandenes unaturlige Moder, hvis Smagløshed kun Vanen gjør Øiet fortrolig med. Saaledes forholder det sig ogsaa med Hestene. En paa østerlandsk Viis optømmet Skimmel med sin korte Krop, et guldbroderet Skabrak og sølvforziret Tømme tager sig langt anderledes fornem ud, end en langstragt europæisk Hest med dens prosaiske Lædertøi.

Paa Bazaren vrimler der af Folk, og disse snevre Gader ere saa at sige propfulde af travle Mennesker; og, hvad er det, som daglig her samler Tusinder? — Øienslyst, Vindesyge! Da jeg nu hverken havde Noget at sælge eller købe, saa vare mine Tanker maaskee mere uhildede end den store Mængdes af disse Mennesker. Jeg kom her til at tænke nærmere over det Underfulde i Guds Væsen og Verdensstyrelse: at de talløse Skarer af Mennesker, som leve paa Jorden, aldrig blive ham for mange, eller flere, end at han kan overkomme at vogte og lede dem alle, og tillige skue ind i ethvert enkelt Menneskes Indre. Hvor samvittighedsfuldt skulde vi da ikke stræbe efter at behage ham ved Alt, hvad der i hans Øine er skjønt, og heldbringende for os selv og vore Medmennesker!

Vi lode os derefter føre til Castellet, der ligger paa det høieste Punkt i Byen. Her staaer ogsaa den nye af Ali Pascha byggede Moskee. Den er et af de pragtfuldste Templer, som jeg nogensinde har seet. Denne store og høie Bygnings indvendige Marmorbeklædning er overordenlig skøn, nemlig hvid og guul, og gjør et i høi Grad festligt Indtryk. Fem store Kupler hvælve sig over den, og Lyset udbreder sig gennem Vinduer af farvet Glas over de rigtsmykkede Marmorhaller. Det faldt mig ind, om ikke vor Religion engang skulde feire sin Gudstjeneste her i Kairo? Siden Ali Paschas Tid i det mindste er her ryddet saa stærkt op, og forsaavidt banet Vei for den, som Muhamedanismen ingensteds synes at være mere udlevet end i Ægypten. — I et stort

tilgitret Sidecapel ligger denne mægtige og voldsomme Mand selv, ikke begravet, men høit over Jorden, i en pragtfuld med et Monument bedækket Sarkophag, hvorover en colossal Overbygning hvælver sig.

Fra Moskeens Forhal har man Udsigt over Nilen og Ørkenen til henimod Gizeh, hvor de berømte Pyramider staae, nogle Miil fra Kairo. De see i denne Afstand og i denne klare Luft ud som Telte, ja saa zarte og luftige, som om de vare af rosenrød Silke eller som en let rødligguul af Solen gjennemlyst Sky.

Jeg forbigaaer her alt det Plageri og den Raadvildhed, som den engelske Dampskibsdirections besynderlige Uorden og Hensynsløshed bragte over os, og som foranledigede to af os Fire til at afgaae til Alexandria, medens jeg, ledsaget af den anden Overblevne tidligt den næste Morgen med tre Arabere og tre Æsler begave os ud til Pyramiderne. Efter at være redne gennem den næstefter Constantinopel mægtigste Stad i Muhameds Rige, kom vi endelig til Nilen og lode os sætte over. I Baaden sade ogsaa nogle unge arabiske Kvinder med nogle Børn.

En af vore Æsel drivere fortærede under Overfarten en stor grøn Agurk og en Deel Hvidløgblade med en saa grundig Appetit, som man knap vilde tiltroe et hungriigt Svin; jeg hørte ogsaa siden, at de endog ere istand til at spise den friske Kløver, saaledes som den staaer paa Marken. Naar man seer denne brunliggraa Niljord og disse niljordfarvede Mennesker, og for et Øieblik sætter sig ud over det Lys, som Troen udbreder over det menneskelige Liv, anfægtes man stærkt af Menneskeforagt; de forekomme En som Væsener, der ligesom ere løbne op af Dyndet. Og dog er jeg overbeviist om, at, naar dette Folks Forløsningstime engang kommer, og Christus velsigner dette Land med sin Munds Aande, — at da det hele Folk vil ligne Niljorden i Frugtbarhed. Den her udsaaede Sæd vil, ligesom i Christendommens første Aarhundreder, bære tredsindstyve-

til hundredefoldig Frugt; og Selvfornægtelsens Religion vil i dette Folks vidunderlige Nøisomhed finde et ganske andet Grundlag end hos vorø nervøs-sandselige og kjødædende Folkefærd.

Paa den anden Side af Nilen rede vi gjennem den rigt beplantede Nilslette og kom kort efter til en Palmeskov, som vi vel brugte henved en Time til at gennemride. Den havde ingensteds Underskov, hvorimod vi paa flere Steder i den saae Bygmarker, der under Palmetræernes Kroner beskyttedes mod Solens Straaleflammer, medens dens stærke Varme begunstigede Kornets Modnelse. Ogsaa fandt vi midt i Skoven en af Niljord sammenæltet Landsby og mange uhyggeligt udseende Menneske- og Dyreskikkelser.

Ved Synet af en saadan By erindres man strax om, hvorledes Alt, hvad man her seer, er Nilflodens Gaver. Skoven med dens søde Dadelhøst, Kornet paa Marken, Landsbyernes Huse, de Traade, hvoraf Befolkningen forfærdiger sine Klæder — Alt dette tilsvømmer Nilen dem i sit aarlige Dynd. Hvor dens Oversvømmelser ikke naae hen, der begynder strax Ørkenen. Ja, denne mærkværdige Flod giver ikke blot det meste og her saa kostbare Vand, men ogsaa Jord til Forfærdigelsen af de Filtreer-kummer, der gjøre dens Vand saa klart og køligt. Nilen er i ganske egenlig Forstand Ægyptens Navlestreng, der holder hele Landets Befolkning ilive.

Da vi kom ud af Skoven, havde vi en i alle Retninger uoverskuelig Afstand fra den fjerne Horizont for os. Vi passerede her de berømte Sletter, hvor Napoleon for 57 Aar siden leverede det eventyrlige „Slag ved Pyramiderne“. Man saae hist og her hvide af Solen blegede Skeletter af Heste og Hjerneskalder rage frem af den sortebrune Jord, og vi kom til Fordybninger i denne, hvor Nilvandet og den sumpige Jord gjorde det vanskeligt at komme frem; ved saadanne Leiligheder benytte Araberne Æslets Hale som Middel til at hjælpe dette og dets Rytter ud af Mudderet. I Nærheden af en lille

Palmeskov, hvor en talløs Mængde Spurve gjorde en stor Larm, leirede vi os for at holde vort Middagsmaaltid, hvortil vi havde medbragt det Fornødne fra Kairo, navnlig ogsaa en Flaske Vin. Da vi vare færdige hermed, undersøgte Araberne ivrigt Flasken og slikkede begjærligt det Overblevne, og Begjærligheden vedblev at slikke, endog efterat den sidste Draabe var fortæret. Naar en Muhameds Søn engang har afkastet den troende Samvittigheds Aag og oversteget Hegnet, saa styrter den tørstende Begjærlighed sig desto hidsigere over den forbudne Vin, ligesom den moderne unge Jøde i Vesterlandene med et vist Velbehag røber sin Forkjærlighed for Svinekjød.

Jeg kom under vort tarvelige Maaltid i disse minderrige historiske Omgivelser til at tænke paa den høitfeirede napoleonske Vittighed om de fyrretyve Aarhundreder, som — upaatvivleligt med levende Interesse — fra de høie Pyramider skuede ned paa de tapre franske Soldater, og hvormed han skal have begeistret disse stakkels af Hede og Tørst forpinte Mennesker til i disse fyrretyve forstenede Aarhundreders Paasyn at opbyde alle deres Kræfter, for at udøse saa meget Blod som muligt og give deres Liv til Priis til Bedste for hans eventyrlige Planer. Under Paavirkning af denne Erindring og Synet af hine tusindaarige Kæmpebygninger fik ogsaa jeg et genialt Indfald; jeg sagde nemlig til min Ledsager: „Her ved Udkanten af en Palmelund have to Pilgrimme under Graaspurvenes melodiose Sang fortæret deres Middagsmaaltid, medens fyrretyve Aarhundreder fra Pyramiderne skuede ned paa deres Idræt.“

Vi vare ikke langt fra Gravmonumenterne ved Sachara; og førend vi kom derhen, begyndte allerede Ørkenen. Saasnart nemlig Landet høiner sig saameget, at Nilens Oversvømmelser enten umiddelbart, eller gennem Canalerne ikke kan naae derhen, lægger strax Ørkenen sin

ubarmhjertige Medusafinger, sin døde Steenhaand paa Landet. Her hæve sig umaadelige Dynger af Sand og Muurbrokker, og vi fandt ved Foden af disse Høie et Mumiehoved, som laae her, sort og med aabne Øine, udkastet af Sacharas underjordiske Dødningepaladser i det hede blændende hvide Sand. Det maa engang have været et fornemt Menneske, som for Aartusinder siden med stor Bekostning og Kunst er blevet balsameret, for selv i Døden at blive opbevaret for Evigheden; nu ligger den afrevne Hjerneskal jammerlig og skændet over Jorden, medens enhver Betler bliver ordenligt begravet og hviler i Fred.

Man har i Ægypten stor Frygt for Solstik, hvad især er Tilfældet med Europæerne, medens de Indfødte ved Turbanen ere sikrede derimod; det bringer ofte Døden i en Tid af nogle Minuter. Man seer hyppigt Franker, som have deres Hatte omviklede med flere Lag hvidt Linned, for at beskytte sig mod Solens brændende Pile. Vi bare næsten Alle hvide Filthatte med brede Skygger, da disse yde den samme Beskyttelse; thi Straahatte forslaae ikke under den ægyptiske Sol. Alligevel fik jeg dog et Solstik, men blot paa Haanden; som vi nemlig i nogen Tid havde redet langs Ørkenens Rand, følte jeg pludseligt en brændende Smerte paa den underste Kno af Tømmelfingeren, som vedholdende især var udsat for Middagssolen, da jeg med den holdt Tømmen. Stedet blev stærkt rødt, som om det havde været under et Brændeglas eller behandlet med Helvedsteen. Det varede flere Dage, før Betændelsen hævedes, og et mørkebrunt haardt og forbrændt Stykke af Huden og Kjødet løsnede sig. Ellers faldt Heden mig — skjøndt det allerede var i Mai — ikke besværlig, maaskee paa Grund af Luftens Tørhed.

Da vi blandt disse Gruusbjerge kom til Indgangen af den underjordiske Dødningestad, traf vi der paa nogle Arabere; hvad disse iøvrigt gjøre i en saadan Ørken, har jeg intet Begreb om. Gjennem den i Klippevæggen

indhuggede Aabning stege vi ned i Dybet, hvor arabisk Rovsyge og europæisk Videbegjærighed allerede i lang Tid har gjennemrodet disse vidunderlige Gravhvælvinger, for at rive de døde Kongers og andre ægyptiske Stormænds balsamerede Legemer ud af deres tusindaarige Ro og slæbe Størstedelen af dem til Europa, for at blive Gjenstand for talløse nysgjærrige Øines Beskuelse. En saadan Ende har det taget med den Herlighed og Ufor-gængelighed, som fornemme Slægters Hovmod meente at kunne sikre sig selv efter Døden.

De Hieroglypher, hvormed Gravkamrenes Vægge ere bedækkede, vakte hos mig den onskabsfulde Mistanke, om ikke alle disse Figurer tilsidst maaskee kun vare Zirater, det gamle Ægyptens Arabesker, og — at de europæiske Lærdes Bestræbelser for at læse og tyde denne formentlige Billedskrivt muligt ikke give andet Udbytte, end at øse Vand i et Sold, saa at Djævelen ikke kan andet end more sig over, at see disse Folks Aand klæbe sig fast ved de gamle Gravstene og forgjæves ruge over disse gaadefulde Tegn? Dette er nu vistnok kun et vilkaarligt Indfald; og, i min ydmyge Bevidsthed om, at jeg forstaaer mig ligesaalidt paa Hieroglypher, som et nyfødt Barn, lader jeg det ogsaa gjælde, at disse Forskninger gjerne kunne have Noget at betyde. Men den nærværende Tid, Livet og Bestemmelsen for Christendommen have dog efter min Mening mere Værd, end at bortødsle Levetiden og sine bedste Kræfter paa Udtydningen af den ægyptiske Hieroglyphskrivts hoffærdige Phraser.

(Fortsættes.)

Ansgariusforeningen

afholdt den 6te ds. sin aarlige Generalforsamling. For de fraværende Medlemmer fremhæve vi af Aarsberetningen, at Regnskabet udviste en Indtægt af Kr. 1320, 15. og en Udgift af 1243, 15; hvoraf resulterer et

Overskud af Kr. 77. Trods denne forholdsviis gunstige Status blev af Formanden med Rette fremhævet, at der med alle Midler maatte arbeides paa at faae en større Indtægt, naar Foreningen skulde kunne realisere sin Opgave, „ved Udbredelsen af gode Bøger og Skrivter at fremme christelig Oplysning i de nordiske Lande.“ Meget er i denne Henseende allerede skeet. Foruden „Nordisk Kirketidende“ er en god Deel af den katholske Literatur bleven trykt paa Ansgariusforeningens Forlag; men Mere staaer endnu til at gjøre. Navnlig paa den profane Literaturs Gebet have vi hidtil saa godt som Intet kunnet gjøre; thi hvor misligt er det ikke, at vore Skoler tildeels endnu ere nødsagede til at undervise efter protestantiske Lærebøger, f. Ex. i Historie. Bortset fra de historiske Løgne, som, skjøndt hundrede Gange gjendrevne, stedse opdiskes paa ny, vil selv den meest upartiske Protestant altid betragte og behandle Historien fra et ganske andet Synspunkt end en Katholik. Paa denne Mislighed maa der nødvendigviis raades Bod. Men Ansgariusforeningen vil ikke kunne gjøre noget, saafremt den ikke faaer større Midler at raade over. Disse kunne dog paa en dobbelt Maade tilveiebringes, nemlig ved et større Antal af Medlemmer, — hvilket ikke turde være saa vanskeligt, da det aarlige Contingent kun udgjør 2 Kr., — og ved et større Antal af Abonnenter paa „Nordisk Kirketidende“. Fra forskjellige Sider er det blevet ytret, at man burde forhøie Abonnentprisen, da den i Forhold til Bladets nuværende Omfang var altfor ringe og er forbleven den samme, skjøndt Bladet nu udgaaer hver Uge, medens det før udgik hver fjortende Dag. Men da Kirketidenden efter sin populære Form og Indhold væsenligst ogsaa er bestemt for de Ubemidlede blandt Folket, kunne vi ikke bifalde dette Forslag. Hensigtsmæssigere synes os et andet Forslag at være, hvilket ogsaa fremkom paa Generalforsamlingen, nemlig at indbyde de Bedrestillede til at abonnere paa 2 Exemplarer af Kirketidenden. Det ene Exemplar vilde da ganske vist være meget velkomment og gjøre stor Gavn i mangen fattig Familie. Saa meget er vist, at kun et større Antal af Abonnenter kan afgive et Overskud for Foreningens Forlagscasse. Vi slutte denne Beretning med det Haab, at alle Katholiker baade her i Byen og i Provindserne vilde vise en levende Interesse for Ansgariusforeningen, der, med de ringe Fordringer, den stiller til den

Enkelte, tilstræber et saa smukt Maal ikke af blot local Interesse for den herværende Menighed, men af den største Vigtighed for alle Menigheder i den h. Ansgars Lande.

Den ifølge Foreningens Love fratrædende Bestyrelse blev gjenvalgt og bestaaer saaledes ogsaa for indeværende Aar, foruden af dette Blads Udgiver og dets Commissionær, af følgende Medlemmer: Formand: Hr. Greve L. Holstein-Ledreborg (Toldbodveien 16); Viceformand: Hr. Pastor Bøhmer (Bredgade 64); Secretær: Hr. Dr. C. Pechüle (Østervold, Observatoriet); Kasserer: Hr. Grosserer T. Erlewein (St. Kongensg. 66); Assistent: Hr. Capellan Pohl (Bülowsveien 36 B).

x.

Vincentiusforeningen.

„Lader de Smaa komme til mig, og hindrer dem ikke!“ saaledes taler den guddommelige Børneven; og Tusinder have hørt og fulgt hans Røst. De have sat sig den store Opgave, at bringe de Smaa til Jesus; ja, Mange have ofret Alt, Gods og Liv for denne Gjerning. Kæmper Kirken dog den Dag idag den svære Kamp, for at beholde de Smaa og bevare dem for deres guddommelige Ven. Saaledes i hine Lande, hvor man ud-driver Kirkens Præster af Skolerne, nedriver Crucifixet og vilde helst have saadanne Børne-Lærere, som hylde den saakaldte „frie Tanke.“ Verden nedriver, men Kirken opbygger. Verden tager Crucifixet bort, men Kirken planter det igjen i Menneskenes Hjerte. Kirken, vor Moder, hvis Exempel vi skulle følge, viser os Veien, og vi følge gjerne, thi ogsaa vi kunne og skulle jo føre de Smaa til Jesus. Dette gjælder ei alene Forældre, men ogsaa alle gode Christne; thi overalt i Verden følge alle gode Christne Kirkens, deres Moders Exempel, idet de forene sig, grundlægge Stiftelser for Børn o. l. Saaledes har der ogsaa her i Kjøbenhavn, alt for mange Aar tilbage, dannet sig Foreninger til dette Formaals Fremme; som Ex. anføres Elisabeth- og Mariaforeningerne, som med store Ofre have ført mange Smaa til Jesus. Men ogsaa den herværende Vincentiusforening, hvis Hovedformaal nærmest er at besøge og

hjælpe de Fattige, har ogsaa villet bidrage sin Skjerv i dette Øiemed. Et af dens ivrigste Medlemmer har nemlig fattet den dristige Tanke, ved smaa Pengebidrag at samle et Fond, som med Tiden skal anvendes til Oprettelse af en Stiftelse for de Børn, der savne et christeligt Hjem. Hvilken god Leilighed tilbydes her ikke Enhver, som vil virke med til at føre Børn til Jesus? Det maanedlige Bidrag af 25 Øre er saa lille, at ikke alene den som har Meget, men ogsaa den som har Lidet, kan tiltræde og saaledes faae Deel i denne virkelig store Gjerning. Denne Indsamling havde som Fond d. 31te Decbr. 1879 Kr. 604; d. 31te Decbr. 1880 var Fondet bragt op til Kr. 1000.

Paa Foreningens Vegne undlade vi ikke at bringe vor bedste Tak til alle de ædle Givere, dog navnlig til To, som ved større Summer, En ved 20 Kr., den Anden ved 100 Kr., have viist Interesse for Sagen.

Vi haabe, at ikke alene den samme Velvillie for Fremtiden vil blive Foretagendet tildeel, men at ret Mange, ogsaa udenfor Kjøbenhavn, ville tiltræde. Da vil det vist ikke vare længe, før vi kunne sætte idetmindste et Nul til Summen og maaske endog have den Glæde, at kunne være med til at lægge Grundstenen til en Bygning, som kan vidne om christelig Barmhertighed og Kjærlighed til Ham som sagde: „Lader de Små komme til mig, og hindrer dem ikke.“

A.

Kirkelige Efterretninger.

Berlin, 28. Jan. Som det ikke var anderledes at vente, er Windthorsts Andragende (om Ophævelse af Straf for Uddelingen af de hh. Sacramenter og Messens Læsning) blevet tilbageviist med 254 mod 115 Stemmer. At de Liberale stemte imod, kan ikke forundre Nogen, da Hadet mod Kirken hos dem er gaaet over i Blodet; men de Conservatives Adfærd maatte i høieste Grad vække Forundring. Disse havde nemlig erkjendt de kirkepolitiske Stridigheders snarlige Bilæggelse for at være en ligefrem Nødvendighed, og betonet, at navnlig

den beklagelige Tilstand, i hvilken talrige Menigheder paa Grund af Manglen paa Præster befinde sig, med al Magt burde søges hævet, men have desuagtet ladet sig lede af den Anskuelse, at Vedtagelsen af Windthorsts Forslag vilde hidføre yderligere Forviklinger mellem Kirken og Staten, og besluttede derfor at gaae over til Dagsordenen. I en mesterlig Tale skildrede da Windthorst (og efter ham Schorlemer-Alst, Reichensperger, Stablewsky) den uhørte Kjendsgjerning, at man ikke overalt i Preussen maa uddele Sacramenterne og læse Messen uden at hjemfalde til Straf, at Fleertallet af de Deputerede ikke følte nogen Medlidenhed med de deres Sjælesørgere berøvede Menigheder og med de Døende, der længtes efter en Geistligs Bistand. Men Intet formaaede at røre Modstanderne; Andragendet maatte falde, efterat Cultusministeren i Regeringens Navn afgjort havde erklæret sig imod samme! Saaledes vil da denne beklagelige Nødstilstand fremdeles vedvare. Hvor stor denne allerede nu er, sees af en sammenlignende Fortegnelse over de Geistliges Antal i Aarene 1873 og 1881. Katholikernes Tal i de preussiske Bispedømmer beløber sig til 8,711,535. I Aaret 1873 havde disse 4,627 Sogne- og 3,812 Hjælpepræster ialt 8,439 Sjælesørgere; af dette Tal mangle nu 1125 Sognepræster og 645 Hjælpepræster, ialt 1770. Aldeles uden Sjælesørgere ere 601 Sogne med 646,697 Sjæle, tildeels berøvede deres Præster ere 584 Sogne med 1,501,904 Sjæle.

England. Den katholske „Union for Storbritannien“, som i Lighed med Centrum i Preussen arbejder hen paa de katholske Interessers Fremme: i det offentlige Liv, vil i indeværende Parlamentssession indgive nogle Andragender vedrørende de i Fattighuse anbragte katholske Børn. Det viser sig nemlig, at disses Tal er meget betydeligt; for en stor Del tilhøre fattige irske Forældre, der ikke kunne bestride Udgivterne ved deres Opdragelse. I Almindelighed kan man ikke beskylde de protestantiske Embedsmænd i Arbeidshusene for Mangel paa god Villie, men gennemgaaende lægge de en stor Uvidenhed med Hensyn til Katholikernes religiøse Pligter for Dagen, en Omstændighed, der kan medføre de største Ulemper for Børnene. At fjerne disse Ulemper er Øiemedet med de Andragender, der ville blive forelagte i Parlamentet.

— Stamherren til en af de ældste og meest ansete katholske Familier i England, Oberst Vaughan, er i Biaritz afgaaet ved Døden. Hans fem Sønner indtraadte

i den geistlige Stand, medens hans fem Døtre toge Sløret; to af Sønnerne beklædtes siden med den biskoppelige Værdighed, een blev Biskop af Salford, den anden Ærkebiskop af Sidney i Australien. Paa det i Aaret 1874 til Forsvar for de preussiske Katholiker i London afholdte imposante Meeting optraadte den Afdøde og skildrede i en begejstret Tale de Lidelser, som hans egne Forfædre i Aarhundredernes Løb have udstaaet for Kirkens hellige Sag.

Nordamerica. I „de Forenede Stater“ betragtes Katholikernes samtlige Kirke-Formue som tilhørende Biskopperne for de enkelte Dioceses, hvilke derfor have alle Eiendomstitler ihænde. Spørgsmaalet om, hvorvidt de respektive Menigheders Kirkeformue kan blive Gjenstand for Execution paa Grund af en Biskops Gjæld, har som Følge heraf faaet stor Betydning ved de beklagelige Forhold i Cincinnati. I dette Spørgsmaal er der nu blevet afsagt en retslig Dom, der vel ikke er afgjørende, men dog er af stor Interesse for Menighederne, forsaavidt den anerkjender deres Ret til Kirkens Eiendom, selv om denne er skrevet paa Biskoppens Navn. Den første Dommer erklærede samtlige af Ærkebiskop Purcel paa Kirkegodset udstedte Hypotheker for ugyldige, hvorefter Kirkens Formue altsaa ikke kan benyttes til Dækning af den almindelige Gjæld.

— Hr. Bernhard Mc. Cann, en rig Borger i Philadelphias Forstad Manayunk, er fornylig afgaaet ved Døden og har testamenteret den store Sum af 300,000 Dollars (ca. 1 Mill. Kroner) til kirkelige Øiemed, ligesom han allerede i levende Live havde skjænket 200,000 Dollars til lignende Øiemed. Hans Testament indeholder 40 Legater fra 3000 til 100,000 D., hvilken sidste Sum er bestemt til Opførelsen af en katholsk Kirke i Manayunk. De Fattige i denne By faae 20,000 D., Sogneskolen 10,000 D., Hans Høiærv. Biskop Becker af Wilmington faaer 5000, Biskoppen af Harrisburg 10,000, Anstalten for gamle og fattige Præster i Lancaster 5000, de Fattiges Smaa Søstre ligeledes 5000 Dollars.

— Efter „Sadliers Catholic Direktory for Aaret 1881“ findes der i de Forenede Stater 2383 katholske Sogneskoler med 423,382 Elever, altsaa henved en halv Million Børn, hvis Skoledannelse ikke koster Staten en Cent, medens disse Børns Forældre ogsaa maae bidrage til at underholde Statsskolerne, der ere indrettede saaledes, at katholske Børn ikke kunne besøge dem.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 20de Februar. Sexagesima. — 21. M. Eleonora, Dronning.
— 22. Ti. Ihukommelse af Jesu Lidelse. — 23. O. Petrus
Damiani, Biskop og Kirkel. — 24. T. Mathias, Apostel.
— 25. F. Margaretha af Cortona. — 26. L. Petri Bispestol
i Antiochia.

Søndagen den 27. Februar. Qvinqvagesima.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel,
Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet
Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i
Ordrup.
Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. An-
dreas Kirke i Ordrup.
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Aus-
gars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel,
Kronprindsessegade 42.
" 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.
I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Und-
tagelse af fra Kl. 1—4.

Svendeforeningen.

Søndag d. 27. Februar Kl. 8 Aften i Skolelocalet i Frede-
riciagade Nr. 15: dramatisk-musikalsk Aften underholdning m.
m. Ikke-Medlemmer have Adgang mod Billet à 50 Øre, som faaes
hos Hr. Particulier C. Grüder, Hr. Hoffmann, Pilestræde Nr.
6, Hr. J. Hoffmann, Gothersgade Nr. 29, samt hos Foreningens
Medlemmer.

Den offentlige Examen

med Kirkeskolens Elever afholdes i Skolelocalerne i Fredericia-
gade Nr. 15 i Bagbygningen Mandagen den 21. Februar i begge
Drengeclasserne, Tirsdagen den 22. Februar i begge Pigeclas-
serne fra Kl. 8 Form. til Kl. 2 $\frac{1}{2}$, og Onsdagen den 23. Februar
i Forberedelsesclassen fra Kl. 9 Form. af. Børnenes Forældre eller
Værger samt alle Skolens Venner indbydes herved til at overvære
denne Examen. C. Freund.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 9. Søndagen den 27. Februar. 1881.

Indhold: Ægypten. Kirkelige Efterretninger: Rom, Mainz, Frankrig, Brooklyn. Den h. Johannes af Matha. Den h. Apollonia.

Ægypten.

(Fortsat fra Nr. 8.)

Da vi igjen vare stegne op til Dagslyset og stode paa en af de Høie, der hævede sig op over de umaaelige vidt udstrakte Gruusdynger, som have lagt sig over disse Grave, saae vi i en lang Afstand et stort Dyr, af Størrelse som en udvoxet Løve. Det gik langsomt som om det kjedede sig, og Araberne anstrængte sig for ved høie Raab at bortskrække det; da forsvandt det pludseligt bag en Sandhøi. Et saadant stort Rovdyr tager sig ganske anderledes majestætisk ud i et øde Vildnis end i et Menageries snevre Bure, hvor det mere vækker Nysgjærrighed end Frygt.

Istedetfor at begive os til de sydligere liggende Pyramider, besluttede vi at lade os nøie med dem ved Gizeh, og rede derfor mod Nord. Da vi kom derhen, gjorde de tre nær ved hverandre staaende Pyramider et

høist modbydeligt Indtryk paa mig. Det er nemlig næppe tvivlsomt, at enhver af disse Pyramider ikke er andet end et Monument over en død Konge. Allerede paa Henreisen saae jeg en muhamedansk Kirkegaard, hvor nogle af de større Monumenter havde Form af Pyramider. Jeg optegnede strax, da jeg saae dem, følgende Ord: „Pyramiden er et colossalt Product af den raaeste despotiske Magt; den vidner paa en Maade, der er blottet for al Skjønhedssands, om brutal Magt, Dumhed og Kjedsommelighed; der sees ikke Spor af Aand eller af høiere Anelser i dem. Enhver Steen i Pyramiderne maa være et brændende Kul for den Døde i hans Porphyrkammer.“

Enhver af disse Steenmassers fire Sider har en Længde af mere end 700 Fod, og man bruger næsten en halv Time til at gaae omkring den, og dog staaer Høiden tilsyneladende ikke i Forhold til Sidernes Længde, uagtet den efter de af Oldtidens Historikere (Herodot, Strabo, Diodor) givne Beskrivelser, hvormed nyere Forskeres Maalinger stemme overeens, i Virkeligheden nøiagtigt svarer til Længden af hver af Grundfladens Sider. De ere saaledes betydeligt høiere end de høieste Kirke-taarne i Europa. Disse uhyre Kæmpebygninger ere opførte af Kalksteen og have oprindeligt været overklædte med hvidt Marmor, hvoraf i Tidens Løb dog en stor Deel er affaldet.

Som en Myggesværms kastede sig her en Flok halv-nøgne Arabere over os, hvilke præsenterede sig som Førere paa og i Pyramiden; kun een af disse er nemlig tilgængelig. Disse Folk forene alle de Elskværdigheder, som ere eiendommelige for store Stæders Leietjenere, med en Tilgivt af den arabiske Pøbels medfødte Uforskammethed. Min Ledsager lod sig af Nogle af disse slæbe op til Spidsen, d. v. s., løfte fra een fem til sex Fod høi Steenblok til den næste, medens jeg, efter at have tilbagelagt en Deel af denne besværlige Reise, opgav Resten, da det at have været paa Pyramiden ikke forekom mig vigtigt nok til derfor at fortsætte dette

Plageri. Men baade under Opstigningen og medens jeg af og til satte mig ned, plagede Araberne mig uophørligt med Begjæringer om „Bakschisch“, trak Penge frem, viste mig dem og gave mig at forstaae, at enhver ordenlig Reisende, saafremt han er kommen saa langt, giver saa og saa mange Bakschisch. Da jeg saa endelig blev siddende og ikke vilde lade mig trække høiere op, saae jeg mig omringet af en heel Flok, der utrætteligt attakerede mig med deres: Signor, Monsieur, Mylord, Bakschisch o. s. v. Jeg kom i denne Situation uvilkaarligt til at tænke paa et Billede, som jeg engang i min Ungdom havde seet, nemlig den h. Antonius, som i Ørkenen fristes af Djævle; dog forekom mig snart den Forestilling naturligere, at denne Scene havde mere Lighed med en Fordømt, der plages af Djævle. Jeg modstod imidlertid tappert alle disse Angreb paa min Pengepung, dels ved af og til at lade et tydsk Ord falde, dels ved fuldkommen Taushed; saaledes fik jeg endelig Fred for dem; de ansaae mig for en Barbar, der ikke forstod noget menneskeligt Sprog og forlode mig tilsidst. Disse levende Zirater for Pyramiderne ved Gizeh have deres Hjem i en nærliggende Landsby, og ere underordnede Executører for en sammesteds boende Entrepreneur, hvem man betaler 5 Fr. som Taxt for hans Folks Bistand ved Bestigningen af Pyramiderne.

Jeg gik eller krøb ogsaa ind i en Pyramide, hvor man ad skraanende ned- og opadstigende Gange tilsidst kommer i et Kammer af sort Basalt, i hvis Midte staaer en Ligkiste af Steen. Den stod der aaben og tom; Liget af den hoffærdige Konge, som havde troet, at han her skulde throne i sit Dødningspalads i al Evighed, er forlængst bortslæbt til et eller andet europæisk Museum, eller maaskee af Mamelukerne kastet ud i Ørkenen, hvor selv de vilde Dyr have fundet denne Føde saa foragtelig og slet, at de ikke have agtet den værd at røre ved. Om jeg ogsaa havde havt Tid til her at foretage nærmere Undersøgelser, er jeg virkelig for stolt af min

Uvidenhed paa dette Omraade og behager mig formeget i min Mangel paa Interesse derfor, til at jeg skulde spille den paa ufrugtbare Grublerier over disse til Død og Glemsel hjemfaldne Mysterier.

Paa Tilbageveien kunde jeg ikke noksom beundre Arabernes og deres Æslers Udholdenhed. Vi rede nemlig en heel Time igjennem uden Afbrydelse i Galop, for inden Aften at naae til Nilen og da sætte over Floden og komme til Kairo. Først troede jeg, at Æslerne af egen Drift løb saa ivrigt; men lidt derefter bemærkede jeg, at det var de bag efter os løbende Arabere, som ved heftige Kolbestød mod vore levende Locomotivers Bagdele forebyggede enhver Sagtning af Galoppen. Denne Historie gjentager sig ogsaa tidt nok i Menneskelivet. Hvor megen Virksomhed og Tjenstiver tager sig ikke ud, som om dens Sjæl var lutter Pligtfølelse, Humanitet og ædle Følelser, medens deres sande Bevæggrund ere visse Bagtanker eller Hensyn af samme Art som vore ivrigt galopperende Æslers!

Da vi i Aftendæmringen roede over Nilen, og jeg stod i Baaden og saae ud mod Vesten, hvor de høie Palmers dunkle Skikkelser skarpt afgrændsede den sig stedse mere mørknende Himmel, og en kølende Nordenvind luftede hen over den gamle ærværdige Strøm, da hensank jeg uvilkaarligt i en bedende Stemning. Naturen er et stort og herligt Tempel, som efter Sted og Tid stedse ifører sig andre og nye Smykker, og i alle Retninger opfordrer til Andagt og Tilbedelse: i Planteverdens Farveplagt, i Fuglenes Sang, i Bølgernes Brus, i Solens Glands og Stjernernes Lys; men vi ere sædvanligt som Degne og Klokkere af mange Tjenestear, som ved det daglige Ophold i Kirken blive blinde og døve for dens baade indre og ydre Skjønhed.

Vi ankom om Natten til Staden. De mange frit

brændende Lys udenfor Butikerne og Befolkningens Rø-
righed under den milde Nathimmel gjør et hyggeligt
Indtryk og udbreder et poetisk Skjær over Kairo.

Den næste Dag opsøgte jeg tilligemed min Ledsager
en Læge og Professor, til hvem jeg havde to Breve.
Som vi vilde gaae ind i en Gade, hvorfra der ikke var
nogen Udgang, spurgte en velklædt gammel Muhamedaner
os venligt i „lingva franca“, hvor vi vilde hen. Paa vor
Forklaring betegnede han os den rette Vei og tilføiede,
at det vilde glæde ham, om vi forinden vilde drikke
Kaffe hos ham. Denne i sig selv simple Begivenhed
glædede mig meget og glæder mig endnu. I denne
umiddelbare Velvillie mod den Fremmede, saasomt man
blot seer ham, fornemmer man en Luftning af et tabt
Paradis, en Følelse af alle Menneskers Sammenhørighed
og af Gud medskabte Broderlighed. Saaledes modtage
ogsaa ofte sundt organiserede Børn enhver Fremmed,
de førstegang see, med et venligt Smil — en Levning
af den oprindelige uskyldige Menneskenatur, der ligesom
gjenfinder sig selv i den Fremmedes Ansigtstræk. Den
hæsligste Modsætning hertil er den en stor Deel Eng-
lændere medfødte Kulde, hvilke, frastødende mod enhver
Fremmed, ligesom Hamsteren og Bæveren, indeslutte sig
i deres Huler, og ikke see Medmennesker i andre end i
Slægtninge og gamle forrustede Bekjendtskaber.

Doctor B. tilbød strax at vise mig Alt, hvad der
endnu kunde være tilbage for mig at see i Kairo. Vi
begave os da først til Kalifernes Grave. Disse storartede
Monumenter ligge udenfor den østlige Deel af Staden,
hvor de brede sig milevidt og samlede danne en Død-
ningestad, hvor enhver Død boer i sit Tempel. Foruden
disse Dødningepaladseres Størrelse, maa man endnu mere
beundre Mangfoldigheden af deres Former. Mange af
dem have Lighed med gothiske Domkirker, have Spids-
buer med tilsvarende Indgange og firkantede, oventil
runde Taarne; andre, navnlig de høiest beliggende, see
ud som phantastiske Ridderborge; atter andre have præg-

tige høie Kupler over Bygninger paa flere Etager. Paa en temmelig forfalden af disse de Dødes Boliger saae man hele det yppigt svulmende Spil af fint sammenslyngede Arabesker af Steen, som man næppe seer skjønnere i Alhambra i Granada. Man skulde antage hvad man her seer for at være romantisk-phantastiske Tapeter. Dersom en Europæer pludseligt blev forsat herhen i en Maaneskinsnat, kunde han let tabe Forstanden af Overraskelse og Forbauselse !

Disse Kalifgrave anseer jeg for det Interessanteste af Alt, hvad der er at see i Kairo, og de gjorde ganske det modsatte Indtryk paa mig, som Pyramiderne nylig havde gjort. Disse sidde der som en Kæmpeskildpadde ovenpaa et Lig, som en Mare af Steen, og maa med Rette kaldes den groveste Selvsyges og Umenneskeligheds vederstyggeligste Forsyndelse, hvorimod Kalifernes Gravmæler vidne om en poetisk dannet og menneskevenlig Aand. Jeg kan ikke tænke mig nogen skjønnere og ædler Poesi end den, hvormed mange af disse Saracen-fyrster have forherliget deres Gravsteder. Flere af disse Dødningspaladser have nemlig i en Høide af et eller to Stokværk større aabne, af Arcader omgivne Pladser, der have Udsigt over Staden Kairo. Disse vare i sin Tid Skoler og Stiftelser for Lærere og Disciple. Medens Kalifen nedenfor under den høie Kuppelhvælving hvilede i sin Ligkiste, havde han ovenover sig Ungdommens glade Liv, som hans veldædige Stiftelse dagligt samlede over hans Grav, for der at finde aandelig Vækkelse og Dannelse. Vel er nu alt Liv veget bort fra disse Steder, men man lader dog staae hvad der er blevet staaende, og Ægyptens solvarme og regnfrie Himmel lader Alt staae i lang Tid, men — Ingen tager sig mere deraf. I et af de skjønneste og største af disse Paladser fandt jeg i den af Arcader indfattede Gaard Lotusplanten, og, som om Naturen havde valgt den meest passende Sørgemusik for en ædel Saraceners øde og eensomme Gravbolig,

hørte man fra den hensmuldrende Muur Turtelduens melancholske Toner.

Nærmere inde mod Byen løbe disse Gravmonumenter sammen med den nuværende Slægts Begravelser. Man seer omtrent paa det Rum, som et sædvanligt Huus indtager, Ringmure, indenfor hvilke der ofte findes ti til tyve Grave. Sandsynligviis ere saaledes de Personer forenede i Døden, som i Livet ved Familie og Slægtskab vare nærmest forenede med hverandre.

Ingensteds i Ægypten fandt jeg derimod den melancholske Cypresse paa Muhamedanernes Begravelsessteder, saaledes som i de tyrkiske Byer ved Bosporus. De synes ikke engang ved Graven at passe for Araberens urolige Gemyt, hvorimod de tiltale den religiøsalvorlige Tyrk.

Dr. B. førte os ogsaa til nogle af de ældste Moskeer, som man her har lettere Adgang til end i det egenlige Tyrki. Der er henimod 300 Moskeer i denne mægtige Stad, og især de ældste af dem udmærke sig ved en forbausende Størrelse og rig Phantasi i Formerne, fornemmelig i deres Indre. Mange af dem see ud, som om det havde været deres Bygmestere ligesaa let at udføre deres isandhed skjønne Ideer i Steen, som det falder en god Tegner at gjøre et Udkast til en Bygning paa Papiret. Da jeg imidlertid ikke kan gjøre Krav paa at meddele Andre noget Belærende herom, saa troer jeg at kunne spare mig den Uleilighed at give en nøiagtig Beskrivelse af en saadan Moskec. Især tildrog sig Minareternes Form min Opmærksomhed; denne var ganske forskjellig fra dem, som jeg havde seet i tyrkiske Egne, navnlig i Constantinopel. Disse sidste ere nemlig runde og hæve sig iveiret som en høi Cylinder eller en Fabrikskorsteen, blot med den Forskjæl, at denne Eensformighed afbrydes ved nogle Altaner; hvorimod de af

Saracenerne byggede Minareter have større Lighed med vore Kirketaarne, og ere ofte saa smagfulde i Henseende til Mangfoldigheden og Afvexlingen af deres Former, at en europæisk Bygmester, under vor nuværende Arkitekturs totale Mangel paa Opfindsomhed, ikke kunde vælge noget Bedre, end at gjøre Studier over Minareterne i Kairo, for at kunne bygge smukke Kirketaarne.

Det var alt mod Aften, da vi satte over til Niløen Roda, en pragtfuld østerlandsk Have, som Vicekongen lader staae aaben for Publicum. Dr. B. sagde mig, at han befandt sig saa vel i Ægypten, at han ikke tænkte gaa nogensinde atter at nedsætte sig i Europa. Medens vi vandrede omkring i Haven, nærmede Solen sig efterhaanden sin Nedgang; den vestlige Horizont afsluttedes af Naturens alvorlige Præster, de mørkegrønne Palmer, som oventil farvedes og begrændsedes af den gyldne Himmel paa en Maade, hvormed Intet af hvad jeg nogensinde før har seet, kan sammenlignes. Jeg kom blot uvilkaarligt til at tænke paa det guldglødende Lys, man seer paa den mailandske Domkirkes hvide Marmorgulv, naar Solen skinner gennem de guldfarvede Vinduer; men her svømmede Solen i en endnu fyldigere Guldglands! — Her i mit Hjem, hvor jeg skriver dette, Aftenen d. 30. Juli, skinner vel Solen venlig mellem Poplernes Grene, og Horizonten er vel skyfri, men taaget og dunstig; kun den blaaligrøde Aftenhimmel kaster sit dunkle Skjær gennem Vinduet og erindrer om det sig nærmende Efteraar og om vort Sommerlivs Korthed og Armod.

Hr. B. fortalte mig, at der i Kairo saagodtsom aldrig forekomme Brystsygdomme; alene Negere, der ere vante til et endnu hedere Klima, lede undertiden af Lungesygdomme, medens Øiensygdomme ere saa almindelige, at man i Kairo kan gaae hele Gader igjennem uden at finde et eneste Barn med sunde Øine. B. sagde, at Synets Ødelæggelse hos den store Mængde Blinde vilde for en stor Deel været undgaaet, dersom Araberne havde

Begreb om en fornuftig Behandling af deres Øine. En sædvanlig ved Støv og Ureenlighed forårsaget Betændelse vilde ialmindelighed uden videre Følger været hævet blot ved at bade Øinene. Men dette forbyder en fast indgroet Overtro; naar der er kommet Betændelse i et Øie, lader Araberen det aldrig komme i Berørelse med Vand, og saaledes bliver den Vædske, som forårsager Betændelsen, siddende i Øiet og æder sig ind i Øiestenen, hvoraf Følgen bliver Blindhed. I Ægypten bliver heller ikke noget Barn vadsket i Ansigtet, førend det er to Aar gammelt; dette har ligeledes sin Grund i en overtroisk Frygt for skadelige Følger deraf. Men, om nu end disse Forkeertheder kunne bidrage til at vække og nære Disposition for Øiensygdomme, saa maa dog den egenlige Aarsag dertil ligge i noget Andet, eftersom ogsaa Europæere blive i Ægypten hyppigt angrebne af Øiensygdomme. B. er Overlæge ved et stort Hospital i Kairo, hvor han tillige i det franske Sprog holder Forelæsninger for unge Arabere, der studere Medicin. En tilstedeværende Tolk oversætter da hans Foredrag Sætning for Sætning i det arabiske Sprog. Næstefter Øiensygdomme ere Blodgang og lignende Underlivssygdomme de hyppigst forekommende.

(Fortsættes)

Kirkelige Efterretninger.

Rom, 25. Januar. I Løbet af de sidste Uger har Riternes Congregation forsamlet sig oftere end sædvanligt for at drøfte adskillige Helgenerklærings-Processer. Det nærmeste Resultat af disse Forhandlinger er det, at den h. Fader nu har besluttet at foretage den sal. Benedict Joseph Labres, Johannes Baptist de Rossis og Clara af Montefalcos høitidelige Canonisation iaar paa Marias ubesmittede Undfangelsesfest. Ene S. Peterskirkens vidtstrakte

Rum vilde egne sig til at optage den uhyre Menneske-trængsel, der foranlediges ved en slig Høitidelighed, som det jo ogsaa var Peterskirken, der benyttedes i disse Øjemed, da Paven endnu var Herre i sit Land. Dengang sørgede det pavelige Militær for Opretholdelsen af Ro og Orden, nu vilde denne Opgave tilfalde Kongen af Italiens Soldater. Men da for tre Aar siden den nye Pave Leo XIII.' Kroning skulde finde Sted i Kirken, erklærede Dhr. Ministre, at de ikke kunde overtage Garantien for Forhindring af Uroligheder og Forstyrrelser. En lignende Erklæring turde man sandsynligviis ogsaa ved denne Leilighed vente at faae, og derfor er det den h. Faders Hensigt at foretage Canonisations-Cæremonien i den store Sal over Forhallen til S. Peterskirken, i hvilken Sal der dog altid vil være Plads til henved 5,000 Personer.

Mainz, 23. Januar. Blandt de udenlandske Studenter, som ved Begyndelsen af Halvfjerdserne i det herværende Præsteseminar dyrkede deres philosophiske og theologiske Studier, befandt sig ogsaa en Sweitser, der ved her en Dag at gjøre en i de hedenske Lande virkende Missionærs Bekjendtskab følte sig kaldet til denne Virksomhed og fattede den Beslutning, ligeledes at blive Missionær og som saadan at virke for de Vantroes Omvendelse i de hedenske Lande. Efter at have absolveret sine Studier udførte han sit Forsæt og traadte ind i Lyons Missions-selskab, som særligt har det Formaal at christne og cultivere de stakkels Hedninger i Africa. Vendt tilbage til Europa i Missionsanliggender efter flere Aars apostolisk Virksomhed blandt de vilde Negerstammer, kom vor tidligere Missionselev i disse Dage ogsaa til Mainz, hvorved der den 29. s. M. bødes Medlemmerne af Casino Leilighed til at erfare Nærmere om Missionerne i Africa. Efter Missionærens Meddelelser befinde sig Millioner og Millioner i denne saa længe ubekjendte Verdensdeel i Heden-skabets dybeste Mørke. Levende Slinger og i Regelen høist usædelige Billeder, der udskjæres i Træ eller brændes af Leer, ere de Guddomme, som disse ulykkelige Folkeslag tilbede, for hvilke de bygge Templer og Aar for Aar ofre Tusinder af Menneskeliv. Kvinder og Børn betragtes som villieløse Ting og blive kjøbte og solgte; Fleerkone-riet hører til Dagens Orden, og Familielivets Lykke er ukjendt. For at bringe disse Ulykkelige Christendoms-velgjerninger med Frihed, Dannelse og sand Civilisation har der med den h. Faders Godkjendelse for 25 Aar siden dannet sig et eget Missions-selskab i Lyon. Daho-

mey, Berberiets Midtpunkt, er især Gjenstand for disse Missionærers Forkjærlighed. Det morderiske Klima, de vilde Stammers Raahed og den store Armod og Nød kræve vel utallige Ofre, men de Retfærdiges Død besidder til Gjengjæld en den eiendommelig Magt, nemlig Magten til at opflamme Modet og Offervilligheden. Selskabet forøges daglig; over 100 unge Mænd fra alle Nationer og henved 40 Søstre forberede sig i de forskjællige Huse til deres Gjerning og vente med Længsel paa Afreisens Time. Missions-selskabets Virksomhed indskrænker sig imidlertid ikke mere til Dahomey, men strækker sig over hele Slavekysten, over Krumernes og Aschantiernes vide Gebeter, i Syden indtil Kafferne og Hottentotterne. Vor Missionær skildrede, hvad han selv havde oplevet og seet med egne Øine: Land og Folk, især det skrækelige Afguderi og de afskyelige Sæder. Fremkaldte hans Skildringer paa den ene Side dyb Medlidenhed med de sorte Negere, saa opfyldtes man dog med freidigt Haab ved den Meddelelse, at Missionærer nu fra alle Sider søge at trænge ind i Africas Indre for at christne og cultivere det af mange Millioner beboede Land.

Frankrig. Paris. I disse Dage er Directøren for „Jesu h. Barndoms Forening“, Hr. Abbé de Girardin, afgaaet ved Døden; han var en brav og veldædig Geistlig, under hvis kraftige Ledelse Foreningen har virket overordenlig meget godt i Asiens hedenske Lande. — Eftersom Hs. Hellighed Paven for ikke længe siden har anbefalet Jesu Barndoms Forening, Missions-Foreningen i Lyon og Skolerne i Orienten til Christenhedens deltagende Velvillie, har en nidkjær fransk Præst i disse Dage skjænket Jesu Barndomsforeningen 10,000 Fr., Missionsforeningen i Lyon 5000 Fr. og til gode Skolers Fremme i Orienten 1000 Fr.

Brooklyn, beliggende ligeoverfor Byen New-York, ogsaa kaldet „Kirkernes By“, vil snart faae en ny Kathedrale, der kommer til at danne et værdigt Sidestykke til New-Yorks prægtige Domkirke, ja endog skal overgaae denne i Størrelse. I Lighed med de store Kathedraler i Europa vil den blive omgivet med en Krands af Capeller. Paa Udsmykningen af dens Indre skal der anvendes særlig Omhu og ingen Omkostning spares, for at gjøre denne Kirke til den skjønneste blandt Brooklyns mange Kirker. Tre Aar turde gaae hen, inden dette Gudshuus kommer under Tag.

Den h. Johannes af Matha.

† 1213.

Denne Helgens Levnet danner en uoverskuelig Række af høimodige Hengivenhedsbeviser og Offere for Guds Ære og Næstens Sjælefrelse. Allerede som Barn var det hans største Glæde at hjælpe de Fattige, ja, han pleiede at sige til dem, at han kun var kommen til Verden for at tjene dem. I Paris, hvor han studerede med meget Held, fattede han den Beslutning at blive Præst, for saaledes ganske at kunne hellige sig til Næstens Frelse. De glade og glimrende Udsigter, som Verden bød ham, gav han høimodigt Afkald paa. Da han feirede sin første h. Messe, havde han et Syn af en Engel i hvid Dragt med et rødt og et hvidt Kors paa Brystet, der holdt Hænderne udbredte over Hovedet paa en christelig Slave. For at faae Synet forklaret, begav Johannes sig til den h. Eneboer Felix af Valois, under hvis Ledelse han derefter førte et strengt Bodsliv. Da viste Englen sig anden Gang for ham. Begge Mænd reiste strax til Rom, for af Pavens Mund at erfare Guds Villie. Paven opfordrede dem til at hellige sig til christne Slavers Befrielse, i hvilket Øiemed de stiftede den h. Treenighedsorden, (Trinitarier). Brødrene, der overholdt streng Faste, samlede Almisser i hele Europa til Befrielse af de i Slaveriet smægtende Christne, men tillige helligede de sig til Syges og Fangnes Tjeneste i de christne Lande.

Selvopoffrelse.

Lader os mindes, at vor kjære Frelser bød os, ikke alene at elske Næsten som os selv, men at elske som Han har elsket, der hengav sig som Offer for os.

„Saa ofte det gjælder Næstens Tjeneste, maae vi ikke tage Hensyn enten til Tid eller til Fordeel.“

(H. Philip Neri.)

Den Kjærlighed til Næsten, som den h. Johannes lagde for Dagen ved at befrie Slaver, blev øiensynligt velsignet af Gud. Thi ved sin anden Hjemkomst fra Tunis, førte han hundrede og tyve befriede Slaver med sig til Europa. I rum Sø angrebe Maurerne hans Skib, borttoge Ror og Seil og overlod det værgeløst til Bølgerne. Men den h. Johannes udspændte sin Kappe paa Masten og bad saaledes: „Reis Dig, o Herre, og Dine Fjender skulle adspredes. Den Ydmyge frelser Du, men den Stolte fornedrer Du.“ Strax greb Vinden fat i det lille Seil og førte Skibet i faa Dage uskadet til Ostia, Røms Havn, halvfjerdsindstyve Mile fra Tunis.

„Menneskenes Søn er ikke kommen for at lade sig tjene, men for selv at tjene, og at sætte sit Liv til som en Gjenløsning for mange.“

(Matth. 20, 28.)

Den h. Apollonia, Martyrinde.

† 252.

I Biskop Dionysius af Alexandriens Tid udbrød der i denne Stad en Pøbel-Opstand mod de Christne, hvis Rædsler han som Øienvidne beretter i et Brev til Biskop Flavianus af Antiochien. Alexandrien var dengang Midelpunktet for græsk Dannelse. Her vare den gamle Literaturs Skatte opbevarede i store Bogsamlinger; her samlede sig den hedenske Videnskabs Repræsentanter; her maatte derfor ogsaa en ny aandelig Magts Oplommstren først føles. En Digter klagede desaarsag over den gamle hedenske Gudstjenestes Undergang, og opfordrede Folket til at forsvare Fædreland og Fortidens Overlevering mod de Christnes Nyheder. Strax sammenrottede Pøbelen sig; bevæbnede overfaldt de de Christne, som om det havde været i en erobret Stad. Mange Troende flygtede; kun faa faldt fra. Blandt de Tilbageblevne var Apollonia, en allerede bedaget Jomfru, som havde erhvervet sig Alles Beundring. Hun blev slaaet med knyttede Næver i Ansigtet, saa hun mistede alle Tænder; derefter slæbtes hun til Baalet og truedes med at blive brændt, hvis hun ikke bespottede Gud. Bævende af Smerte bad Apollonia om nogle Øieblikkes Betænkningstid og sprang da selv op paa Baalet. De gamle Kirkefædre omtale hende med Stolthed, og endnu bliver hun æret af troende Christne, som paakalde hendes Bistand særlig under Tandsmertes.

At lide christeligt.

Et godt Middel til at bære legemlige Smerter ikke alene med Taalmodighed, men selv med Glæde, bestaaer deri, at man offerer Gud sine Lidelser i en bestemt god Mening, t. Ex. som Bod, eller for at tage Deel i Christi Lidelser, eller for at opnaae en eller anden særlig Naade for Levende eller Afdøde. Hvor fortjenstlig Lidelsen er, see vi af Herrens bitre Lidelse. Da den almægtige Gud vilde yde den strænge Retfærdighed tilsvarende Fyldestgjørelse for vore Synder, fuldbragte Han det ikke ved sin Almagts Gjæringer, men ved sin menneskelige Naturs Lidelse.

„Ved at lide taalmodigt, samle vi saa mange Perler til den himmelske Krone, som vi her have Smerter at taale.“
(Scupoli.)

Man har troet at maatte retfærdiggjøre den h. Apollonia, fordi hun tiltrods for Guds Forbud, styrtede sig selv i Døden. Hendes Biskops Beretning viser, at der intet Valg blev givet hende, og at hendes Død virkelig kun var en Følge af det oprørske Folks Voldsomhed. At den h. Jomfru forekom sine Bødler, var for Alle et Vidnesbyrd om, med hvilken Glæde hun offrede sit Liv for Troen.

„Hvo som karrigt saae, skal og høste karrigt, og hvo som saae i Velsignelse, skal og høste i Velsignelse . . . Gud elsker en glad Giver.“

(2. Corinth. 9, 6. 7.)

Kundgjørelse.

Fastemandatet for Præfecturet forbliver iaar uforandret det samme som forrige Aar, og dets Ordlyd kan derfor paany bekjendtgjøres efter Nr. 6 af „Nordisk Kirketidende“ 1880.

Kjøbenhavn, 24. Februar 1881.

Den Apostoliske Præfect for Danmark.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 27. Februar. Qvinqvagesima. — 28. M. Leander, Biskop.
1. Marts. Ti. Svibertus, Biskop.

Den 2den Marts. Askeonsdag. I Sct. Ansgars Kirke holdes Kl. 8 stille Messe, Kl. 10 Askevielse og Høimesse.

NB. Alle de 40 Ugedage fra Askeonsdag til Paaske ere befalede Fastedage, paa hvilke de, som ere forpligtede til at faste, kun maae holde eet mættende Maaltid og en saakaldet Collation. — 3. T. Richard, Biskop. — 4. F. Ihukommelse af Freiserens Tornekrone; Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjerte; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Broderskabsandagt. 5. L. Casimir' Bekj.

Søndagen den 6te Marts. Iste Fastesøndag.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.

„ 7 og 8 $\frac{1}{2}$, stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

„ 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.

„ 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.

„ 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

„ 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

„ 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste. (See Nr. 8).

Mariaforeningen

holder sit sædvanlige Møde Søndagen den 27. Februar efter Høimessen.

Mødreforeningen.

Paa Tirsdag d. 1. Marts Kl. 8 $\frac{1}{4}$ holdes i Sct. Ansgars Kirke den sædvanlige Messe for Foreningen.

Det efter Sct. Josephsøstrenes Basar paa Nr. 21 vundne Oliemaleri bedes afhentet i Hospitalet i Griffenfeldtsgade.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech. Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 10.

Søndagen den 6. Marts.

1881.

Indhold: Ægypten. Grenaderen. Kirkelige Efterretninger: Rom, Belgien, Nordamerica, Australien, China.

Ægypten.

(Fortsat fra Nr. 9.)

Da vi vare komne tilbage i vort Logis, var den øvrige Deel af vort Reiseselskab, som kom for sildigt til Jernbanen, nylig ankommet. Vi lode dem Dagen efter ride til Pyramiderne, medens Hr. B. og jeg gjorde os den Fornøielse, uden Dragoman at sværme omkring i den store Stad. En Europæer fornemmer en ganske eiendommeligt Blanding af Velbehag og Overmod ved at kunne løbe omkring i en saa mægtig Saracenstad med en Tillidsfuldhed, som var han en af Byens Huuseiere eller et Medlem af Byraadet. Bazaren kan lignedes ved en Allee eller snarere ved en tæt Skov af Mennesker, som man ikke let nogensteds vil træffe Mage til. Selv i Constantinopel er Bazaren ikke saa opfyldt med Mennesker og saa fuld af Liv som i Kairo. Men allerede ved vor første Indtrædelse i denne med Folk og Varer opfyldte

Labyrinth af Huulgader mindede den os her ledsagende Dragoman om at passe vel paa vore Lommer og Penge. Siden kom vi i et europæisk indrettet Kaffeuus i Samtale med en Haandværker fra Elsas, der allerede i længere Tid havde været bosat i Kairo. Han udtalte sig temmelig ugunstigt om Beboernes Moralitet: Bedrageri og Uredelighed blev her anset som et selvforstaaeligt Beviis paa Forretningsdygtighed. Araberne maae saaledes være af et ganske andet Stof end de egenlige Tyrker; disse ere nemlig i Regelen meget ærlige Folk.

Som jeg den næste Morgen vaagnede, lød Klokken fra den nærliggende Franciscanerkirke; den ringede mig en bestemt Tanke ind i Sjæl og Hjerte, den nemlig, at det er noget heelt Andet, under et behageligt Liv, uden at bringe Offere og uden alvorlig Gjerning, i det bedste Tilfælde kun at stræbe efter at bevare sin Samvittighed fri for Synder, og — noget Andet, som en Franciscaner at hengive sin hele Person, og i ordensmæssig Lydighed underkaste sig, hvad deres Foresatte finde gavnligt for Kirkens Sag. I Palæstina ere Franciscanerne flere Gange blevne myrdede, og der er bestandig kommet andre, som have udfyldt deres Plads, for at vedligeholde Religionen blandt de derværende Katholiker, og i det hellige Land Dag og Nat bringe Herren vor Kirkes Hylding. Men det maa især i Kairo være et sandt Martyrium, ikke blot at leve under denne glødende Himmel, men tillige aldrig at turde aflægge den tunge Franciscanerkutte. Disse Munke ere, naar de i Aand og Sandhed leve efter deres Regel, christelige Stormænd, som vi med Ærbødighed bør see op til. I Kairo besørger Ordenen Sjælesorgen og Underviisningen, og den har en smuk rummelig Kirke i italiensk Stil. Selv Muhamedaneren har en vis Respect for disse Ordensmænds energiske Afgjorthed; han betragter dem som christelige Dervischer. Den forrige Vicekonge skjænkede dem en Million Muursteen tilligemed en Byggeplads for et katholsk Vaisenhuus.

Dagen efter ledsagede vi nogle af vort Selskab, der

agtede sig til Haverne paa Øen Roda, til Nilens Bredder; da min Ledsager og jeg jo allerede havde været der, vilde vi nu opsøge Kopternes Kirke, hvor Jomfru Marias ægyptiske Bolig æres; hun siges i syv Aar at have opholdt sig der. Den os medgivne Æseldreng løb imidlertid fra os og overlod os til vore Æsler; han maa formodentlig af en eller anden os ubekjendt arabisk Grund være bleven misfornøiet med os. Min Ledsager spurgte ihærdig efter Kopternes Kirke; men, efterat han flere Gange var ført vild, saa fordunstede under den ægyptiske Sols mægtige Brand min i sig selv ikke synderlig store Længsel efter at see denne Kirke. Uenigheden mellem min træge Ligegyldighed og min Vens seige Ivrighed, førte mig da til den Beslutning at lade mit Æsel trave videre omkring i den umaadelige Stads overskyggede Gader og Gyder, for dog engang i al Magelighed at naae til vort Logis. Men da jeg et Kvarteerstid derefter befandt mig dybt inde i den tætte Skov af Huse maatte jeg angre dette letsindige Vovestykke; thi i den vildsomme Labyrinth af snevre i hverandre forviklede Gader var jeg tilsidst ganske raadløs, da jeg ligesaa lidt som mit Æsel havde et eneste arabisk Navneord paa rede Haand for at kunne opsørge mit Herberge eller Gaden hvori det laae. I Haab om ved Nilens Bredder at skulle finde mine Reise-fæller, som havde besøgt Rodaen, nævnte jeg engang i en spørgende Tone Ordet „Roda“, men fik ikke andet til Svar, end stum og stirrende Forundring eller en Haanlatter, hvis Text jeg ikke forstod. Da fattede jeg, uden længere at spørge, den Plan, at overlade Alt til mit Æsel og blot stadigt styre mod Nord for at finde Nilporten, som vi vare passerede igjennem, og paa denne Maade naae den mig bekjendte Hovedgade. Dette lykkedes mig ogsaa over al Forventning; jeg befandt mig med Eet, endog uden den omtalte Port, udenfor vort Herberge, hvilket efter et flere Timers Ridt maa have været mit Æsel ikke mindre behageligt end mig.

Kairos Hovedlandingsplads ved Nilen er et eget udenfor Byen liggende Kvarteer, som kaldes Bulach. Jeg red engang med en Anden af vort Selskab og en arabisk Fører ud for at see den derværende store muhamedanske Daareanstalt. Først købte Araberen paa vore Vegne nogle Brød, fordi det er Skik og en Betingelse for Indladelsen, at man medbringer Brød til de Vanvittige. Vanvid gjør Meget eens, som ellers adskilles ved forskjellig Nationalitet, Cultur, Klima etc. Man hørte her det samme dyriske Skrig, saae de samme forvildede, snart umaadelig lystige, snart i ligesaa høi Grad mørke og tungsindige Ansigter, som man seer i vore Sindssygeanstalter. Nogle bleve ved vor Indtrædelse i Huset fra Gangen drevne ind i deres Celler og indespærrede, Andre betragtede os gennem tilgitrede Aabninger.

Min christelige Ledsager var bleven udenfor Huset af Sky for Synet af de Afsindige og for det Indtryk, som dette mulig kunde efterlade. Ogsaa ellers har jeg af Personer, som ingenlunde høre til de sentimentalt Blødgjorte, hørt den Ytring, at Besøget af en Daareanstalt har afficeret dem paa den allerubehageligste Maade. Denne Erfaring har jeg dog endnu aldrig gjort; jeg har tvertimod altid følt en særlig Interesse for Sindssygeanstalter. Mange Vanvittiges Sjæl ligesom aabner sig paa en saadan Maade, at man lettere faaer et Indblik i Sjælens hele indre Tilstand, end Tilfældet er med Mennesker, hvis Indre befinder sig i den sædvanlige normale Forfatning. Jeg troer ikke, at jeg hermed røber Følelseløshed; jeg anseer nemlig Afsindighed for en Sygdom i de Organer, som danne Grændsen mellem Aand og Legeme og vistnok suspendere Aandens normale Udviklingsgang, saaledes som dette ogsaa er Tilfældet med Søvn og forbigaaende med Beruselse. Men netop derfor ere Beboerne af et Tugthaus forsaavidt langt mere at beklage, som de lide med Bevidsthed og Skylden gnaver paa deres Indre. Ja, jeg siger endnu Mere: Vanvidsdrømmen, denne moralske Pause, er, christeligt

opfattet, en uendelig ringere Ulykke, end et bevidst Liv i Synden. Og, ret grundigt betragtet, ere alle Mennesker, som elske Verden mere end Gud, i en langt værre Forstand at ansee for vanvittige; thi deres Leveviis og Stræben er forrykt og maa ende i en sørgelig Evighed. Udentvivl er en Sal fuld af gudforglemmende Balmasker værre faren, og der vilde i den findes en Samling af værre Daarer end Beboerne af en Daareanstalt, dersom Menneskesønnens Tegn pludseligt saaes paa Himlen.

Som vi nu beredte os til Afreisen fra Kairo og sade ved Nilens Bredder for at afvente det engelske Skibs Afgang, reiste sig Ørkenvinden Chamsin. Luften var ganske tyk, fuld af Støv og Sand, omtrent som en ud-tørret Sump. Dog forekom det Hele mig ikke nær saa forfærdeligt, som Reisebeskrivere sædvanligt udmale det. Denne Chamsin og vor langvarige Stillesiddende ved Nilbredden foranledigede mig til her at anstille nogle Betragtninger. I et nylig i Leipzig udkommet Skrivt „Reise i Orienten“ læser man følgende: „Naar Nilen begynder at stige, har dens Vand et plumret grøngult, ofte rødligt Udseende. Naar dette i nogen Tid ikke har havt Afløb, indtræder der Forraadnelse, som medfører en modbydelig Lugt. Man har derfor næppe taget fejl, naar man har søgt at forklare den i Bibelen omtalte Forvandling af Ægyptens Vande til Blod af det Phænomen, at Nilvandet undertiden bliver rødt og fordærvet. De ægyptiske Plager vare i det Hele taget, ganske naturlige Begivenheder, der endnu den Dag idag gjentage sig og finde deres Forklaring i den Atmosfæren med Støvskyer fordunklende Chamsin, i Pesten, i Insectsværmene og i Nilens, til visse Tider grøngule, brune, røde mudrede Vand.“ Naar man hermed sammenligner Bibelens storstilede og dog saa simple Fortælling, saa forbauses jeg ikke saameget over, at en sachsisk Tourist har kunnet udspeculere saa fine Hypotheser, som snarere over, at det læsende Publicum lader sig byde saadanne Flauber.

Men Vantroens Iver gjør saa blind, saa lettroende og dum, at man kan opvarte visse Folk med de taabeligste Indfald og faae dem til i god Tro at nedsluge det ufordøieligste Nonsens, som om deres Hjerne var en Strudsmave, naar man dermed blot kan befrie dem for de modbydelige Mirakler. Saaledes mener Dr. Zimmermann i sin med skryderiske Anbefalinger annoncerede Bog: „Naturkræfterne og Naturlovene“ til Beroligelse for alle lyse Hoveder at have godtgjort, at Pagtens Ark var et elektrisk Apparat, som blev ladet ved den af Tabernaklets Træsøiler opfangede atmosfæriske Elektricitet*). „Wandsbecker Bote“ har i sit rimede Alphabet under Bogstavet U besvaret den Slags Viisdom med følgende Vers:

„Erleuchtet das Jahrhundert ist.
Der Esel Stroh und Disteln frisst.“

Vi kom først til at reise Kl. 6 om Aftenen. Denne Omstændighed foraarsagede stor Utilfredshed og Ufred paa Skibet. Eftersom dette nemlig i Regelen allerede pleier at afgaae om Morgenens eller i det mindste om Middagen, maa man med Betalingen for Billetterne erlægge 6 Gylden for Kosten. Denne bestaaer af et Middagsmaaltid, uden Vin, og Thee om Aftenen. Vi havde nu rigtignok i Kairo forsaavidt tilbørligt forberedt os paa dette forudbetalte Middagsmaaltid, som vi der ikke havde spist til Middag. Nogen Tid derefter lod man os paa Skibet vide, at vi kunde faae Thee, men ikke Middagsmad. Kokken, hvem Agenturen giver en Anviisning paa Betaling for enhver Passageer, erklærede nemlig, at hans Instrux forpligtede ham til, Kl. 4 at anrette et Middagsmaaltid for de Reisende; men Klokkeren var ved Damp-

*) Da Dr. Z. sandsynligviis selv ikke troer paa denne Formodning, saa viser han i det mindste, at han kjender sine oplyste Philistere og veed, hvad man kan byde dem. F. A.

skibets Afgang langt over 4, og han var saaledes ikke forpligtet til at levere noget Middagsmaaltid. Da man gjorde ham den Indvending, at han dog fik Pengene derfor, fik vi et Svar, som løb ud paa, at dette var et reent personligt Held for ham, en ganske særlig Begunstigelse af Skæbnen, samt at denne hans Betragtning var den ene rigtige, og at hans Overbeviisning herom stod urokkelig fast. Forgjæves gjorde en os ubekjendt Herre sig al Umage for at bringe alle Reisende i Affect og til Enighed om at true Capitainen med Anklage og Offenliggjørelse af dette Bedrageri. Men han tog sig i sin engelske Patriotisme ivrigt af Kokken og gav ham Medhold i strengt at holde sig til Bogstaven. Vi forsmaaede imidlertid den os tilbudte tynde Thee, og her var saaledes megen Æresfølelse, Vrede, og især megen Hunger ombord! — Da det endelig var blevet Dag, og vi vare komne til Jernbanen, sade vi om Morgenens Kl. 6 i stor Nøgternhed i Vognen, hvor vi nu bleve overraskede af det allerunderligste Tilbud, som vel nogensinde er gjort Reisende. Capitainen indfandt sig nemlig her og indbød os paa det venligste til igjen at gaae ombord, hvor Middagsmaaltidet (forigaar!) nustod os til Tjeneste; hantilføiede, at der endnu var Tid nok til at indtage det. Vi afslog naturligviis et Tilbud, som det vilde have været en sand Tort for os at modtage, og undte ikke den hovmodige Englænder den Triumph at see vore hungrige Maver fra Banevognen krybe tilbage i det tomme Skib for at lade sig fodre ved hans Bord. Man blev iøvrigt siden saa kjed af at tænke mere paa denne ærgerlige Sag, at man ikke gad have Uleilighed med, for Rederiet og det bladlæsende Publicum at føre Klage over det omtalte Prelleri.

(Fortsættes.)

Grenaderen.

I Begyndelsen af Trediverne indbragtes der til Byen N. i . . . en Forbryder, der i det paafølgende Forhør blev fundet skyldig i at have begaaet mange Misgjerninger og som Følge deraf dømtes til Galeierne paa Livstid. Nogle Dage forinden han skulde bortføres til sit Bestemmelsessted, kom en from Mand, hvem denne Ulykkeliges Skjæbne laae meget paa Hjerte, til en erfarene Præst og bad ham indtrængende om at gjøre et Besøg hos Galeislaven. „Lykkes det ikke nu“, tilføiede han, „at bevæge ham til Omvendelse og udsone ham med Gud, da er han tabt for Tid og Evighed; thi har han først tiltraadt sin Straf, saa vil der aldrig mere tilbyde sig nogen Leilighed til at indvirke paa ham. Jeg vil imidlertid med nogle af mine Venner bede Gud, om, at han vil give sin rige Velsignelse til dette Værk.“

Strax samme Dags Eftermiddag begav Præsten sig til Fængslet og forlangte at blive ført til Forbryderen. Denne var netop beskæftiget med at rense Kjøkkentøiet ved Gaardens Brønd. En anden Fange, lænket til ham med en og samme Kjæde, var ham behjælpelig ved Arbeidet. Næppe havde han faaet Øie paa den sig nærmende Geistlige, før han afbrød sit Arbeide; med et rasende Blik greb han en af de vægtige Jerugryder og indtog en Stilling, som om han vilde slaae Præsten til Jorden med dette Vaaben. „Hvad vil I mig?“ raabte han, „jeg vil ikke have noget at gjøre med Præster!“ — „Det er heller ikke nødvendigt“, svarede Præsten, „I behøve aldeles ikke at beskæftige Jer med mig. Imidlertid har jeg en Hilsen til Jer fra N. N. Han bad mig at besøge Jer, ellers vilde I sikkert ikke have seet mig her!“ Da den Fangne hørte hint Navn blive udtalt, sænkede han Gryden og sagde i en venligere Tone: „Ja, det er en god Mand, han har viist min stakkels Kone og mit syge Barn mange Velgjerninger, og derfor holder jeg af ham; men han er tillige en slem Bedebroder, og derfor kan jeg dog ikke saa rigtigt lide ham.“ — „Vilde han“, svarede Præsten, „maaskee have viist Eder flere Velgjerninger, dersom han bad mindre?“ — „Det er mig ligegyldigt“, svarede Forbryderen, „men i ethvert Tilfælde kan De dog hilse ham fra mig. Og nu Adieu!“ — Men da Præsten ikke gjorde nogen Mine til at gaae, greb den Fangne atter til sit Vaaben og løftede det truende

iveiret med de Ord: „Hvorfor gaaer I ikke? Hvad er der endnu iveien? Ud med Sproget!“

„Jeg vilde bede Jer om at aflægge et grundigt Skriftemaal, forinden I bliver ført bort herfra.“

„Ha, ha, ha, jeg skrifte! Anseer I mig maaskee for et Barn eller for en gammel Kjærling? Veed I da ikke, at jeg er en gammel Soldat fra Napoleons Kaisergarde, at jeg har kæmpet i Frankrig, Tydskland, Spanien og Rusland? Det maatte i Sandhed gaae mærkeligt til, hvis jeg skulde komme til at skrifte!“

„Men det er dog virkelig ikke nogen Grund! I er ikke den første Grenadeer, som har skriftet, og vil ei heller blive den sidste. Dog, jeg forstaaer meget vel, hvorfor I ikke vil skrifte. Der er sandsynligvis hengaaet saa mange Aar siden det sidste Skriftemaal, at I slet ikke mere veed, hvorledes man bærer sig ad dermed.“

„O nei, det veed jeg meget nøie; men jeg vil ikke skrifte og dermed Punktum.“

„Nu vel da, saa tag da idetmindste en Priis til Afsked.“

Den forhenværende Grenadeer var en lidenskabelig Elsker af Snustobak og glædede sig saa meget mere over Tilbudet, som der under hans Fangenskab kun sjeldent gaves ham Leilighed til at tilfredsstille denne Trang. Han gjorde derfor et dybt Greb i den ham tilbudte Daase, og, idet han langsomt og med stort Velbehag tog Prisen, sagde han: „En Venlighed er den anden værd, og saa vil jeg da idetmindste sige Dem, hvorfor jeg vægrer mig ved at skrifte. Jeg skrifter ikke, fordi jeg bestemt veed, at der ikke er nogen Djævel til!“ — Præsten spurgte forundret, hvem der dog havde givet ham denne Vished, hvorpaa Røveren svarede: „Det er en lang Historie, men her ved Brønden kan jeg ikke fortælle den. Men lader os gaae ind i Huset, saa skal De høre den. De vil da selv komme til den Erkjendelse, at Alt, hvad man fortæller om Djævelen, er Opdigtelse og Hjernesvind.“

Efterat den Geistlige i en Celle havde taget Plads hos de tvende Fanger, der vare lænkede sammen, begyndte den gamle Grenadeer at fortælle: „I Aaret 1809 var jeg med i det spanske Felttog. Det var en skrækelig, blodig Krig, hvad der jo er almindelig bekjendt. I hvormange Skjærmysler, Slag og Beleiringer jeg har taget Deel, vil jeg ikke fortælle. Paa et Streiftog kom vi en Dag til en af Beboerne forladt Landsby. Indvaanerne vare

flygtede, kun Værten og nogle faa Andre, der vare mindre fjendtligt sindede mod os Franskmand, vare blevne tilbage. Da vi saa om Aftenen sade sammen i Kroen og snakkede om dit og dat, fortalte Værten, at der i Nærheden stod et Slot, som alt for flere Aar siden var blevet forladt af dets Beboere og nu stod fuldstændigt øde og tomt. Som Grund angav han, at det ikke gik rigtig til i Slottet, ja at den Onde hver Nat drev sit Uvæsen der. „Dumheder“, svarede jeg, „hvordan kan et fornuftigt Menneske tro paa Sligt! Jeg erklærer mig for rede til at tilbringe en Nat i det berygtede Slot, naar man blot vil sørge for det nødvendige Udstyr. Jeg forlanger kun et Par Flasker Brændevin og nogle Lys. Vi bleve snart enige, og næste Aften ved Solnedgang førte man mig til Slottet, som laae henved 20 Minutters Gang fra Landsbyen paa en Høi. Det var en stor og prægtig Bygning, men det gjorde et uhyggeligt Indtryk som Følge af, at man havde ladet det ganske forfalde. Pladsen foran det var overgroet med Græs og Mos, Vinduerne paa mange Steder knækkede, Gangene mørke og fugtige. Jeg opslog mit Nattekvarter i en stor Sal, fra hvis Vægge nogle mugne og forrevne Portrætter af spanske Riddere stirrede ned paa mig. Jeg rykkede et Bord hen i Midten, satte Flaskerne derpaa, lagde mine ladte Pistoler ved Siden af det og tændte et Par Lys, da Mørket onsider faldt paa. Saaledes ventede jeg da i al Ro og Gemytlighed paa de Ting, der skulde komme.

Den ene Time gik efter den anden, men jeg saae og hørte Intet, undtagen at nogle store Flaggermuus af og til fore hen mod Lysene og atter forsvandt i Mørket. Klokken var omtrent bleven elleve. Jeg havde atter gjort et dygtigt Drag af Flasken, da det forekom mig, som om der henne ved Kaminen dukkede et Ansigt op, der betragtede mig med spodske Miner og stirrende Øine. Snart saae jeg det tydeligere, snart mindre tydeligt, men jeg kunde dog ikke tvivle om, at det virkelig var tilstede. Jeg sprang altsaa op, greb en af Pistolerne og raabte: „Hvo du end er, tag dig iagt, jeg tæller nu til tre, og er du da ikke forsvundet, saa jager jeg dig en Kugle gennem dit dumme Ansigt. Pas paa, nu begynder jeg: „En—To—Tre!“ Et Lyn, et Knald som et Tordenbrag — men gennem den borttrækkende Krudtrøg stirrede Ansigtet paa mig som tilforn. Nu foer jeg løs paa det med min blanke Sabel, og

var lige ved at gjøre et vældigt Hug, da jeg bemærkede, at et saadant vilde være ganske overflødig. Det spodske Ansigt var nemlig intet andet end et Gibsarbeide paa den høire Side af Ildstedet. Paa den anden Side havde der været anbragt en lignende Maske, som var faldet ned og laae i Stykker paa Gulvet. Af Spøgeri var her altsaa foreløbig endnu intet. Jeg satte mig igjen hen til mit Bord og ventede paa Midnatstimen. Det varede heller ikke længe, førend Klokken slog 12 paa Landsbyens Kirketaarn. Denne skal jo være Aandernes Time, sagde jeg ved mig selv, nu vil den Onde eller hvad det saa er, som huser her, vel sagtens komme. Jeg lyttede og lyttede med den største Opmærksomhed og Spænding, men fornam ikke den svageste Lyd. Tilsidst reiste jeg mig, kjed af at vente, tog Pistolen og raabte med høj Røst ud i det øde Rum: „Du Aand, som siges at drive dit Uvæsen her, var du ogsaa Djævelen selv, see jeg er her og venter paa dig. Viis dig kun, jeg frygter dig ikke.“ Men Alt forblev stille og roligt som forhen. Da jeg tilsidst havde tømt Flaskerne, sov jeg ind, indtil Solen vækkede mig ved sine Straaler. Heraf seer De altsaa tydeligt, min Fader, at der slet ikke eksisterer nogen Djævel. Thi var han virkelig til, saa havde han dog maattet vise sig for mig, eftersom jeg jo ligefrem opfordrede ham dertil.“

Fangen havde endt sin Fortælling og saae spørgende paa Præsten, der havde fulgt hans Ord med den største Opmærksomhed, men nu hensad tavs i Betragtning af en slig formastelig Forvovenhed. „Nu, jeg mærker allerede,“ raabte Banditten, „at De er forlegen for et Svar, De giver altsaa tabt.“ „Sagte, sagte“, svarede Præsten, „saa vidt ere vi langt fra! Tillad mig først at rette det Spørgsmaal til Eder: Dersom Djævelen i hin Nat virkelig havde viist sig paa Eders Raab, saa at I umulig kunde have draget hans Tilværelse i Tvivl, hvilken Indflydelse vilde det have udøvet paa Eders Livsvandel?“ „Saa-meget staaer fast,“ svarede Fangen, „at jeg da vilde have ført et andet Liv. Ved alt hvad jeg senere forctog mig, lod jeg mig altid lede af den Tanke: Med Døden er Alt forbi, en Djævel gives der ikke.“ „Saa maa det ogsaa være indlysende for Eder,“ tog Præsten til Orde „af hvilken Grund Djævelen ikke viste sig. Djævelen maatte dog virkelig være en meget dum Djævel, dersom han øiensynligt vilde vise sig for dem, der ikke troe paa hans Tilværelse, og saaledes ligefrem tvang dem til denne

Tro og Overbeviisning. Saadanne Mennesker har han jo allerede ved Kraven! Hvorfor skulde han da uleilige sig for, at de atter skulde slippe løs? Tværtimod, han lader dem rolig forblive i deres Indbildning, indtil Døden overrasker dem.“

Ved disse Ord blev den gamle Grenadeer eftertænk-
som. En Stund sad han uden at tale et Ord, men da
foer han med sin haarde Haand over sine Øine og sagde:
„Min Fader, jeg takker Dem for disse Ord; jeg indseer,
at der er Mening i hvad De har sagt mig. Men De skal
ogsaa vide, at De har at gjøre med et ærligt Menneske.
Kom derfor imorgen ved denne Tid tilbage igjen, saa
vil jeg skrifte. Det vil rigtignok ikke være saa ganske
let, og derfor beder jeg Dem om, at være mig behjælpelig
dermed.“

Saaledes skete det da ogsaa. Den næste Dag af-
lagde Fangen under en Strøm af Taarer et Skriftemaal
over hele sit Liv. Derpaa bortførtes han til sit Bestem-
melsessted. Om hans senere Skjæbne er der intet kom-
met os for Øre, men vi tør dog nære det Haab, at den
Ulykkelige, der paa en saa sælsom Maade blev ført
tilbage til Gud, ogsaa har endt sit Liv i Guds Naade.

Kirkelige Efterretninger.

Rom, 10. Febr. I den tyske Hospitskirke St. Maria
dell' Anima afholdtes der den 5. Februar en høitidelig
Sørgegudstjeneste for høisal. Cardinal Kutschker,
Ærkebiskop af Wien. Cardinal-Statssecretær Jacobini
og Cardinal de Luca overværede Høitideligheden. Msgr.
Grasselli, en fordums Elev af den Afdøde, celebrerede
Requiem-Messen. Den østerrigske Coloni i Rom var
meget stærkt repræsenteret, ligesom ogsaa de tvende
østerrigske kk. Gesandter vare nærværende.

— Den 9. celebreredes i det Sixtinske Capel i den
h. Faders Overværelse en høitidelig Sjælemesse for
høiselig Pave Pius IX. († 7. Febr. 1878). Samtlige
herværende Cardinaler som ogsaa mange af de fremmede
Magters Repræsentanter bivaanede Sørgehøitideligheden.

— Samme Dag modtog Pave Leo XIII. Storfyrsterne
Nicolaus og Peter af Rusland i en høitidelig

Audients og underholdt sig med dem i længere Tid. Senere aflagde Storfyrsterne ogsaa et Besøg hos Statssecretæren Cardinal Jacobini.

Belgien. Brüssel, 8. Febr. Paa en af den h. Fader til det belgiske Episkopat rettet Skrivelse, i hvilken Hs. Hellighed fremsatte et Forslag om Oprettelsen af en Lærestol for den h. Thomas' Philosophi ved Universitetet i Løwen, have Biskopperne svaret med en ærefrygtsfuld Skrivelse, hvori de takke Hs. Hellighed for dette nye Beviis paa faderlig Bevaagenhed, bestemme nøie Universitetets Stilling til den h. Thomas og love Oprettelse af den nye Lærestol ved det nye Skoleaars Begyndelse, der da ikke alene skal være bestemt for Theologer men navnlig ogsaa for de Studerende i de philosophiske, juridiske og medicinske Fag, i det Øiemed at beskytte Alle, der engang skulle beklæde indflydelsesrige Stillinger, mod den nyere Philosophies Vildfarelser og gjøre dem fortrolige med den christelige Sandheds sikre Grundsatninger „til Værn og Ære for den katholske Sandhed, til Statens Bedste og til Videnskabernes Fremme“.

Nordamerica. Den 24. Decbr. døde i sin Broders, Biskoppen af Louisvilles, Nærværelse Hs. Høiærv. Hr. Johan Mac-Closkey, Dr. theol., Regens for det theologiske Seminar i Emmitsbury, en sand Efterligner af den barmhjertige Samaritan. Paa en udsædvanlig stormfuld Dag i November Maaned havde den ædle Afdøde hørt, at en Fremmed var forulykket paa Landveien. Uden længe at betænke sig, bragte han under den forfærdelige Snestorm den Hjælpeløse hjem til Seminariet og herbergede og pleiede ham her, indtil han, en Protestant fra Massachusetts, atter var kommen sig. Men som Følge af den udstaaede Kulde og Anstrængelse blev den til slige Strabadser ikke vante Herre, som i 30 Aar havde som Professor og tilsidst som Regens uafbrudt virket ved Seminariet, hvilket han elskede som et andet Hjem, og for hvis Skyld han ogsaa flere Gange havde afslaaet Biskopseembedet, selv saa alvorlig syg, at Lægerne forgjæves anvendte al deres Konst for at frelse hans Liv.

— I New-Orleans er Dampskibet „Wanderer“ indtruffet med den Efterretning fra Guatemala, at Jesuitpater Gillet af Belze er bleven myrdet paa den tyranniske Præsident Bernios Befaling, og at der som Følge deraf hersker stor Ophidselse i det britiske Honduras. — For nogle Aar siden udvirkede de derværende Frimurere

en Lov, efter hvilken Jesuiterne bleve udviste og truedes med Døden, saafremt de vendte tilbage. Som det nu synes, reiste P. Gillet dertil af Helbredshensyn, men blev strax ved sin Ankomst i Livingstone anholdt, lænket og transporteret til Byen Guatemala, hvor man, efter at have forhørt og dømt ham, den 17. Januar lod ham offentlig henrette.*)

Australien. Om Christendommens Udbredelse i Australien navnlig i de sidst forløbne Aar vilde der være Meget at berette; idag ville vi imidlertid nøies med en kort Meddelelse om de i Sandhed forbausende Fremskridt, som den katholske Kirke gjør i Ærkebispedømmet Sidney. Hs. Højærv. Ærkebiskoppen af Sidney, Msgr. Vaughan, har den 19de September afvigte Aar lagt Grundstenen til en ny katholsk Kirke i Sidney, i hvilken Festlighed over 3000 Personer toge Deel. Ved denne høitidelige Act omtalte Ærkebiskoppen de Fremskridt, Kirken har gjort, af hvilke vi fremhæve følgende. Siden Aaret 1874, da Msgr. Vaughan overtog Ærke-diocesets Ledelse, er der til katholske Skoler blevet udgivet den mægtige Sum af 90,280 Lst. o: een Million 605,000 Kroner i det korte Tidsrum af 6 Aar! Derved opnaaedes store Resultater. De af Ordenspersoner ledede Elementarskoler vare i Aaret 1880 otte Gange saa talrige som i 1867 og have fem Gange saa mange Disciple. Mellemskoler gaves der i 1867 endnu slet ingen af, nu haves der to saadanne for Drengene og tolv for Piger. Hvad Lærerpersonalet angaaer, da fandtes der i Aaret 1867 kun 57 Søstre, nu virke ved Skolerne 8 barmhjertige Søstre, 32 Josefssøstre, 67 Søstre af den gode Samaritaner, 42 Maristbrødre og 60 Jesuiter. Til Opførelsen af Kirkebygninger anvendtes i de sidste syv Aar 128,000 Lst., det er 2 Millioner 275,000 Kr. Vistnok med Rette drog Msgr. Vaughan af disse i vor Tid dobbelt iøinefaldende Kjendsgjæringer den Slutning, at et Samfund, der i forholdsmæssig saa kort en Tid anvender henved 4 Millioner Kr. til Kirkens og Skolens hellige Øiemed, „gaaer en velsignelsesrig Fremtid imøde“. Men han var ogsaa forvissat om, betonedes den højærv. Herre, at hans Hjord regnede sig det til Ære, at plante den sande Christentro, det Livets Træ, der er sat til Frelse for alle Nationer, i Australiens Jordbund og lade den slaae dybe og faste Rødder i samme.

*) Ifølge en senere Efterretning skal P. Gillet ved Gesandstens Mellemkomst være bleven frigiven og undkommen over Grændsen.

China. Hvad forenede Kræfter formaae, det vise Jesu-Barndoms-Foreningens Indtægter, der i Aaret 1879 beløb sig til 2,339,756 Francs. Hermed understøttedes 82 Missioner med 97 Huse, 309 Vaisenuse, 1248 Skoler, 141 Arbeidshuse og Værksteder, 377 Apotheker. Der døbttes i Aaret 1879—80 ikke mindre end 425,608 Hedningebørn, og af disse bleve 78,886 opdragede og underholdte paa Foreningens Bekostning. De for Jesu-Barndoms-Foreningen udgivne Penge finde saaledes tilvisse en god Anvendelse.

Hvor velsignelsesrig Foreningen virker navnlig i China, fremgaaer af de Barmhjertige Søstres Breve, af hvilke Aarsberetningen meddeler flere Enkeltheder. Saaledes berettes bl. a. Følgende om en vakker chinesisk Kvinde: „En Dag fandt man paa Gaden et udsat Barn. Folk bleve staaende og spurgte, hvorfra det kom, og hvem det vel kunde tilhøre. Men Ingen kjendte det, og Ingen vilde have noget at gjøre med det. Ogsaa en christelig Kvinde, der var bleven opdraget hos os (de barmhj. Søstre) og har været gift i et Par Aar, kom gaaende. Hun ynkedes over den stakkels Skabning, der var forladt af Alverden og laae der allerede kæmpende med Døden. Ville I ikke have det, sagde hun til de Omkringstaaende, saa giver mig det, jeg vil sørge for det stakkels Barn. Men hermed var Kvarterets Forstander ikke tilfreds. Nei sagde han, du er en Christen, du vil kun bringe Barnet hen til Søstrene, forat de kunde ud-rive Hjertet og Øjnene paa det. Konen svarede: Tro I det virkelig? Seer, jeg er ogsaa bleven opdraget hos de barmhjertige Søstre og har dog baade mine Øine og mit Hjerte! Tilsidst fik hun det døende Barn og bragte os det. Opfyldt af Glæde fortalte hun, hvorledes hun var kommen til den kostbare Skat. Vi lode Barnet døbe, og faa Dage efter var det i Himlen.“ Sluttelig heder det i Brevet: „Jeg er overbeviist om, at Medlemmerne af den h. Barndom ville læse denne lille Beretning med Glæde. De ville takke den gode Gud, og de have sikkerlig al Grund dertil. O I kjære Deeltagere, ere I ikke lykkelige, tusinde Gange lykkeligere end de stakkels Hedningebørn? Og hvem have I denne Lykke at takke for? Ene og alene den kjære Gud, der skjænkede Eder Eder brave Forældre!“

Kundgjørelse.

Fæstemandatet for Præfecturet forbliver iaar uforandret det samme som forrige Aar, og dets Ordlyd kan derfor paany bekendtgjøres efter Nr. 6 af „Nordisk Kirketidende“ 1880.

Kjøbenhavn, 24. Februar 1881.

Den Apostoliske Præfect for Danmark.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 6te Marts. 1ste Fastesøndag. — 7. M. Thomas af Aquin, Kirkelærer. — 8. Ti. Johannes af Gud, Bekj. — 9. O. (Tamperdag.) Francisca Romana, Enke. — 10. T. De 40 Martyrer af Sebaste. — 11. F. (Tamperdag.) Ihukommelse af Frelserens Spyd og Nagler. — 12. L. Gregor den Store, Pave og Kirkelærer.

Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ holdes Korsveilandagt i Sct. Ansgars Kirke.

Søndagen den 13. Marts. 2den Fastesøndag.

Søn- og Føstdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Vincentiusforeningen.

Paa Søndag den 6. Marts efter Høimessen Generalmøde, hvortil ogsaa Æresmedlemmerne herved indbydes.

Paa Mandag den 7. Marts Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe for Foreningen.

C. J. Elvius' Bogtrykkeri, Nybrogade 6, Kjøbenhavn.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 11.

Søndagen den 13. Marts.

1881.

Indhold: Ægypten. Kirkelige Efterretninger: Berlin, Cöln, Østerrig, Trebigne. Den h. Scholastica.

Ægypten.

(Fortsat fra Nr. 10.)

I Alexandria maatte vi vente meget længere paa den indiske Post og paa Lloyddamperens Afgang, end det lod sig forene med Vedligeholdelsen af vort gode Humeur. Den flere Dage varende Lediggang foranledigede os da til at opsamle Alt, hvad vi mulig hidtil kunde have overseet i Alexandria; men vi vare ikke istand til at opdage Noget saadant af Betydenhed. Det Nye i denne Stad er altfor moderne og europæisk, og alt det Gamle er med Undtagelse af det Par Stene, som jeg ovenfor har omtalt, forvandlet til Gruus og Støv. De saakaldte Katakomber ligge omtrent en Fjerdingsvei fra det nuværende Alexandria og ere ikke Andet end en stor Hule med Gravnischer, der mellem Gruushøie bugter sig ind i Klippegrunden, uden i nogen Henseende at udmærke sig ved Størrelse eller Kunst. Man træffer

paa en stor Mængde af disse i Palæstina. Fremdeles maa den Reisende see de saakaldte Kleopatras Bade, hvilke iøvrigt ikke ere andet end en kummerlig Ruin, som staaer paa en Klippeflade, der strækker sig et Stykke ud i Havet. Man har her Grund til at forundre sig over, at, medens den gamle Stads meest storartede Bygninger ganske ere bortraserede af Jorden og bedækkede med Støv, ere disse kun et Par Fod høie Mure blevne staaende. Mulig er her engang skeet Noget, som i moralsk Henseende har været stort nok til at foranledige Verdensstyrelsen til, som Tegn herpaa, at undtage denne ubetydelige og brøstfældige Muurlevning fra den almindelige Forstyrrelse; for os staaer den som en uudgrundelig Hemmelighed, en forstenet Gaade, og for Verdensdramaets usynlige Tilskuere, som vide og kjende Alt hvad der er skeet — som en Mindesteen!

Vel vækker derimod hint Sted paa anden Maade et eiendommeligt „Memento“ i den eenlige Vandres Sjæl. Man overskuer de vidtudstrakte Sletter, hvor den i Støv hensmuldrede Stad engang har staaet, disse uskjønne Levninger af den store Sæbeboble, hvis Glands Verden engang har beundret. Ikke langt herfra ligger den nye frankiske Kirkegaard, lidt længere borte de muhamedanske Begravelser, og midt imellem begge de tidligere omtalte Fellahhuler, der kunne kaldes Grave for omvandrende Lig. Længere fremme voxer den halvt europæiske Nystad op og begynder Sæbeboblelegen paany. Mange Aarhundreders Død ligger her i tykke Lag over hverandre, og over Døden bredte Livet sig stedse paany, men ligesom kun deelviis; den større Flade af den tidligere Stad er nemlig hverken bebygget eller beplantet; den naturlige Jordbund er overalt bedækket med Muurbrokker og Støv af alle tænkelige Sorter.

Under vort Ophold i Alexandria havde vi en lille Fortrædelighed med det preussiske Consulat. Hele vort Selskab var allevegne af de østerrigske Consuler blevet behandlet med den største Opmærksomhed og forekommende Omhu, og dette gjaldt ikke alene de egenlige Østerrigere, men alle Tydskere. Saaledes befandt vi os, som ovenfor omtalt, i Begyndelsen kun fire — af hvilke Ingen var fra Østerrig — i Kairo, da de Øvrige først kom nogle Dage senere. Da vi nu paa det østerrigske Consulat erkjendte os om den indiske Post, bleve vi behandlede med den største Venlighed. Consulen sendte strax en af sine Folk for at skaffe os officiel Underretning, lod sin Huusven den tyske Pater Wenceslaus hente fra Klosteret, skrev os uopfordret et arabisk Anbefalingsbrev, for at vi kunde faae Adgang til Haverne ved Schubra. I Alexandria viste os de ved Consulatet ansatte Herrer med stor Beredvillighed enhver dem mulig Tjeneste, endog saadanne, som man ellers kun kan vente af gamle Venner. En af dem var næsten stadigt vor Fører omkring i Staden. Consulatets Cantsler, der nu er Generalconsul i London, var reist med os fra Alexandria til Jerusalem og havde i Ørkenen mellem Ramla og Jerusalem viist hele vort Selskab den Venlighed at medtage en Kurv fuld af Vin paa Flasker, hvormed vi i denne øde Egn bleve rigeligt vederkvægede. Efterat være kommen tilbage til Alexandria, tog han sig med stor Forekommenhed af vore Anliggender; om den østerrigske Consul i Jerusalem har jeg tidligere talt. Det var os vel allerede paafaldende, at en af vore Reisefæller fra Posen havde maattet hente sit Pas hos den preussiske Consul og erlægge Betaling derfor. Under vort andet Ophold i Alexandria erfarede vi nu til vor Forundring, at ogsaa vore (d. v. s. de ikke østerrigske Reisendes) Passer befandt sig paa det preussiske Consulat. Vi begave os da derhen i den Tro, at dette maatte være en Misforstaaelse; men Cantsleren belærte os om, at det var hans Ret og hans Pligt at visere vore

Passer. Vi hørte tillige, at det preussiske Consulat ogsaa ellers ivrigt gjør Jagt paa ikke preussiske tyske Undersaatters Passer og paatrykker dem sine Visa. Da vi nu reiste paa østerrigske Skibe, og paa hele Tilbagereisen ikke skulde betræde en Plet preussisk Jord, og følgelig hverken forlangte eller havde Brug for preussiske Visa, og da man tilmed begjærede Penge herfor, saa paatrængte sig os uvilkaarligt det Spørgsmaal, om det preussiske Consulat i Alexandria er der til Bedste for de Reisende, eller disse til Bedste for Consulatet? Vi for vort Vedkommende havde vel Grund til at troe det Sidste. I Orienten kan ene det østerrigske Consulat yde Fremmede en virksom Hjælp, da dette i Nødstilfælde dog kan befordre hjælpeløse Tydskere til deres Hjem paa en Lloyddamper!

Vi samledes om Aftenen sædvanlig paa et offentligt Sted, hvor der udskjænkedes Øl. Herhjemme vilde man betakke sig for dette Øl og belægge det med de meest foragtende Benævnelser. Bortset fra en høist ubehagelig Smag af Potaske havde denne underlige Drik ikke engang den Behagelighed at virke en Smule afkjølende; thi i Alexandria kan man paa Grund af Horizontalvand ikke grave Kjældere, hvisaarsag Flaskerne, ligesom i et Apothek, paraderede paa Rækker af en Deel i Localet anbragte Hylder, hvorfra de paa Forlangende nedtoges. Jeg bemærkede her, at Araberne have stor Begjærlighed efter Øl og drikke det uden Samvittighedsnag, eftersom Propheten, der ikke kjendte noget til Øl, ikke kunde forbyde Nydelsen deraf, saaledes som Vin og Svinekjød. Vi drak det med roesværdig Resignation, af den gode Grund, at et tydsk Menneske maa, paa Kaffen nær, finde enhver anden flydende Vare i Alexandria endnu mindre drikkelig. Vin er urimelig dyr, og Vandet synes at smage efter den store Sump, der ligger foran Alexandria, efter

Søen Mareotis. Nilvand har man ondt ved at faae, da denne Flod er altfor langt fjernet fra Staden, hvilket de, som have studeret Geographi, vide langt bedre end jeg; men jeg har en klar Erindring om det fortræffelige Nilvand, som man drikker i Kairo. Skjøndt det bliver opvarmet af den ægyptiske Sol og har en mørk Farve, saa bereder man dog det skønneste, klare og kølige Drikkevand deraf. Vandet filtreres først i store Krukker, der, uden at glaseres, ere brændte af Nildynd, og som indeholde omtrent et Anker; derpaa fyldes det paa mindre Krukker, der rumme henimod en Pot og have den Egenskab, at Vandet trænger igjennem Porerne, men saa fint, at det fordunster paa Krukkernes Overflade. Den Kjølighed, der, som bekjendt, danner sig ved Uddunstning af flydende Ting, meddeler sig da Krukken og Vandet i samme saaledes, at dette forbliver kjøligt saa længe der er Nok til at kunne fordunste. Disse mindre Krukker sættes paa Bordet, og det saaledes præparerede Nilvand er ikke blot meget sundt, men behageligere end alt andet Vand, som jeg nogensinde har drukket. Selv det bedste Vand herhjemme forekommer mig som raat i Sammenligning med Nilvandet, medens dette synes paa en ganske særegen Maade at passe for den menneskelige Organisme. Derfor har Araberen det Mundheld: „Den som har drukket af Nilen kommer igjen“.

Mellem det ægyptiske og egenlig tyrkiske Folk vil man uden synderlig lang Undersøgelse finde en stor Forskjæl. Man finder i Ægypten ved Siden af et godt organiseret Politi stor Rørighed. Paa den anden Side synes derimod Tyrkernes religiøse Alvor og deres fra denne uadskillelige Fanatisme i Ægypten at være afløst af en vis religiøs Liberalisme. I Kairo har en Christen Adgang til enhver Moskee; men jeg saae aldrig nogen Muhamedaner bede under fri Himmel, men saae dem deri-

mod, selv om Fredagen (Muhamedanernes Sabbat) ligesaa fuldt mure, som man seer dette i Paris om Søndagen. I Tyrkiet er der kun ringe Driftighed, kun lidt Politik, men megen religiøs Alvor. Paa christelig Jordbund møder man de samme Phænomener. I mange Lande er der megen Fromhed, men i disse er Industrien ikke paa den grønne Green, hvorimod i andre Fabrikhjulene snurre Dag og Nat, og man fremfor Alt tragter efter Rigdom og Vinding, uden at bekymre sig det mindste om noget Andet, f. Ex. om de himmelske og evige Ting. Hvad skal man nu sige herom?

„Basler Zeitung“ seer i den Omstændighed, at netop de protestantiske Folk udmærke sig ved Rigdom og industriel Driftighed, medens der i den katholske Deel af Sweits og overalt i det øvrige katholske Europa er stor Armod og industriel Lamhed — et solidt Beviis for den protestantiske Kirkes Fortræfflighed og den katholskes Forkastelighed. Jeg skulde ikke have omtalt dette lille iøvrigt vel skrevne Blad, dersom ikke ogsaa andensteds en stor Mængde stridssyge Protestanter mundtligt og skriftligt, aabenlyst og i det Skjulte særligt fremhævede England, dets politiske Betydning og dets Mechaniks Frembringelser, i Sammenligning med Italiens og Spaniens Forfald og Irlands Elendighed, som haandgribelige Beviser for, at Protestantismen er den sande Religion. Ligeoverfor disse evangeliske Tilbedere af Guldkalven vil jeg her blot bemærke, at et Folks Rigdom, ligesaa lidt som det enkelte Menneskes Dygtighed til at erhverve Rigdomme afgive noget Beviis for dets Religions Godhed; i saa Fald maatte jo tilsidst Amschel Rothschilds og hans Sønners og Sønnesønners Religion være den allerfortræffeligste, og næst efter den Armeniernes i Constantinopel; ligesaa maatte den gammelphøniciske Religion have været særdeles fortrinlig; thi i Tyrus og Sidon var der stor Handel og Rigdom.

I Modsætning hertil er christelig Samvittighedsfuldhed ofte en meget væsenlig Hindring for Opnaaelsen af

Rigdom, og, da den rige Yngling spurgte Herren om, hvad han skulde gjøre for at faae Deel i det evige Liv, saa raadede han ham, som bekjendt, ikke til at anvende sin Rigdom til at grundlægge en Fabrik eller associere sig med et Handelshuus, men til ad den korteste Vei at ruinere sig i financier Henseende, til at blive fattig og følge ham; ligesom ogsaa Apostlen Paulus gjør opmærksom paa, hvor faa Rige der have antaget Christendommen, og at de, som eftertragte Rigdom, falde i Djævelens Snarer. Netop dette synes at være Tilfældet med det rige England; thi der gives vel neppe nogen Regering, som udmærker sig ved en saa tyk Selvsyge og grov Uretfærdighed, som den, der er et gjennemgaaende Charaktertræk i det engelske Regeringssystem. Saafremt det er sandt, at England i den sidst forløbne Menneskealder, har bidraget til at antænde og oppuste Revolutionens Ild i andre Lande, for at det kunde gaae bedre med Afsætningen af dets Fabricater, saa kan dets Rigdom medrette lignes ved de Penge, hvormed „Hakeldama“ blev kjøbt.*)

For Katholikernes religiøse Fornødenheder er der rigeligt sørget i Alexandria. Der er tre katholske

*) Iøvrigt bragte nylig et Sweitserblad, der rigtignok ikke tilhører samme Confession som det ovenfor nævnte, en Statistik over Fattigdommen i de forskjellige Lande. Efter den kommer der 1 Fattig

paa hver	6	Indbyggere i	England,
—	7	—	i Holland,
—	10	—	i Sweits,
—	20	—	i Frankrig,
—	25	—	i Østerrig,
—	86	—	i Kirkestaten.

Resultatet heraf er, at jo flere Fabriker, Groshandlere og Pengematadorer der findes i et Land, desto større Armod vil man see blandt Folket.

Forf.'s Anm.

Kirker, som alle blive saa flittigt betjente af de Geistlige, at der i den Tid, da vi opholdt os i Staden, hver Aften blev holdt Maiandagt i enhver af disse Kirker. I Klosterets, den største af disse Kirker, blev der hver Aften hele Maaneden igjennem prædiket af en Franciscaner. Biskoppen og Patriarken i Alexandria er en Franciscaner og bærer ogsaa sædvanligt sin Ordensdragt. I sin store Fordringsløshed spillede han endog engang paa en Søndag Orgelet, efterat en af vort Reiseselskab havde holdt en tysk Prædiken; der leve nemlig nogle hundrede tyske Katholiker i Staden.

Mandkjønnet i de dannede Classer synes i Alexandria at besøge Kirkerne flittigere, end dette de fleste Steder er Tilfældet hos os. Opholdet i andre Verdensdele synes overhovedet at udøve en modsat Indflydelse paa de forskjellige Individuer. Indtrykkenes Nyhed, Nødvendigheden af at være opmærksomme og virksomme for at fremme sin timelige Velfærd, Forbindelsen og Omgangen med den store Mængde Mennesker, som Intet vide om Christus, udslukker hos Mange ganske den christelige Religiositets svagt ulmende Ild; Andre derimod komme ved at rives ud af den tilvante magelige Ro, af det europæiske Philisterlevnets Prosa og Religionssvindsol, i det som angaaer det indvortes Menneske, til sig selv; Østerlandet medfører en aandelig Luftforandring, og deres religiøse Sands vækkes paany, finder Næring og trives ligesom Alperosen, som man tager ud af en botanisk Have og planter paa en Alpehøide.

Jeg saae blandt Andet ogsaa ægyptiske Officerer i den katholske Kirke. Udentvivel vilde der, dersom man afskaffede Dødsstraffen for Affald fra Muhedanismen, ikke i noget tyrkisk Land finde saa massevisse Omvendelser til Christendommen Sted, som i Ægypten, fordi her synes at være mindre Vedhængenhed ved Islamismen, end noget andet Sted. Oppe mod den øvre Deel af Nilen, i Kartum, er det undtagelsesviis tilladt at træde over til Christendommen, hvorfor ogsaa en af P. Knob-

lecher ledet østerrigsk Mission der er i Virksomhed, men som desværre vedvarende lider store Tab paa Grund af det glødende hede Klima. En Franciscaner ytrede den Mening, at disse store Offere af Penge og Mennesker vilde kunne formindskes, naar man anbragte unge Mennesker fra Kartum i Nedreægypten, for der at uddanne dem til christelige Missionærer og da sendte dem tilbage til dette hede Land.

I Alexandria have ikke blot Paschaerne og andre ægyptiske Stormænd Løbere foran deres Chaiser, men ogsaa den rige Europæer lader, foruden de to arabiske Heste, endnu et arabisk Menneske eller en Mohr løbe foran sin Kareth. I Europa er denne, ogsaa der tidligere ikke sjeldne Skik forsaavidt bleven menneskeligere, som man lader den ziirligst klædte Tjener tage Plads paa Bukken eller bag paa Vognen. Man seer iøvrigt disse menneskelige Løbere ligesaalidt svede i denne africanske Hede, som man seer Sved paa en arabisk Hest; Sved er nemlig en Eiendommelighed for vort nordlige Klima. Mig faldt iøvrigt Heden sjældent besværlig; jeg følte vel en vis ikke ubehagelig Træthed eller Nedstemthed, men uden dog at mærke det mindste til Tab af Kræfter, kun ligesom en passiv Nydelse af Hvile og Ro i alle Lemmer, medens Tanke og Phantasi spandt deres Væv med en ganske særegen Lethed. Jeg mærkede dernæst aldrig til Utøi i Sovekamrene. Vel ere i Hotellerne Sengene forsynede med Slør eller Net, eller med Forhæng af Gaze til Beskyttelse mod de saakaldte Musquitos. Men disse formentlig skrækkelige Dyr forekomme mig ikke at være andet end ganske almindelige Myg, som ikke have noget værre Bid end vore. Man skulde næsten troe, at Touristerne kalde dem for Musquitos for at bibringe Læserne en Forestilling om, i hvor fjerne og fremmede Lande, og blandt hvor fremmede Dyr de have levet. Iøvrigt er

en saadan Myg eller Musquito et nydeligt lille Dyr, som i Flugten synger eller musicerer meget smukt og drikker den ædleste Saft, en halv Draabe Menneskeblod. Maaskee er det i Jordens hedeste Egne endog gavnligt for Sundheden, flittigt at blive kopsat eller aareladt af Myg, for at Blodet kan komme i en livligere Bevægelse mod Legemets Overflade.

Paa en Sabbat saae jeg spadserende Jødinder. Enhver af dem bar en Kjole af forskjellig, men altid af en fuldkommen reen Farve, og som paa en simpel, men smagfuld Maade var sammenholdt med et Belte. Fra Hovedet til Fødderne var der over denne Klædning kastet en Kaabe eller Slør af sort Silketøi, der gjorde dens skønne Farve desto mere fremtrædende. Deres Dragt havde ved Siden af Smagfuldhed et ædelt Præg i dette Ords sande og egenlige Betydning, forsaavidt som den stammede fra Oldtiden og var bibeholdt af Agtelse for den nationale Overlevering, medens vore Kvinders Modedragter billedligt talt ere af uægte Herkomst og have en foragtelig Oprindelse, nemlig en Pariser-Modehandlerindes letfærdige og udsvævende Phantasier. Som Følge heraf blive disse Modens Slavinder uden at vide det ofte til latterlige Caricaturer; man betragte f. Ex. blot de uhyre Ballonkjoler, som Damerne nu bære,*) og hvem dette Product af vanvittig Smagløshed giver Udseende af Kæmpeskildpadder, der bære Modevæsenets Taabelighed til Skue paa alle Gader og Stræder. Det forekommer mig iøvrigt, at Jøderne i de østlige Lande (de fraregnede, som ere komne tilbage dertil fra vore nordlige Lande) have et langt smukkere Udseende end Jøderne her hos os. Den ubehagelige Eiendommelighed i Physiognomiet, hvorpaa man — om man end ikke er istand til nærmere at betegne den — strax kjender de fleste Jøder, synes mere at være en Virkning af deres

*) Forf. hentyder hermed til de dengang i Mode værende saakaldte „Crinoliner“.

Henflytning til Egne og Indleven i Forhold og Sædvaner, som ikke passe for deres Nationalitet og ere til Hinder for dens naturlige Udvikling, medens de i de varmere Egne ere vedblevne at være smukke Folk. Især er — i Modsætning til deres Stedbrødre, de brune Arabere — den hvide og klare Hud paafaldende, som fornemmelig udmærker Jøderne i Jerusalem.

Den indiske Post udeblev usædvanlig længe, og det Dampskib, der gaaer fra Alexandria directe til Triest, og med hvilket vi agtede at afgaae, maa oppebie denne Posts Ankomst. Det lange Ophold i Staden blev mig derfor mere og mere ikke blot kjedeligt, men pinte mig i Sjælen, fordi mine personlige Forhold hjemme krævede, at jeg snarest muligt skulde komme tilbage. Jeg følte imidlertid under denne urolige Længsel en indre Paa-mindelse om at være taalmodig og bede. Saadanne Paa-mindelser om at bede betragter jeg som forjættende Vink og Hentydninger til Bønnens Opfyldelse; de ere ligesom dennes Blomster. Men — kunde man dog ikke her medrette indvende: enten er den indiske Post allerede nær, eller den er endnu langt borte, fjernet for en Tid af mange Dage, og din Bøn er ikke istand til at bevirke nogen Forandring? Men det synes ofte at være Tilfældet, at Gud vil have Bønnen som et moralsk Ingredients eller sjæleligt Element ligesom indflettet eller sammenvoxet med visse bestemte Tildragelser, og at han derfor tilskynder modtagelige Gemytter til at bede om saadanne Ting, som ere indordnede i hans Førelser, som i Medfør af disse skulle indtræde og allerede saagodtsom staae for Døren. Desuden kan det ikke være anderledes, end at Gud overhovedet ved Tingenes Styrelse tillige lægger de paagjældende Personers forudsete Bøn som et afgjørende Lod i Vægtskaalen. Man skal endelig ogsaa bede om det, som ganske sikkert kommer, f. Ex. den rige Mand om det daglige Brød, for at dette maa nydes ikke paa dyrisk Viis, men med Tak til Giveren maa annammes ikke blot legemligt men ogsaa aandeligt.

Medens min Bekymring som en tæt Taage lagde sig over min Sjæl, og jeg ret beklagede den lange Tid, jeg her maatte sidde ledig, medens jeg havde nødvendige Ting at varetage i mit Hjem, da fandt jeg en mærkelig Lighed mellem Menneskenes timelige Liv og Jordens forskjellige Dele og Aarstiderne. Jorden har frugtbare Egne, men den uendelig større Deel af dens Overflade er ufrugtbare Bjerge, Ørken og Hav; og Aaret har i Syden den brændende Sommer, i Norden den lange Vinter. Saaledes omfatter ogsaa Menneskelivet, især Livet paa Reiser, en stor Sum af Tid, som i det mindste tilsyneladende maa tilbringes ganske ufrugtbar. Dette kan være en Straf for Synden, ligesom Ørkenen og Vinteren, men det kan ogsaa have en os uhekjendt Nytte og være en Nødvendighed ligesom Barndomsaarenes og Søvnens Tid.

Den nylig omtalte Paamindelse om at bede og Efterretningen om, at den indiske Posts snare Ankomst var bebudet ved Telegrafanlægget fulgte hurtigt paa hverandre. Glæden herover virkede paa mig efter en saa langvarig og pinagtig Spænding, som om jeg havde nydt en op-hidsende Drik. Jeg talte usædvanligt livligt, ja tildeels endog ubesindigt, saaledes som Tilfældet pleier at være med Berusede.

(Fortsættes)

Kirkelige Efterretninger.

Berlin. „Kreuzzeitung“, som i Berlin vilde have Hedninger nok at omvende, beretter om den protestantiske Hedningemission i China. Efter Bladets Meddelelse forefindes der 26 protestantiske Missioner med 250 Missionærer, 63 Lærerinder, 91 Hoved- og 511 Bistationer. Af indfødte Missionærer virke 73 Pastorer, 511 Hjælpeprædikanter og 90 „Bibelkoner“. Desværre tier Bladet med, hvormange Dusin Chinesere der ere blevne døbt af det betydelige Missionspersonale.

— 16. Februar. Som det kunde forudsees, er den Deputerede Dr. Windthorst's Forslag om at ophæve

Loven om Gagernes Tilbageholdelse („Sperrgesetz“) blevet tilbageviist. Kun Centrum, Polakkerne og 5 Conservative stemte for det. Men selv om Resultatet ikke var overraskende, saa maatte dog den ubarmhertige, hjerteløse Maade, hvorpaa Majoriteten behandlede Forslaget, i høi Grad vække Forundring. Uden at svare et Ord afviste den Forslaget, efterat Centrum ved sine ypperste Talere: Dr. Windthorst, Dr. Reichensperger (Olpe) og v. Schorlemer havde paaviist den nævnte Lovs Ubillighed og godtgjort Statens retslige Forpligtelse til at yde hine Bidrag, der dog tildeels maae ansees for en ligefrem Gjæld, som den katholske Kirke i Preussen har Ret til at kræve af Staten. Ingen Taler forlangte Ordet mod det stillede Forslag, der altsaa simpelthen blev afviist.

Cöln. Enken Biercher, der for nogle Aar siden skjænkede Midler til Opførelse af St. Cunibertskirken Chortaarn, har anviist det herværende Døvstumme-Institut 30,000 Mark som Gave uden nogensomhelst Betingelse.

Østerrig. I Vorarlberg afholdes talrige Folke-missioner, ved hvilke saa mange gamle Fjendskaber blive bilagte, saa mangen uredelig Forretning bliver opgivet, saa meget uretfærdigt Gods tilbageerstattet, og den christelige Kjærlighed atter oplivet og befæstet. I de sidste Aartier har hvert enkelt Aar saadanne Missioner at opvise, som holdes dels af Jesuiter fra Collegiet i Feldkirch, dels af Redemptorister fra Congregationen i Innsbruck. Katholikerne i Preussen maae som Følge af Culturkampen undvære alle disse Velsignelser.

— I Trebigne ved Ragusa (i Herzegowina) nedlagdes og indviedes paa Diocesanpatronens, den h. Michaels Fest Grundstenen til en katholsk Kirke. Katholikernes Antal, som efter Occupationen daglig voxer, gjorde Opførelsen af en Kirke i den gamle Bispestad til en Nødvendighed. Biskoppen af Ragusa har truffet Forholdsregler, for at Kirken snarest muligt kan blive fuldendt. Under det tyrkiske Herredømme havde Katholikerne ikke engang et Capel til deres Gudstjeneste. Forfølgelserne, der have varet i flere Aarhundreder og udgik fra Tyrkerne saavel som fra de shismatiske Serber, havde reduceret den katholske Befolkning i dette lille Bispedømme, som grundlagdes i det tiende Aarhundrede, til 10,000 Sjæle. Der findes nu ikkun syv Sogne, men de talrige Conversioner ville snart gjøre Oprettelsen af nye Sogne nødvendig.

Den h. Scholastica, Abbedisse.

† 543.

Den h. Scholastica var en Søster til den h. Benedict, Munkenes store Patriark; med hans Hjælp grundlagde og ledede hun et stort Nonnekloster ved Monte Cassino. Een Gang om Aaret pleiede den h. Scholastica at besøge sin Broder; aldrig blev hun træt af at høre de Frelsens Ord, som da strømmede fra hans Læber. Ved hendes Død brøde hendes aandelige Døtre og de af den h. Benedict til Klosteret Monte Cassino afsendte Munke ud i Taarer, og gave deres Smerte Luft i de Ord: „Ak, kjæreste Moder, til hvem vil Du nu betroe os? Bed for os til Jesus, med hvem Du nu er forenet.“ Derefter blev det h. Messeoffer frembaaret for hende, og hendes Sjæl anbefalet til Gud. Benedict lod det afsjælede Legeme bringe til Monte Cassino og lægge i en dertil indrettet Grav. Til de grædende Brødre og Søstre sagde han: „Græder ikke; Jesus har taget hende til sig før os, for at hun skal være os en Hjælp mod voré Fjender, at vi kunne staae fast i onde Dage og blive fuldkomne i Alt.“ Scholastica hensov i Fred i Aaret 543. Den h. Pave Gregor den Store, en begeistret Discipel af den h. Benedict, har skrevet hendes Levnet, og fortæller deri, at hun fra sin spæde Barndom af havde indviet sig til Gud, der tog hendes rene Sjæl til sig i Skikkelse af en Due, for derved at antyde, at hun var prydet med den Helligaands rigeste Gaver.

Kjærlighed til sine Slægtninge.

Vore Slægtninge skulle vi elske i Gud og for Gud. Ellers bliver selv den reneste Kjærlighed farlig og fjerner os fra Gud.

„Ved den h. Benedict og den h. Scholastica vilde Gud vise begge Kjøn Veien til Fuldkommenhed. Af Benedict, der straaledede klart som Solen, modtog Scholastica, mildt lysende som Maanen, det aandelige Livs Lys.“
(De laudibus S. Scholasticæ.)

Da Benedict engang havde tilbragt en Dag sammen med sin Søster i gudelig Samtale, sagde Scholastica, der anede sin nærforestaaende Død, til ham: „Broder, forlad mig ikke inat, men tal med mig til imorgen om deres Herlighed, som nyde Guds Beskuelse i Himlen.“ Den h. Ordensstifter vilde dog ikke bryde den Ordensregel, der bandt ham, for at følge den naturlige Hengivenhed for sin Søster. Da bedækkede Scholastica sit Ansigt med Hænderne og bad til Gud; og strax strømmede Regnen saa voldsomt ned fra Himlen, at Benedict maatte blive paa Stedet. Nu tilbragte han hele Natten i aandelig Samtale med sin Søster. Tre Dage efter saae han hendes Sjæl fare til Himlen i Skikkelse af en Due. Han takkede da Gud for den Naade, hvormed Han havde kronet Scholastica.

„Elskelige og liflige i deres Liv, bleve de end ikke adskilte i deres Død.“ (2 Kong. 1,23.)

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 13. Marts. 2den Fastesøndag. — 14. M. Mathilde, Kaiserinde. — 15. Tl. Longinus, Biskop og Mart. — 16. O. Heribert, Biskop. — 17. T. Patritius, Biskop, Apostel for Irland. — 18. F. Gabriel, Ærkeengel. — 19. L. Joseph, Jesu Christi Pleiefader.

Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ holdes Korsveiandagt i Sct. Ansgars Kirke.
Søndagen den 20de Marts. 3die Fastesøndag.

Søn- og Festsdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste: (S. Nr. 10).

Svendeforeningen.

Søndag d. 13. Marts, Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$: Foredrag af Hr. Cand. mag. C. Pechüle i Skolelokalet, Ny Kongensgade Nr. 17, hvortil ogsaa Ikke-Medlemmer herved venligst indbydes.

Mariacongregationen

holder Fælledscommunion Søndag den 20. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Capellet i Kronprindsessegaden.

Paa Bestyrelsens Vegne
C. B. Lohrer.

Stanislauscongregationen.

Søndagen den 13. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Fælledscommunion i Capellet i Kronprindsessegade.

Mødreforeningen

agter at holde Exercitier eller aandelige Øvelser i Capellet i Kronprindsessegade. Alle Damer kunne tage Deel deri og indbydes herved dertil. Exercitierne begynde Søndagen den 27. ds. Kl. 8 om Aftenen og fortsættes hver Aften til samme Tid indtil Tirsdagen den 5. April, hvor de blive sluttede med høitideligt Te Deum og Velsignelse med det h. Sacrament Kl. 8 om Aftenen, efter forudgaaet fælleds Communion Kl. 8 om Morgenen i Sct. Ansgars Kirke.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 12. Søndagen den 20. Marts. 1881.

Indhold: Pater Feltx' Conferentser i Kjøbenhavn. Den sidste Munk i St. Aubin. Kirkelige Efterretninger: Rom, Østerrig, Tydskland, Palæstina.

Pater Felix' Conferentser i Kjøbenhavn.

Vi havde haabet at kunne glæde vore Læsere med en Oversættelse af de elleve Prædikener, som Pater *Felix* har holdt i den herværende Sct. Ansgarskirke i Tidsrummet fra 28. Novbr. f. A. indtil 30. Jan. d. A. — et Haab, som den høiærv. Taler ved enkelte Ytringer havde bestyrket, men som han desværre ikke saae sig istand til at opfylde. Hans Tid var under hans Ophold her i Byen i den Grad optagen af hans udstrakte Correspondancer, at det blev ham umuligt, at udarbejde noget trykkefærdigt Manuscript af sine her holdte Taler, med Undtagelse af den ene i de tre første Numere af Nord. Kirketidende for iaar meddeelte Prædiken paa 2. Adventsøndag. Da vi imidlertid dog gjerne vilde give dem af vore Læsere, som ikke selv have kunnet høre P. *Felix*, en Forestilling om det specielle Indhold af hans religiøse Foredrag, saa tye vi til endeel korte Optegnelser, som

en opmærksom Tilhører efter Hukommelsen har nedskrevet og velvilligt overladt os til Afbenyttelse. — Vi gjengive efter disse først Skitsen af den Prædiken, P. F. holdt *Søndagen d. 2. Jan.* i Anledning af Aarskiftet, fordi den var den eneste, der afbrød den logiske Traad, som laae til Grund for Følgerækken af alle hans øvrige Foredrag.

Det er iøvrigt en Selvfølge, at disse korte Skitser kun give en *meget mat* og *ufuldkommen* Forestilling om det mægtige Indtryk, som de mundtlig holdte Taler fremkaldte; ikke blot mangler her den rige oratoriske Indklædning (hvorpaa den omtalte Prædiken paa 2. Adventsøndag giver et Exempel), men selv de kort skitserede Puncter ere tildeels kun ufuldstændigt optegnede. Alle saadanne Mangler bedes derfor skrevne paa *vor*, og ikke paa den høiærv. Talers Regning.

Prædikenen d. 2. Jan. skildrede Menneskets Liv her paa Jorden som *en uafbrudt Vandring eller Reise*. En Reisende eller Vandringsmand bevæger sig stadigt fra Sted til Sted, fra Land til Land; han skilles idelig fra de Ting og Personer, han møder underveis; og tilsidst føler han sig træt og udmattet af Reisens Anstregelser. Saaledes forholder det sig ogsaa med vort Liv her paa Jorden; det er en uafsluttelig Reise, som uophørligt og uopholdeligt fører os fra Sted til Sted, uden at vi kunne standse et Øieblik; hvert Øieblik skilles vi fra mange Ting og Personer og møde atter nye, uden at det staaer i vor Magt, at fastholde nogen af dem; intet Under, at man da tilsidst bliver træt og afkræftet under et saadant stedse hendørende Liv, og længes efter Ro og Hvile, efter et sandt og varigt Liv. Med uforligneligt Mesterskab og overordenlig Livlighed skildrede Taleren her blandt Andet: Umuligheden af en Stilstand eller et Ophold i Tiden, — de Scener af Familielivet, som voldes ved Adskillelsen af de enkelte Familielemmer, snart ved Døden, snart ved Bortreise, snart ved Indtrædelse i en anden Livstilling. Han gav blandt Andet et anskueligt Billede af

de smertefulde Optrin, han selv havde oplevet i sin egen Families Skjød, dengang han løsrev sig fra Fader og Moder, Brødre og Søstre, for at indvie sig til Herren i den geistlige og senere i Ordensstanden. — Af hele denne livlige Skildring udledede Taleren dernæst følgende Slutninger :

- 1) heneden kunne vi aldrig blive paa eet Sted, og dog længes vort hele Væsen efter at være og blive paa det bedste Sted ;
- 2) heneden skilles vi hvert Øieblik fra hverandre, og dog længes vort hele Væsen efter fuldkommen Forening uden Skilsmisse ;
- 3) heneden leve vi i stadig Uro, og dog længes vort hele Væsen efter varig Ro og Hvile ;
- 4) heneden blive vi trætte, medens vort hele Væsen kræver en vedvarende Livskraft og Friskhed ;
- 5) heneden føre vi et døende Liv, og dog higer og længes vort hele Væsen efter et uforgængeligt og evigtvarende Liv.

Da nu Skaberen umuligt kan have nedlagt denne uudslukkelige Tørst og Længsel i vort Bryst uden at byde os en Mulighed for at tilfredsstille den, saa maa der altsaa gives et Sted, hvor vi kunne blive evindeligt, hvor vi atter ville see os forenede med vore sande Venner, hvor vi kunne nyde en fuldkommen og varig Ro og Hvile, hvor vi forynges med ungdomsfrisk Livskraft og leve et evigt uforkrænkeligt Liv — og dette Sted er *Himlen* — hvis Opnaaelse Taleren ønskede alle sine Tilhørere som sit bedste og hjerteligste Nytaarsønske.

Talerens Hensigt med de øvrige i Kirken holdte Prædikener var aabenbart : at styrke hos sine Tilhørere den Beslutning at føre et ægte christelig-religiøst Liv, d. v. s. et Liv i fuldkommen Overensstemmelse med Guds bydende Villie, saaledes som denne aabenbares os ved Jesus Christus og ved den af Ham stiftede Autoritet i Kirken. I dette Øiemed mindede han om Nødvendigheden af denne vor Underkastelse, dels fordi Christus

som sand Gud har en absolut og ubetinget *Ret* til at forlange vor ubetingede *Lydighed*, deels fordi Samfundet factisk ikke kan finde nogensomhelst anden Vei til en ordnet og lykkelig Tilstand.

I sin første Prædiken d. 28. November gav P. Felix en levende Skildring af vore nærværende Samfundstilstande, og udviklede derpaa i store almindelige Træk den Sandhed, at Jesus Christus ikke blot er en *Frelser* for *Individet* men ogsaa for *Samfundet* som saadant, og at alle Forsøg paa at udfinde andre Frelsere fra den sociale Nød altid have viist sig og ogsaa fremdeles ville vise sig frugtesløse. Derfor var det hans Agt, i sine følgende Foredrag at henlede sine Tilhøreres Opmærksomhed paa den mægtige Personlighed, som træder os imøde i Jesus Christus som vor Gud og Frelser. Taleren knyttede hertil det Ønske, at hans Ord maatte kunne gavne, trøste, glæde Alle, uden at saare en Eneste.

Anden Prædiken den 5. December, som udledede det første Beviis for Jesu Christi Guddom af hans Kjærligheds vidunderlige *Seir over Hjerterne*, findes fuldstændigt gjengiven i dens Oversættelse i de tre første Numere af „Nord. Kirketidende“, hvortil vi henvise Læseren.

Tredie Prædiken d. 12. December. I denne begyndte P. Felix med at skildre den underfulde og velgjørende Omvæltning, som Jesus Christus har tilveiebragt i den *moralske* Verden, medens selv de berømteste og meest feirede Tænkere baade i Oldtiden og Nutiden ikke have udrettet Andet, end efterladt Verden en sand Labyrinth af nye Moralsystemer, hvoraf ikke et eneste har været istand til at fremkalde nogen egenlig moralsk Restauration i Verden. Taleren beskrev dernæst de store Hindringer, som Frelseren mødte i *Synderens* Indre, og hvis Overvindelse kun var mulig og tænkelig ved en overmenneskelig, guddommelig Magts Indgriben. Med levende Farver skildrede han det skumle aandelige *Mørke*, den *bedrageriske Ro* og Fred, den fornedrende *Trældom*, hvori enhver Synder lever — en Tilstand, som kun en guddommelig

Indflydelse kan hæve. Idet Jesus Christus ved Synderens Omvendelse gjør dette, ombytter Mørket med himmelsk *Lys*, skjenker den sande og uforstyrrelige *Hjertefred* og hæver Sjælen til den ædleste og fuldkomneste *Frihed*, godtgjør han ogsaa ved dette Factum, at han besidder guddommelig Magt og følgelig selv er Gud.

Fjerde Prædiken d. 19. December. Som det meest slaaende Beviis paa Jesu Christi vidunderlige Magt over de menneskelige Hjerter og i den moralske Verdensorden henviste Taleren i denne Prædiken til den storartede *Triumph*, som den uoverskuelige Række af *Hellige* i alle de henrundne Aarhundreder har beredet Jesus Christus ved deres englelige og underfulde Levnet. Disse utallige Helgener fra alle Nationer og Tider have aflagt et uimodsigeligt Vidnesbyrd om Christi Guddom ikke blot med udtrykkelige *Ord*, men fremfor Alt ved deres glødende *Kjærlighed* til Jesus Christus og hans h. Kors samt ved deres *vidunderlige Gjerninger*. Apostelens Ord: „Det være langt fra mig at rose mig, uden af vor Herres Jesu Christi Kors, formedelst hvem Verden er mig korsfæstet og jeg Verden“, er bleven alle Helgeners Løsen, saa at de, lig den h. Katharina, naar de havde frit Valg mellem Rosenkrone og Tornekrone, af reen Kjærlighed til „Korset“ og til større Lighed med den Korsfæstede, foretrak Tornekronen, og, lig den h. Apostel Andreas syntes at være henrykkede af en vidunderlig Forkjærlighed til Kors og Lidelse. Hvorledes kan en saadan Kjærlighed, der spotter alle blot naturlige og reent menneskelige Følelser og Længsler, hos et saa overvældende Antal af ellers saa fiintfølende og tildeels endog meget skarpsindige Mennesker som Helgenerne vare, have en naturlig, blot menneskelig Grund? Dette er umuligt; og Fritænkernes Foregivende, at denne vidunderlige og høimodige Kjærlighed skulde have havt sin Grund i Hallucinationer og saaledes fortjene Navn af Vanvid, fører ligefrem til den uholdbare Consequents, at altsaa en Paulus havde været vanvittig, at Petrus og

alle øvrige Apostle havde været vanvittige, at Ignatius Martyr, at Ambrosius, Augustinus, Chrysostomus, Dominicus, Frants af Assisi, Thomas af Aquin, Frants af Sales, ja alle store Kirkefædre, alle hellige Jomfruer og Bekjendere, kort sagt: *de bedste og ædleste* af Menneskeslægten have været *vanvittige!* Fordrister man sig ikke til denne afsindige Paastand, da nødes man til at tilstaae, at det var en overmenneskelig, en guddommelig Kraft og Naade, der hævede de Hellige til denne vidunderlige Sjælehøihed; men da aflægger denne samtidig ogsaa det uimodsigeligste Vidnesbyrd for *Hans* Guddommelighed, i hvem alle Helgener høit bekjendte at have fundet Kilden til al deres Hellighed og Kjærlighed.

Femte Prædiken d. 25. Dec., Iste Juledag. „Det for Verden *Daarlige* udvalgte Gud for at beskæmme det Stærke, og det *Ringeagtede* udvalgte Gud og det, som Intet var, for at tilintetgjøre det, som var Noget“. I Overensstemmelse med disse Apostelens Ord godtgjorde Taleren, at de Hellige ved deres tilsyneladende Daarlighed have vundet en hæderfuld Seier over al Verdens Viisdom — at de ved deres Skrøbelighed have overvundet de Mægtigste i denne Verden — at den Vanære og Ringeagt, hvori de levede, dog har ført til en Ære, som overgaaer al menneskelig Berømmelse. En saa vidunderlig Seir kan ikke forklares, endsige opnaaes ved en blot naturlig og menneskelig Magt, men kun ved Guds umiddelbare Indgriben, ved den samme overnaturlige og guddommelige Magt, som paa Juledag har aabenbaret sig i Daarlighedens, i Skrøbelighedens og den dybeste Fornedrelses Skikkelse.

Sjette Prædiken d. 26. Dec., Sct. Stephanusdag. Efter kortelig at have forklaret Kirkens Lære angaaende Helgendyrkelse, og særlig betonet, at vi Katholiker ikke *tilbede*, men kun ære og paakalde de Hellige som Guds Venner, tog Taleren af den h. Stephanus' Martyrium Anledning til at tale om *Martyriet i Almindelighed* og fremstillede ogsaa dette som et uigjendriveligt Vidnesbyrd

om Jesu Christi Guddom. Thi 1) overalt, 2) til alle Tider, og 3) i alle Classer af det menneskelige Samfund har der været Martyrer, d. v. s. Mænd og Kvinder, Ynglinge og Jomfruer, Oldinge og Børn, som hellere vilde lide de grusomste Kvaler og Pinsler, ja den skjændselsfuldeste Død end fornegte Jesus Christus som Gud, eller handle imod Hans hellige Bud; dette er en unegtelig historisk Kjendsgjerning, som Vantroen aldrig vil kunne forklare af recnt naturlige eller menneskelige Aarsager: thi hverken „Ideernes Magt“, eller Æresyge, hverken Enthusiasme eller Fanatisme er istand til at frembringe en saadan Virkning hos saa talrige — over 11 Millioner! — og saa forskjellige Mennesker, paa saa forskjellige Steder, til saa forskjellige Tider. Kun ved Jesu Christi Guddom bliver det christelige Martyriums Gaade løst og forklaret.

Syvende Prædiken d. 2. Jan., jfr. ovenfor S. 178—179.

Ottende Prædiken d. 9. Jan., om de *Modsigelser* og *Urimeligheder*, hvori man indvikler sig ved at fornegte Jesu Christi Guddom: 1) Jesus Christus, der optraadte som Stifter af en ny Religion, som Undergjører og som Menneskeslægtens Reformator, har selv udgivet sig for at være sand Gud og ladet sig hylde og tilbede som sand Gud. Hvo som nu vil frakjende Ham denne guddommelige Værdighed, nødes til at udgive Ham enten for en Daare eller for en Hykler; men begge disse Antagelser gjendrives paa det Haandgribeligste ved Hans Levnet og Lære, som i Adel, Reenhed og Ophøiethed overgaaer Alt, hvad menneskelig Kløgt og Viisdom nogensinde har kunnet udfinde eller ane. Følgelig nøder den sunde Fornuft os til at troe hans eget Udsagn om at være Guds Søn. — 2) Alle Christne i de henrundne 18 Aarhundreder, d. v. s. den intelligenteste og aandelig meest uddannede Deel af hele Menneskeslægten, have altid været enige om at hylde og anerkjende Jesus Christus som sand Gud; de have troet paa Ham som Gud, og denne christne Tro har viist sig overmaade gavnlig for Menneskehedens Dannelselse og Forædling, for dens intellectuelle, moralske og

socialle Fremskridt. Hvilken Modsigelse, hvilken Urime-
lighed, da at ville paastaae, at en saadan Religion lærer
Afgudsdyrkelse, at de Christne vare Afgudsdyrkere! Men
til denne Urimelighed henfalder man uundgaaeligt, naar
man negter Jesu Christi Guddom; thi, er Jesus Christus
ikke Gud, men et blot og bart Menneske, da ere alle de
Christne, der dyrke, elske og tilbede Ham som Gud, Af-
gudsdyrkere. Vil man undgaae denne uhyre Urimelighed og
denne logiske Modsigelse, at de aandelig meest udviklede
og de meest intelligente Mennesker samtidigt vare de
taabeligste af Alle, da maa man tilstaae, at Christus
virkelig er sand Gud.

Niende Prædiken d. 16. Jan. I denne mindede Ta-
leren om, at, da Christus er sand Gud, er han ogsaa vor
Konge, vor *Lovgiver* og *Herre*, og har som saadan ganske
bestemte *Rettigheder* over os, og at vi have strenge *Pligter*
imod ham. 1) At Christus er en sand Konge og derfor
besidder en Konges Rettigheder, have ikke blot Prophe-
terne forudforkyndt, men Han har ogsaa selv udtrykkeligt
og høitideligt erklæret det — Han den sande Gud; og han
kan rose sig af alle de forskjællige Retstitler, der kunne
give Adkomst til en Konges Rettigheder: Han er Konge
af Fødsel, Han er Konge ved retmæssigt Valg, Han er
Konge ved retmæssig Beskikkelse; Han er bleven an-
erkjendt som Konge ved almindelig Afstemning blandt
de Christne; Han er bleven Konge ved Erobrings- og ved
Kjøbsretten; Han er Konge af Naturen, og som saadan
alle Kongers Konge, alle Herskeres Hersker. — Heraf
følger nu med ubønhørlig Conseqvents: 2) at vi som
hans Undersaatter have strenge Pligter imod Ham: i Alt,
hvad Han meddeler og aabenbarer os, maae vi troe Ham
paa Ordet; og vi maae troe Alt hvad Han aabenbarer, uden
at betvivle eller negte en eneste Tøddel af hans Lære;
hvad Han som vor Lovgiver byder, maae vi ubetinget
gjøre, uden at tillade os den mindste Ulydighed; hvad
Han som vor øverste Fører og Herre anordner, maae
vi udføre, uden et eneste Øjeblik at vakle i vor høimodige

Hengivenhed for Ham og Hans hellige Sag; som modige og tapre Soldater maae vi kæmpe under vor guddommelige Feltherres Banner, forvissede om, at vi da med Ham ville tilkæmpe os en hæderlig Seir, en evig Triumph.

(Sluttes.)

Den sidste Munk i Saint-Aubin.

Abbediet Saint-Aubin i Frankrig var meget rigt. Da saa den franske Revolution udbrød, troede Munkene alligevel ikke at have Noget at befrygte fra Befolkningen, da de kun havde ydet den Velgjerninger.

De bleve derfor; og da deres Antal ikke var meget stort, beboede de alle den samme Fløi af den udstrakte Bygning, saa at Dørene til deres Celler alle udmundede i den samme Korridor.

Længe levede de uforstyrrede i det af blodigt Oprør sønderrevne Land, men tilsidst bleve de dog et Offer for deres ukloge Tryghed. I en kold Vinternat styrtede uformodet en Bande Jakobinere sig over det værgeløse Kloster, sprængte Portene og stormede ind i de stille Gange. Deres Mordskrig og vilde Raab vækkede Munkene af deres Søvn. Førend de kunde klæde sig paa og tænke paa Flugt, see de de efter Blod tørstende Sansculotter med de smudsige Jakobinerhuer bryde ind i deres Celler, og Mand for Mand bleve de alle uden videre nedhuggede ved Landsestød og Sabelhug. Kun en eneste Munk, den yngste af dem alle, undgik sine Brøders blodige Lod. Han beboede den sidste Celle i den lange Korridor, og førend Morderne kunde trænge saa langt frem, lykkedes det ham ved et Spring ud af Vinduet at frelse sig i Klosterhaven. Næppe havde han under det første Indtryk af Dødsangst fuldført dette, førend han ogsaa allerede angrede sin Flugt, og holdt det for bedre, tilligemed sine Brødre at døe for Retfærdighedens og Troens Skyld. Han knælede ned i Sneen og ventede rolig i Bøn, for at Morderne ogsaa kunde finde ham og forene ham med de andre Munke; thi længe, tænkte han, kunde dette ikke vare.

Imidlertid havde Banden fuldendt sit blodige Værk

det sidste Dødsskrig var forstummet. Fra Haven hørte Munken, hvorledes de larmende og støiende Karle søgende og plyndrende fordelte sig i den rummelige Klosterbygning. Snart her snart der oplyste det klare Fakkellys Vinduet i en Celle og kastede blodige Gjenskjær henover de snebedækkede Havebede. „Nu vil de komme,“ tænkte den unge Munk, „hellige Maria, bed for os nu og i vor Dødstime! Amen.“ Ogsaa sin Celle saae han oplyst og hørte, hvorledes to af Røverne stredes om hans Sølvlonmeuhr, som han havde ladet ligge paa sit Bord. De saae det aabne Vindue og holdt Lyset udenfor; ganske tydeligt saae Munken den Enes Ansigt, der havde et vældigt Ar. Men de syntes ikke at have bemærket ham, Fakkellens Lys maatte vel have blændet deres Øine.

To Timer er en lang Tid, naar man tilbringer dem i den pinlige Uvished, om ikke hver næste Minut er den sidste i Livet. Vor Munk hørte Taarnuhret slaae tolv, derpaa et og to. Det blev nu roligere i den nærmest liggende Fløi, Larmen havde trukket sig mere hen til den bortliggende Deel af Bygningen. Endelig havde Morderne tændt en Ild i Klostergaarden og dansede Karmagnolen omkring den flagrende Ild efter den vilde Sang „ça ira“. Derpaa blev det lidt efter lidt stille.

„Skulde de virkelig være borte og have ladet mig alene ilive?“ tænkte Munken i Haven. Derpaa reiste han sig op, trængte ind i den forladte Klosterbygning og vandrede fra Celle til Celle, under Kamp med sin naturlige Angst. Overalt viste det samme gruelige Skuespil sig for ham; svømmende i deres Blod, gjenneborede af utallige Saar laae Ligene af hans Brødre henstrakte paa Gulvet. Han undersøgte hvert enkelt, men forgjæves, han fandt intet Livstegn. Dybt rystet vandrede han endelig til Klosterkirken; der ventede ham et ikke mindre bedrøveligt Syn. Tabernaklet var brudt op, og de hellige Kar røvede. Paa Trinene og paa Gulvet hist og her laae den guddommelige Frelser under de eucharistiske Skikkelser. Grædende knælede den sidste Munk fra St. Aubin ned og samlede de hellige Hostier, bedende Gudmennesket om Tilgivelse for de skrækkelige Forbrydelser, som i denne sidste Nat vare begaaede mod ham og hans Tjenere.

Førend Dagen brød frem, forlod han det vanhelligede Gudshuus. Han kjendte i Nærheden en fattig Brøndehuggers Familie; til denne flygtede han og fortalte alt det Skrækkelige, der havde tildraget sig. Disse gode,

troende Folks Jammer var stor. Gjerne overlod de ham det bedste Kammer i den fattige Hytte og vare ham de følgende Nætter behjælpelige med at jorde de dræbte Brødre i Klostergraven.

Saalænge Rædselsherredømmet vedvarede, nød Munken den fattige Brændehuggers Gjæstevenskab og Beskyttelse. Da senere Bonapartes Jernhaand atter havde bragt mere ordnede Tilstande, og Revolutionens Uhyrer gjensidigen havde myrdet hinanden, gik han atter tilbage til sit Kloster og levede der, som sine Brødres sidste Arving, tro efter sin Ordens Regler.

Aar vare henrundne siden hin blodige Nat.

Da flygtede en Aften to Vandrere, overraskede af en frygtelig Vinterstorm, til Porten af det ensomme Abbedi og bade om Indladelse. Hidkaldt af sine Tjenere, aabnede den sidste Munk venlig den gjæstfrie Port for de Fremmede, førte dem ind i Spisesalen og udøvede i Følge sin Regel personlig Gjæstevenskabets Pligter. Den ene af de Fremmede var allerede tilaars og havde frastødende Ansigtstræk, som ved et Sabelar bleve endnu vildere og uhyggeligere. Som nu det røde Skjær fra Kaminilden oplyste det af de hæsligste Lidenskaber gjennemfurede Ansigt, var den gjæstevnlige Munk ikke mere i nogen Tvivl: han havde seet dette samme Ansigt i et uforglemmeligt Øieblik. Den yngre Fremmede, en Knøs paa henved 20 Aar, syntes at være den førstes Søn. Han lod sig den gode Aftensmad smage fortræffeligt, medens den Ældre, aabenbart urolig og forlegen, kun med synlig Modstræben tog imod den fromme Munks Godhed. Da de nu havde vederkvæget sig ved Spise og Drik og tilstrækkeligt varmet sig ved Ilden, gjorde den Gamle Mine til endnu samme Nat at fortsætte sin Reise.

Stormen rystede Vinduerne og hylede i Kaminen.

Venlig bad Munken de Fremmede at tilbringe Natten i Klosteret; og hermed var den Yngre gjerne tilfreds.

„Min Fader vilde slet ikke tage herind,“ sagde han leende. „Han frygtede en daarlig Modtagelse; jeg maatte næsten øve Vold imod ham, blot for at bringe ham til Abbediets Port.“

„Det er sandt,“ sagde den Anden, „og jeg er meget taknemmelig for den gode Modtagelse; men jeg ønsker alligevel ikke at tilbringe Natten her.“

Disse Ord fremsagde Manden stammende og med stor Møie. Dog Munken holdt fast ved sin Indbydelse.

„Vi have mere end nok af tomme Celler,“ sagde han, „man har gjort Plads her under Revolutionen.“

„Ja, ja,“ sagde den Fremmede, „jeg har hørt tale derom. Men jeg troer, Stormen har lagt sig, og vi kunne da godt naae den næste Landsby,

Som til Svar bruste et nyt Vindstød mod Murene og hvinede gennem de lange Korridorer.

„Hører Du, Fader,“ raabte Ynglingen. „Hvad vilde der blive af os i denne Nat paa den aabne Landevei og saa sildigt!“

„Det er virkelig silde,“ stammede den Gamle og tog i sin Forlegenhed et stort Søvlommeuhr frem. Munken greb rolig efter dette Lommeuhr, betragtede det nøie, saae den heftig zitrende og blegnende Mand stift i Øinene — derpaa gav han det tilbage uden at sige et Ord.

Han greb en Lystestage og førte de to Reisende ind i Korridoren, hvor Munkene havde udgydt deres Blod under Jakobinernes Sabelhug.

„Det er Deres Værelse,“ sagde han til Ynglingen. „Sov De rolig i denne Seng; det er den sidste Abbeds fra St. Aubin. „Til Dem“ — tilføiede han, vendende sig hen til den Gamle, der zitrede som et Espeløv — „til Dem har jeg en anden Celle, i hvilken De maaskee kan sove bedre.“ Han sagde dette med en meget alvorlig Mine og med fast Stemme. Derpaa førte han ham til Enden af Korridoren og aabnede den sidste Celle, den samme, fra hvilken han i hin skrækkelige Nat var flygtet ud af Vinduet.

„Her, min Ven,“ sagde han, „vil De maaske snarere kunne sove — i denne Celle er intet Blod flydt!“

Da styrtede Manden ned paa sine Knæ og raabte, grædende høit: „Tilgivelse, Tilgivelse, min Fader!“

„Af ganske Hjerte,“ gjensvarede den sidste Munk fra St. Aubin, „thi ogsaa Frelseren i Tabernaklet vil tilgive Dem, saasnart De af Deres Sjæls Inderste beder derom og gjør Bod.“

„Jeg vil, jeg vil,“ hulkede Synderen,

„Guds uendelige Barmhertighed være priset,“ raabte Munken og gav den knælende sin Velsignelse og omfavnede ham inderlig glad.

(Efter Louis Veillot).

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Den 20. Febr. modtog den h. Fader i Thronsalen samtlige Medlemmer af Cardinalcollegiet, som var kommet for at lykønske ham til Tredieaarsdagen for hans Ophøielse paa Petri Stol. Efterat Cardinal di Pietro havde oplæst Lykønskingsadressen, svarede den h. Fader med følgende Tale:

De ædle Følelser og Lykønskninger, hvilke De, Hr. Cardinal! i det h. Collegiums Navn har udtalt overfor Os paa Aarsdagen for Vor Udvælgelse, ere Os høist kjærkomne og til stor Trøst. I Vort Pontificats tre henrundne Aar har det h. Collegium stedse givet Os Beviser paa dets Hengivenhed for Vor Person og ydet Os en virksom Bistand i Kirkens Styrelse. Vi føle Os derfor lykkelige ved offentligt at kunne bevidne det h. Collegium Vor særdeles Bevaagenhed og nære den Tillid, at dets vedvarende og nidkjære Bistand heller ikke vil fattes Os i Fremtiden. Vi bestyrkes saa meget mere i Vor Forventning om dets Medvirkning, som de Tidsomstændigheder, der gjøre den nødvendig, ere særdeles vanskelige.

Ikke uden tunge Ængstelser ere Vi traadte ind i dette nye Aar af Vort Pontificat; thi, som De, Hr. Cardinal! nylig sagde, Orkanens Heftighed tiltager, Havet er i vildt Oprør, og med stedse voxende Voldsomhed slaae Bølgerne mod Petri Skib. I Sandhed! næsten over den hele Verden har den katholske Kirke at beklage nye Forfølgelser og nye Indgreb i dens hellige Rettigheder. Næsten overalt er den hindret i sin Frihed; dens heldbringende og velgjørende Indflydelse bekæmpes paa mange Maader. Den mægtige Understøttelse, som den formaaer at yde til Samfundets Vel, og hvilken Vi ligefra Begyndelsen af Vort Pontificat have tilbudt dem, der styre Folkenes Skæbne, er desværre ikke bleven modtaget i den Grad, som den fortjente.

Imidlertid maae de Folkeslag, som ville bevare deres Fædres Tro og opfylde de Pligter, som deres katholske Bekjendelse paalægger dem, sukke under vedvarende haarde Forfølgelser og de tungeste Savn. Hvad Os angaaer, saa seer og kjender det h. Collegium af egen Erfaring den beklagelige Stilling, i hvilken Vi befinde Os, en Stilling, som staaer i Modstrid med Vor Værdighed og det guddommelige Kald, som Jesus Christus har

anbetroet Os til hele Kirkens Bedste. Men, hvor smerteligt disse sørgelige Tilstande end berøre og nedtrykke Os, saa skulle de dog ingensinde svække Vort Haab eller formindske Vort Mod. Thi Vi vide meget vel, at Hjemsøgelser ikke ere noget Nyt for Kirken, hvis guddommelige Kraft stedse har seiret over Tidernes og Menneskenes Angreb. Vi ere og ville altid være lykkelige ved at indvie alle Vore Kræfter til dens Tjeneste, ene og alene med det Formaal for Øie, at fremme dens Interesser, at værne om dens Ære og Rettigheder og at erstatte de Tab, der tilføies den.

Men i den Overbeviisning, at fremfor alt Himlen maa sende sin naaderige Hjælp, uden hvilken al vor Møje og Anstrengelse vil være frugtesløs, og ihukommende, at Kirken i stormfulde Tider og kritiske Øieblikke altid har havt til Sædvane at anordne høitidelige Bønner og Bødsøvelser, have Vi besluttet, i dette Aar at udskrive et overordenligt Jubilæum, paa det at Gud ved talrigere ydmyge Bønner og gode Gjæringer desto snarere maa lade sig bevæge til Barmhertighed og skjænke sin Kirke bedre Tider. Er end dette Jubilæum et Tegn paa den overordenlig vanskelige Stilling, i hvilken Kirken befinder sig, saa er det dog paa den anden Side en Aarsag til Trøst, til Haab og Opmuntring, efterdi det for hele den katholske Verden aabner den Fylde af Naadeskatte, paa hvilken Jesu Christi Brud er saa rig

I det Haab, at denne Meddelelse vil være det h. Collegium kjærkommen, bønfulde Vi af ganske Hjerte Gud om at udgyde Sin Naade over dette h. Collegium og give det saavel som Prælaterne og alle her Tilstedeværende den apostoliske Velsignelse som et Underpant paa Vor særlige Velvillie.

Østerrig. Forhandlingerne med Vaticanet angaaende den katholske Kirkes Stilling i de occuperede Provindser Bosnien og Herzegowina ere afsluttede. Provindserne faae tre Biskopper og en Ærkebiskop i Serajewo. Den orthodoxe (græske) Kirke erholder sin egen selvstændige Forvaltning, og Forhandlingerne med Patriarken i Constantinopel ere allerede aabnede.

Tydskland. Bonifaciusforeningen havde i Aaret 1879 en Indtægt at opvise, som den endnu aldrig tilforn havde havt; den udgjorde 613,372 Mark. Midlerne anvendes til Vedligeholdelse af de ved Foreningen stiftede Missionsanstalter, til Oprettelse af nye Missioner og Skoler, til Amortisering af den paa Anstalterne hvilende Gjæld

og til Lærernes Gageforhøielse. De af Foreningen oprettede 190 Missioner, 194 Skoler, 10 Communicantanstalter, 29 periodiske Gudstjenester og 12 Katechetskoler ere blevne vedligeholdte med et Beløb af 649,533 Mark. Mange Skolers katholske Charakter var alvorlig truet, og der maatte ydes betydelige Tilskud for at frelse dem fra Ophævelse eller Simultanisering. Hele Gjælden udgjør 1,304,000 Mark. Det af Foreningen Skabte maa selvfølgelig vedligeholdes og sikres. Hvert Aar medgaae idetmindste 300,000 Mark til Vedligeholdelse af de nævnte Anstalter, gennem hvilke 180,000 Katholiker pastoreres og 15,000 Børn erholde Underviisning. Paatrængende nødvendig er Forøgelsen af Missions- og Skoleanstalter i de store Byer, navnlig i Berlin og Hamborg. Trangen til nye Skoler gjør sig gjældende paa mange Steder, ligeledes staae Communicantanstalter og talrige Nybygninger tilbage at opføre. Af disse Data sees let, hvor stor en Opgave Foreningen har at løse i de kommende Aar, og hvor vel den fortjener Katholikernes kraftige Understøttelse.

Palæstina. Den 6. Januar, de hh. tre Kongers Fest, feiredes der i Jerusalem paa Bjerget Sion en sjælden Høitidelighed. P. Ratisbonne havde oplevet sit 50-aarige Præstjubilæum og kunde frembære det h. Messeoffer paa det Bjerg, hvor Frelseren havde bragt sit blodige Offer til Verdens Forsoning med Gud. Han modtog Præstevielsens Sacrament af den senere til Cardinal fremmede Biskop Bonnechose i Revolutionsaaret 1830, da man med satanisk Ondskab omstyrtede Kors og Billeder paa Veiene og traadte dem under Fødder. I Aaret 1842 stiftede han Kvindeordenen af Bjerget Sion, der nu har sine Huse i Palæstina, i England, i America og selv i China. P. Ratisbonne har med store Ofre kjøbt den Deel af Pilatus' Palads, hvor Christus blev kronet med Torne, og hvor han blev fremstillet for Jøderne og priisgivet til deres Forhaanelse. Han byggede paa dette Sted en Kirke og anvendte til Altrene Stene af „Lithostratos“, hvor den Herre Christus havde staaet som en Misdæder for Pilatus' Domstol. Nu opstille P. Ratisbannes „Sions Døtre“ deres Vaisenbørn omkring Alteret, for at de maae danne en velbehagelig Krone for Herren og gjengive Ham hans Ære ved deres hellige Communion.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 20de Marts. 3de Fastesøndag. — 21. M. Benedictus, Abbed. — 22. Th. Gabriel, Ærkeengel. — 23. O. Catharina af Vadstena, Jomfru. — 24. T. Johannes Sarcander, Mart. — 25 F. Mariæ Bebudelse (feires offentlig paa den fjerde Fredag efter Paaske). — 26. L. Ihukommelse af Frelserens fem Vunder.

Fredag Aften Kl. 7½ Korsveiandagt i Sct. Ansgars Kirke.

Søndagen den 27. Marts. 4de Fastesøndag.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6½ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7¾ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8¼ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skrifтетimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.

" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Mariacongregationen

holder Fælledscommunion Søndag den 20. Marts Kl. 8½ i Capellet i Kronprindsessegaden.

Paa Bestyrelsens Vegne
C. B. Lohrer.

Mødreforeningen

agter at holde Exerцитier eller aandelige Øvelser i Capellet i Kronprindsessegade. Alle Damer — ogsaa de, som ikke ere Medlemmer af Foreningen — kunne tage Deel deri og indbydes herved dertil. Exerцитierne begynde Søndagen den 27. ds. Kl. 8 om Aftenen og fortsættes hver Aften til samme Tid indtil Tirsdagen d. 5. April, hvor de blive sluttede med høitideligt Te Deum og Velsignelse med det h. Sacrament Kl. 8 om Aftenen, efter forudgaaet fælleds Communion Kl. 8 om Morgenen i Sct. Ansgars Kirke.

C. J. Elvius' Bogtrykkeri, Nybrogade 6, Kjøbenhavn.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 13.

Søndagen den 27. Marts.

1881.

Indhold: Pater Felix' Conferentser i Kjøbenhavn. Den hellige Fastetid. Kirkelig Efterretning: Kjøbenhavn.

Pater Felix' Conferentser i Kjøbenhavn.

(Sluttet.)

Tiende Prædiken d. 23. Jan. Da Christus har grundlagt en Religion, som skulde forkyndes for og annammes af alle Mennesker til alle Tider, og Han med Sin synlige Personlighed dog ikke vilde forblive her paa Jorden, saa maatte han udruste andre Mennesker med sin egen Myndighed, som da kunne styre det af ham stiftede Religionssamfund paa Hans Vegne. Der opstaaer saaledes det dobbelte Spørgsmaal:

- 1) Er en Autoritet, d. v. s. en paa Guds Vegne bydende og styrende Myndighed, nødvendig i Religionen?
- 2) Gives der i Virkeligheden en saadan Autoritet i Religionen?

Det første Spørgsmaal maa besvares med et ubetinget Ja; thi overalt i Livet kræves en saadan Autoritet,

altsaa ogsaa paa Livets vigtigste Omraade: Religionen. Autoritet er nødvendig for ethvert enkelt menneskeligt *Individ*. Derfor har Gud ved Skabelsen udstyret Menneskets aandelige Natur med en Autoritet, som fordrer, at alle dets øvrige aandelige Evner og Kræfter skulle underkaste sig dens bydende Myndighed. Denne *indre* og individuelle Autoritet er Menneskets *Villie*, som afpræger sig i al dets Tanke og Gjerning og giver det Kraft til at beherske de fordærvelige Lidenskaber, der oprøre sig mod Fornuftens og Pligtens Fordringer. En *udvortes*, ligeledes i den naturlige Orden begrundet og for Samfundsordenen betydningsfuld Autoritet er *Eiendommen*. Ligeledes er *Familielivet* grundet paa Autoritet: den faderlige og den moderlige Autoritet, som forener Kraft med Blidhed, er Barnets Skyttsværn. Autoritet kræves i *Statslivet*: Kongen og de af ham beskikkede Øvrighedspersoner. Autoritet kræves paa *Industriens* og *Handelens* Omraade, Autoritet kræves i *Hæren* som uden Autoritet vilde blive aldeles magtesløs mod Fjenden. Hvilken Urimelighed altsaa, at troe, at Autoritet kunde undværes i Religionen! „Men“, indvender man, „i Religionen have vi Bibelen — anden Autoritet behøve vi ikke!“ Jeg svarer: i Statslivet har man ogsaa Lovbogen; mon denne da gjør Kongens og Dommerens Autoritet overflødig; mon Lovbogen kan selv forklare og anvende sig? Vi indrømme gjerne, at „code Napoléon“ er en fortræffelig og ualmindelig klar og tydelig, let forstaaelig Lovbog; og ikke destomindre gives der en Mængde Stridsspørgsmaal blandt de Retslærde angaaende dens sande Mening og rette Anvendelse, Stridsspørgsmaal, som uden en afgjørende Autoritet aldrig kunde hæves og fjernes. Hvor langt nødvendiggere vil da en saadan afgjørende Autoritet være ligeoverfor Bibelen, som er affattet for flere tusinde Aar siden, i et Sprog og under stedlige Forhold, som for Tiden tildeels ere ubekjendte, saa at Alle ere enige om, at Bibelens Sprog gjennemgaaende ofte er meget dunkelt og saare let kan misforstaaes! — Følgen heraf er, at selv

de lærdeste Exegeter aldrig kunne blive enige om Meningen af mange vigtige Bibelsteder. Hvorledes vilde det da være muligt, at selv de meest udannede Læsere skulde kunne være betryggede mod Misforstaaelser af Bibellens Ord, og blot ved Bibellæsning komme til Sandhedens Erkjendelse og til Enighed, naar der ingen levende, forklarende og veiledende Autoritet fandtes i Religionen? — Hertil kommer endelig endnu, at Religionen synes endog at have en høiere Trang til en med guddommelig Myndighed udrustet Autoritet, end alle andre Institutioner her paa Jorden, dels fordi Religionens Opgave er ædlere og mere ophøiet, end alle andre Institutioners, saa at enhver Misforstaaelse og Misdledning maa blive desto mere uheldsvanger; dels fordi de menneskelige Lidenskaber, vor Egenkjerlighed, vor Kortsynethed, vore Sympathier og Antipathier, forblinde os saa let og vildlede saa tidt, naar det gjælder om at anvende Religionens Grundsætninger paa os selv. Desværre rører der sig i den menneskelige Natur en farlig separatistisk Stræben, saa at, naar disse naturlige centrifugale Kræfter ikke stadigt ved Autoritetens Centripetalkraft holdes i Aev, vil en harmonisk Enighed i Religionen aldrig kunne opnaaes.

Elleve og sidste Prædiken d. 30. Jan. — *Sct. Ans-gars Fest.* Efter nogle indledende Bemærkninger om Danmarks store Apostel, som Taleren turde kalde sin Landsmand, og i hvis Fødeby, Gammel-Corbie ved Amiens, P. Felix i sin Tid som ung Geistlig har holdt sin første Prædiken, gik han over til at besvare det andet Spørgsmaal: Gives der i Virkeligheden en saadan Autoritet, d. e. en paa Guds Vegne bydende og styrende Myndighed paa Religionens Omraade? Svar: Ja, thi 1) Christus har udtrykkelig erklæret det; 2) hele Christenheden har troet det; 3) Kirken tillægger sig en saadan Autoritet.

1. Som første Beviis for Autoritetens Indstiftelse ved Jesus Christus anførte Taleren Herrens bekjendte Udsagn hos Matth. 16, 18. 19. („Du er Petrus“ etc.), Joh. 21, 15.—17. („Vogt mine Lam! Vogt mine Faar!“), Luk.

10, 16. („Hvo som hører Eder, hører mig“ etc.), Matth. 28, 18.—20. („Mig er given al Magt“ etc.), og Joh. 20, 21. („Ligesom Faderen har sendt mig“ etc.), idet han ved en ukonstlet og jevn Fortolkning af dem godtgjorde, at det unegteligt har været Herrens Villie, at den Magtfuldkommenhed, hvormed Han Selv i sin menneskelige Natur var bleven beklædt af sin himmelske Fader, skulde gaae over til Petrus og de med ham forenede Apostle, og kun til dem og deres retmæssige Eftermænd i Apostolatet; hos disse og kun hos disse maa den altsaa endnu den Dag idag søges; og, ligesaa lidt som den til Petrus og hans Medapostle overdragne Myndighed og Magtfyldte var afhængig af det jødiske høie Raad eller af den romerske Landshøvding eller af Kaiseren, ligesaa lidt er deres retmæssige Efterfølgeres Autoritet afhængig af nogen anden jordisk Magt.

2. Som andet Beviis beraabte Taleren sig paa den historiske Kjendsgjerning: at det før det 16. Aarhundrede har været en ganske almindelig Antagelse i hele Christenheden, at der virkelig gaves en saadan levende Autoritet i Religionen, som med guddommelig Myndighed kunde og skulde afgjøre alle opdukkende Religionsstridigheder. Dernæst henviste han til de ældste Kirkelærere og Kirkefædre baade i Østerlandet og i Vesterlandet, som med de utvetydigste Ord udtale denne almindelige Tro i deres talrige Skrivter. Ja, selv Vranglærerne havde vidnet om den; thi de søgte næsten alle i Førstningen at vinde den Romerske Biskop for deres nye Lære, forvissede om, at, dersom dette lykkedes dem, da vilde de med Lethed forskaffe den almindelig Anerkjendelse. Først naar de mærkede, at disse deres Anstængelser vare frugtesløse, og de truedes af den Romerske Biskop med Ban, saafremt de haardnakket fremturede i Vildfarelsen, først da begyndte de at fornegte Autoriteten selv.

3. Som tredie Argument anførte Taleren den vitterlige Kjendsgjerning, at den bestaaende Kirke erklærer:

Jeg besidder en af Guds Søn mig overdragen Myndighed, og i Medfør af denne fordrer jeg ubetinget Tro og Lydighed; mine Love ere bindende for Samvittighederne, og hvo som afviger fra min Lære, „han være en Forbandelse“ (Gal. 1, 9). Et saadant Sprog — hvilken Dristighed! Men, kunde ikke Enhversomhelst tale ligesaa? Lad ham gjøre det; vi ville see, hvad han udretter med det, hvem der troer, hvem der adlyder ham, hvem der respecterer hans foregivne Myndighed! Den katolske Kirke har talt og taler endnu saaledes, og Christenheden har troet og adlydt. Dette Sprog gjentager sig paa alle Kirkeforsamlinger; ligesom det hed paa det første Apostelconcil: „Visum est Spiritui Sancto et nobis; Dette er den Helligaands Beslutning og Vores“ (Ap. Gj. 15, 28.): saaledes forkynde ogsaa alle de følgende Concilier deres Beslutninger og Kjendelser som den Helligaands Udsagn. Læser Historien, og I ville finde, at det 1ste Concil i Nicæa fordømmer den Arianske Vranglære og udelukker Arius, at det 2det i Constantinopel fordømmer Macedonius' Vranglære og udelukker ham selv af Kirken, at det 3die i Ephesus udelukker Nestorius og fordømmer hans Kjætteri, at det 4de i Chalcedon forkaster Monophysitismen og udelukker dens Ophavsmand Eutyches, at det sidste i Vaticanet (A. 1870) fordømmer alle *deres* Vildfarelse, som negte den Romerske Biskops ufeilbare Læremyndighed, og hævder paa det Bestemteste: at den Romerske Biskop, som Petrus' retmæssige Efterfølger og Jesu Christi synlige Statholder her paa Jorden, i Kraft af den Helligaands særlige Bistand ifølge Herrens udtrykkelige Forjættelse ikke kan tage fejl i Troes- eller Sædelæren, naar han paa Embedsvegne afgiver en Erklæring derom for hele Kirken — og see, 200 Millioner Christne i alle fem Verdensdele bøie sig med Ærefrygt for disse Autoritetens Kjendelser og modtage dem som den Helligaands, den guddommelige Sandheds-Aands Udsagn! Hvo føler ikke Vægten af denne historiske Kjendsgjerning til Gunst for denne kirkelige Myn-

digheds guddommelige Oprindelse og fulde Berettigelse! — Taleren sluttede denne sin sidste Prædiken med den Erklæring: „I mange Aar har jeg selv som Katholik, som Præst og Ordensmand fundet en mægtig og kjærkommen Støtte og Styrke i den kirkelige Autoritet; jeg har følt mig uendelig tryk og lykkelig i min uforbeholdne Underordning og Underkastelse under den, saa at jeg eiheller kan ønske Eder, mine Brødre! noget Bedre og Større, end denne samme Lykke, denne Trøst og Tryghed i det Ene Fornødne.“ Hans sidste Ord var en Tak for al den Velvillie og Sympathie, han havde mødt hos sine talrige Tilhørere,*) tilligemed Ønsket om et glædeligt Gjensyn enten endnu engang her paa Jorden eller ialtfald dog hisset i Himmelen, vort fælleds og sande evige Hjem.

Foruden disse Prædikener i Sct. Ansgarskirken har P. Felix endnu holdt tre andre tildeels offentlige Foredrag. Bestyrelsen for det herværende akademiske *Studentersamfund* havde nemlig tilsendt ham en skriftlig Indbydelse til at holde et særligt Foredrag for dets Medlemmer i Studenterforeningens Solennitetssal, en Indbydelse som den berømte Taler velvillig efterkom Lørdagen d. 29. Jan. Kl. 7¹/₂ Aften.

Som Thema valgte han her et Par af de talrige Beviser for en personlig Guds Tilværelse og de af disse

*) Særdeles betegnende for den store Talers overordentlige Beskedenhed fandt vi endnu den særlige Tak, han ved denne Leilighed henvendte til „alle Herrer og Damer af det kirkelige Sangchor“, som havde pleiet at indlede hver af hans Prædikener i Sct. Ansgar ved Afsyngelse af fleerstemmige Motetter, idet han motiverede denne sin Tak med, „at de ved deres smag- og udtryksfulde og ægte kirkelige Sang havde givet hans Ord en forhøiet Kraft og værdifuld Understøttelse.“

flydende practiske Conseqventser for vort hele Liv. Det første af Taleren udviklede Beviis var det psykologiske, udledet af den menneskelige Aands naturlige Krav: Forstanden kræver ikke blot enkelte Sandheder, men ogsaa den uendelige Sandhed selv; Indbildningskraften nøies ikke med ufuldkomne Idealer, men kræver den uendelige Skjønhed selv; Villien er ikke tilfreds med skabte endelige Goder, men higer efter det uendelige Gode selv; Samvittigheden tørster efter den fuldkomne og uendelige Retfærdighed, Hjertet efter at elske og besidde den uendelige Fuldkommenhed selv. Hvilken Urimelighed og Grusomhed, naar denne vor hele Naturs ædle Tørst evindeligt skulde forblive utilfredsstillet! — Det andet Beviis var det ethnologiske, udledet af den uudslukkelige Bevidsthed og det eenstemmige Vidnesbyrd i hele Menneskeheden; vi møde Begrebet om en personlig Gud hos alle Folkefærd, Ordet „Gud“ i alle Sprog, Dyrkelsen af en personlig Gud i alle Lande; denne Dyrkelse kundgjør sig snart ved Hylding og Tilbedelse, snart ved Offerhandlinger, snart ved Bønner og Paakaldelser; derfor see vi overalt Templer og Helligdomme, Altare og religiøse Handlinger, Præster og andre gudstjenstlige Personer. — Taleren sluttede med den Bemærkning, at en blot theoretisk Gudskundskab dog langt fra var tilstrækkelig, men at den fornemmelig burde gjøre sig gjældende i vort practiske Levnet, idet vi med ubetinget Underkastelse af vor indskrænkede Menneskeforstand bøie os for den uendelige guddommelige Forstand og dens naadefulde Aabenbareelser, og derfor ogsaa søge at komme paa det Rene med det Spørgsmaal: hvor finder jeg disse guddommelige Aabenbareelser i deres Heelhed og Uforfalskethed? Alvorlig Granskning for enhver Tvivlende er absolut nødvendig; Ligeegyldighed vilde her være utilgivelig og uforsvarlig.

Dette Foredrag, som ogsaa overværedes af flere Universitetsprofessorer, synes at have gjort en ordenlig Virkning paa den meget talrige Forsam-

ling af akademiske Borgere, som til Slutning tilkjendegave deres Bifald ved almindelig Applaus.

De to andre offentlige Foredrag holdtes af P. Felix i et større Selskabslokale, som rummer 6 à 700 Mennesker; saa godt som alle herværende Blade have bragt kortere eller længere Referater af dem; og vi meddele vore Læsere i det Følgende de udmærket correcte Uddrag, som „*Dagbladet*“ med paaskjønnelsesværdig Præcision allerede Morgenen efter offentliggjorde i sine to Numere for resp. d. 21. og 28. Januar. Det første af 21. Jan. lyder saaledes:

Père Felix, den franske Prædikant, hvis Ankomst her til Byen vi for længere Tid tilbage have omtalt, og som i Løbet af denne Maaned hver Søndag har prædikeret i den katholske St. Ansgar-Kirke i Bredgade, holdt iaftes et Foredrag i Seekamps Locale over „den frie Tanke“. Der havde indfundet sig næsten saa Mange, som den store Sal i det nævnte Locale kunde rumme, for at høre den berømte franske Taler, og blandt de tilstedeværende saaes Hs. Excell. *Cultusministeren* og flere Medlemmer af Diplomatiets, Adelen og den kjøbenhavnske Geistlighed. Père Felix talte i over en Time med en Ildfuldhed og Kraft, der i Forbindelse med hans fortrinlige og forstaaelige Sprog gjorde hans Foredrag i høi Grad fængslende, skjønt Tilhørerne leed noget under den Ulempe, at Localet ikke var opvarmet. Taleren agter næste Torsdag i et nyt Foredrag at slutte den Undersøgelse af Begrebet „den frie Tanke“, som han i det første Foredrag paabegyndte. Han indledede dette med at fremhæve, at, ligesom man benyttede sig af visse Ord for at forskrække Menneskeheden — Clericalisme, Jesuitisme — saaledes vare andre Ord beregnede paa at fængsle Menneskeheden; til disse sidste hørte nutildags „den frie Tanke“, og man kunde træffe „unge Mennesker“ fra tyve til tredsindstyve Aar, der afviste Alt med Ordet: Jeg er Fritænker. Ligeoverfor et saadant Argument opstillede Taleren de tre Sætninger, at Talemaaden „den frie

Tanke“ var et Udtryk for Ubestemmelighed, for Modsigelse og for Uvidenhed eller Mangel paa Viden. Den første Sætning støttede Taleren ved en Undersøgelse af, hvad „den frie Tanke“ ikke var, idet det ikke lod sig paavise, hvad den var, og han kom derved til det Resultat, at „den frie Tanke“ hverken lod sig bringe i Overensstemmelse med den frie Undersøgelse eller med den frie Discussion. Herunder gjorde han gjældende, at der bestod en uopløselig Modsætning mellem Friheden og Tanken; Tanken vilde føle sig bunden af Alt, hvad den vidste, og jo større denne Viden var, desto mindre fri vilde Tanken være. Derfor kunde Gud som Alvidende aldrig være Fritænker. Naar Tilhængerne af „den frie Tanke“ erklærede denne for „Fornuftens absolute Frigjørelse“, vilde han stevne den for Logikens, Fornuftens og Videnskabens Domstol for at paavise, at den ikke lod sig bringe i Overensstemmelse med disse. Under det andet af disse Puncter dvælede Taleren særlig ved en Undersøgelse af, hvorledes Mysteriet, Miraklet og det Overnaturlige lod sig bringe i Harmoni med Fornuften. Mysteriet var den skjulte Sandhed, og ligesom vi kjendte f. Ex. Tiltrækningskraften uden at forstaae dens egenlige Væsen, saaledes maatte vi ogsaa kunne gjøre os fortrolige med andre skjulte Sandheder. Miraklet var Noget, der skete ved Guds directe Indgriben, og, da man erkjendte Menneskers Magt hertil, maatte man ogsaa kunne tænke sig Guds Magtfylde i saa Henseende. Endelig var det Overnaturlige, hvad Ordet sagde: Noget, der var over Naturen; men da Alle erkjendte at vor Kjendskab til Naturen var begrændset, kunde Ingen benægte Tilstedeværelsen af det Overnaturlige. Endelig protesterede Taleren mod at Fritænkerne stadigt overfor Religion og Tro anvendte Videnskaben som Autoritet i al Almindelighed og hævdede, at der ikke eksisterede nogen Uoverensstemmelse mellem Troen og en virkelig logisk Videnskab. En almindelig Afviisning i Videnskabens Navn, saaledes som Renan og Littré bl. A. havde fremsat den, ved at er-

klære, at der ikke kunde finde nogen Discussion Sted med Theologien, fordi Kritikken og den frie Tanke havde dømt denne, var uretfærdig; Theologien ønskede at optage Discussionen, som da nok vilde føre til den sande Tro.

P. Felix sluttede dette første Foredrag om „den frie Tanke“ med en smuk Anvendelse af Apostlens Ord i Brevet til Galat. 4, 31. og 5, 13. og det Ønske at vi alle maatte være ikke Fritænkere, men frie Tænkere. — „*Dagbladet*“s Uddrag af det andet Foredrag er følgende:

Père Felix' andet Foredrag over „den frie Tanke“, der afholdtes iaftes, havde samlet et endnu talrigere Publicum end det første, og allerede en halv Times Tid før Foredraget begyndte, var Salen fyldt. Blandt de Tilstedeværende saaes *Cultusministeren*, Folketingets *Formand* og flere bekjendte Personligheder. Père *Felix* begyndte sit Foredrag med en kort Gjentagelse af Indholdet af det foregaaende, i hvilken han blandt andet dvælede ved den af ham i dette fremsatte Paastand, at Tanke og Frihed vare uforenelige. Han kunde saaledes ikke forstaae, hvorledes man, naar man saae en Ting, kunde have Frihed til at sige, at man ikke saae den. Man vilde maaskee kalde denne Argumentation „jesuitisk“, men det var ikke hans Feil, naar Sandheden var jesuitisk. Taleren gik derefter over til at vise den frie Tankes Conseqventser, idet han beklagede, ikke udtømmende at kunne dvæle ved dem, og betragtede derpaa disse fra det intellectuelle, moralske og sociale Standpunct. I førstnævnte Henseende hævdede han, at den frie Tanke saa langt fra var eensbetydende med Tankens Fuldkomængjørelse — saaledes som dens Tilhængere paastod — at den tvertimod indsnevrede og degraderede Tanken, og støttede sig i saa Henseende til, at enhver Skabning var afhængig af sin Skaber i alle Henseender. Ved at borttage Troen paa denne berøvede den frie Tanke Skabningen et af de vigtigste Omraader for Tanken. Taleren erklærede derefter, at den frie Tanke formindskede Omfanget af de guddommelige Sandheder, vor Aand kunde omfatte

og førte denne ned i Trivialitetens Dybder. Derfor var Paastanden om, at den frie Tanke forstørrede vort Aandsomraade, ikke sand. Dernæst erklærede Taleren, at den frie Tanke istedetfor at forstærke Aandslivet svækkede dette. Den frie Tanke oprykkede med Rode Troens Træ, berøvede dette dets Jordbund og tog derved Kraften fra vor Aand. Han hævdede, at hvis han selv trods al Ufuldkommenhed havde Kraft til at tale, som han gjorde, var det, fordi han *troede*. Den frie Tanke rokkede ved de store Principer i deres Grundvold, og Fritænkerne, der kaldte sig selv stærke Aander, burde langt hellere kalde sig svage Aander. For det Tredie formørkede den frie Tanke Aandens Lys, idet den fornægtede de store Principer, især de christelige Dogmer, der vare Menneskehedens store Eie. Og endelig var det saa langt fra, at den frie Tanke frigjorde Aanden, at den tvertimod førte den i Trældom. Naar Fritænkeren følte sig tyngtet under Vægten af de store Problemer, som hans Tanke skulde løse, henvendte han sig til større Aander blandt hans Meningsfæller, han blev disses Discipel, antog deres Systemer og blev saaledes deres aandelige Slave. Den frie Tanke frembragte derfor en *tabula rasa* i den guddommelige, menneskelige og moralske Verden. Taleren gik derefter over til at paavise den frie Tankes Conseqventser i moralsk Henseende. Disse vare: den frie Kjærlighed, Frihed til at gjøre, hvad man lystede, og den frie Nydelse. Dermed meente han ikke, at alle Fritænkere accepterede disse Conseqventser i deres personlige Liv, men de fulgte nødvendigviis af Læren. Naar man havde proclameret Friheden paa Tankens Omraade, var det naturligt, at man ogsaa krævede den paa Kjærlighedens. Følgen af, at man ikke elskede sin Gud, var, at man slog over i Modsætningsforholdet og vilde elske *enhver* Skabning, vilde elske Alt, og man endte da tilsidst i Kjærlighedens Fordreielse og Forværrelse, under hvilken selv Kjærligheden til Forældre og anden Slægt vil ophøre. Derfra kom man da til

Ønsket om at gjøre Alt, kvad man lystede; thi naar man ikke anerkjendte Andet end Villiens Frihed, vilde man have Lov til at gjøre Alt, hvad man ønskede. Og herfra kom man atter til Forlangendet om den frie Nydelse. De lave Tilbøieligheder i vort Liv gjorde Krav paa Nydelse. Naar man ikke troede paa et Liv hinsides Graven, vilde man nyde Alt, hvad der var i dette Liv. Den forlorne Søn var et Exempel paa den, der vilde have Ret til at gjøre Alt og nyde Alt, og som derfor endte i Trældom og Afhængighed. Taleren beklagede tilsidst, at han ikke kunde dvæle udførlig ved Konsekventserne af den frie Tanke paa det sociale Omraade, men fremhævede i al Korthed, aabenbart med særligt Henblik til de nuværende franske Forhold, at den frie Tankes Resultat paa dette Omraade var Anarkiet, og at man derigjennem kom til Radikalisme, Socialisme, Communisme og Nihilisme.

Torsdag Aften d. 3. Februar forlod P. Felix Hovedstaden, og efter en temmelig besværlig Overfart over Beltet naaede han Lørdag Formiddag Fyen, hvorfra Reisen hurtigt gik videre til Nancy, og fra Nancy til Paris, hvor han havde lovet et større Selskab at give dem de saakaldte „aandelige Øvelser,“ d. v. s. i 8 à 10 Dage holde daglig 3 à 4 religiøse Foredrag og samtidigt høre Deeltagernes Skriftemaal, veilede dem i deres aandelige Anliggender o. l. I indeværende Fastetid holder den utrættelige Ordensmand Fastepredikener i Nizza. Hvo forbauses ikke over den offervillige Nidkjerhed, som besjæler denne 70-aarige Olding! Maatte Herren endnu længe friste hans Liv og bevare hans beundringsværdige Aandsfriskhed, saa at ogsaa vi adaare endnu engang kunne have den Glæde at høre ham forkynde Guds Ord iblandt os!

Den hellige Fastetid

skal være en Forberedelse til Paasken. Til andre Høitidsdage, saasom Pintse og Marias-Himmelfartsdag, forberede vi os ved een Dags Faste; Julen indledes ved Adventstiden, en Bodstid paa fire eller henved fire Uger til Minde om de fire Aartusinder der antages at være forløbne fra Adam til Christi Fødsel. Paaske, Høitidernes Høitid, Midtpunkt og Krone, skulle vi forberede os til i en længere Række af Uger, hvilke skulle helliges Gud ved idelig Bøn og daglig Faste.

Dette er gammel Skik i den christne Kirke, og denne Skik er endog saa gammel, at den med god Grund kan antages at hidrøre fra selve Apostlene. Hieronymus († 420) bevidner, at i hans Tid den høitidelige Faste før Paaske blev holdt hele Jordkredsen rundt, og det, mener han, efter apostolisk Indstiftelse. Hans store Samtidige, Pave Leo I., tilføier, at Apostlene paa den Helligaaands Tilskyndelse traf denne Anordning.

Men, bortset fra en guddommelig Indskydelse, tør vi gjerne sige, at det var en saare nærliggende Tanke, at hellige Herren en bestemt Deel af Aaret paa en særlig Maade ved Faste og Bøn. Apostlene vidste jo, at ikke blot i den gamle Pagt havde Gud ofte anbefalet og paa-budt Faste, men at selve deres guddommelige Mester havde trukket sig tilbage til Ørkenen for der at afholde sig fra Mad og Drikke i fyrretyve lange Døgn. De huskede, hvad Mesteren havde gjort og sagt, dengang Johannes' Disciple gjorde dem og ham det Spørgsmaal: „Hvi faste I ikke, medens vi og Pharisæerne faste meget?“ De havde dengang hørt Mesteren forsvare dem med, at „Bryllupsfolkene umuligt kunde sørge, saalænge Brudgommen var hos dem;“ men, langt fra at forkaste Fasten, eller betragte den som en ligegyldig og værdiløs Sag, havde han meget mere bestemt og tydeligt sagt, at efter hans Bortgang skulde de faste: „Men de Dage skulle komme, naar Brudgommen skal borttages fra dem, og da skulle de faste.“*) De havde godt forstaaet Herrens Formaning til at spæge Kjødet, for at Aanden kan trives og hævde sit Herredømme over det gjenstridige Kjød. Men hvilken Spægelse kunde de snarere tænke paa, end den i den gamle Pagt saa tidt anbefalede Faste? Eller hvilken Aarstid kunde vel synes

*) Matth. 9, 14. 15

at være mere passende til en almindelig, høitidelig Faste, end det aarlige Minde om de Dage, da „Brudgommen blev borttaget fra dem,“ d. v. s. Dagene før Opstandelsens Høitid, hvilke af sig selv vække Erindringen om den Opstandnes Lidelse og Død? Hvad Under altsaa, at allerede i fjerde Aarhundrede var hele den christne Verden, baade Østerleden og Vesterleden, baade den græske og den latinske Kirke enige i at holde den store Faste før Paaske? og vi kunne forfølge dens Spor lige til Origenes (henved Aaret 200).

Forskjællig var kun Fastetidens Længde og Begyndelse. Nogle fastede nemlig i ni Uger, fra niende Søndag før Paaske, Søndag „Septuagesima“, med Undtagelse af Søndag, Torsdag og Lørdag, altsaa idethele i $7 \times 9 - 3 \times 9 = 63 - 27 = 36$ Dage. Andre fastede i otte Uger, fra Søndag „Sexagesima“, undtagen Søndag og Torsdag, som Mindedagene om Christi Opstandelse og den sidste Nadvere, altsaa i $7 \times 8 - 2 \times 8 = 56 - 16 = 40$ Dage. Andre fastede, som vi nu gjøre, i 7 Uger, fra Søndag „Quinquagesima“, paa Søndagene og to Søgnedage nær, altsaa i $7 \times 7 - (7 + 2) = 49 - 9 = 40$ Dage. I den mailandske Kirke endelig var det stedse, og er det endnu Skik at begynde Fastetiden først 6 Uger før Paaske og faste alle Dagene paa Søndagene nær, altsaa i $7 \times 6 - 6 = 42 - 6 = 36$ Dage.

Begge disse Tal, 36 og 40, ere hellige Tal. Et Tidsrum af 36 Dage kan med Føie ansees for at være saa at sige „Tienden“ af Aarets 365 Dage. Da nu i den gamle Pagt Gud Herren selv havde fordret Korn-, Frugt- og Qvægtiende af alle Israels Børn, troede de Christne, at han vel ogsaa vilde finde Behag i at modtage Tiende af al deres Gjerning. Denne vilde de ofre ham ved at hellige den tiende Deel af Aaret til særlig Gudsdyrkelse med Faste og Bøn. Naar Israeliten svarede Tiende af Sæden o. s. v., bekjendte han derved, at hele Høsten var Herrens Gave og Eiendom; i Tienden offrede han det Hele. Saaledes ville vi Christne ogsaa bekjende, at hele vort Liv er en Guds Gave og tilhører Gud, saa intet Minut tør misbruges af os til at fornærme Herren, men at ethvert Øieblik bør helliges ved at gjøre hans Villie paa Jorden, som den skeer i Himlen. Maa dette ei siges at være en dyb og frugtbar Tanke, der burde øve en helligende Indflydelse paa hele vor Leve- og Tænkemaade?

Hvad der angaaer den anden, nu saagodtsom almindelige Skik, at faste i 40 Dage, da vil vel Ingen spørge:

hvorfor just 40 Dage? Skulde vi end have glemmt, hvad vi som Smaabørn læste i Bibelhistorien, at baade Moses og Elias fastede i saa mange Dage; vi huske dog ialfald, at Frelseren blev ført af den Helligaand i Ørkenen til en 40 Dages Faste. Han fastede i saa mange Døgn, at han efter Skrivtens udtrykkelige Bemærkning tilsidst hungrede, og Fristeren derfor meente at skulle faae den h. Gud til at snuble af overvættes stor Trang til Føde. Han fastede i 40 Døgn for vor Skyld, baade som vor Forsoner og vort Forbillede, baade for at bøde for vore Synder og efterlade os et Exempel, at vi skulde efterfølge hans Fodspor.*) Hvad Under, at christne Hjerter følte sig hendragne til, paa det Nøieste at følge den fastende Frelseres Fodspor, og med ham aarlig faste just i 40 Dage? Hvad Under, at Kirken i Kraft af den Myndighed, Herren har udrustet den med, giver sine Børn det Bud: der skal aarligen holdes en 40 Dages Faste som Forberedelse til Paaskedagen og Paaskecommunionen?

Denne fortsatte Bodsøvelse er jo et særdeles kraftigt Middel til, i os at vække Bodens Aand, Anger og Smerte over vore Synder samt det virksomme Forsæt, i Fremtiden ikke mere at synde. Den letter os den store Opgave, som indtrængende indskærpes os af Apostlene og indbefatter Alt, hvad der hører til den christne Fuldkommenhed, den Opgave — med den døende Frelser „at afdøe fra Synden for med den Opstandne at leve i Retfærdighed.**)

P.

Kirkelige Efterretninger.

Kjøbenhavn. Da Paaskefesten allerede nærmer sig, henledes vore Læseres Opmærksomhed paa den Basar, som Elisabethforeningen ogsaa i Aar ligesom tidligere agter at foranstalte i Paaske-Helligdagene. Unægteligt har denne Forening en stor Betydning, ja er ligefrem nødvendig for vor Menighed. Thi hvorledes vilde det ellers være muligt, at skaffe forældreløse Børn af Menigheden den tilbørlige religiøse Opdragelse og sætte dem istand til selv at skaffe sig Livets Fornødenheder? I forrige Aar havde Foreningen syv Børn at sørge for, og i Aar har den allerede seet sig nødsaget til, i Stedet

*) 1 Pet. 2, 21.

**) Sam. 24.

for eet afgaaet Barn at overtage to nye. Til Bestridelse af de med Underholdningen af disse Børn forbundne Udgivter, er Foreningen fortrinsvis henviist til Basarens Udbytte. Gaver til Basaren modtages med Taknemmelighed hos Bestyrelsens Medlemmer: Frue Cæcilia Erlewein, store Kongensgade 66, Fru Larsen, Vingaardstræde 10, Fru Tronier, lille Strandstræde 20, samt hos Dhrr. Præster.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 27de Marts. 4de Fastesøndag. — 28. M. Sixtus Pave. — 29. Ti. Eustatius, Abbed. — 30. O. Johannes Climacus, Abbed. — 31. T. Guido, Abbed. — 1. April. F. Hugo, Biskop. Kl. 8¹/₄ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjerte. — 2. L. Frants af Paula, Bekj. og Ordensstift.

NB. Fredagen den 1. April holdes Ingen Aftenandagt i Sct. Ansgars Kirke paa Grund af Exercitierne i Jesu Hjerte-Capellet.

Søndagen den 3. April. Passionssøndag.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8¹/₂ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

- " 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste: (S. Nr. 12).

Mødreforeningen

agter at holde Exercitier eller aandelige Øvelser i Capellet i Kronprindsessegade. Alle Damer — ogsaa de, som ikke ere Medlemmer af Foreningen — kunne tage Deel deri og indbydes herved dertil. Exercitierne begynde Søndagen den 27. ds. Kl. 8 om Aftenen og fortsættes hver Aften til samme Tid indtil Tirsdagen d. 5. April, hvor de blive sluttede med høitideligt Te Deum og Velsignelse med det h. Sacrament Kl. 8 om Aftenen, efter forudgaaet fælleds Communion Kl. 8 om Morgenen i Sct. Ansgars Kirke.

Elisabethforeningen

holder sit vanlige Møde Søndagen den 27. Marts efter Høimessen.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 14.

Søndagen den 3. April.

1881.

Indhold: Fra Alexandria til Triest. Christi Kors. Kirkelige Efterretninger: England, Berlin, Würzburg, Augsburg, Rusland, Nordamerika, Palæstina.

Fra Alexandria til Triest.

(Forts. af Artiklen „Ægypten.“)

Den for vor Afreise bestemte Dag gjorde et ildevarslende Indtryk, idet en stærk Siroccovind gav baade Himmel og Jord et trist og uhyggeligt Udseende. Himlen havde en ligesom smudsig Farve og Atmosfæren var gjennemdunstet af en let Taage, som Sollyset ikke kunde sprede, saa at Luften saae ud som en Astrallampes matslebne Glas. Denne Vind gjør Heden lige stor overalt, eens i Lys og Skygge, og Folk, som ikke godt taale Hede, befinde sig meget ilde under den ofte hele Uger vedvarende Sirocco. Jeg derimod bemærkede med et vist Velbehag, at mit Legeme maa have noget tilfældes med Salamanderens.

Da vi endelig befandt os ombord paa det store Dampskib Calcutta, indfandt sig en Mængde Englændere, tildeels hele Familier, der fra Indien vendte tilbage til

deres Hjem. De vare klædte let, som i Indien, og lede derfor nogle Dage senere, da europæisk Luft afkjølede os, meget af Kulde. Vi saae ogsaa nogle Indiere i Følge med dem. Deres Udseende erindrede om de Sjæle, som paa mange gamle Malerier, f. Ex. ved Fremstillingen af døende Hellige, afbildes som fortyndede Mennesker, der have forladt et Legeme, der tidligere havde et større Omfang. De havde et besynderlig spinkelt og zart Udseende; men jeg antager, at deres næsten gjennemsigtige Væsen ikke har sin Grund i Racen i og for sig, men i den utilstrækkelige Føde, der bringer hele den indiske Generation i en kunstig svindsottig Tilstand. Iblandt disse indiske Embedsmænd var der ogsaa en engliseret Bairer, der ligesom de Andre havde tre Aars Permission til Ophold i Hjemmet. Han fortalte os, at, naar Regnen udebliver, dør Indiens Folk ofte i Tusindviis af Sult. Hele Landet tilhører de Herrer, som forpagte det, og Forpagterne udhyre det da i mindre Dele, og saaledes forbliver ved dette fortsatte Udstykkelsessystem den forfærdelige Uretfærdighed i almindelig og vedvarende Udøvelse, at de europæiske Herrer Overforpagtere i den største Overdaadighed fortære Udbyttet af den frugtbare Jord og af fremmed Arbeide, og at Folket arbejder under en vedvarende Hunger, og trods dets strenge Arbeide dør af Sult! Han bemærkede tillige, at Hinduerne giftede sig saa tidligt som deres legemlige Udvikling tillod det, og at dette var Aarsag til, at Kvinderne vare saa hæslige, at man næppe nogensteds vil see styggere Fruentimmer, end i Indien.

Blandt Englænderne paa vort Skib var mig en ung Dame paafaldende, som saae meget bleg ud og havde en Pude anbragt paa Stoleryggen; hun spiste forbausende Meget og lod sit Glas i Forhold dertil hyppigt fylde. Dette har jeg ogsaa seet at være Tilfældet med andre Englænderinder. Denne tætte Affodring af Sandseligheden var mig især modbydelig hos disse Folk, hvis Fattige lide saa stor Nød og altid plages af Hunger; thi der døde

maaskee ingensteds i Europa og Asien saa mange Mennesker af Hunger, som der, hvor Englænderen fører Regimentet — i Storbritannien og Ostindien.*) Herved paa-trængte sig mig ogsaa en anden Betragtning, der vel i det mindste for en Deel var en Følge af mit Ophold i Orienten. Denne efter moderne Begreber meget skjønne unge Kone sad saagodtsom alene tilbords blandt Mændene, eftersom de Øvrige af hendes Kjønn paa Grund af Søsyege i flere Dage ikke kunde deeltage i det fælleds Taffel. Jeg fandt det mindre sømmeligt, at en ung Hustru saaledes stillede sin Skjønhed til Skue for et Selskab af Mænd, og saae heri et Element af hvad man har Ret til at kalde et finere Ægteskabsbrud i Tanke og Sindelag. Vistnok har mangan Ægtemand ofte Intet imod at vide sin Ægtefælle som et skjønt Billede udstillet for Offenheden; han føler da sin Forfængelighed smigret ved at see sig selv forherliget ved den Beundring, der ydes hans Halvdeel. Jeg kan derfor ikke andet end finde den østerlandske Skik, hvorefter Kvinden ikke saaledes tør præsentere sig offentligt, at være ulige værdigere og sømmeligere, hvad enten den findes hos Christne eller hos Muhamedanerne.

Paa denne Søreise havde jeg god Leilighed til at anstille mine Betragtninger over den menneskelige Forfængelighed, saaledes som denne hos de forskjællige Nationaliteter, ligesom Lysstraalen i Prismet, bryder sig i forskjællige Phænomener. Englænderen røber sin For-

*) Siden det første Oplag af denne Bog er imidlertid Dampkjedelen i Indien sprunget og har knust og skoldet mange Maskinmestere og Fyrbødere. Jeg finder Alt dette ganske i sin Orden, saaledes som Gud mulig fremdeles vil lede det. Men det skulde ikke græmme mig synderligt, om hele Indien blev grundigt rensset fra alle Englændere, saaledes at der ikke blev en eneste tilbage. Det Samme have de rigeligt fortjent med Hensyn til Irland. Forf.' Anm.

fængelighed i de besynderligste Smagløsheder, for Størstedelen af egen Opfindelse; hos Tydskerne kaster den sig fornemmelig af den Grund over alleslags Smagløsheder fordi deres Efterabelseslyst uden Valg stræber at tilegne sig alt Fremmedt, om det end er nok saa forkeert og hæsligt. Italienerne og de saakaldte Grækere derimod røbe dog ialmindelighed lidt Smag i deres Forfængeligheder, hvorimod det hos dem er paafaldende, at Mændene lægge en langt større Iver og Omhu for Dagen end Kvinderne i Henseende til Alt, hvad der hører til en forfængelig Omsorg for deres Legemers Forskjønnelse. Saaledes saae jeg f. Ex. paa Skibsdækket et græsk Menneske i længere Tid betragte sig selv i et Lommespeil og stryge sine Øienbryn og forskjællige Dele af Ansigtet ligesom en Kat der vasker sig; derefter saae han sig atter i Speilet og rykkede graae Haar ud af sit Skæg, og han gjorde alt dette med en Alvor, som om han udførte en høist vigtig Forretning. En anden Dag saae jeg atter en Græker, der, ligesom den forrige, kunde have Rang med en Haandværkssvend og ligeledes havde den tredie Plads paa Skibet, saa at han om Natten og selv i det sletteste Veir ikke turde opholde sig under Skibsdækket. Ikke desto mindre førte denne Person et endog temmelig stort Toiletspeil med sig, som han om Morgen opstillede paa en Tønde eller Kiste og pyntede sig foran det. Da han tilsidst stillede sig foran det, satte sin Hue paa og var færdig med at drapere sig saa skjønt som muligt, benyttede flere Hellenere Speilet for at glæde sig over deres egen Person og ordne Haar, Skæg og Hue paa den meest tiltalende Maade. Disse Karle gjorde alt Dette med den alvorligste og vigtigste Mine, som om de vare optagne af et mandhaftigt og ærefuldt Arbeide — saaledes som ogsaa hjemme hos os saa mange Jammerligheder betragtes og behandles som Ting af den allerstørste Betydning.

Paa en anden Søreise, da jeg kom fra Malta, steg ved Messina en Italiener ombord, spraglet som en Pa-

pagøie, med hvide Pantalons, grøn Kjole og et rødt Silketørklæde i Haanden, hvilken sidste var beklædt med en gul Glacéhandske. Efter en kort Forsvinden i Kahytten viste han sig igjen ganske hvidklædt med en anden Hue paa det ziirlige Hoved, et hvidt Lommetørklæde i Haanden og et andet hængende ud af Lommen. Hos Grækere og Italienerne synes Forfængelighed i Klædedragten at være en national med Charakteren sammenvoxet Eiendommelighed, der er et Symptom paa aandelig Udlevethed.

Det kan undertiden ogsaa være interessant at see, i hvilke besynderlige Modsætninger Forfængeligheden tager sit Afløb. En Italiener, der hørte til anden Plads paa Skibet, spadserede stolt omkring paa første Plads; han havde prydet en temmelig ringe udseende Vest med en stor gylden Uhrkjæde med Tilbehør. Man kunde tydeligt i hans Blik og Gang læse en sikker Bevidsthed om at vække Opmærksomhed og gjøre Indtryk. De rige Englændere i indisk og chinesisisk Dragt uden alle Metalsmykker maae med dyb Foragt have seet ned paa denne Guldfugl. Men en ung Engländer — som vi siden hørte, Lieutenant ved et indisk Regiment — forekom os paa en anden Maade ikke mindre latterlig ved den afstikkende Forskjæl imellem hans elegante Manschetlinned og Glacéhandsker og en graa Dragt af det simpleste Stof. Men Speilgrækeren havde endnu en anden Forfængelighedsgjenstand at rose sig af: han kunde tale otte Sprog. Denne Egenskab finder man især ikke sjældent hos Grækere og andre Ikketyrker i Constantinopel, at de kunne tale fire til fem Sprog. Denne Omstændighed er mig et yderligere Beviis for Sandsynligheden af, at de saakaldte Nygrækere ere af slavisk Herkomst og ikke nedstamme fra de gamle Hellener. Som bekjendt har nemlig ingen Menneskerace saa let ved at lære fremmede Sprog som den slaviske, medens Nationer, der udmærke sig ved aandelig Begavelse og Udvikling, eller ved en stærkt udpræget Charakter — Italienerne, Spaniere, Franskmænd, Eng-

lændere, Tyrker — kun vanskeligt og ugjerne lære andre Sprog, og de gamle Grækere udmærkede sig ligesaalidt i denne Henseende. At forstaae mange Sprog forekommer mig altid noget mistænkeligt. Jeg tør vel ikke paa-staae det, men vil ikke fordølge, at jeg har den Tvivl, om ikke en stor Deel af de Mennesker, som med Lethed tilegne sig fremmede Sprog, som Følge af deres Hukommelses Overbebyrdelse med Ord, mangler Skarphed i Tænkeevne, og om ikke det at kunne tale flere Sprog hos Andre har en betænkelig Indflydelse paa Charakteren, idet denne Evne nærer en forfængelig Opblæsthed og Flygtighed, som maaskee vilde været udebleven, naar Vedkommende ikke havde talt andre Sprog end deres Modersmaal? Under ellers lige Omstændigheder og Egenskaber turde man vel ialmindelighed have mere Tillid til den, som kun taler sit Modersmaal, end til den, som forstaaer mange Sprog.

Jeg kommer endnu engang tilbage til Søsnygen, eftersom denne ogsaa kom igjen til os og anrettede ikke liden Fortræd og Forstyrrelse. Man paastaaer som bekjendt, at dette Ildebefindende har den physiske Virkning, at fremkalde en overordenlig Ligegyldighed for Alt, hvad der ellers pleier at være os vigtigt og kjært. Denne Virkning har man ogsaa iagttaget ved andre Affectioner af Ernæringsorganerne, navnlig ved Cholera og Underlivsbetændelse. Jeg for mit Vedkommende mærkede ikke synderligt til denne Følelse; thi i Modsætning hertil indfandt sig afvexlende med ethvert Anfald af Ildebefindende endog et ganske eiendommeligt Velbefindende, der var ledsaget af et behageligt Phantasispil; hvorimod jeg paa den anden Side mærkede en ganske paafaldende Tørhed og Følesløshed ligeoverfor Gud og Alt hvad der angaaer Religionen. Er denne Virkning en Hindring, der ligesom binder eller standser det, som sædvanligt rører

sig i Sjælen, eller er den kun et midlertidigt Ophør af det Liv, som Blod og Nerver under sædvanlige Omstændigheder ellers vække og vedligeholde i Sjælen, saaledes, at, naar man antager dette, tilsidst alle Andagtsens Rørelser kun have deres Kilde og finde deres vedvarende Næring i Nerverne og Blodet?

At Blod og Nerver udøve en betydelig Indflydelse paa det sjælelige Liv og kunne fremkalde visse Stemninger af Gemytslivet, er sikkert nok; den som f. Ex. ellers er religiøs, hos ham ville sandselige Midler, f. Ex. Thee, Vin, Musik, den første Foraarsluft, ja endog undertiden Lungesvindstot vække fromme Tanker og et særegent Velbefindende. Men, det er ikke Nerverne, som bringer de religiøse Tanker, men det gør dem kun ligesom flydende, saa at de faae et forhøiet Liv og komme til klarere Bevidsthed, hvorfor ogsaa det irreligiøse Menneske under saadanne Indvirkninger paa Nervesystemet vil mærke til ganske andre Bevægelser i Phantasi og Tanker. Jeg gik igaar langs med en Telegraflinie og hørte da musikalske Toner; og, jo længere jeg gik, desto mere afveklede Tonen. Det blæste nemlig stærkt, Vinden forarsagede Svingninger i de spændte Jertraade og fremkaldte derved Tonen. Men det er ikke Vinden, som bestemmer Tonens Høide; denne afhænger af Traadens Længde, Tykkelse og Spænding. Saaledes kunne vel sandselige Paavirkninger vække Tanker og Følelser i Sjælen, men Tonen selv beroer paa Sjælens Tilstand og Beskaffenhed.

Dette gjælder om en nogenlunde normal eller begrændset Indflydelse af Legemet, under hvilken Sjælen, som man siger, holder sig over Vandet. Men der gives en paatrængende Indvirkning af de legemlige Tilstande, som er af stor sædelig Betydning; der gives en Slags Beruselse af Blodet, i hvilken Sjælen uophørligt lader sig binde, blænde, bedøve og underkue af Legemet, saaledes som Tilfældet er med de i sædvanlig Forstand Berusede. I denne Blodruus synes de fleste Mennesker,

og især en stor Deel af Ungdommen, navnlig alle Sangvinikere, mere eller mindre at befinde sig; denne Tilstand har den Virkning, at man anseer Verden og dens Lyst for det høieste og eneste Gode, medens Gud og Troessandhederne i Sammenligning med dem blegne og forekomme svage, ligesom de fjerne Stjerner, sammenlignede med det blændende Gaslys; denne Ruus kan lignedes ved en narkotisk Bedøvelse, der dysser Samvittigheden i Søvn. Men, hvor megen Deel et saadant overveiende Blodliv, som Aarsag til denne moralske Ruus, har i det sædelige Livs Beskaffenhed, fremgaaer af den Kjendsgjærning, at et stærkt Blodtab, streng Faste eller en Sygelighed, der ikke afficerer Hjernens Virksomhed, høi Alder og Dødstimen ofte paa eengang gjøre Mennesket ganske ædru, saaledes at alle jordiske Tings Intetthed og Evighedens forfærdende Storhed pludseligt udbrede et saa klart og blændende Lys over Sjælens hele indre Tilstand, at den næsten fortvivler over dens Synners mørke Afgrund.

(Fortsættes.)

Christi Kors.

De to sidste Uger i den store fyrretyve Dages Faste kaldes *Passions-* eller *Lidelsestiden*. Skal den hele Fastedid nemlig efter Kirkens Ønske helliges ved Mindet om Christi Lidelse og Død, saa gjælder dette især om de sidste fjorten Dage. Korset, der i denne Tid ved et tæt Slør er skjult for det legemlige Øie, som Udtryk for Kirkens dybe Bedrøvelse over hendes guddommelige Brudgoms smertefulde og forsmædelige Død, skal uafledelig svæve for vort indre Øie. Vi skulle stræbe at trøste Frelseren, som ved Prophetens Mund klager: „Forhaanelse har brudt mit Hjerte, og jeg blev svag; jeg ventede paa Medynk, men der var ingen, og paa en Trøster, men jeg fandt ikke nogen.“ (Ps. 68, 21.)

En særdeles passende Andagtsøvelse i disse Dage er *Korsveiandagten*. Fromme Læser, hvo Du end er! Du vil vist ogsaa gjerne følge i Aanden med din Frelser paa hans lange, smertelige Vandring fra Pilatus' Domhuus til Calvariabjergets Top. See, det kan Du paa en ligesaa let som nyttig Maade. Til hvilketsomhelst af vore Gudshuse, Kirker eller Capeller, Du end søger, allevegne finder Du Korsveiens fjorten Stationer, — Malerier, der give Dig en levende Forestilling om, hvad Din Frelser har lidt for Dig, efter hvad selve Skrivten eller from Overlevering beretter os derom. Ønsker Du nærmere Veiledning til andægtigere at betragte alt dette, saa kan den findes i „den h. Korsvei af J. C. Lichtle“, et kort Tillæg paa 16 Sider til „den bedende Christen“ af samme Forfatter, hvilket vi tillade os herved varmt at anbefale alle vore Læsere til flittig Afbenyttelse i denne hellige Tid.

Ogsaa den der følgende Skildring af Christi Korsbærelse vil forhaabentlig bidrage Sit til at lette os hin frugtbare Betragtning. Skildringen er tagen af *Anna Catharina Emmerichs* Meddelelser om „vor Herres smertefulde Passion.“*) Hun skildrer Herrens Korsbærelse, som om hun havde været Øien- og Ørevidne dertil, paa følgende Maade:

„Da Pilatus forlod sin Domstol, fulgte en Afdeling Soldater med ham og stillede sig op foran hans Palads. Kun et ringe Antal blev tilbage til Bevogtning af de Dødsdømte. Otteogtyve bevæbnede Pharisæere, deriblandt de sex, som havde været med til at paagribe Herren i Oliehaven, kom ridende til Torvet for at følge med Jesus til Retterstedet.

*) Det Spørgsmaal, om hendes Betragtninger snarere maae ansees for overnaturlige Syner, kunne vi gjerne her lade henstaae uafgjort. Vi haabe senere at kunne sætte Læseren istand til selv at danne sig en Dom om hendes Charakter og de paafaldende Tildragelser, hendes Liv er saa rigt paa. Imidlertid nsies vi med at gjøre ogmærksom paa og give en Mundsmag af den rige Kilde til Opvækkelse, vi have i hendes Meddelelser.

Efterat Bødlerne havde ført Frelseren midt paa Pladsen, kom Slaver og kastede Korset for hans Fødder. Korsets Tværstykke var foreløbigt kun *bundet* til Hovedstykket. Jesus kastede sig paa Knæ, omfavnede og kyssede Korset tre Gange, idet han med dæmpet Røst hjerteligt takkede sin himmelske Fader for Menneskeslægtens Forløsning, hvis Fuldbyrkelse nu stundede til. Ligesom det var Skik hos Hedningerne, at deres Præster omfavnede et nylig opreist Alter, saaledes tog Frelseren Korset i Favn, — Korset, det evige Sonoffers blodige Alter.

Dog Bødlerne undte ham ikke længe Hvile, men dreve ham til at læsse den tunge Byrde paa sine saarede Skuldre. Jeg saae usynlige Engle hjælpe ham; ellers vilde han ei engang have været istand til at tage det paa sig.

Imidlertid, medens Frelseren bad, havde Bødlerne gjort de to Misdædere, som skulde korsfæstes med Jesus, færdige til deres sidste Gang. De havde lagt Korsenes Tværstykker paa deres Nakker og bundet deres Hænder til dem, medens Slaver bleve tvungne til at bære selve Korsene til Retterstedet for dem.

Nu hørtes et Trompetsignal, og en Pharisæer tilhest nærmede sig Jesus, der endnu laae paa Knæ med Korsbyrden paa sine Skuldre, og sagde til ham: „Lad det nu være nok med søde Ord! fremad!“ Da man nu reiste ham med Vold, forekom det ham, som hele den Byrde tyngede paa hans Skuldre, hvilken vi bør bære med ham, efter hvad Han, den Hellige og Sandfærdige, har sagt: „Hvo som vil komme efter mig, han tage sit Kors paa sig.“

Nu begyndte Kongen over Kongerne sit Triumftog, saa forsmædeligt i Menneskenes Øine, saa berømmeligt i Guds og hans Engles!

To Reb vare befæstede ved Korsets nedre Ende, og ved dem holdt to Bødler det i Veiret, saa det ei kom til at slæbe paa Jorden; fire andre holdt de fire Reb,

der vare befæstede til Herrens Bælte. Da jeg saae Frelseren under hans tunge Byrde, randt mig Isak ihu, der paa sine egne Skuldre bar det Brænde, hvorpaa han selv skulde offres, opad Bjerget.

Pilatus' Trompeter gav Signalet til at sætte sig i Bevægelse. Landshøvdingen vilde nemlig selv i Spidsen for en Troppeafdeling drage igjennem Byen for at forebygge alleslags Optøier og Uroligheder. Han var tilhest, iført sin Rustning, omgivet af sine Officerer og en Skare Ryttere, der blev fulgt af henved trehundrede Soldater tilfods.

En Trompeter blæste ved alle Gadehjørner og bekendtgjorde Dødsdommen. Et Par Skridt bagefter kom en Flok Mænd og Børn, der bare Reb, Nagler, Kiler og Kurve med forskellige Redskaber; andre kraftigere Skikkelser bare Stænger, Stiger og Hoveddelene af de tvende Røveres Kors. Saa fulgte et Par Pharisæere tilhest samt et ungt Menneske, der paa Brystet bar Korsindskrivten, og paa en Stang den Tornekronen, hvilken man havde meent ikke at skulle lade forblive paa Herrens Hoved, da han belæssedes med sit Kors. Denne unge Mand var iøvrigt ikke af de værste.

Til sidst traadte vor Herre og Forløser frem, barfodet, bøiet under Korsets tunge Byrde, sønderflænget, afkræftet af Mathed, Hunger og Tørst, da han hverken havde spist eller drukket eller hvilet sig siden den foregaaende Aften, udmattet ved Tabet af Blod, pint af Feber, Tørst og usigelig Smerte. Hans Fjed vare blodige; den høire Haand holdt Korset paa den høire Skulder; den Venstre gjorde af og til Forsøg paa lidt at løfte den lange Kjortel, som hans ravende Fod var i Fare for at træde paa. Fire Bødler i lang Afstand holdt Enderne af de Reb, der vare befæstede i hans Bælte. De to Forreste slæbte ham bagefter sig; de to Bageste drev ham fremad, saa han ei kunde frit gjøre et eneste Skridt. Hans Hænder vare saarede af de Reb, hvilke før havde holdt dem sammenbundne; hans Aasyn var blodigt og ophovnet, Haar og

Skjæg stivnede af Blod. Korset pressede Uldkjortlen saa voldsomt i Saarene, at disse brøde op igjen. Omkring ham hørtes kun Latter, Haan og Bespottelser. Men hans Læber bevægede sig i Bøn, og i hans matte Øie læstes Tilgivelse.

Bagved Jesus gik de to Røvere, iførte et Slags Skulderklæde uden Ærmer, hver med en Straaturban paa Hovedet, og enhver af dem maatte paa Nakken bære Tværstykket af sit Kors, som hans løftede Hænder vare lænkede til.

Halvdelen af Pharisæerne tilhest sluttede Toget. Flere af dem rede frem og tilbage, hid og did for at opretholde Ordenen. Langs med hele Toget gik Soldater, bevæbnede med Landser.

Medens Pilatus med sine Ryttere og Fodtropper i lang Afstand lagde sin Vei over Torvet og saa bøiede ind i en temmelig bred Gade, blev Jesus først ført igjennem et snevert og afsides Stræde, for hverken at hindre de Folk, der strømmede til Templet, eller Pilatus med hans Følge. Størstedelen af Jøderne skyndte sig hjem eller til Templet, for i Hast at fuldende Forberedelsen til Paaskelammets Slagtning, alligevel var Menneskemængden endnu stor nok; man ilede forud for at see Sørgetoget drage forbi; den romerske Bedækning hindrede den i at slutte sig til det, saa de Nysgjerrige saae sig nødte til at skynde sig igjennem afsides Gader. Størstedelen gik med lige til Calvariaberget.

Det omtalte Stræde var ei blot snevert, men ogsaa meget smudsigt. Jesus havde Meget at taale der. Bødlerne vare tæt omkring ham; Folk i Vinduerne bespottede ham; gemene Mennesker kastede Skarn paa ham; ja, selv Børn vare ondskabsfulde nok til at sanke Stene i deres Kjoler for saa at kaste dem for hans Fødder.

Nu naaede Herren til en Fordybning, hvor der ved Regnveir gjerne opstod en Vandpøl og man havde derfor lagt en stor Steen, forat Folk desto lettere kunde komme

over den. Her svigtedes Herren af den sidste Rest af Kræfter. Og da Bødlerne uden Barmhjertighed skyndte paa ham, kom han til at tørne mod denne Steen. Han laae udstrakt paa Jorden, hans Kors ved Siden af ham.“
P.

Kirkelige Efterretninger.

England. Cardinal-Ærkebiskop *Manning* har i Bladet „Times“ offentliggjort en længere og motiveret Protest mod det i det franske Kammer foreliggende Lovforslag angaaende de Geistliges Værnepligt, forsaavidt som Eleverne af det store, i Aaret 1663 i Paris stiftede Seminar for de udenlandske Missioner skulle underkastes en femaarig Tjenestetid. Ikke færre end 964 Missionærer ere siden Aaret 1825 fra dette Seminar blevne udsendte blandt Hedningerne i Japan, China, Korea o. s. v.; og for Tiden udbrede henved 600 i Seminariet uddannede Missionærer Christendommen i hine Lande. Medrette erklærer Cardinalen, at Lovforslaget, dersom det vedtages, vil give denne Anstalt, der ikke er Frankrigs men Christenhedens Eiendom, dets Ulivssaar. Den protestantiske „Times“ omtaler nærmere Cardinalens Skrivelse i en ledende Artikel og billiger Protesten. Den siger bl. a.: „Fremgangsmaaden mod de ikke anerkjendte religiøse Ordener i Frankrig er bleven almindelig fordømt ved upartiske Dommeres Kjendelse. Dette nye militære Lovforslag er et videre Skridt paa samme Vei og bør afgjort forkastes. Det Ukloge deri ligger klart for Dagen. Cardinal Mannings Skrivelse fortjener Opmærksomhed endnu af andre Grunde end dem, til hvilke han har henvist“.

Berlin. For de katholske Berlinerers kirkelige Sidelag taler den Omstændighed, at der i Aaret 1880 af h. Communioner uddeltes: ved St. Hedvig 23,000, ved St. Michael 17,000, ved St. Hedvigshospital 13,500, ved St. Ursula 3,300, ved St. Matthias 3,300, ved St. Sebastian 5,200, ved St. Pius 2,000, ved St. Maria (graa Søstre) 5,400 altsaa ialt 72,700.

Würzburg. Den herværende Maria-Anstalt for kvindeligt Tyende, der ledes af Ordenssøstre fra Moderklosteret

Maria-Stern, har efter de nu foreliggende Beretninger virket meget velsignelsesrigt i det afvigte Aar. Anstalten forskaffede 1,150 Tjenestepiger passende Pladser; endvidere husede den 360 syge i 4,070 Forpleiningsdage, ledede 40 Vaisenbørns Opdragelse og skjænkede 6 gamle Tyender et roligt Tilflugtssted. Samtidigt hermed stiller Anstalten sine Lokaler, nemlig Salen, Capellet og Haven til de herværende Tjenestepigers Raadighed, for at de paa Søn- og Festdagene kunne tilbringe deres Fritimer i godt Selskab og frisk Luft. — Det herværende Julius-Hospital, Fyrst-Ærkebiskop Echter v. Mespelbrunn's storartede Stiftelse, har nu en Formue af 8,570,000 Mark.

Augsburg. Den 10. Febr. feiredes der i den lille bayerske By Aichach en sjælden Fest: Sognepræsten Konrad Danhauser holdt sit 50aarige Sognepræst-Jubilæum, og dette lange Tidsrum har han uafbrudt tilbragt som Sognepræst i Aichach, hvor han har erhvervet sig Alles Høiagtelse ved en ægte præstelig Virksomhed. Siden Aaret 1831 have ikke færre end 46 Capellaner været hans Medhjælpere, af hvilke 23 allerede ere døde. I de sidste Aar have tre, som Følge af Culturkampen fra Preussen udvandrede, unge Præster fundet et Tilflugtssted i hans Hus. Da han i Aaret 1869 vandt den næststørste Gevinst i Cölner Domkirkens Lotteri, anvendte han den største Del af samme til veldædige Øiemed. Til Trods for de 90 Aar er Oldingen endnu rørig og sund baade paa Sjæl og Legeme. Hans Jubilæum var en Fest for hele Byen. Lykønskninger indtraf bl. a. fra Pave Leo, Hertug Max og vor Biskop Pankratius.

Rusland. Faa Dage før den skrækkelige Katastrofe af 13. Marts havde Viebiskoppen for Ærke-dioceset Warschau, Monsgr. Beresniewicz, en Audiens hos Czaren, der viste sig meget venlig og forekommende og aabnede Prælaten Udsigt til en fuldstændig Forsoning mellem Rusland og den h. Stol. Czaren sagde, at han tilgav den polske Clerus dens Holdning under Opstanden i 1863, og at han nu var overbevist om dens Loyalitet. Disse Kaiserens Forsikringer stadfæstedes ved Kjendsgjeringer; thi i den seneste Tid har man stadigt kunnet see lithauiske katholske Geistlige vende tilbage fra deres siberiske Forviisning. At fuldende Fredsværket blev imidlertid ikke Czaren forundt; en fræk Morderhaand saarede ham saa farligt, at han 1 $\frac{1}{2}$ Time senere under de grusomste Smerter opgav Aanden. I det Øieblik, da han

fundt sin bratte Død, maa alt Øvrigt, hvori Kaiser Alexander maaskee har forseet sig i sit jordiske Liv, træde i Baggrunden. I dette Øieblik er han for os kun den ulykkelige Monark, hvem vi skyldte vor christelige Deeltagelse og over hvem vi ikke anmasse os at udtale nogen Dom.

Nordamerica. Ifølge det paalidelige Sadliers „Catholic Directory“ (Aargang 1881) har den katholske Kirke for Øieblikket i de Forenede Stater 12 Ærkebispedømmer, 48 Suffragan-Bispedømmer, 8 apostoliske Vicariater og eet apostolisk Præfectur med 6,817 Kirker og Capeller; desuden forefindes 1,723 Missions-Stationer eller Filialer, hvor der dels hver Søndag, dels hver anden, tredie eller fjerde Søndag holdes Gudstjeneste. Ved Kirkerne fungere 6,402 Præster. Der findes 2,389 katholske Sogneskoler, som besøges af 424,000 Børn. Hertil komme 79 højere Læreanstalter for unge Mænd og 511 højere Pigeskoler og Pensionater. Tallet paa de katholske Enke-, Vajsenbørns- og Oldingeasyler og lignende Tilflugtssteder beløber sig til 267; i 119 Hospitaler pleie katholske Ordensfolk aarlig mange Tusinder Syge uden Hensyn til Confession eller Hudfarve. Hele den katholske Befolkning angives til 6,367,330 Sjæle. Siden 1875 ere tre nye Bispedømmer blevne oprettede, 2,012 Kirker og Capeller, 744 Skoler, 53 Asyler og 23 Hospitaler blevne byggede. Præsternes Tal er i den nævnte Tid steget med 1,328, medens den katholske Befolkning har haft en Tilvæxt af 744,630 Personer.

Palæstina. Søstrene af „Sionsklosteret“ i Jerusalem bleve for nogen Tid siden bærede med Gouvernøren af Palæstina, Raouf Paschas, uventede Besøg. Han ledsagedes af sine to Sønner. Han tog hver enkelt Del: Pensionatet, Vajsenbørnsanstalten, Skolen i Øiesyn, og overalt gav han sin Beundring og Tilfredshed Udtryk. Antallet af de smaa israelitiske og muhamedanske Børn, der tilbringe Dagen i „Ecce homo's Externat“, beløber sig til 170. Det er tilvisse ikke noget let Arbeide for Pater M. A. Ratisbonne i Vinterens Tid daglig at maatte forsørge 300 Personer. Anstalten „St. Peter“ for Kunstnere og Haandværkere blomstrer ligeledes, og d. 7. Decembr. ankom en Lærer, Fotograf og Bogbinder fra Luxembourg, til Anstalten under et syndflodagtigt Regnveir. Haandværkere optages fredeles i Anstalten.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 3die April. Passions søndag.

NB. Søndagen den 3. April og følgende Søndag afholdes den 2. Kvartalscollect af Peterspenge. — 4. M. Isidor, Biskop og Kirkelærer. — 5. Th. Vincents Ferrerins, Bekj. — 6. O. Vilhelm, Abbed. Kl. 8¹/₄ Messe for Ansgariusforeningen. — 7. Th. Hermann Joseph, Bekj. — 8. F. Marias syv Smertes. — 9. L. Prochorus, Diacon og Mart.

Fredag Aften Kl. 7¹/₂ Korsvejandagt i Sct. Ansgars Kirke.

Søndagen den 10de April. Palmesøndag. Den højtidelige Palmevielse i Sct. Ansgars Kirke begynder Kl. 9¹/₂.

Søn- og Fesdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8¹/₂ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6¹/₂ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7¹/₂ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7³/₄ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8¹/₄ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8¹/₂ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
" hver Lørdag Kl. 5—8¹/₂ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegade hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Mødreforeningen.

Tirsdag den 5. April Kl. 8¹/₄, Messe i Sct. Ansgars Kirke med fælleds Communion.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 15. Søndagen den 10. April. 1881.

Indhold: Fra Alexandria til Triest. Aftadslæren før 1517. Kirkelige Efterretninger: Frankrig. Johannes af Britto.

Fra Alexandria til Triest.

(Fortsat fra Nr. 14.)

Om, og Hvormeget der paa vor Søreise lod sig see af de græske Øer, veed jeg ikke mere; jeg fandt det i det Hele ikke Umagen værd at benytte mig af Kiggerten, naar En eller Anden af de øvrige Reisende talte om formentlig opdagede og kjendelige Øer, og endnu mindre brød jeg mig om Navnene paa dem. Naar man saaledes glider hen over Havet og i lang Afstand seer disse Øers Bjergstrækninger, snart lyse og klare, snart blege og omtaagede, slynge sig hen imellem hverandre og ligesom danne en ætherisk Krands, og det snart dunkelblaa, snart sølvklare Hav ruller sine Bølger fra Skibet henimod Øerne eller den fjerne Horizont — hvad bryder jeg mig da om eders Navne! Bliver Stjernehimlen skjønnere, fordi man kjender Navnene paa Stjernerne og de i sig selv intetsigende astronomiske Betegnelser af Stjernebillederne?

Vi ankrede førstegang efter vor Afreise ved Nattetid under Korfu, fordi Skibet trængte til at indtage ny Næring, nemlig Kul og Vand. Indladningen varede hele Natten, og Larmen paa Dækket var saa utaalelig, at det ikke blot var ganske umuligt at sove under det, men at selv den vaagne Tilstand var ligesaa kvalfuld som den Syges søvnløse Nat; til andre Tider plagedes man paa Legeme og Sjæl af Skibets Gyngen og af Søsygen. Ja, der hører baade overordenlig Meget til, og maa trækkes Meget fra, for at berede Mennesket nogle Øieblikkes Velvære; hvor Harmonien mellem tusinde tilfredsstillede Fornødenheder blot i en ringe Grad forstyrres, indfinder sig strax alleslags Fortrædeligheder, og det Hele ender tilsidst med Elendighed og Død!

Vi turde ikke gaae iland, eftersom vi kom fra Orienten og derfor maatte blive nogle Dage ældre, for ikke at mistænkes for at medbringe Pest. Jeg vil derfor her meddele Et og Andet om Korfu efter mine tidligere Reiseoptegnelser.

„Det var endnu mørkt, da der blev kastet Anker ved Korfu, hvor talrige Haners samtidige Galen forkyndte Øret Nærheden af beboede Egne. Morgenen frembrød i hellig Stilhed; jeg stod alene paa Dækket; det var Søndag. Lidt længere hen paa Dagen gik næsten alle Reisende iland. Jeg besøgte siden flere græske Kirker. Sangstemmerne vare klangfulde og godt indøvede, og de to Forsangeres Stemmer forekom mig vel fremmede, men meget skønne; deres liturgiske Melodier stamme sandsynligviis fra den tidligste Oldtid. Den øvrige Deel af de Tilstedeværende stode rundt omkring uden Bønnebøger og havde næppe synderlig Andagt. I en biskoppelig Kirke fandt jeg under Gudstjenesten knap tyve Personer forsamlede; En gik omkring med en Sølvtaalerken og samlede Kirkeofferet, og strax efter ham kom enkelte Betlere og samlede for sig selv; dette syntes ogsaa at blive anset for et Tilbehør til Gudstjenesten. Enhver,

der traadte ind i Kirken, kyssede de paa Chorgitteret anbragte Helgenbilleder og korsede sig flere Gange.

„Efter længere Tids Omvandren ønskede jeg et eller andet Sted at kunne drikke Kaffe; men det engelske Sabbatspoliti udstrækker ogsaa sit Scepter over den orthodoxe Kirke paa Korfu, og alle Kaffe-huse vare lukkede. En velvillig Græker vidste imidlertid en Udvei; han førte os til Korfus Børs, hvor vi drak en fortrinlig Kaffe; thi om det ogsaa her er alle andre Mennesker formeent at besøge et Kaffe-huus, saa finder dette dog ikke Anvendelse paa den ædleste Deel af dem, nemlig Børsmennesker!

„Medens Storbritanniens verdensberømte Gudsfrygt er indført og indøves paa Korfu, forsaavidt Kaffe-husene maa holde Sabbat om Søndagen: saa holdes her dog offentligt Marked over Fødevarer, og det med en saa vedholdende Raaben og Larmen, at man maa kalde ethvert tydsk Marked stille og sømmeligt i Sammenligning dermed. I Nærheden af Havnen var Hovedvagten meget stærkt besat, og det med Skotter i deres Nationaldragt. Den forekommer mig med dens Spændeskoe og blottede Skinnebeen ikke blot at være meget uskjøn, men i høieste Grad upraktisk. Naar disse Folk med deres brogede Flitter, der ligne vore omreisende Liniedandseres Dragter, blot en Timestid have marscheret over en Mark i Reguveir, vilde de let faae et meget ukrigerisk Udseende.

„Nygrækernes Udtale er spids og haard, og der er noget Ubehageligt i den Maade, hvorpaa de udstøde Ordene; den behagede mig kun ved den militære Kommando; det var, som om enhver Stavelse blev slaaet løs med et Hugjern. Jeg ytrede til en græsk Student den Mening, at man i det gamle Grækenland næppe kan have havt den nuværende Udtale, hvorefter *y* udtales som *f* og *oi* og *ei* som *i*. Han søgte at godtgjøre dens Rigtighed med, at der paa Morea skal være en afsides liggende Bjergegn, som ved sin Beliggenhed ganske er afskaaret fra Forbindelse med den øvrige Verden, og hvor det

Gammelgræske bliver talt ganske som i Oldtiden, men ogsaa med samme Udtale som det Nygræske. Han sagde endvidere, at det Nygræske ingen Dialekter havde, og at man søgte stedse mere at udrense det, for igjen at føre det saa meget som muligt tilbage til det gamle Sprogs Reenhed, fremdeles, at der ikke længere læres Tydsk ved de græske Gymnasier.

„En tydskfødt Professor ved det græske Polytechnicum fortalte mig, at han paa sine mange Vandringer havde i Maina*) truffet paa en Befolkning, som befandt sig i det dybeste Barbari. Brændematerialet til deres Lamper beredte de af Vagtelfedt; og ved et Bryllupsgilde, som han bivaanede, maatte Forsamlingen igjennem en i Muren paa den modsatte Side af Indgangen til Huset anbragt Aabning træde ind i dette, fordi den sædvanlige Indgang blev beskyttet fra et Nabohuus! Da Gjæstevennen ikke, som de øvrige Gjæster, vilde spise med Fingrene og bad om en Gaffel, fik man endelig et Redskab opdrevet, som bar Spor af, at det ogsaa havde været brugt som Kam eller Strigle.

„Den omtalte Landsmand sagde mig endvidere, at han paa sine Vandringer i ellers ubesøgte Egne, i Forbygningerne paa de blandt Tempelruinerne fundne og for Veirligets Indflydelse mindre udsatte Basreliefs havde fundet Spor af Farve og Forgyldning, og at det altsaa var klart, at Oldtidens Billedhuggere havde betjent sig af Polychromi. *Hegel* derimod har i sin *Aesthetik* anført dybsindige filosofiske Grunde for, at Grækerne ikke have farvet deres Sculpturarbejder. Dette er nu engang de ægte Philosophers Skødesynd. Kjender man af Natur, Erfaring eller af Aabenbaringen en eller anden Sandhed, da gebærder Philosophen sig, som om denne Sandhed var undfanget i hans eget Hoved, og som om dette ikke kunde være anderledes. Men viser det sig siden, at man paa en eller anden Maade har taget Feil, saa con-

*) En Halvø i den sydøstlige Deel af Morea.

struerer den tydske Philosoph noget Nyt, og begrunder og beviser den modsatte Mening! Det Samme gjør ogsaa Edderkoppen; forstyrrer man dens Spind, saa spinder den et nyt; den behøver jo ikke at hente Materialet dertil langt fra; den har dette, ligesom Philosophen, i sit eget Legeme, kun med den Forskjæl, at Edderkoppen uddrager dette fra neden af, Philosophen derimod fra oven udaf sin efter Omstændighederne mindre eller større Hjerne.

„Nygrækerne ere i det Hele besjælede af en fyrig og sand Patriotisme. En af dem sagde mig engang, at Tyrkerne vare slemme Mennesker, som benævnedes de Christne med det Haansord „Giaur“. Ogsaa ved en senere Leilighed ytrede en græsk Student fra Piræus, at det blotte Syn af Tyrker hos ham vakte Følelser af Had og Smerte, og at han derfor aldrig var reist til Constantinopel, fordi det vilde være ham utaaleligt at see en heel Stad opfyldt af Tyrker. Næst efter Tyrkerne føle de Afsky for Englænderne. Iøvrigt kan man fra Grækenlands Standpunkt bestemtere formulere Sagen saaledes, at man siger: objectivt betragtet have Tyrkerne bragt større Ulykke over Grækerne end Englænderne; men de ere naturlige ærlige Fjender; Englænderne derimod have en langt større subjectiv Skyld.“

I Korfu, saavel som i den sydligere liggende joniske Ø Zante sidder Englænderen i Castellet og udstrækker sine Kanoners brøgende Svælg mod Staden; han kalder dette med mephistophelisk Humor eller pharisæisk Hykleri — „Protection“, medens han lægger Strikken om Halsen paa de joniske Øers Frihed! Om der forresten skeer Grækerne Ret med, at de paa denne Maade blive omklamrede af deres protegerende Tyranner, det tør jeg ikke befatte mig med at bedømme. Jeg troer derimod med Bestemthed, at, ligesom i enkelte Familier Gjengældelsen paa en eiendommelig Maade træffer de Medlemmer, som især have været en Plage for de andre, saaledes vil dette ogsaa engang skee i Europas store

Huus og med dets Folkefamilier. Men iblandt de nu levende Regeringer vil ingen have samlet sig en større Masse af Skyld end den engelske. London kan vel ikke være synderlig større end Babylon fordum var; og under mit Ophold i London faldt mig engang den Tanke ind, at dets Tid vilde vel ogsaa engang komme, da det skulde blive til en uhyre med Ruiner opfyldt Ørken; og dette vil nu paa Grund af det meget Krudt og det slette Klima gaae lettere end med Babylon — maaskee forsvinder da den tykke Taage, saa at Solen igjen kan beskinne denne Kæmpestats Ruiner.*)

Da der ved vor Ankomst til Piræus' Havn kun tilmaaltes os et Ophold af noget over en halv Dag, før Skibet igjen skulde fortsætte Reisen, bestege vi strax de tilstedeværende Vogne og kørte til Athen. En græsk Vert i den unge Nations halv kvindelige eller theateragtigt forfængelige Dragt**) løb bestandigt efter os og tilbød os Logis og Frokost. Medens da alle de Øvrige fulgte hans Indbydelse og indtoge en déjeûner i „Hôtel de Londres“, en Deel af dem, fordi de ikke vilde skille sig fra de Øvrige, gik jeg alene omkring i Staden, da jeg fra en tidligere Reise ikke var ganske ubekjendt med Athen. Jeg besteg naturligviis først de classiske Høie, og dvælede særligt ved Betragtning af Havet omkring Salamis. Jeg tænkte paa det verdensberømte Søslag ved denne Ø, der er Gjenstand for alle Philologers og deres unge Disciples Beundring; men — hvad var det dog i sig selv, som her foregik? — Hvad kundgjorde sig her af det, som har Gyldighed og Betydning for en højere Verden? Man havde her seet en stor Menneske-

*) Det følgende Afsnit hører vel egentlig til Overreisen, men vi have fundet det passonde at anbringe Forfatterens interessante Bemærkninger om den græske Oldtid og den græske Kunst paa dette Sted i Forbindelse med hans foregaaende Ytringer om det nuværende Grækenland.

U. A.

**) Den saakaldte „Fustanella“.

vrimmel kæmpe med Begeistring for Frihed og Fædreland; men selv Fædrelandskjærligheden er tidt af temmelig tynd moralsk Gehalt, og nu dens Tilbehør — den høitpriste Tapperhed, Mod og Dygtighed til at slaae ret mange Mennesker ihjel, og Mod til at udsætte sig for selv at blive slaet ihjel af Andre — hvad er det Alt, seet fra „de evige Høie!“ Jeg saa engang i England de berømte Basreliefs, som Lord Elgin lod borttage fra Parthenon og opstille i det britiske Museum; de fremstille ene og alene krigerske Scener. Dette var for Hedningerne det Høieste af Alt — Slag, Kamp og Seir, prægtige Triumfotog, kort sagt: hvad der efter sit Væsen er den dybeste Modsætning til Christendommen. Thi Krigen, dette massevisse Myrderi, er, naar man undtager Forsvarskrigen, en Frugt af det meest potenserede Hovmod og Had.

Det var andengang, at jeg stod paa Akropolis; og disse Tempelresters unægtelige Skjønhed og den under vor Skoledannelse i den ungdommelige Sjæl vakte beundrende Ærefrygt for det græske Oldtidsliv forfeile ikke deres Indtryk paa den, som betræder dette Sted. Men — hvad er tilsidst ogsaa her opnaaet, naar Grækeren klarer og fuldkomnest var kommen paa det Rene med, hvorledes han i Steen vilde forevige sit Skjønhedsideal? Hvor ofte var dette ikke et skjønt Blomsterflor, der skjulte en stor indre Ureenhed! For Gud kunde dette Folk af Kunstnere og Kunstnerinder ikke være Andet end en Vinstok med skjønne Ranker og Blade, men som aldrig kommer til at bære Frugt. Gud kunde ikke have Velbehag i den, og forkastede den. Det prægtigste Mindesmærke om Oldtidens Kunst, Parthenon, viser tydeligt, hvorledes Alt var underordnet den æsthetiske Øienslyst. Saa stort end dette skjønne Minervatempel er, saa er det indre Rum kun lidet og indknebet, ligesom en reen Biting, et Sakristi, som ikke er for Folket. Ogsaa vare alle Figurer, med Undtagelse af Tempels Gudinde, anbragte udenpaa det, men hin Hovedfigur

ligesom indmuret i en Grav. Tyrkernes Krudt og de Christnes Ild sprængte det herlige Tempel — ogsaa her sønderreves det Forhæng, der udelukkede Folket fra Helligdommen. Da Tempelborgen nemlig blev forsvaret af Tyrkerne, slog en venetiansk Bombe ned i Parthenon, hvilket de Beleirede benyttede som Krudtmagazin.

(Fortsættes.)

Afladslæren før 1517.

Vor hellige Fader, Pave Leo XIII., har atter bevilget en Jubilæums-Aflad, for at Kirkens Børn kunne rense deres Hjerter for al Synd og Straffeskyld, for derefter med des større Tillid at kunne træde frem for Naadens Throne og finde Barmhjertighed til betimelig Hjælp i de mangfoldige Trængsler, der til alle Sider omgive Kirken.

Da „Kirket.“ for to Aar siden har bragt en Række Artikler baade om Aflad ialmindelighed og om en Jubilæumsaflad isærdeleshed, saa nøies vi her med at henvise de ærede Læsere, som ønske Oplysning derom, til Aarg. 1879 S. 205 fl. og 733 fl.

Men vi skulle tillade os her at komme tilbage til en Bemærkning i „*Dansk Kirketidendes*“ forrige Aargang S. 775 om „*Romerkirkens Aflad*“. Der heder det:

»Det er jo en bekjendt Sag, at Reformationen tog sit Udgangspunkt fra Polemiken mod Afladens Misbrug. Den romerske Kirke *modificerede* derfor sin *Lære*¹⁾ og sin *Praxis* paa dette Punkt. Men, skjøndt man altsaa *ikke mere i vore Dage* kan paa den Maade bekæmpe Afladslæren, som i *Reformationens første Dage*,¹⁾ finder man dog ofte baade i vore Skolebøger og i mere paalidelige Værker i kirkelig Henseende, den katholske Afladslære fremstillet paa en Maade, som Kirken aldrig i Theorien har vedkjendt sig. Det er nemlig almindeligt, at man forklarer

¹⁾ Udhævet af os.

Aflad ved *Syndsforgældelse for Penge*. Den katholske Kirke bekæmper, som naturligt er, lidenskabeligt og i de haardeste Udtryk denne Fremstilling; og det maa vel indrømmes, at, hvis denne Fremstilling ikke er sand, er det en meget haard Beskyldning at fremsætte mod et Kirkesamfund, at det sælger Syndsforgældelse. Det kunde derfor maaskee ikke være uden Interesse at see, hvorledes den katholske Kirke herhjemme i sit Organ „Nordisk Kirket. for kath. Christne“ forklarer hvad Aflad er. (See forrige Aarg. 1880 S. 518 f.)

Vi tage næppe feil, naar vi antage, at det gaaer vore katholske Læsere, som det gik os: den forsonlige Aand, der taler af det Anførte gjorde et velgjørende Indtryk paa os. Vi paaskjønne den aabne, ligefremme Indrømmelse, at den katholske Kirke aldrig har vedkjendt sig den Lære, at Aflad var Syndsforgældelse for Penge, at baade danske, lutherske Skolebøger og andre Værker. som man skulde holde for mere paalidelige, fremstille den katholske Afladslære paa en Maade, Kirken aldrig har vedkjendt sig, og som ikke kan andet end dybt saare og opflamme med hellig Vrede et katholsk følende Hjerte, der elsker Kirken og med Uvillie seer Vankundighed eller Ondskab sætte en skæmmende Plet paa sin aandelige Moders Aasyn.

Vi skulle ogsaa fra vor Side gjerne indrømme, at vor Kirke har modificeret (ændret og forbedret) sin *Praxis* paa Afladens Gebeet. Vi gjentage derfor, hvad der blev sagt i „Nordisk Kirket.“ Aarg. 1879 S. 307: „at vi skulle være de Sidste til at nægte, at Afladspredicanterne ei holdt sig indenfor de tilbørlige Skranker.“ Vi ville ikke være mere Kirkelige, end selve Kirken, som selv paa Conciliet i Trient anerkjendte, at Misbrug havde indsneget sig i Afladsvæsenet og givet de Vrangtroende Anledning til at laste Afladen, og som derfor afskaffede al usømmelig Betaling for at faae Aflad, eftersom denne erkjendtes for at være Hovedkilden til Misbrugene.

Men naar vi saaledes tilstaae, at Reformatorerne nok

kunde polemisere mod Afladens *Misbrug*, bør vi dog paa den anden Side hævde, at *den kirkelige Lære om Aflad er endnu den Dag idag den selvsamme, som den har været i Reformationens første Dage og fra Begyndelsen af.*

Hvad lærer Kirken *nu* om Aflad? Tre Stykker: 1) Kirken kan ikke blot forlade Synden i Bodens Sacrament, men ogsaa give Aflad d. e. udenfor Bodens Sacrament eftergive de Straffe, som den omvendte Synder endnu har at afbøde for at gjøre den guddommelige Retfærdighed Fyldest. — 2) Kirken, de Helliges Samfund, raader over en udtømmelig Skat af Fyldestgjørelser, samlet af den Herre Christus samt af retfærdige Mennesker, der førte et strængt Bodsliv, uden at de behøvede derved at afbøde deres egne Synder. Giver Kirken nu en Bodfærdig Aflad, saa tager den af denne fælleds Skat, for af dens rige Fylde at betale den Gjæld til Gud, som han ellers selv havde at betale ved egne Bodsøvelser. — 3) Brugen af Aflad, saaledes forstaaet, er ikke skadelig men nyttig. Det er saalangt fra, at Aflad inddysser Samvittigheden og udslukker Bodsaanden, at den meget mere vækker Samvittigheden, og ansporer til Bodsiver.

Hvad lærte Kirken *før Reformationen*? Vi anføre to vederhæftige Vidner om den forreformatoriske Afladslære, hvem Ingen kan kaste Vrag paa: en Pave og den Mand, Kirken stedse har anseet og fulgt som sin største Lærer. *Clemens VI*, fremsatte den kirkelige Lære i 1349, altsaa henvend to Aarhundreder før Luther, i en Skrivelse, der findes i den kirkelige Lovsamling,¹⁾ med følgende Ord:

»Guds eenbaarne Søn har forløst os med sit dyrebare Blod, som han har udgydt i en rigelig Strøm, ihvorvel en ringe Draabe deraf paa Grund af dets Forening med hans guddommelige Person vilde have været nok til at forløse den hele Menneskeslægt, Hvor stor en Rigdom har han ikke derved erhvervet den stridende Kirke! Som en kjærlig Fader vilde han efterlade den til sine Børn, saa der nu staaer en uendelig Skat til Menneskenes Raadighed, en Skat, som

¹⁾ Extrav. com. l. V. til 9. c. 2.

giver alle dem, som benytte sig deraf, Deel i Guds Venskab. Denne Skat skulde ei ligge hen i Svededugen, heller ikke skjules i Ageren,²⁾ men den blev givet, paa det at den ved Himlens Nøglebærer Petrus og hans Eftermænd, Christi Statholdere paa Jorden, skulde fordeles blandt de Troende til deres Frelse, og barmhjertigt tilvendes Dem, som have oprigtigt angret og skriftet deres Synder (vere poenitentibus et confessis) snart til fuldstændig, snart til deelviis Eftergivelse af den *timelige Straf* (pro remissione poenæ temporalis). Til denne Skat bidrage Guds Moders samt alle Udvalgtes Fortjenester fra den første Retfærdige til den sidste. Man behøver altsaa paa ingen Maade at frygte for, at den kunde opbruges eller formindskes, da baade Christi Fortjenester ere uendelige, og, jo Flere der ved dens Benyttelse føres til Retfærdighed, desto mere voxer deres Fortjenesters Skat.

Før Pave Clemens VI. havde den h. *Thomas af Aquin* († 1274), den dybsindigste Theolog, Verden har seet, udviklet de selvsamme Tanker saaledes:³⁾

• Aflad har den Betydning, at den paa Kirkens Vegne saavel som paa Herrens eftergiver den Straf, der bliver at bøde efter Anger, Skriftemaal og Absolution, hvad enten en Straf er bleven paalagt [den Bodfærdige af Kirken] eller ei. Grunden til denne Afladens Virkning ligger i, at Kirkens Medlemmer udgjøre et enigt hemmelighedsfuldt Legeme. Mange Lemmer paa dette Legeme have nemlig øvet flere Bodsgjerninger, end de selv havde Behov for at betale deres egen Skyld; mange have ogsaa med Taalmod baaret uforskyldte Trængsler, hvorved de fik Leilighed til at afbøde de Straffe, som de muligen skyldte [den guddommelige Retfærdighed]. Disse Fortjenesters Skat er saa stor, at den overstiger de nulevende Menneskers hele Straffeskyld, og det især formedelst Christi Fortjeneste. Thi skjøndt denne Christi Fortjeneste virker i Sacramenterne, indskrænker sig dens Virkekraft dog ikke til Sacramenterne, men ifølge sin Uendelighed gaaer den ud over Sacramenternes Virkekraft. Nu kan jo En gjøre Bod for en Anden. Men Helgenerne, som have Overflod af Bodsgjerninger, have ikke

²⁾ Hentydninger til Luc. 19, 20 og Matth 18, 44.

³⁾ In. suppl. qu. 25. art. 1.

gjort dem for et enkelt Individ, der kunde trænge til Bødsgjerninger (ellers vilde dette Individ *uden* Aflad faae dem sig tilvendte), men de have gjort dem for hele Kirken ialmindelighed. Saaledes ere de omtalte Fortjenester et Gode, som er fælleds for hele Kirken. Men hvad der er fælleds for et Samfund, faae Samfundets enkelte Medlemmer sig tildeelte efter Forstanderens Skjøn. Ligesom derfor En vilde faae den skyldige Straf eftergivet, om en Anden gjorde Bod istedenfor ham, saaledes er dette ogsaa Tilfældet, naar en Andens Bødsgjerninger tilvendes ham af Den, som kan raade over dem« (hvilket Paven gjør ved at aabne Leilighed til at vinde Aflad).

Saaledes skrev St. Thomas Aquinas halvtredie Aarhundrede før Reformationen. Og — vi gjentage — St. Thomas har stedse nydt saa stor en Anseelse hos Kirkens Lærde, som ingen anden Theolog; og den fra Reformationstiden bekjendte Cardinal *Cajetan* er en af de høiest ansete Fortolkere af St. Thomas. Mon det da kan være rimeligt, at St. Thomas' Lære og Pave Clemens' dogmatiske Constitution var „i Reformationens første Dage“ gaaet saameget i Glemme, at man i Kampen mod Luther maatte støbe en forvansket Afladslære om og tye til Archiver og tilstøvede Haandskrivter for at faae den fordums Lære ud af dem igjen? For at finde det utroligt, behøver man dog ikke som Katholik paa Forhaand at være overbevist om, at den Helligaand vaager over den kirkelige Lære og aldrig tillader, at den forvanskes.

Dog lad os anføre en Hjemmelsmand netop fra „Reformationens første Dage,“ og det ingen ringere end Afhædsprædicanten *Tetzel*. Mod Luthers 95 Theser om Afhad opstillede Tetzel 106 Antitheser. Deri paastaaer han:

•Alle Syndere trænge ikke blot til Anger og Kjødets Spørgelse, men ogsaa til Bødens Sacrament og Fyldestgjørelse. — Da Herren ikke lader nogensomhelst Misgjerning ustraffet, skeer denne Fyldestgjørelse ved Straffe, hvilke enten Præsten paalægger (efter eget Skjøn eller efter Kirkeloven) eller den guddommelige Retfærdighed stundom fordrer afbedede (hernede eller i Skjærildn). — Denne

Bod kan Paven eftergive ved Aflad, hvad enten Boden er paalagt af ham (Paven) selv, eller af Præsten, eller den fordres af Guds Retfærdighed, uden at derved Forpligtelsen til Bod og Straf ophæves, forsaavidt Bod og Straf er et Middel til at læge Sydens Saar og forebygge et Tilbagefald i Synden.»

Disse Tetzels Theser (3, 4, 5, 6, 11, 12, 14) kunne eftersees i „des thewren, seligen Mans Doct. Mart. Lutheri Bücher und Schriften,“ I. (Jhena, Rödinger 1555) Fol. 7. P.

Kirkelige Efterretninger.

Frankrig. I Dioceset Cambrai, hvis Ærkebiskop, Cardinal Regnier, først fornylig er afgaaet ved Døden, erholdt en katholsk Præst for nogle Maaneder siden en Arv paa 16,000 Francs. Den værdige Præst bortgav hele Arven indtil den sidste Franc til velgjørende Øiemed, nemlig 1000 Fr. til katholske Skoler i Orienten, 5000 Fr. til Missions-Foreningen for Troens Udbredelse og 10,000 Fr. til Jesu Barndomsforeningen, der kjøber og opdrager Hedningebørn.

— Den fornylig i Paris afdøde Sognepræst til „Vor Frue af Loretto“, Hr. de Rolleau, en ærværdig Olding paa 82 Aar, havde siden Aaret 1836 været Sjælesørger ved denne Kirke. Paa det Sted, hvor den herlige Kirke, en af de rigeste og prægtigste Kirker i hele Paris, nu staaer, saaes dengang et halvforfaldent Capel, men den unge Sognepræst opførte snart et prægtigt Tempel, der med dets rige Udsmykning i Guld og Marmor samt ved dets herlige Gudstjeneste blev en af den store Bys meest besøgte Kirker. Den Afdødes Gævmildhed kjendte ingen Grændser. Alt hvad han modtog af sine Sognebørn (et af Paris' rigeste og meest luxuriøseste Sogne) kom igjen i de Fattiges, Syges og Nødlidendes Hænder, der ærede og elskede ham som en Fader. Saaledes har denne Sjælesørger alene i det forløbne Aar uddeelt over 20,000 Fr. til de Fattige — et smukt Exempel paa ægte katholsk Gævmildhed og Kjærlighed.

Den salige Johannes af Britto, Martyr.

† 1693.

Don Pedro II. af Portugal havde som Barn blandt sine Pager en Dreng af fornem og rig Familie. Johannes af Britto, saaledes hed Drengen, maatte taale meget af sine Kammerater, da hans fromme Levnet var dem en stadig Bebreidelse. Han blev engang meget syg; hans Moder bad da den h. Frants Xaverius om, ved sin Forbøn at opnaae hans Helbredelse. Efter at være bleven bønhørt, lod hun af Taknemmelighed Barnet et Aar igjennem bære Jesuiternes Ordensdragt. Fra nu af ønskede Johannes at træde i den hellige Frants Xaver's Fodspor. Han lod sig optage i Jesuiterordenen, og efter elleve Aars Forløb forlod han, trods sin Moders Taarer og sin Families Modstræben, sin Hjemstavn for i Madura at prædike Evangeliet for Hinduerne. I fjorten Aar reiste han omkring i Østen, prædikede og døbte under usigelige Anstrengelser og Forfølgelser. Tilsidst blev han martret og landsforviist; han vendte da tilbage til Portugal. Senere fulgte han igjen sit Hjertes Trang og reiste endnu engang til sit forrige Missionssted. Som en anden Johannes den Døber døde han her som et Offer for en Kvinde, med hvem en til Christendommen omvendt Fyrste levede i utilladeligt Forhold; efter langvarigt Fangenskab blev han halshugget. Pius IX. erklærede ham høitideligt for salig.

Troskab mod Guds Naade.

Da den salige Johannes' Moder erfarede, at hendes Søn vilde begive sig til Ostindien, opbød hun al sin Indfyldelse for at faae ham fra denne Beslutning. „Gud,“ svarede den tilkommende Martyr, „kaldte mig fra Verden til Ordensstanden; nu kalder han mig fra Portugal til Ostindien. Utroskab mod Guds Kaldelse vilde væbne Hans Retfærdighed imod mig. Saalænge jeg lever, vil jeg gjøre Alt hvad jeg kan for at fremskynde min Afreise til Ostindien.“

„Stor Ære og stor Berømmelse er det, at tjene Dig, og at foragte alt for Din Skyld. Stor Naade ville de opnaae, som frivilligt underkaste sig Din h. Villie.“

(Thomas af Kempis.)

Johannes anbefalede Jesusbarnet i Krybben sin Bøn om at blive optagen i Jesu Selskab. Han udtalte selv Ønsket om at blive sendt til Japan til Hedningernes Omvendelse, ligesom den h. Frants Xaverius havde gjort. Dette Ønske tilskrev han denne Helgens Forbøn; og han forblev det tro til Døden.

„Og Herren sagde til Abraham: Drag ud af Dit Land, fra Din Slægt og fra Din Faders Huus, og reis til det Land, som jeg vil vise Dig. Og Abraham drog afsted, som Herren havde sagt ham.“

(1. Moses. 12, 1. 4.)

Kirkelig Kalender og Brindringsliste.

Søndagen den 10de April. Palmesøndag. Den højtidelige Palmevielse i Sct. Ansgars Kirke begynder Kl. 9¹/₂.

Paa Palmesøndag afholdes den 2den Kvartalscollect af Peterspengen. — 1. M. Leo, Pave og Kirkelærer. — 12. Tl. Julius, Pave (Lidelseshistorien efter Marcus oplæses.) — 13. O. Hermenegild, Mart. (Lidelseshistorien efter Lucas oplæses).

14. April. Skærtorsdag. Kl. 10 Levitmesse med Procession i Sct. Ansgars Kirke. Kl. 6 Aften Andagt.

15. April. Langfredag. I Sct. Ansgars Kirke begynder Formiddagsgudstjenesten Kl. 10; den sluttes med Prædiken. Aftengudstjenesten begynder Kl. 6.

16. April. Paaskeløverdag. I Sct. Ansgars Kirke begynder Formiddagsgudstjenesten Kl. 8, og den afsluttes med Høimessen, som begynder henvend Kl. 9³/₄.

Søndagen den 3dje April. Jesu Christl Opstandelse. 1ste Paaskedag. Korsets højtidelige Optagelse i Sct. Ansgars Kirke Kl. 6; derefter Levitmesse. Kl. 8 stille Messe.

Søn- og Festsdags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.

" 7 og 8¹/₂ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.

" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.

" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

" 10 højtidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup

" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.

" 6¹/₂ stille Messe i Hospitalet.

" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

" 7 og 7¹/₂ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

" 7³/₄ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

" 8¹/₂ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

" 8¹/₂ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.

" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.

hver Lørdag Kl. 5—8¹/₂ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegade hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Rev. DD. Missionarii,

qui nova ss. olea hinc Hafnia accipere optant, eorum^q vasa vacua et munda huc mittant oportet ante Dominicam in Albis.

Hafniæ, 7. Aprilis 1881.

Præfectus Apostolicus.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 16.

Søndagen den 17. April.

1881.

Indhold: Kjødets Opstandelse (Paaske-Prædiken). — Gud er retfærdig.

Kjødets Opstandelse.

(Paaske-Prædiken.)

„Han skal forvandle vor Fornedrelses Legeme til at vorde ligedannet med sit Herligheds Legeme.“ Philip. 3, 21.

Stor var Kirkens Sorg i de sidste Dage, da vi feirede Mindet om vor dyrebare Frelzers bitre Lidelse og forsmædelige Død. Ligesaa stor er Kirkens Glæde, Fryd og Jubel idag, da vi feire Mindet om den samme Frelzers scierrige Opstandelse fra de Døde. Vi kunne idag sige med Psalmisten: „*En Frydestrøm glæder Guds Stad*“ (Ps. 45, 5).

Og denne Strøm fremvælder af en *dobbelt* Kilde, af Herrens Opstandelse og vor egen tilkommende Opstandelse. Paaske er nemlig baade Herrens Fest og vores, baade Troens Fest og Haabets.

Lad os idag betragte den som *Haabets Fest* og dvæle ved den Tanke: *Christi Opstandelse vort Haabs Grundvold.*

Den forvisser nemlig os Christne om en Sandhed, hvorom Hedningerne ei engang havde en Ahnelse, den Sandhed, at, ligesom Christus, skulle ogsaa vi engang opstaae af Graven. Dette er en overvættets stor Trøst for os alle. Legeme og Sjæl ere i dette Liv hverandres trofaste Ledsagere, forbundne med det inderligste Baand og dele stedse Glæde og Sorg med hinanden. Men saa kommer Døden. Dens kolde Jernhaand sønderriver dette Baand og skiller dem ubarmhertigt og ubønhørligt fra hverandre. Legemet uden Sjælen ligner et faldefærdigt Huus, en Bygning, som synker snart i Gruus, og om kort Tid er Intet tilbage af dets Herlighed og Skjønhed uden en Haandfuld Støv og nogle nøgne Been. Skal dette Palads, bygget af Skaberens kunstfærdige Haand, aldrig reises igjen? Skulle disse to ved Døden adskilte Venner aldrig forenes igjen? Skal hint Baand, engang over-skaaret, aldrig knyttes igjen?

Det var det store Spørgsmaal, hvorpaa *de gamle Hedninger* ikke vidste noget Svar, eller rettere sagt, de maatte fra deres Standpunkt svare: Nei, Døden vil aldrig give sit Bytte tilbage; ingen skabt Kraft er istand til at fravryste den den. Sædekornet saaes i Jorden, og om kort Tid sees et nyt Straa at fremspire til friskt Liv; dertil gjemmer Jordens Moderskjød en vidunderlig Kraft; — men at et Lig skulde reise sig til nyt Liv — nei, dette er aldrig hverken seet eller hørt, saalænge Jorden har staaet; det mægter ingen naturlig Kraft. — Saa trøstesløse vare Hedningernes Udsigter angaaende det menneskelige Legemes fremtidige Skæbne. Og hvad Under? De havde jo næppe Vished om, at Sjælen vil vedblive at leve efter Døden. De Ædleste blandt dem ledte allevegne efter Beviser, der kunde faae dem til at haabe Sjælens Udødelighed; men det vilde næppe lykkes dem at finde saadanne. Deres Skrivter bevise os dette endnu den Dag idag.

Men hos os, i *Christendommens* sollyse Dage, forholder det sig ganske anderledes. Nu veed ethvert Barn

at besvare det Spørgsmaal, som de dybsindigste Philosopher maatte fortvivle over.

Takket være vor christne Tro! vi alle bekjende: „Jeg troer paa Kjødets Opstandelse og det evige Liv.“ „Død, hvor er din Seier? Død, hvor er din Braad?“ (1. Cor. 15, 5.)

Og hvorpaa grunder sig dette Haab om vor tilkommende Opstandelse til Livet? Paa Christi Opstandelse i Herlighed.

Vi skulle engang *opstaae*, fordi Christus er opstanden.

„Thi“, siger Apostlen, „dersom vi troe, at Christus er død og opstanden, da skal og Gud saaledes føre de Hensovede ved Jesus frem med ham (til Opstandelsen)“. (1. Thess. 4, 14.)

Vi skulle engang *forklares*, ligesom Christus er bleven forklaret.

„Thi han skal forvandle vor Fornedrelses Legeme til at vorde ligedannet med sit Herligheds Legeme“. (Phil. 31, 21.)

Kort sagt:

Christi Opstandelse — et Pant paa vor Opstandelse,

Christi Forklarelse — et Pant paa vor Forklarelse.

Maatte vor opstandne og forklarede Frelser give os Naade til, at disse to Tanker kunne opfylde vore Hjerter med sand Paaskeglæde.

1. Ved en høitidelig Leilighed havde Herren engang erklæret: „Sandelig, sandelig siger jeg Eder: Den Time kommer, da alle de i Gravene skulle høre Guds Søns Røst, og de skulle gaae frem: de, som have gjort godt, til Livets Opstandelse, men de, som have gjort ondt, til Dommens Opstandelse.“ Joh. 5, 28. 29. Vil Herren holde Ord? — Ja, han vil; hans egen Opstandelse berger os derfor.

Han har opvakt sig selv; han kan altsaa ogsaa opvække os. Skjøndt død, var han ikke død; om end død som Menneske, lever han som Gud. Han er virkelig, hvad han udgav sig for — Guds Søn, høiløvet i Evighed!

han, den Almægtige, den Sandfærdige! Han *kan* holde sit Ord; han *vil* holde sit Ord. Hvad behøves der mere?

„Jeg lever“ — o, saa lød hans Ord —

„Og leve skal, hvo paa mig troer“.

Og Løftet holder Jesus Christ,

Til Livet nyt opreist forvist.

Vi Christne sukke ikke mere efter Opstandelsen. Vi sige ikke frygtsomme og tvivlende: Det *vilde vistnok sømme* sig, at Legemet tilligemed Sjælen tog Deel i Lønnen efter at have taget Deel i Arbeidet; det vilde vistnok sømme sig, at den nye Adam giver os den Udødelighed tilbage, som den første Adam har tabt baade for sig selv og for os. Nei, vi sige nu meget mere med fast Tro: Christus vil opvække os alle, enhver i det selvsamme Legeme, som han har baaret i dette dødelige Liv.

Her maa vor Svagheds ængstelige *Tvivl forstumme!* Han har opvakt sig selv; hvad kunde da være ham umuligt? Om Forfølgerne end kastede de hellige Martyrer for de vilde Dyr; om disse end sønderlemmede dem og slugte dem Led for Led; om Martyrernes Aske end blev spredt rundt omkring og af Vindene baaren hen til alle Verdens Kanter: hvad skadte det? Christus er opstanden; han er Gud; han kan samle de spredte Lemmer igjen fra alle de fire Veir; Han, som har fremkaldt Alt af Intet! Om end mit Legeme engang skal forraadne i Graven og blive Ormenes Føde, hvad skader det? Han, som dannede dette Legeme, kan jo igjen opvække det! Jeg troer, at alle de i Graven uden Undtagelse skulle høre Guds Søns Røst, og at de alle skulle gaae frem, — ogsaa jeg, i dette mit selvsamme Legeme. Jeg troer *Kjødets Opstandelse og det evige Liv.*

2. Og jeg haaber et evigt Liv i *Herlighed.* Thi *Christi Forklarelse* er et *Pant paa vor Forklarelse.*

Vi skulle opstaae og iklædes dette Kjød og Blod, dette selvsamme Legeme igjen, men ikke i dets nærværende svage og ringe Tilstand, men i en *forandret, forklaret og herlig Slikkelse.*

Hvem siger os dette? Vor Tro; vor opstandue og

forklarede Frelser: „Thi han skal forvandle vor For- nedrelses Legeme til at vorde ligedannet med sit Herligheds Legeme“ d. v. s. efter Skrivtens Sprogbrug: han skal forvandle vort ringe og forkrænkelige Legeme til at vorde ligedannet med hans herlige Legeme. Betragter derfor, Christne, eders opstandnes Frelseres Herlighed og siger eder da i fast Tro og glad Haab: Dette er det Forbillede og Mønster, den himmelske Kunstner vil danne mig efter.

Den opstandne Frelser er for det første *ikke mere Død og Lidelser underkastet*. Det er den første Fuldkommenhed, vi efter Opstandelsen skulle dele med ham.

Hvor gyseligt var Herrren ikke mishandlet af Svøberne og Tornene, af Naglerne og Korset! Prophetens Ord kunne forstaaes om hans sønderflængede Legeme: „Fra Fodsaalen til Issen er intet heelt paa det, intet uden Saar og Skrammer og friske Hug: de ere ikke udtrykkede og ikke forbundne og ikke lindrede med Olie“ (Js. 1, 6). Han var heelt bedækket med Saar, et eneste stort Saar.

Nu derimod — seer eders Frelser reise sig til nyt Liv; seer, om I endnu finde et eneste Spor af Lidelser paa ham? Nei, hans Saar ere tillukkede og det for bestandigt. Han beholder kun sine Vunder i Hænderne og Fødderne og i Siden; men de ere ikke mere Tegn paa Lidelse og Svaghed, men meget mere Æres- og Hæders- tegn ligesom Ar paa Stridsmandens heltmodige Bryst. Nei, „Christus, eengang opstanden fra de Døde, dør ikke mere; Døden hersker ikke mere over ham“ (Rom. 6, 9). Han lider heller ikke mere; Lidelserne herske ligesaa lidt længere over ham.

Opløfter derfor eders Blik, betragter det Forbillede, som I skulle blive ligedannede med! Hvad der gjaldt om Christus, gjælder ogsaa om eders Legeme: „Det saaes i *Forkrænkelighed*, men det opstaaer i *Uforkrænkelighed*“ (1. Cor. 15, 41). Christne, tænk Eder engang, at vi vare for bestandigt frie for Lidelse, Sygdom, Smerte, Hede, Kulde, Hunger, Tørst, frie for alle Besværligheder

og Lidelser: vilde vi da ikke synes allerede at være i Lyksalighedens Rige? Vel, mine Tilhørere; efter Opstandelsen skulle vi virkelig være frie for al Lidelse og alle Fortrædeligheder; men dette er kun Lyksalighedens første Begyndelse.

Den opstandne Frelser er endvidere iført *Herlighed* og *Majestæt*. Og det er den anden Fuldkommenhed, vi efter Opstandelsen skulle dele med ham.

I sit dødelige Liv havde han viist sig som en af os ringe Menneskebørn. Ved sin Forening med Guddommen havde hans Legeme vistnok Krav paa Herlighed og Forklarelse. Men af Kjærlighed til os havde han givet Afkald paa den og vandret blandt Menneskene uden at vække Opsigt ved noget Andet end ved sin Hellighed, Viisdom og Underkraft. Hans Fjender forhaane hans Ydmyghed; disse onde Mennesker blues ikke engang ved at tilsmudse hans hellige Aasyn med deres Spyt. Hele hans Skikkelse er saa ynkværdig, at Pilatus forfærdet udraaber: „Ecce homo“; dømmer selv, er der noget Menneskeligt tilbage i denne Jammerskikkelse? Nei, Intet! Ved Propheten bekjender Herren selv: „Jeg er en Orm og intet Menneske; Menneskenes Spot og Folkenes Foragt.“ Ps. 21, 7.

Men nu — hvilken Forandring! Nu er han iført Glands og Herlighed; — den Herlighed, som han paa Thaborbjerget havde viist en Straale af, dengang hans Aasyn skinnede som Solen, og hans Klædebon blev hvidt som Snee, — den Herlighed, der lod Petrus udraabe i salig Henrykkelse: „Herre, her er det godt for os at være, lad os gjøre her tre Hytter“. (Marc. 9, 4), — denne Herlighed havde han nu iført sig.

Indvender ikke herimod, at han dog viste sig for de fromme Kvinder og sine Disciple i sin tidligere Skikkelse. Dette er nok sandt; men hører, hvorfor! Magdalena og Apostlene skulde gjenkjende deres Herre og Mester, de skulde see ham med deres Øine, røre ved ham med deres Hænder og nøie iagttage hele hans Færd, hele hans Maade at være og tale paa, de skulde see ham

baade at spise og drikke. De skulde jo for hele Verden give Vidnesbyrd om, at han var den selvsamme Mester, de tidligere havde kjendt. Derfor holder Herren ligeoverfor dem sin Forklarelses Glands tilhyllet; de vilde jo ellers ikke engang have været istand til at fæste deres Blik paa ham; han gjorde det kun af Kjærlighed til os, for vor Svagheds Skyld, af den selvsamme Grund, hvorfor han, den Udødelige, nedlod sig til, for Apostlenes Øine at spise et Stykke stegt Fisk og lidt Honningkage. Det er den Forklaring, den h. Augustin giver herom (De civ. Dei 22, 19). Men, saasomt denne Grund falder bort, lader Herren ogsaa Sløret falde. Nu, siddende ved Faderens høire Haand, straalere han i Lysets Glands, — et saligt Skue for Englene og de Hellige.

Opløfter derfor Eders Blik; betragter det Forbillede, I skulle vorde lignedannede med! Hvad der gjaldt om Christi Legeme, gjælder ogsaa om vores: „Det saaes i *Vancære*, men det opstaaer i *Herlighed*“ (1. Cor. 15, 42).

Og i dette udødelige, herlige Legeme afryster Herren Gravens Lænker og begynder sit Seiersløb som en Kæmpe, uden at ændse *hvilken som helst Modstand*. Graven er endnu tillukket, men han forlader den, uden at ændse dens Klippevæg og Dobbelport samt den store Kæmpesteen foran Døren og det høie Raads Embedssegl. Dette er de hellige Fædres Opfattelse. Ligesom Solstraalen, siger de, ustandselig gennemtrænger Krystallet, saaledes svæver Jesus gennem den lukkede Gravs Væg, og det er først senere, at Englen farer ned for at kaste Stenen tilside.

Lægger endvidere Mærke til, hvor hurtigt han svæver fra et Sted til et andet: snart viser han sig ved Graven for Magdalena, snart paa Veien for de øvrige Kvinder, snart ledsager han de to trøstesløse Disciple til Emmaus, fortolker dem Skrivten, tager med dem ind i Herberget og oplader deres Øine ved at bryde Brødet for dem, snart viser han sig for Simon Petrus alene, snart staaer han midt iblandt sine forbausede Apostle i Nadversalen, hvor Dørene dog ere tillukkede. Kort sagt: hans Legeme er nu

hurtigt som Lynet og *uhindret af legemlig Modstand*; det er efter Apostlens Ord blevet til et *aandeligt* Legeme.

Vor Aand kan nemlig med Lynets Hurtighed ile igjennem den hele vide Verden, hvorhen den end lyster, over Lande og Have, fra Nordpolen til Sydpolen; den kan i et Øieblik tænke sig forflyttet herfra til Calvariabjerget og Opstandelsens Have. Den boer fredelig i Legemet og gennemtrænger hele Legemet uden at fortrænge det eller fortrænges af det, medens et Legeme ikke kan være i samme Rum med et andet. Saaledes gennemtrængte det opstandne Legeme Gravens Væg og de til-laaede Døre og ilede i et Øieblik, hvorsomhelst det end ønskede at komme hen.

Og nu, mine Christne, tør jeg endnu engang sige: Betragter det Forbillede, som I skulle blive ligedannede med! Hvad der gjaldt om Christi Legeme, det gjælder ogsaa om vort: „Det saaes i Skrøbelighed, men det opstaaer i Kraft; der saaes et dyrisk Legeme — tillader mig at bruge dette stærke Udtryk, da Apostlen selv har brugt det: der saas et *dyrisk* Legeme (*corpus animale*), der opstaaer et *aandeligt* Legeme (*resurget corpus spirituale*)“ (1 Cor. 15, 43. 44).

3. Dog nei, mine Tilhørere, jeg maa indskrænke min Paastand. Skrivten siger: „Vi skulle alle opstaae, men *ikke alle skulle forklares*“ (1 Cor. 15, 51 eft. Vulg.). Der skal opstaae et aandeligt Legeme; ja, men kun under een Betingelse: at vi nemlig nu leve efter Aanden og ikke trælle under Kjødets Aag.

Arme Synder! det glade Haab om en Opstandelse i Herlighed er ikke for dig, medmindre du bryder de uværdige Lænker, du frivilligen har betynget dig med. Tag dog idag Apostlens Ord til Hjerte: „Om hans Aand, som opreiste Jesus fra de Døde, boer i eder, da skal Han, som opreiste Christus fra de Døde, levendegjøre ogsaa eders dødelige Legemer formedelst sin Aand, som boer i eder.“ (Rom. 8, 11.) Agt dog paa den Betingelse, som Apostlen stiller: „Om hans Aand lever i eder, da skal han igjen gjøre eder levende.“ Agt paa den Slut-

ning som Apostlen drager deraf: „Derfor, mine Brødre, ere vi ikke Kjødets Skyldnere, saa at vi skulde leve efter Kjødets; thi dersom I leve efter Kjødets, skulle I døe“ (Rom. 8, 12). Agt paa Apostlens forfærdelige Trudsel: „Farer ikke vild! de Utugtige, Blødagtige og de, som synde mod Naturen, Tyve, Gjerrige, Drankere og Skjendegjæster skulle ligesaa lidt arve Guds Rige som Afgudsdyrkere.“ (1 Cor. 6, 9. 10.) O arme Synder! du, som hører til en af de anførte Menneskeclasser, velan, reis dig af dine Synders Grav idag, afryst dine Lænker, udeluk dig ikke selv fra den almindelige Paaskeglæde. Thi saalænge du vedbliver at bære Syndens Aag, saalænge gives der for Dig ingen Glæde, intet Haab!

I derimod, som med Aandens Sværd døde Kjødets Lyster, Eder tilraaber jeg Tertullians glædelige Ord: „*Resurrectio mortuorum spes Christianorum*“ — De Dødes Opstandelse er de Christnes Haab. For at være *sande Christne*, maae vi bære et Aag. Det nægtes af Ingen, heller ikke af selve Herren; han kalder vel sit Aag gavnligt og sin Byrde let; men han vedgaar dog, at det er et Aag og en Byrde. Dog trøster eder! Herrens Aag lønnes med Opstandelsens Herlighed, og jo mandigere I bære det, desto større vil Opstandelsens Herlighed være.

Resurrectio mortuorum spes Christianorum. De Dødes Opstandelse: de Christnes Haab. Dette Glædesraab gjælder især Eder, *I Syge og Skrøbelige, I Fattige og Nødlidende.* I have kun ringe Deel i Livets Glæder; men hvad skader det? Livets Gjenvordigheder ere jo Intet i Sammenligning med den tilkommende Herlighed.

Kjære Christen! Du er maaskee fattig og elendig. Men, er Du fattigere end Job, dengang hans Fjender samt Guds Ild havde berøvet ham Alt, hvad han eiede? Er du hjælpeløsere end Job, efterat en rasende Stormvind havde begravet alle hans Sønner og Døttre under Husets Ruiner? Er du elendigere end Job, da Guds Engel havde slaaet ham med Bylder fra Fodsaalen indtil Issen? Du har vel næppe Mod til at sige: Jo, jeg er endnu elen-

digere. Men, lad end saa være! Det Haab, han trøstede sig selv med, er ogsaa dit Haab, og i alt Fald istand til at opreise dit nedbøiede Sind. Hvilket Haab er dog dette?

Seer Job sidde paa en Skarndyngge, fuld af Bylder, overvældet af Smerter; han tager et Potteskaar for at skrabe sig med; hans egen Hustru og hans meest hengivne Venner reise sig imod ham; men han løfter sit Blik mod Himlen og raaber i hellig Henrykkelse: „Gid dog mine Ord maatte blive opskrevne, gid de maatte blive prentede i en Bog med en Jernskrivt til evig Tid“ (Job 19, 23, 24). O hellige Patriark! hvad kunde det være, som bevæger dit Hjerte saa dybt og husvaler og trøster dig i denne din dybe Fornedrelse? Siig os, hvad er det, som du ønskede opskrevet for alle kommende Tider?

„Jeg veed“ — bliver han ved — at min Forløser lever, og paa den yderste Dag skal jeg opstaae af Jorden, og jeg skal omgives af min Hud igjen, og i mit Kjød skal jeg beskue min Gud, som jeg selv skal see, og mine Øine betragte, jeg og ingen anden; dette Haab er gjemt i mit Bryst.“ (Sanmest. 25—27.)

Christne, saaledes taler Job i den gamle Pagts Mørke, han der dog kun saae Frelseren i Aanden og haabede først om nogle Aarhundreder at ville komme til at see ham. Hvad tør og maae vi da ei sige, i *Christendommens* Lys og Varme, vi, som troe paa Herrens Opstandelse som en fuldbyrdet Kjendsgjerning, vi, som have seet vor opstandne Frelser med Apostlenes Øine og rørt ved hans Saarmærker med Apostlen Thomas' Fingre? Hvad tør og maae vi Christne ei sige? Hvor fast bør vort Christenhaab ei være!

Resurrectio mortuorum spes Christianorum; i dette Haab ere vi lykkelige. Vort *Christenhaab* er ei dette Liv med sine Rigdomme og Æresposter, med sine Glæder og Nydelser. Da vilde vi rigtignok være de elendigste Mennesker!

Nei, vor Rigdom er Fattigdom, vor Glæde er Sorg, vor Hæder Ydmygelse, vor Lyst Afholdenhed.

Men hint Liv med sine himmelske Rigdomme, med Hæder kun for Gud og Himlens Fyrster, med sin evige Lyksalighed i Forening med Christi forklarede Menne-skelighed, — det er vort Haab. *Hint Liv efter Opstandel-sen i et udødeligt, herligt, kraftfuldt og aandeligt Legeme!*

Gid Ingen af os maatte gaae Glip af dette vort Chri-stenhaab! Gid vi alle, som nu her ere samlede, maatte engang være samlede paa Opstandelsens Paaskedag ved Dommerens høire Haand! Det give os vor opstandne Frelser, som med Faderen og den Helligaand lever og regerer i al Evighed! P.

Gud er retfærdig.

Henimod Slutningen af Aaret 1842, fortæller en fransk Officeer, commanderede jeg en Escadron Spahis (et let Ryt-teri, som meest var taget af Indfødte) i Provindsen Constan-tine. Kabylernerne i Bjergetegnene mellem Bona og Philipeville foruroligede os ved uophørlige Røvertog i vor nylig grund-lagte Coloni. Derfor forordnede Generalen, som comman-derede i denne Provinds, et Streiftog i den Gruppe af Bjerg-skove, hvoraf Eddoug udgjør en Deel. Faa Dage før Bort-marschen fik jeg fra Frankrig en Underløjtnant, som paa Grund af sin slette Opførsel med ufordeelagtige Vidnesbyrd var bleven forsat til min Escadron i Afrika. I en Alder af over 30 Aar havde han valgt den militære Løbebane. Den saakaldte Commission for National-belønninger havde udnævnt ham til Officeer i Armeen, fordi han i Aaret 1830 havde taget ivrig Deel i Juli-revolutionen, der fordrev den retmæssige Konge, Carl den X. Jeg følte ingen Lyst til at erfare hans tidligere Levnetsløb; men hans raa Vaner, hans usædelige Tale og Grundsætninger mindede altfor tydeligt om de sletteste Bykvarterer i Paris. Født i en Forstad og for-ladt af sine Forældre, drev han omkring i Pøbeltheatrene, hvor han tilklappede de usømmeligste Ting sit Bifald. Trods tilsyneladende Legemskraft saae han dog paafaldende bleg ud; hans skaldede Hoved, rynkede Pande og hans forkomne Skikkelse vidnede ikke om Arbeide, men om Udsvævelser og gjennemsværmede Nætter, lige-som hans kaade Tale fik Enhver til at gyse. Naturlig-viis var dette Menneske os ikke velkommen. Escadronen

talte dengang foruden 2 Capitainer og ligesaamange Løitnanter og Underløitnanter, endnu kun en Premierløitnant Morano fra Perpignan og denne Nyankomne. Da de indfødte arabiske Officerer ikke forstode Fransk, kunde Underløitnant I. . . kun omgaaes med Morano, et udmærket ungt Menneske med ufordærvet Hjerte, og med de bedste Grundsætninger.

Feltoget begyndte, og Spahierne maatte ride ud paa Recognoscering foran Fronten og ved Flankerne. for at sikre Colonnernes Marsch mod Overfald. Næsten hele Nætter vare vi i Sadlen, for at overraske Fjenden ved Daggry.

Paa et af disse for det meste hurtige Ridt, maatte vi paa Grund af den ugunstige Terrainbeskaffenhed ride i Skridt; thi snart gik det over steile Bjerge, snart over uveisomme Fodstier. Engang imellem traf vi dog igjen brede og gode Veie. Paa en saadan rede vi laugsomt fremad. Jeg var i Spidsen for Escadronen og lod Tøiljerne hænge slappe ned ad Hestens Hals, tænkende paa mine fraværende Venner og det fjerne Hjem. Vor Fortrop bemærkede vi næppe, skjøndt vi vare i et bestandigt Samkvem med den, ved visse Raab, hvormed Spahierne efterlignede Dyrene. Tre til fire Skridt bag mig rede tæt ved Siden af hinanden Morano og I. . . ; hvormeget de end søgte at tale sagte, saa hørte jeg dog i Nattens Stilhed ethvert af deres Ord.

Natten var herlig og maaneklar, hvorfor jeg ikke befrygtede noget Overfald. Uden at lytte, hørte jeg dog ethvert Ord bagved mig. Det maa have været Klokkeren i eller i det højeste Kl. 2 efter Midnat.

I. . . fortalte om sin Andeel i Julirevolutionen og vedblev efter nogle betydningsløse Enkeltheder: „I Gaden St. Honoré henimod Palais Royal kan De endnu i Dag see Huset; i Stuen er der en Hattemagerboutik. Derhen trak sig et fra alle Sider forfulgt Compagni af den kongelige Garde tilbage og barikaderede Porten. Efter dem fulgte en af mig commanderet Revolutionssskare. De kongelige Grenaderer besatte Balkonen og Vinduet og aabnede en morderisk Ild mod os. Man saac Capitainen ganske tydeligt, hvorledes han gav Befalinger, ledede Modstanden og med kold Foragt trodsede vore Angreb. Med en Ladestok, som han brugte til Commandostav, betegnede han sine Soldater, i hvilken Retning de skulde sigte; trods vort Overtal beholdt han dog sin Officeershue paa, der tjente os til Skive. Han var en gammel Soldat med et graat Overskæg og hvide Haar; paa hans Bryst glindsede Æreslegionens Kors og den

hellige Ludvigs. Hans venstre Underarm var viklet i et hvidt Lommetørklæde og farvet rødt af Blodet, som dryppede ned paa hans Uniform. Jeg betragtede Capitainen meget nøie, da jeg følte mig af en uimodstaaelig Magt ophidset imod ham. I hans Blik læste jeg Foragt for os, og derfor havde jeg svoret ham Døden. Fra et sikkert Skjul i et ligeoverfor liggende Huus fyrede jeg vel ti Skud paa ham uden at træffe ham; jeg var som fortryllet. Mit forstyrrede Blik, mine zitrende Hænder og mit uregelmæssige Aandedrag beviste mig af sig selv, at denne Mand var Mere end vi alle. Vi havde sønderknuust Kongethronen, og nu opholdt os den gamle Soldat! Mit Had til ham steg til Raseri, da en Hob Soldater drev os tilbage, skjøndt vi vare 30 til 40 mod een. Med skrækkelig Hurtighed faldt de Kæmpende paa begge Sider. Men de Kongelige fik ingen Reserve, medens nye Stridskræfter hvert Øieblik strømmede til os. En af os raabte til Capitainen, at han skulde overgive sig, men han tilraabte os kun et bydende „Aldrig!“

„Det varede over en Time, inden vi endelig fik stødt Porten ind. Langsamt trak Grenadererne sig tilbage til Trapperne og besatte det første Stokværk. Derfra sendte de os en skrækkelig Ild, som gjorde vore Rækker modløse. Men Gaden var propfuld af Vore, og saaledes kunde man forøge de Angribende fra Minut til Minut. Efter fortvivlede Anstrængelser toge vi endelig det første Stokværk, som var bedækket med døde Grenaderer. Capitainen satte sig med Resten af Soldaterne, maaske endnu 10 Mand i det Hele, fast i det andet Stokværk. Deres Modstand syntes at voxte. Da fik vi den Tanke, at stege eller brænde dem. Vi stak Ild i store Hobe af vaadt Halm, og Geværilden hørte op for nogle faa Minuter, da man intet kunde see for den tykke Røg. Pludseligt gjorde de et Udfald imod os med fællede Bajonetter; men vi vare saa tæt pressede paa Trapperne, at Ingen kunde komme igjennem. Det varede endnu tre Kvarter, førend vi tog det andet Stokværk. Grenadererne, endnu 5 til 6 Mand, forsvarede sig som Løver, saa at vi maatte begynde en tredie langvarig Beleiring. Medens Enhver af os talte, skreg og bandede, bleve de rolige, selv naar de sank ned dødelig trufne. Kun Capitainens mandige Stemme hørte man; han gav sine Befalinger, nævnede enhver Grenadeer ved Navn og sagde kun: „Rask fremad, Børn!“ Saa faldt de alle efter hverandre; ikke en eneste vilde overgive sig.

„Hundrede Mand styrtede vi paa cengang mod Væ-

relset, hvor endnu Capitainen alene var tilbage, medens hans Grenaderer med Vaaben i Haand laae døde omkring ham. Capitainen stod endnu alene der, med blotet Hoved og korslagte Arme, ubevægelig som en Billedstøtte. Hans Blik syntes at udfordre os, og et foragteligt Smil paa hans Læber at trodse os alle. Hans blødende Legeme maatte have faaet mange Skud, hvad man ogsaa kunde see paa Hullerne af Overfrakken. Jeg tilstaaer til min Skam, at jeg ligeoverfor denne vaabenløse Mand endnu havde Frygt og vovede ikke at hugge løs paa ham. Den samme uforklarlige Skræk saae jeg ogsaa hos mine Kammerater:

„Da raabte 20 Stemmer paa eengang: „Skyd ham ned!“ Man tog Sigte paa ham. Da hævede han sin høire Arm høit til sit hvide Hoved og raabte med fast Stemme: „Kongen leve!“ og gjorde over sin Pande Korsets Tegn. Derover geraadede vi atter i Harmen, og jeg foreslog mine Kammerater, at kaste Officeren levende ud af Vinduet ned paa Gaden. Med Glæde blev mit Forslag antaget. 5 eller 6 blandt os grebe ham ved Hovedet og Armene, og ligesaamange, blandt dem ogsaa jeg, i Benene. Med kraftigt Tilløb slyngede vi ham ud af Vinduet, dog fløi han ikke langt nok ud, men faldt fra Stokværk til Stokværk ned paa Balkongitterne, indtil han endelig styrtede ned paa Steenbroen. Jeg bøiede mig ud af Vinduet og saae ham ligge dernede paa Ryggen; endnu i de sidste Dødstrækninger syntes hans vidt aabne og faste Øine at see os. Dette Syn forfærdede mig endnu i lang Tid herefter; især forekom det mig om Natten, som om jeg saae hans hvide og af Blod gjennemblødte Haar.“ I dette Øjeblik gav Morano sin Hest Sporerne og galopperede tæt forbi mig, til Fortroppen. Jeg saae en Taare glindse i hans Øjne, og da jeg saae tilbage, vilde I. tænde sin Pipe. „Nu ryger man ikke,“ sagde jeg ham barsk. Jeg haabede at han vilde trodse mig, og greb allerede efter Pistolen i mit Bælte. Men I. kastede med et vredeflammende Ansigt sin Pipe til Jorden.

Der knaldede et Skud, derpaa to. Tusinde Stemmer og tusinde Skud gjennemdrønedes Luften. Vor Fortrop havde overrasket en Kabylerleir, og Kampen begyndte. Den var imod Forventning haardnakket. Men allerede en Time efter herskede der Stilhed rundt omkring. De første Solstraaler viste os en saaret Kabyler, som havde slæbt sig hen under et tæt Buskværk. Han sagde, at hans Landsmænd havde taget to Fangne med sig: vor

18 aarige mauriske Tolk ved Navn Ibrahim og en fransk Officeer. Det var Hr. I... Mindet om den Sidste var mig ubehageligt, og jeg søgte at glemme ham. Nogle Uger senere, da Felittoget lakkede mod Enden, bleve vi standse af en skrækkelig Orcan ved Bredden af en Bæk, der var traadt over sine Bredder. Til vor store Overraskelse satte et Menneske tværs over Bjergstrømmen og ilede henimod os; hans sønderrevne Klæder vidnede om en lang og besværlig Marsch. Som han kom nærmere, kjendte vi vor Ibrahim. Han var af Kabylerne stukket ind under Fanen, men deserteret til sin Fader, som stod i vor Tjeneste. Da han havde varmet og vedervæget sig ved et tarveligt Maaltid, fortalte han os ved Bivouakilden følgende: „Som Muhamedaner kunde han ikke meget besvære sig over sit Fangenskab, men blev behandlet som Ven, bortset fra en daglig Ration Stokkepyrgl. Derimod fik I... en gyseligt Skæbne. Den første Dag af sit Fangenskab afskar Kabylerne hans høire Haand. Næppe halvpaaklædt og overøst med Skjældsord blev han slæbt fra den ene Stamme til anden. Kvinder og Børn kastede ham Snavs og Skarn i Ansigtet. Derpaa slap man Hundene løs mod ham og deres Bid afrev Kjødet paa ham Stykke for Stykke. Ogsaa hans venstre Haand og senere en Fod bleve huggede af ham. Ja, for at forlænge hans Lidelser, forbandt Barbarerne Saarene paa ham. Han ønskede Døden som en Velgjerning og Forløsning; men Døden vilde ikke komme, og Lemlæstelserne bleve altid græsseligere. Kabylerne havde endog bundet ham paa en Hest, som en anden Mazeppa.

Disse Pinsler vedvarede i 22 Dage og 21 Nætter. Da Legemets Kraft efterhaanden forsvandt, saae man endnu kun et af en Jatagan sønderhugget Legeme og et vanziret Hoved. Nu lode Kabylerne Ibrahim træde frem, forat han kunde oversætte Dødsdommen paa Fransk for den Fangne. Den lød: „Dit Hoved bliver skaaret af og stukket paa en høi Stang som Føde for Rovfuglene. Dit Lig vil blive styrtet ned i Afgrunden til Føde for de vilde Dyr. Om Natten ville Schakalerne komme, for at sønderrive dig og istemme deres hæslige Hyl. De ville slæbe dit Skelet op paa Sletten, hvor det vil bleges paa de Veie, som vore Hestes Hove betræde.“ Skjønndt Øjenvidne til den blodige Scene, fortalte Ibrahim alt dette med den for enhver Orientaler eiendommelige Sindsro.

Da Fortælleren havde endt, spurgte Løitnant Morano ham, om I. havde talt om os.

„Nei,“ sagde den unge Tolk; „men uophørligt syntes den Martrede at tænke paa en Capitain; han bønfaaldt ham om Tilgivelse og zitrede af Frygt for, at han maatte vise sig for ham. Før Døden bad han den usynlige Capitain om en Smule af hans Mod.

„Han vidste ikke,“ sagde jeg til Løitnanten, „at Modet er en Søn af den religiøse Tro.“ Morano sænkede Hovedet og sagde langsomt: „De har handlet godt i, Capitain, i den sidste Bivouak at erindre mig om Pascals Sætning: Det hører til Guds Væsen, at hans Retfærdighed er ligesaa uendelig, som hans Barmhjertighed.“ Hvad der hændtes I . . . syntes et Tilfælde; og dog var det en Styrelse af det hævnende Forsyn. p.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 17de April. Jesu Christi Opstandelse. 1ste Paaskedag.
I Sct. Ansgars Kirke: Kl. 6 Korsets høitidelige Optagelse med Procession; derefter første Levitmesse med Præd. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 anden Levitmesse med Præd. Kl. 3 Efterm. Vesperandagt.

Mandagen den 18de April. 2den Paaskedag. Gudstjenesten holdes som Søndagene. — 19. Th. Emma, Enke. — 20. O. Victor, M. — 21. To. Auselm, Biskop og Kirkel. — 22. F. Soter og Cajus, Paver og Mart. — 23. L. Georg, Mart.

Søndagen den 24de April. Hvide Søndag. Den høitidelige Messe, uuder hvilken Neocommunicanterne fornye Daabspagten og annamme deres første h. Communion, begynder allerede Kl. 9; Kl. 7 og Kl. 11 læses stille hellige Messer i Sct. Ansgars Kirke. Eftermiddagsandagten begynder Kl. 5.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.

„ 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel. Kronpriudsesscgade 42.

„ 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.

„ 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.

„ 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

„ 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt i Sct. Ansgars Kirke.

5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste: (S. Nr. 15).

Examen.

Den offentlige Religionsexamen med Neocommunicanterne afholdes paa Onsdag den 20. April, Form. Kl. 9¼ i Skolelocalet i Fredericiagade Nr. 15, og indbydes Børnenes Forældre og Venner herved til at overvære den.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 17. Søndagen den 24. April. 1881.

Indhold: Psalme ved Børnenes h. Førstecommunion. Fra Alexandria til Triest. Kirkelige Efterretninger: Rom, Paderborn, Osnabrück, Tyrkiet, America, Japan.

Psalme

ved Børnenes h. Førstecommunion.

(Efter den tyske: „Lasst die Kinder zu mir kommen“.)

„Lad de Smaae frit til Mig komme;
„Dem tilhører Himmerig:
„Hvo som Himlen vil fortjene,
„Fromme Børn han vorde lig!“
Disse Ord og denne Godhed
Ville Du idag fornye:
Søde Jesus, kom at signe
Disse Børn, som til Dig tye!

Ja, de komme længselsfulde
Til dit Englebord med Lyst;
Nedlad Dig i deres Midte,
Tryk dem alle til dit Bryst!

Lad dem hvile ved dit Hjerte ;
Jesus, de tilhøre Dig !
Sign dem Alle ; siig til Himlen :
„Fader, de tilhøre Mig !“

Ogsaa vi see op til Himlen,
Stemme i samdrægtelig,
Bede under Glædestaarer :
„Fader ! de tilhøre Dig !
Tag imod de unge Hjerter,
Tænd i dem din Kjærlighed.
De tilhøre Dig, o Fader !
Modtag dem i Evighed !“

Lad dem troe forblive Dine,
Holde fast ved Daabens Pagt ;
Lad dem aldrig bukke under
For den onde Fjendes Magt !
Naar da Syndens Lyst dem frister,
Værn Du om dem med dit Skjold,
Saa de kæmpe boldt for Dyden,
Som Du lønner tusindfold.

Meer end Kroner, meer end Verdner
Gjælde dem Din Kjærlighed,
Saa de trygt ad Dydens Bane
Ognaae Himlens Salighed.
Deres Aand, af Dig husvalet,
Blive pletfrit reen og from :
Dine ere disse Sjæle,
Vogt dem som din Helligdom !

Maatte vi dem hist gjenfinde,
Hvor de rene Dyder boe,
Hvor Din Godhed rigt belønner
Med en evig Fryd og Ro.

Lad dem hisset ei fortabes ;
Fader, de tilhøre Dig !
Gjør dem Eet med Dig i Tiden,
Eet med Dig evindelig !

Fra Alexandria til Triest.

(Fortsat fra Nr. 15.)

Man har i den nyere Tid i sin kirkelige Patriotisme udtænkt den Theorie, at Kunsten først ved Christendommen er bleven istand til at naae sin høieste Fuldendelse, og man har meent, uimodsigeligt at kunne begrunde denne Paastand med en Henviisning til Kunstens og Christendommens Væsen og deres indbyrdes Forhold til hverandre. Man har ligeledes skrevet Bøger om det Skjønne, hvilket i alle Retninger skal være blevet begunstiget af Christendommen og navnlig af Katholicismen. Jeg for min Deel har den største Antipathi baade mod disse Bøger og hine Theorier, fordi der er noget Usundt deri, og fordi man søger at begrunde det med en ubevidst Løgn. Man mener dermed at støtte Christendommen ligeoverfor Verdens Omdømme; men den trænger slet ikke til denne Anbefaling; thi Kunsten hører efter sit Væsen til denne Verdens Goder, som kunne besiddes og udøves af Gode og Onde, af Christne og Ikkechristne, ligesom en slet Person kan være ligesaa velskabt og skjøn af Udseende som en med legemlig Skjønhed udstyret Christen. Jeg har seet mig en Deel omkring i Helgenlitteraturen og har fundet, at de Hellige have befattet sig meget lidt med Æsthetik, saalidt som med Pengeerhverv. Men Enhver, som med et for Skjønhed og Kunst aabent og uhildet Øie betragter Parthenon, vil ærligt tilstaae, at intetsomhelst Værk af christelig Bygningskunst, selv ikke den skjønneste gothiske Dom-

kirke kan maale sig med dette hedenske Tempel i ædel og fuldendt Skjønhed. Man seer saaledes ogsaa, naar man seiler om Forbjerget Sunium, paa en Bjerghøide et Minervatempel, hvis Baggrund er en endnu høiere Bjergvæg. Saa yndefuld og hjemlig nu end manges Valfartskirke paa grønne Bjerghøider og omgiven af høie Lindetræer, kan tage sig ud, saa taaler dog ikke en eneste af disse i Henseende til Skjønhedens strenge Fordringer nogen Sammenligning med hint paa et nøgent Klippebjerg byggede Tempel. Saaledes forholder det sig ogsaa med de andre Kunstarter. Jeg vil ikke engang tale om græske og romerske Classikere; men Ingen kan nægte, at de af Christendommen uberørte Digttere Goethe og Schiller ere, uanseet denne Mangel, større Digttere end f. Ex. Geibel og Forfatteren til Amaranth; og nutildags vil selv den frommeste Christen føle sig overvældet af Kjedsommelighed under Læsningen af Klopstocks „Messiade“. Ligeledes have Tydscklands to største Componister, Mozart og Beethoven, fornemmelig udøvet deres Kunst paa et Christendommen fremmed Gebet, og den frommeste Præst staaer sikkert i Henseende til Kunstsands og dannet Smag tilbage for en talentfuld Skuespiller. Ja, skjønnede Kunstværker have saalidt med Kirken at gjøre og ere for Christendommen noget saa Uvæsenligt, at det Billede, som er den høieste Gjenstand for alle Christnes Ærefrygt, er Intet mindre end æsthetisk skjønt, nemlig Billedet af den korsfæstede Christus. Det egenlige Folk, som har mere christeligt Instinct end de Dannede, beder derfor i Regelen langt mindre gjerne for et, om end nok saa skjønt, Madonnabillede, end for et Billede, som ikke i mindste Maade frister til at betragte det for dets Skjønheds Skyld; et skjønt Gudsmoderbillede forekommer Almuesmanden at være altfor verdsligt. Og et Billede, som ikke gjør Andet end at *erindre* mig om Christus og hans salige Moder, fyldestgjør tilsidst bedre sit berettigede Øiemed, end om det tildrog sig Opmærksomhed ved usædvanlig Skjønhed, og Aanden saaledes

blev staaende ved Betragtning af Billedet, istedetfor at hæve sig til den Usynlige. Selv i den hedenske Tid, og navnlig i det græske og romerske Stats- og Folkelivs bedste Tid blomstrede Kunsten mindre, end paa den Tid, da den praktiske Dygtighed og de borgerlige Dyder allerede befandt sig i Overgangen til den senere herskende Fordærvelse. Jeg indrømmer naturligviis gjerne, at ogsaa Kunsten skal prise Gud ved at forherlige Gudstjenesten, og at Christdommen ikke sjældent forhjælper Kunstneren til ophøiede Idealer; men Kirken behøver ikke at betle hos Kunsten, som om denne var bestemt til at skjule dens Nøgenhed for Verden. Ja strenge Ordener forbyde endog at anvende Betydeligt paa Kirkernes kunstneriske Udsmykkelse. Og der kunde være Grund til at give En og Anden det Raad — ret alvorligt at prøve sig selv: om der ikke bag hans Koketteren med kirkelig Kunst skjuler sig Mere af æsthetisk Nydelse, Forfængelighed eller Modesyge, end alvorlig Religjøsitet.*)

Dog, for atter at komme tilbage til Akropolis, da har det vistnok været en storartet Tempelstad, som maatte forekomme de blot for denne Verden levende æsthetisk-sandselige Grækere at være det herligste Sted paa Jorden; men der er alligevel Noget derved, som strider mod den gode Smags Fordringer; Stedet er nemlig, i Forhold til dets Omfang, altfor overlæst med Bygninger, idet man seer en Mængde Templer staaende i ganske kort Afstand fra hverandre. For Hedningen kan dette have havt den Betydning, at Akropolis saaledes var et Billede paa Olympen, hvor enhver Guddom havde sin

*) Flere æsthetiskdannede Kirkemænd have baade mundtligt og skriftligt angrebet mig skarpt for disse Ytringer, men, da deres formentlige Gjendrivelser ikke bevise Andet, end at de ere blevene ærgerlige over mine Bemærkninger, saa lader jeg disse indtil videre staae!

Bolig; men de altfor nærstaaende Naboer forstyrre Øiet i den rolige Beskuelse af det enkelte Tempel, og det ene degraderer saaledes det andet ved den sig bestandigt paatrængende Sammenligning. — Paa denne Jordens skjønneste Ruin gribes imidlertid en Christen levende af en ganske anden Tanke. Her saae sig ogsaa engang Apostlen Paulus om. Han har, skjøndt dengang i Philosophernes Øine en Daare, dog tilsidst faaet Ret — det Ord, som han forkyndte, det staaer endnu den Dag idag, medens Athens Herlighed og Athenernes Viisdom nu ere gamle Rariteter, der kun bringe Oldtidsforskerne Berømmelse og timelig Vinding. Selv Guds Ord, som har udbredt sig rigt og kraftigt over Jorden, og stedse trænger videre frem, synes i disse store Oldtidsmindes Hjem, og navnlig paa Athens Gebet, at være bedækket med Støv, fortørret og vissent ligesom alle de Træer og Planter, man seer paa Landeveien fra Athen til Piræus.

Medens mine Reisefæller endnu vare optagne af deres tjenstfærdige Vert, begav jeg mig i den Tid, der endnu var tilbage, ud til den temmelig fjernt fra Byen liggende Kirkegaard. Her er iøvrigt Intet at see af skjønne Gravmonumenter; udenfor den paa samme beliggende Kirke stod en daarlig gammel Hest bunden, ligesom ellers udenfor et Vertshuus eller en Smedie, og inde i Kirken maatte et Antal brændende Lamper, som det overalt er Skik i de græske Kirker, i Menneskenes Sted holde en stedsevarende Andagt. To Kirketjenere vare beskæftigede med at bringe noget i Orden ved et Røgelsekar; deres Ansigter og hele Holdning bar et iøinefaldende Præg af Mismod og Kjedsommelighed, som naar Dagleiere udføre et ganske almindeligt Arbeide; disse græske Popers eensformige Ansigter synes alle at være støbte i samme Form. Grækerne have vel de rette Dogmer og Sacramenter, men vide ikke at omgaaes tilbørligt med dem og anvende dem til deres Frelse, ligesom Philisterne, dengang de vare komne i Besiddelse af Pagtens Ark.

Theseustemplet er, hvad det Udvendige angaaer, fuldstændigt restaureret; det staaer eensomt paa et høit Sted, og er hensigtsmæssigt anvendt til Glyptothek for antike Statuer. Iøvrigt er her nok af Kunstværker, som hverken kunne siges at være skønne, eller i andre Henseender at være af Betydning; en kæmpende Centaur sees f. Ex. med det venligste og ømmeste Udtryk i Ansigtet at slaae løs paa sin Modstander! Derimod saae jeg ogsaa en Marmorfigur, hvis skønne Ansigt bar et saa tydeligt Præg af Veemod, at — uagtet jeg i mit „Spanisches“*) har spottet over Archæologernes bekjendte Paastand, at de græske Statuer skulde have et Træk af Veemod i deres Physiognomier — jeg dog tilsidt maa lade Sandheden gjælde mere, end en tidligere udtalt Mening!

Endvidere saae jeg paa nogle Exerceerøvelser, som fandt Sted i Nærheden af Theseustemplet. I den korte Tid jeg overværede dem, slog Corporalen en Soldat med Ladestokken; en Anden slog sin Lærling med Haanden; det behørige Tillæg af Banden og græske Skjældsord forstod jeg naturligviis ikke. En Philolog og en dannet Dame vilde med følsom Interesse have betragtet det ovenfor omtalte vemodige Marmoransigt og nedskrevet hvad de følte derved, hvorimod det rette Menneske og en sand Christen vilde have følt Mere ved at tænke paa hine plagede Soldaters Lidelser. Saaledes mødes paa Steder som dette Gemytternes og Aandernes forskjellige Farver og Tonarter. For at spotte med de lærde Skattegraveres Liebhaberier havde en vittig Student i Hjemmet medgivet en af vore Ledsagere et af de Messingtegn, som et Freiburger Ølhuus benytter som Privat-skillemønt med Indskrivt: „Gut für einen Schoppen“, i den Hensigt at kaste det mellem Gruset paa Akropolis, for at en Oltidsforsker, som maatte træffe paa dette

*) Forfatterens nogle Aar tidligere udgivne Skildring af en Reise i Spanien. 4. Opl. 1859.

lykkelige Fund, maatte finde Stof til dybsindige Hypotheser om denne antike Mønt, og maaskee skrive et lærdt Program derom!

Udsigterne til og fra Bjergene omkring Athen vilde have været meget smukke, dersom Bjergene havde havt Skov, og Sletterne havde været dækkede med Grønt; men, som det nu er, staae Bjergene med skaldede Hoveder, og hele Grækenland seer næsten ud, som en gammel Skindpels, af hvilken Haarene hist og her ere affaldne eller afkradsede. Ogsaa Staden selv, det nye Athen, er et høist uhyggeligt Sted. Det har store moderne Huse, som næsten see ligesaa glatte og kjedsommelige ud som Mannheim; især er Residentsslottet et ægte Mønster i denne Henseende. Sandsynligviis skulde det efter den tyske Architekts Idee imponere ved storartet majestætisk Simpelhed, og see — det har faaet Udseende af en stor kjedsommelig Fabrikbygning; kun har man, som en Reminiscent fra Oldtiden paaklæbet det en Portal med græske Søiler. Men Størstedelen af Staden er endnu i Negligé og erindrer om Albaneserbarbari. Man seer her ligesaa politiløse og primitive Gader som i den elendigste Landsby. Et Sted fandt jeg blandt andre Smaating, som man hos os regner til Ureenligheder, et fuldvoxent dødt Æsel!

Det var overhovedet et forfeilet Foretagende, at forlægge den nye Hovedstad til Athen. Man gjorde nemlig ikke dette af nogetsomhelst Hensyn til, hvad der dog ved saadanne Leiligheder skulde være det Afgjørende — den reelle Fordeel og Hensigtsmæssighed, men gjorde det udelukkende af Hensyn til Philologi! Saameget skulde dog vor oldingagtige Tid vide, at alt Opvarmet, naar det gjælder Folk og Stæder, er et uappeteligt sygeligt Product. Af Ruiner, Kalkstøv og Levninger af gamle Fundamenter vil Oldtidens Kunst og dens friske Liv næppe lade sig gjenføde; hvorimod Levningerne af det gamle Athen vilde have præsenteret sig for alle Kjendere og Beundrere af Oldtidens Kunst i en

langt mere storartet og af en ædel Melancholi ligesom beaandet Skikkelse, dersom ikke disse gammelslaviske Nygrækere havde nedsat sig her, bygget Hôtels de Londres og de l'Europe, trykket og læst en Mængde Aviser og plaget de Reisende med hungrige Fiakrekudske, Leietjenere etc.!

Hvad selve Folket angaaer, da kan jeg ikke efter egen Erfaring dømme om dets Charakter. I ethvert Tilfælde kan man ikke frakjende det stor Rørighed og især Sømandsdygtighed, medens jeg paa den anden Side aldrig i nogen Nation hos Mandfolk har seet en saa kvindagtig, ja jeg kan gjerne sige, saa uforskammet Forfængelighed som hos en stor Deel Grækere, navnlig de i det Foregaaende omtalte „Fustanellegrækere“, der vise sig i en Dragt, som synes beregnet paa Theatereffect, paa for nogle Timer at være Gjenstand for Publicums Øienslyst, men slet ikke passer for det praktiske Liv. Denne tæt og bredt foldede Nederdeel af en Skjorte er til ligesaa stor Hindring for alt Arbeide, som Fedthalen er for Væderens Gang. Disse saakaldte Grækere brede sig i dette Costume som Paafugle, der slaae Halen ud, og synes slet ikke at vide, at man mere leer ad dem, end beundrer dem. Denne Dragt er en sand Barnagtighed, en Levning af barbarisk Pyntesyge og tillige et yderligere Beviis for, at denne Nation ikke nedstammer fra Oldtidens Grækere, men er af slavisk Herkomst. Netop Albaneserne, dette ørkesløse og dovne Soldaterpak, som ganske utvivlsomt hverken har en Draabe gammelgræsk Blod i sig, eller har optaget Noget efter Grækerne, bære disse Fustaneller; men disse ere intet Andet end de gamle Slavers under Koften nedhængende Skjorte. Mange og vel de fleste Grækere ere iøvrigt saa fornuftige ikke at bære disse hæslige Skjorter.

„Øen og Byen Syra*) har et taarnagtigt eller høit optaarnet Udseende, saaledes at det Hele har en Slags Lighed med en Sukkertop uden det blaa Papir. Da vi kastede Anker, var Havet i et stærkt Oprør; det var ængstende at see, hvorledes nogle Baade, som vovede sig ud til Skibet, bleve kastede omkring, ligesom Skumblærer paa kogende Vand. Tilsidst blev Vandtumulten os for langvarig, og vi lode os, trods de tilsyneladende Farligheder derved, alligevel sætte i Land. Men efter nogle Minutters Forløb fandt vi Besværlighederne og Faren derved langt ringere, end det saae ud til fra Dampskibet; man følte snart, at al denne Gyngen og Vuggen havde Intet at betyde. Her saae jeg for første Gang en græsk Befolkning. Byen har nemlig henved 25,000 Indvaanere. Hovedindtrykket, man fik af denne, var, uden at man behøvede videregaaende Undersøgelser, den Overbeviisning, at der ikke var mere græsk Blod i dette Folk end i en Kosak eller Polak, hvad enten en saadan var Jøde eller Christen! Jeg veed ikke selv, hvorfor; men de forekom mig at ligne Katte, der havde faaet menneskelig Skikkelse. Man havde paa Skibet advaret os mod Usikkerheden paa Syra og sagt os, at det ikke var tilraadeligt at gaae igjennem de snevre mellem hverandre sig bugtende Gader uden i større Selskab, fordi man ellers riskerede at blive udplyndret. Baade jeg og min daværende Rejsesfælle (min forlængst afdøde Ven Hirtler) havde forglemt denne Advarsel og begave os alene op til Spidsen af den Bjergkegle, hvorpaa Byen ligger, men slap dog med, i de snevre Gyder, som førte derop, at blive plagede af Betlere og andre Industririddere, der som en Myggesværm kastede sig over os og ikke lod sig fordrive, inden de havde indsuget en Deel af vort Forraad af Sølv- og Kobberskillinger. Vi gik ogsaa et

*) Forf. har knyttet disse Bemærkninger efter Optegnelser fra en flere Aar tidligere Reise til den her meddeelte Skildring af Grækerne.

Stykke Vei uden om Husene og Murene; her saae jeg da „de smilende græske Øers“ yppige Natur i dens fulde Herlighed! Hvor man end vendte Øiet hen, vare baade de høiere og lavere liggende Dele af Egnen ligesom afkradsede, som en Væg der skal tapetseres; ethvert af dens skrofuløse Træer og Buske var pudret med Kalkstøv. Man kan ikke noksom undre sig over at see en folkerig Stad paa en saa udtørret Jordbund; Byen har heller ikke Kildevand og maa lade sig nøie med det i Cisterner opsamlede Regnvand. Mellem de ophedede Kalkmure laae flere græske Svin og soled sig; de syntes at befinde sig ligesaa vel som et tydsk Sviin, der søler sig i et Morads.

„Spidsen af Bjerget indtages af den katholske Biskops Kathedrale, ligesom overhovedet den øvre Halvdeel af denne Bjergstad er beboet af Katholiker. Da vi vare komne derop, fandt jeg Kirkens Indre saa fattigt, som jeg endnu aldrig har seet nogen biskoppelig Kirke, og tillige en høist vidunderlig Smagløshed. Den h. Georg var, med Undtagelse af Ansigtet, grundigt forsølvet over hele Legemet, saa at han næsten saae ud som en Metalbarre. I Choret var der en Skriftestol og ved den et Vindue, der var saa lavt, at jeg med min ringe Legemshøide kunde see derigjennem. Her saae jeg dybt nede det her ubeskriveligt skjønne blaa Hav — en underjordisk dyb farvet Himmel. Contrasten imellem det og den elendigste Egn, man kan tænke sig paa Jorden, nøgnere end den tørreste i Spanien — Intet uden død Steen og Kalkstøv, en stor fortørret Muslingeskal — og Luften saa vidunderlig sød, Himlen saa reen, Havet saa mørkeblaat og saa skjönt, som ingen Ord ere istand til at skildre.

(Fortsættes)

Kirkelige Efterretninger.

Rom. De mange upaalidelige og farvede Efterretninger, som de politiske Blades Telegrammer fra Rom udbrede i alle Lande om kirkelige Begivenheder og Foranstaltninger, have foranlediget Hs. Hellighed Pave Leo XIII. til at ytre det Ønske, at den katholske Kirke over hele Verden maatte komme i selvstændig og af alle Stats- og Privattelegrafer uafhængig Besiddelse af en kirkelig Verdenstelegraf, som det eneste Middel, der vil gjøre Ende paa de hidtil stedfundne Misligheder.

I Medfør heraf har Redactionen af det ansete romerske Blad „l'Osservatore Romano“ under 12. Marts tilsendt alle Redacturer og Udgivere af katholske kirkelige og politiske Blade, og deriblandt ogsaa os, følgende i det franske Sprog affattet Skrivelse :

„For at imødekomme et af vor Hellige Fader Leo XIII. desangaaende udtalt Ønske, tillader jeg mig at tage Initiativet til Organisationen af et storartet Forehavende, som lover os de heldigste Resultater. Hovedpunktet i denne Sag, hvorpaa jeg troer, hermed at burde henlede Deres særlige Opmærksomhed, bestaaer i Tilveiebringelsen af en telegrafisk Agentur, som udelukkende skal være bestemt til Afbenyttelse af den katholske Presse i begge Verdensdele.

Jeg behøver næppe her at udbrede mig nærmere om Gavnligheden af denne Institution.

Telegrafen har hidtil syntes at være vore Modstanderes Monopol, saa at vore Journaler allevegne ere tributpligtige til Agenturer, som indtage en mod Kirken notorisk fjendtlig Holdning og tillige ere slet underrettede om Alt, hvad der angaaer Rom og den h. Stol, ja synes endog at finde en Fornøielse i, ikke blot at forvanske vor Troes meest berettigede Kundgjørelser, men selv Kirkens Overhoveds og Biskoppernes Ord og Hensigter.

Vi have nu besluttet at gjøre Ende paa en for Kirkens Interesser saa fordærvelig Tilstand, og have i dette Øiemed grundet den „Universelle telegrafiske Agentur“.

Etableret paa et solidt Grundlag, disponerende over tilstrækkelige Fonds og sikret ved indflydelsesrige Forbindelser har den forvissat sig om Medvirkning af autoriserede Correspondenter i alle Verdensdele.

Dens romerske Station er foreløbigt i l'Osservatore

Romanos Bureau, den franske i Paris (Passage des Petits Pères Nr. 2, Rue de la Banque). Filialer ville blive aabnede i Wien, Bryssel, Berlin og i alle Continentets Hovedstæder.

Forretningsgangen i alle dennes Forgreninger vil tage sin Begyndelse, saasnart det som endnu mangler i en Capital paa sex Millioner Fr., som er den til Foretagendets Sikring tilstrækkelige Sum, definitivt er tegnet.

Den romerske Agentur derimod vil snart være i fuld Virksomhed, og De vil med det Første modtage Tabellen over vore Tariffer.

Jeg har hermed gjort Dem Meddelelse om den loformelige Tilblivelse af „Agenturen for den Universelle Telegraf“ og anmoder Dem om Tilslutning til dette Forehavende, som vil være os en værdifuld Vinding.

Jeg udbeder mig Deres ærede Svar og beder Dem modtage Forsikringen om min Hengivenhed.“

A . . B

Paderborn. Den 23. Marts har Hs. Høiærv. Hr. Capitularvicar Drobc tiltraadt sit Embede, efterat det officielt var blevet ham meddeelt, at man fra den Kongelige Statsregerings Side ikke havde noget imod, at han udøvede de biskoppelige Embedshandlinger, hvilke han som Capitular-Vicar var befuldmægtiget til at foretage. Samtidigt hermed har den kgl. Commissarius for Dioceset Paderborns biskoppelige Formuesforvaltning, Regeringsraad Himly, faaet Meddelelse om, samme Dag at nedlægge sin Embedsvirksomhed. Endvidere er der truffet Bestemmelse om at gjenoptage de af Staten midlertidigt tilbageholdte Bidrag for hele Diocesets Vedkommende.

Osnabrück, 24. Marts. Ogsaa her har man foretaget Valget af en Capitularvicar, og er dette Skridt her blevet gjort 14 Dage tidligere end i Paderborn. Først idag, efter at Anerkjendelsen fra Statens Side er indløbet, blev den Valgtes Navn bekjendtgjort; det er den forhenværende Generalvicar Hr. Dr. Høting. Dr. Høting er født i Epe i Münstereggen i Aaret 1821 og modtog Præstevielsen i 1846. I Aaret 1854 promoveredes han til Dr. phil. i Berlin, hvor han ogsaa tog Stats-examen, virkede derpaa som Gymnasiallærer i Reckling-

hausen, som Rector ved Gymnasiet i Kempen (1856—59), som Rector ved det herværende katholske Gymnasium og fra Aaret 1867 til Biskop Dr. Beckmanns Død som Generalvicar. I sidstnævnte Aar blev han ogsaa Medlem af Domcapitlet. Idag har Capitulardicaren tiltraadt det ham overdragne Embede. Forordningen om Bidragenes Tilbageholdelse fra Statens Side er ophævet for hele Dioceset i Lighed med hvad der er skeet i Dioceset Paderborn. Blandt Bispedømmets katholske Befolkning har ovenstaaende Meddelelse fremkaldt almindelig Glæde.

Tyrkiet. Den h. Fader Leo XIII.s Encyclica om Slavernes hh. Apostle Cyrillus og Methodius, synes ikke at have forfeilet sin Virkning. Msgr. Strossmayr, Biskop af Bosnien og Sirmium, har ifølge en Meddelelse til „Germania“ i alle Slavers Navn hjerteligt takket den h. Fader for hans varme Deeltagelse og modtaget et særdeles velvilligt Svar. I det i Syra udkommende Ugeskrift „Anatoli“ tager nu en orthodox Græker Ordet for en Forening af den græske med den romerske Kirke. Den eneste Forskjæl, siger han, er blot den h. Petrus' Forrang, og den er tilstrækkelig begrundet og forklaret saavel i den h. Skrift som ogsaa i Kirkefædrenes og Conciliernes Lære. „Vort Egensind maa dog endelig give efter, og vi burde række vore christne Brødre i Vesten Broderkysset, thi Veien til et ægte christeligt Liv er den Kjærlighed, som Christus har lært os, og Kjærlighed bør forene os Alle.“ Grækerne anerkjende altsaa selv, at de ere i Vildfarelse. Med denne saa aabenlyst udtalte Beredvillighed til Forening med den vesterlandske Kirke have de rigtignok ogsaa andre, udelukkende jordiske Formaal for Øie, idet de nemlig troe, derved at kunne sikre sig en forhøiet Agtelse, og som Følge deraf ogsaa materiel Understøttelse fra de katholske Magters Side. Og de turde vel ikke siges at have saa aldeles Uret, naar de udtale dette Haab; den græske Nation vil ikke komme til Magt i Orienten, før den igjen er bleven katholsk; dens letsindige Adskillelse fra Rom blev haardt tugtet ved Tyrkerne, og Forsynet vil næppe tillade, at Schismaet atter skulde triumfere i Orienten.

America. Chicago. „Catholic Telegraph“ revser i en Artikel meget skarpt de americanske Damers overdrevne Luxus og Klædepragt og paastaaer, at der ved en fornylig given Operaforestilling var anvendt Millioner af Dollars paa Klæder og Diamanter, Penge nok til at ernære og klæde et heelt hungrigt og nøgent Folk. En

eller anden Rigmand vil maaskee her sige: „Kan jeg da ikke skalte og valte med mine Penge efter eget Behag?“ Jo vel kan du det; men er du en Christen og Katholik, da maa din Velgjørenhed, dine Almisser til de Fattige, dine Bidrag til høiere Øiemed staae i Forhold til de store Summer, der udgives til tom Pragt og Luxus.

Japan. Den 1. Decbr. 1880 solgtes i Nangasaki det ældste europæiske Handelshus, nemlig det Nederlandske Handelsselskabs Bygningscomplex. Huset med Magasin kjøbtes af den romersk-katholske Mission for 2,200 Dollars. Her maa man i Sandhed udraabe: Guds Veie og Domme ere underfulde! Den 15de August 1549 landede den utrættelige Helt, den h. Frants Xaver, paa Japans Kyst, hvor han grundlagde den christne Kirke, der i de følgende Aar havde en saa blomstrende Fremgang: 200,000 Christne med 250 Kirker og 13 Seminarier. 1587 udbrød en heftig Forfølgelse, og Hollændernes Skinsyge overfor Spanierne og Portugiserne og deres Vindesyge beredte Evangeliets Sag i Japan Undergang. Hollænderne bleve Christendommens Forrædere. Den sidste christne Borg i Japan, Axima, faldt i Aaret 1635 for Hollændernes Skyts; Japan afspærredes nu meget strengt og tilstedte af Europæere kun Hollænderne Adgang til Øen. Disse kunde med 2 Skibe aarligt udføre for en Værdi af c. 750,000 Gylden; 11 hollandske Embedsmænd bleve skarpt bevogtede paa Øen Desima ligeoverfor Nangasaki og turde ikke betræde Fastlandet, med hvilket Øen var forbunden ved en Bro. Denne Begunstigelse erhvervede Hollænderne sig ved deres Bistand mod Christendommens sidste Bolværk i Japan og ved Fornegtelse af Evangeliet: ved at gaae over Korset; at træde Korset med Fødder, det var den Betingelse, som Japaneserne stillede — og Hollænderne underkastede sig denne; de traadte Korset under Fødder for ikke at miste Handelen med Japan! Denne Tildragelse er det skjændigste Blad i Nederlandenes Historie. Efterat China i Aaret 1842 havde aabnet 5 Havne for Europæerne, kunde Japan heller ikke mere vedblive med sit Afspærringssystem; omsider bleve alle europæiske Stater anerkjendte, og i Aaret 1872 tilstedte Mikadoen Christendommens fri Udøvelse. Men det hollandske Huus er nu gaaet over i den romersk-katholske Missions Besiddelse, og saaledes afsones i de samme Rum ved det h. Messeoffer det, hvorved den katholske Religions Fjender og Christusfornegtere for Aarhundreder siden have syndet.

Det Pavelige Breve af 12. Marts
vil blive meddeelt i næste Nr. af „Kirketidenden“.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 24de April. Hvide Søndag. I Sct. Ansgars Kirke stille Messe Kl. 7 og Kl. 11. Kl. 9 Høimesse, under hvilken Neocommunicanterne fornye Daabspagten og modtage deres første h. Communion. Kl. 5 Eftermiddag: Fest- og Takkeandagt med Prædiken og „Te Deum“. — I Sct. Knuds Capel stille Messe Kl. 8. — 25. M. Marcus, Evangelist. — 26. Tl. Cletus og Marcellinus, Paver og Mart. — 27. O. Petrus Canisius. Bekj. — 28. To. Paul af Korset, Bekj. og Ordenestift. — 29. F. Petrus, Mart. — 30. L. Catharina af Siena, Jomfru.

Søndagen den 1ste Mai. 2den Søndag efter Paaske. Philippus og Jacobus, Apostle. Levitinessen, efter hvilken Confirmationens h. Sacramente meddeles, begynder Kl. 9. Stille h. Messe i Sct. Ansgars Kirke Kl. 7 og Kl. 11; i Sct. Knuds Capel Kl. 8.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
„ 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronpriudsessegade 42.
„ 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
„ 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
„ 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
„ 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
„ 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
„ 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnodags-Gudstjeneste: (S. Nr. 15.)

Maiandagterne

begynde i Jesu Hjertes Capel d. 30. April Kl. 8 Aften og holdes hver Aften til samme Tid hele Mai Maaned igjennem.

Elisabethforeningens Bazar.

Gevinsten er falden paa Nr. 95.

Paa Onsdag den 27. April Kl. 8½ lader Elisabethforeningen læse en h. Messe for sit afdøde Medlem Hr. Ernest Louis Jooris.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn

N°. 18.

Søndagen den 1. Mai.

1881.

Indhold: Overordenligt Jubilæum. Kirkelige Efterretninger: Rom, Paris, Trier. Den h. Benedict af Aniane.

Overordenligt Jubilæum.

Til alle Katholiker i Danmark!

I Betragtning af de uheldsvangre Tidsforhold trindt om paa Jorden, som fra Dag til Dag antage en mere truende Charakter, har Kirkens synlige Overhoved, vor hellige Fader Pave *Leo XIII.*, paany hævet sin apostoliske Røst for at advare hele Christenheden, og saa meget som muligt afværge eller forebygge de overhængende Farer. Til den Ende opfordrer Hs. Hellighed alle Kirkens Børn til at bestorme Guds Faderhjerter med indtrængende *Bønner* om Hjælp og Forbarmelse og forhøie disses Kraft og Virksomhed ved *Bodfærdighedens* og *Kjærlighedens* Øvelser, i Haab om, derved at kunne neddrage over den forvildede Slægt en overordenlig Naadehjælp fra Herren til grundig Omvendelse og Afvendelse af de fortjente Straffedomme; og, for at opmuntre desto virksommere til

at følge denne faderlige Opfordring tilbyder Kirkens Overhoved dem, som efterkomme den, alle de aandelige Goder og Fordele, som ellers kun ere tilgængelige under et ordenligt kirkeligt Jubilæum. Ved et Apostolisk Sendebrev af 12. Marts d. A. udskriver Hs. Hellighed derfor en overordenlig *Jubilæums-Aftad* for hele Kirken, som kan vindes af alle Troende i det Tidsrum, der hengaaer fra 19. Marts indtil 1. November d. A. incl.; og jeg anseer det for min Pligt, her at meddele for alle Troende Ordlyden af dette betydningsfulde Actstykke i tro Oversættelse efter den mig tilsendte latinske Originaltext:

Leo XIII., Pave,

til

sine ærværdige Brødre, Patriarker, Primater, Ærkebiskopper, Biskopper, som ere forenede med den Apostoliske Stol, og til alle troende Christne
Hilsen og Apostolisk Velsignelse!

Ærværdige Brødre og elskede Sønner!

Jesu Christi stridende Kirke, som fremfor alt Andet betrygger det menneskelige Samfunds Velvære og Sikkerhed, bliver i disse jammerfulde Tider haardt anfægtet og hjemsøges stedse af saamange nye Storme, at den i Sandhed kan sammenlignes med hint lille Skib ved Genezareth, som dengang, da det bar den Herre Christus og hans Disciple, omtumledes af Stormens og Bølgernes Magt. De som optræde fjendtligt mod Alt, hvad der er katholsk, blive bestandigt flere, og deres Planer tiltage i Dristighed alt som deres Overmod voxer; og, ikke nøiede med, offentligt at fralægge sig den himmelske Lære, opbyde de al deres Indflydelse og Magt, for enten ganske at fortrænge Kirken fra det menneskelige Samfund, eller i det mindste lamme dens Betydning for Folkenes offentlige Liv. Af denne Grund seer den sig fra alle Sider omgiven af store Vanskeligheder og hindret i Udøvelsen af det Kald, som dens guddommelige Stifter har overdraget den.

De bitreste Virkninger af denne uværdige Sammensværgelse ramme især den romerske Pave, hvem man, efter at have berøvet ham hans legitime Rettigheder, og paa mange Maader hindret ham i Udøvelsen af hans vigtigste Embedshandlinger, har ligesom til Spot ladet beholde et vist Skin af kongelig Majestæt. Derfor have Vi, som efter det guddommelige Forsyns Raadslutning ere stillede paa det høieste Trin af aandelig Myndighed og bebyrdede med Omsorg for hele Kirken, baade længe følt og ved forskjællige Leiligheder udtalt Os om, hvor besværlig og fordærlig denne Stilling er, i hvilken Tidernes Omskiftelser have bragt Os. Vi ville her ikke tale om Alt; men det er dog vitterligt for Alle, hvad der alt flere Aar igjennem har tildraget sig i denne Vor Stad. Thi her i selve den katholske Sandheds Midtpunkt driver man Spot med Religionens Hellighed; man krænker den apostoliske Stols Værdighed, og den pavelige Majestæt udsættes for ryggesløse Menneskers hyppige Forhaanelser.

Fravristet Vor Magt er saaledes Meget af det, som Vore Forgængere i fromme Øiemed med rundhaandet Gavmildhed havde grundlagt og overgivet deres Efterfølgere til ukrænkelig Vedligeholdelse. Ja man har endog ikke undset sig ved at antaste den h. Anstalts Rettigheder, som virker for *den christne Troes Udbredelse* i alle Jordens Lande; en Anstalt, som har saa store Fortjenester ikke blot af Folkenes religiøse Opdragelse, men ogsaa af deres rent menneskelige Udvikling, og som ingensomhelst Magt i nogen tidligere Tid havde krænket. Af de til katholsk Gudsdyrkelse indviede Kirker ere ikke faa lukkede eller vanhelligede, hvorimod de til hæretisk Gudstjeneste indrettede Gudshuse ere tiltagne i Antal, og slette Lærdomme baade ved Skrivt og Tale ustraffet udbredte. De som have anmasset sig den høieste Myndighed virke ofte for Vedtagelsen af Lovbestemmelser, der have en mod Kirken og den katholske Bekjendelse fjendtlig Charakter, og det under Vore Øine og ligeoverfor Os, til hvis aarvaagne

Omsorg Gud selv har overdraget Beskyttelsen af Christendommens og Kirkens ukrænkelige Rettigheder.

Uden at agte den romerske Paves Læremyndighed udelukker man Vor Autoritet selv fra Ungdommens Underviisning. Og, naar man tillader Os, hvad der ikke forbydes nogen Privatmand, af egne Midler at oprette Skoler til Ungdommens Opdragelse, saa undergives endog disse de borgerlige Loves vilkaarlige Myndighed. Denne sørgelige Tilstand forvolder Os saameget større Kummer, som Vi, hvormeget Vi end ønskede det, ikke ere istand til at forandre den; thi Vi ere snarere afhængige af Vore Fjenders Magt end af Vor egen, og selv Brugen af den Frihed, man indrømmer Os, har intet sikkert Grundlag for Fasthed og Varighed, da den efter fremmed Vilkaarlighed atter kan indskrænkes eller tilintetgjøres.

Den daglige Erfaring viser imidlertid, at Snitten af disse Onder mere og mere sniger sig omkring i den øvrige Deel af Christenheden og udbreder sig videre. Thi de fra Kirken affaldne Folk nedsynke bestandigt i større Elendighed; og, hvor den katholske Tro eengang er udslukket eller svækket, der er Veien banet for de afsindigste Meninger og for Higen efter Forandring af de bestaaende Forhold. Det er nemlig indlysende, at, naar man foragter den høieste og ædleste Magt i den Personlighed, som paa Guds Vegne udøver den her paa Jorden, da er ingen reent menneskelig Autoritet stærk nok til at lægge Baand paa Rebellionens gjenstridige Aander, eller holde den store Mængdes lidenskabelige Frihedshigen i Tømme. Der er saaledes Grund til at frygte for, at det borgerlige Samfund, som alt i Fortiden har oplevet store Trængsler og Ulykker, maa berede sig paa at gaa endnu større Farer imøde.

Det kan derfor ikke være anderledes, end at Kirken, for at kunne tilbagevise sine Fjenders Angreb, og til hele Samfundets Bedste fyldestgjøre sit ophøiede Hverv, baade maa arbeide meget og stride meget. Men i denne haarde og mangeartede Kamp, i hvilken det gjælder om Guds

Ære og Sjælens evige Frelse, vilde al menneskelig Kraft og Anstrengelse være forfængelig, naar de ikke støttedes af himmelske Magters til Tid og Omstændigheder svarende kraftige Bistand. Derfor har i sørgelige og trængselfulde Tider Christenheden stedse under sine Byrder og Bekymringer taget sin Tilflugt til Gud, og i inderlige Bønner anraabt Ham om at komme sin stridende Kirke til Hjælp og forlelme den Kraft til at kæmpe og Magt til at seire.

Denne Vore Forgængeres priselige Skik og Anordning ville derfor ogsaa Vi efterfølge; og efterdi Vi vide, at Gud i samme Grad er villig til at lade sig formilde ved Menneskenes Bønner, som de Bedende have en alvorlig Villie til at gjøre Bod og til at udsone sig med ham: forkynde Vi ved denne Vor Skrivelse, til Opnaaelse af de himmelske Magters Bistand, og til Befordring af Sjælens Velfærd og Frelse, den katholske Christenhed et helligt overordentligt Jubilæum.

Saa tilstaae og forunde Vi da, i Tillid til den almægtige Guds Barmhertighed, støttende Os til de salige Apostle Petri og Pauli Autoritet, i Kraft af den Magt til at binde og løse, som Herren, uanseet Vor Uværdighed, har overdraget Os, alle og hver enkelt troende Christen af begge Kjøn — de i Europa levende fra den 19de i denne Marts Maaned, som feires til Minde om den h. Joseph, den saligste Jomfru Marias Brudgom, indtil den første Dag i November, Allehelgeners Festdag, begge Dage inclusive; de udenfor Europa levende fra det ovennævnte Datum, den 19de i denne Maaned, indtil dette løbende Aars sidste Dag inclusive — en fuldkommen Aflad for alle Synder, i Henhold til Bestemmelserne for et Almindeligt Jubilæum, saafremt de opfylde følgende Betingelser:

Alle, som opholde sig i Rom, Indfødte og Fremmede, skulle to Gange besøge den Lateranske, den Vaticanske og Liberianske Basilika, og der i nogen Tid bede for den katholske Kirkes og denne Apostoliske Stols Velfærd og Ophøielse, for Vranglæres og Vildfarelsers Udryddelse,

for alle Vildfarendes Omvendelse, for Fændrægtighed mellem de christne Fyrster og hele det troende Folks Fred og Enighed, og opsende andægtige Bønner til Gud efter Vor Mening. Endvidere skulle de holde een Faste- og Abstinentsdag paa en Dag, som hverken efter de for de fyrretyve Dages Faste gjældende Formildelser, eller efter andre kirkelige Forskrivter forpligter til streng Faste. Endeligt skulle de efter et angerfuldt Skriftemaal modtage Eucharistiens allerhelligste Sacrament og give en Almisse i et eller andet fromt Øiemed. Vi nævne her særligt de Instituter, som Vi for ikke lang Tid siden have anbefalet til de Christnes gavmilde Kjærlighed, nemlig: Foreningerne for *Troens Udbredelse*, for *Jesu Christi hellige Barndom* og for *Østerlandenes Skoler*; og det er Vort inderlige Ønske og faste Beslutning, at befordre Udbredelsen af disse Foreninger ogsaa i fjerne og uciviliserede Lande saaledes, at deres Fornødenheder kunne fyldestgjøres.

Alle Andre, som leve andensteds end i Rom, skulle besøge tre Kirker, som nærmere skulle betegnes dem af Stedets Biskop eller af hans Vicar eller Official eller i disses Navn, og hvor Ingen saadan er, af det paagjældende Steds Sjælesørgere. Enhver af disse tre Kirker skulle de besøge to Gange, eller, hvor der kun maatte være to Kirker, da enhver af dem tre Gange, eller, hvor der kun findes een, sex Gange i det ovenfor fastsatte Tidsrum, ligesom de ogsaa skulle forrette de øvrige ovenfor omtalte Gjæringer. Vi bestemme fremdeles, at denne Aftad som Forbøn skal kunne tilvendes de Sjæle, som i kjærlig Forening med Gud have forladt dette Liv. Tillige tillade Vi alle Biskopper, for deres Capitler, saavel som for alle Congregationer baade af Verdens- og Ordensgeistlige, ligesom ogsaa for Sodaliteter, Broderskaber, Universiteter og Collegier af enhver Art, som i Processioner maatte ville besøge de omtalte Kirker, efter hensynfuldt Skjøn kunne indskrænke disse Besøg til et ringere Antal.

Endvidere tilstaae Vi alle Reisende tilvands og til-

lands, efter Ankomsten til deres Hjem eller til et fast Opholdssted, Deelagtighed i denne Aflad, naar de sex Gange besøge en Hoved- eller Sognekirke, og rigtigt opfylde de ovenfor foreskrevne Betingelser. Med Hensyn til Ordenfolk af begge Kjøen, ogsaa dem, som stedse leve i Clausur, ligesom og alle baade Ikkegeistlige og Verdens- og Ordensgeistlige, som paa Grund af, at de enten befinde sig i Fængsel, eller af legemlig Svaghed, eller anden gyldig Aarsag hindres i, ganske eller tildeels at fyldestgøre de foreskrevne Betingelser tilstaae og bevilge Vi Skriftefædrene Fuldmagt til at ombytte de foreskrevne fromme Gjæringer med andre saadanne, eller bestemme en anden nærliggende Tid til deres Udførelse, ligesom Vi og bemyndige dem til at dispensere Børn, der endnu ikke have været stedte til Nydelsen af den første Communion, fra denne Forpligtelse.

Endelig tilstaae Vi alle Troende, Lægfolk, saavel som Verdens og Ordensgeistlige, hvilket Navn deres Embede og Orden end maatte have, Beføielse til, i denne Anledning blandt dem, som ere beklædte med Fuldmagt til at høre Skriftemaal, at vælge sig hvilkensomhelst Verdens- eller Ordensgeistlig, de maatte ønske, til Skriftefader. Af denne Tilladelse kunne ogsaa Nonner, Novicer og andre under Clausur levende kvindelige Personer benytte sig, naar blot den Præst, som de vælge, er approberet for Nonner. Men Skriftefædrene bevilge Vi kun ved denne Leilighed, og saalænge dette Jubilæum varer, alle de samme Fuldmagter, som Vi ved Vort tidligere i Vor apostoliske Skrivelse af 15. Februar 1879 bebudede Jubilæum have tilstaaet dem, blot med de i denne sidste Skrivelse fremhævede Undtagelser.

Men, for at de heldbringende Frugter, som Vi vente Os af dette hellige Jubilæum, kunne blive desto rigere og vor Bønhørelse yderligere betrygget: maatte da alle Christne i denne Tid ivrigt befitte sig paa, særligt at bringe den store Gudsmoder deres ærefrygtsfulde Hyldest, medens Vi anbefale selve Jubilæets Beskyttelse til den

h. Joseph, den saligste Jomfru Marias kydske Brudgom, hvem Pave Pius IX., høihæderlig Ihukommelse, har erklæret for hele Kirkens Patron, og hvis Bistand Vi ønske, maa blive daglig paakaldt af alle troende Christne. Vi formane derhos Alle til, med et fromt Sind at foretage Valfarter til de i forskjællige Egne meest besøgte og fortrinsviis ærede, til de salige Himmelbeboere indviede Helligdomme, iblandt hvilke her i Italien Jomfru Marias høihellige Huus i Loretto, hvortil Mindet om de dybeste Hemmeligheder knytter sig, indtager den høieste Rang.

Derfor befale og byde Vi i Kraft af den hellige Lydighed alle ethvert Lands Overhyrder samt deres Vicarer og Officialer, eller i Mangel af saadanne, ethvert Steds Sjælesørgere, at de, saasnart de have modtaget Afskrivter eller trykte Exemplarer af nærværende Skrivelse, bekjendtgjøre den for deres Menigheder, ligesom og, at de ved Forkyndelsen af det guddommelige Ord tilbørligt forberede dem til at føre sig dens Indhold til Nytte, og betegne dem den eller de Kirker, som de have at besøge.

Men for at denne Skrivelse, som ikke selv kan sendes til ethvert enkelt Sted, lettere kan blive Alle vitterlig, ville Vi, at Afskrifterne eller de trykte Exemplarer af samme, naar de ere underskrevne af en offentlig Notar, og forsynede med en kirkelig Dignitars Segl, overalt skulle agtes for ligesaa gyldige, som om nærværende Skrivelse var dem overgivet og foreviist i Original.

Givet i Rom ved Sct. Peter under Fiskerringen paa den tolvte Dag i Marts, Aar 1881, i Vort Pontificats fjerde Aar.

Leo, PP. XIII.

1 Medfør af den mig paahvilende Pligt bestemmer jeg herved, at det til Afladens Opnaaelse foreskrevne *Kirkebesøg* skal skee af Katholikerne i Hovedstaden og dens Forstæder, inclus. Frederiksberg og Amager, to

Gange i Sct. Ansgars Kirke, to Gange i Sct. Knuds Capel, og to Gange i Jesu Hjertes Capel; af Katholikerne i Provindsbyerne, hvor der findes et offentligt katolsk Gudshuus, sex Gange i dette; til den Ende burde alle nævnte Gudshuse helst staae aabne hele Dagen i det angivne Tidsrum.

For endydermere at vække og vedligeholde en levende Deeltagelse for denne Naadetids store Øiemed, forordner jeg desuden herved, at der i alle offentlige Gudshuse i Præfecturet paa den sidste Søndag i hver Maaned (efter 1. Mai) i Jubilæumstiden skal afholdes en særlig *Eftermiddags- eller Aftenandagt**) med Udstilling af det Allerehelligste i Monstrantsen, og under hvilken de Troende enten ved Prædiken, eller ved Katechese, eller ved Forelæsning kunne erholde en udtømmende Oplysning om Jubel-Afladens Betydning og Betingelser. Paa *Alle Helgeners Fest* d. 1. Novbr. bliver der i alle offentlige Gudshuse at holde en høitidelig *Slutningsandagt* foran det udstillede h. Sacrament, med Prædiken og Afsyngelse af den Ambrosianske Lov- og Takkesang: *Te Deum*.

Desuden skal der fra 1. Mai indtil 1. Novbr. d. A. efter enhver stille h. Messe, istedetfor de hidtil brugelige 3 „Hil Dig“ med Bønnen for den h. Fader, bedes Følgende:
„Lader os bede for Jubilæets heldbringende Øiemed!
„Hil Dig, Maria“, 3 Gange.
„Ære være Faderen“ o. s. v.
„Lader os bede. O Gud, beviis os naadigen din
„uudsigelige Barmhjertighed, saa at Du befrier os

*) Til Brug ved denne Andagt vilde især følgende Bønner egne sig: Den h. Augustins Bødsbøn (Fuldstændig Bønnebog, 3. Oplag, S. 615, og: „Den bedende Christen“, S. 737), Bøn for hele Christenheden: „Almægtige evige Gud, vor Herre og himmelske Fader“; fremdeles „Fuldstændig Bønnebog“: S. 169, 293 flg., 262, 518, 494, 497, 499, 510, 530. „Den bedende Christen“: S. 137, 623. Litaniet til Alle Helgener og de „Almindelige Afladsbønner“.

„fra vore Synder og frelser os fra den Straf, som
„vi ved dem have fortjent.

„O Gud, Du som krænkes ved Synden og forsones
„ved Bod, sku naadig ned paa dit bedende
„Folks Bøn, og bortvend din Vredes Svøbe,
„hvormed vi fortjene at straffes for vore Synder;
„ved Christum, vor Herre. Amen. Lovet være
„Jesus Christus!

De Høiærv. HH. Præster i Præfecturet ville i samme
Tidsrum, istedetfor den 11. („*Hostium nostrorum*“), ind-
skyde i den h. Messe den 34. blandt *Orationes diversæ*,
som kaldes „*oratio pro salute vivorum*“ og begynder med
de Ord: „*Prætende, Domine*“.

For at forebygge Misforstaaelser, sammenfatter jeg
her i ligesaa mange korte Sætninger *de sex Betingelser*,
som den h. Fader forlanger opfyldte til Opnaaaelse af
Jubilæums-Afladen i Tidsrummet fra 19. Marts og indtil
1. Novbr. d. A.:

1. *Kirkebesøg*: i Kjøbenhavn 2 Gange i St. Ansgar,
2 Gange i Sct. Knud og 2 Gange i Jesu Hjertes Capel
(Kronprindsessegade 42); i Provindserne 6 Gange i ved-
kommende offentlige katholske Gudshus.

2. *Andægtig Bøn* under bemeldte Kirkebesøg (f. Ex.
5 Fadervor og 5 Hil Dig) efter den h. Faders Mening.

3. Een Dags *Faste* med *streng Abstinents* uden no-
gensomhelst Formildelse af Faste- og Abstinentsbudets
oprindelige lovbefalede Strengthed*).

4. Et gyldigt sacramentalt *Skriftemaal* (foruden det
ved det 4. Kirkebud paabudne).

*) Heraf maa vistnok drages den Slutning, at man paa denne
ene Fastedag for Jubilæet hverken maa nyde Kjød eller
h'vad der kommer af Kjød (Fedt, Mælk, Smør, Ost, Æg
o. l.), de saakaldte Lacticinier.

5. Den værdige Annammelse af den h. *Communion* (foruden den ved det 5. Kirkebud paabudne). Børn, der endnu ikke have annammet den første hellige *Communion*, kunne dispenseres fra denne Betingelse.

6. En *Almisse* til et eller andet gudeligt Øiemed.*)

I alle de Tilfælde, hvor Nogen af en rimelig Grund er hindret i at opfylde de foreskrevne Betingelser, ere Skriftefædrene bemyndigede til at paalægge noget Andet i dets Sted.

Jeg er forvisset om, at alle Troende i Præfecturet med hellig Nidkjærhed og Glæde ville gribe denne Leilighed, for at aflægge et freidigt Vidnesbyrd om deres Tro og Kjærlighed; thi kun i Troens Lys erkjende vi de rette Hjælpemidler mod de store og talrige Onder, som for Tiden tynges saa haardt paa hele det christelige Samfund; og kun Kjærlighedens Aand formaaer at overvinde alle de Vanskeligheder, som den consequente Anvendelse af disse tildels meget besværlige Hjælpemidler møder i vor syndige og sandselige Natur. Overbeviste om, at det kun „er *Synden, som gjør Folkene ulykkelige*“,**) lader os ved Synet af al den Ulykke og Elendighed, som Synden bringer over hele vor Slægt for Tid og Evighed, troligt følge den h. Faders kjærlige Veiledning, for efter Evne at medvirke til at tilstoppe Kilden, idet „vi raabe høit til Herren, og Enhver vender sig bort fra sin slette Vei og fra den Uret, som klæber ved hans Hænder. Hvo veed, om Gud da ikke bliver formildet og tilgiver, saa at vi ikke gaae til Grunde“; thi „Han er naadig og barmhjertig, langmodig og af stor Forbarmelse, og han gjen-gjælder Ondt med Godt, naar vi omvende os til ham, vor Gud.“***)

*) Valget af et saadant Øiemed er frit, men den h. Fader anbefaler særligt Understøttelsen af følgende tre kirkelige Indretninger: Den kirkelige Missionsforening, Jesu hellige Barndomsforening og de østerlandske Skoler.

***) Miseros facit populos peccatum. Prov. 14, 34.

***) Jon. 3, 9. Ioël 2, 13.

En af de første Søn- eller Helligdage efter Modtagelsen skal nærværende Kundgjørelse oplæses for de Troende i alle katholske Gudshuse i Præfecturet.

Kjøbenhavn, Passionssøndag, 3. April 1881.

Hermann Grüder,

Hs. Helligheds Høvsprælat og Apostolisk
Præfect for Danmark.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Ifølge paalidelig Meddelelse til „Cöln. Volksz.“ skulle de russiske Underhandlere v. Mosoloff og v. Boutenieff have overrakt Cardinal-Statssecretæren et Memorandum, som udførligt gjør Rede for den russiske Regerings Hensigter med Hensyn til Ordningen af de kirkelige Forhold i Polen. Dette Actstykke forelagdes de med Forholdene meest fortrolige Prælater til Overveielse, og de enkelte Bestemmelser ere nu Gjenstand for hyppige Forhandlinger mellem Cardinal Jacobini og Ruslands Repræsentanter. Efter det hidtil gunstige Forløb af disse Forhandlinger troer man her at være berettiget til det Haab, at den h. Fader vil kunne meddele dem i næste Consistorium.

Paris, 18. April. At der ved Siden af det vantro, frivole og radicale Seine-Babel ogsaa endnu findes et troende, alvorligt og ægte katholsk Paris, det have Paaskedagene paa en ligesaa glimrende som opbyggelig Maade godtgjort. Endnu aldrig have Kirkerne været saa overfyldte, i intet Aar har Tilstrømningen til Sacramenterne været saa stærk som i den stille Uge og paa Paaskesøndag. De mange Kirker vare ikke tilstrækkelige til at rumme de store Skarer af andægtige Troende, som fra alle Sider strømmede til dem. Man saac dem stille sig op i lange Rækker foran Kirkerne for at oppebie det Øieblik, da det vilde være muligt at komme ind. Foran de største Kirker, saasom Notre-Dame, Notre-Dame des Victoires, St. Eustache, St. Sulpice, Ste. Madeleine o. a. maatte Politiet organisere en formelig Sikkerhedstjeneste, og ved midlertidig Spærring af Indgangene be-

skytte de i Kirken Værende for den Fare at blive kvæstede eller kvalte ved den af de Ankommende forårsagede Trængsel. I disse Dage, navnlig paa den h. Langfredag og Paaskefesten frembød Paris Synet af en ægte katholsk By; thi det var en dybtfølt religiøs Trang og ikke Nysgjærrighed, der drev de Troende til Kirkerne i disse h. Dage. Netop i disse Dage har det viist sig, at der endnu findes en sund, religiøs Kjærne hos en stor — om ikke den største — Deel af Paris' Beboere. Lad Overfladen, som for Øieblikket fører det store Ord, end gerere sig nok saa revolutionær og kirkefjendtlig: det egenlige Folk har ikke hørt op at holde sig trofast til sin Kirke og at lægge sin religiøse Overbevisning aabent for Dagen. Det synes, at, ligesom i Tydskland, saaledes ogsaa her en af Culturkampens nærmeste Følger har været den, at styrke og udbrede den religiøse Bevidsthed blandt Folket. I Domkirken Notre-Dame have idetmindste 5000 Mænd af alle Stænder Paaskemorgen under Fromessen opfyldt deres religiøse Pligt, saa at fem Præster vare beskæftigede i 1½ Time med at uddele den h. Communion. Et Folk, i hvilket der endnu findes en saa stærk religiøs Følelse, kan ikke redningsløst være hjemfalden til den religionsløse Revolution, og man tør derfor vistnok nære Haab om dets aandelige Opstandelse.

Trier, 28. Marts. Det højærv. Domcapitel har idag ligeledes foretaget Valget af en Capitularvicar; Valget faldt paa den forhenværende Generalvicar, Hr. Domcapitular Dr. Philipp de Lorenzi. Han er født i Creuznach den 3. Juli 1818, viedes til Præst i Trier den 19. Febr. 1842. Fra dette Tidspunkt til Aar 1849 var han, tilligemed den nuværende Højærv. Hr. Biskop Kremenz af Ermland, Capellan ved St. Castor i Coblenz, derefter i nogle Aar Sognepræst i Bacharach, derpaa i mange Aar Sognepræst ved Vor Frue Kirke i Coblenz, indtil han i Aaret 1868 af Høisal. Biskop Eberhard kaldtes til Trier som Generalvicar. Det foretagne Valg af en Capitularvicar vil forhaabenlig have de samme heldige Følger for vort Dioces som for Paderborns og Osnabrücks Vedkommende.*) Gid det til Capitularvicarens Valg knyttede Haab om den fuldstændige Bilæggelse af Culturkampen i Preussen ret snart maatte gaae i Opfyldelse!

*) Dette Haab er desværre blevet skuffet, idet Regeringen uden en eneste rimelig Grund har nægtet Valgets Anerkjendelse. Hvor fredelskende!

Den hellige Benedict af Aniane.

† 821

Benedict, Søn af Aigulf Statholder i Languedoc, blev født i Aaret 750. I sin Ungdom beklædte han Embedet som Mundskjænk hos Kong Pipin og hans Søn, Carl den store, der overøste ham med Rigdom og Ære. Men da han var tyve Aar gammel, rørte Naaden ham saa mægtigt, at han i sit Hjerte besluttede ene at søge Guds Rige. Uden at nedlægge sit Embede ved Hoffet, førte han her i tre Aar Selvfornægtelsens Liv, og, efterat han med Nød og Næppe var bleven frelst fra at drukne, indtraadte han i Klosteret St. Seine. Til Belønning for sine heltemodige Dyder, forundte Gud ham Taarerne Gave, og klart Kjendskab til det indre Liv. Som Forvalter over Klostergodserne bar han Omsorg for Brødrenes legemlige Vel og var gjæstevenlig mod Fattige og Reisende. Abbed-Værdigheden gav han Afkald paa, byggede sig derimod en eensom Hytte ved Bredden af Floden Aniane, hvor han tilbragte flere Aar i Fattigdom og Taushed. Mange strømmede til ham, da hans Hellighed rygtedes; han byggede derfor et stort Abbedi, som i kort Tid under hans Ledelse optog 300 Munke. Han gjenoprettede Kirketugten i Frankrig og Tydskland. Ved et Provincial-Concil, som Benedict selv bivaanede under Carl den stores Regering, vedtoges det, at alle Munkene i Vesterlandet skulde antage den hellige Benedicts Regler. Benedictiner-Munkenes Fortjenester af Kirken og Aandsdannelsen ere uskatteerlige.

Frygt for Lunkenhed.

Den klosterlige Tugts Slappelse og dens Gjenoprettelse ved den h. Benedict viser, at alle Mennesker trues af den Fare at tabe deres oprindelige Nidkjerhed, men ogsaa at Alle igjen kunne oprette det Tabte ved tro Medvirken med den guddommelige Naade.

„Lader os vogte os for Lunkenheden; den er skjæbnesvanger for os, og bevæger Gud til at forskyde os.“

(H. Bernhard.)

Tre Aarsager, bemærker Mabillon, hidførte den klosterlige Tugts Slappelse i Vesterlandet: — Forstandernes overdrevne Strenghed eller Eftergivenhed, Vedhængenhed ved jordiske Goder og stadige Processer og Feider. Benedict anvendte tre Hjælpemidler mod disse tre Onder. Først sammenstillede han den hellige Benedict af Nursia's Regler, sammenlignede dem med de øvrige Ordeners Regler, viste deres Overensstemmelse og indskærpede i sin Poenitentialbog deres Overholdelse, for det andet gav han de nøiagtigste Forskrifter med Hensyn til Føde og Klæder; men for det tredie underkastede han Alle uden Undtagelse Regelens Overholdelse, banlyste derved al Misundelse og omsluttede dem alle med den fuldkomne Kjærligheds Baand. Ville vi gjøre Fremskridt i Dyden, da maae vi Dag for Dag fatte nøie bestemte, praktiske Beslutninger, som bekæmpe vor Egenkjærlighed.

„Den, som ringeagter det Ringe, vil lidt efter lidt staae for Fald.“

(Sirach 19, 1.)

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 1ste Mai. 2den Søndag efter Paaske. Philippus og Jacobus, Apostle. I Sct. Ansgars Kirke stille Messe Kl. 7 og Kl. 11. Levitmesse med Prædiken og Confirmation Kl. 9. Kl. 5 Efterm. Andagt med Prædiken. — I Sct. Knuds Capel stille Messe Kl. 8. — 2. M. Athanasius, Biskop og hirkelær. — 3. Tl. Korsets Finding. — 4. O. Monica, Enke. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe for Ansgariusforeningen. — 5. Tø. Pius V., Pave. — 6. F. Apostlen Johannes' Martyrium. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjerter; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Broderskabsandagt. — 7. L. Stanislaus, Biskop og Mart.

Søndagen den 8de Mai. 3die Søndag efter Paaske. Den h. Josephs Skytsfest.

Son- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronpriudsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

- " 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup

Søgnedags-Gudstjeneste: (S. Nr. 15.)

Maiandagterne

begyndte i Jesu Hjertes Capel d. 30. April Kl. 8 Aften og holdes hver Aften til samme Tid hele Mai Maaned igjennem.

Mødreforeningen.

Paa Tirsdag d. 3. Mai Kl. 8 $\frac{1}{4}$ holdes i Sct. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningen med Communion.

Ansgariusforeningen.

Bestyrelsesmøde Tirsdag d. 3. Mai Kl. 7 i Præsteboligen.

Mariaforeningen

holder sit vanlige Møde Søndagen den 8de Mai efter Høimessen.

Mariacongregationen

for Mænd holder Fælledscommunion i Sct. Ansgars Kirke Søndag den 8de Mai Kl. 8.

Kl. 6 Aftenandagt med Prædiken og Optagelse af nye Medlemmer.

Paa Bestyrelsens Vegne
C. B. Lohrer.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 19.

Søndagen den 8. Mai.

1881.

Indhold: Bøn om stadig Hjælp. Lilien. Fra Alexandria til Triest. Den h. Josephs Skytsfest. Kirkelige Efterretninger: Rom, Østerrig, Kjøbenhavn.

Bøn om stadig Hjælp.*)

Jomfru, Moder til min Gud!
Din jeg være, Dronning prud!
Din jeg er i Liv og Død,
Din i Glæde, Din i Nød!
Din i Kors og Bitterhed,
Din for Tid og Evighed!
Jomfru, Moder til min Gud,
Din jeg være, Dronning prud!
Moder, paa Din Forbøn stoler jeg,
Moder, til Dig ty'r og sukker jeg;
Moder, Du Kjærligste, staa mig bi!
Moder, Du Mægtigste, vogt min Sti!
O Moder, at bede hjælp Du mig;
O Moder, at stride hjælp Du mig;
O Moder, at lide hjælp Du mig;
O Moder, saa kom og bliv hos mig!

*) Efter Texten i Hallers „Mariengrüsse“. Regensburg hos Pustet.

Du kan mig jo hjælpe, o Mægtigste !
Du vil mig jo hjælpe, o Kjærligste !
Du maa mig nu hjælpe, Trofasteste !
Du vil mig og hjælpe Barmhjertigste !
O kjærlige Moder, de Christnes Haab !
Du Synderes Tilflugt, o hør vort Raab !
Du Jorderigs Glæde, Du Himlens Pryd,
Du alle Bedrøvedes Trøst og Fryd !
Hvo har vel forgjæves Din Forbøn paakaldt,
Hvo blev vel forladt, som Dig barnlig bønfuldt ?
Thi raaber jeg høit med urokkelig Lid :
Maria os kjærligen hjælper altid !
Jeg freidigt udraaber i Trængsel og Død :

:| Maria beskjærmer os i al vor Nød ! :|
Det tro'r jeg i Livet, det dør jeg paa ;
:| Maria, saa bed, at vi Himlen opnaae ! :|

At vi Himlen opnaae !

Jomfru, Moder til min Gud !
Din jeg være, Dronning prud !
Din jeg er i Liv og Død,
Din i Glæde, Din i Nød ;
Din i Kors og Bitterhed,
Din for Tid og Evighed !
Jomfru, Moder til min Gud !

:| Din jeg være, Dronning prud ! :|

Lilien.*)

O Lilie skjøn, min Moder huld,
Ved Gud Din Søn saa naadefuld !
O Rose rød med yndigt Skjær,
I al min Nød mig hilset vær !
I Angst og Død, vær Du min Trøst ;
Med hellig Glød læg Sjælens Brøst !
Trods Fjendelist, trods Kors og Savn,
Jeg da tilsidst naa'r Frelsens Havn.
O Lilie reen foruden Meen,
Fra Himmelbo giv Sjælen Ro !

*) „Mariengröße“.

Fra Alexandria til Triest.

(Fortsat fra Nr. 17.)

Ogsaa dennegang tænkte vi paa at besøge den øverste Deel af denne Bjergstad, saameget mere, som det var Søndag, og vi derfor vilde besøge en katholsk Kirke. Den katholske Befolkning i denne Deel af Staden nedstammer, ligesom de nærværende Beboere af den ikke langt derfra liggende Ø Tinos, fra de i sin Tid der tilbageblevne Korsfarere, hvis Efterkommere bosatte sig paa Bjerghøiderne, for ikke at være udsatte for uformodet at blive overfaldne af Sørøvere. En stor Deel af de Grækere, som senere bosatte sig paa Øen, har i Tidens Løb indgaaet kirkelig Forening med denne romersk-katholske Menighed. Men da Syra i den nyere Tid paa Grund af sin Beliggenhed blev en vigtig Station for den levantiske Handel og Skibsfart, indvandrede ogsaa en stor Mængde ikke-unerede Grækere andenstedsfra, saaledes at nu Alt ligefra Strandbredden indtil den høiest liggende Deel er opfyldt med Bygninger. Ogsaa paa andre græske Øer ere, ifølge gammel Vedtægt, de høitliggende Steder katholske, og de lavere, i Nærheden af Strandbredden liggende, græske. Jeg tilføier endnu den Bemærkning, at de ikke-unerede Grækernes Huse, hvis Eiere i det Hele ere rige Folk, for en stor Deel ere byggede i en original skjøn Stil, hviilket har sin Grund i, at de efter Behag frit udvide deres Bygninger indvendigfra, medens vore, efter Politiets Begreb om det Skjønne opførte, udvendigt see kjedsommelige ud og indvendigt ere alt Andet end bekvemme.

Da vi i en temmelig Høide spurgte om Veien til den katholske Kirke, viste os flere Grækere, som sade ved et Vindue, en Vei, der førte os høit op ad et med løse Stene opfyldt Bjerg, paa hvis anden Side vi ventede at finde Kathedralen; men det viste sig snart, at man ganske havde ført os vild, og at vi befandt os midt i en Steenørken, hvorfra vi atter maatte stige ned. Da vi nu

igjen passerede forbi det Huus, hvor vi havde spurgt os for, modtog de omtalte Personer os med en høi Haanlatter; det kom mig i dette Øieblik for, som om jeg saae et Buur, opfyldt med onskabsfulde Marekatte. Sandsynligviis meente de at gjøre noget Fortjenstligt, noget ret Søndagsagtigt ved at vise Latinere, der søgte en katholsk Kirke, en falsk Vei; det skal nemlig hos visse fromme Grækere, ligesom i Vesterlandene hos en vis Slags Pietister, høre til deres Troes Ægthed, at hade alle Katholiker. Veien til Kathedralen hæver sig opad gjennem østerlandske snevre Gader, hvis Huse ofte ere smukke og udmærke sig ved stor Afvexling i Stilen. Medens man i Athen synes at have tilegnet sig vore glat overkalkede Huuskassers ædle Stil, bygge derimod Syras Beboere efter Phantasi og Fornødenhed, og derefter maa da det Udvendige føie sig; derfor seer man i Syra en yndig, tildeels genial Mangfoldighed af Bygninger. Vistnok træffer man ogsaa paa visse „Oprindeligheder“ i den øvre Gammelstad, hvor man paa den frie Plads foran Husene kan finde et Sviin eller et Æsel liggende i Solskinnet, og paa Bænken ved Huusdøren see Skikkelser, som man efter Klædedragt og Haarets Udseende hos os vilde ansee for Zigeunere, og hvilke, selv om de vare forsynede med Pas, den første og bedste Gensdarm, som traf paa dem, vilde føre for Øvrigheden alene paa Grund af deres Udseende.

Paa de Lloyddampere, der besørge den indiske Post imellem Triest og Alexandria tjenes den menneskelige Bug med den meest udsøgte Luxus, sandsynligviis fordi Indiens rige Englændere ere saaledes vante. Ganske tidligt om Morgenen bydes Kaffe med Tilbehør; Klokken henimod 10 et rigeligt Maaltid med flere Sorter Vin, men som dog blot kaldes Collazione (Frokost), hvorefter atter Kaffe eller Thee; Kl. 12 ombydes Forfriskninger,

bestaaende af Skinke og andre kolde Spiser tilligemed Vin og to Slags engelsk Øl (Porter og Ale); Kl. 5 anrettes et bredt Gjæstebud, det egenlige Middagsmaaltid, med Malaga og Cypervin, og paa den sidste Dag ogsaa Champagne, hvorefter igjen Kaffe, og om Aftenen Thee med Brød og Smør. Al denne rigelige Affodring af Legemet leveres uden særlig Betaling, forsaavidt denne er indbefattet i Overfartsprisen imellem Triest og Alexandria; den første Plads koster nemlig for denne fem til sex Dages Reise 16 Guineer (150 K.). Seer man endog bort fra Spisernes og Drikkenes kostbare Kvalitet, saa foresættes der enhver enkelt Reisende paa disse Skibe daglig en saa stor Mængde af nærende Stoffer, at i Ostindien næppe nogen Paria en heel Maaned igjennem fortærer Saameget. Da det nu maa antages, at Englænderne i Indien i det Hele taget pleie at leve i en lignende Yppighed, medens de fattige Indfødte ofte ere nær ved at døe af Hunger, og deres Maver ere blevne saa smaa, at en Haandfuld Riis er nok til at mætte dem, saa kan man vel med Sandhed sige, at i Ostindien gjentager blandt de to der levende Befolkninger Historien om den rige Fraadser sig i det Store — kun forsaavidt endnu mere tragisk, som de indiske Hedningefolk ikke efter deres Død kunne vente samme Skjæbne som den fattige Lazarus, eftersom Nød og Hunger alene endnu ikke give Krav paa eller Udsigt til, af Englene at blive henbaaret i Abrahams Skjød, naar man her i Livet hverken veed eller vil vide noget om Englene, Abraham og Christus!

Efter en sidste stormfuld Nat, som ifølge lang Vane gik os mindre til Hjertet og til Maven end tidligere, kom endelig paa en kold uhyggelig Morgen Kysten omkring Triest tilsyne. De Bekymringer, der vakttes ved Tanken

om Alt, hvad der skulde bringes i Orden, for saa hurtigt som muligt at kunne flyve til Hjemmet; det travle Slæben omkring med de mange Kister og Kufferter, allerede før Ankerne vare nedraslede; Toldbetjentenes Omroden i vor Bagage, Hotellernes elskværdige Fremmedjægere m. m. — Alt dette indhyllede vort Indre i en saa tæt Røg, at ingen Betragtning og Stemning af en bedre Natur der kunde opkomme. Vi stege saaledes i en grundig prosaisk Gemytstilstand, efter et Fjerdingaars Fraværelse, iland i vort Hjems Verdensdeel.

Da Fire af os maatte reise til Venedig, og den nærmeste Leilighed til at komme derover først tilbød sig om Natten, saa havde vi næsten en heel Dag tilovers for Triest. Allerede under vort første Ophold i denne By havde Hr. Apotheker R. med den venligste Forekommenhed antaget sig vort Selskab, og han beviste os den samme Velvillie ogsaa paa vor Tilbagereise. Bortseet fra al den Godhed, han viste mig personlig, bevarer jeg overhovedet denne Mand i den venligste Erindring. Jeg fandt nemlig hos ham ganske særdeles Alt det reent og skjønt udpræget, som jeg allerede tidligere havde glædet mig ved at iagttage hos Personer af romanisk Nationalitet: en eiendommelig fra tysk Gemytlighed, saavel som fra en altfor selvbevidst fransk Elskværdighed fjern Hjertensgodhed og barnlig Glæde over, ret at kunne tage sig af den Fremmede. Man finder hos Italieneren og Spanieren ofte en Harmoni mellem naturlig Hjertensgodhed og christelig Kjærlighed, som man sjeldnere seer hos os. Hos os ere mange humane paa Frimurermaneer; de give her og give der, vise Velvillie og Ømhed mod en Deel Paarørende og Venner o. s. v., men deres Kjærlighed til Næsten er kun sporadisk og capriciøs; mod mange Andre ere de haarde og bitre. Ligeledes vil Humaniteten ikke ret trives hos en vis Slags Fromme; bortseet fra de Underligheder, hvormed disse ofte gjøre deres Omgivelser Livet suurt, saa er deres formentlige christelige Kjærlighed i Grunden ikke andet

end religiøs Egoisme. De øve Barmhjertighedsgjerninger, ikke af hjertelig Kjærlighed til Næsten, men af Speculation, fordi de mene at sikre sig Himlen ved disse Gjerninger. Derfor ere denne Slags Folk som oftest langt utaaleligere i Omgang, utjenstvilligere mod Andre, end ganske verdsligsindede Mennesker, saafremt de ikke tør vente, ved deres Villigheder at erhverve sig en Fortjeneste, der indbringer dem Vinding for Evigheden!

Kort før vor Tilbagekomst til Triest var Don Carlos der afgaaet ved Døden. Min „Spanisches“, der var bleven Familien bekjendt ved dens Secretær, var Anledning, til, at jeg blev indbudt til at gjøre den et Besøg. En fyrstelig Familie i Ulykke — landflygtig og i Sorg — tiltaler mig nu eengang mere, end den, som med herodesagtig Hoffærdighed throner i Høisædet, og jeg vilde hellere unddrage en herskende Fyrste, „hvis Horn er ophøiet“, den skyldige Ærbødighed, end ved Forsømmelse af den omtalte Opmærksomhed at tilføje en af Verden forladt Kongeslægt en nok saa ringe Krænkelser. Jeg angrede heller ikke mit Besøg; ligesom en med store høistammede Træer bevoxet Skov har et langt ædlere og mere storartet Udseende, naar tunge sorte Skyer hænge over den, eller naar Mørket falder paa, end i det klare Middagslys — saaledes ogsaa nu denne Kongefamilie, hvis Throne er sønderslaaet, og den selv strandet paa Istriens Kyst, hvor den, forglemt af Verden, med sørgmodig Længsel tænker paa det elskede Spanien. Men, det Nærmere ved dette Besøg hører ikke herhen.

I det Hele taget have mine gjentagne Ophold i Triest altid efterladt kjære Erindringer. Den er vel fornemmelig en Handelsstad og har forsaavidt Lighed med en By i Nordamerica, som den er hurtigt opløst, har ingen Fortid af Betydning, og dens Befolkning er en Blanding af forskjellige Nationer: Italienerne,

Slaver, Tydskere; men den, som ikke kommer dertil i Forretninger, men blot reiser som Menneske, vil dog befinde sig ulige bedre der, end om han var i America. Thi italiensk Liv og Naturel, selv der, hvor Handelen er i Flor, er en grundig Modsætning til den dollarsyge „Broder Jonathan“, er ligesaa forskjælligt derfra, som det ziirlige Firbeen, der soler sig paa den epheumslyngede varme Klippevæg, er fra den hidsige Rotte, der gjør Forretninger i et Varemagazin. Medens dernæst ingen Stat i Verden har et værre Rygte for Uredelighed i Handel og Vandel, end Unionen, havde jeg engang i Triest Leilighed til at gjøre en Erfaring om stor Ærlighed, idet et Guldstykke, som jeg i Distraction havde ladet ligge paa et Bord, af den Person, som ryddede op i Stuen, og som jeg ikke engang saae, var, som andre ubetydelige Ting, lagt paa et Sted, hvor jeg ikke kunde oversee det. Lignende Erfaringer har jeg ogsaa gjort paa andre Steder i Italien.

Det var en mørk og regnfuld Nat, da vi seilede fra Triest, for den næste Morgen at lande i Venedig. Og, lisesom om en høiere Magt havde givet vor Reiseroute den uforanderlige Paategning, at enhver Søreise skulde blive os høist ubehagelig: saaledes blev Veiret i denne Nat saa uroligt, at vor Capitain uden vort Vidende søgte Herberge for vort Skib i Havnen ved Pirano. Da vi tidligt om Morgenen gik op paa Dækket, for at see, om ikke Venedig snart vilde vise sig, fik vi at vide, at vi endnu laae ved den istriske Kyst. Og, da vi saa endelig landede, gjentog sig det gamle Plageri med Visering af Passene, med Udskibningen, Omsorg for Bagagen, Efterspørgsel om, naar og hvorledes man igjen snart kunde komme bort. Det var tilmed koldt, og vi havde tilbragt en halv søvnløs Nat uden Senge, saa at der ikke kunde være synderlig Tale om Romantik i vor Stemning. Men alligevel har denne Stad Saameget af det Phantastiske og melancholsk Skjønne ved sig, at den overvælder den meest mørkegraa Prosastemning, og trænger varmende

og oplivende ind paa Sjælen. Der gives vistnok intet Sted i Verden, hvor Naturen er saa ganske udelukket, og man kan sige usynlig, som Venedig, og dog føle Indbildningskraft og Gemyt sig her saa vidunderligt taltale og grebne af poetiske Stemninger.

Da jeg alt flere Gange tidligere har været i Venedig, saa vil jeg her i Korthed samle hvad jeg endnu erindrer derom.

I de snevre taarndybe Gader træffer man jevnligt paa religiøse Billeder eller Smaaaltere, der ere anbragte i Nischer, og foran hvilke et eller to Lys brænde. Der maa maaskee i Venedig i disse tunnelagtige Gader, være en større Trang end andensteds til at anbringe fromme Erindringstegn om, hvad der opløfter Sjælen over Verdenslivet og minder den om Himlen, eftersom Venedig, som sagt, ingen Natur har, ja knap kan see et lille Stykke Himmel over sig, og derfor ikke af Naturen og Firmamentet bliver mindet om sin Skaber. Denne Omstændighed, Afspærringen fra Naturen, vilde i Længden gjøre mig Opholdet i Venedig saa utaaleligt som i et Fængsel.

Denne Stad er egenlig en storartet og i sin Tid pragtfuld Forvildelse af den menneskelige Natur, som her engang har faaet det besynderlige Indfald, ligesom Bæveren, at bygge sig Huse i Vandet. Byen er, ligesom alle Theatre, kun skjøn om Natten, som om den kun var anlagt for Natten. Men da er ogsaa Marcuspladsen et fortryllende Sted, fuld af Lys, Liv og Musik; den seer ud som en umaadelig stor Sal, som har Stjernehimlen til Loft. Dogepaladset staaer som et drømmerigt Phantasimaleri, som en skjøn Gravsteen over det uddøde Venezia. Jeg hørte, at der endnu leve mange Familier af disse fordums Stormænds Slægt; men at de befinde sig i saa stor Fattigdom, at de kun have Raad til at meublere nogle Værelser i deres Forfædres store Paladser og have trukket sig tilbage til disse. Hvilken ubeskrivelig Tungsindighed maa ikke overvælde en saadan venetiansk Adelsmand, naar han gennemvandrер sine

Ahners øde Pragtsale! Og dog maatte denne Stad hjemfalde til Undergang. Vel kan Historiegranskeren ved sindrig Combination af Begivenhederne længe nok godtgjøre, at disse og hine Begivenheder ere sammentrufne for at undergrave Venedigs Magt; samt, at dersom Dette og Hint ikke var skeet, saa vilde det aldrig have taget Ende med dets Herlighed. Jeg for min Deel seer mig ved Betragtningen af de verdslige Aarsagers Mechanik om efter Mesteren, som har frembragt den og lader Hjulene løbe saaledes som det tjener hans Hensigter. Venetianerne kunde ikke bære deres Lykke, uden ved Hovmod og Grusomhed at udfordre den guddommelige Retfærdighed. Jeg vil ikke plage Læseren med historiske Beviser herfor, som jeg kunde udskrive af andre Bøger; men jeg saae Fængslerne i Dogepaladset. Her seer man ret, hvor djævelsk Mennesket kan handle mod sine Lige. I Forhold til Brøden blev ikke blot Lyset udelukket, men ogsaa Luften. Mange af disse Steenligkister — saaledes kan man medrette kalde disse mørke snevre Huler —, i hvilke levende Mennesker bleve begravede, havde kun et eneste rundt Hul i Tykkelse af et Ovnør, gjennem hvilket næppe den nødtørftige Luft, endsige Lys kunde trænge derind. Nede i Dybet vare Grave for Levende, helvedagtige Fængsler og Myrden med den bekjendte Silkesnor, og ovenover dem: de pragtfuldste Sale med rig Forgyldning og Malerier af Verdens første Mestere. — Det er derfor ikke mere end billigt, at al Eders Herlighed nu er bleven til Støv og Dynd!

(Fortsættes)

Den h. Josephs Skytsfest,

der aarligen feires tredie Søndag efter Paaske, have vi iaar særdeles Grund til at helligholde. Som bekjendt har vor hellige Fader, Pave Leo XIII., aabnet et Jubilæum d. e. aabnet alle Bodfærdige Leilighed til paa bestemte,

ikke just lette Vilkaar at faae al den Straf eftergiven, som de muligt endnu kunde have at afbøde efter Herrens retfærdige Dom. Vor fælleds Faders Hensigt dermed er at bringe alle sine Børn til, ved Bodsøvelser og idelige Bønner af et rensset Hjerte at neddrage Guds særlige Beskyttelse og Hjælp baade over den haardt betrængte apostoliske Stol og over den hele Kirke, som talrige og mægtige Modstandere arbeide paa at berøve al heldbringende Indflydelse paa Samfund, Familie og Individuer. Men, for at den katholske Verdens fælleds Bøn maa have desto større Kraft, anbefaler Paven Jubilæet til den hellige Joseph, Jomfru Marias Brudgoms, Beskyttelse, og udtaler det Ønske, at *denne christelige og mægtige Helgens Forbøn daglig maa blive paakaldt af alle troende Christne.*

Det var for 10 Aar siden, at Pave Pius høiærværdig Ihukommelse, erklærede Sct. Joseph for hele Kirkens Patron*), d. e. at han selv befalede Kirken i Sct. Josephs Varetægt, samt anbefalede alle Christne at henvende sig til ham baade i egne og i Kirkens fælleds Anliggender. Pius IX. har imidlertid som alderstegen Olding lagt sit trætte Hoved til den sidste Hvile; hans Læbe er bleven stum; men hans Ord ere ikke hendøde endnu; de ville mindes, saalænge Kirken staaer. Og denne hans Opfordring: „Gaaer alle til Joseph“, gjentages iaar af hans Eftermand, Arvingen til hans Aand, med særdeles Eftertryk.

Vi følge den gjerne. Vort Hjerte siger os, at Herren kan ei andet end finde Behag i, at vi i Ydmyghed ikke vove umiddelbart at henvende os til hans Naadethrone, men snarere tyer til hans kjære Helgeners Mæg-

*) Naar en ansæet Forfatter hertillaands har kaldet det „en Aandløshed, der forudsætter, at den Herre Christus ikke selv er tilstrækkelig til at beskjerme sin Kirke, men at der behøves en ny Skytspatron, til hvem man kan henvende sig med sine Bønner“ — kunde man nok være fristet til at spørge: Mon det er Aandløshed, eller hvad er det, der ei kan udfinde den rette Grund?

ling og Forbøn. Vi vide fremdeles, at det er Herrens Aand, der styrer hans Kirke, og at denne Viisdommens Aand finder Behag i, til forskjællige Tider at opvække de Troende til forskjællige Andagtsøvelser, som særdeles virksomme Midler til at vedligeholde og fornye Troens og Kjærlighedens Aand. Saaledes behagede det ham, i vore Dage at henvise sin Menighed til Joseph, Christi ophøiede Pleiefader, Marias kydske Brudgom, alle christne Familiefædres og Ægtefællers lysende Forbillede. Da syv ufrugtbare Aar havde fortæret alt Forraad af Levnetsmidler i hele Landet Ægypten og de Trængende i deres Hjælpeløshed raabte til Kong Pharao om Brød, svarede Kongen: „Gaaer til Joseph, Jakobs Søn, og gjører hvad han siger eder.“ Og Joseph oplod sine Forraadskamre og forsynede ikke blot hele Ægypten med Korn, men han havde samlet Saameget, at han endog kunde meddele deraf til Alle, som fra andre Lande kom for at købe Spise; og Joseph afhjalp al Nød. Saaledes gjør den himmelske Konge ogsaa. Raabe vi Christne i vor Nød til hans Naadethrone, da siger han ogsaa til os: „Gaaer til Joseph, min elskelige Søns Pleiefader, for at han maa gjøre Forbøn for eder; ved hans Mægling ville I desto lettere hos eders eneste Midler Jesus Christus opnaae al den Naade og Hjælp, I trænge til.“

I Sandhed, vi stole paa de andre Helgeners Forbøn, fordi de ere Guds Venner. Men Sct. *Joseph* er mere; han var Guds *Pleiefader*. De andre Helgener formaae Meget hos Gud, fordi de nu høste Lønnen for hvad de have gjort for Christi trængende Brødre, fordi de klædte de Nøgne, bespiste de Hungrige og gave de Tørstige at drikke; thi hvad de have gjort mod de Fattige, det anseer den retfærdige Dommer, som om det var gjort mod ham selv. Men Sct. *Joseph* — det var ikke de Fattige, som han klædte, bespiste og gav at drikke; nei, det var Christus selv, Guds Søn selv i egen Person. Det er aldeles utænkeligt, at vor kjære Frelasers taknemmelige Hjerte skulde afslaae sin elskelige Pleiefader nogensomhelst Bøn.

Joseph kan sige, hvad ingen af de andre Helgener kan sige til ham: Husk paa, min elskede Søn, at det var mig, som svøbte dine spæde Lemmer og beskyttede Dig mod Vinterkulden i Stalden ved Bethlehem; det var mig, som frelst Dig fra Herodes' grumme Mordplan og lumske Efterstræbelser, som bar Dig paa den lange Reise til Ægypten under min varmende Kappe og trykkede Dig til mit glødende Faderhjerter. Husk paa, hvor meget det kostede mig at tjene det daglige Brød til Dig og din Moder i Ægypten og Nazareth, inden Du selv kom til at arbejde som min Lærling og Medhjælper i Tømmerværkstedet. See, nu raabe fra Jordens Taaredal dine Forløste til mig: en fattig Familiefader, en lidende Syg, en Synder, ja hele din troende Menighed paa Jorden, paa deres fælleds Faders Indbydelse, ligesom med een Røst. Ved den Kjærlighed, jeg viste Dig i Dit dødelige Liv, hør nu deres Bønner, hvem jeg anbefaler dit sønlige Hjerter!

Jesu Hjerter, fuldt af Kjærlighed, kan ei blive ligegyldigt, koldt og urørt ved sin Pleiefaders Ord. Og — for at tale menneskeligt — kunde han end det, saa turde han det dog ikke; det er jo ham selv, der gav alle Børn det fjerde Bud: Du skal ære Fader og Moder. Skjøndt ophøiet til Faderens høire Haand, glemmer han ikke, at Sct. Joseph hernede havde en Faders Rettighed over ham, og at han selv var Sct. Joseph underdanig som sin himmelske Faders Stedfortræder. Han nærer endnu sønlige Følelser for ham. Sct. Joseph formaaer endnu Alt hos ham. Sct. Joseph raader ved sin Forbøn over den guddommelige Almagts, Visdoms og Kjærligheds uudtømmelige Skatte. Derfor lad det være sagt til Enhver af os:

Gaaer Alle til Joseph, de Trængendes Fader,
Han læger vor Smerte og stiller vor Sorg;
Og naar vi ham barnlig vort Hjerter oplader,
Vil han for os være mod Farer en Borg!

Kirkelige Efterretninger.

Rom. De Forhandlinger, som bleve førte mellem den russiske Regering og Vaticanet angaaende Ordningene af de kirkelige Forhold i Rusland og Polen, ere stødte paa uventede Hindringer. Den h. Fader holder fast ved Forordningen om, at de unerede Grækere i Chelmer-Dioceset, som først i Aaret 1875 med Vold „bleve omvendte“ til Skismaet, faae deres inderlige Ønske om Gjenforening med den katholske Kirke opfyldt, medens den russiske Regering er villig til hellere at gjøre alle andre Indrømmelser end netop denne. De unerede Grækere i Dioceset Chelm have nylig vægret sig ved at aflægge Hyldingseden for Alexander III. til de skismatiske Poper, og den russiske Regering skal have føiet dem i deres Ønske og sendt dem latinske (polske) Præster. Man anseer imidlertid dette i St. Petersborg for den yderste Grændse for Eftergivenheden og finder i Chelmernes tro Vedhængen ved den katholske Kirke kun en Grund mere til at fortsætte og fuldende „Russificeringen“ af denne Provinds. Paa sin Side kan Rom hverken for Gud eller Verden prisgive hine ulykkelige Unerede, der tiltrods for al mod dem anvendt Vold og Magt i deres Hu og Sindelag ere forblevne Kirken troe.

Østerrig. Den croatiske Biskop Strossmayr af Diakovar omtaler i sit sidste Hyrdebrev de hh. Slaverapostle Cyrillus' og Methodius' Liv og Virksomhed. Knyttende sine Ord til de tvende hh. Missionærers Kaldelse til Rom ved Pave Nikolaus I. erklærer Kirkefyrsten, at der paa den pavelige Stol for Tiden throner en anden Nikolaus I., nemlig Leo XIII., som oprigtigt elsker og forsvarer Slaverne og fuldstændigt erkjender det slaviske Spørgsmaals Betydning, hvilket fremgik af hver Linie i Encyclicaen „Grande munus“. Slaverne vare af Gud udsete til at gennemføre store Ting i Asien og Europa, til at regenerere Vesterledens forældede og forkomne Folkeslag ved at tilføre dem mere Hjerte og Kjærlighed, Tro og Religion; men denne Opgave vilde Slaverne kun være i Stand til at opfylde i Forstaaelse og Forsoning med den romerske Kirke. Biskoppen meddeler endvidere, at Paven havde erklæret sig rede til at udvide Privilegiet af slaviskt Sprog ved Gudstjenesten for alle slaviske Folkeslag, hvis dette skulde være Betingelsen for Slavernes Forening i Troen og Religionen. Han forsvarer

endvidere Pavens Ufeilbarhed og verdslige Herredømme og slutter med et Opraab til alle Slaver, især til de russiske, som kun derved vilde formaae at overvinde alle indre og ydre Vanskeligheder og at forbedre deres Stilling til „Polakkerne, det meest begavede slaviske Folkeslag“, ved at gjenforene sig med den romerske Kirke.

Kjøbenhavn. Breve fra Stockholm melde, at den derværende katholske Menighed for Tiden glæder sig ved Besøget af en meget navnkundig og fremragende Prælat: den Høiærværdigste Biskop Mermillod, Biskop af Hebron i. p. i. og Apostolisk Vicar for Genf, som i denne Tid byder alle derværende Fransktalende Leilighed til at høre Guds Ord, idet han jevnligen prædiker paa Fransk. Brevenes Beretning om den overordentlig talrige Tilstrømning til hans Prædikestol kan ikke undre os meget; thi Biskop Mermillod er ikke alene bekjendt som en af de største Prædikanter i Frankrig, der i denne Henseende staaer i lige Rang med P. Felix, men ogsaa hans ualmindelige Personlighed maa endydermere forhøie et christeligsindet Publicums Interesse for hans apostoliske Optræden; thi det er jo almindelig bekjendt, at denne den h. Frants af Sales' værdige Eftermand netop paa Grund af den ægte apostoliske og uforfærdede Frimodighed og Characterfasthed, hvormed han i sin Tid optraadte og protesterede imod den Genfiske Regerings sakrilegiske Indgreb i Kirkens helligste Rettigheder, har paadraget sig de „liberale“ Magthaveres Unaade og Vrede og derfor ligesom de preussiske Biskopper har maattet søge et Asyl i Udlandet — medens Socialister, Nihilister og Kongemordere ustraffet kunne danne Complotter i Genf! Den forfulgte ærværdige Prælat kan saaledes med Verdensapostlen sige: „For Evangeliets Skyld lider jeg Ondt indtil at være bunden (indtil Landflygtighed) som en Misdæder, men Guds Ord er ikke bundet.“ (2. Tim. 2, 9.) Nei, Guds Ord er ikke bundet, men bliver nu netop af den landflygtige Apostel prædikeret med desto større Fynd og i videste Omfang selv indtil det høie Skandinaviske Nord. — Lad os haabe, at vi her i Kjøbenhavn ville faae den Trøst og Glæde at kunne see og høre denne apostoliske Biskop ogsaa her i vor Midte; thi som vi høre, agter han at lægge sin Hjemreise tilbage over Christiania og Kjøbenhavn henimod Slutningen af indeværende Mai Maaned.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 8de Mai. 3de Søndag efter Paaske. Den h. Josephs Skytsfest. — 9. M. Gregorius af Nazians, Biskop og Kirkelær. — 10. Tl. Antoninus, Biskop. — 11. O. Frants af Hjeronymo, Bekj. — 12. To. Nereus og Lidelsesfæller, Mart.

Fredagen den 13de Mai. Mariæ Bebudelse. Gudstjenesten holdes som paa Søndagene. — 14. L. Bonifacius, Mart.

Søndagen den 15de Mai. 4de Søndag efter Paaske.

Søn- og Festsdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronpriudsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.

" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste: (S. Nr. 15.)

Maiandagterne

begyndte i Jesu Hjertes Capel d. 30. April Kl. 8 Aften og holdes hver Aften paa samme Tid hele Mai Maaned igjennem.

Paa Pintsessøndag meddeles Confirmationens hellige Sacrament til Voxne. De voxne Troende, som endnu ikke have modtaget dette Sacrament, anmodes om snarest muligt at melde sig hos En af os Geistlige. C. Freund.

Mariaforeningen

holder Søndagen den 8de Mai efter Høimessen sit sædvanlige Møde, i hvilket Aarsregnskabet fremlægges.

Mariacongregationen

for Mænd holder Fælledscommunion i Sct. Ansgars Kirke Søndag den 8de Mai Kl. 8.

Kl. 6 Aftenandagt i Sct. Ansgar med Prædiken og Optagelse af nye Medlemmer. Paa Bestyrelsens Vegne C. B. Lohrer.

Vincentiusforeningen.

Søndagen d. 8. Mai efter Høimessen Generalmøde, hvortil alle Medlemmer herved indbydes. Bestyrelsen.

Katholsk Svendeforening.

Foredrag.

Søndag d. 8. Mai, Aften Kl. 8½, holder Hr. Folkethingsmand, Consul Stürup et Foredrag i Foreningens Locale, Ny Kongensgade Nr. 17, hvortil ogsaa Ikkemedlemmer indbydes.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 20.

Søndagen den 15. Mai.

1881.

Indhold: Mariasange. Fra Alexandria til Triest. Kirkelige Efterretninger: Rom, Bryssel, St. Petersborg, Hamburg, Kjøbenhavn. Den h. Catharina af Ricci.

Ave maris stella.*)

O Havets Stjerne, kjærlige Frue!
Alle Betrængtes Glæde og Trøst!
Naar Du mig skjærmer, flyer det Onde,
Alt bliver lettet, Alt bliver godt.
∴ Hør mine Bønner, huldrige Moder!
Opnaae mig evig Frelse og Fred. ∴

O Havets Stjerne, Smerternes Moder!
Alle Forfulgtes Tilflugt og Trøst;
Naar Du mig trøster, tørres min Taare,
Svinder al Trængsel, mildnes min Sorg.
∴ Hør mine Bønner, huldrige Moder,
Opnaae mig evig Frelse og Fred! ∴

*) Hallers Maiengrüsse.

O Havets Stjerne, Himmelens Dronning!
Alle Skibbrudnes Haab og Lys!
Naar Du mig lyser, naar Du mig leder,
Stormen sig lægger, — Havnen jeg naaer.
∴ Hør mine Bønner, huldrige Moder!
Opnaae mig evig Frelse og Fred! ∴

Som Violens Duft saa reen og kjær,
O Moder min!
Som Rosenflor, som Lilieskjær,
Maria, o Moder min!
Du lyser blidt som Maanen skjøn,
O Moder min!
Du aander Himlens Fred iløn,
Maria, o Moder min!
Du rene Glæders rige Væld,
O Moder min!
Du svaler sødt hver ydmyg Sjæl,
Maria, o Moder min!
Os hilset vær i Jammerdal,
O Moder min!
∴ Lad os Dig see i Himmelsal ∴
∴ O Moder min! ∴

Fryd Dig, Du Himmeldronning prud!*)
Alleluja!
Fryd Dig i Tro og Haab til Gud
Alleluja!
O tør dog Dine Taarer af
Alleluja!
∴ Din Søn beseired Død og Grav! ∴
∴ Alleluja! ∴

*) Psalmebog Nr. 104. (2 Str. ad Gangen).

Fra Alexandria til Triest.

(Fortsat fra Nr. 19.)

Jeg besøgte ogsaa om Eftermiddagen nogle Kirker; her sade rundt omkring paa Bænkene Mænd, som hver havde flere Drenges staaende eller siddende om sig, som han afhørte og underviste efter en Religionsbog. Det var formodenlig et Slags Broderskab, hvis Medlemmer paatage sig at undervise Børn i Religion. Dette har den Fordeel, at ikke blot Børnene blive underviste, men at ogsaa mange Lægmand gjøre en Gud velbehagelig Gjerning, og ved Beskæftigelsen med Guds Ord og de unge Sjæle arbeide ogsaa paa deres egen religiøse Udvikling og indre Oplivelse. Den Fabrikunderviisning, hvormed hos os en Sognepræst eller Skolelærer afretter samtlige Sognets Børn til Religiositet, har noget Unaturligt ved sig. Jo yngre Børnene ere, desto mere trænge de til personlig Berøring med deres Lærer, og desto mindre bør Antallet af dem være, for at en saadan lille Forsamling kan faae Lighed med en Familie. Man kunde tydeligt see paa dem, at den gemytlige Maade, hvorpaa de for Guds Skyld bleve underviste af en from og venlig Mand, virkede velgjørende paa dem. Selvfølgelig maa denne Underviisningsmethode forekomme en Skoleinspæctor ganske ubrugbar for hans Charakteertabeller. Dog, der gives endnu Meget i vort Skolevæsen, som kan tjene til at befordre Hukommelsens Udvikling, men er ganske ufrugtbar for Hjertets Dannelse og kun tjener til Næring for Børnenes Ærgjærighed.

Hvad der især behagede mig i Venedig var den fattige Befolknings Holdning og Adfærd. Man seer især paa den, at der i Venedig er betydelige Levninger af en ædel Menneskerace. Man kan her træffe paa fattigt og lurvet klædte Mennesker, der i deres hele Adfærd bære Præget af en Fornemhed, som man, trods al Dannelsesdressur, selv i velhavende Familier ikke seer Meget af hos os. Hos os stiger og falder Hovmodet ofte med

Klædedragtens Kvalitet; i de sydlige Lande synes man derimod mere at føle sig som Menneske. Jeg erindrer endnu tydeligt en lille Pige paa 10 eller 12 Aar, som ikke blot udmærkede sig ved en meget fattig Klædedragt, men blot havde Noget, der lignede en Sko, paa den ene Fod og gik barfodet paa den anden. Barnet røbede imidlertid ikke den mindste Forlegenhed eller Undseelse derved, men saae saa glad og tillidsfuld ind i Verden, som om hun bar den skønneste Søndagsdragt. Jeg hørte ogsaa engang en fattig Pige synge under mine Vinduer, medens hun syslede med et eller andet Arbeide; hendes Sang forekom mig ikke blot skjønnere, men endog fornemmere, end mange af vore dannede Damers prætentiose Sang og uophørlige Hamren paa deres Claveer; der er en antik Naturadel hos disse romaniske Folk, medens en fin Iagttagelse hos tyske Silkedamer, selv om de hele Dage igjennem parlere fransk, vil faae et Indtryk af noget temmelig Simpelt. Ligeledes saae jeg ualmindelig smukke Smaadrenge gaae omkring i Gaderne og betle; selv det at betle klædte dem ikke ilde. De vare søndagsklædte, havde en glad næsten leende Mine, og betlede paa den samme indtrængende Maade, som naar ellers en Dreng kan overhænge sin Fader om at skjænke ham Noget, ikke som om han absolut behøvede det, men ene i Tillid til sin Paatrængenhed og sin Faders gode Hjerte. Da en Herre i Nærheden af mig lagde sin Cigarrest i en saadan Drengs Hue, tog Drengen den strax fornøiet i Munden og gav saaledes Tegn paa sin Tilfredshed.

Overhovedet finder jeg Betleriet i Italien ikke slet saa anstødeligt, som mange Andre finde det. Det bringer dog Menneskene nærmere til hverandre; det er en moralsk Proces, hvori Tillid, Haab, Beden, Velvillie, Given og Takken slynge sig i hverandre, om end ofte kun i en fortyndet Skikkelse. Paa eengang at give Alt, hvad man kan afsee, til Fattige, for at afhjælpe en Enkeltstrang, er ikke altid bedre end at fordele det i mindre

Gaver. Det at give Almisse har nemlig for Giveren Noget ved sig, der er beslægtet med Bønnen. Det vil ret ofte bringes i Udøvelse, om det ogsaa kun skeer i smaa Portioner, for at Kjærlighedens Virksomhed kan holdes igang. Det gjør heller ikke stor Skade, om man ikke ved enhver saadan Leilighed kan udfinde, hvor Trangen er størst, og undertiden giver Noget til Mennesker, der ikke ere stædte i den største Nød. Gud giver ogsaa Mere end det Nødtørftige, og paa vort eget Legeme anvende vi i Regelen Overflødig nok.

En Gondolfart i Venedig har man ofte hørt prise som noget overordenlig Romantisk, til Opbyggelse for dem, som aldrig have været i Venedig, og af Saadanne, som have været der, og ville gjøre sig interessante dermed. Naar da En og Anden har den Lykke at komme til Venedig, og han kommer til at sidde i et saadant Trug, nemlig en Gondol, da føler han sig at være en høist romantisk Personlighed. Han glider jo i en Gondol hen over de verdensberømte Laguner mellem Venezias Marmorpaladser — Ak, hvor fortryllende! Jeg derimod har ikke mærket Synderligt til en saadan Papirpoesi, men har med impertinent prosaiske Øine bemærket, at en Fart gennem Lagunerne har en vis Lighed med en Seilads gennem en tynd fransk Gemysesuppe eller noget endnu Værre. Var jeg en And, saa havde jeg sandsynligviis fundet mere Fornøielse deri, eftersom Lagunerens grønfarvede Vand maa være meget nærende for disse Dyr. Hvad der derimod er høist interessant, er de gamle Paladser ved „Canale grande“. I alt deres Forfald tage de sig for Betragterens Øine ulige skjønnere og mere maleriske ud, end om de vare nye eller nyligt oppudsede. Eller hvoraf kommer det, at den gamle Borgruin behager os langt mere end det glat afpudsede Slot fra en senere Tid, skjøndt dog Ingen med Velbehag betragter et Menneske, hvem Alderdommen tilsidst har gjort til en Ruin? — Ved Bygninger er det ikke blot den historiske Erindring, som stiller dem i en romantisk

Illumination; saalænge Bygningen nemlig er ny, seer man i den kun Menneskets Værk; naar den derimod bliver gammel og forfalder, lægger ogsaa Naturen sin Haand eller sin Tand paa den, saaledes at Ruinen da paa eengang er et Produkt ikke blot af Naturen, men ogsaa af Mennesket — og just heraf fremgaaer det, som især tiltaler vort Øie.

Folkets Sprog er her saa skjønt, at man finder det modbydeligt snart derefter at høre Nogen tale fransk, og at man næsten skammer sig ved Klangens af det Tydske med dets evige „E“ Lyde. I dette Stykke staaer den pyntede Franskmand og Tydsker dog som en Stodder ligeoverfor den lurvede Italiener; thi det Klædningsstykke, som ligger Sjælen nærmest, og derfor pryder den mere end en elegant Vest og Benklæder, er Sproget. Men det italienske Sprog maa især falde Børn let og blive dem kjær at lære. Det er ganske som skabt for Børn, for at lokke dem til ret med Lyst at frembringe de klangfulde Stavelser. Iøvrigt har Italien adskillige noksom bekjendte Ubehageligheder: i Sengene Lopper, i Kirkerne Betlere, i Gaderne Smuds og Stank, og i de bedre Hoteller og paa de skjønneste Pladser — Engländerne. Naar derimod Gadereenligheden i nordligere Lande bedre bliver haandhævet af Politiet, saa træffer man paa den anden Side ingensteds i Venedig og andre Sydens Stæder paa saa megen grov sædelig Ureenlighed i Gaderne, som i Norden, hvor hele Gader kunne kaldes Lastens og Dødssyndens Boliger. I Venedig saae jeg aldrig den mindste Uanstændighed eller Frækhed; og, hvad der især behagede mig i denne By var, at man allevegne seer Mænd af de lavere Classer blande sig mellem Herrer af høiere Stand og Dannelse, og at de vide at opføre sig, uden i Selskab med Saadanne at give Anstød ved Keitethed eller Ubeskedenhed. Jeg erindrede mig endnu fra et tidligere Ophold i Venedig, at der i en Gade i Nærheden af Stranden var et afsides liggende lille Huus, hvor der beværtedes med en fortræffelig

Cyperviin og Tvebak. Jeg foreslog da mine Ledsagere her at byde Livsaanden en finere Næring, end et sædvanligt solidt Aftensmaaltid. Vi gjorde saa dette, og man roste mig meget for dette vise Raad; vi fandt nemlig der Alt saaledes, som jeg for 6 Aar siden havde fundet det: en Deel smaa Værelser, hvor baade fine og simple Folk sade fornøieligt imellem hverandre, men hvor man ogsaa kunde være alene, og vi nøde her guldgul Cyperviin og ristede Tvebakker. Det har en meget forskjellig Virkning paa Nerve- og Sjælelivet, enten man indtager et mættende Aftensmaaltid eller blot nyder en ædel Drik og Hvedebrød!

Da jeg førstegang var i Venedig, logerede jeg i et Huus, hvor Beboerne hver Aften sade samlede i Forstuen og underholdt sig med hverandre. Her er der mere Sammenhold i Familierne, end andensteds, da der med Undtagelse af Marcuspladsen eller Piazzetta ikke gives noget Sted, hvor man kan gaae hen om Aftenen. Min Vertinde havde, skjøndt selv tilaars, en meget gammel Moder, en ualmindelig hæslig Kvinde, som ligeledes sad i Huusgangen og lignede et Spøgelse; hun læste sædvanligt i en lille skreven Bog. Denne tog jeg engang fra Bordet og læste i den; den indeholdt aphoristiske Betragtninger, der vidnede om rig Erfaring og indre Religøsitet. Dette gav mig Anledning til en Santale med den Gamle. Jeg erfarede da, at Bogen havde en Officeer til Forfatter, og at den var en Foræring fra ham. Som vi taledes med hverandre herom, begyndte den gamle uskjønne Kones Øine at funkles, hendes Blik lyste af Aand og Glæde, og en eiendommelig Skjønhed udbredte sig fra det aandfulde Øie mere og mere over hele Ansigtet, ligesom Klarheden af en opblussende Ild. Det var, som saae man i dette udlevede Ansigt en For-

klarelse — en Opstandelse fra de Døde, og Konen forekom mig nu at være interessant, og der udbredte sig en vis Ynde over hendes hele Person. Jeg tænkte mig, at Forfatteren har været en aandelig beslægtet Ven af hende, og at hun ved sjælelig Skjønhed og sædelig Agtværdighed har fængslet denne aandrige Mand. Han var nu for længe siden død, men hun bærer, som i en Urne, i den omtalte Bog hans Aands Aske hos sig og fortsætter efter en Skilsmisse af mange Aar den kjærlige Omgang med ham ved den daglige Læsning i hans Bog. Og, ligesom hendes Kjærlighed og Glæde ikke dør, saaledes kunde heller ikke hendes Skjønhed døe, da hendes Aand bestandig paany oplivedes af kjære Erindringer, der forklarede og forskjønnede det gamle Ansigt. Er end en saadan Kjærlighed efter sin Natur dødelig, saa hæver den sig dog efterhaanden til Udødelighed, jo mere den ved Aand og Christendom bliver overnaturlig og frigjør sig fra al Sandselighed.

Denne gamle Kone kan sammenlignes med Træet i den sildige Efteraarstid; det har tabt sine grønne Blade og staaer der graat og udtørret, men Livet er skjult tilstede i dets Indre, og det vil til sin Tid vende tilbage. — Ogsaa Venedig er en gammel Kvinde; men man seer der ingen Spor af Kjærlighed og Aand, og der kan da ikke heller ventes nogen Opstandelse. Baade Befolkningen og Marmorpaladserne hensmuldre mere og mere. Hvad der endnu er noget Liv i, hensygnen og tærer paa Fortidens Levninger. At man nu med en halvmillang Jernbanebro har forbundet Sø- eller Østaden med Landet og dermed berøvet den dens Charakter, maa vel forekomme Romantikeren smerteligt; men dette er nu saaledes Verdens Gang: Intet bliver hvad det er; man lader Intet have Ro, selv ikke Ruinen.

Herfra gik det nu raskt Dag og Nat til Mailand. Under det korte Ophold paa Stationen ved Padua bleve vi Vidner til en ganske eiendommelig Fatalitet. Et Fruentimmer kom i en øiensynlig angstfuld Spænding til

Banetoget og spurgte paa Tydsk hastigt efter sit Herskab, der skulde komme fra Venedig og tage hende med. Hendes Angst tiltog fra det ene Øieblik til det andet, da hun saagodtsom ingensteds fik et tydsk Svar og hun selv ikke syntes at forstaae et Ord Italiensk. Da tilsidst hendes ufeilbarlig sikkert ventede Herskab ikke lod sig see, og Toget gav Tegn til Afgang, syntes hun at blive greben af en raadløs Fortvivelse. — Det maa nu være gaaet som det vil — saa er nu forlængst denne Sag bragt i Orden. Tænkte man baade i sørgelige og glædelige Øieblikke mere paa, at et Ryk i Tiden kan forandre Alt, da vilde man ikke blive saa forbløffet over en Draabe Modgang eller saa overstadig glad i lykkelige Dage. Men endnu bedre vilde det være, om Sjælen, for ikke at tabe sin indre Holdning og bevare sit rette Temperament — hvergang den er udsat for at blive overvældet af Angst eller af en eller anden lidenskabelig Stemning, da nedsænkede sig i Gud og dermed udslukkede den Ild, som fortærer dens indre Fred.

(Slattes)

Kirkelige Efterretninger.

Rom. I Henhold til en Skrivelse fra Rom af 25de April meddeler „Cöln. Volkszeit.“ af 1. Mai Følgende: „Den h. Fader har imorges modtaget den russiske Kaisers overordenlige Gesandt Hr. v. Oubril i Afskedsaudients, og som Beviis paa sin Naade overrakt ham Christusordenens Insignier, efterat denne Statsmand allerede for mere end tre Maaneder siden var bleven decoreret med Piusordenens Storkors, til Anerkjendelse af hans Fortjenester i Anledning af Fornyelsen af det venskabelige Forhold imellem Vaticanet og den russiske Regering. Den sidste Udmærkelse turde vel ansees for et Tegn paa gunstige Udsigter for disse Underhandlingers heldige Fremgang; Christusordenen er nemlig den højeste pavelige Orden og meddeles kun meget sjældent. Ogsaa de Hr. v. Oubril paa denne overordenlige Mission ledsagende Herrer ere blevene betænkte med Decorationer, der svare til deres Rang: Secretæren, Hr. v. Krupinski,

med Piusordenens Commandeurkors, og Attachéen, Hr. v. Knorring, med Gregoriusordenens Ridderkors.

Bryssel, 29. April. Med kjendeligt Velbehag og ufuldgt Glæde meddele de liberale Blade Beretning om en Proces, der for nogle Dage siden er ført for Domstolene i Oudenarde. Toogtyve i Rennes uddannede Skolebrødre vare anklagede for at have overskredet Disciplinens Forskrivter med Hensyn til Elevernes Afstraffelse, og sex af dem vare tillige beskyldte for endnu utilbørligere Handlinger. Hvad det førstnævnte Punkt angaaer, maa dog bemærkes, at efter paalidelige Vidners Udsagn en Deel af Drengene havde opført sig paa den skammeligste Maade, og at der endog var forekommet Tilfælde, hvor de havde trukket Kniven imod Brødrene. Men det synes desværre at forholde sig rigtigt med, at enkelte Lærere have givet Forargelse ved umoralske Handlinger. Af disse bleve Fem dømt af Retten, og en Sjette frifunden. Bladene fortie iøvrigt, at to af de dømte Lærere strax havde faaet deres Afsked, saasnart der reiste sig grundet Mistanke imod dem. Det bør ligeledes fremhæves, at Biskoppen af Gent, strax efter at Dommen var falden, ophævede hele Skolen. Den liberale Presse vil heraf have seet, at den geistlige Øvrighed i saadanne Tilfælde i det mindste gaaer ligesaa strengt tilværks som den verdslige. Naar „Cöln. Zeit.“ registrerer Biskoppens Dom med Tilføielse af den perfide Bemærkning, at der fra Kirkens Side under saadanne Omstændigheder kun gjøres Noget, naar Forargelsen ikke kan skjules, saa troe vi — bemærker herom „Cöln. Volksz.“ — at det vil falde Bladet vanskeligt at anføre Beviser for denne Insinuation, som derfor, indtil dette sker, maa betragtes som en Bagvaskelse.

St. Petersborg, 28. April. Som bekjendt havde de græsk-katholske Uninger, som hverken ved Overtalelser eller ved de grusomste Tvangsmidler have ladet sig bevæge til at gaae over til den russiske Statskirke, i forrige Aar indgivet et Andragende til Grev Loris Melikoff om Tilbagegivelse af deres Kirker og Gjenindførelse af den katholske Cultus. Men Greven værdigede ikke engang deres Bønsskrift noget Svar, og de russiske Embedsmænd fortsatte deres tidligere Vilkaarligheder. Da henvendte de sig under d. 19. April d. A. atter til Greven i et nyt med talrige Underskrivter bedækket Bønsskrift, hvori Ansøgerne erindre om de Forhaabninger, de havde knyttet til deres tidligere Peti-

tion af Juni 1880 om, at man vilde tilbagegive dem deres Ritus, deres Kirker og Præster, med eet Ord: forunde dem Samvittighedsfrihed. De locale Øvrigheder havde nemlig til Skade for Staten, Kirken og den offentlige Sikkerhed opbudt Alt for at hindre den frie Religionsøvelse, der er Grundvolden for al Samfundsorden. Ansøgerne (saagodtsom Alle Bønder) fremhæve, at de som Skatteydere, som Fædrelandets Forsvarere og som den talrigste og vigtigste Stand i Landet, have Krav paa at fordre Beskyttelse for deres helligste Ret — Samvittighedsfrihed, og fortsætte (ifølge en Meddelelse til Lemberger „Straznica Polska“) i deres troskyldige Landsbystil som følger:

„Hverken vore Fædre og Forfædre eller vi selv have nogensinde hørt, at det er blevet noget Folk forbudt at ære Gud og bede til ham efter dets nedarvede Ritus og Sprog, og vi have derfor efter vor Bondeforstand intet Begreb om, hvad man gjør med os. Vi have derimod den Tro, at, hvor der ikke er Religion, er der heller ikke Dyd, og at, hvor der ingen Dyd er, kan heller ingen Stand trives og blomstre. Naar vore Marker ligge udyrkede, hvorfra skulle si da tage Penge til at betale Skatterne? Og, vil den hungrige Soldat være istand til at gaae i Krig, naar Kræfterne svigte ham? De som tragte efter at tilintetgjøre Religionen iblandt os, ansee sig sikkert for at være klogere end os. Dog — overbeviste om, at Alt, hvad der skeer med os, hverken stemmer overens med Deres Hensigter eller svarer til Deres Befalinger, Hr. Greve, tillade vi os at spørge: Vidner det om Klogskab, at skyde paa Folk, som rolige knæle foran Dørene til deres lukkede Gudshuse og bede den polske Rosenkrands? Er det klogt, at rive Børn fra Moderens Bryst, for at døbe dem efter en fremmed Ritus, som aldrig før har været brugt iblandt os? Vi spørge: Hvad Fordeel har Rusland af, at Øvrigheden ikke mere tillader os Brugen af vort Modersmaal, at man fratager os vore polske Bønnebøger, ja endog polske Skolebøger og Kalendere? Hvad Nytte har Staten af Borgere, som hverken kunne læse eller skrive? Men Alt dette er den nødvendige Følge af Religionsforfølgelsen. Vi betages af Forbauselse og Afsky, naar vi indfinde os paa Raadhuset eller betræde en Embedsmands eller Sognefogeds Huus, og disse da besvare den gamle katholske Hilsen: „Lovet være Jesus Christus“ i det russiske Sprog og med Forbandelser, som ikke lade sig

gjengive i det polske Sprog. Alt dette maae vi roligt finde os i og bic paa Guds Barmhjertighed!

Men vi have i den sidste Tid været Vidner til Begivenheder, som levere Beviser for, at vi ikke længere have Noget at vente af menneskelig Retfærdighed. For nogle Dage siden kaldte man os sammen for at sværge Troskabseden til Hans Majestæt vor Kaiser og Konge Alexander III. I Følelsen af denne Handlings Vigtighed besluttede vi at foretage den paa en høitidelig Maade efter vor Ritus i vore romersk-katholske Kirker. Ellers vilde vi nemlig agte den for at være ugyldig og tillige en sacrilegisk Handling. Men vore Øvrigheder troe, som vi snart skulle vise, ikke blot selv Intet, men de have ikke engang Agtelse for Troen. De foreholdt os nemlig, at Eden er en tom Formalitet, som man kan fyldestgjøre paa enhver Maade, som bedst behager den Sværgende, at man slet ikke behøver at opløfte Haanden, at man, som de udtrykte sig, kun har nødig at gjøre en eller anden Grimasse (fige pokazac“).

Nylig lod saaledes Gouvernøren i Siedlce Nogle af os, hvem det var lykkedes hans Secretær at forbløffe, da de vægrede sig ved at betræde den orthodoxe Kirke, føre til Raadhuset, hvor de aflagde Eden. De øvrige i et Antal af flere hundrede forsamlede Uniter afgave den Erklæring, at de ikke vilde aflægge Eden i et uindviet Huus, og dermed gik den Dag. Den følgende gjentog sig den samme Scene i Kredsens Landsbyenigheder. I Districtet Radzyn blev enhver af Deeltagerne i denne Protest idømt en Mulkt af en Rubel. I Districtet Constantynow straffede man Bønderne med Tvangskjørsler. I Districtet Sokolow udsprede Øvrigheden det Rygte, at i de øvrige Kredse havde Alle aflagt Eden i de græsk-katholske Kirker. Dog, Folket beraabte sig paa Ordene i det allerhøieste Manifest, at Eden skulde aflægges for Alteret, og fordrede, at man skulde tillade det at opfylde denne Pligt i den romersk-katholske Kirke og offentlig forelæse Manifestet; men Øvrighedspersonen stak Manifestet i Lommen, og Eden blev ikke aflagt.

Vi bede derfor Deres grevelige Naade at skaffe os Ret og erklære høitideligt: Ligesom vi ere villige til at aflægge Troskabseden til vor høie Monark i den romersk-katholske Kirke, saaledes ville vi ogsaa bevare den romersk-katholske Religion efter uneret eller latinsk Ritus, men ikke træde over til den orthodoxe Kirke. Da vi ikke have nogen Anden, hvem vi kunne forelægge

dette vort Anliggende, saa bede vi Dem, Hr. Greve, om den Godhed, at være vor Talsmand hos Polens Konge, den ophøiede Kaiser over alle Russere, og formaae ham til at give den Befaling, at der skal forundes os fuld- stændig Samvittighedsfrihed, samt til at overgive alle dem i Retfærdighedens Hænder, som tragte efter at tilintetgjøre Religionen iblandt os og bringe os til det Yderste. Vore øvrige Fornødenheder anbefale vi tillidsfuldt til Gud selv og til vor Monarks Naade og Høimodighed.“

Den i vort Numer 19 meddeelte Beretning fra Rom om Forhandlingerne mellem Vaticanet og den rus- siske Regering lader sig, som det sees, næppe forlige med Anledningen til ovenstaaende Andragende og de i samme anførte Facta. Det vilde jo være en aabenbar Selvmodsigelse at tilstede en Handling, som forudsætter den Cultusfrihed, som nægtes de unerede Menigheder i Rusland og Polen.

Hamborg. Fra Palmesøndag indtil Paaskemandag af- holdt Franciscaner-Patrene Irenæus og Lucius her en Folkemission, i hvilken de Troende meget talrigt toge Deel. At Foredragene gik til Hjertet, viste sig foran Skriftestolene, der vare omleirede fra den tidlige Morgen- stund til den sildige Aften. Et særligt opbyggeligt Indtryk gjorde de mange Communioner af Mænd, og navnlig af unge Haandværkere og Arbeidere. Missionen sluttedes Paaske- mandag med den høitidelige Fornyelse af Daabsløftet.

Kjøbenhavn. Som vore Læsere ville see af en Annonce fra Aarhus i nærværende Numer, har Biskop Mermillod paa den Apostoliske Præfects Indbydelse erklæret sig villig til at udføre den høitidelige Indvielse (Consecration) af den smukke nye Kirke i Aarhus, og bestemt Søndagen d. 22. Mai dertil. En Kirkes Con- secration efter det Romerske Pontificales Forskrift er unøgtelig en af de meest storartede men ogsaa en af de meest anstrengende biskoppelige Functioner; og da en stor Deel af de hellige Handlinger udføres udenfor Kirken, og de Tilstedeværende naae finde sig i et Par Timers Ophold under aaben Himmel, førend de kunne betræde Kirkens Indre, saa har man Grund til at ønske godt og mildt Veir paa Indvielsesdagen. Man haaber, at Biskoppen vil holde en fransk Prædiken under Aftengudstjenesten. — Her til Hovedstaden vil den høie Prælat indtræffe den 24. d. M. og paa Christi Himmelfartsfest forhaabenlig kunne prædike (paa Fransk).

Den h. Katharina af Ricci,
† 1589.

Alexandrine af Ricci var Datter af en florentinsk Adelsmand. I en Alder af tretten Aar traadte hun i den h. Dominicus' tredie Orden i Klosteret i Prato og fik ved denne Leilighed Klosternavnet Katharina, efter hendes Forgængerinde i Ordenen: den h. Katharina af Siena. Hun nærede en særlig Andagt til Frelserens bittre Lidelse og fik af Gud den vidunderlige Naade at kunne deeltage i den. I Fastetiden i Aaret 1541 havde hun en saa overvældende Vision af Korsfæstelsen, at hun flere Uger igjennem fængsledes til sit Smertensleie. Ved et Syn af den h. Maria Magdalena blev hun helbredet Paaske-Lørdag. Tolv Aar igjennem blev hun hver Fredag henrykket. Hun erholdt Herrens Saarmærker paa Hænder, Fødder og i Siden samt Tornekronen. Men alle disse Naadesbevisninger foraarsagede hende de heftigste Smertes og opfyldte hende med øm Medfølelse for de arme Sjæles Kvaler i Skjærsilden. For dem opofrede hun sine Bønner og Lidelser. Hendes Kjærlighed til de Lidende i Renselsesstedet gjorde et saadant Indtryk paa hendes Samtidige, at man alle Steder fra i Toscana anmodede hende om at bede for hensovede Slægtninge og Venner. Ved himmelske Syner erfarede Katharina fra mange Sjæle Tidspunktet for deres Befrielse fra Skjærsilden. Ogsaa med de Hellige i Himlen havde hun Samkvem, og omgikkes hyppigt den h. Philip Neri i Rom, uden dog nogensinde at forlade Klosterets Mure.

Andagt til de arme Sjæle i Skjærsilden.

Ere vi opfyldte af Kjærlighed til Frelseren, saa maae vi ret inderligt ønske de arme Sjæles Befrielse, som han vel har forløst, men hvis Befrielse han har henstillet til vor Kjærlighed.

„Frygt de arme Sjæles Lidelser i Skjærsilden og hav Medlidenhed med dem. Hjælp dem ved Bøn og gode Gjerninger.“
(Albert den Store.)

Den h. Katharina opoffrede mange Bønner, Faste- og Bodsøvelser for en Mand, som i dette Liv havde beklædt en høi Stilling, og hun opnaaede hans Befrielse fra Skjærsilden. Saa stor var hendes Kjærlighed til den Korsfæstede, at hun tilbød sig at bære alle de Lidelser, hin Sjæl skulde bære. Strax blev Sjælen optaget i Himlen, men Katharina maatte i fjorten Dage lide de skrækkeligste Kvaler. Hele hendes Legeme blev bedækket med Blegne, hendes Kjød saae ud som ristet, og hendes Tunge blev rød som gloende Jern. Alligevel bevarede den Hellige sin Ro og sagde muntert: „Alle tænkelige Kvaler vilde jeg bære, for at endnu flere Sjæle kunne frelses og lovprise Herren.“

„Det er en hellig og gavnlig Tanke at bede for de Afdøde, at de maae befries for deres Synder.“

(2 Mach. 12, 46.).

Rettelse i Nr. 19, S. 289 og 290:
Mariengrüsse. Læs: Maiengrüsse.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 15de Mai. 4de Søndag efter Paaske. — 16. M. Johannes af Nepomuk, Mart. — 17. Ti. Pascalis Baylon, Bekj. — 18. O. Erik, Konge af Sverrig, Mart. — 19. To. Petrus, (ælestinus, Pave. — 20. F. Bernardin af Siena, Bekj. — 21. L. Felix af Cantalicio, Bekj.

Søndagen den 22de Mai. 5te Søndag efter Paaske.

Søn- og Festsdags-Gudstjeneste: (S. Nr. 19.)

Søgnedags-Gudstjeneste: (S. Nr. 15)

Aarhus Kirke.

Ifølge en Indbydelse af den Apostoliske Præfect for Danmark har den højærværdigste Biskop Mermillod besluttet at foretage den høitidelige Consecration af Aarhus nye Kirke Søndagen d. 22. Mai. Da denne biskoppelige Function varer henved fem Timer, vil den sandsynligviis allerede tage sin Begyndelse meget tidligt (Kl. 7 eller 8) om Morgenen.

Paa Pintsesøndag meddeles Confirmationens hellige Sacrament til Voxne. De voxne Troende, som endnu ikke have modtaget dette Sacrament, anmodes om snarest muligt at melde sig hos En af os Geistlige. C. Freund.

Stanislauscongregationen

afholder sin aarlige Titularfest paa „Mariæ Bebudelsesdag“ Fredagen d. 13. Mai i Jesu-Hjertes Capel i Kronprindsessegade. Om Morgenen Kl. 8½ Fælledscommunion; om Aftenen Kl. 8 i Forening med Maiandagten Festandagt samt Optagelse af nye Medlemmer.

Elisabethforeningen

lader Lørdagen d. 21. kl. 8¼ læse en h. Sjælemesse for sit afg. Medlem Frk. Alph. Scydell og holder sit vanlige Møde Søndagen d. 22. Mai efter Høimessen.

Aftenunderholdning.

Søndag d. 15. Mai Kl. 8 afholder den katholske Svendeforening i Lokalet. Østergade 15 (Kougens Klub) en Aftenunderholdning. Billetter à 75 Øre og 50 Øre (for Børn det halve) erholdes hos Hr. Particulier Grüder, Hr. Naalemagerm. J. Hoffmann i Gothersgade og hos Foreningens Medlemmer.

Forbi omtrent Kl. 10½.

Enkelte Særtryk af den kirkelige Kundgjørelse angaaende Jubilæums-Afladen ere til Salgs à 10 Øre hos Sacristanen ved Sct. Ansgars Kirke, Hr. F. Jensen (Bredgade 64, 4. S.), som træffes bedst indtil Kl. 9 Form. og Kl. 4—5 Efterm.

C. J. Elvius' Bogtrykkeri, Nybrogade 6, Kjøbenhavn.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 21.

Søndagen den 22. Mai.

1881.

Indhold: Mater Salvatoris. Fra Alexandria til Triest. Om Belønninger ved Opdragelsen. Kirkelige Efterretninger: Rom, Paris, Kjøbenhavn.

Mater Salvatoris.*)

O Maria, Moder kjære,
Helligaandens rene Brud!
See, til Herrens og Din Ære
Hjertets Jubel bryder ud:
Pletfri Rene, Du alene
Blev til Moder valgt af Gud!

Ak, vi Alle var fortabte,
Uden Redning i vor Nød!
Da i Naade Gud Dig skabte,
Gav os Dig til Moder sød.
Pletfri, Rene, Du alene
Ved Din Søn os Frelse bød.

Dig vi hilse, Dig vi prise
Du som bar al Verdens Liv!

*) Hallers „Malengrüsse“.

Lad os ei i Synd forlise,
Ak, vi er som svage Siv!
Pletfri Rene, Du alene
For os værn og hos os bliv!

Pagtens Ark og Himlens Dronning!
Davids Taarn, udvalgte Kar!
Navnet Dit er sødt som Honning,
Og Din Sjæl saa reen som Glar!
Pletfri Rene, Du alene
Uden Synd undfangen var!

Vær Du ogsaa os en Moder,
Sign os med Dit Himmelbarn!
Thi Han være vil vor Broder,
Frelse os fra Helvedgarn.
Pletfri Rene, Du alene
Har os født vort Jesusbarn.

O Moder, rig paa Smerte!
Du Korset ei forlod,
Da Du saae Jesu Hjerte
Udgyde alt sit Blod.
Lad dele os Din Qvide
 Maria, o Maria!
Mod Synden modigt stride!

O Moder, rig paa Glæde,
Med Hæder kronet hist,
Hvor Herlighedens Sæde
Indtager Du forvist!
Forhvert os Naadens Goder
:| Vær evigt Du vor Moder! :|

Hil Dig, o Dronning, Frommes Lyst!*)

O Maria!

Hil Dig, vor stærke Hjælp og Trøst!

O Maria!

Fryd Jer, I Cherubim!

Sjung Lov, I Seraphim!

Hilser Eders Dronning prud!

Salve, salve, regina!

Fra Alexandria til Triest.

(Sluttet.)

Vi ankom til *Mailand* paa Christi Himmelfartsdag tidligt om Morgen. Veiret havde et trist Udseende og vakte sørgmodige Stemninger; det var koldt og regnede, og dertil kom den klagende Lyd af de langtsomt tonende Klokker. Menneskene ere nu eengang dømt til en stor Deel af Aaret enten at fryse eller svede. Ved den Kl. 11 i Domkirken feirede Høimesse var mig det store Antal af Mænd paafaldende. Naar man hos os mener at have gjort den Erfaring, at saa mange Mænd, og især de, som regne sig for oplyste og dannede, eller sætte sig i Classe med det fornemme Selskab, have Sky for Kirkerne: saa ligger vel Grunden hertil *først* og væsenligt i den nærværende Slægts Travlhed med alt Andet, end det Vigtigste af Alt — det Ene Fornødne. Følgen af denne hidsige Attraa efter at lære Alt muligt, er, at Religionsunderviisningen, som dog skulde agtes for det Vigtigste af Alt, forsømmes, det Lidet engang lærte forglemmes, og al senere Indøvelse deraf unnlades. *Dernæst* udslukker efterhaanden hos mange Mænd den uophørlige Sysselsættelse med deres Kalds- og Standspligter den medfødte Sands for religiøse Stemninger og

*) Psalmebog Nr. 139.

Erindringer; *det Samme* gjælder ogsaa om den daglige Avislæsning og den øvrige adspredende og forstyrrende Døgnliteratur; *endelig* om hele Værtshuusatmosphæren; de Samtaler, som der føres, og de Drikkevarer, som der nydes, ere begge Dele af den Beskaffenhed, at flittige Besøgere af saadanne Steder ufeilbarligt maae faae Antipathi for Kirken og ansee det for et Beviis for baade aandelig og legemlig Kraft at ringeagte den!

Vi indkvarterede os her i et Sweitsergjæstgiveri (della Confederazione svizzera), der er et af de behageligste og hyggeligste Herberger, som den Reisende, der ikke videre ynder Hotelshoffærdigheden, vil kunne finde i Italien. Vi traf der paa en ung Italiener, der ogsaa talte tydsk. Han gav sin Ærgerlighed over Østerrigerne frit Løb og spaaede, at de snart vilde komme til at fortrække; men han fortalte desuagtet med en beundringsværdig Humor, hvorledes han og hans Kammerater havde maattet løbe for Kroaterne, og hvorledes de havde troet at være beskyttede af deres Forskandsninger og brede Grøftvolde; men, da Husarerne satte over disse, kom der en uendelig Skræk over dem; han rev i Hast sine to prægtige Fjer af Hatten og stak dem i Lommen; og, da han ogsaa her ansaae dem for farlige, kastede han dem bort. Derpaa løb han Dag og Nat uden Spise og Drikke 30 Miglier med saa stor Energi, at han tabte Hælene af sine nye Støvler. Denne unge Person tiltalte os særdeles; han syntes at tale om sig selv som i tredie Person, og at betragte sig selv som Gjenstand for sin Morskab. Denne grundige Frigjørelse for al Tapperhedsforfængelighed — en Lyde, hvormed unge Herrer hos os sædvanligt ere slemt behæftede, gjorde ham i mine Øine langt respectablere, end om han havde fortalt os, at han havde jaget saa og saa mange Østerrigere paa Flugt, eller slaæet dem ihjel med en Kølle.

I Jerusalem havde man viist os et tyrkisk Huus, som skulde omslutte den Sal, hvor Herren indstiftede *den hellige Nadvere*. Jeg fandt denne Overlevering meget mistænkelig og følte mig kun lidet opbygget ved at befinde mig i dette øde Rum, omgiven af en Flok uartige Tyrkebørn. Den Paastand, at denne Sal under alle Jerusalems Ødelæggelser og Forstyrrelser skulde være bleven staaende, vakte en stærk Reaction i mit Indre, og det vilde ikke blive mig indlysende, at man endog blot endnu skulde vide Stedet, hvor Huset har staaet. Men Saameget er vist, at jeg i Mailand følte mig ganske anderledes opbygget ved at staae foran Leonardo da Vincis af franske Geværkugler beskadigede Maleri, ved hvilket den christelige Kunst paa en langt værdigere og ædlere Maade har bevaret Mindet om denne hellige Indstiftelse. Jeg finder i en Dagbog fra en tidligere Reise Følgende optegnet herom :

„Jeg betragtede i Eftermiddags Leonardo da Vincis Nadvere, og dette Kunstværk gjorde et uforglemmeligt Indtryk paa mig. De skønneste Kobberstik derefter ere som døde i Sammenligning med dette svært mishandlede Billede. Alle disse om Herren forsamlede Disciple ere som livligt bevægede Italienerne ; man troer at høre og see deres animerede Ord og lidenskabelige Gebærder ikke blot levende og heftige, forsaavidt Herrens Ord gjorde et mægtigt Indtryk paa dem, men fordi de ere Sydlændere, og de ere Sydlændere, fordi Leonardo da Vinci ikke kjendte andre Mennesker end Italienerne. Og midt iblandt disse urolige og agiterede tolv Mænd sidder Herren i en vidunderlig tungsindig Ro. Man læser i hans Holdning og Ansigt en Sindsstemning, som om han allerede havde lidt Alt og var død, men Lidelsen og Smerten endnu, som en nylig nedgaaet Sol, udbredte sine Skygger over den Dødes Aasyn. Det er, som om Kjærligheden til Menneskene og Smerten over at have lidt den største Kulde og Falskhed iblandt dem havde i Forening brudt hans Hjerte, saaledes at hans Sjæl træt

af Livet, allerede nu var som død af Smerte, og trøstesløs, men dog uden Spor af Bitterhed nedsænket i et Hav af den dybeste Sørgmodighed. . Selv den Omstændighed, at dette vidunderlige Christushoved som Billede har lidt Saameget, og Phantasien derved ikke er saa strengt bunden, men maa søge det Oprindelige og opfriske det halvt Udviskede, giver det en endnu større Rigdom. Naar et Menneske, hvis Øie og Sjæl have Modtagelighed for Indtrykket af en saa usigelig dyb og ædel Sorg, som her fremlyser af Christi Aasyn, — naar et saadant Menneske hver Morgen stillede sig ligeoverfor dette Billede og her bad sin Morgenbøn, da maatte han vistnok derved blive langt alvorligere, ædlere og mere syndefri. Thi, hvad har jeg i dette Billede for mig? Jeg har her for mig den skjønneste Forestilling, som en høitbegavet Christen har havt om Christus, og dette er dog mere værd end en abstract og farveløs, eller af en forkert Phantasi mere eller mindre forvansket Christus, som under Bønnen foresvæver den Bedende, naar hans Aand ikke selv forstaaer at male!“

Fra Mailand kjørte vi med Jernbanen og siden med Posten til og igjennem Como. Det var netop Søndag. Synet af denne Stad og Udsigten over Omegnen ere ubeskriveligt skjønne, og de lysegrønne Bjerge ere besatte med Villaer som med Diamanter. Paa Toppen af et høit Bjerg seer man en Kirke, og Byen selv ligger yndigt ved den solbeskinnede Søbred; over Søen glide Skibene hen med deres hvide Vinger, og de pyntede Søndagsfolk spadsere muntre omkring i disse paradisiske Omgivelser, hvor italiensk Foraar gjærer i hele Naturen. Jeg kom her til at tænke paa Tiberias og Genesaretsøen, men — hvilken Forskjæl!

Ved vor Ankomst til Mailand maatte vi afgive vore Pas til Visering; det Samme gjentog sig, da vi stode i

Begreb med at reise derfra, og ved Portvagten maatte vi ikke blot forevise dem, men paany lade dem visere. Da vi saa endelig kom til Lombardiets Grændse, holdt Postvognen atter. Som om Landet var et Fængsel, hvorfra man kun kunde slippe ud ved rigelig Pasvisering, rekvirerede man atter her Passene. Det glæder mig, mod Slutningen af mit Skrivt at bringe den modige Handling af den unge Kaiser i Erindring — pludseligt at gjøre Ende paa denne hæslige Reiseplage, ligesom og, at samtidigt ogsaa hos os Haandværkssvendene bleve befriede for Politiets vilkaarlige Opsyn.

Lugarnosøen er særdeles skjøn og overgaaer i denne Henseende, ligesom de øvrige Søer i Italien og deres Omgivelser, langt alle lignende i det tyske Sweits.

Ved Bestigningen af St. Gotthardt træffer man paa en Mængde Vandfald, der uophørligt nedstyrte rige Strømme af det skjønneste friske Vand i Afgrunde, som ikke behøve det. Det faldt mig her ind, hvilken umaadelig Velgjerning et saadant Vandfald vilde være for Jerusalem. Seet fra det Fjerne tager en stor Deel af disse Vandfald sig ud som et ubevægeligt Sølvbaand, der fra Bjerghøiderne hænger ned i Dybet. Saaledes er ogsaa Mennesket selv, hvor eensformigt og roligt dets Liv end kan synes at henrinde, baade i legemlig og sjælelig Henseende et Slags Vandfald, og endnu mere gjælder dette om hele Menneskeslægten. Fødselen er Høiden, Døden Dybden og Livet Nedstyrningen og Faldet.

De øverste Stationer af Bjerget laae begravede i tyk Snee, og vi maatte derfor befordres videre i Slæder. Enhver Passageer anbringes i en lille smal med en stærk Hest forspændt Slæde. Baade de Folk, som bane Vei og de som kjøre Hestene bære blaae Brillen og Slør for at beskytte Øinene mod at blændes af Sneen og gjøre det muligt at see under dennes vedvarende Fygen.

Ihvorvel Sneen, hvor den dominerer, ellers ikke anslaaer nogen Tone, eller vækker nogen Stemning i Sjælen, saa vække dog meget høie Bjerger, der nærme sig Snee-

grændsen, en Stemning hos den eensomme Tilskuer, som, mærkeligt nok, ellers kun Østerlandenes Natur er istand til at fremkalde. Naar man under en med Skyer bedækket Himmel vandrer frem i et Slags Halvmørke, der ikke engang opklares om Middagen, og en uendelig Tungsindighed ruger over den mørke Kratskov og enkelte Lavningers mosagtige Grønsvær: da bliver man tilmode, som om det her var ude med alt Liv og den vide Eensomhed i denne ufrugtbare mørkegrønne Planterverden bar Sorg over alt Levende. Men der hviler tillige en hellig Alvor over disse Alpehøider; de ere Himlen nærmere, og derfor saa stumme, saa rolige og saa fattige. Kunde man trække sig tilbage i denne Dødsstilhed, i denne Fjernhed fra Jorden, det vilde have Lighed med at nærme sig en anden Verden; man fornemmer der ligesom Evighedens Aandepust; Naturen synes der hedsunken i dyb Andagt! Stemninger af den Farve og Tone, som vække og nære saadanne Betragtninger, gjenfinder man kun i Østerlandene, naar man i Eensomhed skuer ud over Ørkenens Sandoceaner!

Afsked med Læseren.

Den høie Dørtærskel til Hjemmet var nu overskreden; Slæderne afløstes af Postvognen, som raskt rullede ned af St. Gotthardt, for ved Vierwaldstädtersøens Bred at overgive os til Dampbaaden.

Ikke faa Læsere af disse Reiseerindringer ville uden tvivl forsaavidt finde sig skuffede, som de i denne Bog finde altfor lidet Stof til Forøgelse af deres Kundskab om det hellige Land, om Ægypten o. L. De have unegteligt Ret, eftersom det ikke har været min Hensigt at sammenslæbe Materiale til Brug for dem, som læse blot for at blive belærte og for at kunne belære Andre,

ligesom jeg villig renoncerer paa Æren for at blive citeret af andre Forfattere.

Ikke uden Grund ville ogsaa de, som i min Bog maatte have søgt opbyggelig Læsning, undertiden have følt sig ubehageligt berørte ved mangen skarp Bemærkning, der let kan have gjort samme Virkning paa dem, som naar en Oldenborre eller en Flagermuus flyver den i Ansigtet, som spadserer i en Have. Jeg har selv ikke sjældent, men desværre først bagefter, bemærket, hvor let jeg kommer ind paa denne spidse og stikkende Skrivemaade. Dog har jeg her, saalidt som i min „Spanisches“, villet fornærme nogetsomhelst Menneske, men blot anbringe et og andet ætsende Lægemiddel mod Daarskab, Hovmod og andre Ytringer af den menneskelige Syndighed, ihvorvel jeg gjerne tilstaaer, at jeg paa Grund af min chirurgiske Ubehjælpelighed nu og da kan have skaaret for dybt.

Alligevel vil jeg ikke anlægge nogen Ydmyghedsmaske; jeg har nemlig den Tro, at Bogen vil finde ikke faa Læsere blandt ligestemte Sjæle, og at mange af mine Tanker ville finde Gjenklang i deres Indre. Men disses Samstemning og Bifald betager mig paa den anden Side ikke den Overbeviisning, at en from Tjenestepige, som for Christi Skyld udfører sit Arbeide med Troskab, eller at den Syge, som, i Aanden forenet med sin korsfæstede Forløser, fra Time til Time villig tømmer sine SmerTERS Kalk, har vundet Mere for Gud, end jeg har i den Tid, jeg har tilbragt med at skrive disse Blade.

Igrunden har jeg skrevet som en Claveerspiller, der uden Noder spiller hvad der falder ham ind, uden at bekymre sig om, hvem der hører ham, eller om Nogen hører ham. Er vel ikke noget Thema deri strengt gennemført, saa var der dog een Tanke, som baade paa Reisen og medens jeg skrev om den, stadigt ledsagede mig, og som nu ved dens Finale atter staaer levende for mig. Det er en ægte katholsk Tanke, som derfor ikke-katholske Læsere, om de ville, kunne lade være at læse.

Mangen from Læser vil maaskee næsten fristes til at misunde mig den Lykke, at have seet de hellige Steder, og vilde gjerne overtage de Savn og Besværligheder, som en saadan Reise fører med sig. Ja — vistnok kan Andagten tage en høi Flugt, naar man communicerer ved Foden af Golgatha, saa høi, som nogen udvortes Omgivelse kan hæve den til, naar man ret levende forestiller sig: Jeg knæler og beder her paa det Sted, hvor min og hele Verdens Forløser har udøst sit Blod for mig. Dog — jo dybere Du ved Troen er trængt ind i den usynlige Verden: desto mere vil Du erkjende og føle, at — ihvorvel det Ene ikke udelukker det Andet — saa er dog en Valfart til den levende Christus i den hellige Nadvere skjønnere og af høiere Værdi end en Pilgrimsreise til hans Steengrav i Jerusalem, medens Besværlighederne ved en omhyggelig og tro Forberedelse til den ere langt ringere. Naar Du for Hans Alter tilbedende knæler ned ved Foden af hans Kors og fordyber Dig i Betragtningen af hans Lidelser for Dig, see, da gjør Du en Valfart til det sande Golgatha; Din Længsel opløfter Dig her over Død og Grav, og Du trænger igjennem den blaa Himmels Forhæng frem til det nye Jerusalems Porte!

Om Belønninger ved Opdragelsen.

At befale er vanskeligere end at lyde, men endnu vanskeligere er det at give det lydige Barn den Belønning, som det fortjener. Som Planten behøver Solskin for at kunne trives, blomstre og bære Frugt, saaledes trænger ogsaa Barnets Hjerte i dets Stræben efter det Gode til Anerkjendelse og Opmuntring. Et venligt Blik, et paaskjønnende Ord, en lille passende Foræring opmuntrer, opliver og styrker den unge Sjæl, saa den ufortrøden skrider fremad i det Gode og bærer Frugt, Gud og Mennesker til Velbehag. Skal imidlertid Belønningen

have denne Virkning, da maa den gives paa rette Sted, til rette Tid, i det rette Øiemed, og fremfor alt med Maadehold. Det Ord: „Formeget og Forlidt fordærver enhver god Leg“ er ogsaa her ganske paa sit Sted.

Mange Forældre ere ofte saa ligegyldige og kolde, at de ikke engang have et anerkjendende Ord for deres flittige, brave og lydige Barn. De betænke ikke, at de derved berøve dem Ungdommens Freidighed og Glæde, ja endog ganske kunne udsukke Kjærligheden i Barnets Hjerte. Og dog, hvor let lader dette sig ikke tilfredsstille! Det gode Barn seer efter Opfyldelsen af sin Pligt ofte kun paa Forældrenes Ansigt, for der at finde sin Løn. Faderens venlige, tilfredse Blik, det kjærlige Smil paa Moderens Læber er for Barnet en kjærlere Belønning end kostbare Foræringer.

Men endnu langt mere synde Forældrene ved den uforstandige, overdrevne Roes, hvormed de, ikke sjældent endog i Andres Paahør, overøse deres Børn, og det ofte for de meest ligegyldige og intetsigende Tings Skyld. Hvorfor rose I ufornuftige Forældre dog Eders Barn? Fordi det maaskee har et smukt Ydre, er klogt, vittigt og har en god Udtale? Disse Fortrin kunne I ene takke eders Barns Skaber for, men i Barnets Paahør bør I ikke omtale dem, da det ellers vilde blive forfængeligt og indbildskt. Kun den gode Opførsel, Fliden, Lydigheden, den vedvarende Stræben efter at forbedre sig maae I anerkjende med Maadehold og i faa Ord. Kommer eders Søn eller eders Datter hjem fra Skolen med et godt Vidnesbyrd, da belønne I det allerede rigeligt, ved med nogle kjærlige og opmuntrende Ord at udtale eders Tilfredshed. Og taler saaledes til Barnet under fire Øine, og lad ikke eders Ros høres ud paa Gaden, thi den vilde da bringe Ulykke istedetfor Velsignelse. Havde I Grund til at være utilfreds med eders Barn men bemærke senere den alvorlige Villie til at forbedre sig, da maae I opmuntre det oftere, for at det ikke skal lammes i dets Stræben.

Den værste Feil mod en god Opdragelses Grundsatninger begaae Forældre, naar de give deres Børn for mange og unyttige, ofte endog skadelige Foræringer til Belønning. Saaledes siger f. Ex. en uforstandig Moder til Barnet for at faae det til at lyde: „Gjør det mit Barn, saa giver jeg dig dette og hint“ Tilsidst kommer det da saavidt med det selviske lille Væsen, at det ikke mere gjør det Gode for Guds Skyld, men for at blive rigt belønnet

af Moderen. Og hvem har ikke allerede seet et Barn, som, istedetfor hurtigt at udføre Forældrenes Befaling, først giver sig til at handle og accordere med dem? „Naar Du ikke giver mig det, saa gjør jeg det ikke“, kan man ofte høre et Barn sige. Og hvem har ikke, især i vore Dage, havt Leilighed til at see en halvvoxen Dreng, som mener at benytte de Pengo, han fik af sine kortsynede Forældre, paa den hensigtsmæssigste Maade, ved at købe sig Slikkerier? Er det saaledes, at man opdrager gode, sparsommelige Børn? Tværtimod, man frister dem derved ikke blot til Slikkeri, men til Tyveri. Lov dit Barn saa Lidt som muligt; men vil Du love det noget, da betænk først, om Du kan holde dit Løfte, for at dit Barn ikke skal begynde at faae Tvivl om din Sandhedskjærlighed. Fortjener det virkelig en Foræring saa vælg hensigtsmæssige Gjenstande: en nyttig Bog, en Spadseretur, Penge i Sparebøssen o. s. v. Penge til dets eget Brug, til at deeltage i Forlystelser m. m., skade Barnet. Uddeel Gjenstandene kun til Belønning for længere, trofast Pligtopyldelse, og vælg dertil en passende Tid, som Fødsels-, Navnedagen og andre festlige Leiligheder. Og til Slutning være det sagt endnu engang: „Hold Maade med din Roes og din Belønning, for at de ikke skulle tabe deres Værd og virke fordærveligt paa Barnets Hjerter, og for at Du kan opdrage dit Barn til et godt, christeligt Menneske, der engang vil trøste og glæde dig i din Alderdoms Dage!“

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Den h. Fader har ytret sin levende Beklagelse over, at den preussiske Regering ikke har dispenseret Hr. Domcapitular de Lorenzi for Aflæggelsen af den bekjendte Ed. Blandt de mange Sorger, der tyngte paa ham, er Sorgen over den katholske Kirkes Lidelser i Preussen vel den største. Til en anseet tydsk Geistlig, der i disse Dage var bleven stedet til Audients, sagde han, at man alene af den almægtige Gud kunde haabe en lykkelig Forandring af Forholdene, thi efter menneskelig Beregning var dertil for Øieblikket ingen

Udsigt, men han satte sin faste Fortrøstning til Katholikerne i Preussen, hvis Pligtfølelse og Offervillighed havde viist sig saa glimrende under den lange Kamp, at alle andre Nationer kunde see hen til dem som deres Exempel.

— Den for sin Lærdom i den theologiske Verden berømte Jesuit Franz Xaver Patrizi er den 23. April afgaaet ved Døden i en Alder af 84 Aar. Den markgrevelige Familie Patrizi er ikke blot en af Roms ældste og rigeste Slægter, men har ogsaa fra gammel Tid af udmærket sig ved Fromhed og uforandret Troskab mod den h. Stol, hvorfor ogsaa i lange Rækker af Aar ethvert af dens Overhoveder af Paven har erholdt det Æresembede at være den h. romerske Kirkes Bannerfører. I de for Rom saa sørgelige Tider i dette Aarhundredes Begyndelse udmærkede Xavers Fader sig fremfor alle andre Medlemmer af det romerske Aristokrati derved, at han standhaftigt vægrede sig ved at anerkjende Napoleons Herredømme over Kirkestaten, og Husets nærnærende Chef, en Neveu af den nylig afdøde Jesuit, har i mange Aar udelukkende helliget hele sin Virksomhed til den christelige Broderkjærligheds Tjeneste, fornemmelig Vincentiusforeningen, i hvilken han var Præsident og Provindsialraad. Xaver var som Førstefødt kaldet til at indtage en glimrende Stilling i Verden; men han valgte allerede i en Alder af 17 Aar den frivillige Armod og indtraadte som en af de første Novicer i det af Pius VII. gjenoprettede Jesu Selskab. Kort efter Tilendebbringelsen af sine theologiske Studier blev han udnævnt til Professor i det hebraiske Sprog ved Collegium Romanum, og denne Lærestol har han beklædt indtil faa Uger før sin Død. Thi da Revolutionen af 1848 fordrev Jesuiterne fra Collegium Romanum og Rom, fortsatte han sin Virksomhed en kort Tid i England og derefter i Löwen, indtil han kunde vende tilbage hertil. Da i 1873 Kirkestatens Usurpatorer atter forjagede Jesuiterne fra Collegium Romanum, trak han sig tilbage til en Celle i Collegium Germanicum og fortsatte der sin Lærervirksomhed. Hans eet Aar yngre Broder, Constantin, gav ligeledes Slip paa Majoratet for at indtræde i den geistlige Stand. Han blev i 1834 udnævnt til Cardinal og forvaltede i mere end 30 Aar Dioceset Rom som Pavens Vicar, i hvilken Stilling han døde, almindeligt æret paa Grund af sin Fromhed og utrættelige Velgjørenhed.

Paris. De frie Skoler i Paris. I „Moniteur Universel“ har Pariser Diöcesancomiteen for

christelige Skoler offentliggjort nedenstaaende Op-
raab, der indeholder interessante Oplysninger om de
Tilstande, hvori Skolerne i Paris for Øieblikket befinde
sig, samt om den Offervillighed, med hvilken Katholikerne
søge at bevare deres Børn for de uchristelige Skolers
skjæbnesvangre Indflydelse :

Paris, 13. Marts 1881. For to Aar siden tog et stort
Ødelæggelsesværk sin Begyndelse. Seine-Præfecten viste
sig med Regeringens Indvilgelse beredvillig til at udføre
de Planer, som Parises Byraad havde lagt mod de christelige
Skoler. Idet han, stolende paa sin indflydelsesrige Stil-
ling, satte sig ud over Rettens Fordringer, begyndte han,
speculerende i Familiernes Armod, at uddrive Ordensbrø-
drene og Søstrene af Communeskolerne, for dermed ogsaa at
banlyse selve Religionen fra disse. Familiernes helligste
Rettigheder bleve traadte med Fødder, og Børnenes Tro
stod paa Spil. Denne Voldsgjerning afpressede Hs.
Eminence Cardinal-Ærkebiskoppen af Paris et
Nøds- og Smertensskrig, der fandt en dyb Gjenklang i
alle christelige Hjerter. Allevegne dannede der sig
Sognecomiteer med det Formaal, atter at kalde de af
Staten undertrykte Skoler tillive under Navn af „frie
Skoler“. For at støtte og fremme Værket dannede Hs.
Eminence tillige en Diocesancomité for de frie christelige
Skoler. Gud gav sin Velsignelse til dette Værk. Overalt
blev man Vidne til en ædel Kappelstrid i at yde Bidrag,
og, medens der tilflød de enkelte Sognecomiteer rigelige
Summer, aabnede ogsaa Diocesancomiteen fra sin Side
Subscriptioner, som bleve fornyede i Aaret 1880, og i to
Aar indbragte en Sum af 802,000 Francs. En saa glim-
rende Begyndelse var i høi Grad nødvendig for at til-
fredsstille de Fordringer, som de sørgelige Omstændig-
heder medførte, thi Ruinerne ophobede sig med en Hur-
tighed og i en Grad, som endog oversteg de Ødelæggelser,
som man i Begyndelsen havde befrygtet. I Løbet af to
Aar havde Parises Communalraad omdannet 53 Dreng-
skoler, 53 Pigeskoler og 30 Asyler til verdslige Anstalter.
Af de 172 congregationistiske Communal-skoler ere de
136 ophævede, og der staae endnu kun 24 tilbage at
undertrykke, for at gjøre Congregationsskolernes Ophæ-
velse fuldstændig for Parises Vedkommende. Takket
være Befolkningens ædle Sindelag, ere disse Ruiner for
største Delen gjenopbyggede. Sognecomiteerne have
deels med egne Midler, deels med Diocesancomiteens
Hjælp kunnet oprette 47 Drengeskoler, 52 Pigeskoler og

19 Asyler. Med berettiget Stolthed kunne vi saaledes rose os af at have grundet 118 frie Anstalter overfor de 136 ophævede og omdannede, og vi haabe, at den nærmeste Fremtid vil fuldstændiggjøre dette store og skjønne Resultat. Familiernes Tillid er kommet os imøde i en beundringsværdig Grad. De 136 opløste Communalskoler bleve besøgte af 33,372 Disciple, de paany grundede 118 frie Skoler have 29,131 Elever. Forskjællen af 4,121 Børn falde paa de 18 Skoler og Asyler, der endnu ikke have kunnet indrettes. Denne Familiernes trofaste Vedhængenhed er en storartet Protest mod Regeringens uretfærdige Partiskhed og den skjønneste Løn for de ædelmodige Offere. Hele Værket kræver en Udgift af mere end sex Millioner. Sognecomiteernes egne Midler og Diöcesancomiteens Bidrag have kun i sjeldne Tilfælde viist sig tilstrækkelige, og man har derfor, for ikke at forhale Indretningerne, i Haabet om fortsatte Understøttelser maattet paabyrde sig en meget stor Gjæld. At betale denne Gjæld, at grunde 18 opløste Skoler og Asyler, hvis Gjenoprettelse hidtil ikke kunde iværksættes, at træffe Anstalter for det Tilfælde, at de endnu ikke ophævede Congregationsskoler ogsaa skulde blive ophævede, og endelig at vedligeholde de 118 grundede Skoler — dette er det nye Aars Opgave. Et saa omfattende Værk maatte vække de største Bekymringer, dersom det ikke havde Krav paa den almindelige Offervillighed. Vi befinde os endnu i dette Forehavendes første Begyndelsesperiode og ere endnu langt fra det Tidspunkt, hvor Ofrene kunne ophøre. Af de 802,000 Francs, som ere indgaaede til Diöcesancomiteen i de tvende Aar, have 765,000 Fr. fundet Anvendelse, og Resten, 37,000 Fr., er bestemt til forventet eller lovet Understøttelse, saa at vore virkelige Midler ere udtømte. Derfor henvende vi os paany med den meest indtrængende Bøn til alle ædle Menneskevenner.

Medlemmerne af Diöcesancomiteen.

Kjøbenhavn, 16. Mai. Den katholske Svendeforenings Aftenunderholdning, som igaar fandt Sted i Klublocalet Østergade Nr. 15, havde samlet saamange Tilhørere og Tilskuere, som den store smukt belyste Sal kunde rumme, hvilke lønnede de dem budne declamatoriske og musikalske Præstationer med livligt og velfortjent Bifald. Saavel Udførelsen af de to smaa sceniske Præstationer, som Fremsigelsen af H. C. Andersens og Chr. Winthers to lyriske Digte gjorde de unge

Dilettanter i Skuespilkunsten Ære, ligesom ogsaa den blinde Organists smukke Fløitespil hørtes med Interesse. Ved Accompagneringen af de i de omtalte smaa Lystspill indlagte Sange fandt de Spillende velvillig Bistand af en ung Studerende af Menigheden. — Den modnere Ungdoms Sands for saadanne, i sig selv uskyldige, Aand og Hjerte forædlende Øvelser fortjener utvivlsoomt Paaskjønnelse og Opmuntring.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 22de Mai. 5te Søndag efter Paaske. — 23. M. (Bededag). Andreas Bobola, Mart. — 24. Tl. (Bededag), de Christnes Hjælp. — 2. O. (Bededag). Gregor VII, Pave. Paa de tre Bededage holdes Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Sct. Ansgars Kirke en høitidelig h. Messe, og efter den bedes Litaniet til alle Helgener for at nedkalde Guds Velsignelse over Markfrugterne.

Torsdagen den 26. Mai. Christi Himmelfart. (Gudstjenesten holdes som paa Søndagene). — 27. F. Magdalene af Pazzis, Jomfru. — 28. L. Ubald, Biskop.

Søndagen den 29de Mai. 6te Søndag efter Paaske.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste: (S. Nr. 19.)

Søgnedags-Gudstjeneste: (S. Nr. 15).

Christi Himmelfart.

26. Mai.

Kl. 12 Middag agter den Høiærværdigste Biskop Mermillod at holde en Prædiken paa Fransk i Sct. Ansgars Kirke.

Prédication en Français.

Le très-révérénd Monseigneur Mermillod donnera une conférence religieuse dans l'église de St. Ansgar le jour de l'Ascension 26. Mai à midi.

Elisabethforeningen

holder sit vanlige Møde Søndagen d. 22. Mai efter Høimessen.

De forberedende Øvelser for de Voxne, som paa Pintsesøndag skulle modtage Confirmationens h. Sacrament, afholdes i Sct. Ansgars Kirke paa Søndag den 22de Mai, Christi Himmelfartsfest og den følgende Søndag, hver Gang Kl. 5 Eftm.
C. Freund.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 22.

Søndagen den 29. Mai.

1881.

Indhold: Et dansk Medlem af det franske Academi. Kvindens Indflydelse paa Familielivet. Kirkelige Efterretninger: Frankrig, England, London, Nordamerica. Den h. Ildefonsus. Den h. Valentin.

Et dansk Medlem af det franske Academi.

N. M. Petersen skriver i Bidrag til den danske Litteraturs Historie (III. S. 222): „Naar man har sysselsat sig med *N. Stenos* indholdsrige Liv, vender Tanken sig umiddelbart til hans Frænde *Jakob Benignus Vinsløv* (f. i Odense 1669, d. i Paris 1760), der tillige var beslægtet med ham i videnskabelig Granskning og ydre Skæbne. Han studerede først Theologi, men derefter Medicin og Anatomi, udgav i Kjøbenhavn et Par Disputatser, og reiste derpaa udenlands paa kongelig Bekostning over Holland til Paris, hvor han ankom 1698. Samme Aar ankom en anden ung dansk Studerende, den yngre Oluf Vorm, og disse to unge Mænd gave sig til hver Aften at samtale om Religionen. Deres Øiemed var at befæste sig selv i deres Fædrenetro, og *J. Vinsløv*, som den, der ansaaes for den meest øvede Disputator, skulde overtage det

vanskeligste Parti, Forsvaret for Katholicismen. For nu des bedre at kunne sætte sig ind deri, studerede han med Iver flere katholske Forsvarsskrivter, især Bossuets; men det bekom ham ilde; thi han blev selv derved saa overtydet om Katholicismens Sandhed, især i Forhold til begge de reformerede Kirker, at han offentlig gik over til den 1699. Følgen deraf var, at Fædreland, Slægt og Venner sloge Haanden af ham; han mistede sit Reise-stipendium og al Understøttelse fra sin Slægt, men egen Duelighed banede ham Veien til europæisk Navnkundighed“.

I disse faa Træk skitseres et Billede af en af Danmarks dygtigste og navnkundigste Lærde, af den ædle Fyenbo Jakob Vinsløv, Professor i Anatomi og Chirugi ved det medicinske Facultet i Paris, Tolk ved det kongl. Bibliothek sammesteds, Medlem af det franske Akademi og det kongl. lærde Selskab i Berlin, den katholske Biskop Stenos Frænde og selv Conventit ligesom denne hans Moders Onkel.

Kirketidenden har tidligere*) bragt nogle Notitser om Biskop Steno. Enhver, som har læst dem, erindrer vistnok endnu, hvor reen, hæderlig og ædel en Charakter han var, hvor streng han var mod sig selv, hvor inderligt han elskede Gud og sit Fædreland, hvor hjerteligt han sukkede efter, at Herren maatte oplyse alle hans Kjære, Frænder og Landsmænd, ligesom han havde forbarmet sig over ham selv. Og, har man derved vundet Steno kjær, saa vil man med Petersen paa Forhaand ogsaa føle Interesse for den Mand, som stod i et nært Slægtskabsforhold til den berømte Naturforsker og nidkjære Biskop Steno.

Interessen kan kun voxe ved at høre, at Vinsløv ei blot deelte sin Slægtnings videnskabelige og praktiske Dygtighed som Anatom og Læge, men ogsaa hans Charakterreenhed, Fromhed, Elskværdighed og Fædrelandskjærlighed. Ved sine anatomiske Undersøgelser og Op-

*) Aarg. 1878 SS. 401 ff.

dagelser og sine Fortjenester af Videnskaben tildrog ogsaa Vinsløv sig hele Europas Opmærksomhed og vandt Sæde blandt de meest ansete Corporationer af Videnskabsmænd. „Han indtager efter Alles Mening en høi og fortjent Plads blandt de danske Mænd, som ved Lærdom og ualmindeligt Talent have givet deres Videnskab en ny Udvikling, og derved baade skaffet sig selv et berømt Navn og hævet deres Fædrelands Anseelse i Fremmedes Øine.“*)

Og hvad der angaaer hans Charakter som Menneske og Christen, da „give alle Efterretninger om ham, saavel som alle hans egne Udtalelser om hans Livsbegivenheder og indre Tilstande, tilsammen Billedet af en høist redelig, indtil det Yderste samvittighedsfuld og sandhedskjærlig Mand.“**) I den Lovtale, som efter Vedtægt holdtes over ham for det franske Akademi heder det, at han ei blot havde indlagt sig store Fortjenester som Anatom, Professor og Akademiker, men ogsaa som praktisk Læge i Udøvelsen af sin Konst. „Han forstod — siger Taleren — saa godt at dele sin Tid, at han aldrig forsømte een Pligt over en anden. Aldrig har Nogen været lige ivrig i at besøge de Syge og opfylde en Akademikers Pligter. Ikkun Eet var der hos ham at frygte for, nemlig hans overvættes Beskedenhed og Tilbageholdenhed; havde man glemt at lade ham først yttre sin Mening, bragte hans Beskedenhed ham altfor let til at tiltræde de Andres Ytringer. Vi maatte mene at gjøre hans Minde Uret, dersom vi her vilde fremhæve hans Lige-fremhed, Oprigtighed og Redelighed; han var almindelig bekjendt for disse Dyder; aldrig nød Nogen større Høiagtelse i saa Henseende end han. Uden Lige var hans Hengivenhed for den katholske Religion og hans Samvittighedsfuldhed i at opfylde endog dens mindste Pligter. Vi skulle her kun anføre et eneste Træk, som tydeligt

*) V. Heise, Sorø Akademies Skoleprogram for 1868.

**) Heise a. S.

viser, hvor nøieregnende han var i dette Stykke. Kirken forbyder rigtignok sine Troende at arbeide paa Søn- og Helligdagene for des lettere at kunne overvære Guds-tjenesten; dog sees let, af hvor mange Grunde en Læge er fritagen for denne Lov; ja, det vilde jo øiensynligt være et Brud paa Kjærlighedens Lov, paa Helligdagene at nægte de Syge den fornødne Hjælp. Alligevel følte Vinsløvs ømme Samvittighed sig besværet af den Betaling, han fik for sine Sygebesøg paa Helligdagene. Dog fandt han paa et Middel til at befrie sig for denne Skrupel: han gjorde sine Besøg regelmæssigt; men de Penge, de indbragte ham, bleve samvittighedsfuldt lagte til Side og uddeelte til de Fattige, for hvilke han bar øm Omsorg, og hvem han understøttede med den største Udholdenhed og Uegennyttighed.

„Hans Beskedenhed maatte synes paaskjønnelsesværdig, havde han været et Hverdagsmenneske; men hos en saa velfortjent og almindeligt anerkjendt Mand vilde den synes ligefrem utrolig, medmindre en langvarig Erfaring havde godtgjort, at sand Fortjeneste saagodtsom altid er parret med Beskedenhed. Han meente altid, at han blev bedre lønnet og behandlet end han fortjente. Hans Venner havde uden hans Vidende gjort deres Indflydelse gjældende for at skaffe ham bedre Gage; alle Forberedelser hertil vare trufne; kun Eet var tilbage, at V. selv skulde ansøge derom; men det var det Skjær, hvorpaa hele Sagen strandede. Han nægtede bestemt at gjøre dette Skridt og vrededes næsten paa dem, hvis Tjenstagtighed havde spillet ham dette velmeente Puds. Ligesaalidt higede han efter Ærestitler som Videnskabsmand. Var han Medlem af det videnskabelige Akademi i Berlin, saa var det ikkun hans Navnkundighed, der havde skaffet ham denne Udmærkelse; aldrig havde han naaet denne Hædersplads, dersom det havde været fornødent at søge den.

„Efter Alt, hvad vi have sagt, er det næsten overflødig at tilføie, at Ingen var blidere i Omgang end

Vinsløv. Har Nogen i den Grad faaet Bugt med Egenkjærligheden i sit eget Hjerte, behøver man vel næppe at være bange for at saare Andres Egenkjærlighed.“

Saaledes dømte Fremmede om en Udlænding, der havde levet i deres Midte i over 60 Aar og ene ved sin sande indre Værd vundet en Hædersplads iblandt dem. Og hvad Dom fældede og fælde hans Landsmænd om ham? Hans danske Biograph, Nyerup, fremhæver, at han var en Mand af „ømt Hjerte og redeligt Gemyt, høist agtværdig for sin Guds frygt, sin Retskaffenhed og sine Indsigter“.*) — Holberg, som besøgte ham i Paris og fandt hans idelige Talen om religiøse Emner lidt kjedsommelig, giver ham dog det hæderlige Skudsmaal, at han var „ydmyg, oprigtig, ærlig, aabenhjertig og tjenstagtig, at han taledede aldrig uden hvad der var sandt, at han havde forandret sit Fædrenelands Religion, men ikke sin Kjærlighed til sit Fædreneland; thi der var ham Intet kjærere, end om han paa nogen Maade kunde tjene sine Landsmænd, at Vinsløv tog meget vel imod ham, og førte ham omkring alle vegne i Staden Paris, saa at han ved hans Anførsel fik sin Curiositet overflødigt mættet.“ Saaledes Holberg. — Heise fører til disse Komikerens Ord: „Det er det samme solide Præg, hvormed Vinsløv her fremtræder, som andensteds. I sin Videnskab, i sin Tro, i sin Omgang, bestandig er han den oprigtige, trofaste, sanddrue og betænksomme Mand. Holberg, hvem V.'s theologiske Samtaler „incommoderede“, har vel i denne Henseende anset ham for eenfoldig. Tilvisse, V. var eenfoldig, at forstaae i den gode Betydning: han vilde kun Eet, nemlig Sandheden. Derfor staaer der med Rette i hans Gravskrift: Vir æque verax et pius (en ligesaa sandhedselkende som gudfrygtig Mand).

Efter alt dette faaer det Spørgsmaal den største Interesse: Af hvilke Grunde gik Jakob Vinsløv, „den retskafne Protestant, besindig som han var i al sin Færd,**) over til den katholske Kirke?

*) Det skandinaviske Literaturselskabs Skrifter for 1815.

***) Heise a. S.

To Omstændigheder give dette Spørgsmaal desto større Betydning: For det første var „V. ingen indifferent Protestant, der faldt i Kløerne paa jesuitiske Lokkefugle, men en redelig Sjæl, der var Sandheden tro, hvor han fandt den; han gjorde Skridtet med velberaad Hu og urokkelig Overbevisning.“ For det andet var han „ingen skrøbelig Sjæl“*); han havde før været heelt Protestant; efterat være bleven Katholik, var han heelt Katholik, og hans Lydighed mod Kirken var efter Holbergs Dom saa stor, at han „før skulde bleven syg, førend han skulde spise Kjød i Fasten“. Vi maae altsaa vel med dobbelt Spænding spørge: Hvad bragte den betænksomme Gransker og ivrige Lutheraner til at blive en ligesaa ivrig Katholik?

Et negativt Svar faae vi af Holberg: „Det er ikke rimeligt, at V. er gaaet over fra sit Fædrenelands Religion enten i Haab af Gevinst eller Promotion; thi han havde mere seet paa sin Interesse, om han havde blevet her i Landet, hvor der ikke findes saamange Medici.“**) Og C. F. W. Bendz skriver: „Det var ei Katholicismens pragtfulde Cultus, ei Italiens blændende Kunst, ei Haabet om jordisk Fordeel, der bestemte vor V. til at forlade sin Fædrenetro og søge sin Frelse i den katholske Kirkes Skjød, et Skridt, vi naturligvis maae beklage; men i vor Smerte over dette den danske Kirkes Tab er der dog den Trøst, at, blev han end vundet for en fremmed Tro, da staaer han dog reen for lave og uædle Bevæggrunde til dette Skridt, og maatte han end bukke under i Kampen, da see vi ham beseiret af en Stridshelt, der var ham fuldkommen værdig.“***)

For at faae et positivt Svar ere vi saa lykkelige ei at see os henviste til Gisninger. Han selv har meget mere givet os den paalideligste og nøieste Oplysning om,

*) Heise a. S.

**) Levins Udgave af H.'s tre Epistler 1857, Pag. 48.

***) Horsens lærde Skoles Indbydelsesskrift for 1846.

hvad der bragte ham til Overgangen. Vi have nemlig et værdifuldt Brev fra hans egen Haand til en Brodersøn af samme Navn (Jacob V.), hvori Onkelen med kjærlighedsfuldt Sindelag gjør sin Neveu omhyggeligt Regnskab for sit Skridt, der havde vakt den fanatiske unge Mands Harmen. Det er offentliggjort af den sidst anførte Forfatter (Benz) tilligemed to franske Breve fra V. til Oluf Worm. Vi skulle i det Følgende gjøre Læsereu nærmere bekendt med dets rige Indhold.

(Fortsættes.)

Kvindens Indflydelse paa Familielivet.

Nutidens Vantro, som mere eller mindre søger at nedbryde al i Verden bestaaende Orden og Autoritet, indtager ogsaa en fjendtlig Holdning overfor det christelige Ægteskab. Det er en sørgelig Kjendsgjerning, at Ringeagt for Ægteskabet og som Følge heraf Løsagtighed, Udsvævelser og Nydelsessyge mere og mere gribe om sig, navnlig blandt Mænd af de saakaldte dannede, for de øvrige i mange Henseender toneangivende Classer, medens Agtelsen for den christelige Ægtestand og Glæden over Familielivets Velsignelser næsten ganske synes at skulle forsvinde. Slige Tilstande vilde være umulige, dersom ikke Kvinderne selv for en stor Deel hylde den antichristelige Tidsaad. Naar Kvinden ikke er i Sandhed religiøs, naar hun ikke betragter Ægteskabet som en sacramental, en hellig Forbindelse, men blot som en Slags Contract, naar hun fornedr sig saa dybt: hvorledes skal da Manden kunne agte hende? Saalænge Kvinderne ikke ansee Religion, Dyd og Huuslighed for deres høieste Pryd, saalænge en Kones Underholdning, som Følge af den ufornuftige Luxus, den umættelige Fornøielsessyge og urimelige Klædepragt foraarsager saa store Udgifter, at Manden med al sin Møie og Arbeide ikke formaaer at bestride dem — saa længe maa man ikke tage Mændene det altfor ilde op, naar de frygte for at tage en Kvinde til deres Livsledsagerinde.

Hvo kan vel derfor andet end tilskrive Kvindernes verdslige Sind en væsenlig Andeel i Familiens Forfald? Allerede ved Indgaaelsen af Ægteskabet savnes ikke sjældent den sande Kjærlighed og rene Hensigt. Mange række en Mand deres Haand kun for at have en Mand, af blot jordiske Hensyn, uden at tænke paa Ægteskabets høie og ansvarsfulde Betydning, paa dets Pligter og paa Sjælenes evige Velfærd. Med al mulig Omhu og Flid sørges der for et godt Udstyr, men at den vordende Hustru ogsaa skal udruste sin Aand med de nødvendige Kundskaber, sit Hjerte med en sand og dyb Guds frygt, det ansees af mange for en gammeldags Fordom og unyttig Tidsspilde. — Dermed er Ægteskabet sluttet; vi kaste altsaa et Blik ind i de Nygiftes Bolig. Enhver Fornødenhed er der her sørget for, kun Crucifixet har man glemt. Alleslags Billeder hænge paa Væggene: Landskaber, Portræter, ja selv usømmelige og slette Billeder; men et Billede af Guds Moder eller en anden Helgen er derimod intetsteds at opdage. Intet Under da, om ogsaa Morgen- og Aftenbønnen snart forglemmes, Søndagen vanhelliges, og de religiøse Øvelser ikke forrettes, medens alle verdslige Fornøielser, Baller, Skuespil o. s. v. paa det nøiagtigste blive besøgte. Uden Regn og Dug sygner Planten hen, og, hvor Religionen og Velsignelsen fraoven mangle, der tage snart sædeligt Forfald og Utilfredshed Bolig. Og hvorledes kunde det vel være anderledes? I Hverdagslivet tabe de ydre Fortrin efterhaanden deres blændende Glands; Feil og Svagheder træde daglig mere frem: Manden begynder at kjede sig, troer sig skuffet, søger Adspredelse andetsteds, og Angeren klager og jamrer paa den huuslige Lykkes Ruiner. Hvem bærer saa Skylden? Hvor Ægteskabets Baand ei knyttes af noget høiere end Penge, Navn, Stand o. desl., der vil det kun altfor snart slappes. Den, som ei mere af ganske Sjæl kan agte sin Hustru — og det formaaer han kun, naar hun er guds frygtig — han kan heller ikke elske hende, og, hvor Kjærlighedens Ild er udslukket i Familien, der hersker Mismod og isnende Kulde.

Hvad Manden er for det offentlige Liv, det er Kvinden for Religionen. Hendes Hverv er det, altid mere at antænde og vedligeholde Troens Flamme ved den hjemlige Arne, saa den kan oplyse og opvarme Alles Hjerter. I Modsætning til den for Tiden saa meget overhaandtagende Lunkenhed og Ligegyldighed hos Manden paa Religionens Omraade maa Kvinden være besjælet af

Mod og Iver for at vedligeholde den christelige Tro med dens velsignelsesrige Frugter, for at værne om den og, hvor det er nødvendigt, at forsvare den. Rigtignok er det ikke tilstrækkeligt at kjende nogle Sætninger af Katechismen eller at læse i en Bønebog, for at indgyde en letfærdig eller vantro Mand Agtelse for Religionen: hertil kræves en grundig Udøvelse af Religionen. Lægger derimod Hustruen sin Kjærlighed til Christi Kirke for Dagen ved en kjendelig Deeltagelse i dens Skjæbne, ved Lydighed mod dens Bud, navnlig det om Søndagens Helligholdelse, ved en from Opfattelse af Kirkeaarets Festdage, idet hun saa at sige gjør dem til Familiefester, ved daglig fælleds Bøn, ved hyppig Modtagelse af de hh. Sacramenter, ved offervillig Kjærlighed, Taalmodighed og Sagtmodighed, da vil hun snart gjøre den glædelige Iagttagelse, at ogsaa Manden begynder at interessere sig for det Kirkelige og at bestræbe sig for at leve overensstemmende med Religionen; thi i de fleste Tilfælde er Manden i religiøs Henseende, hvad Hustruen gjør ham til. Hvor ofte har ikke Hustruen ved sit ægte christelige Levnet, ved sin Fromhed, sin Bøn, sit opbyggelige Exempel ført den for Gud og Religionen fremmede Mand tilbage paa Troens og Dydens Vei! Dersom Kvinderne ret erkjendte og benyttede denne deres skjulte Magt, da vilde de paa den sikreste og frugtbarste Maade virke med til at gjenopreise det dybt sunkne Familieliv.

o.

Kirkelige Efterretninger.

Frankrig. Hvad skal der tilsidst blive af Paris og af Frankrig? Svaret lyder: Dersom der der ikke fandtes andre end ugudelige Mennesker, da vilde Staden og Riget snart være ødelagte, thi den Helligaand siger: „Ugudelige Mennesker ødelægge en Stad“. Hvad der endnu holder Frankrig opreist, det er de fromme Christes uafadelige Bønner. Maaskee bedes der i ingen By paa Jorden saa meget som i Paris. Opløftende er saaledes den sidste Aarsberetning fra „Marias hellige og ubesmittede Hjertes Broderskab for Synderes Omvendelse“, der

har sit Sæde i Notre-Dame-Kirken i Paris og er udbredt over hele Jordkredsen. Ifølge Beretningen beløbe anbefalingerne til Gudsmoderens Forbøn i Aaret 1880 sig til 1,492,942. Hvad Bønhørelserne angaaer, saa aflægge 36,396 Taksigelser Vidnesbyrd om den Magt, Barmhjerlighedens Moder udøver ved sin Forbøn hos Gud. De i afvigte Aar optagne Medlemmer udgjorde 1,522. Men dette Tal vil fra nu af stige betydeligt, eftersom ogsaa Fraværende enten skriftligt eller ved Andres Mellekomst kunne anmeldes hos Forstanderen til Optagelse i Broderskabet. 135 nye Sogne i Franskrig, Tydskland, Italien, de Forenede Stater, Belgien, Norge, Canada, Luxemburg, Californien, Brasilien og Portugal indlemmedes i Ærkebroderskabet. Det sidste af de indlemmede Sogne, Zeuthern i Dioceset Freiburg (Baden), er i Ærkebroderskabsbogen betegnet med Numeret 17,833. 26 Biskopper og Ærkebiskopper have besøgt Kirken og frembaaret det hh. Offer i samme. Af Communioner uddeelttes der i Aarets Løb 130,000.

England. Den katholske Hertug af Norfolk lader atter paa egen Bekostning bygge en stor pragtfuld Kirke (i Norwich). Han har givet Architekten Gilbert den Befaling, ikke at skye nogen Omkostning for at opføre et værdigt Gudshuus.

De fra Frankrig fordrevne Jesuiter have begyndt Opførelsen af et storartet Collegium i Nærheden af Canterburys ældgamle Cathedralkirke.

London, 6. Mai. I Bath i det vestlige England foretoges afvigte Tirsdag den høitidelige Indvielse af en katholsk Kirke. Fem Biskopper overværede Høitideligheden, blandt dem ogsaa Cardinal Manning. Cardinalen tog i sin Festprædiken Anledning til — hvad han udtrykkeligt betonedes — imod Sædvane at berøre et Thema, som stod i nøieste Sammenhæng med Politiken saavel som med Religionen. Themaet var det Dagen tilforn i Underhuset stillede Andragende om Edens Modificering eller rettere sagt Afskaffelse for de nye indtrædende Medlemmer af Englands øverste lovgivende Forsamling. Naar der for Fremtiden skulde gives Love af Mænd, der ustraffede kunne nægte Troen paa Gud og hans evige Lov, bemærkede Cardinalen, da var den i Bibelen forud forkyndte Lovløshedens Tid frembrudt. Den høie Taler belyste dette skæbnesvangre Andragende i Forbindelse med den nuværende Verdens Tilstand i Almindelighed, og fremhævede den skrækkelige Kjendsgjerning, at „den

gamle Christenhed, hvis Børn vare forenede i Fred og Kjærlighed, nu var bleven omskabt til en bevæbnet Leir.“ Cardinalens Tale gjorde et dybt Indtryk paa Tilhørerne.

— I Lighed med hvad der skeer hvert Aar, vare i forrige Uge Deputerede fra de engelske og skotske Dioceses, der høre til Forstanderskabet for den med saa stor Velsignelse virkende „Comité for katholske Fattigskoler“ traadte sammen til et Møde. Den ordenlige Præsident, Lord Ripon, som for Tiden beklæder Vicekongen af Indiens høie Stilling, havde ad telegrafisk Vei ladet sin Fraværelse undskylde. I hans Sted førte Hertugen af Norfolk Forsædet. Af den ved Comitæens Secretær, Mr. Allies, udgivne Beretning fremhæve vi følgende Data. Indtil Slutningen af August 1880 havde England og Wales 127² Elementarskoledistricter, som gjennemsnitligt besøgte af 73,005 Dreng og 72,624 Piger. I Skotland findes 186 Elementarskoledistricter, der gjennemsnitligt besøgte af 13,565 Dreng og 17,999 Piger. Men det virkelige Antal af fattige katholske skolepligtige Børn udgjør her 39,658. Skolerne have Rum for 41,410 Børn. I Aaret 1880 modtog England og Wales fra den engelske Regerings Side et Tilskud af 123,881 og Skotland et Tilskud af 23,775 Pund Sterling.

Nordamerica. Ærkebiskoppen af Oregon-City Msgr. F. N. Blanchet har med den h. Stols Indvilgelse nedlagt sit Embede. I sin sidste Hyrdeskrivelse, som han i dette Anliggende rettede til de Troende i Ærke-diocesen, skriver den ærværdige Præsteolding bl. A. følgende smukke Ord: „Efter at have tilhørt Præstestanden i toogtreds-sindstyve Aar, efter et anstrængende Arbeide ved denne Kyst i treogfyrretyve Aar, efter et sexogtredivaarigt Episkopat, og efter i femogtrediva Aar at have staaet i Spidsen for denne Kirkeprovinds, tør Vi nok sige med Apostlen Paulus: „Min Opløsnings Time stunder til, . . . jeg har fuldendt Løbet.“ Maatte Herren derfor lade sin Tjener fare i Fred, thi sandelig, „mine Øine have skuet Frelsens underfulde Værk.“ Ledsaget af den høisal. Modeste Demers, den første Biskop af Vancouvers Island, kom Vi i Aaret 1838 til dette Land, for her for første Gang at prædike det sande Evangelium. Og, hvor Vi dengang ikke saae andet end „Mørke og Dødens Skygge“, finde Vi nu blomstrende Dioceses og Vicariater, fremskridende Missioner, en troesivrig Geistlighed og en katholsk Befolkning, af hvilken Vi kunne vente store og ædle Gjæringer.“

Den h. Valentin, Martyr.

† 269.

Under Kaiser Claudius II. blev i Rom en Præst ved Navn Valentinus tagen tilfange og ført frem for Kaiseren. Den ellers ikke grusomme Claudius, der kun forfulgte de Christne, fordi han frygtede for at de vare farlige for den romerske Stat, søgte at vinde den Anklagede ved milde Ord: „Hvorfor, Valentin,“ spurgte han, „vælger Du ikke hellere mit Venskab end mine Fjenders? Du har stiftet megen Nytte ved Din Klogskab, men desværre har Du ladet dig vildlede af Overtroen.“ Da Valentin ved sit venlige Svar lod til at vinde Kaiseren, opfordrede Præfecten Calpurnius ham til med høi Røst at udtale sin Mening om Jupiter og Mars, for saaledes ved denne offenfelige Erklæring at tvinge Kaiseren til at udtale Dødsdommen. Valentin, der ikke holdt sin Bekjendelse tilbage, blev overgivet til Asterius' Varetægt, indtil Dommen skulde udføres. Idet Valentin traadte ind i hans Huus, bønfuldt han Gud om den sande Troes Lys for hele Familien. Asterius tilbød sig at blive Christen, hvis Valentin kunde gjengive hans blinde Datter Synet. Paa Martyrens Bøn blev Pigen pludseligt seende, og Asterius med hele sit Huus lod sig døbe. Tilligemed den Nyomvendte blev den h. Valentin overgivet til Lovens Strenghed, og døde efter mange Pinsler paa den flaminiske Vei.

De Christne ere de bedste Borgere.

Christendommen forpligter sine Bekjendere til alle de Dyder, som opretholde Staten og forlener de menneskelige Love en høiere Autoritet, idet den fører dem tilbage til den evige Hellighed og Retfærdighed, som er Gud selv. Derfor adlyde de Christne Statens Love ikke for Straffens, men for Samvittighedens Skyld. Og uden tvivl er den Lydighed, som er grundet paa Samvittigheden, langt ædlere og varigere end den, der har sin Grund i vexlende Dagsmeninger, eller endog i personlig Fordeel.

„Jo større en Christens Gudsfrygt er, desto større Tjenester yder han Kaiseren.“ (Origenes.)

Kaiseren forekastede den h. Valentin at være en Fjende af Fædrelandet ene fordi han hyldede den christelige Tro. Valentin svarede: „O Kaiser, hvis Du kjendte Guds Gave, hvor lykkelig vilde Du da være, hvor lykkeligt vilde Dit Land være! Hvor vilde Du da fordømme de forvorpne Dæmoner!“ Han vandt saaledes Kaiseren for sig ved sin Fremstilling af Rigets sande Vel, at Claudius venligt hørte paa ham. Dog ved Pøbelens Trudslar lod denne sig tvinge til at dømme Matyren til Døden.

„Giv Kaiseren, hvad Kaiserens er, og Gud hvad Guds er.“ (Matth. 22, 21.)

Den h. Ildefonsus, Biskop,
† 669.

Den h. Ildefonsus, Ærkebiskop af Toledo, var en Discipel af den h. Isidor af Sevilla. Efterat have frasagt sig Verden, traadte han i Benedictinerordenen i Klosteret i Toledo, i hvilket han senere opnaaede Abbedværdigheden. Efter sin Onkels, Eugen den tredies, Død valgte Geistligheden og Folket enstemmigt den fromme Abbed til Ærkebiskop af Toledo, og de fik ikke Grund til at fortryde deres Valg. Altid viste han sig som en nidkjar Dyrker af den h. Gudsmoder, og bekæmpede i et særligt Skrivt Helvidius, som vovede at benægte Marias vedvarende Jomfruelighed og havde vundet nye Tilhængere paa Ildefonses Tid. Ved dette Skrivt og ved sine ivrige og salvelsesfulde Prædikener lykkedes det ham at kvæle denne Vildfarelse. Da den fromme Biskop engang paa Mariæ Bebudelsesfest begav sig til Domkirken til den festlige Chorbøn, viste den h. Jomfru sig for ham, siddende paa en gylden Throne, omgivet af Jomfruernes Chor; hun holdt den fromme Ærkebiskops Skrivt i sin Haand og takkede ham for de Anstrængelser, han havde havt med at forsvare hendes Ære. Den h. Ildefonsus indgik til den evige Hvile den 23de Januar 669. Spanien tæller ham blandt sine særlige Skytspatroner, og hans Skrifter have ikke bidraget lidet til Spaniernes inderlige Andagt til den h. Gudsmoder.

Nidkjærhed i Marias Tjeneste.

Et godt Barn kan umuligt med Ligegyldighed høre paa Fornærmelser, hvorved dets Moder bliver krænket; hvorledes tør vi da være ligegyldige ved de Forhaanelser, der udstødes mod vor aandelige Moder? Det er vor Pligt, ved inderlig Andagt at yde Opreisning for de Menneskers Efterladenhed, som nægte Maria den skyldige Ære.

„O Jomfru, Guds Moder! giv mig, at jeg altid maa tilhøre Gud Herren og Dig, altid tjene din Søn og Dig: Ham som min Herre, Dig som min Skabers Moder; Ham som Hærskarernes Herre, Dig som Herrens Tjenerinde; Ham som min Gud, Dig som min Guds Moder.“

(H. Ildefonsus.)

Da den Hellige en Dag læste den h. Messe i sin Domkirke, viste den h. Jomfru og Martyrinde Leocadia af Toledo sig for ham, og angav ham Stedet, hvor hendes i lang Tid forgjæves søgte Relikvier laae skjulte. Derpaa roste hun hans Iver for Marias Ære med de Ord: „O Ildefonsus! ved Dig æres Dronningen, der bærer Himlens Scepter!“

„Denne Port skal forblive tillukket, den skal ikke aabnes, og Ingen skal gaae igjennem den; thi Jehova, Israels Gud, er dragen igjennem den, saa den skal forblive tillukket.“

(Ezech. 44, 2.)

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 29de Mai. 6te Søndag efter Paaske. — 30. M. Felix, Pave og Mart. — 31. Tl. Angela Mericia, Jomfru. — 1. Junl. O. Pamphilus, Mart. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe for Ansgariusforeningen. — 2. To. Octav af Christi Himmelfart. — 3. F. Klotildis, Dronning. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjerte. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Broderskabsandagt.

Løverdagen den 4. Juni. Vigilie til Pintsefesten. Fastedag. Kl. 8 Propheternes Læsning, Døbeandets Indvielse, Litani til alle Helgener, Høimesse.

Søndagen den 5te Juni. Pintsefest. (Kl. 8 stille h. Messe og Confirmation ved Biskop Mermillod Kl. 10 $\frac{1}{2}$ Levitmesse med biskoppelig Assistent).

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel
Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet
Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i
Ordrup.
Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel,
Kronprindsessegade 42
" 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
Almindelige Skrifte timer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegade hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

For de mig i Anledning af den 16de Mai af en „Unævnt“ tilsendte 27 Kr. til St. Ansgariusforeningen, tillader jeg mig herved at bringe den ubekjendte Giver Foreningens Tak.

Kjøbenhavn, den 23de Mai 1881.

J. F. F. Erlewein,
f. T. Kasserer.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 23.

Søndagen den 5. Juni.

1881.

Indhold: Et dansk Medlem af det franske Academi. Det guddommelige Forsyns Styrelse med to fromme Børn. Kirkelige Efterretninger: Paris, Nordamerica, Africa. Den h. Fructuosus.

Et dansk Medlem af det franske Academi.

(Fortsat fra Nr. 22.)

Vinsløvs Brev til hans „hjert-elskelige Brodersøn“ er dateret „Paris d. 3. August 1739“ med den Tilføjning: „nemlig denne Side og Enden af den foregaaende Side, thi alt det Andet er skrevet for lang Tid siden.“ Brevskriveren stod dengang altsaa i sit 61. Aar. Et Tidsrum af 40 Aar var gaaet hen, siden han havde aflagt den katholske Troesbekjendelse i Biskop *Bossuets* Hænder paa Sct. Birgittes Dag, 8. October 1699. Anledningen til at skrive, var følgende:

Adressaten, en ung Student og ivrig Lutheraner, havde i et Brev til sin Broder Peter Christian Vinsløv, der ogsaa var bleven Katholik og dengang opholdt sig som Medailleur hos sin Onkel i Paris, tilladt sig fornær-

mende Ytringer om Katholicismen og dens Bekjendere. Det troede den gamle Mand ikke at burde lade upaatalt; han meente at skyldte sin Neveu Oplysning om, hvad der havde bestemt ham til at forandre sin Tro, og det ikke saameget for sin egen Skyld, som for sin unge, velmenende men slæt underrettede Slægtnings.

Hvem kunde vel tage det ilde op, om den høitansete Videnskabsmand og ærværdige Farbroder havde ladet det unge Menneske føle sin Harme over hans ubetimelige Hidsighed og usømmelige Tone? Men det gjør han ikke. Tvertimod aander hver Linie i hans lange Brev en mere end faderlig Kjærlighed, som glemmer sig selv og den lidte Uret og ikke ønsker Andet end, om muligt, at drage Alle til sit Hjerte, for at gjøre Alle deelagtige i den Fred, han selv følte. Fremdeles bærer Brevet Vidne om, efter hvor grundige Prøvelser og med hvor fast Overbevisning den skarpsindige Forsker havde gjort det Skridt, der skilte ham for stedse fra Fædreland og Slægt og berøvede ham den Pengeunderstøttelse hjemmefra, som Videnskabsmanden havde nydt, førend Samvittigheden bød ham at vende tilbage til Moderkirken og sine Forfædres Tro. Efter 30 Aars Forløb vidste han at gjøre saa nøie Regnskab for hvad der havde bragt ham til dette Skridt, som om det var gjort fornylig. Dog ville vi ikke foregribe Læserens Dom, men hellere hidsætte selve Brevet, idet vi kun tillade os nogle ubetydelige Forkortelser.

„Hjert-elskelige Brodersøn!

„Dine vidtløftige, meget ivrige og udaf Skrivten fremlagte Formaninger angaaende din Broder Peter Christians Religionsforandring gave mig heel gode Tanker om en velmenende Broders oprigtige og grundelskende Hjerte; men at Du derhos har saameget ilde beskrevet og, snart at sige, beskrevet den gode katholske Tro, det maa jeg ikkun tilregne din egen Uafvidenhed og dine Anføreres Urigtighed eller Uretsindighed, hvorom videre

siden. Men at Du i dit allerførste Brev til din Broder ikke har undseet Dig for at afmale mig, din egen kjødelige Farbroder, og mange andre ærlige katholske Christne med disse latterlige Titler: onde Mennesker, Forførere, Bedragere, Hexere, Stoddere, ja saasom Fjender, der udvortes synes søde, ærlige og retsindige, men indvortes ere glubende Ulve m. m., sandelig, det fandt jeg i Førstningen heel besværlig at kunne undskyldes, saasom jeg meente, at Du skulde have arvet en god Optugtelse efter din gode Fader, som havde langt bedre Tanker om mig, eftersom din egen gode og fromme Søster Else for nogle Aar siden har skrevet mig til, at hun maatte love ham at skrive mig til og lade mig vide, naar han døde, og hvor mange Børn han lod efter sig, hvilket hun og har i alle Punkter rigtig og godhjertigen efterkommet udi den samme Skrivelse med hvert Barns Navn og Tilstand m. m. Din Farbroder Hans V. har og betegnet langt bedre Tanker om mig, eftersom han oversendte til din Broder Peter Christian, da han endnu var i England, et Brev til mig, udi hvilket han iblandt Andet skriver saaledes: „men for al Ting vil jeg recommandere bemeldte Peter Vinsløv til kjære Broders gode Opagt og trolige Formaninger, om fornemmelig at holde sig til den allerhøieste Gud o. s. v.“ Din kjære Fæster, Søster Malene, kan sige Dig, hvad den gode Geheimeraad H. C. Sche-
sted og hans Frue har hørt om mig udi Paris, medens han der var Ambassadeur, og de høigunstige Forslag, som han havde gjort mig paa Kongens Vegne med min Religionsfrihed. Fremfor alt din gode Farfader, min høitelskelige Fader har vel ofte skrevet mig til om Religionssager, saavel som din Farbroder og min oprigtige gode Broder Herr Ludvig i Waale og adskillige gamle Bekjendtere og Venner i Tydskland o. A., men aldrig har jeg siden min Conversion indtil denne Dag hørt tale eller seet skrevet det Allerringeste om mig paa saadan bitter Maade; hvorfor jeg heller ikke herudi vil fortænke Dig selv eller Nogen af vor Slægt, men heller nogle

Fremmede, ubetænkssomme og uforfarne Tilskyndere, som dog maatte vel tænke, at jeg endelig fik at see og kjende saadanne Træers Frugter.

„Derfor, min elskelige Brodersøn, vil jeg ikke alene undskylde Dig selv herudi af mit ganske Hjerte, men vil ogsaa tage det an for et vist Tegn til din egen Oprigtighed, og ydermere for et vist Tegn, at Du ikke skulde være i den vrang Mening, som en Deel af Protestanterne ere udi, nemlig, at Enhver kan blive salig ved sin Religions Tro. Thi de, som ere udi den Mening, maae enten tilstaae, at man ligesaavel kan blive salig ved at troe Løgn og fornægte Sandhed, som ved at troe Sandhed — hvilket er uchristeligt —, eller tilstaae, at det, som de selv efter deres Religionsbekjendelse holde og angive offentlig for en særdeles guddommelig Sandhed og en uforligneligen nødvendig Videnskab til at erlange den evige Salighed, er udi sig selv og udi Grunden ikke saameget angelegent — hvilket er uoprigtigt.

„Retsindige, velmenende, fasttroende og samvittige Christne begynde aldrig med saadan Bitterhed, naar de agte at omvende Nogen, som de mene at være udi Vildfarelse, men, næst inderlige Bønner til Gud, søge de adskillige Kjærlighedsmaader for at overbevise ham hans Vildfarelse og for at bringe ham paa den saliggjørende Vei. De lægge sig efter, med stor Forsigtighed at handle udi disse Sager med Enhver især efter den Tilstand, som de finde ham udi, nemlig at handle anderledes med dem, som af Frygt, Undseelse, Hensigt til Ære, til Venskab, til Lykke, til Forfremmelse, til Gevinst etc. holdes fra den rette Vei; anderledes med dem, som fare vild af Eenfoldighed, Vanvittighed eller Uafvidenhed, og anderledes med dem, som de see at fare fort i deres Vildfarelse med frit Forsæt og bedragelig Vanartighed.

„Men paa det Du kan ret dømme om det, som mig selv angaaer, og saasom det er billigt at gjøre Regnskab for sin Tro udi slige Tilfælde, vil jeg med den Leilighed

ganske kortelig fortælle Dig, hvorledes jeg er kommen til den katholske Religion.“

Vi faae nu den interessante Oplysning, at V. først havde studeret Theologi i Kjøbenhavn og allerede prædiket adskillige Steder. Men, da han alt havde ladet sig indskrive til theologisk Embedsexamen „under de tvende da besværligste Professorer Wandal og Masius“, bestemte Ole Rømer og Geheimeraad Moth ham til at skifte sit Fagstudium og vælge Medicin, som han syntes at have særlig Begavelse til. Nu var han i sit Element, og, ihvorvel et Præstekald i Fyen, hans Fødeø, blev tilbudt ham, holdt han dog fast ved de medicinske Studier, og, for videre at uddanne sig i dem, begav han sig med et kongeligt Stipendium paa en Udenlandsreise.

„Da jeg nu var færdig“ — fortæller han troskyldig — „at tage den sidste Afsked med mine kjære Forældre og Sødskende, gav den gode Fader udi deres Nærværelse mig det Vidnesbyrd, at jeg aldrig havde været ulydig uden en eneste Gang udi min Barndom, som jeg husker endnu ret vel, at jeg blev meget straffet derfor; og, efterat han havde givet mig adskillige gode Undervisninger om udenlandske Reiser, lagde han dette hertil, at, *hvad fremmede Religioner angik, vidste jeg vel al begaae mig.*“

Ledsaget af sin Faders Velsignelse, reiste den 28aarige Mediciner i Februar 1697 til Leyden i Holland, hvor han traf den „gode ærlige Dr. Jens Foss,“ en kjær Landsmand, hvis „Venskab og trohjertige Omgængelse kom ham meget vel tilpas“; og, efter en 14 eller 15 Maaneders Ophold der, reiste han med samme Jens Foss til Paris. Imidlertid „gik han baade i Holland til Kirke og Alters udi den lutherske Kirke, besynderlig i Amsterdam, og observerede den samme Religionsøvelse i Paris hos den danske Envoyé, Mr. Meiercrone, som havde en holsteensk Prædicant ved Navn Mr. Krake eller Krag.

„Den gode gamle Ven Dr. Foss“ — vedbliver V. — „kan maaskee endnu erindre sig den første Reise, vi

gjorde tilsammen til Versailles med to andre gode Venner for at see Hoffet. Saasom vi den Dag ikke kunde komme til at see Kongen, uden udi Høimessen, maatte vi gaae udi Capellet. Da nu Vagten advarede de Omkringstaaende at falde paa Knæ for den hellige Hostie, gik jeg strax af Capellet, imedens de Andre bleve der og faldt paa Knæ, og lastede siden deres Skrøbelighed og Utroskab derudi, at for en blot Nysgjerrighed havde de givet et saadant offentligt Mærketegn til en fremmed Religion imod deres Samvittighed (den samme gode, ærlige Dr. Foss kan ogsaa maaskee vel erindre sig det første Brev, han skrev mig til efter min Forandring, nemlig: at, dersom jeg ikke selv havde skrevet det til ham, havde han ikke kunnet troe det; saa forvisset var han paa min forrige Religion.)“

Men hvad var det da, som bragte den ivrige Lutheraner til ikke meget senere at afsværge Lutherdommen? Det skal han sige os i det Følgende.

(Fortsættes.)

Det guddommelige Forsyns Styrelse med to fromme Børn.

Vel sjældent svævede Børn i større Farer, for allerede i deres tidligste Aar at tabe deres Tro og Dyd, end den senere Hertug af Roche-foucauld-Doudeauville og hans fromme Gemalinde, ud af hvis Ungdomshistorie vi ville meddele nogle Træk, som vise os, hvorledes Herrens Engel vaager over Uskyld, og hvad en barnlig from Bøn formaaer. Vi tage dem ud af „Hertugindeens Biographi“*), som for ikke længe siden er udkommen.

*) La vie de Madame de la Rochefoucauld de D'oudeauville, Fondatrice de la Société de Nazareth.

Augustine af Rochefoucauld, Hertuginde af Doudeauville, blev født i Aaret 1764 paa en Tid, i hvilken Ludvig den XV.' saa sørgelige og forargelige Liv stod i fuldt Flor, og i hvilken Landets høieste Familier, følgende Hoffets Exempel, trælledede for Voltaires Philosophi, det vil sige, for den frivoleste Gudsbespottelse og Liderlighed. Med Lykkens Goder var dette Barn overordenlig rigt betænkt; det skulde engang bringe sin Gemal et fransk Herredømme, Titel af en Grande af Spanien og en kolossal Formue som Medgift; men det talte blandt sine nærmeste Slægtninge kolde og irreligiøse Mennesker, som vare betænkte paa, tidligt at inddryppe Vantroens Gift i hendes Hjerte. Men Gud havde dog bestemt den lille Augustine for sig; han sendte sin hellige Engel, for at bevare hendes Uskyld og Fromhed midt i en forgiftet Omgivelses Farer, og virkelig blomstrede den lille Pige som en reen Lillie blandt Giftblomster.

Hendes Barndomsdage vare mørke og sørgelige. Meget tidligt mistede hun sin Fader, og Moderen var en stolt, herskesyg Dame, som beviste sit Barn kun liden Kjærlighed. Desto inderligere saae Augustine fra sin Aands første Opvaagnen op til den kjære Gudsmoder, til hvem hun heelt og holdent havde hengivet sig, og hvad hun ikke fik af sin kjødelige Moder, det erholdt hun i rigeste Maal fraoven — Trøst, Naade og Fred. Da Tjenerinden en Morgen kom for at vække den lille Pige og klæde hende paa, fandt hun hende knælende i sin Seng med straalende Ansigt; og, ligesom fortryllet udraabte hun: „O hvor skjøn, hvor herlig! Lad mig betragte det endnu et Øieblik! Det er Himlen, det er den hellige Jomfru! Derhen vil jeg engang komme!“ Var det en særdeles levende, trøsterig Drøm, eller var det et himmelsk Syn, som blev det uskyldige Barn tildeel? Gud forunder overordentlige Tilstande ogsaa overordentlige Naadegaver, og Augustines Ungdom, som var opfyldt med Lidelser og Fristelser af enhver Art, trængte vel til en særdeles Trøst.

Da den unge Pige var 12 Aar gammel, modtog hun den første hellige Communion under et kort Ophold i et Visitantindekloster, hvori hun for første Gang i sit Liv fandt Venlighed og Lykke. Denne Dag — det var den h. Johannes Fest — forblev uforglemmelig for hende, og den blotte Erindring om den var for hende en trøstende Stjerne midt i de frygtelige Prøvelser, som brød ind over hende. Hendes Andagts Lue og hendes englelige Samling gjorde et dybt Indtryk paa alle Vidner til hendes Lykke; selv hendes Moder lod sig paa denne Dag ved hendes Bønner bestemme til endnu for en kort Tid at lade hende blive i Klosteret. Hertuginde nedskrev senere de Følelser, der boede i hendes Hjerte, som følger:

„Hvad Verden skatter høit, syntes mig foragteligt, og jeg kunde ikke forstaae, hvorledes den kunde have endog den ringeste Tiltrækningskraft. I Kirken, hvor jeg bad andægtigt, saae jeg Nonnerne kaste sig til Jorden for Alteret, og dvæle hele Timer foran Tabernaklet; deres Lod syntes mig over alle Begreber lykkelig, og som et Barn kyssede jeg Klosters Mure, i hvilket jeg med Glæde altid vilde have levet. Kjærligt elskede jeg den h. Franz af Sales og kaldte ham „vor hellige Stifter.“ Min Længsel, at blive en af hans Døtre, blev saa overvældende, at jeg en Dag efter min Betragtning allerede havde Løftet om evig Kydskhed paa Læberne, uden endnu at have et Begreb om, hvortil jeg vilde forpligte mig; da syntes jeg, som om jeg hørte en Stemme, der tydeligt sagde til mig: „Nei, bliv i Verden, imod alle dine Tilbøieligheder“, og sitrende og grædende svarede jeg: „Som Du vil, o Herre, men giv, at min Moders Villie maa være Udtrykket for Din Villie!“ Saaledes syntes det mig at være mit Kald, at jeg skulde øve Klosterlivets Dyder, uden at nyde dets Fred og Sødhed, at jeg skulde øve Ydmyghed midt i jordisk Glands, Fattigdom i Rigdommens Skjød, Spægelse under det ydre Skin af sandselig Nydelse, og lydefri Reenhed, omringet af denne Verdens Forfængelighed og Daarskab.

Dette Offer faldt mig vanskeligt; men jeg kunde ikke tvivle paa, at det var Guds Villie, og jeg bønfuldt om hans Bistand, for at beseire min Modstand.“

I Virkeligheden var dette det tornefulde Kald, hvortil Gud havde bestemt denne fromme Pige. De følgende Aar henrandt under daglige Kvælerier fra hendes lunefulde og egenraadige Moders Side, som maaskee fik Anledning til bestandig Ærgrelse over sit Barns fromme Sindelag. Da Augustine fyldte sit 15de Aar, blev hun forlovet og gift med en 14-aarig Vicomte de la Rochefoucauld-Surgères. Hun havde ikke havt mindste Bekjendtskab til den skye og frygtsomme Dreng, hvem hun bævende fulgte til Alteret, og som paa Formælingsdagen af hende fik Hertugtitlen; menneskelig talt maatte Forbindelsen mellem den fromme Pige og Sønnen af den bekjendte Fritæinker blive særdeles ulykkelig. Men Gud havde paa en virkelig vidunderlig Maade ledet Drengen og bevaret Troen i hans Hjerte. Havde den unge Hertuginde kunnet læse i sin Brudgoms Sjæl — Dagen, paa hvilken hun, følgende sin Moders Befalinger, traadte hen til Alteret, vilde da ikke være bleven saa aldeles trøstesløs! Den unge Rochefoucauld's Forældre havde Døden berøvet 3 Sønner, og de frygtede ligeledes for den fjerde Søns Liv; saaledes gave de det svage Barn i Pleie hos en brav Bondekone paa Landet, hvor kraftig Næring og reen Luft skulde styrke dets Sundhed. De tænkte herved kun paa at styrke den lille Ambroses Legeme, men Forsynet føiede det saaledes, at Ammen var en jevn og from Bondekone, der ikke blot sørgede for det hende anbettede Barns Legeme, men ogsaa indplantede Troens og Dydens Spirer i dets Sjæl. Overbeviist om, at hendes kjære Pleiebarn engang maatte indsuge Vantroens Gift, lærte hun Barnet tidligt Katechismen og vænnede det til, hver Morgen at knæle ned og bede sine Bønner, henvendt imod Landsbykirken. Pegende hen paa Klokketaarnet, sagde hun derpaa til ham: „Seer Du Korset? Der er vor Herre! Han kan give os Alt, hvad vi bede om. Saa

ville vi da bede sammen, og siig efter mig: „Min Gud, lad aldrig mit Hjerte fordærves ved slette Lærdomme!“ Denne Bondekonens simple men forstandige Bøn indprægede sig saa dybt i Drengens Forstand, at han i den Anledning, da hans Forældre overgave ham til en ugudelig Huuslærer, som forsøgte at inddryppe Vantroens Gift i hans Hjerte, hver Gang før Timens Begyndelse hemmelig knælede ned og gjentog de fromme Bønner: „O Gud, lad aldrig mit Hjerte fordærves ved slette Lærdomme!“

Denne simple Bøn blev hørt, og trods alle Forførelsesmidler blev den unge Hertug standhaftig i sin Tro, hvis Forhaanelse dengang hørte med til god Tone. Herom meddele vi Følgende af den unge Mands Dagbog: „Visse Personer, hvilke jeg skylder Ærefrygt og Tillid, gave mig materialistiske Bøger og Voltaires sletteste Værker for at danne min Aand, og førte Samtaler med mig, hvis Gjenstand ikke var andet end en Omskrivelse af de antydede Bøger. Men jeg gjorde ingen Fremskridt i disse Studier. For at undgaae saadan Læsning og Samtale, pleiede jeg at anstille mig, som om jeg ikke kunde forstaae dem, skjøndt jeg meget vel forstod dem; men jeg vilde hellere holdes for et svagt Hoved end for en saakaldt stærk Aand, hvorefter dog den unge Adel dengang saa skinsygt stræbte. Saasnart jeg kunde slippe fri, ilede jeg op paa mit Værelse, bønfuldt paa mine Knæ Gud om, dog ikke at tillade, at Troen, som Han havde indplantet i min Sjæl, blev kvalt eller rykket op med Roden. Religionen, som Gud skjænkede mig, bragte mig, saa ofte jeg opfyldte mine Christenpligter, indre Fred og Lykke, og altid, fra mine Ungdoms Dage af, skjænkede den mig Trøst, Styrke, Resignation og Kjærlighed til mine Kaldspligter.“

Saaledes havde Gud midt i Fordærvelsens Strøm bevaret og forenet to rene og troende Sjæle. Men førend de unge Ægtefolk, som næsten endnu vare Børn, lærte hverandre nærmere at kjende, havde den unge Kone fra sine Svigerforældres Side nye og svære Kampe at bestaae.

Man fandt, at Augustine var altfor from og altfor nøie opfyldte sine religiøse Pligter; hun var altsaa „farlig“ for den allerede altfor fromme Ambrose. Saaledes lod man dem aldrig tale et Ord uden Vidner og lagde endog Beslag paa deres Breve, for at de ikke gjensidigt skulde byde hinanden nogen Støtte. Istedet derfor maatte den unge Hertuginde til Ludvig XVI.' Hof, og blev der udsat for alle en feiret Skjønheds Farer, medens hendes Tro i Svigermoderens Huus og Kredse maatte trodse de skjønne Herrers Spot; men ogsaa i denne Ildovn ledsagede Guds Engel hende, og da de unge Ægtefolk efter nogle Aars Prøvelser og Fristelser endelig kunde ombytte en glimrende Stilling ved Hoffet med deres eget Huusvæsen, begyndte de et ægteskabeligt Liv, som det sømmer sig for Kirkens Børn, i Gudsfrygt og i Kjærlighed til hans hellige Love. Siden skulde det endog lykkes Hertuginde at omvende sine Svigerforældre og forberede dem til en christelig Død, men rigtignok maatte den franske Revolutions Bølger, som nu brøde ind, bane Vei for denne Forandring i Sindelaget.

Ogsaa den ukjærlige Opdragelse, som blev Hertuginde til Deel fra hendes Moders Side, laae i det guddommelige Forsyns Plan. Den synes nemlig senere at have vakt den Tanke i hende, at stifte et religiøst Selskab under Titelen „Nazareth“, hvis Hovedformaal det er, at virke for Gjenoprettelsen af en christelig Familie efter Exempel og under Beskyttelse af den hellige Familie fra Nazareth, og som, nutildags vidt udbredt, bærer de skjønneste Frugter for Opdragelse og Omvendelse.

Kirkelige Efterretninger.

Paris. I det nærliggende St. Germain blev der ved Slutningen af forrige Maaned iværksat en Culturkampscene, som denne gang har General Farre til sin uberømmelige Ophavsmand. I nævnte By bestaaer der nemlig for ubemidlede, især forældreløse Officersdøtre en under Navnet „Les Loges“ bekjendt Opdragelsesanstalt,

for Tiden med c. 150 Elever. I over 75 Aar er denne Anstalt paa en mønsterværdig Maade bleven ledet af Ordenssøstrene, „Mères de Dieu“, der nøde almindelig Agtelse og Anerkjendelse. Saavel Eleverne som Anstalten befandt sig overmaade vel. Men det skulde nu blive anderledes. Søstrenes ubestridte Fortjenester fandt ingen Naade hos Krigsministeriets stridbare Formand, under hvis Administrationsdistrict Anstalten sorterer. Han tilstillede General Faidherbe, Æreslegionens Storkantsler, som Anstaltens umiddelbare Forstander, de nødvendige Ordre til at fjerne hin Anstødssteen, som fattige forældreløse Officersdøtres „religiøse“ Opdragelse maatte ansees for at være. Fra vedkommende Autoritet gaves da kort og godt Befaling til at lade verdslige Damer indtage Søstrenes Plads. Med Taarer i Øinene, ledsagede af deres Disciples og hele Befolkningens kjærligste Ønsker toge Søstrene Afsked fra det utaknemmelige Fædreland for at opsøge et nyt Hjem i Ægypten. Der har nemlig den muhamedanske Hersker tilbudt de udviste Søstre Ledelsen af Landets høieste kvindelige Opdragelses- og Undervisningsanstalter. Saaledes kan en „ægyptisk Barbar“ give det civiliserede Frankrig en Lection i religiøs Tolerance.

Nordamerica. I den første Uge af April Maaned blev Palliet høitideligt overrakt Ærkebiskop Feehan af Chicago. Biskopperne Ryan af St. Louis, Dwenger af Fort Wayne, Baltés af Alton og Spalding af Peoria samt mange Geistlige og Lægfolk overværede den høitidelige Handling.

— I Fort Mayne (Indiana) agter man at opføre en katholsk Bibliotheksbygning. 40,000 Dollars ere allerede indsamlede i dette Øiemed. Udbredelsen af gode Bøger er for Katholikerne i America en Sag af overmaade stor Vigtighed; Herders, Benzigers og Pustets Boghandler i St. Louis, Cincinnati og Newyork have indlagt sig store Fortjenester af denne Sag. Bostons offentlige Bibliothek, det største og meest benyttede i Landet, er nemlig overfyldt med Romaner, og blandt disse ere mange af en saa betænkelig Art, at selv indsigtfulde Protestanter forlange dem fjernede fra Bibliotheket. Næsten de tre Fjerdedele af alle de udlaante Bøger høre til denne Kategori.

America. I det nyeste fjerde Hefte af Herders Kirke-Lexicon findes en grundig og interessant Afhandling af Spillmann S. J. om den katholske Kirkes Stilling i America. Efter Forfatterens Beregning, der støtter sig paa de nyeste statistiske Angivelser, har hele America 97,518,918 Beboere.

Heraf ere i runde Tal de 1,500,000 hedenske Indianere, 43,000,000 Protestanter af de forskjelligste Secter, og 53,000,000 Katholiker. Bemærkes maa, at overhovedet alle Ikkekatholiker, altsaa ogsaa de meget talrige Confessionsløse, her ere medregnede til Protestanterne. Katholikernes Antal i de Forenede Stater angaves hidtil i Pressen efter Sadlier's Catholic Directory til 6,315,210 af en Befolkning paa 38,357,320. Men da ifølge den nyeste Census af 1880 Totalbefolkningen udgjør 50,152,000, saa maa Katholikernes Antal i de Forenede Stater nu overstige 8 Millioner. Canada og Britisk America have 3,686,096 Indbyggere, hvoriblandt 1,920,510 Katholiker, Mexico 9,686,777 Indbyggere (9,600,000 Katholiker), Central-America 2,627,454 Indbyggere (2,410,000 Katholiker), Vestindien 4,638,800 Indbyggere (3,985,700 Katholiker); de sydamericanske Republikker have 15,280,000 Indbyggere (14,530,000 Katholiker), Brasilien 11,108,291 Indbyggere (10,095,978 Katholiker). I Guyana findes 82,000 Katholiker blandt en Befolkning paa 341,500.

Africa. De engelske og franske Missionærers Forsøg paa at omvende det indre Africa til Christendommen ere atter stødte paa alvorlige Hindringer. Ifølge en Meddelelse fra Gouvernøren for de africanske Aequatorialbesiddelser har Kong Mthesa af Uganda i en høitidelig Forsamling med sine Høvdinger fattet den Beslutning at forbyde Missionærerne at prædike og at straffe de Indfødte, der lade sig undervise af dem, med Døden. En i denne Forsamling meddeelt Kundgjørelse forkynder, at saavel den hvide Mands som Mohamedanernes Religion er forbudt, og at alle Undersaatter skulle blive ved deres Forfædres Tro og Skikke. Denne Bestemmelse hilstes med stor Glæde af de forsamlede Høvdinger, medens Kongen befaledede de vagthavende Soldater at affyre Geværssalver. Forsamlingen var af den Anskuelse, at man i Uganda ikke havde Undervisning, men vel en stor Mængde Geværer, Krudt og Fænghætter behov. I Overensstemmelse hermed lyder ogsaa det sidste Brev fra Rubaga aldeles trøstesløst for Missionernes Vedkommende. „Mthesa“, siges der i samme, „handler ikke vel mod os, og jeg troer, at vi maae opgive Missionerne. De fire franske Missionærer nære ligesom de engelske den Anskuelse, at der ikke mere er noget at udrette i Landet. Kongen er vild og grusom; fornylig har han ofret 200 fattige Mænd paa sine Forfædres Grav, og han hører ikke paa vore Ord.“

Den h. Fructuosus, Martyr.

† 259.

Den h. Fructuosus var Biskop af Tarragona i Spanien under Valerianus og Gallienus. Om hans Liv vide vi kun Lidet. Men især berettes om ham, at han var et Mønster paa alle de Dyder, som Apostlen Paulus forlanger af en Biskop, og at han vidste at vinde baade Hedningernes og de Christnes Kjærlighed. For Christi Navns Skyld blev han stævnet for Retten. Da han hørte Soldaternes Skridt, som skulde føre ham bort, sagde han: „Lader os gaae!“ Ledsaget af to Diakoner traadte han ind i Fængslet, hvor han tilbragte Tiden i Bøn og modtog Besøg af sin tro Hjerd, der ikke blev træt af at bønfalde om hans Befrielse. Fem Dage derefter blev han ført frem for Præsidenten; han erklærede, at han tilbad kun *een* Gud, og foruden denne ingen anden. Begge Diakonerne forbleve ligeledes standhaftige; alle tre bleve dømt til at brændes levende. Paa Veien til Baalet bød man Biskoppen et Bæger Vin; han afslog det, fordi det var Fredag, og paa denne Dag nød Katholikerne efter den Tids Skik hverken Spise eller Drikke før efter Kl. tre om Eftermiddagen. Ankommen til Retterstedet bad han for den katholske Kirke og for sine aandelige Børn. Paa Baalet blev han bunden til en Pæl, men Ilden løste hans Baand. Da knælede han ned, udbredte sine Arme i Korsform og bad. I denne Stilling opgav han Aanden.

Vedholdenhed i Bønnen.

Vi tabe den Helligaands Glæde og bukke under i Prøvelsens Stund, fordi vi forsømme Bønnen. Herren selv formaner os til at bede, saafremt vi ikke ville fortabes. Vare vi alle Bønnens Mænd, vilde vi tilfulde have den Kraft i os, som er nødvendig for at beseire vor Frelses Fjender.

„Bønnen er den Bro, som fører vor Sjæl over Fristelser og Prøvelser; den er Forsmagen paa den evige Herlighed.“
(H. Johannes Climacus.)

Bønnen gjorde den h. Fructuosus stærk og rolig under hans Martyrium. Herren stod ham bi i Fængsel og Lænker. Hans Dødsdag var en Fredag; i Samfund med den stridende Kirke begyndte han denne Dag med Faste, men endte den med at tage Deel i den triumferende Kirkes Glæde i Himlen. To Christne saae nemlig Himlen aaben, og Fructuosus, ledsaget af de to Diakoner, drage ind i den med gyldne Kroner paa Hovedet.

„I skulle vide, at Herren vil høre eders Bønner, dersom I forblive standhaftige under Faste og Bøn for Herrens Aasyn.“
(Judith 4, 11.)

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 5te Juni. Den Helligaands Sendelse. 1ste Pintsedag. I Sct. Ansgars Kirke meddeler den Høiærværdigste Biskop Merimlloed Confirmationens h. Sacrament efter den h. Messe Kl. 8. Kl. 10 $\frac{1}{2}$ Levitmesse med biskoppelig Assistent. — I Sct. Knuds Capel Kl. 9 stille Messe.

Mandagen den 6te Juni. 2den Pintsedag. (Gudstjenesten holdes som paa Festdagene.) — 7. Th. Robert, Abbed. — 8. O. Fastedag. Medardus, Biskop. — 9. To. Primus og Felicianus, Mart. — 10. F. Fastedag. Margaretha, Dronning. — 11. L. Fastedag. Barnabas, Apostel.

Onsdagen den 8de, Fredagen den 10de og Lørdagen den 11te Juni ere befalede Tamperfastedage.

Søndagen den 12te Juni. Den allerhelligste Treenigheds Fest.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14
- ” 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel Kronprindsessegade 42.
- ” 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
- ” 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
- ” 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
- Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
- ” 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
- ” 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
- ” 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
- ” 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
- Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
- ” Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
- hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.
- I Capellet i Kronprindsessegade hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Mødreforeningen.

Paa Tirsdag d. 7. Juni Kl. 8 $\frac{1}{4}$ holdes i Sct. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningen med fælleds Communion.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 24.

Søndagen den 12. Juni.

1881.

Indhold: Et dansk Medlem af det franske Academi. Under Polititilsyn. Den nyomvendte Japaneser. Kirkelige Efterretninger: Tyrkiet, Kjøbenhavn.

Et dansk Medlem af det franske Academi.

(Fortsat fra Nr. 23.)

Hvad der gav Vinsløv *Anledning til at forlade den lutherske Tro*, fortæller han os med følgende Ord: „Men for at gjentage min Historie, da gik det siden saaledes til. Vi havde næppe været et Aars Tid tilsammen her i Paris, da min gode Ven Mr. Foss maatte reise hjem. Imidlertid var nylig ankommen fra England Mr. *Worm*, Præsidentens Søn af Ribe udi Jylland, som var Theologus og agtede at blive Lector eller Professor Theologiæ udi Fædrenelandet, saavidt jeg kan erindre mig. Han logerede her udi Naboskabet, og, saasom han fornam, at jeg ikke, som en Deel af vore Landsmænd da gjorde, drev min Tid bort med Compagnie, Spil, Spektakel m. m., foreslog han mig at have sommetid om

Aftenen en Conferents med mig udi Religions-sager, for at øve os i vort Fædrelands Religion og at styrke os mod dens Vederparter; og, saasom han meente, at jeg ikke havde endnu forglemt, hvad jeg tilforn havde studeret udi Controverser, bad han mig at exercere som en Vederpart med Objectioner,*) medens han vilde lægge sig efter at refutere (gjendrive) dem og dermed anvende Alt hvad han kunde, for mere og mere at gjøre os faste udi vor Religion.

„Det syntes mig meget billigt og at komme overens med min gode Faders Formaning, at gjøre det, som tilbørligt er for den timelige Forfremmelse, uden at forsømme det, som angaaer den evige Velfærd. Men saasom jeg var da meget occuperet med at eftertænke og optegne, hvad jeg observerede om Dagen, gik vel tre Uger bort, inden jeg kunde have Tid til Andet.“

Tilfældigvis traf det sig i den Tid, at Vinsløv i en Boglade, hvor han ledte efter et nylig udkommet naturvidenskabeligt Værk, fandt et lille Skrivt af den navnkundige franske Biskop *Bossuet* om de Stykker af den katholske Tro, hvilke modsiges af Protestanterne.**)

„Det var mig strax meget kjær for vor Conferentses Skyld at antræffe saadant et kort Begreb, for at komme ihu de stridige Artikler, som de Lutherske i deres theologiske Skrifter tillægge de Katholske og kalde papistiske Vildfarelser. Men jeg blev siden ei saa vel tilfreds, da jeg mod min Forhaabning næppelig fandt fjerde Parten deraf udi en Bog, som dog var approberet af mange katholske Bisper, af Cardinaler og af Paven selv, og som Forfatteren havde udgivet for at vise Calvinisterne, at den rette katholske Kirketro og Lærdom ikke bestaaer, som Calvinisternes Anførere sige, udi nogle

*) Det vil sige: Han bad mig at fremsætte Katholikernes Indvendinger mod de lutherske Lærdomme i de Stykker, hvori de afvige fra hinanden.

***) „Exposition de la doctrine de l'église catholique sur les matières de controverse“. Paris 1671.

særdeles og ikke overalt approberede Opinioner (ikke overalt godkjendte Meninger), langt mindre udi Superstitioner og Vantroer (overtroiske, ugudelige Meninger), som de samme Katholske idelig fordømme.

„Omtrent to Uger derefter kom mig for en anden Afhandling af den samme Forfatter, hvis Titel var: Historie over de protestantiske Kirkers Omskiftelser, Paris 1688*), udi hvilken den første Part handlede om Luthers Opkomst, om den lutherske Religions Begyndelse m. m., og Alt er uddraget af *Luthers egne og af ham selv publicerede* Skrifter, saavel som af den augsborgske Bekjendelse og de andre symbolske Bøger, som dertil høre, med alle Stedernes rigtige Citation efter de visse og af de lærde Protestanter overalt bekjendte originale Editioner (oprindelige Udgaver).“

Saaledes vel forsynet med Vaaben, begyndte V. sin videnskabelige Forhandling med Worm. Parterne bleve enige om følgende Kamplove:

1) Ganske enfoldeligen og retsindigen skal der alene handle om de Stykker, som fra begge Sider ansees for nødvendige Troesartikler.

2) Den h. Skrivt tilligemed dens rette Fortolkning efter Grundsprogene skal tages til Hoveddommer i de Vanskeligheder, der kunne forekomme.

3) Slet Intet skal ansees for nødvendig Troesartikel, medmindre det klarligen og uimodstrideligen kan bevises af Skrivtens egne Ord.

Udgaaende fra Sætningen: „Extra ecclesiam nulla salus, udenfor Kirken ingen Frelse“, — foretog de sig upartist at drøfte det Spørgsmaal: *Hvilken af de tre christne Hovedkirker, Katholicisme, Lutherdom og Calvinisme, bør efter Skrivten, besynderlig efter det nye Testamente paa græsk, siges at være Christi sande Kirke?*

Men hvad forstaaes da ved Christi sande Kirke? Med den augsborgske Bekjendelse svarede de: Christi

*) „Histoire des variations des églises protestantes“ (2 Vol. 4to).

sande Kirke er den Menighed af Troende, i hvilken baade *Guds Ord* bliver prædikeret reent og *Sacramenterne* blive forvaltede rettelig. Spørgsmaalet var altsaa det: I hvilken af de tre Hovedkirker prædiktes Guds Ord reent og forvaltes Sacramenterne rettelig; — eller kortere (thi det første Kjendetegn, den rene Forkyndelse af Guds Ord, syntes dem for vidtløftigt at drøfte): Hvilken Kirke har de *rette Sacramenter* d. e. „hellige Kirkeforretninger, der med synlige Tegn udvirke en usynlig Naade?“

„Eftersom jeg“, skriver V., „havde taget det katholske Parti an, maatte der tales ikke aleneste om Daaben og Alterets Sacrament, som Protestanterne have alene beholdt, men ogsaa om de andre fem Sacramenter, som foruden disse tvende administreres i den katholske Kirke, nemlig Bekræftelsen, Poenitentsen, Præstevielsen, Ægteskab og den yderste Salvelse. Ja, om Daaben syntes unyttigt at disputere, og vi overgave os strax til *Bekræftelsen* eller *Confirmationen*, som i den katholske Kirke er et Sacrament, hvilket siden efter Daaben og efter Begyndelsen paa Skjælsalderen administreres eller forrettes af en Biskop og aldrig af en slet (d. e. simpel) Præst.

„Jeg fremførte paa de Katholskes Vegne for at bebevise denne Kirke-Forretning, tvende Steder af Apost. Gj. VIII., 14—17 og XIX., 6.*) Derpaa svarede Mr. Worm, at man maatte gjøre Forkjæl mellem Kirken udi hendes Fødsel og første Barndom — og Kirken udi hendes fulde Væxt, hvilket han meente at bevise af de selvsamme Steder saaledes: Udi Apostlenes Tid faldt strax efter slig Hænders Paalæggelse paa dem, som tilforn vare døbte, Tungemaal og Profetiers Gaver; men siden den Tid indtil denne Dag have saadanne Gaver

*) Paa de anførte Steder læres, at Apostlene Petrus og Johannes lagde Hænderne paa de nylig døbte Indbyggere af Samaria under Bøn om, at de maatte faae den Helligaand. og de fik den Helligaand. — Paulus lagde Hænderne paa de nydøbte Johannes-Disciple i Ephesus, og den Helligaand kom over dem.

ikke fulgt efter Confirmationen eller den Bekræftelse, som forrettes ved de katholske Biskopper. Dette Svar syntes os paa begge Sider meget grundfast og uryggeligt, og derfor toge vi da Afsked til anden Tid.

„Men samme Dag om Aftenen, som jeg læste efter Sædvane udi det nye Testamente og kom imod Enden af det sidste Capitel udi Scti Marci Evangelio, hvor der tales strax efter Daabens Indstiftelse om adskillige Tegn, som skulde følge de Troende,*) tænkte jeg ved mig selv saaledes: Det Svar, som Mr. Worm gav om Confirmationen, og som jeg havde været saa meget tilfreds med, kunde man dog alligevel ogsaa applicere til Daaben og sige paa samme Maade, at eftersom de Tegn, som Sct. Marcus taler om, have i saa langsommelig Tid indtil nu ikke faldet efter Daaben, kunde man enten slutte, at Daaben har aleneste været indstiftet for Begyndelsen af den christne Kirke, men er ikke siden nødvendig — eller slutte, at dersom Daaben endnu maa holdes, omendskjønt at ingen af de Tegn følge efter, saa maatte man ogsaa beholde Confirmationen saavel som Daaben.

„Dette forestillede jeg siden derefter Mr. Worm, som tilstod med en oprigtig Enfoldighed, at han ikke vidste, hvorledes man kunde give et ret fornøieligt Svar derpaa, og sagde derhos, at man ikke skulde tale derom til de Katholske, men at han selv vilde skrive om det Samme til Professorerne udi Kjøbenhavn.

„Jeg havde siden den samme Betænkning om den *yderste Salvelse*, som vises saa klarligen udi Jakob V, 14.“**)

Den følgende Conferents dreiede sig om *Alterets Sa-*

*) „Gaaer ud og prædiker. Men disse Tegn skulle følge dem som troe: I mit Navn skulle de uddrive Djævlene, de skulle tale med nye Tunger o. s. v.“

***) „Er Nogen iblandt eder syg, saa kalde han Kirkens Presbyterer (Præster) til sig, og de skulle bede over ham og salve ham med Olie i Herrens Navn; og Troens Bøn skal være den Syge til Frelse, og Herren vil opreise ham, og, dersom han har Synder paa sig, da skulle de forlades ham.“

crament, i Særdeleshed om Forvandlingen (de transsubstantiatione) og om at communicere uden Kalken (under Brødets Skikkelse alene, de communione sub una specie). Mod den katholske Lære, at Brød og Viin *forvandles* til Christi Legeme og Blod, medens kun *Skikkelserne* (det Ydre) af Brød og Viin blive tilbage, lære Lutheranerne, at Brød og Viin vedblive at være Brød og Viin, og Christi Legeme og Blod bliver nærværende i, med og under Brød og Viin (in, cum et sub pane). Men denne lutherske Lære syntes Vinsløv mere at være en „privat Udtolkning“ af den Art, som Sct. Peter*) advarer for, end eenfoldig Tro efter Skrivtens udtrykkelige Ord; thi de lyde jo ikke: Dette er Brød og mit Legeme, dette er Vin samt mit Blod — men meget mere: Dette er (ikke Brød, men) mit Legeme, dette er (ikke Viin, men) mit Blod. Katholikerne derimod syntes ham „ganske eenfoldigt at lære og troe de samme Indstiftelsesord efter deres naturlige Lydelse, og med en grundfast Tro at ære Indstifterens guddommelige Almagt saavel som Sandfærdighed, idet de holde fast ved, at Christus baade kan gjøre og virkelig har gjort, hvad han med saa klare og uforkrænkelige Ord udtrykkelig har sagt i sit yderste Testamente kort før sin Død.“ — Hvad Kalken angaaer, fandt han alle de lutherske Beviser for, at alle Troende vare forpligtede til at drikke af den, „ganske Intet gyldige“, saa han desmindre undrede sig over de lutherske Theologers Mening, at de, som overhovedet ikke drikke Viin eller have en naturlig og uovervindelig Afsky for samme, nok kunde fritages for den ellers almindelige Forpligtelse at drikke af Kalken.

„Men, min elskelige Brodersøn“ — saaledes slutter han sin enfoldige Fortælling om de mærkelige Disputatser med Worm, som begge Parter havde begyndt, for at befæste sig i den lutherske Tro og væbne sig mod Katholicismen — „men saasom jeg fornemmer, at

*) 2 Pet. 1, 20.

dette Brev ikke tillader at fortælle saa udførligen, som jeg gjerne ønskede af mit ganske Hjerte, baade disse og andre Omstændigheder af den ovenbemeldte Conferents med Mr. Worm, maa jeg nu lade mig nøie med at bekjende, at alt Dette gav mig Anledning til at læse adskillige berømte katholske Afhandlinger om Religionssager, besynderlig den forbemeldte Biskop Mr. Bossuet, hans Skriver, og at overveie alle Ting oprigtigen med sær Agtsomhed baade i Henseende til Trienter-Concilium og til den augsborgske Confession.

„Iblandt andre Hovedpunkter overveiede jeg paa samme Maade med stor Flid det, som angaaer den *romerske Kirke* og *besynderlig Paven*, som alle andre christne Religioner saa gruelig hade, og derudi komme allesammen saa eendrægtelig overens, ihvor splidagtige og modstridige de ere indbyrdes udi andre Hovedpunkter.

„Imidlertid gjorde jeg idelig den Bøn: Herre, oplys mine Øine, forat jeg ikke maa hensove i Døden. Ps. 13.“

Og Herren hørte den ydmyge Grandskers Bøn.

(Fortsættes.)

Under Polititilsyn.*)

Første Capitel.

Levnetsbegyndelse.

Det var en Sommerdag, og Solen belyste venlig Forsiden af et gammelt Adelslot. Af Landsbyfolkene blev det kaldt „det store Huus“. Bag ved det saae man en lille Kirke; Stykker af malet Glas, der vare blevne siddende imellem de moderne Ruder, fortalte dens Historie. De Katholiken saa velbekjendte hellige

*) Parsons: „Under the control of the Police.“

Saarmærker talte om Ham, der engang havde thronet paa Alteret, og det med Sværdet gjennemborede Hjerte om Hende, som den katholske Kirke priser salig.

Men dette Gudshuus var, som alle Landets gamle Kirker, frarøvet dets tidligere Besiddere og oprindelige Bestemmelse. Paa den Dag vi tale om, var det aabnet for en Daab. Den katholske Kirke lærer, at dette Sacrament er gyldigt, om det end ikke meddeles af en Katholik. Blive de af Christus fastsatte Ord udtalte, og Vandet forskriftsmæssigt udgydt i den Mening, at gjøre, hvad Kirken gjør, saa er Barnet døbt; forat tale tydeligt: Barnet er Katholik, og, dersom det skulde døe i Barnealderen, bliver det strax en straalende Helgen i Himlen.

Om det paa denne Dag i Kirken i Woodcote døbte Barn virkelig har modtaget Sacramentet eller ikke, kan jeg ikke sige, thi jeg var ikke tilstede; og jeg er vis paa, at Ingen af dem, som vare der, vilde kunne sige mere derom. Men jeg kan meddele, at det var en Søn af Richard May, der tjente som første Rideknægt hos Hr. Woodcote, og at Hanna, Barnets Moder, havde været Kammerpige hos Fru Woodcote. Herresædets Damer havde selv syet Daabsbarnets Silkekjole, og i Hr. Woodcotes Kjøkken var der beredt et Festmaal, forat sende det til Forældrenes lille Huus, der havde en yndig Beliggenhed ved Parkens Muur.

Den lille Robert blev modtaget af elskende Hjerter, af Hjerter, som tillidsfuldt haabede paa Lykke og Velsignelse for den Lille. — Tiden gik; Drengen voxede til, og intet Barn kunde være sundere og arte sig bedre. Det blev det eneste, og Forældrene elskede deres Robert næsten formeget, uden dog at forkjæle og forvænne ham.

„Det store Huus“ holdt streng Orden. Endog da Barnet var blevet Dreng, og han var stor nok til at løbe med et Tøndebånd, og til at lægge Tømmen paa en Hest, naar han stod paa et omvendt Anker, holdt Robert, trods alt Overmod, al Kjækhed og Livlighed, det Gods i

Ære, hvor han var født og blev staaende med Hatten i Haanden for Hr. Woodcote eller Damerne. Naar han nærmede sig Herregaarden, hørte han op med at synge og fløitede kun sagte. Og det var rigtigt; thi Ærbødighed er en ædel Følelse, en høi og hellig Dyd; den renser Sindet, opfylder Hjertet med ophøiede Følelser og opløfter Ungdommen til et høiere Trin. Den gjør Barnet til et tænkende, følende, lydigt og dog frit Væsen. Men desværre gives der mange Forældre, som glæde sig, naar det heder om deres Dreng, at de ere kjække unge Knøse! Saadanne Forældre glemme, at raa Dristighed ogsaa er Dyret egen, men at Ærbødighed er en af den menneskelige Naturs ædleste Egenskaber. Just hos Robert beviste den Vane, hvori han var opdraget, at see op til Høierestaaende med Ærefrygt, sig meget nyttig. Den blotte Erindring om denne Tid opløftede ham i Fristelsens Dage over de raae Mennesker, blandt hvem han levede, og bevarede i hans Hjerte Modtagelighed for det Gode.

Robert syntes næsten at være det eneste Væsen paa den gamle Plads, der var underkastet Forandring. De unge Damer forandrede sig rigtignok noget: den ældste giftede sig, og Gouvernanten forlod Huset; men forresten blev Alt ved det Gamle. Barnets Udvikling til en stor, kraftig Dreng paa ti Aar var i ethvert Fald den vigtigste Tildragelse i Woodcote. Hvor hurtig var han ved ethvert Arbeide, hvorved han turde prøve sine Kræfter! Og saa lærenem var han, at hans Fader ofte sagde, at den Lille gjorde ham næsten gal af Glæde.

Robert var virkelig en fortræffelig Dreng med et godt Gemyt, en høitstræbende Aand og en hurtig Fatteevne. Der laae noget Ædelt i hans Væsen, i hans rolige, trods al Livlighed sindige Adfærd. Hr. Woodcote pleiede at sige, at blandt alle Folk paa hele Godset forstod Robert bedst at udrette et Ærinde. Han hørte nøie efter, hvad man sagde ham, forstod det vel, og gjengav det rigtigt, og det allerede i en Alder af ni Aar. Med

Brevtasken red han paa en rolig Hest hver Dag to engelske Miil til den nærmeste Byes Posthuus, og sjeldent glemte han nogen af de mange Bestillinger, Tjenerskabet paalagde ham. I Skole gik han ikke, men hans Moder havde lært ham at læse og skrive, og Folk sagde, at han forstod det ligesaagodt som Degnen. Ja selv Forvalteren agtede ham sin Opmærksomhed værdig; han havde lovet at undervise Robert i Regning, og den Maade, hvorpaa Drengen besørgede alle Indkjøb og forstod at omgaaes med Penge, syntes at love, at han ogsaa i denne Kunst vilde gjøre lige saa store Fremskridt, som i saa mange andre Ting.

En Dag kom en alvorlig Kone i Sørgeklæder i Besøg til Ægteparret May. Denne Enke var Hannes Søster, Maria Ashton. Hendes lille Datter, der var opkaldt efter Moderen, ledsagede hende. Fru Ashton var sin Søster meget lig og dog atter meget ulig. Dette laae ikke blot i Forskjællen i Klædedragt, ikke i Hannes smukke Udseende med hendes lavendelfarvede Silkehat, den rød- og sortstribede Kjole og det hvide Shavl med den mørke Bort, mod hvilke hendes Søsters sorte Merinoklæder og mørke Hat dannede en paafaldende Contrast. Det laae ikke deri, at Hanne saa saa glad og lykkelig ind i Verden, naar hun med Øinene stolt fæstede paa den haabefulde Dreng stod ved Siden af sin velskabte, kraftige Mand, der tog sig fortræffeligt ud i Hr. Woodcotes guldbesatte Livrée. Thi, om end hendes hele Skikkelse dannede en stærk Modsætning til Marias sørgmodige Udseende, og til det bedrøvede Blik, hvormed hun betragtede sin faderløse Datter, saa bestod dog Forskjællen mellem Søstrene ikke saa meget i disse mere ydre Ting, som i et vist Noget, som kun vanskeligt lader sig udtrykke i skrevne Ord, men som dog ethvert tænkende Menneske ellers let kan fatte. I Skikkelse, Træk, Ansigtifarve vare Søstrene meget lige, men dette udsigelige Noget adskilte dem. Enhver holdt af Hanna, thi hun var en godmodig, venlig Kone; men ved Synet

af Maria følte man, at hun havde et dybt Gemyt, at hun ingen sædvanlig Kone var; og i alle bedre Menne-skers Hjerter rørte sig et Ønske om at lære hende at kjende.

Ved dette første Besøg i Woodcote blev Fru Ashton kun en Uge og begav sig derpaa til en Veninde i det nærmeste Grevskab. Mrs. May beholdt idenne Tid sin Søster-datter hos sig, da det var uvist, om Barnet vilde være velkomment i Venindens Huus. Saaledes blev den lille Maria sammen med Robert, og Børnene fik hverandre kjære. Maria havde tilbragt sit korte Liv i en stor Stad og var henrykt over Hr. Woodcotes Haver, Parker, Skove og Forpagtergaarde. Robert fandt den største Fornøjelse i at vise hende Alt og helligede hende ethvert frit Øieblik.

En Løverdag Eftermiddag vendte Børnene hjem fra en lang Spadseretur. Maria var træt, og da de kom forbi Kirkedøren, sagde hun: „Aa, jeg vilde gjerne sætte mig ned og hvile mig, tør jeg?“

„Ja vist tør Du“, svarede Robert med en vis mandig Værdighed. „Men siig mig, Maria, hvorfor kom Du og din Moder ikke i Kirke i Søndags? Folk undrede sig derover, og jeg var ganske skamfuld. Hr. Woodcote vil have, at vi Alle skulle gaae i Kirke; jeg frygter for, at, naar Du ikke følger os af egen Drift, saa minder han os derom imorgen.“

„Jeg tør ikke gaae med Eder i Kirke“, sagde Maria. Robert havde ingen Tid til at udtale sit Mishag, thi Pi-gen vedblev: „men nu havde jeg nok Lyst til at see Kirkens Indre. Døren er aaben; der er nogen derinde, som feier den. Maae vi gaae ind?“

„Naturligviis“, sagde Robert, og Haand i Haand gik Børnene opad den midterste Gang, medens Hr. Esher, den gamle Degn, tog Matterne op og gav sig til omhyggeligt at reengjøre Kirken. „Gaaer Du aldrig i Kirke hjemme?“ spurgte Robert.

„Hver Søndag“, svarede Maria, idet hun saae paa

det østlige Vindue, i hvilket der endnu var nogle malede Glasruder tilbage. Hun holdt Roberts Haand fast og sagde: „See, der er den saligste Jomfrus Hjerte, ganske som det, min Moder viste mig hjemme i vor Kirke.“ Og med barnlig Eenfoldighed vedblev hun: „Hellige Maria, Guds Moder, bed for os Syndere nu og i vor Dødstime, Amen!“

„Oh — Maria, hvad siger Du dog?“ Drengen foer forskrækket tilbage for hende. Endnu halvtredsindstyve Aar senere, ja paa hans Dødsleie huskede han paa den Skræk, han følte i dette Øieblik.

„Lad os gaae ud,“ sagde Maria hurtigt, „jeg synes ikke om at være her. Du skulde heller ikke gaae herhen.“ Hun slap ham og gik alene ud.

Robert fulgte hende. Han holdt saa meget af hende, og hun var ellers en saa blid, venlig lille Pige; derfor gjorde det ham ondt at see hende saa bestemt og høre hende tale saaledes.

Hans Øine fyldtes med Taarer. Han greb hendes Haand, søgte at see ind i hendes bortvendte Ansigt og blev ogsaa en Taare vaer i hendes Øine. Idet han kysede hende paa Kinden, sagde han: „Jeg beder Dig, Maria, tael ikke mere saaledes; ellers forstaaer jeg Dig ikke.“

„Vær ikke bekymret derfor, Fætter Robert; nu ere vi igjen Venner; det var min Skyld. Lad os nu gaae hjem!“

Og der gik de to unge Børn, det ene opfyldt af denne Verdens Klogskab, det andet opfyldt af en høiere Verdens Viisdom: — det ene omgivet af Venner, det andet faderløst, men et Barn af vor hellige Moder, Kirken.

(Fortsættes.)

Den nyomvendte Japanser.

Den sande Christen stræber efter at udmærke sig ved alle Dyder. En af de Nyomvendte i Japan blev engang spurgt om, hvad han vel vilde svare Kongen, dersom han af denne erholdt Befaling til at frafalde sin christne Tro. „Jeg vilde“, sagde han, „freidigt svare: Min Konge! I vil uden Tvivl, at jeg skal være Eder tro, beredt til at ofre min Formue og mit Liv for Eders Tjeneste, beskeden mod min Lige, venlig og gavmild mod mine Undergivne, lydlig mod min Foresatte, billig og retfærdig mod Hvermand: befal mig derfor at forblive Christen, *thi den Christne alene er alt dette*“. Tilvisse et rigtigt og slaaende Svar, saafremt den Christne oprigtigt stræber efter i Virkeligheden at være, hvad hans Navn og Stilling fordre af ham. Hvor agtet og æret vilde den katholske Kirke ikke staae for Menne-skenes Øine, dersom Alle, der bekjende sig til den, ogsaa udmærkede sig ved en ægte katholsk Vandel! Og hvor velsignelsesrigt vilde ikke et saadant Exempel ogsaa virke paa dem, der endnu staae den fjernt og som oftest kun betragte den med Fordommens Briller!

Kirkelige Efterretninger.

Tyrkiet. Følgende for Kirken glædelige Begivenhed gjør Chefen for det tyrkiske Cabinet, Said Pascha, Ære. Som bekjendt havde der reist sig store Vanskeligheder for den armeniske Synode med Hensyn til Valget af en ny Patriark. I en af Ministerraadets sidste Conferentser erklærede Said Pascha, at disse Vanskeligheder burde fjernes, og i denne Mening blev han støttet af Cabinetets meest fremragende Medlemmer. De Beviisgrunde, som Said Pascha fremførte, overbeviste sluttelig Alle, og man vedtog, at det skulde tillades Synoden at foretage

Valget af en Patriark. Denne Beslutning er nu forelagt Sultanen til Godkjendelse. Man haaber saaledes, at Synoden med det første vil kunne skride til Valget af en ny armenisk Patriark.

— Saasnart Sultanen havde erfaret Grev Pecci's, Pave Leos ældste Broders Død, ilede han med ad telegrafisk Vei at tilstille den h. Fader følgende først senere bekjendt blevne Condolenceskrivelse: „Hs. Majestæt Sultanen til Hs. Hellighed Pave Leo! Med dyb Beklagelse har jeg erfaret Grev Johan Pecci's Død. Jeg iler med at bevidne Deres Hellighed min oprigtige Deeltagelse og mine Ønsker for Deres kostbare Livs Opholdelse.“ Meget behageligt berørt ved denne Opmærksomhed fra Sultanens Side, der af alle Europas Souveræner var den første til at udtale sin Deeltagelse, bevidnede den h. Fader ham strax ad telegrafisk Vei sin Tak i de hjerteligste Udtryk.

Kjøbenhavn. Aftenen d. 25. Mai Kl. 8 ankom Hans Høiærværdighed Biskop Mermillod med det Kallundborgske Banetog her til Byen, hvor han i Ansgarkirken blev modtaget med de ved en Biskops Indtrædelse i en Kirke foreskrevne skjønne Cæremonier. Eftersom Tiden for Biskoppens Ankomst meentes kun at være et Mindretal af Menigheden bekjendt, havde man Grund til at undres over at see Kirken opfyldt af et saa stort Antal Mennesker, som den nogenlunde kunde rumme. Den Maade, hvorpaa denne fra sin Bispestol af Kirkens Fjender fortrængte Overhyrde betraadte et katholsk Gudshuus, i et fremmed og fjerntliggende, men velvilligt stemt protestantisk Land, maatte gjøre et uforglemmeligt Indtryk paa enhver Tilstedeværende. Den Værdighed og Ynde, der var udbredt over hans hele Optræden, medens han under Meddelelsen af den biskoppelige Velsignelse langsomt skred igjennem Kirken, og den i hans talende og udtryksfulde Ansigt synlige indre Bevægelse kunde i Ordenes fulde og ædlest Betydning isandhed kaldes opbyggelig og rørende. Var særlig hans Glæde over at see den store Mængde Børn, hvis uskyldige Øine fra alle Sider stirrede ham imøde, allerede her kjendelig, fik disse Smaa, saamange som siden bade om at blive førte til Biskoppen og velsignede af ham, yderligere Beviser paa hans Kjærlighed til Børn, ligesom alle de Ældre, der havde den Glæde at tale med ham, beundrede hans personlige Elskværdighed.

Vi havde paa Grund af Biskoppens korte Ophold

her desværre kun to Gange den Lykke at høre ham prædike, førstegang paa Christi Himmelfartsdag, anden gang paa Søndagen før Pindse, og vi beklage meget, at vi ikke see os istand til at meddele et nogenlunde tilfredsstillende Referat af Tankegangen i disse to vidunderlig skønne og indholdsrige Taler, og at viderfor maae indskrænke os til blot at angive deres Hovedthema.

I den første af dem henviste den Høiærværdigste Taler til Herrens Himmelfart som Fuldendelsen af Opstandelsens store Under og som det faste og urygkelige Grundlag for den christelige Tro og Kronen paa det christelige Haabs længselsfulde Forventninger om det hinsidige fuldendte Livs Herlighed — den himmelske Forklarelse af Alt, hvad dette gaadefulde jordiske Liv, betragtet og levet i Troens Lys, peger hen paa.

Den anden Prædiken var en med beundringsværdig Lethed og Simpelhed til den foregaaende knyttet nærmere Udvikling af dennes sidste Deel: af det christelige Haabs trøsterige Forjættelser og Christi Freds Velsignelser baade for Tid og Evighed. Den Høiærv. Prædicant gav i denne uforlignelige Tale sine Tilhørere rig Erstatning for, at han, paa Grund af de ved hans nær forestaaende Afreise foranledigede Hindringer, ikke — som han ellers gjerne havde villet — saae sig istand til at prædike paa Pindsefesten. „Christi Fred“ udbredte nemlig under disse uforglemmelige Ord en den Høiærv. Talers ædle Ansigtstræk synlig forklarende Glands, idet hans veltalende, af Aandens høie Salvelse baarne Skildring af den himmelske Freds underfulde Virkninger i Talens sidste Passus hævede sig til en af Christi Kjærligheds rigeste Fylde overstrømmende Forbøn for vort Fædrelands og alle Jordens øvrige Folks Erkjendelse af og Deelagtiggjørelse i alle Christi Freds Velsignelser.

Efter Pindsedags Morgen at have meddeelt de endnu uconfirmerede Voxne Confirmationens h. Sacrament, og til Afsked deeltaget i Høimessens ved hans Nærværelse forhøiede Festlighed, afreiste Msgr. Mermillod herfra 2den Pindsedags Morgen Kl. 9 med det sydsjællandske Banetog til Rostock, for over Berlin at fortsætte Hjemreisen til Paris. En talrig Forsamling af de herværende Katholiker bragte ham Pindsedags Eftermiddag og Aften deres Afskedshilsen.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 12te Juni. Den allerhelligste Treenigheds Fest. — 13. M. Antonius af Padua, Bekj. — 14. Th. Basilius, Bisk. og Kirkel. — 15. O. Bonifacius, Biskop og Mart.

Torsdagen den 16de Juni. Christl Legemsfest. Formiddagsgudstjenesten holdes som paa Høitidsdagene. Om Aftenen Kl. 8 holdes i Sct. Ansgars Kirke Festandagt med Prædiken; hele Octaven igjennem holdes om Aftenen Kl. 8 festlig Andagt til det allerh. Sacrament. — 17. F. Avitus, Bekj. — 18. L. Marcus og Marcellianus, Mart.

Søndagen den 19de Juni. 2den Søndag efter Pintse.

Sen- og Festsdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
- ” 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
- ” 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
- ” 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
- ” 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

- Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
 - ” 6½ stille Messe i Hospitalet.
 - ” 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
 - ” 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
 - ” 7¾ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
 - ” 8¼ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
 - ” 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
- Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
” Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.
- I Capellet i Kronprindsessegade hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 25.

Søndagen den 19. Juni.

1881.

Indhold: Biskop Mermillods Besøg i Danmark. Under Polititilsyn. Kirkelige Efterretninger: Odense.

Biskop Mermillods Besøg i Danmark.

I September Maaned 1865 blev Sct. Ansgarskirken i Kjøbenhavn høitideligt consecreret af Biskop *Melchers*, dengang Apostolisk Provicar for Danmark, for Tiden Ærkebiskop af Cöln. Siden den Tid, altsaa i henved 16 Aar, have de katholske Menigheder i Danmark ikke seet nogen *Biskop* i deres Midte. Det var derfor paaskjøn- nelsesværdigt at den Apostoliske Præfect for Danmark benyttede Biskop *Mermillods* Besøg i Stockholm og Christiania til at forskaffe ogsaa os danske Katholiker Leilighed til atter at modtage den biskoppelige Velsig- nelses Trøst og Naade, og ved en apostolisk Biskops Functioner atter at føle os som Medlemmer af den Kirke, som især ved den uafbrudte Rækkefølge af sine retmæs- sige *Biskopper* afgiver det haandgribeligste Beviis for sin *apostoliske* Oprindelse og følgelig for sin *Sandhed*; thi

den eengang sande og den oprindelig sande Kirke kan aldrig have ophørt at være den ene sande, men maa altid vedblive at være den rette, af Herren indstiftede Apostoliske Kirke. — Den første Anledning til, at Præfecten indbød Biskop *Mermillod*, var Ønsket om at see den smukke „Vor Frue Kirke“ i Aarhus indviet ikke ved en blot præstelig Benediction, men ved en høitidelig biskoppelig Consecration; og da den Høiærværdigste Biskop med stor Beredvillighed havde modtaget denne første Indbydelse, udvidedes denne til et biskoppeligt Besøg i alle enkelte katholske Menigheder, og her i Hovedstaden til Meddelelsen af Confirmationens h. Sacrament paa Pintsesøndag til henved 40 voxne Katholiker. Den Apostoliske Præfect var reist sin høie Gjæst imøde til Randers og herfra fulgtes de to Prælater ad indtil Kjøbenhavn. I *Randers*, hvortil Biskoppen ankom fra Gøteborg via Frederikshavn Torsdag Aften d. 19. Mai, feirede Høisamme den følgende Morgen den h. Messe og besøgte den lille katholske Skole og Sct. Josephssøstrenes Pensionat. Fredag Efterm. reiste han til *Aarhuus*, hvor man havde travlt med Forberedelserne til Indvielsen. Begge Prælater overværede endnu Fredag Aften Mai-Andagten og toge den nye Kirke med alle dens herlige architectoniske Prydelser og pragtfulde Glas-malerier i Øiesyn. Løverdagen hengik med Besøg i Skolen og Josephssøstrenes lille Kloster samt en Udflugt til Vogns i Aarhus' smukke Omegn, hvorefter ogsaa Domkirken blev beseet. Lørdag Aften Kl. 6 begyndte de fire klangfulde Klokker i Vor Frue Kirke*) at forkynde hele Byen, hvilken Festlighed der forestod. Vi tilstaae gjerne, at en saa smuk og opløftende Klokkeringning som denne have vi endnu intetsteds hørt her i Danmark, og vi tvivle meget om, at den finder sin Lige noget andet Sted hertillands.

Den høitidelige Consecration indleddedes dernæst ved

*) Jfr. „Nordisk Kirketidende“ 1880 Nr. 42 S. 666 fig.

Recitation af det forskrivtmæssige Officium Lørdag Aften Kl. 7 foran de hh. Martyrers Reliquier, som skulde nedlægges i Kirkens Høialter. Til denne h. Handling havde flere Præster fra de øvrige katholske Menigheder indfundet sig, ja selv fra Stockholm og Gøteborg. Søndag Morgen d. 22. Mai tog Indvielsen sin Begyndelse Kl. 6³/₄, idet den Høiærværdigste Biskop, assisteret af Præfecten og en Præst fra Stockholm, i Forening med den hele forsamlede Geistlighed afsang de syv Bodspsalmer foran Reliquierne, hvorpaa Høisamme i høitidelig Procession drog til det foran Kirkens Hovedportal opførte Telt, medens en talrig Forsamling af Troende allerede fyldte Pladsen omkring Teltet. Indvielsen udførtes derefter af den Høiærv. Consecrator nøiagtigt efter det romerske Pontificales Forskrift*); skjøndt blot Høialteret consecreredes, medens de to Sidealtere ikke blev indviede, saa var Kl. dog allerede 10¹/₂, da Høimessen begyndte. Denne celebreredes som Levitmesse af Hr. Pastor Dr. Niehaus af Randers, medens den Høiærværdigste Biskop, iført sit Bispeornat, høitideligt assisterede og den Apostoliske Præfect holdt Fest-Prædikenen, i hvilken den indviede Kirke skildredes især som det virksomme Skytsmiddel mod Nutidens *naturalistiske* Tendentser og som det *overnaturlige* Livs sikre Palladium. Under Høimessen sang det unge Kirkechor en fleerstemmig Messe af Koenen med beundringsværdig Sikkerhed og Præcision. Da Høimessen var endt, slog Kl. 12. Den opbyggelige og andægtige Holdning, som det meget talrige Publicum udviste under hele den lange Function, vidnede bedre end alt Andet om, at den høitidelige Handling havde gjort det af Kirken tilsigtede gavnlige Indtryk paa alle Tilstedeværende og opfyldt dem med den tilbørlige Ærefrygt for Guds Huus.

Om Aftenen Kl. 7¹/₂ besteg den Høiærv. Biskop Prædikestolen og holdt et meget tiltalende Foredrag paa

*) See „Den katholske Kirkes Skjønhed“ af Rippel. S. 254–284.

Fransk, i hvilket han udviklede den høie Betydning, som en indviet Kirke har baade for vort *religiøse* og for vort *sociale* Liv.*) Efter Prædikenen meddeelte den Apostoliske Præfect den sacramentale Velsignelse. Ogsaa ved denne Leilighed var hele Kirken opfyldt og iblandt Biskoppens Tilhørere bemærkedes især alle mere fremragende Personligheder i Byen, som øiensynligt fulgte den veltalende Prælats aandrige Udvikling med spændt Opmærksomhed. Vi tør saaledes haabe, at den 22. Mai har været en sand Naadens og Velsignelsens Dag for Aarhus Menighed.

Den følgende Morgen — Mandag d. 23. — fortsatte begge Prælater Reisen til *Horsens*, hvortil de ankom Kl. 8^{1/2} Form. I det med Guirlander festligt smykkede Sct. Josephs-Capel var hele den lille Menighed og alle Børnene forsamlede, og under den stille h. Messe, som Biskoppen hørte, udførte det lille Sangerchor flere Kunstsange med upaaklagelig Nøiagtighed. Efter den h. Messe lyste Biskoppen paa Præfectens Anmodning den h. Velsignelse over alle Forsamlede, som til Tak derfor med kraftig Stemme istemmede Psalmen „Store Gud, vi love Dig.“ Efter et Besøg i Skolen, under hvilket Biskoppen her, som i alle andre Skoler, opfordrede Børnene til at synge nogle fædrelandske Sange, gik Reisen i Middagsstunden videre sydpaa til *Fredericia*. Her modtoges Biskoppen i Sct. Knuds Kirke i Overensstemmelse med den i Pontificalet anordnede Ritus og i Overværelse af hele Menigheden. Kirkechoret afsang foruden Hilsenen „*Ecce sacerdos magnus*“ endnu flere andre Kunstsange, som vidnede om god Skole. Den biskoppelige Velsignelse sluttede ogsaa her den kirkelige Høitidelighed. Begge Prælater besøgte dernæst Skolerne, det lille katolske Hospital og Josephssøstrenes Ordenshuus, og overalt

*) Vi haabe i et senere Nr. at kunne gjengive de vigtigste Tanker i dette smukke Foredrag saaledes som en opmærksom Tilhører har nedskrevet dem kort efter at have hørt det.

talte Biskoppen opmuntrende venlige Ord, som Præfecten gjengav paa Dansk for dem, der ikke kunde forstaae det Franske. Kl. 6^{1/2} fortsattes Reisen til *Odense*. Her kunde der paa Grund af den sildige Aftentime — Kl. 9^{1/2} — ikke være Tale om nogen høitidelig Modtagelse i Kirken; men den følgende Morgen var hele Menigheden ogsaa her forsamlet under den h. Messe, som Hs. Biskoppelige Høihed feirede, medens et lille men godt indøvet Sangerchor ledsagede den h. Handling med stemningsfulde Psalmer; efter den h. Messe: biskoppelig Velsignelse, og derefter Skolebesøg som i *Fredericia*. Den øvrige Tid anvendte Biskoppen til et Besøg i Vor Frue Kirke og i Sct. Knuds Kathedralkirke, hvis rene og ædle Stil vakte Høisammes særlige Interesse og Opmærksomhed; ved Kong Knud den Helliges Reliquieskrin i Kryptkirken dvælede Biskoppen meget længe paa Knæ i stille Bøn. Kl. 1 forlode Prælaterne det yndige *Othonia* og tiltraadte Reisen til *Hovedstaden*. Den 24. Mai var jo Valgdag til Folkethinget, saa Toget paa Grund af ualmindelig stærk Freqvents blev forsinket noget og ankom til *Kjøbenhavn* først efter Kl. 8. Paa *Banegaarden* modtoges Biskoppen af Hr. Pastor *Böhmer* og d'Herr. Kirkeforstandere *Stratbøcker* og *Jak. Hoffmann*. Ved sin Indtrædelse i den tæt opfyldte Sct. Ansgarskirke blev den høie Prælat modtagen af Kirkens Sognepræst, Hr. Pastor *Freund* og samtlige herværende Geistlige saaledes som den kirkelige Ritus kræver det ved en Biskops Modtagelse, idet først den Korsfæstedes Billede blev rakt Biskoppen, som paa Knæ hyldede Korset; dernæst indviede han Røgelsen, bestænkede sig selv og de Omkringstaaende med *Vievand* og modtog *Incensationen* med den indviede Røgelse. Foruden Geistligheden havde ogsaa samtlige Medlemmer af *Maria-Congregationen*, prydede med *Congregationsbaandet* og *Medaillen*, indfundet sig ved Kirkens Indgang og vare saaledes de første, som her erholdt Biskoppens Velsignelse. Fra Kirkens Indgang indtil *Choret* vare *Skolebørnene* opstillede, alle festligt klædte, *Pigerne* i

Hvidt; paa Grund af den stærke Trængsel kunde det biskoppelige Tog kun meget langsomt skride frem, og benyttede den vennesele Biskop denne Omstændighed for at betegne de fleste Børn, som han kom forbi, med det h. Kors paa Panden. Det fuldtallige Kirkechor sang imidlertid et prægtigt „Ecce sacerdos magnus“ (o: See den Ypperstepræst“) af Witt, og efter de rituelle Bønner endnu et flerstemmigt Ave Maria, som især ved denne Leilighed gjorde en gribende Virkning. Den apostoliske Præfect henvendte dernæst nogle Ord til den talrige Forsamling, dels for at bevidne Biskoppens og sin egen Tak for denne saa værdige og over al Forventning glimrende Modtagelse, dels for at minde om den biskoppelige Værdigheds og Velsignelses høie Betydning for os alle; ogsaa Biskoppen selv udtalte derpaa i faa hjertelige Ord paa Fransk sin store Glæde over at møde her i Danmarks Hovedstad saa utvetydige Tegn paa et ægte kirkeligt Sindelag, og paa Præfectens fornyede Anmodning lyste Høisamme den biskoppelige Velsignelse over alle Tilstedeværende og deres Familier. Afsyngelsen af Psalmen: „Store Gud, vi love Dig“ afsluttede denne smukke Høitidelighed, som vistnok vil være uforglemmelig for alle Deeltagere.

Den følgende Dag aflagde Biskoppen i Forening med Præfecten et Besøg paa *Ordstrupshøi* for at lykønske Fru Kammerherreinde *Berling* og Sct. Andreascollegiets Rector i Anledning af, at det denne Dag netop var 8 Aar siden, at *Sct. Andreaskirken* blev indviet d. 25. Mai 1873.*) Den nidkjære Kirkefyrste kunde ikke andet end ytre sin inderlige Glæde over at see dette monumentale Vidnesbyrd om en Høihjertethed, som i vor materialistiske Tidsalder desværre hører til de store Sjeldenheder.

Paa *Christi Himmelfartsfest* d. 26. Mai feirede Biskoppen selv kun en stille h. Messe, men bivaanede dernæst den høitidelige Levitmesse i Sct. Ansgar fra den biskop-

*) Jfr. „Nord. Kirketid.“ 1873 Nr. 11, S. 178 fig.

pelige Throne og iført det biskoppelige Ornat, i Overeensstemmelse med det romerske Cæremoniales Forskrivter. Ved denne Leilighed udførte Kirkechoret atter med stor Sikkerhed den berømte femstemmige Raphaelsmesse af Witt, som paa Grund af sine ualmindelig rige og udtryksfulde Harmonier vakte den Høiærv. Biskops Beundring. Paa denne Dag og paa den følgende Søndag holdt Biskoppen Kl. 1 fransk Prædiken, hvorom der allerede er talt i forrige Nr. af Kirketidenden. Det skulde glæde os meget, dersom den høie Prædicant kunde finde Tid til at opfylde sit givne Løfte, nemlig at ville nedskrive og tilsende os Texten af disse to ypperlige Foredrag. Slutningen især af den anden Prædiken (som varede over en Time) var i den Grad henrivende, at vi ikke kunne mindes nogensinde i vort Liv at have hørt en saa reen og ædel Veltalenhed, som Biskop Mermillods — det var en krystalklar Flod, der med blid men uimodstaaelig Magt drager Alt med sig hvad den møder paa sin Vei. —

Fredagen d. 27. aflagde Biskoppen et Besøg i de katholske *Skoler* i Bredgade, Fredericiagade, Toldbodveien, ved Sct. Knuds Capel og paa Bülowsveien. Skjøndt Høisamme kun kunde tale til Børnene ved Præfecten som Tolk, var hans Nærværelse dog en stor Glæde for dem alle.

Mandagen den 30. Mai besøgte Biskoppen i Forening med den Apostoliske Vicar *Huber* fra Stockholm og Præfecten *Sct. Andreascollegiet* paa Ordrupshøi, hvor Høisamme blev modtagen under Klokkeringning; ved hans Indtrædelse i Collegiet istemte Elevernes Musikchor med blæsende Instrumenter „Vift stolt paa Codans Bølge,“ og i Solennitetssalen blev den høie Prælat feiret deels ved Foredraget af flere Sangstykker, deels ved Velkomsthilsener, fremsagte af Elever i latinske Vers, i latinsk Prosa, paa Dansk, Fransk og Tydsk. Biskoppen svarede i en temmelig lang og udførlig Tale paa Fransk, som Præfecten derpaa tolkede for de mindre Elever paa Dansk. Ogsaa den lille *Elementarskole*, som holdes for de i Om-

egnen boende Katholikers Børn, bæredes med et biskoppeligt Besøg ved denne Leilighed. Senere hen paa Eftermiddagen tog Biskoppen Collegiet og dets videnskabelige Samlinger i Øiesyn og udtalte sig meget gunstigt om hele Indretningen.

Tirsdagen d. 31. Mai glædede den ærværdige Prælat de herværende *Sct. Josephssøstre* med et biskoppeligt Besøg; paa denne Dag feirede de nævnte Ordenssøstre den *25de Aarsdag* efter deres første Ankomst her til Danmark i *Mai 1856*. I den Anledning holdt Biskoppen en høitidelig h. Messe i Søstrenes Huuscapel og henvendte efter denne en herlig, opmuntrende Tale til Søstrene. Til Slutning overværede Biskoppen endnu Afsyngelsen af *Te Deum* og den sacramentalske Velsignelse, som meddeelt af den Apostoliske Præfect. Til vor store Glæde erfarede vi senere, at ogsaa den herværende katholske Menighed har tilkjendegivet de gode Ordenssøstre sin Tak og Hengivenhed ved at skyde en anseelig Pengesum sammen til en passende Festgave for Søstrene, blandt hvilke der endnu er to tilstede, som kom hertil for 25 Aar siden. Søstrenes Elever lagde deres barnlige Følelser for Dagen ved Overrækkelse af smukke Blomster, Samme Dags Eftermiddag indviede Biskoppen de første Jordarbejder, som udførtes ved *Sct. Josephshospitalet* til den allerede længe paatænkte men nu umiddelbart forestaaende Udvidelse af Hospitalsbygningen.

Onsdagen den 1. Juni benyttede Hs. Biskoppelige Høihed til et Besøg i *Malmø*, Torsdag Efterm. til en Udflugt i Dyrehaven, og de to følgende Dage til Besøg i de herværende Museer, blandt hvilke det Oldnordiske selvfølgelig tiltrak sig den største Opmærksomhed og Interesse.

Pintsesøndag d. 5 Juni celebrerede Biskoppen Kl. 8 en stille h. Messe, under hvilken den kirkelige Sangforening foredrog flere Psalmer, og et meget betydeligt Antal Troende annammede den h. Communion; efter den h. Messe og en kort Prædiken meddeelte den ærværdige Prælat *Confirmationens* h. Sacrament til 38 voxne Katho-

liker, og under den høitidelige Levitmesse Kl. 10 $\frac{1}{2}$, assisterede Høisamme som paa Christi Himmelfartsfesten.

Omendskjøndt Biskoppen saa godt som hver Dag under sit Ophold her modtog talrige Besøg af Personer af de forskjelligste Stænder og Livsstillinger, blev dette Tilløb dog stærkest den sidste Eftermiddag før hans Afreise; thi Alle vilde gjerne have den Trøst at bevidne en saa hæderværdig Kirkefyrste og modig Bekjender af vor h. Tro deres oprigtige Høiagtelse og Ærefrygt — en Trang, som uden Tvivl er ikke mindre ærefuld for de Hædrende, end for den Hædrede. Vor kirkelige Sangforening med sin utrættelige Dirigent i Spidsen vilde heller ikke nægte sig den Ære, at lægge sin Hengivenhed for den ærværdige Biskop for Dagen, og, skjøndt den Pintsedag allerede to Gange havde udført en meget anstrængende Kunstsang, indfandt den sig om Aftenen Kl. 9 foran Biskoppens Bolig for at bringe ham en Afskedshilsen ved Afsyngelse af flere danske, svenske og tyske Selskabssange, en Serenade, over hvilken den venlige Prælat glædede sig meget, og som han belønnede med en meget smigrende Udtalelse om Choret's Præstationer, idet han tillige formanede til trofast Udholdenhed i dets energiske Hengivelse for Gudstjenestens Forherligelse, hvorefter han tog Afsked fra Sangerne, idet han paa Dansk tilraabte dem: „*Tak, og paa Gjensyn*“.

En Biskops Besøg i en Menighed er ganske vist en stor Trøst og Opmuntring, og hans Velsignelse en sjelden Naade og Lykke for troende Katholiker; men at see en Biskop som Monsignor *Mermillod*, som med ganske ualmindelige Aandsgaver forener en saa overordentlig Charakterstyrke og tillige en virkelig faderlig Godhed og Venlighed, og see ham dvæle næsten 14 Dage i vor Midte, det var en uventet og meget sjelden Ære og Glæde for os Alle; og en ligesaa trøstefuld Iagttagelse var det at see hos alle Troende de utvetydigste Tegn paa, hvor oprigtigt de alle paaskjønnede denne Ære og

Lykke ; thi disse mangfoldige Beviser*) paa Ærefrygt og Hengivenhed vare en Frugt af en ægte christelig Følelse for en retmæssig apostolisk Biskops og en kirkelig Bekjenders Værd og Værdighed ; og netop derfor haabe vi ogsaa, at dette biskoppelige Besøg har været en Kilde til rig Velsignelse for alle vore Troesbrødre her i Norden, saa at ogsaa vi føle Trang til at eftersende den bortdragne Kirkefyrste hans egen Hilsen : „*Tak — og paa Gjensyn!*“

r.

Under Polititsyn.

(Fortsat fra Nr. 24.)

Søndagen kom. Hanna blev hjemme, og den lille Maria med hende. Forældrene meente, at deres Søn kjendte ikke Forskjællen mellem Familierne Mays og Ashtons Tro ; Robert havde dog gjættet sig til den, men af Klogskab skjult sin Opdagelse. Han fulgte sin Fader til Kirke. Om Aftenen satte Børnene sig ude i Haven i Løvhytten. Maria bad Rosenkrandsen og forklarede Robert dens Betydning. Han hørte gjerne til og lærte snart Hemmelighederne udenad. Maria irettesatte sin Fætter, naar han ikke agtede paa deres Rækkefølge, og belærte ham venlig. Hun viste ham, hvorledes Rosenkrandsen begynder med Mariæ Bebudelse og ender med alle Helgeners Forherligelse. Derpaa gik de to Børn alvorlige op og ned af Havegangen. Maria fortalte om Skoler, Præster og Nonner, om skjønne Malerier og store Helgener og om Alt, hvad der fyldte hendes lille Hjerte. Robert havde endnu aldrig tilbragt en saa behagelig

*) Selv paa de almindelige Søgnedage var den stille h. Messe, som Biskoppen feirede hver Morgen Kl. 8 $\frac{1}{4}$, ualmindelig fittigt besøgt af andægtige Troende.

Søndag. Sædvanligt løb han om Søndagen om i Krattet for at fange Kaniner og fodrede Hr. Woodcotes Fasaner og Guld- og Sølvfisk, red paa den lille Pony og løb omkap med en stor Hund. Men idag havde en ny aandelig Verden aabnet sig for ham; han havde kastet et Blik ind i et herligt Land, i Guds Tjeneres Land. Drengen besad et varmt Hjerte og følte, at det maatte være herligt at tilhøre Gud og tjene *Ham*. Hans Gang blev fastere, hans Øine hævede sig mod Himlen, da han tænkte paa den Lykke at føre et Liv, der ene var indviet til vor Frelser og vort aandelige Velfærd.

Tusinder af Mennesker i England ligner denne Dreng; de have kjendt lignende Tanker og Følelser, de vilde, lige saa villigt som han, have indviet deres Liv til Gud. For deres Skyld raabe Stenene i vore vanhelligede Kirker op til al Verdens evige Dommer: „Lad dem, der have forstyrret Hjorden ogsaa bære Ansvar for Faarenes Adspredelse!“ Naar disse Ord bleve udtalte paa Dommens store Dag — hvilken Dom maatte man da vente?

Maria fortalte paa den enfoldigste Maade om Livet i den katholske Kirke, og i Roberts Hjerte rørte sig hellige Tanker. Da gik Hr. Woodcote forbi Havedøren og blev staaende for at tale med Robert.

„Hvorledes gaaer det Dig?“ spurgte han. „Du har igaar spadseret saalænge omkring med din Cousine; I maae da idag være dygtig trætte? Du maa ikke anstrænge hende formeget i hendes Moders Fraværelse. — Synes Du om Landlivet, min lille Pige? Hvad heder Du?“

„Jeg heder Maria, min Herre, og Landlivet behager mig meget.“

„Hvor har Du hjemme?“

„I Preston, Herre.“

„Hvad? I Preston i Lancashire?“

„Ja, Herre.“

„Saa er Du jo kommen langveis fra. Man hører det ogsaa strax paa dit Sprog, at Du stammer fra den Egn. Hvor gammel er Du?“

„I næste Maaned ti Aar.“

„Du er stor efter din Alder, men ogsaa meget mager. Arbejder Du maaskee i en Fabrik?“

„Endnu ikke, Herre.“

„Det er rigtigt! Som jeg seer, holder Du af Pynt; men hvorfor bærer Du dit Halsbaand i Haanden?“

Maria rødmede og skjulte Rosenkrandsen i Haanden. Hun sagde ikke et Ord.

Robert, der saae Pigens Forlegenhed, svarede for hende: „Det er ingen Perlekrands, Herre, men en Rosenkrands. — Viis Herren den, lille Maria.“

„Hvad?“ udbrød Hr. Woodcote, „Dumrian, hvad tænker Du paa; vil Du holde mig for Nar? — Vover Du“ —

Den opbragte Mand truede Drengen med Stokken. „Veed Du ikke“, vedblev han, „at en Rosenkrands er en papistisk Afskyelighed? Det er en stor Synd, en — Du uopdragne Lømmel! Troer din Fader, at jeg vil taale Katholiker paa mit Gods? En Rosenkrands siger Du? Lad mig see den!“

Maria traadte tilbage og holdt sit Klenodie endnu fastere.

„Maria“, sagde Robert, „Herren vil see Rosenkrandsen.“ Og idetsamme rakte han Haanden ud efter den.

Men hun rystede paa Hovedet med et bedende Blik.

„Hvad?“ raabte Hr. Woodcote, „Du vil ikke give mig den? Giv mig den strax!“

„Jeg kan ikke give min Rosenkrands bort“, svarede Pigen, „der er indviet af Paven selv.“

„Giv mig den paa Øieblikket!“ raabte Godsherren, „Jeg skal vise dig, hvad man her gjør med Rosenkrandse!“

„Jeg kan ikke!“ var Barnets Svar. „Jeg beder Dem ikke at være vred paa mig, men jeg kan ikke skille mig ved den; De vil vist ødelægge den.“ Hun fældede Taarer medens hun talte.

„Tag Rosenkrandsen, Robert! Jeg vil have den!“

Robert havde, endnu medens hans Cousine talte,

bedet hende om Rosenkrandsen, men hun holdt den kun des fastere.

„Tag den med Magt!“ skreg Hr. Woodcote.

„De seer, Herre“, svarede Robert, „at hun holder den fast; det er en lille Pige, som jeg ikke kan bruge Magt imod.“

Hr. Woodcote smilede trods sin Vrede; han maatte tilstaae, at Drengen havde Ret. Alligevel blev han ærgerlig.

„Hvor er Din Fader?“

„Ved Hestene, Herre.“

Hr. Woodcote vilde tale med Richard May, og bortfjernede sig hurtigt. Han talte høit med sig selv og ophidsede sig derved endnu mere, skjøndt han allerede var vred nok. Hans Had til Katholikerne var rigtignok blindt, da han ikke kjendte deres Religion, men just derfor des bitrere.

Børnene saae tause efter Hr. Woodcote, derpaa saae de paa hinanden og gave sig til at græde. De vendte tilbage til Løvhytten, hvor de kort iforveien havde været saa lykkelige, og satte sig med bange Hjerter paa Havebænken. Under hede Taarer holdt Robert Marias Haand, som om han vilde beskytte sin lille Slægtning. Derpaa hulkede han: „O, Maria, hvad skulle vi nu begynde?“

„Hvad ondt have vi da gjort?“ stammede Pigen.

„Ak, vi have fornærmet Hr. Woodcote!“ klagede Robert og vred sine Hænder.

„Men Hr. Woodcote har Uret; vi turde jo ikke handle anderledes“, svarede Maria.

„O, det forstaaer Du ikke! Hvorledes kunde en saa fornem Herre have Uret?“ raabte Robert, grædende som et hjælpeløst Barn. Marias Mening, at Hr. Woodcote havde Uret, ængstede ham.

Da den lille Pige bemærkede, at hun havde foruro- liget sin Fætter, trøstede hun ham saa godt hun kunde.

„Maaskee“, sagde hun, „har Hr. Woodcote aldrig

lært den sande Tro at kjende, og jeg har hørt af min Moder, at man ikke tør dømme de Uvidende haardt; men Uret har han ganske vist.“

„Hvorledes kan Du dog paastaae, at vores Herre har Uret!“ raabte Robert fortvivlet. „Han er jo den fornemste Mand i Egnen. Du maa jo være fra Forstanden, naar Du taler imod ham. Lad os hellere gaae hen og bede ham om Forladelse.“

„Det kan jeg ikke, thi jeg har havt Ret“, sagde Maria. „I denne Sag har han som Protestant Uret, og jeg som Katholik Ret. Jeg turde ikke give min Rosenkrands til en Protestant, da han vilde have vanhelliget den. Gud kunde ikke elske mig, hvis jeg havde gjort det. Det gjør mig ondt, at Herren saae Rosenkrandsen; men var han end den største Konge i Verden, havde han dog ingen Ret til min Eiendom, og jeg vil ikke for noget Menneskes Skyld fornærme Gud.“

Robert maatte beundre hende. Trods sin Ungdom indsaae han Sandheden af det, hun sagde og følte, at hans Cousines Tro maatte være bedre end hans. Den Fasthed, som denne Tro gav hende, behagede ham. Med sit varme Hjerte og sin mandige Aand glædede han sig over at see en svag Pige saa modig og dristig forsvare sin Overbeviisning. Han forlangte derfor ikke mere, at de skulde bede Hr. Woodcote om Forladelse, men førte Maria hjem og fortalte sin Moder hvad der var skeet, idet de begge paany fældede Taarer; de frygtede Hr. Woodcotes Harme.

Skjøndt ogsaa Hanna var ængstelig, betragtede hun dog det Skete med større Fatning. „Mit kjære Barn,“ sagde hun til Maria, „Du skulde ikke have viist ham din Rosenkrands.“

„Hun havde just viist mig den,“ faldt Robert hende i Talen; hun har lært mig at bede Rosenkrandsen. O den behager mig saa vel, Moder! Hr. Woodcote saae kun tilfældig nogle Perler deraf.“

„Hun har lært Dig at bede Rosenkrandsen!“ udbrød

Hanna forfærdet. Siig mig oprigtigt, min Dreng, hvad har Maria sagt Dig?”

Robert svarede langt roligere end før: „Maria har ved Rosenkrandsens enkelte Perler fortalt mig Mere om vor Frelser, end jeg nogensinde før har hørt. See her er Begyndelsen, hvor Englen Gabriel kommer til den saligste Jomfru. Maria har forklaret mig alle Led af Rosenkrandsen. Her er Crucifixet; det kysser hun, og derpaa korsers hun sig, før hun begynder at bede. Her beder man Fader vor, her Troesbekjendelsen; jeg kan ogsaa allerede gjøre Korstegnet.“

„Ti stille, Robert!“ sagde Hanna; dog tog hun Pigen i sine Arme og kyssede hende ømt.

„Hvorfor vilde Du ikke give Godsherren din Rosenkrands?“ spurgte hun.

„Fordi han ikke havde noget Godt isinde dermed og var saa vred derover.“

„Min lille Maria holder altsaa af Rosenkrandsen og indøver sin Tro med den?“

„Ja, Tante!“

„Saa pas godt paa den, kjære Barn. Gid Du aldrig maa lære noget Værre, end Du idag har lært Robert. — Men nu maa I iseng Børn. Fader kommer snart.“

Medens Hanna talte saaledes, traadte Richard May ind.

(Fortsættes.)

Kirkelig Efterretning.

Odense, 8. Juni. Til Pintsefesten har den herværende katholske St. Marie-Kirke modtaget en betydelig kunstnerisk Udsmykning. Den er nemlig bleven prydet med 2 Statuer, der fremstille den hellige Joseph og Kong Knud den Hellige. Disse ere udførte i Egetræ af den for sin Dygtighed med Ret berømte Billedhugger H. Fleige i Münster i Westfalen og ere polychromerede af Maler Brinkmann sammesteds, som her i Danmark allerede har gjort sig bekjendt ved den smukke Decoration af Jesu Hjerte-Capellet i Kjøbenhavn og den herværende

Kirke. Den h. Joseph bærer i sin Haand Lilien, Reenhedens Symbol, medens den h. Knud, som Martyr, bærer en Palmegreen. Med sin venstre Haand støtter han sig til et forsølvet Skjold, hvorpaa man seer en Spydililie. Herved betegnes Spydodden, som dræbte ham, og som derfor ogsaa er bleven Odense Byes Vaabenmærke. Begge Statuerne, der ere opstillede ved Siden af Høialteret, staae paa rigt udskaarne Consoler, som i Overensstemmelse med Kirkens øvrige Decoration ere holdte i romansk Stil.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 19. Juni. 2den Søndag efter Pintse. (Aftenandagten i Sct. Ansgars Kirke begynder Kl. 8. Paa de følgende fire Aftener Kl. 8 offentlig Andagt til det allerh. Sacrament, sidste Aften med Prædiken og Procession). — 20. M. Silverius, Pave og Mart. — 21. Ti. Aloysius, Bekj. — 22. O. Paulinus, Bisk. — 23. To. Octav af Christi Legemsfest. — 24. F. (Johannes den Døbers Fødsel) Jesu Hjertefest (feires offentlig paa førstkommande Søndag). — 25. L. Vilhelm, Abbed.

Lørdagen den 25. Juni er befalet Vigiliefastedag til de hel. Apostelfyrster Petrus' og Paulus' Fest.

Søndagen den 26de Juni. 3die Søndag efter Pintse. Hovedfesten for Jesu guddommelige Hjerter og tillige: De hel. Apostelfyrster Petri og Pauli festlige Mindedag.

Søn- og Festsdags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.

” 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

” 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

” 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.

” 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.

” 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

” 10 højtidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.

” 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste: S. Nr. 24.

I Jesu Hjertes Capel

i Kronprindsessegade vil Fredagen den 24. Juni Hovedfesten for Jesu allerhelligste Hjerter højtideligt blive feiret. Kl. 9 holdes Levitmesse, Kl. 8 om Aftenen Velsignelse med Te Deum. Det allerhelligste Sacrament forbliver udstillet hele Dagen fra den første Messe Kl. 7 indtil Velsignelsen.

Mariacongregationen

for Mænd holder Fælledscommunion i Jesu Hjerter Capellet i Kronprindsessegade Søndag den 26. Juni Kl. 8½ Formiddag.

Paa Bestyrelsens Vegne:

C. B. Lohrer.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 26.

Søndagen den 26. Juni.

1881.

Indhold: Et dansk Medlem af det franske Academi. Under Polititilsyn. Kirkelige Efterretninger: Rom, Belgien, Cöln, Nordamerica. Den h. Anastasius.

Et dansk Medlem af det franske Academi.

(Fortsat fra Nr. 24.)

Veien var banet; med faste og hurtige Skridt gik vor Videnskabsmand videre frem paa den. Vinsløv kunde ikke længere bona fide være Protestant; hans Tro paa Luther og dennes Opfattelse af Christendommen var rystet og rokket. Han kom til heelt forskjællige Overbeviisninger.

1. Han fandt *for det Første*, at „ene den romersk-katholske Religion kan give et oprigtigt, retsindet og forstandigt Menneske ufeilbarlig Vished om den rette Vei til at erlange den evige Salighed og undgaae den evige Fordømmelse. De beraabe sig vel Alle paa Skrivten; „og dog lære de udtrykkeligt i samme Skrivt (2 Pet. 3, 16), at alle Skriverterne kunne forvendes og forvrænges af Ulærde og Ustadige til deres egen Fordærvelse;

„og dog kunne en Deel af deres Tilhængere ikke engang læse deres eget Modersmaal, og største Delen af dem som kunne læse, kan slet ingen Vished have om, at deres Bibel er rigtig og retmæssig oversat efter den hebraiske og græske Grundtext;

„og dog kunne ei engang de Allerlærdeste blandt dem selv være visse og forvisse Andre om den rette, sande og ufeilbarlige Forstaaelse af Skrivten og de Skrivtsteder, som de bruge mod Katholikerne saavel som mod hverandre indbyrdes.“

2. Han fandt for det Andet, at „Skrivten klarlig og udtrykkelig taler om en *altid synlig* og *altid ufeilbar* Kirke, som Christus selv har lovet at bygge paa en Klippe og sagt om, at Helvedes Porte ei skulde overvælde den;

„en Kirke, hvis første Apostle og Forstandere han selv har forklaret sin guddommelige Almagt i Himlen og paa Jorden, for saa at udsende dem til at gaae ud i den *ganske* Verden, lære *alle* Folk, prædike for *Alle* og *Enhver*, lære dem at holde *alle* og *hvilkesomhelst* Ting, som han havde befalet dem,

„en Kirke, hvis første Apostle og Forstandere Han har lovet at *være med dem*, og det ikke alene paa visse Tider, til og fra, eller en Tid mere end en anden, men immer, uophørligen, *alle Dage*, at være ikke alene med dem, som da vare nærværende, men endog med deres i lige Maade udsendte Eftermænd, da han udtrykkeligt lovede at være med dem *indtil Verdens Ende* og strax derpaa forkyndte den udtrykkelige Beslutning: Hvo som troer og bliver døbt, skal vorde salig, men hvo som ikke troer, skal fordømmes.“

3. Han fandt for det Tredie, at foruden den katholske Kirke slet ingen bærer disse Kjendetegn paa sig, at Ingen kan eller tør anvende alt Dette paa sine egne Menigheder og Tilhængere; at tværtimod alt Det, som den h. Skrivt siger om Christi Kirke her paa Jorden, er ganske og aldeles fuldkommet i den almindelige romerske Kirke, der ene er *katholsk, apostolisk* og uforanderlig i

sin Lære, samt ene gjør Krav paa en *ufeilbar* Læremyndighed, eller — for at bruge Vinsløvs egne Ord —, der „iblandt alle de andre Kirker eller Religioner udi Christenheden er den eneste, udi hvilken aabenbarligen findes en almindelig Udbredelse udi al Verden, en uafsladelig Synlighed, en stedsevarende og uophørlig Succession (Rækkefølge) ligefra Apostlenes Tid indtil denne Dag, en uforandret Lærdom i Troessager, en standhaftig Advarsel om Ufeilbarhed i at dømme om den sande Skrivts rette Udlæggelse og i at fordømme alle modstridige Lærdomme, en trykkelig Myndighed at maatte uden al Modsigelse adlydes udi Troens Lærdom, og det saavel af den allerlærdeste Cardinal, som af de ulærdeste Folk, saa at hvert enfoldigt Menneske, som ellers er underviist om Kirkens høie Myndighed efter vor almægtige Frelasers egen Indstiftelse, og om hendes uforgængelige Sigtkbarhed og uforkrænkelige Sandfærdighed, efter samme vor Frelasers guddommelige Forsikring kan være saa forvisset at have den sande og velgjørende Tro, som den allerforstandigste Skrivtkloge eller Høilærde, og saaledes kan udi Dødens Angest derved have en rolig Samvittighed om sin Religion og visselig haabe en salig Død, om han ellers haver levet derefter indtil sit Yderste.

„Alt dette er, min elskelige Brodersøn, ganske sandt. Det, som fornemmelig har bevæget mig til at forlade den nye, ugrundede og uvisse Religion, som jeg haver været opdraget udi, og at følge den *gamle, alene visse og alene velgrundede* Tro, udi hvilken *vore Forfædre i saamange 100 Aar før Luthers Tid ere salige hendøde*, formedelst hvilken *Sct. Knud, vort Fædrelands Konge, har været martyriseret, saavel som Sct. Oluf, Konge udi Norge*, og hvilken *de andre Helgene*, hvis Navn adskillige Kirker baade i Danmark og Norge endnu i denne Dag offentlig beholde, have indtil deres *Yderste standhaftig bekjendt og forfægtet*.

„Dette er og det Samme, som endelig har bevæget mig til at forlade Fader og Moder, Brødre og Søstre, Slægt og Venner efter Christi Raad, for at undvige For-

dømmelsens Vei og følge den Vei, som alene fører til Salighed. Jeg bekjender, at *det var mig meget haardt at forlade saa god en Fader og saa god en Moder*, som havde saa vel optugtet mig og havt saa stor Møie med mig udi mine mange Svagheder og Sygdomme, hvilke jeg var snart altid undergiven fra Barndom af indtil fjortende eller femtende Aar; men det var mig endnu en meget større Hjertesorg at lade dem og mine Sødskende med alle andre Slægt og Venner af Fædrelandet udi den ynkelige Vildfarelse.

„Broder Hans Vinsløv kan sige Dig, hvad Broder Niels Bruun selv har befundet hos mig selv i Paris, saalænge han var her paa min Faders Vegne. Han førte hjem med sig til Fædrelandet en god Deel af de katholske Bøger, som havde underviist mig, og desforuden mit eget lange latinske Brev og Svar til min gode og sandelig meget agtværdige Fader paa hans latinske Recapitulation over alle de Religionspunkter, om hvilke jeg Tid efter anden har skrevet ham til med allerstørste sønlige Ærbødighed. Jeg tænker og visselig, at bemeldte min Broder Niels Bruun vel har sagt til Broder Hans V. og Andre, at paa den selvsamme Stund, som han overleverede mig bemeldte Skrivelse fra min Fader, bad jeg ham at blive immer hos mig for at være selv Vidne til, at dette mit Gjensvar var ganske mit eget og af mig selv, hvilket han ogsaa gjorde og blev saa stedse hos mig ved det samme Bord, imedens jeg skrev, indtil langtud paa Natten, saa at jeg aldeles begyndte, fortsatte og fuldførte mit Brev udi hans Nærværelse og Paasyn og strax derpaa leverede ham det i Hænderne.

„Dette var min Faders allersidste Brev til mig og mit allersidste til ham. Siden al den Tid har jeg ikke kunnet faae at vide af Nogen, om min Fader haver bekommet det, og hvorledes han om det havde dømt; thi det var ikke længe før hans Endeligt. Jeg har endnu atter skrevet adskillige Gange derom, men slet intet Svar faaet; hvilket jeg ei kan begribe.“

Saa grusomt sandt er hvad vi i Indledningen hørte N. M. Petersen sige: „Følgen af hans Overgang til Katholicismen var, at Slægt og Venner sloge Haanden af ham.“ Men hans Overbeviisning var ei til at rokke; hans Kjærlighed til Fædreland, Slægt og Venner var ei til at udslukke.

(Fortsættes.)

Under Polititilsyn.

(Fortsat fra Nr. 25.)

Andet Capitel.

Hvem har Ret?

Richard May var en munter Mand, som ingen Sorger kjendte. Han fortjente rigelig Penge, og, da han besad den bedste Sundhed, følte han sig stedse tilfreds. Han havde i sin Ungdom nydt en god Underviisning og havde ogsaa været flittig; saaledes havde han opnaaet de Kundskaber og Erfaringer, der give Tjenestefolk dobbelt Værd. Med religiøse Spørgsmaal havde han aldrig brudt sit Hoved; de interesserede ham ikke synderligt; dog gik han regelmæssigt i Kirke, fordi Hr. Woodcote fordrede det. Hvorfor havde Richard ogsaa skullet tænke dybere derover? Undertiden var det ham paafaldende, at Hr. Woodcote misbilligede, at hans Undergivne besøgte de religiøse Forsamlinger i Nabolaget, og hellere saae, at Alle gik i Sognekirken. Dog, der var mange Aarsager til denne Forkjærlighed. Den gamle hyggelige Sognekirke passede godt til Herregaarden. Godseieren og Præsten vare jo fornemme Folk; derfor gik ogsaa andre anselige Familier i denne Kirke, saa at den blev besøgt af en udvalgt Menighed, hvis kirkelige Fornødenheder bleve

besørgede af Godsherren. Det var jo naturligt, at Godseieren besøgte den Kirke, for hvilken han betalte alle Udgifter. Derimod oppebar Hr. Woodcote den Tiende og de Renter, som engang havde været bestemte til Gudshusets Vedligeholdelse. Richard begreb vel ikke disse Forhold rigtigt, men han fandt det ganske naturligt, at den gamle Kirke, skjøndt den før havde været i en heel anden Tilstand og i andre Hænder, nu tilhørte de adelige Familier i Egnen, der vare dens fælleds Eiere og skaltede efter Behag med dens Eiendom. De sendte deres Tyende i Kirken, lod deres Sønner ansætte som Præster og af Dronningen udnævne til Biskopper. Alt dette fandt Richard ganske i sin Orden; han havde gjort det Samme, havde han været i disse Herrers Sted. Men da han den omtalte Aften traadte ind i sit Huus, kom han uventet i det Tilfælde at maatte afgjøre et Religionsspørgsmaal.

„Siig mig, Hanna,“ spurgte han sin Kone, „hvad har Børnene forbrudt? Jeg har endnu aldrig seet Hr. Woodcote saa vred som i Dag.“

„De har ikke gjort noget Ondt, kjære Richard; Du veed, min Søster har opdraget sin lille Datter meget omhyggeligt.“

„Det er kun, fordi jeg er Katholik, Onkel,“ hviskede Maria.

Richard nikkede venlig til Barnet, og Hanna vedblev: „Hr. Woodcote saae Marias Rosenkrands og opdagede, at hun var Katholik. Men hvorledes kan man dog derfor være vred paa et Barn!“

„Hr. Woodcote vilde hellere taale Hexe paa sit Gods end Katholiker,“ sagde Richard, „for den stakkels Maria vilde Baalet være en for let Straf! Hun maa tilbage til sin Moder. Siig din Moder, kjære Barn, at Onkel Richard maa lystre sin Godsherre, skjøndt han af Hjertet elsker baade Dig og din Moder.“

„Maae vi virkelig sende Barnet bort?“ spurgte Hanna.

„Ja min Kjære! Hun maa reise i Morgen tidligt,

saaledes lyder Hr. Woodcotes Befaling; og vi maae adlyde, som Du veed.“

Hanna blev ærgerlig. „Hvorledes skal hun komme til Preston? Den arme Pige kan dog ikke flyve hjem, som en Brevdue! Hun kan heller ikke reise alene.“

„Du har Ret,“ svarede Richard betænksom; „men Herren mener nu, at hun slet ikke skulde være kommen. Da han nu eengang har faaet dette Indfald og Marschbefalingen er given, maa vi efterkomme hans Bud.“

„Nei, jeg gaaer til Fru Woodcote,“ sagde Hanna.

„Naar der var Tale om noget Andet, end denne romerske Afgudsdyrkelse,“ meente Richard leende, „saa vilde dit forrige Herskab vel høre Dig. Naar Barnet havde en smitsom Sygdom, vilde Fru Woodcote pleie det; havde det stjaalet, vilde hun tilgive det og sende det bort med kjærlige Formaninger; Løgn, Banden, Bagvaskelse — ved alt dette haaber man Forbedring; men at være katholsk! Alt hvad man kan fremføre til Undskyldning, har jeg allerede gjort gjældende; men jeg siger Dig, det hjælper Altsammen Intet. Det forekommer mig nu selv urimeligt, at vi have katholske Slægtninge og dog elske dem — efter hvad Herren har fortalt mig om Katholikerne! Jeg veed ikke om det er sandt, jeg kjender ligesaalidt til Katholicismen som til Stjernerne paa Himlen. Men naar din Søster var her, skulde hun forklare mig sin Tro. Jeg er bleven ganske nysgjerrig!“

„Taabelighed, kjære Richard! Tag dog Sagen lidt alvorligt. Hvad har da Hr. Woodcote egenlig sagt?“

„Han har sagt, at Marias Religion var høist farlig. Den gamle Kirke, mener han, og den unge Pastor, han Godsherren, og det „store Huus“ med alle dets Indkomster vare ikke stærke nok til at modstaae en saa betænkelig Indflydelse! Alt har Skræk for Barnet, det maa bort!“

„Hanna var vred, men vidste ikke hvad hun skulde gribe til. Richards Sprog behagede hende ikke; om han

end ikke ligefrem drev Spøg, saa tog han dog Begivenheden altfor letsindigt. Han syntes rigtignok at indsee sin Herres Uret i at blive vred paa et uskyldigt Barn, men alligevel ytrede han ingen Misbilligelse deraf.

„Det er virkelig en Taabelighed!“ udbrød Hanna utaalmodig.

„Bring Børnene til Sengs!“ sagde Richard. Hanna gik med dem, og snart var Maria bragt til Ro i hendes lille Sovekammer. Barnet ransagede sin Samvittighed, bad foran Korset og skjulte Rosenkrandsen under sin Hovedpude. Hanna betragtede eftertænsksom og taus den Lille og gik derpaa til sin Søn i det tilstødende Værelse.

Robert var endnu oppe og ivrigt beskæftiget med at binde to Træpinde sammen. Hanne spurgte ham, hvad han vilde gjøre dermed.

„Jeg laver et Kors, som jeg vil bede for iaften.“ Hanna rødmede, og Drengen vedblev: „Jeg vil ikke alene adlyde Hr. Woodcote, men ogsaa tjene Gud. Jeg hører saa gjerne om min Frelser; jeg vilde gjerne lære at elske ham saaledes, at jeg aldrig bedrøvede ham ved nogen Synd.“

„Du kjender endnu ingen Synd, mit Barn,“ sagde Hanna, idet hun undertrykte en Taare, thi hendes Moderhjerter blev rørt ved Drengens fromme Tale. „Hvad veed Du om Synd?“

„Jeg veed kun hvad Maria har sagt mig, medens Du talte med Fader i Kjøkkenet.“

„Har Du hørt hvad din Fader sagde?“

„Nei, jeg talte med Maria.“

„Hvad har hun da sagt Dig?“

„Hun sagde mig, at store Synder kaldes Dødssynder, og at de bringe vore Sjæle til Helvede. Vi maa vogte os for, nogensinde at begaae en Dødssynd.“ Robert vedblev med høitidelig Alvor: „Naar vi begaae en Dødssynd, handle vi grusomt mod vor Frelser. Han døde paa Korset for at frelse os fra Helvede og fra Synden, og vi skulde næppe at bedrøve ham?“ Drengen kyssede

sin Moders Hænder og skjulte grædende sit Ansigt i dem. Han var overvældet af sine fromme Følelser.

„Vi synde Alle, mit kjære Barn,“ sagde Hanna mildt og ømt.

„Men, Moder, vi ville ingen Dødssynd begaae, ikke sandt?“ spurgte Robert, idet han endnu engang kyssede og trykkede sin Moders Haand. „Maria siger, at vi kunne undgaae enhver Dødssynd, og det vil jeg.“

„Beed, min Søn!“ var det eneste Svar, som Hanna kunde fremføre. Robert knælede foran det Kors, han selv havde forfærdiget, og imidlertid tænkte Hanna efter over den katholske Religion, for hvis Skyld den lille Pige skulde jages bort. Maria havde lært sin lille Fætter mere Godt, end hans Moder havde kunnet. Taus hjalp Hanna Drengen med at klæde sig af; hun skjulte sin Sindsbevægelse for ham.

Da hun kom til sin Mand, fortalte hun ham ethvert Ord af hendes Underholdning med Robert. Hun havde ofte beklaget sig over, at Richard var noget letsindig; men idag havde hun ingen Grund til at kalde ham saaledes. Hun meddeelte ham Roberts Ytringer og fortalte ham, hvor alvorligt og inderligt Drengen havde talt hine høitidelige Ord. Hun tilføiede det Ønske, at Verden ikke maatte fordærve ham, og at han maatte holde sine gode Forsætter. Taarer randt ved disse Ord over hendes Kinder. Da saae Richard rørt paa hende.

„Har Drengen virkelig sagt, at han vilde ikke blot tjene Hr. Woodcote, men ogsaa Gud, og at det vilde være grusomt mod vor Frelser at begaae en Dødssynd? O, Hanna, hvor ophøiet maa den Religion være, der indgyder saadanne Tanker! Det maa være den sande; og det gjør Intet til Sagen, hvem der har lært Robert den.“

Richard gik op og ned i Værelset; endelig blev han staaende foran sin Kone: „Hanna, naar Døden bortkalder den Rige som den Fattige, Herren som Tjeneren, da maae de være de lykkeligste, som i deres Ungdom have fattet saadanne Forsætter som Robert, og i Livet

uafbrudt have holdt dem. Jeg vilde døe rolig imorgen, dersom jeg var saa uskyldig, som vor Robert.“

„Jeg ogsaa!“ sukkede Hanna. „Vi begaae desværre mangan svær Synd, som Maria vilde sige.“

„Ja vel!“ svarede Richard veemodig.

„Men Maria troer, man kan leve uden Dødssynder. Det er hendes Kirkes Lære.“

„Der gives mangehaande religiøse Lærdomme,“ sagde Richard.

„Ja vel“, svarede Hanna, „Katholikernes og Protestanternes Religioner ere meget forskjellige.“ Hun stod op og tørrede sine Øine.

„Ja,“ svarede Richard, „det er ikke noget Nyt; Spørgsmaalet er kun, hvilken af begge der er den rette. Jeg gjentager det, jeg vilde døe rolig imorgen, naar jeg var som Robert iaften. Jeg takker Gud, at Maria har lært ham saa ophøiede Grundsætninger. Med Hensyn til hendes Afrøise har jeg taget min Beslutning; det stakkels Barn skal ikke saa skammelig jages bort. Jeg vil sige Hr. Woodcote, at jeg maa overgive Barnet i dets Moders Arme, og selv vil ledsage hende tilbage. Imorgen kan jeg det endnu ikke, da jeg maa hente en ny Kjørehest. Men paa Tirsdag vil jeg bede om Tilladelse til den lille Reise. Om end den søde lille Pige aldrig mere tør besøge os, vil jeg dog bringe hende sikkert til hendes Moder.“

Richard tog et brændende Lys og gik med sin Kone ind i Marias Værelse. Den Lille sov trygt, og Richard saae alvorlig og tænkende hen paa hende. Nogle Perler af Rosenkrandsen vare gledne ud under Pudsen. Richard tog den og betragtede det lille Kors.

„Hanna“, sagde han, „jeg kan forstaae Drengens Følelser, kan Du det ikke ogsaa? Jeg er hjertelig bedrøvet over, at jeg ikke mere er saa uskyldig som han. Hvor forfængelig forekommer mig nu denne Verdens Storhed! Gives der vel en mere ophøiet Tanke, end den, at Synden er en Grusomhed mod Gud!“ Han trykkede Korset til sine Læber, idet han sagde: „Vi synde

mod den Gud, som har lidt for os! O, havde jeg dog aldrig fornærmet ham!“ Fra Marias Seng gik Ægtefolkene til Roberts Leie. Richard kyssede sin Søn — for sidste Gang!

Næste Dag hentede han den nye Hest til Woodcote og førte den op og ned foran Huset. Dyret mishagede Hr. Woodcote, som holdt det for ondskabsfuldt og befalede Rideknægten at føre det ind i Stalden. Medens Richard tog Sadlen af Hesten, var den næsten ikke til at styre. Han tiltalte den haardt, idet han gik bagom den og Dyret troede, han vilde gribe til en Pidsk, der laae i Staldvinduet; det slog ud, og Richard styrtede til Jorden. Han var rigtignok ikke død, men dog truffet dødeligt, og Lægen erklærede, at han kun havde faa Timer endnu at leve i. Richards sidste Blik var fæstet paa det lille Kors.

Der laae nu denne Mand, som næsten aldrig havde tænkt paa Døden, idetmindste ikke alvorligt, indtil Drenge-ns Ord forrige Aften vare blevne ham gjentagne. Der laae han død, og hans Hustru stod taus i dybeste Kummer ved Siden af Liget; hun fandt kun Beroligelse i den Tanke, at Richard før sit Uheld havde kysset Korset og sagt, at han forstod Roberts Følelser, og ønskede af ganske Hjerte, aldrig at have fornærmet Gud. Nu var han traadt frem for Gud for at modtage sin Dom. Hans jordiske Prøvetid var tilende; han var nu dømt! Richards Legeme var livløst, men hans Sjæl levede. Hvorledes var Guds uigjenkaldelige Dom falden? Den Aand, der engang havde boet i dette Legeme, var nu enten evig fortabt eller evig salig.

Kjærligheden haaber altid, og den stakkels Hanna øste Trøst af Richards sidste Ord. Hun mindedes med Rørelse, at hun havde den lille Maria og den katholske Religion at takke for denne eneste sande Trøst, og hun foresatte sig at lade Robert opdrage i den katholske Religion. Heller ikke jordisk Trøst manglede hende, thi Venner og Bekjendte viste hende hjertelig Deeltagelse,

og, da Richards Lig blev begravet paa Kirkegaarden ved den gamle Kirke, fulgte selv Hr. Woodcote Toget, i hvilket Robert og Maria ikke savnedes.

Richards pludselige Død havde vendt Opmærksomheden bort fra Barnet. Maria blev altsaa for det første hos sin Tante, der havde faaet hende særdeles kjær og ønskede at see hende og hendes Moder oftere end hidtil.

(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Cassationsretten har under 9. Juni underkjendt den herværende Appellationsrets Dom, hvorefter Propagandaen skulde miste alle sine faste Eiendomme. Denne af Hedningemissionen høitfortjente Anstalt, som nu i halvtredie Aarhundrede har uddannet og udsendt utallige Missionærer og deelagtiggjort saa mange hedenske Folkefærd i den christelige Civilisations Velsignelser, tør vel altsaa haabes at skulle undgaae den den i Lighed med saa mange andre kirkelige Stiftelser tiltænkte Skæbne.

Belgien. Justitsminister Bara har for kort siden i Anledning af en Begjæring om Stadfæstelse af et Testament, afgjort og resolveret, at Andagter til Ære for det allerhelligste Sacrament, og Messer til Ære for Jesu h. Hjerte, den h. Jomfru, den h. Joseph ikke høre til den sognekirkelige Gudstjeneste, der er den eneste, som Loven anerkjender. Efter Hr. Baras Mening har derfor ingen Katholik Ret til, i sit Testament at bestemme nogen Capital til Stiftelse og Vedligeholdelse af de nævnte religiøse Tjenester. Dette er dog et haandgribeligt Beviis paa, hvorledes den „neutrale“ Stat mener det med Opfattelsen af Principet om „begge Magters Adskillelse.“ En mod den katholske Cultus notorisk fjendtligsindet Minister troer at turde indblande sig i denne Cults inderste Anliggender og at kunne bevilge eller nægte de til den hørende Troendes Dotationer. Det er overflødig at bemærke, at Ministeren ikke kan gjøre en eneste Paragraf i den belgiske Lov gjældende til Bedste for sin ukvalificerede Adfærd.

Cöln. Den d. 13. April 1841 stiftede Centralforening for D^om kirke ns Gjenopbyggelse holdt d. 30. Mai sin aarlige Valgforsamling. Den af Domkirkens Bygmeister, Geheimeraad Voigtel, aflagte Beretning viser, at de samtlige Udgivter for Domkirkens Færdigbygning fra Aaret 1842 indtil d. 1. October 1881 have beløbet sig til 19,624,253 Mark, altsaa til over 6¹/₂ Millioner Thaler. Fra 1864 til 31. Marts 1880 er der anvendt 10,168,147 M. paa Taarnenes Fuldendelse.

Nordamerica. Prædicanten Beecher ved Plymouth-Kirken i New-York meddeelte en af de sidste Søndage fra Prædikestolen en Tildragelse af hans Liv, der har vakt stor Opsigt. Hans Meddelelse er tiltrods for det salvesfulde Sprog, i hvilket den blev fremsat, interessant og kan yde et Bidrag til Bedømmelsen af de her-værende Forhold. Et amerikansk Blad „Glaubensbote“ giver følgende Referat af samme: „Et Medlem af min Kirke, Moder til en ung Dame,“ saaledes fortalte Beecher, „kom engang til mig og gjorde mig den Meddelelse, at hendes Datter havde i Sinde at træde over til den katholske Tro. Jeg gav Damen det Svar: „Siig Deres Datter, at hun skal vente et Aar endnu, indtil hendes Dømmekraft bedre vil have udviklet sig, og, naar hun efter dette Aars Forløb endnu bestandig føler sig overbeviist om at staae Gud og Himlen nærmere i hin Kirke, saa lad hende komme til mig, og vi ville da selv ledsage hende til dens Dør.“ Da Aaret var omme, ønskede hun, ligesom før, at træde over til den katholske Kirke, og jeg satte mig ned og skrev et Brev til en agtet katholsk Præst i denne By og sagde: „Dette Lam har fundet en frodigere Næring paa Deres Græsgang end paa min.“ Hun traadte ind i den katholske Kirke og er nu en lykkelig og munter Pige i dette Samfund.“ Man kunde have hørt en Knappenaal falde paa Gulvet medens Beecher fortalte denne Tildragelse og endnu tilføiede: „Jeg vilde gjøre det Samme igjen, dersom det var nødvendigt, thi naar jeg prædiker om Alles Forening i Troen paa Jesus Christus, saa veed jeg, hvad jeg siger. Jeg vil hellere kjøre til mit Hjem i en ussel, støvet tredie Classes Vogn end i en Paladsvogn, der førte mig altid længere bort fra Hjemmet“.

Den h. Anastasius, Martyr.

† 628.

I Aaret 614 indtog den persiske Konge Kosroes Jerusalem og røvede det h. Kors. Anastasius, Soldat i den kongelige Hær, tænkte over, hvem der mon havde lidt paa dette Kors. Frelserens Lidelseshistorie, som blev ham fortalt, rørte ham dybt. Han forlod Hæren og drog til Syrien, for der bedre at lære Christendommen at kjende. Synet af Malerierne i Kirken i Hierapolis, der fremstillede Martyrernes Lidelser, bevirkede hans Omvendelse. Døbt i Jerusalem, levede han der i Omegnen som Eneboer. Paa Grund af de overtroiske Skikke han tidligere havde øvet, var hans Sind altid uroligt; han ønskede derfor at døe for Christus, og hans Ønske gik i Opfyldelse. Han besøgte alle hellige Steder i Palæstina og kom til Cæsarea, hvor han irettesatte persiske Troldmænd, og derfor blev fængslet. Han blev smedet til en anden Fange, der forhaanede ham, og alle Midler bleve anvendte for at bringe ham til Frafald. Man tilbød ham at slippe for Straf; men da han ikke vaklede, blev han skrækeligt hudstrøget, saa hans Kjød løsnede sig fra Benene. 6—8 af hans Brødre bleve henrettede for hans Øine, men Anastasius forblev standhaftig. Endelig blev ogsaa han ført til Døden, og hans Lig tilligemed hans Brødrers kastet til Føde for Hundene. De Andres Lig bleve for-tærede, den h. Anastasius's forblev derimod urørt.

Ærefrygt for det h. Korstegn.

Christus har efterladt os Korset som sin Religions Særkjende. Pande, Læber og Hjerte betegne vi med Hans Seirstegn; med det begynde, med det ende vi Dagen, med det blive vi overgivne til Graven.

„Ved ethvert Skridt, naar vi gaae ud og ind, naar vi vadske os, naar vi sætte os til at spise, naar vi tænde Lyset, naar vi gaae tilsengs, ved enhver Underholdning betegne vi vor Pande med Korsets hellige Tegn.“

(Tertullian.)

Før Anastasius opnaaede Livets Krone, blev han fra den lavere Domstol sendt til Kongen. Hidtil havde han ikke attraaet andet end at være uden Lænker, for frivilligt at kunne overtage sine Lidelser. Men nu bad han om, at man vilde tillade ham endnu engang at overvære Gudstjenesten, hvilket ved en christelig Officers Mellekomst tillodes ham. Det var netop Korsets Ophøielsesfest der blev feiret; ved dette h. Tegns Kraft vandrede han frem til det hellige „Guds Bjerg.“

„Men det være langt fra mig at rose mig, uden af vor Herres Jesu Christi Kors, formedelst hvem Verden er mig korsfæstet, og jeg Verden.“ (Gal. 6, 14.)

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 26de Jnnl. 3de Søndag efter Pntse. Jesu Hjertefest og tillige: De hl. Apostelfyrster; Petrus' og Paulus' festlige Mindedag. — 27. M. Ladislaus, Konge, Bekj. — 28. Ti. Leo II, Pave. — 29. O. Petrus og Paulus, Apostelfyrster. — 30. To. Pauli Ihukommelse. — 1. Juli. F. Octav af Sct. Johannes. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjerte. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Broderskabsandagt. — 2. L. Mariæ Besøgelse (feires offentligt Søndagen d. 3.).

Søndagen den 3. Jull. 4de Søndag efter Pntse. Mariæ Besøgelse.

Søn- og Festsdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.
I Capellet i Kronprindsessegade hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Mariacongregationen

for Mænd holder Fælledscommunion i Jesu Hjerte Capellet i Kronprindsessegade Søndag den 26. Juni Kl. 8 $\frac{1}{2}$, Formiddag.

Paa Bestyrelsens Vegne:

C. B. Lohrer.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 27.

Søndagen den 3. Juli.

1881.

Indhold: Et dansk Medlem af det franske Academi. Under Polititilsyn. Kirkelige Efterretninger: Kjøbenhavn.

Et dansk Medlem af det franske Academi.

(Fortsat fra Nr. 26.)

Kjærligheden meddeler rundhaandet af hvad den selv eier og Andre mangle. Vinsløv havde i den katholske Moderkirkes Skjød fundet, hvad ethvert Menneskehjerte tørster efter — Ro og Trøst. Hans inderligste Ønske var nu at gjøre Slægt og Venner deelagtige i samme Lykke. Han var bleven overbeviist om, at de slet ikke kjendte selve Katholicismen, men kun dens Vrængbillede; derfor vilde han gjøre dem bekendte med den sande katholske Lære, forat de saa selv kunde dømme, om den stemte med Skrivten eller ei.

Derfor sendte han strax en nøiagtig Oversættelse af den katholske Troesbekjendelse til sin kjære Fader og nogle Aar senere til sin Broder Ludvig i Norge, og, „saasom hans elskelige Brødersøn maaskee ikke havde

seet bemeldte rette katholske Troesbekjendelse, sender han ogsaa ham den samme baade paa Latin og paa Dansk, underskreven med sin egen Haand, paa det at ikke alene Neveuen men ogsaa hans Sødskende m. fl. kan selv læse og vide, hvorudi den katholske Religion egenlig bestaar, og ei maa beskyldte hende for de vrangte Meninger og falske Overtroer, som en Deel fremmede Skribenter hende uretteligen tillægge, og som alle rette og retsindige Katholske aldeles fordømme.“

Vinsløv er fast overbeviist om tre Ting: „1) Ingen katholsk Troesartikel er i Modstrid med Skrivtens klare og bare Ord. — 2) Ingen fra den katholske Tro afvigende luthersk Lærdom kan bevises med klare og bare Ord af den h. Skrivt. — 3) Skjøndt de protestantiske Lærde forsikkre, og menige Troende mene, at deres Religion lærer *alene af den h. Skrivt Alt*, hvad enhver Christen bør fornødentlig vide, troe og gjøre for at blive salig og undgaae den evige Fordømmelse, saa findes der dog udi deres Religions offentlig paabudne Lærdom og dens offentlig paabudne Øvelse Adskilligt, som aldeles kuldkafter denne deres Høilærdes og Forstanderes Forsikkring og tilintetgjør denne deres overalt antagne faste Lærdom. Thi ikke aleneste maae de efter deres Forstanderes blotte og bare Forsikkring holde for nødvendige Troesartikler og for ret guddommelig Indstiftelse en Deel, som slet ikke findes udi den h. Skrivt, f. E. Smaabørns Daab og Søndagens Helligholdelse istedetfor den syvende Dag, men desforuden maae de ogsaa efter de samme deres Forstanderes blotte og bare Forsikkring efterlade, forsømme og holde for afskaffet med al christelig Tilbørighed en Deel af det, som udi den h. Skrivt med klare og bare Ord findes udtrykkeligen at være befalet af Gud selv, af Jesu Christo og af Apostlene efter den hellige Aands Indskydelse, f. Ex. den syvende Dags og rette Sabbat-Dags af Gud selv saa udtrykkeligen indstiftede og udi det tredie Gudsbud selv paamindede Helligholdelse, Jesu Christi udtrykkelige Befaling om Fodbadet

efter den h. Nadvere, den hellige Aands og Apostlenes offentlige og udtrykkelige Forordning, at holde sig fra Blod og qualt Kjød, den særdeles og udi Apostlenes Gjæringer saa udtrykkeligen og omstændeligen berettede Hænders Paalæggelse af Apostlene selv paa dem, som tilforn havde været døbte af Disciplene“ m. m.

Til denne rolige, simple Forklaring knytter den faderlige Ven en indtrængende Bøn til den hidsige unge Mand, hvis fyrige Iver han gjerne vilde lede i det rette Spor. Han fortsætter: „Jeg beder Dig, min elskelige Brodersøn, for den evige Saligheds Skyld, at Du næst inderligt Hjertesuk til Himlen overveier alt Dette med den samme medfødte Oprigtighed og Arve-Retsindighed, som Du har ladet ansee i din Skrivelse til din Broder. Jeg tør være forsikkert, at Du siden efter vil langt anderledes tale om ham og mig, saavel som om alle andre gode og fromme katholske Mennesker, og at Du deraf skal langt bedre forstaae Det, som jeg har sagt i Begyndelsen af dette Brev om den urimelige og fordærvelige Mening, at Enhver kan blive salig ved sin Religions Tro, om han ikkun derefter fører et godt og skikkeligt Levnet, efter hvilken Mening de Lærde selv omsider maa blive indvortes i deres Hjerter og Sind enten ganske uvisse om deres Religion, eller ganske og aldeles uden nogen Religion, og saaledes indvortes befinde i deres Samvitighed, at deres udvortes Religionsøvelse og Kirkelærdom til intet andet tjener, end til at *indbilde* de Ulærde og Uerfarne om en ret christen Tro, uden at give eller at kunne give dem noget andet Middøl til at være visse derpaa, end enten at ransage Skrivten, hvilket for de Fleste er umuligt, som jeg tilforn har sagt, eller og at adlyde deres Forstandere saasom ufeilbarlige Skrivtlærde, hvilket de selv laste udi den katholske Religion.“

Nu kunde han synes at have sagt Alt. Men Kjærligheden tillader ham ikke allerede her at slutte. Oldingen veed, uidentvilt af Erfaring, hvad der som oftest skræmmer et sandhedselskende Menneske, som er opdra-

get i Lutherdommen, fra at gjøre sig bekjendt med den katholske Kirke og dens Lærdomme. Den katholske Kirke kalder sig den *enesaliggjørende* og den *ufeilbare* Kirke; det kan jo let ansees af en Protestant for en utaa-
lelig Anmasselse. Vor alderstegne Convertit bemærker derimod medrette, at en Kirke, der ei paastaaer om sig selv, at den er enesaliggjørende, slet ikke kan være Christi sande Kirke; det gjælder kun om, at man rigtig forstaaer, hvad der menes med det Ord: „enesaliggjørende“. At den katholske Kirke er enesaliggjørende, vil nemlig paa ingen Maade sige, at ingen Ikke-Katholik bliver salig, — heller ikke, at enhver Katholik bliver salig; men det vil sige, at, for at blive salig, fordres to Ting, baade Tro, og det den sande Tro, som ikkun er een, og et Liv efter Troens Bud. — Og hvad der angaaer Ufeilbarheden, saa har Christus forjættet sin Kirke den. Men nu er det kun den katholske Kirke, og ingen anden, der gjør Krav paa at være enesaliggjørende og ufeilbar. Derfor kan kun den katholske Kirke være Christi sande Kirke.

Dog, lad os høre Vinsløvs egne Ord. Han vedbliver: „Jeg tør ogsaa i lige Maade forsikre mig, at Du efter sammeledes retsindige og oprigtige Overveielse vil faae langt anderledes Tanker om de Katholskes almindelige og velgrundede Bekjendelse, at slet Ingen kan blive salig uden den katholske Kirke og uden den rette og sande katholske Tro, ihvorvel han lever udi en anden Religion, og derhos, at det er ikke nok at være udi den katholske Kirke og at bekjende den katholske Kirkes Tro for at blive salig og for at undvige den evige Fordømmelse, uden at leve og gjøre efter samme som en ret Christen, og saaledes blive bestandig indtil Enden. Thi det er ikke aleneste sagt, at hvo som *troer*, skal vorde salig, og hvo som *ikke troer*, skal fordømmes; men det er og udtrykkelig sagt, at de, som have *gjort gode* Ting, skulle fremgaae til Livets Opstandelse, men de, som have *gjort onde* Ting, til Dommens Opstandelse;

der er ikke alene sagt, at *uden Tro* er det umuligt at behage Gud; der er og sagt, at Troen *uden Gjærninger* er en død Tro. Hvad gavner det, siger Sct. Jakob, om Nogen siger sig at have Troen, men haver ikke *Gjærning*? Monne Troen kunde frelse ham? Troen uden Gjærning er død.

„Endelig, min kjære Brodersøn! dersom Du med dit grundoprigtige Hjerte overveier alt Dette udi Guds Aasyn, skal Du vel og befinde at være ugrundet alle andre Religioners almindelige og gemene Klagemaal, at de Katholske fordømme dem, og det imod Skrivten, som siger, at man maa Ingen fordømme.

„Og i lige Maade skal Du befinde at være ganske og aldeles uden nogen Grund deres algemene Forevending: at de kunde ikke troe efter de Katholskes Mening, at alle de Lutherske, Reformeerte o. s. v., saamange hundrede tusinder Sjæle skulle være fordømte; thi da maatte Gud, sige de, være meget ubarmhertig, og da maatte man, for at blive Katholik, fordømme Fader og Moder, omendskjøndt deres gudfrygtige Levnet var Alle velbekjendt.

„Du skal befinde, at vi af os selv *fordømme slet Ingen især*, men at vi fordømme og maae fordømme alle de *Lærdomme*, som ere imod den almindelige, katholske Kirkes Tro og offentlige Lærdom, at vi holde og maae holde dem for Hedninger, som ikke høre til Kirken, at vi bekjende offentlig efter vor Frelasers egen udtrykkelige Dom, at hvo som ikke troer, skal fordømmes, og at de, som have gjort Ondt, skulle fremgaae til Dommens Opstandelse.

„Det er vist, at Gud vil, at alle Mennesker skulle blive salige; men det er og vist, at de maae troe for at blive salige, at uden Tro er det umuligt at behage Gud, og at den *rette* Tro er ikkun *een*. Det er vist, at vor Frelser er død for alle Mennesker i Almindelighed; men det er og vist, at hans Død gavner aleneste dem, som virkelig leve og døe udi den rene og enesaliggjød-

rende Tro. Det er vist nok, at den barmhjertige Guds Kjærlighed er for alle Mennesker, af hvad Religion de og ere; thi Gud har saaledes elsket Verden, at han gav sin eenbaarne Søn, som Skrivten udtrykkeligen siger; men det er og vist, som strax følger efter udi samme Skrivt, at han gav ham, paa det at Alle og Enhver, som troer paa ham, ikke skal fortages, men have det evige Liv; saasom det er og ufeilbarligen vist, at hvo som ikke troer Alt, hvad de hh. Apostle efter vor Frelzers sidste Aftale, Befaling og Forsikkring, „at være stedse med dem“, have udi deres Tid offentlig og overalt lært at holde og som deres immerfort udsendte Efterkommere siden altid efter samme af Jesu Christo anbefalede Lærdom og samme guddommelige Forsikkring om hans stedsevarende Bistand indtil Verdens Ende, offentlig og overalt lære at holde, — skal fordømmes.

„Med alt Dette, vel og retsindigen overveiet, svares ogsaa ganske udførligen og fuldkommeligen paa det, som jeg erindrer mig at forevendes blandt Eders Religions Tilhængere, nemlig at vor Herre paa den yderste Dag ikke vil sige i Synderlighed: Kommer hid, I Katholske, o. s. v., men vil alene erkjende for sin Faders Velsignede dem, som i deres enfoldige Tro have bespiist og klædt ham o. s. v. og fordømme de Andre uagtet nogen Religions Anseelse, hvad Navn de og have. Thi det er klart og bart, efter alt Det, som jeg oventil har anført:

1) at den sande og enesaliggjørende Tro uden dermed overensstemmende gode Gjerningers Øvelse gjælder slet for at bekomme det evige Liv og at undgaae den evige Fordømmelse, omendskjøndt vor Frelser taler aleneste om Troen paa adskillige Steder i Skrivten,

2) at alle gode Gjerningers Øvelse uden den sande og enesaliggjørende Tro gjælder i lige Maade slet Intet, omendskjøndt han taler aleneste om gode Gjerninger paa andre Steder udi Skrivten, som oven bemeldt er,

3) at heraf følger nødvendig, at de maae begge to være tilsammen for at gjøre salig efter det, som Frelse-

ren saa udtrykkelig har sagt: Lærer alle Folk, lærende dem at holde alle de Ting, som jeg har befalet Eder, hvo som troer, skal vorde salig, men hvo som ikke troer skal fordømmes.

„Herimod, elskelige Brodersøn! slet Ingen udi din og andre modstridende Religioner, ihvor høilærd og skriftforfaren han kan være agtet, og ihvor stor Kirkedignitet eller Myndighed han kan have, tør aabenbarlig og fritud paastaae, at hvo som ikke troer Det, som *den* Religion holder isærdeleshed for en nødvendig, saliggjørende og guddommelig Sandhed, men troer Adskilligt, som den samme Religion holder for Overtro, Kjætterie og Djævels Lærdom — skal fordømmes. Thi paa den Maade burde f. Ex. alle retsindede Lutherske aabenbarlig og fritud fælde den samme Dom ikke aleneste over saamange hundrede Tusinder Calvinister, Socinianer, Anabaptister o. f., som siden Luthers Opkomst ere hendøde uden at troe den lutherske Lærdom, men endogsaa over alle deres egne katholske Forfædre og over saamange andre tusind Gange tusinde katholske Mennesker, som siden de første Tider udi Christendommen ere hendøde uden at vide eller troe Det, som de Lutherske holde for nødvendig, saliggjørende og guddommelig Sandhed, og som indtil deres Livs sidste Suk have stadeligen troet Det, som de Lutherske holde for Overtro, Kjætterie og Djævels Lærdom udi den katholske Religion. Dette have Protestanterne aldrig turdet vove at paastaae aabenbarligen og udi offentlig Almindelighed, og aldrig have de turdet sige reentud, at deres Religion er den ene saliggjørende, eller at der ingen Salighed er at forvente ved nogen anden Religion. Hvilket sandelig er aabenbare Tegn, at de have slet ingen almindelig klar og ufeilbar Vished for at forsikre deres egne Tilhængere udi deres Samvittigheder imod Dødens Anfægtninger, ei heller for at overvinde dem, som de holde for vrangtroende. Det er og et aabenbart Tegn, at Anførerne udi enhver af disse Religioner omvende den h.

Skrivt ikkun aleneste med idel blot menneskelig Viden-
skab for de Lærde og ikkun aleneste med idel blot
menneskelig Myndighed for de Ulærde.

„Derfor, min elskelige Brodersøn! eftersom vor
Frelser har grundlagt og opbygget en *uovervindelig* Kirke;
eftersom han har sagt, at, hvo som ikke hører Kirken,
maa holdes for en Hedning; eftersom han med Advarsel
om sin guddommelige Almagt i Himlen og paa Jorden
har udsendt sine Apostle udi *al* Verden, at de skulle
lære *alle* Folk at holde *Alt*, hvad han havde befalet dem;
eftersom han har forsikkert at være med dem *alle* Dage
indtil Verdens Ende; eftersom han har tillige besluttet
at „hvo som troer“ o. s. v.; og eftersom blandt alle de
Menigheder, som kalde sig christne, den romerske Kirke
er den *allereneste*, som immerfort offentlig forkynder og
bekjender, at hun *aldrig kan feile* eller fare vild udi
Troens Lærdom, at hun altid har været *synlig* og kundbar
siden Apostlenes Tid, at hvo som ikke hører hende og ikke
troer hendes offentlige Lærdom, og ikke efterkommer
hendes offentlige Forordninger, kan ikke blive salig; og
i saa Maade eftersom den romerske Kirke er stedse den
allereneste, som aabenbarligen vidner og udviser vor
Frelsers uryggelige Sandfærdighed, at have fuldkommet
sit Løfte om en *stedsevarende Ufeilbarhed* udi en altid
synlig Kirkes offentlige Lærdom, og hans guddommelige
Almagt til at vedligeholde denne Kirkes Ufeilbarhed udi
den offentlige og almindelige Lærdom saa bestandeligen
og uafsladeligen imod saamange mægtige Tyranners Grum-
hed, imod saamange Vranglæreres Antastelse og Under-
fundighed, og endelig imod en Deel af sine egne Lemmers
og Læreres utilbørlige Levnet (hvilke sidste man maa
lyde og høre udi den offentlige Lærdom, men ikke følge udi
deres urigtige Handel og Vandel): da troer jeg, min elske-
lige Brodersøn! at hver oprigtig og forstandig Christen-
menneske, som næst inderlig Bøn til Gud overveier alt
Dette, skal finde og fornemme udi sit Hjerte,

at den katholske romerske Kirke ingenslunde kan fare vild udi Troens offentlige Lærdom,

at iblandt alle andre Kirker og Samquem (Samfund) udi Christenheden hun er den eneste, som man fornødentlig maa holde sig til for at bekomme evig Salighed, og

at hun er den eneste, ved hvilken udi det Yderste og udi Dødens skrækkelige Antrædelse baade Høilærde saaog enfoldige Katechismus-Lærde kan udi Sind og Samvittighed være ganske fuldkommelige rolige og guddommelige forvissede om den eneste rette Vei til Salighed.

„Jeg troer i lige Maade, at ethvert oprigtigt og forstandigt Menneske, som saaledes betragter alt Dette, skal finde og fornemme udi sit Hjerte, at slet ingen af alle de andre modstridende Religioner og Samquem kan enten have eller give nogen ret Vished udi Troens Lærdom,

at ingen af dem kan have eller give den ringeste Forsikkring om vor Frelsers guddommelige Almagt til at fuldkomme aldeles sit sidste og udtrykkelige Løfte om sin Nærværelse *alle* Dage indtil Verdens Ende med de udsendte Lærere udi al Verden,

at ingen af dem kan have eller give udi Dødens Angest Andet end blot og bar menneskelig Fortrøstning, men slet ingen guddommelig Vished og Forsikkring, at være i den rette Vei til evig Salighed, og

at man derfor maa forlade det Uvisse og søge det Visse, forlade alle disse modstridende og baade for Lærde og Læge ganske uvisse Religioner, og alene søge sin evige Velfærd udi den eneste visse, stedsevarende og efter vor Frelsers almægtige Forsikkring altid synlige, altid visse og altid ufeilbare Kirke, hvilken som ikke hører, maa holdes for en Hedning, og hvilken som ikke troer, skal fordømmes efter den samme vor almægtige Frelsers udtrykkelige Advarsel.“

(Fortsættes.)

Under Polititilsyn.

(Fortsat fra Nr. 26.)

Tredie Capitel.

Fristelsen.

Hr. og Fru Woodcote lod Enken kalde og viste sig meget venlige imod hende. De beholdt Hanna vel en heel Time i deres Værelse og havde følgende Samtale med hende:

„Deres Mands Familie,“ sagde Hr. Woodcote, „har tjent længe paa denne Gaard, Richard selv har mere end ti Aar været min første Rideknægt. Han har faaet en god Løn; tør jeg spørge, om han har opsparet Noget?“

„Vi have lagt fyrretyve Pund op; svarede Hanna.

„Det er godt,“ vedblev Hr. Woodcote. „De maa nu naturligviis forlade det Huus, hvori de boer; min nye Rideknægt er gift og skal boe der.“

„Ja, Herre.“

„I Møllen er der tre nette Værelser tilleie, og jeg vil betale Leien for Dem. De bliver altsaa i Nærheden, og jeg kan give Robert Arbeide. De skal faae Pension, da Deres stakkels Mand fandt sin Død i min Tjeneste. Jeg vil give Dem Halvdelen af hans tidligere Løn, altsaa ugentlig ti Shilling (c. 10 Kr.).“

„Gud velsigne Dem for Deres Godhed!“ udbrød Hanna og græd af Glæde. Hendes fremtidige Skjæbne havde ængstet hende meget. Nu var denne Sorg taget fra hendes Hjerte. Da Hanna tidligere havde været Kammerjomfru, var hun ikke vant til haardt Arbeide; og, da nu hendes Mand var død, og hendes Søn ikke stor nok til at ernære hende, havde hun havt den skrækkelige Udsigt, at blive udstødt i Verden og at maatte erhverve sit Udkomme ved sine Hænders Arbeide. Begyndte hun en lille Handel eller en anden Forretning, vilde en Sygdom, et Ulykkestilfælde kunne ødelægge hende. Hun

havde derfor havt stor Frygt for Fremtiden, og Hr. Woodcotes Løfte gjorde hende nu ubeskrivelig lykkelig.

„Jeg gjør kun“, vedblev denne, „een Betingelse, paa hvis Opfyldelse jeg maa staae fast. Deres egen Indsigt vil billige denne Betingelse. Det er, at Deres katholske Søster og hendes Datter aldrig besøger Dem her paa mit Gods. Jeg raader Dem overhovedet til at see disse Slægtninge saa sjeldent som muligt.“

Dette bedrøvede Hanna meget, og Hr. Woodcote, der bemærkede det, vedblev:

„Jeg tvivler ikke om, at Fru Ashton elsker Dem ømt; og den lille Pige er virkelig et elskværdigt Barn; men det er kun en Grund mere til ikke at omgaae dem. Thi Deres Slægtnings Elskværdighed vilde maaskee bringe Dem bort fra den protestantiske Lære, og De veed jo, at den katholske Tro ikke stemmer overeens med Evangeliet, men er Gud mishagelig.“

Dette vidste Hanna rigtignok ikke; hun var endog overtydet om det Modsatte. Hun følte selv i dette Øieblik, at den katholske Lære, efter hvilken Mennesket kan og skal leve uden svær Synd, af hendes afdøde Mand var erkjendt for Sandhed. Richard havde mod sit Livs sidste Aften glædet sig over, at hans Søn havde aabnet sit Hjerte for denne Lære. Det eneste Ord om Anger, som Hanna nogensinde havde hørt af sin Mand, var kommet over hans Læber ifølge hans, skjønndt kun ringe, Kundskab til denne Tro, og for disse angerfulde Ord haabede hun, at han ikke var forkastet af Gud. Richard havde glædet sig over, at Robert erkjendte Sandheden, og været lykkelig over Drengens gode Forsætter.

Nu var han paa det Sted, hvor Sandheden erkjendes uden Slør. Dersom han havde kunnet tale til Hanna, vilde han have sagt hende, at hun skulde lade Drengen vandre fremad paa den begyndte Vei; saa vilde han lære at elske sin Frelser og at hade Synden — og at kun denne Vei fører til Himlen.

Hvad skulde Hanna nu gjøre, hvad beslutte sig til? At være fattig, forekom hende frygteligt.

Hr. Woodcote gjentog sin Betingelse. Et Øieblik tænkte Hanna: Med de sparede Penge kan jeg slaae mig igjennem; Folk ville holde mig for fattig og afhængig, men jeg vil være uafhængig, og denne Uafhængighed er mere værd end Hr. Woodcotes Understøttelse, der fængsler min Sjæl, medens jeg gjælder for uafhængig. Men hun frygtede Armoden altfor meget. Vidste hun da, om hun vilde finde sit Udkomme, om hun ikke vilde blive nødt til at udgive sin lille Formue for det Nødtørftigste og derpaa aldeles gaae til Grunde? Hvor skrækkeligt, at gjøre Hr. Woodcote til sin Fjende! Hanna modtog altsaa under bitre Taarer Slaveriet for de ti Shilling, flyttede til Møllen, sendte Maria bort og meddeelte sin Søster Hr. Woodcotes Befaling. Fru Ashton og Maria vare altsaa forviste fra Hannas Huus.

Er da Fattigdommen virkelig saa skrækkelig? Vove Menneskene af Frygt for den ikke mere at være oprigtige?

Desværre forholder det sig saaledes! Mange Mennesker i England have ikke Mod til at lade deres Børn opdrage i den sande Tro, fordi de frygte de Riges Vrede, skye Sorger og gyse for den bitre Armod. Disse Folk skulde dog hellere stole paa Gud end paa Menneskene; de kjende jo ikke Fremtiden, og Alt kan jo gaae langt bedre end de troe.

Maaskee tænker En eller Anden ved Læsningen af denne Bog, at dens Forfatter ikke kjender Fattigdommen; han kan herom dømme af Følgende.

Mennesket kan paa forskjellige Maader komme i Armod. Arbeideren bliver fattig, naar han enten intet Arbeide har, eller intet kan udføre. Varer denne Arbeidsmangel længere Tid, saa har den Fattige ingen Credit mere og geraader i bitter Nød. Ja, Armod er skrækkelig! De Folk, som før eiede eget Huus, maae, naar de forarmes, nøies med en Leiebolig; de, som boede i leiede Værelser, maae hjælpe sig med en eneste Stue;

de, som aldrig havde meer end een Stue, blive ved Armoden nødte til at dele deres Bolig med endnu fattigere Mennesker. Den Fattige seer sig snart nødt til at bringe Alt, hvad han kan undvære, til en Pantelaaner. Derhen vandre Senge og Møbler, Porcellain og Skilderier, Bøger og andre Gjenstande, der i tidligere lykkeligere Dage tjente til Forhøielse af Livets Bekvemmelighed og Behagelighed. Den Fattige pantsætter eller sælger Alt for at købe Brød og beskytte sig mod Hunger. Men naar han ikke mere har Noget at sælge eller pantsætte, og endnu ikke har fundet nogen Bestilling? saa maa han tye til Fattighuset, — og det er det just, som Englænderen frygter allermeest. Mange Fattige i England besmitte hellere deres Samvittighed, end de gjøre dette Skridt!

Ogsaa Hanna frygtede Fattighuset. Hvad kunde der ikke tilstøde hende, naar hendes Underhold beroede paa hendes daglige Arbeide! Hvor let kunde hun ikke blive tvungen til at tage sin Tilflugt til dette sørgelige Asyl, før Robert var gammel nok til at ernære sig selv og understøtte sin Moder!

Saa sørgeligt har de Fattiges Skæbne ikke altid været i England. Med Religionsforandringen er der ogsaa indtraadt en stor Forandring i de Fattiges Vilkaar. Fattigloven traadte istedetfor katholsk Barmhjertighed, det karrige Udbytte af den trykkende Sogneskatt istedetfor Kirkens aabne Haand, og — hvor mange Mennesker leve ikke af de for de Fattige bestemte Penge! Der skal Folk til at samle Pengene, til at anvende dem, til at bestyre Fattighuset, til at udkaste Lovene for det. Hvor forskjellige ere ikke disse Fattigforsørgere i den protestantiske Kirke fra vore Munke og Nonner, der frivilligt underkaste sig Fattigdom for Christi Skyld! — Da den sande Kirke i England blev plyndret og næsten udryddet, begyndte en skrækkelig Tid for de Fattige, og Fattigdommen er isandhed siden bleven frygtelig. Dog gives der endnu noget Frygteligere end selve Armoden:

det er Synden, som myrder Sjælen. Kun den katholske Kirke lærer, hvad den lille Maria meddeelte sin Fætter, at Mennesket kan og skal leve uden Dødsynd. Men Styrke til at modstaae Synden annamme vi kun i Sacramenterne. Dette havde Robert godt forstaaet. — Kathechismen spørger: Skal Mennesket sørge meest for sin Sjæl eller for sit Legeme? og svarer: For sin Sjæl, thi Christus har sagt: Hvad gavner det Mennesket, om han end vandt den ganske Verden, men tog Skade paa sin Sjæl!

Hanna bar mere Omsorg for Legemet end for Sjælen, thi hun frygtede Fattigdommen og Hr. Woodcotes Fjendskab. Naar hun tænkte paa sin Søn, beroligede hun sig med det Forsæt, senere at lade ham blive katholsk, hvis han endnu ønskede det.

(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

Kjøbenhavn. Søndagen d. 19. Juni feirede de her-værende Mariacongregationer en lille Fest i Jesu Hjertes Capel. Efter Messen, hvori Medlemmerne af Stanislauscongregationen holdt deres Fælledscommunion, indviedes der nemlig to nye Faner: den ene af beskeden Form og simpelt Arbeide, som bærer den ubesmített undfangede Guds Moders Billede paa hvidt Silketøi og tilhører Stanislauscongregationen; den anden, en stor Kirkefane, 6 Fod, 15 Tommer lang og 4 Fod, 8 Tommer bred, skal være Mariacongregationens Banner. Den første er kommen fra Frankrig, den anden er en kostbar og skøn Foræring fra et Medlem af denne Congregation i Aachen.

Fanens Forside af rødt Damask er prydet med den allerseligste Jomfru Marias Billede. Hun er fremstillet som Himlens og Congregationens Dronning. Derfor er hun iført en folderig Purpurkaabe over et grønt Klædebon, som er befæstet med et Bælte, den jomfruelige Kydskheds Sindbillede; derfor har hun den kongelige Krone paa Hovedet og Maanen under sine Fødder, og

holder et gyldent Scepter i sin høire Haand, medens den venstre Arm bærer det guddommelige Jesusbarn. Med Moderkjærlighed betragter hun sin guddommelige Søn og synes at glæde sig over, at han lader sit Øie naadig hvile paa de i Kirken knælende andægtige Christne.

En Helgenglorie omgiver Marias Hoved, og hele Figuren staaer midt i en Straalekrands, hvis Ramme er dannet af hine Ord, hvormed Maria selv engang har udtrykt baade Aarsagen til og Virkningen af sin egen Ophøielse til Guds Moder: „Respexit humilitatem ancillæ suæ; ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes, 3: Han har i Naade seet ned til Sin Tjenerindes Ringhed; thi see, fra nu af skulle alle Slægter prise mig salig.“ Hvem er disse Slægter uden de katholske Cristne, og særlig Congregationerne!

Enhver opmærksom Beskuer vil ganske vist tiltales af den smagfuldt udførte Brodering: Farvernes Valg, Fordeling og Skyggeblanding er fortrinlig lykkedes. Man skulde næsten ikke troe det muligt ved Brodering at frembringe et saa udmærket Billede, der fuldkomment seer ud som et prægtigt Maleri.

Men lad os tilføie, at det desuden svarer til alle Konstens Fordringer. En som Konstkjender i Tydskland høit anseet Herre (den bekjendte Deputerede Dr. A. Reichensperger) udtalte sin Dom derover med følgende Ord: „Uden al Overdrivelse kan jeg sige, at det er et Konstværk af første Rang. Saavel Opfindelsen, som Udkast og Udførelsen ere fortrinlige. Det ligner den store Rafaels berømte Staffelmaleri, som ogsaa var bestemt til en Fane.“

Bagsiden viser den h. Joseph med Jesusbarnet i hvidt Felt, udført med lidt simplere Brodering, men med stor Smag og Nøiagtighed. Omskrivten lyder: Sancte Joseph, protege filios tuos 3: Hellige Joseph, beskyt dine Sønner.“

Den smukke Overskrift paa Bagsiden „Congregatio Mariana Hafniensis“ giver tilkjende, at Fanen tilhører Mariacongregationen i Kjøbenhavn.

Korset som kroner Fanestangen, fortjener tilsidst ogsaa Opmærksomhed. Dets Form og Forgyldning med Jesu Navnet i Midten paa den ene, og Marias Navnetræk paa den anden Side, gjør sin Kunstner al Ære.

Ganske vist er denne Fane en sand Prydelse for det lille Jesu Hjertes Capel; og man vil derfor gjerne tilgive, at den er for stor i Forhold til Capellet. Ialtfald kan Congregationen være stolt af denne Fane. Gid den

maatte bidrage til at forhøje dens Festligheder; men især at forøge den Hengivenhed, som Congregation be-
kjender for sin Dronning og Herskerinde, den allersaligste
Jomfru Maria, og fremme den Broderaand, som skal be-
sjæle alle dens Medlemmer. s.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 3. Juli. 4de Søndag efter Plutse. Mariæ Besøgelse.
NB. Søndagen den 3. Juli og følgende Søndag afholdes den 3die
Kvartalscollect af Peterspengen. — 4. M. Ulrich, Biskop.
— 5. Tl. Cyrillus og Methodius, Biskopper. — 6. O. Octav
af St. Peter og Paul; Kl. 8¼ Messe for Ansgariusforeningen.
— 7. To. Pulcheria, Kaiserinde. — 8. F. Elisabeth, Enke.
— 9. L. Martyrerne af Gorkum.

Søndagen den 10de Juli. 5te Søndag efter Plutse.

Søn- og Festsdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel,
Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet
Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i
Ordrup.
Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars
Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. An-
dreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste. (S. Nr. 26.)

St. Andreas-Collegium i Ordrup

slutter sit Skoleaar Tirsdagen d. 5. ds. med Præmieuddeling og
Te Deum Kl. 10 Form. Til at overvære denne Høitidelighed ind-
bydes herved Elevernes Forældre samt Enhver, som interesserer
sig for Skolen. J. B. Lohmann, Rector.

Fra den 10. Juli holdes i St. Andreas Kirke paa Søndagene
Messen med Prædiken Kl. 10, Aftengudstjenesten Kl. 7¼.

St. Knuds Skole.

Onsdag d. 6. Juli afholdes i Skolen i Ny Kongensgade den
aarlige Examen, hvortil Elevernes Forældre og Skolens Venner
venligst indbydes.

Mødreforeningen.

Paa Tirsdag d. 5. Juli Kl. 8¼ holdes i Sct. Ansgars Kirke
den h. Messe for Foreningen med fælleds Communion.

C. J. Elvius' Bogtrykkeri, Nybrogade 6, Kjøbenhavn.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 28.

Søndagen den 10. Juli.

1881.

Indhold: Et dansk Medlem af det franske Academi. Under Polititilsyn. Kirkelig Efterretning: Sverig.

Et dansk Medlem af det franske Academi.

(Fortsat fra Nr. 27.)

„Endnu noget Lidet, min elskelige Brodersøn! Thi sandelig Pennen følger Hjertets Udøsning. Jeg beder Dig, om Du læser Noget udi din Religions Skribenter angaaende den katholske Religion, at tage tre Ting vel i Agt.“

Med disse varme Ord indleder Vinsløv de tre praktiske Regler, han knytter til den foregaaende Beviisførelse for, at den katholske Kirke er og alene kan være Christi sande Kirke. De tre Regler ere:

1. Skjeln imellem, hvad der er *kirkelig Lære*, og hvad der er *en eller anden* katholsk *Lærds* Mening.
2. Skjeln imellem *rettroende* Lærdes Meninger og andre Lærdomme, der ere *dømte* af Kirken.
3. Søg Oplysning om den katholske Lære hos paa-

lidelige *katholske* Skribenter, og stol ikke paa, hvad akatholske Skribenter udgive for at være katholsk Lære.

Vigtigst ere den anden og tredie af disse Regler. Den anden sigter til Jansenisterne, hvis vildfarende Meninger allerede vare blevne forkastede af Kirken, uden at de derfor vilde slippe dem eller give Afkald paa Navnet „Katholik“. Vinsløv skriver derfor: „Tag vare at gjøre vel Forskjel imellem gode katholske Mænds *tilladte Meninger* og Andres Lærdomme, som ere ganske fordømte af den katholske Kirke, omendskjøndt slige Lærdommes Forfægtere ville immerfort passere for at være katholske, f. E. nuomstunder *Jansenisternes* og deres Tilhængeres særdeles og fordømte Lærdoms Artikler. Denne Advarsel er heel fornøden for at forekomme og kortelig besvare en Forevending, som for nogen Tid siden har bødret et ungt Menneske, født op opfødt udi Kjøbenhavn af en katholsk Fader, men affaldt udi London til en anden Religion, hvilken udi et Brev til din Broder, hans bekjendte og gamle Ven baade udi Danmark og udi England, har iblandt Andet skrevet saaledes af lutter Vanvittighed: „„De Katholske ere ikke overensstemmende: somme ere Johnsenister (han vil sige Jansenister) o. s. v., hvilke ere de rette?““ Thi det arme bedragne Menneskes Forførere kunde vel vide og sige ham, at den romersk-katholske Kirke har aldeles fordømt den jansenistiske Lærdom, forklaret Bansættelsen over alle dens Forfægtere og Tilhængere og saaledes ganske udelukket Jansenisterne af de Katholskes Menighed.“ — Kunne vi ikke nutildags sige det samme om de saakaldte „Gammelkatholiker“? Og har vi ikke Grund til at advare mindre Oplyste mod at forvexle denne lille Sect og deres Paastande med den store katholske Verdenskirke og dens Lærdomme? Tilmed da de ikke blot selv gjerne ville ansees for endnu at være Katholiker, men ogsaa ved selve deres Navn kunne sætte uvidende Folk Blaar i Øinene, ja endog af en anseet luthersk Theolog hertilands ere betegnede som „et særligt Parti paa Katho-

licismens Omraade“, skjøndt de ved at nægte Ufeilbarhedsdogmet, selv have udelukket sig af Kirkens Samfund.

Men af største Vigtighed er den tredie af de ovenanførte Regler, som Vinsløv giver i følgende Ord: „Hvad Du finder citeret saasom katholsk Skrivt og Lærdom udi din Religions og alle andre modstridende Religioners Skribenter, maa Du endelig selv conferere med Originalerne og ikke være fornøiet med blotte og bare Citationer, for at dømme billigen derom. Thi det er ganske uretfærdigt og imod al christen Samvittighed at dømme imellem tvende høivigtige Sager aleneste efter det, som den ene af disse Sager forebringer imod den anden, eller om den anden, uden at examinere i lige Maade, det som den anden Sag selv forebringer.

„Læs den katholske Lærdom udi de Katholskes egne og approberede Skrifter. Læs Concilium Tridentinum udi de Katholskes egne approberede Editioner og døm ikke derom efter de modstridende Editioner og Skrifter. Læs i lige Maade Catechismum Concilii Tridentini. Læs Bellarminum, men læs ham selv. Læs Bossuets expositionem fidei catholicae og ejusdem historiam variationum ecclesiarum protestantium etc., men læs hans egne Editioner, som han selv har ladet trykke, og de Editioner, som med disse rigtig overenskomme; thi hvad som er trykt efter hans Død 1704, er slet intet at lide paa og endeel uoprigteligen trykt.

„Jeg anmoder Dig særdeles om disse tre Ting, eftersom udi den lutherske Religion, saasom og udi de andre modstridige Religioner, maa Samvittighedens Forsikkring være grundet ikke paa nogen menneskelig Autoritet eller Myndighed, men paa egen Ransagning og Prøvelse.“

„Læs den katholske Lærdom udi de Katholskes egne og approberede Skrifter“, d. e.: andre Skribenters Fremstilling af den katholske Lære kan Du ikke stole paa; ikke-katholske Forfattere mangle ofte Evne eller Villie til at sætte sig ind i katholske Lærdomme og Anskuelser.

— Mon der ikke kan være Grund til at gjentage denne Formaning den Dag idag? Det kunde sagtens synes at være overflødig, da vor Tid gjør sig saa meget til af at være oplyst, frisindet og upartisk. Alligevel trykkes der endnu i vore Dage mange Ting, der ikke kunne andet, end hos en katholsk Læser vække det Ønske, at Skribenten maatte have lagt sig paa Hjerte, hvad Biskop Martensen*) siger: „Du skal ikke lyve; du skal ikke fornægte Sandheden eller udgive for Sandhed, hvad der ikke er Sandhed — dette Bud skal gennemtrænge alle vore Forhold.“

Læseren misforstaae os ikke! Martensen fremfører**) mod os Katholiker den Sigtelse, at vi idelig gjøre os skyldige i „løgnagtige Fremstillinger“ af andre Confessioner, uden at han nogensinde begrunder denne Sigtelse. De nedenfor følgende Citater af protestantiske Skrivter kunde nok synes at berettige os Katholiker til det Klagemaal, at protestantiske Skribenter idelig gjøre sig skyldige i løgnagtige Fremstillinger af den katholske Confession. Dog det være langt fra os! Vi overlade Herren Dommen om, hvad der er Usandhed, og hvad der er Løgn, hvem der feiler af Uvidenhed, og hvem der mod sit bedre Vidende paadigter den katholske Kirke Lærdomme, hvilke den slet ikke vedkjender sig. Men det vil ingen upartisk Læser nægte, at man faaer Indtryk af, at det idetmindste paa protestantisk Side idelig mangler paa alvorlig Stræben efter at *gjøre sig bekjendt* med katholsk Lærdom og Anskuelse, og at der idetmindste forsaavidt bliver syndet mod hint Bud: „Du skal ikke lyve; du skal ikke fornægte Sandheden eller udgive for Sandhed, hvad der ikke er Sandhed“, et Bud, der skal gennemtrænge alle vore Forhold og tilvisse ogsaa forpligter overfor det store katholske Kirkesamfund og dets Lærdomme.

For at Læseren des lettere selv kan dømme, tillade

*) Ethik II, 259. **) III, 416.

vi os at hidsætte nogle Citater af nyere danske Skrivter og ved Siden af dem, den katholske Lærdom, som oftest med de Ord, hvormed den findes fremsat i vor Katechismus*) eller i andre let tilgængelige Bøger.

F. Dall: „*Videre Forklaringer til Balslevs Lærebog efter Luthers lille Katechismus*“. Kbhavn. Reitzel 1876, — siger S. 21 :

»De Reformerte ere mere eller mindre betænkellige ved Brugen af Billeder af det Guddommelige, især da saadanne Afbildninger virkelig misbruges i de katholske Kirkeafdelinger**) til et Slags Afguderer«.

Afguderer er *Tilbedelse* af Noget, som ikke er Gud. Nu kunde Dall i vor romersk-katholske Katechismus have læst :

»Maae vi ogsaa holde Christi og Helgenernes Billeder i Ære? Ja, vist ; thi naar allerede et Barn ærer sine Forældres Billeder og en Undersaat sin Fyrstes Billede, saa maae vi saameget desto mere holde Herrens og hans Helgeners i Ære. Det heder ganske vist : »Du skal ikke gjøre dig noget Billede« ; men der er tilføjet : »for at tilbede det«, saaledes som Hedningerne gjorde. Men vi Katholiker afskye Tilbedelsen af Billeder.«

Sammesteds kunde Dall ogsaa have faaet Oplysning om, til hvad Nytte vi opstille Christi og Helgenernes Billeder i Kirkerne og bede foran dem.

»Billederne nemlig undervise og styrke os i Troen og opmuntre os til det Gode, idet de ret levende holde os for Øie vor

*) Fuldstændig Lærebog i den katholske Religion. 2. Oplag. Kbhavn. Høst, 1873.

**) Dall bruger her Fleertallet for at indbefatte den saakaldte græsk-katholske Kirke, ligesom han S. 143 udtrykkeligt siger : „Den saakaldte katholske Kirke er deelt i den græsk-katholske og den romersk-katholske eller papistiske d. e. Pavekirken.“ Men — for at bemærke det i Forbigaaende — det kan ikke være andet end misvisende for hans Læsere, naar han sammenfatter de to Kirker under eet Navn „katholsk“, omend skjøndt de foruden Navnet Intet have tilfælleds, og kun vor hellige romersk-katholske Kirke bevisligen bærer dette Navn med Rette.

Religions Hemmeligheder, vor Forlæsnings Historie og Helgenernes fromme Vandel; og foran dem bede vi lettere med Samling og Andagt til Christus og de Helgener, hvem de fremstille for os.«

S. 71 siger D.:

»Papisterne og Mormonerne lære, at Christus har fyldestgjort for Arvesynden, men de øvrige Synder, senere Synder maa man paa anden Maade skaffe bort.«

Vor Katechismus derimod lærer S. 103:

»Christus har gjort Fyldest for hele Verdens Synder (1 Joh. 2, 2), for Arvesynden og alle andre Menneskenes Synder.«

S. 102 paastaaer D.:

»Papisterne forklare falskeligen Kvinden i Himlen (Joh. Aab. 12, 1) om Jomfru Maria som Himmeldronning.«

Vi hilse Jomfru Maria som „Himmeldronning“ eller „alle Englenes og Helgenernes Dronning“, fordi „hun som Guds Moder staaer over alle Engle og Helgener“,*) ikke fordi Johannes (Aab. 12, 1) saae „et stort Tegn i Himlen, en Kvinde beklædt med Solen, og Maanen under hendes Fødder, og paa hendes Hoved en Krone af tolv Stjerner“. Denne Kvinde ansees ogsaa af de katholske Skrivtudlæggere for et Billede paa Guds Menighed her-nede, paa *Kirken*. Naar saa Ambrosius, Augustinus og Bernhard med Flere overføre det, som i bogstavelig Mening maa forstaaes om Kirken, paa Jomfru Maria, da er det en friere Anvendelse af Skrivtens Ord, hvilken ligger des nærmere, da Maria ikke blot hører til Kirken, men ogsaa er dens første og meest udmærkede Datter. — —

S. 111 staaer:

»At (foruden Christus) ogsaa Maria skulde være undfanget af den Helligaand og syndefri, som det nu er bleven fastslaaet i den papistiske Kirkelære, er ganske unødvendigt for at begrunde Jesu Hellighed og Frelsens Fuldbringelse.«

Denne korte Sætning kan let give Anledning til en tredobbelt Misforstaaelse. Vi bemærke derimod:

*) Fuldstændig Bønnebog for katholske Christne. 2. Udgave. Kbhavn. Høst 1868. S. 249.

1) At Maria stedse har været *syndefri* d. e. fri for al *personlig* Synd, er ikke først nu (1854) blevet fastslaaet, men det er en katholsk Troeslære, som høitideligt blev udtalt allerede af Conciliet i Trient.*)

2) Den katholske Kirke lærer paa ingen Maade, at Maria maatte være syndefri, forat Jesus kunde være hellig og fuldbringe vor Frelse. Den øser sin Lære om Marias fuldkomne Syndefrihed meget mere af den nedarvede Overlevering og bekræfter den med Antydninger i Skrivten samt med det bekjendte: *Decuit; potuit; ergo et fecit* d. e. Det sømmede sig for Guds Moder, at hun for Sønnens Skyld stedse blev bevaret fri for al Synd; altsaa tør vi vel antage, at Gud, den Almægtige, virkelig har bevaret hende.

3) Meest misvisende er, at Jomfru Maria her siges efter den nylig fastslaaede katholske Kirkelære at være *undfanget af den Helligaand* paa samme Maade som Christus!! Allerede i 1854, førend Spørgsmaalet om Marias ubesmittede Undfangelse blev endelig afgjort ved den pavelige Erklæring af 8. December anførte Aar, havde denne „Kirketidende“ klart, bestemt og tydeligt angivet, hvad det dreier sig om, naar der spørges om Marias ubesmittede Undfangelse, nemlig „om Maria, som den fra Evighed udvalgte Moder til Guds Søn nogensinde, selv kun nogle Dage eller Timer, ja kun et eneste Øieblik, har været besmittet med Arvesynden, — eller om hun strax i det første Moment af sin Tilværelse, altsaa allerede i sin Undfangelses Øieblik ved de hh. Forældre Joachim og Anna, formedelst et Vidunder af den guddommelige Almagt og Naade er bleven fri for denne Arvesyndens almindelige Fordærvelse.“**)

S. 131 heder det:

•Christi Offer, Løge og Sjæl, som han hengiver til Lidelse og Syndebod, er det fuldkomne Forsoningsoffer, og det gjælder

*) 5. Møde, 23. Can.

**) Kirket. 2. Aarg. 1854 S. 407.

for alle Mennesker og for alle Tider, eengang for alle (Rom. 6, 10), og behøver ikke at gjentages, som Papisterne mene, at det skeer i deres ublodige Messeoffer.«

Nei, „Papisterne“ mene paa ingen Maade, at Korsofferet behøver at gjentages, som om det var et *ufuldkommen* Forsoningsoffer eller ikke gjaldt for alle Mennesker og for alle Tider; heller ikke mene vi, at vort ublodige Messeoffer *fuldkommer* Korsofferet. Vor Lære er meget mere følgende:

1) Christus har paa Korset eengang for alle erhvervet alle Mennesker fuldkommen Forsoning og al Naade; forsaavidt vilde vi ikke trænge til en Fornyelse af Korsofferet; heller ikke *afsoner* Christus i Messen nogensomhelst Synd eller *erhverver* os nogensomhelst Naade.

2) Men som Mennesker trænge vi til stedse og allevegne at hylde og tilbede Gud paa en Maade, der svarer til vor Natur, d. e. ved Frembærelse af en synlig Gave. Derfor var det ikke nok, at Christus eengang offrede sig for over 18 Aarhundreder siden; ogsaa vi, det nittende Aarhundredes Christne, føle Trang til at tilbede Gud ved Offring.

3) Da Frelseren selv vilde være den nye Pagts eneste Ypperstepræst og Offergave, imødekom han denne vor Trang til at offre, idet han indstiftede Messeofferet, hvori han *fremstiller* sit blodige Korsoffer som altid nærværende for os og *tilvender* os sammes Frugter. Katech. S. 242 og Trienter-Conc. 12. Møde, 1. Cap. — —

S. 150 skriver Dall:

„Ved egen Kraft komme til Christus og vinde Guds Rige, det er, hvad de Selvretfærdige ville, f. E. de hedenske Dydshele, de ivrige Pharisæer, de hinduiske Selvplagere i Ostindien, og i Christenheden Munkene (Faste, Selvpidskning o. s. v.; Trappist-Munkene maae slet ikke tale, undtagen de Ord, naar de mødes: Husk at døe!) Til Slikt udkræves stor Sjælekraft.«

Unægtelig udkræves den! Og derfor mener Trappist-Munken ved denne heltedige Selvovervindelse at gjøre

noget Gud særdeles Velbehageligt og samle sig rige Skatte i Himlen, forudsat at han bringer Herren dette Offer i *Naadens* Tilstand og understøttet af den guddommelige *Naadebistand*. Munken er altsaa langt fra al Selvretfærdighed. Thi hans katholske Katechismus lærer ham :

»at det er kun det retfærdiggjorte Menneske, som med *Naadens* Hjælp kan frembringe fortjenstlige Gjerninger, medens Mennesket i Dødssyndens Stand ikke kan gjøre noget Godt, der er fortjenstligt for Himlen —, og

at ogsaa den Retfærdiges gode Gjerninger faae deres indre Værd og Fortjenstlighed ei af ham selv, men kun af Christi uendelige Fortjenester, paa hvem vi ere levende Lemmer formedelst den helliggjørende *Naade*. Thi Herren siger : Jeg er Viinstokken, og I ere Rankerne ; hvo som bliver i mig og jeg i ham, han bærer megen Frugt ; thi uden mig kunne I slet Intet gjøre. Saml. Trienter-Conc. 6. Møde, 16. Cap.« (Katech. SS. 223, 224).

S. 203 heder det :

»Kun ved at troe faae vi Gavn af Sacramentet, saaat det bliver os et *Naademiddel* og ikke en Snare eller Anstød. (Derimod Papisterne : Sacramenterne virke Frelse og Salighed *ex opere operato* d. e. blot ved vor legemlige Deeltagelse, naar vi kun ikke ere ligefrem Fornægttere.)«

Utroligt ! Vor Katechismus lærer jo klart og bestemt, at vi maae *værdigen* annamme Sacramenterne, for at de kunne frembringe *Naade* i os, og at den, som uværdigt annammer et h. Sacrament, langt fra at blive deelagtig i Frelse og Salighed, tvertimod begaaer en meget svær Synd (S. 227). Men hvad det vil sige : uværdigt at annamme *Alterets* Sacrament, hvorom D. paa det anførte Sted handler, siges tydelig S. 249, hvor det heder : „Hvo som annammer Communionen uværdig, d. e. i Dødssyndens Tilstand, paadrager sig Fordømmelsen. Har man altsaa begaaet en svær Synd, skal man aflægge et gyldigt Skriftemaal før den hellige Communion. Mennesket prøve sig selv, og saaledes æde han af dette Brød og drikke af denne Kalk.“

D. har altsaa aldeles misforstaaet det gængse Udtryk, at Sacramenterne virke *ex opere operato*. Det vil kun sige, at Sacramenterne hverken faae deres Virkekraft af Meddeleren eller den Modtagende, men have den *i sig ifølge Christi Fortjeneste og Indstiftelse*. Men forat den Modtagende virkelig maa blive deelagtig i Naade, er det en ufravigelig Betingelse, at han rydder enhver Hindring for Naaden afveien ved en omhyggelig Forberedelse, der er forskjællig efter Sacramenternes forskjællige Natur, men i intet Tilfælde nøies med den blotte Tro alene.*)
(Fortsættes.)

Under Polititilsyn.

(Fortsat fra Nr. 27.)

Hun flyttede ind i Værelserne ved Møllen, og da den nye Leilighed ikke kunde rumme alle hendes Møbler, solgte hun mange af dem til den nye Rideknægt. For Kjøbesummen anskaffede hun sig og sin Søn passende Sørgeklæder og beholdt endnu Penge tilovers.

Sommeren gik hen, og Vinteren kom. Den var streng, men dog smuk. Robert ledsagede Hr. Woodcote og dennes Venner paa Jagt; han viste Jægerne Vei og førte Hestene tilbage, naar Jægerne havde gjort deres Morgenridt. Den nye Rideknægt holdt meget af ham og stoled paa ham, som paa en Mand. Han var sin Moders Stolthed og Glæde. Da han ogsaa flittigt passede Haven, havde han kunnet plante et betydeligt Antal Vinterblomster i Urtepotter. Vinduerne i den nye Leilighed vare smykkede med Laurestinus, Nyserod og Maanedstroser, og Hanna kyssede ofte de Blomster, hendes kjære Søns Haand havde bragt.

*) Concil. i Trient, 7. Møde, 6. og 8. Canon om Sacr. i Almindelighed.

Da Foraaret kom, faldt det Hr. Woodcote ind, at Robert skulde lære at kjøre. Frøken Emma Woodcote fik en lille Vogn og et Par smaa Heste, ikke meget større end Hunde. Godseieren lagde Haanden paa Roberts Skulder og sagde: „Vi ville have en passende Kudsk til det smukke lille Kjoretøi! Du er vist en god Vognstyrer, thi Du er jo saa forsigtig, som en gammel Graaskjæg.“

Om Sommeren maatte Robert indøve Hestene i at springe over Slagbommen, og naar Herregaarden var fuld af Gjæster, samlede Herrer og Damer sig undertiden paa Øvelsespladsen for at see ham tilhest sætte over Barrieren, og de Fremmede roste Drengen og gjorde ham Foræringer. Men de mange Smigrerier vare ham ikke tjenlige; man advarede Hanna, men hun stolede paa Roberts Charakter.

Atter henrandt et Aar. Robert var nu tretten Aar, og hans Moder blev altid stoltere af sin Søn, der levede i inderlig Fortrolighed og Enighed med hende. For hans Moder laae hans ganske Hjerte aabent, og det vidste hun. Dog undrede hun sig undertiden over, at han aldrig talte om Maria Ashton og sin Tante, og da han nu var gammel og forstandig nok, foresatte hun sig ved given Leilighed at sige ham, hvorfor Forbindelsen med deres Slægtninge var afbrudt. Leiligheden hertil tilbød sig snart. En Aften i Februar sad Hanna og Robert ved Kaminen.

„Moder“, begyndte Drengen, „hvorfor tale vi aldrig om min Fader?“

„Derved kommer han jo ikke tilbage!“ svarede Hanna.

„Jeg ønsker ham heller ikke tilbage!“ sagde Robert. Hanna taug.

„Hvorfor skulde vi ønske ham tilbage? I Himlen er der dog bedre end paa Jorden. Troer Du, han er i Himlen, Moder?“

„Kjæreste Barn“, udbrød Hanna, „Gud forbyde, at han skulde være noget andet Sted!“

„Jeg vilde gjerne vide, hvor han er“, sagde Robert alvorlig og eftertænkksom.

Hanna følte sit Blod næsten stivne af Smerte, men hun fattede sig og sagde ærgerlig: „Hvor skulde din Faders Sjæl vel ellers være?“

„Maaskee i Skjærsilden!“ var Roberts Svar.

Den stakkels Hanna førte med sin Pension, med Roberts Fortjeneste og de Foræringer, han fik, et saa behageligt, sorgfrit Liv, — og nu vovede Robert at ytre katholske Meninger! Det forvoldte hende næsten Feber.

„Tal for alt i Verden dog ikke saaledes! En Lykke, at Hr. Woodcote ikke hørte det!“ udraabte hun. „Jeg troede, Du havde for længe siden glemt alt Dette“.

„Glemt min Faders Død! Moder! det vil jeg aldrig kunne!“

„Ikke hans Død, men Skjærsilden“, meente Hanna.

„Jeg er overbevist om, at min Faders Sjæl er kommen i Skjærsilden“, sagde Robert. „Maria har belært mig om dette Punkt, og jeg har allerede ofte bedet for hans Sjæl.“

„Tænk ikke mere derpaa og ti om Lærdomme, som Du ikke forstaaer. Maria kan ikke vide noget om, hvor din Fader er“.

„Hvorledes, Moder? Husker Du ikke mere Faders sidste Timer? Du har jo selv fortalt Maria og mig, at han Aftenen før Ulykken har angret sine Synder og sagt, at han ønskede aldrig at have krænket Gud, og hvorledes han kyssede Marias Kors og erklærede sig overtydet om, at hun havde lært mig Sandheden. Husker Du da ikke, hvorledes han holdt Korset i Haanden, da han næsten ikke hunde tale mere? Taarer trillede ned over hans Kinder, og han saae saa kjærligt paa Maria. Husker Du ikke længere, at han viste mig Korset og sagde til mig, da jeg holdt mit Øre til hans Mund: Tænk derpaa! Tænk derpaa! Og derpaa hviskede han: O Gud, tilgiv mig, o tilgiv mig mine Synder! Maria

troede, Fader var kommen i Skjærsilden, fordi han gjorde, hvad et Menneske, som man aldrig har lært Sandheden at kjende, er i Stand til. Var Fader igjen bleven rask“, tilføiede Robert alvorlig, „saa vilde han nu have været katholsk.“

„Hvor gjør Du mig ulykkelig!“ klagede Hanna. „O, at jeg dog skal opleve dette, efter at der allerede er henrundet to Aar siden hin Ulykkesdag! Jeg forudseer, at Du vil ødelægge Dig selv; og jeg har ofret Alt for Dig!“

Hanna havde slet Intet ofret for Roberts Skyld; men Folk, der ere paa en forkert Vei, tale sædvanlig paa denne Maade.

„For Din Skyld har jeg trukket mig tilbage fra mine Slægtninge, og Du!“ — — Taarer kvalte hendes Stemme.

Robert saae alvorlig paa sin Moder; han var i høieste Grad overrasket og bestyrtet.

„Hvorfor har Du dog trukket Dig tilbage fra Tante Ashton og Maria, Moder? Hvorfor høre vi Intet fra dem? Du har de Penge, jeg har faaet til Foræring, i Forvaring; naar det strækker til for Reisen, vil jeg besøge mine Slægtninge. Jeg er nu gammel nok til at reise alene, naar Du ikke kan følge med. Jeg kjender Verden tilstrækkeligt for at finde til Preston, og jeg vil bede Hr. Woodcote om Orlov for en Uge. Men hvorfor skriver din Søster og Maria ikke, og hvorfor skriver Du saa sjældent til dem?“

„Aldrig!“ sagde Hanna bitter; „eller dog saa godt som aldrig. Du er fornuftig nok til at forstaae mig; saa hør da, min Søn!“

Nu fortalte Hanna ham, hvad der var skeet. Hun vilde tillade ham, sagde hun, at forlade Woodcote og blive katholsk, naar han var i Stand til at ernære sig og hende; men hun udmalede ham tillige Armodens Gyselighed med saa mørke Farver, at Drengen græd ved den blotte Tanke derom. Hun gjorde ham forstaaeligt, at han hemmeligt kunde troe Marias Lærdomme, samt at han

kunde udføre sine dengang fattede Beslutninger og, uden at tale videre om disse, undgaae enhver Synd.

„Men maaskee kan jeg ikke udføre mit Forsæt,“ sagde Robert med undertrykte Taarer; „jeg trænger til Religionens Hjælp for at faae den nødvendige Kraft til det Gode. Hvor ofte har jeg allerede villet tale med Dig om dette Punkt! Men jeg veed jo, at Hr. Woodcote hader alle Katholiker og derfor ikke maa vide det mindste om mit Ønske, selv at blive Katholik. Men — jeg maa sige Dig det — jeg kan ikke længere vogte mig for Dødssynder, naar jeg ikke lærer Mere om den sande Religion. Jeg savner en Præsts Undervisning. Maria viste mig ogsaa det Sted i Bibelen, hvor vor Herre befaler sine Apostle at lære alle Folk, og hun sagde mig ogsaa, at de katholske Præster ere Apostlenes Efterfølgere og beklædte med den samme Myndighed.“

„Med den samme Myndighed!“ gjentog Hanna i Tanker. „Ja Katholikerne troe det, og de have maaskee Ret.“

„Saa vist som Bibelen taler Sandhed, har vor Herre sagt, at han vilde blive hos dem til Verdens Ende. Jeg har mærket mig dette Sted i Bibelen“.

„Godt min Søn; tro, hvad Du vil; bekjend dig i Hjertet til din Tantes Tro og undgaae Synden; det kan visselig ingen Uret være.“

„Hør mig, Moder!“ vedblev Robert bevæget, „og overvei endnu engang, hvad jeg siger dig. Protestanterne troe, at ingen kan opvoxe, leve og døe uden hyppigt at begaae Dødssynder. Men, naar jeg tænker paa min Faders Død: hvorledes han og jeg følte den katholske Læres Storhed og Skjønhed; naar jeg seer Korset og betænker, at Jesus elskede os saa høit, at han døde for os; naar jeg overveier, at min kjære Fader med Taarer i Øinene forlod Verden, og at hans sidste Ord til mig vare: Tænk derpaa, o, tænk derpaa! — saa vilde jeg gjerne leve fromt og uden Synd. Min Fader ønskede ikke at have nogen Synd paa sit Hjerte, og saa ofte jeg tænker paa Frelseren, synes han at tilraabe

mig: Bedrøv mig ikke ved nogen Synd! Hvorledes kunde jeg da gjøre det? — Protestanterne sige, at vi ikke kunne lade være at synde, men Katholikerne, at vi kunne og skulle leve uden nogen svær Synd; derfor vil jeg være Katholik. Jeg vil ikke modstaae min bedste Ven, ikke forglemme, hvad Gud har gjort for mig! Hvorfor skulde jeg vandre gjennem Livet fjernet fra Ham, naar jeg af hans Præster kan lære at tjene ham værdigt? O Moder! lad mig derfor blive katholsk!“

Hanna græd. Robert stod foran hende og bad for sin Sjæls Frelse med en Mands Alvor. Dersom Richard havde kunnet tale ud af sin Grav, vilde han have understøttet sin Søn! Men hvad kunde Hanna gjøre i dette Tilfælde? Hun kyssede sin Robert og lod ham gaae til-sengs. Drengens sidste Tanker denne Aften vare hellige Forsætter, og hans første Bøn, da han vaagnede: „Bevar mig i Dag for Synden, min Gud!“

(Fortsættes.)

Kirkelig Efterretning.

Sverig. „Vestfæl. Kirchbl.“ beretter under 25. Juni fra Stokholm: „I Tiden fra Paaske indtil den første Deel af Mai afholdt her, som i sin Tid i Korthed er meddeelt, den Høiærværdigste Biskop Mermillod af Genf en Cyclus af Conferentser, hvilke tre Gange hver Uge fandt Sted i den herværende katholske Kirke, som desværre var for lille til at rumme Tilhørerne. De meest fremragende Personligheder af den svenske Hovedstads høiere Kredse indfandt sig ved denne Leilighed i Kirken og fulgte med den største Opmærksomhed de enkelte Foredrag. Indtrykket af disse var overordenligt, og især det sidste henrev Alle til Begeistring. Selv Kronprindsen ytrede det Ønske at tale med Biskoppen, og underholdt sig i længere Tid med stor Aabenhjertighed med ham. Hs. kgl. Høihed havde endog hvergang ladet sig tilstille et Uddrag af Foredragene, ligesom man ogsaa blandt Tilhørerne saae Flere, navnlig saadanne som

staae Kongehuset nær, under Foredragene gjøre sig skrivtlige Optegnelser. — Fra Stokholm begav Hans Høiærværdighed sig til Upsala, og derfra til Gefle. En uoverskuelig Menneskemængde, meest Protestanter, ledsagede ham her til Banegaarden for paa den ærefrygtsfuldeste Maade at tage Afsked med ham og modtage hans Velsignelse. Herfra reiste Biskoppen over Christiania til Danmark, hvor han d. 22. Mai indviede en stor gothisk Kirke i Aarhus“.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 10de Jull. 5te Søndag efter Plutse.

NB. Collect af Peterspengen. — 11. M. Veronica af Juliania, Jomfru. — 12. Tl. Johannes Gualbertus, Abbed. — 13. O. Anacletus, Pave og Mart. — 14. To. Bonaventura, Biskop og Kirkelær. — 15. F. Apostlenes Deling. — 16. L. Karmel-Skapuleerfest.

Søndagen den 17. Jull. 6te Søndag efter Plutse.

Søn- og Feskdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

- Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 $\frac{1}{2}$ offentlig Andagt i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skrifтетimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegade hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Mødreforeningen.

Paa Onsdag d. 13. ds. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ lader Mødreforeningen læse en h. Sjælemesse i Sct. Ansgars Kirke for sit afdøde Medlem M. Hansine Koch.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 29.

Søndagen den 17. Juli.

1881.

Indhold: Et dansk Medlem af det franske Academi. Under Polititilsyn. Kirkelige Efterretninger: Hamborg, Africa.

Et dansk Medlem af det franske Academi.

(Fortsat fra Nr. 28.)

„Læs den katholske Lærdom udi de Katholskes egne og approberede Skrifter“, thi paa ikke katholske Skribenters Fremstilling kan Du ikke stole. Rigt Stof til at godtgjøre denne Formanings Betimelighed findes endvidere i

N. G. Blædels *udvidet Confirmations-Undervisning eller evangelisk-luthersk Kirkelære*. Kbh. 1876, hvoraf vi skulle tillade os her at anføre nogle Citater. Og for at begynde, hvor vi hos Dall slap, har Blædel ligesaa lidt som han forstaaet den katholske Lære om *Sacramenternes Virkekraft*. Han skriver S. 561:

»Med Hensyn til Sacramenternes Virkemaade lærer den evangeliske Kirke i fuld Overensstemmelse med den hellige Skrift, at al Velsignelse for dem, som modtage Sacramenterne, beroer paa det Sindelag, hvormed de modtages. Saavel den Vantroer som den

Troende modtager saaledes i Nadveren Christi Legeme og Blod. For den Troende bliver det til Velsignelse, for den Vantro bliver det til Dom. (1. Cor. 11, 27 ff.)«

Alt dette lærer ogsaa den romersk-katholske Kirke; kun fordrer den ikke blot Tro, men ogsaa Kjærlighed til en velsignelsesrig Nydelse af Christi Legeme og Blod. Alligevel fortsætter B.:

»Men den katholske Lære lyser Ban over dem, som gjøre Tro hos den Modtagende til nødvendig Betingelse for Sacramenternes saliggjørende Virkninger. Den lærer nemlig, at Sacramenternes Naadevirkninger ikke ere betingede ved Tro, men at det her er nok ikke at gjøre Modstand, og at Sacramenterne ved en dem iboende Kraft umiddelbart fremvirke Naaden og udslette Synder. De virke som Tryllemidler, idet de give Naade »af gjort Gjerning« d. e.: at Velsignelsen og Naadevirkningerne følge umiddelbart og ufravigeligt Handlingens Udførelse, naar denne er udført efter Kirkens Ceremonier og med det Øiemed at gjøre, hvad Kirken vil have gjort, uden at den Modtagendes Sjælstilstand derved væsenlig eller nødvendig kommer i Betragtning.«

Efter hvad vi sagde i vor sidste Artikel mod Dall, vil Læseren af sig selv let indsee, at B. forvexler to heelt forskjellige Ting, et Sacramentes Modtagelse og et Sacramentes Naadevirkninger. Eet er, at annamme et Sacrament uværdigt og til Fordærvelse; et andet er at annamme det værdigt og til Velsignelse. Det Første kan man uden Tro; det andet kræver Tro og mere end den. Lader f. E. en Hedning sig døbe uden at have Tro, Haab og Anger, saa bliver han ganske vist døbt, saaat han hverken tør eller kan døbes senere paany, men han renses ikke for sin Synd; han bliver christnet uden at blive et Guds Barn, ligesom B. selv meget rigtigt har sagt om Communionen, at et døbt men vantro Menneske i Communionen annammer Christi Legeme og Blod uden at annamme Sacramentets Naadevirkninger. Altsaa hvad B. her siger: at den katholske Kirke lyser Ban over, netop det er den katholske Kirkes Lære.

Ligerviis vil det, som vi ovenfor (S. 441) bemærkede, let

overbevise den opmærksomme Læser om, at B. ikke mindre end Dall har misforstaaet den katholske Lære om de Retfærdiges *gode Gjerninger*, naar han S. 411 skriver:

»Den romerske Kirke betragter de gode Gjerninger ikke som Guds Aands Frugter i den Troende, men som Menneskets Fortjeneste for Gud, hvorved det kan gjøre Fordring paa Løn.«

Der skulde være sagt: De gode Gjerninger ere *ikke blot* Aandens Frugter i den *Retfærdige*, men *ogsaa* Menneskets Fortjeneste, da Mennesket, ved at øve dem, frit medvirker ved Naaden. Og Mennesket kan da gjøre Fordring paa Løn, da Gud, den uendelig Trofaste, af fri Kjærlighed har sat sit Ord i Pant for, at Intet af hvad hans Børn gjøre for hans Skyld, skal „miste sin Løn“, ei engang et Bæger koldt Vand, som gives En af hans Ringe. Matth. 10, 42.

SS. 369 og 406 heder det i „Confirmations-Underviisningen“:

»Den romerske Kirke anseer og forkynder sig som det uomtvistelige Guds Organ, der er i uafbrudt Besiddelse af Inspirationens Naadegave. — Havde man tidligere haft en ufeilbar Pave, hvortil da Synoder og Concilier? Man kunde da have hørt Pavens Mening, og dermed maatte Sagen have været afgjort.«

Mærkeligt! Samme Side 406 staaer, at Paven ansees for ufeilbar „i Kraft af guddommelig *Bistand*“, — altsaa ikke i Kraft af en *Inspiration*, en Naadegave, af hvilken vi Katholiker med B. troe, at kun Forfatterne til de hellige Skrifter vare i Besiddelse. Altsaa bliver Sandheden ikke udenvidere Paven indblæst; men Sandhedens Aand indskrænker sig til at staae Paven bi, saaat denne ved *Granskning* i Skrivt og Overlevering, for at erkjende hvad der er aabenbaret Sandhed, ufeilbarligt kommer til det rigtige Resultat. Altsaa vare Concilier og Synoder ikke overflødige i Fortiden; heller ikke ville de være det i Fremtiden. De kunne være et mere eller mindre uundværligt Middel til at udgranske den aabenbarede Sandhed. Dette har det vaticanske Concil sagt med ud-

trykkelige Ord, just da det erklærede Pavens Ufeilbarhed for en Troeslære.

»Hele Jordkredsens Biskopper have snart enkeltviis snart forsamlede paa Synoder forebragt den apostoliske Stol de faretruende Vanskeligheder, som reiste sig i Troessager, forat fremfor Alt Troens Mangler kunde blive afhjulpne paa dette Sted, hvor Troen ikke kan lide noget Afbræk. Men de romerske Paver have, alt efter Tid og Omstændigheder, snart sammenkaldt almindelige Concilier eller paa anden Maade skaffet sig Kundskab om den over Jordkredsen udbredte Kirkes Overbevüsing, samt betjent sig af Particularsynoder eller af andre Midler, som det guddommelige Forsyn forundte, og fastsat, hvad de ved Guds Bistand erkjendte at være overensstemmende med den h. Skrift og med de apostoliske Overleveringer. Thi den Helligaand er ikke forjættet Petri Efterfølgere, forat de i Kraft af en af Ham modtagen Aabenbaring skulde forkynde en ny Lære, men forat de med hans Bistand samvittighedsfuldt skulde bevare og med Troskab fortolke de nedarvede af Apostlene overleverede Troessandheder.«*)

S. 412 siger Blædel :

»Ved de Tusinder af Helgener har Pavedømmet atter hængt Forhænget for det Allerhelligste, saaat Adgang er nægtet Menigheden til Guds Naadestol formedelst Jesu Christi Blod.«

Derimod vor Katechismus :

»Hvad lærer den katholske Kirke om Helgenernes Dyrkelse og Paakaldelse? — Den lærer, at det er ret og heldbringende at dyrke Helgenerne.«

Kirken lærer os : Du kan gjerne paakalde Helgener uden at synde ; den lærer ikke : Du synder, naar Du undlader at paakalde dem. Den siger ikke : Du skal, — men den siger kun : Du tør, og Du gjør vel deri. Den forbyder os ikke, directe at henvende os til Guds Naadestol, den siger kun : Ved at paakalde Guds Moders eller andre Helgeners Forbøn finder du *lettere* Bønhørelse formedelst Jesu Christi, vor eneste Midlers, Blod.

Sammesteds, S. 412 :

*) Denne Kirket.'s 19. Aargang 1871 SS. 51. 52.

»Da Helgenerne (efter katholsk Lære) føre Menneskenes Bøn frem for Gud, maae de være allestedsnærværende og alvidende.« (!!)

Mon det koster den alvidende Gud Umage at lade sine Helgener vide, naar et Menneske raaber til dem? I ethvert Tilfælde maatte B. med vor Katechismus (S. 162) være enig om, at

»de Hellige i Himlen vide Noget om os; thi ellers havde hverken Engelen Raphael været istand til at frembære Tobias' Bøn for Gud, ei heller kunde Englene glæde sig over en Synder, der gjør Bod, saaledes som Evangeliet bevidner. Luc. 15, 10.«

S. 414 heder det endog:

»Ved et paveligt Decret af 8. December 1854 er afgjort, at Jomfru Maria er født uden Arvesynd. Ved dette Decret om Jomfru Marias ubesmittede Undfangelse er hun Kirkens egentlige Forløserinde, og Christi forsonende Gjerning bliver derved overflødig.« (!!!)

Det vil gaae mangan en Læser, som det gik os. Vi troede ikke vore Øine! Mon det skulde være en Trykfeil, naar der staaer: Maria *født* uden Arvesynd — og ved Siden af: dette Decret om Marias ubesmittede *Undfangelse*? Eller skulde B. ikke have vidst, at det fra Arilds Tid har været en uomtvistet Tro, at Guds Moder ikke stod tilbage for Døberen Johannes, der blev rensset for Synden, førend han blev født? Og denne Tro fandt sit Udtryk i Helligholdelsen af Jomfru Marias Fødselsdag 8. September, der blev feiret, om ikke tidligere, saa dog siden Slutningen af niende Aarhundrede.*) Men det er ganske utroligt, at Forfatteren til „Confirmations-Underviisning“ virkelig skulde troe, at vi holde Maria for Kirkens egenlige Forløserinde og Christi forsonende Gjerning for overflødig! Altsaa maa han vel antages ikke engang at have læst selve Decretet; thi det siger med den størst mulige Bestemthed lige det Modsatte af hvad han vil finde deri, det lyder nemlig:

*) Bened. XIV. de festis Dni et B. Virginis.

»Det er en Troessandhed, at Jomfru Maria formedelst en ganske særdeles Begunstigelse og Naade af Gud og i Kraft af Jesu Christi, Menneskeslægtens Frelser, Fortjenester allerede i sin Undfangelses allerførste Øieblik er bleven bevaret fri for enhver Besmittelse af Arvesynden.«

Det kunde han have læst i denne „Kirket.s“ 3. Aargang 1855, SS. 44, 45, samt i Kirkebønnen paa Marias Undfangelses Festdag, hvori den selvsamme Sandhed udtrykkeligt fremhæves: „Gud, vi bede dig, at, ligesom Du *formedelst din Søns forudsete (Forløsnings) Død* har bevaret Jomfru Maria fri for enhver Besmittelse, Du ogsaa vil forunde os, ved hendes Forbøn at naae til Dig uden Besmittelse.“*) Sammesteds vilde han have fundet den Bemærkning:

»Denne dogmatiske Erklæring (af Marias ubesmittede Undfangelse) viser os, hvor uendelig en Kraft og Virksomhed Jesu Christi Forløsningsværk besidder; thi den lærer, at Jesu Christi Forløsning ikke alene havde Kraft til atter at opreise, at frelse det allerede faldne Menneske, men endogsaa til at beskytte og bevare det for at falde og indvikles i Syndens ulyksalige Følger, efterdi det jo var i Kraft af Jesu Christi forudsete og forudvirkende Fortjenester, at Maria blev bevaret fri for Arvesyndens Besmittelse. Og hermed opløses af sig selv den Indvending, man fremsætter imod denne Kirkens Lære, idet man siger, at Jesus Christus jo ikke vilde have været Marias Frelser, dersom hun ikke var besmittet med Arvesynden. Tvertimod, Jesus blev Marias Frelser i Ordets udmærkede Forstand, idet han formedelst sine uendelige Fortjenester ikke blot befriede hende fra men bevarede og beskyttede hende for Arvesynden og dens Følger.«

Dog, al Møie er spildt! Hvor ofte og hvor eftertrykkeligt det end siges, at det var Sønnen, Maria havde sin uplettede Reenhed at takke for, — B. paastaaer dog tiltrods for alt Dette: Alligevel troe I Katholiker, at Maria ikke trængte til en Forløser. Ja, han gaaer endnu

*) S. 512.

et betydeligt Skridt videre og lægger til: Tvertimod, hun er egenlig eders Forløserinde, saa I nok kunde undvære hendes Søns Forløsergjerning. B. har i 1876 leveret et nyt Beviis for, hvad „Kirket.“ 22 Aar*) tidligere havde skrevet:

»Man finder, at endog Saadanne blandt de anderledes Troende, som ifølge deres Embede og Kald skulde beskæftige sig med Religions- og Troessager, at selv protestantiske Geistlige, være det nu af Uvidenhed eller, hvad der vilde være endnu værre af Fordom eller forblindet Ondskab mod den katholske Kirke, ikke rigtigt vide, hvad der her handles om ved Afgjørelsen om Marias ubesmittede Undfangelse.« — —

S. 393 siger B.:

»Den katholske Kirke vover at paastaae, at den ved Christus erhvervede Frelse ikke kan opnaaes uden af dens Medlemmer.«

Sandheden er, at den h. Kirke lærer, at alle De blive frelste, som døe i Guds Naade, — at Guds Naade ganske vist ordenligviis opnaaes ved de Kirken betroede Sacramenter, men undtagelsesviis kan opnaaes uden dem ved Tro og fuldkommen Kjærlighed — og at altsaa ogsaa en Ikke-Katolik, ja selv et ikke døbt Menneske kan frelses, naar han nemlig mener i sin Religion at være paa den rette Vei, eller ikke har Mulighed for at blive optagen i den Kirkes Skjød, hvilken han erkjender for ene at være Christi sande Kirke. Det kunde B. have lært af Pave Pius IX.' Allocution af 9. December 1854, hvori det heder:

»Det maa fastholdes som en Troessandhed, at Ingen kan blive salig udenfor den apostoliske, romerske Kirke; at den er den eneste Frelsens Ark . . . Men paa den anden Side bør vi ligeledes fastholde den anden Sandhed, at de, som ere uvidende om den sande Religion, saafremt deres Uvidenhed er uovertindelig, ingen Skyld i saa Henseende have i Herrens Øine. Hvo vilde nu fordriste sig til at paastaae, han kunde nøie angive Grænsen for denne (uovertindelige) Uvidenhed i Henhold til Folkeslagenes,

*) 2. Aarg. 1854 S. 408.

Egneses, Charakterernes og saa mange andre Omstændigheders indbyrdes Forskjæl ?«

Vi ere altsaa mere tolerante end B., der S. 415 siger, „at udenfor den christne, den hellige, almindelige Kirke er der vistnok ikke Frelse; thi denne er alene i Besiddelse af det saliggjørende Ord og af de hellige Sacramenter.“ Thi vi indrømme beredvilligen, at selv de meest nødvendige Sacramenter, Daab og Bodensacramente, kunne erstattes i et Nødstilfælde ved Tro og fuldkommen Kjærlighed.

Naar B. sluttelig tilføier: „Dersom den romerske Kirke udelukkende besad den christelige Lære og de hellige Indstiftelser, og de andre Kirkeafdelinger kun havde faa og ufuldstændige Brudstykker deraf, da kunde den have Ret i den Paastand (at udenfor den er der ingen Frelse for noget Menneske)“ — saa kunne vi føre os denne Indrømmelse til Indtægt. Thi det er virkelig Tilfældet; kun den romersk-katholske Kirke besidder hele den christelige Lære og alle de hellige Indstiftelser. Beviset herfor findes kortelig fremsat i enhver som helst katholsk Katechismus*) og udførligen udviklet i enhver katholsk Apologetik. Dets Tankegang er:

Den *ene sande Kirke*, til hvilken Christus betroede hele sin Lære og alle sine hellige Indstiftelser, skal efter selve Stifterens Villie være kjendelig for alle Folk ved fire Kjendemærker; den skal nemlig efter hvad Skrivten beretter os om den, være enig, hellig, katholsk og apostolisk. Men af alle christne Religionssamfund er det ikkun den romersk-katholske Kirke, der er udmærket ved alle disse Kjendetegn; kun den er enig i Tro og Sacramenternes Forvaltning under det ene af Herren selv indsatte Overhoved; kun den har som en frugtbar Moder avlet Hellige, d. e. Dydshelte og Dydsheltinder, hvem Herren har behaget at herliggjøre ved Mirakler o. s. v. Altsaa er den katholske Kirke Christi ene

*) I vor danske S. 122—125.

sande Kirke, som ene og alene bevarer alle aabenbarede Sandheder og alle syv hellige Sacramenter. Og der gives ingen Frelse for Nogensomhelst, medmindre han enten virkelig er Medlem af den romersk-katholske Kirke eller idetmindste er rede til at indtræde i samme, dersom han erkjendte sig forpligtet dertil.

Dette Beviis for, at vor h. Kirke, er den „enesaliggjørende“ forelægge vi Enhver, som oprigtigt søger Sandheden, og vi ere overbeviste om, at det med Naadens Hjælp kan føre Enhver, den Dannede som den Udannede, til Sandhedens Erkjendelse. Saa langt er det fra, hvad B. paastaaer, at den romerske Kirke „aldrig har vovet at indlade sig paa dette Beviis.“

(Fortsættes.)

Under Polititilsyn.

(Fortsat fra Nr. 28.)

Fjerde Capitel.

Syndens Seir og Naadens Seir.

Fra nu af undgik Hanna enhver fortrolig Samtale med sin Søn. Robert havde meget at varetage, og han var Maaneder igjennem idelig beskæftiget fra Morgenen tidligt til Aftenen sildigt. Hanna syntes at være usædvanlig munter og glædede sig over, at han ikke fik Tid til Eftertanke.

Robert fortjente en Løn af fem Shilling om Ugen; i Jagttiden, hvor han havde Leilighed til at gjøre sig særdeles nyttig, fik han betydelige Foræringer af Herterne, ofte fik han ogsaa Klædningsstykker, og Hanna modtog mange smaa Gaver af Damerne, fordi hun var Moder til den gode, flinke Dreng. Det var lykkelige Tider!

Robert maatte skjule sit kjæreste Ønske i sit eget Indre. Hans Moder var rigtignok overtudet om, at ingen

anden Tro vilde faae Rum i hans Hjerte; men hun indbildte sig nu engang, at det ikke vilde blive Robert muligt at tjene Gud paa den Maade, som tiltalte ham. Dette havde Drengen en bestemt Følelse af; han gennemskuede sin Moders Hjerte, uden at hun havde sagt ham sin Mening; og, naar han raadspurgte sin Samvitighed, erkjendte han godt sin Uret. Hr. Woodcote stod paa den ene Side, Gud paa den anden, og Hr. Woodcote seirede!

Alligevel elskede Robert i sit Hjertes Inderste Gud paa den rette Maade. Han længtes efter at komme i en friere Stilling, for at kunne handle efter sit eget Valg. Tillige bad han ofte og gjerne, og hans Bønner vare Udtryk for den inderligste Taknemmelighed og Ærefrygt for Gud. Robert kjendte sin Moders Hjerte, og hun troede at gennemskue hans. Hun stolede trygt paa hans Fasthed i Troen; hun kjendte ham som paa-lidelig, standhaftig og trofast, og haabede, at det vilde ikke skade ham, om hun nogle Aar holdt ham tilbage fra den sande Religion. Saaledes blev for det første Alt ved det Gamle.

Hanna var undertiden forbauset over og fandt det ubegribeligt, at Robert i tre Aar var bleven sine religiøse Ideer saa tro; men der var ingen Grund til Forundring. Disse Tanker vare vaagnede i Drengens Hjerte, da han var varmt begejstret for det Hellige, og det lader sig næppe udtrykke i Ord, hvor glødende og offervillige et Barns første Tanker og Erindringer om Jesus ere. Hos Robert havde de hurtigt baaret Frugt; de vare traadte frem for ham i Livet og i Gjerningen, inden han endnu var istand til at forstaae dem. Næsten samtidigt med, at han følte sin Kjærlighed til Gud blive levende, havde han førstegang seet Døden. Han kunde aldrig glemme den Forbauselse, hvormed han havde betragtet sin Faders afsjælede Legeme. Liget var, forladt af den oplivende Sjæl, blevet tilbage som et Gravens Bytte; hvor mon denne Sjæl var? Ligesaa lidt kunde

Robert glemme, med hvilken Sikkerhed den lille Maria havde talt om de Ting, som han længtes efter at kjende. Med hvilken dyb Rørelse havde han ikke hørt Maria fortælle om hendes egen Faders Død; af den havde han seet, hvorledes en sand Christen træder frem for Gud. Saadanne Indtryk hænge længe ved et Barns Sind, indtil Verden endelig udsletter dem.

Robert fattede altid gode Forsætter for Fremtiden. Engang, saaledes foresatte han sig, vilde han indhente Alt, hvad han havde forsømt; han vilde dog engang oprigtigt tjene Gud; og dette Haab vedligeholdte Fortidens Indtryk. At love og at opsætte giver imidlertid Troen ingen Næring. Kjærligheden trives ikke udenfor Kirken, og Forsætter, som mangle Sacramenternes Kraft, ere ikke Fristelserne voxne.

Der kom nu en for Moderhjertet uforglemmelig Aften. Robert traadte hen foran Hanna og lagde sin Haand paa hendes Arm. Hun foer op, da hun saae, hvor bleg og bedrøvet han var.

„Robert!“ udbrød Hanna, „mit kjære Barn, hvad feiler Dig? Siig din Moder det; siig hende, hvorfor Du seer saa forstyrret ud. Hidtil har Du ingen Hemmeligheder havt for mig; vil Du nu fortie din Sorg for mig?“

Taarer trillede over hendes Kinder, da hun saae det besynderlige stirrende Udtryk i hans Ansigt.

„Tal, min Søn, Du sønderriver mit Hjerte!“ Robert fremstammede Ordene: „Moder, jeg har begaaet den første Dødssynd! Jeg er bleven Jesus utro og skammer mig ved at see paa Korset. Jeg vilde give mit Liv derfor, naar jeg kunde tilbagekalde Fristelsen; jeg vilde da ikke mere falde for den. Ak, jeg ligner nu dem, som bespottede Gud og forhaanede Frelseren paa Korset; Men det er for seent; jeg kan ikke gjøre det Skete uskeet, og mit Hjerte brister ved denne Tanke. Jeg frygter for at blive et daarligt Menneske; paa min egen Kraft kan jeg ikke forlade mig, men jeg vilde hellere døe, end leve i Synder. Jeg kan ikke aande uden at

elske min Frelser, og dog har jeg fornægtet ham, og mit Hjerte har bortfjernet sig fra ham! Jeg har gjort, hvad han afskyer; jeg afskyer mig selv og frygter for mig selv!“

Han kastede sig i sin Moders Arme og græd som et lille Barn.

Hanna gjorde Alt muligt for at trøste sin Søn. De sade begge Haand i Haand foran den lille Arne.

„Meddeel mig Alt, min Søn, hvis Du kan det“, sagde Moderen; „Du vil derved lette dit Hjerte“.

Idet han holdt hendes Haand i sin, fortalte Robert hende sin Forseelse; maaskee var det en Dødssynd, maaskee ikke.

Hanna tog ikke Sagen saa alvorligt som hendes Søn, og søgte at berolige ham.

„Tør dine Øine, mit Barn“, bad hun ham, „og vær fornuftig. Hvad Du har gjort, er en Bagatel, og kun en saa fintfølende Samvittighed som din kan forurolige sig derover. Men hvor lykkelig er jeg ved at have en saa ømtfølende Søn! Vi ville nu spise tilaften. Vær dog ikke mere saa bedrøvet; hvad man ikke kan forandre, maa man glemme!“

Det lykkedes Hanna at opmuntre sin Søn. Kort efter Aftensbordet gik de begge tilsengs.

Da Robert var ene i sit Værelse, tænkte han dog mere over sig selv, end det havde været hans Moder kjært, hvis hun havde kjendt hans Tanker. Trods hendes store Overbærelse var han dog vis paa, at han aldrig mere vilde blive, som før.

En katholsk Moder havde naturligviis i et saadant Tilfælde strax sendt sin Søn til Skriftestolen; ved den frimodige, angerfulde Bekjendelse vilde hans første svære Forseelse være bleven udsløttet, tilgivet og berøvet sin Gift. Enhver Taare, ethvert sørgmodigt Suk vilde som et kosteligt Offer være steget op til Guds Throne. Men havde en Dreng, som Robert, faaet en

katholsk Opdragelse, vilde han maaskee slet ingen Dødssynd have begaaet.

Det var den eneste Gang, at Robert talte med sin Moder om sin Sjæl og de Synder, han havde begaaet. Fra denne Tid af taug begge som efter gjensidig Overenskomst om dette Punkt.

Maaneder henrandt. Tiden øvede sin mægtige Indfyldelse paa Robert; hans Moder forstod ham ofte ikke, men hun vovede ikke at udfritte ham. Han var næsten bleven for mandig og havde antaget et meget bestemt Væsen, og han vedblev at være „det store Huses“ Yndling og sin Moders Stolthed og Glæde.

Forandringen i hans Væsen viste sig altid tydeligere; ogsaa Hanna mærkede dette uden at kjende Aarsagen dertil. Hun vilde heller ikke udgrunde den. At han var en smuk Yngling og meget afholdt, var hende nok. Hun vidste, at han var meget flink til alle mandige Øvelser og Lege, at han besad alleslags Kundskaber og ikke ringe Erfaring i at behandle Hunde og Heste. Hans øvede, sikre Øie, den hurtige og dog faste Haand, hvormed han behandlede Bøssen, blev almindelig beundret. Den Fisk, for hvilken Robert satte Krogen, var tabt, og svømme kunde han som en af disse Vandbeboere.

Men for Hannas Moderhjerter var han ikke, hvad han før havde været, da han endnu saa aabent og gjerne talte med hende, om høiere Tanker og Forsætter. Hun beklagede denne Forandring i Forholdet mellem ham og hende, men hun fattede sukkende den Beslutning ikke at agte paa den og lade den uændset gaae forbi. Dog, den gik desværre ikke forbi, skjøndt Hanna var rig paa Overbærelse og Undskyldninger for sin Søn. Robert gjaldt for en lystig Spøgefugl, og hun følte godt, hvor betænkelig denne Egenskab kunde blive for et ungt Menneske. Han jagede efter Fornøielser og tog Deel i alle Lege og Forlystelser med sin Sjæls hele Fyrighed; han spillede, indgik høie Væddemaal, drak og bandede. Og, om end hans Moder undskyldte Alt dette, saa var

dog hans Hjertes Reenhed tabt, og Synden feirede sin Triumf.

Hvor ofte lyttede Moderen, der endelig var bleven opmærksom, i sit Kammer, for at høre, om Robert bad, hvor ofte ønskede hun tidligere Tidens fromme Samtaler tilbage. Ja, hun vausmægtede af Længsel efter det aabne Blik af inderlig Kjærlighed, hvormed han før havde seet paa Korset; men forgjæves — det var forbi!

Undertiden tænkte hun paa sin Søster og Maria, som hun i mere end et Aar ikke havde hørt fra. At skrive dem til, skammede hun sig ved; men uvilkaarligt dvælede hendes Tanker ved hendes Slægtinge.

(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

Hamborg. Vor Stad tæller blandt 400,000 Indvaanere 17 til 20,000 Katholiker, for Størstedelen indvandrede Haandværkere og Arbeidere. Ved Folketællingen i 1871 udgjorde deres Antal endnu ikke 8000. Hidtil har denne store By kun havt en lille Kirke og det endnu mindre Vaisenhuuscapel i St. Georg for denne i de sidste ti Aar saa stærkt tiltagne katholske Befolkning, og man har derfor tilkjøbt et til Vaisenhuset stødende Grundstykke til Bygning af en ny Kirke og Skole for at gjøre dette Punkt i Byen til Centrum for en anden katholsk Sognemenighed. Egenlig er her Trang til tre eller fire nye Sognekirker, dersom ikke hvert Aar flere Hundreder skulle gaae tabt for Kirken og Christendommen; men det vil desværre blive umuligt at tilveiebringe Midlerne hertil. Ogsaa med Hensyn til Skolevæsenet har Hamborg sørgelige Udsigter. Vel ere Skoleclasserne i de sidste Aar forøgede fra 7 til 14, og Børnenes Antal udgjør 7 til 800; men flere hundrede katholske Børn besøge Statskolerne og de talrige Privatskoler, hvor de blive dannede til alt Andet, end til at blive troe Katholiker. De katholske Skoler erholde ingen Understøttelse af det Offenlige, da de efter Loven kun gjælde for Privatskoler. Saaledes er man for dem ene henviist til Skolepengene og frivillige Gaver.

Africa. Et af de sidste Numere af „Kathol. Missionen“ bringer nærmere Efterretninger om den africanske Missionær, Jesuiten P. Terørdes Død. Mod Enden af Juli f. A. reiste P. Depelchin med P. Terørde og en Broder fra Kafferlandsbyen Pauda—ma—Teuda til Sambesi. Efter mange Besværligheder naaede de under Ledsagelse af deres sorte Tjenere lykkeligt til den sydlige Bugt af Sambesi, men reiste videre mod Øst, fordi man vægrede sig ved at sætte dem over Floden. Her naaede de i udhulede Træstammer den anden Flodbred, og reiste endnu to Dage langs med Floden i nordøstlig Retning, til Movembas Kraal, hvor de fandt en tilsyneladende venlig Modtagelse. Efterat P. Depelchin havde begivet sig paa Tilbageveien, begyndte P. T. og Broderen at bygge en Hytte paa dette Sted, som de gave Navnet „Batongas hl. Kors.“ Men Broderen blev snart saa alvorligt syg, at Pateren maatte berette ham med Døds sacramenterne. Da sendte en Aften Movemba dem et udhulet Græskar med en lædskende Drik til Foræring. P. T. drak deraf uden at fatte Mistanke, men mærkede snart Virkningen af den, som tydede paa Forgiftning. Halvdød slæbte Broderen sig paa Knæerne til sin Foresattes Dødsleie og ydede ham al den Hjælp, som han formaaede; men det varede ikke længe, før han bukkede under for sine frygtelige Lidelser. Han døde som Martyr for sin apostoliske Iver d. 16. September kort før Midnat. Saasnart han erkjendte det Betænkelige ved sin Tilstand, havde han strax tilsendt P. Depelchin et kort Brev, hvori han bad ham om Hjælp; men denne kom først to Dage efter Paterens Død og fandt Broderen liggende bevidstløs i Hytten, hvor hans Seng vrimlede af hvide Myrer. Den syge Broder blev baaret tilbage og gjenvandt siden sit Helbred. P. Terørdes Død er et saameget haardere Tab for denne nye Mission, som han allerede i to Aar med Held havde søgt at tilegne sig Landets Sprog. Han havde ofte ytret, at han vilde føle sig lykkelig ved at udøse sit Blod for Christus.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 17. Jull. 6te Søndag efter PIntse. — 18. M. Camillus af Lellis, Bekj. — 19. Tl. Vincents af Paul, Bekj. — 20. O. Hieronymus Æmiliani, Bekj. — 21. To. Henrik, Kaiser, Bekj. — 22. F. Maria Magdalena. — 23. L. Apollinaris, Bisk. og Mart.

Søndagen den 24de Jull. 7de Søndag efter PIntse.

Søn- og Pestdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars kirke.

" 7½ offentlig Andagt i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste: (S. Nr. 28).

Ansgariusforeningen.

Bestyrelsesmøde Tirsdagen d. 19. ds. Kl. 7 Aften i Præsteboligen.

Vincentsforeningen.

Tirsdagen d. 19. ds., den h. Vincents af Pauls Fest, læses den h. Messe Kl. 8¼ for Foreningen. Søndagen derefter, d. 24. ds. afholdes Generalmøde.

Den katolske Syge- og Ligkasse

afholder sin aarlige Generalforsamling Onsdagen den 27de ds. Kl. 8 i Forsamlingsværelset i Præsteboligen, Bredgade Nr. 64. Da Sager af Vigtighed foreligge til Behandling, bedes Medlemmerne at møde ret talrige. Bestyrelsen.

Katolsk Svendeforening.

Onsdagen d 20. Juli Kl. 9 vil Hr. Poul Strange holde et Foredrag om „Reisende Haandværkssvende i Tydskland“ i Sommerlocalet „Brohuset“ ved Ladegaardsaaen, hvortil ogsaa Ikke-medlemmer indbydes.

Mariacongregationen

for Mænd gjør sin aarlige Skovtur henimod Slutningen af Juli. Dagen vil blive nærmere bekjendtgjort. Medlemmerne bedes at tegne sig paa en i Congregationens Forsamlingsværelse fremlagt Liste.

C. B. Lohrer.

C. J. Elvius' Bogtrykkeri, Nybrogade 6, Kjøbenhavn.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 30.

Søndagen den 24. Juli.

1881.

Indhold: Et dansk Medlem af det franske Academi. Under Polititilsyn. Kirkelige Efterretninger: Rom, Frankrig, Østerrig, Tyrkiet, Ægypten.

Et dansk Medlem af det franske Academi.

(Fortsat fra Nr. 29.)

„Læs den katholske Lærdom udi de Katholskes egne og approberede Skrifter“; de andre Skribenters Fremstilling af den katholske Lære kan Du ikke stole paa; de synes tidt enten at mangle Evne eller Villie til en sandfærdig og upartisk Fremstilling af, hvad den katholske Kirke virkelig lærer.

At denne Formaning, som Vinsløv gav for mere end halvandet Aarhundrede siden, bør gjentages endnu den Dag idag, agtes fremdeles godtgjort ved nogle videre Citater af *Blædels* „Udvidet Confirmations-Underviisning“.

Han skriver S. 564: „I Bodens Sacrament skal enhver voxen Christen bekjende *alle* sine Synder indtil de allerringeste Enkeltheder med Angivelse af *alle* Omstændigheder“; og deraf drages saa den Slutning, at

„den romerske Skriftestol er ikke med Urette bleven kaldet Samvittighedens Slagterbænk“; hvorfor? fordi, vedbliver han,

„Opregnelsen af alle Synder i Skriftemaalet er umulig; thi hvo kjender alle sine Synder? (Ps. 19, 13) og dersom ingen Synd forlades uden dem, der blive angivne, da kunne Samvittighederne aldrig komme til Hvile, fordi der er mange Synder, som hverken bemærkes eller kommes ihu; og Ingen kan vide, om han nogensinde har skriftet tilstrækkeligt eller tilbørligt, og der vilde saaledes ingen Ende blive paa Skriftemaal.“

Vor Katechismus lærer os derimod S. 263 klart og bestemt: 1) Du behøver slet ikke at skrifte *alle* Synder; thi at skrifte de tilgivelige Synder, er rigtignok tilraadeligt, men paa ingen Maade streng Pligt. — 2) Du behøver, nøie talt, ei engang at skrifte alle Dødssynder, som Du har begaaet, men kun dem, som Du *efter alvorlig Samvittigheds-Ransagelse er dig bevidst*; thi at skrifte dem, Du ikke kan huske, er umuligt; men Gud Herren forlanger ikke noget Umuligt af dig. — 3) Ei heller behøver Du at skrifte *alle* Syndens Omstændigheder, men kun dem, som *enten* forandre Syndens *Art* (f. E. at ønske sine *Forældre* Døden; at begjære ikke en ugift Person, men sin Næstes Hustru, — *eller* gjøre en ellers tilgivelig Synd til en Dødssynd (f. Ex. at lyve til en Andens store Skade). Det kan Du med den Helligaands Bistand; og har Du gjort det, har Du alvorlig ransaget din Samvittighed, og saa skriftet de Dødssynder som Du kan huske, samt deres Tal og fornødne Omstændigheder, saa har Du skriftet tilstrækkeligt og tilbørligt; Du kan slaae dig til Ro; dine Synder ere dig forladte. —

Sammesteds, S. 564, heder det:

„Præsten skal paa det Nøiagtigste udspørge om alle Omstændigheder ved den begaaede Synd, og ofte paa den meest nærgaaende, ja endog paa en oprørende Maade udspørge Skriftebarnet for at fremlokke Syndsbekjendelsen.“

Hvor mon B. har fundet Sligt? I det romerske Rituale, som er Rettesnor for Sacramenternes Forvaltning,

sandelig ikke. Det giver tvertimod Skriftefaderen den Anviisning, at han skal indgyde Skriftebarnet Tillid, kjærlig formane det til at nævne alle sine svære Synder fuldstændigt og som det bør sig, uden af taabelig Undseelse at fortie nogen. Og skulde den Skriftende da undlade at angive Syndernes Tal, Art eller fornødne Omstændigheder, da skal Præsten spørge derom, men *forsigtigt* (prudenter), og han skal vogte sig for ved nyfigne, overflødige eller uforsigtige Spørgsmaal at give Skriftebarnet Forargelse. — —

SS. 416, 566 læses der:

„Efter den katholske Kirkes Lære maa der paalægges Syndere ydre Bodshandlinger, forat de kunne faae Syndsforladelse. Men hvor finde vi i den hellige Skrift et eneste Ord om disse fyldestgjørende Gjerninger? Er Tolderens Bøn: Gud vær mig Synder naadig! ikke tilstrækkelig for ham til at gaae retfærdiggjort hjem til sit Huus med et nyt Hjerter og et nyt Liv? De ædleste og bedste Sjæle i den papistiske Kirke gaae i en bestandig Kval, fordi de ikke vide, om de have skriftet alle deres Synder og gjort Fyldest for dem.“

Nei, Bodsgjæringen paalægges ei til *Synsforladelse*, men til *Straffenes* Eftergivelse. Mærkeligt, at B. ikke kan fastholde Forskjællen imellem *Syndeskyld* og *Syndestraf*, en Forskjæl, som han selv S. 565 meget bestemt fremsætter saaledes:

„Ifølge den romerske Kirkelære hører der til Bodssacramentets Væsen disse tre Handlinger: Anger, Syndsbekjendelse og Fyldestgjørelse. Ved Angeren forberedes Mennesket til Naaden, ved Bekjendelsen erholdes Absolution, som borttager Syndeskylden; men derefter skulle følge fyldestgjørende Gjerninger, idet Præsten efter Syndernes Beskaffenhed og de Skriftendes Evne paalægger jevnlige og bestemte Bodsgjæring, deels som Værn for det nye Liv og Lægemedel mod deres Skrøbelighed, deels som Straf for de begaaede Synder, og endelig til Afvendelse af de guddommelige Straffe paa Grund af de frivilligt overtagne Lidelser.“

Meget rigtigt! Men af denne Blædels egen Udvikling følge dog vel tre Ting: 1) Bodsgjæring paalægges

ikke, forat Synderen skal faae Synden forladt, men forat den Benaadede skal faae den Straf eftergivet, han endnu skylder den guddommelige Retfærdighed. — 2) Tolderens Retfærdiggjørelse ved blot Anger modbeviser sletikke, at Bodsgjerninger ere nødvendige for at gjøre Fyldest for den allerede forladte Synd; thi det er to heelt forskjellige Ting: Retfærdiggjørelse eller Syndsforladelse paa den ene Side og Fyldestgjørelse paa den anden Side. — 3) Skjøndt vi ikke kunne vide, om vi have gjort Fyldest for vore Synder, er der dog ingen Grund til at „gaae i en bestandig Kval“. For at faae selve Synden tilgivet, er et oprigtigt og angerfuldt Skriftemaal tilstrækkeligt; og at vi have aflagt det, derom kunne vi have moralsk Vished d. e. den Grad af Vished, som vi overhovedet i det praktiske Liv maae lade os nøie med. Skulde vi saa ikke fuldkommen have gjort Fyldest for vore forladte Synder i dette Liv, saa ville vi ganske vist komme til at lide den fortjente Straf hinsides, i Renselsesstedet; men deri ligger dog ingen Grund til Kval, endsige til „bestandig Kval“, næppe Grund til særdeles Uro. Straffetiden vil engang, før eller sildigere, have en Ende, og da ville Himlens Porte ufeilbarligen aabne sig for os. Tilmed kommer Kirken os jo til Hjælp ved sin og sine Børns Forbøn for de Afdødes Sjæle, og allerede i dette Liv ved Aflad, som jo just er „Eftergivelse af de *timelige Straffe*, som vi, efterat selve Synden allerede er tilgivet, enten endnu skulde lide her paa Jorden eller i Skærshjælden.“ (Katech. S. 269.)

Men dette har ikke afholdt Blædel fra (SS. 421, 422) at declamere mod „en skjændig og sjælemorderisk Afladshandel og mod Johan Tetzels, den værste af alle Afladskræmmere, der paa gudsbespottelig Maade og med de frækkeste Ord solgte *Aflad for de Synder (!)*, man havde begaaet, og for dem, man vilde begaae“. (!!)) Ved at læse disse Tirader, seer man uvilkaarligt efter, hvor og naar de ere blevne trykte; og man finder til sin

største Forbauselse paa Titelbladet: Kjøbenhavn, i Frelsens Aar 1876! — —

S. 571 staaer: „Den romerske Kirke lader *alle* de øvrige Sakramenters Gyldighed beroe paa, at Præsten har den rette Indvielse.“

Mon ogsaa Ægtevielsens? Mon ogsaa Daabens? B. synes at mene det. Om Ægtevielsen skriver han S. 568:

„Naar den romerske Kirke anseer Trolovelsesringen, der bestænkes med Vievand og byttes mellem Brudgom og Brud, som et saadant (synligt) Tegn, da er det selvlavet og har ingen guddommelig Befaling.“

Tilvisse, det vilde være selvlavet. Men hvor i al Verden har der nogensinde været en katholsk Theolog, som søgte Ægteskabets sacramentale Tegn i Ringene eller deres Bestækning? — Om Daaben heder det saa S. 415:

„Den romerske Kirke nægter, at der findes Præster i den evangeliske Kirke, og at det som en Følge deraf ogsaa er megen Tvivl underkastet, om der findes fuldgyldige Sacramenter i denne Kirke. Det er derfor almindeligt, at den omdøber med en betinget Daab alle dem, der fra den evangelisk-lutherske Kirke gaae over til den papistiske.“

Her gjøres tre Paastande, hvoraf kun den ene er rigtig, de to andre ere skjæve eller urigtige.

1) Ja, den katholske Kirke nægter ganske vist, at der findes Præster i den evangeliske Kirke, naar Ordet Præst tages i den Forstand, hvori vi Katholiker ere vante til at tage det. At den fra sit Standpunkt har Ret i at nægte det, tilstaaer selv B. S. 571:

„Ved Ordinationen meddeles der efter den romerske Kirkes Lære Præsterne en uudslettelig Charakter, et Myndigheds-Stempel, saaat den, som er viet til Præst, aldrig kan tabe sin præstelige Charakter. Ifølge denne Myndighed er den Ordinerede istand til at bestyre sit præstelige Embede, at være Midler mellem Christus og Menigheden, at indvie Nadverens Sacrament og at forrette Messeofferet. Den romerske Kirkes Præster ere altsaa noget

ganske andet end den evangeliske Kirkes Præster. De ere virkelige Offerpræster.“

2) Derfor er det ingen Tvivl underkastet, men meget mere en afgjort Sag, at der ikke findes i den evangeliske Kirke de Sacramenter, som alene en Præst eller Biskop kan meddele gyldigt.

3) Men om Daaben hævder den katholske Kirke paa det Bestemtteste, at ethvertsomhelst Menneske kan døbe gyldigt (Katech. S. 231), og at det vilde være en Helligdomsbrøde at omdøbe Nogen, som eengang er bleven gyldig døbt. Derfor omdøbes en Convertit med en betinget Daab kun i Tilfælde, hvor der kan være Grund til at tvivle paa, at dette Individ er gyldig døbt, nemlig naar der kan frygtes for, at ved hans Daab fattedes et af de tre væsentlige Stykker: Vand, den rigtige Døbeformel („Jeg døber dig i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn“) eller den Mening, virkelig at meddele det christelige Sacrament. Efter den Maade, hvorpaa Daaben meddeles i den danske Folkekirke, kan der kun *undtagelsesviis* her i Danmark opstaae begrundede Tvivl om Daabens Gyldighed; derfor er det *almindeligt, ikke* at omdøbe dem, der fra Folkekirken gaae over til den katholske Kirke. — —

Dog, lad dette være nok! Vi agte jo kun at paa- vise, hvad der er af stor praktisk Betydning for os, at Vinsløvs Raad endnu den Dag idag maa gives: Læs den katholske Lærdom udi de Katholskes egne og approberede Skrifter; paa akatholske Skribenters Fremstilling kan Du ikke stole. For Blædels Vedkommende er det tilvisse godtgjort mere end tilstrækkeligt. Vi kunde maaske have ført Beviset, ganske vist mindre bestemt, men meget kortere som saa:

Den katholske *Lære* kan paa ingen Maade forventes rigtig fremsat af en Mand, der ikke engang kjender til den katholske *Gudstjenestes* meest *udvortes* Ting, hvilke han personlig ved Øiesyn letkunde have skaffet sig Kundskab om. Men dette maa siges om Blædel, naar han paastaar

om Messen, „at de private Messer kunne læses til enhver Tid mellem Klokken 9 og 3“ (S. 619),

om Bodens Sacrament, „at Præsten giver Absolution under Haandspaalæggelse, idet han tillige berører Skriftebarnets Skulder med et let Slag af en tynd Stav og siger: Jeg afløser dig . . . eller (!)*) han benytter følgende Formel: Vor Herres J. Ch. Lidelse . . .“ (S. 567),

om Confirmationens Sacrament, „at ikkun en Biskop kan confirmere, og at til Confirmationen er en Forberedelse af Præsten anbefalingsværdig, men ikke saa nødvendig som andre Forberedelser: Faste, Haarets Afklipping o. s. v. (!) samt, at Confirmandens Pande bliver efter Salvelsen ombunden med et hvidt Klæde, som skal bæres i otte Dage“ (! S. 563).

Sognepræsten for Garnisons Menighed kunde i den nærliggende Sct. Ansgars Kirke uden synderlig Umage have iagttaget:

at Messer kun holdes om Formiddagen d. e. fra Dagens Frembrud indtil senest Kl. 12 Middag, at Skriftestolene i de katholske Gudshuse virkelig ere indrettede, som han selv ganske rigtig har beskrevet den, at de nemlig ere forsynede „med aabne Træmmer“, som skille Skriftefaderen fra Skriftebarnet, idet „Skriftefaderen befinder sig indenfor Skriftestolen, medens den Skriftende knæler ned paa en Skammel udenfor“ (S. 564), og at denne Indretning aldeles umuliggjør baade Haandspaalæggelse og Slag af en tynd Stav**) — endelig at ogsaa en Præst kan confirmere i Kraft af pavelig Bemyndigelse, men at Confirmationen nøie meddeles paa den Maade, som beskrives i vor Kathechismus (S. 235), uden at Haarene afklippes eller et hvidt Klæde bindes

*) Absolutionen kan kun gives med de Ord: Jeg afløser dig . . . Den paafølgende Formel: Vor Herres . . . er en Bøn, som stedse føies til Absolutions-Ordene.

**) Sagen synes at være den, at B. forvexler Sacramentets Forvaltning med en Cæremoni, som kun er i Brug i nogle af Byen Roms Kirker.

om Confirmandens Pande, forat det skal bæres i otte Dage, — Risum teneatis amici! — meget mere vilde han have seet, at Olien strax efter Salvelsen afviskes igjen med stor Omhu.

(Fortsættes.)

Under Polititilsyn.

(Fortsat fra Nr. 29.)

En Dag kom der et smukt skrevet Brev fra Maria, hvori hun meddeelte sin Tante, at hendes Moder allerede i sex Maaneder havde været syg, og at Lægen meente, at hun kun havde otte til fjorten Dage tilbage; vilde Hanna see sin Søster, skrev Maria, maatte hun snart komme.

Hanna kunde ikke modstaae det Ønske, at see sin døende Søster. Hun gik dristig op paa Herregaarden og bad om Tilladelse til at reise til Preston. Hr. Woodcote tillod det; han var endog meget venlig og udtalte det Ønske, at Hannas Besøg maatte omvende hendes Søster til den protestantiske Tro.

Hanna indsaae den Urimelighed der laae i disse Ord, men vovede ingen Modsigelse.

I to Dage vare Forberedelserne til Reisen trufne, og Robert ledsagede sin Moder til den Vogn, der skulde føre hende til Jernbanen.

Hun smilede ad hans Forsigtighed, da han anbefalede hende, som om hun kunde være et Barn, at være ret punktlig i at besørge Banebilletten og Reisegodset. Endvidere raadede han hende til i Preston at tage en Vogn, da hun vilde ankomme seent, og i Mørket ikke let med et Bybud vilde finde Veien til Søsterens ukjendte Huus.

„Ei, Ei!“ udbrød Hanna, „Du taler jo som en Mand!“

„Ja, jeg kan dog ikke altid blive ved at være Dreng,“ svarede Robert tørt.

„Altid? Du er jo kun femten Aar gammel!“

„Lev vel, Moder! Men Eet maa jeg spørge Dig om: hvorfor har Du ikke tænkt paa at tage mig med? Jeg vilde saa gjerne have fulgt med Dig!“

„Jeg tænkte paa det,“ sagde Hanna ivrigt, men Hr. Woodcote nægtede sin Tilladelse og erklærede, at Du ikke burde gaae i noget katholsk Huus. Jeg bad indstændigt derom, men omsonst. Herren synes endnu ikke at have glemt Marias Rosenkrands.“

„Jeg ikke heller; jeg har ikke glemt *hende* og Rosenkrandsen; men jeg er ikke mere det samme Menneske, som dengang. Tal saa lidt som muligt med Tante og Maria om mig. Jeg vil aldrig kunne leve til Guds Ære; Kjærligheden er i mig bleven til Frygt, og jeg glæder mig ikke mere over den. Denne Forandring bedrøver mig, men jeg formaaer ikke at forbedre mig! Skjændt jeg kun er femten Aar gammel, har jeg dog tabt nok til at være saa alvorlig, som var jeg halvtreds. Men det er paa Tiden. Lev vel Moder! Skriv mig til og vend snart tilbage. Skulde min Tante virkelig døe? Hendes Død maa foraarsage Glæde i Himlen, — hvor fri og lykkelig maa hun være! For mig er alt dette forbi! Den Slags Frihed er ikke for mig! — hvorfor græder Du, Moder?“

„Fordi Du taler som en gammel Mand. Mit Hjerte brister ved at høre saadanne Ord af Dig.“

„Bryd dig ikke derom, Moder! Vognen er der allerede. Jeg faaer undertiden alvorlige Tanker; Sønnerne døe ofte som deres Fædre. Naar jeg sætter over Slagbommen eller galopperer afsted paa en vild Hest, der hvert Øieblik kan styrte, tænker jeg undertiden, hvor jeg kunde være i det næste Øieblik. Endnu engang, lev vel!“

Hanna kjørte bort. Hendes Hjerte var bevæget af høist forskjellige Følelser, som hun hverken kunde eller vilde gjøre sig Regnskab for. Da hun ankom hos sin Søster, fandt hun, at denne havde bortleiet de underste Værelser i sit Huus og hun benyttede de to øverste

Stuer for sig og sin Datter. Den lille Familie havde nok dermed, thi den Syge, der ikke mere kunde staa op, havde sin Seng i Dagligstuen.

Hanna havde ikke ventet at finde sin Søster i trange Kaar. Møbler og Linned vare meget daarlige, ganske forskellige fra hendes egne i Møllen. I Sovekammeret herskede der en næsten endnu større Simpelhed, og Hanna tvivlede, om hun vilde kunne sove i Marias haarde Seng. Det var ingen Fjederseng; der var hverken bløde Puder, eller stukne Tæpper, intet Forhæng, ingen Servante, ingen Kommode, ingen Lænestol. Alle disse Luxusartikler havde hun hjemme, og hun var ikke fattet paa at finde sin Søster uden dem. Hun tog Hat og Reisetøi af, lod Maria sætte Kufferten hen til Væggen, ordnede Kappen for det halvt blinde til Væggen naglede Speil, og vendte sig derpaa til sin Niece, der just traadte ind i Værelset med et brændende Lys. Hun betragtede hende nøie og saae for sig en Pige paa omtrent femten Aar, stor og stærk, af et behageligt Ydre og med faste Ansigtstræk, men efter Hannas Mening paa ingen Maade smuk.

Maria var virkelig ikke smuk, men hendes brune Øine forraadte en usædvanlig Forstand, og hendes Smil noget Bedre end Skjønhed. Hendes Paaklædning var meget fattig, og Hanna bemærkede denne Omstændighed med en Følelse af Ringeagt og Ærgrelse. Maria bar grove Uldstrømper og Træsko, en halvulden Trøie og et blaat Tørklæde om Hovedet, thi hun var først ved sin Tantes Ankomst kommen tilbage fra et Ærinde.

Hun seer saa simpel ud, tænkte Hanna, og ligner slet ikke det yndige Barn, som for fem Aar siden besøgte os i vort smukke lille Huus.

Hanna var i det hele en klog Kone; men i hendes Dom om Maria tog hun dog fejl og skulde snart mærke det. Allerede det næste Øieblik aabnede hendes Øine.

„Vil De ikke efter Reisen vadske Hænderne i varmt Vand, kjære Tante?“ spurgte Maria.

Hanna saae op; hun forundrede sig over den blide Stemme og den ømme, eftertænsomme Omhu, der talte ud af disse faa Ord. Hun betragtede nu Pigen nøiere og fandt, at hun var meget net, havde smukt, glat, glindsende Haar, en slank Væxt og de uskyldigste Øine af Verden.

Efter at Hanna havde hvilt sig, fulgte hun sin Niece til sin Søster.

Kaminilden brændte saa klart, at Maria kunde skjænke Thee ved dens Lys og slukke Lyset. Til høire stod den Syges lille Seng, til venstre de med Skodder forsynede Vinduer. Mellem Leiets og Vinduerne stod Theebordet, og Maria satte sin Tantes Stol saaledes, at hun kunde sidde ved Siden af sin Søster og tillige drikke Thee. Hanna tog Plads. Den Syges Fødder vare vendte mod Ilden, og Flammen kastede sit Skin paa det blege Ansigt. Den udtærede Skikkelse var støttet med alle de Puder, som Maria kunde opdrive; Alt var meget ordenligt og reent. Hanna saae den fine Stikning paa den Syges Ærme og spurgte, om det var Marias Arbeide.

„Det besørger mig min Datter som alt Andet“, svarede den Syge med et kjærligt Blik paa sit Barn. „Hun forsørger mig ganske og synes dog næppe at forlade Værelset. Jeg har allerede været syg i sex Maaneder, og i de fire første slæbte jeg mig om i Huset, forrettede let Arbeide og syede, medens Maria arbeidede i Fabriken; men i to Maaneder har hun alene gjort Alt i Huset og været min eneste Støtte.“

„Du er endnu saa ung og maa arbeide for dit daglige Brød!“ sukkede Hanna. „Du plager vist Dig selv for meget, lille Maria. Hvad for Arbeide har Du?“

„Aa“, sagde Maria, „jeg faaer Sytøi i Huset. Vi have gode Venner, og det har endnu aldrig manglet mig paa Beskæftigelse. Betalingen for mit Arbeide er vel ikke høi; men vi have nok; hvad skulde vi ønske mere?“

„Det er dog haardt at arbeide for det daglige Brød!“ svarede Hanna.

„Det vilde dog være endnu haardere, om jeg intet Arbeide havde!“ sagde Maria leende, idet hun rakte sin Moder et Stykke ristet Havrebrød. For Hanna var der fremsat Smør og Brød, og Maria betjente sin Moder og Tante.

Medens denne sidste spiste, mødtes hendes og Marias Blikket, og Hanna spurgte venligt: „Er det Dig ikke haardt og volder det Dig ikke Bekymringer, at din Moders og dit Udkomme ganske afhænger af dit Arbeide?“

Maria saae alvorligt sin Tante i Ansigtet.

„Gud bevare!“ var Svaret. „Arbeidet er jo en Gave fra alle gode Gavers Giver.“

„Hvorom hviske I?“ spurgte den Syge.

Hanna gav Maria et Vink, at hun skulde tie, men hun sagde aabenhjertig: „Tante holder os for fattige, Moder, ere vi det?“

Den Syge smilede og sagde: „Jeg har intet Mere at ønske.“

„Men“, sagde Hanna tøvende, „naar —“

„Vi frygte intet „men“, svarede Maria. „Jeg er sund og har Arbeide. Vi behøve kun otte Shilling om Ugen, og dem have vi.“

„Hvilken Elendighed!“ udbrød Hanna. „Tænk dig, naar Fremtiden —“

„Jeg tænker helst ikke paa den!“ faldt Maria hende i Talen. „Vi have hvad vi behøve; thi vi forstaae at indrette vore Fornødenheder efter vore Indtægter.“

„Jeg vilde svæve i bestandig Frygt,“ meente Hanna; „men det er godt at have Ungdommens friske Mod.“

„Det er bedre at stole paa Gud!“ sagde Maria.

Disse Ord sænkede sig dybt i Hannas Hjerte; men trods hendes Søsters lidende Tilstand hengik Aftenen dog temmelig munter.

(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

Rom. I det den 20. Juni afholdte hemmelige Consistorium have samtlige tilstedeværende Cardinaler, efterat de havde hørt Beretningen om de for Riternes Congregation førte Processer angaaende de sal. Johan Baptist de Rossi's og Benedict Joseph Labre's Liv, Dyder og Undergjerninger, afgivet deres Stemmer til Gunst for Canonisationen, der nu snart vil finde Sted. Den h. Faders Tale omhandlede kun dette Punkt, og der blev hverken foretaget nogen Præconisation af Biskopper eller behandlet noget andet Anliggende.

— Den 21. Juni holdtes hos Cardinal Bartolini en Forsamling af alle til Riternes Congregation hørende Prælater og Consultorer, i hvilken der blev forhandlet om den ærværdige Guds Tjener Peter Ludvig Maria Channels Canonisation. Han var Præst af Maristernes Congregation, apostolisk Provicar for Missionerne i Oceanien og led Døden for den af ham forkyndte Tro den 28. April 1841 paa Øen Futuna, som den første Martyr i hin Verdensdeel. Processen har nu at constatere, om hans Død har været et virkeligt Martyrium, og om Gud har forherliget ham ved Undergjerninger.

— Den 22. Juni er Biskop Nilus Isworow, Administrator for de unerede Bulgarer i Macedonien og Rumelien ankommet hertil, ledsaget af 8 fornemme Bulgarer, for i Forening med Pilgrimene fra alle øvrige slaviske Stammer at deeltage i Festlighederne til Ære for de Hellige Cyrillus og Methodius. Den katholske Bevægelse i Bulgarien skriver sig fra 1860, da Bulgarerne bleve kjede af den schismatiske Patriark i Constantinpels Aag. I April 1861 viede Pius IX. Msgr. Sokolski til de unerede Bulgarkers Biskop. Denne lod sig imidlertid forlede til at flytte over til Rusland, hvorved han mistede Diocesets Forvaltning. Fra 1865—76 administreredes det af Rafael Popone, der ogsaa tog Deel i det vaticanske Concil. Den nuværende Administrator Isworow traadte i Aaret 1874 fra Schismaet over til Katholicismen. De bulgarske Katholikers Antal beløber sig til 30,000.

Frankrig. Den 26de Juni blev Jesu-Hjertefest feiret med den største Høitidelighed i Parises samtlige Kirker og i hele Frankrig. Især var Festen storartet og imponerende i det provisoriske Capel for det h. Hjerte, der

er beliggende tæt ved den Kirke, der opføres paa Montmartre til Ære for Jesu h. Hjerte. Fra den tidlige Morgen til den sildige Aften drog store Pilgrimsskarer fra Paris og selv fra Frankrigs fjerneste Egne til det omtalte Capel. Vi meddele tillige, at der hidtil ved frivillige Bidrag til Opførelsen af det herlige Gudshuus er indkommet 9,776,653 Francs og at der til de hidtidige Bygningsomkostninger samt til Erhvervelsen af det fornødne Terrain alt er udgivet 8,073,821 Fr. Den storartede Bygning haabes at være fuldendt efter fem Aars Forløb.

Østerrig. Forhandlingerne mellem Østerrig og den h. Stol angaaende det katholske Hierarki's Opretelse i Bosnien og Herzegovina ere førte til en høist glædelig Afslutning. I Serajevo oprettes der nemlig et katholsk Ærkebispedømme, i Mostar (Herzegovina) og i Banjulaka (hvor Trappistklosteret Mariastern ligger) et katholsk Bispedømme. Til Besættelse af Bispesæderne har man udseet fremragende Geistlige af slavisk Herkomst, saa man kan hengive sig til det glade Haab, at den katholske Kirke i begge Lande vil gjøre store Fremskridt.

— De østerrigske Slavers Deeltagelse i Pilgrimsfarten til Rom var ligesaa talrig som begeistret. Polakkerne fra Galizien og Krakau, Slovakerne fra Ungarn, Czecherne fra Bøhmen og Mähren, Croaterne og Slovenerne, Slaverne fra Bosnien og Herzegovina, fra det sydlige Steirmark, fra Kärnthen og Krain, fra Kystlandene og Dalmatien ilede alle, vel tusinde i Tallet, til den katholske Christenheds Hovedstad, til den evige Stad, for at bevidne Christenhedens fælleds Fader deres Kjærlighed og Tak for hans faderlige Velvillie overfor Slaverne og for hans herlige Encyclica „Grande munus“, for at bede ved Apostelfyrsternes og Slaveapostlen Cyrillus' Grav i St. Clemens og for at vinde Jubilæumsafnaden i selve den h. Stad. I Agram, Laibach, Lemberg, Prag, Zara, Graz og Wien vare Comiteer blevne dannede til Valfartens Fremme. Den croatiske Comité overrakte Pave Leo XIII. en Takadresse. Adressens pragtfulde Convolut er af mørkeblaat Fløil, 35 Cm. bred og 44 Cm. høi, med gylden Randforsiring paa Titelsiden, paa hvis Midte sees Hs. Helligheds med Tiaraen kronede Familievaaben. Paa Bagsiden ere den pavelige Værdigheds Emblemer anbragte som en Randforsiring, der omgiver det croatisk-slovenisk-dalmatinske Vaaben.

Tyrkiet. Ordensbrødrenes Udviisning af Frankrig har havt den Følge, at de Udviste, ligesom paa Apostlenes Tid, sprede sig over den hele Verden og udstrøe Evangeliets Sæd i de fjerneste Egne. Saaledes ere for kort Tid siden mange franske Capucinere komne til Constantinopel og have taget Besiddelse af St. Ludvigs Kloster og Kirke, der tillige er det franske Gesandtskabs Nationalkirke. De italienske Capucinere, som hidtil vare stationerede ved denne Kirke, ere tildeels vendte tilbage til deres Fædreland, tildeels ere de reiste til andre Missioner. Ogsaa de franske Jesuiter have kjøbt et Huus i Constantinopel, i hvilket de agte at uddanne armenske Missionærer, for senere at sende dem til de fem Missionsstationer i Lilleasien, for hvilke det fornødne Terrain allerede er erhvervet.

Ægypten. Det sidste Ministerraad har godkjendt et Actstykke af vidtgaaende Betydning. Det er et Manifest fra Sheik-el-Bekree, Overhovedet for Ægyptens Dervischer, som tilsigter en Reform af de kirkelige Skikke og Ophævelsen af en Række barbariske Sædvaner, der have indsneget sig i den muhamedanske Cultus uden at have nogensomhelst Grund i Koranen at støtte sig til. Saaledes var det f. Ex. Skik, at den 10. i Maaneden Moharrem, paa hvilken Dag den arabiske Tradition har fastsat Ihukommelsen om Adams og Evas Uddrivelse af Paradiset, tillige feiredes som Mindedagen om Hussein, Profetens Sønnesøns Martyrium. Hundreder af Mennesker forsamlede sig i Moskeerne, hvor de bibragte hverandre Saar med Sværd og Knive, sloge sig med store Kugler af Jern og slutteligen geraadede i en rasende epileptisk Tilstand. Paa andre Festdage pleiede man at spise Slanger og nedsluge Glas og gloende Kul. Og endnu for kort Tid siden helligholdtes en Fest, ved hvilken Sheiken i høitidelig Procession red hen over en Hob vanvittige paa Jorden udstrakte Fanatikere. Mod disse og lignende Skikke har Scheik-el-Bekree nu hævet sin Stemme og erklæret, at de ikke stemmede overens med Profetens rene Lære. Han forbyder at martre sig selv og erklærer det for stridende mod Loven at spise Ild, Slanger og Glas. Bønnerne maae kun henvendes til Allah og hans Profet. Manifestet begynder og slutter med en Erklæring om den sande Religions Simpelhed og med et veltalende Angreb mod de farlige fantastiske nye Skikke. Scheik-el-Bekree har først fornylig tiltraadt sit Embede og handler efter Khedivens Ordre. Da han saaledes er

i Besiddelse af den høieste Magtfuldkommenhed, tør man forhaabenlig vente, at dette Reformforsøg vil blive kronet med Held.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 24de Juli. 7de Søndag efter Pinitse. — 25. M. Jacobus, Apostel. — 26. Ti. Anna, den h. Jomfrues Moder. — 27. O. Pantaleon, Læge og Mart. — 28. To. Nazarius og Lidelsesfæller, Mart. — 29. F. Olaf, Konge af Norge og Mart. — 30. L. Martha, Jomfru.

Søndagen den 31. Juli. 8de Søndag efter Pinitse.

Søn- og Festsdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

- Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 $\frac{1}{2}$ offentlig Andagt i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste: (S. Nr. 28).

Vincentsforeningen.

Søndagen d. 24. Juli afholdes Generalmøde.

Den katolske Syge- og Ligkasse

afholder sin aarlige Generalforsamling Onsdagen den 27de ds. Kl. 8 i Forsamlingsværelset i Præsteboligen, Bredgade Nr. 64. Da Sager af Vigtighed foreligge til Behandling, bedes Medlemmerne at møde ret talrige.
Bestyrelsen.

Mariacongregationen

for Mænd afholder sin aarlige Skovtur Torsdagen d. 23. Juli. Afgang fra den lille Jernbanegaard med Toget Kl. 3 $\frac{1}{2}$ til Charlottenlund. Fælleddspisning Kl. 7 paa Fortunen Kr. 2.50 Couverten. Mandlig Slægt, dog ikke uconfirmerede Sønner, kunne deeltage i Turen.
Paa Bestyrelsens Vegne
C. B. Lohrer.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 31.

Søndagen den 31. Juli.

1881.

Indhold: Et dansk Medlem af det franske Academi. Under Polititilsyn. Kirkelige Efterretninger: Rom, Hildesheim, England, Holland, Spanien, Rusland, Tyrkiet, America, Africa, Stokholm, Hammerfest.

Et dansk Medlem af det franske Academi.

(Fortsat fra Nr. 30.)

„Læs den katholske Lærdom udi de Katholskes egne og approberede Skrifter“. Denne Vinsløvs Regel gjælder endnu den Dag idag. Her følge videre Beviser.

For ikke længe siden er der hertillands blevet trykt et Flyveblad, som lover at bringe „nogle af den katholske Kirkes Lærdomme, uddragne af den af Paven sanctionerede store og den i dens Skoler brugelige lille Katechismus, udgivet og forlagt af Vincentius-Foreningen. Kbh. 1861.“ Bladet slutter med det Opraab: „Benytter, I vor protestantiske Kirkes ægte Sønner og Døttre, og især de iblandt Eder, der længes efter et Arbeide i Herrens Viingard, de Vaaben, der her ere rakte Eder, til en Kamp mod Hykleriet og Løgner, men til en Beskyttelse af de Svage, at de ikke i vor arbejdsløse Tid skulle lade

sig lokke og hverve til Frafald fra vor bibeltroe Kirkes rene Lære, saaat Salmens Ord maa opfyldes ved Eder:

Hykleri til Skamme staae,

Sandhed herske, Løgn adspredes!

Og hertil give Gud Eder sin Velsignelse!“ —

Den Gud, som paakaldes her, er Sandhedens Gud. Men det lille Blad indeholder paa sine fire smaa Sider ikke færre end *fire grove Usandheder*.

Første Usandhed. Det heder der:

„Medens Christus siger: Dette er mit Legeme; dette er mit Blod, — lærer den katholske Kirke, at „baade indeholder Brødet Viin, og Vinen Brød“, og erklærer det for „Kjæteri“, at „paastaae, at Vinen ene er Blod, og Brødet ene Kjød!“

Sandheden er:

1) Den katholske Kirke hverken lærer, at Brødet indeholder Vin (!), eller at Vinen indeholder Brød (!). Den lærer meget mere, at Det, som før Forvandlingen var Brød og Vin, ifølge Forvandlingen er ophørt at være det, da i Kraft af Herrens Ord Brødet er blevet til Christi Legeme og Vinen til Christi Blod, saa af Brød og Vin kun Skikkelserne blive tilbage.

2. Den lærer endvidere, at under Brødets Skikkelse ikke blot Christi Kjød er nærværende, men ogsaa hans Blod; og under Vinens Skikkelse ikke blot Christi Blod er nærværende, men ogsaa hans Kjød, samt at under hver af Skikkelserne tilligemed hele hans Legeme ogsaa hans menneskelige Sjæl og hans guddommelige Person ere nærværende.

3) Den lærer det ikke, „*medens*“ Christus siger: Dette er mit Legeme; dette er mit Blod! — men just, *fordi* han siger det, og støttet til disse hans sandfærdige Ord. Thi, er der under Brødets Skikkelse Christi Kjød, og under Vinens Christi Blod, saa følger, at under begge Skikkelserne den hele og udelelige Herre Christus er nærværende, Kjød og Blod, Sjæl og Legeme, den guddommelige Natur og den menneskelige, da alle disse

Dele efter Herrens Opstandelse staae i uopløselig og uadskillelig Forbindelse med hverandre indbyrdes.*)

Anden Usandhed. Det heder videre :

„Sacramentet kan efter katholsk Lære, hvor der er tilstrækkelig Anledning dertil (?), administreres af uværdige Præster ; thi man bør antage, at Sacramentets Betydning**) ikke beroer paa den Administrerendes Værdighed, men paa Christi Fortjeneste og Magtfuldkommenhed.“

Spørgsmaalstegnet bagved „Anledning dertil“ er ikke sat af os, men staaer paa Flyvebladet. Dets Udgiver havde vel sagtens mere Grund til at sætte det, end han selv meente. Thi Sandheden er, at den romerske Katechismus langtfra nogensinde tillader *Uværdige* at meddele Alterets Sacrament eller nogetsomhelst andet ; meget mere siger den paa det Bestemteste og Eftertrykkeligste, at hver den, som uværdig vover at meddele et Sacrament, gjør sig skyldig i en Helligdomsbrøde og paadrager sig aandelig Død og Fordømmelse. Katechismens Lære om alle Sacramenter i Almindelighed er følgende :

Sacramenterne meddeles ganske vist stedse gyldigt, naar kun Meddeleren rigtigt anvender det af Christus indstiftede Tegn

*) Den saakaldte romerske Katechismus, som Flyvebladet paaberaaber sig, udtrykker denne katholske Sandhed som saa: „Sacramentet indeholder Noget i Kraft af Forvandlingen (Christi Kjød under Brødets Skikkelse, - Christi Blod under Vinens). Thi da Ordene virke, hvad de autyde, saa sige Theologerne, at det, som Ordene udtrykke, findes i Sacramentet i Kraft af Sacramentet. Men Andet indeholdes i Sacramentet paa Grund af, at det er (uadskilleligt) forbundet med hvad Ordene udtrykke. Thi da de Ord, som bruges til Forvandling af Brødet: Dette er mit Legeme — betegne Christi Legeme, er det, som er nærværende i Kraft af Sacramentet, netop Christi Legeme. Men da der med Christi Legeme er forbundet hans Blod, Sjel og guddommelige Person, saa findes ogsaa alt Dette i Sacramentet, vistnok ikke i Kraft af Forvandlingens Ord, men paa Grund af sin Forbindelse med Legemet.“ Catech: Rom. II, 4. cap. 29.

**) Istedetfor „Betydning“ burde der staae „Virkekraft“.

i den rette Hensigt, da han isaafald ikke handler paa egne Vegne men paa Christi, lad ham saa være et godt eller et slet Menneske. Efter hvad de hh. Fædre lære i Overensstemmelse med Johannes' Evangelium, har ogsaa Judas Iskariot døbt Flere, uden at vi læse, at Nogen blandt dem er bleven døbt igjen; og den h. Augustinus gjør den aandrige Bemærkning herom: „Judas meddeelte Daaben, og de Vedkommende bleve ikke omdøbte; Johannes den Døber derimod døbte, og de bleve omdøbte. Thi, naar Judas meddeelte Daaben, var det Christi Daab; men hvad Johannes meddeelte, var kun Johannes-Daaben. Vel maa Judas ikke foretrækkes for Johannes; men nok maa Christi Daab, om end meddeelt af Judas' Haand, foretrækkes for Johannes-Daaben, skjøndt meddeelt af Johannes egen Haand.“

„Dog maae Sjælesørgerne og alle Præster ikke mene, at det var nok, naar de, ubekymrede om et ulasteligt Levnet og et reent Hjerte, kun være betænkte paa gyldigt at meddele Sacramenterne. Thi skjøndt de vel bør lægge Mærke hertil, saa er det dog langt fra Alt, hvad der bør iagttages: De skulle meget mere stedse huske paa, at Sacramenterne rigtignok aldrig miste den dem iboende Kraft, men bringe evig Fordærvelse og Død over dem, som forvalte dem med ureent Hjerte. Thi hvad der atter og atter bør indskærpes — det Hellige skal behandles helligt og samvittighedsfuldt. Naar efter Psalmistens Ord (Ps. 49, 16) et syndefuldt Menneske ikke maa tale om gudelige Ting, hvor svær maa da ikke antages, at dens Helligdomsbrøde er, som vel er sig mange Udskeielser bevidst, men alligevel fordrister sig til, med besudlet Læbe at fuldbyrde de hh. Hemmeligheder, tage dem i urene Hænder, og berøre eller række og meddele Andre dem. Derfor skulle Helligdommens Tjenere især befitte sig paa Hellighed, med reent Hjerte gaae til at forvalte Sacramenterne, og saaledes opvække sig til Fromhed, at de med Guds Hjælp dagligen kunne faae rigeligere Naade just ved jævnlig at forvalte og modtage Sacramenterne.“*)

Angaaende Alterets Sacrament, som er det ærværdigste og høihelligste af alle, heder det:

*) Catech. Rom. II, 1. cap. 20.

„Baade Præsterne selv og de andre Troende kunne nok skjønne, hvor stor Fromhed og Hellighed der bør pryde dem, som fuldbyrde, meddele eller modtage Eucharistien; ihvorvel der ogsaa om dette Sacrament gjælder, hvad der ovenfor er blevet sagt om de øvrige, at de ogsaa meddeles gyldigt af ugudelige Præster, forudsat at alle væsenlige Ting iagttages.“*)

Mon dette vil sige: at Sacramentet, hvor der er tilstrækkelig Anledning dertil, kan administreres af uværdige Præster? Mon Katechismen kunde tydeligere, klarere og bestemtere sige netop det Modsatte af hvad Flyvebladet lader den sige?**)

Tredie Usandhed. Naar vor Katechismus siger, at Messen er den nye Pagts Offer, og at i dette fornyer Christus det Offer, som han fuldbragte paa Korset, og udsoner vore Synder: da skal dette være den groveste Modsigelse, der tænkes kan, baade mod Christi uforglemmelige sidste Ord paa Korset: „Det (Offeret) er fuldbragt“ —, og mod den hellige Skrivts udtrykkelige Ord: „Saaledes er Christus een Gang hengivet for at bære de Manges Synder — ikke at han flere Gange skulde offre sig.“ (Heb. 9, 28. 25.)

Sandheden er, at der ikke er en Skygge af Modsigelse i at sige:

1) Christus har eengang fuldbragt et Offer paa *Korset* — og Christus fuldbringer uafadeligt et Offer paa *vore Altere*, hvorved han fornyer Korsofferet, forsaavidt han selv er Præst og Offergave i ethvert af disse Offere;

2) Christus har *eengang* for alle hengivet sig til et *blodigt* Offer, medens den gamle Pagts Ypperstepræst aarligen maatte gaae ind i Helligdommen med fremmed Blod, — og

*) Cat. Rom. II, 4. cap. 66.

**) Da det er det sidst anførte Sted, som er blevet misforstaaet, kan man ikke lade være at spørge: Hvad mon kunde have foranlediget en saa absurd Misforstaaelse? Mon man ei vidste at oversætte „perfectam rationem“ (her „Sacramenternes Væsen“) anderledes end ved „tilstrækkelig Anledning?“

Christus hengiver sig *uafladelig* til et *ublodigt* Offer ;

3) Christus har ved Korsofferet baaret de Manges Synder d. e. *erhvervet* Syndsforladelse og Syndestrafpenes Eftergivelse for Alle, — og

Christus har indstiftet Messeofferet for at udsone vore Synder d. e. *tilvende* dem, som tage Deel i Messeofferet, Syndsforladelse og Straffenes Eftergivelse.

Fjerde Usandhed. Der siges tilsidst, at „en mere utilsløret Dyrkelse og *guddommelig* Æresbeviisning mod en Skabning, følgelig *Afguderi*“ vel ikke kan tænkes, end den er, som læres baade i vor danske Katechismus og i den romerske. Thi efter den danske befaler den katholske Kirke: „Dyrk med Andagt de kjære Helgener, fornemmelig den allersaligste Jomfru, den h. Joseph og din Navnepatron; dyrk Maria med ret barnlig Andagt; søg Hjælp og Trøst hos hende under alle dine Anliggender, paakald hende især om en salig Dødstime og anbefal dig til hendes Beskyttelse.“ Den romerske Katechismus erklærer endogsaa frank og freidigt: „Det er ikke alene tilladt at have Billeder i Kirken men ogsaa at yde dem Dyrkelse og Ære. (!!)“

Sandheden er: Ja, der staaer omtrent saaledes i vor Katechismus; det læres og anbefales*) os af vor h. Kirke. Men hvad kunde mon vække Udgiverens Forbauselse i den Grad, at han meente at skulle tilføie tre Udraabstegn? Vi følge gjerne Kirkens Anbefaling i Bevidsthed om, derved ikke at overtræde Guds hellige Lov. Thi vi ere langt fra at gjøre os skyldige i Afguderi eller synde mod det første Bud, hvadenten vi dyrke og paa kalde Helgenerne eller holde deres Billeder i Ære.

Man skulde troe, at Udgiveren af Flyvebladet maatte sagtens selv have kunnet indsee dette. Thi han anfører selv, at man forsynder sig mod det første Bud ved Afguderi, „naar man viser en Skabning guddommelig Ære,

*) Naar Udgiveren siger, at det befales, da er det for meget sagt. (Jvf. S. 452.)

Dyrkelse og Tilbedelse.“ Meget rigtigt! *Tilbedelse* eller, hvad der er det samme, *guddommelig* Ære og Dyrkelse maae vi ikke vise nogensomhelst Skabning, ikke engang Guds Moder, skjøndt hun overgaaer alle andre Shabninger i Værdighed, og som Følge deraf i Dyd og indvortes Fuldkommenhed. Thi at *tilbede* Nogen, er jo netop, at erkjende og dyrke den Tilbedede som *Gud*. Flyvebladet udhæver desværre alt Andet, kun ikke det Ord, hvorpaa Alt kommer an, Ordet *guddommelig*. *Guddommelig* Ære tør vistnok kun vises Gud. Gudsmoder og de andre Helgener tilkommer og vises af os kun en *mindre* Art af religiøs Ære og Dyrkelse, der svarer til deres ophøiede Stilling i Guds Naaderige. Eller skulde Udgifveren af Flyvebladet have meent, at *al* religiøs Dyrkelse var Tilbedelse? Da burde han først have søgt Oplysning om, i hvad Betydning vor katholske Katechismus tager Ordet „*Dyrkelse*“. Den kunde han have faaet i denne Kirketidendes 2. Aarg. S. 381. I en Artikel „om Mariadyrkelsen i den katholske Kirke“ gjøres der den Bemærkning:

„I Mangel af et aldeles tilsvarende Ord i det danske Sprog for det latinske *veneratio, cultus*, som ikke bemærker Tilbedelse, men ikkun Ærefrygt, Høiagtelse o. dsl., see vi os nødsagede til at bruge det kun tilnærmelsesviis rigtige danske Ord *Dyrkelse*, hvilket ellers hyppigt ogsaa tages i samme Betydning som Tilbedelse“.

Hvori vi lade Helgenernes Dyrkelse bestaae, forklares nøiere sammesteds.

„Vi ære, høiagte de Hellige, vi beundre deres ophøiede Dyder, deres herlige Fortjenester for at efterfølge dem; vi prise den Triumph, som de Hellige have tilkæmpet sig, den Herlighed, som de nyde nu i Himlen. Men vi rose ikke disse storartede Mønstre paa Dyden, som om de Hellige ved sig selv havde opnaaet saadanne Fortjenester; vi vide, at alt Godt kommer alene fra Gud, at Han er den, som virker i os baade det at ville og at udrette. Vi ære saaledes de Hellige for Guds Skyld; vi lovprise Herren, hvis Naade har virket saa store Vidundere i sine svage Skabninger; med eet Ord: Vi forherlige Gud i hans Hel-

lige! Alt, hvad de Hellige ere, ere de ved Christus; de Helliges Fortjenester ere en Frugt af Christi Død. Og vi paakalde dem ikke, som om vi ventede Noget af dem ved deres egen Magt; men vi bekjende med Tridentinerconciliets Ord, at Jesus Christus alene er vor Frelser og Forløser. Vi anraabe de Hellige om deres Forbøn hos Gud, forat vi maae opnaae Naade i Tid og Evighed ved Vorherre Jesus Christus.“

Det er den katholske Sandhed. Lad os til Slutning udtale det som vort Ønske:

„Hykleri til Skamme staae,

Sandhed herske, Løgn adspredes!

Hertil give Gud sin Velsignelse!“

(Fortsættes.)

Under Polititilsyn.

(Fortsat fra Nr. 30.)

Da det var paa Tiden at gaae til Hvile, kunde Hanna ikke afholde sig fra at sige: „I synes at være meget lykkelige.“

Moder og Datter svarede som med een Mund: „Ja, vi ere lykkelige; Gud skee Tak derfor!“

Maria hentede sit Sengetøi ud fra det andet Værelse og lagde det med sin Tantes Hjælp tilrette paa Gulvet tæt ved sin Moders Leie.

„Sover Du godt, Maria?“

„Ja, Tante; som Du seer, er jeg Moder saa nær, at jeg let kan høre, naar hun bevæger sin lille Klokke, og lægger mig derfor ubekymret ned; saaledes kan jeg glæde mig ved en god Nattero.“

„Du forstyrre altsaa ikke ofte Maria, kjære Søster?“

„Nei, kun sjældent.“

„Sover Du meget?“

„Nei, kun lidt; Feberen er saa stærk.“

Hvor kan Du ligge vaagen, uden at kalde paa Nogen? Hvor eensomt maa det dog være Dig.“

„Jeg er aldrig ene. Naar jeg sover, er det en Guds Velsignelse; naar jeg vaager, giver Han mig Tid til at tjene sig.“

„Hvorledes kan Du tjene Gud, naar Du ligger syg?“ spurgte Hanna.

„Jeg kan tænke paa Gud og prise ham. Jeg kan være taalmodig og hengive mig i hans Villie. Der gives en Uvirksomhed, som hører med til en Døendes gode Gjerninger“, sagde den Syge smilende.

„Men Du maa dog ofte være for svag til at kunne anstrenge din Aand med Eftertanke“, indvendte Hanna.

„Jeg kan altid elske, og Kjærligheden omfatter alt Andet!“ svarede hun.

Hanna taug, og Maria ordnede sin Moders Seng. Hun befæstede Korset indenfor Forhænget og ophængte to Billeder ved Foden af Sengen. Det ene af dem forestillede den h. Jomfru, som holder sin guddommelige Søn paa Skjødets, det andet var Frelseren, som peger paa sit Hjerte, fuldt af Kjærlighed. Maria satte et Bord med de faa Fornødenheder for Natten foran Sengen, og, efterat hun havde rakt sin Moder Vievandskarret, og selv korset sig med Vandet, knælede hun ned foran den Syge for at bede Rosenkrandsen med hende. Det var den samme Rosenkrands, som Hanna saa godt kjendte. Hun skjælvede ved at see den. „O Robert,“ tænkte hun, „min modige og smukke Søn! Der gives dog et høiere Mod, en høiere Viisdom, en anden Storhed, andre Glæder og anden Trøst i Verden, end dem, for hvis Skyld jeg maaskee skal see Dig vildledet fra den rette Vei! O, dersom disse Katholiker alene skulde have Ret, dersom du ved min Skyld vandrer paa Afveie!“

Medens Hannas saarede Hjerte jamrede, bad Maria med sin Moder. Først kom Litaniet for Syge, hvortil Fru Ashton svarede; derpaa bad Moder og Datter i Forening af Hjertets Inderste i dyb Andagt:

„Jeg ønsker at prise dig uophørlig, o min Gud, saavel i syge, som i sunde Dage! Jeg forener mit Hjerte med hele Kirken i Himlen og paa Jorden. Jeg priser Dig, takker Dig og ofrer Dig Alt, hvad jeg lider og vil komme til at lide, og jeg forener det med min Frelzers Lidelse og helliger det ved ham. Ikke min, men Din Villie skee! Jeg elsker Dig, o min Gud! Kom, tag min Sjæl ganske i Besiddelse og lær mig evigt at elske Dig! Jeg takker Dig for alle Dine Gaver og Velgjerninger, især for min Forløsning ved min Frelzers Blod og for den Kjærlighed, hvormed han fra Evighed af har elsket mig. Min Dødsdag er maaskee nær, min Jesus! Modtag mig i dine Arme, skjul mig i dine Saar, bad min Sjæl i dit dyrebare Blod!“

Efter en anden Bøn for de Døde stod Maria op, kyssede sin Moder, rakte hende atter Vievandet og kyssede ogsaa sin Tante, hvis Taarer hun havde bemærket.

Hanna syslede med Et og Andet i Værelset; hun vilde ikke lade sin Søster see, at hun græd. Det blev snart Tid til at gaae tilsengs og Maria ledsagede hende ind i Soveværelset.

Da de vare komne derind, lukkede Hanna Døren og udbrød: „I Sandhed, Maria, I ere gode Mennesker! Det maa jeg sige, skjøndt jeg ikke forstaaer Eder. Min stakkels Søster dør, og dog kan Du bede saa tilfreds med hende. I bede, som om I umiddelbart taledes til Gud. Det har dybt grebet mig. Min Søster synes saa rolig at gaae bort herfra, at være saa stærk, saa — —“

Hanna saae paa sin Niece og taug, medens Maria saae hende rolig, gennemtrængende, næsten smilende i Øiet.

„Hvorledes, Tante?“ Hun vilde gjerne kjende Hannas Tanker.

„Ak, jeg kan ikke udtrykke mig tydeligt.“ Hanna græd atter, medens Maria smilede blidt og alvorligt.

„Min Moder er saa fast i den ene sande Kirkes Tro, saa stærk ved Naaden, saa trofast i Kjærligheden

til vor Frelser, at hun Intet frygter, og i fast Tillid kan sige: Jeg længes efter at være opløst og være hos Christus! Det ønsker hun virkelig, og, naar hun siger, at hun er villig til at lide, saa siger hun det for Alvor. Hun formaaer Alt i den Kjærlighed, som har elsket os først og har bragt sig til Offer for os paa Korset. Min Moder har allerede længe været saa gudhengiven; hun vil kun, hvad Gud vil.“

„Jeg er forundret over, at Du kan udholde dette Liv!“ udbrød Hanna, som næppe kunde tale mellem Udbrudene af sin Bedrøvelse. „Du har Lidelser nok at bære, som kunde knække en ung Sjæls Kraft.“

„Lidelserne knække ikke min Kraft, men give mig Mod og en Følelse af Lykke, som ingen Pige kan føle i mindre alvorlige Forhold.“

„Jeg kan ikke see Sygdom og Nød i det Lys, som Du!“ sukkede hendes Tante.

„Vi lide ingen Mangel!“ var Marias Svar. „Guds Velsignelse fornyer sig daglig. Jeg har aldrig manglet Arbeide, og hvad min Moders Sygdom angaaer, saa vil Du, skjøndt Protestant, føle, med mig, at det er en sand Glæde og Velsignelse at omgaaes hende.“

„Jeg forstaaer Dig,“ sagde Hanna, „men jeg er ganske forstyrret ved Alt, hvad jeg her seer. Ak, hvor fattig, hvor ringe er dog Eders hele Indretning!“ — ved disse Ord saae hun paa de hvidtede Vægge og Gulvet uden Fodtæppe.

„O Tante!“ udbrød Maria, „intet Huus er ringe, som huser en døende Hellig. Krybbens Træ, hvori vor Herre laae, var ikke ringe, efterat han havde helliget det! Guld og Perler ere ikke saa kostbare! Men hvad har vel, næst efter vor Herre selv, en saa helligende Magt, som den Sjæl, hvilken han har forløst ved sit Blod, og som brænder af Kjærlighed til ham, som han saa ofte har forenet sig med i Alterets hellige Sacrament, og som snart skal skue hans Ansigt? Dette Værelse har aldrig været usselt, siden min Moder har taget det i Besiddelse.“

„Bliv endnu et Øieblik“, bad Hanna; „Du synes slet ikke at være bedrøvet; sørger Du da ikke over din Moder?“

„Det kan jeg ikke sige, kjære Tante; jeg beklager kun, at der maaskee vil gaae mange Aar, før jeg faaer min Moder at see. Naar jeg tænker derpaa, maa jeg rigtignok græde,“ sagde Maria og tørrede sine Øine. „Men Ingen kan være sørgmodig i hendes Nærhed; at pleie hende er den største Velsignelse. Guds Villie bliver levende i hende, og hun er beredt til endnu længe at lide taalmodig eller døe i denne Uge, alt eftersom Gud vil det. Smertes og Prøvelser berøre hende kun for at gjøre hende bedre. Nei, min Moder volder mig ingen Smerte. Selv Præsterne beundre hendes Taalmodighed. Den er Guds Naades Triumf.“

(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Den h. Fader har paa Apostlene Peter og Paul's Fest d. 29. Juni udstedt en Encyclica „om den verdslige Øvrighed“. Den er et Varselsraab til Herskerne og deres Raadgivere om ikke at misbruge den dem af Gud betroede Magt men at anvende den til Folkenes sande Vel.

— Den 5. Juli have meer end 1600 Slaver deeltaget i Audientsen hos den h. Fader, ved hvilken i det Hele over 3000 Personer vare tilstede. Efterat den h. Fader havde taget Plads paa sin Throne, traadte Biskop Strossmayr frem og oplæste en i det latinske Sprog affattet Adresse, i hvilken han priste sig lykkelig ved at dvæle i den h. Stad i Spidsen for en saa talrig Mængde Slaver; Adressen udtaler Haabet om, at alle Schismatikere snarligt maatte vende tilbage til den katholske Kirke. Paven svarede herpaa ligeledes i det latinske Sprog; han roste Slavernes Iver saavel som deres dybe Religiøsitet og udtalte Haabet om, at alle deres Klager maatte blive

afhjulpne. Til Erindring om Slavernes Pilgrimsfart har den h. Fader ladet slaae særegne Medailler, hvilke han lod alle Pilgrimene overrække ved Cardinal Ledochowski.

Hildesheim. Fornylig ere her blevne indklædte flere Barmhjertige Søstre, hvilket er saameget mere glædeligt, som der ved flere Søstres Død var opstaaet betydelige Huller i Medlemmernes Rækker.

England. Biskoppen af Southwark (Syd London) Dr. James Danell, er den 21. Juni afgaaet ved Døden. Født i Aaret 1821 blev han i Aaret 1871 Biskop Grants Efterfølger. Prælaten, hvis Helbredstilstand alt i flere Maaneder havde givet Anledning til alvorlige Bekymringer, fandtes i knælende Stilling død foran sin Seng. Dioceset Southwark, hvilket ogsaa omfatter Canal-Øerne ved den franske Kyst, hører til de meest udstrakte Diocesser i hele England.

Holland. Den 29. Juni feirede Biskop Paredis af Roermond sit 40aarige Episkopat. Deeltagelsen saavel fra Geistlighedens som fra Lægfolks Side var ganske overordenlig. I det nævnte Tidsrum har den højærv. Herre viet 600 Verdens- og 200 Ordensgeistlige, meddeelt 140,000 Troende Confirmationens h. Sacrament, indviet 35 nye Kirker og restaureret næsten alle Kirkerne i hele Dioceset. Guds Velsignelse hviler øiensynlig over hans Arbejder.

Spanien. Det katholske Spanien forbereder sig atter til en høitidelig Hundredaarsfest; i næste Aars October er det nemlig 300 Aar siden, at den h. Teresia døde (5. October 1582). I Salamanca er der allerede under den derværende Biskops Ledelse traadt en Comité sammen, for at træffe Forberedelser til denne udentvivel storartede Fest.

Rusland. Der vansmægte endnu bestandigt henved 270 katholske Præster i det siberiske Fangenskab. Nogle af de hjemvendte have rettet en Takkeskrivelse til Formanden for „Foreningen til Understøttelse af de til Siberien forviste Præster,“ Grev Platen, i hvilken Skrivelse det heder: „Vi Undertegnede polske Præster, der endelig efter en lang Trældom og Forviisning i Siberien og Ruslands Indre ere vendte tilbage til vort Hjem, bevidne „For-

eningen til forviste Præsters Understøttelse“ vor hjerteligste Tak, for at have lindret de ulykkelige Forvistes Lidelser og bevaret dem for Hunger og Elendighed. Maatte Gud hundredefold gjengjælde vore Velgjørere hvad de, besjælede af christelig Kjærlighed og Iver for den forfulgte Kirke, have udrettet. Endnu leve mange Præster i Forviisning, hvis Skjæbne er i høieste Grad beklagelig, og som bestandigt ere udsatte for de værste Insulter og Grusomheder. Men de underkaste sig ydmygt Guds Villie og sætte al deres Tillid til hans Barmhjerlighed og deres Sags Retfærdighed. I de forviste polske Præsters Navn: Abbé Joh. Mielechowitz, i femten Aar forviist til Siberien, nu Vicar i Wyzniani (Galizien); Abbé Peter Piskowski, i tolv Aar forviist til Siberien, nu Sognepræst i Milatyn (Galizien); Abbé Alexander Kieronski, i sex Aar forviist til Siberien, nu Hospitalsgeistlig i Nowosiolki i Galizien.

Tyrkiet. Msgr. Azarian er valgt til armenisk-katholsk Patriark i den tidligere Patriark Hassuns Sted, der blev beklædt med Cardinalværdigheden. Den nye Patriark, om hvis Stadfæstelse der vel ikke kan næres nogen Tvivl, er født i Constantinopel den 31. Decbr. 1826. Som hans Forgænger i Patriarkatet, den nuværende Cardinal Hassun, gjorde han sine Studier i Propaganda-Collegiet i Rom. Den 14. August 1877 præconiseredes han af Pius IX. til Ærkebiskop af Nicosia i. p. i. og blev udnævnt til Patriarkatets Vicar.

America. I Chicago befandt for kort Tid siden baade Fader og Søn sig ved Alteret. Sønnen feirede sin Primits (første h. Messe) og Faderen assisterede. Den Sidstnævnte, Rev. J. Golet, var tidligere en meget anset Droguist og havde en stor Familie; efter sin Hustrues Død studerede han Theologi og indtraadte i Præstestanden, i hvilken han nu er bleven fulgt af sin Søn, Ambrosius Golet.

Africa. Den høiærv. Ærkebiskop af Algerien, Lavigerie, er bleven udnævnt til apostolisk Administrator for Tunesien.

Stockholm. Af det i Paderborn udkommende „Westphälisches Kirchenblatt“ for 23. Juli d. A. erfare vi, at det d. 23. Juni d. A. var første Gang efter Lutherdommens Indførelse i Sverrig, at en Begravelse kunde finde Sted aldeles efter katholsk Ritus; og denne Ære tilfaldt en fattig Ordenssøster, Forstanderinden for Kvindestiftelsen „Oscars Minde“ i Stockholm, Søster Dionysia, som

døde i en Alder af kun 36 Aar. Den Hedengangne nød en ualmindelig stor Agtelse blandt Katholiker og Protestanter paa Grund af sine mange personlige Dyder og den overordentlige Dygtighed, hvormed hun i Forening med syv andre „graa Søstre“ bestyrede den nævnte af Høiselig Dronning Josephine grundlagte Stiftelse. Baade under hendes Sygdom og ved hendes Død og Begravelse viste man i vide Kredse en meget levende Deeltagelse. Den 20. Juni hensov hun, og fra Aloysiusdagen d. 21. indtil d. 23. var hendes Lig, iført sin Ordensdragt, udstillet i Stiftelsens Capel. Paa selve Begravelsesdagen blev Liget med et talrigt Følge, hvoriblandt 22 Ordenssøstre, ført til Sognekirken, som ikke var stor nok til at rumme alle Deeltagere. Efter en høitidelig Levit-Sjælemesse holdtes en gribende Tale, som skildrede Ordenslivets høie Betydning baade for Samfundet i Almindelighed og for den Stockholmske Menighed i Særdeleshed; derpaa ledsagede hele Følget Liget til Kirkegaarden, hvor en uoverskuelig Menneskemængde, første Gang efter 300 Aars Forløb, blev Vidne til alle de sindrige Cæremonier, hvormed den katholske Kirke ifølge det Romerske Rituale hædrer sine hedenfarne Børns afsjælede Legeme. R. i. P.

Hammerfest (Norge). Den herværende Vincentiusforening, som tæller 6 active og 3 Æresmedlemmer, har i det sidst forløbne Aar anvendt 281 Kr. til forskjellige veldædige Øiemed, medens de saakaldte „graa Søstre“ i de fire værste Vintermaaneder, November til Marts, have bespist fattige Børn med flere tusinde Portioner Middagsmad og pleiet et anseeligt Antal Syge. Missionen har ogsaa oprettet et lille Leiebibliothek til gratis Udlaan af gode Bøger iblandt Befolkningen, og den vilde med Tak modtage Gaver af passende Skriverter til Forøgelse af den paabegyndte Samling. Da det hidtil benyttede leiede Skolelocale er blevet for lille, er man nu i Færd med at indrette et større Locale til Skole paa Missionens egen Grund. Den endnu meget lille Menighed tæller dog allerede en Deel nidkjære Medlemmer af Broderskaberne til Jesu og Marias hh. Hjerter, og blandt Børnene er „Foreningen af Jesu Barndom“ nylig bleven indført — et Beviis paa, at baade Voxne og Børn allerede ere tilbørligt indviede i den rette kirkelige Fromheds Aand, hvoraf vi med Guds Naade tør haabe ret glædelige Frugter for Menighedslivets heldige Udvikling i Fremtiden.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 31. Juli. 8de Sondag efter Pntse. (I Sct. Ansgars Kirke holdes Kl. 3 Efterm. Jubilæumsandagt med Prædiken.) — 1. August. M. Petri Lænkefest. — 2. Ti. Alphons af Liguori, Biskop og Kirkel. — 3. O. Opdagelse af den h. Stephanus' Reliquier. Kl. 8¹/₄ Messe for Ansgariusforeningen. — 4. To. Dominicus, Bekj. og Ordensstift. — 5. F. Maria af Sne. Kl. 8¹/₄ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjerter; Kl. 7¹/₂ Aften Broderskabsandagt. — 6. L. Christi Forklarelse.

Søndagen den 7de August. 9de Sondag efter Pntse.

Son- og Festsdags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8¹/₂ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 7¹/₂ offentlig Andagt i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6¹/₂ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7¹/₂ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7³/₄ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8¹/₄ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8¹/₂ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
" hver Lørdag Kl. 5—8¹/₂ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegade hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Mødreforeningen.

Tirsdagen den 2. August Kl. 8¹/₄ holdes i Sct. Ansgars Kirke den sædvanlige Messe for Foreningen.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 32.

Søndagen den 7. August.

1881.

Indhold: Pius IX.' Bisættelse. Kirkelige Efterretninger: Rom, Frankrig, Metz, Østerrig, Tyrkiet, Africa.

Pius IX.' Bisættelse.*)

Saa ofte den Høisalige *Pius IX.* og den nu for Tiden regerende Pave *Leo XIII.* hævdede deres Stemme for at protestere mod den italienske Regerings Overgreb mod Kirkestaten og foreholde den, at Kirkens Overhoved ikke blot er hindret i den frie Udøvelse af sit Hyrdeembede, men ogsaa i Brugen af sin personlige Frihed, hørte man den vantro Presse over hele Europa opslaae en høj Haanlatter, idet den henviste til den af den italienske Regering med Folkerepræsentationens Samstemning givne „*Garantilov*“, som efter deres Sigende indrømmer Paven fuld Frihed, ja tilkjender ham en Souveræns Æresbeviisninger; „Fangen i Vaticanet“ blev da et Yndlingsthema for Haan og Spot over Kirken og dens Overhoved. De

*) Efter „*Cölnische Volkszeitung*“ af 19. og 20. Juli d. A.

i Natten fra d. 12. til d. 13. ds. i Rom stedfundne skandaløse Optrin kunne imidlertid tjene til at vise selv de meest Forudindtagne, hvorledes det forholder sig med den Beskyttelse, Frihed og Sikkerhed, som hin Lov under Paven. Naar nemlig den med Regeringen i Rom inddragne Pøbel ikke engang har Respect for en afdød Paves Lig, kan man let slutte sig til, hvad den Levende vilde være udsat for, dersom han vilde vise sig offentligt i Rom. Vi have i vore foregaaende Numere, siger Cl. Vztg., givet en ganske objectiv holdt Beretning om hin Nats Tildragelser og derved ogsaa ladet vore Modstandere komme til Orde, forsaavidt disse have søgt at paabyrde Katholikerne al, eller i det mindste den væsenlige Skyld for det Forefaldne. Men, efter at nu baade romerske og andre Blade have meddeelt udførlige Beretninger herom, kan det ikke længere betvivles, at Angrebet paa Ligtoget er udgaaet fra den ovenfor omtalte italienske Pøbel, og efter al Sandsynlighed har været *forberedt*.

Det maa nemlig vel mærkes, at den af Ministeriet i Kamrene afgivne Erklæring, at de, som foranstaltede Sørgefesten, dengang de indhentede Regeringens Tilladelse til Ligets Overførelse, lovede, at Cæremonien skulde have en ganske privat Charakter og foregaae uden synderlig Deeltagelse fra Folkets Side, — at denne Erklæring af „Osservatore Romano“ bliver betegnet som usand, eftersom Regeringen to Dage forinden vidste, at de katholske Foreninger vilde deeltage i Processionen. Og i Virkeligheden synes den af Regeringen opbudte Sikkerhedsvagt at hentyde paa, at det var den velbekjendt, at Ligtoget vilde blive ledsaget af en større Sørgekare. Iøvrigt synes dette Stridsspørgsmaal ligeoverfor Sagen selv at være en reen Biting. Havde Regeringen Intet at indvende mod Overførelsen af Liget, saa *maatte den ogsaa vide at forhindre enhver Forstyrrelse*. Den maatte tillige kunne sige sig selv, at efter den Kjærlighed, hvormed det romerske Folk havde hængt ved Pius IX., vilde det ikke lade sig afholde fra at yde hans jordiske Lev-

ninger den sidste Æresbeviisning. Men for at betage Modstandere enhver Anledning til den Bebreidelse, at vi paa en tendentiøs Maade søge at forvanske Kjendsgjæringer, hidsætte vi nedenfor et Par Beretninger, ikke efter katholske Blade, men efter to Organer, som Ingen vil mistænke for at nære „vaticanske Sympathier“. Det første er „Berliner Tageblatts“ romerske Correspondent, som skriver:

„Bisættelsen af Pius IX.' Lig i Kirken „San Lorenzo extra Muros“ blev til en oprørende Skandale. Herfor har man Indenrigsministerens totale Mangel paa Conduite at takke, Som Følge heraf turde Pøbelen ustraffet forhaane Ligtoget paa hele Veien fra Vaticanet igjennem Staden. Skandalen varede to fulde Timer. Carabinieri og Politisoldater vare aldeles ude af Stand til at beskytte Toget; de opbudte Linietropper mødte med den utilstrækkelige Styrke af nogle faa Compagnier og undlode enhver alvorlig Indgriben. Pøbelen gjennebrød med Lethed den af Militæret dannede Cordon. Selv Vaticanets meest afgjorte Modstandere kunne ikke give deres Harme over Pøbelens Adfærd, saavel som over Regeringens Hovedløshed Luft i for stærke Udtryk. Denne Nats Begivenheder ere en Skamplet i det nye Italiens Historie.“

Herefter følger en meget udførlig og i de stærkeste Udtryk affattet Skildring af de stedfundne Afskyeligheder. Men da Cölnerbladet i det følgende Nr. meddeler alle Enkeltheder i denne Skildring efter romerske Øienvidner i en mere dæmpet Tone og bedre Stil, forbeholde vi os senere at supplere den her manglende Detaille og tilføie endnn blot den tyske Correspondents Slutningsord:

„Regeringen dadles fra alle Sider, fordi den hverken vidste at forebygge eller undertrykke denne skammelige Demonstration. Efterat den havde givet Tilladelse til det pavelige Ligs Overførelse, var det dens hellige Pligt at beskytte det mod saa oprørende Forhaanelser, hvilket i Henhold til Garantiloven havde været den let, eftersom denne Lov tilkjender Paven ikke mindre end Kongen militære Æresbeviisninger. Vilde Regeringen af politiske Grunde sætte sig ud herover, saa burde

den have betinget sig en stille eller hemmelig Overførelse istedetfor saaledes at lade Pøbelen compromittere Italien for hele Europa. Medrette kan nu desværre Pave Leo XIII. paastaae, at han ikke uden Fare for sin personlige Sikkerhed tør vove at forlade Vaticanet. Rimeligviis vil Antallet af de Saarede og Fængslede forblive ubekjendt, da Regeringen har en Interesse af, at der ikke tillægges denne Begivenhed synderlig Vigtighed.“

I lignende, om end mindre stærke Ytringer af Misbilligelse omtaler „Times“ Correspondent det Forefaldne. Han betoner udtrykkeligt, at Efterretningen om Overførelsen allerede Dagen iforveien havde fremkaldt Bevægelse i Staden, og at henimod Aften vare alle Roms Gader opfyldte af Mennesker. Regeringen maatte følgelig vide, hvad den havde at gjøre. Citybladet udtaler ligeledes ganske aabent, at denne Tildragelse stiller den saa ofte gjentagne Phrase om „Pavens Frihed“ i et meget mistænkeligt Lys. — Men, naar Kirkens fødte Modstandere udtale sig saaledes, kan man visselig ikke forarges over, at Katholikerne ere enige med „Osservatore Romano“, naar det i Anledning af de skandaløse Begivenheder bemærker: „Rom har altsaa ikke Frihed til at give Paven en ærefuld Begravelse. Det har ikke været muligt, fredeligt og uden at udsætte sig for Overlast at føre en afdød Paves Lig til hans Grav, og alligevel vedbliver man at tale om den levende Paves Frihed! Hvad vilde der vel skee, naar den h. Fader viste sig udenfor Vaticanet?“

I sit følgende Nr. beretter „Cöln. Volksz.“, at *Pius IX.* i sit Testament havde valgt Kirken Santa Maria Maggiore til sit Begravelsessted, efterat han alt tidligere havde ladet denne Kirkes Confessio under Højalteret prægtigt restaurere. Siden, da det efter Piemontesernes Indmarsch hverken blev tilladt de romerske Fyrster

fremdeles at lade sig bisætte i deres Familie-Gravsteder indenfor Kirkerne, eller Cardinalerne efter gammel Skik at vælge deres sidste Hvilested i deres Titelkirker, saa maatte Pius befrygte, at man ogsaa vilde forbyde hans Bisættelse i Santa Maria Maggiore; og, for at forebygge ubehagelige Eventualiteter, forandrede han denne Bestemmelse i sit Testament og valgte den h. Laurentius' Kirke, som ligger tæt op til Stadens almindelige Kirkegaard, til sit Gravsted. Ogsaa denne Kirke var under hans Pontificat undergaaet en overordenlig vellykket Restauration, idet ikke blot den af Constantin byggede ældste Deel af denne Basilica, som i Aarhundreder har ligget i Ruiner, tilligemed dens Chor er gjenreist i dens oprindelige Form, men Væggene smykkede med Frescomalerier, der høre til det Bedste, som i det sidste Aarhundrede er frembragt af italienske Kunstnere. I „Confessio“ hviler den h. Diakon under Høialteret. Ligeoverfor hans Sarkophag op til den bageste Væg af den Constantiniske Bygning valgte Pius sit Hvilested. Alt skulde være ganske simpelt og det Hele maatte ikke koste over 400 Scudi (c. 1500 Kr.). Istedetfor det pavelige Vaaben skulde der blot anbringes Billedet af et Dødningshoved over Graven. Den af Paven selv forfattede Indskrift lyder: „Pave Pius IX.' Been og Aske; han levede 86 Aar, som Pave 32 Aar. Beder for ham!“

Medens de af den afdøde Pave creerede Cardinaler besørgede en Statue opreist i S. Maria Maggiores Confessio, der fremstiller Paven i knælende og bedende Stilling i Lighed med Pius VI.' i St. Peters Confessio, overdroges Udførelsen af hans Gravmæle i St. Lorenzo af de tre Cardinaler, som han havde indsat til sine Arvinger (Monaco de la Valletta, Simeoni og Mertel) til Arkitekten Vespignianis Overledelse. Dette Arbejde var allerede for flere Maaneder siden færdigt, og Leo XIII. og Cardinalcollegiet maatte derfor tage en Bestemmelse om, hvorvidt Bortførelsen af Liget enten snart skulde finde Sted, eller man skulde udsætte den paa ubestemt

Tid. Resultatet af disse Overveielser blev, at det trods alle Betænkeligheder dog var rigtigst, ikke at udsætte Bisættelsen, men at denne overensstemmende med Testamentets udtrykkelige Anordning ikke skulde finde Sted med Høitidelighed og om Dagen, men mere privat og om Natten. At man dog herved ikke tænkte paa en i streng Forstand hemmelig Bortførelse af Liget, uden at Nogen skulde mærke Noget dertil, fremgaaer allerede deraf, at Sagen flere Uger iforveien uforbeholdent blev omtalt i kirkelige Kredse, ihvorvel den for Høitideligheden fastsatte Dag endnu var ubekjendt. Dette blev først to Dage iforveien Publicum bekjendt ved Politiets Indiscretion, hvilket man naturligiis maatte underrette derom. Saaledes sattes de liberale Blade istand til at omtale Programmet, medens de katholske ingen Meddelelser bragte derom. Man vilde nemlig fra Vaticanets Side undgaae Alt, hvad der siden kunde udtydes som en Provocation.

Kundskaben om den forestaaende Overførelse gik som en Løbeild gennem Staden; Katholikerne beklagede, at Høitideligheden skulde gaae for sig i Stilhed; de havde ønsket og ventet, under de største Æresbeviisninger at skulle ledsage deres elskede Fader til hans sidste Hvilested. Hele den sidste Dag saae man Skarer af Bedende knæle foran hans midlertidige Gravsted i St. Peter.

Efter Vesperen Kl. 8 om Aftenen bleve alle i Kirken Tilstedeværende udviste, og Dørene lukkede, hvorpaa de ved Kirken stadigt ansatte Arbeidere opreiste et Stillads foran det nysnævnte foreløbige Gravkammer*) og langsomt nedlode den tredobbelte svære Ligkiste. Overensstemmende med Overførelsens private Charakter var der taget den Bestemmelse, at Sørgetogets Udgang af St.

*) Dette er et firkantet overhvelvet Aflukke over Døren til det Capel, hvor Domcapitlet forretter Chorbønnerne. I dette Rum bisættes midlertidigt enhver Paves Lig — ikke, som det almindeligt menes, indtil det afløses af hans Efterfølgers, men kun indtil det Gravsted er færdigt, som for stedse skal indeslutte hans Støv. U. A.

Peter ikke skulde finde Sted fra nogen af Hovedportalerne, men igjennem en Sidedør bag ved Sakristiet. Paa Pladsen foran denne toge kort før Midnat Domcapitlets Deputerede og flere høje Dignitarier og Prælater Plads i de der holdende Vogne. Liget var imidlertid sat paa en i dette Øiemed bygget Ligvogn, der var bespændt med fire Heste og behængt med et kostbart Draperi af rød Guldbrocade, og Kisten dækket med et Tæppe af rødt Fløiel med Guldfrindsler.

Da Roms Beboere, som ovenfor omtalt, intet Vink havde faaet om Deeltagelse i Sørgetoget, kunde deres Kjærlighed til Pius ikke ytre sig paa anden Maade end ved, at de stimlede sammen i de Gader og paa de offentlige Pladser, som Ligprocessionen skulde passere, at man belyste Vinduerne og ledsagede den Døde nogle Gader igjennem. Allerede om Middagen var der i hele Byen hverken Fakler eller Processionskjerter at faae tilkjøbs; og den Menneskemængde, som paa begge Sider af Veien i tætte Klynger ventede Toget, turde vel anslaaes til henimod 100,000. Den store Petersplads var allerede opfyldt Kl. 9; ved Trapperne op til Kirkens Indgang holdt en stor Mængde Herskabsvogne, for at slutte sig til Toget.

I det Øieblik da Toget ankom paa Peterspladsen, belystes Domkirkens kæmpemæssige Masser fra Murene omkring den tyske til den stødende „Campo Santo“ med bengalsk Ild. De foran Portalen forsamlede Præster fordeelte sig paa begge Sider af Ligvognen og ledsagede den med Processionskjerter i Hænderne lige til det Øieblik, da Liget var naaet til sit endelige Hvilested i St. Lorenzos Kryptkirke. Hele denne kæmpemæssige Plads var Vidne til de meest rørende øiensynlige Beviser paa Befolkningens Kjærlighed. Fakler og Kjerter lyste i Hundredevis Toget imøde, og den tæt sammentrængte Mængdes taarefyldte Blikke fulgte i stum Ærefrygt den elskede Faders Lig. Man saae Mange synke i Knæ, Andre udstrække Armene for at berøre Ligklædet; men

blandt hele denne umaadelige Mængde herskede en Alvor og Orden, som var den store Afdøde værdig. Hvor ofte havde han, medens han levede, tilbagelagt denne samme Vei, ad hvilken hans afsjælede Legeme nu ved Midnatstid udførtes af Byen gjennem den Menneskemængde, som nu kun med stum Veemod kunde antyde, at Kjærligheden til ham endnu levede i deres Hjerter, — hvor ofte havde han tilbagelagt denne Vei, omgivet af et jublende Folk, der kaldte ham sin Fader og ærede ham som en Hellig, og over hvilket han med altid fulde Hænder udøste sit Hjertes rige Kjærlighed!

Ved Enden af Peterspladsen, hvor Veien bøier ind i Gaden „Borgo“ havde Mængden trængt sig tæt sammen; det var for Størstedelen Folk fra det fattige vaticanske Stadkvarteer. Var Pius overhovedet i sin Godgjørenhed gavmild næsten til Ødselhed, saa have disse Fattige fremfor andre erfaret dette. Som Følge heraf findes der i ingen Deel af Staden en saa from og trofast Hengivenhed for Kirken og Vaticanet som der. Da Toget derfor passerede forbi disse Skarer, løftede Mødrene deres Børn i Veiret og viste dem under Velsignelsesønsker med Haanden deres store Velgjørers Ligkiste, og fra Vinduerne strødedes Blomster over Ligvognen. I Borgo begyndte St. Peters Geistlighed at istemme lydelige Bønner, og Folket svarede. Saalænge Pius levede, have, ligesom nu efter hans Død, taknemmelige Hjerter opsendt usigeligt mange Forbønner for ham til Guds Throne, og denne Nats Bønner ville heller ikke blive de sidste; thi Pius er og bliver uforglemmelig!

Sørgetoget overskred derefter Engelsborgbroen og bøiede ind i den saakaldte Strada Papale, d. e. den Række af Gader, som Paverne før 1870 pleiede at passere, naar de vilde bivaane kirkelige Høitideligheder i Lateranet eller andre Kirker i Staden. Hele Veien herskede allevegne den mønsterværdigste Orden blandt den talløse Folkemængde. Foran de Kirker, som Toget kom forbi, stod deres Geistlighed med brændende Kjærter i Hæn-

derne. I alle Gader vare Vinduerne stærkt belyste, og Blomster nedkastedes i stor Mængde. Først efter at Toget var kommet forbi det *Venetianske Palads* og bøiede ind i „Via Nazionale“, hørtes hist og her Piben, som tiltog alt som man nærmede sig *Qvirinalet*. Man hørte tillige Raabene: „Evviva il Re, evviva il venti Settembre“ (Leve Kongen, leve d. 20de September; Leve Italien; leve Garibaldi!) Da Politiet, som i stor Masse her var tilstede, forholdt sig passivt ligesoverfor disse patriotiske (!) Gemenheder, saa tiltog dette Uvæsen med ethvert Øieblik. Man hørte snart i det Fjerne ogsaa Garibaldi Hymnen. Denne Sang i lystig Marschtempo og ledsaget af tiltagende Piben og vilde Skriglød, da den blandede sig med fromme Bønner og Sange, som Helvedaanders Haan over Alt, hvad der er den bedre Deel af Menneskene helligt. Endelig forsøgte Politiet at afskære den sig fremtrængende Bande af Tumultuanter fra Toget; men det var for sildigt, og Modstanden ophidsede den kun mere. Flere Personer bleve saarede ved Steenkast, og navnlig vare Prælaternes og de ledsagende Herskabers Vogne Gjenstand for denne Brutalitet. I flere af dem bleve store Stene indkastede, og de i dem siddende Personer bleve i de raaeste Udtryk forhaanede, ja, man slog efter dem med Stokke, spyttede ind i Vognene og tillod sig andre uhørte Frækheder. Det varede ikke længe, før ogsaa Ligvognen blev Gjenstand for Steenkast, hvilket foranledigede Kudskene til at kjøre noget hurtigere, medens Følget atter i nogenlunde Ro kunde fortsætte sine Bønner.

Vi kunne saaledes konstatere for hele Verden, at den af Petroleum stinkende Pøbel har i det nye Kongerige Italiens usurperede Hovedstad kastet Stene efter Pius IX.' Ligkiste og tilraabt den Døde Haansord, som Pennen vægrer sig ved at nedskrive. Og Alt dette er skeet i en civiliseret Stat i det nittende Aarhundrede, der, ved at give en Lov, som den ikke haandhæver, har beviist sin Afmagt ligesoverfor de ryggesløseste Forhaanelser af

en afdød Pave, hvis personlige Værdighed og Hjertensgodhed intet hæderligt Menneske nogensinde har mis-kjendt, — Forhaanelser, som selv de i Barbari dybest nedsunkne Tider ikke opvise Mage til. Paver have vel i levende Live lidt Forfølgelser og Mishandlinger baade af Hedninger og slette Christne, men man lod dog de Døde hvile i Fred! Historien opviser kun et eneste Exempel paa, at en Paves Lig under det niende Aarhundredes vilde Partikampe er blevet mishandlet. Og hvad der skete i det meest barbariske af alle christelige Aarhundreder vilde man have seet et Sidestykke til i dette „Oplysningens Aarhundrede“, dersom ikke Massen af det romerske Folk havde forhindret Gjentakelsen heraf.

Da Toget havde passeret Nationalgaden og Pladsen foran Jernbanestationen, hvori denne Gade udmunder, holdt Pøbelen sig tilbage, og vi kunde ikke mere beklage os over nogen videre Forstyrrelse. Vel var en saadan paatænkt udenfor den nye endnu ufuldendte Jesu-Hjerte-Kirke, hvor Lysene foran Vinduerne i Rectorens Bolig bleve slukkede; men da Spektakelmagerne gave sig ifærd med at nedrive Jesusbilledet og Leo XIII.' Vaaben over Portalen, skred Politiet ind og adsplittede dem.

Endelig kom vi Kl. 2 til Maalet for vor besværlige Vandring. Den Menneskemængde, som ledsagede Liget, trængte sig naturligviis fra begge Sider hen mod Kirkens Portal, i hvilken Stilladset til Ligkistens Overførelse fra Ligvognen til Kirken var opstillet. Herved blev det i nogen Tid gjort Prælaterne og de verdslige Dignitarier af Følget umuligt at komme ind i Kirken. Først nu indtog Politiet en energisk Holdning; det havde jo her overveiende Folk, som hørte til det kirkelige Parti, for sig! Da den tæt sammentrængte Menneskemasse, som efter den lange anstrengende Gang havde haabet at skulle overvære Bisættelsen, ikke strax gjorde Plads, tøvede man ikke med det tredobbelte Trompetsignal, som tilkjendegav, at Politiet vilde gjøre Brug af blanke Vaaben,

hvis man ikke øieblikkeligt adlød dets Befaling. Mængden veeg da tilbage; men i den herved foranledigede Trængsel søgte det Mindretal af Pøbelen, som ikke havde fjernet sig paa det ovenfor omtalte Sted, at slaae Lysene af Hænderne paa Flere af Følget. Dette vilde disse naturligviis ikke finde sig i; de sloge med de brændende Kjerter og Fakler løs paa disse Karle, indtil et nyt Trompetstød igjen tilveiebragte Ro. Hvormeget vi end beklage denne forbigaaende Forstyrrelse, saa vil dog Enhver let begribe, at de Paagjældende, efter alle de med heroisk Taushed taalte Forhaanelser, tilsidst tabte Taalmodigheden, og at det hede italienske Blod krævede sin Ret!

Med beundringsværdig Hurtighed førtes den svære Kiste fra Ligvognen ind i Kirken, som Politiet strax lukkede. Den tusindtallige Mængde, som havde ønsket at give Pius IX. det sidste Beviis paa Ærefrygt og Taknemmelighed maatte sørgmodig tilbagelægge den lange Hjemvei uden at see deres Ønske opfyldt.

Medens Kisten førtes igjennem Midtskibet ned i Kryptkirken, holdt Pius IX.' fire tjenstgjørende Kammerherrer Hjørnerne af Ligklædet, medens Cardinalerne La Valletta, Mertel og Simeoni fulgte umiddelbart efter Kisten; den Første i Pontificaldragt med en simpel hvid Mitra paa Hovedet. Da Kisten var kommen til sit Bestemmelsessted, fremsagde den sidstnævnte Cardinal, assisteret af to af St. Peters Domherrer, de foreskrevne kirkelige Bønner, hvorefter Kisten nedsænkedes. Efterat en Apostolisk Protonotar havde opsat en Notarialact om Alt hvad der angik Overførelsen, celebrerede Cardinal La Valletta Kl. 3 om Morgenen i den h. Laurentius' Confessio en stille Sjølemesse for den Afdøde, under hvilken et stort Antal af de Tilstedeværende communicerede. Samtidigt læstes ligeledes Sjølemesser ved alle Kirkens øvrige Altere.

Saaledes hviler nu Pius IX. der, hvor han havde valgt sig sit sidste Hvilested, hvilket lige siden

hans Død stadigt er blevet rigt smykket med Krands, Offergaver og Inskriptioner — et talende Vidnesbyrd om den store Ærefrygt og Kjærlighed, som for bestandigt vil overleve denne ædle Pave!

Kirkelige Efterretninger.

Rom, 23. Juli. Skjøndt der alt er forløbet fulde ti Dage efter de under Regeringens Beskyttelse af den revolutionære Pøbel forøvede afskyelige Udskeielser ved Bisættelsen af Pius IX.' Lig, saa udgjøre dog disse modbydelige Tildragelser endnu stedse et Hovedtema i den italienske Presses Discussionsstof. Men endnu mere oprørende end de i hin uforglemmelige Nat forøvede Skændselsgjæringer er den siden af alle liberale Organer med Conseqvents indtagne Holdning. De kappes alle indbyrdes med hverandre om at forhaane den katolske Kirke og den h. Stol. Af den store Mængde Blade af de forskjellige liberale Farveafskygninger have næppe tre eller fire havt saa megen Anstændighedsfølelse, at de have fordømt hine Vederstyggeligheder. De gjøre sig saaledes til Pøbelens og Regeringens Medskyldige. Vel benytte de mere Maadeholdne denne Anledning til at fordoble deres Angreb paa Regeringen, men de begrunde disse med den Paastand, at Øvrigheden havde burdet forlange, at enten skulde Bisættelsen foregaae med al den en Souveræn tilkommende Pragt eller ganske hemmeligt; hvorimod de finde det i sin Orden, at man tillod en høist af 300 Individuer bestaaende Bande frit Spillerum. Endelig kaste nu de italienske Revolutionære den Hyklermaske, bag hvilken de hidtil have søgt at bedrage Alverden. De ytre nu ganske uforbeholdent deres Længsel efter en aabenbar og hensynsløs Culturkamp: Katholikerne skulle officielt erklæres for retsløse, og alle Foreninger, som tilsigte Bevarelsen af den religiøse Aand blandt Befolkningen, skulle opløses. De fordre ganske ufordulgt Udstrygelsen af den første Artikel i den italienske Statsgrundlov, som erklærer Catholicismen for Statsreligion; Afskaffelsen af den saa-

kaldte Garantilov, med hvilken de for ti Aar siden i al Verdens Øine søgte at give sig Skin af at beskytte den h. Stols Uafhængighed, og endelig — Pavens For drivelse fra Vaticanet. Hvad det første af disse tre Punkter angaaer, saa er hin Artikel i Constitutionen allerede forlængst factisk afskaffet, og dens reent formelle Bibeholdelse i et aldeles religionsløst og gudforladt Statsvæsen er en sand Spot. Katholicismen er i Italien ligesaa lidt Statsreligion, som Humbert af Savoyen er Konge af Cypren og Jerusalem. Om Garantiloven siger derfor ogsaa Partiføreren Crispis Organ „Riforma“ uden alt Forbehold: „Vi vide, at den første Artikel i den italienske Statsgrundlov staaer i aabenbar Modsigelse med den moderne Ret. Fjernelsen af denne Artikel vilde derfor være en ærefuld Bedrift for enhver Storseglbevarer; den er en Samvittighedsfordring til enhver liberal Minister.“ Og den høiofficiøse „Diritto“ ytrer: „Denne Lov sanctionerer et Factum og et Princip, som befinde sig i aabenbar Modsigelse med et andet Factum og et andet Princip, med Hensyn til hvilket alle Liberale af Høire som af Venstre, Maadeholdne og Extreme kun kunne have een Mening: det Factum nemlig og det Princip, at en Souverænetet her har en anden Souverænetet ligeoverfor sig, som efter sit Væsen er en Fornægtelse og Fjende af den første. Dette er baade efter Politikens og Fornuftens Grundsætninger en Absurditet.“ Om den Sikkerhed som Pavens Person nyder her i Rom, faaer man et godt Begreb ved at læse „Lega della Demokrazias“ sidste Artikler. Men Kronen paa det Hele sætter følgende Brev, som Parlamentsmedlemmet Basetti, en Læge fra det tidligere Hertugdømme Parma, skrev til dette Blad: „Et Bravo for Artiklen „Pius IX.“, og nok et Bravo af fuldt Hjerte for den næste Artikel „Garantierne“. De har sat Fingeren paa den raadne Plet, og De vil ikke skaffe den bort, før Kræftskaden grundigt er udryddet. Fædrelandet skylder Dem allerede Meget, og det vil, naar Krigen engang er tilende, skyldte Dem endnu større Tak for, at De har taget Initiativet mod Pavedømmet. Fremad altsaa! og da Fjendtlighederne nu engang ere aabnede, saa bør der ikke noget Secund være Stilstand. Vaticanets Indtagelse maa blive en Nationalfest for Italien, ligesom Bastillens er bleven det for Frankrig.“ Alt dette lade Øvrighederne frit offentliggjøre uden at gjøre det Mindste for at hindre det; følgelig maae de Intet have imod det!

Frankrig. Staden Paris' Skytshelgeninde, den h. Genoveva, er ved en Kammerbeslutning bleven berøvet sin Kirke. Legenden beretter om denne Hellige, at hun var en i Aaret 424 i Nanterre født Hyrdinde, at hun beskyttede Paris mod Attilas Horder, og at hun blev canoniseret kort efter sin Død i Aaret 512. Til hendes Ære lod Ludvig XV. 1764 opføre et skjønt Tempel med korinthiske Søiler og en 255 Fod høj Kuppel. I Aaret 1791 besluttede Nationalforsamlingen, at denne Kirke skulde bære Navnet „Pantheon“, og at dens Krypte skulde benyttes til Gravsted for Frankrigs berømte Mænd. Restaurationen bortfjernede Voltaires, Rousseaus o. Fl.'s Ligkister og gav Kirken tilbage til den christelige Gudsdyrkelse. Julirevolutionen fornyede vel d. 28. August 1830 den første Revolutions hedenske Pantheon, men Napoleon III. gjorde det atter til en christelig Kirke og lod den rigt udsmykke. Nu har den tredie Republik under 19. Juli paa et Andragende af den bekjendte politiske Fanatiker Raspail, trods Biskop Freppels kraftige Indsigelse ophævet St. Genovevas Capitel og paa ny gjort Kirken til et patriotisk Ærestempel. Vel skal Hyrdinden Genoveva fremdeles beholde sin Plads i Templet, ved Siden af Jeanne d'Arc og Jeanne Hachette, som fransk Heltinde, men ikke som Hellig (!) — indtil, som den over denne Vanhelligelse indignerede Biskop af Angers spaaer, „at der engang vil komme en Dag, da Gravklokken vil lyde over den tredie Republik, da Korset atter vil blive opplantet og den Hellige gjenindsat i sine fulde kirkelige Rettigheder.“

Metz, 26. Juli. Igaar Morges blev vor Biskops nylig udnævnte Coadjutor, Generalvicar Fleck, viet til Biskop af Sion i. p. i. Høitideligheden fandt Sted i St. Vincenzkirken. Uagtet den stærke Regn var den rummelige Kirke næsten overfyldt af Troende. Vielsen overværedes af 5 til 600 Præster, deriblandt Mange fra Nabodiocesserne Verdun og Nancy, hvis Biskopper ligeledes vare nærværende. Selve Vielsen udførtes af den gamle Overhyrde Dupon des Loges, som for 37 Aar siden ogsaa havde viet den nye Biskop til Præst. Det gjorde et opløftende Indtryk, ved Høitidelighedens Slutning at høre den talrige Forsamling af Troende istemme Tedeum.

Østerrig. Efter en Meddelelse i „Agramer Ztg.“ er Professoren i Theologi ved Frants Josephs-Universitetet i Agram, Dr. Joseph Stadler, udnævnt til Ærkebiskop i Serajewo i Bosnien. Ifølge denne Meddelelse maa

altsaa Forhandlingerne angaaende Ordningen af de kirkelige Forhold i Bosnien-Herzegowina være førte til definitiv Afslutning. Der skulle tillige oprettes Bispesæder i Mostar og Banjaluka, og de udnævnte Biskopper ventes snart præconiserede.

— En sørgelig Tilstand, fremkaldt af den moderne Tidsaand, er den herskende Præstemangel. I Østerrig haves vel ingen Culturkamp, men alligevel er der i mange Dioceses, navnlig i Bøhmen og Mähren, flere Sogne uden Præster, end dette er Tilfældet i de af Culturkampen haardest hjemsogte Dioceses i Preussen. Det skorter paa unge Kræfter; Præsteseminarierne staae tomme; de unge Mænd vælge alle andre Livsstillinger, kun ikke den geistlige Stand. Grunden til denne bedrøvelige Kjendsgjerning, paa hvilken Biskopperne gjentagne Gange have gjort opmærksom i deres Hyrdebreve, maa søges deels i Skolens Liberalisering og vor Tids rationalistiske Aand, deels i de Geistliges med Nutidens Krav ikke harmonerende ringe Løn. Dog ikke alene for Verdenspræsternes Vedkommende, ogsaa for de geistlige Ordenssamfund er Mangelen paa unge Præster følelig. Selv de rigt doterede Ordener have ingen Overflod paa Conventualer, Piaristordenen staaer næsten i Begreb med at uddøe, flere af dens Collegier ere aldeles opløste. Hos Kapucinerne melder sig kun sjældent en Novice. Minorit-Ordenen tæller ialt kun 30 Individuer. Dette er sørgelige Udsigter for Fremtiden, og ogsaa den verdslige Øvrighed har al Grund til at skjænke disse Forhold sin Opmærksomhed.

Tyrkiet. Den katholsk - armeniske Patriark, Msgr. Azarians høitidelige Inthronisation har fundet Sted i Constantinopel d. 18. Juli, og sex Dage derefter modtog Sultanen den nye Patriark i en offentlig Audients. — Det armeniske Schisma er saaledes nu fuldstændigt hævet — takket være Cardinal Hassuns og Prælaterne Vanütellis og Azarians Indsigt og Energi. Der synes tillige ogsaa blandt de hidtil ikke-unerede Armeniere at være opstaaet et Røre, der muligt kan føre til en Forening med den katholske Moderkirke. Efter de nyeste Missionsberetninger fra Syrien skulle nemlig for ikke lang Tid siden 600 Armeniere fra Egnen om Cæsarea have begjæret Optagelse i den katholske Kirke.

Africa. Tunis, 22. Juli. Den i over tyve Aar her residerende Biskop Sutter forlod igaar Tunis. I hans Sted vil Ærkebiskoppen af Algier, Msgr. Lavigerie fra først-

kommende October et fuldt Aar tage Residents i Tunis for at gennemføre en Reorganisation af de kirkelige Forhold.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 7de August. 9de Søndag efter PIntse. — 8. M. Cyriacus, Largus og Smaragdus, Mart. — 9. Ti. Romanus, Mart. — 10. O. Laurentius, Mart. — 11. Tø. Tiburtius og Susanna, Mart. — 12. F. Clara, Jomfru. — 13. L. Johannes Berchmans, Bekj.

Søndagen den 14. August. 10de Søndag efter PIntse.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 7½ offentlig Andagt i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6½ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7¾ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8¼ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skrifтетimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
" hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegade hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Vincentiusforeningen

afholder Søndagen d. 7. August en extraordinær Generalforsamling, hvortil alle Medlemmer herved indbydes.

C. J. Elvius' Bogtrykkeri, Nybrogade 6, Kjøbenhavn.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 33.

Søndagen den 14. August.

1881.

Indhold: Et dansk Medlem af det franske Academi. Under Polititilsyn. Kirkelige Efterretninger: Kjøbenhavn, Sverig.

Et dansk Medlem af det franske Academi.

(Fortsat fra Nr. 31.)

„Læs den katholske Lærdom udi de Katholskes egne og approberede Skrifter“; thi paa ikke-katholske Skribenters Fremstilling kan Du ikke stole. For sidste Gang gjentage vi dette Vinsløvs Raad, for at anføre det sidste Beviis paa, at der ogsaa i vor oplyste og frisindede Tid vedbliver at være Trang til denne Advarsel. Det sidste Beviis vil tillige være det vægtigste, forsaavidt det hentes fra en Videnskabsmand af Fag, fra den meest ansete blandt den danske Folkekirkes Theologer i Nutiden og dens høieste Dignitar.

Biskop *Martensen* tillader sig skarpe og ubegrundede Angreb paa den katholske Kirkes Liv og Tugt og kæmper mod Kirken med historiske Paastande, hvilke han ikke forsøger paa at bevise, ei heller er istand til at bevise.

Dog de vedkomme os ikke her. Vi have at gjøre med „den katholske *Lærdom*“; og den opfattes af ham i Almindelighed rigtigere end af hans anførte Troesfæller. Han indrømmer f. Ex. nok, skjøndt nødigt og i en lidt forblommet Vending, at den katholske Lære om Helgenernes Dyrkelse er fri for Afguderi, idet den rigtigt skjelner „imellem det at bede Maria om, at hun vil gjøre Forbøn for os, og det at tilbede hende“.¹)

Alligevel bør ogsaa Biskoppen regnes blandt de akatholske Forfattere, hvis Fremstilling af den katholske Lærdom man ikke i Alt kan fæste Lid til. Ogsaa han maa vel antages at misforstaae den katholske Lære om Messen og et vedvarende Offers Nødvendighed, da han jo gjentager den tusinde Gange gjendrevne Beskyldning at „derved krænkes Christi Lidelse, at dens Værd forringes; thi Christi Offer har jo været utilstrækkeligt, naar det atter og atter behøver at gjentages paa forgængelige Offeres Viis.“²)

Hvad der virkelig er Kirkens sande Lære i dette Stykke, har vi kortelig fremsat mod Dall S. 440. Her tillade vi os at gjøre opmærksom paa to andre slemme Misforstaaelser hos Dr. Martensen.

Han skriver: „Der er en mærkelig Bestemmelse i det romerske Lærebegreb, som vi her ville berøre, at nemlig Ingen med *Vished* kan vide, om han har fundet Naade hos Gud.“³)

Hvorledes M. er kommen til denne urigtige Paastand, og hvad der er katholsk Lære, siger *H. Grüder, det protestantiske og det katholske Troesprincip*, Kbh. 1875, S. 74:

„Biskop Martensen citerer Tridentiner-Conciliet, (s. 7. c. 9.) men med en vigtig Udeladelse, og de latinske Ord gjengiver han i en væsentlig mangelfuld Oversættelse. Conciliets Ord⁴) oversætter han simpelthen med: „at Ingen med *Vished* kan

¹) *Katholicisme og Prot.* S. 93.

²) *Sammesteds* S. 88. ³) *Sammesteds* S. 79.

⁴) *Quum nullus scire valeat certitudine fidei etc.*

vide“ o. s. v. Skulde han have oversat det Udtryk : certitudine fidei ved „med Vished“, fordi han ansaae Forandringen eller Udeladelsen for uvæsentlig, idet han ei formaaede at skjælné Troens Vished eller en paa det guddommelige Vidnesbyrd hvilende tvivlless Overbeviisning fra en paa andre Bevæggrunde hvilende Forvisning, vilde det ingenlunde vidne om stor theologisk Skarpsindighed. Eller skulde han have erkjendt Forandringen som væsentlig og alligevel tilladt sig den? Det havde ikke været ærligt og hæderligt. Havde han slet og ret meddeelt Ordene som de lyde, saa vilde hans Beskyldning imod den katholske Kirke være falden bort af sig selv. Tridentiner-Conciliet udtaler sig nemlig med den største Klarhed i følgende Ord: „Ligesom ingen Gudfrygtig tør tvivle om Guds Barmhertighed, om Christi Fortjenester og om Sacramenternes Kraft og Virksomhed, saaledes kan Enhver, naar han seer hen til sin egen Svaghed og mangelfulde Forberedelse, være i Frygt med Hensyn til sin Naadestand, efterdi Ingen med Troens Vished, som ikke kan have noget Falsk til Gjenstand, formaaer at vide, at han har opnaaet Guds Naade“. Efter den katholske Kirkes Lære kan Mennesket altsaa nære Tvivl og Frygt, forsaavidt han seer hen til sin egen Svaghed og til sin Forberedelse eller Medvirkning med Naaden; men han tør ikke tvivle om Guds Barmhertighed og Christi Fortjeneste. Det er denne Frygt, hvortil Apostelen formaner os med de Ord: „Arbejder paa eders Saliggjorelse med Frygt og Bæven“. Phil. 2, 12. Martensen bemærker med Hentydning til dette Apostelens Udsagn, at det ingenlunde indeholder nogen Selvmodsigelse; nei, Apostelen modsiger ikke sig selv, men vel gjør Martensen det, naar han, som vi senere ville faae at høre, endog erklærer Tvivl paa de guddommelige Forjættelser for tilladelig.*)

*) Martensens citerede Skrivt „Katholicisme og Protestantisme“ betegnedes nylig i en Artikel „om den religiøse Partistilling i Danmark“ (Dags-Avisen af 29. April 1881) som et „overfladisk og daarligt Skrivt.“ Derimod hed det der om H. Grüders ovenfor benyttede Modskrivt, at det „med megen Lærdom blottede Martensens ukyndige Andenhaands-Postulater og sønderhuggede og spiddede de Ulogiskheder, som altid vrimle i et Martensensk Skrivt, og desuden gjorde vægtige

I sit Hovedværk, „den christelige Ethik“ siger Martensen, at „Pius IX. har sat sig selv i Guds Tempel i Christi Sted, og om sine egne forfængelige Menneskeord har sagt: Himmel og Jord skulle forgaae men mine Ord skulle ikke forgaae.“ Og om den ufeilbare Pave ytrer han: „Hvorlænge Herren i sin Viisdom og i sin Langmodighed vil taale dette Menneskepaafund, dette *Idol* i sin Kirke veed ingen Dødelig.“*)

Et tilbørligt Svar paa denne Anke har Biskoppen for længe siden faaet af sin jevnbyrdige Collega, Biskop *Monrad*. Af nærliggende Grunde indskrænke vi os til at hidsætte de Betragtninger, som den ansete Publicist knytter til Ethikerens anførte Udtalelser.**)

Han skriver:

„For vor egen Sjæls Skyld er det af stor Betydning, om vi betragte Verden, Staten, Statens Forfatning og Udvikling, Millionærerne og Arbejderne o. s. v. med et mildt eller umildt Blik, thi fra Blikket udgaaer der en Kraft, per virker tilbage paa selve Sjælen. Selvfølgelig maa Mildheden ei være tilveiebragt paa Sandhedens Bekostning, thi i Christus er ikke alene Naaden, men ogsaa Såndheden vorden.

„Staaer denne Grundsætning fast i Almindelighed, saa maa den ogsaa komme til Anvendelse, naar vi skulle dømme om det store katholske Kirkesamfund og dets Lærdomme. Det baader os lidet, at vi korse os og udraabe vor Forbauselse over, at Guds Langmodighed vil taale saa længe saadant Uvæsen, saadant Afgudereri. Før man giver sig til at fordømme en Lærdom, maa man sætte sig ind i den Tankegang, hvorfra Lærdommen er udgaaet.

Indhug paa selve den protestantiske Lære, navnlig Retfærdiggjørelsen af Troen alene, som Strauss kaldte dens Achilleshæl. Det er værd at lægge Mærke til, at skjøndt M. seer, at Vantroen og Fornægtelsen vælter sig frem i altid bredere Strømme, saa synes han dog, som Hr. Grüder med Rette bemærker, at frygte mere for den store papistiske Bevægelse, der gaaer gennem Verden“.

*) III, SS 431. 415.

**) Politiske Breve Nr. 14 - 18, S. 150 f.

Ene paa denne Maade kan man fælde en retfærdig Dom, den være mild eller umild.

„Gjør Ufeilbarhedsdogmet virkelig Paven til et Idol? Jeg benægter det, thi Ufeilbarheden angaaer kun hans Afgjørelser som Pave, som Peters Efterfølger; som den katholske Kirkes øverste Embedsmand, og ingenlunde hans Beskaffenhed som Menneske. Ingen Katholik paastaaer, at Paven i nogen anden Henseende end i hans Afgjørelser som Pave er hævet op over menneskelig Synd og Skrøbelighed;*) ingen Katholik negter, at han kan være en grov Synder. Hvorfor da kalde ham et Idol? Er det saaledes, at man er Sandheden tro i Kjærlighed?

„Lader os see at bringe den katholske Opfattelse endnu nærmere ved, hvad der saa at sige hver Dag foregaaer i vor egen Midte. Jeg er Præst; man bringer mig et Barn; jeg overøser det tre Gange med Vand, idet jeg siger: „Jeg døber dig i Navnet Faderens og Sønnens og den Helligaands“. Og hvad antager jeg saa? Jeg antager med hele den gamle Kirke, at det ikke er mig, men den Herre Christus, der har døbt Barnet; thi der staaer skrevet: „Han skal døbe Eder med den Helligaand og Ild.“ Derfor troe vi, at Barnet gjenfødes i Daabens hellige Vand. Gjennem mig som Redskab virker Guds usynlige Kraft. Min Beskaffenhed som Menneske kommer aldeles ikke i Betragtning. Den Daab, der udføres af Christenhedens største Synder, er i enhver Henseende ligesaa kraftig, som naar den udføres af Apostelen Paulus eller Peter. Det er saa godt som altid i Christi Kirke blevet anseet som en af de største Vildfarelser at antage, at Døberens Værd eller Uværd, Synd eller Hellighed havde den allerringeste Betydning for Daabens Gyldighed eller Velsignelse. Noget Lignende findes i vor Kirke ved Nadveren, ved Skriftemaalet. Der er et syndigt Menneske, men hele hans syndige Menneskenatur træder tilbage, naar han bliver et blot Redskab for Guds Naade. Hvad vi antage om Præsten, ja om ethvert christent Menneske,

*) Ikke engang det paastaaer nogen Katholik; men vi troe kun, at Paven ved den Helligaands Bistand hæves op over al Vildfarelse i sine dogmatiske Afgjørelser d. e. de endelige Afgjørelser, der vedkæmme den aabenbarede Troes- og Sædelære.

naar han eller hun døber, det antage Katholikerne om Paven, naar han som Pave træffer*) Afgjørelser. I disse træder hans menneskelige Natur tilbage; den guddommelige Naades Lys er ene raadende.

„Ved den katholske Kirkes Lære om Pavens Ufeilbarhed bliver denne ingeniunde til et Idol. —

„At den ikke kan antages af nogen Protestant, da den er i Strid med det protestantiske Standpunkt, det berettiger selvfølgelig ikke til at forvanske Opfattelsen for at kunne fælde en desto haardere Dom.“ — —

Vi tage nu Afsked med Martensen og hans Alvorsord: „Du skal ikke lyve; Du skal ikke fornægte Sandheden eller udgive for Sandhed, hvad der ikke er Sandhed — dette Bud skal gennemtrænge alle vore Forhold“, — samt med Vinsløvs: „Læs den katholske Lærdom udi de Katholskes egne og approberede Skrivter.“

Digressionen fra Vinsløvs Brev har varet længe, maaskee synes En, for længe. Men Sagen er unægtelig af største Vigtighed for os Katholiker saavel som for alle Sandhed elskende Hjerter udenfor vor Kirke, naar de lede efter Oplysning om, hvad den Kirke lærer og troer, i hvilken deres Fædre have fundet Trøst og Sjælefred. Vi kunne have en dobbelt Nytte deraf.

For det Første vide vi nu bedre, hvad Slags Bøger vi skulle fraraade dem, hvem det er om at gjøre at lære Sandheden at kjende, ikke dens Vrægebillede.

For det Andet ligger den Slutning nær, at i selve disse Forvanskninger eller Misforstaaelser af vor hellige katholske Kirkes Lærdomme have vi et nyt Beviis for, at den er Sandhedens Støtte og Grundvold; thi for at den kan bekæmpes, maa den først forvanskes eller misforstaaes.

En afsluttende Artikel skal bringe Vinsløvs sidste Formaning til hans Brodersøn.

(Sluttes.)

*) dogmatiske Afg.

Under Polititilsyn.

(Fortsat fra Nr. 31.)

Femte Capitel.

Er det for seent ?

Er det da for seent? Det var, som om Hannas Sjæl sagde til hendes feige Aand: „Er det for seent for mig og Mine, at døe den Retfærdiges Død? for seent at gjøre mit Endeligt hendes ligt?“

Hun havde aldrig nævnt Roberts Navn for hans Tante og Maria. Da Fru Ashton havde spurgt til ham, havde hun svaret, at han befandt sig vel og var elsket og agtet — dermed var Samtalen derom tilende. Hun kunde ikke tale med sin Søster om ham. Hun kunde ikke sige til denne Gud elskende Kone, at Roberts Sjæl havde tabt sin Reenhed, fordi hun havde forhindret ham i at blive katholsk. Hun vovede ikke at bekjende for en Sjæl, som befandt sig paa Broen til Evigheden, hvem Tiden forekom som en Drøm, og de jordiske Sorger saa forfængelige, at hun for dette *Intet*, som kun har Værd i dette Livs korte Drømme, havde ofret Drengens, sit eneste Barns, udødelige Sjæl, skjøndt han med bedende Blik havde anraabt hende om Redning.

Hendes Søster elskede Gud med sand Kjærlighed. Hendes Sjæl var ikke blot uplettet af Synden, men selv Satans Fristelser vare overvundne; for hende havde Graven ingen Seir, Døden ingen Braad mere. — Hende var Arbeidet ikke haardt, Armoden ikke nedværdigende. Den fattige Bolig var hende ikke for ringe, Sygdommen ikke for smertelig, hendes Kors ikke trykkende.

„Er det for seent at døe den Retfærdiges Død? — for seent, at gjøre vort Endeligt hendes ligt?“

For at døe de Retfærdiges Død, maae vi leve deres Liv. Dag for Dag forrette vi vor Morgenandagt og sige os selv, hvorledes dette Liv bør være beskaffent. Men

kun i Guds hellige Kirke finde vi Kraft til at vandre Guds Veie.

Tidligt om Morgenen traadte Maria hen til sin Tantes Seng.

„Tante, naar Du behager at staae op, kan Du aabne din Dør; men saa maae Du falde paa Knæ; thi Pater Franciscus kommer med det Allerhelligste til Moder.“

Hanna stod hurtigt op; hun begav sig ind i det Værelse, hun kort i Forveien havde kaldet „fattigt“. Marias Seng var flyttet bort. En prægtig Ild flammede i Kaminen; Lys og Varme gjennemstrømmede den lille Stue. Et lille Alter stod ved Sengen og var bedækket med sneehvidt Linned. Et Crucifix og paa begge Sider af det friske Bouquetter af lifligt duftende Roser og Geranieblade og brændende Voxlys smykkede det; thi Jesus, Verdens Frelser, der giver sig os til Spise, saa ofte den h. Messe bliver feiret og den h. Communion nydt, blev hvert Øieblik ventet!

Maria havde iført sig sine bedste Klæder. Den forslidte halvuldne Trøie er ombyttet med en blaa Merinokjole. Hendes Haar er omhyggeligere glattet end ellers, og bedækket med et hvidt Slør. Hun bærer hvide Strømper og blanke Læderskoe. Hanna seer Alt dette og føler, at det betyder noget — for ophøiet til at tale derom. Hun seer paa sin Søster. Denne sidder som sædvanlig i Sengen. Et nyt Billede hænger paa Forhænget ved Fodenden — hun kalder Billederne for at være sine Historiebøger — og hendes Øine ere fæstede paa dem. Det er Jesus selv; i den ene Haand holder han den hellige Hostie, med den anden viser han paa Kalken: „Det er mit Legeme“ — „det er mit Blod“. Hanna vilde mindre have tænkt paa at tale med en Engel, end forstyrre denne Kvindes Tanker.

Pater Franciscus kommer, og Hanna trækker sig tilbage til sit Værelses Dør, hvor hun knæler ned, som Maria har sagt hende. Hun hører Alt og seer Alt — Alt hvad *hun* her kan høre og see. Hendes Hjerte

banker, og under bitre Taarer siger hun ved sig selv: „Jeg *kan* ikke døe hendes Død; thi hendes Kraft kommer fra Sacramenterne, og *de* ere ikke for mig. Jeg er et udenfor Kirken vildfarende Faar.“

Maria havde, fordi hendes Tante nu var der, paataget sig en Beskæftigelse udenfor Huset. Hun sagde til Hanna, at hendes Moder ikke vilde behøve synderlig Hjælp, og hun skulde ikke søge at underholde hende. Hun gav sin Anviisning med Hensyn til Næring og nogle Bekvemmeligheder, og saa gik den gode Pige, der atter var iført sin gamle Trøie og Træsko, til sit Arbeide.

Hendes Tante bliver alvorlig stemt; hun tænker: „Jesus er her! Denne femtenaarige Pige er en stærk Christinde, en fuldkommen Christi Heltinde, og denne Kone er Himlen nær!“

Omtrent Klokken syv kom Maria hjem. Hanna havde indrettet Alt saa nemt og bekvemt som muligt; Pigens friske Ansigt og lette Gang fremkaldte et Smil paa den Syges blege Ansigt.

„Du har ikke savnet mig, ikke sandt, Moder?“

„Nei, mit Barn, slet ikke!“

Maria tog sin Moders Haand: „Du er ikke mere saa heed, Moder.“

„Nei, Maria, jeg har heller ikke været tørstig idag.“

„Jeg vil tillave din Thee.“

Maria ordnede Alt som sædvanligt. Hun støttede sin Moder med sin Arm for at lægge hendes Puder i Orden; men hun sukkede og sank tilbage. „Læg din Arm om Moder, Tante; hold hende opreist,“ sagde Maria. I det næste Øieblik havde Maria atter oplivet sin Moder ved flygtigt Salt og nogle Draaber styrkende Medicin. Den Syge saae op. „Kald paa et af Børnene,“ sagde Maria til Hanna; denne gjorde det hastigt. „Moder!“ sagde Maria mildt med et alvorligt, spørgende Blik. Hendes Moder smilede næsten umærkeligt. En Dreng paa henimod otte Aar traadte ind.

„Joseph, seer Du?“

„Ja, Maria.“

„Vær hurtig og fornuftig. Gaae til Pater Franciscus og siig ham, — —“

Et Blik sagde det Øvrige, Barnet forstod, at Fru Ashton var Døden nær.

„Den sidste Salvelse?“ spurgte Joseph høit.

Den Døende hørte det, gjorde en bejaende Bevægelse, og smilede atter svagt.

„Ja, Joseph — gaa hurtigt!“

Barnet forsvandt. Den Døende lukkede atter Øinene, Livet syntes næsten udslukt. Hanna vred sine Hænder og vendte sig bort; hun kunde næppe undertrykke et Angstskrig. Den gode Kone forundrede sig over, at Maria kunde være saa rolig, hun kunde næsten siige, saa „sysselsat“. Medicinen blev atter bragt til den Døendes Læber, og gjorde atter god Virkning. Maria saae fra sin Moder hen til Bordet.

„Kan jeg være Dig behjælpelig?“ spurgte Hanna.

„Vær dog saa god at stille Bordet til Side og hente det lille Alter, som staaer der bagved — under det grønne Tæppe. Voxlysene og Alterdugen ere her i Skuffen.“

Hanna viser sig meget forstyrret; hun løber som forvirret om i Værelset. Flere Taarer blinde hende, og hun hulker høit, hvergang hun hører sin Søster stønne.“

„Hun har det bedre“, sagde Maria. „Skynd Dig, Tante; jeg troer hun har det bedre.“

Hanna stiller Alteret paa Bordets Plads og bringer Alt i Orden. Men snart staaer hun stille, thi Maria taler sagte med sin Moder. Hun tilhviker hende korte Sætninger af helligt Indhold, og efter enhver bøier hendes Moder Hovedet for at vise, at hun forstaaer den og beder med.

„O min Gud, jeg angrer og afskyer alle mine Synder.“

Maa man angre alle Synder, før man dør, — maa jeg angre, før jeg dør?“ siger Hannas Samvittighed. „Og naar man ikke har angret sine Synder?“ spørger

den videre. „Hvad vilde Følgen blive, om Robert *aldrig* igjen skulde føle Anger, som i den Nat, da jeg sagde ham, *at han skulde ikke tage sig det saa nær?*“ O, hendes Hjerte bukkede næsten under for den skærende Smerte, hun følte ved denne Tanke.

Maria vedblev at forebede sin Moder.

„Jeg kaster mig i din Barmhjertigheds Arme.“

Den Døendes Øine aabnede sig hastigt og lukkede sig atter; hun smilede ret venligt. For Hannas Erindring stod Roberts sidste Ord: „Kjærligheden har forvandlet sig til Frygt, — jeg kan ikke mere glæde mig over den.“ Den ulykkelige Moder sank om i en Stol, bedækkede sit Ansigt med sine Hænder og hørte Intet mere.

Pater Franciscus er kommen, og Hanna bortfjerner sig. Men hun lader Døren staae aaben og knæler ned paa Dørtærskelen; — hun kan ikke bivaane denne hellige Handling staaende.

Først hører hun sagte Bevægelse, derpaa tydelige Ord — derefter følger dyb Taushed. Hvor længe? — det veed hun ikke; thi hendes Tanker ere beskæftigede med det Spørgsmaal: „*Hvorledes vil Robert engang døe?*“ Atter hører hun Marias Stemme, dog ikke rolig og fattet, men utydelig af indre Bevægelse. Hun reiser sig for at tilbyde sin Hjælp og nærmer sig Sengen. Er hendes Søster levende eller død — denne Kone med det blege, afmagrede og dog smilende Ansigt, der ufravendt seer paa Crucifixet i den Geistliges Haand? Hun lever, men hun er nu ophøiet over enhver Forstyrrelse — hun seer paa denne Jord Intet mere, uden sin Frelser paa Korset!

Nu gjennemløber en Sitren hendes Lemmer: hendes Sjæl er bortfløien. Kun et Øieblik, og hun har allerede skuet Ham levende; der er ikke mere noget Slør mellem hende og hendes Frelser. Hun har skuet Jesus Ansigt til Ansigt, og et Smil har afsagt hendes Dom. Maaskee skal hun endnu en kort Stund være skilt fra ham; men hun kan ikke mere synde, ikke mere mishage ham, og

glad vil hun taale den korte Adskillelse — for at forsone hendes Sjæls Elskedes Retfærdighed!

Maria bad; ikke blot saa længe hun laae paa Knæ, men uaffadeligt, saa ofte hun gik eller kom og forrettede sine Arbeider. Hun bad til alle Hellige i Himlem. De ere nu mere end nogensinde hendes Venner, — thi hun veed, at de Hellige vente paa hendes Moder, og at deres Ønsker, snart at see hende fuldkommen salig, ere inderligere end hendes eget Barns. Maria beder af ganske Hjerte, og den Bevidsthed, at hun beder til Jesu Ære, til hans Herligheds Priis, til hans Seirs Lov, giver hendes Ord Varme og Inderlighed. At bede for sin Moders Sjæl, det er jo kun en anden Maade at sige ham paa: „Din Villie skee!“

Det lille Alter blev nu hele Dagen i dets Prydelse; Billedet af den h. Jomfru med Jesusbarnet, som havde understøttet hendes Moders Betragtninger, smykkede det.

„O Moder!“ — Maria med hendes barnlige Kjærlighed turde vel af ganske Hjerte kalde hende „Moder“ — „o Moder! Du Himlens Dronning, Synderes Tilflugt, de Bedrøvedes Trøst — Du som bedst kjender det helligste Hjertes Længsel, bed for hende, som dette Hjerte udgød sit Blod for!“

Hanna følte inderlig Medlidenhed med Maria; men hun saae i sin Niece en ny Slags Smerte, en Smerte, der syntes hende saa lykkelig, at hun ikke vidste, hvad hun skulde ansee den for. Og dog græd Maria, — hendes arme Hjerte var tungt, og hun følte sig saa forladt. Det gjorde Hanna meget bedrøvet at see hende saa nedbøiet af Sorg i saa ung en Alder. Det var en dyb Smerte, — men ingen Jammer, ingen Kval uden Trøst. Maria tænkte stedse, at hendes Moder var Himlen nær — og hun kunde forsaa vidt ikke siges at have stor Sorg. Hun vidste, at enhver Bøn var hendes Moder til Nytte, men fremfor alt de h. Messer, som Pater Franciscus frembar for hende, og hun var taknemmelig og gudhengiven.

Ofte, naar hendes Hjerte var opfyldt med hellige Tanker, kunde hun næsten være glad.

Hanna saae det, og Troen voxede i hendes Hjerte! Hvor lykkelig vilde hun være, naar hun kunde føle paa samme Maade, som Maria. „O, vi maae ligesom min Søster leve i Fromhed og Afholdenhed, naar vi som hun ville døe en salig Død,“ sagde hun, og derpaa satte hun sig ned og græd, ikke over Maria og hendes Moder, men over sig selv og Robert.

Efter Begravelsen reiste Hanna tilbage til Woodcote; hun forlod Maria med hjertelige Ord og fuld af inderlig Kjærlighed. Maria maatte nu, overladt til sig selv, gaae Verden i Møde, som vor hellige Moder, Kirken, lærer os det.

(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

Kjøbenhavn, d. 7. August. Fra Aarhus modtage vi det Sorgens Budskab, at Højærv. P. Zurstrassen imorges Kl. 8 er hensovet i Herreu. Omendskjøndt man desværre allerede i længere Tid maatte vente den, vil denne Efterretning alligevel fremkalde en smertelig Overraskelse ikke blot blandt alle vore Troesfæller her i Danmark, men især ogsaa i hele det nordvestlige Tydskland, hvor den Hedengangne var bekjendt og populær i dette Ords bedste Forstand som kun faa Geistlige; thi da han kun var 58 Aar gammel, haabede man gjerne, at han endnu vilde kunne forvinde den langvarige Svagelighed, som havde hindret ham i de to sidste Aar fra alt anstrengende Arbeide. Den Afdøde har iøvrigt ganske særlig været knyttet til vor herværende Menighed og i høi Grad gjort sig fortjent af den. I Aarene 1850 til 1852 forestod han den som Sognepræst, holdt dernæst tvende Gange i Forening med afg. Pater Roh en Række Missionsprædikener i Sct. Ansgar, og siden 1873 virkede han jevnlig og meest for den herværende Menighed dels som Skriftefader dels som Prædikant i Vintermaanederne under Aftenandagterne i Sct. Ansgarii Kirke; og denne hans velsignelsesrige Gjerning i Forbindelse med hans ualmindelig gjæve og kjærlige Sind og Væsen har ogsaa her vundet ham Alles Hengivenhed og Høiagtelse; vi

haabe i et senere Numer af Kirketidenden at kunne bringe en udførligere og fyldigere Beretning om denne ædle Ordensmands omfangsrige Virksomhed.

Da man i Aarhus jo formener Katholikerne at begrave deres Døde paa Byens almindelige Kirkegaard i Overeensstemmelse med den kirkelige Ritus, vil det vistnok blive et Spørgsmaal, om man ikke vil være nødt til at sende den kjære Hedengangnes Lig hertil Hovedstaden for at byde det en anstændig Begravelse paa den herværende katholske Kirkegaard.*) Bortset fra den odieuse Anledning vilde en saadan Foranstaltning uden Tvivl være en sand Trøst for den Hedengangnes talrige Venner her i Byen og Bisættelsen ganske vist samle et meget anseeligt Følge for at give den Bortgangne den sidste Ære. — I ethvert Tilfælde vil der i Sct. Ansgars Kirke blive afholdt en offentlig Sørgegudstjeneste for den Hensovedes Sjælero, hvorefter der forhaabentlig vil findes en nærmere Bekjendtgjørelse iblandt dette Blads Annoncer. R. i. p.!

Sverig. „Snällposten“ skriver i sit Numer 156: „Man skulde troe, at i vort protestantiske Sverig, hvor, uagtet alle religiøse Stridigheder, aldrig nogen Tilbøielighed til den aabne Katholicisme med sit Munkeliv og Pavevælden har været i høi Grad fremtrædende, næppe nogen kunde falde paa at iføre sig Munkekappen og indestænge sig bagved Klostermure. Og dog er det saaledes. „Norrk. Tidn.'s“ Correspondent i Linköping skildrer i sit sidste Brev en original Personlighed, der kaldes „Munk—Erik“, og om hvem han skriver:

„I mange Aar har „Munk—Erik“ gjenemvandret Östergötland. Født i Krigsbergs Fattiggaard, er han en af hine Naturens Yndlinger, paa hvilke den har bortødslet sine Rigdomme med Henseende til aandelig Begavelse. Heelt og holdent Autodidakt, er han kommen saa vidt, at han ikke blot har aftegnet alle Kirker i Östergötland paa nogle faa nær, men ogsaa Kirkeruiner og Rune-stene m. m. Ligerviis har han, ved her og der at op-

*) Den her paapegede Hindring er, som vi erfare, ved en ministeriel Resolution af 9. Aug. i Anledning af P. Zurstrassen's Død bleven hævet, saa at Begravelsen kunde foretages efter kirkelig Forskrift, og en Overførelse af Liget hertil er saaledes bleven overflødig. Maatte samme Tolerants ret snart ogsaa anvendes paa de øvrige katholske Menigheder her i Landet, som hidintil ikke havde Lov til at begrave deres Døde paa kirkelig Viis!

snappe et Ord og ved at sætte sig i Besiddelse af en slidt Sproglære og en dito Ordbog, ogsaa lært Latin for at kunne oversætte en Mængde Indskrivter, som forekomme i de ældre Kirker; og de findes baade paa Grundsproget og i Oversættelse optegnede med saxiske og longobardiske Bogstaver, alt udført med en paa een Gang blød og sikker Haand. Disse Tegninger, der ere en virkelig Skat, agter han at tilbyde Rigsarchivaren Hildebrand og haaber han derfor at faae Saameget, at han kan komme til et katholsk Land, hvor han agter at gaae i Kloster.

„Ude af Stand til at vente, indtil han faaer denne sin Yndlingstanke fuldkommen udført, har han allerede nu ikklædt sig den elskede Munkedragt. Den ranke Skikkelse er nemlig iført en formelig Munkekappe med Hætte; et Reb om Livet holder den sammen; hans rige Haar har maatte vige for en ærværdig Tonsur, og paa Fødderne bærer han Sandaler. I hans Udseende ligger intet Frastødende; tvertimod har hans Blik en lys Varme, som antyder, at det ogsaa er „lyst derinde“. Hans Maade at optræde paa har noget paa eengang Undseeligt og Sikkert, naturlige Følger af en Charakter, som er sig sit Maal bevidst, men ogsaa kjender sin egen Skrøbelighed og derfor søger Hjælp, hvor den bør søges. Han tigger ikke; men sædvanlig modtages den sælsomme Mand som Gjæst, om ei af anden Grund, saa dog af Nyfgenhed. Man kommer ei til at kjede sig i hans Selskab. Han er temmelig belæst; navnlig er han hjemme i vor Kirkehistorie og taler gjerne om saadanne Emner. Som Følge af sin Livsanskuelse kan han ikke nok ophøie Johan III, medens han udgyder sin Vredes Skaaler over Gustav II. Adolf og Carl IX. Men det er ikke blot denne Histories Hovedtræk, han kjender til. Da han f. E. for nogle Uger siden var i en Præstegaard i Motala-Egnen, og Petrus Ofeghs Portræt blev foreviist, og et af Fruentimrene spurgte, hvad denne Mand havde været, og hvad der havde gjort ham mærkelig, svarede Erik strax: han var Liquorist. (Denne Benævnelse, dannet af det latinske Ord „liquor“ = flydende Vædske, opkom ved det af Biskop Petrus Ofegh gjorde Forslag om at bruge farvet Vand istedetfor Vin ved Nadveren, da det i Erik XIV.' Tid faldt saare vanskeligt at skaffe den fornødne Communionvin. De, som hyldede denne Anskuelse, kaldtes Liquorister.) Som Gjæst er han let at tilfredsstille. I den nysnævnte Præstegaard kunde han paa ingen Maade

bringes til ved Middagsbordet at nyde Andet end en halv Kjødkotelet og noget Mælk med lidt Brød. Ogsaa i andre Henseender har han antaget asketiske Vaner. Naar han f. E. indbydes til at overnatte og tilbydes en god Seng, kan han ikke formaaes til at benytte sig af samme, meget mere lægger han sig i en Krog paa Gulvet. Da man paa det omtalte Sted under Samtalen om hans Yndlingsplan havde ytret Bekymring for, at den ei vilde lade sig udføre, udbrød han med en vis Ængstelse: „Jeg maatte dog vel idetmindste kunne blive Klosterdreng!“

„Og denne Mand med al sin Originalitet har dog Intet, som tyder paa abnorme Sjælsfunctioner. Hans Maade at tale paa er hensynsfuld og logisk; hans Tankegang er klar, ihvorvel man vel mærker, at hans Verdensanskuelse er gennemtrængt af en vis Mysticisme, og hans Længsel efter at komme ud af Verdenslarven ind i Klostercellen med dens Taushed og Ro opsluger alle andre Tanker. Dog er den ikke Monomani i dette Ords sædvanlige Betydning.

„Denne Mand, 35 Aar gammel, er for Øieblikket Skatsskriver i Nerike (skatsskrifver vid Hammars nedlagda glasbruk i Nerike). Flere Personer omkring i Landet interessere sig for ham; blandt dem Datteren af en afdød anseet Oldgrandsker i Östergötland, som har lovet at være Mellemand imellem ham og Hr. Hildebrand. Ihvor ringe han end er i sig selv, kan man dog ei skjønne, at hans Liv henrinder uden Nytte. Hans Tegninger ville nemlig komme til engang at blive et værdifuldt Bidrag til Östergötlands Oldtidshistorie.“

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 14. August. 10de Søndag efter Pinitse. — 15. M. Marias Optagelse i Himlen (feires offentlig paa førstkommende Søndag). — 16. Tl. Hyacinth, Bekj. — 17. O. Octav af Sct. Laurentius. — 18. To. Helena, Kaiserinde. — 19. F. Ludvig. Biskop. — 20. L. Bernhard, Kirkelærer.

Løverdagen den 20. August er befalet Vigilie-Fastedag.

Søndagen den 21de August. 11te Søndag efter Pinitse. Marias Optagelse i Himmelen.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste: (S. Nr. 32.)

Søgnedags-Gudstjeneste: (S. Nr. 32.)

Onsdagen den 17. August Kl. 9 holdes en høitidelig Sjælemesse for den blidt i Herren hensovede højærværdige Hr. Pastor Zurstrassen.

C. J. Elvius' Bogtrykkeri, Nybrogade 6, Kjøbenhavn.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 34. Søndagen den 21. August. 1881.

Indhold: Pave Leo XIII.' Encyclica om den verdslige Øvrighed. Kirkelige Efterretninger: Rom, Baden, Trier, Bonn, Nordamerica, Cincinnati.

Pave Leo XIII.' Encyclica om den verdslige Øvrighed.

Hilsen og Apostolisk Velsignelse!

Den langvarige og fordævelige Kamp mod Kirkens guddommelige Autoritet har endelig medført sine udeblivelige Følger; den er bleven faretruende for hele det menneskelige Samfund, men særligt for den verdslige Magt, som er den offentlige Velfærds Grundvold og Støtte. Dette er en Kjendsgjerning, hvorom vore Dages Begivenheder afgive et talende Vidnesbyrd. Thi dristigere end i nogen tidligere Tid vægre de af Lidenskaber henrevne Folk sig ved at anerkjende Herskermagtens Berettigelse, og Tøilesløsheden er allevegne saa stor, Opstande og Uroligheder saa hyppige, at man ikke blot nægter de

Regerende Lydighed, men at ikke engang deres Liv synes sikkert mod Fare. Alt længe har man nemlig lagt an paa at ophidse Mængden til Had og Foragt imod dem, og da det skjulte Nag endelig gav sig Luft, saaes i korte Mellemrum mere end eengang Fyrsternes Liv efterstræbt af hemmelige og aabenbare Mordplaner. Nylig forfærdedes jo hele Europa ved det paa en mægtig Kaiser forøvede Mord; og, medens Gemytterne endnu ere bedøvede af denne Forbrydelses Afskyelighed, afskrækker dette dog ikke forvorne Mennesker fra at udslynge skrækkende Trudslar mod Europas øvrige Fyrster.

Disse Alverden vitterlige Forstyrrelser i de offentlige Forhold opfylde Vort Hjerter med tunge Bekymringer, da Vi daglig see Fyrsternes Sikkerhed, Landenes Rolighed og Folkenes Velfærd udsat for nye Farer, uagtet dog den christelige Religions guddommelige Kraft tilbyder saa overordenlige Støtter for Staternes Sikkerhed og Orden og har gennemtrængt Folkenes Sæder og Ordningen af deres offentlige Forhold. En fremragende og væsenlig Frugt heraf er den billige og vise Fordeling af Rettigheder og Pligter mellem Fyrster og Folk. Thi Christi Lære og Forbillede har en underfuld Magt til at indgyde baade Undersaatter og Fyrster Agtelse for Pligtens Hellighed, og til at sikre den naturlige Overensstemmelse og gjensidige Velvillie, som er Betingelsen for den rolige og uforstyrrede Ledelse af de offentlige Anliggender. Og, da Vi nu ved Guds Naade er kaldet til at lede og vogte den katholske Kirke og til at tolke Christi Lære, agte Vi det for at være Vort Embedes Pligt, ærværdige Brødre, *at bringe de Fordringer i Erindring, som den katholske Sandhed i denne Henseende gjør til Enhver. Det vil saaledes tillige blive indlysende, ad hvilke Veie og ved hvilke Midler den offentlige Velfærd under disse sørgelige Omstændigheder bør søges betrygget.*

Hvor tilbøieligt Mennesket end i Medfør af et anmassende Overmods Tilskyndelser kan være til at frigjøre sig for enhver høiere Myndigheds Tvang, saa er

det dog aldrig lykkedes Nogen at bringe det saavidt, at han Ingen behøvede at adlyde. At ethvert Samfund og enhver Forening af Mennesker maa have Forstandere og Ledere, er en uundgaaelig Nødvendighed, da det ellers, i Mangel af et styrende Overhoved maatte falde fra hverandre og forfeile sit Endemaal. Kunde det aldrig lykkes ganske at tilintetgjøre den politiske Magt i Middelalderens Stater, saa anvendte man dog i det mindste alle Kunstgreb for at lamme dens Magt og formindske dens Anseelse. Dette skete især i det XVIde Aarhundrede, da Mange lode sig bedaare af nye fjendtlige Meninger. Efter denne Tid søgte Mængden ikke blot at opnaae en større Frihed, end de med Billighed kunde gjøre Fordring paa, men den fandt sig ogsaa beføiet til efter Godtbefindende at omdanne saavel Grundlaget for det borgerlige Samfund som dettes enkelte Indretninger. Ja mange af den nyere Tids Skribenter, som ere traadte i det forrige Aarhundredes saakaldte Philosophers Fodspor, paastaae, at al Magt og Myndighed udgaaer fra Folket, samt at Regeringerne ikke udøve Magten som deres egen, men som en Magt, der er dem overdraget af Folket paa det Vilkaar, at Folket atter kan tage den overdragne Magt tilbage. Denne Mening dele Katholikerne ikke; de udlede Regeringsmagten fra Gud, som fra dens naturlige og nødvendige Kilde.

Men det maa her vel mærkes, at de som skulle styre en Stat, under visse givne Forhold kunne vælges efter Folkets Villie og Skjøn, uden at den katholske Lære enten misbilliger eller forkaster et saadant Valg. Dette afgjør nemlig kun, hvem der skal herske, men overdrager ikke Herskermagtens Rettigheder. Her er overhovedet ingenlunde Tale om forskjellige Regeringsformer; thi Kirken lægger ingen Vægt paa, om Regeringen føres af Een eller af Flere, naar den blot er retfærdig og har Undersaatternes Vel for Øie. Intet hindrer derfor Folkene i, at de, under Forbehold af Alt, hvad Retfærdighed kræver, give sig den Statsform, som bedst

svarer til deres Eiendommelighed og stemmer overens med deres Forfædres Sæder og Vedtægter.

Hvad derimod *selve Regeringsmagten angaaer, da lærer Kirken medrette, at den stammer fra Gud og overdrages af Gud.* Dette fremgaaer af de hellige Skrivter og bekræftes af den christelige Oldtids Vidnesbyrd; hvortil kommer, at der ikke kan tænkes nogen Lære, som bedre fyldestgør Fornuftens Fordringer og i høiere Grad beforder baade Fyrsternes og Folkenes Velfærd.

At al menneskelig Herskermagt har sin Oprindelse fra Gud og sin Kilde i Gud, bekræftes klarligt paa flere Steder i det Gamle Testaments Bøger: „*Ved Mig regere Kongerne; ved Mig herske Fyrsterne og øve de Mægtige Retfærdighed.*“¹⁾ Og andensteds: „*Aabner eders Øren, I som herske over Folkene; thi Magten er eder givet af Gud, og Kraften kommer fra den Høieste.*“²⁾ ligesom det og i Sirachs Bog heder: „*Over ethvert Folk har Gud sat en Hersker.*“³⁾ Men, hvad Gud saaledes havde kundgjort Menneskene, fordunkledes efterhaanden og afløstes af hedenske Vildfarelser; thi, ligesom disse i flere andre Henseender have forvansket de sande Forestillinger, saaledes have de ogsaa forvansket Herskermagtens oprindelig skønne Form. Siden, da Christi Evangelium udbredte sit Lys over Jorden, veeg Daarskaben tilbage for Sandheden, og det rette Begreb om hint ophøiede og guddommelige Grundlag for al Autoritet blev efterhaanden almindeligt anerkjendt. „*Du har ingen Magt over mig, uden den, som ovenfra er Dig given,*“⁴⁾ svarede Christus den romerske Landshøvding, som vilde anmasse sig Beføielse til at frikjende eller fordømme den Herre Christus. Dette Sted forklarer den h. Augustinus med de Ord: „*Lad os heraf lære, hvad Herren ogsaa har lært os ved sin Apostel: Der er ingen Magt uden den, som Gud giver.*“⁵⁾

¹⁾ Ordspr. 8, 15—16. ²⁾ Viisd. 6, 3—4.

³⁾ Sirach 17, 14. ⁴⁾ Joh. 19, 11.

⁵⁾ Tract. 116, in Joan. n. 5.

Thi Apostlenes Ord ere et uforfalsket Echo af Jesu Christi Lære og Anordninger. Til de Christne i Rom, som vare underkastede hedensk Herredømme, henvender Apostlen Paulus de ophøiede og alvorsfulde Ord: *Der er ingen Øvrighedsmagt uden af Gud*, og deraf slutter han, at „*Fyrsten er Guds Tjener.*“¹⁾

Denne Lære have Kirkefædrene stedse vedkjendt sig og hævdet. „*Lad os ikke*“, siger S. Augustinus, „*tillægge Andre end den sande Gud Magten til at overdrage Kongedømme og Kaiservælde.*“²⁾ Og i samme Mening siger S. Johannes Chrysostomus: „*At der gives Regringer, og at Nogle herske, Andre adlyde, og at Alt ikke er Hændelse eller Tilfælde, dette er den guddommelige Viisdoms Anordning.*“³⁾ Herom vidner ogsaa S. Gregorius M., naar han siger: „*Vi bekjende, at Kaisere og Konger have modtaget deres Magt fra Himlen.*“⁴⁾ Ja de hh. Kirkelærere have heller ikke undlaet at godtgjøre denne Læres Sandhed med Fornuftgrunde, for at ogsaa de, som ene følge Fornuftens Veiledning, maae nødes til at erkjende den for at være rigtig og sand.

Og isandhed byder Naturen, eller rettere sagt Gud, Naturens Ophav og Herre, Menneskene at leve i et borgerligt Samfund. Herom vidner klart saavel dettes vigtigste Foreningsbaand, Sproget, som saare mange Sjælen medfødte Attraer og en Mangfoldighed af vigtige Fornødenheder, hvilke de enkelte Mennesker ikke kunne opnaae, men som de i Forening med Andre let kunne forskaffe sig. Men, da der nu hverken kan existere eller tænkes noget menneskeligt Samfund, uden at der er Nogen, som leder de Enkeltes Villier saaledes, at der ligesom bliver een Villie af de mange enkelte, som paa den rette Maade og overensstemmende med hvad ordnede Forhold kræve, tilskynder dem til at virke til fælleds Bedste: saa har Gud villet, at der i det

¹⁾ Rom. 13, 1. 4. ²⁾ De Civ. Dei V, 21.

³⁾ In epist. ad Rom. homil. 23, n. 1. ⁴⁾ Epist. lib. II. epist. 61.

borgerlige Samfund skal være Nogle, som have Ret til at byde over den store Mængde. Og det har derfor ogsaa sin fulde Gyldighed, at Staternes Styrere maae kunne tvinge Borgerne til Lydighed, og at disse begaae en Synd, naar de ikke adlyde dem. Men intet Menneske har af sig selv eller ved sig selv Magt til saaledes at binde eller tvinge andre Menneskers frie Villie. Denne Myndighed tilhører ene Gud, alle Tings Skaber og Lovgiver, hvoraf følger, at Magtens Ihændehavere skulle betragte den som overdraget dem af Gud. „*Een er Lovgiveren og Dommeren, som har Magt til at fordærve og frelse*“.¹⁾ Dette gjælder om enhver Magt, under hvilken Form den end udøves. At Præstedømmets Myndighed har sin Kilde i Gud, er saa bekjendt, at Præsterne hos alle Folk ansees og kaldes for Guds Tjenere. Ligeledes er Familiefaderens Myndighed et Afbillede af Guds Autoritet, „*af Hvem al Faderlighed har Navn i Himlen og paa Jorden*“.²⁾ Der er saaledes en vidunderlig Lighed mellem disse Magtens forskjællige Skikkelser, eftersom Alt, hvad der nogensteds er til af Magt og Myndighed, udleder sin Oprindelse fra den ene og samme Verdens Skaber og Herre, som er Gud.

De som antage det borgerlige Samfund for at være fremgaaet af en fri Overenskomst mellem Menneskene, og udlede Magtens Udspring af den samme Kilde, begrunde deres Mening herom med at forestille sig en gjensidig Overenskomst om at give Afkald paa en vis Deel af de enhver Enkelt tilhørende Rettigheder, og frivilligt overdrage den samlede Magtfylde til den, hvem Summen af hine Rettigheder var overdraget. Men det er her en stor Vildfarelse, at oversee den aabenlyse Kjendsgjerning, at Menneskene ikke ere enestaaende Væsener, men at de, bortset fra deres frie Villie, af Naturen ere bestemte til Samfundsliv; hvortil endnu kommer, at hin foregivne Overenskomst aabenbart er en Fiction eller

¹⁾ Jac. 4, 12. ²⁾ Eph. 3, 15.

Indbildning, som ikke formaaer at give den politiske Magt saamegen Kraft, Værdighed og Fasthed, som Statens Sikkerhed og det borgerlige Samfunds Tarv kræver. Men denne høiere Værdighed og indre Fasthed vil Herskermagten kun da føle sig styrket ved, naar den erkjendes for at have sin Kilde i Guds ophøiede og hellige Anordning.

Herom kan der tilvisse ikke tænkes enten nogen *sandere* eller nogen mere *heldbringende* Forestilling, end denne. Thi Statsstyrernes Myndighed bliver stedse ved denne Deelagtighed i den guddommelige Magtfylde betragtet som beklædt med en høiere Værdighed end en blot menneskelig, vistnok ikke med hin ugudelige og høist absurde Hyldest, som de hedenske Kaisere i deres Fordring paa guddommelige Æresbeviisninger med saa stor Begjærlighed attraaede, men med en sand og velgrundet, der modtages som en Guds Gave og Naadesbeviisning. Derfor skulle Borgerne være deres Fyrster underdanige og bevise dem Lydighed, som Gud, ikke saameget af Frygt for Straf, som af Agtelse for Majestæten, og ikke af udvortes Grunde, men for Samvittighedens Skyld. Den paa dette Grundlag hvilende Herskermagt vil have Fasthed og Varighed, fordi Borgere, som hylde en saadan Betragtning af deres Pligt, ville stedse vogte sig for al Ulydighed og Gjenstridighed, da de ere overbeviste om, at de, som modstaae Statsmagten, modsætte sig Guds Villie, og at de, som nægte Fyrsterne den skyldige Ære, ogsaa nægte Gud den.

Denne Lære indskærpede Apostlen Paulus navnlig Romerne. Angaaende den Øvrigheden skyldige Ærefrygt skrev han med saa stor Myndighed og Vægt, at vel ingen Befaling kan udtales med større Eftertryk: *„Hvert Menneske være de høie Øvrigheder underdanig! Der er nemlig ingen Myndighed uden af Gud; men de som ere, de ere beskikkede af Gud. Den som modsætter sig Øvrigheden, han modstaaer altsaa Guds Befaling; men de som modstaae, skulle faae deres Dom. Værer derfor*

underdanige ikke blot for Straffens, men ogsaa for Samvittighedens Skyld“.¹⁾ Det samme skriver ogsaa Apostelfyrsten den h. Petrus om dette Forhold: „*Værer enhver menneskelig Anordning underdanige for Guds Skyld, det være en Konge som den Ypperste, eller Befalingsmænd som de der sendes af ham til Straf over Misdædere, men dem til Lov som gjøre Godt, fordi det saaledes er Guds Villie*“.²⁾

Een Grund er der dog, hvorfor Øvrigheden ikke tør adlydes: nemlig naar den fordrer hvad der aabenbart strider mod den naturlige eller guddommelige Ret. Thi det er lige stor Uret baade at befale og at gjøre Noget, som er i Strid enten med Naturloven eller Guds Villie. Dersom Nogen da skulde komme i det Tilfælde, at man paanødte ham Valget mellem at tilsidesætte Hensynet til Guds eller den verdslige Øvrigheds Befaling, da maa han adlyde Jesus Christus, som har befaleet *at give Kaiseren hvad Kaiseren er, og Gud hvad Guds er*“,³⁾ og efter Apostlenes Exempel modigt svare: „*Man bør adlyde Gud mere end Mennesker*“.⁴⁾ Og der er ingen Grund til at beskyld dem, som handle saaledes, for at have overtraadt Lydighedspligten; thi, naar Øvrighedens Fordringer befinde sig i Strid med Guds Villie og Love, saa overskrider den sin Myndigheds Grændser og gjør Brud paa Retfærdigheden, og da kan dens Autoritet ikke have nogen Gyldighed; thi, hvor der ingen Retfærdighed er, der gjælder heller ingen Autoritet.

Men for at Øvrighedernes Befalinger aldrig skulle komme i Strid med Retfærdigheden, er det fremfor Alt vigtigt, at Staternes Regeringer vel betænke, at den politiske Magt ikke er bleven til for nogensomhelst privat Persons Fordeel, og at Regeringen skal føres til Gavn for dem, som ere Øvrigheden anbetroede, og ikke til Fordeel for dem, hvem Regeringen er betroet. Fyrsterne skulle tage Exempel af Gud, som har overdraget

¹⁾ Rom. 13, 1. 2. 5. ²⁾ 1 Petr. 2, 13—15.

³⁾ Matth. 22, 21. ⁴⁾ Ap. Gj. 5, 29.

dem deres Myndighed; de skulle i deres Regering see op til hans Forbillede, herske over deres Folk med Billighed og Troskab, og hvor Strenghed maatte være nødvendig, anvende den med faderlig Kjærlighed. De skulle tillige betænke, at de efter den h. Skrivts Ord engang skulle aflægge Regnskab for Kongernes Konge og Herrernes Herre, og at de ikke ville undflye Guds Strenghed, dersom de svigte deres Pligt: „*Den Høieste vil undersøge eders Gjerninger og efterforske eders Tanker. Thi naar I som Hans Riges Tjenere ikke have dømt retteligt, da vil han skrækeligt og hastigt komme over eder, fordi den strengeste Dom udgaaer over dem, som herske over Andre . . . Thi Gud vil ikke ansee Nogens Person eller undsee sig for Nogens Storhed, eftersom han har skabt Smaa og Store og bærer ligestor Omsorg for Alle. Men de Stærke have den haardeste Straf i Vente.*“¹⁾

Naar disse Bud agtes i en Stat, da vil dermed saavel Aarsagen som Lysten til oprørske Bevægelser være tilintetgjort; baade Fyrsternes Agtelse og Sikkerhed og Staternes Rolighed og Velfærd ville da være betryggede, ligesom Intet i høiere Grad værner om Borgernes Værdighed end Lydighed; thi denne Dyd er det Smykke, som især minder om den menneskelige Naturs oprindelige Herlighed. De erkjende nemlig da, at der for Gud hverken er Trælle eller Fribaarne; men at Een er Alles Herre, og at *Han er gavmild mod alle dem, som paakalde ham*;²⁾ de erkjende, at de ene derfor underkaste sig Fyrsterne og adlyde dem, fordi de ligesom afspeile Guds Billede, *hvis Tjenere ved Lydighed blive deklagtige i hans Herredømme.*

Men Kirken har tillige altid krævet, at denne Betragtning af den verdslige Magt i de christelige Stater ikke blot skal anerkjendes i Theorien, men ogsaa faae sit Udtryk i Folkenes offentlige Liv og Sæder.

Saalænge Statsmagten var i *hedenske Kaiseres Hæn-*

¹⁾ Viisd. 6, 4. 5. 6. 8. ²⁾ Rom. 10, 12.

der, hvilke, ifølge deres af Overtro gennemtrængte Religion, ikke vare istand til at hæve sig til Høiden af den Forestilling om Regeringsmagten, som Vi her have skildret, søgte Kirken at gjøre de Folk, som den overbragte den christelige Tro, fortrolige med denne Betragtning, for at de skulde beslutte sig til at leve overensstemmende med den. Som Følge heraf have Biskopperne efter Apostlen Pauli Exempel stadigt erindret deres Menigheder om at „*bevise Fyrsterne og alle Myndigheder Lydighed*“,¹⁾ og at *de skulde bede til Gud for alle Mennesker, men især for Konger og alle Høitstaaende; thi dette er godt og velbehageligt for vor Gud og Forløser*“.²⁾ Og denne Lære have de første Christne stadfæstet ved de herligste Gjerninger. Thi, skjøndt de maatte lide de grusomste og uretfærdigste Forfølgelser af de hedenske Kaisere, saa undlode de dog aldrig at vise dem den skyldige Lydighed, saa at de ved deres taalmodige Hengivelse stedse paany optog Kampen mod hines Grusomhed. Men en saa beundringsværdig Føielighed og ubetinget Underkastelse var altfor almindeligt bekjendt, til at den skulde kunne fordunkles ved Fjendernes Bagvaskelse og Ondskab. Derfor kunde alle de, som ligeoverfor Kaiserne optraadte offenligt som de Christnes Talsmænd, med Føie paaberaabe sig denne Kjendsgjerning og vise, hvor uretfærdigt det var, at behandle de Christne som Overtrædere af Statens Love, eftersom det var Alle vitterligt, at de paa den mønsterværdigste Maade opfyldte Lovenes Fordringer. I denne Bevidsthed rettede Athenagoras de frimodige Ord til Marcus Aurelius Antoninus og Lucius Aurelius Commodus: „*I tillade, at man piner, plyndrer og fordriver os, som intet Ondt gjøre, men fremfor Andre føre et fromt og retfærdigt Levnet baade for Gud og Eders Majestæter*“.³⁾ Saaledes roser ogsaa Tertullian de Christne for, at de blandt alle Undersaatter vare Kaisermagtens bedste og paalideligste

¹⁾ Tit. 3, 1. ²⁾ 1 Tim. 2, 1—3. ³⁾ Legat. pro Christianis.

Venner: „*En Christen*“, siger han, „*er Ingens Fjende, end sigе Kaiserens, om hvem han veed, at han er indsat af Gud, og hvem han derfor agter det for sin Pligt at elske, høiagte, ære og ønske alt Godt tilligemed hele det romerske Kaiserrige*“. ¹⁾ Ligesaalidt tog han i Betænkning at paastaae, at Antallet af Fjender ved Rigets Grændser kjendeligt aftog i samme Forhold, som de Christnes tiltog. „*Paa Grund af det store Antal af Christne*“, siger han, „*have I nu færre Fjender, end før; næsten i alle Byer er Størstedelen af Borgerne Christne*“. ²⁾ Et herligt Vidnesbyrd herom indeholder Brevet til Diognet, som bekræfter, at den Tids Christne ikke blot beviste Lovene Lydighed, men ligeoverfor enhver Pligt af egen Drivt gjorde langt Mere, end Lovene fordrede. „*De Christne*“, heder det, „*adlyde de givne Love, og gjøre ved deres dydige Levnet Mere end Lovene fordre*.“

Vistnok blev de Christnes Stilling en anden, da de ved Kaisernes Befalinger og deres Statholderes Trudsler bleve opfordrede til Affald fra Troen; da vilde de hellere mishage Menneskene end Gud. Men selv under disse sørgelige Forhold vare de langt fra at gjøre Oprør og vise Foragt for den kaiserlige Majestæt; de indskrænkede sig blot til at bekjende, at de vare Christne og ikke kunde eller vilde forandre deres Tro. De tænkte aldrig paa Modstand, men roligt og med indre Glæde underkastede de sig med saa stort Heltomod Torturens Kvaler, at deres Sjælsstorhed overvandt Pinslernes Rædsler. Ligeledes saae man i disse Tider de christelige Grundsætninger bevise deres Kraft ogsaa i den christelige Krigerstand. Thi den christelige Soldat skulde forene den største Tapperhed med den strengeste Iagttagelse af den militære Disciplin, og styrke sit Mod ved urokkelig Troskab mod sin Krigsherre. Kun ligeoverfor Fordringer, som strede mod Sædelighedens Love, saasom Krænkelser af Guds Rettighed, Afivelse af Christi

¹⁾ Apolog. n. 35. ²⁾ Apolog. n. 37.

uskyldige Disciple o. L. nægtede han at gjøre hvad man befalede, men saaledes, at han hellere vilde tage Afsked fra Krigstjenesten og døe for Religionen, end gjøre Magthaverne Modstand ved Oprør.

Siden, da Staterne fik *christelige Regenter*, har Kirken endnu eftertrykkeligere hævdet Herskermagtens Hellighed, saa at Folkene saae Fyrstemagten omgiven af en hellig Majestæt, hvilken de ikke blot følte sig tilskyndede til at betragte som Gjenstand for Ærefrygt, men for Kjærlighed. Og af denne Grund foranstaltede den i sin Viisdom, at Fyrsterne høitideligt bleve indviende til deres Embede, saaledes som Gud i det Gamle Testament havde anordnet. Men da det borgerlige Samfund reiste sig til nyt Liv over det sammenstyrtede romerske Kaiserriges Ruiner, gave de Romerske Paver den politiske Magt en særegen Indvielse ved Grundlæggelsen af en *Hellig Kaisermagt*. Herved forhøiedes Fyrstemagtens Værdighed, og det er utvivlsomt, at denne Institution vilde have været til stor Gavn baade for Kirken og for det borgerlige Samfund, dersom Folk og Fyrster stedse havde betragtet den paa samme Maade som Kirken. Thi rolige og lykkelige Tider varede i Virkeligheden aldrig længere, end der herskede Enighed imellem begge Magter. Saa ofte Folkene forsyndede sig ved oprørske Bevægelser, optraadte Kirken som Mægler mellem de Stridende og gjenoprettede Freden ved at paaminde Alle om deres Pligt, og deels ved Mildhed, deels med Myndighed vinde Herredømme over de opbrusende Lidenskaber. Og, saa ofte Fyrsterne feilede i deres Forhold til Folkene, da henvendte Kirken sig til dem for at foreholde dem Folkenes Rettigheder, Fornødenheder og billige Ønsker, og raade Fyrsterne til Retfærdighed, Mildhed og Velvillie. Saaledes ere Oprør og Borgerkrige ofte blevne forebyggede.

(Sluttes.)

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Den 4. August holdt den hellige Fader et Consistorium, i hvilket 22 Cardinaler deeltog. I sin Allocution udtalte Hs. Hellighed sin dybe Beklagelse over de forargelige Optrin ved Pave Pius IX's Ligbegængelse i Natten fra 12.—13. Juli, og, efter at have skildret disse i deres sande Lys og reist høitidelig Indsigelse mod denne den h. Apostoliske Stol tilføjede Krænkelse og Forhaanelse, erklærer og hævder Kirkens Overhoved, at disse sørgelige Tildragelser godtgjøre ret haandgribeligt, at Christi Statholder hverken har Frihed eller Sikkerhed i Christenhedens Hovedstad. Den hellige Fader berømmede ved denne Leilighed den Troskab og Hengivenhed, som de ægte og sande Romere under disse Forhold havde lagt for Dagen i Modsætning til den indtrængte fremmede Pøbels skammelige Adfærd; samtidigt erklærer han sig beredt til, at gaae de truende Farer imøde med uforfærdet Mod. — Til Slutning forkyndte Hs. Hellighed Gjenoprettelsen af det kirkelige Hierarchi i Bosnien og Herzegovina, samt den høitidelige Stadfæstelse af Biskop Azarian's Valg til Armenisk Patriark af Cilicien, under Navn af Stephan Peter X.

Baden. I Præsteseminariet i St. Peter ved Freiburg hensov i Herren den 4. ds. Domdecan og Forvalter af Ærkedioceset Freiburg, Biskop Lothar v. Kübel. Den Afdøde var født d. 22. April 1823 i Sinzheim ved Byen Baden og blev den 19. August 1847 viet til Præst. Den 20. November udnævnte daværende Ærkebiskop Hermann af Vicari ham til Generalvicar og Domdecan; den 20. December 1867 blev han af den h. Fader præconiseret som Biskop af Leuka i. p. i. og som Viebiskop af Freiburg. Siden den 95aarige Ærkebiskop Hermann v. Vicari's Død den 14. April 1868 — altsaa i mere end 13 Aar — var Lothar v. Kübel Forvalter af Bispedømmet. — Efter at være hjemkommen fra en Confirmationsreise befandt den høiærv. Herre sig mindre vel, men desuagtet begav han sig for kort Tid siden til St. Peter, for her at meddele Præstevielsens h. Sacrament, og opholdt sig derpaa en kort Tid her for sin Helbreds Skyld; men Sygdommen tiltog og gjorde hurtigt Ende paa hans Lidelser. Begravelsen, som fandt Sted den 8. August, var meget storartet. Storhertugens Repræsentant

ankom i Gallavogn til Sørgehuset, og Fyrstinden af Sigma-
ringen, Arveprindsen og Prindsesse Caroline havde sendt
Krandse. Divisionsgeneralen med sin Stab, Repræsen-
tanter for Ministeriet og Adelen, talrige Deputationer
fra forskjællige Provindser med Krandse og Faner og
over 300 Geistlige ledsagede Ligtoget. Byens Borgere bare
Kisten. Bisættelsen fandt Sted ved den høiærv. Biskop
Ehrler af Speyer i Domkirken, hvor nu den elskede
Afdøde hviler ved Siden af Ærkebiskop Vicari.

Trier. Endelig har vort, siden den 30. Mai 1876,
ledige Bispesæde atter faaet en retmæssig Biskop, idet
den høiærv. Dr. Felix Korum, Sognepræst ved Katedralkirken
i Strasburg, i Begyndelsen af denne Maaned
af den h. Fader er bleven udnævnt til Biskop af Trier.
Den 14. ds. har han i Rom modtaget Bispevielsen, og
Dagen derpaa afreiste han fra Rom. Vor nuværende
Biskop Dr. Felix Korum er født i Wickerschweier i Elsas
i Aaret 1840. Vi have Grund til at takke Gud for denne
store Velgjerning og bede, at Han ret snart maa give
sin Kirke i hele den preussiske Stat den fuldstændige
Frihed tilbage.

Bonn. I Dagene fra den 3. til 8. Septbr. vil den
28. Generalforsamling af de katholske Foreninger i
Tydskland blive afholdt her i Bonn ved Rhinen. Disse
Generalforsamlinger have jo fra Aar til andet vundet en
stedse større Betydning, ikke mindst under den nuværende
saakaldte „Culturkamp“. Katholikerne i Tydskland have
fattet Sandheden af Ordsproget: „Enighed giver Styrke!“
Vel er der gjort mange Forsøg fra alle Sider for at stifte
Splid og Uenighed imellem dem, for at skille Præsterne fra
deres Biskopper, eller de Troende fra deres retmæssige Sjæ-
lesørgere; men langtfra at lykkes, have de tvertimod kun
bidraget til stedse mere at befæste det Baand, der for-
ener dem med hinanden. De aarlige Generalforsamlinger
have paa eengang været baade et Udtryk for denne Enig-
hed og et Middel til at styrke den ydermere. Det laae
saaledes nær at benytte den tilstundende Generalforsam-
ling til en storartet Manifestation af det katholske Liv
ved Rhinflodens Bredder. Den forberedende Commission,
har derfor besluttet, ved Slutningen af Festlighederne at
foranstalte en Lystfart paa Rhinen; og en saadan
skal nu iværksættes paa den Maade, at foruden General-
forsamlingens Medlemmer ogsaa alle større Byer i Rhin-
provindsen, hver med et Skib skulle deeltage i denne

Fart. De vedkommende Byers Navne ville lyse fra Dampbaadens Master. Saasart Aftendæmringen falder paa, skal Farten begynde og strække sig opad Floden indtil Byen Linz. De meest fremragende Puncter i Rhinens herlige Panoramia skulle baade under Frem- og Tilbagereisen straae i bengalsk Belysning og skal der tillige afbrændes Fyrværkerier paa disse Steder. Uden Tvivl vil dette blive et herligt Skuespil for alle Deeltagere i Lysttouden. Men allermeest maae de dog føle sig opløftede ved den Tanke, at eet Troens og Kjærlighedens Baand forener dem med hinanden og med det store Fler- tal af disse skjønne Stæders Beboere. — Generalfor- samlingen selv vil blive aabnet Søndagen d. 4. Septbr. og derefter afholdes Mandagen d. 5. en høitidelig Pon- tificalmesse, hvorefter selve Forhandlingerne tage deres Begyndelse.

Nordamerica. I Slutningen af Juni feirede Præste- seminariet „Salesianum“ i St. Francis ved Milwaukee sit 25aarige Jubilæum. Henved 400 Præster have i dette Tidsrum her modtaget deres Uddannelse. I Jubelfesten deeltog 9 Ærkebiskopper og Biskopper og 200 Geistlige.

Cincinnati. Det her udkommende Blad „Wahrheits- freund“ beretter følgende betegnende Træk af Præsident Garfield. Efter en kort Slummer spurgte Præsi- dent Garfield Oberst Rockwell: „Er det sandt, at der bliver bedet for mig i de katholske Kirker?“ „Ja, det er sandt,“ svarede Obersten, „man beder for Dem i hele Landet, saavel i de katholske som i de pro- testantiske Kirker.“ „Skeer det frivilligt eller ifølge Hans Eminence Cardinal Mc. Closky's Opfordring?“ spurgte Præsidenten atter. Det skeer saavel frivilligt som efter Opfordring, svarede Obersten. „Der blev bedet for Dem længe før Cardinalens Opfordring var bleven bekjendt.“ Præsident Garfield var et Øieblik stille og tankefuld; derefter sagde han: „Det er godt; naar jeg atter bliver rask, vil jeg paa en eller anden Maade søge at vise mig erkjendtlig.“

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 21de August. 11te Søndag efter Pintse. Marias Optagelse i Himlen. — 22. M. Octav af Mariæ Himmelfart. — 23. Tl. Philippus Benitius, Bekj. — 24. O. Bartholomæus, Apostel. — 25. To. Ludvig, Konge. — 26. F. Zephyrinus, Pave og Mart. — 27. L. Joseph af Calasanz, Bekj.

Søndagen den 28. August. 12te Søndag efter Pintse. Mariæ Hjertefest.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8¹/₂ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 7¹/₂ offentlig Andagt i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6¹/₂ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7¹/₂ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7³/₄ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8¹/₄ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8¹/₂ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene kl. 6—9 Fm.
" hver Lørdag Kl. 5—8¹/₂ Eftm.
I Capellet i Kronprindsessegade hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Den særlige Religionsundervisning for Neocommunicanter og Confirmander tager sin Begyndelse Mandagen den 5. September, Form. Kl. 8. De Børn, som antages at have opnaaet den fornødne Modenhed for den første h. Communion eller for Confirmationen, bedes snarest muligt anmeldte hos Pastor Freund.

Den katholske Syge- og Ligkasse.

De ærede Medlemmer gjøres herved opmærksomme paa, at det paa Generalforsamlingen d. 27. Juli 1881 blev besluttet at antage en Læge for Foreningen, uden nogensomhelst extra Udgift for Medlemmerne. Foreningens Læge Hr. Dr. Groth, Landemærket Nr. 3, 2. Sal, træffes hver Søgnedag mellem Kl. 8—9 Formiddag og Kl. 12—2 Eftermiddag samt Søn- og Festdage Kl. 12—1.

Almindelige Sygdomstilfælde, hvor Lægens Hjælp ikke er øieblikkelig nødvendig, bedes helst anmeldte om Formiddagen mellem Kl. 8—9.

Angaaende Indmeldelser i Sygekassen, Sygeanmeldelser og alle andre Syge- og Ligkassen vedkommende Forretninger, bedes man henvende sig paa min Bopæl i Præsteboligen, Bredgade Nr. 64, 4. Sal, hver Dag mellem Kl. 4—5 Efterm. F. M. Jensen.

En meget stor Rosenkrands med brune Perler og en temmelig stor Medaille er bortkommen og bedes mod passende Douceur afleveret til Undertegnede, hos hvem en Rosenkrands med hvide Perler og Medaille, som er funden i Kirken, er til behageligt Eftersyn. F. M. Jensen,

Sacristan ved St. Ansgars Kirke.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 35. Søndagen den 28. August. 1881.

Indhold: Pave Leo XIII.' Encyclica om den verdslige Øvrighed. Sct. Augustin. Kirkelige Efterretninger: Østerrig, Sverig, Ordrup.

Pave Leo XIII.' Encyclica om den verdslige Øvrighed.

(Sluttet.)

I Modsætning hertil have *nyere Forfattere opstillet Theorier om Statsmagtens Væsen og Oprindelse*, som allerede have ført store Ulykker over Samfundet, og give Grund til at befrygte endnu større i Fremtiden. Thi, vil man ikke føre Regeringsretten tilbage til Gud som dens Ophav, berøver man Statsmagten al dens Glands og lammer dens Livskraft. Ved nemlig at grunde den paa Folkevillien feiler man for det første i Theorien, og bygger for det andet Fyrstemagten paa et altfor løst og bevægeligt Fundament. Thi disse Meninger tjene kun at sætte den store Mængdes Lidenskaber i en heftig Bevægelse, som

til stor Skade for den borgerlige Orden vil føre til vilde Ophidselser, til aabent Oprør og de meest uberegnelige Forstyrrelser. Saaledes blev den saakaldte *Reformation*, hvis Befordrere og Ledere fra Grunden af bekæmpede den kirkelige og verdslige Magt med nye Lærdomme, snart efterfulgt af pludselige Oprør og dristige Opstande og Omvæltninger især i Tydskland; og Borgerkrig og Myrderier toge saaledes Overhaand, at næsten intet Sted blev forskaanet for Forvirring og Blodsudgydelse. — Af dette Hæresi fremgik det forrige Aarhundredes falske Philosophi og den saakaldte *nye Ret*, saavel som Folkesouveraineteten og en alle Grændser overskridende Tøilesløshed, der i Mængdens Øine gjælder for den sande Frihed. Man gik da bestandig videre, indtil man endte med de forfærdelige Phænomener, der varsle om det menneskelige Samfunds Undergang; Vi mene *Communismen, Socialismen, Nihilismen*. Og dog gives der Mange, som endnu søge yderligere at udvide Grændsen for Indvirkningen af alle disse Ulykker, idet de under Forgivende af, at ville komme den store Mængde til Hjælp, vedblive med at blæse Liv i den allerede iforveien stærkt blussende Ild. Hvad Vi med disse Ord hentyde til, er hverken ubekjendt eller ligger langt borte.

Men det Sørgeligste er, at Fyrsterne i disse store Farer ikke ere i Besiddelse af tilstrækkelige Hjælpemidler til at gjenoprette den offentlige Myndighed og berolige de ophidsede Gemytter. De omgive sig med Lovenes Autoritet og mene, ved strenge Straffe at skulle tvinge dem, som forstyrre den borgerlige Orden. Ganske rigtigt: men — man betænke vel, at ingen, selv ikke den sværeste Straf vil være istand til, uden Understøttelse af andre Midler at beskytte og bevare Staterne. Frygt er nemlig, som den h. Thomas meget rigtigt lærer, „*et svagt Grundlag; thi de, som holdes i Tvang ved Frygt, ville, saasnart en Leilighed tilbyder sig, som giver Udsigt til Strafløshed, paany og desto heftigere reise sig mod de Herskende, jo mere de imod deres Villie og ene af Frygt*

holdtes tilbage. Hertil kommer, at en altfor stor Frygt styrter mange Mennesker i Fortvivelse og fører til de dumdrigeste og afsindigste Foretagender“.¹⁾ Hvor sandt dette er, har Erfaringen tilstrækkeligt godtgjort. Man maa derfor nødvendigviis søge efter en høiere og mere virksom Bevæggrund for at tilveiebringe Lydighed og antage som afgjort, at strenge Love ere uden Virkning, naar Menneskene ikke føle sig tilskyndede af Pligtfølelse og besjælede af en heldbringende Frygt for Gud. Men dette kan ene Religionen bevirke; den udøver sin indre Magt over Hjerterne og leder den menneskelige Villie, saa at Folkene ikke blot slutte sig til deres Herskere i Lydighed, men ogsaa med Velvillie og Kjærlighed, hvilken sidste i ethvert menneskeligt Samfund er den bedste Vogter over dets vedvarende Velfærd.

Derfor maae de Romerske Paver erkjendes for at have gjort sig høiligt fortjente af det almindelige Vel ved at hemme de nye Lærdommes svulmende Anmasselser og dæmpe de urolige Aanders Opbrusen, samt ved ofte nok at minde om, hvor farlige hine tillige ere for det borgerlige Samfund. I denne Henseende fortjener følgende Skrivelse fra Clemens VII. til Bøhmens og Ungarns Konge Ferdinand særlig Opmærksomhed: „Ved dette Troesspørgsmaal gjælder det ogsaa Din og de øvrige Fyrsters Værdighed og Velfærd, eftersom Troen ikke kan rokkes, uden at medføre en Usikkerhed ogsaa for Eders hele Stilling, hvilket man klart nok har seet i adskillige af disse Egne“. Med lignende Viisdom og Styrke have Vore Forgængere, og navnlig Clemens XII., Benedict XIV., Leo XII., da i de følgende Tider fordærvelige Lærdommes Smitte mere og mere greb om sig, og Secternes Dristighed bestandigt tiltog, søgt med deres Autoritet at sætte en Dæmning for hines videre Fremgang. Ogsaa Vi selv have ved flere Leiligheder gjort opmærksom paa de fra denne Side truende Farer og tillige henviist

¹⁾ De Regim. Princip. I. 1, 10.

til de Midler, hvorved de sikrest kunne afværges. Vi have tilbudt Fyrsterne og Staternes øvrige Styrere Religionens Bistand og formanet Folkene til, ivrigt at føre sig den Fylde af højere Goder til Nytte, som Kirken saa rundhaandet byder dem. Vi ønske, at Fyrsterne maatte erkjende, at denne Religionens, alt Andet overveiende Bistand nu atter er bleven dem tilbudt; og Vi formane dem indtrængende i Herren til, at ogsaa de beskytte Religionen, og i deres Staters Interesse forunde Kirken den Frihed, som den ikke kan berøves uden at krænke Retfærdigheden og uden Skade for det almindelige Vel.

I Sandhed, Christi Kirke kan *hverken være Gjenstand for Fyrsternes Mistanke eller for Folkenes Had*. Den formaner Fyrsterne til at øve Retfærdighed og under ingen Omstændigheder afvige fra Pligtens Vei, medens den samtidigt paa mange Maader styrker og beforder deres Autoritet. Den erkjender og erklærer alle borgerlige Anliggender for at være deres Magt og Overhøihed undergivne, medens den ved Forhold, som af forskjællige Grunde henhøre baade under den kirkelige og verdslige Magt, tilstræber en fredelig Overenskomst mellem begge, for at undgaae enhver Anledning til fordærvelige Stridigheder. Hvad Folkene angaaer, da har Kirken alle Menneskers Frelse for Øie og omfatter dem alle med moderlig Kjærlighed. Den er det nemlig, som dreven af Kjærlighed indgyder Sagtmodighedens Aand i Hjerterne, Mildhed i Sæderne, Retfærdighed i Lovene. Den var aldrig en Fjende af sømmelig Frihed og har altid havt Afsky for Tyranniets Vilkaarligheder. Denne Kirkens fortjenstfulde Holdning har den hellige Augustinus fortræffeligt udtrykt i faa Ord: „*Kirken lærer, at Kongerne skulle bære Omsorg for Folkenes Vel, og at alle Folk skulle være deres Konger undergivne; og den viser, hvorledes vel ikke Alt passer for Alle, men at Alle bør være besjælede af Kjærlighed, og at Ingen maa skee Uret*“.¹⁾

¹⁾ De morib. Eccl. lib. I. cap. 30.

Af disse Grunde vil det være saare gavnligt og heldbringende, at I, Ærværdige Brødre, forene Eders Anstrængelser tilligemed alle de Midler, som Gud har stillet til Eders Raadighed, med Vore Bestræbelser for at afvende de det menneskelige Samfund truende Farer og Ulykker. Bærer Omsorg for, at den katholske Kirkes Forskrivter om Herskermagten og Lydighedspligten blive erkjendte og efterlevede af Folkene. I ville som deres Veiledere og Lærere stadigt paaminde dem om at vogte sig for forbudte Secter, fatte Afsky for alle hemmelige Forbindelser og oprørske Bevægelser, saa at de erkjende, at de, som for Guds Skyld adlyde Øvrigheden, bevise den en *fornuftmæssig Underkastelse* og en høisindet Lydighed. Men, da det ene er Gud, som *giver Kongerne Frelse*¹⁾ og Folkene Naade til, i *uforstyrret Tillid og Ro at finde Hvile i Fredens sikre Hytter* :²⁾ er det nødvendigt at bede og bøn-falde Ham om at lede og bøie Alles Sindelag og Tænke-maade til Agtelse for Alt hvad der er hæderligt og sandt, om at dæmpe Vredens og Hadets Bitterhed og gjengive Verden den længe savnede Fred og Rolighed.

Men, for at dette vort Haab desto sikrere maa gaae i Opfyldelse, vende Vi Os til Vore himmelske Forbedere og Bevogtere, til den jomfruelige Gudsmoder, de Christnes Hjælp, Menneskeslægtens Tilflugt, Maria, til hendes kydske Brudgom, hele Kirkens trofaste Beskærmer, den h. Joseph, til det christne Navns Vogtere og Forsvarere, Apostel-fyrsterne Petrus og Paulus, idet Vi til Slutning, som Underpant paa den guddommelige Naade meddele Eder, Ærværdige Brødre, Eders Geistlighed og det hele med Eder i Troen forenede Folk af Vort fulde Hjerte og i Herrens Navn den Apostoliske Velsignelse.

Givet i Rom ved St. Peter d. 29. Juni 1881 i Vort Pontificats fjerde Aar.

Leo PP. XIII.

¹⁾ Ps. 143, 11. ²⁾ Js. 32, 18.

Sct. Augustin

(død 28. August 430. — Homilie.)

Igaar var det just halvfemtende Aarhundreder siden,*) at en Mand lukkede sine Øine, som har givet en særdeles smuk Forklaring af det oplæste Evangelium om Ynglingen af Naim, som Frelseren opvakte fra de Døde og gav sin Moder, en sørgende Enke, tilbage. „Denne Begivenhed“, siger han, „har en dybere Betydning. Ynglingens Opvækkelse til legemligt Liv er et Billede paa Syndernes Opvækkelse til aandeligt Liv. Over hin glædede sig hans legemlige Moder, en stakkels Enke; over de syndige Mennesker, som opvækkes til aandeligt Liv, glæder sig Kirken, vor aandelige Moder.“

Denne Fortolkning har i denne Mands Mund særdeles Vægt. Taleren havde nemlig selv engang hørt til de arme Syndere, der trænge til aandelig Opvækkelse; og denne havde han sin Moder, en stakkels Enke, at takke for. Han var en mærkelig Mand. Verden regner ham til de faa Kæmpeaander, som i et Aartusinde for-gjæves søge deres Mage; Kirken ærer i ham den største af sine Fædre. Man fremstiller ham gjerne som Mønster for de Bodfærdige; og dog bør han antages aldrig at have plettet Daabens rene Klædebon. Denne mærkelige Mand, Philosoph og Theolog, Taler og Skribent, Sjælehyrde og Cønobit, Biskop og Kirkelærer tillige, er *Sct. Augustin*, hvis Mindedag Kirken feirede igaar.

Idag, synes mig, er det derfor særdeles passende, ikke blot at følge hans Udlæggelse af Evangeliet, men ogsaa at betragte dets dybere Indhold i hans egen aandelige Død og hans Opvækkelse ved Moderens Bøn og Taarer.

Vi kunne det des lettere, da han selv i sine „Be-

*) Prædikenen blev holdt ifjor (1880), da 15. Søndag efter Pintse indfaldt paa 29. August, Dagen efter Sct. Augustins Mindedag.

kjendelser“ har skrevet sin egen Forvildelses og Omvendelses Historie med ydmyg og gribende Aabenhjertighed.

Vi dele vor Betragtning i tre Dele: den døde Yngling — hans grædende Moder — den opvakte Yngling; eller med andre Ord, vi betragte *Augustin's Forvildelser* — *Monika's Taarer* — *Augustin's Omvendelse*.

1. *Augustinus*, født i Byen Tagaste i Nordafrica, som Søn af en hedensk Fader og en christen Moder, var af Skaberen bleven udstyret med Naturens rigeste Gaver, et klart Hoved, et varmt Hjerte, en Jernvillie, en Skarpsindighed og Veltalenhed uden Mage, en Tørst efter Sandhed, som aldrig lod sig tilfredsstille. Men hvor ypperligt end hans Nemme var, holdt han dog ikke af at læse. Det var ham for tørt at læse Græsk og især at lære Multiplicationstabellen udenad, hvorimod han fandt Behag i Digte og anden Morskabslæsning. Ikke desto mindre overfløi han sine Kammerater i alle Retninger, ei blot i Lege men ogsaa i Kundskaber. Dette pirrede hans medfødte Ærgjerrighed endnu mere. Ingen vilde han nu staae tilbage for. Ogsaa Faderen vilde gjøre noget Stort af sin begavede Søn; han satte ham i Skole først i Tagaste, saa i den større By Madaura, og tilsidst sendte han ham til Karthago, Africas største Stad, som i Luxus, Pragt og Udskeielser kappedes selv med Rom.

Hvor skulde den livlige Yngling med det aabne Øie og det glødende Hjerte finde Værn og Værge mod alle de Farer, som han her saae sig omringet af? Mon i de Grundsætninger, Hjemmet havde indpodet ham? Men hans Fader var endnu ikke Christen og et Verdensbarn; Faderen havde kun bidraget til at svække den fromme Moders Formaninger til Tro og Gudsfrygt. Mon i det, som Skolen havde udrustet ham med? Men det var kun Fabler om de hedenske Guders Udskeielser og indbyrdes Kiv samt andre profane Ting. Mon i sine Omgivelsers Exempel? Men hans Kammerater trælledede selv for de laveste Lidenskaber og gjorde sig endogsaa til af deres

Udskeielser; ja, Augustin skammede sig ved at staae tilbage for dem i Synd og Last. Mon i Christendommens Naade og Naademidler? Men han var slet ikke Christen endnu. Dengang var den Skik eller rettere Uskik herskende, at opsætte Daaben fra Aar til Aar og, om det lykkedes, lade sig døbe i den sidste Sygdom. Dog var endnu ikke enhver Gnist af Guds frygt udslukket i ham. Midt i sit udsvævende Liv sukkede han: „Herre, giv mig Naade til at være reen, kydisk og afholdende!“ Men, som han var bange for at blive bøn hørt, lagde han strax til: „Dog, Herre, ikke endnu!“

Og Frelsen kom derfor ikke. Naaden bankede paa hans Hjertes Dør, men fandt endnu ikke Indgang i det. Der vaagnede i ham en Længsel efter Sandheden. Men hvor finde den? Han greb til den h. Skrivt, der hidtil havde været en forsegleet Bog for ham. Dog, han var formeget Skjønaand til at finde Smag i den; dens jevne, ukonstlede Sprog syntes ham uværdigt og raat. Han lagde den tilside og blev Manichæismens Bytte d. e. lod sig forlede til at hylde de urimeligste Anskuelser samt Stjernetyderi og Spaadomskunst. Hans Studeringer gik imidlertid tilende. Han optraadte nu selv som Lærer i Veltalenhed, først i sin Fødeby, dernæst i Karthago, saa i Rom, tilsidst i det stolte Milano, hvor Kaiserne gjerne holdt Hof. Hvad hans Hu stod til, det fandt han: Tilhørere, Disciple, Beundrere, Ry, Berømmelse. I en digterisk Vædekamp bekrandsedes han som Seierherre af selve den kaiserlige Statholder. Dog Eet fandt han ei: Sjælero, Sjælefred. „Usque quo!“ sukkede han, „usque quo! Hvor længe skal den vare endnu, denne Jammer, denne Elendighed, denne Kval!“ Han var jo skilt fra sin Gud, fra sin Barnetro, fra Himlen! Mon han ikke havde Grund til senere at sammenligne sig selv med den stakkels Yngling, hvis afsjælede Lig de just vare ifærd med at bære ud, da Herren nærmede sig Byens Port?

Dog, Augustin, hør op at sukke. Takket være Guds Barmhjertighed, der er endnu en anden Lighed imellem

Dig og Ynglingen af Naim. Dennes Lig blev fulgt af en grædende Moder; og Moderens Graad blev Sønnens Liv. Ogsaa Du bliver ledsaget af en from Moders Graad og Bøn; og Moderens Taarer skulle blive ogsaa dig til Frelse.

2. Augustin's Moder *Monika* var christne Forældres fromme Datter. Hendes Dyd havde tidlig bestaaet Ildprøven, da hun i Patricius havde faaet en letsindig og opbrusende Ægteherre. Men hun bar Ægtestandens Kors som en sand Efterfølger af den korsbærende Frelser. Hun forstod den store Kunst at holde sin Tunge i Tømme; og naar andre Kvinder, hvad der ikke hændtes saa sjelden, ankede over at blive haardt behandlede af deres Ægtefælle, pleiede hun at sige: Skyd ei al Skyld paa Manden; vær vis paa, *din Tunge* bærer Hovedskylden! Hun selv arbeidede paa, ved Sagtmodighed, Blidhed og en ægte christelig Vandel at vinde ham, der endnu var Hedning, for Christus og hans Naade. Og virkelig havde hun den Glæde, at han blev døbt paa Dødsdagen og iført Christus og hans Naade.

Hun var en ligesaa kjærlig Moder som overbærende Ægtefælle. Da Sønnen slog ind paa Lastens brede Vei, eller, efter hans eget Udtryk, paa „Veien til Babylon“, advarede, formanede og besvoer hun ham; rigtignok for-gjæves. Efter Mandens Bortgang maatte hun i mere indskrænkede Kaar bringe store Offre, hvis Sønnen skulde sættes istand til at fuldende sine Studeringer; hun bragte dem. Men hvor bittert saae hun sig ikke skuffet, da han vendte hjem fra Universitetet! Han, hendes Haab, Kjærlighed og Moderstolthed, affalden fra Christendommen, nedsunken i Sandselighedens Dynd. For, om muligt, at ryste ham, forbød hun ham sit Bord og Huus; men hun blev ved at bede for ham og græd inderligt over hans Sjæl, „inderligere“ — efter Sønnens egne Ord — „end andre Mødre pleie at græde ved deres Børns Lig.

Hendes Taarer skulde endnu ikke tørres; men fra Tid til anden skulde hun dog trøstes, og hendes Haab

oplives. Nat og Dag var hun bekymret for sin elskede Søn. Engang havde hun følgende Drømmesyn. Hun stod paa et langt, smalt Gangbrædt, heelt forknyt og udmattet af Graad. Da kom en lysklædt Yngling til hende og spurgte, hvorfor hun græd. Vær ikke bange, svarede Lysskikkelsen, hvor Du staaer, staaer din Augustinus ogsaa. Hun saae sig om, og Augustin stod virkelig ved hendes Side paa det selvsamme smalle Bræt. En usigelig Glæde opfyldte hendes Hjerte. Hun kunde ikke undlade at fortælle ham, hvad hun havde seet i Drømme. Sønnen vilde nok udlægge det, som om hun engang vilde komme til at dele hans Anskuelse. „Men nei, nei“, afbrød hun ham med Hidsighed, „der blev ikke sagt til mig: Hvor han staaer, skal ogsaa Du engang komme til at staae; men omvendt: Hvor Du staaer, staaer han ogsaa“. Augustin følte sig vidunderligt greben, ikke saameget af selve Drømmesynet, som af at Moderen saa bestemt og saa hurtigt vidste at udlægge det. Moderen bestyrkedes i sit Haab. Hun aabnede Sønnen Huset igjen. Tillige fordoblede hun sine Bønner, Almisser, Bods- og Dydsøvelser og anmodede fromme Personer om at bede for og indvirke paa hendes Søn.

En gudfrygtig, bibelstærk og oplyst Biskop kom engang til Tagaste. Den nidkjære Moder bad ham indlade sig i en Disput med hendes Søn for at faae denne til at indsee den katholske Læres Sandhed. Den værdige Mand nægtede det, eftersom det ikke vilde være til nogen Nytte; den unge Rhetor Augustin var endnu altfor opblæst og ulærvillig til at lade sig overbevise om, at han var paa Vildspor. Dog, Moderen holdt fast ved sin Begjæring uden at ændse Biskoppens Modgrunde. Da fik hun tilsidst det afgjørende Svar: „Lad det være nok; men vær vis paa: saa mange Taarers Søn kan umulig fortabes“. Det lød i Moderens Øren som en Røst fra Himlen. Mange lange, bange Aar skulde hendirinde endnu; men hun glemte aldrig hvad Biskoppen havde sagt: „Saa mange Taarers Søn kan umulig fortabes“.

Han skulde først flygte fra Moderens Hjem til Rom; jeg siger: flygte; thi hans Bortreise var virkelig en Flugt. Moderen kom paa Spor efter hans Forehavende. Hun vilde forhindre det for enhver Priis; Sønnen skulde ikke indaande Hovedstadens forpestede Luft. Han gik til Havnen under Paaskud af at ville sige en Ven Farvel. Moderen fulgte med ham til Havnen. En lille Baad skulde bringe ham til det Skib, der allerede laae seilklart. Moderen vilde for enhver Priis indskibe sig med Sønnen; med Nød og næppe fik han hende overtalt til imidlertid at bede i et nærliggende Sct. Cyprianus-Capel, indtil han havde taget Afsked med den Bortreisende. Men medens hun bad og græd, reiste han bort, „skuffende (skriver han) Moderen, og det — hvilken Moder!“ Den forlorne Søn seilede nordpaa; han havnede tilsidst hos Ambrosius i Milano. Dette blev hans Frelse.

Moderen kunde ikke i Længden finde sig i at være langt borte fra ham. Hun fulgte ham over Hav og Land. Hendes Haab var urokkeligt. Da Skibet kom i Havsnød, satte hun Mod i Skibsfolkene; hun var vis paa, at hun vilde komme i Land og naae til sin Augustin. Hun fandt ham i Milano — dog ikke længere som Manichæer. I denne heldige Forandring saae hun sine Taarers første Frugt. Hun vedblev — for at bruge Sønnens egne Ord — „at bære ham paa sin Kjærligheds Baare, indtil den almægtige Røst: „Yngling, jeg siger dig, staa op“, opvakte Enkens Søn fra de Døde og gav ham tilbage til hans Moder.“

3. Denne Røst var allerede begyndt at lyde. Augustin var bleven bekjendt med Milanos store Biskop Ambrosius, en nidkjær Sjølehyrde, en veltalende Prædikant. Augustin lyttede gjerne til hans Prædikener, ei for at lade sig belære af ham, men for at beundre hans Foredrag, dets Velklang, Kraft og Værdighed; men „mod min Villie“, siger han, „trængte der med Ordenes Vellyd ind i min Sjæl Noget af det, som de indeholdt“. Hvad den katholske Biskop prædikede, fandt Manichæeren Augustin

ikke at være saa ilde; det lod sig høre, antage, forsvare, ja, Manichæismen kunde ei holde Stik derimod. Han syntes allerede at føle, at han burde blive Katholik.

En voldsom Kamp var begyndt i hans Indre. Han læste den hellige Skrivt igjen, dennegang med Interesse, Smag, ja, med en sand Hunger. Men han sandede Apostlens Ord om den dobbelte Lov i Menneskets Bryst, og med ham maatte han sukke: Det Gode, jeg nok kunde ønske, gjør jeg ikke. Han hørte det Raab: „Vaagn op, Du som sover, og staa op fra de Døde, og Christus vil lyse for dig“.*) Men han var ligesom søvndrukken. „Jeg vidste intet Andet at svare end: Snart, snart! Herre, vent blot et Øieblik endnu.“ Men hint „Snart“ vilde aldrig komme, og dette Øieblik gik aldrig tilende.

Han hørte om Eneboeren Antonius samt om Andre, der havde forladt Verden for ene og alene at leve for Gud. I hellig Vrede paa sig selv sagde han: „Hvad er det? Ulærde reise sig og rive Himmeriget til sig, og vi med vor hjerteløse Lærdom vælte os i Kjød og Blod!“ Han vilde, og han vilde ikke ganske; han var ikke ganske villig, ikke heller ganske uvillig. Hans onde Vaner og Tilbøieligheder trak ham ligesom i Klæderne og tilhviskede ham: Mon Du virkelig vil forlade os for stedse? mon vi ei mere skal have Lov til at være hos dig? Men saa drog paa den anden Side forbi hans aandelige Blik Helgenernes lyse Skarcr, Ynglinge, Jomfruer og Enker. „Skulde Du ei formaae, hvad alle disse have formaaet? Mon de have formaaet det ved sig selv, og ikke meget mere ene ved Herrens Bistand? Kast dig i Armene paa Herren; han vil ikke lade dig falde!“

Saa hørte han en Stemme, som om Børn sang i Nabohuset: „Tag og læs! tag og læs!“ Han tog den Bog, der just laae foran ham. Det var St. Paulus' Breve. Han slog dem op paa Maa og Faa. Hvad hans Øine faldt paa, var: „Lader os vandre ikke i Fraadseri og

*) Eph. 5, 14.

Drukkenskab, ikke i Løstgighed og Utugt, ikke i Kiv og Avind, men ifører den Herre Jesus Christus“. Han lukkede Bogen; han havde læst nok. Hans Beslutning var fattet. Han ilede til Moderen, som ikke vidste tilbørligen at prise Herrens Forbarmelse over sig og sin Søn. Hun hjalp ham med at forberede sig til Daaben. Næstfølgende Paaskeløverdag blev han døbt af Sct. Ambrosius og iført den Herre Jesus Christus. Der fortælles, at efter Daaben improviserede de to store Mænd Takkepsalmen „*Te Deum laudamus*: O Gud, vi love dig; o Herre, vi bekjende dig . . . Paa Dig, o Herre, har jeg haabet, og jeg skal ikke blive til Skamme i al Evighed“, — et Sidestykke til det Jubelraab, som i Naim hørtes ved Ynglingens Opstandelse: „En stor Prophet er opreist iblandt os, og Gud har besøgt sit Folk!“

Mine Venner, den fremskredne Tid forbyder mig at lægge Noget til. Men lad os huske Eet! Den store Prophet, som opvakte Ynglingen af Naim til legemligt Liv og Augustinus til aandeligt Liv, han har ikke blot i forbigaaende gjæstet sit Folk; han lever endnu iblandt os, endnu mægtig nok og rede til at opvække enhver som helst Synder til Aandens Liv. Ogsaa vi alle kunne bede: „Paa dig, o Herre, tør og skal jeg haabe; jeg skal ikke blive til Skamme i al Evighed.“ Amen.

Kirkelige Efterretninger.

Østerrig. Fyrstærkebiskop Ganglbauer's Consecration vil blive foretagen Søndagen den 28. August i Stefanskirken i Wien — ikke i Kremsmünster, som af nogle Blade berettet — af den pavelige Nuntius Msgr. Vanutelli med Assistance af Biskoppen af St. Pøltten og Viebiskop Angerer, samt i Overværelse af de øvrige østerrigske Biskopper og Ærkebiskopper, der ere indbudne til denne høitidelige Handling og have givet deres

Tilsagn om at overvære den. Forud for Consecrationen vil det høitidelige Indtog i Procession gennem St. Stefanskirkens Portal finde Sted, og Repræsentanter for samtlige Myndigheder ville tage Deel i denne Festlighed.

Sverige. Fra Gefle skrives os til: „Den 7. August aabnedes her i Gefle Sverigs fjerde katholske Missionsstation. Gefle er som bekjendt en af Sverigs skjønneste og meest frekventerede Havnestæder med omtrent 20,000 Indbyggere. Da flere katholske Familier her ere bosatte, og Byen jævnlgt besøges af katholske Søfolk, havde Tilveiebringelsen af et katholsk Gudshuus alt længe været ønskelig. Derfor greb den Høiærværdigste Apostoliske Vicar G. Huber den første bedste Leilighed til at kjøbe en passende Byggeplads og begyndte i afvigte Aar Opførelsen af et smukt Capel i gothisk Stil. For kort Tid siden blev Bygningen fuldendt, og d. 7. August feiredes dens Indvielse. I denne deeltoge ikke blot samtlige herværende Katholiker, men ogsaa mange af de meest ansete Protestanter. Disse sidste vare alle forsynede med Adgangskort. Paa Grund af det svenske Folks usædvanlig store Interesse for at tage Deel i enhver religiøs Sammenkomst havde denne Forholdsregel været en Nødvendighed, saameget mere, som Capellet kun rummer c. 250 Personer. Høimessen celebreredes af den i Gefle stationerede Missionspræst C. Moro. Hr. Moro har under sit fleeraarige Ophold i Stokholm som høisal. Dronning Josefines Skriftefader vundet mange Katholikers Høiagtelse og Sympathi. Den høiærværdigste apostoliske Vicar holdt selv Festtalen, der fulgtes med spændt Opmærksomhed. Taleren mindede om, hvad den katholske Kirke havde været for Sverig, imødegik nogle af de meest gængse Beskyldninger mod den katholske Kirke, forklarede i Korthed det h. Messeoffer, og tog heraf Anledning til ogsaa at gjøre nogle Bemærkninger om Skriftfortolkningen. Hans klare og rolige Fremstilling har i svenske Blade fundet fuld Anerkjendelse.*) Et blandet Sangchor, bestaaende af 14 protestantiske Herrer og Damer fra Gefle, sang en latinsk Messe under Ledelse af den musikalsk uddannede Hr. Postmester Edholm, et Bevis paa, at den gamle Intolerance selv her i det høie Nord allerede er svunden; og vi tør derfor nære det glade Haab, at det Ønske

*) Vi agte i et følgende Numer at meddele et udførligere Uddrag af den Apostoliske Overhyrdes indholdsrige Prædiken efter det i Gefle udkommende Blad „Nordlandsposten“ af 10. Aug. d. A.

engang vil blive opfyldt, som den højærv. apostol. Vicar udtalte i Slutningen af sine gribende Ord, nemlig at hele det dannede Europa atter maa blive enig i samme Tro, Haab og Kjærlighed! — Vor venlige lille Kirke har 170 Siddepladser; dens Længde udgjør 69, dens Bredde 30, Høiden fra Gulvet til Hvælvingens Spids 39 Fod. En særlig Prydelse har Capellet faaet i den skønne Korsgruppe fra Mayers Kunsthandel i München. Den har sin Plads over Alteret og forkynder i et indtrængende Sprog den Sandhed, som den højærv. Taler valgte til sin Text: „Menneskets Søn er kommen for at søge og frelse hvad der var fortabt.“ Bygningsomkostningerne beløbe sig til henved 20,000 Kr., af hvilke vore Troesbrødres Gavnildhed har udredet en ikke ringe Deel. Alle gavmilde Givere tusindfold Tak og Himlens rige Velsignelse!“

Ordrup. Sct. Andreas' Collegium agter at begynde sit nye Skoleaar Torsdag d. 1. Sept., med Prædiken og høitidelig Messe Kl. 9 Form. Eleverne have at indfinde sig førstkommende Onsdag, 31. Aug. — I afvigte Skoleaar talte Anstalten 39 Elever samt 5 skolesøgende Disciple. To Elever bestode Afgangsexamen (sprog.—hist. Retning), begge med anden Charakter. — Den naturhistoriske Samling er bleven forøget med mange Dyr, hvoriblandt en ung Krokodil, 1 $\frac{1}{2}$ Alen lang, tre smukke Blæksprutter, en Havaal, en Muræne, en over en Alen stor Skinkemusling, en stor Flyvefisk, en smuk Languste, en stor Bjørnekrebs, en sjælden Søstjerne, nemlig et saakaldt Medusahoved, en smuk, spættet Sæl samt endeel Spirituspræparater af forskjellig Størrelse. — Den physicalske Samling er forøget med en Kikkert, som viser Maanens Overflade 3,600 Gange større end den sees med blot Øie, samt lader ved klart Veir tydelig see, hvad Klokken er paa Hovedstadens Taarnuhre, — et magneto—elektrisk Rotationsapparat efter Størrer, hvor Elektriciteten frembringes ved en hesteskoformet Jernbøiles Rotation, hvis Grene bevæge sig tæt forbi en Magnets Polflader, — en fin Vægtskaal med tilsvarende Vægtlodder af Messing, Aluminium og Ratinblik, — et elektrisk Batterie af fire store Chromsyre-Elementer med en bekvem Indretning til at sænke og hæve Kul- og Zinkpladerne, — et Vaterpas, — en Hævert med Glashane, — en elektrisk Multiplicator til at paavise en svag elektrisk Strøms Nærværelse m. m.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 28. August. 12te Søndag efter PIntse. Mariæ Hjertefest.
— 29. M. Johannes den Døbers Halshuggelse. — 30. Tl. Rosa af Lima, Jomfru. — 31. O. Raymundus Nonnatus, Bekj. — 1. September. To. Ægidius, Abbed. — 2. F. Stephanus, Konge og Bekj. Kl. 8¹/₄ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjerte; Kl. 7¹/₂ Aften Broderskabsandagt — 3. L. Serapia, Jomfru og Mart.
Søndagen den 4de September. 13de Søndag efter PIntse. De h. Skytsengles Fest.

Sen- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8¹/₂ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtagade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 højtidelig Messe med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 7¹/₂ offentlig Andagt i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6¹/₂ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7¹/₂ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7³/₄ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8¹/₄ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8¹/₂ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8¹/₂ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegade hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Den særlige Religionsundervisning for Neocommunicanter og Confirmander tager sin Begyndelse Mandagen den 5. September, Form. Kl. 8. De Børn, som antages at have opnaaet den fornødne Modenhed for den første h. Communion eller for Confirmationen, bedes snarest muligt anmeldte hos Pastor Freund.

Mariacongregationen for Mænd.

Torsdag den 1. September Kl. 8 Aften begynde de ugentlige Møder.

Tirsdag den 6. September Kl. 8 Aften Forstanderskabsmøde.

Søndag den 11. September Kl. 8¹/₂ Formiddag Fælledscommunion i Jesu Hjertes Capel.

Paa Bestyrelsens Vegne:

C. B. Lohrer.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 36. Søndagen den 4. September. 1881.

Indhold: Et dansk Medlem af det franske Academi. P. H. J. Zurstrassen. Kirkelige Efterretninger: Wien, Bayern, Trier, Holland, Africa.

Et dansk Medlem af det franske Academi.

(Fortsat fra Nr. 33 og sluttet.)

Vinsløv slutter sit vidtløftige og indholdsrige Brev med at lægge sin elskede Brodersøn følgende to Tanker paa Sinde:

1) Efter protestantisk Lære kan man godt blive salig i den katholske Religion; efter katholsk Lære derimod er Enhver i og for sig forpligtet til at bekjende den katholske Religion, saaat Ingen kan blive salig, som erkjender denne sin Forpligtelse, men ikke efterkommer den. Men heraf kan der drages to Slutninger:

altsaa er det i hvert Tiltælde *sikkert* at holde sig til den katholske Religion; —

altsaa kan den protestantiske Religion, som udtrykkeligt tillader at troe det Modsatte af hvad den selv lærer, umuligt være den sande Religion.

2) Efter protestantisk Lære skal Enhver personlig grandske for selv at finde, hvad han har at troe (skjøndt Ingen ad denne Vei kan komme til Vished); efter katholsk Lære derimod skulle Alle og Enhver troe, hvad der læres af Kirken, der af Sandhedens Aand bevares for al Vildfarelse. Men deraf følger, at en Protestant, som søger Sandheden, ikke med Føie af Nogensomhelst kan forbydes at læse katholske Skriver; derimod kan den katholske Kirke med Rette forbyde sine Børn at læse hvad der er skrevet af dens Modstandere i en Katholicismen fjendtlig Aand.

Disse Tanker ere i sig selv indlysende og slaaende. Men hvad der giver dem særdeles Kraft, er det varme Udtryk, de faae i den alderstegne Videnskabsmands kjærlige og begeistrede Pen. Læseren dømme selv, om det er Overdrivelse at sige, at fast Overbeviisning, uforstyrrelig Sjælefred, hjertelig Tak til Sandhedens Gud og hans naaderige Styrelse, barnlig Hengivenhed til Kirken, Sandhedens Lærerinde og Tolk, samt medlidende Kjærlighed til den Sandhed søgende men vildledte og hildede Brodersøn tale saa at sige ud af hver enkelt Sætning og hvert enkelt Ord. Vinsløv skriver:

„Hvad elendig Forsikring for en eenfoldig og dog forstandig Protestant, som imod sit Yderste udi et fremmed Land skulde finde for sig to kirkelige Sjælesørgere, den ene Katholik, den anden Protestant, og skulde høre den Ene at sige reentud, at man kan ikkun aleneste blive salig ved den katholske Tro, om man ellers lever tilbørlig derefter, og at Ingen kan blive salig ved den protestantiske Religion, ihvor vel han end lever; og siden skulde høre den Anden sige, at den protestantiske Religion er vel den sande og saliggjørende Religion, men at man kunde derfor ikke nægte, at jo de, som leve eenfoldigen og vel udi den katholske, kunde og derved blive salige.*)

*) Martensen, Ethik III, 416: „Overgang fra en Confession til den anden bør kun finde Sted som Følge af den alvorligste

„Hvad kan saadant et eenfoldigt armt Menneske, som endnu har sin fulde og sunde Forstand, andet Svar hertil give end dette: Eftersom I komme begge to overeens om, at man kan endelig blive salig ved den katholske Tro, og En af Eder siger reentud, at Ingen kan blive salig ved den protestantiske Tro men alene ved den katholske, da synes mig, at det Forstandigste og Sikkreste maatte være, at holde sig til den katholske Religion; og ydermere synes mig, at det skulde være en meget stor Daarlighed at følge den Religion, som ikke tør nægte, at de kunne blive salige, som eenfoldigen troe alt Det, som den samme Religion offentlig tvertimod lærer og angiver for en guddommelig og enesaliggjørende Sandhed? — —

„Siig mig, min elskelige Brodersøn, hvad retsindigt, hjerterørende og hjertetrøstende Svar en protestantisk Sjælesørger derpaa kan give for at holde dette Menneske fra den katholske Tro, andet end det gemene og udi den protestantiske Religion meget urimelige Svar, som jeg selv har hørt: Raadspørg Eders Samvittighed! — at jeg Intet skal tale om det andet gemene og udi den protestantiske Religion ligesaa urimelige Svar: Lyder Eders Forstandere! — og langt mindre om det, som Tiden ikke tilsteder i det Yderste, nemlig at ransage og følge den h. Skrivt. *Enhver* udi *alle* modstridende og vildfarende Religioner kan jo sige, at han raadspørger sin Samvittighed, at han adlyder sine Forstandere, og at han følger den h. Skrivt.

„Overvei alt Dette for den almægtigé Dommers Ansigt, min elskelige Brodersøn, og om Du ret bekymrer Dig om vor Salighed, beder jeg Dig at forskaffe mig herpaa et kort, klart og gyldigt Svar, som kan give baade Lærde og Ulærde, baade Høivise og Eenfoldige

og samvittighedsfuldeste Prøvelse.“ Altsaa tør den dog finde Sted, ogsaa fra en protestantisk Confession til den katholske Kirke!

en uryggelig Forsikring om den alene rette Vei til den evige Salighed og om en uforstyrrelig Rolighed derom udi Dødens forskrækkelige Angest. Men jeg beder Dig over Alt at forskaaffe mig dette Svar af grundlærde, fromme, oprigtige, sagtmødige, alvorlige og medlidende Mænd. Thi at skjænde og give haarde Ord førend at bevise, det er gemeenligen Mærke til Vanvittighed eller til Uretsindighed; at skæmte eller handle uden Alvorlighed udi Religionsstrid, det giver Mistanke om Letsindighed udi Salighedssager eller om Ugudfrygtighed og Utro udi Hjertet; og ingen Medynk at have over den, som man mener at være vildfarende, betegner i lige Maade enten Vanvittighed eller Uretsindighed eller Ureligion.

„Imidlertid*) haver Du ogsaa herved at betænke, at, saasom Protestanterne have ingen anden Sikkerhed om deres Religion end egen menneskelig Ransagning efter Skriverne, omendskjøndt ganske usikker for de Lærde og Høivise, og slet umulig for de Ulærde og Eenfoldige; saa maa det være aldeles ubilligt af deres Høilærde og Sjælesørgere, at forhindre, og endnu langt mere ubilligt at forbyde Nogen af deres Religion at læse de rette katholske og af den katholske Kirke approberede Skrifter.

„Dette kan ikke paa samme Maade siges om de Katholske, der ere forvissede om en guddommelig, stedsevarende og altid sigtbar Autoritets og Myndigheds Ufeilbarlighed, hvilken med al Billighed forbyder sine Troende at læse, høre, have, eie og beholde alle de modstridende Religioners Skrifter, saaat de retsindige Katholske ingenlunde have fornødent at kere (bryde) sig det Mindste om saadan egen Ransagning. Og paa det at Nysgjerrighed, Ubetænksomhed, Omgængelse med andre Religioners Selskab o. s. v. ikke skal give Anledning til at læse, høre, have o. s. v. saadanne Skrifter og derved omsider

*) Her begynder V. at udvikle den anden af de ovenfor udhævede Tanker.

at blive forført og forventd, er alt Dette forbudt af den katholske Kirke . . .

„Selvkloge Frisprekkere iblandt de Katholske, der ikke bryde sig om dette kirkelige Forbud, findes gemeenligen at svækkes Tid efter anden jo mere og mere, og endeligen enten at falde til en Sect eller at have udvortes ganske ingen Religion. Dette Sidste findes meget hos de Høilærde udi alle andre Religioner; og det kan sandelig ei anderledes tilgaae, eftersom ganske aldeles Ingen af dem kan enten selv have eller give Andre en bestandig Vished om den h. Skrivts rette Udlæggelse efter Grundsprogene. Ja, det som endnu mere er, ganske aldeles Ingen af dem kan enten selv have eller give den allerminste udisputeerlige Vished om de rette fuldkommen (?) hebraiske og græske Originaler; hvorfor og ganske Ingen udi alle de ukatholske Religioner kan undvige den skadelige Ubestandighed, ved hvilken deres Lærde saavel som de Ulærde i Vanvittighed forvende og vrænge ikke alene nogle besværlige Steder udi Skrivten til deres egen Fortabelse, saasom Apostelen Sct. Peder siger (2 Petri 3, 16); i det Sted, at udi den sande katholske Religion efter vor Frelsers egen Forsikring om en altid synlig, uophørlig, uvildfarende, uovervindelig Kirke, som hans udvalgte Redskab, Sct. Povel, kalder „den levende Guds Kirke, Sandhedens Støtte og Firmament eller Stadfæstning“ (1 Tim. 3, 15), ere Alle og Enhver, baade Lærde og Ulærde, ved denne Kirkes ufeilbarlige Autoritet ganske bestandeligen og uden al Tvivlsmaal visse og forsikrede om den ganske h. Skrivts fuldkomne og rigtige Overensstemmelse med de rette Originaler, saavel som ogsaa om den samme h. Skrivts rette Forstand og alene rigtige Udlæggelse. — —

„Jeg maa nu endelig afbryde hermed uden at tale denne Gang om andre Artikler. Og sandelig, den er den fornemmeste og almindelige Hovedartikel, med hvilken alene alle andre særdeles Difficulteter kunne udisputeerligen af alle Oprigtige og Forstandige opløses, — ved

hvilken alene udi Dødens forskrækkelige Angest baade Lærde og Ulærde kunne med et roligt Sind være visse paa at have den aleneste sande, aleneste saliggjørende og aleneste gudelige Tro, — og uden hvilken udi Dødens forskrækkelige Angest hverken Lærde eller Ulærde kunne slet og aldeles intet Andet forvente end Uvished, Urolighed, Tvivlsmaal, Fortvivlelse og Fordømmelse.

„Jeg beder Dig atter for vor evige Saligheds Skyld at betænke alt Dette og meddele mig Din medfødte Oprigtigheds retsindige Tanke derom. Du est ung, og jeg er gammel, men vi ere begge lige uvisse om vor sidste Time. „Det er alle Mennesker besluttet eengang at døe, men derefter Dommen“ (Heb. 9, 27). Men „hvo som ikke før har (d. e. faaer) troet, skal fordømmes“ (Marc. 16, 16). „Vrede og Dom for dem, som ere kivagtige og som ikke beroe sig med Sandhed men troe Ulovlighed“ (Rom. 2, 8).

„Til al Slutning ønsker jeg af mit ganske Hjerter den almægtige og barmhjertige Guds naadige Forsyn over Dig saavel som alle vore Søskende, Slægtninge, Venner og Velyndere.

Min elskelige Brodersøn,

Din hulde og hjertelskende Farbroder

Jac. Benign. Vinsløv.

Paris, d. 3. Aug. 1739.

P. Herman Joseph Zurstrassen,

hvem Herren kaldte til den evige Hvile Søndagen d. 7. Aug., var født i Warendorf i Westfalen 3. Januar 1823, dimitteredes fra Gymnasiet i Münster 1841, tog theologisk Embedsexamen 1844, og blev præsteviet i Domkirken i Münster af Viebiskop Melchers, Farbroder til den nu-

værende Ærkebiskop af Cøln, Dr. Paulus Melchers, 17. Juli 1845. Efter en kort Tid at have virket som Sjælesørger først i sit Fødeland, saa i Byen Schwerin i Mecklenborg, blev han beskikket til Sognepræst for den katolske Menighed i Kjøbenhavn i Efteraaret 1850, altsaa kort efterat Kong Frederik VII. havde tilstaaet alle sine Undersaatter fri Religionsøvelse.

Den Nidkjærhed, P. Z. dengang udviste i at røgte sit Kald, blev tolv Aar efterat han havde forladt os igjen, karakteriseret i denne „Kirket.“*) som saa: „Han forsøgte at bringe Liv og Varme i Menighedens Medlemmer, og ved sine udmærkede Prædikener samlede han mange Katholiker og Protestanter om den kirkelige Lærestol. Han drog Omsorg for, at den katolske Prædiken fik fuldstændig Offentlighed ved at blive annonceret i Dagbladene ligesom den protestantiske. Derved blev nu Publikums Opmærksomhed henledet paa, at der i Hovedstaden var en katolsk Kirke, i hvilken der blev prædikeret . . . Han lagde sig med Flid efter det danske Sprog og gjorde Skridt til at forskaffe de i Danmark værende katolske Menigheder en passende dansk Bønebog.“

Dog, førend han kunde fuldføre dette Foretagende, følte han sig af Herren kaldet til at prædike Ordet i videre Kredse. Lydig mod Herrens Kaldelse tog han Afsked med sin kjære Menighed d. 17. Mai 1852 og gjæstede fra nu af som nidkjær Prædikant og Skriftefader vort sydlige Nabolands forskjellige Egne fra Vesterhavet indtil Bodensøen i samfulde tyve Aar. Han holdt saakaldte „*Missioner*“ d. e. Rækker af sammenhængende Prædikener over de vigtigste Troessandheder, i Bayern og Tyrol, i Schwaben og Westfalen, ved Rhinen, Mosel, Main og Donau.

En „Mission“ stiller høie Fordringer til en Missionærs Arbeidskraft og Sjæleiver. Det gjælder om, i det korte

*) Aarg. 1864 S. 74.

Tidsrum af 8 til 14 Dage at fornye Aandslivet i en By eller Menighed, at udbrede Troens Lys og opildne Kjærlighedens Varme, om muligt, i Alles Hjerter; derfor holdes der som oftest tre Prædikener daglig baade til Oplysning og Vækkelse. Den Tid, de offentlige Foredrag levne, bliver saa optagen af Omsorgen for de Enkeltes Trang og Fornødenheder. Missionæren skal ikke blot være en Bodsprædikant, der skræmmer de forhærdede Samvittigheder op af Syndedvalen, men ogsaa en trøstende Fredsengel efter den barmhjertige Samaritans Exempel, der kjærlighedsfuld nedlod sig til den Ulykkelige, som var falden iblandt Røvere, forbandt hans Saar og gjød Olie og Vin paa dem, for efter Evne at husvale den Hjælpeløse og om mulig frelse ham. Har Ordets Forkyndelse forberedet Hjerterne og saaet Sandhedens Frøkorn i dem, saa er det i Skriftestolen, at Sæden skal bringes til Modenhed. Som Skriftefader skal Missionæren blive Alt for Alle; han skal ikke blot opvække det ofte dørske Sind til Anger og Bod, saa den Bodfærdige kan erholde Syndsforladelse ved et oprigtigt Skriftemaal, men ogsaa afhjælpe, saavidt muligt, Menighedens mangfoldige Fornødenheder; han skal oplyse de Uvidende, veilede de Tvivlraadige, befæste de Vaklende, trøste de Bedrøvede, sætte Mod i de Forsagte, forlige Stridigheder og Fjendskaber og stifte Eenhed og Fred i Familie og Menighed.

Dette er den anstrængende Gjerning, som P. Z. hellegede den bedste Deel af sit Liv. Han har i det Hele holdt hundredeogtooghalvtredsindstyve Missioner, og det for en stor Deel i de meest anseelige Byer i det vestlige Tydskland, saasom Aachen, Bonn, Bremen, Coblenz, Cøln (i Domkirken), Deutz, Düsseldorf, Elberfeld, Frankfurt a. M., Hamburg, Innsbruck, Mainz, Minden, München, Münster, Osnabrück, Paderborn, Regensburg. I hans samvittighedsfulde Optegnelser over hvad mærkeligt der hændtes ved disse Missioner, findes saare opbyggelige Træk af Naadens særlige Paavirkning og Forsynets umiskjendelige

Styrelse. Vi troe at imødekomme Læserens Ønsker ved at bidsætte nogle af dem. Det heder saaledes:

„Aaret 1863, fra 4. til 10. Octob. Mission i D. ved B. To Brødre, begge meget ansete i Menigheden, havde ikke mere søgt til Sognekirken i endeel Aar som Følge af et Mellemværende med Sognepræsten. Forligelsen var fuldkommen.

„Samme Aar, 1.—10. Nov. Mission i G. En Dranker gjorde et Generalskriftemaal, bad saa en Rosenkrands efter en anden til seent ud paa Aftenen. Den paafølgende Nat fik han Blodstyrtning og — døde.

„Samme Aar, 29. Nov.—8. Dec. Mission i B. Det var ganske vist kun et Tilfælde, alligevel et Beviis for Borgernes gode Stemning, at under Missionen blev Theatret lukket formedelst Mangel paa Tilskuere; Direktøren foretrak at opsigte sin Contract med Communen og betale den fastsatte Pengebøde paa 100 preus. Thaler. Saisonen blev sluttet med „Regimentets Datter“. Samtidigt med at dette Stykke gik over Scenen — efter hvad Avisen meldte, for tomt Huus —, lagde Prædikanten sine Tilhørere i den propfulde Münsterkirke Generalskriftemaalet paa Hjerte. Slutningshøitideligheden saae man sig nødt til at holde paa Münsterpladsen udenfor Kirken, da denne ikke kunde rumme Flere end Halvdelen af de Tilstrømmende.

„Aaret 1866, 25. Febr.—4. Marts, Mission i O. i Nassau. En Protestant troede sig forpligtet til for Sandhedens Skyld i en protestantisk Avis at offentliggjøre følgende Erklæring: „I en Landsby nærved Frankfurt blev der i de sidste Dage holdt en Mission. Et underfundigt Flyveblad sigtede de ærværdige Missionærer for at lægge et fjendsk Sindelag mod Protestanterne for Dagen. Meddeleren var det derfor om at gjøre at faae Oplysning og Vished om, hvorledes Sagen forholdt sig; han overværede flere Prædikener, men kom til af ganske Hjerte at ønske, at alle de Protestanter, som ikke endnu spotte over Religionen, og hvem Navnet Jesus ikke endnu bringer til

haanligt at smile, maatte have hørt disse Prædikener med mig. Da vilde de, ligesom jeg, have vundet den Overbeviisning, at alle Sigtelser mod disse Mænd ikke kunne være andet end Opspind og Løgn. Hverken den ene eller den anden Confession var der Tale om; derimod hørte man prædike om Kjærlighed til og Fredsommelighed mod alle Mennesker. Med en Art Skamfølelse bør jeg vedgaae, at ogsaa jeg havde aldeles miskjendt disse Mænd, og at Tusinder af Protestanter ere hildede i min tidligere Mening.“

„Samme Aar, 1.—11. Nov., Mission i D. En Proces var bleven ført med Parternes gjensidige Forbitrelse og til stor Skade for hele Menigheden. Men efter en Prædiken om Forsonlighed blev Sagen forligt i Mindelighed.

„Aar 1867, 17.—27. Feb., Mission i U. ved Rhinen. Dagen førend Missionen blev sluttet, kom Færgemanden, en flink og skikkelig Mand, hjem, efter at have aflagt et Generalskriftemaal og annammet den h. Communion. „Kone“, sagde han, „Du veed nok sagtens selv, at jeg aldrig kan glemme den Time, da jeg med dig traadte frem for Herrens Alter; jeg synes heller aldrig at have været saa hjertens glad og tilfreds som idag.“ Efter endt Slutningsprædiken saae han til en syg Slægtning hinsides Rhinen, fortalte hende hvad der var blevet prædiket, og tog saa Afsked med de Ord: „I er syg og tilaars; jeg er ung og rask endnu; alligevel veed Ingen, hvem af os to Vorherre først vil kalde til sig, om Jer eller mig.“ Han steg i Baaden og stødte fra Land. Men mærkeligt! midt paa Rhinen begynder Fartøiet at drives nedad Strømningen. Hvad var paa Færde? hvad er der blevet af Styrmanden? Baaden drives i Land; Færgemanden ligger deri som Lig.

Samme Aar, 6.—13. Oct., Mission i W. En indflydelsesrig Mand havde ikke mere annammet Sacramenterne i endeel Aar. Under Missionen kaste hans Børn sig paa Knæ for ham og bede Faderen om Førladelse. Greben af Rørelse udraaber han: „Imorgen vil jeg gaae til

Skrifte.“ — En Moder havde mistet alle sine Smaabørn, 7 i Tallet, dog intet af dem, uden at det først var blevet døbt. „Nu — ytrede hun — nu indseer jeg, hvor trygge de ere; kunde jeg end kalde dem alle tilbage til Livet ved et Fadervor, jeg vilde det ikke.“

Aar 1869—70, 25. Dec.—2. Jan., Mission i L. Et vantro Menneske, der havde hørt endeel Prædikener, sagde reentud: „Nu veed jeg, hvor den sande Religion er at finde.“ En Aften, da han havde overværet Prædikenen, rev han et fornærmeligt Brev til en Uven i Stykker. — Samme Aften tilskrev en Anden sin Moder i Cöln for at udsone sig med hende. Strax den paafølgende Dag modtog Sønnen et venligt Svar fra den lykkelige Moder og saa 3 Dage senere — Efterretning om, at Herren pludseligt havde kaldt hende bort.“

Paa disse apostoliske Vandringer kom P. Z. to Gange til at besøge Danmark og Kjøbenhavn, som han stedsde havde bevaret Interesse og Forkjærlighed for. Fra Jul 1862 til Helligtrekongersdag 1863 holdt han Missionsforedrag i Hovedstaden med den navnkundige Prædikant P. P. Roh og taledede ved denne Leilighed*) „med overordenlig Kraft og Varme om Menneskets Bestemmelse, om Synden, Døden, den Christnes almindelige og særlige Standspligter, om Maaden at skrifte paa, om Søndagens Helligholdelse og betegnede saaledes ganske nøie den Vei, den omvendte Synder har at vandre for at naae sit lykkelige Maal, Himlen.“

Halvtredie Aar senere feirede Kjøbenhavns Menighed sin Kirkepatron, Sct. Ansgars Millenarium d. e. Tusindeaars-Dagene efter hans salige Bortgang og efter hans jordiske Levningers høitidelige Skrinlæggelse. Den daværende høiærværdigste Biskop af Osnabrück (nuværende Ærkebiskop af Cöln) Paulus consecrerede Sct. Ansgars Kirke, 8. Septbr. 1865, og til denne sjældne Fest sluttede

*) „Kirket.“ Aarg. 1863, S. 14.

sig en otte Dages Høitid, i hvilken der prædikedes to Gange om Dagen. Dengang var det P. Z., der paatog sig at holde alle Morgenprædikenerne.

(Sluttes.)

Det menneskelige Arbeides Forføngelighed.

I tyske Blade meddeles et Brev, som den bekjendte, for nogle Aar siden afdøde Redaktør af „Gartenlaube“ E. Keil i Leipzig, skrev til en Ven, og i hvilket han aflægger en Bekjendelse, der fortjener at blive almindelig kjendt.*) Da nemlig „Gartenlaube“ i 1867 var naaet op til 265,000 Exemplarer, tilskrev Keil en af sine Venner følgende Brev: „Dette er et Resultat, af hvilket jeg vel kan være stolt, thi Værket er mit og udelukkende mit saavel ved dets Forlag som ved dets Ledelse. Men vilde man spørge mig, om det ogsaa har gjort mig lykkelig, da maatte jeg give et sørgeligt Svar. I femten Aar har jeg kun havt den ene Tanke, der baade Dag og Nat og overalt behersker mig med dæmonisk Magt, der berøver mig alle Livets Glæder, der har gjort mig til en eensom Mand og derved bragt usigelig Elenighed over mig og min Familie. Femten Aar af den skjønneste Deel i mit Liv har jeg begravet mig i Arbeide; jeg har ikke havt nogen Søndag, har i Tilbagetrukkenhed fra mine Venner kun levet for min Forretning. Uagtet Reisemidler staae til min Raadighed, har jeg, med Undtagelse af en Tour gjennem Sweits, ikke seet noget af Verden; og, skulde mine trætte Lemmer lægge sig til Hvile imorgen, da vilde Folk sige: han var en Daare og har ikke nydt Livet. Ledelsen af sligt et Foretagende er en Forbandelse, der holder os fængslet med Jernkløer og sluttelig tilintetgjør vort Liv, uden at vi have opnaaet andet end — et heldigt Antal Abonnenter!

*) Dette er saa meget mere Tilfældet, som „Gartenlaube“ medrette kan siges at indtage en af de første Pladser blandt de Blade, der ved Fordreielse af de virkelige Kjendsgjerninger og ved ligefremme Usandheder søge at overdyngne Kirken med Haan og gjøre den latterlig i lettroende Læseres Øine.

I sex Aar har jeg havt tre Dage til Adspredelse, hvilke jeg tilbragte i Thüringen. Lad saa være, at Ærgjerigheden kan synes at være tilfredsstillet ved et saadant Blads Fremgang, Lykken kan ikke findes deri; det veed jeg af Erfaring.“

Kirkelige Efterretninger.

Wien. Foranlediget ved de semitisk-liberale Blades Beretninger om Kaiserens Ophold i Vorarlberg meddeler „Vorarlberger Volksblatt“ flere af Kaiserens Udtalelser, hvilke han henvendte til nogle Deputationer. Til den „katholske Folkeforenings“ Deputation under Deputeret Köhlers Ledelse sagde han omtrent Følgende: „Jeg takker for Tilkjendegivelsen af Deres Hengivenhed og Troskab, da jeg har den faste Overbevisning, at Folkeforeningen er besjælet af en konservativ og patriotisk Aand, og det skal være mig magtpaaliggende at fremme Foreningens Formaal.“ Til Casinoen i Bregenz: „De virke i en god Aand paa det patriotiske Sindelag, hvilket er nødvendigt.“ Til Casinoen i Wolfurt: „Jeg takker Dem for Deres Hengivenhed og for Bevidnelsen af Deres Troskab; jeg veed, at jeg kan stole paa Dem.“ I Jesuit-Pensionatet „Stella matutina“ i Feldkirch hilsede Rectoren P. Löffler (der i sin Tid blev fordreven fra Regensburg) paa Kaiseren og anbefalede Collegiet til Allerhøiestsammes Beskyttelse. „Den har De stedse havt“, svarede Kaiseren, „og De skal stedse have den. Jesuit-Pensionaterne ere endnu altid Mønster-Opdragelsesanstalter; bestræb Dem for at holde dem paa Tidens Høide.“ I Søstrene af „Sacré-Coeurs“ Pensionat i Riedenburg sagde Kaiseren til Priorinden: „Deres Opdragelsesanstalt staaer i det bedste Ry; ogsaa Institutet i Wien bliver meget søgt. Jeg kjender det, og min Hustru har for kort siden aflagt et Besøg i samme. Vedbliv med at opdrage den kvindelige Ungdom i Gudsfrygt, Dyd og Patriotisme; navnlig nutildags er dette en Sag af største Vigtighed.“ Til Sognepræsten Kometer: „Geistligheden har en stor Opgave i Tyrol, og ved sin store Indflydelse kan den let opfylde den. De maa indprænte Ungdommen i Almue-

skolerne Guds frygt, christeligt Sindelag og Fædrelandskjærlighed. Lovene tilstede Kirken et vidt Spillerum, og nogle enkelte Mangler og Savn ved Lovene kunne jo let blive hævede.“ Ved sit Besøg i Hospitalet tog han Anledning til at rose de Barmhjertige Søstres omhyggelige Pleie og til at fremhæve Ordenssøstrenes velsignelsesrige Virken i Hospitaler og Skoler. De katholske Svendeforeninger i Bregenz, Dornbirn og Feldkirch havde afsendt en Deputation, der lededes af Hs. Højærv. Feltbiskop og Central-Præses for de katholske Svendeforeninger i Østerrig Dr. Gruscha. Kaiseren taledes saaledes til den: „Det glæder mig her at see Repræsentanterne for de katholske Svendeforeninger i Vorarlberg, og jeg har den faste Overbevisning, at de katholske Svendeforeninger virke i konservativ og patriotisk Aand.“ Disse forskjellige Udtalelser og Svar ere betegnende for den i de høieste Kredse herskende Stemning. Naar Kaiseren ønsker, at den conservative Aand altid mere og mere maa blive styrket, naar han udtaler sin Tak for de katholske Forningers Virksomhed og erklærer, at han kan stole paa Katholikerne, naar han endelig siger, at det vil være ham magtpaaliggende at fremme den katholske Folkeforenings Formaal: saa ere disse Ord vel egnede til at opfylde alle Katholiker i Riget med Beroligelse og Stolt-hed. En Monark med et slikt Sindelag vil hverken nogen-sinde forfølge den katholske Kirke eller kalde den politiske Radicalisme til Regeringen.

Bayern. Den bayerske Deputerede Domcapitular Dr. Russwurm er pludseligt død i Kirken i Schwandorf. Han havde overtaget Festtalen til de i 1856 viede Præsters Jubilæum. Han talte med Begeistring lige til Slutningen, saa at Ingen kunde ane noget Ildebefindende. Da han var steget ned fra Prædikestolen og vilde begive sig til Sacristiet, faldt han omkuld og var et Lig. Biskoppen af Regensburg græd bitterligt ved hans Lig og holdt en gribende Tale om denne sørgelige Tildragelse. Russwurm var en Mand af Charakter, ligefrem og elskværdig og en i enhver Henseende udmærket Præst, der altid handlede efter sin bedste Overbevisning.

Trier. I den fornylig valgte Biskop Korums Dioces, Trier, ere for Tiden 250 Præsteembeder ubesatte, hvorblandt 202 Sognekald af 731 i hele Diocesen. 159,341 Katholiker have ingen regelmæssig Sjølepleie, og 141,657

have slet ingen Sjælesørger. Om og hvorledes den nye Biskop vil kunne raade Bod paa denne Elendighed bliver endnu et Spørgsmaal.

Holland. Fra Herzogenrath skrives: I disse Dage meddeelte Biskoppen af Roermond, Johannes Augustinus Paredis, Confirmationens h. Sacrament til over 1300 Børn fra Ærkediooceset Cølns nærliggende Sogne: Kohlschud, Aften, Herzogenrath og Merkstein. Dette fortjener saa meget mere den varmeste Anerkjendelse og Tak, som den nævnte høiærv. Herre allerede er i sit 86de Aar, og tiltrods for denne høie Alder uafbrudt i flere Dage fra Mandag til Torsdag, uden at unde sig nogen-
somhelst Hvile, havde varetaget den samme besværlige Gjerning i sit eget Dioces.

Africa. Fra Alexandrien meddeles, at ifølge der indtrufne Beretninger have de katholske Missionærer i Abyssinien været Gjenstand for svære Mishandlinger. Den katholske Biskop af Massama, Msgr. Touvier, som befandt sig paa en Rundreise for at inspicere de katholske Missioner, blev overfalden af en Hob Abyssiniere, medens han celebrerede Messen i Missionskirken i Alithiena og taget tilfange tilligemed Lazaristpatrene Clement, Coulgon, Barthès og Rouhé. Abyssinierne plyndrede Kirken og Lazaristernes Eiendomme og stak dem derpaa i Brand. Fangerne førtes afsted til det Indre af Landet. Det er endnu ikke bekjendt, om den franske Consul i Massamas energiske Skridt hos Kongen af Abyssinien, have været kronede med Held.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 4de September. 13de Søndag efter Pinte. De h. Skytsengles Fest. — 5. M. Laurentius Justiniani, Biskop — 6. Pl. Rosalia af Palermo, Jomfru. — 7. O. Regina, Jomfru og Mart. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe for Ansgariusforeningen. — 8. To. Mariæ Fødsel (feires offentlig paa førstkommande Søndag). — 9. P. Petrus Claver, Bekj. — 10. L. Nicolaus af Tolentino, Bekj.

Søndagen den 11. September. 14de Søndag efter Pinte. Mariæ Fødsel. Søn- og Føstdags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 41.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skrifтетimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
" hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegade hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Stanislauscongregationen

begynder Mandagen den 5. September sine Møder.

Tirsdag den 6. September Kl. 8 $\frac{1}{4}$ holdes den statutmæssige Messe for Mødreforeningen.

Mariacongregationen for Mænd.

Tirsdag den 6. September Kl. 8 Aften Forstanderskabsmøde.
Søndag den 11. September Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Formiddag Fælledscommunion i Jesu Hjertes Capel.

Paa Bestyrelsens Vegne:

C. B. Lohrer.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 37. Søndagen den 11. September. 1881.

Indhold: Et Billede af Tilstanden i det indre Africa. P. H. J. Zurstrassen. Kirkelige Efterretninger: Hamborg.

Et Billede af Tilstanden i det indre Africa.

I det i Lyon udgivne Tidsskrift „De katholske Missioner“ offentliggjør den apostoliske Delegat for Central-africa, Ærkebiskop *Lavigerie* af Algier, en mærkværdig Skrivelse, hvori han navnlig betegner den i det Indre af denne Verdensdeel endnu bestandig uforstyrret drevne skjændige Slavehandel som den væsenligste Hindring for Christendommens og Civilisationens Udbredelse i Africa.

Ærkebiskoppen begynder med en Forsikring om, at de Forbrydelser, Grusomheder og Skjændigheder af enhver Art, som Slavehandlen medfører, overgaae Alt, hvad man her i Europa kan gjøre sig Forestilling om. Han indskrænker sig derfor i det Følgende til kun at omtale, hvad han deels har seet med egne Øine, deels selv har hørt af de ulykkelige Offeres egen Mund. Vel er Slavehandlen afskaffet paa Havet, men paa Fastlandet

vedvarer den endnu som før, ja har endog siden dens Undertrykkelse paa Søen faaet en endnu langt værre Skikkelse.

I det nordlige og sydlige Africa — heder det ordret — besørge *Muselmændene* deels selv, deels ved besoldede Negerer denne skammelige Menneskehandel. Slaveriets Ophævelse vilde nemlig være et Dødsstød for Muhamedanismen, eftersom dette Samfund ikke kan bestaae uden Slaver, og netop derfor er det Muhamedanere, som drive denne afskyelige Handel i det indre Africa og besolde de Bander af Røvere og Mordbrændere, som bryde ind i de hedenske Negeres Gebeter.

Barbareskstatene, selv Algier — jeg siger dette ikke uden at rødme — Ægypten, Zanzibar og det muhamedanske Sudan ere Udgangspunkterne for disse skrækelige Expeditioner. De indskrænke sig vel ofte til at gjøre Jagt paa enkelte Individuer, Kvinder og Børn, som have bortfjernet sig fra deres Boliger; men man foretager ligesaa ofte regelmæssige Angreb. De i det Indre af Landet boende Negeres fredelige Landsbyer blive pludseligt omringede af disse vilde Eventyrere; de Negerer, som ikke have Skydevaaben, forsvare sig næsten aldrig, og de som gjøre det, blive snart nedhuggede af de til Tænderne bevæbnede Røvere. Alt hvad disse da træffe paa: Mænd, Kvinder og Børn blive lagte i Lænker, hvorpaa man sætter sig i Marsch, og disse Marscher vare ofte over et Par Maaneder.

Hermed begynder saa en lang Række usigelige Lidelser. Alle Slaver maae gjøre Reisen tilfods. De blandt Mændene, hvis kraftige Legemsbygning indgyder Frygt for Oprør, gjør man uskadelige ved at sammen-snøre deres Hænder, og ofte ogsaa deres Fødder paa en saadan Maade, at det bliver dem en sand Tortur at gaae; deres Halse omslutter man med et Slags Aag, der forbinder flere af dem med hverandre. Man marscherer hele Dagen; og, naar man om Aftenen lægger sig til Hvile, uddeler man nogle Haandfulde tørret Sago

eller Riis til Fangerne. Dette er Alt hvad man yder dem af Næringsmidler. Den næste Morgen fortsættes Reisen.

Allerede i de første Dage føler sig en Deel af disse ulykkelige Mennesker overvældet af Reisens Anstrængelser. Kvinderne ere naturligvis dem, som først føle sig afkræftede. For at blive disse næsten Halvdøde kvit, nærme deres Vogtere eller Drivere sig de meest Udmattede bagfra med Knipler og bibringe dem et dræbende Slag i Båghovedet.

Forfærdet sætter Toget sig atter i Bevægelse, og Skrækken giver de Svageste nye Kræfter. Saa ofte Nogen bliver udmattet og standser, gjentages denne Fremgangsmaade; og, naar disse første Dage have udøvet deres forstyrrende Magt, da opføres der paa Holdepladsen et ikke mindre skrækkeligt Skuespil. Menneskehandlerne have nu af Erfaring lært, hvad deres Offere kunne taale, og deres skarpe Blik veed at udfinde dem, som snart ville ligge under for Træthed og Udmattelse. For da at spare den magre Hungerskost, snige de sig atter bag dem og slaae dem med et Kølleslag til Jorden. Deres Lig blive liggende der, hvor de falde, med mindre man hænger dem op i de Træer, under hvilke deres Lidelsesfæller maae spise og sove!

Og denne Søvn! Hvorledes det seer ud med den, kan man let slutte sig til. Blandt de unge Negerc, som vi have udfriet af dette Helvede, er der flere, som endnu længe derefter vaagne op i Skræk om Natten og udstøde høie Skrig; de saae paa deres Leie endnu stedse de skrækkelige Scener for deres Øine, som de havde været Vidner til.

Disse Marscher vare, naar Reisen er lang, som sagt hele Maaneder. Med hver Dag bliver Karavanen mindre. Drevne til Fortvivlelse ved de utaalelige Lidelser forsøge undertiden nogle af Fangerne at flygte, og deres Tyranner straffe dem da med at overskære deres Arm- eller Beenmuskler med Sabler eller Knive og slæbe dem i denne

ynkelige Tilstand videre, lænkede til hverandre paa den ovenfor omtalte Maade, indtil de døde af Hunger og Fortvivlelse. Ja, man har jo endog, og vistnok med Sandhed, sagt, at, hvis man skulde forfeile Veien til Central-africa og Slavehandelens Stationer, saa vilde man let kunne finde den ved Hjælp af de Negerknokler, hvormed den er bedækket!

Man har beregnet, at omtrent 400,000 Negere hvert Aar falde som Offere for denne Plage.

Endelig naaer man til den Plads, hvorhen man efter en saadan Reise vilde transportere disse Ulykkelige. Man har da sædvanligt kun den tredie eller fjerde Deel, ja ofte endnu Mindre tilbage af det Antal, man havde fanget.

Nu begynde andre, men ikke mindre afskyelige Scener. De fangne Negere blive som Kvæg udstillede til Salg: man undersøger deres Fødder, deres Hænder, deres Tænder, kortsagt alle Lemmer paa deres Legeme, for at see, hvad man kan vente sig af dem, og hvortil man kan bruge dem. Man vurderer dem og tinger om Prisen i deres Paahør, som om der handledes med Creaturer, og, naar man er bleven enig om den, saa tilhøre de med Legeme og Sjæl den, som har kjøbt dem. Intet respecteres: hverken Blodets Baand; thi man skiller, tiltrods for Jammerskrig og Taarer, ubarmhjertigt Fader, Moder og Børn fra hverandre, — eller Samvittigheden; thi de maae uden videre antage den Muselmands Religion, som har kjøbt dem, — eller Blufærdigheden; thi de maae underkaste sig de meest ydmygende og vanærende Fordringer. Endelig er hele deres Existents og deres Liv afhængigt af deres Eiers Lune, da denne ikke skylder Nogen Regnskab for, hvorledes han behandler sine Slaver. Disse blive vel i det Hele taget nogenlunde humant behandlede af deres Herrer, saalænge de ere sunde og stærke, da man jo ellers maatte befrygte, at de skulde døe før Tiden; men, naar de blive gamle og svage, og derved udygtige til at arbeide, tvinger man dem med

Stokkeslag dertil, indtil de begive sig ud paa Kirkegaarden, for der at lægge sig til at dø!

Saaledes er Slaveriet med alle dets Afskyeligheder. Man spørge blot Missionærerne i Zanzibar; de ville, ligesom jeg, have seet og hørt Nok af og om disse Skjændigheder. Ogsaa protestantiske Forskere have afgivet Beretninger om, hvad der foregaaer i det indre Africa; jeg behøver blot at henvise til den berømte *Livingstone*. Jeg finder hos ham de samme Ytringer af Forfærdelse og Afsky, som jeg har hørt af vore stakkels Negerbørn. „Da jeg forsøgte“, siger han, „at give en Skildring af, hvorledes Befolkningen i det østlige Africa bliver behandlet, maatte jeg holde mig i en vis Afstand fra Sandheden, af Frygt for at blive mistænkt for Overdrivelser; men jeg siger det reentud: Denne Gjenstand umuliggjør Overdrivelser; det er absolut umuligt at overdrive disse Lidelser. Hvad jeg her har seet med egne Øine, er saa oprørende, at jeg maa gjøre mig Umage for at udslette det af min Erindring; men, om det end er lykkedes mig, efterhaanden at forvinde de værste Indtryk, saa staae de Scener, som Slavehandelen opfører, altid saa levende for mig, at de ofte pludseligt afbryde min Søvn midt om Natten.“

Jeg gjentager det: de nøiagtigste Beregninger angive Antallet af Offrene for denne skrækkelige Handel til mindst 400,000. Dette udgjør i 25 Aar, der er den gennemsnitlige Livsvarighed i Mellemafrica, 10 Millioner. Ti Millioner af de nu levende Mennesker ere altsaa dømt til at leve det Liv og døe den Død, som jeg her har skildret. Jeg har udtalt mig saa udførligt herom, fordi jeg ikke anseer Noget for mere egnet til at vække de europæiske Christnes Medlidenhed med denne ulykkelige Befolkning, og tillige, fordi Intet giver et fyldigere Billede af de Hindringer, hvormed vore Missionærers Iver stadigt maa kæmpe. Hvad kan man vente sig af Folkestammer, som paa denne Maade blive decimerede, trykkede og pinte, og som hver Dag see Omfanget af

deres Lidelser udvidet? Hvad kan man endelig vente af dem, som drive denne fordærvelige Handel og høste Nytte af den? Herom have vore Missionærer gjort Erfaring; de have ikke nogen værre Fjende. Slavehandlerne og deres Haandlangere vide godt, at Evangeliets Herredømme er eensbetydende med Enden paa deres Tyranni og deres Rigdom, og de opbyde derfor Alt for at forhindre det. De seneste Efterretninger fra Nyanza afgive Beviset herfor. Dem er det, som ophidse Kong Mtesa imod os; men her tør man dog vel gjøre Regning paa den civiliserede Verdens Bistand, som næppe for bestandigt vil taale, at man protesterer mod dens Ord, og som ikke mindre afgjort vil vide at tilintetgjøre Slavehandelen i det Indre af Landet, end den alt forlængst har tilintetgjort den paa Kysterne. Missionærerne ville imidlertid opbyde al deres Klogskab og Kjærlighed, og vogte sig for at vække Bitterhed ved afmægtige Demonstrationer. De ville appellere til den christelige Verden og søge at mildne de grusomme Lidelser, hvortil de ere Vidner.

Den største Vanskelighed for vor Missions Fremgang vil i dette gunstige Tilfælde ligge i det store Omfang af Omkostningerne, hvilke vi ikke ville være istand til at bestride. Enhver vil let begribe, at saadanne Reiser, saadanne Gjæringer og en saadan Elendighed kræve umaadelige Summer. Indtil det nærværende Øieblik have vi havt en Udgift af over 800,000 fr., og der er saa at sige endnu saagodtsom Intet skeet, uden det, at vi ere komne til Landet og have nedsat os i det. De protestantiske Missionssekskaber anvende ikke mindre end 5 Millioner Fr. paa Centralafrika. Jeg gjør, mine Herrer, saaledes slutter Ærkebiskoppen sin Skrivelse, Regning paa Deres Forening, og haaber, at De ville ved rigelige Bidrag søge at bøde paa vore Savn. Den som ærer Propheten, siger den h. Skrivt, skal faae Prophetens Løn, og den som ærer Apostlen, vil ogsaa faae Deel i hans Løn.

P. Herman Joseph Zurstrassen.

(Sluttet.)

I Aaret 1872 begyndte Preussen den Kirkeforfølgelse, som man har givet det besmykkende Navn „Culturkampen“. Den gjorde en brat Ende paa al Missionsgjerning. Tage vi ikke aldeles feil, saa blev den sidste Mission, der findes noteret i vor afdøde Vens Optegnelser, og vilde have været hans hundredetre og halvtredsindstyvende, umuliggjort ved „Culturkæmpernes“ Forbud.

Missionæren kunde nok med Magt udelukkes fra sin vante Arbeidsmark, men ikke bringes til at hengive sig til Ørkesløshed. Han vilde aagre med det ham betroede Pund, indtil Herren selv maatte kalde ham fra Arbeide til Hvile. Han følte en Slags Hjemvee og Længsel efter det Land, som han havde helliget sine første Aars Arbeider. Paa Sct. Ansgars Dag 1873 vendte han tilbage til sit kjære Danmark.

Da han for tredive Aar siden var ansat som Sognepræst i Hovedstaden, havde han, som ovenfor bemærket, begyndt paa at lægge sig efter det danske Tungemaal. Men hans Ophold her havde dengang været for kortvarigt til, at han kunde have bragt det til at prædike paa Dansk. Nu optog han med ungdommelig Interesse sine afbrudte Sprogstudier. Hvorvidt han ved udholdende Flid naaede i kort Tid, det kan Størstedelen af vore Læsere dømme om, efter hvad de selv have hørt. Han virkede jo fra 1873 af som Prædikant og Skriftefader først paa Ordrupshøi, saa i Kjøbenhavn og tilsidst i Aarhus.

Den Nidkjærhed, som han udviste her i Hovedstaden, er endnu i frisk Minde. Kun to Ting tillade vi os at gjøre opmærksom paa, nemlig at det var ham, der lod Jesu-Hjerte-Capellet indrette og udsmykke, saa det fik

sit nuværende tiltalende Udseende, og for det Andet, at denne „Kirketidende“ skylder ham en Deel ikke ubetydelige Bidrag. For at forbigaae en Artikel om, „hvorfor det latinske Sprog anvendes ved Gudstjenesten“, der findes trykt i anden Aargang, 1854, S. 141 ff., hørte han i Halvfjerdserne til en af Bladets stadige Medarbeidere. Flere Artikler, der ere flydte af hans Pen, f. Expl.: En Biskop bør være en Kvindes Mand; *Morten Luther*, en Skitse af Døllinger; den h. Skrift er ikke den eneste og høieste Troesregel; *Sct. Anna i Kjøbenhavn*; *Lutherdommens Indførelse i Danmark*, efter P. Palladius' Visitatsbog; *Svenske Martyrer under Kong Gustav Adolph*: Kan en sand Christen være ligegyldig for Maria? Om Familiens Væsen og Opgave,*) ere Frugter af hans Flid og Forkjærlighed for det religiøse og sociale Livs praktiske Spørgsmaal samt for Alt hvad der vedkommer *Danmarks* og *Nordens* Kirkehistorie.

Dog denne stille Syslen kunde ikke tilfredsstille hans Sjæleiver og Nidkjerhed for Troens Sag. Ogsaa Menighederne i Provindserne ønskede han at deelagtiggjøre i Missionsgjerningens Velsignelser. Han fulgte gjerne Sognepræsternes Indbydelse til ogsaa der at prædike Frelsens Ord nogle Dage i Træk. Hangjæstede dem alle efterhaanden: Odense og Fredericia i 1875, Randers og Horsens i 1879; han holdt aandelige Øvelser for Præster, Klostersøstre og Lærere i Hertugdømmerne; og, hvad der var hans Hovedgjerning, fire Vintre igjennem prædikede han i Sct. Ansgars Kirke i Kjøbenhavn hver Søn- og Helligdag om Aftenen.

Imidlertid toge hans legemlige Kræfter øiensynlig af. Et længere Ophold i Udlandet afvigte Efteraar havde kun deelviis den forønskede Virkning. Han trængte til en Lettelse og blev forflyttet til Aarhus. Derhen ankom han 4. December forrige Aar, just Dagen førend den nye Vor-Frue-Kirke der blev tagen i Brug. I Førstningen

*) Aargg. 1874, 75, 76, 77.

saae han sig rigtignok ofte nødt til at holde Sengen, men kom sig lidt efter lidt saa meget, at han første Juledag Aften havde den Glæde at holde Hovedprædiken i den rummelige smukke Kirke for en talrig Tilhørerkreds. Prædikestolen havde stedse været ligesom hans Element og blev det til hans Yderste. Mærkeligt! ofte nok saae han sig ude af Stand til at tilfredsstille sin inderlige Længsel efter at læse den h. Messe; men til at prædike havde han Kraft nok, hvergang Raden kom til ham. Et Øienvidne skriver os derom samt om hans sidste Dage og salige Endeligt som saa: „Det var i Sandhed rørende og særdeles opbyggende at see den sjæleivrige Præst, hvis Helbred for længe siden var nedbrudt, strax ved Gudstjenestens Begyndelse at forlade Sacristiet og snarere at slæbe sig end at gaae til Prædikestolen, for itide at være deroppe. Han prædikede hos os i Aarhus 17 Gange idethele, sidste Gang paa første Pintsedag. Efter denne Prædiken om den Helligaands Iboen i de Retfærdiges Sjæle og hans Naadegaver*) ytrede han selv: „Det var sidste Gang.“

„Han havde Ret. Siden Pintse tiltog hans Svagelighed. Da han for omtrent en Maaned siden sidste Gang forlod sit Værelse, var det for at bivaane den h. Messe. Han følte selv og var sig det klart bevidst, at hans Endeligt var nærforestaaende. Men aldrig mistede han sit glade Sind og den uforlignelige Elskværdighed, der stedse havde udmærket ham; indtil det sidste Aandedræt viste han stedse et beundringsværdigt Taalmod og en uforstyrrelig Gudhengivenhed; aldrig slap den mindste Klage fra hans Læbe. Ikke blot var han rede til at sige denne Verden Farvel; meget mere længtes han efter at vandre bort herfra og være med Christus.

*) Denne findes ikke mere i hans ellers saare nøiagtige Fortegnelse over alle de Missioner og Prædikener, han har holdt. Fortegnelsen slutter megetmere med: „Christi Himmelfart 1881, om Himlens Salighed“. Mon Tilfælde eller et heldigt Varsel?

„To Dage før hans Bortgang, Fredag 5. Aug., blev han af en gammel Ven og Embedsbroder spurgt, om han ikke vilde annamme Vandringsbrødet og den sidste Salvelse? „Jo, lød Svaret, lad mig strax annamme de hh. Sacramenter. I, vedblev han, I maae gjerne have den Mening dermed, at jeg med Guds Hjælp skal komme mig igjen. Jeg selv har kun det Ønske, at Vorherre maa tage mig fra denne Verden, hvor jeg dog kun vilde være mig selv og Andre til Besvær. Vi faae da at see, hvem af os der beholder Ret.“

„I to Dage henlaae han nu rolig, medens hans Kræfter svandt hen mere og mere. Løverdags seent om Aftenen kom hans Skriftefader for at ønske ham en rolig Nat og velsigne ham. Taknemmelig modtog han den præstelige Velsignelse og svarede med et fast og hjerteligt „God Nat!“

„Den paafølgende Morgen fandt Sygepleieren ham at ligge i dyb Søvn, som han meente. Han drog Aanden lydeligt og med større Anstrengelse. Sygepleieren meente at skulle forsøge at vække ham; men forgjæves. Hans Skriftefader ilede til og meddeelte ham sidste Gang Syndsforladelse samt Aflad. Hans Huusfæller flokkedes omkring hans Leie under Graad og Bøn. Man rakte den Døende, som stedse havde været ved fuld Bevidsthed, et Kors til Kys. Han kyssede det gjentagende. Og saa, under Kirkens Velsignelse og sine Venners Forbøn, udaandede han sin barnlig fromme Sjæl i Tro og Haab paa og Kjærlighed til sin Frelser, uden Uro og uden Dødskamp, uformærket og blidt — et nyt Beviis for den gamle Sandhed: at det er godt, let og trøsterigt at døe i Kirkens Moderarme.

„Det var Søndag d. 7. Aug., Klokken henved 8 Formiddag. To Timer senere begyndte Høimessen. Offeret blev frembaaret for hans Sjæls Hvile.

„Hans Venner og Aarhus' katholske Menighed havde lidt et smerteligt Tab. Men Sorgen blev formildet ved, at det dyrebare Lig kunde stedes til den sidste Hvile i

indviet Jord under Iagttagelse af alle Kirkens Sørge-cæremonier. I Anledning af Pastorens Død blev nemlig et længe næret Ønske opfyldt, og et dybt følt Savn afhjulpet, idet Cultusministeriet efter Ansøgning bestemte, at et Stykke af Aarhus' nye Kirkegaard skulde afstaaes os til udelukkende at jordfæste Katholikernes Lig paa.

„Bisættelsen fandt Sted Torsdag d. 11. Aug. Der var mødt 10 Præster. Fremdeles samledes der til Sørge-gudstjenesten i Kirken henved en fem à sex hundrede Deeltagere, hvoraf en stor Deel ikke lod sig ved Regnveiret sidenefter skræmme fra at gaae den lange Vei til Kirkegaarden i en anden Kant af Byen, for der at overvære selve Jordfæstelsen. Efter at Liget, beklædt med Alba, Stola og Messehagel, var bragt i Kirken og stillet paa en rigt decoreret Katafalk, holdt en Slægtning af den Afdøde, *Cl. Storp*, Præst i Odense, en høitidelig Sjælelevitmesse.

„Derefter traadte den apost. Præfect, Prælat Grüder, frem og holdt en gribende Sørgetale. Han fremhævede, at han i 33 Aar havde staaet i det intimeste Forhold til den Hedengangne, siden denne havde været hans første Embedsbroder som Sognepræst ved Sct. Ansgarskirken i Kjøbenhavn. Dette inderlige Forhold var under alle Omskiftelser vedblevet at være usvækket til det Sidste. Derfor var han (Taleren) særlig kaldet til at vidne om, at den Afdøde altid havde været saavel i sit private Liv et Mønster paa alle Dyder, som i sin Virksomhed en sjælden nidkjær og sjæleivrig Præst og Forstander. Dog var Taleren langtfra ene om at bevidne dette; nei, Pastor Z. havde ikke blot virket trindtomkring i Danmark, men ogsaa andensteds, i Hundreder af Menigheder, isærdeleshed i det nordvestlige Tydskland. Hundreder af Præster, Tusinder af Troende havde søgt til ham som deres Skriftefader, Raadgiver, Trøster og Sjælefører; alle disse kunde, ligesom Taleren selv, vidne om den Hedengangnes sjældne Aandsgaver og hans opbyggelige, isandhed præstelige Livsvandel. Hvad de søgte, havde de fundet hos

ham, Trøst og Styrke; thi han var en Mand, der selv øvede de Dyder, hvortil han tilskyndte Andre. Vel kunde man være fristet til den Tanke, at denne Mand ikke mere trængte til vor Bøn. Dog Guds Øie fandt mindre Ufuldkommenheder at klæbe selv ved den meest ophøiede, menneskelige Dyd. Derfor sluttede Talen med en indtrængende Opfordring til at bede for den Af-dødes Sjæl.

„Efter at Præfecten derefter havde foretaget den saakaldte Absolution d. e. bedet de kirkelige Bønner for den Hedenfarnes Sjælehvile ved Ligbaaren, blev denne ført til Kirkegaarden, hvor selve Jordfæstelsen foregik efter den katholske Kirkes Rituel.“ —

Han hvile i Fred!

Kirkelige Efterretninger.

Hamborg. Vi pleie ikke at bringe vore Læsere udførlige Beretninger om de saa hyppige Jubilæumsfestligheder; men idag troe vi os forpligtede til at gjøre en Undtagelse fra Regelen, idet vi meddele nogle Enkeltheder ved et Præstejubilæum i vor Nabomenighed Hamborg. Sidstafvigte 20. August feirede denne den 25de Aarsdag efter sin Sjælesørger, Pastor Bernhard Dickbohms Ankomst til Menigheden. Denne Dag feiredes som en høitidelig Festdag paa følgende Maade:

1. I den tidlige Morgenstund d. 20. Aug. efter „Angelus“ bragte Cæciliaforeningen den høiærv. Jubilar den første musikalske Morgenhilsen. De smukt udførte Sange tilligemed en samme ledsagende Skrivelse overrakte af Foreningen i Pragt-Envelope. En stor Menneskemængde havde samlet sig udenfor den med Flag og Krands rigt smykkede Præstebolig.

2. Kl. 8 celebreredes i den festligt decorerede Kirke en høitidelig Levitmesse af den høiærv. Jubilar med Assistance af de høiærv. Hrr. Hüsing og Termøllen. Cæciliaforeningen sang meget smukt en gregoriansk Messe. Til Slutning Te Deum. Kirken var meget talrig besøgt.

3. Kl. 9 Forsamling til personlig Gratulation i Drengeskolens meget smukt decorerede Localer. Tilstrømningen var saa stærk, at mange maatte vende om igjen af Mangel paa Plads. Ledsaget af den høiærv. Primarius Hr. Pastor Rave og to af Menighedens Forstandere ankom Jubilaren Kl. 9^{1/2} og tog Plads under den for ham bestemte Baldachin. Til høire de høiærv. Hrr. Geistlige fra Hamborg tilligemed P. Irenæus; til venstre Menighedens borgerlige Forstandere og Festcomiteen. De faa nærmeste Ærespladser indtoges af Damerne i Elisabethforeningens Forstanderskab. Efterat Drengeskolen havde sunget en Festsang, tog Hr. Pastor Rave Ordet for at lykønske Jubilaren i sine Confratres og Menighedens Navn. Hele Forsamlingen istemmede med Begeistring den smukke alvorfulde Tales Slutning: „Vivat Bernardus!“ „Pastor Dickebohm leve!“

Derpaa udtalte Festcomiteens Formand, Hr. Forstander C. Lamersdorf, i Menighedens Navn dennes Tak for den i de 25 Aar udviste Hengivenhed, Kjærlighed og offervillige Virksomhed. Han berømmede Jubilarens dadelfrie præstelige Vandel, hans milde, fredelskende Charakter og hans indsigtfulde Medvirkning ved de derværende velsignelsesrige Foreningers Dannelse og Vedligeholdelse. Jubilaren havde ogsaa erhvervet sig Alles Kjærlighed og Tak ved hans oprigtige Deeltagelse i Enkeltes som hele Familiers Sorger og Savn, baade blandt Fattige og Rige. Han saaes ofte i de Riges Huse, men der opmuntrede han til gavmild Godgjørenhed mod de Fattige og Trængende; ved at overbringe disses Tak udsonede han tilsyneladende Modsætninger paa den virksomste Maade som en virkelig Fader for de Fattige. Alt dette var Anledningen til Dagens Fest, og derfor turde Menigheden medrette af Hjertet glæde sig over at have en saadan Præst i sin Midte. — I det af Taleren udbragte „Leve“ for Jubilaren istemmede Forsamlingen med sand Begeistring, hvorefter der overrakte ham et kunstnerisk udstyret Mindeblad tilligemed 3000 Gylden i østerrigsk Sølvrente som Menighedens Æresgave og dens taknemmelige Anerkjendelse af Jubilarens store de Fattige beviste Velgjerninger. Da den høiærv. Herre synligt greben havde svaret derpaa, traadte 4 smaa Deputationer fra Dreng- og Pigeskolerne frem med Digte, Tiltaler, Blomster og Krands. Derpaa Sct. Vincentsforeningens Bestyrelse, der efterfulgtes af den katholske Svendeforenings Senior, Hr. Eberenz, som op-

læste en Festadresse, hvilken han derpaa overrakte i Prag-Indbinding.

Herefter talde Hr. Protze som Præsæs for Casinoen fra 1868. Efter Repræsentanten for den derværende Sct. Rafaelsforening Th. Meynberg gratulerede i Sct. Bonifaciusforeningens Navn dennes Præsæs Hr. Ludolph, og til Slutning Hr. Kalus som Præsæs for Cæcilieforeningen, hvis Medlemmer sluttede Programmet med en Fest-Hymne.

I sin Bolig modtog Jubilaren senere en Deputation fra Elisabethforeningens „Sygeafdeling“, der overrakte en meget smuk og kunstnerisk udstyret Adresse.

Det foromtalte Mindeblad er prydet med et Billede af Gudsmoder, den h. Elisabeth, den h. Vincents, den h. Joseph, den h. Carolus Borromæus, og af den h. Ærkeengel Raphael som Beskyttere for de Foreninger, den høiærv. Jubilar har været Medstifter af og Protector for. Dette Kunstblad er udført af Hr. Architect Bichweiler.

5. Medens vi forbigaae de mange Privatforeningers Gratulationer fra Nær og Fjern, ville vi endnu blot korteligt berøre den følgende Søndag Aften. Kl. 6 forsamlede sig i „London Tavern“ samtlige geistlige Herrer, Menighedsforstanderne og Festcomiteen til et fælleds Maaltid, der gjorde Arrangeurerne saavel som Restauratøren al Ære.

Selvfølgelig manglede der ikke Skaaler ved denne Leilighed. Den første gjaldt Jubilaren, som takkede med en Skaal for Menighedens Medlemmer; endvidere Elisabethforeningens Damer o. fl. A. Vi gjentage til Slutning atter det saa ofte udtalte Ønske:

Gud velsigne den høiærværdige Hr. Pastor Dickebohm og lade ham endnu dvæle ret længe i den Hamborgske Menigheds Midte!

I Nr. 35 af det i Hamborg udkommende „Kath. Kirchenblatt“ læse vi dernæst følgende værdige Taksigelse:

Den 20. August, paa den h. Bernhards Dag, var det 25 Aar siden jeg kom til Hamborg. Menigheden har troet paa denne Dag offenlig at burde bevidne sin Kjærlighed til vor h. Kirke og dens Tjenere. Efter denne Opfattelse — og jeg kjender ingen anden — har det været mig en stor Glæde, at den 20. August saa at sige er bleven en Festdag for os. Da vi i Forening bade ved Alterets Fod, da vi takkede Gud for saa mange Naadegaver og bade om Tilgivelse for saa mange Forseelser, da vi derpaa feirede en Glædesfest i de rigt smykkede Skolelocaler, da de forskjellige Foreninger overbragte deres Lykønskninger — da have vi alle villet

bekjende vor h. katholske Tro og give Vidnesbyrd om vor Kjærlighed til Kirken og til den i vore Dage saa haardt anfægtede geistlige Stand. Tak derfor til alle dem, der med mig have feiret den h. Bernhards Fest, Tak af ganske Hjerte! Der er bleven viist mig saa megen Venlighed, jeg har modtaget saa mange Beviser paa Deeltagelse fra Nær og Fjern, at jeg ikke, som jeg gjerne vilde og burde, kan svare med taknemmelige Ord paa enhver enkelt Ytring af Deeltagelse. Derfor maa jeg indskrænke mig til den Bøn, at Enhver, som har glædet mig med sine Ønsker, vil tage disse Linier som Tegn paa min inderligste Tak, som om jeg havde rettet den skriftlig til Enhver især, som om jeg med glad Bevægelse havde trykket enhver Enkelts Haand. — Lader os forblive forenede i Tillid og i Bøn!

Endnu en Sag maa jeg berøre. Mange Foræringer ere blevne mig overrakte af Foreninger og af Privatpersoner. Men af Festkomiteen har jeg modtaget en Gave, som langt overskrider mine beskedne Forholds Grændser.

Ved vor Menigheds talrige Savn kunde jeg kun vanskeligt beslutte mig til at modtage den. Men da Menighedens Kjærlighed un eengang har villet lægge denne Stav for min Alderdom i min Haand, saa troer jeg ogsaa at jeg tilidsfuldt kan benytte den som saadan. Men naar Staven ikke længere kan nytte mig, saa vil den — derfor er der blevet sørget — tjene til et kirkeligt Øiemed i vor Menighed.

Hamborg, d. 25. August 1881.

Bernh. Dickebohm.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 11. September. 14de Søndag efter Pinte. Mariæ Fødsel.
— 12. M. Guido, Bekj. — 13. Th. Amatus, Biskop. — 14. O.
Korsets Ophøielse. — 15. To. Octav af Mariæ Fødsel. —
16. F. Cornelius og Cyprianus, Mart. — 17. L. Den h.
Frants af Assisi's Vundemærker.

Søndagen den 18de September. 15de Søndag efter Pinte.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel,
Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet
Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i
Ordrup.
Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6½ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel,
Kronprindsessegade 42.
" 7¾ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8¼ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegade hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Mariacongregationen for Mænd.

Søndag den 11. September Kl. 8½ Formiddag Fælledscommunion i Jesu Hjertes Capel.

Paa Bestyrelsens Vegne:
C. B. Lohrer.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 38. Søndagen den 18. September. 1881.

Indhold: En ny katolsk Kirke i Sverige. Et Ord af Victor Hugo til de moderne Klosterstormere. Kirkelige Efterretninger: Bonn, Paderborn, Strassburg, Østerrig, Africa.

En ny katolsk Kirke i Sverige.

Den 7de August indviedes en ny katolsk Kirkebygning i *Gefle* af den Apostoliske Vicar i Stokholm, Msgr. *Huber*. Det i *Gefle* udkommende Blad „Norrlandsposten“ ledsager sin Beretning herom af 8. August i sit Nr. 91 med et kort sammentrængt Uddrag af følgende ved denne Leilighed af Msgr. Huber holdte Prædiken:

I det 9de Aarhundrede — saaledes begyndte Taleren — blev ved Ansgar, Sigfred, Henrik og Eskild samt disses Eftermænd Sverige omvendt til Christi almindelige eller katholske Kirke og forblev katolsk, indtil Reformationen sønderbrød den katholske Eenhed, som desværre endnu den Dag idag ikke er gjenoprettet. Efter Trediveaarskrigens Afslutning blev den katholske Kirke i Kraft af den westphalske *Fred landsforviist*, indtil det 19de Aarhundrede udbredte friere religiøse Anskuelser.

Den her byggede Kirke er bestemt for alle Nordlandets Provindser. — Man har reist mangfoldige Anklager imod den katholske Kirke, og man paastaaer saaledes bl. A., at den „*tilbeder* Jomfru Maria“ og „*sælger* Syndsforladelse for Penge“.

Men — først og fremmest lyder det dog aldeles utroligt, at Europas sydlige katholske Folkeslag, fra hvilke Christendommen udbredtes til hele Europa, paa den Tid, da de udførte dette storartede Værk, skulde have vedkjendt sig saa taabelige og afsindige Sætninger som den, at man skal *tilbede et skabt Væsen*, og at man kan *tillkjøbe sig Syndsforladelse* for Penge.

Læser man katholske Katechismer og Lærebøger fra hvilkensomhelst Tidsalder og Egn, finder man kun, at den katholske Kirke lærer, at Aflad er Eftergivelse af timelige Syndestrafte, samt at man tør og bør elske Jomfru Maria og anraabe hende om Forbøn paa selvsamme Maade og ikke anderledes, end man tør og bør ære og elske sine Medmennesker og bede om deres Forbøn. „Men, man har jo solgt Aflad; og naar man anraaber Jomfru Maria om hendes Forbøn, anseer man hende jo for en Midlerinde mellem Gud og Mennesker!“ Hvordan det hermed forholder sig, kunne to svenske Skikke give os fuldstændig Oplysning om.

I Sverige pleier man ved den offentlige Gudstjeneste at indsamle Bidrag til velgjørende Øiemed, hvilke nedlægges i en Bøsse udenfor Kirken. Skulde en Protestant see en lignende Skik i et katholsk Land, vilde han rimeligviis udbryde: „See her en Afladskiste; her kjøber man Syndsforladelse for Penge!“ Men han vilde have lige saa stor Uret, som hvis en Katholik om den nys nævnte svenske Skik sagde, at man dermed kjøber Syndsforladelse for Penge.

Hvad tænker vel et Medlem af den svenske Statskirke, naar han yder sit Bidrag til et veldædigt Øiemed? Han tænker vistnok paa Frelserens Ord: „Salige ere de Barmhjertige; thi dem skal vederfares Barmhjertig-

hed!“ Noget andet tænkte og tænker ei heller Katholiken, naar han yder sit Pengebidrag i veldædige Øiemed, til Opførelse af Kirker og Skolebygninger; og han tænker samtidigt paa, af Guds Barmhjertighed at faae den Syndestraf eftergivet, om hvilken han beder i Fadervor: „Frels os fra det Onde!“ Anderledes kan han jo ikke tænke, efterdi han veed, at han kun ved Bodens Sacrament kan faae Forladelse for sine Synder.

Hvad angaaer Jomfru Marias Forbøn, kan man som Forklaring henvise til den svenske Skik: at bede under den offentlige Gudstjeneste for Kongen og den kongelige Familie. Nogle Maaneder tilbage udgik der en Skrivelse til alle Kirkeraadene, at Landets Beboere for Fremtiden ogsaa skulde bede for Kronprindsens høie Brud. Ligesom Kongen nu ikke *tilbeder* Landets Beboere eller anseer dem for Midlere mellem Gud og sig, idet han udbeder sig deres Forbøn, saaledes *tilbeder* ei heller Katholiken Jomfru Maria, eller anseer hende for Midlerinde mellem Gud og Mennesker, naar han ønsker, at Jomfru Maria maa *bede* med og *for* ham.

Med Hensyn til *Messeofret* sagde Taleren: Det er blandt Mennesker Skik og Brug at give hverandre Skjænk og Gaver for at ytre sin Taknemmelighed, sin Afhængighed, Oprigtigheden af sin Forsoning o. s. fr. Paa samme Maade have Menneskene ogsaa altid frembaaret Gaver og Offere til Gud for at bevidne Ham, den høieste Herre og største Velgjører, deres Ærefrygt, Taknemmelighed, Tilbedelse og fuldkomne Underkastelse. Saadanne Offere havde Gud ogsaa selv befalet: Adam og Eva maatte ofre den Frugt, hvoraf det var dem formeent at æde; Kain og Abel saavel som Patriarkerne offrede; og hos Jøderne vare Offere strængt paabudte af Gud. Efter Syndefaldet skulde de tillige udtrykke Menneskeslægtens Trang til Forsoning og Frelse.

Nu er det ganske vist sandt, at Frelseren ved sin Død paa Korset eengang for alle har frelst hele Menneskeslægten og ved sin Lydighed indtil Døden ydet

den Opreisning, som den ved Synden krænkede guddommelige Majestæt fordrede; men Han vilde end ydermere byde os Midler, hvorved vi kunde *tilegne* os Forsoningens Naadegaver. Derfor indstiftede Han f. Ex. Daabens og Nadverens Sacramenter; og man kan dog ikke sige, at Frelseren derved *nedsatte* Korsofferets Værd! Men et saadant Middel til, at Menneskene ved deres frie Villie kunne *tilegne sig* Korsofferets Fortjenester, er netop ogsaa *Messeofferet*, der bestaaer i Frembærelsen af Christi Legeme og Blod under Brødets og Vinens Skikkelser, saa at den katholske Gudstjeneste ikke blot bestaaer i Frembærelse af Bønnens Offer, Forkyndelse og Hørelse af Guds Ord, men tillige i den kosteligste Gave, vi have modtaget af Gud, nemlig Guds Søns Kjød og Blod, Hans forklarede Menneskevæsen — et Offer, ved hvilket man tilbeder Gud, som det tilkommer Hans uendelige Majestæt; et Offer, som den katholske Kirke alle Aarhundreder igjennem har frembaaret. Dengang f. Ex. den h. *Ansgar* og *Sigfred* kom til Sverige, vare deres *første religiøse Handlinger*: at frembære det h. *Messeoffer*.

Messen er altid bleven læst paa Latin; men de latinske Bønner ere blevne oversatte for Folket, ogsaa paa svensk. Hvor hensigtsmæssigt det latinske Sprog er, kunne I, mine kjære Tilhørere, selv skjønne, naar jeg f. Ex. gjør Eder opmærksomme paa den Omstændighed, at de Katholiker, som idag overvære Gudstjenesten her, ere af svensk, fransk, tysk, engelsk og italiensk Nationalitet. Hvor herligt et Middel til Eenbedens Fremme har altsaa ikke den katholske Kirke deri, at eet og samme Sprog, det Latinske nemlig, er indført ved Gudstjenesten for *alle* Lande og *alle* Folk!

I spørge nu, mine kjære Christne, hvor i den h. Skrivt det staaer, at Frelseren har indstiftet Nadveren ogsaa som et *ublodigt Offer*? Vi svare, at den h. Skrivt beretter, hvorledes Frelseren ved den sidste Nadvere tog Brødet og Kalken med Vinen, idet Han sagde: „Dette er mit Legeme, som *hengives for Eder*; dette er mit Blod,

som udgydes for Eder“ (nemlig nu, idet jeg taler til Eder, som det efter Grundtexten maa oversættes); hvorledes Frelseren allerede Aftenen før sin Lidelse frembar sit Livs Offer og gav sit Legeme og Blod ei blot til Sjæle-spise men ogsaa til et Offer, der overensstemmende med Befalingen: „Gjører dette til min Ihukommelse“, skulde frembæres af Apostlene og deres retmæssige Efterfølgere lige til Verdens Ende som det af Profeten Malachias bebudede „rene Madoffer“, der i Messias' Dage skulde frembæres „fra Solens Opgang til dens Nedgang“.

Vi mindes derved ogsaa levende Frelserens Korsoffer og netop derfor er Korsfæstelsesgruppen anbragt her over Alteret.

Hvoraf veed man imidlertid, at netop dette er *Meningen* af Christi Ord? Vi staae her overfor det vigtige og afgjørende Spørgsmaal om *Skrivtudlæggelsen*. Have da, angaaende den h. Nadvere, de Ret, som følge den katholske Kirkes Lære og dens Skrivfortolkning, ifølge hvilken Brød og Vin i den h. Nadvere ved Christi almægtige Ord forvandles til Christi Legeme og Blod, der er sandelig nærværende paa Alteret og bør frembæres som det nye Testaments ublodige Offer; eller have de Ret, som følge Luther og hans Skrivfortolkning, og som paa Reformationens Tid mod den katholske Kirke paastode, at Christi Legeme og Blod vel ere nærværende, men kun i det Øieblik, da de nydes „i og med Brødet og Vinen og i Kraft af Troen og Modtagelsen“, samt at det *ikke* maa frembæres som *Offer*; eller have endelig de Ret, som følge Calvin og hans Skrivfortolkning, der paastaaer, at Brød og Vin kun *betyder* Christi Legeme og Blod, at dette slet ikke er nærværende i Nadveren og følgelig ikke heller kan frembæres som Offer? Denne i og for sig saa vigtige Sag kunne vi nu ei undersøge, men blot antyde den Grundsætning, efter hvilken den katholske Kirke gaaer frem ved Skrivfortolkningen.

Man har sagt, at den katholske Kirke forbyder Bibels Læsning. Før Bogtrykkerkunstens Opfindelse er det

klart, at der ingen Tale kunde være om Bibelens Læsning af Alle. Efter Bogtrykkerkunstens Opfindelse har den katholske Kirke ladet Bibelen oversætte paa næsten alle levende Hovedsprog: et haandgribeligt Beviis paa, at den ikke forbyder at læse Bibelen.

Men eftersom Bibelen indeholder utallige dunkle Steder, guddommelige Hemmeligheder, som overgaae al Menneskeforstand, og Menneskene almindeligviis hverken have Tid eller fornødne Kundskaber til at fortolke Bibelen; eftersom endvidere den Troeseenhed, som Frelseren og Apostlene fordre blandt dem, som tilhøre Christi Kirke, bliver en Umulighed, saalænge Enhver især har Lov til at forstaae Bibelen efter sin Mening — en Grund-sætning, som just har givet Anledning til den sørgelige religiøse Adsplittelse, der endnu forstyrrer Christenheden; eftersom endelig den menneskelige Natur er saaledes indrettet, at den hverken i sine verdslige eller aandelige Anliggender kan undvære en ledende Øvrighed: saa er det et Fornuftens Bud og ligger i Sagens egen Natur, at man søger den Øvrighed, som Frelseren selv har indsat i sin Kirke til at forkynde og forklare de h. Skriver, en Øvrighed, hvilken Han ogsaa har lovet sin vedvarende Bistand. Vi kjende jo Frelserens Ord: „Gaaer ud og gjør alle Folk til mine Disciple; jeg vil være med Eder alle Dage indtil Verdens Ende“ — Ord, som alene ere os en sikker Borgen for, at vi endnu den Dag idag kunne besidde Christi Lære og den rette Skrivtfortolkning med ufeilbar Vished.

Dette er den katholske Kirkes Grundsætning med Hensyn til Skrivtfortolkningen, og vi Katholiker see denne af Frelseren selv indsatte Øvrighed i Christi almindelige 3: katholske Kirkes Læreembede, i Apostlenes retmæssige Efterfølgere, som jo i Aarhundredernes Løb have omvendt alle hidtil christnede Folkeslag fra Hedenskab til Christendommen og derved beviist deres guddommelige Sendelse.

Som Modbeviis taler man vel Meget om det ka-

tholske Præsteskabs Uvidenhed, Overgreb og Usædelighed, navnlig i Middelalderen.

Vi kunne ligeledes her kun anføre den Grundsætning, som ved Dommen om slige Ting bør lede os. Lader os for et Øieblik antage, at Alt, hvad man anfører imod den katholske Kirkes Præsteskab eller Hierarchi, virkelig var begrundet, hvad fulgte saa deraf?

Af den Haardhed, hvormed verdslige Regeringer tidt have behandlet deres Undersaatter; af den talløse Mængde uværdige Dommere, Fyrster og Konger, som i Aarhundredernes Løb have vanæret deres Stand, tør man heraf drage den Slutning, at man for deres Skyld tør forkaste al Myndighed, give sig selv Love, forklare dem efter eget Tykke, selv afgjøre sine Retsstridigheder o. s. v.? Hvilken fornuftig Mand vilde vel paastaae Sligt? Nuvel, saa tør man ligesaa lidt af den Omstændighed, at i Aarhundredernes Løb et Antal uværdige Præster og Biskopper have vanæret deres Stand, drage den Slutning, at man derfor har Ret til at forkaste den af Frelseren indsatte aandelige Myndighed, til selv at skrive Troesartikler og selv give Regler for Skrivtfortolkning m. m. Nei, elskede Tilhørere, hverken Apostlenes Svaghed og Forsagthed, eller Thomas' Vantro, eller Peters Fornægtelse eller en Judas' Forræderi kunde afholde Frelseren fra at udtale Ordene: „Ligesom Faderen har sendt mig, saa sender Jeg og Eder; gaaer ud i Alverden og gjører alle Folk til mine Disciple; Jeg vil være med Eder alle Dage, hvo som hører Eder, hører mig“. Saa tør da heller ikke et Antal uværdige Præster og Biskopper, som i de henrundne Aarhundreder have vanæret deres Stand, afholde os fra, i den af Frelseren i sin Kirke indsatte Læremyndighed at see den af Gud udvalgte Stand til at forkynde Jordens Folk Evangeliet og Skrivtens rette Fortolkning.

Havde man altid rettet sig efter denne Grundsætning, vilde al Kirkespaltning være undgaaet.

Vi kjende nu, elskede Tilhørere, den Grundsætning,

som atter kan gjøre os enige i religiøs Henseende; og naar eengang den Dag oprinder, da vi Alle atter blive enige i Tro, Haab og Kjærlighed, da vil ogsaa hele Menneskeheden i Sandhed udgjøre et herligt levende Tempel til den treenige Guds Ære og Forherligelse! Amen.

Et Ord af Victor Hugo til de moderne Klosterstormere.

„Mennesker slutte sig sammen og føre et Liv i Fælledskab; paa Grund af hvilken Ret? — Paa Grund af den frie Foreningsret. De lukke sig inde; med hvilken Ret? — Med den Ret, ethvert Menneske har til at aabne og lukke sin Dør.

De gaae ikke ud; med hvilken Ret? — Med den Ret til at gaae og komme, som ogsaa indbefatter Retten til at blive hjemme.

Der, i Hjemmet, hvad foretage de sig der? — De tale sagte, slaae Øinene ned, arbeide. De give Afkald paa Verden, paa Byerne, paa de sandselige Nydelser og Fornøielser, paa Forfængelighed, Ærgjerrighed, Egennytten. De klæde sig i grove Klæder. Ingen af dem kalder den mindste Smule sit eget. Med Indtrædelsen gjør den, som var rig, sig fattig. Hvad han har, giver han til Alle.

Den, hvem man forhen kaldte fornem, en Adelsmand, en anseet Herre, staaer nu lige med den, som var Bonde. Cellen er den samme for Alle. Alle offre de deres Hovedhaar, alle bære samme Klædning, spise det samme simple Brød, sove paa samme Straa, døe den samme Død. De have den samme Sæk paa Ryggen, den samme Snor om Livet.

Fordrer Regelen at gaae barfodet, da gjøre de det Alle; der findes Prindser i deres Rækker, men disse Prindser ere Skygger ligesom de Andre. Ingen Titel mere; Familienavnene ere forsvundne. De have kun Fornavne. Alle bøie sig for Døbenavnets Ligeberettigelse. De have forladt deres kjødelige Familie, for udelukkende i deres Fælledsbo at tilhøre den aandelige. De have

ikke andre Forældre end alle Mennesker. De ile de Fattige til Hjælp og pleie de Syge. De vælge dem, hvem de adlyde, og kalde sig indbyrdes Brødre.

Ubetænksomme, flygtige Mennesker sige: Hvortil dog disse ubevægelige Skikkelser i Kirker og Klostre? Hvad nytte de? Hvad gjøre de? — Der gives vist ingen mere ophøiet Gjerning end den, som disse Sjæle udøve. Der gives vist intet nyttigere Arbeide end det, som disse Sjæle forrette. De bede altid for dem, som aldrig bede!“

Kirkelige Efterretninger.

Bonn, 10. Sept. Staden Bonn har vel aldrig seet saamange Fremmede færdes i sine Gader, som i Dagene fra d. 4.—8. ds. Fra alle Tydsklands Egne var man ilet herhen, for at deeltage i den 28de Generalforsamling for Tydsklands Katholiker, som iaar her skulde afholdes; og selv Nabolandene, Holland, Belgien, Frankrig, Sveitz havde sendt deres Delegerede. Naar der er Tale om Bonn, tænker man uvilkaarligt paa „Gammel-Katholicismen“, og man har ikke stor Tiltro til dens Religiøsitet — saaledes gik det idetmindste Meddeleren — men det overordentlig festlige Gevandt, som Byen havde iført sig i disse Dage, aflægger et glimrende Vidnesbyrd om dens ægte katholske Charakter. Meddeleren, der har overværet flere af de katholske Generalforsamlinger i andre Byer, mindes ikke at have seet nogen anden By i et saa rigt Smykke, som Bonn.

Allerede i Løbet af Søndagen d. 4. ds. var der indtruffet saamange Fremmede, at den store „Beethoven-Halle“, hvor den officielle Modtagelse skulde finde Sted om Aftenen, var opfyldt af Gjæster, medens Byens Beboere fyldte Gallerierne. Den forhenv. Overborgmester Kaufmann bød i varme Ord de Fremmede hjertelig Velkommen, hvorefter et Chor af over 200 Sangere foredrog adskillige Sange, der høstede de Forsamledes udeelte Bifald.

Efter vedtagen Skik begyndte, for at nedbede Guds Velsignelse over Forhandlingerne, Mødet Mandag Morgen med en Pontifical-Messe, celebreret af den

højærv. Viebiskop Dr. Baudri af Cøln i den gamle ærværdige Domkirke, under hvilken Domchoret med stort Mesterskab udførte Palestrinas verdensberømte missa „Papæ Marcelli.“ Deeltagelsen fra Byens Side var saa talrig, at den store Domkirke ikke kunde rumme de Andægtige, og mange maatte blive udenfor. Efter Høimesen bevægede et uoverskueligt imponant Festtog, bestaaende af de forskjællige Foreninger, Congregationer, Laug, den katholske Studenterforening „Bavaria“, Byens Geistlighed etc., de fremmede Gjæster og alle Deeltagerne (Skytterne i fuld Uniform dannede Æresgarden for den højærværdigste Viebiskop Dr. Baudri og Hs. Excellence Statsminister, Dr. Windthorst) sig gennem de rigt prydede Gader til Forsamlingslocalet, hvor det første „lukkede Møde“ afholdtes.

Efter Oplæsningen af en Adresse til den h. Fader og Svaret herpaa, blev Friherre v. Wamboldt valgt til Præsident for Generalmødet, hvorefter den højærv. Viebiskop Dr. Baudri meddeelte Forsamlingen den biskoppelige Velsignelse. — Dernæst constituerede de enkelte Sectioner sig, for Missionen, den christelige Caritas, det sociale Spørgsmaal, for den christelige Kunst, Videnskab og Poesi, for Skole og Underviisning og for Foreningsvæsen.

I disse Sectioner, som særskilt holde deres Møder, drøftes og debatteres de vigtigste Anliggender og Spørgsmaal af Fagmænd; og de saaledes fattede Resolutioner blive senere i de „lukkede Møder“, efter en kort Motivering af de resp. Ordførere, bragte til Afstemning.

Omendskjøndt Sectionsmøderne og de saakaldte „lukkede Møder“ unægteligt indtage den vigtigste Plads, saa danne dog de „offenlige Møder“ Glandspunktet af hele Generalforsamlingen. Til disse Møder havde ogsaa Ikke-Medlemmer Adgang og de her holdte Taler ville være uforglemmelige for Alle. Ligesom i de tidligere Forsamlinger, saaledes var ogsaa her i Bonn alle Pladser optagne, baade i selve Salen og paa Gallerierne, og med spændt Opmærksomhed lyttede man til de begejstrede Ord, der lød fra Talerstolen. Jeg vilde ønske, at Kirketidendens Læsere kunde have hørt disse glimrende Taler, og jeg er overbeviist om, at de ikke blot vilde have vakt en forbigaaende Begeistring, men ogsaa efterladt et blivende Indtryk!

I det første offentlige Møde talte Prof. Schaeppmann

fra Haag (Holland) om Pavedømmet i vore Dage; om de to sidste Paver, Pius IX., hvis Billede endnu stod indskrevet i Alles Hjerter, hin Pave, der som en „Improvisator“ paa Stedet, uden lang Overveielse, gav det rigtige Svar paa Nutidens store Spørgsmaal, hin Pave, der med jomfruelig Uskyld og Eenfoldighed forenede Løvens Kraft, — og om Leo XIII., i hvem vi see en Paves Ideal repræsenteret; han forsvarer de samme Principer som Pius, idet han med Videnskabens Vaaben bekæmper den moderne „Stat uden Gud“.

Advocat Dr. Porsch fra Breslau skildrede dernæst med træffende Ord Lægmændenes Pligter i vore Dage; fortræffeligt udførte Taleren, at den saakaldte Culturkamps Øiemed havde været, at svække Præsternes Indflydelse paa det katholske Folk, og dette Øiemed var tildeels opnaaet, forsaavidt nemlig Præsterne vare decimerede; nu var det derfor Lægmændenes Pligt, i Ord og Gjerning at bevare og forsvare den christelige Religion, ikke i deres eget Navn, men som Stedfortrædere for de af Gud beskikkede Tjenere; især gjorde han opmærksom paa, at man ved Forvaltningen af Kirkens Formue, som Staten har lagt i Lægmænds Hænder, ikke burde glemme, at denne Forvaltning tilkom Kirken, og at de skulde betragte sig blot som Eiendomsforsvarere, for engang at kunne give dem tilbage i Kirkens Hænder.

Studiosus Erhardt talte om de katholske Studenterforeninger, hvis Opgave det er at bevare og styrke det religiøse Liv hos den studerende Ungdom. Man sagde, at Ungdommen burde gennemleve sin Stormperiode; men enten kom da det unge Menneske efter lange og farlige Vildfarelser omsider tilbage til Religionen, og det var da en Omvei; eller han kom ikke tilbage, hvilket vilde være den største Ulykke. Ønskeligt var det, naar en Forening befæstede ham i Religionen og beskyttede ham mod de mangfoldige Farer i denne afgjørende Alder.

Pastor Huhn fra München oprullede i varme og hjertelige Ord et Billede af den sørgelige kirkelige Tilstand i Palæstina, dette h. Land med de os alle saa dyrebare Steder Jerusalem, Bethlehem og Nazareth, og han opfordrede Forsamlingen til at understøtte Missionen i dette Land.*) Talen gjorde et synligt Indtryk paa alle Tilstedeværende.

*) Under denne Tale blev der ringet til Angelus. Taleren standse, hvorpaa Forsamlingen reiste sig og den højærv. Viebiskop forebad Angelusbønnen.

Det andet offentlige Møde, som afholdtes Tirsdagen d. 6te ds. var ligesaa talrigt besøgt, som det første. Atter vare Tribunerne overfyldte og i Salen bølgede en tæt Mængde. Efterat Præsidenten havde aabnet Mødet med den katholske Hilsen: Lovet være Jesus Christus! talte Pastor Schlösser fra Bremen om Raphaels-Foreningen, hvis Opgave det er, at meddele Udvandrere de h. Sacramenter og staae dem bi med Raad og Daad, for at Udvandringen ikke skal blive dem til Skade.

Grev Felix von Loë anbefalede med varme Ord Canisius-Foreningen, der har til Formaal Ungdommens religiøse Opdragelse. Foreningen talte allerede 80,000 Medlemmer, men den buide snart tælle 800,000; navnlig vare de christelige Mødre fødte Medlemmer af denne Forening.

Derefter tog Hr. Canonicus Guerber fra Elsass Ordet, for i en begeistret Tale at forsvare Kirkens Ret til at føre Tilsyn med Skolerne. Kirken — saaledes udførte Taleren — har af Gud, den store Børneven, modtaget det Hverv at opdrage Ungdommen; den er Moder til de christelige Skoler, og den har bragt de største Offere for dem, navnlig ved de mangfoldige Ordenssamfund, som beskæftige sig med Ungdommens Opdragelse. Derfor kunde Ingen bestride denne Kirkens Rettighed.

Generalpræsæs Schäffer fra Cöln talte om den katholske Svendeforening, idet han skildrede de store Fortjenester, som Kolping paa dette Omraade har indlagt sig, da han for 30 Aar siden grundlagde denne Forening. Der var i vore Dage saamegen Tale om, at man skulde oprette obligatoriske eller facultative Laug; men enhver, selv den bedste Organisation vilde ikke nytte noget. uden Religion. Fremfor Alt maatte det christelige Sindelag atter vækkes i Haandværkerstanden. Det gamle Løsen: „Ora et labora, bed og arbeid!“ maatte atter komme til sin Ret; Enhver, der ikke vilde arbeide, var en blind Passageer i det menneskelige Liv; „den som ikke vil arbeide, han bør heller ikke æde“. Taleren høstede megen Applaus.

Som sidste Taler i dette Møde optraadte Domcapitular Dr. Moufang fra Mainz, hvis Tale behandlede det sociale Spørgsmaal. Han førte den sociale Nød tilbage til en tredobbelt Aarsag, nemlig: de franske Revolutionsideer, Erstatningen af den personlige Arbeidskraft ved Maskinen, og de moderne Staters store Gjæld, som

var Aarsagen til Capitalismen. Slutteligen anbefalede Taleren en Forening for katholske Industrielle, som kalder sig „Arbeiterwohl“, og som paa ægte christelig Viis søger at ordne Forholdet imellem Arbeidsgiverne og deres Arbeidere.

(Sluttes.)

Paderborn. Ifølge den nu afsluttede Beregning at Bonifaciusforeningens Totalindtægt for 1880 beløber denne sig for nysnævnte Aar til den anseelige Sum af 789.993 Mark 36 Pf. Indtægten er i Sammenligning med tidligere Aaringer overordentlig stor, hvilket nærmest skyldes den Omstændighed, at nogle enkelte Personer have ydet særdeles betydelige Bidrag. Den høieste Indtægt, som Foreningen siden sin Grundlæggelse kunde opvise, var den fra 1879 med 613.372 Mark 37 Pf.; Aaret 1880 udviser altsaa en Meerindtægt af 176,590 Mark 99 Pf. En fremfor ifjor betydelig Meerindtægt har Generalpræsidiets samt Comiteerne i Cøln, Münster og Breslau, det førstnævnte med c. 107,000 de andre med resp. 9000, 23,000, 68,000 Mark. Imidlertid findes der ogsaa enkelte Comiteer, som have en ikke ubetydelig Mindreindtægt i Sammenligning med afvigte Aar. Endskjøndt Bonifaciusforeningens Indtægter stige Aar for Aar, saa have de dog endnu langt fra naaet Gustav Adolf-Foreningens Status. Denne Forening erholder nemlig betydelige Summer tilførte ved en blandt den preussiske Stats evangeliske Undersaatter bevilget Huuscollect.

Strassburg. Ved den Højærv Coadjutor Stumpfs den 24 August foretagne Bispevielse havde Hs. Højærv. Biskop Räss indtaget sin Plads paa den biskoppelige Stol, ikke langt derfra saaledes den nye Biskop af Trier, Msgr. Korum. Biskoppen af Genf, Msgr. Mermillod, celebrerede, og Biskoppen af Speier, Msgr. Ehrler, og Msgr. Fleck. Biskoppen af Metz' Coadjutor, assisterede. Henved 700 Geistlige, og 8000 Lægsfolk overværede Cæremoen. Tribunen tilhøre, hvor de for de civile Myndigheder reserverede Pladser fandtes, var helt optaget. Statholderen v. Manteuffel selv var af Helbredshensyn forhindret i at deeltage i Høitideligheden. Derimod bemærkede man hans Datter, Friherreinde Isabella v. Manteuffel, envidere Statssecretær Hoffmann, de fire Understatssecretærer, flere Generaler, Oberster, Pladscommandanten, Grev

Pocci, Præsidenten og Vicepræsidenterne for Landstænderne, Generalraaderne osv. Om Eftermiddagen Kl. 3 havde nogle hundrede Geistlige med Pastor Meyblum i Spidsen en Audients hos Hs. Høiærv. Biskop Räss. Pastor Meyblum holdt en kort Tale, i hvilken han fremhævede Biskoppens lange, velsignelsesrige Virken, lykønskede ham til Valget af en saa udmærket Coadjutor, og sluttelig tilraabte ham et hjærteligt: „ad multos annos“. Den alderstegne Prælat var synlig bevæget; han talte om sit Livs lange og vanskelige Arbeide, hvilket han kun ved den dygtige og nidkjære elsassiske Geistlighed havde seet sig i Stand til at bestyre. Efterat Biskoppen havde meddeelt Forsamlingen den biskoppelige Velsignelse, trak han sig tilbage. Kl. 6 var Diné i det store Seminar. Salen var smagfuldt decoreret. Biskop Räss tog Plads paa en karmoisinrød guldbræmmed Stol, til hans Høire og Venstre sadde Statssecretær Hofmann og Understatssecretær Ledderhose, overfor ham sad Msgr. Stumpf, der havde Msgr. Mermillod ved sin høire og Msgr. Fleck ved sin venstre Side. Blandt de Indbudne saaes Msgr. Korum, Præsidenterne for Øvre- og Nedreelsass, Præsidenten for Landstænderne, tre Generaler og Stadscommandant Oberst v. Strantz, Slægtninge af Msgr. Stumpf og mange Geistlige. Der udbragtes Skaaler for den h. Fader, for Hs. Høiærv. Biskop Räss, hans Coadjutor Stumpf, for Kaiseren, for Consecratoren, Msgr. Mermillod, og de assisterende Biskopper. Festen forløb paa den smukkeste og hjærteligste Maade.

Østerrig. Ved den den 28. August i Benedictinerstiftet Kremsmünster gennem den pavelige Nuntius Vanutelli med Assistance af Biskopperne fra Linz og St. Pölten foretagne Consecration af Fyrstærkebiskoppen af Wien Ganglbauer vare nærværende: 11 infulerede Abbeder, Cultusministeren, Vicepræsidenten og Lederen af det overøstrigske Statholderskab, Fyrst Metternich, Repræsentanter for de øverste Myndigheder og talrige Andægtige. Ved Taflet udbragte Fyrstærkebiskoppen Skaalen for Paven, Nuntius'en for Kaiseren, Cultusministeren for Fyrstærkebiskoppen, og denne for Ministeren samt for Nuntius'en og de assisterende Biskopper. Den 11. Septbr. skulde den nye Fyrstærkebiskop feire sin Inthronisation i Wien.

Africa. Den nidkjære Biskop af Algier, Msgr. Lavigerie søger at drage saa megen Fordeel som muligt

af de politiske Begivenheder i Tunis. Hidtil stod kun den lille franske Coloni og Mission St. Louis (paa det gamle Carthagos Plads, nær ved Tunis) under hans Ledelse, men nu er der fra Rom overdraget ham den kirkelige Administration af hele Regentskabet Tunis, og han vil selv, efter hvad der siges, residere i Tunis. Dette er selvfølgelig Franskmandene kjærere, end om de italienske Capucinere, som hidtil, havde beholdt den øverste kirkelige Ledelse i Regentskabet. I Spidsen for disse Capucinere og Kirkeprovindsen Tunis stod den apostol. Vicar Msgr. Suter; han var født og opdraget i Italien men nedstammede fra Sutersnes bekjendte Slægt i Sweits. Msgr. Suter er nu 87 Aar gammel og har i disse Dage trukket sig tilbage til sit Ordenskloster i Rom, idet han i Overensstemmelse med Propagandaen i Rom lægger Ledelsen af de kirkelige Anliggender i Tunis i Ærkebiskoppen af Algiers kraftige Haand. Katholikernes Antal i Regentskabet Tunis udgjør nu for Tiden 40,000. Msgr. Lavigerie og Frankrigs brave Katholiker (Foreningen til Troens Udbredelse i Lyon) ville gjøre, hvad der staaer i deres Magt, for atter at hæve den h. Augustins Kirkeprovinds. Msgr. Lavigerie blev som nuværende Administrator af Vicariatet Tunis forestillet for Beyen, som ved denne Leilighed paa en oprigtig og rørende Maade anbefalede sig til hans Forbøn.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 18de September. 15de Søndag efter PIntse. — 19. M. Januarius og Lidelsesfæller, Mart. — 20. M. Eustachius og Lidelsesfæller, Mart. — 21. O. (Fastedag). Metthæus, Apostel. — 22. To. Thomas af Villanova, Biskop. — 23. F. (Fastedag). Linus, Pave og Mart. — 24. L. (Fastedag). Maria, de Fangnes Befrielse.

Onsdagen d. 21., Fredagen d. 23. og Lørdagen d. 24. September ere befalede Tamper-Fastedage.

Søndagen den 25 September. 16de Søndag efter PIntse. Kirkevielsesfest.

Søn- og Føstdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Tolbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Tolbodveien 14.
" 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.
I Capellet i Kronprindsessegade hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Mariacongregationen for Ynglinge

(Stanislauscongregationen)

afholder Fælledscommunion Søndagen d. 18. September Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu-Hjerte Kapel i Kronprindsessegade 42.

Katholsk Svendeforening.

Søndagen d. 18. Sept., Kl. 9 Aften, vil Hr. Pastor v. Geier i Localet. Ny Kongensgade 17, holde et Foredrag om sin Reise til Færøerne, hvortil ogsaa Ikkemedlemmer indbydes.

C. J. Elvius' Bogtrykkeri, Nybrogade 6, Kjøbenhavn.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 39. Søndagen den 25. September. 1881.

Indhold: Et skitseret Uddrag af Biskop Mermillods' Prædiken i Aarhus. Søndagshvilen betragtet fra et medicinsk Standpunkt. Kirkelige Efterretninger: Bonn, Paderborn, Posen, Nordamerica, China.

Et skitseret Uddrag af Biskop Mermillods' Prædiken i Aarhus d. 22. Mai 1881, Vor Frue Kirkes Indvielsesdag.*)

Som jeg beredte mig til at foretage den høitidelige Consecration af denne skønne Kirke — saaledes begyndte Biskoppen — randt de Ord mig i Hu, som Gud forudm taledede til Salomon: „Du skal bygge mig et Huus.“ Dette er nu ogsaa skeet her; Alt er blevet opbudt, for at gjøre denne Kirke til et værdigt Gudshuus, for at indvie den til den hellige Tjeneste og især til en Bolig for Gud Selv. — Men om alt dette havde imorges Hans Høiærværdighed Præfecten allerede talt; Biskoppen vilde

*) Vi beklage, at vi paa Grund af en umiddelbart før Modtagelsen af denne Artikel begyndt længere Række af Artikler have seet os nødsagede til at lade nærværende henligge i saa lang Tid. U.

kun endnu tilføie nogle Træk, og henviser derfor først og fremmest til de ved Indvielsen udførte Cæremoniers Ophøiethed og dybe Betydning, til Kirkens Skjønhed og kunstneriske Fuldenthed og Sangens gribende Magt.

Idet han dernæst takkede Byens Indvaanere for den Velvillie, de have udviist i Anledning af denne Festlighed, antydede han paa en fin Maade, at vor Kirke er baade en sand Prydelse for den yndige By, han igaar havde beseet, og at den Religion, der i den skal forkyndes, ikke kan blive til Skade, men vil vorde til Gavn for By og Land. Han var igaar kjørt igjennem Aarhus By og havde beundret dets talrige smukke Bygninger, og den idag indviede Vor Frue Kirke indtager nu ogsaa en Hædersplads iblandt dem. Han havde ogsaa besøgt Domkirken og beundret, hvad vore fromme Forfædre her have gjort for at berede Gud en værdig Bolig i deres Midte. Det er nemlig katholsk Tro, at Gud boer i Alterets helligste Sacrament; at dette ikke blot er et Billede af, eller en Erindring om Ham; men at Jesus Christus virkelig boer her under Hostiens Slør med sin Guddom og Menneskehed. Det var altsaa denne Tro, som bevægede Daumarks katholske Forfædre til at bygge baade den gamle Domkirke og alle Landets øvrige gamle Kirker, og denne samme Tro forkyndes nu ogsaa her i denne katholske Kirke, som idag er høitideligt indviet.

Efter denne Indledning opkastede den højærværdige Taler det Spørgsmaal: *Hvorfor behøve vi overhovedet Kirker?*

Vi behøve Kirker baade for Guds Skyld og for Menneskenes Skyld; thi Kirkerne ere nødvendige 1) for det *religiøse Liv*, 2) for det *sociale Liv*.

Forinden Biskoppen gik over til nærmere at udvikle disse to Dele af sin Tale gjendrev han den dobbelte Paastand, at vi kunde lade os nøie med *Naturens Tempel* — og med *Samvittighedens Røst*.

Naturen er et Tempel, ja, et Tempel i hvilket Gud boer, i hvilket han aabenbarer sin Almagt og uendelige

Godhed. Men dette er ikke tilstrækkeligt. Eller skal, medens vi bygge Huse for os selv og reise Bygninger i alle mulige Øiemed, ene Gud savne et særeget Huus? Der behøves et Sted, hvor der kan offres til ham: *Offeret* er nemlig det Væsenlige ved Gudsdyrkelsen, det Væsenlige i Religionen, og det frembæres derfor i de katholske Kirker, hvor *Korsets blodige Offer* fornyes paa en *ublodig* Maade. Vel taler Gud ogsaa i *Naturens Tempel* til os; men han taler der mindre forstaaeligt og klart; han taler her til *alle* Mennesker i deres Heelhed, medens jeg trænger til, at han ogsaa taler til *mig*. — Men er det da ikke tilstrækkeligt, at vi have en *Samvittighed*? Kunne vi ikke lade os nøie med dens Røst? Siger den os ikke, hvad der er Godt og hvad der er Ondt? Nei — Erfaringen stadfæster, at den ofte tager fejl, at Lidenskaber, Synder og Laster vildlede den. Derfor behøve vi en anden Aabenbaring, og denne bydes os i Kirkerne.

Biskoppen gik derpaa over til nærmere at paavise Kirkernes Nødvendighed og store Gavn for det *religiøse Liv*.

I.

Gud gjør i Kirken tre Ting for os:

- 1) *han taler til os;*
- 2) *han tilgiver os;*
- 3) *han skjænker os sig selv.*

1. Han *taler* til os i Kirken. Vel ere vi skabte for at erkjende Gud, men vi erkjende desuagtet altfor Lidet om ham. I den nye Pagt har han derfor stiftet den katholske Kirke, for at den paa Hans Vegne skal lære os, hvad vi skulle troe om ham. Han har udsendt Apostlene i al Verden til alle Folkefærd for at lære dem og forkynde Evangeliet for enhver Skabning; og dette Hverv røgte endnu den Dag idag Apostlenes retmæssige Efterfølgere: de katholske Præster. Den af Christus stiftede Kirke maa derfor nødvendig være *almindelig* eller *katholsk*. Og som Følge af denne guddommelige Sendelse stod ogsaa *han* her paa denne Prædikestol ligeoverfor

danske Tilhørere, efterat have prædikeret i Frankrig, i Sveits, Italien, England, Spanien og nu tilsidst i Skandinavien. Det er da ogsaa Jesu Christi Villie, at Apostlenes Efterfølgere skulle prædike ganske det Samme, som han selv og hans Apostle have lært; og dertil har han udrustet den katholske Kirke med Ufeilbarhedens Gave og lovet Kirkens retmæssige Forstandere at ville forblive hos dem alle Dage indtil Verdens Ende, at ville sende dem Sandhedens Aand, der skal vejlede dem til al Sandhed og forblive hos dem evindeligt.

2. Gud *tilgiver* os i Kirken. Biskoppen skildrede her med levende Farver Menneskets Svaghed og Skrøbelighed. Hvo kan vel frikjende sig for Feil og Synd? Hvor er Den, som ikke ønsker enkelte Blade af sit Livs Bog, enkelte Afsnit af sit tidligere Liv indhyllede i evig Forglemmelse? Men Erindringen om vore Synder egner sig kun til at nedtrykke og sønderknuse Sjælen. Mennesket vil derfor *vide*, at det er *forsonet* med Gud; det trænger til denne Bevidsthed, til en fast Overbeviisning om *Tilgivelse*. Med Maria Magdalena længes Enhver efter at høre de livsalige Ord, at Meget er ham tilgivet, efter med Petrus igjen at tages til Naade, med den bodfærdige Røver at faae den Forsikring, at Paradisets Porte ere aabnede for ham. Nu vel — i *Bodens Sacrament* kunne vi opnaae denne Tilgivelse, som vi saa haardt trænge til; her i dette Guds Huus kunne vi faae Forladelse for vore Synder; thi den katholske Kirke har i Sandhed faaet Magt til at forlade Synden; til den er der blevet sagt: Alt hvad I binde paa Jorden, skal ogsaa være bundet i Himlen, og Alt, hvad I løse paa Jorden, det skal ogsaa være løst i Himlen; til den taledes Herren de underfulde Ord, som han henvendte til sine Apostle, dengang han kom til dem gjennem lukkede Døre: „Hvem I forlade Synderne, dem ere de forladte.“

3. I Kirken endelig *skjænker Gud os sig selv*. Sjælen kan ikke være ene, men for at ophæve dens Eensomhed er det ikke nok at vide, at Gud er uendelig ophøiet

over mig og langt borte fra mig. Han maa ogsaa være *med mig*, ja *i mig*. Vi Katholiker troe nu, at Jesus Christus sandelig og virkelig boer i vore Kirker i egen Person. *Stadigen*, hele Dagen, ja Dag og Nat, er han i Kirken; hele Dagen staae vore Kirker aabne, for at vi i ethvert Anliggende maae kunne komme til vor Gud og Frelser og udøse vort Hjerter for ham. Gud vil hver Dag i den hell. Messe tage sin Bolig i Kirken, og helst hver Dag drage ind i vort Hjerter ved den hell. Communion, og tage Bolig i os! Thi da han ved den sidste Nadvere sagde: „Dette er mit Legeme, dette er mit Blod“, da forvandlede han virkelig Brød og Vin til sit helligste Legeme og Blod, og befalede Apostlene og deres Efterfølgere, alle retmæssige Præster: Gjører det Samme til min Ihukommelse! I den hell. Messe, som ifølge denne Befaling feires overalt paa Jorden, gives der nu et Øieblik, der er særdeles høitideligt: naar nemlig Præsten synger: *Sursum corda!* (Opløfter Eders Hjerter til Gud). Under Messen ophører jo Eensomheden og Adskillelsen fra Gud, i den kommer han til os. Vore Hjerter hæve sig til Gud, medens han stiger ned til os. Biskoppen fremhævede med stor Begeistring her endnu engang, at Troen paa Christi Nærværelse i Kirken, var Grunden til at vi smykkede vore Kirker efter bedste Evne, at den var Aarsagen til, at der var blevet bygget Kirker som Cölner Domkirken; og ene derfor have ogsaa Eders Forfædre bygget Aarhus Domkirke og reist, ja paa en Maade kastet disse Steenmasser med deres høie Hvælvinger op mod Himlen; thi denne mægtige Bygning stammer jo fra den Tid, da Danmark endnu var et katholsk Land, og det havde faaet sin herlige Dannebrog med det hvide Kors i det røde Felt.

II.

I Talens anden Deel fremhævede den høiærværdige Prædicant først og fremmest, at det var en stor Feiltagelse at troe, at det *social*e Liv kunde bestaa uden det

religiøse, at en Stat kunde blomstre uden Religion. Vel viste sig her i Landet endnu ikke den nyere Tids forfærdende Fremtoning -- Socialismen i dens værste Skikkelse; de Danskes roligere Sind og Besindighed forhindrede dette. Men det mægtigste Bolværk imod Nutidens sociale Farer er dog den katholske Kirke. Biskoppen udviklede derpaa følgende fire Sætninger:

- 1) I Kirken udjævnes den store Adskillelse mellem Stænderne;
- 2) Ved Kirken forhindres Splid og Uenighed;
- 3) Kirken bevarer for Modløshed;
- 4) Kirken lærer og indgyder den sande Offeraand.

Ved alt dette bidrager Kirken mægtigt til at standse Menneskehedens Lidelser og gjøre Livet tilfreds og lykkeligt.

1. Angaaende det første Punkt skildrede Taleren, hvorledes de Rige og Fattige samles i een og samme Kirke, flokkes om det samme Alter, knæle paa den samme Bænk. Det er een og samme Gud, som de Alle tilbede, han er ligesaa fuldt en Gud for den Fattige og Foragtede, som for den Rige og Ansete, bærer Omsorg for os Alle, tager sig paa samme Maade af Alle. I det mindste i Kirken føler den Fattige sig ligestillet med den Rige, og her maa den Rige glemme sit Hovmod, fordi han maa bøie sit Knæ for Alles fælles Gud og Herre.

2. Allevegne hersker Uenighed og Splid, selv der hvor den mindst skulde findes: den trænger selv ind i Familiens Helligdom. Men naar man flittigt søger Kirken og beder der med Andagt, lærer man at opfylde alle sine Pligter, man faaer Kraft og Styrke til at øve alle Dyder. Og iblandt disse Dyder er det især Taalmodighedens Dyd, der styrker Sjælen til Overbærenhed mod Andres Feil og Skrøbeligheder, og bringer Tilfredshed og Lykke til igjen at vende tilbage i Familierne.

3. I Livets Kamp med alle dens Møisommeligheder tabe vi saa let Modet; Mennesket føler sin Intethed og vover næppe at foretage sig Noget. Men en troende

katholsk Christen veed, hvor han kan finde Kraft og Styrke og blive befriet for sin Modløshed; hans Kirke staaer hele Dagen aaben, han tyer derhen til sin Gud for at opoffre ham sit Arbeide og han hjembringer Guds rigeligste Velsignelse.

4. Endelig fremhævede Taleren endnu en fjerde Fordeel, som Kirkerne have for det sociale Liv: nemlig den at vi i dem lære den rette Offeraand og det egenlige Offerliv. En dobbelt modsat Lov stræber efter Herredømmet over Verden: Egoismens eller Egennyttens Lov, og Selvopoffrelsens Lov. Egoismen tilintetgjør al Lykke i det sociale Liv, men *Selvopoffrelsen* læger alle de Saar, som Egoismen tilføier Verden. I Kirken see vi nu det mest ophøiede Exempel paa denne Offeraand; der see vi, hvorledes Gud selv offerer sig for os i den hell. Messe. Og dette ophøjede Exempel bevirker, at i den katholske Kirke saa Mange offre og hengive Alt for at hjælpe og tjene de Fattige, Forladte og Ulykkelige for Guds Skyld. Dette Offer neddrager ogsaa den rigeste Velsignelse over hele Verden; og denne store Fordeel for det sociale Liv bør ikke undervurderes. Da en berømt Skikskapitain var nær ved at forlise, saae han i sit Skib et lille Barn; han tog det fra dets Moder og løftede det op mod Himlen udraabende: „O Herre! Du kunde tilintetgjøre os, fordi vi ere Syndere; men du kan ikke lade dette Barn omkomme, det har endnu ikke syndet!“ Saaledes opløfte vi det lydeløse Lam Jesus Christus i den hell. Messe op til Himlen og raabe til Gud, at han for hans Skyld maa skaane den syndige Verden. For at forstaae dette Offers store Betydning for det sociale Liv, behøver man kun at see hen til Frankrig. Dengang Messeoffret ved Slutningen af det forrige Aarhundrede der blev afskaffet, da kom et andet Offer, nemlig Guillotinens Menneskeoffre.

Biskoppen sluttede med at sige, at da hans Tilhørere vel ikke alle forstode ham, vilde han til Slutning blot ønske dem *Jesus*, som Alle kunne forstaae; og han

sluttede med en overmaade gribende Bøn, i hvilken Navnet *Jesus* ikke uden Grund saa ofte blev gjentaget. Han ønskede og nedbad Jesus for alle Fattige, for alle Bedrøvede, for Øvrighed og Undersaatter, for Forældre og Børn etc., og tilføjede tilsidst: Den Kirke, som her er bygget, giver Eder denne Jesus, den giver Eder hans h. Moder Maria, den indfører Eder blandt Helgenernes Skarer og gjør Eder deelagtige i utallige Naadegaver; derfor er det en stor Lykke for Eder, at den blev reist iblandt Eder. Amen.

Søndagshvilen, betragtet fra et medicinsk Standpunkt.

Saa langt vi end gaae tilbage i Folkenes Historie, altid finde vi visse hellige Dage, paa hvilke Arbeidet var forbudt. Hvor nøiagtigt overholdt ikke Jøderne deres Forskrivter angaaende Sabbaten, hvor samvittighedsfulde vare ikke de første Christne i Søndagens, Muhamedanerne i Fredagens Helligholdelse! Denne Bestemmelse kom fornemmelig de lavere Klasser, og da navnlig Slaverne tilgode. Hvilen netop paa Søndagen beroer paa en religiøs Forskrift; seet fra et udelukkende medicinsk Standpunkt er det selvfølgelig ligegyldigt, om man hviler paa en Søndag eller paa en Mandag. Men at vi maae kunne gjøre Krav paa en bestemt, regelmæssig tilbagevendende Hviledag, det har Iagttagelsen af Mennesket, ja selv af Huusdyrene godtgjort paa en aldeles uomstødelig Maade. Og jo videre Civilisationen er skreden fremad, jo fuldstændigere Arbeidets Deling er gennemført, desto nødvendigere er den midlertidige Afholdelse fra den tilvante Dont, i hvis Sted der da kan træde en anden, ganske forskjællig Beskæftigelse eller ogsaa en fuldkommen Hvile. Den, som hele Ugen har befattet sig med legemligt Arbeide, vil derfor finde en lige saa god og maaskee en bedre Adspredelse ved at læse en god Bog end ved fuldstændig Ørkesløshed.

Under den første franske Revolution, der havde sat Decaden (den tiende Dag) i Stedet for Søndagen, var

det især Bønderne, som ikke kunde vænne sig til den nye Tingenes Orden. Selv vore Heste, sagde de, kjende Søndagen og ville ikke arbejde paa den. Saameget er vist, at for vor Tid er Tidsrummet af syv Dage det meest passende til Arbeidets Afbrydelse, og maaskee er det endog noget for langt. Ogsaa af denne Grund kan jeg ikke begeistre mig for alle Festdages Forlæggelse til den paafølgende Søndag. Men her maa imidlertid Forskjælligheden mellem Arbeide og Arbeide tages med i Betragtning. Mangen Beskæftigelse kan ustraffet fortsættes i hele Maaneder uden nogensomhelst anden Afbrydelse end den, som Natten medfører, medens en anden kun kan vare nogle Dage. Det første gjælder om alle lette legemlige Arbeider, der udføres i den frie, friske Luft. Men i Virkeligheden ere ogsaa saadanne Arbeidere ofte nødtvungne til at hvile paa Grund af Veirliget. Imidlertid kan der uden Haardhed fastsættes en lovbefalet Hviledag for alle Stænder.

Den moderne Industri med dens Opfindelser, Dampkraften i Særdeleshed, har fuldstændigt forandret Arbeidsbetingelserne. Daglig udnyttes Menneskenes Forstandskraft og Færdighed mere og mere; daglig bliver Kravet, der stilles til de physiske Kræfter, ringere, og Virkningen heraf er aandelig Overanstrengelse med den deraf følgende Slappelse. En Mand kan til Nød 40 Dage i Træk befatte sig med legemligt Arbeide; men hvem vilde holde det ud, i 40 Dage at skrive paa en videnskabelig Afhandling eller føre Correspondancer eller løse Regneopgaver? Ingen Periode har stillet større Fordringer til Forstandskraften, ingen undte det udmattede Hoved mindre Adspredelse, men ingen havde ei heller saa megen Nervøsitet, saa mange Sindssygeanstalter som vor Tid. Hertil kommer endvidere den vidt udbredte siddende Leveviis. Markarbeidet medfører Træthed, efter stærke vedvarende Anstrengelser som f. Ex. i Høstens Tid, vel ogsaa en midlertidig total Slappelse. Men ganske andre ere de fordærvelige Følger af Beskæftigelsen i Byerne. Aand og Legeme ere hele Dagen igjennem i Spænding, Luften er daarligere, Arbeidet er altid det samme og udføres for det meste i siddende Stilling. Paa disse Ulemper kan der ikke bødes ved Natteroen alene, dertil kræves hele Hviledage. Har man arbeidet længe med Hovedet, da er man ikke mere Herre over Søvn; den kommer da enten for tidlig eller slet ikke. En uafbrudt legemlig saavelsom aandelig Beskæftigelse

navnlig i siddende Stilling, svækker Maven og vanskeliggjør Fordøjelsen; der indfinde sig haardnakkede Diarrhoer, som f. Ex. ere en hyppig Følge af fortsat Arbejde ved Symaskinen, endnu meget oftere habituel Forstoppelse, denne Bureauembedsmændenes Plage. Hvormange Beboere af de store Byer formaae vel endnu at fordøie Svinekjød, hvilket som bekjendt udgjør mange Bønders sædvanlige Næringsmiddel?

Desværre tages der ofte meget lidt Hensyn til Naturens Fordringer. Post-, Telegraf- og Jernbaneembedsmænd komme næsten slet ikke til Ro, navnlig de lavere Kategorier af disse. Der gives saaledes Steder, hvor saadanne Embedsmænd i 48 Timer kun faae en 10 Timers Hvile. I bestandig nervøs Spænding befinde sig f. Ex. Postbetjentene paa Jernbanerne. For disse og lignende Embedsmænd vilde to hele Hviledage i Ugen ikke være for meget.

Hvorledes skal Hviledagen da tilbringes? Dette afhænger ganske af Arbeidets Beskaffenhed i Ugens Løb. I hvilken Stilling man end befinder sig, kan det kun være til Nytte og Fordeel at bivaane Gudstjenesten, der, idetmindste for en Time, fører det af materielle Sorger opfyldte Hjerte op i høiere Regioner. Men at en Bureaubetjent, en Forfatter, en Skriver, en Skrædder, om Søndag Eftermiddagen kan sætte sig hen i en mørk med Tobaksrøg opfyldt Vin- eller Ølstue eller paabyrde sine Øine et anstrængende Arbejde i et Læseværelse, det er fra Fornuftens Standpunkt uforklarligt. Lad disse Folk dog gjøre en dygtig Marsch, ikke en Promenade med Concert i Parkanlægene. Eller lad dem tage Deel i et Kegleparti, eller Boldtspil, disse herlige, styrkende, alt for lidt paaskjønnede Legemsøvelser. Haandværkeren, Soldaten gaae til en Concert eller en Forelæsning; Kunstneren, Læreren tage sig et Bad eller en Ridetour. For alle Stænder bliver Kortspillet som Adspredelsesmiddel paa Hviledagen at forkaste. Maatte Staten, de store industrielle Selskaber, Fabrikherrene ikke forglemme, at de Undergivnes Sundhed, deres Arbeideres legemlige Velvære er en Fjende af de mange paa Utilfredshedens Grund fremspirende Tanker og Ønsker:

„Mens sana in corpore sano — Et sundt Sind i et sundt Legeme!“

Kirkelige Efterretninger.

Bonn, 10. Sept. (Sluttet.) I det 3die offentlige Møde skildrede Professor Dr. Schroeder fra Sct. Trond i Belgien, den sørgelige Tilstand, hvori Kirkens Overhoved for Øieblikket befinder sig; den h. Fader vandrer Korsets Vei; hans helligste Rettigheder blive traadte med Fødder; man har berøvet ham hans Eiendom og hans Frihed: han er en Fange i Vaticanet. Alle Katholiker burde protestere mod den saakaldte „Garantilov“, denne Jødelov, som ikke engang kunde beskytte den døde Pave. Enten kunde den italienske Regering ikke beskytte Paven, eller den vilde ikke beskytte ham; og man sætter jo heller ikke Ulven til Lammets Vogter! Taleren opfordrede de Forsamlede til at trøste den h. Fader, baade ved barnlig Lydigbed, og virksom Kjærlighed, især var det en h. Pligt for alle Kirkens trofaste Børn, at sørge for den h. Faders Underhold ved den saakaldte Peterspenge. Slutteligen udtalte han det Ønske, at den h. Fader ret snart i fuldstændig Uafhængighed maatte kunne regere og styre Kirken.

Domprovst Dr. von Stablewsky fra Polen holdt et interessant Foredrag om den katholske Bevægelse blandt Slaverne; han protesterede mod de brutale Katholikfølgelser i Rusland og sluttede med den uomstødelige Sætning: „Hvor Paven er, der er Frihed“.

Professor Rebbert fra Paderborn opfordrede med varme, rørende Ord til at slutte sig til de for nogle Aar siden oprettede „Bøn-Foreninger for Tydskland“, der allerede talte 500,000 Medlemmer, og hvis Øiemed var, ved Bønnens Vaaben at bekæmpe Vantroen, at gjengive Kirken Freden, og at opnaae de adskilte Troesbrødres Gjenforening med Moderkirken; hin Troeseenhed, om hvilken Herren allerede havde bedet i sin ypperstepræstelige Bøn.

Redaktør, Dr. Hülskamp fra Münster talte om „Gørres-Selskabet“, som har til Øiemed, at pleie og understøtte den katholske Videnskab, der udgaaer fra Gud og fører tilbage til ham, i Modsætning til den antichristelige og antikirkelige Aand, der hersker ved de fleste Universiteter og Høiskoler.

Desværre saae den sidste Taler, der vilde tale om Pressen, paa Grund af den allerede fremrykkede Tid

og den trykkende Varme, der herskede i Lokalet, sig nødt til at give Afkald paa Ordet.

Det sidste offentlige Møde var endnu talrigere besøgt end de tre foregaaende. Som første Taler i dette Møde optraadte Dechant Hammer, hvis Emne var Skole-spørgsmaalet. Udgaende fra den Sætning, at den som har vundet Ungdommen, han har Fremtiden for sig, skildrede Taleren meget drastisk de forskjellige Partiers Bestræbelser for at bemægtige sig Ungdommen. Man vilde ved dette Foretagende udelukke Katholikerne; men de lode sig ikke tilbagetrænge; thi de vidste, at Fremtiden hørte dem til, og de reclamerede Skolen for sig. Taleren kritiserede de moderne afchristnede Skoler med deres Følger. Stedse mere og mere viste det sig, at Religionen var den Steen, der tillukkede en dyb Afgrund af Lidenskaber. Den moderne Tidsretning vilde sønderlaae denne beskyttende Steen. Under mange Bifalds-Ytringer skildrede Taleren de moderne „Professorers“ Hovmod, som docere „pro nihilo“, og sluttede med de Ord: „Katholsk er Trumf, og skal blive det“.

Efterat Pastor Ibach havde oplæst en Protest mod den italienske Regerings sacrilegiske Adfærd mod den h. Stol, optraadte som Slutningstaler, den feirede Centrumsfører, Hs. Excellence Dr. Windthorst, hilset med stort Bifald af hele Forsamlingen. „I den liberale Verdens Blade“ — saaledes ytrede han — „havde man kaldet denne Generalforsamling en Demonstration, og den var det ogsaa paa en vis Maade: idet Tydsklands Katholiker hvert Aar vilde vise, at de endnu vare til og forlangte Ligeberettigelse. Katholikerne vilde ikke afruste, førend de fuldstændigt vare anerkjendte paa alle Omraader og ikke mere behandlede som „Parias“ (stærkt Bifald). I denne Forstand kunde der vel være Tale om en Slags Demonstration, som var bleven fremkaldt ved Kjendsgjerninger. Valget af Bonn for Generalforsamlingen iaar havde været meget heldigt, eftersom dens glimrende Forløb var et Beviis paa, at visse „Professorers“ og „Philosophers“ Arbeide for „Culturkampen“ havde været spildt Umage, da Bonn endnu den Dag idag var en ægte romersk-katholsk By, og dens sorte Farve ikke var blegnet.“ Taleren takkede de Deputerede fra de fremmede Lande, som havde viist et paaskjønnelsesværdigt Gjæstevenskab mod de af Tydskland udviste Geistlige og Ordenssamfund. Han udviklede korteligen Generalforsamlingernes Øiemed og Formaal.

— Stormende og vedholdende Bifald afbrød tidt Taleren under hele denne Tale. Efter et Leve for den h. Fader, den høiærv. Ærkebiskop, Dr. Windthorst og selve Generalforsamlingens Bestyrelse blev Mødet sluttet med den katolske Hilsen.

Den om Eftermiddagen foranstaltede Lystfart paa Rhinen med 8 Dampskibe til Rolandseck, og Tilbagefarten om Aftenen under Illuminationen af begge Rhinbredder, var saa storartet og saa imponant, at den overgaar al Beskrivelse.

Jeg slutter denne Beretning med den Bemærkning, at Ingen kan overvære en saadan Forsamling uden at blive overbevist om det kraftige og virksomme Liv, der rører sig i den katolske Kirke, ikke blot hos Præstestanden men i hele Kirken, thi skjøndt en stor Deel Deeltagere vistnok tilhører Præstestanden, saa er den dog væsenlig en Forsamling af Lægmand; til Præsident vælges nemlig stedse en Lægmand, og de officielle Taler blive fortrinsviis overladte til Lægmand, men selvfølgelig til Lægmand, som ere Kirken trofast hengivne, som lytte til deres retmæssige Hyrders Røst og stille alle deres Forhandlinger og Beslutninger under Kirkens Autoritet.

B.

Paderborn. Virksomheden for „Skolerne i Orienten“ er tilligemed Missionsforeningen og „Jesu Barndomsforening“ paa det meest indtrængende bleven anbefalet af vor h. Fader Leo XIII. i hans Rundskrivelser af 3. Decbr. 1880 og 12. Marts 1881. Det førstnævnte Værk blev kaldet tillive i Frankrig i Aaret 1856 efter den i Aaret 1855 tilendebagte Krimkrig. Under denne Krig havde man nemlig havt god Leilighed til at lære de Christnes Nød i Orienten at kjende. Foreningens Øiemed er at oprette Skoler, Vaisenhus, Opdragelsesanstalter o. s. v. i hine Egne, for at befæste Ungdommen i dens Religion og samtidigt dermed at føre Vantroen og Vrangtroende tilbage tilbage til den sande Kirke. Den Første, som undfangede Planen til dette ædle Værk, der ogsaa af Pius IX. blev roest og godkjendt, var Friherre Cauchy, der overdrog Ledelsen til Hs. Høiærv. Hr. Lavigerie, nuværende Biskop af Algier og apostolisk Vicar for Tunis. Denne efterfulgtes af Hr. Soubiranne, nu Biskop af Belley, der ledede Arbeidet indtil Aaret 1871. Hans Efterfølger er den nuværende Directør Hr. Stephan Dauphin. Generaldirectionen har sit Sæde i Paris.

Foreningen er organiseret omtrent paa samme Maade som „Foreningen til Troens Udbredelse“ (Missionsforeningen). Ogsaa bliver der hveranden Maaned udgivet et Hefte, hvori der meddeles Beretning om Arbeidets Fremgang. Allerede nu vedligeholder Foreningen 400 Skoler med 1600 Lærere og Lærerinder. Disse meddele Undervisning til 35,000 Elever. Velgjørerne nyde mange aandelige Fordele; hver Maaned læses der saaledes en h. Messe for dem. Da Værket er stillet under den h. Jomfrues og den h. Johannes Chrysostomus' Beskyttelse, skulle Foreningsmedlemmerne daglig bede et Hil Dig Maria med Tilføielse af: „Hellige Johannes Chrysostomus, bed for os!“

Posen. Viebiskop Janiszewski er efter en Meddelelse i „Kuryer Pozn.“ bleven udnævnt til romersk Greve og pavelig Thronassistent. Som bekjendt var Viebiskoppen bleven „afsat“ af Domstolen for kirkelige Anliggender. For Tiden opholder han sig i Krakau.

Nordamerica. Den 25de Juli blev den nyvalgte Biskop af Davenport i Jowa, Dr. Johannes Mc. Mullen høitideligt consecreret i Chicagos Kathedralkirke. Den opløftende Festlighed drog en saadan Menneskemængde til Kirken, at denne hidtil næppe har været saa overfyldt som ved nærværende Leilighed. 17 Biskopper vare tilstede, og foruden Prælaterne overværede Præster fra Unionens forskjelligste Egne Høitideligheden, saa at Kirkens rummelige Presbyterium ganske var optaget.

— Fra Rom er der indløbet Meddelelse om, at den høiærv. Hr. Dr. Wigger af Madison (N. Jersey) er udnævnt til Biskop for Newark. Han er født i New-Yorks City. Hans Forældre stamme fra Olpe i Westphalen og vare kort før hans Fødsel udvandrede til America. Som Dreng paa 4 Aar blev den nuværende Biskop bragt til Olpe, hvor han besøgte Elementarskolen, Senere vendte Familien Wigger atter tilbage til New-York, og Biskoppens Forældre ere begge døde der. Dr. Wigger har studeret i Seaton-Hall-College, hvor han tog Doctorgraden; i Aaret 1865 modtog han Præstevielsen af Biskop Bayley. — Høiærv. Hr. Farrel ved Peterskirken i New-York er udnævnt til den første Biskop for det nyoprettede Bispedømme Trenton. Biskop Farrel er Irlænder af Fødsel og endnu meget ung.

— I St. Vincents (Westmoreland) feirede Abbed Bonifacius Wimmer den 1. August sit 50aarige Præstejubilæum. Jubilaren blev viet til Præst i Aaret 1831 i Regensburg

i Bayern, traadte med fire andre Præster ind i Benedictinerklosteret i Metten og aflagde de høitidelige Løvter i Aaret 1833. I tolv Aar virkede han som Lærer i Metten og München og ankom i 1846 med fire Studenter og fjorten Haandværkere og Farmere til America; den 14. Octbr. s. A. kom de første Benedictinere til St. Vincents, som tidligere hedte „Sportmanshall“, og 1847 ankom P. Lechner fra Klosteret Scheiern med 20 Ordenscandidater. Endnu i samme Aar overtog man Missionsstederne Galsburg, Indiana og Greensburg og opførte et Seminar; 1848 ophøiede Pius IX. Klosteret til et Abbedi og udnævnte P. Wimmer til Abbed den 17. Septbr. s. A. Af de Foræringer, der overraktes Jubilaren, nævne vi et prægtigt og meget kostbart Ornat fra de Menigheder, som staae under Abbed Wimmer, Messehagler til daglig Brug fra Benedictinersøstrene, en Gudsmoderstatue fra de Barmhjertige Søstre, et smukt Breviar, en Gulddaase o. s. v. Fire Biskopper, to Abbeder og et stort Antal af Verdens- og Ordenspræster vare komne hid til Festen.

China. En Beretning af Jesuitpater Luigi Maria Sira, trykt i dette Aar i Zi-ha-wei ved Shanghai, indeholder følgende Meddelelser om den katholske Mission i Provindsen Kiang-Nan, der blev haardt hjemstøgt under Forfølgelserne fra Aar 1859—63. I Aaret 1864 fandtes der 34 europæiske og 12 indfødte Præster, 397 Menigheder og 70,152 Troende. Disse Tal ere nu stegne til 58 europæiske og 28 indfødte Geistlige, 557 Menigheder med 97,306 Katholiker, 587 Kirker og 699 Skoler, hvoraf de 379 ere Dreng- og de 320 Pigeskoler. Drengenes Antal udgjør 4,350 Christne og 3,025 Hedninger, Pigernes 3,823 Christne og 225 Hedninger.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 25. September. 16de Søndag efter Plutse. Kirkevielsesfest.
I Sct. Ansgars Kirke udstilles det Allerehelligste under den h. Messe Kl. 8, og det forbliver udstillet hele Dagen over. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken; Kl. 3 og Kl. 5 recitere de Geistlige Breviarbønnerne; Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken. — I Sct. Knuds Capel holdes Kl. 9 stille Messe uden Prædiken. — 26. M. Joseph af Cupertino, Bekj. — 27. Ti. Cosmas og Damian, Mart. — 28. O. Wenzel, Konge og Mart. — 29. To. Michael. Ærkeengel. — 30. F. Hieronymus, Kirkelær. — 1. October. L. Remigius, Biskop.

Søndagen den 2den October. 17de Søndag efter Plutse. Rosenkrandsfest. Søn- og Festsdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
- ” 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
- ” 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
- ” 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
- ” 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.

- ” 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
- ” 6½ stille Messe i Hospitalet.
- ” 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
- ” 7¾ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
- ” 8¼ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.

” Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.

hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegade hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Mariacongregationen for Ynglinge

(Stanislauscongregationen)

afholder Søndagen den 24. September (Kirkeindvielsesfest) fra Kl. 5 til 6 Eftermiddag en Andagt i St. Ansgars Kirke.

v. Hurck's Legat.

En Portion af v. Hurck's Legat er bleven ledig. De Trængende af Menigheden, som ønske at komme i Betragtning, ville indlevere deres Ansøgning inden den 5. October hos Undertegnede.

C. Freund.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 40. Søndagen den 2. October. 1881.

Indhold: Skandalen i Rom. Under Polititilsyn.

Skandalen i Rom.*)

Biskoppen af Eichstädt har udstedt et Hyrdebrev til sine Menigheder, hvori han udtaler sig saa træffende og overbevisende om det afskyelige Angreb paa *Pius IX.*' Ligfærd, at vi ikke skulle undlade at meddele vore Læsere Ordlyden af denne biskoppelige Skrivelse. Efter en kort Skildring af hin oprørende Begivenhed vedbliver Biskoppen:

„Høitelskede Menigheder! Det er ikke nærmest denne Adfærd af slette religionsløse Mennesker, som er den egenlige Anledning til, at Vi henvende disse Ord til Eder. Man har i vor Tid desværre altfor længe været Vidne

*) „Das schwarze Blatt“, politisches Wochenblatt für das Volk, af 4. August (Nr. 31).

til saadanne Udbrud af forfærdelige vilde Lidenskaber og et dybt indgroet Had til al Religion. Scener, som ikke staae langt tilbage for den første franske Revolutions Tilstande, ere i vor Tid ikke Sjældenheder, og slette Grundsætninger, som selv i de meest fordærvede Tider kun udtaltes af Enkelte og dengang endnu vakte Afsky, ere nu blevne saa tilvante, at Ingen længere undrer sig over dem. Dette Onde har nu allevegne faaet en saa stor Magt over Menneskene og har forblindet dem i den Grad, at de ikke mere see eller ville see den gabende Afgrund, hvis Rand vi nærme os.

Disse sørgelige Tilstande have Vi vistnok allerede ved tidligere Leiligheder omtalt, og henledet Eders Opmærksomhed baade paa Kilden til dette Onde og paa dets fordærvelige Følger, ligesom Vi ogsaa have angivet de Lægemidler, hvorved disse kunde forebygges. Denne gang ere Vore Tanker derimod rettede paa et ganske andet Spørgsmaal, som Vi i Forening med de øvrige katolske Kirkefyrster vel ogsaa tidligere have berørt, men hvis Forstaaelse dog hidtil har været mange Katholiker uklart; jeg mener det saa uendeligt vigtige Spørgsmaal om *den for Paven nødvendige Frihed i Rom*.

Medens Tusinder af Katholiker ikke synes at have noget Begreb om denne Friheds Betydning og Nødvendighed, og medens andre Tusinder skuffe sig i Henseende til *Leo XIII.*' ulykkelige Stilling, og ville ikke troe, at han virkelig lever i Vaticanet som i et Fængsel: saa har Gud nu villet og tilstedet, at dette Spørgsmaal i selve Rom i hin Nats Fakkelskin skulde bringes til en Klarhed, som den, hvormed Middagssolens Glands gennemtrænger Alt hvad Mørket skjuler!

Hvorledes? Naar ikke engang en Paves Lig længere kan føres sikkert gennem Roms Gader, hvad skulde vi da sige om en Pave, som endnu lever, hvis han vilde vise sig i dem? Ethvert Lig, selv det fattigste Menneskes, har Krav paa Skaansel og Ærefrygt; thi selv den bitreste Fjende sænker sine Vaaben ved Synet af sin

Modstanders Lig. Døden gjør Ende paa Strid og Had, og bringer Fred og Forsoning; og — naar skulde vel dette mere være Tilfældet, end naar den Døde er en Pave, Millioner af Menneskers Fader, æret som ingen anden Dødelig, og tilmed en saa stor og inderlig elsket Pave som Pius IX. Lad end Mange i denne Pave, som med urokkeligt Mod forsvarede Sandhed og Ret mod vor Tids Løgnagtighed og Underfundighed, have seet en Fjende af deres egne falske Grundsætninger: foran vort Aarhundredes første Stormands Lig skulde dog Alt bøie sig i Ærefrygt!

Ja, endnu Mere! Vi tale her om Roms retmæssige verdslige Overhoved, i hvis Lig Romerne ærede deres afdøde Fyrste og Konge, hvem de havde at takke for saa mange og store Velgjerninger. *Pius IX.* har i vor Tid i en ganske udmærket Betydning bragt Staden Rom i Ære og forhøiet dens Anseelse og Glands som den christelige Verdens Midtpunkt. Under hans ærefulde Regering droge hele Christenhedens geistlige og verdslige Fyrster til Rom, for i Pius at ære deres Fader og i Rom Christenhedens Hovedstad. Og denne Pave, som saa længe tilligemed Tiaraen ogsaa havde baaret Roms Krone, — denne Pave, der saa ofte under sit Folks umaadelige Jubel velsignende var kjørt igjennem denne Stads Gader, — denne Pave maatte — hvad der allerede var tilstrækkeligt betegnende for Roms nærværende Tilstande — i Nattens Stilhed føres ud af Byen uden Beskyttelse mod de skjændige Forhaanelser, hvormed Pøbelen forfulgte hans Lig!

Hvorledes vilde det da vel gaae *Leo XIII.*, dersom han vilde vove at forlade sit Fængsel? *Leo XIII.* har endnu ikke havt Leilighed til at vise Romerne saa mange Velgjerninger som *Pius IX.*; *Leo XIII.* er endnu ikke saaledes sammengroet med Romernes Følelser som *Pius IX.*; han har endnu ikke Ret til, som Lig at gjøre Krav paa Alles Pietet — Venners og Fjenders. Hvilken Skæbne vilde der vel vente ham i Roms Gader? Vilde

den verdslige Magt i Rom forunde ham mere Beskyttelse, end den lod blive Pius IX.' Lig tildeel ?

Dengang da der, efter det sidste Pavevalg var Spørgsmaal om, hvorvidt der var noget Tegn til og nogen Mulighed for, at den nye Pave kunde forlade Vaticanet og vise sig offenkjæbt i Rom, da førte en alsidig Drøftelse af de meest erfarne og indsigtsfulde Mænd til den Overbeviisning, at heller ikke Pave Leo XIII., saalænge Forholdene i Rom ikke undergik en afgjort Forandring, turde stole paa en uretfærdig og svag Regerings Beskyttelse, men at han, ligesom sin Forgænger, maatte leve som Fange i Vaticanet. Mange, som ere ubekjendte med de sørgelige Forhold i Rom, og som i Medfør af dette Ubekjendtskab maaskee have tillagt den saakaldte *Garantilov* nogen Betydning, forsaavidt den italienske Regering i den har tilstaaet Pavens Person fuldkommen Ukrænkelighed, — mange saadanne, iøvrigt velmenende og velsindede Katholiker ansaae derfor den h. Faders Forsigtighed for overdreven, og fristedes saaledes til at antage „Pavens Fangenskab“ mere for et frivilligt end et tvungent. Dog — dette Spørgsmaal har nu faaet sin Løsning, Forhænge er faldet, Garantiloven har ikke bestaaet sin Prøve! Vee den h. Fader, om han havde troet paa disse Løfter og havde forladt sit Fangenskab! Det vilde da utvivlsomt være gaaet ham langt værre end hans Forgængers Lig!

Pave Pius IX., som i sine Levedage har løst saa mange for det menneskelige Samfund vigtige Opgaver, skulde ogsaa give Svar paa dette Spørgsmaal! I sit Liv var han frygtet af sine Fjender, og efter sin Død vedbliver han at forfærde dem. Hans Ligbegængelse har høit og lydeligt gjentaget, hvad hans Encyclicaer forkyndte; han har, uden at aabne sin Mund, i den mørke Nat løftet det Slør, hvormed det har været hans Fjender saa magtpaaliggende at omhylle Spørgsmaalet om *Pavens Frihed*. Intet har hidtil klarere end Pave Pius IX.' Ligbegængelse beviist den italienske Regerings Afmagt, eller

dens totale Mangel paa god Villie i denne Retning. Saa meget Vi derfor end beklage den Forhaanelse, som efter hans Død offentlig er bleven tilføiet vor inderligt elskede Pave, saa maae Vi dog glæde os over, at det nu er forbi med alle Skuffelser i denne Henseende.

Var det de christelige Regeringer og alle Jordens katholske Befolkninger alvorligt om at gjøre, at see Retfærdighedens Krav fyldestgjorte: da maatte de nu alle reise sig, for paa den h. Faders Vegne at fordre den h. Petrus' Arv tilbagegivet til Christenhedens Overhoved. Thi hvad hjælpe alle Love og Straffe ligeoverfor de antichristelige Socialdemokrater, naar Fyrsterne ikke forene sig, for at gjøre *Retfærdigheden* til Staternes og Samfundslivets Grundlag? Er der vel Mening i, at man fordømmer og straffer Uretfærdigheden i det Smaa, naar man anerkjender den i det Store?

Dengang da Wienercongressen skulde raade Bod paa Følgerne af den franske Revolution og det Napoleonske Voldsherredømme: da forlangte Cardinal *Consalvi* Gjenoprettelsen af Kirkestaten, som Napoleon havde bemægtiget sig; og, da man foreholdt ham de uovervindelige Vanskeligheder herved, mindede han Europas Fyrster og Diplomater om Nødvendigheden af at gjøre Retfærdigheden til Grundlag for deres Forhandlinger, da de ellers vilde godkjende og understøtte Revolutionen. Man nødtes da tilsidst til at anerkjende denne Grundsætning og tilbagegav Paven Rom og Kirkestaten.

For elleve Aar siden have Revolutionens Grundsætninger i Kraft af den Stærkeres Ret paany frarøvet Paven hans retmæssige Eiendom. Midt under Freden bemægtigede en overmægtig Fjende sig atter hans Lande. Vil Europa ogsaa dennegang haandhæve Retfærdigheden, og skulle den christelige Statsrets Fjender overbevises om deres Grundsætningers Uretfærdighed: da maa denne store Uretfærdighed afsones, og Wienercongressens Fremgangsmaade gjentages, eller med andre Ord: Man maa tilbagegive Kirken og den h. Fader deres retmæssige

Besiddelser; Europas legitimeste Throne maa gjenreises, og Fangen i Vaticanet maa sættes i Frihed!

Dette er ikke en Fordring alene fra Katholikernes Side; thi den grunder sig ikke udelukkende paa vor Kirkes Rettigheder, men det er en Fordring, hvorom Alle maae være enige, som ville, at Ret og Retfærdighed skulle haandhæves; og det maa især være en Fordring af alle christelige Regeringer, eftersom Retfærdighed er alle Throners eneste faste og holdbare Fundament.

Allerede har den h. Fader i Anledning af de hans Forgængers Lig tilføiede Forhaanelser gjort Forestillinger i denne Retning hos alle christelige Fyrster, og det kan ikke betvivles, at han endnu kraftigere og mere indtrængende vil foreholde alle Jordens Folk Betydningen af denne Begivenhed, og beklage sig over det Utaalelige i den nærværende Tilstand. Ligeledes bereder hele den katholske Verden sig til høit at protestere mod den Forhaanelse, der ved Pius IX.' Bisættelse er tilføiet Pavedømmet, til at fordre Kirkestatens Restitution og Frihed for den h. Fader. Selvfølgelig turde heller ikke Vi holde Os tilbage, og have derfor i dette Hyrdebrev udtalt Vor Harme over det Skete og Vore Ønsker for den nærmeste Fremtid. Men, saasom Vi ikke kjende Guds Raadslutninger og ikke vide, hvorlænge disse Pinagtigheder skulle vare, undlade Vi til Slutning ikke at erindre Eder om to Pligter, til hvis Opfyldelse hin sørgelige Begivenhed indeholder en særlig Opfordring, nemlig om Forpligtelsen til Kjærlighedsgaver og Forpligtelsen til Forbøn for den h. Fader.

For at regere den store katholske Kirke paa hele Jorden og bevare den i en blomstrende Tilstand behøver den h. Fader betydelige Hjælpemidler. Efter at være berøvet de Kilder, paa hvilke han som den h. Petrus' Efterfølger nærmest havde Krav, er han udelukkende henviist til sine Børns Godgjørenhed og fromme Offervillighed. Det har derfor stedse glædet og opbygget mig at see, med hvor stor Villighed I have deeltaget i Ydel-

sen af *Peterspengen*, og at de trykkende Tidsforhold ikke have formindsket denne Beredvillighed. Gud vil engang rigeligt gjengjælde Eder hvad I her have offret for hans Stedfortræder.

Men fremfor Alt maae Vi anbefale Eder *Forbønnen* for den betrængte h. Fader og vor h. Kirke, for at de Lænker snart maae breste, som hindre Kirken i at deelagtiggjøre Folkene i de Velgjerninger, som Gud saa rundeligt har forlehnet den med, saa at der med den h. Faders og den katholske Kirkes Frihed begynder et nyt Tidsafsnit i Folkenes Historie, som aabner Udsigt til en lykkelig Fremtid.

Under Polititilsyn.

(Fortsat fra Nr. 33.)

Sjette Capitel.

Næsten for snart.

Robert kom sin Moder imøde ved Jernbanestationen; det var et glædeligt Gjensyn. Med vigtig Mine modtog han hendes Kuffert og løftede den op paa den lette Vogn. Da han med et mandigt Væsen rakte Lastdrageren Drikkepenge, og denne smilende tog til Hatten, kunde Hanna næppe bare sig for at lee. I næste Øieblik sad Robert ved Siden af hende, greb Tøilerne og styrede den smukke Hest saa behændigt, at de Forbigaaende med Forundring saae efter ham. Medens de kjørte gennem Gaderne, sagde Robert kun til sin Moder, at han glædede sig over at see hende igjen, og at det var koldt, og han bad hende at tildække sig med hans uldne Teppe. Men næppe havde de Steenbroen bag sig, før Robert hurtigt udstødte de Ord: „Moder, tænk dig, Hr. Woodcote er død!“

Hanna var nær ved at skrike høit.

„Imorgen bliver han begravet“.

„Død og næsten begravet!“ — sukkede Hanna.

„Imorgen,“ gjentog Robert og slog med sin Pidsk paa Hesten, saa den satte i Galop, og hans Moder raabte: „Hold inde, Robert — Du kjører altfor galt! — O vor gode, kjære Herre! — men hvorledes gik det til, — hvilket Endeligt fik han?“

Om nu Robert under sin Moders Besøg i Preston virkelig var bleven haardere og koldere, eller om Synet af katholsk Skik lod hende finde ham koldere og haardere, kan jeg ikke sige; men i dette Øieblik tænkte Hanna: et skrækkeligere Blik, end det, hendes kjære Barn nu tilkastede hende, havde hun aldrig seet. Atter traf Pidsken Hestens Ryg, paa ny sprang den fremad, og det varede vel en heel Minut, før han svarede: „Han var i London; der traf et Slagtilfælde ham paa Gaden. De Folk, som reiste ham op, fandt hans Adresse i hans Tegnebog. Man bragte ham til hans Bolig, og kaldte en Læge. Denne aabnede ham en Aare, men han kom næppe igjen til Bevidsthed. Man havde sendt Bud til hans Banquier og hans Advocat, hvis Navne man ligeledes fandt i hans Tegnebog. De kom, men fandt ham bevidstløs. Lykkeligviis havde han allerede for flere Aar siden gjort sit Testament. Han døde nogle Timer senere, og disse Herrer overdroge de fornødne Anordninger til en Begravelsescommissair, der skulde besørge Alt. Saaledes havde vi ikke den ringeste Uleilighed. Igaar blev Liget bragt til Woodcote, og allerede iforgaars var der kommet nogle Arbeidere, som have indrettet den store Spisesal til at modtage Ligkisten; de have arbeidet Dag og Nat til Alt var færdigt. Ikke sandt, Moder, det er dygtige Karle? Saadan Travlhed synes jeg om!“

Hanna spurgte med et Suk: „Hvad gjorde de da?“

„Hele Værelset blev overtrukket med Sort, og de op-hængde en Mængde smukke Sager, som Ingen vidste hvad var. Men for den stakkels Frue er det dog et

haardt Slag! Siden Herren reiste til London, har hun hverken hørt eller seet noget fra ham. Hun maa slutte, at det er ham, som de skjule under det sorte Fløil, de smukke Sølvnagler og Vaabenskjolde. Den stakkels Kone!“

Atter blev Hesten opmuntret til at løbe stærkere. Hanna talte ikke et Ord, før de kom hjem. Den næste Dag fulgte hun Ligtoget. I mange Aar havde der ikke fundet en saa prægtig Begravelse Sted i Nabolaget. Mænd, som Ingen kjendte, fulgte i Sørgeklæder, i en Dragt, man ikke før havde seet; de satte bedrøvede Ansigter op, og Ingen vidste hvorfor. Man talte om, at Commissairen havde bragt dem med. Mange omkringboende Godseiere indfandt sig; disse syntes virkelig at være grebne. Nogle af dem vendte med Slægtningerne tilbage for at overvære Testamentets Aabning. Ogsaa Hanna ventede nysgjerrig paa sin Søn for at faae dets Indhold at høre.

Robert kom først seent om Aftenen, og hun bemærkede ved hans Indtræden strax, at han var beruset. Hun gjorde ham alvorlige Forestillinger, men han loe ad hendes Ord.

„Hvad var Livet uden Brændevin? Det er sandt, jeg har idag drukket en Smule for meget. Men tag dig ikke det saa nær, imorgen er Alt igjen i Orden. Men hør, Moder! Huushovmesteren var tilstede ved Aabningen af Testamentet; men han sagde, der stod ikke et Ord deri om Dig. Det maa vel være gjort før Faders Død. Hvis han endnu levede, vilde han have faaet et halvt Aars Løn, som alle andre; men Du og jeg, vi faae Intet!“

Robert skar et løierligt Ansigt og begyndte at fløite. Skuffet i sine Forventninger følte Hanna sig saa ulykkelig, at hun næppe kunde holde sine Taarer tilbage, og dog vilde hun ikke græde i denne „følesløse fordærvede Bengels“ Paasyn, som hendes forbitrede Hjerte nu kaldte

Robert. Hun beherskede sig, til han gik til Sengs.
Men da hun hørte ham synge i sit Kammer:

Da droge fra Hjemmet
Den Moder og Søn;
For Penge at tjene
De droge derfra!

da gav Hannas tunge Hjerte sig Luft i en Taarestrøm.
Næste Dag lod Frue Woodcote hende kalde.

„De har vel forøget Deres tidligere Sparepenge.“

„Ja, naadige Frue.“

„Det glæder mig. Robert er snart voxen; han vil kunne understøtte Dem tilstrækkeligt.“

„Jeg haaber det i det mindste.“

„Nu, saa har De kun tabt Lidet,“ sagde Fru Woodcote. „De maa, om muligt, begynde paa Noget, hvorved Deres Søn kan være Dem behjælpelig, Hanna. I de næste tre Maaneder kan Alt blive ved det Gamle, men saa bliver Godset bortforpagtet. Jeg reiser med mine Børn allerede i næste Uge, og vi sees maaskee aldrig mere.“

Hanna takkede Damen for sin Godhed.

„Har De maaskee allerede tænkt over, hvad De vil begynde?“

„O ja, naadige Frue, det har jeg,“ svarede Hanna; „jeg har overveiet det hele Natten igjennem. Da jeg ikke er vant til haardt Arbeide og har nogle Penge, vil jeg leie et Huus derovre i Byen og om Sommeren udleie Værelser til Badegjæster. Naar jeg fandt en passende Vogn og en Hest dertil, kunde Robert kjøre de Fremmede om her i Eggen, og det vilde give en god Fortjeneste. Jeg har her i Huset lært saamange fornemme Familier at kjende,“ tilføiede Hanna, „og jeg troer de ville tænke paa mig, naar de søge en Bolig ved Sø-kysten. Den naadige Frue er maaskee ogsaa saa venlig at anbefale mig?“

„Naturligviis, kjære Hanna; jeg skal anbefale Dem overalt. Jeg vil ogsaa give Dem det nødvendige Lin-

ned og noget Huusgeraad. Modtag foreløbigt Dette til en Erindring.“

Fru Woodcote trykkede den rørte Kone ti Guldstykker i Haanden. Hvilken uventet Lykke! Hvor tilfreds var hun over at have bevaret sig en saa formuende Dames Gunst.

Da Robert hørte, hvad der var forhandlet mellem hans Moder og Fru Woodcote, erklærede han sig fuldstændigt tilfreds dermed:

Den lille By Waterford var en munter Jordplet, og der fik man godt Brændevin, meente Robert; endnu igaar havde han smagt det. Mølleren i Waterford savnede ofte om Natten sine Heste, fortalte han videre; men Manden var fornuftig nok til at tie dermed, og han fandt da om Morgenen paa en eller anden passende Plads i Nærheden af Huset et Anker Brændevin skjult.

Hanna blev meget forundret over disse Ytringer og forstod dem i Førstningen ikke. Hun havde aldrig før hørt om Smuglere. „Har Hr. Woodcote vidst det?“ spurgte hun forfærdet.

Robert brød ud i en Skoggerlatter og bad hende at tie, fordi hun talte hen i Veiret.

„Naar jeg blot kunde begynde paa noget Andet, vilde jeg ikke gaae til Waterford!“ udbrød hun.

„Men *jeg* vil hellere derhen, end noget andet Sted“, sagde Robert trodsig. „O, hvor megen Fornøielse havde jeg ikke, da jeg forrige Sommer var der med Damerne! Næppe var jeg ude af Vandet, saa havde jeg Lyst til at gaae i det igjen. Intet kan lignedes ved at svømme — og at fiske! Er vi først der, kommer jeg mangan en Nat ikke hjem. Ha, og om Vinteren, naar det stormer! ved første Leilighed maa jeg i Stormveir være derude!“

„Ti dog Robert, og tal ikke saa vildt! Du maa hjælpe mig at til fortjene Penge. Naar jeg leier et Huus, indretter det, tilmed kjøber Hest og Vogn, saa har jeg ikke fem Pund tilovers. Du maa derfor være en solid

Knøs, som Herskaberne gjerne have om sig. Med dette vilde Væsen vil du ødelægge dig og mig.“

Robert brystede sig, stillede sig stiv og strunk foran sin Moder og forsøgte at gjøre et ret alvorligt Ansigt.

„Moder,“ sagde han med en underlig Alvor, der fik hende til at lee, „jeg vil være tilforladelig som en Gynghest, og alvorlig som et Kirkeuhr! Planen med Waterford behager mig; jeg føler, at der skal der blive noget af mig!“

Hidtil havde Hanna ikke talt et Ord med sin Søn om hans Tantes Død; men nu, da hendes tilkommende Livsplan var paa det rene, holdt hun det for passende at tale derom. Robert afbrød hende:

„Ikke et Ord, Moder! Jeg gider ikke høre noget derom!“

Hanna vovede ikke at fortælle videre. Næsten to Timer senere sad Robert og saae alvorlig paa Ilden. Pludselig begyndte han med kold Stemme:

„Du kunde vel besvare mig nogle Spørgsmaal?“

„Saa mange du vil, min Søn.“

„Tante Ashton er død og begravet?“

„Ja.“

„Er hun død tilfreds? Vidste hun, at hun skulde døe?“

„Ja, vistnok! hendes Hjerte var ganske hengivet i Guds Villie.“

„Maria er vel meget elendig?“

„Nej; slet ikke hvad Du kalder saaledes.“

„Hun har fattet sig?“

„Ja, og hun er lykkelig. For hende lever hendes Moder endnu, kun paa et andet bedre Sted. Hendes Religion er en heel anden end vor.“

„Vor?“ gjentog Robert, „vor? jeg har slet ingen.“ Fra denne Dag af talte de ikke mere om denne Gjenstand. Snart derefter tog Hanna til Waterford. Uden synderlig Umage fandt hun et passende Huus; det laae ved

Kysten, frembød en herlig Udsigt over Havet og havde just den rette Størrelse. Hun leiede det paa fem Aar. I Marts havde de allerede taget det i Besiddelse, og Alt saae ganske net og hyggeligt ud.

Fru Woodcote havde givet hende saa mange smukke Ting, at Hanna kunde indrette Huset tilstrækkeligt uden at købe nyt Huusgeraad. Efter at Fru Woodcote havde forladt „det store Huus,“ bleve flere Gjenstande, som den nye Forpagter ikke behøvede, solgte; derimellem var Frøken Emmas smukke lille Vogn, og Hanna havde den Glæde at faae den for de ti Guldstykker, Fru Woodcote havde givet hende. Det lykkedes Robert at købe en Hest ligesaa billigt, og henrykt saae han sin Eqvipage fuldstændig. Næppe havde Hanna sine Værelser i Beredskab, før der ogsaa allerede kom Fremmede. Frue Woodcote havde skrevet saa mange Anbefalingsbreve, at der hele Sommeren næppe stod et Værelse ledigt. Enhver var tilfreds med Robert og hans Moder. I November havde Hanna allerede samlet en anseelig Sum og saae sit Udkomme sikret.

Robert var nu sytten Aar gammel. Lediggang var ham utaalelig, og derfor hjalp han om Vinteren Dag og Nat Fiskerne ved deres Arbeide. I Faren fandt han den største Fornøielse. Han var snart ogsaa meget afholdt blandt Fiskerne; men hans Moder fandt dette for dyrt, da hun maatte betale mange Værtshuusregninger. Mangen en Nat sad hun eensom i sin Stue og ventede paa Robert. Med ængsteligt bankende Hjerter lyttede hun da til Vindens Tuden og Bølgerne Slag. Om Vinteren holdt hun ingen Tjenestepige, og Stilheden og Ensomheden dannede en sørgelig Modsætning til Sommerens muntre, travle Liv.

Foraaret kom, og med det Gjæsterne; det gik atter livligt til. Robert følte sig lykkelig ved at beskæftige sig med Hest og Vogn. Han maatte ofte kjøre hele Dagen og fortjente mange Penge. Men det blev atter Vinter, og den blev endnu sørgeligere end den forrige.

Robert var bleven et Aar ældre, og hans Moder kunde ikke mere holde ham i Ave. Han havde gjort nogle farlige Bekjendtskaber og udeblev ofte Dage og Nætter. Hanna tog en ung Pige til sig, fordi hun ikke længere kunde udholde det ensomme Liv.

Ofte laante Robert Penge af hende, og hun kunde ikke nægte ham dem, for at han ikke skulde komme paa endnu værre Veie. Som oftest betalte han dem tilbage, skjøndt Summerne ikke vare ubetydelige. Men Hanna vovede aldrig at spørge sin Søn, hvorfra han fik Pengene. Hun lod det gaae sin Gang og længtes efter Sommerens Gjenkomst.

Da Heden kom, ilede de rige Folk til Søkysten. Hannas Huus blev atter heelt besat. Hun havde nu allerede været over to Aar i Waterford og var bekjendt og elsket i hele Eggen. Men Robert havde forandret sig meget. Han lærte en yngre Dreng ved Navn Tony at kjøre, og, da denne var flink og villig, havde de Fremmede Intet imod at betroe sig til hans Førelse. Robert selv blev ofte hele Uger ude. Naar han kom hjem, sagde han, at han havde været paa Søen, men bad tillige sin Moder om ikke at tale om ham, for at hun ikke skulde have Ubehageligheder.

Endnu en Vinter — en ret stormfuld Vinter. Men ingen Storm var saa skrækkelig som den indre i Hannas Hjerte! Hun vidste nu mere om Roberts Veie. Tony var et aabenhjertigt Barn, — som ogsaa Robert engang var, tænkte hans Moder. Hun formanede ham til at blive god, men han loe ad hendes Formaninger. Drengen var kun tretten Aar, og dog hørte hun gyselige Ting af ham. Hun fik at vide, at Tony var en Søn af en af Hovedsmuglerne paa Kysten. Hans unge Alder blev af hans Fader og hendes Søn misbrugt til at bringe Budskaber og Bestillinger frem og tilbage, som ikke blot tjente ulovlige Øiemed, men endog bragte Menneskeliv i Fare. Hannas Huus var allerede brugt til Opbevarelse af indsmuglede Varer, fordi Smuglerne gjorde Regning paa,

at hendes gode Navn beskyttede dem. Hun vovede ikke at lade Robert mærke at hun vidste alt dette; hun begyndte at frygte ham.

Nu kom den fjerde Sommer som Hanna tilbragte i Waterford. Den forløb som de andre i travl Beskæftigelse; kun vendte Tony ikke mere hver Nat hjem til sin Hytte i Crackside, men blev hos Hanna, fordi Robert for det meste var borte. Hun hørte ofte af Tony, at han til en bestemt Tid skulde bringe Nogen et Bud, og at der var Fare ved Udsættelse. Han var allerede for gammel til at blive opdragen af hende, og for snu til at blive gjennemskuet af hende. Og dog elskede hun Knøsen ømt, fordi han hængte ved Robert med en Kjærlighed, der gjorde ham til dennes villige Slave.

Der var Intet som Robert ikke havde kunnet forlange af Tony, Intet, som denne ikke kunde have gjort for ham. Ogsaa Robert følte stor Velvillie for Drengen, og roste ham som den trofasteste, modigste, klogeste Dreng af Verden. Det var virkelig mærkværdigt at see, hvorledes Drengen klatrede op ad Klipperne for at søge Søfuglenes Æg; hvorledes han undertiden fra Toppen af Klippen sprang ned i Søen og atter dukkede triumferende og leende op, som om der i Bølgerne ingen Fare gaves for ham. Alt dette behagede Robert. Han selv forstod disse Kunster næsten lige saa godt, men ikke desto mindre beundrede han Tony.

Saaledes holdt Hanna af Drengen, fordi han holdt af Robert, og dog følte hun en hemmelig Gru for det unge Menneske; det var hende, som om hans Fader eller hans Medskyldige skulde bringe Robert i Ulykke. Sommeren havde bragt Penge; af de sammensparede fyrretyve Pund var der blevet hundrede. Men Hanna kjendte ikke mere den indre Fred — Livet havde mistet sin Glæde og bød hende kun Frygt og Sorg. —

(Fortsættes.)

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 2den October. 17de Søndag efter PIntse. Rosenkrandsfest. NB. Søndagen den 2. October og den følgende Søndag afholdes den sidste Kvartalscollect af Peterspengen for dette Aar. — 3. M. Thøger, Bekj., Apostel for Jylland. — 4. Th. Frants af Assisi, Bekj. og Ordensstift. — 5. O. Galla, Enke; Kl. 8¹/₄ Messe for Ansgariusforeningen. — 6. To. Bruno, Bekj. og Ordensstift. — 7. F. Marcus, Pave; Kl. 8¹/₄ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjerte; Kl. 7¹/₂ Aften Broderskabsandagt. — 8. L. Birgitta, Enke.

Søndagen den 9. October. 18de Søndag efter Plutse.

Sou- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8¹/₂ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6¹/₂ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7¹/₂ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7³/₄ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8¹/₄ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8¹/₂ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
" hver Lørdag Kl. 5—8¹/₂ Eftm.
I Capellet i Kronprindsessegade hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Mødreforeningen.

Tirsdagen den 4. October Kl. 8¹/₄ holdes den statutmæssige Messe med fælleds Communion.

Mødreforeningen

holder sit sædvanlige Møde Søndagen den 9. October efter Høimessen.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 41. Søndagen den 9. October. 1881.

Indhold: Spanien. Literatur. Kirkelige Efterretninger: Italien, Frankrig, Østerrig.

Spanien.

Forord.

Den under denne Overskrift begyndte Skildring af et nu forlængst tilbagelagt Tidsrum af Spaniens nyere Historie tør udentvivl gjøre Regning paa enhver Læsers Interesse. Den er nemlig en noget forkortet Gjengivelse af en i Aaret 1845 af den ikke blot som en af Kirkens daværende ypperste Overhyrder, men i lige høi Grad som lærd og alsidig dannet Forfatter og udmærket Stilist medrette beundrede Ærkebiskop af Westminster, Cardinal Wiseman i det irske Kvartalskrift „Dublin Review“ offentliggjort Fremstilling af hint Lands sørgelige Tilstand i de Aar (1837—1844), da Kirken, Geistligheden og Folket vaandede sig under den radicale Despot Esparteros og hans ligesindede Meningsfællers tyranniske og anti-christelige Regimente.

Denne Fremstilling af Tilstande og Forhold, hvilke den høiærv. Forfatter under et længere Ophold i Spaniens forskjellige Provindser, deels selv personlig havde været Vidne til, deels øst af ubestrideligt paalidelige Kilder, havde vel dengang, da han offentliggjorde den, nærmest og særligt til Hensigt at modvirke Indtrykket af de liberale og mod den katholske Religion og Kirke fjendtligt stemte protestantiske Bladcorrespondenters Beretninger til de store engelske Dagblade om Spaniens politiske og kirkelige Forhold, og oplyse det store læsende og politiserende Publicum, som var vant til blindt at troe disse Tidsaandens Ordførere, om Landets og Folkets virkelige Tilstand. Men de her givne Skildringer af Geistlighedens og den katholske Kirkes under hin revolutionære Terrorisme uforandrede Magt over Befolkningen og dennes fortræffelige og elskværdige Charakteer og dybt rodfæstede religiøse Sands, — disse Skildringer have en *blivende Betydning*, og maae derfor i høi Grad fængsle de Mange, som ikke vide stort Andet om dette mærkværdige Land, end hvad de have øst af Avisernes upaalidelige og partiske Beretninger. Spanien har vel lige fra dette Aarhundredes Begyndelse været hjemsøgt af Krig og Revolutioner, og det har efter den Tid, da den berømte Cardinal skrev dette med Haab om en lykkeligere Fremtid, gjennemgaaet endnu to revolutionære Kriser. Men, naar den af politisk Partiaand vildledte offentlige Mening i lang Tid har været vant til at see ned paa det spanske Folk, som paa en uciviliseret, i Uvidenhed og Overtro forkommen Menneskerace: saa vidner den Omstændighed, at den høiærv. Forfatter ti Aar senere indlemmede denne Artikel uforandret i en Samling af flere mindre Skrivter*) netop paa en Tid (1854), der bebudede nye politiske Rystelser, om, at ogsaa han selv tillagde den en mere end blot forbigaaende Betydning, og fremdeles hævdede de i den udtalte Anskuelse.

*) *Essays on various subjects. 3. B. S. 3. ff.*

Forfatterens forberedende Bemærkninger.

De mange Værker om Spanien, som i den senere Tid have seet Lyset i England, vidne om den Interesse, man begynder at føle for Tilstandene paa den pyrenæiske Halvø. Man seer der endelig et Land, som synes i mere end tyve Aar kun at have været en Skueplads for vedvarende Revolutioner, som, medens alle andre store europæiske Nationer levede i uforstyrret Fred, var indviklet i en Række af borgerlige og provindsielle Krige, — man seer endelig dette Land, i hvilket alle Samfundets Bestanddele synes at befinde sig i et politisk Chaos, hvoraf en ny Skabning skal fremgaae, begynde at komme til Ro og reise sig af Uordenens og Forstyrrelsens Afgrund. Efter flere mindre Rystelser, der dog stedse ere blevne svagere, synes det atter at have indtaget sin opreiste Stilling; Ordenen er ved en stærk Regering atter kommen til sin Ret, og Lovgivningen, som i lang Tid var saagodtsom stillet i Bero eller kommen paa Afveie, har begyndt at gaae sin normale Gang. Et saadant Land maa jo Enhver finde interessant. Det er derfor ogsaa i den sidste Tid blevet besøgt baade af Statsmænd og Speculanter, og man har nøie undersøgt og vurderet dets Hjælpekilder, som endnu ligge i Svøbet, medens andre Lande i denne Henseende deels befinde sig i en blomstrende, deels i en næsten overmoden Tilstand. Jernbanespekulanter og alleslags andre Entreprenører indfinde sig, og Spanierne skulle nu paaengang blive saa lykkelige — istedetfor at tilbagelægge 20 (engelske) Mile om Dagen ridende paa et Æsel, eller en noget længere Strækning kjørende i en fortvivlet af 20 Muuldyr trukken Diligence, paa Dampens Vinger flyve igjennem Landet, uden at have kjendt den Mellemtilstand, hvori vi tidligere hertillands kunde tilbagelægge 12 (engelske) Miil i Timen paa kostbare, nu med Græs bevoxede Landeveie.*)

*) En engelsk Miil er $\frac{1}{4}$ dansk. Før Jernbanetiden udmærkede især de engelske Diligencer sig ved hurtigt Kjørsel.

Men, medens en stor Deel af vore Samtidige kun interessere sig for Spanien som for et nyt aabent Marked for Speculationer, er det naturligviis os meest magtpaaliggende at søge „de gamle Stier“ og erkjende dets sædelige og religiøse Tilstand. Vi finde os nemlig ikke blot som Katholiker, men ganske særligt som engelske Katholiker tiltrukne af det usædvanlige Syn, som Spanien frembyder. Vi staae her ligeoverfor et Land, hvor frem for noget andet Sted Alt, hvad Bagvaskelsen har lagt vor h. Religion til Last, efter den almindelige Mening staaer i det yppigste Flor. Hvo har ikke ved enhver Leilighed hørt tale om den religiøse Uvidenhed, om den Overtro, som skal være en Følge af det i Spanien herskende Præsteherrredømme? Hvo har ikke ofte hørt tale om dette ædle Land, som var det et afskrækkende Exempel paa den dybe Fornedrelsestilstand, som et Folk kan hjemfalde til, naar det ikke selv læser i Bibelen, men lader sig blindt lede af rænkefulde Præster? Hundrede og tusinde Gange har man forsikret os, at dets hele Religion ikke bestod i Andet end tillærte udvortes Skikke; at de lavere og fattige Classer lode sig bedaare af pragtfulde Cæremonier i skønne Kirker og foran Altere, som straaledede i Glandsen af begge Indiers Rigdomme; at deres Sandser overvældedes, medens deres Forstand ikke overbevistes og deres Hjerter ikke modtog noget Indtryk deraf; at en Mængde umaadelig rige Præster og dovne Munke forenede sig med en despotisk Regering og en grusom Inquisition om at holde Folket i et vedvarende Selvbedrag, i Vildfarelse og Slaveri. Spanien var i en Protestants Mund en ordsprogsagtig Betegnelse for den i sine yderste Conseqventser gennemførte katholske Religion, og frembød derfor det sørgelige Billede af aandelig Forladthed og Forkommenhed!

Hvad havde man nu nødvendigt maattet vente af et saadant Land? Ganske sikkert det, at man blot behøvede at borttage hine udvortes Støtter, for at see hele Bygningen styrte sammen: at man blot behøvede at

bortfjerne det, som hidtil, efter det ydre Skin at dømme, havde givet Folket Udseende af at være religiøst, for at erkjende det Hule og Tomme i hele Systemet, og ikke beholde Andet tilbage end en sit ydre Skin og sin anstændige Beklædning berøvet Masse af Vantro og Usædelighed. Men nu er netop alt Tænkeligt og Muligt skeet for at stille den spanske Kirke paa denne Prøve. For det første er den fuldstændigt berøvet al jordisk Rigdom og gjort saa fattig og trængende, som den varmeste Beundrer af apostolisk Armod {kunde ønske det. Staten har confiskeret al dens Grundeiendom, afskaffet alle Tiender, berøvet Geistligheden alle Indtægter, og istedetfor disse bevilget den Pensioner, som høist samvittighedsfuldt — aldrig bleve udbetalte! For det andet har plyndrende Fjenders Voldsmagt, og — saa slet end disse Ord synes at harmonere — Mendizabals og Esparteros *liberale Have-syge* først høstet Kirkens Skatte, og siden opsamlet alle de tilbageblevne Ax, saaledes at Gudsdyrkelsen næsten overalt har tabt sin fordums Pragt, og Altrene ere berøvede deres Kostbarheder og Prydelser. De nysomtalte Regenter have nemlig inddraget alle til Bestridelse af Omkostningerne ved Gudstjenesten bestemte Fonds, og ved Udhungring fordrevet Præsterne fra Helligdommen. Intet af Alt, hvad der kunde skee for at gjøre den katolske Kirkes Cæremoniel og Liturgi mager og tør, har man under Gjennemførelsen af dette Plyndringssystem overseet eller forglemt. For det tredie har man ikke blot aabenbart, men paa den meest opsigtvækkende Maade gjort Brud paa Pagten mellem Kirken og Staten ved at forvise Biskopper, Prælater og Sognepræster fra deres Diocesarer og Sogne, samt ved at gribe til Forholdsregler, som udtrykkeligt vare beregnede paa at gjøre den kirkelige Orden foragtet. Alle religiøse Corporationer ere opløste, Munkene uddrevne af deres Klosterer, og deres Anseelse og Indflydelse som Samfund tilintetgjort. Hvor der før fandtes ti Geistlige med de fornødne Indkomster, der var næppe endnu en fattig Capellan tilbage!

Dette er udentvivel nok til at godtgjøre Ægtheden af Spaniernes Tro og til at vurdere Sandheden af den Paastand, at i Spanien bestaaer Religionen blot i ydre Former, og at Gudsdyrkelsen kun er et udvortes Skin. Hvo skulde ikke, naar han holdt den ovenfor omtalte i denne Fordom begrundede Skildring for sand, have forudsagt, at Folket nu maatte være ugudeligt, Geistligheden uden Indflydelse og Gudstjenesten uden Deeltagelse? Hvo iblandt dem, som hylde denne Mening, skulde ikke have ventet, at man nu maatte søge de Faa, der endnu vare blevne deres Forfædres vanhelligede Altere troe, foran Portene til forfaldne Kirker, klagende med Jeremias over, at Sions Veie ligge øde, og at Ingen kommer mere til dets Fester?

Men det forholder sig, Gud være lovet, anderledes, og jeg troer, at det vil trøste ethvert katholsk Hjerter at høre dette. Thi, saa langt jeg end er fra at troe, at Nogensomhelst, der kalder sig Katholik, kunde tale i saadanne Udtryk, som jeg ovenfor har lagt Protestanter i Munden, saa kunde der dog, efter hvad jeg selv ved forskjellige Leiligheder har hørt, være Grund til at befrygte, at der selv blandt os har indsneget sig Fordomme mod dette store og ædle Land, som i Nødens Dage har beskyttet os og i Aarhundreder hjulpet os med at udanne en Geistlighed, som, trods Pinebænke, Galger og Sværd, har bevaret og opretholdt den sande Religion i England. Ikke faa Katholiker ere, som sagt, ikke langt fra, i det mindste tildeels at dele hine Fordomme eller frygte dog for, at der kan være noget Sandt i dem.

Jeg for min Deel havde vistnok allerede ved Begyndelsen af de store religiøse Kampe i Spanien med Harme tilbageviist en saadan Forestilling. Vel kunne tidlige ubestemte Indtryk, blandede med Erindringer fra min Barndom, som Intet har kunnet udslette, have begrundet den Overbeviisning hos mig, at Troen og en dyb religiøs-sædelig Tænkemaade er fast rodfæstet i dette Folk; og denne Overbeviisning kan mulig have bevirket, at de

Insinuationer og Anklager, som jeg saa ofte hørte mod Spaniernes Religiøsitet, intet Indtryk gjorde paa mig. Men det maa dog vel ogsaa antages, at hvad jeg selv tilfældigt har seet og oplevet, at dette Alt kan have været af den Beskaffenhed, at det godtgjorde Usandheden af de Reisendes og Apostaternes sædvanlige Beretninger om Geistligheden og Folket. Jeg har seet landsforviste spanske Ordensfolk, som efter det første Ophævelses-decret sluttede sig til andre Landes Ordenssamfund og opbyggede Alle ved deres strenge Disciplin og hellige Liv. Jeg har i franske Stæder seet landsforviste Geistlige, der kæmpede med Armød og Nød, men levede i smaa Foreninger, bade andægtigt deres Breviar med hverandre og førte et ulasteligt Liv, rede til enhver god Gjerning og mønsterværdige i Opfyldelsen af alle deres Pligter. Jeg har paa Middelhavets Dampskibe seet Cataloniens kraftige Ynglinge paa Tilbageveien fra Rom, hvor de, skjøndt blottede for Penge, havde begivet sig hen for at erholde de h. Vielser, hvilke de paa Grund af deres Biskoppers Forviisning og de Diocenserne paanødte Administratorers tvivlsomme Jurisdiction, eller en vantro Regerings Forbud ikke kunde erholde i deres Fædreland. Jeg har seet Biskopper, som Revolutionen havde fordrevet fra deres Diocoser, Mænd, som ved deres Lærdom, Dyd og ubøielige Mod erhvervede sig almindelig Agtelse. Endelig har jeg seet mange spanske Lægmand, og iblandt dem unge Personer af høi Fødsel og fin Dannelse, som holdt fast ved deres Religion, og, fjernede fra deres Hjem, punktligt opfyldte dens Bud. Disse Kjendsgjæringer, som Tilfældet har ført mig for Øine, disse i Forening med en temmelig regelmæssig Læsning af dette bagvaskede Lands kirkelige Tidsskrifter have stedse ladet mig iagttage dets religiøse Krisis med haabfulde Øine, og bibragt mig den Grundsætning, aldrig at troe engelske Bladcorrespondenters Beretninger; og jeg har den Overbeviisning, at, paa enkelte ærefulde Undtagelser nær, kunde alle Fastlandets Regeringer med god Samvittighed

lade dem transportere over Grændsen, medens jeg har fundet Trøst og Tillid i Tanken om Enden paa den store Kamp mellem katholske Grundsætninger og de verdslige Regeringers Tyranni!

Læseren vil i det Følgende gjøre Bekjendtskab med mine Anskuelse om Enden paa denne Kamp, dens Storme og Rædsler, og ikke blot med mine Anskuelse, men ogsaa med de Grunde, hvorpaa de støtte sig.

Om Spaniens nyere Historie, dets sociale Tilstande og den spanske Nationalcharakter finder man meget Godt og Sandt i en i London nylig udkommen Bog under Titelen: „Meddelelser om Spanien i Aaret 1845“, hvori dog de religiøse Tilstande kun i Forbigaaende berøres. Forfatteren er tilmed Protestant; men, uagtet han røber stor Forkjærlighed for Spanien og det spanske Folk, saa vare ham dog som Protestant mange Kilder utilgængelige, som kun en Katholik kan benytte og forstaae. Ved Skildringen af et Folks religiøse Tilstande, komme nemlig mange Ting i Betragtning. Herhen hører f. Ex. Folkets Vedhængenhed ved sin Religions Lærdomme og Begeistring for dens Gudsdyrkelse; kun en Katholik kan fatte den relative Værd og Vigtighed heraf. Dernæst kan ene en Katholik indgyde Biskopperne og den høiere Geistlighed den Tillid, som er en Forudsætning for, at de kunne aabne deres Hjerter for ham og tale i Fortrolighed med ham om deres Menigheder, om deres Kampe og Lidelser, deres Udsigter og Forhaabninger, og saaledes sætte ham istand til at danne sig en Forestilling om deres theologiske Dannelselse, deres Iver, Standhaftighed, Taalmodighed og øvrige Egenskaber. Thi hvo kan danne sig en Mening om en Nations religiøse Tilstand, uden at være nøie bekjendt med dets Hierarchies Dyder og Mangler? Hvo uden en Katholik kan see ind i en Katholiks Hjerter, særligt naar det er opfyldt af Kummer over Vrangtroens og Vantroens Fremgang, naar det paa Grund af Tidens Farer tillukker sig for Alle, undtagen de fortroligste Venner? Hvem Andre end den, i hvem

man seer en Broder, kan uden Fare indvies i alle disse Sorger og dele de Sørgendes Haab? Ja, hvor sjældent kan en Protestant høre Meninger om disse Anliggender udtalte selv af dem, med hvem han i selskabelige Sammenkomster underholder sig om Politik og andre Tidsspørgsmaal, uden at erkjende, at der med Hensyn til aandelige og religiøse Spørgsmaal ikke er Enighed mellem dem og ham.

Det vil maaskee synes anmassende, naar jeg haaber at have løst denne vanskelige Opgave; men jeg har idetmindste bestræbt mig for at løse den. Jeg har havt Leilighed til at gjøre Bekjendtskab med spanske Prælater, som levede i Forviisning, saavel som med andre, som endnu virkede i deres Dioceses, samt med Administratorer af mere end een sin Biskop berøvet Kirke; jeg har stiftet Bekjendtskab med spanske Geistlige, og tør kalde ikke faa af disse ved Lærdom, Dyd og Forstand udmærkede Mænd for mine Venner. Jeg har besøgt Seminarier, Collegier, Skoler og de fleste Velgjørenheds Anstalter og fundet dem at være lige saa ædle Mindesmærker om en Stads Navnkundighed, som Alcazar og Alhambra*), og har besøgt dem med samme Interesse som disse; jeg har derfor tilbragt mangen en Time i Hospitaler, Fattighuse og andre lignende Stiftelser, og man har allevegne modtaget mig høfligt og viist mig Alt; jeg har været i mange Kloostere og har opbygget mig ved Alt, hvad jeg der saae. Jeg har endelig gjort Undersøgelsen af Spaniens religiøse Tilstand til min Hovedopgave, og jeg besøgte dette Land netop under særdeles

*) Alcazar var Navnet paa to mauriske Slotte i det sydlige Spanien. Alhambra var et stort af de mauriske Konger i det 13. og 14. Aarh. opført befæstet Slot i Granada med vidunderlig skønne Buegange, Søilerækker og Vandspring, som ved den christelige Konge af Castilien Ferdinand I' Erobring af Staden i Aaret 1492 blev ødelagt; men dets prægtige Ruiner ere endnu Gjenstand for alle Reisendes Beundring.

gunstige Omstændigheder, der gjorde mig muligt at tale med Personer af alle Partier og forskjellige Stænder, og komme i venskabelig Forbindelse med Mange, som kunde og vilde give mig de ønskede Oplysninger. Det er Udbyttet af disse Forskninger, som jeg her forelægger katholske Læsere med det Haab, at det vil interessere dem ligesaa meget som mig. Vel kan jeg kun tale som Øienvidne om det sydlige Spanien; men de til min Raadighed staaende skriftlige Kilder til Oplysning omfatte hele Landet, og jeg nedskriver Intet, som jeg ikke kan afhjemle med troværdige Kilder, eller som ikke grunder sig paa personlig Iagttagelse. Men, i det jeg forelægger mine Læsere dette Materiale, har jeg ikke til Hensigt at skrive en methodisk eller pragmatisk Afhandling; jeg foretrækker, blot at fortælle og berette, og de Digressioner, som derved maatte forekomme, ville maaskee ikke være uden Interesse.

Literatur.

Reise i det hellige Land, Ægypten og en Deel af det sydlige Europa. (Efter Alban Stolz' „Besuch bei Sem, Cham und Japhet“). Særtryk af Nordisk Kirketidende. Kbh. I Commission hos Andr. Fr. Høst & Søn. — Bogladepriis: Kr. 1,25.

Det kunde maaskee synes overflødig, her at anbefale et Særtryk af dette Blad. Dog troede vi at skulle henlede Opmærksomheden paa Noget, som man let kan have ladet upaaagtet ved at læse Skrivtet stykkeviis, nemlig den Rigdom paa belærende, opbyggende og opløftende Skildringer, Reflexioner og Strøtanker, som her findes sammenhobede paa forholdsviis faa (267) Sider.

Forfatteren, A. Stolz, er en aandrig Skribent med et dybt Gemyt, et følsomt Hjerte, en skarp Iagttagelses-evne og et sundt Blik paa Verden og Menneskeliv, hvortil kommer, at Pennen aldrig svigter hans farverige Phan-

tasi og dybe Opfattelse. Denne Mand, skjøndt lærd Theolog og Docent ved Universitetet i Freiburg, er langt fra at holde sig indesluttet i Studerestuen, men har paa lange Feriereiser gjort sig bekjendt med de forskjellige Lande og Folkefærd, seet sig om baade hos Sem, Cham og Japhet. Som Følge heraf kan det uden Overdrivelse siges, at han er den meest afholdte folkelige Skribent i sit Fødeland; han finder opmærksomme Læsere i den fornemme Verdens Saloner og i den lave Bondehytte, og det ikke blot blandt sine Troesfæller, men ogsaa blandt Protestanter. Thi et rigt Udbytte af hvad han hist og her oplevede og iagttog, har han henlagt i sine mangeartede Skrifter, hvoriblandt det foreliggende og hans „Spanisches“*) (hvert i sit Genre) indtage den første Plads ved Siden af flere med et udelukkende religiøst-opbyggeligt Formaal forfattede Skrifter, f. Ex. Udlæggelsen af Fadervor, den „uendelige Hilsen,“ Bogen om Opdragelseskunsten og den h. Elisabeths Levnetsbeskrivelse.

Vi tvivle ikke om, at det gaaer Andre som os: om man end har gjennemlæst Bogen fra først til sidst med Interesse og Opmærksomhed, søger man i Hviletimer dog gjerne atter og atter tilbage til den; og, hvor man end slaaer op i den, støder man stedse paa Noget, hvori man finder aandelig Vederkvægelse. (See f. E. Jesu Lig paa Marias Skjød S. 39, Opstandelsen som Barmhertighedens Glorie S. 50, Gravkirken en Verden i det Smaa, S. 76.)

Dette interessante og indholdsrige Skrivt fremtræder nu samlet her i dansk Oversættelse eller rettere sagt Bearbejdelse; thi Oversætteren har ikke gjort sig Arbeidet let, men for at kunne give Bogen ogsaa her i Danmark en hjemlig Skikkelse, gjengivet den saaledes, at han ingenlunde binder sig slavisk til Originalens Ord, men fornemmelig kun til dens Tanker og Mening. Følgen af denne forstandige Fremgangsmaade er nu den, at Bogen læses lige saa let og flydende paa Dansk som paa Tydsk; og det siger meget, thi Gjengivelsen af en saa original Forfatter som Alban Stolz paa et andet Sprog er ualmindelig vanskelig; og vi maae tilstaae, at vi paa talrige Steder i Bogen have beundret den Correcthed parret med Lethed, hvormed Originalen er bleven iført et ægte dansk Klædebon. — Den danske Bearbejder har desuden lagt en Deel Anmærkninger til, som give Oplysning om adskillige Personer og Ting, der af Forfatteren forud-

*) 4de Oplag 1859 (hos Herder i Freiburg).

sættes at være bekendte, saasom „Longinus“, „Anna Catharina Emmerich“ (dog skulde Anmærkningen om Nonnen fra Dülmen ikke først have staaet S. 23, men allerede S. 19, hvor hun første Gang nævnes), „Ronge“, „Mariastein“, „Korsets Ophøielse“, „Omar“, „Kopterne“ og de andre østerlandske Secter m. m. Mangen en Læser vil være Udgiveren taknemmelig herfor og snarere ønske sig flere end færre af den Slags Anmærkninger. S. 19 f. E. kunde det være oplyst, at „et vist Sted paa den høire Rhinbred“*) er Storhertugdømmet Baden, Forfatterens Fødeland og Opholdssted; ligeledes, at der S. 76 ved „Venustemplet“ menes Theatret.

I vore Forhold kan Bogen stifte des større Nytte paa Grund af Forfatterens Besindighed: han vogter sig samvittighedsfuldt for en hvilkensomhelst om end velmeent Overdrivelse, efter den Grundsætning (S. 108), at „den rene Sandhed i Tidens Længde befordrer Troen bedre end rhetorisk svulmende Overdrivelse“; han undlader nemlig ikke at tage tilbørligt Hensyn til Ikke-Katholikers Følelser, han kjender deres Anskuelser, han „har fundet blandt dem mange fortræffelige Mennesker, som han agter og elsker“, han mener, „at den i Sandhed fromme Protestant staaer den troende Katholik uendeligt nærmere end et Menneske af katholsk Bekjendelse uden levende Tro og Kjærlighed til Gud“ (S. 13.); han kommer dem imøde, for muligt at lade dem dømme om katholsk Lære og Liv fra et katholsk Synspunkt. Man læse, hvad han S. 41 skriver om Mariadyrkelsen og sige saa, om man nogensteds har fundet den omhandlet med større Maadehold, Fynd og Varme.

Af den frugtbare Forfatters talrige Smaaskriver foreligger der nu i dansk Oversættelse — foruden Flyveskrivtet: „Hvor skulle vi gaae hen?“ i denne Kirketidendes 22. Aarg. 1874 S. 177 ff. og den forlængst udsolgte „Mixtur imod Dødsangst“ den her anmeldte Bog og den h. Elisabeth af Thyringens Levnet, som vi tillade os herved paany at anbefale til Læsning og Udbredelse.

Et Sidestykke til det sidstnævnte Livsbillede har A. Stolz tegnet i den h. Vincents af Paula's Levnetsbeskrivelse. Mon denne ikke snart vil finde en ligesaa nidkjær Bearbejder som Besøget hos Sem, Cham og Japhet?

*) Vi benytte denne Leilighed til at bemærke, at der i Bogen ved en Trykfeil er kommen til at staae høie istedetfor høire.

Kirkelige Efterretninger.

Italien. Grev Campellos Frafald og Overgang til Methodismen har selvfølgelig vakt stor Opsigt. Familien Campello stammer fra Spoleto. Pave Pius IX. havde som Ærkebiskop af Spoleto lært den nærmere at kjende, og, da han havde besteg den pavelige Stol, optog han tvende af Sønnerne i Nobelgarden. Den ældste er død for nogle Aar siden som en tro Tilhænger af Kirken og den h. Fader. Et tredie Medlem af Familien helligede sig den geistlige Stand og blev af Pius IX. udnævnt til Domherre ved St. Peterskirken. Denne Sidste er det, som nu har erklæret sit Frafald fra den katholske Kirke. For de Indviede har dette Skridt imidlertid ikke været nogen Overraskelse. Efter hvad der skrives os fra Rom, skal nemlig denne Domherre gjentagne Gange have paa draget sig Advarsler fra de kirkelige Myndigheders Side paa Grund af hans forargelige Levnet. Men da endelig alle Midler, som Skaansel kunde tilraade, og selv Disciplinarstraffe havde viist sig frugtesløse, og efterat det ulykkelige Individ endog fornylig var kommet i en fatal Conflict med Politiet og blevet arresteret, var den canoniske Proces bleven indledet imod ham og Dommen afsagt, i Kraft af hvilken han blev fradømt sit Embede. Denne Dom manglede endnu blot pavelig Stadfæstelse. Vistnok var dette Sagens Udfald Campello bekjendt, da han, som „Berliner Tageblatt“ melder, endnu Dagen før sin Udtrædelses-Erklæring blev modtaget af Paven, der gav ham de faderligste Formaninger. For altsaa at komme Afsættelses-Decretet i Forkjøbet, har han den 14de f. M. meddeelt Cardinal Borromeo sin Overgang til Methodismen, efter at han endnu Dagen tilforn havde bivaanet Gudstjenesten i St. Peter! I Brevet til Cardinalem siger Campello, at han allerede i Pave Pius' sidste Leveaar havde tænkt paa at skrive dette Brev, men havde undladt det af Hensyn til den alderstegne Pave og personlig Taknemmelighed. Efterat siden Cardinal Pecci var bleven Pave, havde man haabet paa en bedre Fremtid for Kirke og Fædreland. Da dette Haab var bristet, vilde han nu følge sin Pligt som Christen og Borger. Han kunde ikke længere tilhøre en Institution, som skilte sine Præster som en indisk Kaste fra det

borgerlige Selskab. Dommen over Curci's*) Bog beviste, at enhver Forsoning mellem Stat og Kirke var umulig. Efter et heftigt Angreb paa Pavens sidste Allocution, som han kalder en Blanding af Hykleri og Overdrivelse, erklærer han sin Udtrædelse af de Geistliges Rækker „for fra idag af at kæmpe under Christi rene uforfalskede Evangelium, tro mod mine Løfter (!) og til min Samvittigheds Beroligelse, for at jeg med aaben Pande, uden Hyklerens (!) og Fædrelandsforræderens Maske kan be- kjende mig som Christen og italiensk Borger.“ Sær- deles karakteristisk er den Omstændighed, at Grev Cam- pello gjør det afgjørende Skridt netop paa et Tidspunkt, hvor han hvert Øieblik kunde vente en Indskriden fra sine geistlige Foresattes Side. Den nærmeste Fremtid vil uden Tvivl bringe yderligere Oplysninger. Saameget er vist, at den katholske Kirke har al Grund til at glæde sig over Tabet af dette Medlem, og vi misunde ikke Methodisterne denne bedrøvelige Acquisition. For denne Gang ville vi endnu kun bemærke, at Familens Chef, Grev Paul Campello, i „Osservatore Romano“ har offentliggjort en Skrivelse, i hvilken han beklager, „at hans karakterløse, og som det nu sees, for al religiøs Overbeviisning blottede Broder — efter i saa lang Tid at have levet i en hyklet Bekjendelse af den katholske Kirkes Tro — har endt med et aabenbart Frafald, der giver Kirken til Priis for Verdens Spot og har sat en Plet paa hans Families agtede Navn.“

Efterat Ovenstaaende var skrevet, læse vi i Bladene: „Campello forsender en Selvbiographie til Paven, til alle Cardinaler, Prælater, Diplomater og Ordensforesatte, for at retfærdiggjøre sin Troesforandring deels med den ro-

*) Exjesuiten Curci opkaster sig i den her paapegede Bog til Pavens selvbeskikkede Raadgiver, i et han i høie Toner og med store Ord forlanger, at Paven skal forlige sig med den moderne Liberalismes Ideer og med det unge Italien, anerkjende den moderne Statsrets falske Grundætninger om de fuldbyrdede Kjendsgjerningers Retmæssighed, og særlig god- kjende de af den italienske Regering begaaede Voldsgjernin- ger og Uretfærdigheder mod Kirken. De Fordreielser, Over- drivelser og vildledende Sophismer, hvoraf Curcis Elaborat vrimler, bleve ufortøvet og grundigt gjendrevne af en af hans tidligere Ordensfæller, og senere blev Bogen af den øverste kirkelige Domstol stemplet som det den er: et so- phistisk Skandskrift mod Kirken og dens synlige Overhoved. — Vi vide ikke, om den ulykkelige Curci har underkastet sig eller ikke; det er ialtfald ret betegnende, at hans Bog paaberaabes af Methodisternes her omtalte Proselyt!

merske Kirkes Tilstande, deels med den Omstændighed, at Paven vægrer sig ved at udsone Pavedømmet med den italienske Regering.“ Den frafaldne Kannik af Sct. Peterskirken synes altsaa ikke at have ringe Tanker om sin egen Person, men at tillægge sig en meget stor Vigtighed!

Frankrig. Generaldirektøren for de udenlandske Missioners Seminarier, der er beliggende i Rue du Bak i Paris, har offentliggjort en Beretning om den af ham ledede Missions-Forenings nuværende Status. Ifølge denne har Troesudbredelsens Forening nu 26 Biskopper, 347 Missionærer (udelukkende Franskmand), 394 indfødte Præster fra selve Missionerne og 1680 Katecheter. Af Seminarier har Foreningen 30, i hvilke der uddannes 1461 Elever for den geistlige Stand. Dens Skoler og Asyler, 1683 i Tallet, yde 53,073 for største Delen forladte Dreng og Piger Undervisning. Seminariet eier i Udlandet 2,478 Kirker og Capeller. Disse Tal trænge ikke til videre Forklaring. Maatte Lysets Børn dog være udholdende i at bidrage deres Skjærv for dem, der endnu maae smægte i Mørkets og Dødens Skygger, forat ogsaa de kunne blive omplantede i Jesu Christi Kjærligheds Rige!

Østerrig. Den nys udnævnte Ærkebiskop af Serajewo, den tidligere Professor i Theologien i Agram Dr. Stadler, er en i enhver Henseende udmærket Præst og tillige meget afholdt blandt Sydslaverne. Som Elev af Collegium Germanicum i Rom er han aldeles correct i sine kirkelige Anskuelse, lærd og nidkjær. Til Uddannelsen af bosniske Præster har han allerede kaldet Jesuiter til Serajewo, som med det første ville aabne deres Collegium. Lykkes det at uddanne en dygtig latinsk Klerus, saa vil de bosniske Katholikers Tal snart blive betydelig forøget ved Schismatikernes Omvendelse. I sydslaviske kirkelige Kredse har man endnu ikke opgivet Haabet om at Rom vil tillade Brugen af den gammel-illyriske Liturgi („Glagolitza“) for Dalmatiens, Bosniens og Herzegowinas Vedkommende. En saadan Indrømmelse til Sydslaverne vilde fremkalde en stærk Bevægelse til den katholske Kirkes Fordeel. — Franske Trappister have fornylig kjøbt Eiendommen Retschitza ved Carlstadt (i Kroatien), for der at anlægge en Coloni, der sikkerlig vil faae en meget heldig Indflydelse paa det derværende Landbrug, hvorfor og Cardinal Miholowitsch og Banen Pejatschewitsch gjerne have givet deres Samtykke.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 9. October. 18de Søndag efter PIntse. — NB. Collect af Peterspengen. — 10. M. Frants Borgia, Bekj. — 11. Th. Ludvig Bertrand, Bekj. — 12. O. Maximilian, Mart. — 13. To. Edvard, Konge, Bekj. — 14. F. Callistus, Pave og Mart. — 15. L. Theresia, Jomfru.

Søndagen den 16de October. 19de Søndag efter PIntse.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 højtidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegade hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Mariaforeningen

holder sit sædvanlige Møde Søndagen den 9. October efter Høimessen.

Udkommet er:

Reise i det hellige Land,
Ægypten og en Deel af det sydlige Europa
(Efter Alban Stolz' „Besuch bei Sem, Cham und Japhet“).
I Commission hos Høst & Søn. Bogladepriis Kr. 1,25.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 42. Søndagen den 16. October. 1881.

Indhold: Sanct Birgitta. Spanien. Kirkelige Efterretninger: Trier, Münster. Den h. Flavianus.

Sanct Birgitta.

1. Du, Birgitta, Moder kjære!
Fører vor og Talsmand være;
Send os Hjælp i Jammerdal!
Trods Forliis paa Havets Bølger
Giv at vi Dig trofast følger
Ind til Livsens Glædeshal.
2. Ædle Frue, Du forunde,
At vor Brødes dybe Vunde
Bliver lægt ved Christi Blod!
Saa vi trygt med Hjerter lette
Vore Feiltrin kunne rette,
Luttrede i Naadens Flod.
3. Rose Du, som aander Godhed,
Stjerne Du, som lyser Klarhed,

O Birgitta naaderig!
Dryp fra Himlen til os Fromhed,
Nedbed Sinds og Livets Reenhed
For os her paa Jorderig!

4. Christ som Lærer ømt Dig rørte,
Han Dig elsked, Han Dig førte
I din spæde Barndoms Færd.
Du som Vintræ grønt og frodigt
Blomstrede og voxte modigt,
Skjønnere end Stjernehær.
5. Leed os trygt til Helligheden;
Gjør os karske alt hernelen;
Styr vort Fjed i Ro og Fred!
Styrk Du os i Kjærligheden,
Reenhed giv med Hjertefreden,
Kraft os send fra Himlen ned!
6. Livets Vei os jævn Du gjøre;
Efter dette Liv Du føre
Sjælene til Salighed,
Hvor vi glade Gud skal skue,
Eet med Dig i Venskabslye,
Eie Gud i Herlighed. — Amen.

I Anledning af Sct. Birgitta's Festdag d. 8. October tillade vi os at henlede Kirketidendens Læseres Opmærksomhed paa, at der i afvigte Sommer her er udkommet en stemningsfuld Sang til Minde om denne Nordens beundringsværdige Helgeninde, hvortil Musiken er komponeret af den geniale Præsident for Cæcilieforeningen i Tydskland, Dr. *Fr. Witt*. Den latinske Text er udtaget af gamle svenske Haandskrivter fra Middelalderen og afgiver saaledes et talende Vidnesbyrd om den høie religiøse Ærefrygt, som man alle rde i hine Tider nærede for den hellige Ordensstifterinde i Vadstena.

I Haab om dermed at glæde vore Læsere have vi ovenfor aftrykt den danske Oversættelse, som findes tilføjet den oprindelige latinske Text.

Musikstykket faaes hos *Andr. Fr. Høst & Søn.*
Priis: 25 Øre. (S. S. 672).

Spanien.

(Fortsat fra Nr. 41.)

De spanske Biskopper.

Jeg har allerede bemærket, at det ikke vilde være muligt at danne sig en Mening om et katholsk Lands religiøse Tilstande og Fremtidsudsigter, uden at have nogle Data til Bedømmelse af dets Hierarchies Tilstand. Men herved maa atter tages Hensyn til flere Ting. Det er saaledes af Vigtighed at kjende de Mænds Charaktoer, af hvem vi vente Kirkevæsenets Reorganisation, Afskaffelsen af de Misbrug, som have indsneget sig under et langvarigt kirkeligt Anarchi, Gjenindførelse af den af Statsmagten forstyrrede kanoniske Orden i Jurisdictionen, og endelig Udfyldelsen af de beklagelige Huller, som ved Ordenernes Undertrykkelse er opstaaet i de til den store Folkemasses Underviisning, Veiledning og Dannelse fornødne Anstalter. Der hører Meget til at bøde paa Virkningerne af denne Forstyrrelse, og det er tillige af Vigtighed at vide, hvorvidt Folket længes efter en bedre Tilstand; thi, naar den Syge ikke føler Længsel efter Helbredelse, saa kan selv den kyndigste Læge kun vente ringe Virkning af sine Bestræbelser. Tilmed er Kirkens Styrelse en saa væsenlig Deel af dens Bestemmelse og Virksomhed, at der ikke er Stort at vente, hvor Erkjendelsen af dens Betydning mangler. Man vil saaledes ikke sætte synderlig Priis paa Confirmationens Sacrament, hvor

man ikkn har den tilbørlige Agtelse for Episkopatet, og omvendt tør man antage, at, hvor man ret føler Længsel efter dette h. Sacrament, naar det i lang Tid ikke har været meddeelt, at der nyder ogsaa den biskoppelige Værdighed stor Agtelse. Dog, dette Raisonnement er kun forstaaeligt for Katholiker.

Efter Alt hvad jeg har hørt og veed om de spanske Biskopper i de sidste Revolutioners Tid — altsaa om alle dem, som endnu (1845) ere ilive, fortjene de den største Høiagtelse. Jeg anfører herom blot en enkelt Kjendsgjerning, men som har mere at sige, end hele Bøger. I Begyndelsen af forrige Aar (1844) var af 62 spanske Biskopper kun 12 i deres Dioceses. Flere vare udentvivel døde af Alderdom eller Sygdom, ikke faa af de Lidelser, de havde udholdt; men Størstedelen af dem var enten forviist til andre Provindser eller til Egne udenfor Riget. Den saakaldte liberale Regering havde ved vilkaarlige Forholdsregler bortfjernet disse Kirkens ædle Forsvarere. Thi jeg tillader mig her strax at udtale den faste Overbeviisning, at blandt alle revolutionære Regeringer ere ingen saa despotiske, som de, der kalde sig liberale, og skulde Nogen indbilde sig, at *Esparteros* Fald har skadet Frihedens Sag i Spanien, saa befinder han sig i en stor Vildfarelse. Det Londonske Borgerskab, der foranstaltede et Festmaal for ham og hans famøse Led-sager, Kvindemorderen *Nogueras**), og indbildte sig, at de dermed hyldede den Aand, som England har at takke

*) En Person, som spillede en Rolle ved Angrebene paa Nonneklostrene. Dette for sin Grusomhed berygtede Menneske samt den strax efter nævnte Bandit vare villige Redskaber for Udførelsen af *Esparteros* tyranniske Decreter. Forf. siger i en længere Note om den Sidstnævnte: „Da en siden anseet Statsmands (*Galiano's*) Moder — dengang da *Espartero* lod flere hæderlige Mænd myrde — bad *Zurbano* skaane hendes Søn, svarede denne Skurk: „Hvis jeg kan faae Kløer i Deres Søn, vil jeg blot ærgre mig over, at det koster Krudt og Bly at lade ham skyde“. Ogsaa denne Person pristes af liberale Englændere som sit Fædrelands Haab!

for sin Forfatning, vilde faae heelt andre Tanker om ham, dersom de nogensinde skulde faae Frugterne af hans Politik at smage, og blot nogen Tid skulde see sig givne til Priis for en *Mendizabals**) Politik og en *Zurbanos* Naade. Saadanne Mennesker ere vor liberale Verdens Afguder!

Den Maade, hvorpaa Biskopperne bleve behandlede, viser tydeligt, hvilke Grundsætninger disse Mennesker have med Hensyn til den personlige Frihed. En Biskop var dog i det mindste Borger og Spanier, og efter vore gammeldags Fordomme kunne vi ikke tænke os, at en Regering eller Minister uden Undersøgelse og Proces skulde landsforvise Nogen, som har Krav paa forfatningsmæssig Beskyttelse. Men saaledes bleve alligevel disse ærværdige Mænd behandlede. Ved et vilkaarligt Regeringsdecret fik en Biskop den Befaling at begive sig til et ham anviist Sted og forblive der indtil nærmere Ordre. Men da alle Bispestolenes samtlige Indtægter vare indtagne, og de istedetfor disse fastsatte Gager aldrig bleve betalte, saa var den forviste Biskop, skilt fra sine Diocesaner, henviist til Fremnedes Veldædighed, der sandsynligviis hverken kjendte hans Fortjenester eller hans Nød. Man søgte forskjellige Paaskud for en saadan Fremgangsmaade. Nogle Biskopper forvistes, fordi de ikke vilde anerkjende en ved et Regeringsdecret indsat og med geistlig Autoritet udrustet kirkelig „Juntas“ eller Commissions Jurisdiction; andre, fordi de modsatte sig Regeringens Forbud mod at vie deres Geistlige; atter andre, fordi de havde indgivet Bønsskrivter mod Ophævelsen af de religiøse Ordener; andre igjen, fordi de havde forsvaret Geistlighedens Eiendom; alle endelig, fordi de afgjort vægrede sig ved at give deres Samtykke til den af Regeringen tilsigtede schismatiske Løsrivelse fra den apostoliske Stol. Heri bestode de spanske Biskoppers Forsyndelser — Forsyndelser, som bragte den

*) En jødisk Børsmatador, Esparteros Finantsminister.

h. Edmund, Gregor VII., Pius VII. i Landsforviisning. Havde de engelske Biskopper i Henrik VIII.' ulykkelige Tid alle været ligesaa beredvillige til at lide og derfor ligesaa afgjorte i deres Modstand som de spanske Biskopper, da vilde den katholske Tro ikke være gaaet tilgrunde i England.

Jeg kan ikke nøiagtigt angive Antallet paa de fra deres Bispesæder fordrevne Biskopper, fordi jeg ikke har kunnet erfare, hvormange af dem der ere døde under deres Forviisning; men Antallet af dem, som have oplevet en ærefuld Tilbagekaldelse til deres Dioceses, er ikke lidet. Den 19. Januar 1844 rettede den nye Regering. paa *Sevillas* Geistligheds og Befolknings indtrængende Begjæring en Skrivelse til hin berømte Stads Ærkebiskop, den fromme, og ærværdige Cardinal *Cienfuegos*, der siden Februar 1836 havde levet som forviist i Alicante, hvori den i ærefulde Udtryk ophævede Forviisningsdecretet og indbød ham til at vende tilbage til sine trofaste Menigheder. Det fortjener her at bemærkes, at han i Forviisningsdecretet ikke var beskyldt for nogensomhelst Forseelse — hvad der ogsaa vilde have faldet meget vanskeligt mod en Prælat, som paa Grund af sine Dyder og elskværdige Egenskaber hverken havde eller kunde have nogen Fjende. Men den daværende Regering vilde undertrykke de religiøse Ordener, og den vidste, at, saa mild og føielig han end ellers var, vilde han aldrig billige deres ugudelige Planer, men, som det sømmede sig for en god Hyrde, modsætte sig dem; derfor maatte han fjernes, og dette skete ved et af de ovenfor omtalte ministerielle eiler dictatoriske Decreter. Jeg kommer siden tilbage til denne udmærkede Kirkefyrste. — Samme Dag blev ligeledes Ærkebiskoppen af *Santiago* kaldt tilbage; og i Februar og de følgende Maaneder udgik lignende ærefulde Tilbagekaldelser til Ærkebiskoppen af *Tarragona* og til Biskopperne af de canariske Øer, af Palencia, Calahorra, Placentia og Pampeluna, og til samme Tid eller lidt senere til Biskoppen af Ceuta. Biskoppen

af Minorca, *Diaz Merino*, døde under Forviisningen i Marseille d. 16. April samme Aar. Nogle Dage før sin Død skrev han til en Ven i Madrid og bad ham om at sende sig en ubetydelig Sum til Bestridelse af Omkostningerne ved hans Begravelse; strax efter at have modtaget den, døde han i Fred. Hele Marseille er Vidne til de Dyder, som prydede den Forviste; dog om hans Charakter og Levnet kommer jeg siden til at tale. Men jeg tør her ikke forbigaae den grusomme Forhaanelse, som man tilføiede den gamle og udmærkede Biskop af *Alcala*. Endskjøndt han var over 80 Aar gammel, blev han i 1837 forviist eller rettere deporteret til et africansk Fort, som er indrettet til Fængsel for Galeislaver, som fra Spanien endog maatte forsynes med Drikkevand, hvor Klimaet er forpestende, og hvor han ikke fandt den mindste af de for hans høie Alder nødvendige Bekvemmeligheder. Folkets almindelige Uvillie over denne barbariske Adfærd nødte Regeringen til, to Aar efter at kalde ham tilbage.

Vi have her omtalt 3 Ærkebiskopper og 8 Biskopper, flere af høi Alder, som høimodigt hellere led Forviisning og tilmed en med bitter Nød forbunden Forviisning, end at de skulde have givet de dem anbetroede Faar til Priis for Ulvens Grumhed, eller opgivet det mindste Gran af de til deres Varetægt betroede hellige Sandheder, saavel som af Disciplinen og Kirkeskikkene. Men ihvorvel jeg for Tiden kun kan nævne disse faa, saa er deres Tal dog sikkert langt større; thi flere ere døde i Forviisning, førend en lykkeligere Tid for den spanske Kirke begyndte. Var den gamle Kirke medrette stolt af, at have Biskopper, der, som den h. Athanasius, den h. Hilarius, den h. Chrysostomus, eller, for at blive ved det Land, hvorom vi her tale — som den h. Fructuosus af Tarragona, eller den h. Eugenius af Toledo, hellere fandt sig i at blive forviste, end at de skulde have veget en Haarsbred tilbage for Kirkens Fjender; og følte Kirken sig altid netop stærkest, naar den tilsyne-

ladende var allermeest undertrykt (thi virtus in infirmitate perficitur)*). — ja, maae Forhaabningerne om en Kirke beregnes efter det Maal, i hvilket vi see den gode Hyrdes Egenskaber, saaledes som Herren beskriver dem, virkeliggjorte i dens Biskopper: da tør den spanske Kirke være stolt og have Haab om store Ting, eftersom dens Episkopat paa en saa storartet Maade under en saadan Krisis har opfyldt sin tunge Pligt; og der forestaaer den udentvivel en skjøn Fremtid, da den har frembragt, dannet og hævet saa udmærkede Geistlige til de høieste Værdigheder. At der blandt et saa stort Antal Geistlige ogsaa har været enkelte svage Mennesker, som gave efter for Stormen, er naturligviis let muligt; men den Eneste, der, saavidt jeg veed, aabenbart har bekjendt sig til de revolutionære Grundsætninger, som bragte hans Medbiskopper i Forviisning, er Biskoppen af Astorga. Jeg beklager oprigtigt at maatte omtale denne Undtagelse blandt de spanske Biskopper; men netop en saadan enkelt Undtagelse stiller deres ædle Holdning i et desto skjønnere Lys. Biskoppen af Astorga blev af den anti-kirkelige Regering udnævnt til Medlem af Senatet!

Efter saaledes i Almindelighed at have talt om de spanske Biskoppers Holdning i Prøvelsens Dage tør jeg vel sige nogle Ord om enkelte iblandt dem isærdeleshed, ikke blot forat karakterisere dem selv, men ogsaa for at vise, hvorledes Folket dømte om dem. Biskoppen af *Placentia* var forviist til *Cadix*. Under et smertefuldt Sygeleie saae jeg ham i Forening med sine Capellaner beskæftiget med at forfærdige Rosenkrandse til Uddeling blandt de Fattige. Han forsikrede mig, at under hans sex- eller syvaarige Forviisning havde de Troendes Vældighed, til hvilken han udelukkende var henviist, aldrig ladet ham mangle Noget, og han udtalte sig med den varmeste Taknemmelighed om Befolkningens religiøse Sindelag, som, uagtet han var en Fremmed, stedse havde

*) Kraften fuldkommes i Svaghed. 2. Cor. 12, 9.

behandlet ham med Kjærlighed og Ærefrygt. — Biskoppen over de *canariske Øer* var forviist til *Sevilla*, hvilket blev en Lykke for denne Stad; han erstattede den nemlig idetmindste for en Deel Savnet af dens ligeledes forviste ærværdige Ærkebiskop, i det han paa hans Vegne meddeelte Confirmationens og Præstevielsens Sacramenter. Alle de, som kjendte ham, talte om ham med Agtelse og Kjærlighed. Under sin Forviisning offentliggjorde han flere Skrifter, der vakte almindelig Opsigt, og foranledigede en vigtig Discussion om Behandlingen af Spaniens kirkelige Anliggender; og, da hans Anskuelse snart viste sig at være et Udtryk for en stor Deel af den spanske Geistligheds Meninger om det bedste Grundlag for en fremtidig Ordning af de kirkelige Forhold, blev Biskoppen i forrige Vinter (1844) kaldet til Madrid og af Regeringen behandlet med den største Hensynsfuldhed. Paa Hjemveien til sit Dioces kom han tilbage til *Sevilla*, fuld af de bedste Forhaabninger, hvilke siden ogsaa ere gaaede i Opfyldelse.*)

Jeg har ovenfor omtalt Biskoppen af *Minorca*, og haaber, at man ikke uden Interesse vil læse nogle Meddelelser om hans Charakter og Liv. Han var født i Castilien, studerede i *Alcala* og gjorde, som ualmindelig begavet og tidligt udviklet, i en ung Alder ganske ualmindelige og hurtige Fremskridt baade i Philosophiens og Theologiens Studium, indtraadte tidligt i Dominicanerordenen og blev snart efter Professor i Theologien ved Universitetet i *Avila*. Efter at have beklædt flere høje Embeder i sin Orden blev han dens General, og, efter i denne Stilling at have indlagt sig litteraire Fortjenester af Betydning, blev han udnævnt til Biskop af *Minorca*. Han var som Biskop et Mønster baade for Geistlige og Lægfolk. Saasnart han havde tiltraadt Embedet, uddeelte han Alt hvad han eiede til de Fattige. Med Undtagelse

*) Biskop Thaddæus Joseph Romo blev i 1847 Ærkebiskop af *Sevilla* og i 1850, samtidigt med Ærkebiskop Wiseman, udnævnt til Cardinal.

af hans Bispedragt var hans Klædning yderst simpel, hans Maaltider meget frugale, og hans hele huuslige Indretning ligeledes saa simpelt som muligt. I Choleraens og Dyrtidens Periode gav han Alt bort og solgte hellere de til hans Palads hørende Møbler, end at see de Fattige lide Nød. Han var venlig og tilgængelig for Alle, ivrig for Guds Huses Skjønhed, men fast og urokkelig i Kampen mod det Onde. Da han derfor i 1837 ansaae det for sin Pligt at nægte sit Samtykke til Regeringens irreligiøse Fordringer, var han fast besluttet paa, at lade det komme til Yderligheder. „Lad dem“, sagde han, „lægge Beslag paa mine Indtægter, lad dem forvise eller deportere mig, — jeg underkaster mig gjerne Alt, og vil ikke gjøre anden Modstand, end Taalmodighed“. Da han fik Befaling til at forlade Riget og sin elskede Hjord, ytrede han ingen Klage, men begav sig til Frankrig. Her geraadede han snart i stor Armod, og det uvante Klima angreb hans Sundhed; han blev næsten blind og tabte tildeels Hørelsen. Men under alle disse Lidelser forblev han munter, tilfreds og taalmodig hengiven i Guds Villie. Alene Tanken om hans Dioces foruroligede ham; den syntes aldrig at forlade ham. Endelig blev han alvorlig syg; han forlangte da strax Dødssacramenterne og modtog dem med stor Andagt. Forinden erklærede han, at han ingen Fjender havde, at han tilgav Alle, og bad ogsaa sine Menigheder om Tilgivelse og ønskede, at man vilde skriftligt tilmelde dem dette. Efterat han havde styrket sig ved de kirkelige Naademidler, kom hans medforviste Ledsagere til ham og ønskede ham tillykke. Han modtog deres Lykønskninger og Spørgsmaal om hans Befindende med de Ord: „Ak, jeg seer med Længsel det lykkelige Øieblik imøde!“ Et Par Timer før sin Død tog han Afsked med sin Skriftefader med de Ord: „Jeg gaaer bort.... jeg gaaer til Himlen“, og gav rolig — 72 Aar gammel — sin Sjæl tilbage i sin Skabers Hænder. Han døde, som sagt, i Marseille d. 16. April 1844. Hans Lig blev fulgt af en stor Skare Geistlige og Læøfolk, der

saaledes afgave Vidnesbyrd om hans hellige Liv og Død. Ogsaa i Toulon, Madrid og Cadix bivaanede et stort Antal Geistlige og Lægfolk hans høitidelige Exsequier. Da hans Lig blev bragt til Minorca, kjendte Befolkningens Sorg og Æresbeviisninger ingen Grændser. Alle følte, at de havde tabt en Ven og Fader. Han blev d. 14. Juli stedet til Hvile i sin biskoppeiege Residents Ciudadela.

Saaledes levede og døde den ærværdige Kirkefyrste Don *Juan Diaz Merino*, — en af dem, som Spaniens liberale Regering uddrev af Landet og behandlede som Fjender. Der er altsaa endnu indtil denne Dag i den katholske Kirke, Biskopper, som i Lærdom, Hellighed og Iver ikke staae tilbage for de gamle Tidens lysende Forbilleder; og den Kirke, som er prydet med saadanne Overhyrder, behøver derfor ikke at fortvivle.

(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

Trier, 25. Septbr. Fra Trier skrives: Den almindelige Længsel og Forventning, hvormed vi havde imøde-seet Hs. Høiærv. Biskop Michael Felix Korus Indtog i vor gamle ærværdige Stad, fandt sit Udtryk i en Mængde storartede Foranstaltninger, der vare blevne truffne for paa en værdig Maade at feire denne betydningsfulde festlige Dag. Hele Byen frembød om Torsdagen et festligt Skue med sine talrige prægtige Flag, og paa mange Bygninger var ligeledes den ny Biskops Vaaben blevet anbragt. Veiret havde været ugunstigt hele Natten, der gik forud for Festen, men des gladere bleve Ansigterne, da Himlen henimod Kl. 11 klarede op og begunstigede Festen med det smukkeste Veir. Det var et opløftende Øieblik, da om Eftermiddagen Kl. 3 Domkirkens store Klokke kaldte os til den festligt smykkede Kathedrale. Der forsamlede Byens enkelte Sogne sig og aabnede med Kors og Faner Festtoget, der afhentede Biskoppen. Til Toget sluttede sig c. 300 Geist-

lige i Ornat, Domcapitlet med Hs. Høiærv. Viebiskop Dr. Kraft, de høie Regerings- Embedsmænd, Stadcollegiet, Laugene og Foreningerne. Jo mere vi med Toget nærmede os Paulinuskirken, desto tættere bleve de glade Tilskueres Skarer paa begge Siderne af Processionen. Efterat Biskoppen havde dvælet nogle Øieblikke i Bøn i denne mindeværdige Martyrkirke og iført sig sin Pontificaldragt, viste han sig endelig med Stav og Mitra under Kirkens Portal og blev hilset af Provsten ved Domkirken Dr. Holzer i en begeistret Tale, paa hvilken den dybt bevægede Biskop svarede med hjertelige Ord. Toget satte sig i Bevægelse under flerstemmig Psalme-sang og passerede gennem en Æreport, der var udført med megen Kunst og vandt almindelig Beundring. Biskoppen velsignede Mængden paa begge Sider af Toget; og den anstændige Holdning, som overalt tilkjendegav sig, gjorde det meest velgjørende Indtryk. Men hvorfra kom alle disse Mennesker? Selve Processionen var meget stor; paa begge Sider tæt sammentrængte Skarer, alle Døre og Vinduer optagne af Tilskuere. Der saae man Fremmede og Pilgrimme fra hele Dioceset, endvidere fra Strassburg, Metz, Luxemburg ja selv fra Belgien, og Alle toge de saa levende Deel i fremmed Glæde. Med hvilken Begeistring sang vi Te Deum, da vi droge ind i Domkirken! Jeg har mere Taarer end Veltalenhed til at udtrykke de Følelser, med hvilke Alle sagde: Gud være lovet, at vi igjen have en Biskop! Efter Modtagelsen af den biskoppelige Velsignelse drog Folkemængden i tætte Skarer gennem Byens Gader; thi her var der atter meget Smukt at see. Fakkeltoget med 3 Musikchor, der drog til Biskoppens Bolig, frembød et imponerende Skue. Den gamle Romerport straaled i et mangefarvet Ildhav; Ildstrømme væltede frem af alle dens Vinduesaabninger; uafadeligt stege Raketter op, Aftenhimlen oplystes af prægtige Kunststjerner. Illuminationen i selve Byen var storartet; ogsaa Jøder og Protestanter bidroge til Forherligelse af Festen. Den høiærv. Biskop tog i en Vogn Byens Illumination i Øiesyn, efterat han iforveien var bleven overrasket af en Serenade, ved hvilken 300 Sangere fra Byens forskjællige Foreninger havde medvirket. Paa den h. Michaels Festdag fandt den høitidelige Inthronisation Sted. Kl. 9 blev Biskoppen afhentet af Domkirkens Geistlighed og ført til Domkirken, hvor han celebrerede en Pontificalmesse. Efterat derpaa den pavelige Protonotar Dr. Ditscheid havde oplæst

den nye Biskops Udnævnelsesdecret, holdt denne en begeistret Tale til den forsamlede Mængde. Derpaa satte han sig paa den biskoppelige Throne og modtog Diocesan-Geistlighedens Hylding. Mere end hundrede Geistlige vare komne fra alle Diocesets Egne for at tage Deel i den høitidelige Act, der bestod i Knæbøining og Haandkys. I Choret kunde man see alle Stænder repræsenterede i en broget Blanding: Geistlige, Byraadsmedlemmer, Retspersoner, Kirkeforstandere, Regeringsembedsmænd, Officerer, Gendarmere, Politibetjente — et overraskende, men samtidigt opløftende Skue midt i Culturkampperioden! Om Eftermiddagen holdtes i „Rothshaus“ det af Domcapitlet til Ære for Biskoppen foranstaltede Festmaaltid, hvortil var indbudet 70 Personer. I Eftermiddag oplæstes i Domkirken Biskoppens første Hyrdebrev. Diocetet Trier kan ønske sig til Lykke med sin nye Biskop. I denne en h. Eucharius og Pavlinus Efterfølger finder det alle de Egenskaber forenede, som skulle pryde en Biskop. Majestætisk og skøn i sit Ydre er han en Mand, der forener Videnskab og Fromhed med Veltalenhed og klog Sjæleiver. For den ham anbettede Hjord vil han heelt og uforbeholdent ofre sig. Maatte Diocetet Trier under hans Ledelse fornye sig i sin gamle Glands og i fuldt Maal see de Forventninger, som det knytter til hans biskoppelige Regering, virkeliggjorte!

Münster, 3. Octbr. „Westf. Merk.“ skriver: Den herlige Lovsang: „Store Gud vi love Dig“ har vist sjældent gjenlydt saa kraftigt i vor Domkirkes mægtige Haller som igaar Aftes Kl. 9. Det var kun Mænd, som fyldte det store Gudshuus og i de sidste 8 Dage hver Aften fra Kl. 8—9 havde indfundet sig her for at lytte til de af Dechant Dr. Heinrich fra Mainz holdte udmærkede Conferentser, og igaar Aftes førtes disse til Ende. Da de Mænd, som havde overværet dem, igaar i Domkirken knælede ved Herrens Bord, var deres Tal saa stort, at to Præster i en Time uafbrudt maatte uddele den h. Communion. Om Eftermiddagen begav et Antal af Byens Borgere sig til den høitfortjente Domdechant, for i deres og Medborgeres Navn at bevidne ham deres oprigtigste Tak for den store Velgjerning, han havde viist dem ved sine Conferentser.

Den h. Flavianus, Biskop og Martyr.

† 449.

Flavianus blev i Aaret 447 udnævnt til Patriark i Constantinopel. Hans Embedstid varede kun to Aar, og var fra den første Dag af en Kampens og Forfølgelsens Tid. Chrysaphius, Kaiserens Yndling, gjorde et Forsøg paa at afpresse Biskoppen en betydelig Sum Penge paa hans Vielsesdag. Biskoppen vægrede sig paa det bestemteste ved saaledes at tilkjøbe sig Embedet ved Simoni, og paa-drog sig derved denne mægtige Mands Fjendskab. I Aaret 448 saae Flavianus sig nødsaget til at fordømme Munken Eutyches' Vranglære, da denne haardnakket nægtede, at Guds Søn besad to fuldkomne Naturer efter Menneskevordelsen. Mange mistænelige Personer samlede sig snart omkring Eutyches, men Flavianus modstod længe hans Bestræbelser, indtil endelig Eutyches af Kaiseren opnaaede at faae sammenkaldt en Kirkeforsamling i Ephesus. Her mødte Eutyches beskyttet af Soldater, hvorimod Pavens Gesandter ikke engang turde forelæse den pavelige Skrivelse. Da man ikke kunde opnaae den Flavianus tiltænkte Domfældelse, styrtede endnu flere Soldater med dragne Sværd ind i Forsamlingen, og mange Biskopper lode sig ved Trudslers bevæge til at stemme mod Flavianus. Han fik næppe Tid til at udtale sin Indankning for den pavelige Stol. Paa umenneskelig Maade blev han slaaet, stødt og slæbt i Forviisning, hvor han, som Følge af den lidte Behandling, snart opgav Aanden.

Høiagtelse for Christi Statholder.

Formedelst sin urokkelige Vedhængenhed ved Christi Statholder, holdt Flavianus fast ved Sandheden og opnaaede Martyrkronen. Lader os lære af ham, i Alt hvad der angaaer Troen og vor Sjælefredelse, ligesom instinctmæssigt at holde os til hin ene sande Fører.

„Jeg anseer det for rigtigt, at Vildfarelser i Troen blive berigtigede der, hvor Troen umulig kan vakle. Dette er isandhed den h. Stols ophøiede Fortrin. Thi til hvem Anden er der nogensinde blevet sagt: Jeg har bedet for Dig, Petrus, at Din Tro ikke maa vakle?“

(H. Bernardus.)

Dioscurus, en Ven af Eutyches, blev af Kaiseren udnævnt til Præsident for Kirkeforsamlingen. Hans Raseri steg til det høieste, da Flavianus indstævnedes sin Sag for den h. Stol. Dioscurus forglemte i den Grad sin biskoppelige Værdighed, at han forøvede Haandgribeligheder mod sin Modstander. Lader os sammenligne begge Mænds Død: Flavianus forsvarede den romerske Paves Lære og beseglede Troen med sit Blod. Dioscurus banlyste Christi Statholder og døde ubodfærdig og forhærdet som Tilhænger af Eutyches' Vranglære.

„Hans Sæd skal blive evindelig, og hans Throne som Solen for mig; den skal befæstes som Maanen evindelig.“

(Psalm. 88, 37. 38.)

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 16de October. 19de Sondag efter Plutsc. — 17. M. Hedvig, Enke. — 18. H. Lucas, Evangelist. — 19. O. Petrus af Alcantara, Bekj. — 20. To. Johannes af Kenty, Bekj. — 21. F. Ursula og Lidelsesfæller, Jomfruer og Mart. — 22. L. Margaretha Maria Alacoque.

Søndagen den 23. October. 20de Sondag efter Plutsc.

Søn- og Festsdags-Gudstjeneste: (S. Nr. 41.)

Søgnedags-Gudstjeneste: (S. Nr. 41.)

Mariacongregationen for Ynglinge

(Stanislauscongregationen)

afholder Søndagen d. 16. October Kl. 8½ Formiddag Fælledscommunion i Jesu Hjertes Capel i Kronprindsessegade.

Mariacongregationen for Mænd

holder Fælledscommunion Søndag d. 23. October Kl. 8½ i Jesu Hjerte Capel.

Paa Bestyrelsens Vegne:

C. B. Lohrer.

Katholsk Svendeforening

afholder Søndagen den 23. October 1881 Aften Kl. 8, Østergade 15, en musicalsk-dramatisk Aftenunderholdning med velvillig Assistance af Hr. Organist O. Roerup samt af Kirkesangforeningen. Program og Billetter à 75 Øre og 50 Øre kunne erholdes hos Hr. Particulier Grüder og hos Hr. Hoffmann, Pilestræde 6, samt hos Foreningens Medlemmer.

Søndagen d. 16. October Aften Kl. 9 finder i Foreningens Locale, Ny Kongensgade, en Oplæsning Stød (3 Digte af Henr. Ibsen, J. Runeberg og E. Bøgh), hvortil ogsaa Ikkemedlemmer indbydes.

Udkommet er og faaes hos Andr. Fr. Høst & Søn:

CANTICUM PIUM

^{IN}
HONOREM SANCTÆ BIRGITTE

ex codicibus Svecicis per vetustis excerptum ac modis musicis compositum et ornatum

ILLUSTRISSIMO ET REVERENDISSIMO DOMINO

DNO HERMANNO GRÜDER,

Pontificalis Domus Præsuli Daniæque Præfecto Apostolico,
dedicavit

DR. FRANCISCUS WITT,

Canonicus ecclesiæ cathedralis Prænestinæ atque Societatis a
Sancta Cæcilia per Germaniam Præsæs Generalis.

Priis: 25 Øre.

C. J. Elvius' Bogtrykkeri, Nybrogade 6, Kjøbenhavn.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 43. Søndagen den 23. October. 1881.

Indhold: Spanien. Under Polititilsyn.

Spanien.

De spanske Biskopper.

(Fortsat fra Nr. 42.)

Hvorledes det spanske Folk veed at vurdere sine Biskopper, derpaa kan jeg ikke anføre noget bedre Exempel, end Befolkningen i *Sevillas* Adfærd ligeoverfor deres ærværdige Cardinal-Ærkebiskop *Cienfuegos*. Saa snart hans Forviisningsdecret var taget tilbage, sendte denne Stads Municipalitet en Deputation til Alicante, for at indbyde ham til at vende tilbage til den ham hengivne Hjord, som længtes efter at modtage hans faderlige Velsignelse. Ærkebiskoppen svarede, at han ønskede inderligt igjen at leve blandt sine Børn, men at hans Helbredstilstand til hans store Beklagelse gjorde ham det umuligt at foretage en saa lang Reise. Man stillede da et Dampskib til hans Raadighed for at føre ham tilbage ad Søveien; men da heller ikke dette lod sig gjøre, foreslog man, at lade ham transportere i en Bærestol

en Vei af flere hundrede engelske Miil. Kunde man vel paa en stærkere og ømmere Maade lægge sin Vedhængenhed ved en Biskop og sin Troskab mod Kirken for Dagen? Men det var desværre for sildigt. Lam paa alle Lemmer, næppe endnu istand til at underskrive sit Navn, — og det næsten ulæseligt, som flere venlige Breve til mig vise, hvilke jeg stedse har bevaret som en Skat; men med klar og stærk Aand leder han fra det Fjerne alle sit Stifts vigtigere Anliggender og dicterer lange Breve, som vidne om hans klare Forstand, hans Fromhed og Nidkjærhed. Da han ved en Proces mod Finantsministeriet gjenvandt sit Diocesanseminarium i Sanlucar, som tilligemed det øvrige Kirkegods var blevet confiskeret, tilsendte han Diocesets Administrator en udførlig Plan til dets Restauration. Vel havde hans aandelige Børn, ligesom den h. Martinus', Grund til at bede, at den Time, da deres Overhyrde skulde faae sin Løn, først maatte komme seent, for at de endnu i lang Tid maatte kunne glæde sig ved hans Ledelse og Exempel.

Jeg har hidtil kun talt om de *forviste* Biskopper; men jeg bør heller ikke forbigaae dem, hvem Forsynet til Trøst for deres Menigheder forskaanede for denne Prøvelse. Jeg indskrænker mig dog til et enkelt Exempel.

Naar den Reisende ad Søveien ankommer til Bugten foran *Cadix*, den skjønneste af alle Søkjøbstæder, vil han sandsynligviis, allerede før han stiger i Land, høre tale om den derværende Biskop. Saaledes gik det ogsaa mig; Færgefolkene, som satte os iland, nævnede hans Navn med Ærefrygt, og det vil næppe gaae den Fremmede anderledes, naar han, greben af Omgivelsernes fortryllende Skjønhed, fæster Øiet paa et af de meest fremragende Punkter i disse. En prægtig Bugt under den skjønnne blaa Himmel, som speiler sig i dens stedse bølgende Vand, strækker sig, saalangt Øiet naaer, ind imod Kysten og det Héle ligner mere et skjønt sydlandsk Maleri end et virkeligt Landskab, som vi see her i Norden. Den ene Side er indfattet af lave Høie, der ere

besatte med smukke, reenlige Landsbyer, den anden af den skønne Stad, der, ligesom Venedig, rager frem over Vandet med sine stolte Fæstningsværker og skyggefulde Spadseregange, sine paladsagtige Huse og Tusinder af Taarne, alle saa rene og friske, som vare de nylig byggede eller maledede. Dette er det Første, som den Reisende seer af Spanien, naar han fra Søsiden kommer til Cadix. Men ovenover alle de øvrige Kirkers Taarne og Kupler seer han een Kirke rage frem i majestætisk Størhed, og, spørger han, hvad det er for en Kirke, faaer han til Svar, at det er den *nye* Kathedrale, og at Staden ene og alene har sin gode og hellige Biskop at takke for denne sin største og bedste Prydelse. Ja, saa besynderligt det end kan synes: medens Spanien var et Bytte for Revolutionen, medens Kirkegodserne bleve confiskerede og deres Værdi bortødsledes, medens Geistligheden led Mangel, og Folket forarmedes ved de svære Krigsskatter, medens der var Stilstand i Handelen og Velstanden i Aftagende, — under disse ugunstige Omstændigheder har denne milde, venlige og elskværdige Kirkefyrste fuldendt Bygningen af en stor og prægtig Kathedral, og dette, som han selv har forsikret mig, vel uden at anmode et eneste Menneske om Hjælp, men dog fornemmelig ved milde Gaver!

Den gamle Kathedrale i Cadix er en fattig og ubetydelig Bygning i Basilicastil. Men i Stadens høieste Blomstringsperiode blev naturligviis det Ønske levende, at see den erstattet af noget mere Storartet og Prægtigt. I Aaret 1716 foreslog en af Domherrerne Capitlet at begynde paa Bygningen af en ny Kathedral, og hans Forslag blev strax antaget. Forberedelserne varede dog flere Aar, og først paa Festen for Jesu h. Navn, d. 10. Januar 1722 blev Grundstenen lagt. Domherrerne gave til Gunst for Bygningen Afkald paa deres ekstraordinære Indtægter og paa en vis Deel af deres sædvanlige Indkomster, og Nogle af dem tilføiede endnu rige Gaver, og det Samme gjorde Biskopperne; Staden gav en be-

tydelig Sum, og de Troende hjalp til med deres Almisser. Men Krige, Uenighed blandt Architekterne og Vanskeligheder ved at hæve de for Arbeidet tegnede Afgifter, forhalede og afbrøde Foretagendet, og 1796 blev det ganske opgivet. Fra denne Tid og indtil Aaret 1832 frembød Bygningen et isandhed bedrøveligt Syn: enkelte Dele af den vare vel overhvævede, men den største Deel af Hovedskibet var endnu uden Tag, Kuplen endnu ikke bygget, Fronten kun halvfærdig, og hele Bygningen ubeskyttet mod Vind og Veir. Da Skulpturarbejderne og Marmoret strax var anbragt paa Murene, bragte Veirets Indflydelse, navnlig det nære Havs Uddunstninger, og tankeløse Menneskers Beskadigelser Bygningen efterhaanden til mere at ligne Ruinen af en gammel Kirke, end den ufuldendte Begyndelse til en ny. Saa kom endelig den store Krig,*) da Kirken benyttedes som Magasin og var overladt til Soldaternes Godtbefindende. Tilsidst blev en Deel af den udleiet til Brændemagasin og Hovedskibet benyttet til Reberbane.

Saaledes saae denne Bygning ud, da Don Domingo *da Silos Moreno* blev udnævnt til Biskop af Cadix; den forfaldne og mishandlede Kirke havde dengang allerede kostet 24,829,000 Realer.***) Hans Forgænger var bleven forsæt til Sevilla, og det maa omtales til hans Ære, at han alt i Aaret 1819 ivrigt, men forgjæves bestræbte sig for at bevæge sit Stifts Beboere til at gjenoptage Byggearbeidet. Paa den Tid var: „naar Kathedralen engang bliver færdig“, blevet til en Talemaade i Cadix, eensbetydende med „de græske Kalendere“. Den ovennævnte nye Biskop var en udmærket from Benedictinermunk, som i Madrid og flere Steder havde beklædt vigtige Embeder. Han var bleven udnævnt til Biskop for et Dioces i Colonierne, da den americanske Krig udbrød, der, til

*) Den franske Revolutionskrig 1794—1818.

**) En Real er en spansk Skillemønt, omtr. = 25 Ø. Den ovenstaaende Sum altsaa omtr. 5 Millioner Kr.

Lykke for Cadix, gjorde ham det umuligt at begive sig derhen. Følgen deraf var, at han nogen Tid efter blev udnævnt til Biskop af Cadix. Da han ankom dertil for at tage sin Bispestol i Besiddelse, og førstegang betraadte den gamle Kathedrale, blev han dybt bedrøvet. „Jeg havde“, fortalte han mig, „seet de prægtige Domkirker i alle Dele af Spanien, og jeg tænkte ved mig selv: „Min Gud, det skal nu være min Brud, dette Dit første Tempel i denne Stad!“ Han tog ved sig selv den Beslutning, at det ikke længere skulde blive som det var; og da han, efter at være kommen hjem, talte med nogle af Domherrerne herom, hørte han til sin Trøst, at der var en anden Cathedral, men som kun var halvt færdig, og vel aldrig vilde blive det heelt.

Strax den næste Dag besøgte han den og fattede den Beslutning, at den skulde blive færdig. Dette var i Aaret 1825, men først i 1832 kunde han lægge Haand paa Arbeidet. D. 6. Januar i dette Aar blev den forfaldne Kirkeruin næsten ganske ødelagt ved en i et til Brændemagasin benyttet Capel opkommen Ildbrand, som fordærvede alle Marmorstene og Ornamenten. Bygningen tog saa stor Skade, at man maatte tage Forholdsregler for at sikre hvad der endnu var tilbage. Men det var, som om denne Ulykke paany havde oplivet Folkets Enthusiasme og opfyldt den ærværdige Biskop med Mod til offentlig at udtale sine længe nærede Ønsker. Han udnævnte en Opsynsmand og en Bygningscommission, og foreslog i en Forsamling af Capitlet sine Domherrer at fortsætte Bygningen. Han tilbød at yde Alt hvad han paa nogen Maade kunde undvære af sine Indtægter, og at indskrænke sig saa meget som muligt, og han har holdt sit Ord. Domherrerne lovede ham deres Bistand, og Borgerraadet og Handelskammeret tilbød ikke mindre beredvilligt deres Hjælp.

D. 23. Oct. paa Stådens Patroners, de hh. Servandus' og Germanus', Fest meddeelte den gode Hyrde sin Hjord sine fromme Hensigter. Hans Hyrdebrev desangaaende

er, ligesom hans Prædikener, paa en ganske eiendommelig Maade jevnt og faderligt. Jeg hørte ham engang i en Samtale med mig sige meget træffende om sine Prædikener: „Jeg prædiker egenlig ikke, jeg taler blot til mit Folk; de ere mine Børn, og jeg taler til dem som en Fader.“ Jeg kan derfor ikke afholde mig fra at meddele Begyndelsen af Hyrdebrevet: det har ingen veltalende Indledning og indeholder ingen regelrette Opfordringer til Deeltagelse; den gode Biskop forudsætter Foretagendets lykkelige Tilendebringelse som utvivlsomt, og gaaer strax til Sagen selv:

„Med det tillidsfuldste Haab og den inderligste Rørelse forkynde Vi Eder en stor Glæde, en Glæde for alle Mennesker, men især for Eder, som ere fødte i denne skønne Stad, eller have den Ære at boe i den. Den nye Kathedrale, ved sin underfulde Bygningsstil og sine Skatte af Jaspis, Marmor og andre kostbare Steenarter en i sin Art enestaaende Bygning, — en Bygning, som efter Kampe med Jordskjælv og sin Nabo Oceanets Storme, endnu staaer der og trodser alle sine Fjenders Angreb uden anden Beskyttelse end sin Fasthed: den skal nu — efterat 110 Aar ere henrundne, siden dens Bygning blev begyndt, og 38 Aar efter at den sidste Steen blev indføiet i den, — bygges færdig og indrettes til Gudstjeneste, for at I kunne bringe eders Forfædres Gud den Dyrkelse, som de med saa mange Omkostninger og saa store Offere ønskede at bringe ham. See, det er den glædelige Efterretning, som maa røre eders fromme Hjerter og opfylde dem med sød og hellig Fryd — at I skulle see fuldendt, hvad eders Forfædre saa længselsfuldt have ønsket, men ikke skulde see komme! . . . Men, for at tale ganske aabent og sige Alt: Naar i Glandsens og Rigdommens Dage, i de Dage, da Strømme af Guld og Sølv fløde igjennem Gaderne i Cadix, — naar dengang dette Værk, hvorpaa der allerede var anvendt 30 Millioner Realer ikke kunde tilendebringes: hvorledes lader det sig da tænke, at det skulde blive fuldendt i

en Tid, da Velstanden er bleven afløst af Forfald, Rigdommen af Armod i denne Stad, som vi alle ønske bedre Tider? Nu, mine kjære Børn! seer heri Guds Finger, seer hans uudgrundelige Raadslutningers hemmelighedsfulde Veie!“

Han fortæller derefter, hvorledes han kom paa denne Tanke ved førstegang at træde ind i den gamle Kirke, giver Beretning om de allerede tagne forberedende Foranstaltninger, og henvender sig derpaa med følgende Ord til sit Folks Veldædighedssands:

„Men, ville I maaskee sige: hvilke Midler gjør Du ved et saa stort Foretagende Regning paa, da der vil kræves mange Hænder og lang Tid til et saa overordenligt Arbeide, som en med Kunstens skjønneste Prydelser smykket Kathedral. Hvor vil man finde Penge til at fuldende en Bygning, der allerede har opslugt saa mange Millioner Realer, saaledes at den bliver en sømmelig Bolig for Ham, som opfylder Verdensaltet? Hvor? — Ja hvor vel andensteds, end i Eders ivrige Fromhed, elskede Børn, i Eders ædle Hjerter, i Eders oplyste Iver for en værdigere Tilbedelse af eders Skaber, eders Hjerters Herre og eders Sjæles Forløser? Det er der, at vi haabe at finde den udtømmelige Kilde, som yder Os Alt, hvad der er fornødent for at berede Os den største Lykke, Vi med Længsel imødesee — at see Herrens Tempel fuldendt.“

Den gode Biskop viser dem derefter, hvorfor de vare forpligtede til ivrigt at fremme dette Værk, og anfører flere Exempler af den h. Skrivt. Endelig befaler han at opstille Offerblokke i Kathedralen og de tre af den afhængige Sognekirker, for at indsamle Almisser til Bygningen; og dette var, vel at mærke, den eneste Maade, hvorpaa der blev samlet Penge.

Søndagen d. 11. Nov. drog en prægtig Procession af Capitlet og Geistligheden med Biskoppen i Spidsen og fulgt af Stadens civile Embedsmænd, fra den gamle Kirke til den nye, hvor Biskoppen høitideligt lyste Velsignelse

over Arbeidet. En stor Folkemængde havde forsamlet sig, og Biskoppen benyttede Leiligheden til, paa sin simple, men hjertelige Maade at holde en Tale til dem, som mere egnede sig til at gribe dem, end den meest studeerte Veltalenhed. „Det vilde være Daarskab,“ siger en Tilskuere, hvis Beretning jeg skylder disse Enkeltheder, „at ville gjætte, hvad de forskjellige Individer i denne store Forsamling ved denne Leilighed tænkte, eller hvad de ventede af dette Forehavende, men sikkert var Fleertallet af dem tilbøieligt til at antage, at der af mange og nærliggende Grunde ikke var noget Haab om, nogen-sinde at see Bygningen fuldendt.“

Derpaa begyndte Arbejderne; Biskoppen var Sjælen i det Hele. Mangengang havde han næppe en Daler i Hænderne; men Arbejderne bleve alligevel aldrig afbrudte, og Forsynet lod ham aldrig i Stikken. Han selv havde givet 3,960 P. St. (c. 72,000 Kr.) til Bygningen, saaledes, at han knap beholdt Saameget tilbage, som han behøvede for at kunne leve. Denne Sum iberegnet indkom fra November 1832 til December 1843 ikke mindre end 22,444 P. St. (c. 404,000 Kr.). Og dog blev der aldrig offentliggjort nogen Liste over Bidragene og overhovedet ikke collecteret systematisk. Mon ikke disse Kjendsgjerninger tale uigjendriveligt for de spanske Katholikers Tro, Fromhed og Gavmildhed, om end Mange ville paastaae, at disse Dyder der ere stærkt aftagne? Og bevise de ikke, at der i dette Land finder et skjönt og inderligt Forhold Sted imellem Hyrderne og deres Hjorder, at Faarene høre Hyrdernes Røst, og at et Episkopat, der tæller saadanne Mænd blandt sine Medlemmer, berettiger til at nære skjønne Forhaabninger for Kirken?

(Fortsættes.)

Under Polititilsyn.

(Fortsat fra Nr. 40.)

Syvende Capitel.

Videre, altid videre!

Nedad gaaer det altid raskt, og desto raskere, jo videre man kommer. Vandreren glider uforvarende ud og styrter i Afgrunde; han finder sig saaret og knuust, naar han kommer til Besindelse, og undrer sig over, hvor dybt han er falden.

Jammerfuld seer han op. Hvorledes kan han atter komme paa den rette Vei, paa den fast banede Grund, han engang vandrede paa? *Alene* kan han ikke klatre op ad den hensmuldrende Skrænt, alene ikke naae sit Barndomshjem, alene ikke vende om — hvad er der at gjøre?

Robert vidste, at det gik nedad med ham; men han kunde ikke standse. Det gik bestandigt hurtigere og hurtigere, dybere og dybere ned: han følte, at han ikke mere kunde hjælpe sig. I den første Tid traadte endnu Minderne fra hans Barndom levende for hans Sjæl, naar han stod i Begreb med at begaae en Uretfærdighed, og han erindrede godt, hvor meget den Tanke, at blive en Guds Tjener, engang havde opvarmet hans Hjerte. Dengang troede han endnu paa den korsfæstede Frelser og holdt det for Menneskets største Ære at være et saadant Offer værdigt. Men han trængte med Forsæt denne Tanke tilbage, indtil det lykkedes ham at slaae den aldeles ud af Hovedet; og nu havde han tabt ethvert Støttepunkt.

Robert havde flere Dage ikke været hjemme. Hanna vidste ikke, hvor han var, eller hvornaar han vilde komme tilbage. Hun frygtede vel, at der varnoget paa-færde, thi Tony kom og gik paa en hemmelighedsfuld Maade; men hun havde vænnet sig til ikke at spørge. Det var henimod Enden af November, og Dagene bleve

allerede kortere. En Herre, ved Navn Lennox, boede med Kone og Børn hos Hanna, som just var beskæftiget med at stive fin Vask for Fruen, da Hr. Lennox kom ind ad Bagdøren.

„Lad mig komme ind denne Vei, Madame May,“ sagde han.

„Som De ønsker,“ svarede denne.

Tony var et Øieblik iforveien traadt ind og stod stille ved Siden af Hanna

„For en Time siden saae jeg Deres Søn dernede paa Veien, han førte sin smukke lille Hest ved Tøilen,“ fortalte Hr. Lennox.

I dette Øieblik slog Klokken sex.

„Det glæder mig virkelig at høre noget om ham! Mon han vel kommer hjem iaften?“

Ingen mærkede, hvorledes Tonys Øine funkledede, og hvilken levende Interesse, der maledede sig i hans Træk.

„Det veed jeg ikke,“ svarede Hr. Lennox; „vi sagde hverandre blot gjensidigt god Aften.“

Et underligt Udtryk fløi over Tonys Ansigt: „Han gaaer først endnu til Moreton, Madame May, og kan ikke være her før Klokken ti eller elleve,“ sagde han.

„Hvorfor har Du ikke sagt mig det før, Du enfoldige Dreng?“ udbrød Hanna ærgerlig.

„Hvorfor? Jeg kom jo nylig herind med Hr. Lennox og tør dog ikke afbryde Herren,“ svarede Tony og slentrede langsomt igjennem Gaarden ud i Haven. Men næppe var han ude af Hannas Synskreds, før han i største Hast løb videre indtil han standsede foran en lille Hytte i Frugthaven. Paa en sagte Piben sprang Robert frem under en Dynge Straa. Tony kastede sig for hans Fødder.

„Hr. Lennox har taget min Fader for Dem“, sagde han. „Han vil, i fornødent Tilfælde, sværge paa, for en Time siden at have seet Dem paa Veien med den lille

Pony og talt med Dem. Det har han nylig fortalt til Deres Moder. Jeg sagde da, at De var tagen til Moreton og vilde ikke komme hjem før Kl. 10. Gaa nu hurtig til Moreton, tag Dem noget for der, saa De bliver seet af nogle Personer. Gaa saa stærkt De kan. Min Fader har ladet Ponyen blive hos Joseph Smith, og jeg skulde bringe den hjem. Nu er det bedre, De bringer den selv tilbage; saa kan Alt endnu gaae godt.“

Et flygtigt, rosende Ord var Alt, hvad Robert sagde. Med et Raadyrs Hurtighed styrtede han afsted, sprang over Grøfter, klatrede over Hegn — og var snart forsvunden fra Tonys Øine. Denne vendte tilbage til Huset med den Bevidsthed at have frelst Roberts Liv. Næppe to Minuter derefter lænede han sig skjødesløst til Huusdøren, da hurtige Skridt nærmede sig, og to Politibetjente kom tilsyne.

„Nu, hvad er der paafærde?“ tilraabte Tony dem til Hilsen, idet han tilfreds gned sine Hænder og hoppede munter frem og tilbage.

„Hvor er Din Herre, Dreng?“ var Svaret.

„Min Herre?“ gjentog Tony, „min Herre? Paa min Ære, det kan jeg ikke sige Dem. Hidtil har jeg, saavidt jeg veed, ikke seet min Herre.“

„Uforskammede Slyngel! Jeg vil vide, hvor Robert May er.“

„Det gjør mig ondt, at De ikke træffer ham hjemme; han er gaaet til Moreton.“

„Hvorlænge er det siden?“

„Halvanden Time; han er reden bort fra Stalden med sin Hest.“

„Du lyver!“ raabte en af dem.

„Hvorfor spørge I da mig, naar I veed det bedre?“

Hanna kom ud; Synet af Politiet forskrækkede og forvirrede hende. Tony vedblev at sige slette Vittigheder, til Hanna blev alvorlig vred.

„Er det ikke nok nu at have Politibetjente i Huset for at søge min Søn?“ raabte hun.

„Hvad vil De ham dog?“ sagde Tony spottende. „Hvorfor kom De ikke for halvanden Time siden? — saa havde De truffet ham nede paa Veien, ligesom Hr. Lennox. Indbyd dog disse Herrer til at spise til Aften her; Hr. May lovede jo at være hjemme til Kl. ti.“

Hanna fik nu at vide, at et Smuglerskib denne Eftermiddag var landet i Nærheden, og at der for lidt mere end halvanden Time siden havde fundet en alvorlig Kamp Sted mellem Smuglerne og Toldvagten, hvorved en Mand af denne var dræbt, og at hendes Søn blev holdt for Gjerningsmanden.

I dette Prøvelsens Øieblik forblev Hanna dog rolig og fattet. Hun havde længe ventet at see Robert indviklet i en slem Historie; men hun troede, at Tiden var endnu ikke kommen. Hun stolede paa sin Leiers Udsagn og lod ham kalde ned. Hr. Lennox erklærede gjentagne Gange, at han omtrent Kl. fem havde talt med Robert.

Politibetjentene bleve i Huset, til Robert kom hjem; denne blev naturligviis ikke forundret over at træffe dem. De viste ham Arrestordren, og han forlod Huset med dem, efter at have forsikret sin Moder, at Alt vilde gaae godt, da der Intet forelaae imod ham.

Rolig ventede Hanna derfor paa Udfaldet af den retslige Undersøgelse. Hendes Søn blev frikjendt. Han gjorde Eed paa, at han til den omtalte Tid havde været andetsteds, og Tony og Hr. Lennox besvore ligeledes Sandheden af hans Udsagn. Dog fik han af Dommeren en Irettesættelse og en Advarsel om at tage sig iagt, da han alt længe havde været under Polititilsyn.

Toldbetjenten var dræbt — og hvem havde dræbt ham? Desværre var Robert May Morderen! Ja han havde begaaet et Drab — han havde aflagt en falsk Ed, og tillige forledt Tony til en falsk Ed, for at vaske sig reen i Menneskers Øine.

Da Hr. og Fru Lennox havde forladt Egnen, og Robert i en mørk Nat sad ene i den lille Stue med sin Moder, bekjendte han Sandheden. Allerede engang tid-

ligere havde han bekjendt hende en Synd, men det var længe siden! Men hvor havde ikke Alt forandret sig siden den Tid! Nu raadede han sin Moder til, ikke at tage sig denne Sag nær; det havde jo Intet at betyde! Fuld af Skræk hørte Hanna til. Hun gyste over Mordet, men endnu mere over, at Robert *nu* ikke mere var istand til at føle Anger.

Robert blev i den nærmeste Tid meget hjemme, men beklagede sig bittert over sin Uvirksomhed. Pludseligt gik han bort for flere Dage, og hans Moder fik af Tony at vide, at han havde gjenoptaget sin gamle Beskæftigelse og befandt sig med Drengens Fader paa Søen.

Et farligt Foretagende skulde nu finde Sted, og Robert skulde tage Deel deri. En af Smuglerne havde angivet sine Kammerater, og derfor vare flere blevne arresterede. Davidson, Tonys Fader, besluttede at skaffe den Mand, af hvem deres Domfældelse afhængte, af Veien og holde ham fangen paa den franske Kyst, til de Arresterede af Mangel paa Beviser vare frikjendte. Davidson og hans Søn Tony havde troligt hjulpet Robert i Farens Stund; og derfor maatte han ogsaa hjælpe dem; og han gjorde det gjerne. Med den Frafaldnes Tilfangetagelse havde Robert intet at gjøre; men han skulde med to Andre holde sig beredt til at modtage ham og i en stor Baad bringe ham til den franske Kyst. Angiveren blev til den aftalte Tid bragt derhen af Smuglerne. Han forholdt sig rolig og taus; thi han vidste, at deraf ahang hans Sikkerhed. Da han ikke kunde modstaae Overmagten, holdt han det for klogest at stole paa sine forrige Stalbrødres Ord, der sikrede ham Liv og Gjenkomst. Denne Mands Navn var Adam Mills.

Davidson vilde endnu før Afreisen lande paa et Sted i Nærheden af Crackside for der at tage Tony ombord. Det var en smuk, klar Nat, og mange Fiskere vare paa Fangst; derfor vakte Baaden ingen Mistanke. Mills vovede ikke at give noget Tegn, thi han vidste, det vilde koste hans Liv. Det var intet let Arbeide med

en stor Baad at lande paa et saa farligt Sted; kun Mænd, der vare fortrolige med Kysten og dens Farer, kunde dette lykkes. Et steilt Forbjerg sprang frem i Havet; dets Fod var glattet af Brændingen. Nede fra Stranden slyngede sig mellem takkede Fjeldmasser en smal, uregelmæssig Sti opad, ad hvilken man kun med Møie og stor Fare kunde naae op til Klippens Kam. Under den kjække Klatrer laae det dybe, klare Vand, gjennem hvis gjennemsigtige grønne Farve man tydeligt skjelnede Havbundens uhyggelige med Ranker af Sôtang overgroede Klippeblokke.

Baaden blev i god Behold bragt til Strandbredden, og i næste Øieblik kom Tony springende ned ad den smalle Sti. Hans Fader spurgte efter de Levnetsmidler, han skulde besørge, og han hentede dem frem fra et Skjul, hvor de laae i Beredskab. Pludseligt udstødte Tony et Skrig og pegede med Haanden opad; den Fange var undflyet. Han klatrede opad den slibrige Klippe og havde næsten naaet den Sti, ad hvilken Tony var kommen ned. „Stop ham!“ raabte Davidson, og paa sin Faders Ord sprang Drengen opad Klippen for at afskære Flygtningen Veien. Det var vidunderligt at see, hvorledes han forstod at klamre sig fast med Hænder og Fødder; en vild Ged havde ikke overtruffet ham i at klatre. I faa Øieblkke befandt han sig foran Adam paa den smalle Sti. Der stod Drengen og saae modig paa sin Fjende; han vinkede med Haanden, som vilde han betyde ham at staae stille. Mills stod virkelig stille — men kun et Øieblik. Det var et gyseligt Syn i den prægtige maaneklare Nat, i hvis Lys Vandet skummede som Sølv, og Skyggerne aftegnede sig desto mørkere. Manden stod vel stille, men kun for truende at pege nedad, for at antyde, at han vilde styrte Drengen ned, hvis han ikke lod ham Veien aaben. Men Tony gjorde haanende et Luftspring, trods den farlige Grund, hvorpaa han stod; i næste Øieblik stod han atter med fast Fod paa den smalle Sti.

Det var umuligt at komme forbi ham. Paa den ene Side taarnede Klippen sig iveiret som en Muur, paa den anden sænkede Afgrunden sig ned mod Søen. Adam kunde ikke komme videre.

„Overgiv dig!“ raabte Drengen saa høit, han turde. „See, der kommer min Fader.“

Davidson ilede opad Stien for at hjælpe sin Søn.

„Læn dig op imod Klippen og lad mig komme forbi“, befalede Adam. „Jeg siger Dig, jeg maa forbi! Du er fortabt, hvis Du ikke gjør Plads.“

„Nei!“ raabte Tony, og de, som hørte det, gjøs uvilkaarligt; thi de tænkte, dette Ord indeholdt hans Dødsdom.

Adam sprang fremad, han var næppe en Alen mere borte fra Drengen, og dog stod denne fast. Endnu engang viste Adam ned paa Bølgerne, der med klagende Lyd brøde sig mod Klippen. Endnu engang hævede Tony Armen som til sit Forsvar.

Et Øieblik senere var Flygtningen forbi — og Drengen forsvunden! Lyden af et i Havet faldet Legeme, et Angstskrig fra Davidson, og Knaldet af en Pistol fulgte næsten uden Mellemrum paa hverandre. Adam vaklede, faldt og styrtede som død hen paa Stien.

Tony havde rigtigt erkjendt, hvad der for ham var det sikreste. I det Gieblik, Faren var størst, sprang han fra Klippen ned i Havet, som løftede sine brusende Bølger i Veiret for at modtage ham. Før Røgen fra Pistolen var forsvunden, var Tony reddet.

Robert saae ufravendt op efter Mills og bemærkede, at han ikke var død, men rakte Haanden i Veiret efter Hjælp. Uden at tænke paa sin egen Sikkerhed, klatrede Robert op ad Klippen for at hjælpe den Saarede. Han hørte Davidson kalde, befale, true. Men han agtede ikke paa andet end den Ulykkeliges bedende Haandbevægelse. Han vidste ikke, hvorfor hans Venner kaldte ham tilbage; han kunde ikke see, at Pistolskuddet havde tilkaldt Folk, og at Bevæbnede sprang ned ad Klippen og hurtigt nærmede sig den Faldne. Robert naaede ham,

men næppe havde han reist ham op, før en Haand lagde sig paa hans Skulder, og han var Hovedsmanden for Toldvagtens Fange. Øieblikkeligt sendte Davidson en anden Kugle derop, men den peb uden at gjøre Skade forbi Officeren. Ovenfra svarede et Skud, der knuste Davidsons Arm. Baadens Mandskab undkom imidlertid, kun Robert befandt sig ved Morgenens Frembrud i Fængsel. Denne Gang manglede det ikke paa Vidner, Mills blev helbredet, og hans Udsagn blev afgjørende. Hanna erfarede først af Avisen sin Søns Misgjerninger. Hun besøgte ham i Fængslet, saa ofte hun turde, og gjorde Alt for ham, hvad et Moderhjerte kan gjøre. Hendes Sparepenge, der langt havde oversteget hundrede Pund, bleve opslugte af Omkostningerne ved hans Forsvar. Men Robert blev dømt til fjorten Aars Deportation.

(Fortsættes.)

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 23. October. 20de Søndag efter Pintse. — 24. M. Raphael, Ærkeengel. — 25. Ti. Chrysantus og Daria, Mart. — 26. O. Euaristus, Pave og Mart. — 27. To. Frumentius, Biskop. — 28. F. Simon og Judas Thaddæus, Apostle. — 29. L. Narcissus, Bisk. og Mart.

Søndagen den 30te October. 21de Søndag efter Pintse.
Søn- og Festsdags-Gudstjeneste: (S. Nr. 41.)

Søgnedags-Gudstjeneste: (S. Nr. 41.)

Ansgariusforeningen.

Bestyrelsesmøde Mandag d. 24. Oct. Kl. 7 Aften.

Elisabethforeningen

holder sit vanlige Møde Søndag d. 30. Octbr. efter Høimessen.

Mariacongregationen for Mænd

holder Fælledscommunion Søndag d. 23. October Kl. 8½ i Jesu Hjertes Capel.

Katholsk Svendeforening

afholder Søndagen den 23. October 1881 Aften Kl. 8, med velvillig Assistance af Hr. Organist O. Roerup og Kirkesangforeningen en musicalsk-dramatisk Aftenunderholdning i Kronprindsensgade 7 (gl. Frimurerloge). NB. Paa Grund af anden Bestemmelse ikke paa Østergade 15. Program og Billetter faaes hos Hr. Particulier Grøder, Hr. Paraplymager Hoffmann, Hr. Naalemager Hoffmann, samt hos Foreningens Medlemmer.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech. Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 44. Søndagen den 30. October. 1881.

Indhold: Spanien. Hvorfor Capucinerne gaae og Biskopperne kjøre. Kirkelige Efterretninger: Rom, Breslau, Berlin, Tyrol, England, Nordamerica, Indien, Kjøbenhavn.

Spanien.

De spanske Biskopper.

(Fortsat fra Nr. 43.)

Den 28de November 1843 consecrerede Biskoppen Kirken. En umaadelig stor Menneskemængde havde forsamlet sig, og han kunde ikke undlade at tale til dem. Jeg har hans trykte Prædiken liggende for mig, og den er isandhed veltalende; ethvert Ord er ukunstlet og kommer fra Hjertet. Men han har ogsaa efter denne Tid fortsat sine Bestræbelser. I dette Aar (1845) er et skjønt Sacristi blevet fuldendt, og det ene af de høie Taarne er sin Fuldendelse nær. Hvem man end i Cadix taler med om Domkirken, vil sige, at man ene har Biskoppen at takke for den, og at den uden ham aldrig var bleven færdig. Dette ville Alle sige, kun med Undtagelse af Een, nemlig den ydmyge Biskop selv; taler man til ham om, hvad han har gjort, afviser han

det med et smilende: „Nada, Nada, (Intet, Intet!). Jeg har slet Intet gjort; det er Altsammen Guds Værk, og den hele Ære tilkommer ene Ham.“ Jeg har omtalt hvad alle Byens Katholiker sige herom, men tilføier endnu en upartisk engelsk Protestants Vidnesbyrd. Forfatteren til de ovenfor omtalte „Meddelelser fra Spanien“ siger:

„Det Indvendige af Kathedralen i Cadix er heelt, det Udvendige næsten fuldendt. Det er en ædel Bygning i reen græsk Stiil. Indvendigt seer man kuu Jaspis og kostbart Marmor. At Kathedralen nu frembyder et saa prægtigt Udseende, skyldes saagodtsom udelukkende Diocesets Biskop, der i en Række af Aar har offret alle sine Indtægter, med Undtagelse af det absolut Fornødne til hans Underhold, i det ædle Øiemed, at fuldende dette prægtige Tempel. Med en Iver, der var i Slægt med den, som har bygget Europas gamle Domkirker, har han tændt Funker af den samme Ild i tusinde andre Hjerter, og han er nu nær ved at naae et Maal, som ikke engang de meest afgjorte Sangvinikere skulde have anseet for muligt — hele Bygningens Fuldendelse. Vel er jeg ingen Advocat for den ugifte Stand; men, naar vi see saadanne fromme Mindesmærker, og høre, hvilke Midler de skyldte deres Tilblivelse, da maae vi tilstaae, at en ugift Geistlighed har sine gode Sider. . . . Denne udmærkede Prælat har consecreret Kirken og overgivet den til Gudstjeneste, og Kunstacademiet i Cadix har understøttet ham ved Udvalget af de indre Forziringer.“

Idet jeg slutter min Beretning om denne værdige Biskop, frygter jeg næsten for, at Læserne i een Henseende kunde have gjort sig en urigtig Forestilling om ham. Naar han i den Grad har udmærket sig ved Iver og Dyder, hvorledes kan man da forklare sig, at han er undgaaet de Proskriptioner, som ellers synes netop at have valgt de ivrigste og dydigste Biskopper i Spanien til deres Offere? Mit Svar paa dette Spørgsmaal vil bekræfte Alt, hvad jeg har sagt. Hans Forviisningsdecret

var virkelig udfærdiget; men en af Stadens Deputerede gik til Ministeren og erklærede ham kort og godt, at Udførelsen af Decretet vilde fremkalde en Revolution i Cadix. Byens Indvaanere vilde, uden Forskjæl paa Partierne, som een Mand reise sig for at forhindre Biskoppens Bortfjernelse.

Naar jeg saa udførligt har omtalt enkelte af Spaniens Biskopper, maa man tage Hensyn til, at vi kun have ringe Leilighed til at erfare synderlig Meget om Spaniens religiøse Tilstand, og at Kjendsgjæringer, der angaae det derværende Episkopat, egne sig særligt til at udbrede Lys over denne Gjenstand. Jeg havde tillige ogsaa ønsket — og dette Ønske er endnu langt fra virkeliggjort — at gjøre det læsende Publicum bekendt med den grusomme Forfølgelse, som i dette Land udgik fra et Parti, som almindelig ansees for Venner af Friheden, — en Forfølgelse, der ikke er mindre uretfærdig, voldsom og haard, end den russiske Czars og Kaiserens i Cochinchina, men som endnu ikke synes at have vakt synderlig Sympathi iblandt os. Endelig har jeg ogsaa villet vise, at der, hvor Christi Kirke bliver dømt til at lide, der sørger ogsaa et naadigt Forsyn for, at den har Bekjendere og Martyrer, der ere Prøvelsen voxne; og den spanske Kirke har gjort sin Pligt og hævdet sin værdige Stilling.

Med Biskoppernes Forviisning fra deres Diocesser hænger endnu en anden Prøvelse sammen, som satte Geistlighedens og Folkets Samvittighed paa en haard Prøve, og som ligeledes egner sig til at stille Begges gode Grundsætninger og Fastheden af deres Tro, saavel som den spanske Regerings antichristelige Planer i det klareste Lys. Jeg sigter hermed til den med den kanoniske Ret uforenelige *Indtrængen af Administratorer* af de ved de retmæssige Biskoppers Forviisning vacante Diocesser, og den voldsomme Maade, hvorpaa Regeringen søgte at hævde deres anmassede Autoritet.

Den katholske Kirke har givet nøiagtige Forskrivter

for Forvaltningen af et vacant Bispedømme, og overdraget Domcapitlet den Ret og den Pligt, at udnævne en Capitularvicar, som under Vacancen udøver Jurisdictionen i Dioceset. Herved ere mange Bestemmelser at iagttage, hvis Krænkelser gjør Udnævnelsen og dermed ogsaa Jurisdictionen ugyldig eller tvivlsom, og følgelig forplanter denne Mangel ogsaa til alle i Jurisdictionen begrundede Handlinger og Fuldmagter. Ene Katholiker kunne gjøre sig noget Begreb om de ved en saadan Tilstand foraarsagede Samvittighedsskrupler, hvor den gjør Gyldigheden af to vigtige Sacramenter, nemlig Bodens og Ægteskabets, tvivlsom. Dette var i den sidste Tid paa flere Maader Tilfældet i Spanien, hvor Regeringen paanødte de vacante Bispedømmer ganske ukvalificerede Personer, og enten aftvang Capitlet dets Samtykke og derved gjorde Valget tvivlsomt, eller foretog en Udnævnelse, som efter den almindelige Ret i sig selv (ipso facto) er aldeles ugyldig. Jeg har i flere Tilfælde paa de vedkommende Steder indsamlet Erfaringer om disse uværdige Indgreb i Samvittighedsanliggender og hørt de undertrykte og ængstede Geistlige selv give en fuldstændig Beretning om deres Lidelser; men jeg tør af nærliggende Grunde ikke benytte disse Materialier.*)

Under alle de Trængsler, som de ovenfor berørte Omstændigheder medførte, har det spanske Folk ikke viist sig ligegyldigt for sine sande og rette Hyrder Dyder og for de Farer, hvormed deres Bortfjernelse truede dem. Det har seet Forskjællen mellem en retmæssig indsat, af en katholsk Regering valgt og af Kirkens Overhoved bekræftet Biskop og de falske Hyrder, som paa Grund af deres politiske Servilitet og lave

*) Herefter følger en temmelig udførlig med en Række af Exempler oplyst Fremstilling af de Plagerier, hvormed Geistligheden og Folket i denne Periode hjemsøgte. Da denne imidlertid kun vilde have Interesse for ganske Enkelte af dette Blads Læsere, ansee vi det for passende at udelade den.

Grundsætninger lode sig bestemme til at udfylde hines Pladser og plage deres Hjorder; det kjender Vigtigheden af den sande Sendelse og den biskoppelige Værdigheds Hellighed. Da Biskoppen over de canariske Øer besøgte den berømte Tobaksfabrik i Sevilla og traadte ind i den umaadelig store Sal, hvori c. 1000 Fruentimmer ere beskæftigede med at forfærdige Cigarer, opstod der strax den største Bevægelse og Forvirring. Alle trængte sig hen til ham for at kysse hans Ring og modtage hans Velsignelse, saa det var ikke let igjen at tilveiebringe Orden. Jeg har selv været Vidne til lignende Scener i Landsogne, saavel som i større Byer. Jeg har seet, hvorledes en fremmed Biskop, saasnart man kjendte ham, blev omringet af en Folkestimmel, som han kun med Møie kunde bane sig Vei igjennem; de Kirker, som han uden at melde sig, til forskjællige Tider besøgte, vare, som ved et Trylleri, øieblikkeligt fyldte; selv Gaderne vare, naar han tilfods gik fra een Kirke til en anden, tæt fyldte med Mennesker, som forlode deres Boutikker og Værksteder for at bevidne ham deres Ærefrygt. Man fremrakte Rosenkrandse med Bøn om, at han vilde velsigne dem, bad ham om hans Forbøn og Velsignelse, og gav ham fra alle Sider Tegn paa den inderligste Høiagtelse; ja, man tilraabte ham gjentagne Gange med taarefyldte Øine: Naar faae vi igjen en Biskop? Hvorfor vil De ikke blive hos os? Dette er Beviser — og jeg har ofte seet saadanne — for, at Folket, det stakkels uvidende, eenfoldige, troende spanske Folk godt kjender en sand og retmæssig kirkelig Ledelses store Værdi, at det ret dybt har følt Tabet af den, og villigt vil adlyde de retmæssige Biskopper, saasnart det maatte behage Gud at give dem disse tilbage.

Jeg kan ikke slutte dette Afsnit, uden at anføre en anden Grund til, at det spanske Folk elsker sine Biskopper. Det har været Mode, at tale om de spanske Biskoppers umaadelig store Rigdomme; men kun Faa have gjort sig den Uleilighed at undersøge og give Be-

retning om, hvad der er gjort med denne Rigdom (som man naturligviis i høi Grad har overdrevet), og hvad der ikke er gjort med den. Jeg har allerede anført nogle Exempler herpaa. Men vilde Nogen gennemreise hele Halvøen og optegne, hvor mange prægtige og nyttige Anstalter der udelukkende skyldes Biskoppernes Rundhaandethed, saa vilde han faae en Fortegnelse derover, som vi her i England ikke vilde være istand til at opvise et Sidestykke til blandt de paa Statens Bekostning oprettede Anstalter. Man spørge f. Ex., hvem der har bygget og doteret dette eller hint prægtige Hospital eller Vaisenhuus? Man vil da strax faae til Svar Navnet paa en eller anden Biskop. Spørger man, hvem der har anlagt den Vandledning, der tilfører Byen godt Drikkevand, som den tidligere savnede? Atter samme Svar; eller, hvem der har grundlagt dette eller hint Collegium for Lægmand, eller Byens Klericalseminarium? En anden Biskop! Man betragte engang de prægtige Capeller i Malagas, Cordovas eller Granadas Kathedrales, som have givet Kunstnere Leilighed til at øve deres Kunst, — disse Domkirker, hvortil de tidligere saagodtsom ubekjendte Marmorblokke og kostbare Stene bleve hidførte fra Sjerra Morena, og som nu staae som den gode Smags og Geniets nationale Mindesmærker; hvem har bygget disse? Andre Biskopper! — Endnu lettere er det at sige, hvortil de spanske Biskoppers Indtægter *ikke* ere blevne anvendte, og aldrig ville blive anvendte. De blive ikke anvendte til at berige deres Familier; en katholsk Biskops Familie er alle Fattige i hans Dioces. Heller ikke vil man see nogetsomhelst Tegn paa Rigdom i Biskoppernes Huse. Vilde en Reisende vente, i Spanien at finde prægtige biskoppelige Paladser, da vilde han snart blive befriet for denne Vildfarelse. En Statsminister, som nylig besøgte det store biskoppelige Palads i Sevilla, bemærkede ganske rigtigt: „Jeg havde ventet at finde et Palads, og jeg seer en Bygning, der har mere Lighed med en Caserne.“ Lange Gange med simple

hvidtede Kamre for Embedsmænd og Betjente, et stort Bibliothek, der staaer aabent for Publicum, og hvormed Ærkebiskoppen har forenet sit Privatbibliothek, et Capel, de ærkebiskoppelige Bureaus og en eller to store Sale, der kun benyttes ved særdeles Leiligheder, indtage den største Deel af Bygningen. Cardinalen selv benytter til eget Brug kun en kort snever Gang, hvorfra en Glasdør fører til et lille Værelse, hvori der staaer en simpel Skrivepult og nogle Stole, og ved Siden af det er hans Sovekammer, der faaer alt sit Lys igjennem de to Glasdøre fra Gangen og det andet Værelse. En Landsbycapellan i England kan ikke boe simplere, og jeg kan sige det Samme om andre biskoppelige Boliger.

(Fortsættes.)

Hvorfor Biskopperne kjøre og Capuciner munkene gaae tilfods.

Skomager Huber har en meget hæsliq Feil; han kritiserer og raisonnerer over Alt, hvad han seer og hører, og gjør dermed mange Mennesker Uret. Men derfor kan heller Ingen lide ham, ja man kunde sige, at han heller ikke kan lide sig selv, thi han kommer aldrig ud af sin Vrede. Een Ven har han imidlertid alligevel, det er hans Nabo, Frugthandler Holzer, og han er lige det Modsatte af Huber; Intet falder ham vanskeligere end at klage over sine Medmennesker; og, da de to Naboer komme meget sammen, faaer Holzer ofte Leilighed til at irettesætte Huber paa Grund af hans haarde og skarpe Domme over Andre.

En Dag, da Frugthandleren stod og lænede sig op til det aabne Vindue, bag hvilket Huber arbeidede paa sine Sko, kom en gammel Capuciner gaaende, som efter sin Ordens Skik ikke havde andet end Sandaler paa de bare Fødder. „Naa, skal han nu ogsaa gaae barfodet“, brummede Huber, „han kunde dog idetmindste tage Sko paa.“

Han havde næppe udtalt disse Ord, før en Kareth kom kjørende forbi; den var ikke ny, ei heller elegant, Kudsken var klædt meget simpelt og Hestenes Seletøi var af den almindelige Slags. Huber bemærkede i Vognen en Mand i violet Dragt; det var Biskoppen, som kjørte til en fjerntliggende By for at confirmere. Den vrantne Skomager knurrede: „Jeg gad dog vide, hvortil saadanne Folk skulle have en Kareth; de kunde jo lige saa godt gaae tilfods som vi fattige Folk.“

„Og jeg gad vide, hvem der egenlig kan gjøre dig tilpas“, svarede H. „Over Præsten, der gaaer barfodet, raisonnerer Du, fordi han ingen Sko har paa, over Biskoppen ærgrer Du dig, fordi han ikke gaaer tilfods. Veed Du da ogsaa, hvad det er for Mænd, om hvilke Du dømmes saa haardt?“

„Hvad det er for Folk? Det kan jeg sagtens tænke mig. Capucineren er en Bondesøn, som er bleven Tiggermunk, fordi han var for doven til at arbejde, og Biskoppen er rimeligviis en af disse Høiadelige, som frygte for at tilsmudse sig, naar de komme i Berøring med simple Folk.“

„Der tog Du fejl!“ sagde Holzer. Jeg kjender tilfældigviis disse tvende Mænds Historie og skal nu fortælle dig den. Pater Hieronymus, Capucineren, er en Millionærs Søn; en af hans Brødre er General, en anden er en Hertugs Svigersøn. For ham selv stod en glimrende Løbebane aaben, da Gud indgav ham den Tanke at give Afkald paa Alt, paa Formue, Fornøielser, Ærgjerrighed, og indvie sig til de Fattiges Tjeneste. Hele sin Formue gav han bort til forskjellige Velgjørenhedsanstalter, for sig selv beholdt han ikke en Hvid. Ved at træde ind i Capucinerordenen blev han fattigere end den Fattigste; han gaaer klædt i det groveste Stof, lever af den tarveligste Føde, sover paa en Halmsæk, der sandsynligviis vilde være dig for haard, og har ikke engang, hvad de fattigste Folk have, en ordenlig Fodbeklædning. Saadanne Savn paalægge Capucinerne sig, for ved deres Exempel at gjøre de Fattige deres Fattigdom mere taalelig, og for at vise dem, at Fattigdommen er noget Gud Velbehageligt. Og hvad bestiller Pater Hieronymus? Han søger de Ulykkelige op i deres Kvistkamre, de Syge i Hospitalerne, de Fangne i deres Fængsler, og ledsager de Dødsdømte til Skafottet. Jeg kan her ikke opregne de Barmhjertighedsgjerninger, han øver tiltrods for sin Armod, de Taarer, han har stillet,

de Fattige, han har reddet for Fortvivelse, de Sjæle, han har frelst. Forekommer det dig da nu saa slem, at han gaaer barfodet?

Ingen af os, hverken Du eller jeg, ere værdige til at løse den gode Pater Remmene paa hans Sandaler. Biskoppen derimod, mener Du, skulde være en Adelsmand, der foragter de Fattige. Man mærker godt, at Du ikke ret kjender vore Omgivelser, ellers burde Du vide, at den høiærværdige Herre er født i et fattigt Bondehuus, hvoraf han forøvrigt heller ikke gjør nogen Hemmelighed. Han lærte Latin hos Sognepræsten i sin Landsby, kom saa paa Gymnasiet og senere i Seminariet, blev Præst, Sognepræst og tilsidst paa Grund af sin Nidkjerhed og Lærdom Generalvicar og Biskop. Men dette har ingenlunde gjort ham stolt. Du maatte jo ogsaa have seet den gamle Kone sidde ved hans Side i Karethen. Det var Biskoppens Moder. Og hvad kan Du da have imod, at vor Biskop kjører? Indseer Du ikke, at hele Bondestanden er æret i denne Bondesøn, der ved sine Fortjenester er steget op til de høieste Værdigheder i Kirken? Finder Du det paafaldende, at Ministre og Gesandter og Læger kjøre i deres Vogne? Ministre og Gesandter ere forpligtede til, ved en vis Pomp at vise sig som Kongers og Magthaveres Stedfortrædere; og vilde en Læge, naar han gik tilfods, vel være istand til paa een Dag at besøge alle Patienter i hele Distriktet? Netop saaledes forholder det sig ogsaa med Biskoppen. Han er Guds Stedfortræder, Kirkens Sendebud; og derfor er det passende, at denne hans Værdighed tilkjendegiver sig ved en vis ydre Pomp. Generalerne have Guld-Epauletter; hvorfor skulde Biskopperne ikke bære et Guldkors og en violet Dragt? Og hvorfor skulde de ikke kjøre? For Folk, der have mange Beskæftigelser, er Tiden det kostbareste. Vilde Biskoppen gaae tilfods, da kunde han paa een Dag kun meddele Confirmationen i eet Sogn, kjører han, kan han derimod komme til to eller tre Sogne. I Cholera-tiden, hvor han uafslædig besøgte de Syge, havde han ikke kunnet trøste og velsigne halv saa mange Døende, naar han ikke havde kjørt.“

Huber svarede intet. Men han overveiede vel, hvad Frugthandleren havde sagt, og fandt det Alt i sin Orden. Om Aftenen, da Biskoppen igjen kjørte forbi, hilsede ogsaa Huber med Ærefrygt paa ham, og naar han saae Capucineren komme, gik han ham imøde og kyssede hans Haand.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Søndagen den 16. October modtog den h. Fader Leo XIII. henved 18,000 Personer i Audiens i St. Peterskirken. Henved en Trediedeel af de Tilstedeværende vare Pilgrimme fra alle Italiens Egne, som førtes af Patriarken af Venedig og 20 Ærkebiskopper og Biskopper. Hensigten med dette Pilgrimstog var Ønsket om at yde den h. Fader en Opreisning for den infame Skandale, som fandt Sted Natten til den 13. Juli, saavel som ogsaa for at nedlægge Protest mod de Bagvaskelser og Forhaanelser, der i den seneste Tid i Italiens store Byer ere blevne udslyngede mod Pavedømmet. Saasnart Paven viste sig paa Sedia gestatoria, omgiven af 25 Cardinaler og en talrig Hofstat, blev han hilset med Jubelraab. Patriarken af Venedig oplæste Pilgrimsadressen, og Paven svarede i en herlig Tale, af hvilken vi her ville meddele nogle faa Sætninger. „Jeg skatter mig lykkelig ved at see mig omgiven af Kirkens troe Sønner fra alle Italiens forskjellige Egne og ved at modtage deres Trøst under mine nuværende Trængsler. Medens man opbyder Alt og forsøger ethvert Middel for at berøve det italienske Folk dets Tro, komme I for at vise, at Italien er katholsk; medens man paastaaer, at Paven er Italiens Fjende, forkynde I, at han er Eders Fædrelands sande Ven. I vise, at Italienerne have erkjendt den skrækkelige Fare, der truer deres Fædreland, nemlig Secternes ihærdige Forsøg paa at fortrænge Katholicismen fra dette Land. Uaffadeligt arbeide de herpaa selv i Rom, den katholske Kirkes Midtpunkt, og den almindelige Frimurercongres, der i næste Aar skal træde sammen her, skal virke i dette Øiemed; den skal være en Udfordring, et Hovedangreb paa Kirkens Hjørnesteen. Paa de sidste af disse Møder i Italien blev det offentlig erklæret for en Nødvendighed at afskaffe Pavedømmet. Jeg forkynder hele den katholske Verden den truende Fare. Vaager, beder, danner Foreninger! Viser, at Pavens Frihed og Uafhængighed er nødvendig for hele Kirken. Jeg skal ikke ophøre med at kæmpe i denne Aand. Ingen maa forblive ligegyldig og ørkesløs overfor denne Tingenes Tilstand, hvilken hverken jeg eller nogen af mine Efterfølgere nogensinde vil godkjende. Paven, Eders Fader, er omgiven af Fjender; hans Person og guddommelige Autoritet bliver Dag for Dag ringeagtet og forhaanet af

en ugudelig Presse, der overdænger ham med skammelige og raae Fornærmelser, ja man truer endog med at bemægtige sig selve Vaticanet for at tvinge Paven til et endnu haardere Fangenskab eller til Landflygtighed.“ Paven sluttede sin Tale med at opfordre Alle til Kamp. „Vore Vaaben“, sagde han, „ere aandelige Vaaben, og Kirken vil blive Seirherre i denne Kamp. Jeg velsigner Eder og i Eder Italien, vort Fædreland.“ Audientsen sluttedes Kl. 2. Byen var fuldkommen rolig.

— Desværre have Pavens Ord om den tiltagende Usikkerhed og Frækhed i selve Christenhedens Midtpunkt kun altfor snart faaet en sørgelig Stadfæstelse. Blodige Scener d. 18. ds. i Rom have atter leveret Beviset for, at den italienske Regering er ude af Stand til at opretholde Ordenen ligeoverfor Pøbelen. Heltene fra 13. Juli have insulteret Pilgrimmene paa den frækkeste Maade, da disse efter en afholdt Forsamling forlode St. Vitaliskirken. Det liberale Blad „Messagero“ beretter følgende herom :

„Allerede da de stode i Begreb med at indtræde i Kirken bleve Pilgrimmene, uden i mindste Maade at have givet Anledning dertil, modtagne af de Radicale med Hyssen, Piben og Skrig. Dette hørte imidlertid op paa Politiets Opfordring. Men da Pilgrimmene traadte ud af Kirken c. Kl. 9¹/₂, begyndte den omtalte Hyssen og Skrigen igjen og værre end førstegang. „Ned med Paven, op til Vaticanet, ned med de Klericale“ raabtes der fra alle Sider, og Raabene udartede til en sand Orkan. Politibetjentene, Carabinieri, Borgergarden løbe raadville frem og tilbage. For at frelse sig, flygtede Katholikerne til Boschettostrædet, men her modtoges de af en saadan Steenhagel, at de bleve tvungne til at vende om igjen. Geistlige bleve anfaldne og saarede med Stokke, og fire vare blevne saa haardt saarede ved Steenkastning, at de maatte bringes til Lazarethet. Politiet har arresteret syv af Urostifterne hvoriblandt der befinder sig en vis Bixio, Embedsmand ved det kgl. Hof og Neveu til den Bixio, som bombarderede Rom.“

Mancini talte strax om klericale Provocationer for at undskylde disse Skandaler. Den udførlige Meddelelse i „Messagero“ indeholder ikke et Ord om saadanne Provocationer, tvertimod erklære de liberale Blade, at Pilgrimmene aldeles ikke havde givet nogen Anledning til Urolighederne. Disse sidste Scener bevise kun, siger „Wiener Vaterl.“ medrette, at den italienske Regering

er absolut ude af Stand til at opretholde Ordenen i Rom. Den kan det ikke, thi den revolutionære Bande, der havde arrangeret de skjændige Scener ved Overførelsen af Pave Pius IX.'s Lig Natten den 13. Juli, og som nu igjen har overfaldet værgeløse Pilgrimme, er den eneste Støtte, som Regeringen har i Rom. Man kan medrette være nysgjerrig efter at erfare, hvorledes den italienske Regering vil forsøge at besmykke denne nye Skandale. De vanlige Udflugter og Fordreielser ville dennegang næppe gjøre nogen Virkning.

Breslan. Fyrstbiskop Heinrich Förster af Breslau er Torsdag den 20. October, Eftermiddag Kl. 4, afgaaet ved Døden.

Berlin. Afvigte Aars Julilov bemyndigede som bekendt Regeringen til at lade de Ordener, der hellige sig Sygepleien, grundlægge nye Stationer. I den senere Tid er der af Indenrigs- og Cultusministeriet udstedt Forordninger, ifølge hvilke der tilstedes nye Optagelser af Novicer i ovennævnte Ordener. Gjentagne Gange er der i Rigsdagen fra forskjellige Sider, saaledes ogsaa af DHrr. Dr. Virchow og Dr. Thilenius, blevet udtalt den meest rosende Anerkjendelse af de katholskes Søstres Fortjenester med Hensyn til Sygepleien. Forhaabenlig vil Regeringen snart lade sig bevæge til at gjøre yderligere Indrømmelser paa dette Omraade.

Tyrol. Den 4. ds., skriver „Tiroler Stimmen“, er det 25 Aar siden, at de høiærv. Fædre af Jesu Selskab begyndte deres velsignelsesrige Virksomhed i Feldkirch. Anstalten aabnedes i Aaret 1856 den 4. October, Kaisers Fødselsdag, og samme Dag overtog DHrr. Patres desuden Ledelsen af Statsgymnasiet, der har opnaaet stor Berømmelse. Den største Fortjeneste ved Grundlægningen af det nu verdensberømte Institut bør uden Tvivl tilskrives dets første Rector, P. Clemens Haller, som paa denne Tid var den tyske Ordensprovinds' Provincial og som var den første, der rettede sin Opmærksomhed paa Vorarlberg og besøgte det i Aaret 1855. Da Pensionatet blev aabnet (1856), havde det c. 70 Elever; men for Øieblikket udgjør Elevernes Tal langt over 400. I Løbet af de henrundne 25 Aar have omtrent 2,300 Elever, tilhørende de forskjelligste Stænder og Verdens egne, forladt Anstalten og med den inderligste Kjærligheds og Taknemmeligheds Følelser for deres Lærere have

de bevaret Erindringen om de der tilbragte Dage. Den største Deel af Vorarlbergs yngre Geistlighed har ligeledes havt den Lykke at kunne uddanne sig under disse ved Dyd og Videnskab lige udmærkede Mænds Veiledning.

England. London, d. 4. Octbr. I Søbadet Brighthon ved det sydlige Englands Kyst har Cardinal Manning indviet en ny katholsk Kirke. I Brighton, der tiltager med hvert Aar og har svunget sig op til Englands første Badested, findes nu allerede fem katholske Kirker. En anden kirkelig Fest blev i forrige Uge feiret i Birmingham, hvor Biskop Dr. Ullathorne høitideligholdt sit 50aarige Præstetjubilæum. I Englands skjønneste Studie-Anstalt, St. Marys i Oscott ved Birmingham, foranstaltedes der i denne Anledning en overordenlig smuk og imponerende Fest. Biskop Ullathorne er Medlem af Benedictinerordenen og bør med de tvende Cardinaler Manning og Newman regnes til de meest fremragende Kirkefyrster i England. Biskoppen, som fornylig har faaet en Viebiskop og Coadjutor i Dr. Isley's Person, har nu i nogen Tid taget Ophold i det nævnte Collegium, deels for at gjenvinde sin Helbred og deels for at faae den nødvendige Ro til Fuldendelsen af sit storartede Værk „The endowments of man“ (Mennesket betragtet fra Naturens Standpunkt). Det første Bind udkom i Aaret 1880 og vakte stor Opsigt i Englands theologiske Verden. Der kan ikke findes noget herligere Forsvar for den menneskelige Natur ligeoverfor den nyere Tids radicale Forsøg paa at gjøre Aben til Menneskets Stamfader.

Nordamerica. Den 7. September er den høitfortjente Olding Ærkebiskop Henni af Milwaukee efter længere Tids Sygelighed blidt hensovet i Herren. Den Afdøde (født 1805 i Sweits) kom i Aaret 1829 til America, udnævntes i Decbr. 1843 af den h. Stol til Biskop for det nylig oprettede Dioces Milwaukee og ophøiedes til Ærkebiskop i Aaret 1875.

Indien. Det protestantiske Blad „Ceylon Times“ paa Ceylon omtaler de katholske Missionærer paa følgende rosende Maade: „I den ædle Opgave at lindre den fattige Befolknings Nød indtage Katholikerne, som ogsaa i mange andre Henseender, den første Plads og det ikke sjældent til de andre christelige Troessamfunds Beskæmmelse — Sandheden bør ei forties. Ingen af Ceylons Ind-

vaanere, som med Opmærksomhed iagttager, hvad der for vore Øine foregaaer blandt den indfødte Befolkning, kan tilbagetrænge Følelsen af Beundring for de Offere, som den katholske Religions Tjenere daglig bringe, os til et Exempel —, og vi vilde skatte os lykkelige, dersom deres Exempel fandt flere Efterlignere blandt vore protestantiske Præster! Naar Talen er om Selvfornægtelse, maa Missionæren være som en af Folket, i hvis Midte Forsynet har ført ham, maa med levende Deeltagelse føle dets Nød og Savn, maa give det haandgribelige Beviser paa sin Kjærlighed; — og heri overgaae de romersk-katholske Missionærer langt alle andre Troessendebud. Lader os kun uden Omsvøb sige vor Mening: de alene svare til den Forestilling, som vi have gjort os om en sand Apostel. Og hvilke ere Resultaterne af dette deres Offerliv? Folket hænger ved dem med en urokkelig Kjærlighed, og, medens de tælle deres Conversioner efter Titusinder, have vi næppe nogle hundrede Tillhængere. Kjærlighedens Gjæringer have forøvrigt stedse udgjort Katholikernes særegne Præg, og været den Kampplads, paa hvilken de vandt deres skønneste Laurbær. I de barmhjertige Søstres Anstalter f. Ex. see vi ved første Øiekast, hvad de formaae at udrette, og hvori de sætte deres Ære. Disse Søstre have udbredt sig til Jordens Grændser; overalt ofre de sig for deres Kald, saa man finder dem virksomme, hvorsomhelst en Kjærlighedens og Barmhjertighedens Gjærning skal udføres.“

Kjøbenhavn. Den katholske Svendeforening. Den herværende Afdeling af den over hele Verden spredte katholske Svendeforening afholdt i Søndags Aftes sin første Aftenunderholdning med Assemblé i Selskabslokalet i Kronprindsensgade (gl. Frimurerloge). Selve Aftenunderholdningen bestod af Deklamation, tre dramatiske Smaastykker, en Solo for Fløite og en Solo for Violin, begge med Pianoaccompaniment, samt Chorsang af Kirkechoret. Ethvert Numer af Programmet blev af det talrige Publikum modtaget med velfortjent Bifald.

Vi ere overbeviste om, at enhver af de Tilstedeværende vil have fundet, at det var en Aftenunderholdning som gjorde Svendeforeningen al Ære.

Den herværende Svendeforening tæller allerede ikke faa Medlemmer, som med Energi og Iver virke i denne gode Sags Interesse. Maatte de dog ikke trættes i deres Anstrengelser, maatte navnlig Svendeforeningens

høiærværdige Præses og Vicepræses med deres aldrig svigtende Opoffrelse af Tid og Kræfter stedse mere og mere søge at samle de Unge om sig, maatte enhver brav Haandværkssvend i vor Menighed ansee det for en Ære at være Medlem af det store christelige Svendesamfund, da vil den afdøde Kolpings herlige Værk ogsaa blomstre i vor Midte og bære rige Frugter for Tid og Evighed. Svendeforeningens Medlemmer have ved denne Aftenunderholdning viist, at de forstaae deres Forenings skjønne Valgsprog, at Religion og Dyd, Arbeidsomhed og Flid meget godt kunne forenes med uskyldig Munterhed og Spøg.

Endnu et Ord til vor Menigheds ældre mandlige Medlemmer. Ved den af Svendeforeningen foranstaltede Aftenunderholdning var en Deel af Menighedens ældre Herrer ifølge Foreningens Indbydelse tilstede. Vi have al Grund til at troe, at det Indtryk de have modtaget af Svendeforeningen, hvergang de have besøgt den, har været det bedste, og vi tage ikke i Betænkning at opfordre dem til at støtte dens høiærv. Præses og Vicepræses ved ofte gjentagne Besøg i Foreningens Locale, ved Foredrag og paa anden Maade. Enhver, som i Udlandet har besøgt Svendeforeningernes Localer, vil uden tvivl have lagt Mærke til, at foruden af de egentlige Medlemmer af Foreningen, besøges denne ogsaa af Mestere, Embedsmænd, ja tilmed af Personer af de høiere Stænder i Samfundet. Maatte vi haabe, at Svendeforeningen i Kjøbenhavn for Fremtiden støttedes af Enhver, som har Hjerte for den unge Haandværkssvend, hvem man netop i vore Dage søger paa alle tænkelige Maader at lokke paa Afveie. M.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 30te October. 21de Søndag efter PIntse. — 31. M. Fastedag. Wolfgang, Biskop.

Mandagen den 31. October er befalet Vigilie-Fastedag.

Tirsdagen den 1. November. Alle Helgeners Fest. Formiddagsgudstjenesten holdes som paa Høitidsdagene. Kl. 8 Aften holdes i Sct. Ansgars Kirke en høitidelig Fest- og Takkeandagt med Prædiken og „Te Deum“ i Anledning af Jubilæets Slutning.

Onsdagen den 2. November. Alle Sjæles Dag. Kl. 10 høitidelig Sjælemesse i Sct. Ansgars Kirke. — 3. To. Hubert Bisk. — 4. F. Carl Borromæus, Biskop. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjerte; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Broderskabsandagt. 5. L. Zacharias og Elisabeth.

Søndagen den 6. November. 22de Søndag efter PIntse.

Søn- og Fstedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.

” 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

” 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

” 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.

” 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.

” 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

” 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars kirke.

” 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.

” 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.

” 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

” 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

” 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

” 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

” 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.

” Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.

hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegade hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Elisabethforeningen

holder sit vanlige Møde Søndag d. 30. Octbr. efter Høimessen.

Mødreforeningen.

Tirsdagen d. 1. November, Alle Helgeners Fest, bortfalder den h. Messe for Foreningen. Mødrene anmodes om, paa denne eller den følgende Dag (Alle Sjæles Dag) at opoffre den h. Communion i Foreningens Øiemed.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech. Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 45. Søndagen den 6. November. 1881.

Indhold: Spanien. Under Polititilsyn. Kirkelige Efterretninger: England, Nordamerica.

Spanien.

Den lavere Geistlighed.

(Fortsat fra Nr. 44.)

I Afsnittet om de spanske Biskopper har jeg allerede sagt Meget om den lavere Geistlighed og anført Exempler paa deres Iver og Mod. Det er imidlertid vanskeligere at gjøre bestemte Meddelelser om denne høist agtværdige Stand, da det ikke er muligt her at give saa individuelle Skildringer som af Biskopperne. Disse sidstes Antal er nemlig stærkt begrændset, og adskillige Exempler sætte os saaledes istand til at uddrage almindelige Slutninger; hvorimod dette paa Grund af de Andres store Antal ikke vel er muligt, og deres Stilling desuden ikke altid tillader at nævne deres Navne. Jeg maa derfor nøies med at tale om hele Classer af dem, men haaber at kunne anføre Nok til Forsvar for den spanske Geistlighed ligeoverfor alle taabelige og onskabsfulde Beskyldninger,

og vise, hvad man har Grund til at vente af den, naar de spanske Forhold engang igjen maatte blive ordnede.

Man vil i ethvert Land finde mange fortræffelige Geistlige i høiere og forholdsviis rolige Stillinger. De, som udmærke sig ved Lærdom og Forretningsdygtighed, blive sædvanligt anvendte og beskæftigede ved Forvaltningen af de kirkelige Anliggender; og, hvor Dompræbenderne ikke ere Sinecurer, som i den engelske Statskirke, men ere forbundne med Embedspligter, som nøde til Residents, der ere de aabenbart den meest passende Stilling for dem, hvem Biskoppen eller Capitlet ønsker at have om sig som Raadgivere og Medhjælpere. De egenlig lærde Geistlige maae altsaa søges i Domcapitlerne, i hvor langt jeg end er fra i udelukkende Forstand at ville paastaae dette. Vi ville tvertimod især i Byerne, og navnlig blandt Sognepræsterne, saavel som ogsaa i andre Stillinger finde ikke faa ved alsidig Lærdom udmærkede Geistlige. Ved Universitetet i Sevilla, og sandsynligviis ogsaa ved andre Universiteter, er der Professorer, som tillige ere Sognepræster, og en af disse er for nærværende Tid Universitetets Rector. Uden dog hermed at ville drage nogen skarp Grændselinie mellem de forskjellige Classer af Geistlige, kan jeg imidlertid forsikre, at de spanske Domcapitlers Geistlige og i det Hele Alle, der ere beskæftigede med Forvaltningen af kirkelige Anliggender, i Henseende til Kundskaber og Duelighed kunne stilles ved Siden af andre Landes Geistlige. Dette er Resultatet af mine personlige Iagttagelser i mange biskoppelige Stæder, hvor jeg har haft den Glæde at komme i nærmere Berøring med Domherrerne.

Næst efter Biskopperne har Spanien sine Domcapitlers Iver, Smag og Rundhaandethed at takke for sine prægtigste Anstalter; og, saavidt jeg kan dømme herom, er den noble Tænkemaade, som hos dem tidligere var forbundet med Rigdom og Overflødighed, ikke forsvundet i disse Armodens og Undertrykkelsens Dage. Denne

Paastand kan jeg vel bedst begrunde ved en udførlig Fremstilling af, hvad en af disse Corporationer, nemlig *Capitlet ved Domkirken i Sevilla* baade i Fortiden og i den nærværende Tid har været og virket.

Da Staden Sevilla ved den store h. Kong *Ferdinand* var erobret fra Maurerne, var hans første Omsorg rettet paa de kirkelige Anliggender. En prægtig Moskee, der var bygget paa et Sted, hvor der før havde staaet en christelig Kirke, blev forvandlet til en Kathedrale og consecreret i Aaret 1248. Men, ihvorvel den efterhaanden blev meget rig, tilfredsstillede den dog ikke Befolkningen, og den havde tillige i Tidernes Løb lidt Meget ved Jordskjælv og andre Vanheld. Den 8. Juli 1401 forsamlede sig denne Kirkes Geistlighed, og tog, paa Grund af den nære Udsigt til Kirkens Sammenstyrning, følgende Beslutning: „Der skal bygges en ny, og det en saadan, som ikke skal finde sin Lige; det sømmer sig nemlig, at vi tage tilbørligt Hensyn til Staden Sevillas Størrelse og dens Kirkes Anseelse; og, naar dennes Midler ikke ere tilstrækkelige, saa erklære vi alle, at vi af vore Indkomster ville tilskyde det Fornødne.“*) Rede til at bringe dette Offer til Guds Ære lode de denne Beslutning undertegne af to af Capitlets Medlemmer. To Aar efter blev Bygningen begyndt, og uden Afbrydelse fortsat til 1506, og det med en vedvarende Offervillighed, som næppe nogensteds har havt sin Lige. Domherreerne og de øvrige Geistlige trak sig tilbage til et lille Huus i Nærheden af Kathedralen, hvor de førte et høist indskrænket Fælledsliv og offrede alle deres Indtægter til Kirkens Opbygning. Naar man betænker, at de ikke vare Ordensgeistlige, og altsaa ikke vare forpligtede til at leve som saadanne; dernæst, at de ikke

*) Capitlets Beslutning om Kathedralens Opførelse skal endnu findes i dens originale Form i dets Archiv, og være affattet i følgende naive Ord: „Vi ville bygge en saadan Kirke, at vore Efterkommere skulle ansee os for Galninger.“

kunde have Noget af den eiendommelige Følelse, som fængsler Munke til deres Kloster, og endelig, at denne Leveviis blev fortsat gennem flere Generationer, i 120 Aar, uden at en Eneste af dem gjorde nogen Indvending derimod, og uden at dens Strenghed formindskedes, og tilmed af de Fleste uden Udsigt til nogensinde at nyde Frugten af deres Offere: saa maa man tilstaae, at dette var en høihjertet Slægt, en Affødning af Kirkens bedste Tider og en Prydelse for den geistlige Stand. I Aaret 1511 skrede to store Piller ud og styrtede sammen midt om Natten tilligemed Hvælvingen; men i fire Timer havde Folket bortfjernet Gruset, hvorpaa atter Capitlet optog sine Arbeider, og 1519 var det prægtige Tempel fuldendt.

Dette Gudshuus fortjener isandhed, at man i Spanien bruger det som en ordsproglig Betegnelse om noget Vidunderligt. „Jeg tager ikke i Betænkning“, siger en protestantisk Reisende, „at kalde Kathedralen i Sevilla for det ædleste af alle Christenhedens Templer. Den gjør et isandhed overvældende Indtryk paa den Indtrædende. Sindet fyldes med Forbauselse og gribes af Ærefrygt ved Synet af dens storartede og alvorsfulde Indre. Ingen mig bekjendt Skabning af reen menneskelig Kunst kan i Henseende til det øieblikkelige og overvældende Indtryk maale sig med Kathedralen i Sevilla. Dens uhyre Størrelse, som man kun utydeligt erkjender gennem det dæmrende hellige Lys, der trænger ind gennem de prægtige malede Vinduer, dens høie og massive Søiler, Hvælvingens vidunderlige Høide, dens Prydelsers alvorsfulde Pragt og den høitidelige Stilhed, der hersker i denne umaadelig store Bygning, og som snarere synes at forøges end at afbrydes ved Echoet af en til et af dens mange Altere henilende Troendes Fodtrin; man hører disse bestandigt svagere og fjernere, indtil de ganske tabe sig i dette store Rum, — Alt

dette gjør et eiendommeligt til Ærefrygt og Andagt stemmende Indtryk“.*)

Denne Skildring maa jeg betegne som fuldkommen træffende. Ingen Bygning i England, Frankrig og Belgien har nogensinde gjort et saa dybt Indtryk paa mig. Dens Høide og Størrelse — den bestaaer af fem brede Skibe foruden store Sidecapeller — bidrage udentvivl meget hertil.**)

Ligesaa prægtig som denne ved Capitlets høihjertede Iver fuldførte Bygning, ere dens *hellige Kar og øvrige Prydelser* (Paramenter etc.) Jeg omtaler disse ikke saameget for deres Værdies og Pragts Skyld, som fordi deres trofaste Opbevaring og omhyggelige Vedligeholdelse gjør den nærværende Geistlighed i Sevilla stor Ære. Jeg har talt om en almindelig Plyndring af de spanske Kirker under de Franskes Herredømme og under de Liberales Regimente, men maa dog herfra undtage denne rige og prægtige Kirke. Vistnok manglede det ikke Vedkommende paa Villie til at røve dens Skatte; men Geistlighedens Omhu, Klogskab og Fasthed har lykkeligt tilintetgjort alle Forsøg herpaa, medens den tillige har viist sin Beredvillighed til, selv i dette Punkt at bringe Offere for det almindelige Bedste.

*) Journal of a clergyman during a visit to the peninsula in 1841. By the Rev. Robertson 1841.

**) Den nylig anførte Forfatter sammenstiller Peterskirken, Paulskirkens og Sevilakatedralens Dimensioner; jeg tilføier Dimensionerne af tre gamle engelske Domkirker:

	St. Peter.	St. Paul.	York.	Lincoln.	Salisbury.	Sevilla.
Længde	673 F.	510	492	482	449	443
Brede	280 -	120	96	80	90	275
Midtskibets Høide	146 -	100	99	80	81	134

De gamle engelske Kathedralkirker ere altsaa længere, men ikke saa høie og brede som Seviladomen, der kun er 12 Fod lavere og 5 Fod smallere end Peterskirken.

Under Invasionskrigen*) skjænkede den mange Sølv-sager til Staten, f. Ex. ved at reducere Antallet af Sølvlamperne i et af Capellerne, det saakaldte „Antigua“**) fra 72 til 48. Men Sevillakatedralens Altere og Skatkammer vise ikke desto mindre endnu den Dag idag, hvad de katholske Kirker i Middelalderen vare — i de Tider, da Menneskene havde fattige Boliger for at kunne have rige Templer, og da Alteret endnu besad, hvad Bufetten siden har usurperet.

Det Princip, hvormed denne Pragt begrundedes, blev her tydeligt udtalt. Det var ikke Forfængelighed eller Lyst til at imponere, som man sædvanlig paastaaer, men ganske simpelt et naturligt Udtryk for den religiøse Ærefrygts Trang til at hellige Gud de bedste af hans Gaver. Dengang da Kirkeskattene bleve plyndrede, hørte vi i det Hele kun faa Beklagelser derover; disse Skatte, sagde man, vare jo igrunnen samlede uden noget fornuftigt Øiemed og bevaredes uden at stifte den mindste Nytte. Men, kan man ikke sige det Samme om fornemme Familiers Sølv-tøi og andre Kostbarheder, om Kronjuvelerne m. m.? Disse Gjenstande ere for Samfundet ikke til større Nytte end Loretos Skatte vare; dengang man anskaffede hine Ting, sattes betydelige Summer i Omløb, og deres Forfærdigelse gav Kunst og Industri Beskæftigelse; men, efter saaledes at have givet Publicum hvad der tilkom det, beklager Ingen sig over, at de Aarhundreder igjennem forvares i aflaaede Jernkister, og kun fra Tid til anden tages frem ved festlige

*) Aarene 1808—1813, da Spanien var besat af Napoleon I.'s Armeer. U.

**) o: Antiqua, saaledes kaldet efter et ældgammelt Mariabillede paa en af Væggene, hvilket man antager at have tilhørt en af Gotherne før Saracenernes Erobringer bygget Kirke. Hele Alteret i dette Capel med al dets Tilbehør, deriblandt mange massive Lysestager og Lamper, ere af Sølv. Capellet har sit eget Sacristi, der indeslutter en Rigdom af Guldsager og Juveler o. L.

Leiligheder. Ja, man vil vel endog sige, at saadanne Samlinger af døde Skatte forsaavidt ere til Nytte for Samfundet, som de bidrage til at fremhæve Standsforskjællen, vedligeholde gamle Familiers Glands og nære den nationale Selvfølelse. Men ogsaa Kirkens Skatte ere jo i sin Tid betalte ligesaafuldt som Towers og have tjent til at befordre Kunst og Duelighed, fra den h. Eligius indtil Benvenuto Cellini og Juan de Arfe.*) Hvorfor beklager man da, at de ere bevarede med saa stor Omhu? Thi, agtes Opbevaringen af saadanne Skatte sømmelig for et kongeligt eller adeligt Huus og synes den at forhøie dets Anseelse i den almindelige Mening, saa er det dog ikke mindre i sin Orden, at man ligeledes sørger for Udsmykningen af Guds Huus og for Guds-tjenestens Glands og Værdighed; ja, det Modsatte vilde stride imod al naturlig Følelse. Gud selv vilde i den gamle Pagt kun taale Guld i sin Helligdom, og Hedningerne forlangte selv i trange Tider Offerkar af Guld; det hed jo: „pateris libamus et auro“ (vi offre i Guldskaaler); og de Christne deelte fra den tidligste Oldtid denne Opfattelse og handlede derefter. Jeg skulde have anseet det for overflødigt at tale herom, dersom man ikke overalt, hvor der gjøres Forsøg paa at nærme sig Fortidens Pragt i denne Retning, endnu bestandigt maatte høre den Indvending: „Hvortil denne Spilde?“ Det var Judas, som først udtalte disse Ord, og han har altid haft Disciple — Henrik VIII., Napoleon, Mendizabal etc. etc.

(Fortsættes.)

*) Eligius var en i sin Tid (7de Aarh.) beundret Guldsmed og Bygmester i Frankrig. Han døde som Biskop i Noyon l. Dec. 659. — Cellini var en berømt italiensk Guldsmed og Billedhugger i det 16de Aarhundrede (født i Florenz A. 1500). — Arfe var ligeledes en fortrinlig spansk Kunstner i det 16de Aarh., som i Forening med flere andre talentfulde Guld- og Sølvarbeidere forfærdigede Størstedelen af Kathedralens hellige Kar, deriblandt den almindeligt beundrede over 6 Fod høie Custodia (Monstrans) af Sølv. U.

Under Polititilsyn.

(Fortsat fra Nr. 43.)

Ottende Capitel.

Lev vel!

Mangen Læser vil maaskee tænke, at hans egen Søn var af Naturen bedre end Robert; og dog maa jeg sige ham, det tør han ikke paastaae. Vilde Nogen gjøre gjældende, at hans Barn lever i bedre Omgivelser, er bedre bevogtet og vil derfor blive bevaret for saadanne Fristelser, end Robert, saa siger jeg: *det er ikke nok*, det vil ikke hjælpe. Al Omsorg fra Forældres Side er ikke tilstrækkelig, naar Barnet ikke er et Lem paa den ene, hellige, katholske Kirkes Legeme, der er stiftet af Gud og til Verdens Ende skal være hans Naades Udde-lerinde; thi udenfor den er der hverken Kraft eller Frelse.

Ogsaa Hanna troede nu dette mere end nogensinde tidligere. En skrækkelig Erfaring om Syndens Magt over dem, som staae udenfor Kirken, havde ladet hende indsee, at hendes Søsters Religion var den ene sande. Men Roberts Hjerte var nu forhærdet, og hun kunde ikke mere, som hun nu meente, gjøre sin tidligere Feil god igjen. Hun vovede ikke at tale med ham om Religion. Men Tanken om hans haarde Hjerte, hans kolde Samvittighed og den lange, skrækkelige Straf, han havde ivente, tyngede haardt paa hende og gjorde hende før Tiden gammel og svag. Enhver Maaned i denne sørgelige Tid var for hende som et Aar!

Men ved den sidste Samtale, før Skibet stak i Søn for at bringe Robert til Straffekolonien i en fjern Verdensdeel, vovede Hanna skjælvende at tale med sin Søn om Troens Nødvendighed. Den arme af Sorg nedbøiede Moder stod der ombord paa Deportationsskibet, dybt ydmyget, og saae snart paa hans kraftige Lemmer, snart op i hans fordom saa kjære og beundrede Ansigt! Ogsaa

han saae ufravendt paa sin Moder, og, da hendes Blik sænkede sig, fulgte hans Øie hende. Blandt Soldaterne, der dannede de Domfældtes Vagt, vare nogle Katholiker, og en Præst var kommen ombord for at sige dem Farvel. Han talte med to Børn, af hvilke den ene, en Dreng knælede ned for at modtage hans Velsignelse. Da Hanna saae Barnet, vendte hun sig til Robert og sagde hulkende :

„O, naar Du“ — hun kunde ikke sige Mere. Robert svarede med en skrækkelig Ro: „Barndommens Dage i Hytten i Woodcote ere forbi; de vende aldrig tilbage!“

Hanna sank ned paa en i Nærheden staaende Kiste og græd bitterligt.

„Moder“, sagde Robert, „søg at fatte Dig. Jeg veed vel, at jeg ikke kan byde Dig synderlig Trøst; men Tiden gaaer hurtigt, og om fjorten Aar have vi glemt denne Dag!“

Hanna saae paa ham med taarefyldte Øine; hun forstod næppe, hvad han sagde. Hun betragtede hans udtryksfulde Ansigt, hans kraftige Skikkelse, og tænkte paa hans Forstand, hans Foretagelsesaand, hans usædvanlige Kraft og Mod. Hvilken Mand havde han kunnet blive! Og hvad var han nu — han, hendes Søn — hendes eneste Barn! Var det muligt, at hun om en halv Time skulde være alene, mere end barnløs. *Han* en Forbryder! Hvorledes kunde hun see paa ham og overleve det? Og dog levede hun. Hun levede for at modtage hans sidste Kys, hans sidste Haandtryk, hans sidste sørgmodige Smil. Derpaa blev hun staaende ved Kysten; hun vendte ikke Øiet bort, før Skibet syntes at tabe sig i Skyerne og tilsidst heelt forsvandt fra hendes Synskreds.

Hun vendte tilbage til sin lille Stue; nu var den saa fattig, saa tom, som aldrig før, thi hun havde af sine hundrede Pund Intet mere tilbage. Dog før hun denne Aften lagde sig til Hvile, antog hun sig en forladt Dreng — den stakkels Tony. Hans Fader var efter en kort Sygdom død i Fængslet, og Drengen bragt til

en af Regeringen grundet, saakaldet Forbedringsanstalt, men løben bort derfra. „En saadan Anstalt er ikke for mig“, meente han; „det er jeg overbeviist om.“

Hvad tænkte vel Robert ved Afskeden? Han havde viist sin Moder et roligt Ansigt — men svarede det til hans sande Stemning?

Det er umuligt at beskrive den Vrede og det Had til al Verden, som opfyldte hans Hjerte. Hvad var det dog, der havde bragt en Mand som ham i en saadan Stilling? Dette Spørgsmaal trængte ind paa ham og forlangte bydende et Svar. Fra Time til Time voxede hans Fortvivlelse, fordi vrede Forbandelser ikke vare noget Svar. Han fandt ingen Undskyldning i Fortiden, intet Haab i Fremtiden. Hans Opførsel var saaledes, at han gjaldt for den værste Fange paa Skibet. Dette vidste han, men han græmmede sig ikke derover.

Ude paa rum Sø bleve Lænkerne tagne af de Fangne. Dage og Uger gik; for Robert var Alt ligegyldigt; havde Reisen varet evigt, han havde ikke brudt sig derom. Alt syntes ham taaleligere end en Deporterets Liv, og hvad han end havde sagt til sin Moder — de fjorten Aar forekom ham at være en Evighed. Han fandt ingen Venner, han var forhadet, tildeels endog frygtet: En Kæmpe af Legemsstyrke med et grundigt fordærvet Hjerte. Han lod sig ikke formilde ved velvillig Behandling, var aldrig villig til at føie sig i Ordenen: et Menneske, for hvem selv de andre Fanger instinctmæssigt vege tilbage, som om de havde en hemmelig Fornemmelse af, at han var værre end dem.

Seiladsen var urolig, og Skibet, som bar de Deporterede, vanskeligt at styre. Nogle af Forbryderne, der kjendte til Søvæsenet, erklærede, at det var ikke sødygtigt, og vilde ikke fuldende Reisen. Alligevel fortsatte Capitainen sin Cours; man svævede mellem Frygt og Haab — om ikke alt i stor Fare. Robert ventede et Skibbrud; han var overtydet om, at Mandskabet ved en indtræffende Storm var forlorent; men det var ham lige

meget. En af hans Kammerater spurgte ham, om han kunde svømme. Han svarede leende: „Ja; men jeg tænker, jeg kan ogsaa gaae tilbunds, om jeg vil! Jeg har intet mere at vente af Livet, og — Døden! hvem kan sige noget derom? Hvad kommer der efter Døden? Der kommer vel — Intet!“

Til trods for alle disse Ængstelser naaede Fartøiet lykkeligt det gode Haabs Forbjerg. Der skulde det ligge for Anker nogle Dage. Fra Officererne paa Kysten kom der Indbydelser til deres Kammerater paa Skibet, som bleve modtagne. De Yngre skulde den første Dag gaae i Land, de Ældre den følgende. Den næste Dag kom, men strax efter Baadens Afgang opstod der pludselig en heftig Storm. Mange Folk, der fra Strandbredden vare Vidner til Katastrofen, saae Skibets Ankerkjæde sønder-rives, og det selv som en Bolt for Vind og Vover drive ud i rum Sø. Enden var let at forudsee, og den kom hurtigt. En Mængde Mennesker havde samlet sig ved Stranden for at see det ventede Skibbrud. Det raadne Fartøi knustes virkelig af Bølgenes Magt, som om det havde været et Stykke Legetøi af Sukker. Enhver Baad, der var i Stand til at modstaae Stormen, blev sat ud, og een bragte sin levende Ladning lykkelig i Land. Men det manglede paa Tid til at redde alle Folkene; havde der end været Baade og Mandskab nok, havde det været umuligt, — Ulykken kom for hurtigt.

Man saae her en saa forfærdelig Kamp mellem Død og Liv, som vel nogensinde er bleven udkæmpet paa Bølgerne. De blandt Tilskuerne, som havde Kikkerter, saae Vandet opfyldt af menneskelige Væsener, som i deres Angst og under deres Anstrængelser for at redde sig væltede de reddende Baade; og dette Syn afskrækkede Mange fra flere Redningsforsøg. Det er haardt at ofre Livet til ingen Nytte; men hvem vilde ikke atter og atter vove det, naar Hundreders Angstskrig lyder op mod Himlen? Modige Hjerter manglede heller ikke her — men Tid. Kunde da Baadene ikke endnu engang vende tilbage for

at frelse endnu flere fra den skrækkelige Grav? Nei, Tiden var for kort! De Mange, som dreve om paa de skummende Bølger, paa de omsvømmende Bjælker, paa Skibets Vrag, vidste, at der for dem ikke mere var Redning at haabe. Nogle sagde roligt hverandre Farvel!

De, som stode paa Strandbredden og saae gennem deres Kikkerter, tænkte tilsidst ikke mere paa at see, hvorledes de Ulykkelige bleve reddede, men blot paa, hvorledes de døde. „De synke i Snestetilbunds!“ hed det. „Vandet er dog nu temmelig roligt omkring Vraget“, bemærkede en Anden. „See der klamre tre sig fast til den Bjælke — nu ere de igjen borte!“ „Hvor Bølgerne kaste Masten omkring! Nu er der ikke flere paa den.“ „O, hvilket Skrig!“ Saadanne Ord betegnede de Tilbageblevnes Skjæbne. De modigste Mænd vendte sig dybt grebne bort, men maatte dog strax atter see derud; saa overvældende var Deeltagelsen.

Endnu larmede Stormen, og Brændingen bruste i ustillet Vrede, saa de Døendes Angstraab ikke kunde naae til Strandbredden. De Fleste af dem, der havde seet paa dette skrækkelige Skuespil, vendte sig nu til de faa Reddede; alle Hjerter, alle Huse stode dem aabne. Kun nogle Enkelte rettede endnu deres Kikkerter paa Levningerne af Skibet og meddeelte fra Tid til anden de Omkringstaaende, hvad de saae. De vare alt i nogen Tid bleve en menneskelig Skikkelse vaer, den sidste, der var bleven paa Vraget. Det var Robert. Han havde intet Forsøg gjort paa at komme i en Baad, skjøndt han havde hjulpet Andre dertil. Han var med tre Andre klatret op paa den høieste Deel af Vraget og var saaledes bleven over Vandet. To af dem sprang i Søen og søgte at faae fat i en svømmende Bjælke. Robert saae dem begge synke og døe. Den tredie blev ved Siden af ham skyllet bort af en Bølge, og nu var han alene — men ikke reddet. Han følte, hvorledes Bjælkerne løsnede sig under ham; han vidste, at han i det næste Øieblik maatte blive draget ned i Dybet. „Nu

reiser han sig — han springer ned. Han arbeider sig frem — seer De ham?“ Saaledes talte Tilskuerne paa Strandbredden, og alle Hjerter sloge stærkt, Alles Øine rettede sig paa ham, Alles Interesse fandt sit Midtpunkt i dette ene Liv. „Han har nu bedre Udsigter end for et Kvarteer siden“, sagde man videre, „da Søen vrimlede af Svømmere. Han kan nu uhindret arbeide, den arme Gut!“ — „Seer De ham endnu?“ — „Ja; hvor han kan svømme! Han trodser Bølgerne som en Sælhund. Har man nogensinde seet Mage til Kraft?“ Men — nu gripes Tilskuerne af Gysen. Svømmerens Kraft svigter; en Bølge styrter sig over ham. Vil han faae Bugt med den? Deeltagelsen bliver stedse mere levende. Man raaber paa en Baad. Men hvem vover for eet Liv sit eget? Han er jo desuden allerede gaaet under. Intet menneskeligt Væsen kan svømme saa langt; Ingen vil faae ham at see paany! Nogle sænke Kikkerten og gaae med tungt Hjerte hjem. Andre see endnu atter og atter derud. De kunne ikke beslutte sig til at opgive den dristige Svømmer, — men selv ikke den stærkeste Arm og det kraftigste Liv vilde bestaae en saadan Prøve.

Robert havde virkelig ogsaa tabt Modet. Medens han saaledes af de høitgaaende Bølger blev kastet om mellem det sønderslagne Skibs Vragstumper, svigtede endelig hans Udholdenhed ham. Men hvorfor anstrængte han sig ogsaa? Et dybt sunket, forbitret, fortabt Menneske, en Synder for Gud — et Udskud af Menneskeheden — hvad bød Livet ham? Hvad var for ham Kampens Priis? I dette afgjørende Øieblik opkommer der en frygtelig Beslutning i hans Hjerte; han siger: „Jeg vil døe!“ Han er i Oprør mod Gud; men — er det en Tid at døe i?

Saa hastigt den fortvivlede Tanke opkom, saa hastigt blev den ogsaa kvalt. Hvad er det, Robert hører? Hvad seer han? Hvorfor synes hans Lemmer at være kraftigere end nogensinde før. Hvad giver ham nyt Mod? Hvorfor hæver han sig med næsten overnaturlig Kraft? Han

seer sig om, han synes at fatte en ny Beslutning — han tager en anden Retning.

Folkene ved Stranden, som i de sidste Minuter saa ængsteligt havde søgt ham, saae ham nu igjen. „Der — der!“ raabte de, „der er han saa kraftig som nogensinde! Men hvad skal det betyde? — Han vender jo nu om!“

Ja, han vender sig virkelig igjen om. I det Øieblik, da Fortvivlelsens Tanke gjennemfoer hans Hjerne, hørte han en Stemme raabe: „Hellige Guds Moder!“ Det var en Kvindestemme; Robert saae en opløftet, bedende Arm. Om Haandedet slyngede sig en Rosenkrands, og Korset derpaa glimtede gennem de skummende Vande: — da vaagnede for hans Aand hans Ungdoms Dage, og fra hans Hjerte steg en Troens Tanke op til Himlen. Saa stor en Synder han end var — han kjendte dog sin Frelzers Billede, — han saae det og troede atter.

Nu vil han ikke mere døe, og Kvinden skal om muligt ogsaa reddes. En overmenneskelig Anstrængelse bringer ham paa Siden af hende; hun synker — hun er bevidstløs; det var maaskee hendes sidste Raab om Hjælp. Hun havde bundet et Tørklæde om Hofterne, og det greb han fat i med Tænderne. Han vender sig atter, han trodser atter Bølgerne, og hans Hjerte gjen-tager uophørligt: „Hellige Guds Moder!“

Guds Magt, hans Retfærdighed, hans Forbarmelse, hans Kjærlighed, — Menneskevordelsen, Korsfæstelsen — Alt træder ved dette Ord frem for hans Sjæl. Hvor er nu Hjertets Fortvivelse, Lemmernes Svaghed? De ere forsvundne! Han holder Kvinden, han bærer hende fremad med sig. Tilskuerne ere halvt afsindige af Glæde; tyve ere nu beredte til at vove deres Liv for hans: thi det er et sandt Under af Mod. I den største Spænding følge de hans Bevægelser. Kvinden rives bort af Strømmen; hun synker. Men han vender sig, han kæmper med Bølgerne, han griber hende paany; derpaa arbejder han sig videre frem, men langsommere og langsommere,

thi hans Kræfter aftage hurtigt. Endelig nærmer Hjælpen sig. Da det næsten synes at være for seent, kommer netop Baaden; man tilkaster ham et Tov, og — begge ere reddede!

(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

England. I Juni Maaned kom Directøren for den protestantiske Mission i Ægypten, Hr. Annine Nassif, fra Kairo til England for at collectere for Missionens Udbredelse. Den 9de Octbr. traadte han ifølge „Westf. Merk.“ i Benedictinerklosteret i Fort Augustus over til den katholske Kirke, efterat have modtaget den forbedrende Underviisning af det nævnte Klosters Prior P. Vaughan. Denne Begivenhed har selvfølgelig vakt stor Opsigt.

Nordamerica. Medens Ordensfolk af begge Kjøen i flere af det civiliserede Europas Lande forfølges og udvides som Landsforrædere, kan Ordenslivet i America glæde sig ved en frodig og blomstrende Tilvæxt. I Annapolis aflagde paa S. Alfons Fest syv Redemptorister de h. Løfter; i Jefferson indklædtes fem Franciscanerinder; i La Crosse aflagde tyve Franciscanerinder Professløfterne; i Erie toge fire Damer Benedictinerindernes Ordensdragt, to modtog det sorte Slør, og to aflagde de bestandige Løfter; i Gowanstown, nær ved Baltimore, optoges den 18de August tyve unge Damer i Skolesøstrenes Orden af Notre Dame; i Ursulinerindernes Klostre i Newyork aflagde den 15. August sex unge Damer deres Løfter, og syv andre gjorde det samme i Ursuliner-Klosteret i Louisville. De fleste af de nævnte Ordensfolk ere af tydsk Herkomst, hvilket sees af deres i Bladene offentliggjorte Navne.

— I Michigan har der dannet sig en ny Sect, som fører Navn af de „Udvalgte“ og hidtil har vundet henved 300 Tilhængere. Stifteren har skrevet en ny „Bibel“,

og Medlemmerne paastaae alle at virke under guddommelig Indskydelse. Optagelsen skeer med en Mængde hemmelighedsfulde Cæremonier; de feire baade Lørdagen og Søndagen og have tillige mange andre Festdage. Andet Ægteskab og Skilsmisse tilstedes ikke. Medlemmer, hvis Formue overstiger 3000 Dollars, skulle dele med „de fattige Brødre“, men hidtil vides endnu ikke, om den nye Sect har faaet saadanne Medlemmer. De „Udvalgte“ agte at nedsætte sig i en af det fjerne Vestens ubeboede Egne.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 6. November. 22de Søndag efter Pintsø. — 7. M. Engelhart, Bisk. og Mart. — 8. Ti. Octav af Allehelgens Fest. — 9. Ø. Indvielse af vor Frelzers (Lateran-) Kirke i Rom; Kl. 8¼ Messe for Ansgariusforeningen. — 10. To. Andreas Avelinus, Bekj. — 11. F. Martinus, Biskop. — 12. L. Martinus, Pave og Mart.

Søndagen den 13de November. 23de Søndag efter Pintsø. Marias Øffring.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
„ 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
„ 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
„ 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
„ 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
„ 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
„ 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
- Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
„ 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

I Ugen fra 6.—12. Novbr. vil der paa Tirsdag, Onsdag, Torsdag og Fredag kun holdes en stille h. Messe i Sct. Ansgars Kirke Kl. 8¼, i Jesu Hjertes Capel Kl. 7 og i Hospitalet Kl. 6½. Alle andre hh. Messer bortfalde paa nævnte fire Dage.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
„ Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegade hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech. Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal. Kjøbenhavn.

Nr. 46. Søndagen den 13. November. 1881.

Indhold: Spanien. Under Polititilsyn. Kirkelige Efterretninger: Trier, Coblenz.

Spanien.

Den lavere Geistlighed.

(Fortsat fra Nr. 45.)

Dog, vi vende tilbage til Sevilla. Domkirkens Skatte, der kun ere et Afbillede af eller et Exempel paa, hvad andre Kirker have været, ere saa lidet bestemte for Øienslyst, at de kun gjøre forholdsviis ringe Effect, ja at man sjældent eller næsten aldrig faaer de kostbareste at see. Vel ere Alterne prydede med massive Sølvkar, colossale Buster, kæmpemæssige Lystestager og andre Gjenstande af Sølv, som i andre Kirker pleie at være af Træ eller Kobber; men Guldet og Ædelstenene ere for Størstedelen skjulte, fordi de meget passende betragtes som hørende til Sacramentets nærmeste Omgivelse og udelukkende bestemte for dets Tjeneste. Man seer saaledes paa Høialteret et vel proportioneret, men dog ualmindelig stort Tabernakel af Sølv, men indenfor dette

er et andet, som man slet ikke seer, og som danner et Tempel af det fineste Guld. I dette sidste staaer et stort Ciborium af samme Metal, men bedækket med Diamanter og andre Juveler, fremdeles en Pyxis (Bøsse) af udmærket Arbeide i Form af en Due, hvori et Kar til Opbevaring af det h. Sacrament, Alt af reent Guld; men det bliver kun brugt, naar Sacramentet bliver bragt til en døende Ærkebiskop. Den Guldnøgle, som kun bliver brugt, naar det h. Sacrament paa Skærtorsdag indelukkkes i den h. Grav, er rigt prydet med prægtige Brillanter. Kalkene ere alle af samme Metal, og saa talrige, at man paa enhver Hovedfest benytter en særlig for denne bestemt. Røgelsekar, Reliquiarier og alle Redskaber, som benyttes ved den nye Pagts Offer, ere ligeledes alle af Guld og af udmærket Arbeide.

Jeg har talt saa udførligt om denne Domkirkes Rigdom, hvoraf Størstedelen, ligesom selve den storartede med Malerier af den høieste Kunstværldi*) indvendigt udsmykkede Bygning, er et Mindesmærke om Capitlets gode Smag og Gavnildhed — ikke blot for at fremhæve disse gode Egenskaber hos de tidligere Tidens Domherrer, men ogsaa for at lade de nuværende Medlemmer af Capitlet

*) Ovenover Alteret i Sacristiet, i hvilket Reliquiarierne og de hellige Kar opbevares, hænger en „Korsnedtagelse“ af Pedro de Campaña, malet 1548, der er et af de skønneste Malerier, som jeg nogensinde har seet. Det var tidligere Alterbilledet i Sognekirken Santa Cruz, i Nærheden af hvilken Murillos Huus stod. Denne store Maler tilbragte ofte hele Timer foran dette Billede; og, naar man spurgte ham, hvorfor han betragtede det saalænge, pleiede han at sige: „Jeg staaer og seer paa, hvorledes de tage Herren ned af Korset!“ Saa naturligt ere Personerne fremstillede. I sit Testament udtalte han det Ønske, at blive begravet foran dette Billede. Dette skete ogsaa; men den franske Kirkerøver Marschal Soult lod denne Kirke nedrive, og Murillos Støv ligger nu uden Monument under Steenbroen! Den nysnævnte Marschal var iøvrigt forsaavidt en stor Beundrer af Murillo, som dennes i Kunstverdenen saa høit vurderede Malerier især vare Gjenstand for hans Efterforskninger!

vederfares Retfærdighed, da det er deres Klogskab og Uforfærdethed det skyldes, at disse Skatte ere reddede fra Tilintetgjørelse. Man maa nemlig ikke troe, at Finantsministerens, inclusive den foromtaite Jødes (Mendizabals), Begjærlighed skulde have overseet denne Kirkes til en Million Sterling (18 Millioner Kr.) taxerede Rigdom. Dengang da Franskmændene trængte ind i Andalusien, bleve dens Kostbarheder bragte til Cadix, som var den eneste Stad, der ikke kom i deres Magt; og, da siden den carlistiske General Gomez rykkede ind i denne Provinds, befalede Regeringen Iagttagelsen af den samme Forsigtighed. Herimod gjorde Capitlet Indvendinger, da det var af den Mening, at Befolkningens Sindelag vilde være Kirkeskattenes bedste Vogter. „Vi behøve blot offentligt at udstille disse hellige og kostbare Sager“, sagde den nuværende Dechant, som dengang var Kirkens Skatmester, „og de ville beskytte sig selv“. Man vilde imidlertid ikke høre Noget herom, og Skattene bleve pakkede i tredive store Kister og sendte til Cadix, ledsagede af to paalidelige Functionærer ved Domkirken, af hvilke den Ene hverken Dag eller Nat forlod dem. Alt kom siden lykkeligt tilbage. Men nu truede en anden Fare. Regeringen sendte den Befaling, at Skattene skulde overgives til dens Commissærer; men man adlød ikke. Nu fulgte den ene Note paa den anden; man befalede og truede — forgjæves; Capitlet vægrede sig ved at udlevere de til dets Bevogtning betroede Skatte. Endelig bleve disse Ordre saa paatrængende og truende, at det næste Skridt maatte blevet et Forsøg paa, med Magt at sætte sig i Besiddelse af Kirkens Skatte, hvilket under disse Omstændigheder vilde have været farligt. I denne Forlegenhed gjorde Dechanten et Forslag, paa hvilket Finantsministeriets Rovgjerrighed strandede. „De skulle blive godvilligt udleverede“, sagde han, „men med al sømmelig Anstand: disse Skatte bestaae af Reliquiarier og hellige Kar, som udelukkende ere indviede til Brug ved Gudstjenesten, og de skulle derfor indtil

det sidste Øieblik behandles med tilbørlig Ærefrygt. Capitlet skal i fuldt Ornat og i høitidelig Procession med Korset i Spidsen bære dem til Raadhuset og der aflevere dem“. Dette vilde imidlertid have været For meget for Folket i Sevilla! I Følelsen heraf fandt Regeringen det ikke raadeligt at gaae ind paa dette Forslag, og Capitlet blev siden forskaanet for gjentagne Fordringer.

Staden, Kunsten og Religionen skyldte Geistligheden Tak, fordi den saaledes har tilintetgjort ethvert Forsøg paa at berøve Kirken hvad der var en Ære for dem alle tre at vide sig i Besiddelse af; den har hermed givet et Beviis paa, hvad Fortidens Fromhed formaaede at gjøre for Guds Ære. Men da jeg har valgt denne Kathedrale som Exempel, for at vise, hvilke Offere den spanske Domgeistlighed*) er rede til at bringe for Kirken, saa vil jeg endnu tilføie Noget om dens Iver for Gudstjenesten; og, hvad jeg siger om den, gjælder om alle de øvrige Capitler. Gudstjenesten maa i de spanske Kathedraler tidligere have været overordenlig pragtfuld; Alle, som tale derom, sige: „Det er nu kun en Skygge af hvad det tidligere var.“ Det egenlige saakaldte Capitel i Sevilla bestod fordem af 92 Medlemmer; men det fulde Antal af alle ved Kirken ansatte Geistlige og Kirketjenere, Domchoret indbefattet, udgjorde 235 Personer. Da alle ved de kirkelige Functioner benyttede Paramenter ere overordenlig pragtfulde**), saa maae de store Festdages Processioner have frembudt et majestætisk ophøiet Skue. Jeg bør tilføie, at der i denne, som

*) Man har altid troet, at de spanske Præbender vare overordenlig indbringende; men de taale i Virkeligheden ingen Sammenligning med de anglicanske. Sevillas 40 Domherrer have aarligt hver en Indtægt af c. 40,000 Realer (c. 7000 Kr.)

**) De i Sacristiet opbevarede Kirkedragter udmærkede sig ved de fortrinligste Broderier. Denne Green af den decorative Kunst har her, som de fleste andre, vedligeholdt sig langt bedre end i noget andet Land.

i andre spanske Kathedraler, indtil nu have vedligeholdt sig Ornamenten og Skikke, som andensteds ganske ere gaaede af Brug eller først i den senere Tid igjen ere indførte.

Men, har Gudstjenesten tidligere været pragtfuld, saa maa man erkjende, at den nu i en anden Henseende er nok saa opbyggelig paa Grund af den Samvittighedsfuldhed og Iver, hvormed den endnu bestandigt feires. Alle Domkirkens og Capitlets Godser ere nemlig inddragne, og de til Vederlag for dem normerede Pensioner ere kun smaa og blive saa uregelmæssigt betalte, at Restancerne fra Aar til Aar bestandigt forøges. Saaledes er der ikke engang sørget for den sædvanlige Gudstjeneste, og langt mindre endnu for de festlige Functioner, som i Paaskeugen, paa Christi Legemsfest og Marias Undfangelsesfest. I dette Aars Fastetid (1845) har Regeringen anordnet, at Omkostningerne til det i Paaskeugen fornødne Vox, Olie o. s. v. forud skal udbetales til Dom- og Sognekirkerne, hvilket altsaa egenlig vil sige, at dette Beløb betales som Afdrag paa Restancerne. Det er saaledes ene Domcapitlernes Iver og de Troendes Rundhaandethed, som man kan takke for, at selv den daglige Gudstjeneste uafbrudt er bleven vedligeholdt. Unægteligt er det et sørgeligt Syn, kun at see et halvt Dousin Domherrer i denne store Kirkes tredobbelte Række af Chorstole; men de ere der dog fra Dag til Dag og sørge for, at den evige Gudstjenestes Alterild ikke slukkes. Chorsangerne, som for Størstedelen ere ældre Mænd, der stedse have bevaret en trofast Vedhængenhed ved Guds Huus, i hvilket de fra deres Barndom af have tjent, forrette deres Tjeneste uden Vederlag, og der er ikke gaaet nogen Dag — med Undtagelse af een eneste —, uden at det hele Officium og Høimessen ere blevene høitideligt sungne i Domkirken i Sevilla, og jeg har aldrig hørt den gregorianske Choral sunget med større Kraft og Alvor end i de spanske Kathedraler.

Men der var dog, som sagt, een Dag, paa hvilken

der for Høialteret i Sevillas Domkirke kun læstes en stille Messe som Conventualmesse. Det var d. 21. Juli 1843. Jeg kan ikke undlade at sige Noget om denne Begivenhed, uagtet jeg dermed tillader mig en Digression fra min egenlige Gjenstand. Da den Bevægelse mod *Espartero*, som endte med hans Landsforviisning, gav sig Luft i alle Dele af Spanien, herskede den samme Stemning i Sevilla, men den blev en Tid lang holdt nede ved Milttærmagt. Den 12. Mai blev Staden erklæret i Beleiringstilstand, men allerede den 18de kunde de civile Autoriteter ikke længere hindre Folkestemningen, som de selv deelte, i at give sig offentligt tilkjende. De forsamlede sig derfor og indbøde flere af de meest ansete Borgere til i Forening med sig at træde i Underhandling med Commandanten. Resultatet heraf blev hvad man kalder et *Pronunciamento*: Tropperne og Folket fraterniserede, og Commandanten flygtede. Der dannede sig da en *Junta* eller Commission, i hvilken Domherren Don Manuel *Cepero*, senere Domdechante, spillede en betydelig Rolle. Følgen heraf var, at General van Halen fra Granada af rykkede frem mod den aabne Stad og d. 18. Juli begyndte at opkaste sine Batterier i Nærheden af den.

Folket rustede sig imidlertid til Forsvar, opkastede Batterier, opplantede Kanoner, befæstede Portene, og henimod 6000 Bevæbnede forsvarede disse Værker. Ligesom tidligere Befolkningen i Granada under Kampen mod Revolutionen havde udfoldet „det katholske Kongebanner“, som Ferdinand og Isabella havde opplantet i den erobrede Maurerstad, saaledes opflammede ogsaa Sevillas Befolkning sit Mod ved i et høitideligt Optog at bære den i Domkirken opbevarede høit skattede Standart igjennem Gaderne, hvilken den h. Ferdinand selv havde baaret ved Stadens Erobring, og ved at ledsage denne imponante Cæremoni med det Løfte, at de vilde forsvare Byens Mure mod Religionens og Thronens Fjender.

(Fortsættes.)

Under Polititilsyn.

(Fortsat fra Nr. 45.)

Niende Capitel.

Lykkeligt Gjensyn.

I en Seng i Sygehuset ligger nu Robert. Han havde været meget syg, og Feber og Vildelse havde længe omtaaget hans Aand. Vel gaaer det nu bedre, men han er endnu svag og bleg. Han erindrer sig Skibbrudet og spørger efter den Kone, han har reddet: man lover ham at han snart skal faae hende at see.

Hun er en Irlænderinde og havde været gift med en af Soldaterne, — nu er hun Enke og barnløs.

Da hun kom til Robert, glædede han sig inderligt; hans Hjerte slog stærkere ved Synet af hende.

„Rosenkrandsen“, sagde han til hende, „har reddet os begge.“

Ogsaa hun havde længe ligget syg. Synet af Robert erindrede hende om Skibbrudets Rædsler og vakte paany hendes Smerte, saa hun sitrede og næppe formaaede at takke ham for sin Redning.

„De er altsaa Katholik“, sagde hun endelig, foranlediget ved hans Bemærkning om Rosenkrandsen.

„Nei, jeg er ikke Katholik“, svarede Robert og fortalte derpaa Konen om den lille Marias Rosenkrands. Under hans Fortælling, foldede Irlænderinden Hænderne, græd og fremsagde bestandig ved sig selv den korte Bøn: „O Gud, send ham en Præst! Barmhertighedens Moder! send ham en Præst!“

Dette gjorde et dybt Indtryk paa Robert.

Han vedblev at fortælle hele sit Livs Historie, fordi det lettede hans Hjerte; men hun vedblev fremdeles at gjentage den samme Bøn. Da hans Fortælling var til Ende, spurgte han: „Men hvad vilde det hjælpe mig at tale med en Præst?“

Hun svarede: „De vilde blive optaget i Kirken, skrifte Deres Synder og faae Absolution.“

„Faae Absolution?“ gjentog Robert, som om han ikke ret havde forstaaet hende. „O ja“, vedblev han, „men der maa først endnu foregaae Noget i mig, det føler jeg tydeligt. Jeg kan ikke mere tale, som jeg talte, da jeg var Barn; jeg kan ikke mere frembære den kjære Gud en elskende Sjæl. Det Sprog, som dengang lød fra mit Hjerte — — jeg kan ikke mere finde det.“

„Det er sandt,“ sagde den gode Kone. „Men Gud vil lære Dem et andet Sprog: „Jesus, vær Du min Sjæls Læge; jeg er den Syge, som Du er kommen fra Himlen for at helbrede! O, læg min Sjæl, thi jeg har syndet imod Dig! Jesus, Du er Hyrden, jeg er det fortabte Faar; o, tag mig paa Dine Skuldre og bær mig hjem!“ Er dette ikke Deres Sjæls Følelser?“

„O tilvisse!“ udbrød Robert og greb hendes Haand, medens hede Taarer randt ned over hans Kinder. „Ja, det kan jeg sige; jeg kan sige det af mit ganske Hjerte!“

„Vilde det da ikke nu være godt, om De kunde tale med en Præst, som kunde lede og opreise Deres sønderknuste Sjæl? O, jeg vil bede, at Gud snart maa sende Dem en Præst. Saa vilde De ikke mere tøve med at blive Katholik, hvilket De jo allerede som Barn ønskede. Ikke sandt?“

„Nei, intet Øieblik“, sagde Robert fast. „Hvis der nogensinde skulde tilbyde sig en Leilighed dertil, vil jeg slutte mig til Kirken, og i Mellemtiden — —“

„Bed Du for ham, o hellige Guds Moder,“ afbrød Konen ham, „for at han maa blive værdig til Christi Forjættelse!“

„Ja, det er Sandhed, jeg føler det“, sagde Robert med et Suk. „Det er mig, som om — trods Alt, hvad jeg har forbrudt — Barndommens Følelser vendte tilbage i mit Hjerte.“

„Tvivl ikke derpaa,“ sagde Konen tillidsfuld. „Imorgen vender jeg tilbage til England, og De reiser, som

jeg hører, i næste Uge til Australien. Kan jeg gjøre Noget for Dem i Hjemmet? Siig mig aabent Deres Ønsker!“

„Da jeg forlod England, var jeg saa forhærdet, at jeg ikke engang spurgte min stakkels Moder, hvad hun tænkte paa at foretage sig, eller hvor hun vilde drage hen. Men etsteds maa Hanna May være at finde. Naar De seer min Moder, saa siig hende Alt, hvad der er foregaaet med mig; det vil være hendes bedste Trøst.“

„Hvis Deres Moder er i England, vil jeg finde hende. Forlad Dem paa: Hanna May og Sophie Noble ere fra nu af Veninder. Hvad Mere?“

Robert kunde ikke tilbageholde et Smil over det, som han nu vilde sige. „Min Moder vil vide, hvor en Dreng ved Navn Tony Davidson befinder sig. Hans Fader — om han endnu lever — hed David Davidson. Denne Dreng reddede engang mit Liv ved en falsk Ed. See at finde ham, saafremt De kan, og søg at bringe ham paa den rette Vei!“

„Jeg skal gjøre Alt derfor“, sagde Mrs. Noble. „Har De endnu noget Ærinde at give mig?“

„Nei, intet meer. Naar De skriver til min Cousine Maria Ashton i Preston i Lancashire, vil De maaskee bedst erfare min Moders Opholdsted.“

„Tak for dette Vink. Er det nu Alt? Men jeg skriver ogsaa til Dem; De skal snart høre fra mig.“

Derpaa sagde Begge hinanden Farvel. Mrs. Noble havde strøet en god Sæd i Roberts Hjerter, og det var hende en stor Trøst. Den næste Dag reiste hun til England og medtog et Document, der gav hendes Løfte om, at han snart skulde høre fra hende, Vægt. Det indeholdt en af Embedsmænd afgiven Erklæring om hans ædle Gjerning, den største Roes for hans Mod og Bøn om hans Benaadning. Bønskrivtet var undertegnet af en Mængde ansete Personer. Til al Lykke blev der ikke sagt ham noget herom, og saaledes anede han ikke, hvilken Lykke der kunde forestaae ham.

Efter faa Ugers Forløb ankom han til Sidney og blev strax tilligemed de andre Straffefanger sat til strengt Arbeide.

Snart opdagede han, at den Mand, med hvem han sædvanligt arbeidede, var Katholik. Dette erkjendte han paa Korstegnet, som han selv som Barn saa ofte havde gjort. Han tog Mod til sig og tiltalte ham.

„Kommer der undertiden en Præst hertil?“ spurgte han.

„Ja; men hvorfor vil De have det at vide?“

„Min Frelse afhænger deraf.“

„Gud være lovet!“ udbrød Fangen. „Et saadant Svar har jeg endnu ikke hørt her. Men hvad enten De træffer paa en Præst, eller ikke, vil Deres faste Tro, Deres inderlige Længsel ikke blive forsmaaet af Gud.“

„Men naar kan jeg da faae Leilighed til at tale med en Præst?“ spurgte Robert ivrig.

„I Paasketiden ville vi ikke blive glemte. Det er da en sikker Sag, at vi feire Paasken ved et godt Skriftemaal.“

„Føler De Dem tilfreds her?“

„Ja vel, nu, da jeg erkjender min Dom for at være retfærdig. Jeg veed, at jeg tør ikke beklage mig. Jeg syndede mod mit bedre Vidende; thi jeg er født Katholik og, da jeg blev dømt paa Livstid —“

„Paa Livstid?“ udbrød Robert bestyrtet.

„Ja, paa Livstid“, bekræftede Manden. „Men forhaabentlig frelser mit Legemes Fangenskab min Sjæl. Guds Naade vendte den tunge Straf til min Frelse, og saaledes har jeg al Grund til at prise mig lykkelig.“

Fra dette Øieblik af var ogsaa Robert tilfreds og gudhengiven. Sin Medfange fik han af Hjertet kjær. Ved Paasketid kom Præsten, og Robert blev optagen i Kirken.

Det Bønsskrivt, som Mrs. Noble medtog, var blot en Afskrivt af et andet, der paa Embedsvegne blev sendt

til England. Mrs. Noble var tillige forsynet med Anbefalingsbreve til høitstaaende Personer, ifølge hvilke hun blev opfordret til selv at overrække Bønsskrivet og fortælle det Forefaldne. Hun gjorde dette; Indenrigsministeren forelagde Dronningen Ansøgningen, og Roberts Benaadning blev vedtaget. Men alt dette kostede Tid, og Robert havde været et Aar i Straffecolonien, før han fik Underretning om sin Lykke.

Imidlertid erkyndigede Sophie, der ved sine nye Venner havde faaet et godt Udkomme som Vaskerkone i Nærheden af London, sig flittigt om Mrs. May. Hun efterspurgte hende i Preston, men Maria var gift og dragen bort. Hun sparede hver en Skilling og reiste endog til Woodcote og Waterford; men Hanna var borte, og Ingen vidste hvor. Mrs. Noble arbeidede haardt, levede simpelt, klædte sig tarveligt, for at hun kunde anvende Alt paa at efterforske Hanna.

Alt var omsonst! Endnu Eet, gjorde den gode Kone — hun bad. Hver Dag anraabte hun Guds Moder om at forbarme sig over Roberts Moder. Maaneder henrandt, og hun erfarede Intet — dog, hun lod ikke sit Haab og sin Tillid synke; der kom endelig Efterretning, og det paa følgende Maade.

(Sluttes.)

Kirkelige Efterretninger.

Trier, 17. Octbr. Igaar Aftes havde den herværende katholske Svendeforening arrangeret en Festforsamling, hvilken Hs. Høiærv. Biskop Korum bærede med sin Nærværelse. Skrædersvend Jakobs bragte ham i et af ham selv forfattet Digt Foreningens Hilsen. Biskoppen svarede efter „Trier Landesztg.“ Følgende:

„Jeg er meget taknemmelig for de venlige til mig henvendte Ord. Da jeg imidlertid endnu ikke har bragt det saa vidt at kunne tale i Vers, maa jeg nøies med

den sædvanlige Maade at tale paa. I Deres Hilsen blev der udtalt et meget sandt Ord, nemlig det, at Kjærlighed har kaldet mig til dette Locale. Jeg kan oprigtigt sige, mine Venner, at jeg har tilbragt den skjønneste Deel af mit præstelige Liv blandt Svende, Lærlinge og Arbeidere. Præsten maa slutte sig til Arbeiderne. I Hedenskabet gjaldt Arbeidet for en Skjændsel. Men vor Frelser har viist den bedaarede Verden, at denne Opfattelse var urigtig. Den første Mand, hvem Menneskevordelsens Hemmelighed blev aabenbaret, var en Arbeider; vor Frelser har hvilet ved en Arbeiders Bryst, og Arbeideren Josephs haarde Hænder have baaret Frelseren. I see altsaa kjære Arbeidere, hvorledes Arbeidet er blevet adlet ved Frelseren: Hans Pleiefader var en Arbeider. Kunne I ønske en høiere Ære, en større Udmærkelse end denne? Sikkerligt er det derfor ogsaa Præstens Pligt at elske Arbeideren. Den h. Skrift siger: „Mennesket er født til Arbeide som Fuglen til at flyve.“ Arbeidet er Midlet til at hellige os. Gud har skjænket Mennesket Evner, som han skal udvikle og udnytte ved Arbeide. Arbeidet er den Løsesum, for hvilken vi skulle købe Himlen. I vor Tid trues Samfundet med særdeles store Farer fra de arbejdende Classers Side. Fordi man har gjort Arbeiderne fremmede for Kirken, fordi man har røvet dem Haabet om Himlen og Frygten for Helvede, søge de deres Lykke allerede i denne Verden. Indenfor den katholske Kirke kjendes ingen saadan Fare. Den Arbeider, som er opdraget af Kirken og af den blev henviist til en høiere, overjordisk Lykke, er ingen Fare for Samfundets Orden. Vile I af et Exempel see, hvilken Løn der betales Arbeiderne af de Mænd, som benytte dem til deres oprørske Planer? Under den franske Revolution klagede Arbeiderne over, at de ikke havde faaet nogen Løn for deres Medhjælp til Revolutionen, at man havde givet dem Lig, medens de raabte efter Brød. Og da man vilde afskaffe Laugene, traadte 24 Laugsforstandere for Conventet og bade om, at man vilde lade Laugene bestaae. Hvad svarede man dem? Næste Dag bleve de 24 Forstandere henrettede. Og et lignende Svar vil altid blive givet af Frihedsheltene. Har Arbeideren ydet sine Tjenester, da bliver han kastet bort som en udpresset Citron. Saaledes vil man atter behandle Arbeiderne, dersom de lade sig bedaare. Jeg veed, at I aldrig vilde lade Eder bedaare; selv om Verden skulde styrte sammen, ville I vedblive at ære og

agte Kirkens Bud. Dette er den Politik, som Kirken lærer Arbejderne. Man har udfundet, at jeg ikke er nogen Politiker eller Diplomat, men Politiken er jo ogsaa udelukket fra Svendeforeningerne, og jeg har kun den katholske Kirkes Politik: „At øve Dyden og flye Synden.“ Naar vi handle derefter, da have vi den bedste Politik, og den vil ganske sikkert engang finde Anerkjendelse; den Fane, som Svendefaderen Kolping løftede høit, vil føre til Seir. Arbejderne kunne være forvissede om, at Præsterne elske dem med oprigtigt Hjerte. Den store Verdensapostel var en Arbejder, og Arbejderne skulle være Apostle, idet de forsvare Troen og de gode Sæder i de Værksteder, hvor Præsten ikke kan virke. Paa disse Steder begaaes der ofte de skrækkeligste Synder mod Troen. Men desværre bære Arbejderne ofte selv Skylden, thi mange skamme sig ved at træde op mod en Spotter, der i Paris eller Berlin har lært at tillade sig daarlige Vittigheder om de helligste Ting. Mod slige frække Mennesker skulle i træde op med et frimodigt Svar. Men ikke blot ved Ord skulle I være Apostle, ogsaa i Gjerning, ved en christelig Livsvandel. Da vil man snart vogte sig for at føre slig Tale i Eders Nærværelse. Enhver vil sige: „Den katholske Arbejder maa man høiagte!“

Svendeforeningens Præsæs, Hr. Pastor Grünwald, udtalte i Foreningens Navn sin inderligste Tak for, at Biskoppen havde nedladt sig til at besøge Foreningslocalet. Til Slutning bad Taleren om den biskoppelige Velsignelse. Biskoppen svarede: „Forinden jeg meddeler Velsignelsen, maa jeg takke Hr. Præsæs for hans hjertelige Ord, men ogsaa tilføie en venlig Dadel. Der er undsluppet ham det Ord, at jeg havde „nedladt“ mig til at gjæste Svendeforeningen. Men det er ingen Nedladelse, naar en Præst eller en Biskop besøger katholske Arbejdere. Apostelfyrsten Petrus har sagt: „Vi ere alle en kongelig Slægt“. Vi ere alle Arbejdere. Den ene arbeidet med Hovedet, den anden med Haanden. Jeg vil aldrig være af den Mening, at jeg nedlader mig, naar jeg kommer til Arbejdere; jeg troer at staae høiere, naar de omgive mig med deres Dyder og understøtte mig med deres Bøn. Derpaa gav Biskoppen den knælende Forsamling sin Velsignelse.

Coblentz. Fra Coblentz skrives under 25de Octbr.: Igaar meddeelte Hs. Højærv. Biskop Felix af Trier Confirmationens h. Sacrament i den herværende St. Ca-

storskirke til 700 Drengene og 300 Soldater. Om Eftermiddagen aflagde den høiærv. Herre nogle Besøg hos Private og i Hospitalet, hvor han udtalte sin Anerkjendelse angaaende Sygestuernes gode Indretning og de Syges udmærkede Forpleining. Kl. 8 om Aftenen afholdtes i Gørresbygningens store Sal en Festforsamling, i hvilken, foruden Læseforeningens talrige Medlemmer, Overborgmesteren, Præsidenten og flere af de høitstaaende Embedsmænd toge Deel. Efterat Biskoppen havde indtaget Ærespladsen, holdt Hr. Statsadvocat Müller som Præsident for Læseforeningen en længere Tale, der sluttede med følgende Ord: „Vi bevidne vor Biskop vor oprigtigste Kjærlighed og Hengivenhed; vi love ham at bevare den Tillid, hvormed vi kom ham imøde i det første Øieblik, da vor h. Fader sendte os ham; vi love endelig at ville holde os til ham med ubrødelig Troskab. Hvad enten Fredens Sol snart skal opgaae, eller nye Storme bryde løs over vort Fædreland: altid skal man finde os ved vor Høiærv. Biskops og vor h. Faders Side. Som et Udtryk for dette vort Sindelag ville vi istemme det Jubelraab: Vor høiærværdigste Biskop leve!“

Biskoppen takkede med nogle hjertelige Ord og sagde derpaa efter „Coblentz. Volksztg.“ omtrent Følgende: „Det er en Styrelse af det guddommelige Forsyn, at Katholikerne netop i vor Tid have samlet sig til Foreninger, og saaledes ved fælleds Kræfter danne et mægtigt Bolværk og Forsvar. Tidligere vare Munkene Forkæmperne for Guds og Kirkens h. Rettigheder; de leve imidlertid nu for største Delen udenfor deres Fædreland, men Gud har skjænket sin Kirke nye Stridskræfter i de katholske Lægmænd, der have følt og erfaret, at ogsaa de ere mægtige. I kjende saadanne Mænd, I have dem midt iblandt Eder! Ud af disse Mænd taler Guds Aand, den katholske Kirkes Aand. Vide I, hvorfor den katholske Kirke i Tydskland frembyder et saa herligt Skue? Fordi de katholske Mænd have staaet fast og holdt sammen, fordi de ligeoverfor en vantro Verden aabent og modigt have bekjendt deres hellige Tro. Verden vilde ikke gjøre sig fortrolig med den Tanke, at lærde Mænd for Alvor kunne troe paa Religionens Sandheder, og at de besadde Mod og Styrke nok til at indrette deres Liv efter disse Sandheder; men Verden er blevet skuffet. Det er Eendrægtigheden, som har gjort vor Kirke saa mægtig og stor, det er ogsaa den, som styrker os og indgyder os Tillid for de kommende Dage.

Intet Ufredens og Tvedragtens Ord skal komme over mine Læber. Jeg omfatter alle mine Børn med Kjærlighed, ogsaa dem, der have saaret os. Jeg vil vinde dem ved Kjærlighed, ved at komme dem imøde; vi ville vinde dem som de første Christne, der lede meget men tilsidst dog tvang deres Modstandere til at bøie sig for Kjærlighedens Magt. Dette er den Seir, som overvinder Verden, og vi haabe at vinde denne Seir Jeg har aldrig talt til katholske Mænd uden at formane dem til Fredsommelighed, uden at lægge dem paa Hjerte, at de, hvor det gjælder en hellig Sag, aldrig skulle lade personlige Hensyn og Meningsforskjælligheder raade. Vi ere enige i Troen og Haabet, og vi ville ogsaa være enige i Kjærligheden. I Tro og Kjærlighed ville vi overvinde Verden. Vi høre ikke til de Mennesker, som ville bringe Ulykke over Fædrelandet; man har aldrig fundet os blandt dem, som true Samfundets Orden. Vi kunne falde, vi kunne døe, men at gjøre Uret, det kunne vi ikke! Jeg har taget til mit Valgsprog: „Ved Taalmodighed skal du seire“. Ja lader os være standhaftige i Taalmodigheden, og vi ville da faae bedre Tider at see. Gaves der vel nogensinde en Tid saa herlig som vor? Søger efter et Aarhundrede, der kunde lignedes med vort! Have Katholikerne nogensinde før udmærket sig ved en saadan Enighed? Man har røvet vor h. Fader hans verdslige Rige, men i de Troendes Hjerter har han skabt sig et Rige, som ingen Pave tilforn har seet!“ En Bifaldsstorm som den, der fulgte Biskoppens Tale, har Gørresbygningen længe ikke været Vidne til. Da den højærv. Herre henimod Kl. 10 forlod Forsamlingen, istemmedes Piushymnen og udbragtes der endnu engang et begeistret Leve.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 13de November. 23de Søndag efter PIntse. Marias Offring. — 14. M. Didacus, Bekj. — 15. Tl. Gjertrud, Jomfru. — 16. O. Stanislaus Kostka, Bekj. — 17. To. Gregor Undergjø-reren, Biskop. — 18. F. Indvielse af St. Peter's og Paul's Kirker i Rom. — 19. L. Elisabeth, Enke.

Søndagen den 20. November. Sidste Søndag efter PIntse.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldts-gade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6½ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7¾ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8¼ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.
I Capellet i Kronprindsessegade hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Elisabethforeningen

lader paa den h. Elisabeth's Fest Lørdagen den 19de November Kl. 8¼ læse en h. Messe for Foreningens Formaal. Fælledscommunion Søndagen den 20de November under den h. Messe Kl. 8.

Mariacongregationen for Ynglinge

(Stanislauscongregationen)

høitideligholder Søndagen d. 13. November Stanislaus-Festen. Kl. 8½ Formiddag Fælledscommunion i Jesu Hjertes Capel i Kronprindsessegade. Kl. 6 Eftermiddag Festandagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech. Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 47. Søndagen den 20. November. 1881.

Indhold: Spanien. Under Polititilsyn. Kirkelige Efterretninger: Breslau.

Spanien.

Den lavere Geistlighed.

(Fortsat fra Nr. 46.)

Den 20de Juli begyndte Beskydningen; men uagtet der paa denne Dag blev kastet over hundrede Bomber mod Byen, led den dog ikke stor Skade, da de fleste ikke engang naaede den. Den anden Dag blev derimod af større Betydning. I fulde atten Timer taug Batterierne ikke et Øieblik; der blev ialt kastet 357 Bomber og 600 Kanonkugler paa Byen. Den næste Morgen ankom Espartero, og Beleirernes Virksomhed syntes at aftage; men den 24de kastedes atter 78 Bomber og mange Kugler paa Byen, og Bombardementet varede endnu nogle Dage, indtil Fjenden d. 28de trak bort, forfulgt af det til Undsætning fremrykkende Armeecorps.

Fra Esparteros og hans General van Halens Side var den hele Beleiring en unødvendig og hensynsløs Gru-

somhed mod mange Tusinde værgeløse Indvaanere og en høist barbarisk Adfærd mod Stadens talrige Kunstmonumenter. Thi, selv om de havde indtaget Sevilla, vilde de dog ikke have undgaaet deres endelige Skæbne, og, dersom det var deres Agt, at sætte sig i Besiddelse af Staden for at gjøre den til Udgangspunkt for deres Operationer mod hele Kongeriget, saa var det vistnok et meget forkeert Middel hertil, at bombardere den og forbitre dens Indvaanere indtil Raseri. Naar man saa betænker, at disse Mænd i England ere blevne ærede og feterede som Patrioter og deres Lands Forsvarere, da kan man kun føle Uvillie og Modbydelighed for disse Ytringer af Agtelse for saadanne Personer, og kan ikke andet end betragte dem som en Skændsel for det engelske Folk. Hvilken Jammerlighed — at man ved den til Ære for Espartero foranstaltede Banket blandt de i Festsalen anbragte Decorationer ogsaa læste Ordene „Sevilla“ og „d. 21. Juli 1843“.

Man kan let tænke sig Befolkningens Skræk ved dette rasende Angreb. Capitlet opfyldte paa den ædleste Maade sine Pligter. Jeg taler her ikke om et af dets Medlemmer, den allerede omtalte Don Manuel Lopez Cegeros begeistrede Optræden; han spillede, som sagt, en Hovedrolle ved Stadens Reisning og Forsvar, var Sjælen i hele Bevægelsen og gav den en religiøs Farve; men jeg taler om Geistligheden i det Hele. Det Første de gjorde, var at aabne Cathedralens Porte for Alle, som der vilde søge Tilflugt, og den store Kirke blev snart fuld af Mennesker. Mange Tusinde, deriblandt en Mængde Ordenspersoner, opholdt sig i Domkirken, hvor de troede sig sikrede ved Bygningens Fasthed og Hellighed. Den Paastand, at van Halen forsætligt skulde have skaanet dette prægtige Tempel, fortjener ingen Tiltro; man har tvertimod forsikret mig, at en stor Deel af Bomberne aabenbart vare rettede baade mod Domkirken og det skønne Taarn Giralda; men nogle af dem kom ikke saa vidt og andre fløi hen over dem, medens ikke

faa sloge ned i Nærheden af dem; men lykkeligviis berørte ingen af dem den hellige Bygning. Folket ventede imidlertid tillidsfuldt Beskyttelse i Guds Huus, og det aabnedes villigt for Alle; det h. Sacrament blev bortfjernet; man fordeelte de enkelte Ordenssamfund i de forskjellige Capeller, og Kirkens Skibe bleve afdeelte ved Forhæng, der skilte de forskjellige Familier, som opholdt sig der, fra hverandre. Men ikke blot Domkirken, ogsaa de øvrige Kirker vare ganske opfyldte med Mennesker.

Men, medens Guds Huus saaledes stod aabent for Alle, som der søgte Ly mod Faren, afbrød Capitlet ikke sin daglige Gudstjeneste. Midt iblandt den store Mængde Mennesker, som fyldte alle Rum i Kirken med Undtagelse af Choret, bleve alle de kanoniske Bedetimer fra Matutin til Complet regelmæssigt sungne, og Høimessen daglig holdt undtagen paa d. 21. Juli, hvor den ved den uafbrudte Kanonade bevirkede Forvirring og Bestyrtelse var saa stor, at man maatte afkorte Gudstjenesten og blot holde en stille Messe. Kirkeklokkerne klang under Kanonernes Torden hvergang til den sædvanlige Tid, og Domherreerne ilede gjennem de øde Gader til den fyldte Kathedrale, for at istemme Psalmerne. Allerede eengang tidligere havde Capitlet viist den samme Uforfærdethed. Den 1. Novbr. 1751 rystede et Jordskjælv Domkirken saa stærkt, at Alle bleve grebne af Skræk. Det var midt under Afsyngningen af Timebønnerne, og Domherreerne forlode vel Choret, men kun for at forsamle sig omkring det store Kors paa Dompladsen og der fuldende deres Bønner. Til Erindring herom bliver endnu hvert Aar paa Allehelgensdag en Deel af Officiet sunget paa dette Sted. Det sydlige Spaniens milde Klima begunstiger Vedligeholdelsen af denne smukke Skik.

Denne Troskab i Opfyldelsen af deres præstelige Pligter, trods Armod, Forfølgelse, Revolution og de med en Beleiring følgende Rædsler, geraader vistnok Sevillas Domcapitel til stor Ære. Men det har ligeledes beviist

en ikke mindre beundringsværdig Uegennyttighed og Gavmildhed i Omsorgen for Vedligeholdelsen af dets Helligdoms Pragt og Skjønhed. I Aaret 1843 blev der testamenteret Domkirken en betydelig Sum, hvis Anvendelse blev overladt til Capitlets Skjøn. Hele dette Beløb (c. 37,000 Kr.) blev benyttet til Anskaffelsen af nye pragtfulde Kirkeparamenter, uden Tanke om at anvende nogen Deel deraf til at bøde paa de Tab, Capitlet ved Revolutionen havde lidt.

Hvad jeg har sagt om denne Kathedrale gjælder om alle andre mig bekendte spanske Domkirker. I ingen af dem har den daglige Gudstjeneste nogensinde været afbrudt, uagtet paa flere Steder Domherrernes Antal er smeltet saa stærkt sammen, og Kirken er bleven saa forarmet, at Timebønnerne ikke mere kunne synges, men blot reciteres. I næsten alle Capitler har jeg truffet paa Personer, som paa Grund af deres pligtmæssige Modstand mod Regeringens Overgreb og Tyranni have i længere Tid levet i Forviisning, og jeg har fundet dem alle at være Mænd, hvis agtværdige Charakter og theologiske Lærdom jeg maatte beundre, ligesom jeg ikke mindre følte mig opbygget ved deres Taalmodighed og Sagtmodighed under alle Forfølgelser, saavelsom ved deres Dyder i det Hele. Deres Velvillie og Venskab er mig i kjær Erindring, og jeg er overbeviist om, at der blandt dem er Mange, som ville gjenopbygge Jerusalems Mure og gjenreise Guds Tempel, saasnart Hærskarernes Herre paany vil hjem søge sin ødelagte Arv.

Jeg havde endnu en Deel at bemærke om den *spanske Geistlighed overhovedet*, men skal herom fatte mig i stor Korthed. Det forstaaer sig af sig selv, at der maa herske en stor Forskjællighed blandt de talrige og under saa mangeartede Forhold opvoxede Medlemmer af denne Stand, baade i Henseende til Kundskaber, Talenter og Dyder; dette kan ikke være anderledes og har fra Kirkens Begyndelse ikke været anderledes. Adskillige af de i denne Forskjællighed begrundede Paastande kunde

vistnok fortjene en nærmere Drøftelse, og deriblandt især den saameget yndede Beskyldning for Uvidenhed. Jeg bemærker herom foreløbigt, at naar engelske Missionærer i Protestantismens Interesse bereise Spanien for at søge Oplysninger om dette Lands religiøse Tilstand og Geistligheds Standpunkt i Henseende til Kundskaber og Dannelse, da gjøre de sig skyldige i en høist mærkværdig Feiltagelse, naar de anlægge deres egne Kundskaber som Maalestok for Bedømmelsen af Andres Viden. De omtalte protestantiske Geistlige ville ligesaalidt som andre Reisende være istand til at underholde sig med katholske Geistlige om theologiske Anliggender, og det er jo ene Kundskaben og Dygtigheden i denne Retning, som her er det Afgjørende.

(Den med de her paagjældende Forhold — saavel hvad Spanien, som navnlig England angaaer — nøie bekendte Forfatter til disse Skildringer omtaler her en i et engelsk Tidsskrift meddeelt høist eensidig og — paa Grund af indre og factiske Modsigelser — beviislig usandfærdig Beretning om en Samtale med en spansk Dominicanermunk, og paaviser, ved en Fremstilling af, hvorledes de theologiske Studier i Spanien saavel paa Universiteterne, som i Seminarierne ledes, træffende det aldeles Umotiverede i, ikke blot at beskylde en Mand for Uvidenhed, som er i Besiddelse af de for hans Stand og Kald nødvendige Kundskaber, fordi han er ubekjendt med visse Ting, som en Englænder veed bedre Besked om, men udvide en saadan løs Sigtelse til alle hans talrige Standsfæller! Næst at henvise til den aldeles forskjællige Maade, hvorpaa katholske og protestantiske Geistlige betragte deres Stilling, og hvor almindeligt det er, at de Sidste, navnlig i England, mere søge Tilfredsstillelse for deres videnskabelige Interesse i andre Studier, end i Theologiens, viser Cardinalen, hvor uberettigede de følgerig ere til at opholde sig over, at Mænd, som have erholdt en grundig theologisk Uddannelse og derved ere satte istand til at opfylde deres omfattende og ansvarsfulde Kalds-

pligter, mulig kunne mangle Kundskab om mange Ting, der betragtes som Fælledsgods for den saakaldte dannede Verden, men ere deres Stilling og Virksomhed ganske uvedkommende.)

(Fortsættes.)

Under Polititilsyn.

(Sluttet.)

En Dag bragte hun en Dame i London den færdige Vask. Man førte hende ind i Folkestuen, for der at vente paa nyt Arbeide. Der laae hist og her nogle Aviser; hun tog en af dem i Haanden, og hendes Øine faldt paa Politirapportene, og deriblandt paa en med Overskrift: „Forbausende Fordærvelse i en ung Alder.“ Hun læste videre og fandt, at den handlede om en Dreng ved Navn Tony Davidson. Nu havde hun fundet et Holdepunkt for at finde Hanna May. Hun takkede Gud under Taarer. I denne Beretning var sagt, at denne Dreng var paagreben for Tyveri, efterat han allerede længe havde været Politiet mistænkt, samt at han var bekjendt for at være usædvanlig dristig og snu.

„Han er saa lille af Væxt“, hed det videre, „at Dommeren betvivlede, at han var sexten Aar. Men den unge Tyv svarede: „Folk, som jeg, have altid smaa Legemer og store Hjerter; vi ere det engelske Folks Perler — uden Hjem, uden Venner, uden Fortjeneste, uden Underviisning, og dog os selv nok. Jeg haaber kun, man ikke sætter mig i Hullet; thi jeg har en gammel Kone at sørge for, som det gaaer endnu daarligere end mig, fordi hun hverken har mit Mod eller mit Hoved.“ Man spurgte ham om hans Religion. „Fortiden har jeg slet ingen“, lød Svaret. Der er for mange af dem; og, om jeg end er gammel nok, kan jeg dog ikke afgjøre et Spørgsmaal,

som de fleste Mennesker ere uenige om. Jeg gad nok vide, hvilken Mening Hr. Dommeren har om dette Punkt, og om den stemmer overeens med Politibetjentens? Den unge Forbryder erklærede, at han havde ogsaa bragt Vidner med for sin gode Opførsel, og, skjøndt dette Udsagn blev modtaget med et Smil, fremtraadte dog et Beskyttelsesvidne i Skikkelse af en fattigt klædt, men velberygtet Kone ved Navn Hanna May. Tony Davidson blev dømt til fjorten Dages Fængsel.“

Sophie læste dette knap tilende; hendes Glæde over at have opdaget Hanna gjorde hende ligegyldig for alt Andet. Endnu samme Dag opsøgte hun Mrs. May. Hun fandt hendes Bolig, steg op ad en smudsig Trappe, gik gennem nogle af larmende, urenlige, skrækkeligt forsømte Folk beboede Værelser og traadte endelig ind i en stor, lav Stue, som paa eengang tjente til Dagligstue og Soveværelse. En fattig Seng med et forfærdelig smudsigt Omhæng stod i Stuen; to sønderbrudte Stole og en Bæk fuldendte dette Bohave. I en Krog laae nogle Grøntsager, og et Par sprukne Krukker stod paa et Bræt. En med forskjellige Klædningsstykker behængt Snor gik tværs igjennem Værelset. Paa Skorstenen kogte en Gryde fuld af Vand, og med Ryggen vendt mod Døren stod en mager sygeligt udseende Kone ved en Vaskeballe. Hun var klædt i en hullet Undertrøje og et gammelt blaat Skjørt, medens hendes bare Fødder bedækkedes af Skoe, der knapt fortjente dette Navn.

„Jeg ønsker at tale med Mrs. May,“ sagde Sophie Noble.

Den arme Kone vendte sig om og tørrede sine Hænder paa en Pjalt.

„De ønsker altsaa at tale med mig,“ sagde hun.

Sophie Noble var for fintfølende til at give sin Forbauselse Udtryk; hun havde ventet at finde Hanna om end i trange Kaar, saa dog ikke i en saa stor Armod. „Jeg bringer Dem Efterretning om en Person, som De elsker.“

Hanna udbød i feberagtig Ophidselse: „O tal dog hurtigt! Jeg er svag og mit Hjerte er knuust af Kummer og Nød. Bring De Efterretning om Robert? Men Skibet strandede jo! Da jeg hørte det, meente jeg at maatte døe af Sorg. Hvorfor taler De dog ikke? Jeg beder Dem, siig mig Alt, hvad De veed!“ Hanna satte sig paa Bænken og græd bitterligt.

Sophie tog en Stol, satte sig ved Siden af hende, greb hendes sitrende Haand og kyssede den flere Gange; under disse Kjærtegn tilhviskede hun hende: „Det er sandt, Skibet forliste; jeg var der selv, jeg var ombord. Robert reddede mit Liv, han opførte sig som — som —“

„Som — sig selv!“ udbød Hanna og omfavnede sin nye Veninde og græd høit. „O, han var engang en god Søn, en modig, høihjertet, ædel Dreug! Da han endnu var et Barn, da blev ved min Skyld — o mit stakkels Hjerte! — Barmhjertige Gud! jeg vilde lide Døden tusinde Gange for at afbøde det!“

„Det er afbødet! Jeg veed, hvad De mener. Jeg er Katholik, som Deres Søster var. Ogsaa Robert er nu sikkert allerede Katholik; hans ædle Opførsel har bevirket, at — hør med et taknemligt Hjerte, hvad jeg vil sige Dem; jeg bringer Dem en stor Glæde — er De stærk nok til at høre denne Efterretning? Saa hør da: Han er benaadet, og om faa Maaneder vil De faae ham at see!“

„Katholik — og fri! Hold mig — det er Formeget!“

Sophie sluttede hende i sine Arme og lagde hende som afmægtig ned paa Jorden. Hun ilede ind i det nærmeste Værelse og gav en Naboerske en Shilling med det Ærinde at blande Brændeviin, Sukker og Vand for at gjenoplive den svage Kone, og derpaa hente Thee og Skinke. Det skete, og Hanna kom snart til sig selv igjen. Men hun syntes legemlig og aandelig at være saa svækket, at Sophie ikke turde forlade hende, men besluttede sig til, endnu samme Aften at tage hende med sig til sin Bolig. De nødvendige Forberedelser bleve

gjorte, og Sophie førte Hanna til den Omnibus, der skulde bringe hende til hendes Huus. Hvor lykkelig var hun, da hun saa Roberts Moder rolig sove i sin Seng!

Uger forgik. Mrs. Noble blev meget foruroliget over Hannas Sundhed; Kummer og Savn havde gjort hende til en gammel svag Kone, og hun var dog næppe fire og halvtredsindstyve Aar. Men der var mindre Grund til at frygte for hendes Legeme end for hendes Aand, thi hendes Tanker vare ofte aldeles forvirrede; hun kunde ikke fatte, at Robert var benaadet, og at han skulde komme tilbage. Undertiden spurgte hun efter de smukke Møbler, hun havde besiddet i Waterford, efter sine gode Klæder og sine Sparepenge, efter de hundrede Pund, hun en Gang saa stolt havde baaret til Banken. Og den stakkels Tony? Hvor var den stakkels Tony? Denne sidste Tanke førte hende altid tilbage til Virkeligheden, og hun erindrede sig, at Tonys Navn i Aviserne havde ført Sophie til hende. Under bitre Taarer sagde hun da vel tyve Gange efter hverandre: „Der gives intet Onde i Verden undtagen Synden! Alt kommer af Synden; o, at jeg kunde tilbagekalde den Tid, da Robert tilstod mig sin første Synd!“ Sophie Noble foreslog hende da altid at lade en Præst hente; men Hanna indvilligede aldrig deri, og Sophie satte da sit Haab til Roberts Hjemkomst.

Tony kom efter endt Straffetid for at besøge Hanna, ikke for, som han sagde, at falde Mrs. Noble til Byrde. Men hun meente, at hun kunde bruge en Dreng i sin Tjeneste, naar hun blot kunde finde „en god og paalidelig“.

„Godt“, sagde Tony, „saa er jeg ikke for Dem. Dyd og jeg have aldrig været gode Venner; jeg veed ikke engang, hvorledes den seer ud. Men, naar De vil give mig Føde og Klæder, til Robert kommer tilbage, vil jeg arbeide for Dem som en Slave.“

Tony blev antaget paa sine egne Betingelser; han arbejdede flittigt, og, skjøndt nylig straffet for Tyveri, opførte han sig som en ærlig Tjener. Hanna var meget

tilfreds med, atter at have Tony om sig; det syntes at give hende nyt Liv. „Han holdt altid af min Søn!“ gjentog hun ofte med et Suk, og brast undertiden endog i Graad; men hun talte ikke saa ofte i Vildelse som før.

Hanna og Tony vare i enhver Henseende en stor Byrde for Mrs. Noble; hun længtes daglig mere efter Roberts Hjemkomst, som man nu snart kunde vente. Med bankende Hjerter modtog hun en Dag et Brev og aabnede det raskt. Det begyndte: „Min gode, kjære Veninde!“ Er det fra Robert May, spurgte hun sig selv og saae paa Underskrivten: „Deres hengivne Ven John Parker.“ Min Gud, hvad skal det betyde? Jeg har ingen gjort nogen Tjeneste. Hun vender atter Bladet og læser: „Jeg skriver Dem til fra Waterford, hvorhen jeg for at berolige min Kone — tidligere Marie Ashton — er reist i den Hensigt, at erkjendte mig om hendes Tante Hanna May. Uagtet alle Efterforskninger have vi siden hendes Ulykke Intet erfaret om hende. Min Kone er nu selv bleven Moder, og Synet af hendes tre Maaneder gamle Søn opvækker atter i hende al hendes Sorg over Robert og hans stakkels Moder. Derfor gav jeg efter for min Kones Ønske og foretog mig den lange Reise i Haab om, ved mundtlige Efterforskninger at erfare Noget. Alt, hvad jeg nu hører er, at De for et Aar siden har været her i samme Ærinde og har efterladt Deres Adresse. Formodentlig er De den Kone, som ogsaa i Preston har efterspurgt Maria Ashton. Vi vare paa den Tid i Irland, hvor jeg paa min Herres Vegne havde Forretninger at besørge; da jeg der har Slægtninge, tog jeg min Kone med: hun er en Kvinde, som man gjerne bringer til Sine! Jeg reiser nu strax hjem. I Nærheden af Preston har jeg forpagtet et Gods. Jeg beder Dem, skriv os snart til om Alt, hvad De veed.“

Naturligviis svarede Sophie samme Dag. Hun talte Timerne, til der kunde komme Svar. Hun haabede at faae dette om Søndagen, hvilket dog ikke blev Tilfældet. Men om Tirsdagen nærmede der sig Skridt; hun tænkte

paa Postbudet; dog, det var ikke ham. En velklædt ung Kone med anstændigt Udseende og meget beskedent Ydre traadte ind med et Barn paa Armen, der var indhyllet i en blaa ulden Kaabe. Med venlig Stemme spurgte hun, om Mrs. Noble var tilstede.

„Mit Navn er Noble.“

„O min kjære Veninde, Herren velsigne Dem!“

Og Marie Parker og Sophie Noble kyssede hinanden som gamle Veninder.

„Halvdelen af mine Sorger er nu forbi“, sagde Sophie. „Men Mrs. Parker, jeg vilde dog ønske, at Deres arme Tante lod en Præst kalde.“

Med stor Forsigtighed blev Marias Ankomst meddeelt hendes Tante; thi hendes Nerver vare saa svage, at hun Intet kunde taale. Hun følte dog nu en ubeskrivelig Glæde. Marie maatte sætte sig hos hende med sit smukke Barn og fortælle hende om Robert.

Ofte afbrød Hanna hende med de Ord: „O Maria, der gives intet andet Onde i Verden end Synden! Pas paa Dit Barn, Maria! thi Du veed ikke, hvad der kan blive af det, naar Du ikke mere bærer det paa Armen.“

„Men det vil aldrig forlade sin h. Moders, Kirkens, Arm.“ Dette Svar fandt Gjenklang i Hannas Hjerte, og, da Marie saae, at hun blev opmærksom, begyndte hun at tale alvorligt med hende om den katholske Tro. Hun mærkede nu, at Hanna troede. En Dag, efter at Marie allerede tidligt havde været i London, sagde hun til sin Tante: „Erindrer Du Dig endnu, hvorledes min kjære Moder døde?“

Hanna svarede skjælvende: „Ja, ja.“

„Ogsaa, at Pater Franciscus gav hende den sidste Salvelse?“

„Ja visselig!“

„Denne Herre var mig altid en trofast og kjærlig Ven. Han er nu i London. Endnu imorges har jeg besøgt ham. Han har lovet at komme herhen idag. Jeg

troer han er her allerede; thi jeg hører Skridt. Vil Du see ham?”

Hanna svarede ikke; men hendes Hjerter havde længe været opfyldt af Anger, og hun græd og hulkede som et Barn. Marie forlader hende for at erfare, om Pater Franciscus virkelig er kommen. Da seer hun en ung, kraftig Mand med et solbrændt Ansigt og i Matrosdragt staae hos Sophie og tale sagte med hende. Marie har ikke seet Robert siden Barndommens Dage og kjender ham ikke. Men hun kjender Pater Franciscus, som ogsaa er der. Han og Robert have kjørt sammen paa Omnibussen og ere alt blevne Venner. Pater Franciscus gaaer først ind til Hanna; derpaa gjenseer hun sin Søn, som Præsten fører til hende.

Der er nu lutter Troende i dette Huus med Undtagelse af Tony, og denne spørger, hvorfor han skal være udelukket; han vilde ogsaa høre til den lille Menighed.

Robert tog Tjeneste hos en Droskeeier og fandt tilstrækkelig Fortjeneste, thi hans belevne Væsen bidrog meget til at formere hans Herres Kunder. Mrs. Noble vilde ikke kunne tilfredsstille sine mange Kunder, naar Hanna ikke var bleven hos hende. Tony blev af John Parker tagen med ud paa hans Gods. Han er nu en brav Knøs, og Gjenstanden for al hans jordiske Glæde er — den lille Frank Parker. Han siger, at han vilde hellere i hele sit Liv være Fange eller stedse lide af Koldfeber — der efter hans Mening er den sværeste legemlige Lidelse — end opleve, at denne Dreng *kom under Polititilsyn*.

Hvert Aar bliver en stærk, jernbeslaaet Kasse, der godt kan udholde en Søreise, pakket fuld med alle Slags Sager. Deriblandt ere Alterduge, Messeskjorter, undertiden endog et Messegevandt; forskjellige aandelige Bøger blive dusinvis lagte til, men fremfor alt et stort Antal Rosenkrandse. Dem betaler Marie Parker alene; naar hun bliver drillet dermed, siger hun til sin Mand: „Ikke sandt, John, vi blive ved hermed? Min lille, af

vor h. Fader indviede Rosenkrands have vi dog at takke for al vor Lykke.“ Og Maria satte sin Villie igjennem. Kassen gaaer til Australien. Den Præst, som optog Robert i Kirken, fordeler Gaverne blandt Straffefangerne. Roberts Ven, som han arbeidede med, har altid det første Valg. Saadanne, der ikke forstaae at benytte Bøger og Rosenkrandse, faae Blomster- og Urtefrø.

„Giv Alle, der ville modtage Noget,“ skriver Robert dermed til sin første Sjælesørger; „maaskee vare de, hvis de havde kjendt den sande Kirke, *aldrig komne under Polititilsyn!*“

Kirkelige Efterretninger.

Breslau, den 20 October. Atter er en af det tydske Episkopats klart skinnende Stjerner bleven udslukt: Fyrstbiskop Heinrich Förster af Breslau, den tredie i de af Staten „afsatte“ Biskoppers Række, er ligesom Biskoppen af Paderborn død i Udlandet. I Slutningen af forrige Uge blev han angreben af en Lungekatarrh, og om Søndagen tilkaldtes hans Læge Geh.-Sanitetsraad Dr. Krocher fra Breslau. Foreløbigt syntes Oldingens Befindende ikke at give Anledning til alvorlige Bekymringer, men desværre indtraadte snart en Forværrelse af Ondet, saa at der idag paafulgte en Lammelse af Lungerne, der hidførte Døden. Fjernet fra sin Kathedrale og sin Residents, paa det eensomme Slot Johannesberg i den østerrigske Deel af Schlesien har Fyrstbiskoppen sluttet sit daad- og velsignelsesrige Liv.

Heinrich Förster var født d. 24. Novbr. 1799 i Gross-Glogau. Ramt af de Krigstorme, der ved Aarhundredets Begyndelse ogsaa hjemsøgte Schlesien, kom hans Fader, en Maler, i trykkende Nød, og den unge Försters Dannelse paa Gymnasiet i hans Fødeby blev afbrudt i flere Aar. Først i Aaret 1814 kunde han igjen optage de regelmæssige Gymnasialstudier, og i 1821 gik han til Universitetet i Breslau og blev viet til Præst den 13.

April 1825. Fra 1825—28 virkede han som Capellan i Liegnitz, og fra 1828—37 som Sognepræst i Landshut. I sidstnævnte Aar blev han kaldet til Breslau som Domherre og Domprædicant. Han gik en vanskelig Tid imøde. Den fyrstbiskoppelige Stol beklædtes dengang af den ulykkelige Sednitzki, der for nogle Aar tilbage døde i Berlin som Protestant. Vel var den Vækkerrøst, der ved Ærkebiskoppen af Cöln Clemens Augusts Fængsling gjænlød over hele Tydskland, ikke gaaet uhørt hen over Schlesien, men først i Aaret 1840 saae Sednitzki sig foranlediget til at nedlægge Hyrdestaven. Men bedre Dage vare ei heller efter hans Fratræden komme for Dioceset. Efter langvarige Underhandlinger med Rom besteg den 77aarige Dechant Knauer den biskoppelige Stol. Og dog vilde netop nu en kraftig energisk Mand have været paa sin Plads. Vi skulle her blot minde Læseren om J. Ronge, der reiste den kirkelige Oprørsfane i Schlesien og med sine Tilhængere kæmpede mod den geistlige Øvrighed. Førsters Anstrengelser for at faae Diepenbrock udnævnt til Biskop havde altsaa været frugtesløse, men derfor søgte han nu desto ivrigere i sin Egenskab som Domprædicant at modarbeide Sectvæsenet. Fremforalt bør vi her nævne hans Prædiken: „Fjenden kommer, naar Folkene sove“. Denne Prædiken, der frembragte en overraskende og gennemgribende Virkning, maatte i Løbet af fire Uger trykkes i ti Oplag.

I Aaret 1844 døde Knauer, og i det følgende Aar besteg Diepenbrock den fyrstbiskoppelige Stol. Hans Valg var hovedsagelig Førsters Fortjeneste. Nu oprandt en ny Tid for Kirken i Schlesien. Trofast stod Førster ved sin elskede Overhyrdes Side, navnlig ogsaa, da Aaret 1848 medførte nye Storme for Stat og Kirke. Jo høiere Bølgerne gik, desto mægtigere lød Domprædicantens Røst. Og naar Frederik Wilhelm IV. i Aaret 1848 kunde kalde Schlesiens Katholiker for sine trofasteste Under-saatter, saa maa det atter i første Linie tilskrives Førster, at denne Roes kunde tilkjendes dem. Den 20. Januar 1853 døde den i Aaret 1850 til Cardinal ophøiede Fyrstbiskop Diepenbrock. Førster blev udnævnt til Diocesets Administrator og den 19. Mai 1853 til Biskop. Stadfæstelsen fra Rom efterfulgte snart, og paa den h. Lucas' Fest consecreredes han af Cardinal Schwarzenberg. Allerede i det følgende Aar valfartede han til Rom, hvor han i to Maaneder dvælede ved Apostlenes Grave. I Aarene 1869 og 70 var han der atter, for at

tage Deel i Conciliets Arbejder. Efter dettes Afbrydelse bad han den h. Fader om at maatte nedlægge sit Embede, men paa Grund af de truende Tidsforhold blev denne Bøn ikke tilstaaet ham.

Næppe har nogen Biskop af Breslau virket saa meget for Oprettelsen af Missioner, Klostre og andre Velgjørenhedsanstalter, Kirker og Skoler som Heinrich Förster. Med Rette kaldes han derfor i Folkemunde „Henrik Kirkebyggeren“. Hans ualmindelig velsignelsesrige Virksomhed fandt ogsaa overalt den høieste Anerkjendelse. Paven udnævnte ham til pavelig Huusprælat og Tronassistent, Kongen forlenede ham den røde Ørns Orden I. Cl. og den Hohenzollerske Huusorden. Keiseren af Østerrig og Kongen af Belgien skjænkede ham ligeledes høie Ordener.

Ved Siden af de Sorger og Arbejder, der fulgte med det store Bispedømmes Forvaltning, tog han ogsaa levende Deel i hele Tydsklands kirkelige Anliggender. Han bivaanede de herlige Jubilæumsfester for den h. Bonifacius i Fulda og Mainz og desuden samtlige biskoppelige Møder. Allerede før sin Udnævnelse havde han spillet en fremragende Rolle paa de tyske Biskoppers store Forsamling i Würzburg i Aaret 1848.

Culturkampen skulde berede den allerede høitbedagede Kirkefyrste tunge Prøvelser. Ligesom sine Embedsbrødre blev han ramt af Mailovene i hele deres Strengthed. Dom fulgte paa Dom, og han undgik kun Fængsling ved at trække sig tilbage til det paa østerrigsk Grund liggende Slot Johannesberg. Derved saae han sig idetmindste i Stand til at kunne forvalte den østerrigske Deel af sit Dioces. Den 29. Marts 1875, altsaa nogle faa Dage før sit 50aarige Præstejubilæum, modtog han af Overpræsidenten for Schlesien en Opfordring til frivilligt at nedlægge sit Embede. Selvfølgelig gav han et afvisende Svar; Processen mod ham blev herpaa indledet af Domstolen for „kirkelige Anliggender“, og sex Maaneder senere, den 6. Octbr., offentligjordes Dommen, der „afsatte“ ham fra hans Embede. Og saaledes maatte han da tilbringe sit Livs Aften i Landsforviisning, beskyldt for vedvarende Oprør mod Lovene — han der i de farligste og meest stormfulde Dage, som det preussiske Monarki har oplevet, stadigt formanede til Ro og Orden, og derved ikke bidrog lidet til at forhindre Revolutionens videre Udbredelse i Schlesien!

Ved Heinrich Försters Død har ogsaa den katholske

Videnskab at beklage et smertefuldt Tab. Med Glæde hilsede han det Opsving, som den tog i de sidste Aar, og Görres-Selskabet talte den Hensovede blandt sine bedste Venner og Velyndere. Som Tegn paa Taknemlighed til-egnedes ham i Aaret 1878 ved hans 25aarige Biskops-jubilæum et Skrivt „De blandede Ægteskaber i Schlesien“ af Dr. Franz. Af hans egne talrige Værker, der ere udkomne i Trykken, nævne vi: „Søndagsprædikener“, „Den christelige Familie“, „Homilier paa Kirkeaarets Søndage“, „Kirkens Raab i Nutiden“ og den herlige Lev-netsbeskrivelse af Diepenbrock. R. i. p.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 20. November. Sidste Søndag efter Plintse. — 21. M. Maria's Offring (feiredes offentligt forrige Søndag). — 22. Th. Cæcilia, Jomfru og Mart. — 23. O. Clemens, Pave og Martyr. — 24. To. Johannes af Korset, Bekj. — 25. F. Catharina, Jomfru og Mart. — 26. L. Conrad, Biskop.

Søndagen den 27de November. Iste Adventssøndag.

Sen- og Postdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

- " 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Sognedags-Gudstjeneste: (S. Nr. 46.)

Svendeforeningen.

Søndag d. 20. Novbr., Kl. 9 Aften: Foredrag i Skolelocalet, Ny Kongensgade Nr. 17.

Vi undlade ikke paa det Varmeste at anbefale Sct. Josephssøstrenes til Fordeel for fattige og forældrelose Børn i Dagene d. 25. og 26. November afholdte Bazar til den herværende katholske Menigheds, saavel som til alle andre Velynderes deeltagende Opmærksomhed.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech. Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal. Kjøbenhavn

Nr. 48. Søndagen den 27. November. 1881.

Inndhold: Spanien. Bærer Omsorg for Vaisenbørnene! Kirkelige Efterretninger: Rom, England, Nordamerica, Aarhus.

Spanien.

Den lavere Geistlighed og Klostrene.

(Fortsat fra Nr. 47.)

Jeg gaaer nu, vedbliver Forf., over til et andet Punkt, og vil dermed give Hr. B.*) Leilighed til nogenlunde at afbøde den af ham begaaede Uret. Da det nedenfor anførte Sted i hans Meddelelser er det eneste, i hvilket han omtaler den spanske Geistlighed med Velvillie, er denne Tilstaaelse mig saa meget mere værdifuld; han beskriver her et Besøg hos Sognepræsten i en lille Landsby:

„En Kone viste os hen til et lille Huus, som havde et noget bedre Udseende end de øvrige. Det havde en lille Forstue, der, som jeg tydeligt erindrer, var overgroet af en Vinranke. Vi bankede stærkt og længe paa Døren,

*) Den ovenfor omtalte anglicanske Missionær.

men fik intet Svar. Ingen menneskelig Stemme lod sig høre, ingen Hund gjøede. Den gamle Præst holdt nemlig sin Siesta (sov til Middag), og det Samme gjorde hele hans Huusstand, som bestod af en gammel Huusholderske og en sort Kat. Endelig vaagnede den gode Mand ved vor stærke Larm og Raaben; vi vare nemlig sultne, og derfor meget utaalmodige. Han sprang da op fra sit Leie og kom i stor Hast og Forvirring til Døren. Saasnart han saa os, bad han om Undskyldning for, at han havde sovet paa en Tid, da han, som han sagde, burde have ventet sine budne Gjæster. Han omfavnede mig hjerteligt og førte mig ind i sin Studerestue, et temmelig stort Værelse, hvor alle Væggene vare besatte med Bogreoler. I den ene Ende af samme stod et med Voxdug bedækket Bord og en stor Lænestol, i hvilken han nødte mig til at tage Plads, da jeg med en Bogynders Nysgjerrighed vilde begynde at mønstre hans Bibliothek, idet han ivrigt sagde, at det indeholdt Intet, som fortjente en Englænders Opmærksomhed; han havde næsten ingen andre Bøger end gamle Breviarer og tørre theologiske Afhandlinger.“

Efter at have roest den gamle Præsts Gjæstfrihed og omtalt, hvormeget denne beklagede, at han ikke kunde beværte sine Gjæster saa godt som han ønskede, vedbliver Hr. B. saaledes:

„Vi satte os nu tilbords i et lille Værelse paa den anden Side af Forstuen til et tarveligt af Skinke og Æg bestaaende Maaltid. Den gode Præst spiste vel ikke med, da han for længe siden havde holdt sit Maaltid, men han sad for Enden af Bordet og underholdt os paa den gemytligste Maade Jeg havde hidtil anset ham for en jevn, udannet, næsten enfoldig gammel Mand, og troet, at han ikke havde synderlig mere Følelse end en Skildpadde; men han var nu lutter Liv; hans Øine straaledede, enhver Muskel i hans Ansigt var i Bevægelse, Kalotten paa hans Hoved bevægede sig op og ned, og jeg saa snart, at jeg havde en af de mærkværdige Mænd

for mig, af hvilke den romerske Kirke frembringer saa mange: som forene en overordenlig Energi og Aandskraft med barnlig Enfoldighed, og som lige meget egne sig til at lede en lille Menighed i en afsides liggende Landsby i Italien eller Spanien, og til at omvende store Skarer af Hedninger i Japan, China eller Paraguay.

„Han var en slank mager Mand paa omtrent 65 Aar. Han bær en sort Kjole af et grovt Stof, og den øvrige Deel af hans Dragt svarede dertil. Men dette var ingenlunde en Følge af Armod; hans Embede var tvertimod langt fra at være slet aflagt; det indbragte ham nemlig c. 100 P. St. 150 Sh. (over 2000 Kr.) aarligt, hvoraf kun en lille Deel var tilstrækkelig for hans egne Fornødenheder, medens den ulige større blev anvendt i velgjørende Øiemed. Han bespiste den hungrige Vandringsmand og lod ham fortsætte sin Vei med Tæring i Lommen og et Pengestykke i Pungen. Naar hans Sognebørn vare i Trang, behøvede de blot at komme til ham for strax at faae Hjælp; han var Landsbyens Bankier, og hvad han udlaante, hverken ventede eller ønskede han nogensinde at faae igjen. Skjøndt han ofte maatte reise til Salamanca, holdt han dog intet Muldyr, men leiede et Æsel hos sin Nabo Mølleren. Jeg holdt tidligere selv et Muldyr, sagde han, men for nogle Aar siden gav jeg en Reisende Nattekvarteer, som om Morgenen uden min Tilladelse tog Muldyret med sig; jeg har nemlig altid to opredte Senge for Fremmede staaende i Kammeret der, og det skulde glæde mig meget, om De og Deres Ven vilde benytte dem og blive her til imorgen.“

Jeg skal endnu anføre en anden Forfatter, som Vidne med Hensyn til dette Punkt. Hans Hensigt med at besøge Spanien vedkommer mig ikke; han synes at være en Beundrer og Ven af Espartero, men jeg vil ikke strides med ham herom. Hertugen af Vittoria maa for mig gjerne være en stor Feltherre og tapper Soldat; men som en Forfølger af Guds Kirke og en Befordrer af antichristelige Tendentser, som Ophavsmand til den

ugudelige Plan at gjøre Spanien schismatisk, anseer jeg ham for en Fjende saavel af hans Fædreland som af et andet og høiere Rige. Men jeg vil som sagt ikke trættes med Forfatteren til det paagjældende Skrivt herom. Jeg har læst hans Bog*) med sand Fornøielse, fordi han overalt lader det spanske Folk og dets Charakter vederfares Retfærdighed, og seer mere paa Spaniernes gode og ædle Egenskaber end paa deres Feil, af hvilke kun altfor mange ere en fordærvelig Eftervirkning af den senere Tids Begivenheder og de nuværende deraf følgende Forhold. Han lægger stor Velvillie for Dagen mod et Folk, hvis hjertelige og oprigtige Gjæstfrihed, hvis Høflighed baade i høiere og lavere Kredse, hvis kjække og høihjertede Mod, og hvis alle Forhold gjennemtrængende religiøse Charakter Enhver maa beundre og elske, som ikke er hildet i sneverhjertede nationale eller confessionelle Fordomme. I det anførte Skrivt blive alle Classer af Geistlige, især Sognegeistligheden („Curas“) stedse omtalte med Velvillie og Agtelse; snart er det deres Lærdom, snart deres Liberalitet, og ved enhver Leilighed deres Godmodighed, Gjæstfrihed og Velgjørenhed, som han yder sin rosende Anerkjendelse.

Jeg indskrænker mig imidlertid til, af dette Skrivt blot eksempelvis at anføre nogle Ytringer om Geistlighedens Holdning paa den Tid, da Borgerkrigen rasede med den størsté Heftighed: „Jeg var indkvarteret hos en Cura (Sognepræst). Der var i den paagjældende By 10 Saadanne, af hvilke 5 vare Carlister, 5 Constitutionelle. Min ærede Vert hørte tilfældigviis til de Sidste. Den gamle Herre behandlede mig med den største Artighed og Venlighed; han kom hen og satte sig ved Siden af mig, ligesaa hans Broder- eller Søstersøn, en fortræffelig ung Mand . . . „Hvorledes kommer De ud af det med de Carlistische Curas?“ spurgte jeg ham. „Aah, vi bekymre os ikke det mindste om deres Politik, og de

*) Scenes and adventures in Spain from 1835 to 1840.“

ligesaa lidt om vor. Da Partierne her ere omtrent lige stærke, saa danner ethvert af dem sit Statsraad, og ved Kirkedøren lade vi Politiken fare.“ „Jeg vilde ønske“, tilføiede jeg, „at det Samme var Skik i mit Fædreland!“ — Et andet Sted anfører Forfatteren et lignende Exempel paa politisk Tolerance, forenet med Gjæstfrihed og Venlighed ved at omtale en Carlistisk „Cura“, hos hvem han var indkvarteret i Onate.

Jeg kunde, dersom Pladsen tillod det, give dette Afsnit et endnu større Omfang, ved at omtale Skrivter af spanske Geistlige, der afgive fyldestgjørende Beviser for, at denne Stand ikke er blottet for theologisk Lærdom. Meget af det, som jeg har sagt om Biskopperne, finder Anvendelse ogsaa paa Præsterne. Men, da det især er Ubekjendtskab med den h. Skrift, som de Skribenter, der hidtil have ledet den offentlige Mening i England, hyppigst bebreide de spanske Præster, saa bemærker jeg blot, og enhver Reisende vil bekræfte det, at der i deres Prædikener forekomme ligesaa mange Bibelsteder, Hentydninger til den bibelske Historie og Anvendelser af samme, som i nogen af de Prædikener, der holdes i anglicanske Kirker. Jeg har desuden bemærket, at de Prædikener ere de meest yndede i Spanien og have de fleste Tilhørere, som meest udmærke sig ved en paa grundig theologisk Dannelse bygget klar Fremstilling af de christelige Sandheder. Jeg hørte saaledes engang en Prædiken i en med Mennesker tæt opfyldt Domkirke, hvilken siden blev almindeligt omtalt i de meest rosende Udtryk, uagtet jeg i den ikke havde bemærket en eneste Phrase, ikke en eneste rhetorisk Vending, ja ikke engang en Appel til Følelsen. Denne Prædiken var meget mere en af de meest udtømmende klareste og træffende Udviklinger af et Punkt i Sædelæren (det Farlige ved Tilbagefald i Synden), som jeg nogensinde har hørt, og den var fra Begyndelsen til Enden i strengeste Forstand bibelsk. Jeg tilføier sluttelig, at jeg er i Besiddelse af en ganske paa Bibelsteder begrundet, af en spansk Præst

skreven Gjendrivelse af to engelske Forfatteres mod „Romanismen“ og „Pavedømmet“ rettede Beskyldninger for, at den katholske Kirke nærer Uvillie mod Bibelens Benyttelse ved den folkelige Underviisning.

Jeg kommer nu til en anden Classe af Spaniens Befolkning, som deels hører til Geistligheden, deels er afhængig af den, nemlig til de undertrykte eller endnu bestaaende *religiøse Ordener*. Regeringen af 1835 ophævede Klostrene, adspredte Munkene, forbød Nonnerne (med Undtagelse af den h. Vincents af Pauls Søstre) at optage Novicer, confiskerede Klostergodserne og erklærede dem for Nationaleiendom, samt gav ethvert Medlem Anviisning paa en Pension, der saagodtsom aldrig blev betalt. Man betjente sig her af en anden Fremgangsmaade end i England under Henrik VIII., hvor man for et Skins Skyld anlagde en Proces, og da dømte Klostrene til Ophævelse i Henhold til en Erklæring om, at de vare i Forfald og ikke længere fyldestgjorde deres oprindelige Bestemmelse. Den nyere Tids Regeringer gaae ikke saadanne Omveie; de søge ikke at besmykke Kirkeranet, men de erklære først simpelthen Kirkens Eiendom for national, det vil sige for at være deres, og — derefter tage de den!

Jeg vil her meddele en Beretning om de religiøse Ordeners Ophævelse af et Øienvidne, der, som man vil see, ikke er gunstigt stemt for dem. Den ovenfor omtalte Forfatter til „Oplevelser og Hændelser i Spanien“ siger herom:

„Atten Maaneder efter disse sørgelige og forsmædelige Begivenheder (de paa 13 Jesuiter og 60 Munke af Pøbelen forøvede Myrderier) bleve Klostrene ophævede: Bygningerne og de til samme hørende Grundstykker bleve Nationaleiendom, og Madrid har unægteligt vundet

Meget i Skjønhed og Regelmæssighed ved Anlæg af nye brede Gader, hvor tidligere uskjønne Steenmasser og hvide Vægge vanzirede de meest befærdede Dele af Staden. Dog vedbleve enkelte Klostre at tjene til Bolig for Nonner af forskjællige Ordener, som ønskede at fortsætte deres tilvante Leveviis.

„Om man nu end indrømmer, at disse Forandringer i flere Henseender have virket velgjørende, kan man dog ikke med Ligegyldighed see saadanne gamle Institutioner forsvinde, saalidtsom man kan nægte flere af disse Foreninger sin Agtelse. Videnskaber og Kunster vilde ikke have naaet deres nærværende Udviklingstrin, dersom de ikke vare blevne pleiede i Klostrene. Vel skal Aanden blive stærk og kraftig i den store Verdens frie Luft, og Klostrenes snevre Celler virkede fordærveligt under Samfundets tiltagende Fremgang i Cultur; men man bør aldrig forglemme, at Videnskaben i dens Barndom blev pleiet i de religiøse Ordener, i hvis ærværdige Klostere der have levet saa mange lærde, vise og dydige Mænd, hvis Arbejder og Undersøgelser have banet Veien for de Opdagelser, der ere vor Tids Stolthed.

„Hvad den ægte praktiske Dyd, Maalet for christelig Fuldkommenhed, den christelige Kjærligheds sande Aand angaaer, da er det tilsidst dog altid tvivlsomt, om en upartisk Sammenligning vilde tale til Gunst for os. Religiøse Stridigheder og de deraf udspringende Bitterheder tiltage kun altfor stærkt i England og kunne medføre beklagelige Følger, som engang let kunne ryste Samfundslivets Grundlag.

„Hvad Sædeligheden angaaer, saa behøver man blot at læse de offentlige Blade og disses statistiske Beretninger, for at overbevise sig om, at en Sammenligning i denne Retning vilde faae et for os ugunstigt Udfald, om man end ganske vilde see bort fra de stedse tiltagende Forbrydelser, der aldrig komme for Dagens Lys.

„Naar vi besøge og beskrive Lande, hvor der findes Klostre, ere vi sædvanligt tilbøielige til strax at ud-

bryde: „Hvilken Mængde Betlere! Hvor sørgeligt, at see Klosterportene beleirede af ledige Mennesker, der hellere med Munkenes Supper og Almisser leve som Tiggere, end ernære sig ærligt ved deres Hænders Arbeide! Allerede af denne Grund vilde det være en god Gjerning at ophæve Klostrene, fordi man derved gjorde Ende paa dette Onde“. Alt dette er vel i en vis Forstand sandt; det er tilvisse godt for Mennesket, at han fortjener sit Brød ved Arbeide. Men mærker man da her hos os slet Intet til de slemme Følger af Lediggang? Lider ikke hos os Samfundet langt mere Skade ved Tusinder, som ernære sig ved ganske andre Midler, end ærligt Arbeide, end ved de Lazarusser, som man seer paa Klostrenes Trapper? Lad os hellere søge at forbedre os selv og være retfærdige og billige i Bedømmelsen af Andre!“

Følgen af disse Forholdsregler mod Klostrene var, at Tusinder, der ikke vare fattede paa en saadan Forandring, pludseligt bleve udstødte i en for dem ganske fremmed Verden; og iblandt dem var der Mange, som havde fortjent en ganske anden Skæbne. Ogsaa i denne Henseende kan jeg beraabe mig paa de ovenfor omtalte protestantiske Hjemmelsmænd. Forfatteren til Meddelelser fra Spanien skriver:

„Den af sit Kloster uddrevne Munk er den bedrøveligste Skikkelse, der kommer En for Øine i det nuværende Spanien; han er nemlig ganske uskikket til andre Beskæftigelser, ganske ubrugbar for det praktiske Verdensliv; og den Pension, som Regeringen yder ham som Erstatning for hans tidligere Underhold, er altfor ringe og bliver saa uregelmæssigt betalt, at den ikke kan kaldes Andet, end en leilighedsviis given Almisse. Mange af disse ulykkelige Mennesker nødes ikke sjeldent til i Mørkningen at gaae omkring i Gaderne og betle, medens de iblandt dem, som ere saa heldige at besidde større eller mindre Dannelse og Kundskab, finde Beskæftigelse som Lærere i høiere eller lavere Skoler. Den

Maade, hvorpaa man har behandlet disse stakkels Mennesker, er den hæsligste Side af Spaniens finantsielle Bankerot. At der paa hele Halvøen ikke er et eneste Mandskloster tilbage, — det er vel i og for sig ikke saameget at beklage; men, naar man inddrog Klostergodserne, havde man i det mindste burdet sørge for de endnu levende Munkes anstændige Underhold. Kvindesklosterne ere tildeels blevne skaanede, men deres Beboere leve i stor ufrivillig Armod, som ene lindres ved det troende Folks utrættelige Velgjørenhed.“

(Fortsættes.)

Bærer Omsorg for Vaisenbørnene!

„Jeg vil ikke lade Eder blive tilbage som faderløse, men sende Eder en anden Trøster istedetfor Mig“, sagde Christus til sine Disciple. Ved disse Ord har Jesus noksom givet os at forstaae, at Vaisenbørn ere forladte og svage og derfor særdeles meget trænge til Hjælp. Uden en Trøster og Læremester bliver Vaisenbarnet desværre kun altfor lèt et Offer for sin Svaghed og Uerfarenhed. Der gives derfor ingen ædlere Gjerning for en Christen end den, af Barmhertighed at optage et Vaisenbarn i sit Huus og give det en christelig Opdragelse. Naar Du nogensinde har havt den Tanke at antage et forladt Vaisenbarn som dit eget Barn, da vær overbeviist om, at denne Tanke var indgivet Dig af den Helligaand, der selv blev Apostlene en Fader og Trøster i Christi Sted. Det er ogsaa let at opdrage et saadant Barn, da der ikke kræves saa overmaade store Offre dertil. Mod intet Menneske kan der, for at bruge dette Udtryk, saa billigt gjøres saa meget Godt som mod et Barn, og til ingen Gjerning har Frelseren knyttet saa stor en Løn, som til den at optage et Barn for hans Skyld.

Overvei det engang alvorligt, om Du ikke kunde antage dig et fattigt, forladt Barn. Har Gud ikke skjænket dig Børn eller ere de døde, da skete det maaskee, fordi Gud vilde gjøre Plads, at Du kunde optage og opdrage et stakkels forældreløst Barn. Eller maaskee har Du kun eet Barn, da viser Du selv dette en stor Velgjerning ved at tage et eller to forladte Børn til, thi Er-

faringen lærer, at Børn sædvanligt ikke trives vel, naar de ikke have andre Børn ved Siden af sig. Eller, har Du flere Børn og er ikke rig, da viis engang christeligt Mod, og, kjender Du et Barn, som Du kunde hjælpe ved at tage dig af det, saa gjør det. Det neddrager Guds Velsignelse over dit Huus, og Gud vil allerede her paa Jorden gjengjælde dig det paa dine øvrige Børn. Udentvivl har Du ofte, navnlig i Martsmaaneden, beundret den h. Joseph og har maaskee endog tænkt: „O havde dog ogsaa jeg saaledes som den h. Joseph havt den store Lykke og Naade at kunne sørge for Jesubarnets Pleie og Føde!“ Agt nu paa, hvad Herren siger til dig: „Hvad I have gjort mod en af mine ringeste Brødre, det have I gjort mod mig!“ At Forældre gjøre godt mod deres egne Børn, er deres Pligt, og selve Naturen driver dem dertil, som vi jo ogsaa see, at Dyret sørger for sine Unger; men hvad de gjøre mod et fremmed Barn, det fremgaaer af en høiere Kjærlighed og har større Fortjeneste for Gud. Meget ofte, ja i Regelen, høster man ogsaa større Tak og Kjærlighed af saadanne antagne Børn, naar de ere bleve voxne, end af sine egne. Overvei derfor, om Gud ikke henleder din Tanke og Opmærksomhed paa et eller andet forladt Barn, hvilket Du kunde være i Faders eller Moders Sted. Størst er Velgjerningen, naar et Barn, det have Forældre eller ikke, ellers sandsynligviis vilde gaae til Grunde, ifald det ikke bliver taget bort fra det Sted, hvor det opvoxer. Men kjender Du ikke et saadant Barn eller kan Du ikke gjøre det for Øieblikket, saa kan Du maaskee gjøre det senere efter nogle Aars Forløb, eller Du kan ved din Tale og Understøttelse bevæge en christelig Familie til at optage et forsømt Barn i sit Huus.

Men lad i intet Tilfælde denne Artikel forblive ganske uden Frugt for dig! Kan Du i dine Omstændigheder ikke gjøre noget Andet, saa giv idetmindste et Bidrag til et Asyl*) for fattige Børn og læg strax Noget tilside i dette Øiemed. Du troer jo paa Frelserens Ord: „Hvo som annammer et Barn i Mit Navn, han annammer Mig“, og naar Du troer paa dem, maa Du ogsaa handle efter dem.

o.

*) For dem af vore Læsere, der ville efterkomme denne sidste Opfordring, ville vi atter anbefale den her i Menigheden af Sct. Vincentsforeningen i dette Øiemed begyndte Virksomhed.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. En officiel Statistik fra afvigte October indeholder følgende opbyggelige Data. I Aarene 1876 og 1877 exproprierede Staten 13,258 Grundeierdomme for resterende Skatter, hvis Beløb for hver enkelt Eiendom i Gjennemsnit kun udgjorde c. 8 Kroner. I de 6 Aar fra 1873—79 exproprieredes der af Regeringen 35,074 Familier, der besadde mindre Eiendomme. Efter disse Angivelser opluger den italienske Statskasse daglig 18 Eiendomme og styrter daglig 16 Familier i Elendighed og Fortvivelse. Expropriationen foretages paa den Maade, at, naar ingen Kjøber melder sig ved tredie Auction, tilslaaes vedkommende Eiendom Regeringen, og det ikke for Eiendommens virkelige Værdi, men for det Beløb, der svarer til de ikke udredte Skatter. Man vil da næppe undre sig over, at i eet Aar 119,831 Ulykkelige ere udvandrede fra Italien til America.

London, 14. Novbr. Den engelsk-protestantiske Geistlige Sidney Little, Rector ved St. Albans Kirke i Manchester, er tilligemed sin Hustru og Familie vendt tilbage til den romersk-katholske Kirke. Optagelsen skete ved højærv. Hr. Clemens Harrington Moore, der ligeledes er converteret, efter tidligere at have beklædt Stillingen som Rector ved St. Barnabaskirken i Oxford. — Den protestantiske Militærgeistlige H. P. Corbyn i Indien har nedlagt sit Embede og er bleven Katholik.

Nordamerica. Den nyeste Sect i America er for ganske kort Tid siden stiftet i Chicago og kaldes „Overvældere“. Navnet klinger dog ikke saa komisk, naar vi tænke paa Holy Rollers (de hellige Vælttere), New Sights (de nye Vidende), Solid Backs o. l. De nylig opkomne Solid Backs kalde sig saaledes, fordi de vente megen Forfølgelse og Trængsel, hvortil der udkræves Mod og Udholdenhed (solid back betyder nemlig: en haard Ryg). Men de nyeste ere, som ovenfor bemærket, Overvælderne (Overcomers) i Chicago. De forkaste næsten alle Lærdomme, som fremsættes af de mangfoldige protestantiske Sectar. De troe paa alle Menneskers Forløsning og sige, at Indvielsen til Christus danner Grundlaget for deres Religion. Ved denne Indvielse skulle Djævelen og Verden overvældes — derfra skriver sig Sectens Navn.

Stifteren er en Advocat Spoffard i Chicago. Han blev „ført til Religionen“ ved de af Methodistapostlene Moody og Shankey afholdte Revival-Meetings. Til hans fornemste Disciple høre hans Hustru, Dr. Hodges, Alderman Youngs Hustru og andre Personer, der, efter deres Stilling i Samfundet at regne, maae henføres til den saakaldte bedre Classe, til de Dannede. Den nye Reformator paastaaer at have havt guddommelige Aabenbarelser og at være udkaaret til den „Green“, som skal frelse Menneskeslægten, i Overensstemmelse med det Bibelord: „See, jeg vil frembringe min Tjener, Grenen“. Medens Spoffard staaer i Spidsen som „Green“, fungerer Dr. Hodges som „Fyrsten for Davids Huus“; Fru Spoffard og hendes Søster Fru Lee ere den nye Kirkes Seersker eller Profetinder, gennem hvilke Gud directe giver sine Aabenbaringer. Ønsker et af Sectens Medlemmer at erfare, om Gud vel skulde give sit Samtykke til et eller andet Foretagende, saa spørges en af Profetinderne om Raad. Hun henvender sig til Herren: faaer hendes Ansigt Trækninger, saa er det et bejaende Svar; vise sig derimod ingen saadanne Trækninger, da er Svaret „fra oven“ benægtende. Det meddeles, at i Chicago allerede 300 Personer have sluttet sig til Overvældernes nye Sect. Et engelsk Blad kalder disse Folk for vanvittige Enthusiaster. Og dog handle de simpelthen efter den „frie, individuelle Forsknings“ saa høit lovprieste Grundsætning, ifølge hvilken hvert enkelt Menneske kan udlægge Bibelen efter egen personlig „Oplysning“ og heri være ufeilbar.

Aarhuus, d. 13. Novbr. Dagene fra 8. til 10. Novbr. ville ikke let blive glemte af den herværende Menighed. I dem holdt nemlig en og tyve Præster fra alle Stationer her i Landet en Pastoral-Conferents paa den apostoliske Præfect for Danmarks Indbydelse og under hans Ledelse. Conferentsen aabnedes Tirsdag Morgen Kl. 8 i den nye Vor-Frue-Kirke med en Levitmesse, for at nedbede den Helligaands Lys over dens Arbejder; den høiærv. Præfect selv celebrerede; de øvrige Geistlige bivaanede i Chor-klædning den h. Handling; vort Sangerchor foredrog de liturgiske Choralsange under Pastor Stråters Direction nøie efter de kirkelige Forskrivter med beundringsværdig Præcision og Lethed. Paa alle tre Dage saaes Deeltagerne flere Gange samlede i Kirken til fælleds Recitation af de præstelige Timebønner og to Gange daglig holdtes Fælledsmøder i Præsteboligens Forsamlingssal.

Torsdag Aften Kl. 7 holdtes høitidelig Slutningsgudstjeneste. Prædicanten talte om Mødets Betydning. Han oplyste, at saa mange Præster havde været samlede, for ved fælleds Bøn og Raadslagning at samle nye Kræfter til at røgte det ophøiede Hverv, Herren havde betroet dem, d. e. at være Jordens Salt og Verdens Lys. Der paahvilede Kirkens Tjenere hellige Pligter; vel havde vor Tid gjort store Fremskridt paa Industriens, Handelsens, Krigsvæsenets, Kunstens og Videnskabens Omraade, den var ganske vist saare oplyst om, hvad der vedkommer de jordiske Ting; men angaaende de religiøse Spørgsmaal var der i vore materialistiske Dage udbredt tyk Uvidenhed, Ligegyldighed og Mørke; dog stod Kirken langt fra raadvild overfor Tidens Onder, ei heller manglede den de fornødne Midler til at læge dem; Taleren vilde blandt dem kun udhæve fire: Forkyndelsen af de rette Principer, Præstestandens Nidkjerhed for Sjælenes Frelse, Søndagshvilen, religiøs Oplysning og Opdragelse i christelige Skoler. — Vare Hjerterne allerede ved disse varme Ord blevne opløftede og stemte til Andagt, saa gjorde de derpaa sungne Psalmer samt den sacramentale Velsignelse et overvældende Indtryk. Kirkens ædle Former, som Gasblussene lode fremtræde i rig Belysning; den Mængde Voxlys, der vare tændte paa det i kunstnerisk Henseende fuldendte Alter; de prægtige Kaaber af Sølv- og Guldstoffer, som Celebranten samt Leviterne vare iførte; de tvende Rækker Geistlige, der paa begge Sider af Alteret fyldte Kirkens rummelige Chor; de rødt og hvidt klædte Altertjenere, der bare Fakler og svingede Røgelseskarrene, og fremfor Alt den ligesaa begejstrede som vellykkede Afsyngelse af Takkepsalmen Tedeum, accompaneret af Klokkeringning fra Taarnet — alt dette greb de Tilstedeværende øiensynligt med uimodstaaelig Magt. Den andægtige og opløftende Choral sang vakte, efter hvad vi erfare, almindeligt det Ønske, at faae denne ægte kirkelige Sang, der i Aarhus allerede nu efter nogle faa Ugers Indøvelse kan udføres af saa faa Kræfter med saa gunstige Resultater, ogsaa indført i de øvrige Menigheder, hvor man endog raader over flere og bedre Midler.

r.

Den h. Amandus, Biskop.

† 684.

En af Belgiens meest udmærkede Apostle, den h. Amandus, blev født i Aquitannien i Aaret 594. Tidlig erkjendte han sit Kald, at vandre omkring som apostolisk Pilgrim, for at udrive mange Sjæle fra Hedenskabets Nat. Ved den h. Petrus' Grav i Rom fik han den Befaling, at bringe Hedningerne i Gallien og Tydskland det glade Budskab; han drog da som Vandrebiskop mod Norden. Ved Schelde i Omegnen af Gent boede et udannet Folk, der endnu var hildet i den mørkeste Overtro og ikke taalte nogen Missionær i deres Midte. Med desto større Iver tog Amandus sig af dem. Hverken Ligegyldighed eller Foragt, hverken Trudsler eller Mishandlinger kunde bryde hans Mod. Han holdt ud, indtil Gud understøttede hans Iver ved et Vidunder, og hele Folket lod sig døbe. Efterat han i Aaret 633 forgjæves havde forsøgt paa, ogsaa at omvende Slaverne i Kärnthen, reiste han til den frankiske Konge Dagoberts Hof og truede den lastefulde Fyrste med Guds Straffedom. Dagobert sendte ham i Landflygtighed, men fortrød det dog snart, kaldte ham tilbage og lod sin Søn døbe og christeligt opdrage af ham. I Aaret 647 blev Amandus trods sin Modstræben valgt til Biskop i Maastricht. Dette Dioces, som var befængt med mange Misbrug og Forargelser, styrede han med mandig Udholdenhed, drog om fra Sted til Sted og prædikede Bod. Da han døde den 6te Februar 684, saae den h. Aldegundis ham i forklaret Skikkelse indgaae i Himlen.

Uegennyttig Virksomhed.

Mange lade sig afskrække fra Bøn, fra Arbeide til Guds Ære eller fra andre gode Gjerninger, naar de ingen Frugter see. Gud seer ikke paa Udfaldet, men kun paa selve Gjerningen.

„Sjælenes Frugt, d. v. s. deres Omvendelse, deres Forbedring og deres Fremskridt i Dyden, kan kun komme fra Gud, men vore Gjerningers Fortjeneste og Fuldkommenhed afhænge ikke af denne Frugt.“

(Alph. Rodriguez.)

Ved Begyndelsen af sin Virksomhed besøgte Amandus den h. Martinus' Grav og bad der: „Hellige Martinus, bed dog den gode Gud om, at Han aldrig sender mig tilbage til Fader og Moder, men at jeg altid maa være en Vandringsmand paa Jorden uden Hjem og Hvile, vandrende til det evige Fædreland!“ Dette Forsæt blev han tro; han blev aldrig saalænge paa noget Sted, at han kunde nyde Frugten af sin Virksomhed, men vandrede omkring indtil han var 90 Aar gammel.

„Hver skal faae sin egen Løn efter sit eget Arbeide. Thi vi ere Guds Medarbeidere; I ere Guds Ager, Guds Bygning. Jeg lagde Grundvolden som en viis Bygmester, efter den Guds Naade, som mig er given, men en Anden bygger derpaa; Enhver see til, *hvorledes* han bygger!“

(1 Cor. 3, 8—10.)

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 27de November. Iste Sondag i Advent. — 28. M. Leonardus af Portu Maur., Bekj. — 29. Tl. Saturninus, Mart. — 30. O. (Fastedag.) Andreas, Apostel. — 1. December. To. Eligius, Biskop. — 2. F. (Fastedag.) Bibiana, Jomfru og Mart. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjerte; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Broderskabsandagt. — 3. L. Franciscus Xaverius, Bekj., Apostel for Indien.

NB. Alle Onsdage og Fredage i Advent ere befalede Fastedage.

Søndagen den 4. December. 2den Sondag i Advent.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegade hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech. Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 49. Søndagen den 4. December. 1881.

Indhold: Spanien. Kirkelig Efterretning: Nordamerica. Den h. Johannes. Den h. Ephrem. Den h. Margaretha af Cortona.

Spanien.

De religiøse Ordener og Klostrene.

(Fortsat fra Nr. 48.)

Jeg tilføier her efter de foromtalte Forfattere et Par Skildringer af enkelte til denne Classe hørende Individuer:

„En af de interessanteste gamle Mænd, som jeg nogensinde har seet, var en saadan fra sit Kloster i Sevilla (et af de rigeste i Spanien) fordreven Munk. Det var en lærd Dominicaner af en af Spaniens første Adelsfamilier. Indtrykket af hans ædle velvillige Ansigt og hans belevne Væsen blev yderligere forhøiet ved hans sneehvide Haar. Regeringen havde tilsikret ham en aarlig Pension af 20 Pd. St. (360 Kr.), men han fik ikke engang 10 P. Jeg vil ikke let nogensinde glemme Fray Fernando!“

„Jeg saae engang i en By, hvor jeg var indkvarteret, en høi alvorlig Mand i sort Dragt sidde i en gammel

Lænestol nær ved Kaminen. Han var en Broder til Værten, en fra sit Kloster fordreven Munk, og vel 55 Aar gammel. Den daglige Pension af 5 Realer (80 Ø.), som Regeringen havde tilstaaet enhver Munk, blev ham ikke betalt, men man hørte ham ikke beklage sig derover. Han iagttog fremdeles sin Ordens Regler, saavidt det udenfor Klosteret lod sig gjøre, og forsikrede mig, at, om han endnu engang skulde vælge sin Livsstilling, vilde han igjen være Franciscaner. Han syntes at være en jevn contemplativ Mand, og jeg følte stor Høiagtelse for ham paa Grund af hans frivillige Efterlevelse af sine Ordensregler.“

I alle Dele af Spanien see vi, hvorledes de, som have overlevet hine ødelæggende Uveirsstørme, ihvorvel de nu ere kastede op paa en ny dem næsten ubekjendt Kyst, søge at opdyrke den for dem haarde Jordbund, som, til Ære for Folkets Godgjørenhed, ogsaa bærer mere eller mindre lønnende Frugter. Vi finde dem virksomme som ivrige Prædicanter, som Skriftefædre, som Sognepræster-nes Medhjælpere, eller som Huusgeistlige hos adelige Familier, og man finder selv i mange borgerlige Familier Munke, der ere fordrevne fra deres Klostre, optagne som Medlemmer af samme. I Portugal, hvor Klosterstormene rasede næsten endnu mere skaanselløst end i Spanien, har jeg hørt om en adelig Dame, som uagtet hun ellers i politisk Henseende hyldede „liberale“ Grundsætninger, husede, klædte og underholdt ikke mindre end fjorten hjemløse Munke.

Nonnernes Skæbne var dog endnu sørgeligere end Munkenes. Deres Dyd blev sat paa en endnu haardere Prøve, og de Troendes Godgjørenhed har derfor især overfor dem Krav paa den meest rosende Anerkjendelse. Jeg har allerede omtalt, at det blev dem forbudt at optage Novicer, og at deres Eiendom blev confiskeret; og man vedtog tillige den Regel, at naar Antallet af et Klosters Beboerinder sank ned til tolv, skulde disse forenes med et andet Klosters. Det er saaledes ikke

usædvanligt, at man nu i et Kloster kan træffe paa Nonner af to eller tre forskjellige Ordener, der have forskjellige Regler og særlige Forstanderinder. Mennesker, der leve i Verden have intet Begreb om, hvor haardt det maatte være for disse Ordenssøstre, paa et despotisk Magtbud at rives bort fra Alt, hvad der var deres Hjerte dyrebart, og blive bragte til et fremmed Huus, hvor der følges andre Regler og Skikke, og hvor de Intet see, som yder dem Erstatning for deres kjæreste Erindringer, men Alt er nyt og uvant. Jeg har iøvrigt flere Gange besøgt saadanne blandede Samfund, som levede i hjertelig Eendragtighed, gjensidigt kaldte hverandre Søstre, og hvor Klosterets ældre Beboere gjorde alt muligt for paa enhver Maade at mildne de nylig Ankomnes Savn.

See vi nærmere hen til den Maade, hvorpaa man gik tilværks ved Confiscationen af de kvindelige Klosters Eiendomme, da forholder det sig i denne Henseende ganske anderledes end med de mandlige Klosters. Enhver Nonne bringer nemlig ved sin Indtrædelse en Medgift, som hun overgiver Klosteret til Vederlag for sit Underhold. En Fader har f. Ex. to Døttre, som han giver samme Udstyr; den ene indgaaer Ægteskab og bringer sin Medgift i sin Mands Familie, den anden træder ind i et Kloster og overgiver sin Medgift til dette paa den Betingelse, at Klosteret underholder hende for hele hendes Levetid. Statens Love anerkjendte disse Samfunds Tilværelse og deres Ret til at besidde hvad der paa denne Maade blev deres Eiendom, og det maa altsaa erkjendes for en juridisk Umulighed, ved en senere Lov ikke blot for Fremtiden at forbyde en saadan Overdragelse af en Formue, men ogsaa at erklære Alt hvad der i denne Retning er skeet i Fortiden for ugyldigt, og i Henhold hertil confiskere den saaledes samlede Formue. Dette vilde jo være omtrent det Samme som at erklære alle i en Bank deponerede Capitaler og alle kjøbte Livrenter for Nationaleiendom, og i Kraft af et saadant

Decret plyndre de retmæssige Eiere. Vilde Staten ikke længere anerkjende Ordensløvternes — selv de allerede aflagtes — Gyldighed, og herefter kun betragte Nonnerne som andre kvindelige Medlemmer af Landets Befolkning, da maatte den ogsaa sætte dem i fuld Besiddelse af alt Det, som endnu var deres lovlige Eiendom. Men dette skete ikke, og jeg skal her anføre et Par Exempler paa den hensynsløse Yderlighed, hvormed dette Plyndrings-system gennemførtes.

I Helligaandsklosteret i Cadix saae jeg en Person — Nonne kan jeg ikke kalde hende, ihvorvel hun bar Ordensdragten og efterlevede Regelen — som lige stod i Begreb med at aflægge sine Løvter, da Decretet om Ophævelsen af Klostrene offentligjordes. Hendes Medgift var nylig betalt og blev nu confiskeret som Klosterets Eiendom, samtidigt med, at det blev Ordenen forbudt at lade Novicerne aflægge Løvterne. Hun skulde altsaa ikke blive Nonne, men man berøvede hende ikke desto mindre alle Midler til at leve i Verden, til hvilken hun heller ikke ønskede at vende tilbage, og saaledes har hun nu i ti lange Aar baaret Ordensregelens for hende paa eengang tunge og søde Aag, uden at have den Trøst, at være optaget i Ordenen! Var allerede dette haardt, saa var Følgende endnu værre: En rig Arving i Madrid indtraadte i et Kloster. To Aar derefter blev hun blind og i det Hele ogsaa ellers sygelig. Klosterets Eiendom blev confiskeret og med denne ogsaa hendes Formue, hvilken hun, dersom hun havde villet leve i Verden, havde kunnet anvende ganske efter eget Behag, uden at Nogen havde kunnet hindre hende deri; men hun blev nu, saavidt det stod til Regeringen, givet til Priis for den største Nød. Der blev vel tilstaaet enhver Nonne en Pension af 4 Realer (66 Ø.) dagligt, dersom hun vilde klive i Klosteret, og 5, hvis hun vilde forlade det!

Saaledes havde den revolutionære Regering givet alle Spaniens Nonner til Priis for Trang og Elendighed. De omtalte Pensioner bleve saa godt som aldrig betalte;

man lod dem nemlig altid længe henstaae ubetalte, indtil man endelig betalte en ringe Deel af Restancerne, hvilket kun bidrog til at formindske den private Veldædighed, men ikke til at formilde disse Nøddidendes Savn. I Vinteren 1844—45 erholdt de f. Ex. kun en Fjerdedeel af Pensionerne for 1837, og i et stort Kloster beløb Alt, hvad der i Aaret 1844 blev betalt, sig til $1\frac{1}{3}$ Pd. St. (24 Kr.)! Som Følge heraf blev Nøden mange Steder saa stor, at man nødtes til for Spotpriis at sælge det ene efter det andet af Spisesalenes og Klostergangenes Malerier, for at blive istand til blot at kjøbe det nødvendige Quantum Brød. Men ikke Nok hermed — medens man overlod de udplyndrede Nonner til deres Skæbne, maatte disse mange Steder betale alle Skatter og Localafgifter. Saaledes forholder det sig f. Ex. med den h. Trefoldigheds Kloster i Sevilla, der tidligere kunde opdrage 200 fattige Børn, men nu kun 75. Dette Klosters Formue bestod fornemmelig i Capitaler, der vare udlaaante som Forskud til Bygning eller Reparation af Kirker mod Anviisning paa Rentebetaling af Tienderne. Nu bleve Tienderne inddragne uden Erstatning, og saaledes gik hele denne Formue tabt, eller ialt Fald over i de Tiendepligtiges Hænder, og alligevel maae Nonnerne, som sagt, betale alle Stats- og Localskatter.

Under alt Dette geraader det det spanske Folk til stor Ære, at det med sand Ædelmodighed har taget de Forfulgte i Beskyttelse mod Magthavernes Grusomhed, og ved en storartet Velgjørenhed paa den skønneste Maade lagt sit ægte religiøse Sindelag for Dagen. Uden denne Gavnildhed, som i Spanien synes at være udtømmelig, vilde Døden for længe siden have reduceret Posten „for Pensioner til Nonner“ i det aarlige Budget til Nul. Men saasnart disse gudindviiede Jomfruers sørgelige Stilling blev bekjendt, dannede der sig i alle Byer kvindelige Foreninger for at indsamle Almisser til dem. Man saae adelige Damer af høi Rang ved Kirkedørene paakalde de Troendes Veldædighed for dem; Mange sendte dem hem-

meligt Understøttelser, Andre ydede maanedlige Bidrag; ene saaledes blev det muligt at sikre dem deres nødtørf-tige Underhold. For blot at anføre et Par Exempler, indsamledes i Aaret 1844 i Madrid et Beløb af 3,600 P. St. (64,800 Kr.) og i Barcelona — der i England gjælder for at være den meest liberale og revolutionære og mindst religiøse By i Spanien — 2,600 P. St. (46,800 Kr.) og dette af de største Stæder givne Exempel blev efterfulgt af alle de øvrige. Dette Træk i det spanske Folks Charakteer fortjener saameget mere at fremhæves, naar man betænker den dette Aarhundredes Krige og Forstyrrelser og navnlig de her nærmest omtalte Revolutioner ledsagende Tilbagegang i den almindelige Velstand.

Jeg kan her ikke fortie en Overbeviisning, som under alle disse Iagttagelser og mine Betragtninger over dem stedse er bleven mere og mere levende. Hvormeget og hvoraf end den nærværende Generation i ethvert Folk mener at kunne rose sig, ved at vise tilbage til sin Fortid, da troer jeg, at intet Land i denne Retning kan opvise Mere end Spanien; og dog mener jeg, at hverken begge dets Ferdinanders Erobringer, eller en ny Verdens Opdagelse, eller dets Frembringelser paa Maler- og Bygningskunstens Omraade, — at Intet af alt Dette er saa ærefuldt for Spanien som, at det har frembragt saa mange Mænd, som, ved at forene en høj Grad af aandelig Kraft med ualmindelige Dyder, have øvet Indflydelse paa hele Verdens Skæbne og bevirket, at Christenheden indtil denne Dag med Taknemmelighed og Beundring seer tilbage paa deres Fædreland, Paa den Tid nemlig, da det øvrige Europa vaandede sig under den religiøse Elen-dighed, som har frembragt den nyere Tids frugtbare Sectyngel, da Tydskland og England frembragte religiøse Misfostre som Luther og Münzer, Knóx og Cranmer, var Spanien rigere paa store og hellige Charakterer, end nogen anden Deel af Verden. Det frembragte i kun lidet mere end en Menneskealder den h. Ignatius, den h. Franz Xaver, den h. Johannes af Korset, den h. Petrus

af Alcantara, den h. Joseph af Calasanza, den h. Franz af Borgia, den h. Thomas af Villanova og den h. Theresia, for ikke at tale om Personer som Cardinal Ximenes, Johan d'Avila og saa mange Andre, der udmærkede sig ved Fromhed, Lærdom og Genialitet. Ganske vist vil der engang komme en Tid, da Spanien vaagner op af Revolutionens Feberdrømme, og med Anger og Skamfuldhed tænker tilbage paa den seneste Tids Ødelæggelsesværk, og søger at erstatte den tilføiede Skade, gjenvinde det Tabte og frelse de skønneste Mindesmærker om deres Fædrelands fordums Storhed fra Undergang.

Det er høist mærkværdigt, at Spanien har kunnet handle saaledes i en Tid, da Fortidens bedaarende Blændværk og Skuffelser svandt i Europas øvrige Lande som Morgentaagen svinder for Solen, — at det har undertrykt sine Ordener, ødelagt deres Huse og forfulgt deres Medlemmer samtidigt med, at man i England begyndte at ønske, at man kunde gjøre det for tre Aarhundreder siden forøvede Ødelæggelsesværk ugjort! Hvilken Contrast! Henrik VIII. og hans ryggesløse Ministre forstyrrede Munkeklostrene og plyndrede vore uforlignelige Abbedier netop paa den Tid, da Spanien byggede nye Klostere og reformerede sine Munkeordener. Og nu, efter at tre Aarhundreders sørgelige Erfaring har belært os, forbande vi Gjærningen og den Dag, paa hvilken den øvedes. Vi besøge og kysse vore i Ruiner liggende Helligdommes Stene; vi sørge over deres Beboeres Tab og gjøre svage, men oprigtigt meente Forsøg paa at gjenoprette dem. Og dette gjøre ikke blot *vi*, der i dem have mistet en værdifuld Arv, men ogsaa vore fødte Rivaler, der foruden vor Smerte tænke med Bedrøvelse paa, hvad deres Forfædre i deres Blindhed have tilintetgjort. Ja, det protestantiske England længes i sine ædlestes Børn efter Klostrenes Gjenoprettelse, og — det katolske Spanien har samtidigt hermed meent, at det gav et Beviis paa Oplysning og Fremskridt ved at opheve og ødelægge disse. Men ogsaa andre Exempler

skulde have advaret Spanierne mod at finde sig i hvad der er skeet i hele Folkets Navn og tilsyneladende med dets Billigelse, hvor vitterligt det end er, at dets Magthavere ingenlunde repræsenterede dets sande Tænkemaade og Sindelag. Alle andre Stater, som ere traadte i Englands Fodspor, have givet Beviser paa Anger over det forrige Aarhundredes antikirkelige Idrætter.

(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

Nordamerica. Det af den højærv. Hr. Drumgoole opførte og bestyrede Vaisenhuus i Newyork, som toges i Brug den 1. October, har Rum for 600 Dreng. Bygningen er 10 Etager høj, ligger paa et Hjørne og har i den ene Gade en Længde af 80, i den anden en Længde paa 120 Fod. I Stueetagen findes Vadske- og Badekamre, Spisesalen og de Opsynshavendes Værelser. Paa første Sal er Capellet med herlige Glasmalerier og St. Josephs-Unionens Forsamlingssal. I anden Etage findes de ved Anstalten ansatte Embedsmænds Beboelses- og Studereværelser samt Bibliotheket. Den tredje og de højere Etager optages af de store, godt ventilerede og oplyste Sovestuer, der hver have en Længde af 87, en Bredde af 28 og en Høide af 11 Fod. I øverste Etage findes Vadske- og Tørreanstalten; Vadskning og Tørring drives med Dampmaskiner. Ethvert Barn har paa den store Sovesal et lille Værelse for sig alene; de omtrent 7 Fod høie Sidevægge bestaae af oliemalet Jernblik. Enhver af Salene har en opsynshavende Embedsmand. Efter den højærv. Hr. Drumgooles Angivelser har Bygningen kostet c. 300,000 Dollars, men forøvrigt har St. Josephs-Unionen, der er Bygningens Eier, ikke en eneste Cent Gjæld, der ikke kan dækkes, hvad Øieblik det skulde være. Dette storartede Værk har Newyork hovedsagelig en eneste Præst, højærv. Hr. Drumgoole, at takke for.

Den h. Johannes, Almissegiveren.

† 619.

Den h. Johannes var gift; men da Døden berøvede ham Hustru og Barn, saae han deri et Vink fra Gud om at føre et fuldkomnere Liv. Al sin Eiendom uddeelte han i Almisser til de Fattige; derfor gav man ham i Østerlandet Tilnavnet Almissegiveren. Han udnævntes senere til Patriark af Alexandrien; førend han tiltraadte dette sit Embede, sendte han sine Tjenere ind i Staden med det Hverv at optegne alle hans „Herrer“; saaledes kaldte han de *Fattige*. De bragte ham Navnene paa flere Tusinde, som han da strax søgte at understøtte. Han var en Hader af al Uretfærdighed. Hver Fredag og Lørdag indtog han sin Plads ved sin Kirkes Hovedport, for at høre de Fattiges og Betrængtes Klager. Hans Tjenere turde ikke spise, inden alle Trængende vare bortsendte. Han var saa hjertensgod, at Andres Taarer let bragte ham selv til at græde; Tanken om Døden foresvævede ham altid, derfor kom der aldrig noget unyttigt Ord over hans Læber. Alle Snakkesyge og Bagtalere forbød han at betræde Kirken. Før hans Tid var der syv Kirker i Alexandrien; ved hans Død talte Byen 70. Hvad han uddeelte i Almisser overstiger alt Begreb; men Herren velsignede ham ogsaa derfor, idet han flere Gange paa vidunderlig Maade forøgede hans Gaver. Som ved sin ubegrændsede Gavmildhed, saaledes udmærkede den Hellige sig ogsaa ved sin Forsønlighed. Han døde i sin Hjemstavn Cyprus i Aaret 619.

Medlidenhed.

Hvilke store Offere burde vi ikke bringe for de Fattige, naar vi betænke, at Barmhertighed mod dem er det eneste Middel, ved hvilket vi kunne byde Jesus Christus, der har offret sit Liv for os, nogen Erstatning!

„Bliver det os uværdige Mennesker Dag og Nat forundt at besøge Kirkerne og forebringe Herren vore Angiveligheder, hvor stor burde da ikke vor Beredvillighed være til at høre vor trængende Medbrøders Bønner?“

(H. Johannes Almissegiveren.)

En Kjøbmand fik engang fem Pund Guld af den h. Johannes til at købe Varer for. Kjøbmanden leed Skibbrud, mistede sine Varer og henvendte sig igjen til den h. Johannes. Denne sagde til ham: „En Deel af Eders Varer var ikke redeligt erhvervet!“ og han gav ham ti Pund Guld. Men paa den næste Reise mistede Kjøbmanden baade Skib og Varer. Da Johannes hørte det, sagde han: „Skibet var uretfærdigt erhvervet. Tag femten Pund Guld, køb Korn og læg det i et af mine Skibe!“ Kjøbmanden adlød; men Vinden førte Skibet uden hans Vidende til England, hvor der just var stor Hungersnød. Der byttede han Kornet bort for Tin; men ved sin Hjemkomst fandt han Tinnet forvandlet til Sølv.

„Hvo som er villig til at øve Barmhertighed, skal velsignes, fordi han har givet af sit Brød til de Fattige.“

Ordsp. 22, 9.

Den h. Ephrem, Diacon.

† 380.

Den h. Ephrem er den syriske Kirkes Lys og Berømmelse. Allerede som Yngling begyndte han at føre et Slags Eneboerliv i sin Fødeby Nisibis. I Eensomheden erhvervede han sig de Helliges Videnskab; paa guddommelig Indskydelse begav han sig derefter til Edessa for ogsaa at meddele Andre sin Videnskab. I lærde Skrivter forsvarede han Troen mod Vranglærerne; derfor fik han Tilnavnet „Syriens Prophet“. De af ham forfattede aandelige Sange vandt de Troendes Yndest, banlyste den gnostiske Vranglæres Sange og forskaffede ham det hæderlige Tilnavn: „Den Helligaands Harpe“. Lidenskabelig af Naturen, havde han i sit Eneboerliv lært strax at undertrykke ethvert Udbrud af Vrede. Under Hungersnøden i Edessa i Aaret 378 var han uophørlig virksom for de Lidende; her døde han ogsaa i en høi Alder. Spørge vi om den hemmelighedsfulde Aarsag til det store Held, der fulgte denne hellige Mand, saa var det hans Ydmyghed, der opfyldte ham med Mistillid til sig selv. Indtil sin Død begræd han de ringe Overtrædelser, som han havde begaaet i drengagtigt Letsind. Til den h. Basilius, som han engang besøgte, sagde han: „Jeg er den Ephrem, der har forladt Veien til Himlen.“ Derpaa udbrød han under Taarer i de Ord: „O! min Fader, hav Medlidenhed med en stakkels Synder, og før mig tilbage paa den trange Vei.“

Ydmyghedens Dyd.

Hvo der vil opføre en høi Bygning. maa lægge en dyb Grund; hvo der vil naae til én høi Grad af Fuldkommenhed, maa stræbe efter grundig Ydmyghed. Ydmygheden er Veien. der fører til den evige Fred og forskaffer os Guds Trøst.

„Træk Masken af mig, og Du vil ikke finde andet end Orme og Mudder i mig; tag Hykleriets Kappe af mig, og Du vil ikke see andet end en hæslig Grav.“

(H. Ephrem.)

Taarer kvalte den h. Ephrems Stemme, naar han prædikede. Han selv skjælvde og han bragte sine Tilhørere til at skjælve, naar han talte om Guds Dom. Men i Bod og Ydmyghed saae han Veien til Fred og stolede derved urokkeligt paa Guds Barmhjertighed. Idet han talte om sin Død, sagde han: „Jeg tiltræder en farlig Reise. Dig, o Guds Søn, har jeg udvalgt til mit Vandringsbrød. Er jeg hungrig, saa lever jeg af Dig. Helvedes Ild vil ikke komme mig nær; thi den formaaer ikke at modstaae Dit Legemes og Blods Vellugt.“

„Den Høie og Ophøiede throner i Evigheden, og hans Navn er helligt. Jeg vil boe i det Høie og det Hellige og hos den Sønderknuste og Ydmyge i Aanden, for at levendegjøre de Nedbøiedes Aand og oplive de Sønderknustes Hjerte.“

(Isaias 57, 15.)

Den h. Margaretha af Cortona.

† 1297.

Hun saae Verdens Lys i Alviano, en lille By i Dioceset Chiusi i Toscana, i Midten af det trettende Aarhundrede. I sexten Aars Alderen forlod hun Dydens Bane og førte i ni Aar et syndigt Levnet. Endnu holdt Lastens Lænker hende fængslet, da hun en Dag saae sin Medskyldige liggende myrdet paa Jorden og bedækket med Orme. Ved dette Syn gik hun i sig selv og besluttede i Fremtiden at føre et bodfærdigt Liv. Hendes Fader, til hvem hun vendte tilbage, modtog igjen den fortabte Datter. Uophørligt, baade Dag og Nat, begræd Margaretha sine Synder, og med en Strikke om Halsen bøn-faldt hun offentlig i Sognekirken om Tilgivelse for den Forargelse, hun havde givet. Hendes Stedmoder meente, at denne Bod skadede Familiens Ære, og bevægede derfor Faderen til at sende hende bort. Margaretha begav sig til Cortona og traadte her ind i den h. Franciscus' tredie Orden. Hun, der tidligere havde levet i Overdaadighed, førte nu et bodfærdigt Liv i en snever Celle i streng Lydighed mod sine aandelige Førere; og saaledes tiltog hun daglig i Selvfornægtelse og Verdensforagt. Den 22. Februar 1297 døde hun. Hendes Lig gik ikke i Forraadnelse, hvad der tør ansees som et Beviis paa hendes Bodfærdigheds Sandhed og Alvor, samt paa hendes gjenopnaaede Sjælsreenhed. Pave Benedikt XIII. optog hende i de Helliges Tal.

Bodfærdighed.

Gud vor Herre hensætter os paa Uskyldighedens Vei; forlade vi denne, da bliver der os intet Andet tilbage end at betræde Bodens Vei; thi nogen anden, der fører til Salighed, gives der da ikke mere.

„Gaa, hvorhen Du vil, søg, hvadsomhelst Du vil, og Du vil ikke finde nogen høiere Vei ovenfor, eiheller nogen sikrere Vei nedenfor, end det hellige Korses Vei.“

(Christi Efterfølgelse II, 2.)

Margaretha forlod sin Faders Huus og søgte Verden. Hun vendte tilbage til sin Faders Huus, men blev udviist derfra for at finde Optagelse hos den Fader, som aldrig forskyder det bodfærdige Barn. Margaretha straffede selv sine egne Synder, for at undgaae den Allerhøiestes Straf; med vedholdende Faste og haarde Bodsøvelser tugtede hun sit Legeme i den Grad, at selv Solens Varme midt om Sommeren ikke var istand til at vederkvæge den udtørrede Skikkelse. Men led hun end bestandig af Kulde paa Legemet, saa glødede hendes Sjæl af den guddommelige Kjærligheds Ild, der blidelig førte hende sin Opløsning imøde.

„Vær min Hjælp; opgiv mig ikke og forlad mig ikke, min Frelses Gud! Thi min Fader og Moder have forladt mig; men Herren har optaget mig.“

(Psalm. 26, 9. 10.)

Som **Jule- og Nytaarsgaver** til Voxne anbefales:

- Waser, den h. Aloisius. Kr. 0,33.
Den katholske Kirke i Danmark. Kr. 2,00.
Manning, Vaticaner-Conciliets sande Historie.
Morris, En Jesuits Memoirer. Kr. 0,80.
Roh, Hvad er Christus? Kr. 1,00.
de Ségur, Aftentimer. Kr. 1,00.
- - fortrolige Svar. Kr. 1,00.
Stolz, den h. Elisabeth af Thyringen. Kr. 1,00.
- Reise i det h. Land, Ægypten og en Deel af det
sydlige Europa. Kr. 1,25.
Under Polititilsyn. Kr. 0,50.
Stub, Ledsagelse fra Fordom til Sandhed. Kr. 2,60.
Thomas a Kempis, fire Bøger. Kjbhn. Høst & Søn. 1880.
Thiele, Troens Triumph. Kr. 0,50.
Wiseman, Fabiola. Kr. 4,00.
- Helligdommens Lampe. Kr. 0,33.
Arnold, Efterligning af Jesu gudd. Hjerte. Kr. 2,50.

Som Gaver til **Børn** anbefales:

- Lichtle, den bedende Christen, Udgave for Ungdommen.
Himmelbrød; indb. 30 Øre.
Jesusbarnet, indb. 80 Øre.

„Vi vilde ønske, at denne sidste Bog maatte finde Veien til ethvert christeligt Huus, hvor der tændes et Juletræ til de kjære Smaa.“ Jfr. Kirket. Aarg. 1879. — Samtlige ovennævnte Skrivter faaes hos Andr. Fr. Høst & Søn.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 4. December. 2den Adventssøndag. — 5. **M.** Petrus Chrysologus, Biskop og Kirkelærer. — 6. **Th.** Nicolaus, Biskop. — 7. **O.** (Fastedag.) Ambrosius, Biskop og Kirkelærer. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe for Ansgariusforeningen. — 8 **To.** Marias ubesmittede Undfangelse (feires offentligt paa førstkommande Søndag). — 9. **F.** (Fastedag.) Barbara, Jomfru og Mart. — 10. **L.** Translation af den h. Jomfrues Huus til Loretto.

Søndagen den 11te December. 3die Adventssøndag. Marias ubesmittede Undfangelse.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

- " 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste: (S. Nr. 48.)

Marias ubesmittede Undfangelse.

Torsdagen den 8. Decbr. holdes i St. Knuds Capel Kl. 8 $\frac{1}{2}$ høitidelig Messe og om Aftenen Kl. 8 offentlig Festandagt med Prædiken.

Mødreforeningen.

Tirsdagen d. 6. December Kl. 8 $\frac{1}{4}$ holdes i Sct. Ansgars Kirke den h. Messe for Mødreforeningen.

Mariacongregationen for Mænd.

Titularfesten feires Søndag den 11. December.

Fælledscommunion Kl. 8 i Sct. Ansgars Kirke.

Om Aftenen Kl. 6 i samme Kirke høitidelig Gudstjeneste med Prædiken og Optagelse.

Paa Bestyrelsens Vegne:

C. B. Lohrer.

Svendeforeningen.

Søndag d. 4. Decbr., Kl. 9 Aften: Foredrag i Skolelokalet, Ny Kongensgade Nr. 17.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 50. Søndagen den 11. December. 1881.

Indhold: Spanien. Hvorledes et Barn opnaaer sin Faders Omvendelse. Kirkelige Efterretninger: Rom, Paderborn, Frankrig, Palæstina, Asien, Indien. Den h. Petrus Damiani.

Spanien.

De religiøse Ordener og Klostrene.

(Fortsat fra Nr. 49.)

Spørger man, hvad der er Aarsag til denne Reaction, da kan der uden Betænkning svares, at den er en Frugt af enhver katholsk Befolknings uundværlige Fornødenheder og Krav; disse ere nemlig saa mangeartede, at ingen større Befolknings Sognegeistlighed kan tilfredsstille dem. Alene Skriftestolen beskæftiger Mange; enhver Syg og Døende forlanger geistlig Bistand; Hospitaller, Fængsler, Fattighuse bør regelmæssigt besøges; hertil kommer Underviisningen, forskjellige overordenlige Funktioner (Exercitier og Missioner), Forbønner for Af-døde og andre mere personlige Andagts- og Fromhedskrav. Her behøves saadanne altid rede og vel rustede Hære: Personer, som i Afsondring og Eensomhed forberede sig til offentlig og omfattende Virksomhed, som

ikke Alle skulle sørge for *Alt*, men som *dele Arbeidet*, og derfor kunne virke med desto større Kraft, saameget mere, som de ikke altid eller uafbrudt ere optagne af en saadan udadvendt Virksomhed.

Man maa da, efterat Klosterbygningerne ere solgte, ved Synet af den Mængde Ruiner, der give flere af Spaniens skjønneste Stæder Udseende af at have overstaaet en Beleiring, ikke noksom beklage, at Bygninger, som have kostet umaadelig store Summer, enten deelviis ere nedbrudte, for at anvende Materialet til andet Brug, eller at man har ladet dem forfalde; i denne sidste Tilstand har jeg seet flere prægtige Bygninger, der hørte til Bygningskunstens skjønneste Mindesmærker. Karthausernes og Hieronymiternes Huse i Nærheden af de store Stæder ere storartede nationale Monumenter, der snart ville blive til Ruiner. Den store Kartause ved Xeres er i Henseende til Plan og Udførelse en herlig Bygning; dens Korsgange, dens Chor, dens Kirke ere skønne og prægtige; men man vedligeholder dem ikke, og de forfalde mere og mere. Saaledes ere allerede mange af Fortidens uerstattelige Kunstværker ødelagte, og der gives intet andet Middel til at bevare hvad der endnu er tilbage, end at tilbagegive det til dets retmæssige Eiere; kun som Boliger for religiøse Samfund kunne disse Bygninger reddes fra Undergang. Man har vel forsøgt at drage Nytte af de tomme Klosterbygninger ved at indrette dem til Caserner, Politibureauer etc.; men jeg erindrer herom at have hørt den træffende Bemærkning af en Embedsmand i Lissabon, som jeg engang besøgte i en saadan Bygning, — at denne var før et Kloster og derfor slet ikke passede for dens nærværende Anvendelse. „Det har“, sagde han, „kostet flere Penge at ombygge den og indrette den til en høist ubekvem Embedsbygning, end om man til dette Brug havde bygget en ny og bekvem Bygning. Vi begynde nu at indsee, at et Kloster ene duer til at være Kloster.“ Saaledes er det, og Beklagelsen af, hvad man har gjort, vil fra

Dag til Dag tiltage. „For nogle Aar siden“, siger en spansk Forfatter, „saae den Reisende, naar han nærmede sig Granada, Kirkernes Kupler og Taarnenes Kors rage frem over Husene og Haverne. Disse fromme Minder om en svunden Tid erindrede ham allerede i lang Afstand om Samfundets gamle Tilstand og dennes Charakter; de vare opreiste af Mænd, der levede i en Tid, der endnu var besjælet af et religiøst Sindelag. Nu er der kommen en Tid, i hvilken alle gamle Institutioner have lidt Skibbrud, og de skønneste Bygninger af en Hvirvelvind ere jevnede med Jorden; men Aarhundreders langsomme Arbejder regnes for Intet, og Kunstens underfulde Frembringelser forsvinde!“

Enhver som besøger de Malerisamlinger, i hvilke man nu seer den store Mængde af de Billeder samlede, som før vare Prydelser for forskjællige Klostere, vil — saafremt han ellers har nogen Følelse herfor — faae et levende Indtryk af det Uheldige ved denne Foranstaltning, hvorved der, med Tilsidesættelse af Hensyn til det Sted, for hvilket Maleriet oprindeligt var bestemt, og ved at bringe det i fremmede Omgivelser, øves Vold baade mod Kunstneren og Kunstværket. Vel bemærker Føreren eller Ciceronen samvittighedsfuldt, hvorfra ethvert Maleri stammer, og under hvilke Omstændigheder det blev malet, men Trylleriet er forsvundet. I det nye Billedgaleri i Sevilla — det er et Kloster tilligemed dets Kirke, som kun daarligt egner sig til dette Brug — er der en Sal, hvori der findes atten Malerier af *Murillo*, som for Størstedelen have tilhørt Capucinerklosteret. Capucinerne vare fattige Tiggermunke, der ikke havde Penge tilovers for Kunstværker, og dog havde de en Samling af disse, som ingeu Konge eller Kaiser kunde ønske sig skønnere og værdifuldere. En saadan Indflydelse udøvede denne og de øvrige Ordener ved den opmuntrende Anerkjendelse, hvormed de glædede den religiøse Malerkunsts Mestere, og — hvorledes? Det kan et af disse Malerier sige os; det er Perlen i hele denne Samling. *Murillo* levede i

et meget venskabeligt Forhold til de gode Capucinere og pleiede af og til at tilbringe nogle Dage i aandelig Een-somhed i deres Kloster; han blev da indlogeret i Sygestuen, der sandsynligviis var det eneste Sted i Huset, der egnede sig til Gjæsteværelse. Som han engang, efter at have nydt sit frugale Maaltid, vilde gaae bort, bad den gamle Lægbroder, som havde betjent ham, om at male en Madonna for Sygestuen. „Hjertensgjærne“, svarede Murillo, „men jeg har jo intet Lærred!“ „Kan De ikke bruge denne?“ spurgte den gamle Munk, idet han pegede paa Servietten, som han just havde taget af Bordet. „Hvorfor ikke?“ svarede Maleren leende. Servietten blev udspændt, og Murillo havde snart det yndige Billede færdigt, som bærer Navnet: „Nuestra Sennora de la servilleta“ (Madonna af Servietten). Dette havde han ikke gjort for en fornem Mand, som havde beværtet ham prægtigt, men han gjorde det for den ydmyge Lægbroder. Og hvem vilde ikke gjerne gaae en lang Vei, for at see det skjønne Billede paa det Sted, hvortil denne Legende knytter sig? — see det i selve det Værelse, hvor den berømte Maler talte med sin Ven derom, hvor man i Aanden vilde see den ædle Kunstner smilende sidde for sit Billede, og den enfoldige gamle Mand med sit lange hvide Skæg andægtigt følge ethvert af Mesterens Penselstrøg og ytre sin beundrende Henrykkelse og tilsidst sin triumferende Glæde over at see sin grove Serviet forvandlet til et Billede, der var mere værd end det halve Kloster, og som nu for stedse skulde pryde hans Sygestue? Ak nei, ikke for stedse — kun saa længe til en raa Haand, sat i Bevægelse af et koldt Hjerte, tog det bort fra dets Plads og hængte det op paa en Væg i et Musæum, hvor ingen Historie og ingen Erindringer knytte sig dertil, men hvor det figurerer blandt en lignende Vandalismes øvrige Trophæer; thi hvem iblandt alle hine Plyndrere havde kunnet udøve en saadan Magt over Mesterens Pensel og Genius, som hin fattige Munk?

Jeg har i det Foregaaende paaviist de fordærvelige Følger af dette storartede Undertrykkelses- og Plyndrings-system. Kirken, Geistligheden, de religiøse Ordener, de enkelte større og mindre Stæders materielle Velstand, Videnskab og Kunst have lidt Tab, som seent eller aldrig ville forvindes. De, som forsvare den spanske Regerings Foranstaltninger med Hensyn til Kirkegodset, have gjort gjældende, at Nationens store Nød gjorde Confiscationen af samtlige Kirkegodser til en for Staten absolut nødvendig Forholdsregel; de beraabe sig i denne Henseende paa, at, saasnart et kongeligt Decret af 8de August 1844 suspenderede Salget af Kirkegodset og forordnede, at Indtægten af det hidtil usolgte Gods skulde anvendes til Bedste for Geistligheden og Nonnerne, da reiste sig fra alle Sider Indsigelse derimod, navnlig fra Fremmede saavel som og i den engelske Presse, som om der hermed blev begaaet en stor Uretfærdighed mod dem, hvis Krav fremfor alle Andres fortjente Paaagtelse, nemlig mod *Statens Creditorer*. Man bekymrede sig altsaa ikke om, hvem der i selve Spanien blev plyndret og sultede; men Millionærerne paa Pariser- og Londonerbørsen maatte ikke lide Skade!*)

Disse Salg have forvoldt Staten store Tab. Den rolige Befolkning paa Landet og i de mindre Byer skrækkedes tilbage fra at forøge deres Eiendom ved Kjøbet af røvet Kirkegods, og dette maatte ofte udbydes, førend nogen Kjøber indfandt sig. Allerede de Betingelser, under hvilke det blev solgt, vise, hvor vanskeligt det var at finde Kjøbere. Betalingen lettedes dem paa enhver Maade, og Prisen var reent nominel. For det første skulde Kjøbereren afbetale Summen i Løbet af otte Aar i bekvemme Tidsfrister. Dernæst skulde han ikke

*) Flere udenlandske Capitalister overrakte den daværende Finansminister en kraftig Protest og foreslog at tage alt endnu usolgt Kirkegods i Pant for et nyt Laan paa 225 Millioner Realer (38,000,000 Kr.) Dersom dette Forslag var blevet antaget, vilde Plyndringen være bleven fuldstændig!

betale i rede Penge, men i Statspapirer. Men disse stode ofte kun i 18 Procent; saa høit stode de, da jeg erkyn-digede mig derom hos Personer, som drive Handel med disse. Naar altsaa Nogen havde Lyst til at købe et Kloster eller et Stykke Jord, der tilhørte et Kloster, og bød derpaa, og det tilsloges ham for 1,000 P. St. (18,000 Kr.), saa behøvede han ikke Meget at betale med. Han gik paa Børsen og købte for 180 P. (3,240 Kr.) i rede Penge 1,000 P. i Statspapirer, og, da han ikke skulde have hele Capitalen afbetalt før om 8 Aar, saa behøvede han aarligt kun at betale 22 P. 10 Sh. (400 Kr.), altsaa i otte Aar knap $2\frac{1}{2}$ Procent af den nomi-nelle Kjøbepriis. — En Alcalde i en stor Provindsby fortalte mig engang, at han havde forpagtet et Stykke Land af et Kloster, som ganske var indesluttet af hans egne Jorder. Da nu Klosterets Gods blev solgt, havde det ligget ham nærmest at købe denne Ager; dog, det vilde han ikke, men forpagtede den paany af Kjøberen. Men siden, da Auctionsprisen blev bekjendt, kunde han, eftersom han betalte en fast Sum som Forpagtningsafgibt, let udregne, at han med denne aarlige Afgibt i otte Aar havde kunnet afbetale hele Kjøbepriisen, og at Kjøberen endog havde en reen Fordeel af 6000 Realer (1080 Kr.). — En Bekjendt af mig købte en Bygning, der tidligere havde været et Collegium, men længe havde staaet i en forfalden Tilstand, for den nominelle Sum af 12,000 P., men i Virkeligheden havde han kun, eftersom han be-talte i Statspapirer, 2,000 P. at betale i 8 Aar.

Saaledes bortslængtes Kirkegodset ikke blot til uerstattelig Skade for dem, som nærmest berørtes deraf og lede derunder, men ikke mindre for Staten og Landet i det Hele. Udbyttet af denne sacrilegiske Handel viser, hvor slet den revolutionære Regering har speculeret i Kir-kens Eiendom; det var nemlig, som sagt, tillige endog vanskeligt at finde Kjøbere. Disse vare fornemmelig Fremmede, især Sydamericanere og overhovedet Personer som ikke stode i synderlig Agtelse; thi de Indfødte holdt

sig overhovedet tilbage, og der gaves ialtfald blandt dem høist agtværdige Undtagelser. Jeg kjender saaledes en fortræffelig Familie i Xeres, som med Hensyn til et lille Stykke Klosterjord befandt sig i samme Stilling, som den nylig omtalte Alcalde. En Person, som ikke vilde den vel, bød derpaa i det Haab at nøde den til, senere for en høi Priis at kjøbe det af ham. Men mine Venner overbøde ham og købte Ageren, men ene i den Hensigt at tilbagegive den til de retmæssige Eiere, saasnart der igjen indtraadte ordnede Tilstande, medens de indtil videre vedbleve at betale Leien deraf som tidligere. Ogsaa de forsikrede mig, at Kjøbeprisen i et Par Aar vilde være betalt af Udbyttet. En hæderlig Adelsmand købte ligeledes en Biskøps Landsted, men, som et Medlem af hans Familie forsikrede mig, blot i den Hensigt, engang i bedre Tider at give Biskoppen det tilbage. Man vil utvivlsomt siden høre om mange saadanne Restitutioner, som deels forud vare tilsigtede, deels siden-efter bleve foranledigede ved Erkjendelsen af den tilføjede Uret.

Det aldeles Forfeilede, ja Vanvittige i denne omfattende Kirkeplyndring kommer endelig tilfulde for Dagen i følgende Resultat. Efter Confiscationen af det samtlige Kirkegods og Tiendernes Inddragning og Ophævelse — hvorved mange agtværdige Familier, som havde anbragt deres Formue i disse, bleve ruinerede — maatte Regeringen tilveiebringe Fonds for Geistlighedens Underhold. I dette Øiemed indførtes en Skat „por culto y clero“ (for Cultus og Geistlighed), hvilken — som en meget religiøs Adelsmand og Besidder af flere store Godser forsikrede mig — udgjør omtrent 10 Procent af al Formue; og dog bliver der Intet deraf betalt enten til Geistligheden eller til Klostrenes tidligere Beboere, deels fordi denne Skat ikke bliver tilbørligt opkrævet, deels fordi dens Udbytte bliver anvendt i andre Øiemed. Finantsministerens Budget for 1845 viser, at Staten, uagtet den ovenfor omtalte hensynsløse og afsindige Fremgangsmaade

ved Salget af Kirkegodset og ved en samvittighedsfuld Anvendelse af det indvundne ubetydelige Udbytte dog vilde have været istand til at byde Geistligheden og Ordenernes Medlemmer en nogenlunde anstændig Godtgjørelse for de mangefold større Værdier, man har berøvet dem. Men det Mærkeligste er, at „Seirshertugens“ (Esparteros) paa Kirkens, Geistlighedens og Klostrenes Bekostning foretagne Finantsoperationer ikke have gavnet Staten det mindste; de have ikke givet Statscreditorerne den paa-regnede Sikkerhed. Disse, saavel som Befolkningen, havde ventet at see den store Masse af Papirpenge tilintetgjort, og Statsgjælden derved formindsket, men det samme Quantum Papirpenge er endnu i Omløb, og Gjælden ligesaastor som før!

Førend jeg forlader dette Punkt, maa jeg til Slutning tilføie et Ord om, hvad Folket dømmer om det Skete. Saasnart Regeringens indre Politik (i 1845) antog en mere moderat og retfærdig Charakter, modtog Dronningen en Mængde Bønskrivter fra alle Landets større Stæder, der krævede en Tilbagegivelse af alt endnu ikke solgt Kirkegods til Geistligheden som en Retfærdigheds-handling. Blandt disse udmærker sig navnlig den af den blomstrende Søstad Alicante til Gunst for sine Sognepræster indgivne kraftige Adresse ved et frimodigt Sprog. „Dens Geistlige havde før“, heder det, „øvet stor Velgjørenhed; nu maatte de tage deres Tilflugt til deres Menigheders Gavmildhed; en Sognepræst, en Christi Tjener bliver nu aflagt med samme Løn som en Portner ved et underordnet Bureau.“ Adressen kalder Geistligheden en fortjenstfuld, virksom, agtværdig og uretfærdigt behandlet Stand. Jeg kunde anføre flere saadanne Udtalelser fra de betydeligste Stæder i Landet, som aflægge de uimodsigeligste Vidnesbyrd om Befolkningens kirkelige Sindelag.

(Fortsættes.)

Hvorledes et Barn opnaaer sin Faders Omvendelse.

For flere Aar tilbage levede i Landsbyen K. i Tydskland en Smed, B., der var meget hengiven til Drik. Hans tolvaarige eneste Datter, et meget fromt Barn, bønfuldt ofte den kjære Gud om at ville befrie Faderen fra dette Onde. En from Barnesjæls Bøn trænger gennem Skyerne. Faderen blev syg paa Grund af sin megen Drikken og maatte holde Sengen i hele tre Maaneder. Det gode Barn pleiede ham med den største Kjærlighed; hun veeg næsten ikke fra hans Side, rakte ham Medicinen, og naar hun maatte bortfjerne sig et Par Timer, spurgte Faderen hvert Øieblik: „Kommer Line ikke snart hjem igjen?“

Da Faderen var kommen sig saameget, at han kunde staae op fra sit Sygeleie, sad han en Dag i den gamle Lænestol, og Line stod ved hans Side. Da tog Datteren kjærlig sin Faders Haand og sagde barnligt bedende: „Ikke sandt, kjære Fader, naar Du nu snart vil være helbredet, saa drikker Du ikke Brændevin mere? — „Og hvorfor ikke?“ spurgte Faderen. — „Ak“, sagde Pigen, „ellers bliver Du syg igjen og kunde let døe; hvor ulykkelige vilde Moder og jeg da ikke være“, og ved disse Ord græd hun bitterligt.

Barnets Ord og Taarer rørte Faderen; kort og bestemt sagde han: „Barn, fra nu af smager jeg ikke mere Brændevin!“ Line lagde sit Hoved paa Faderens Skulder, tog hans Haand og kyssede den af Taknemmelighed. Det varede ikke længe, saa havde B. fuldstændigt gjenvundet sin Helbred, og baade tidlig og silde kunde man høre hans Hammers lystige Slag. Den store Brændevinsflaske, som tidligere ofte fem til sex Gange om Dagen havde været paa Vei til Værtshuset, laae nu nede i Kjælderens og Ingen tænkte mere paa at hente den frem af sit Skjul. Syv Maaneder vare saaledes gaaede hen, og B. havde ikke smagt en Draabe Brændevin, endskjøndt han mere end eengang havde havt at kæmpe med svære Fristelser. Men nu skulde hans Forsæt stilles paa Prøve ved en meget haard Kamp.

En velhavende Bonde, M., en af hans bedste Kunder og hans gamle Svirekammerat, kom en skøn Dag til vor Smed for at opgjøre sit Regnskab med ham. Han havde en betydelig Sum at betale og forlangte (hvad der desværre er altfor meget Skik), at Flasken skulde sættes

frem. B. blev synlig forlegen og sagde i den venligst mulige Tone: „Min kjære M., som Du veed, drikker jeg ikke mere Brændevin og har heller ikke havt det i Huset siden min Sygdom.“ „Nu vel, her er Penge“, svarede M. barsk, „lad en halv Kande hente, og saa drikke vi to atter engang Broderskab.“ B. skjød Pengene tilbage og sagde: „Naar Du absolut vil have Brændevin, saa betaler jeg det; men drikke med tør jeg ikke.“ „Dum Snak“ sagde Bonden, „vi have jo saa ofte drukket sammen og ville gjøre det ogsaa idag. Men vil Du være egensindig, saa er jeg det ogsaa; husk paa, at jeg kjen- der Veien til en anden Smedie!“ Disse sidste Ord gjorde et stærkt Indtryk paa B., thi desværre havde han under Sygdommen mistet fire af sine bedste Kunder. Han be- tænkte sig endnu et Øieblik, gik derpaa ned i Kjælderen og hentede den gamle Flaske frem. Han kaldte paa Datteren. Line kom, tog mod Flasken med bævende Haand og hørte i sin Forvirring næppe Faderens Be- faling. Det nærmeste Værtshuus laae ikke langt derfra; i Løbet af et Kvarteers Tid kunde Barnet igjen være hjemme. Moderen satte imidlertid Frokost frem med beklemt Hjerte, og M. betalte sin Gjæld og gjorde nye Bestillinger. Frokosten stod allerede nogen Tid paa Bordet, men endnu var der ingen Brændevin. „Pigebarnet bliver da ogsaa forbandet længe borte“, sagde Bon- den til Smeden, „gaa engang ud for at see, om hun ikke snart kommer!“ B. gik udenfor. Som han traadte ud af Døren, saae han Barnet staae grædende ved Hu- sets Hjørne. „Hvad feiler dig, Barn?“ sagde Faderen, „har Du tabt Pengene, eller er Du syg?“ „Ak kjære Fader“, hulkede Line, „her er Pengene, lad dog ikke Brændevin hente, ellers begynder Du igjen at drikke og bliver da ganske bestemt syg igjen.“ — „Og hvorfor græder Du?“ spurgte Faderen videre. — „Ja“, sagde hun, „Moder græder ogsaa“. B. vendte sit Ansigt bort og slog Øinene ned; derpaa sagde han til Barnet: „Slaa Flasken itu!“ Barnet syntes ikke ret at forstaae hvad Faderen meente. Men B. gjentog: „Slaa Flasken itu! den skal aldrig mere komme indenfor Døren!“ og da Line endnu tøvede, greb han selv som en modig Soldat sin Fjende, kastede den skjæbnsvangre Flaske med al Magt mod en Kampesteen, saa ingen Kunst vilde have været i Stand til igjen at føie Stumperne sammen, tog sin Datter ved Haanden og gik ind i Stuen.

Med den største Ro fortalte han M., hvad der var

forefaldet. Denne svarede i Begyndelsen ikke et Ord. Men derpaa sagde han til B.: „Kjære Ven! Gid ogsaa jeg havde et Barn, der elskede mig saa høit!“ (hans Ægteskab havde nemlig ikke været velsignet med Børn) „hvor lykkelig vilde jeg da ikke føle mig“. Og ned over hans Kinder randt et Par veemodige Taarer, hvilke han, skjøndt forgjæves, søgte at skjule; derpaa tog han sin Stok og forlod Huset med de Ord: „Hvad Smed B. kan, det maa ogsaa Bonden M. kunne.“

Og rigtig, ogsaa M. har holdt sit Ord. Hvorvel han nu er en gammel Mand og hans Haar er blegnet, fortæller han dog stedse gjerne om, hvorledes han blev bragt til at opgive Brændevinen, og saa maa Husets unge Kone hver Gang være tilstede — og den unge Kone er ingen anden end Smedens brave Datter. Smeden levede endnu i ti Aar efter sin Heltedaad; endnu paa sit Dødsleie maatte han love M., der som sagt ingen Børn havde, at Line skulde være Arving til hans Gaard. Selvfølgelig gik B. gjerne ind derpaa, og saaledes blev Line M.'s Adoptivdatter, og hun er ogsaa sin nye Fader en saa god og kjærlig Datter, at den gamle M. med sit graa Haar synes at leve op paany under hendes Omhu og Kjærlighed til ham.

Der ligger os en Tanke paa Sindet, som vi ønskede at kunne tilraabe enhver Familie, i hvilken det ikke hos alle Medlemmerne staaer til, som det burde. Det kjære gode Barn, Smedens brave Datter, har med sine Bønner og sine Taarer givet denne Tanke fornyet Liv og Varme. Det er den Tanke: „Dersom der i de Familier, hvor det seer mørkt ud for Faderens eller Moderens eller en Søns, en Datters, en Broders Sjælefrelse, fandtes andre eller endog kun et eneste Medlem af Familien, der, ligesom Line, tog sig det ret til Hjerte, og sukkede og bad til Herren, der „styrer Menneskenes Hjerter som Vandbække“, og bønfuldt Ham om at ville frelse Faderen, eller hvem det saa er, „fra det Onde“, vilde der da ikke i mangan en Familie kunne fortælles om lignende Naadens Virkninger som i Smedehuset i Landsbyen K.“

Kirkelige Efterretninger.

Rom. I det den 18. Novbr. afholdte hemmelige Consistorium har den h. Fader besat et stort Antal Bispestole. Fire af disse ere blevne oprettede ved denne Leilighed: den ærkebiskoppelige Stol Serajewo i Bosnien og Bispedømmerne Mostar i Herzegowina, Tabasco i Mexico og Tunja i Columbia.

Paderborn. Den med saa stor Velsignelse virkende Bonifacius-Forening har ifølge det nylig offentliggjorte Regnskab i Aaret 1880 havt en Indtægt af 1,125,417 Mark med en Udgift af 808,551 Mark. Indtil Slutningen af Aaret 1880 har den udgivet 8,473,327 Mark til Oprettelse og Vedligeholdelse af Kirker og Skoler paa overveiende protestantiske Steder. Det vilde være meget ønskeligt, om der fra Aar til Aar bødtes denne udmærkede Forening endnu rigeligere Midler for at sætte den i Stand til, ogsaa der at kunne yde den nødvendige Hjælp, hvor den ellers maa afslaae Begjæring om Understøttelse, eller dog kun kan yde en saadan efter en meget indskrænket Maalestok.

Frankrig. Paris, det moderne Babylon ved Seinefloden, kan samtidigt medrette siges at være et Kjærlighedens og Forsagelsens Jerusalem; et Blik paa dets Hospitaler beviser dette tilfulde. Den første Plads indtager Hotel Dieu, hvis Stiftelse gaaer tilbage til den h. Laudry, Biskop af Paris i det syvende Aarhundrede; i dette Hospital findes 828 Senge. Charité, stiftet af den h. „Johannes af Guds“ Brødre (Barmhjertige Brødre), har 474 Senge; Saint Louis, grundlagt af Henrik IV., har 840 Senge; La Pitié 620 Senge. Hospitalet Necker, stiftet af Ludvig XVI.'s bekjendte Minister Necker, har 360 Senge. Cochin, stiftet af en katholsk Sognepræst ved samme Navn, har 120 Senge. Midi eller Capucinernes Hospital har 336 Senge. La Riboisierè bærer den ædle Stifterindes Navn, der testamenterede 2,600,000 Francs til dette storartede Foretagende. Etablissementet har over 600 Senge. Beaujon, stiftet af en Banquier ved samme Navn, har 416 Senge; St. Antoine 480, St. Eugénie 405, La Clinique 15? Senge. I det Hele findes altsaa i Paris' Hospitaler, der for største Delen skyldes Ordener eller fromme Lægfolk deres Tilværelse, henved 6000 Senge.

Palæstina. I Jerusalem gjordes der for nogle Uger siden et Fund, som i og for sig vel er værdiløst, men i ethvert Tilfælde vil give Anledning til omfattende Efterforskninger. I Byens Nærhed blev nemlig udgravet en Kasse, som man i Begyndelsen antog for at være den af Moses forfærdigede Pagtens Ark. Feiltagelsen rettedes imidlertid snart, da man saae, at Kassen var af Jern, medens Pagtens Ark som bekjendt skal have været en af Træ dannet med massive Guldplader belagt Kiste. Gouvernøren i Jerusalem spurgte nu de derboende lærde Jøder, hvor Pagtens Ark egentlig var kommen hen, da den dog hverken af Babylonierne eller Romerne var bortført som Bytte. Der svaredes ham herpaa, at Arken med de i samme opbevarede og ligeledes fra Moses daterende Tavler var bleven nedgravet af Profeten Jeremias endnu før det første Tempels Ødelæggelse, men at man desværre ikke nøiagtigt kunde angive Stedet, der efter een Overlevering skulde være selve Tempelpladsen, efter en anden derimod Bjerget Nebo, hvor Moses døde. Gouvernøren berettede dette til Constantinopel, og man venter nu i Jerusalem, at Porten vil lade anstille en Undersøgelse af Tempelpladsen. Ogsaa den Sheik, hvem Bjerget Nebo tilhører, har besluttet at dette Bjerg skal undersøges.

Asien. Fra Smyrna meddeles: Antallet af de Børn, som besøge de under fransk Protectorat staaende Opdragelsesanstalter, stiger Dag for Dag. I Smyrna have to Skoler, der ledes af Skolebrødre, 400 Elever. Den ene af disse Skoler blev først fornylig oprettet i et af Byens yderste Kvarterer og meddeler 120 Børn fri Underviisning. De Barmhjertige Søstre have i deres Huus „til det guddommelige Forsyn“ 395 Børn, hvoraf 40 ere Vaisenbørn, som faae aldeles frit Underhold; 245 af Eleverne besøge Friskolen. Hos Søstrene i det franske Hospital have 180 Børn gratis Forpleining. Endvidere nævnes Propagandaens (Lazarister) Collegium med 100 Elever og „Sionssøstrenes“ Anstalt.

Indien. Efter den nyeste Folketælling i Calcutta beboes Indiens Hovedstad af 30,400 Christne af alle Nationaliteter. Af det nævnte Tal høre 11,095 til den romersk-katholske, 8,768 til den anglicanske Kirke, 1,869 ere Presbyterianere, 692 Methodister, og Resten er fordeelt paa forskjellige Secter.

Den h. Petrus Damiani.

† 1072.

Født i Aaret 988 mistede Petrus allerede tidligt begge sine Forældre. Hans ældre Broder, til hvem hans Opdragelse blev betroet, behandlede ham med en saadan Hensynsløshed, at en yngre Broder, der allerede var Præst, tog sig af ham og sendte ham til Høiskolen i Parma, hvor han gjorde store Fremskridt. Petrus heligede sine Studier ved Faste og Bøn, indtil han fattede den Beslutning at tjene Gud paa en endnu fuldkomnere Maade ved ganske at forlade Verden. Han begav sig til Munkene i Fonte Avellano, der stode i stor Anseelse paa Grund af deres Fromhed; her blev han for sin Viisdoms Skyld valgt til Forstander. Mange vigtige Hverv bleve ham betroede, blandt andre ogsaa Gjenoprettelsen af Kirketugten, især i klosterlige Samfund. Han var syv Pavers Raadgiver og blev tilsidst udnævnt til Cardinalbiskop i Ostia. Petrus bekæmpede Kaiser Henrik IV.' kirkefjendtlige Bestræbelser; han opmuntrede den h. Hanno af Cøln under hans Kamp for Kirken og understøttede Pave Alexander II. mod en Modpave, som han tvang til Underkastelse. Som pavelig Gesandt optraadte han mod Salget af geistlige Embeder og bilagde Stridigheder mellem Biskopper. I Aaret 1072 begav han sig til Ravenna for at ordne vigtige Anliggender. Paa Hjemveien angrebes han af en ondartet Feber, som han bukkede under for i sin Ordens Kloster i Faenza, medens Ordensbrødrene sang Chorbønnerne.

Ydmyghed ved Studiet.

De Hellige dyrkede ikke Videnskaberne for at ansees for Lærde men kun for at blive fuldkomne. Deri alene bestaaer Viisdom og sand Storhed, at vi ansee os for Uvidende og i Alt følge Kirkens Lære.

„Videnskab uden Kjærlighed gjør opblæst; Kjærlighed uden Videnskab afviger fra den rette Vei.“

(H. Bernardus.)

Omendskjøndt den h. Petrus var vel bevandret i enhver Videnskab og blev regnet blandt Datidens største Aander, holdt han sig dog selv for den ringeste blandt Guds Tjenere. Kun Pave Stephan IX.' Trudsel at ville i Vægringstilfælde belægge ham med Ban, formaaede ham til at modtage Cardinal-Værdigheden. Da han senere paa sin indstændige Bøn fik Tilladelse til at nedlægge sin Værdighed og igjen at opsøge Eensomheden, gik hans Bestræbelser ud paa at leve aldeles skjult blandt sine Ordensbrødre. Med største Glæde forfærdigede han Træskeer og underkastede sig gjerne de af Regelen foreskrevne legemlige Arbeider.

„I Kraft af den Naade, som mig er given, siger jeg Enhver iblandt Eder: vær ikke klogere end det sømmer sig at være; men vær klog i al Beskedenhed, og saaledes som Gud har tildeelt Enhver Troens Maal.“

(Rom. 12, 3.)

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 11te December. 3de Adventssøndag. Marias ubesmittede Undfangelse. — 12. M. Vicelinus, Biskop. — 13. Pl. Lucia, Jomfru og Mart. — 14. O. (Fastedag.) Spiridion, Biskop. — 15. To. Octav af Marias ubesmittede Undfangelse. — 16. F. (Fastedag.) Eusebius, Biskop og Mart. — 17. L. (Fastedag.) Damasus, Pave.

Onsdagen den 14., Fredagen den 16. og Lørdagen den 17. December ere befalede Tamperfastedage.

Søndagen den 18. December. 4de Adventssøndag.

Søn- og Fstedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
„ 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsesgade 42.
„ 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
„ 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet: Griffenfeldtsgade 44.
„ 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
„ 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
„ 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

„ 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
„ 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
„ 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
„ 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsesgade 42.
„ 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
„ 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
„ 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.

„ Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

Mariacongregationen for Mænd.

Titularfesten feires Søndag den 11. December.

Fælledscommunion Kl. 8 i Sct. Ansgars Kirke.

Om Aftenen Kl. 6 i samme Kirke høitidelig Gudstjeneste med Prædiken og Optagelse.

Paa Bestyrelsens Vegne:

C. B. Lohrer.

Mariaforeningen

holder sit sædvanlige Møde Søndagen den 18. Decbr. efter Høimessen.

Vincentiusforeningen.

Søndagen den 11. December efter Høimessen sidste Generalmøde for iaar, hvortil alle Medlemmer herved indbydes.

C. J. Elvius' Bogtrykkeri, Nybrogade 6, Kjøbenhavn.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 51. Søndagen den 18. December. 1881.

Indhold: Spanien. Kirkelige Efterretninger: Rom, Fulda, China. Den h. Matthias. Den h. Valburga.

Spanien.

(Fortsat fra Nr. 50.)

Det spanske Folk.

Det er nu Tid, at jeg ogsaa siger Noget om den talrigste Classe, paa hvilken Spaniens Fremtid i religiøs Henseende væsenlig beroer, nemlig det egenlige Folk. Det Første, som næsten alle Tourister fremhæve, er, at Landet er meget tilbage og befinder sig i en Tilstand, der grændser til Barbari. Gader, Hoteller, Handelens Tilstand, Røvere og Banditer, Mord o. L. levere et rigt Materiale til saadanne Skildringer. Meget af denne Art maa vistnok forekomme en engelsk Reisende i vor Tid endnu mere paafaldende, end for nogle Menneskealdere siden vore Forfædre, dengang man brugte en Uge for at reise fra York til London, og da Hounslow i Nærheden af London var et lige saa farligt Sted, som noget i Spanien. Men det er dog et Spørgsmaal, om vi i materielle

Ting vilde være komne saa vidt som vi ere, dersom vort Fædreland lige fra den Tid, da vi bleve fødte, bestandigt havde været Skueplads først for Invasionskrige og siden for Borgerkrige.

Vi kunne iøvrigt ved Bedømmelsen af Andre ogsaa tage Feil i en anden Henseende. Vi maale Civilisationen sædvanligt blot efter *vore* Fornødenheder og Sæder, og ansee Alt, hvad der ikke svarer til dem, for raat og barbarisk. Vi betænke tillige altfor ofte ikke, at alle vore Bekvemmeligheder og al vor tilvante Luxus hænger nøie sammen med Klimaet, og i et andet Klima vilde være det Modsatte. Naar vi see os om i et af vore Værelser, erkjende vi let, at Klimaet er Kilden til alle dets Bekvemmeligheder — Ovnene med dens Tilbehør af slebet Marmor og poleret Metal, Vinduesgardinerne, Sengens Beskaffenhed, Gulvtæpper, tæt sluttende Døre, mørkfarvede Vægge, polstrede Lænestole og mange andre Beskyttelsesmidler mod den bidende og kolde Luft. Al vor Luxus er anlagt paa at tilveiebringe Varme; men sæt nu, at den havde det modsatte Øiemed, da vilde alle disse Ting være til Besvær, og al vor Comfort vilde være indrettet paa at tilveiebringe Kølighed. Marmorgulvet, den aabne Gaard, den luftige Halle, den sprudlende Fontaine vilde da være Behageligheder, og et Huus i Sevilla vilde være et mere misundelsesværdigt Opholdssted, end det pragtfuldeste Gemak i et nordisk Palads. Dette er ingensteds mere fremtrædende end i det fa Maurerne byggede kongelige Palads i Cintra, hvor de umaadelig store Haller med Steengulv og næsten uden Meubler forekomme et engelsk Øie altfor simple og nøgne, uagtet de dog i et saadant Klima netop ere de bedst passende selv for en Kongebolig. Og, hvad Fattigfolk angaaer, saa har jeg d. 7. og 8. Januar Kl. 8 eller 9 om Morgenen seet Børn, der ikke havde andre Klæder paa, end de havde baaret i Sengen, løbe legende om i det andalusiske Solskin. Alle Døre — og disse ere altid anbragte ligeoverfor hverandre — og alle

Vinduer stode aabne for at lade den behagelige Luft indstrømme. Jeg fik her et levende Indtryk af, at disse Folk nyde Behageligheder, som ikke kunne opveies med Penge, men som staae ligesaa fuldt til den Fattiges som til den Riges Tjeneste. Naar jeg i denne Aarstid saae ind i en spansk Landsbyes fattige Hytter og der saae Bundter af Vindrueklaser hænge i tætte Rækker og bevarede for Vinteren, da paatrængte der sig mig den Overbeviisning, at saadanne Folk, ogsaa i Henseende til materielle Nydelser, maaskee kunne være bedre stillede end Andre, hvis Huusgeraad ere kostbarere og bedre forarbejdede.

Men ogsaa heri kunne vi let tage feil. Den ene Reisende efter den anden seer og beskriver med Forbauselse den første spanske Karre han møder; thi en spansk Karre er unægteligt en meget gammeldags Maskine, og den gjør ingen behagelig Musik. Men de Reisende gaae videre og slutte efter denne Karre, at Spanierne maae befinde sig i en uciviliseret og raa Tilstand, og de bemærke det Samme med Hensyn til Plouge og Vogne. Nu ere imidlertid alle disse Ting ikke mere raae og plumpe, end de have været i andre Lande. hvilke vi dog ikke bedømme saaledes; den romerske Ploug, den græske Vogn og den etruskiske Karre vare ligesaa plumpe og ufuldkomne som de spanske. Og hvoraf vide vi det? Den første bedømme vi efter en Beskrivelse i Vers, som vi, trods alle vore Fremskridt i Maskinspinderi, ikke kunne opvise Mage til; den anden maaskee efter et Marmorrelief, der er ciseleret med en Finhed og Kunstfærdighed, som Ingen af vore Kunstnere vilde være istand til at overgaae; den tredje efter Malerier, der ere fundne i Gravkamre fra Oldtiden, hvis levende Farver, skjøndt de i mere end to tusinde Aar have ligget skjulte i Jorden, vor Chemie ikke er istand til at eftergjøre. Hine plumpe Redskaber vare altsaa ikke uforenelige med en høi Grad af Forfinelse, Smag og kunstnerisk Dygtighed. Det vilde da vel ogsaa med Hensyn til Spanien være

uretfærdigt, om man — hvad der saa ofte skeer — vilde bedømme Folkets Tilstand efter saadanne Iagttagelser. Dette Land har i den Tid, da hine Redskaber vare af en saa ufuldkommen Beskaffenhed, frembragt Malere som Murillo, Velasquez, Ribera, Alonzo, Cano og utallige Andre, Billedhuggere som Montanez og mange Flere, for ikke at tale om de Mænd, som have leveret Tegningerne til de talløse prægtige Kirker, som bedække Landet, bygget og udsmykket dem. Et Folk, som har kunnet frembringe saadanne Værker, tør tilvisse ikke kaldes uciviliseret!

Men der gives endnu andre Egenskaber, som have langt større Værdi for et Folk i den Stilling, hvori Spanien nu befinder sig efter en Række af politiske Convulsioner, der udøvede en fordærlig Indflydelse paa det religiøse Liv. Vi have seet, hvorledes Religionen endnu for nærværende Tid er berøvet alle ydre og materielle Støtter, medens den tidligere Regering gjorde Alt muligt, kun ikke det allersidste Skridt, for at bringe Landet i en Tilstand af Schisma. Følgerne heraf maatte, trods al Iver fra Geistlighedens Side, have været ødelæggende for ethvert Folk, hvis Tro ikke var dybt rod-fæstet. Men nu kan jeg dristigt paastaae, at det spanske Folk i dets Heelhed er et oprigtigt troende, i Hjertet katholsk og religiøst Folk. Jeg anfører til Bekræftelse herpaa, ligesom ved tidligere lignende Leiligheder, et umistænkeligt Vidnesbyrd, selv om jeg herved skulde komme tilbage paa et i det Foregaaende allerede berørt Emne:

„Religionen“, siger den ene af disse mine Hjemmelsmænd,*) „har slaaet saa dybe Rødder i Folkecharacteren, at de forfærdeligste politiske Storme, der omstyrte alt Andet, ere bruste hen over Landet uden at rokke den. Kun blandt den dannede mandlige Befolkning bemærker man, at Fromheden tildeels er aftaget. Naar nemlig

*) „Meddelelser fra Spanien“.

disse Mænd fordybe sig i Politiken, glemme de alle andre Hensyn over Partivæsenets Intriger, hvorimod deres Mødre, Søstre og Døttre, de gamle Mænd og Børnene kun have tabt Lidet af den tidligere Tids Religiøsitet, eller i det mindste ere ligesaa ivrige Kirkegængere som deres Forfædre.

„Under *Sevillas* Beleiring i Sommeren 1843 blev der trods Kanonerens Torden holdt Messe i alle Kirker, og Hostien consecreredes hver Morgen blandt de angstfulde Andægtige, som havde tilbragt Natten i Kathedralen i Tillid til, at Stedets Hellighed ydede dem tilstrækkelig Beskyttelse. Medens Kanonerne tordnede i Nærheden, læste alle de 80 Præster, som vare ansatte ved dette store Gudshuus, Messen eller holdt anden Gudstjeneste for Tusinder. I *Barcelona*, hvor saa at sige Alt, hvad der var i Byen, blev confiskeret, hvor Kirkerne blev berøvede deres Sølvsager og alle værdifulde Malerier, prangede, saasomt Beleiringen var hævet, Alterne i alle Kirker, som om Gudstjenesten aldrig havde været afbrudt.“

Jeg vil atter her lade Kjendsgjerninger tale, men maa dog forud gjøre en Indrømmelse. Det kan ingen Tvivl være underkastet, at Religiøsiteten maatte lide og virkelig har lidt ikke Lidet under den senere Tids Begivenheder. Hvor Dioceses Aar igjennem have været uden Biskop, og Sognene utilstrækkeligt forsynede med Sjælesørgere, hvor der følgerigt maa have indsneget sig Misbrug, medens der ikke fandtes Nogen, som kunde afskaffe disse; hvor man satte Ulve til at vogte Faarene, og hvor kun de bleve begunstigede, som undergravede Troen, *der* maatte det vistnok ansees for utroligt, om ikke Folkets Tro og Sædelighed havde lidt stor Skade. Man maa tillige tage Hensyn til, at den tidligere kirkefjendtlige Regering har gjort Alt, hvad der stod i dens Magt for at undergrave Grundlaget for begge. Det spanske Folk, som tidligere havde været vant til at see sine Geistlige behandlede med saa stor Agtelse, har lært at see dem ustraffet afsatte, forviste, fængslede, ja endog

myrdede; det har hørt, hvorledes Paven, hvis blotte Navn indgød det Ærefrygt, i offentlige Kundgjørelser blev omtalt som en Usurpator, hvis Anordninger Nationen har Ret til at tilbagevise; det har seet, hvorledes Staten har ophævet Kirkelovene og forvandlet Kirkerne til Fabriker og Caserner: kan man da undre sig over, om disse usædvanlige og ideligt gjentagne Krænkelser af den religiøse Følelse have rystet Folkets Grundsætninger ogsaa med Hensyn til andre og vigtigere Punkter? En høi Øvrighedsperson i en stor og blomstrende Provindsstad sagde mig, at Afskaffelsen af Tienden har virket tilbage paa Helligholdelsen af Søn- og Festdagene. Det er i det Hele sørgeligt at see, hvorledes Vanhelligelsen af Festdagene er tiltaget i Spanien, om det ogsaa endnu ikke er kommet saa vidt dermed som desværre i Frankrig.

Men, Hvormeget der end kan være at beklage, saa paastaaer jeg dog tillidsfuld, at Folkelivet i dets inderste Væsen og dybeste Rod endnu er sundt; Troen er ikke forsvunden, og der vil snart igjen komme Liv i den. Allerede Meget af det, som jeg i det Foregaaende har meddeelt, beviser dette. Den Agtelse, som Folket viser Biskopperne, dets Deeltagelse for de religiøse Ordener, dets Forhold i Henseende til Spørgsmaalet om Kirkegodset og andre af de allerede omtalte Punkter vidne tilstrækkeligt om dets oprigtige Tro. Personer af alle Classer, som havde den bedste Leilighed til at lære Landbefolkningen at kjende, have forsikret mig, at hos den har Troen kun lidt Lidet eller Intet. Hvis den Beskyldning for stor Uvidenhed, som næsten alle Reisende tillægge den spanske Bonde, skulde være begrundet, saa har denne Uvidenhed maaskee tildeels beskyttet ham mod Virkningen af de irreligiøse Skriverter, som man har forsøgt at udbrede blandt Landbefolkningen. Jeg kan i denne Henseende henvise til Ytringer af *Balmes**), der

*) en spansk Præst, som døde i en ung Alder, men allerede havde erhvervet sig Navnkundighed som religiøs og filosofisk Forfatter.

maaskee mere end nogen Anden er nøie bekendt med Spaniens Tilstande i religiøs Henseende. „De mindre Byer“, skriver han, „og endnu mere Landsbyerne have ikke lidt synderligt af denne Gift af den simple Grund, at den fornemmelig blev udbredt ved Bøger, som der Ingen læste. Naar hertil kom de overveiende Indflydelser, som neutraliserede Virkningerne af Omgang og Underholdning med fordærvede Mennesker, da vil man let forstaae, at det store Fleertal er blevet bevaret for dette Onde“. Han viser endvidere, at intet med nok saameget Talent og Vid mod Religionen forfattet Skrivt har havt nogen Virkning i Spanien, saa at selv større Byer ikke have lidt Meget derved, samt at „Vantroen ikke har nogen videnskabelig Existents i Spanien“. Overalt hvor Guds Ord bliver prædiket, er dets Magt endnu ubegrændset. Dette har allerede viist sig under de nuværende Forvaltere af Bispedømmerne, og det vil blive endnu mere iøinefaldende, naar alle Biskopperne igjen kunne tiltræde deres Embeder og udsende apostoliske Mænd for paany at oplive Troen.

Jeg kan, ved at tale herom, ikke forglemme et mærkeligt Bekjendtskab, som jeg havde en Præst i en Landsby i det sydlige Spanien at takke for. Denne Mand førte mig nemlig sammen med en fattig Bonde ved Navn Patricio Diego Lopez. Han var, som de fleste spanske Bønder, en smuk velvoxen Mand og røbede i sin hele Adfærd den ædle Selvstændighed, som overfor Personer, der regnes for at høre til de saakaldte høiere Stænder, er lige saa langt fra keitet Undseelse som fra upassende Fortrolighed. Han kom i Følgeskab med en anden Bonde; begge bare den simple, men klædelige spanske Bondedragt. Jeg fandt i ham en ganske eienommeligg Skrivtlærd, hvis kjæreste og vigtigste Beskæftigelse det var, at underholde andre fattige Bønder med Fortællinger af den bibelske Historie og Forklaringer af den bibelske Lære. Han havde engang anskaffet sig et Exemplar af Pater Scios Bibeloversættelse og læst med

Henrykkelse deri; men det havde tilhørt et ophævet Kloster, og efter dets Gjenoprettelse ansaae han det for sin Pligt at tilbagegive Bogen, endskjøndt han havde kjøbt den; men senere havde en Adelsmand skjænket ham et andet Exemplar. Han fortalte sine Tilhørere ikke blot Stykker af den bibelske Historie, saaledes som den h. Skrivt beretter Begivenhederne, men forbandt Alt, hvad der paa en naturlig Maade andenstedsfra kunde knyttes til det Fortalte, til en Slags Legende. Paa-trængende Omstændigheder forhindrede mig i at høre en af hans meest yndede Fortællinger, og hans Øine funkledede, da han i Korthed gjengav dens Hovedindhold. Idet han begyndte med den første Mosebog gjennemgik han hele den h. Skrivt og sammenvævede i sin Fortælling alle Forbilleder, Spaadomme og Forjættelser, der angik den h. Jomfru, med hverandre.

Ham havde Bibelen altsaa aabenbart ikke gjort til Protestant eller gjort noget Skaar i hans katholske Tro; den havde tvertimod udviklet de religiøse Indtryk fra hans Ungdom og opflammet hans religiøse Enthusiasme. Endnu mere: han havde forfattet Bønner og Andagter for Bønderne, for hvilke de sædvanlige Formularer forekom ham altfor lærde og derfor mindre passende, og ved at gjennemlæse en af disse Bønner fandt jeg, at den fra Begyndelsen til Enden bestod af Bibelsteder og bibelske Oplysninger og Hentydninger, hvilke med stor Færdighed og Forstand vare afpassede efter deres Forhold og Fornødenheder, for hvilke han havde skrevet dem, og hvem han forelæste eller dicterede dem. Han fortalte mig nemlig selv paa en høist morsom Maade, hvorledes man indtrængende havde opfordret ham til at nedskrive hvad han hidtil blot mundtligt havde foredraget. Han havde da taget Pennen i Haand og sat sig til at skrive, men det vilde ikke lykkes ham at bringe sine Tanker paa Papiret, og han fortvivlede da tilsidst om at blive færdig dermed; men da raadede man ham til at dictere, og saaledes lykkedes det endeligt. Naar han da havde talt

sig varm over sin Gjenstand, pleiede han at gaae frem og tilbage i Værelset, og i passende Udtryk udtale sine fromme Tanker saa hurtigt, som de kunde nedskrives. Den brave Bonde viste mig tillige et Brev fra hans Biskop. En og anden Læser kunde maaskee mene, at dette Brev maatte have indeholdt en Opfordring til at forklare sig nærmere om sin Læsning og Granskning i Guds Ord eller en Trudsel om Inquisitionens Indskriden saafremt han vedblev dermed. Dette var imidlertid langt fra; det indeholdt tvertimod nogle rosende og opmuntrende Ord til ham selv og hans Tilhørere.

Forfatteren til „Scenes and adventures“ giver følgende Beskrivelse af en Messe under aaben Himmel under Krigen; ogsaa den aflægger et Vidnesbyrd om Folkets Religiositet!

„Paa en Mark, der er omgiven af Olivenlunde og yppige Vinbjerge, og hvis Baggrund dannes af en takket Bjergkjæde, paa hvilken man hist og her kunde see fjendtlige Forposter og Guerillas, — paa denne skønne Slette samles Tropperne; enhver Bataillon kommer fra sin By eller Landsby og indtager sin Plads. I Midten staaer et Bord, der er smykket med de bedste Prydelser, man har kunnet tilveiebringe; det er Alteret, hvorpaa Feltpræsten opstiller de hellige Kar og sin Messebog. Man seer Bondekvinder komme ilende og sætte sig i Græsset, indtil Messen begynder, hvilken de da, ligesom deres mandlige Slægtninge, bivaane med den største Samling og Andagt. Det er et ophøiet og rørende Syn, naar Præsten, beklædt med sine hellige Gevandter, opløfter Hostien under Militærmusikens Klang, og Soldaterne præsentere Geværet, Officererne saavel som Bønderne, baade Mænd og Kvinder, bøie sig og knæle, medens Solen omklæder hele denne Scene med den prægtigste Glands.“

(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Atter har Cardinal-Collegiet mistet et af sine Medlemmer; den 30. Novbr. er Cardinal Edvard Borromeo efter to Maaneders Sygdom afgaaet ved Døden i en Alder af 59 Aar. Den afdøde Kirkefyrste var født i Mailand, og, efterat han allerede i en meget ung Alder havde bestemt sig for den geistlige Stand, blev han snart efter sin Præstevielse af Pave Gregor XVI. udnævnt til Kammerherre. Pius IX. udnævnte ham til Overkammerherre og under de sørgelige Tildragelser i 1848 viste han sig stedse som en af den h. Faders meest trofaste og hengivne Tjenere. I Aaret 1856 blev han forfremmet til Overhofmester og i Marts 1868 til Cardinal-Diakon. To Aar senere indtraadte han i Cardinal-Præsternes Række, og som Titularkirke anvistes ham den h. Praxedes Kirke, den samme, som ogsaa var bleven anviist hans store Slægtning, den h. Carlo Borromæo, Cardinal og Ærkebiskop af Mailand. Ved Siden af en ubegrændset Hengivenhed for Kirkens Overhoved udmærkede Cardinal Borromeo sig ved dyb Ydmyghed og ved en utrættelig Iver for Ungdommens aandelige og legemlige Vel. Allerede som Prælat og senere som Cardinal var han den nidkjæreste og offervilligste Velgjører mod Roms fattige Børn; ikke alene understøttede han rigeligt disses Aftenskoler, men han besøgte dem ogsaa meget ofte, og det var ham da stedse en sand Fornøielse at omgaaes Folkets unge Sønner paa den hjerteligste og fortroligste Maade. Efterat han som Cardinal var bleven Protector for en Ynglingeforening, stode hans Værelser hver Aften aabne for dens Medlemmer, som her samledes saa frit og ugeneert som i deres eget Hjem, og i hvis Underholdninger han deeltog, som havde han været en af deres Ligemænd. For Roms katholske Ungdom vil derfor hans Død være et uerstatteligt Tab.

— Omgiven af 350 Cardinaler, Patriarker, Ærkebiskopper, Biskopper, Abbeder og andre kirkelige Dignitairer har vor h. Fader Leo XIII. den 8. Decbr. ved en høitidelig Canonisationsact optaget fire Dydens Helte i de Helliges Fortegnelse. Efter deres jordiske Kald var den ene af de Hellige, de Rossi, en af Syge- og Fængselsvæsenet høitfortjent Verdenspræst, den anden, Laurentius af Brindisi, en som Prædicant og apostolisk Legat virksom Ordensmand, den tredie, Joseph Labre,

en hele Livet igjennem Bod og Spægelse øvende Pilgrim, hvem den materialistisk-fritænkeriske Presse forgjæves søger at stemple som en „tiggende Vagabond“, og den fjerde Plads indtager Clara af Montefalcone, en fattig Ordenssøster, der paalagde sig de største Forsagelser. Canonisationsprocesserne have tildeels varet over hundrede Aar. Disse fattige, forsagende Guds Tjeneres Helgenerklæring viser, at der for Kirken ikke gjælder Persons Anseelse, men samtidigt er den ogsaa en Formaning til den for en stor Deel i Materialisme og Nydelse nedsunkne misfornøiede Verden, der vilde føle den sociale Elendigheds Byrde mindre trykkende, dersom de Besiddende bedre udøvede den christelige Kjærligheds og Selvfor-nægtelses Pligter mod de Fattige.

Fulda. Den Højærv. Hr. Dr. Georg Kopp vil efter al Sandsynlighed i den herværende Domkirke blive consecreret til Biskop, men først i Ugen efter Juul. Udsættelsen af den høitidelige Handling, der uden Tvivl ogsaa vil blive fulgt af større verdslige Festligheder, er skeet af Hensyn til Adventstiden, og bør roses saameget mere, som man ofte i andre og selv i overveiende katholske Byer ikke blot afholder verdslige Festligheder i Adventstiden, men undertiden endog i Fastetiden foranstalter saadanne efter en endnu større Maalestok end ellers.

China. Directøren for de udenlandske Missioners Seminar i Paris har modtaget følgende Telegram af 8de Novbr. fra den apostoliske Vicar for det vestlige Tonkin, Msgr. Puginier: „Hongkong: En frygtelig Vandhose har nylig hjemsøgt det vestlige Tongkin; 200 Kirker, 34 Præste- og Skolebygninger og 2000 christelige Boliger ere forvandlede til Ruiner; 6000 Christne ere ruinerede og hjælpeløse. Tabene ere uhyre, Elendigheden overskrider alle Grændser. Vi bede om den hurtigst mulige Hjælp.“

Den h. Matthias, Apostel.

Efterat Frelseren var opfaren til Himlen, forsamlede de elleve Apostle sig med Maria, Herrens Moder, i de øvre Rum i et Huus i Jerusalem. Her biede de paa den Helligaands Komme og holdt eendrægtig ved i Bøn. Kirken havde imidlertid en yderst vigtig Ting at foretage, der ikke taalte længere Opsættelse. Den faldne Judas' Plads skulde udfyldes, for at gjenoprette det af Herren bestemte Apostelantal. Den h. Petrus reiste sig da som Christi Statholder, for at kundgjøre Guds Villie. „Hvad den Helligaand talede ved Davids Mund, maa opfyldes“, sagde han. „Thi om ham staaer der skrevet: „Hans Biskop-Embede skal en Anden have.“ Et Valg maatte derfor foretages blandt de Mænd, som fra Begyndelsen af havde været deres Medarbeidere og kunde aflægge Vidnesbyrd om Herrens Opstandelse. To Mænd af lige Fortjenester, Joseph, kaldet Barsabas, og Matthias, bleve nævnede. Derpaa bade Alle til Gud, der kjender Menneskenes Hjerter, at Han vilde tilkjendegive, hvem af de to Han havde udvalgt. Man kastede Lod, og Loddet faldt paa Matthias, som fra nu af blev regnet med blandt Apostlene. Han udmærkede sig især ved sin store Selvfornægtelse. Han døde som Martyr i Æthiopien, efter andres Mening i Jerusalem.

Udholdenhed i vort Kald.

Den Omstændighed, at vi kun kjende saa lidet til den h. Matthias' Liv, skal bevirke, at vi henvende des større Opmærksomhed paa de to bekjendte Kjendsgjeringer: Maaden, hvorpaa han blev kaldet til Apostolatet, og hans Udholdenhed deri.

„Hvo vil holde ud indtil Enden? Den, der som Lem paa Christi Legeme af Hovedet har lært Taalmod og Udholdenhed.“

(H. Augustinus.)

Hvad vi lære af den h. Matthias' Liv, bliver bestyrket ved den Advarsel, der ligger i Judas' Skjæbne, han, som ved egen Skyld mistede Herrens Venskab og Kaldelsen til Apostelembedet. Judas, hvem den h. Skrivt stiller i en skrækkelig Modsætning til den h. Matthias, elskede Penge, og det var Gjerrighed, som lidt efter lidt kvalte det Gode i ham. Æresyge og Stolthed forblindede ham i den Grad, at han forraadte sin guddommelige Mester for nogle lumpne Penge; senere hængte han sig og gik saaledes ubodfærdig over i Evigheden. Ikke den, som begynder godt, bliver frelst, men den, som holder ud i det Gode indtil Enden.

„Derfor, Brødre! anvender des mere Flid paa at befæste Eders Kald og Udvælgelse ved gode Gjeringer.“

(2. Petr. 1, 10.)

Den h. Walburga, Abbedisse.

† 779.

Walburga hører til en heel Familie af Helgener; thi hendes Fader, Kong Richard, saavel som begge hendes Brødre, Willibold og Wunibald, blive ærede som Hellige. Under Abbedissen Tittas Veiledning gik hun frem i Helighed i Winaborn i England, indtil hendes Onkel, den h. Bonifacius, som dengang forkyndte Evangeliet i Tydskland, lod hende komme derhen tilligemed andre Klosterjomfruer for at hjælpe ham i hans apostoliske Arbejder. Walburga med tredive fromme Søstre fulgte denne Indbydelse og droge ind i det af Wunibald byggede Kloster i Heidenheim, hvor hun snart blev udnævnt til Abbedisse. Hun døde i Aaret 779. Halvfemsindstyve Aar efter hendes Død opdagede Biskop Olgar af Eichstädt hendes jordiske Levninger og lod dem føre til sin Domkirke. De vare endnu vel vedligeholdte og gennemtrængte af en vidunderlig olieagtig Vædske. Den Helliges Kiste blev stillet ind i en Marmor-Grav, men ud af den dryppede der siden stedse en heldbringende Olie, som man opfangede i Sølvskaale; naar det h. Messeoffer blev frembaaret, flød Olien rigeligere. Da Staden og Omegnen engang vare belagte med Interdict, ophørte Olien at dryppe. Mange Vidundere virkedes ved den. Endnu i de sidste Aar er denne vidunderlige Kjendsgjerning bleven stadfæstet ved nøiagtige Undersøgelser.

Høiagtelse for Reliquier.

„Christus“, saaledes bemærker den h. Johannes af Damaskus, „har efterladt os de Helliges Reliquier som heldbringende Kilder, af hvilke mangfoldige Velsignelser udvælde. Ingen tør nære Tvivl herom, thi naar Klippen i Ørkenen paa Guds Befaling frembragte Vand, og et Æsels Kjæbe slukkede Samsons Tørst, hvorfor skulde vi da tvivle paa, at der kan flyde Olie af Helgenernes Reliquier.

Den h. Walburga sagde i et Drømmesyn til Biskop Olgar: „Min Grav bliver traadt under Fødder; Du vil sikkert faae et Tegn paa, at Du hverken har handlet rigtigt mod mig eller mod Guds Kirke, der bliver vanæret.“

En Soldat bad engang ved Helgenindens Grav med Panserhandsker paa; pludseligt faldt de ham af Hænderne, og han angrede strax sin Uærbødighed. Et Barn, der i Kaadhed spillede Bold i Nærheden af Helgenindens Skrin, blev paaengang saa forbrændt i Haanden af Bolden, som om den havde været gloende. Først efter at Barnet havde gjort Helgeninden Afbigt, lægtes Saaret.

„Og Eders Been skulle spire som Græsset; og Herrens Haand skal kjendes paa hans Tjenere, men Han skal vredes paa sine Fjender.“

(Isai. 66, 14.)

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 18. December. 4de Adventssøndag. — 19. M. Forventning af vor Frelser's Fødsel. — 20. Tl. Philogonius, Biskop. — 21. O. (Fastedag.) Thomas, Apostel. — 22. To. Ischyron, Mart. — 23. P. (Fastedag.) Thorlak, Biskop. — 24. L. (Fastedag.) Vigilie til Julefesten.

Onsdagen den 21., Fredagen den 23. og Lørdagen den 24. December ere befalede Fastedage.

Søndagen den 25de December. Guds Søns Fødsel i Kjødet. 1ste Juledag. I St. Ansgars Kirke holdes den 1. Levitmesse Kl. 5. Efter den føge flere stille Messer. Kl. 10 anden Levitmesse med Prædiken. I St. Knuds Capel stille Messe Kl. 7½ og Kl. 8. Høimesse med Prædiken Kl. 9.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.

„ 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

„ 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44

„ 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.

„ 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

„ 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup

„ 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.

„ 6½ stille Messe i Hospitalet.

„ 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

„ 7¾ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

„ 8¼ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.

„ Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.

hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

Mariaforeningen

holder sit sædvanlige Møde Søndagen den 18. Decbr. efter Høimessen.

Vincentiusforeningen

tillader sig at bringe sine Fattige i velvillig Erindring ved forestaaende Julefest.

Paa Bestyrelsens Vegne:

H. Bøhmer.

C. J. Elvius' Bogtrykkeri, Nybrogade 6, Kjøbenhavn.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Niogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 52. Søndagen den 25. December. 1881.

Indhold: Midt iblandt Eder staaer Han, hvem I ikke kjende. En Juleaften. Den fromme Kjøbmand. Kirkelige Efterretninger: Leipzig, Africa. Den h. Willigis.

Midt iblandt Eder staaer Han, hvem I ikke kjende.*)

Med disse Ord bebreidede Johannes den Døber Guds udvalgte Folk dets aandelige Blindhed og Verdslighed (Joh. 1, 26). Men — træffer denne Bebreidelse os Christne mindre end Jøderne? Vistnok er det os ikke ubekjendt, at Gudmennesket Jesus Christus er nærværende midt iblandt os: vi vide, at han har taget Bolig i vore Alteres Tabernakler; vi troe, at han *der* er virkelig nærværende under de eucharistiske Skikkelser, og at han ene er der for at hengive sig for os, og for at drage os til sig. Men bekymre vi os virkelig om at besøge ham, om at tilbede ham og modtage ham? Ak, nei! De fleste Christne ere utaknemmelige nok til at forglemme ham, til at forlade ham, til at undflye ham. Komme de endog fra Tid til anden i disse Templer, da er det kun altfor

*) Joseph Reyre: „Prône pour le troisième dimanche de l'Avant.“

ofte af Vane og mere af menneskelige Hensyn, end efter en sand indre Fromheds Tilskyndelser; ja Mange iblandt dem fornærme ham ved deres uærbødige Adfærd, istedetfor at ære ham ved den skyldige Tilbedelse. *Han er midt iblandt os*; men efter vor Opførsel at dømme, skulde man troe, at vi kjendte ham ligesaa lidt som Jøderne!

Men, vi ere maaskee ikke mindre uvidende om, at vor guddommelige Frelser lever midt iblandt os i de Fattiges Skikkelse, uagtet han jo i sit Evangelium udtrykkeligt erklærer, at vi skulle betragte dem som hans Afbilleder, som hans Lemmer, som Repræsentanter for hans tilbedelsesværdige Person: Vi burde jo altsaa gjøre for dem, hvad vi vilde gjøre for ham selv. Naar da vor Frelser kom tilbage her til Jorden, og vi saae ham udsat for alle Hungerens og Tørstens Kvaler, for Lidelser og Fattigdom: Hvad vilde vi da gjøre for ham? Vi vilde uden al Tvivl ile med at lindre hans Nød; og, hvor store Offere vi end skulde bringe, vilde vi troe at burde offere Alt, for at give ham disse Tegn paa vor Taknemmelighed og Kjærlighed. Men — opføre vi os saaledes mod de Fattige, der ere ligesom *Hans andet Jeg*? Ak! dersom dette var Tilfældet, da vilde der aldrig findes nogen Lidende og Forladt; men Hvormange seer man ikke i en forladt og lidende Tilstand uden at yde dem den ringeste Hjælp? Overdaadighed, Forfængelighed, Egennytte, Egenkjærlighed have kvalt Kjærligheden i de Flestes Hjerter; eller, hvis man endnu kjender Noget til denne Dyd i Verden, da synes den ene at bestaae i, at man begynder med sig selv, det vil sige, at man glemmer alle Andre, for kun at tænke paa sig selv!

Og dog er det denne Kjærlighed — Kjærligheden til de Fattige — som, saa at sige, er Jesu Christi Yndlingsdyd, og som endog, efter denne vor guddommelige Mesters klare Ord ene synes at være tilstrækkelig til at sikre vor Frelse. Thi, naar Herren engang kommer for at dømme alle for hans Domstol forsamlede Mennesker, vil han kun belønne dem iblandt dem, som have udøvet

den, og han vil ene fordømme de Øvrige, fordi de have ringeagtet den. Jeg var hungrig, vil han sige til de Første, og I have givet mig at spise; Jeg var tørstig, og I gave mig at drikke; Jeg var nøgen, og I gave mig Klæder; Jeg var syg, og I besøgte mig; Jeg var i Fængsel, og I kom til mig! Kommer derfor og modtager Lønnen for Eders Kjærlighed! Men I, vil han derpaa sige, idet han henvender Ordet til de Andre, — I som have seet mig fattig, nøgen, lidende og forladt, uden at yde mig den Hjælp, hvortil jeg trængte: Gaaer langt bort fra mig for at lide den retfærdige Straf, som Eders grusomme Ufølsomhed har fortjent! Da skulle de Udvalgte sige: Herre! Naar have vi givet Dig at spise, naar klædt Dig, besøgt Dig, trøstet Dig? Og Herren vil svare dem: Det have I gjort, hvergang I gave de Fattige disse Beviser paa Kjærlighed; thi hvad I have gjort mod dem, det have I gjort mod Mig! Da skulle de Fordømte raabe: Naar have vi nægtet Dig den Hjælp, som Du forlangte i din Nød? Det var, vil Jesus Christus svare dem, hvergang I vægrede eder ved at hjælpe de Fattige; thi det er Mig, som I have nægtet, hvad I have nægtet dem!

See! Dette er den eneste Grund, som den høieste Dommer vil anføre for at retfærdiggjøre den Dom, som han vil udtale til Gunst for de Gode og den Fordømmelsesdom, som han vil udslynge mod de Onde. Kan Jesus da være os ubekjendt i de Fattiges Skikkelse? Og, naar vi ikke ville kjende ham i denne, men afvise deres Bønner uden Medfølelse for deres Nød, ere vi da ikke endnu langt grusommere mod os selv, end imod dem? Ville vi ikke da gjøre os selv langt større Skade, end vi gjøre dem? Lader os da handle saaledes, at man ikke skal kunne sige til os, hvad Johannes den Døber sagde til Jøderne, at vi ikke kjende Jesus Christus, skjøndt han er midt iblandt os! Lader os herefter ene befytte os paa at give ham Beviser paa vor Ærefrygt og vor Kjærlighed, snart ved at besøge ham, tilbede og modtage ham i Eucharistiens Skikkelser, snart ved at

gjøre os det til Pligt at trøste, lindre og ernære ham i de Fattiges og Syges Personer! Thi, forblive vi stedse trofaste og bestandige i Kjærlighed, som er den ypperste af alle christelige Dyder, da ville vi fortjene den Løn, som Gud har lovet alle i Sandhed kjærlige Sjæle!

En Juleaften.

Det var Dagen før Juul. Skumringen faldt tidligt paa; men denne Gang var den en kjærkommen Gjæst; den bragte jo den skønneste Aften i hele Aaret — Juleaften. Hvad er alle nok saa smukke Foraarsaftener med deres gyldne Skjær, Blomsterhaver og Fuglesang i Sammenligning med den!

Det var allerede blevet mørkt omkring mig; Ovnens gnistrende Ild vakte mig af en dyb Grublen og trak Sjælen tilbage til det dagligdags Liv. Jeg tændte Lampen, satte mig ved Ilden, og de kjære Minder fra min Ungdoms Tid randt mig ihu. Alt, Alt er nu forbi; ak! Intet er blevet tilbage uden en veemodig Erindrings visnede og falmende Blomster!

Endnu i afvigte Aar sad jeg Juleaften ved Siden af min elskede Moder; jeg saae det venlige Smil paa hendes furede Ansigt, læste i hendes sjælfulte Øine, at hun elskede mig, og lyttede med barnlig Glæde til hvad hun havde at fortælle mig. Hun tiltalte mig, som om jeg endnu havde været en lille Dreng; og ved hendes søde Stemmes Lyd forglemte jeg virkelig, at jeg allerede var temmelig tilaars; jeg blev Barn igjen.

Men iaar er min Moder ikke længere blandt de Levende — Broder og Søster har jeg ikke — og saa forekom jeg mig at sidde eensom og forladt. „Hvo kunde vel idag atter trylle mig ind i min Barndoms Paradis? — Ak, Ingen!“

En usigelig Længsel efter Noget, jeg just idag, Juleaften, savnede, vaagnede i mig, saa jeg var nærved at briste i Taarer, ligesom et Barn, der er forstødt af sine Forældres Huus. Dog jeg opmandede mig, tog Vinterfrakken paa og, efter at have slukket Lampen og aflaaset Døren til mit Værelse, gik jeg ud paa vor Kjøbstads Torv, for at forjage de sørgmodige Tanker og i Frost og Sne at hærde Legeme og Sjæl.

Derude herskede Storm og Uveir; den iskolde Blæst trængte skjærende igjennem min Vinterdragt. Alle Vinduer vare oplyste, og hvor der ikke var Forhæng, saae man Familierne samlede om Juletræet. Juleglæden lyste i Alles Ansigter.

Jeg naaede til Enden af Byen. Det er et berygtet Vertshuus, hvor de laveste Classer, jeg havde nær sagt Byens Bundfald, pleier at samles. Jeg hørte hæse Stemmer synge bagved de tillukkede Vinduesskodder, vilde Skrig ledsagede en Harpes og en Clarinets skjærende Toner. Jeg traadte til Vinduet og kigede igjennem en Sprække. Stuen var opfyldt med tyk Røg. Dog kunde jeg øine en halvtberuset Mand sidde ved Bordet. Han var ifærd med at spise en Leverpølse, viste den, ligesom for at prale deraf, til alle Sider og loe dertil af fuld Hals. Ved Siden af ham stod en bleg, pjaltet Dreng og rykkede i hans Frakkeskjød. Den halvfulde Mand rakte Drengen Pølsen — men denne viste den tilbage; saa blev Brændevinsglasset tilbudt — men den Lille rystede paa Hovedet og trak atter i den Gamles Frakkeskjød.

Det raa Menneske skyllede Brændevinen i sig i eet Drag, slog med Glasset i Bordet, saa det klirrede og stødte Knøsen saa voldsomt fra sig, at han var nær ved at tumble om. Den Drukne skreg høit, truede med knyttet Næve og pegede paa Døren.

Det gøs i mig; uvilkaarlig traadte jeg tilbage fra Skodderne. Da aabnedes Døren; den stakkels Pog blev stødt ud paa Gaden; Døren blev aflaaset bag ham. Staklen heldede sig op til Muren, holdt sine smaa Hænder

for Ansigtet og græd, som Hjertet skulde briste i ham. Jeg traadte hen til ham, lagde Haanden paa hans Hoved og spurgte deeltagende:

„Hvad græder Du for, mit Barn?“

„Fader vil ikke gaae med hjem, og Moder er syg.“

„Har Du sagt din Fader det?“

„Ja, jeg har; men han stødte mig fra sig. Han sagde: Moder skal . . .“

Det stakkels Barn undsaae sig ved at gjentage de stygge Ord, jeg selv nok havde hørt af Drukkenbolten. Han var altsaa Drengens Fader og den syge Kones Mand.

„Hvad heder Du?“ spurgte jeg.

„Frands.“

„Hvor boer din Moder da, Frands?“

„Henne ved Teglgaarden.“

„Kom, gaa med mig derhen; maaskee kan jeg hjælpe din Moder. — Er Du ikke sulten?“

Barnet nikkede med Hovedet og klappede med Tænderne: „Jo, sulten og kold!“ „See, her har Du nogle Skillinger; gaa og køb dig lidt Brød hos Bageren. Jeg venter saalænge.“

Hurtigt ilede Drengen afsted, og i et Nu var han der igjen, og bed strax i sit Hvedebrød. Vi gik sammen til Teglgaarden, der laae omtrent en 500 Skridts Vei fra Byen. Underveis spurgte jeg min lille Fører: „Naa, Frands, smagte Brødet dig?“

„Ja, det smagte godt.“

„Men, jeg har jo givet dig Penge til to. Hvorfor spiser Du da ikke ogsaa det andet?“

„Det gjemmer jeg til Moder. Hun har ikke faaet Noget at spise idag, heller ikke igaar.“

„Og Du har heller ikke spist Noget idag?“

„Vi have Ingenting at spise hjemme.“

„Hvorfor tog Du da ikke imod Pølsen, din Fader før vilde give dig?“

„Moder siger, idag er Helligaften og Fastedag; da maa man ikke spise Kjød.“

„Og, naar Du fryser, hvorfor drak Du da ikke af Brændevinen, som din Fader vilde give dig?“

„Moder siger, at Brændevin er Gift, som Fader tidt forgiver sig med, saa han bliver liggende paa Gaden. Jeg synes, idag er han atter forgivet. Jeg drikker ikke Brændevin; jeg vil ikke forgives.“

Imidlertid vare vi naaede til Teglgaarden. Drengen førte mig forbi den, igjennem en lav Dør ind i et Kammer, som nærmest lignede en Kjælderhvælving. En fugtig, kold og klam Luft besværede mit Aandedræt. En Praas glintede i Krogen; i det første Øieblik kunde jeg ikke komme paa det Rene med, om der var noget Menneske i Kammeret eller ei. Men Drengen løb snart til den mat oplyste Krog og spurgte sagte og frygtsomt:

„Hvordan har Du det, Moder?“

„Er det dig, Frands? Men hvem er dog kommen med dig?“ hvidskede en svag Stemme.

Jeg saae en Seng, fra hvilken en mager Haand lagde sig paa Drengens Hoved. Denne bøiede sig over den Syge og rakte hende det lille Hvedebrød under sagte Hvidsken. Nu traadte jeg nærmere til. I Sengen laae en bleg, ung Kvinde. De sorte Øine vare matte; det sorte Haar klæbede ved den svedende Pande. Hun var indhyllet i et lurvet Tæppe. Hun saae paa mig med et forskende Blik og trykkede krampagtigt Brødet til sit Bryst.

„Stol paa mig, min stakkels, gode Kone“, tiltalte jeg hende. „Jeg er Læge og nylig kommen til Byen; Deres lille Frands mødte mig tilfældigviis og førte mig hertil, fordi De er syg. Jeg kommer for at hjælpe Dem, saameget jeg kan. Giv mig Deres Haand!“

„Ak, Gud! Herr Doctor, jeg havde allerede for længe siden ønsket, at en Læge saae til mig; men hvorledes skulde vi fattige Folk kunne tænke paa Sligt! — Det er Jesusbarnet, som idag har sendt Dem herhen.“

Jeg følte hendes Puls og efter længere Spørgen erkjendte jeg, at Sorg, Nød og Elendighed havde bragt

hende nær til Hungertyphus. Jeg saae mig om i Kammeret: min Gud, hvor fattigt var det! Væggene sorte, overtrukne med Skimmel! Leergulvet fugtigt og slibrigt! og Meublerne? — paa et vaklende Bord og to smaa Bænke nær var der ingen. I Hjørnet ved Døren stod Noget, der skulde forestille en Kakkelovn.

„Den skulde opvarmes“, meente jeg.

„Ak, ja; men hvem skulde gjøre det? Jeg kan ikke røre mig, og Barnet kan endnu ikke tænde Ild. — Frands, hvorfor har Du ikke bragt Fader med?“

„Han vilde ikke gaae hjem“, svarede Drengen sørgmodig.

„Har De Brænde?“ spurgte jeg.

„Ja, der er endnu Lidt derude“, svarede den Syge.

„Frands“, sagde jeg, „hent Brændsel“.

„Men Herr Doctoren agter dog vel ikke selv — —“

„Nu, hvem Anden da? De kan ikke, Barnet heller ikke; og dog skal Stuen opvarmes. Gaa blot, Frands!“

Drengen skyndte sig afsted for at hente Brændsel. Nogle Øieblikke senere gnistrede en lystig Ild og kastede sit Skjær paa de skimlede Vægge.

„Nu gaaer Drengen med mig, og jeg skal sørge for, at De faaer Medicin samt noget Varmt at spise. Jeg skal selv komme tilbage med ham. Vær ved godt Mod! Snart er vi her igjen.“

„Den kjære Gud lønne Dem for Alt, Herr Doctor! Jeg vil imidlertid bede for Dem.“

Vi gik ud i den kolde, stormfulde Nat. Jeg lod den fornødne Medicin tillave i Apotheket og ilede saa med Drengen til det Hotel, hvor jeg pleier at spise. Jeg forlangte i Kjøkkenet, at man skulde give Drengen et kraftigt Aftensmaaltid og lave noget Godt til den stakels Syge. Efter saa selv at have spist Noget og puttet Æbler, Nødder og Julekager i Lommen, ilede jeg hjem med Drengen. Frands bar Aftensmaden til hans Moder og hoppede glad afsted ved min Side. Han var som nyfødt.

„Hvad har man givet dig at spise“, spurgte jeg.

„Suppe med ristet Hvedebrød i, og saa Grød, heel bestrøet med Sukker og Kanel.“

„Var det godt?“

„Ja, vel! Og saa endnu noget Andet — og det først! Der var Sukker, Rosiner og andet Godt i. Moder koger aldrig noget Saadant.“

„Det troer jeg nok“, sukkede jeg halvhøit.

„Og de have det varmt, ligesom hos os, naar Fader brænder i Teglovnen.“

Vi kom forbi Vertshuset. En Mand stod i Døren og lallede: „Fy, hvem vilde gaae hjem i det Hundevair! Idag og hele Natten igjennem!“ Døren slog ilaas, og bag den lød vilde Skrig.

Drengen trykkede sig op til mig og hvidskede: „Det var Fader!“ Da vi havde naaet Teglgaarden, løb Drengen forud og lukkede Døren op. Det var imidlertid blevet lidt varmt i Værelset; den høie Flamme havde ogsaa tildeels formindsket den forpestede Luft.

„Velkommen, i Guds Navn!“ sukkede den Syge.

„Moder, jeg bringer dig Noget at spise“, raabte Drengen glad.

„Hvorfra, Frands?“

„Fra Hotellet.“

„Og jeg bringer Dem Medicin“, lagde jeg til. „Men De trænger fremforalt til en Forfriskning; tag derfor og spis lidt Suppe og lidt kogt Frugt. Det vil for det første være bedst; De er endnu for svag til at taale noget kraftigere; senere skulle vi saa faae at see . . .“

Den Syge tog imod Suppeskaalen; men snart rakte hun Drengen det og sagde:

„Spis Du, Frants; jeg kan ikke!“

„Jeg har allerede spist, Moder.“

„Hvor da?“

„I Gjæstgivergaarden, i Kjøkkenet;“ og han fortalte paany om, hvor godt han havde levet. Den Syge saae paa mig, og Taarer trillede over hendes blege Kinder.

„Jeg beder Dem, hold op at græde, og spis“, sagde jeg bevæget, „De trænger høiligt dertil.“

Hun reiste sig, gjorde Korsets Tegn og spiste. Jeg lagde imidlertid i Kakkelovnen, satte mig paa Ovnbænken, kaldte Frands til mig og gav ham det ene Æble efter det andet samt Nødder og Kager, indtil min Lomme var tom. Øinene lyste af Glæde paa det stakkels Barn; han løb til Moderen for at vise hende sine Skatte. Den Syge endte just sit simple Maaltid, lagde sin Haand paa Barnets Hoved og kjærtegnede ham.

„Seer Du, Frands“, sagde hun, „endnu i Eftermiddags græd vi begge to, og nu har Jesusbarnet sendt os en Engel; o, hvor lykkelige ere vi ikke!“

Hun saae med Taarer i Øinene paa mig. Jeg var lykkelig med dem. Det blev behagelig varmt i det lille Kammer. Den stakkels Moder begyndte at fortælle mig sin Lidelseshistorie. Hun havde engang været lykkelig; men saa blev hun gift med en lastefuld Mand, som allerede for længe siden havde bragt hende til Fortvivlelse, hvis Barnet ikke havde været. Men nu haabede hun, at Gud nok vilde hjælpe videre, ligesom han havde hjulpet idag, og i sin store Barmhjertighed engang forandre hendes sørgelige Skjæbne.

Da Klokken var henimod ti, tog jeg Afsked og lovede den Syge at bære Omsorg for, at hun fik noget Godt at spise imorgen; hun skulde blot sende sin Dreng til mig. Jeg gav hende Mixturen samt Anvisning paa, hvorledes hun skulde tage den, og vilde saa gaae bort.

„Herr Doctor“, hvidskede hun, „ræk mig Haanden.“

Jeg gjorde saa, og hun trykkede med hede Taarer et brændende Kys paa min Haand.

„Kun, at min Mand ikke kommer hjem og forstyrrer vor Juleglæde“, sukkede hun bekymret.

„Vær ikke bange; det skal jeg nok sætte en Pind for!“

„Gud velsigne Dem; Frands, kys Herren paa Haanden!“

Han gjorde saa; og da jeg allerede var et godt

Stykke borte, hørte jeg ham endnu raabe efter mig: „Tak, tusind Tak! en velsignet Juul, en velsignet Juul!“

Jeg gik til Politistationen og meldte, hvilke Optøier der endnu saa seent fandt Sted i det berygtede Verts-huus. — Teglbrænderen kom den Nat til at sove i Arresthuset paa Halm.

Da jeg kom hjem, var mit Hjerte saa fuldt, at jeg ikke kunde Andet, end sætte mig til Skrivebordet og nedskrive hvad jeg havde oplevet denne Juleaften. Næppe var jeg færdig med mine Optegnelser, førend Kirkeklokkerne begyndte at ringe til Ære for den nyfødte Frelser. Det var Midnat. Jeg lagde mig til Hvile med den glade Bevidsthed, at jeg endnu aldrig havde oplevet saa skjøn en Juleaften.

P.

Den fromme Kjøbmand.

Hvor velbehageligt det er for Herren, naar vi ret ofte og levende mindes hans naaderige Fødsels Hemmelighed, viste engang den h. Vincents af Paula i en Prædiken, som han holdt paa Julefesten; og i hvilken han fortalte følgende Tildragelse: „En from Kjøbmand pleiede hvert Aar i Juledagene at bespise et fattigt Barn, en fattig Kone og en fattig Mand. Han vilde saaledes paa en barnlig from Maade ære Jesusbarnet, dets h. Moder og h. Pleiefader Joseph. Da han nu laae paa Døds-sengen, viste den h. Familie sig for ham, og han hørte de Ord: „Fordi de saa ofte har givet os at spise paa den h. Julefest, skal Du nu ogsaa være vor Gjæst i Himlen ved vort evige Gjæstemaaltid!“ Den fromme Kjøbmand, der over sine Forretninger herved ikke havde glemt den vigtigste af dem alle, nemlig at frelse sin Sjæl, vaagnede endnu engang op efter dette himmelske Syn, og hensov da blidt og rolig i sin Herres Favn. — „Hvad I have gjort mod den ringeste af mine Brødre, det have I gjort mod Mig“.

Kirkelige Efterretninger.

Leipzig, Midtpunktet for den tydske Boghandel, feirer iaar det firehundredaarige Minde om Bogtrykkerkunstens Opfindelse. Over tusinde Presser beskæftige nu for Tiden c. 12,000 Mennesker i den nævnte Stad, og det mestendeels i kirkefjendtlig Retning. Denne bedrøvelige Kjendsgjerning henleder vor Tanke paa den Mand, som ikke blot har indført Bogtrykkerkunsten, der af Middelalderen holdtes for en stor og hellig Kunst, i Leipzig, men ogsaa selv personlig udøvede den der. Denne Mand var en katholsk Præst ved Navn Friesner, Professor i Theologien. Overhovedet kaster det et mærkværdigt Lys paa Middelalderen og Nutiden, naar vi læse, hvad Geistligheden dengang gjorde for Bogtrykkerkunsten. Vel var det i Tydskland, i de tvende Bispestæder Mainz og Strassburg, at denne Kunst opfandtes, og de øvrige Nationer have uden Misundelse indrømmet Tydskland Æren derfor, men Italien har overtruffet selve Hjemstaven for Kunstens Opfindelse i Begeistring for samme. Intetsteds have de høiest stillede Personligheder taget sig af Sagen med en saa levende Interesse som i Italien, hvor Biskopperne kappedes med det pavelige Hof om at fremme den. Indtil Aaret 1500 kan Rom alene opvise 41 forskjellige Presser. Italiens første Trykkeri blev oprettet i Benediktinerklostret Subiako. Overhovedet opregner Dr. Falk i sit Skrivt: „Bogtrykkerkunsten i Kirkens Tjeneste“, indtil 1540 i og udenfor Tydskland 42 Trykkerier, som vare oprettede i Klostre, og af hvilke de 21 betjentes af Munkene selv. Den nævnte Forfatter meddeler fra samme Tidsrum Navnene paa 23 Verdenspræster, der personligt udøvede Bogtrykkerkunsten. Videre Forskninger ville uden tvivl forøge disse Tal og levere Beviser for, i hvor høi Grad netop Geistligheden lige fra Paven til den sidste Klosterbroder i Middelalderen har paaskjønnet Pressens Betydning, og hvorledes Kirken derfor mindst fra Pressens Side har fortjent at blive overdænget med saa megen Bagvaskelse og Løgn.

Africa. Breve fra Chartum af 6., 8. og 11. Octbr. bringe Meddelelser om den høiærv. Biskop Combonis sidste Dage, Sygdom og Død. Den 2. October havde Msgr. Comboni meddeelt 14 Katechumener, hvoriblandt en over 60 Aar gammel Dinka-Neger, den h. Daab. (Siden den 19. Marts 1881 har den Afdøde paa de forskjellige Stationer i det Hele døbt 52 Personer, hvoraf

46 vare Voxne.) I Begyndelsen af October Maaned vare de tvende Missionshuse i Chartum sande Hospitaler. Biskoppen og Missionæren Dichtl gjorde i Natten fra den 3. til 4. Octbr. stadigt Besøg hos de Syge. Den 6. October blev den høiærv. Herre selv angreben af Feberen, der dog indtil den 8. ikke syntes farlig. Men da Sygdommen forværredes, forlangte Biskoppen de hh. Sacramenter, hvilke han modtog med den inderligste Andagt; „den 10. Octbr. henved Kl. 10“, skriver Hr. Dichtl, „er den store Biskop Comboni, velsignende sin Mission, gaaet heden! Han døde i mine Arme, jeg aftørrede hans sidste Taarer! O hvor jeg takker Herren for denne store Naade. Hele Chartum er i Sorg — Christne og Muhamedanere. Idag (11.) fandt Begravelsen Sted med alle militære Æresbevisninger: to Brigader og Generalgouvernøren selv, Reuf Pascha, vare tilstede, og af ham udbade vi os den Begunstigelse at turde beholde vor inderlig elskede Fader hos os, d. v. s. begrave ham i Missionshaven, hvilket endnu igaar syntes en Umulighed . . .“ Den 9. October døde Missionæren Joh. Fraccaro i samme Missionshuus.

— Nubien staaer siden 1822 under Ægyptens Overhøighed. I Egnen omkring Kanay, der ligger ved den nedre hvide Nil, har en vis Muhamedaner Achmed udfoldet Oprørsfanen. Han prædiker, at Gud og Propheten Muhamed have aabenbaret ham, at han er Mahdien d. e. den Messias', som efter Muhamedanernes Lære skal aabenbare sig før den yderste Dag og tiltræde Verdensherredømmet, og Tusinder af Mennesker — for største Delen Folk, der leve af Tiggeri og overtroiske Kunster — have sluttet sig til ham. Breve, som den foregivne Messias skrev til alle Religionshøvdingerne i Sudan, og i hvilke han opfordrede dem til at yde ham væbnet Hærfølge, faldt i Generalgouvernørens Hænder og foranledigede denne til at sende en Embedsmand til Achmed for ad fredelig Vei at bevæge ham til at komme til Chartum. Achmed vægrede sig imidlertid ikke blot ved at komme, men truede endog Gesandten med et Sværd, hvilket han paastod directe at have modtaget af Propheten Mohammed for dermed at underkaste sig Verden. To hundrede Soldater, der bleve udsendte for at fange ham, bleve jagne paa Flugt med et Tab af 130 Mand og samtlige Officerer. Nu rykke omtrent 3,300 Mand fra Chartum, Senvar, Kordæfan og Taschoda mod Fanatikerne.

Den h. Willigis, Biskop.

† 1011.

Efter Sagnet var den h. Willigis en Hjulmands Søn fra Shöningen ved Halmstadt i Brunsvig. Han hørte til de store Kirkefyrster i Middelalderen, der udgik fra Kloster- og Domskoler, ved deres personlige Dygtighed hævede sig høit over den fødte Adel, og i Fyrsternes Raad virkede saa velsignelsesrigt for Stat og Kirke. Han beklædte en høi Stilling ved Hoffet hos Kong Otto II., indtil han i Aaret 975 blev udnævnt til Ærkebiskop af Mainz. Som saadan kronede han Aar 983 Kong Otto III. i Aachen og var den unge Fyrstes tro Beskytter i den bevægede Tid, der fulgte paa Otto II.' Død. Af hans Haand modtog ogsaa Henrik II., den Hellige, Kronen i Domkirken i Mainz. Den h. Willigis' Indflydelse ved Hoffet skyldes det, at Bispestolene bleve besatte med virkelig apostoliske Mænd. Ligesom han udmærkede sig ved Troskab mod Kaiseren, saaledes var han som Overhyrde en Velsignelse for sin Hjord. Han byggede Domkirken i Mainz og stiftede Abbediet Disibodenberg i Nærheden af Kreuznach. Han holdt over streng Kirketugt baade hos Klerus og Lægfolk og var en Fader for de Fattige, af hvilke han daglig bespiste 30 ved sit Bord. Den 22. Februar 1011 døde den ikke alene af sit Stift men, som en berømt Historieskriver siger, af hele Riget, ja af hele Christenheden høit ærede Ærkebiskop Willigis. Det maa fremhæves, at trods sin simple Herkomst var han i 25 Aar Fyrsternes Raadgiver, uden nogensinde at blive forfulgt af Misundelse eller Skinsyge, ja ikke engang sværtet af nogen Bagvaskelse.

At lære af Fjenderne.

Det er Christenpligt at tilgive sine Fjender, og det er stor Klogskab at drage Nytte af sine Fjenders Spot.

„Lader os tage imod alt Ubehageligt som sendt os af Guds Haand til vort Bedste, hvorledes og paa hvilken Maade det end kommer over os.“

(Alph. Rodriguez.)

Den høie Agtelse, den h. Willigis erhvervede sig hos Paver, Kaisere og Rigsfyrster for sin utrættelige Virksomhed, blev ham ikke i Begyndelsen forundt. Især skulle de Adelige have ladet ham undgjælde for, at ikke En af dem besteg det vigtige Bispesæde i Mainz. Da den h. Willigis blev spottet paa Grund af sin simple Herkomst, og der med Kridt blev tegnet Hjul paa Væggene i hans biskoppelige Huus, optog han, ifølge Sagnet, Hjulet i sit Vaaben. Han afvæbnede derved sine Misundere, og denne stadige Paamindelse om sin simple Herkomst var for ham selv et kraftigt Middel til at bevare den christelige Ydmyghed i hans høie Stilling. Endnu den Dag idag bærer Staden Mainz Hjulet i sit Vaaben, et Minde om Willigis' Klogskab.

„Alle Ting tjene dem til gode, som elske Gud.“

(Rom. 8, 28.)

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 25de December. Guds Søns Fødsel i Kjødet. 1ste Juledag. I St. Ansgars Kirke: Kl. 5 Levitmesse med Prædiken; derefter 4 stille h. Messer. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. I St. Knuds Capel: Kl. 7½ og Kl. 8 stille h. Messe, Kl. 9 Høimesse med Prædiken.

Mandagen den 26. December. St. Stephanus' Fest. 2den Juledag. Gudstjenesten holdes som paa Søndagene.

— 27. Tl. Johannes, Apostel og Evangelist. — 28.

0. De uskyldige Børns Fest. — 29. To. Thomas af

Canterbury, Biskop og Mart. — 30. F. Sturm, Abbed. —

31. L. Sylvester, Pave.

Paa Aarets sidste Aften holdes i St. Ansgars Kirke Kl. 6 en høitidelig Takkeandagt med Prædiken og „Te Deum“.

Søndagen den 1. Januar 1882 Christl Omskjælse.

NB. Paa Nytaarsdag og følgende Søndag den 8. Januar afholdes den 1ste Kvartalscollect af Peterspengen.

Søn- og Fæstdags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.

„ 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

„ 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.

„ 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.

„ 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

„ 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

„ 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.

„ 6½ stille Messe i Hospitalet.

„ 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

„ 7¾ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

„ 8¼ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skrifтетimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.

„ Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

Mariacongregationen for Ynglinge

afholder Fælledscommunion anden Juledag (Mandagen den 26. December) i Jesu Hjertes Capel i Kronprindsessegade.